JO. AUGUSTI ERNESTI

CLAVIS CICERONIANA

SIVE

INDICES

RERUM ET VERBORUM

PHILOLOGICO - CRITICI

IN

OPERA CICERONIS

ACCEDUNT

GRAECA CICERONIS

NECESSARIIS OBSERVATIONIBUS

ILLUSTRATA.

EDITIO SEXTA

PRIORIBUS AUCTIOR ATQUE EMENDATIOR.

HALAE,

E LIBRARIIS ORPHANOTROPHEI.

cIↄIↄcccxxxi.

PRAEFATIO
EDITIONIS PRIMAE.

Quae nos caufae ad hos Indices conficiendos impulerint, quodque fimus in iis confilium fecuti, expofitum eft a nobis tum, cum univerfis Ciceronis operibus ante hoc biennium praefaremur. Nempe, cum his inprimis confultum hac Ciceronis editione vellemus, qui propter rei familiaris anguftias non poffunt iis Ciceronis editionibus uti, quae doctorum hominum curis illuftratae ac perpolitae prodierunt, eaque de caufa et carere Ciceronis libris plerisque coguntur, et ab iis legendis retinentur: ipfarum porro editionum illarum, ut quaeque eft praeftantior, ita minus eft eorum ufibus accommodata, qui non multum in hoc eruditionis genere profecerunt; propterea, quod fere plus doctiorum ufibus funt, quam reliquorum comparatae: illud relictis omnibus efficiendum nobis fumfimus, ut et verbis et rebus, quantum quidem indicum ratio pateretur, explicandis et illuftrandis, faciliorem tironibus Ciceronis lectionem efficeremus, et plures ad eam invitaremus, qui nunc et verborum et rerum ignoratione ea, cui mederi ipfi non poffunt, ab ea rejiciuntur. Equidem quo magis de ratione edendorum veterum auctorum illuftrandorumque cogito, hoc mihi magis videtur difficile, quae fit optima, definire. Quo tempore docti in hoc literarum genere homines, depulfa fcholaftica barbarie, incipiebant e tenebris eruere, et tineis blattisque eripere veterum auctorum reliquias, propter fummam omnium in hoc genere ignorantiam, confentaneum, uti erat, ita putabant, omnia explicare et illuftrare, in quibus haerere infcitia hominum poffet. Itaque magna pars animadverfionum in rebus levibus, in fingulis verbis occupabatur, multaque afferebantur ejusmodi, quae

nunc in vulgatis Lexicis reperiuntur, nec tironibus ſunt ignota. Poſtea, cum major in dies lux affulgere coepiſſet bonis literis, inprimisque his noſtris temporibus, cum ſumma ingenia in hoc genere illuſtrando elaborarunt, vulgaria multa, facilia, et tironibus nota ſunt, quae ſuperioribus illis renaſcentium literarum temporibus nova et obſcura jure putabantur. Itaque conſentaneum fuit, aliam illuſtrandorum auctorum rationem inire. Hinc exorti ſunt, qui hunc ſibi modum ſtatuerent, ut quae ſe aut primos obſervaſſe et vidiſſe exiſtimarent, aut quae ab aliis eſſent ſparſim explicata, aut non ſatis illuſtrata, ea tantum afferrent. Ac profecto, ſi quis, ut vere Burmannus judicat, omnia ab aliis centies dicta et repetita recoquere, et ad quemvis auctorem, ſua cura edendum, adlinere velit, ut noſtris temporibus quidam, in his Pitiſcus ad Suetonium, facere ſuſtinuerunt; non niſi obſcurae diligentiae et putida quadam variae eruditionis oſtentatione ſibi, fortaſſe etiam indoctis aut ſemidoctis, non autem eruditis placere poſſit. Sed haec ratio, conſentanea per ſe et probabilis, eruditisque ſatis accommodata, tamen non parum incommodi habet. Nam primum ea res nobis hanc neceſſitatem imponit, ut, quot ſunt unius auctoris a doctis hominibus editiones curatae, tot ſint habendae uni et coëmendae, ſi, quicquid ad eum illuſtrandum allatum ſit, ſcire velit: ut illud taceam, fieri in hac imbecillitate noſtra, et vitae humanae anguſtiis non poſſe, ut, quae in bonos auctores, aut de literis graecis latinisque ſcripta ſunt, unus omnia legere et meminiſſe queat, atque ita, quid nondum explicatum, dictum, illuſtratumve ſit, ſcire. Ex quo neceſſario conſequitur hoc, ut ſaepe repetantur ante dicta, etiam cum non putamus; quemadmodum in doctiſſimorum hominum commentariis animadverti factum eſſe, et facile poſſem probare. Et ad illud quidem incommodum melius fecerunt, qui, quae ſibi in aliquo auctore emendanda explicandaque reſtare credebant, non ad novam editionem contulerunt, ſed peculiaribus libellis prodiderunt, ut Lipſii, Schotti aliique fecere.

Sed

Sed illud est maximum in hac ratione incommodum, quod ea perpaucis consulitur. Nam eorum, qui in hoc genere excellunt, et supra mediocritatem se attollunt, mira semper fuit et nunc quoque est paucitas. Et his tamen comparantur ejus generis editiones. Mihi autem hoc videtur esse doctorum hominum, ut etiam eorum imbecillitati prospiciant, qui auctores veteres cognoscere, et eruditionem ex iis haurire cupiunt, neque tamen sine aliena ope, et interpretis auxilio, possunt ea, quae eruditioribus vulgata et facilia videntur, intelligere. His fortasse subvenire voluerunt hi, qui Variorum notas, aut excerptas, aut integras, suis adjunxerunt. Quorum alterum habet hoc commodi, quod sic sub conspectum subjicitur, quicquid docti homines ad unum auctorem illustrandum emendandumque contulerunt: sed simul etiam hoc incommodi, quod multa ne tironibus quidem ignota, multa ad intelligendum non necessaria, multa falsa, melius hodie perspecta, et a posterioribus interpretibus aut confutata jam, aut confutanda tamen, legenda sunt, tantaque notarum moles congeritur, ut ipse auctor tamquam cymba in Oceano natare videatur. Neque tamen altera ratio magis probanda est, propterea, quod delectus ille difficilis est, neque facile omnibus in hac ratione satisfieri potest. Quod si tantum Gronovii, Graevii, Burmanni, et his similes hoc instituto uterentur, quorum est in hoc genere notio, qui discernere bona a malis, necessaria ab inutilibus possent, esset fortasse, ut ista ratio magis illa superiori posset probari. Nunc cum oppido pauci sint ex ea classe, non est committendum, ut, hac licentia semel facta, male et inepte mutilandi laboris alieni consuetudo invalescat, et orbis eruditus Schrevelianis, Knippingianisque similium editionum copia inundetur, quibus parum profecto huic studio consultum foret. Optima sine dubio ratio edendorum auctorum esset ea, cujus leges expositas nuper a Creverio, in praefatione Liviana, legimus. Earum summa haec est, ut primo critica subtilitas adhibeatur, totusque auctor e Codd. MSS. primisque editionibus

conſtituatur: a doctorum virorum ingeniis profectae emendationes, prout ratio tulerit, aut recipiantur in contextum, aut commemorentur: loci depoſiti, aut nondum conſtituti, indicentur: in explicando autem is modus ſervetur, ut obſcura e judicio intelligentum hominum, et in quibus viri in hoc genere docti aut editor ipſe haeſerunt, aut quorum e vulgatis Lexicis interpretatio hauriri non poteſt, ea explicentur et illuſtrentur. Sed cum hujus Livii Creveriani cenſuram in Actis Eruditorum nuper ageremus, ſatis, ut opinor, docuimus, facilius eſſe, ut in omni genere, ita in hoc, bonas leges ſcribere, quam ad uſum transferre, et ad eas in emendandis illuſtrandisque veterum libris ſe accommodare. Age vero ῥῆσιν illam, quia de genere univerſo eſt, huc transſcribamus: In hoc conſilio non eſt profecto, quod reprehendi poſſit: neque dubium eſt, quin omnes, qui ad auctores edendos accedunt, eo uti velint; modo recte uti eo omnes poſſint. Nam primo plerisque, etiam ſatis doctis, accidit, id quod ſibi accidiſſe ſaepe numero, ni fallimur, Caſaubonus fatebatur, ut, cum legeret librum, ſibi facillima viderentur, quae difficilia explicatu et obſcura eſſe intelligeret tum demum, cum aliis eorum ſenſus accurate perſpicueque explicandus eſſet. Hoc omnibus, paene dicam, accidit, qui auctores ediderunt, quos non aliquoties aliis ſunt interpretati, ut facile poſſemus multis exemplis demonſtrare, ſi locus pateretur. Omnino difficile eſt, quid ſit obſcurum, ubique poſſe definire; dubiumque nobis videtur, utrum indocto an docto obſcuriores libri veteres videantur. Quid enim? ὁ πάνυ Graevius plusne difficultatis in epiſtolis Ciceronianis explicandis vidit ante, quam in Gronovii diſciplinam venerat, an, poſtquam ad ejus auctoritatem ſe contulerat? Quid? libros ſacros, quinam facilius intelligere ſibi videntur? doctiores an indoctiores? Quod ergo huic rei dicemus eſſe remedium? Nobis mallemus dici. Sed, ſi, quid ſentiamus, dicendum ſit, mature defaecandum eſt ingenium, et dialectica mathematicisque diſciplinis ita ſubigendum, ut clara ab obſcuris discernere diſcat:

difcat: ita confuefcere debemus, ut, fingulis verbis formulisque utrum jungamus ideas, nec ne, judicemus et judicare poffimus. Conftituendum etiam eft, et definiendum, cui fcribamus, quo profectu effe lectores noftros velimus, ut, quid iis obfcurum effe poffit, eo facilius intelligamus. *Haec ibi.* Age vero, fi ita fis ingeniofus, acutus, doctus, exercitatusque, ut, cum conftitueris, quam late patere editionis adornandae ufum velis, confilio fatisfacere poffis ita, ut neque intra confilii tamquam metas confiftas, neque pofitos ratione limites tranfilias; illud tamen reftat, quomodo efficere poffis, ut eandem rem in eodem auctore non, ut in docendo fieri adfolet, faepius neceffe fit explicare. Hic vero fatemur, nobis nunc quoque placere eam rationem, quam in praefatione Ciceroni noftro praemiffa nobis ostendimus placere, et Viris fummis, Facciolato, in Ciceronis orationibus aliquot, Gesnero in rufticis edendis, aliisque nonnullis placuit, ut verborum et formularum interpretatio, quoniam ad Lexicon pertinet, in indices conjiciatur, quos, ubi opus eft cuique, adire lector poffit. Sed de hac ratione, quoniam eo loco fatis dictum eft, nunc iterum, aut plura dicere, quamquam habemus quaedam, tamen non attinet. Veniamus potius eo, quo nos jamdudum vocat et brevitatis ftudium, et temporis inopia. Illud modo, quoniam ad judicandum de opusculi ratione opus eft, monemus, ut, quibus prodeffe voluerimus, meminerint lectores noftri. Non eruditiffimis, certe non folis, neque folis his, qui jam longe funt in hoc ftudio verfati, multumque profecerunt, ut et ipfi doctis annumerari poffint, fed etiam, atque in primis, talibus, quales funt, qui in gymnafii bene inftituti claffe prima, aut in Academiis, doctoribus, enarrantibus auctores veteres, operam dant, non plane illi quidem rudes, fed aliquantum provecti, neque tamen eruditi; verbo iis, quibus confulere voluiffe Facciolatus videtur.

Quinque Indices haec Clavis Ciceroniana, quemadmodum aufi fumus appellare, complectitur, cum quatuor

tantum promiserimus. Accessit enim Graecus, de quo dicere tum, nescio quomodo, eramus obliti. Primum locum obtinet *Index Legum*, quarum a Cicerone facta est mentio, cui explicationem ipsius *legis* verbi et quarundam formularum, in quibus legis verbo utimur, praemisimus. Ipsae autem leges collocatae illae quidem sunt literarum ordine, sed tamen illud quoque accommodatum memoriae tironum juvandae censuimus, si, quae leges sub uno genere continentur, ut Frumentariae, Agrariae, Tabellariae, etc., uno loco ponerentur, aut saltem commemorarentur; quod etiam propterea fieri consentaneum fuit, quod saepe haec legum genera apud Ciceronem, aliosque auctores, occurrunt. Ceterum eae tantum leges hic exhibentur, quarum nomen est in Ciceronis libris; neque plus promisimus: quamquam facile intelligimus fore, qui earum etiam nomina commemorata vellent, quarum vis tantum et sententia Ciceronis libris, non adjecto nomine, continetur. De ipsarum legum auctoribus, aetate, ubi quidem de ea constabat, sententiaque, in primis ex Cicerone, sed interdum etiam ex aliis, cum veteribus, tum recentioribus, auctoribus breviter disputavimus: in quo quaedam reperient harum rerum intelligentes, ab aliis, aut non dicta, aut non satis illustrata, tamquam de aetate legis Aciliae de repetundis, et alia.

Sequuntur *Geographicus*, nominibus tribuum Rom. subjectis, et *Historicus*, in quem omnia nomina propria conjecimus, non solum hominum, sed sectarum philosophicarum, festorumque dierum. In his illustrandis primo ea commemoravimus, quae de iis in Cicerone memorabilia occurrunt; deinde alia, quae nobis necessaria videbantur, aut a nobis observata erant. Illud autem in primis operam dedimus, ut familias Romanas, tamquam Appiorum, Marcellorum, Scipionum, Pompejorum, Metellorum, etc., accurate, quantum possemus, digereremus, diversos ejusdem nominis homines, adjecto aut pronomine, a Cicerone omisso, aut cognomine, aut parentum nominibus distinguerenius, quo neglecto neque Cicero satis intelligi, neque

que hic Index ad historiam Romanam et ceteros auctores illustrandos prodesse posset. In quo nobis, si quid erratum est, aut in universo hoc genere aliquid aut perturbatum aut quacunque ratione peccatum, veniam dabunt aequi rerum harum aestimatores, aut amice monebunt, ut in posterum, cum ipsorum monitis, tum nostra retractatione emendatior hic Index et plenior fieri possit. Quam veniam hoc confidentius et rogamus et speramus nobis eos esse daturos, quod et sua sponte sciunt et ex ipsius hujus Indicis plurimis locis intelligi potest, quantum et quoties in hoc genere propter difficultatem obscuritatemque rerum a summis hominibus sit peccatum. Ipse Cicero, cui familiae Rom. melius, quam nobis, poterant esse et debebant cognitae, tamen saepe, ut ex epistolis ad Atticum constat, in iis haesit, et sibi necessitatem vidit impositam, peritos ejus rei homines consulendi. Nomina Romanorum hominum apud Ciceronem saepe ita ponuntur, ut ex ipsis rebus, temporumque ratione demum, de quo capienda sint, interdum conjectura valde obscura et lubrica, sit divinandum. In quo, quam facilis sit error, nemo non videt. Itaque etiam nos, si cujus interpretis, aut alius, errorem in hoc genere commemoravimus, nulla acerbitate verborum usi sumus. Sed nobis etiam hanc ob causam venia debetur, quod in eas temporis angustias conclusi eramus ab librario, impatiente morae, cum hunc Indicem conficeremus, ut vix relegendi et retractandi tempus relinqueretur. Quod si liberum nobis temporis spatium fuisset concessum, multa fortasse accuratius scripsissemus, multa certe plenius, pluribusque observationibus, et ex eruditorum hominum libris collectis, et nostris illustrata. Nam etsi multa huc pertinentia habebamus notata in liturariis nostris, tamen nondum neque erant satis excussa, et ita quasi matura, ut iis uti possemus, neque tempus excutiendi liberum concedebatur. Quaedam etiam aut omissa, aut errata, dum obiter percurrimus hunc indicem, ipsi observavimus, quae in Addendis commemorata sunt et emendata.

Paullo plus diligentiae adhibuimus in *Latinitatis Indice.* Nam cum ita accideret, ut, exſcripto typis Hiſtorico, ceſſarent operae, plus etiam temporis ejus conficiendi dabatur. Elaboravit olim in latinitate Ciceroniana in Indicem colligenda Nizolius, cujus Theſaurus ſaepius eſt, nuper etiam in Italia, curam operis ſuſcipiente Facciolato, recuſus. Cujus operis de utilitate non eſt, ut hic multa dicamus. Verum hoc opus non tam ad intelligendum Ciceronem, quam ad latine ſcribendi facultatem comparatum ſcimus: in qua re magnam ejus utilitatem eſſe poſſe, idem Facciolatus in praefatione demonſtrat. Illud etiam, dum opus excutimus, et in hoc Indice noſtro concinnando comparamus, infinitis in locis obſervavimus, in nova hac editione corruptas lectiones veterum editionum, etſi doctorum hominum opera dudum ſublatas, tamen eſſe ſervatas, neque ad illud opus emendandum adhibita eſſe, quae poſt Nizolii tempora rectius intellecta ſunt et explicata. Multis verbis, multisque formulis alienae ab iis locis, quae laudantur, poteſtates tribuuntur, diverſi ſignificatus confunduntur, quaedam etiam, ad cognoſcendam omnem latinitatem Ciceronianam neceſſaria, praetermittuntur. Sed fortaſſe etiam nobis interdum accidit, non modo hoc, ſed etiam illud, ut leviora, neque de conſilio noſtro et inſtituto neceſſaria, admitteremus. Verum quis eſt, quin hic ſubinde incuria aliqua, quae nobis ſaepe obrepit nec opinantibus, peccet, aut qui omnibus ſatisfacere poſſit? Hoc poſſum vere dicere, cum Ciceronem ſaepe perlegiſſem, tamen hujus latini Indicis cauſa totum diligenter iterum excuſſiſſe, curamque adhibuiſſe, ne quid elaberetur, quod locum in Indice noſtro poſtulare poſſet. Sed nihilo minus facile, video, potuiſſe accidere, ut interdum aliquid mihi facillimum videretur, quod eſſet aliis obſcurum, interdum autem contra ejusmodi, ut tirones in eo haerere poſſe putarem, in quo nemo haereat. Idque adeo, dum excerpta loca digero, factum eſſe in notandis locis vidi. Mihi ita conſtitutum erat, ut mallem quaedam non adeo neceſſaria irrepere,

pere, quam necessaria excludi. Illud etiam, dum interpretor veteres auctores hominibus non sane adeo rudibus latinitatis, saepissime mihi usu venit, ut, quae facilia, et iis dudum cognita putaram, in iis haereant, neque satis distincte eorum vim explicare possint. Cujus rei qui nullum usum habent, facile iniquius de hoc genere judicant. In primis autem operam dedi, ut distinctas verborum notiones traderem, atque ita abducerem tirones ab illa puerili ratione, et nimis in scholis nostris pervagata, cum se putant intelligere auctorem, ubi verba latina totidem verbis Germanicis interpretari possunt. Hujusmodi sunt *auctoritas, humanitas, res publica, lex, cupiditas, monumentum*, et infinita alia. Invenient etiam in hoc Indice lectores nostri quasdam disputatiunculas, *) quibus superioribus interpretibus, aliisque, non recte, aut non satis intellecta et explicata, aut in vulgus non satis nota, aut nondum distincte satis tradita, illustrantur: multa etiam Critica, sed ea pleraque in defendenda vetere lectione occupata; quae eruditioribus non injucunda speramus fore. Vere Cel. Gesnerus in praefatione ad Scriptores Rusticos judicat, multas falsas interpretationes et emendationes non necessarias in auctoribus veteribus inde ortas esse, quod viri docti, qui eos attigerunt, non uno quasi tenore perlectis semel iterumque, ante omnia eorum orationi et sententiis ita adsuevissent, ut illos, tamquam amicos suos, et de sententiis et de verbis nossent. Idque adeo cum aliis interpretibus, tum Graevio accidit. Itaque ille interdum emendanda censet, quae saepius apud Ciceronem occurrunt: idem verbum alio loco tolli vult, aliis relinquit; alio loco verbum mutat, deinde ejusdem loci vetere et a se correcta lectione alio loco ad suam sententiam stabiliendam utitur. Cujus generis exempla passim docti viri reperient. **) Neque vero hoc eo dictum volo, ut de glo-

*) Vid. v. c. *ara, hercifcere, impluvium, confecratio, infcientia, Senatus auctoritas, imperium, jurisdictio*, etc. etc.

**) Vid. v. c. *educere, efficere, concoquere, honor, decedere*, etc.

gloria Graevii, summi hominis, et in hoc literarum genere inter principes numerandi, detractum quicquam velim; sed eo potius, ut primo fiant hujus criticae disciplinae studiosi in sollicitandis veterum auctorum locis cautiores, et in legendis ipsis auctoribus diligentiores, atque ita intelligant, quantae diligentiae sit haec critica ars, et quam temere faciant, qui, ut aliquid concoquere non possunt, aut non satis vel analogiae respondens, vel dialecticis praeceptiunculis suis conveniens putant, ita mutare sustinent: quae temeritas est, cum a multis, tum a Cel. Burmanno in primis, in praefatione aurea Phaedri reprehensa; cujus ego praefationis uti tamquam normam mihi semper propositam habui, ad quam, quicquid est hujus facultatis, dirigerem, ita lectionem omnibus his vehementer commendatam esse cupio, qui in hoc genere elaborare volunt. Sed etiam hanc ob causam istud hic commemoro, ut eo facilius et nos veniam peccatorum nostrorum consequamur a doctis hominibus, cum cogitent, eum etiam virum in his rebus lapsum esse interdum, qui praeceptore usus sit J. Fr. Gronovio, et quocum me nec ingenio audeam, nec aetate, quae vix juventutem excessit, comparare. Ceterum hunc Indicem ad Ciceronianam, atque ita optimam latinitatis et maxime necessariam partem cognoscendam percipiendamque, tironibus vel maxime commendo, ut eum non solum, ubi haerent, consulant, sed etiam, cum otium est ab ipsorum auctorum lectione, in qua sunt hic omnia, ipsum totum perlegant, et ita tamquam uno tenore Ciceronianam latinitatem percipiant. Ipsum autem Ciceronem si recte penitusque cognoscere velint, cujus totius cognoscendi, quae hic traduntur, parva tantum pars habenda, iis auctor sim, ut Lipsii illud consilium sequantur, qui Ciceronem biennium saltem ita legendum esse dicebat et relegendum, ut nullum diem de manibus ponatur.

Latinitatis Indicem excipiunt, et ultimum locum obtinent, *Graeca Ciceronis*: quorum Indicem Gronovianae editioni et Graevianae subjectum dum excutio, mirari satis non

non potui, quare commiserint excellentissimi viri, ut eum non recognoscerent, sed ita relinquerent, uti in superioribus editionibus repererant. Nam etiam verba corrupta et e suis editionibus sublata in eo reperiuntur, praetermissis iis, quae substituerant ipsi. Nos operam dedimus, ut, sublatis his verbis, primo, ex quibus auctoribus, quorum verbis usus est Cicero, ea petita sint, indicaremus, et necessariis observationibus haec Graeca illustraremus.

Constitutum etiam erat, *Corradi Quaesturam*, libellum omnibus, qui Ciceronem legere volunt, utilem lectu, quem J. Fr. Gronovius Clavem Ciceronis appellare solebat, et Graevius suae editioni subjicere decreverat, his Indicibus adjungere: et erat jam ante hunc annum paratum et correctum a nobis exemplum, librarioque traditum, quod sequi operas volebamus; eaque de causa in Indice Historico nihil de ipso Cicerone, nihil de Quinto Fratre, nihil de Terentia, aliisque, diximus, de quibus accurate exposuit Corradus, ex quo de his cognosci volebamus: sed mutavit librarius, ut fit, consilium. Dabimus tamen operam, ut separatim et hic libellus, et Perizonii animadversiones prodeant, *) ad quas saepe in Indice Historico provocavimus, et harum literarum studiosis valde necessarias putamus. Ita vale, humanissime lector, studiis nostris fave, et si quid a nobis peccatum repereris, vel hoc nomine condona, quod in hoc opusculo conficiendo multae nobis, tum propter ipsius laboris difficultatem et taedium, tum propter alias causas, de quibus hic dicere non est necesse, molestiae devorandae fuerunt. Scripsi Lipsiae in ipso mercatu vernali anni Christi cIↄIↄccxxxix.

*) Uterque libellus recusus est, Corradenus Lipsiae a. 1745, 8., Perizonianus Altenburgi a. 1771.

PRAE-

PRAEFATIO
EDITIONIS SECUNDAE.

Quam nos ausi sumus spem concipere tum, cum primum hanc Clavem Ciceronianam edebamus, fore, ut opera nostra neque doctis hominibus improbaretur, nec studiosis literarum latinarum ad Ciceronis libros intelligendos, Ciceronianamque latinitatem accurate cognoscendam, inutilis repeririretur; ea adeo non fefellit, ut non modo non poenituerit nos laboris, quem, haud parum molestum, sumseramus, sed etiam fructum ejus satis magnum ceperimus. Quo libentius hoc fecimus, ut, cum altera editio libri pararetur, eum diligenter totum recognosceremus, et emendatiorem locupletioremque redderemus. Id locis propemodum innumerabilibus factum esse, vere nobis licet dicere. Et indigebat Historicus maxime Index plurima vel emendatione, vel accessione. Nam et major multó quam in ceteris, difficultas erat, in digerendis maxime, et vero etiam illustrandis personis Ciceronianis, quam in latinitate, vel colligenda, vel explicanda, et ad eum conficiendum longe brevius, quam pro difficultate rei, temporis spatium datum fuerat. Itaque ab illo statim tempóre, quo primum e manibus dimissus est liber, coepimus, et in ipsis Ciceronis libris legendis interpretandisque, et in ceteris lectionibus nostris, sive Graecos historicos tractaremus, sive Latinos scriptores quoscunque, denique virorum doctorum Commentariis, ad aliquem talem scriptorem, aut omnino ad literas humaniores pertinentibus, cognoscendis, notaremus diligenter, si quid occurreret, quod prodesse aliquando Clavi nostrae posset. Has a nobis per tot annos congestas copias coepimus accurate recensere, cum ad recognoscendum opus vocabamur, ut eas vel ad emendandum, vel

augen-

augendum conferremus. In quo tamen hic modus a nobis servatus eſt, ut maxime uteremur iis, quae conſilium operis poſtularet, quod totum ad intelligendum pertinere voluimus in his, quae nec vitio aliquo ſcripturae, nec difficultate ex obſcuritate ſententiarum, aut alia tali cauſa, laborarent. Nam quae loca habent difficultatem hujusmodi, ea vero emendandi magis et interpretandi ſolertiam, quam Indicum talium diligentiam deſiderant. Diu eſt, cum agitare coepimus conſilium edendarum in univerſos Ciceronis libros Obſervationum, quibus tales etiam difficultates, per veterum librorum, et qualiscunque doctrinae noſtrae, praeſidia, tollere tentaremus: nec ab eo conſilio nunc alieni ſumus. Sed alia ex aliis occupationum impedimenta nos ad hanc diem ab illo inſtituto retardarunt, et, ut nunc eſt, parva ſpes ostenditur majoris otii, quam nobis ſuperioribus annis contigit. Raro otium venit ad hos, qui eo ad utilitatem communem uti vel poſſint, vel velint. Eſt igitur in manu Dei eventus conſilii noſtri, nec quicquam audemus, quamquam cupientes, hoc tempore promittere. Voluntas quidem, et hac ratione, et quacunque alia, divinis humanisque literis operam navandi aliquam, non inutilem ſtudioſis, etiam cum moleſtia noſtra, nunquam nobis deerit. Quid enim melius facere poſſumus, atque etiam jucundius, quam faciliorem et munitiorem reddere juventuti, praeſertim cupienti, aditum ad divinarum humanarumque literarum intelligentiam, hoc eſt, ad ſapientiam divinam et humanam? pro qua etiam vota facimus, ut in dies longius ac latius propagetur, et uberrimos pietatis in Deum, virtutisque omnis, publice privatimque profuturae, fructus edat. Scr. Lipſiae, Idibus Martiis, a. C. cIↃIↃ CCLVII.

PRAE-

PRAEFATIO
EDITIONIS QUARTAE.

Etfi putabam, me, qui mihi diligentiae confcius effem, qua in fecunda hujus libri editione ufus eram, nihil reliquiffe, quod in eo locum habere debeat: tamen, qui idem fciebam, quam facile effet, aliquid in hoc genere laboris praetermittere, cum ad recenfionem operum Ciceronis accedebam, mihi legem ejus laboris etiam hanc dixi, ut diligenter attenderem, fi quid effet in verbis et conftructionibus, quod a vulgari ratione et nota omnibus recederet aliquo modo, ut, id an notatum effet in Clave, viderem, atque fi id non effet, adderem. Hoc modo auctior factus eft libellus latinitatis notitia. Sed fimiliter in aliis generibus feci, ut, fi quidem fieri poffet, nihil in illo genere effet, quod defiderari poffet, atque ita hoc opus omni modo ad perfectionem adduceretur. Interdum vero etiam breviora effeci, quae ante fcripferam: atque omni modo accommodatius efficere volui hoc opusculum ingeniis ac ftudiis juvenum Ciceronis fcripta legentium et tractantium, ut quam facillime intelligere ejus fcripta et in iis legendis fine moleftia verfari poffent. Quod fi perfeci, non male me hoc labore de juventute literarum latinarum ftudiofa meritum putabo. Scr. Kal. Sept. CIↃIↃCCLXXVI.

PRAE-

INDEX LEGUM,

QUARUM

IN LIBRIS CICERONIS

NOMINATIM MENTIO FIT.

Lex proprie nihil aliud eſt, *niſi formula quaedam verborum*, a Graeco *λέγειν*. Nam quis credat, eſſe a *ligando*, aut, ut Cicero exiſtimat, de Leg. I. 6., [et Varro de L. L. V. 7. R.] a *legendo*? Eaque ſignificatio in multis loquendi formis permanſit. *Lex carminis* eſt formula, modus edicti, Liv. I. 26. Nam *carminis* verbum, quod ipſum pro formula verborum dicitur, v. c. pro Muren. c. 12., h. l. eſt ipſum regis edictum, *legis* adjectum verbum ſignificat formulam modumque verborum: ut in muſicis *lex carminis* eſt modus. Si *lex* eſſet h. l. edictum, *legis carmen* dicendum erat, non *lex carminis*. *Leges Manilianae venalium vendendorum* de Orat. I. 58. quid ſunt, niſi formulae a JCto conceptae, quibus uti in emendis vendendisque rebus liceret? *Lex pactionis*, vel *foederis*, vel *jurisjurandi* porro, quae dicitur, eſt formula verborum, quibus concepta pactio eſt, aut foedus, aut jusjurandum. *Lex cenſoria* in Verrinis L. I. c. 51. 55. nihil aliud eſt, niſi *formula locationis*, ex qua manceps ſ. redemtor aedis, extruere et tradere aedem debebat. vid. *Leges cenſoriae*: unde et *leges antiquarum aedium* ap. Plin. H. N. XXXVI. 23. antiquae locandarum aedium formulae. Ipſa deinde *Lex Verris* l. c. c. 55. init. erat formula, quae continebat modum conditionesque, quibus locari columnas volebat, unde *lex* pro *conditione* dicitur. Hoc cum non ſatis intelligeret Hotomannus, perperam ſcripſit ad Orat. de Prov. Conſ. c. 51.: *Lex apud JCtos ſaepe pro pactione uſurpatur.* *Lex mancipii* de Or. I. 39. eſt formula venditionis. Cum ergo *lex fertur* a magiſtratu ad populum, quae

et *rogatio* dicitur, non fit, quod putant, qui interpretantur, *es wird ein Gesetz gegeben*: sed formula proponitur populo, qua res aliqua juberi possit: quam cum approbat populus, *lex jubetur*, cum rejicitur, *antiquatur lex*. Hujusmodi formulam nostri vocare possunt *einen Vorschlag zu einem Gesetz oder einer Verordnung*. Nam populus rogatur, *velitne, jubeatne*, etc., aut, *ut velit jubeat*. Leges omnes, quae ad jus civile aut publicum pertinent, dici possunt *Vorschläge zu Gesetzen*: in quibus autem de singulis rebus aut hominibus constituitur, tamquam *Lex de Cicerone revocando* ad Att. IV. 1., *Lex Manilia*, qua suasit populo Manilius, ut Pompejum bello Mithridatico praeficeret; eae profecto non sunt *Vorschläge zu Gesetzen*, sed *zu einer Anordnung*, *zu einem Befehle*. Nam edictum, quo reges nostri v. c. Imperatorem belli constituunt, non appellatur *ein Gesetz*. Oratio ergo Ciceronis *pro lege Manilia* non est defensio aut suasio *des Gesetzes des Manilii*, uti vulgo interpretantur, sed defensio *des Vorschlages*, *den Manilius gethan hat*, de Pompejo Imperatore constituendo. Contra *lex Domitia* est *ein Vorschlag zu einem Gesetze*, quia est juris publici. Cum autem *legem ferre centuriatam curiatamque* dicunt Latini; nihil aliud dicunt, nisi, e formula solemni interrogare populum, quem velit magistratum creare? velitne alicui rei militaris administrationem committere, nec ne? velit (in lege curiata) adoptionis facultatem dare etc., in quibus nullo modo vocabulum nostrum *ein Gesetz* locum habet. Jam quia, quae his legibus rogabantur, cum a populo jussa essent, tenebant populum, propterea factum est, ut *lex* diceretur deinde, *quicquid tenet populum*. Et hoc est, quod nos dicimus *ein Gesetz*. Illud etiam attinet dicere, cum Imperatores Romani aut Reges de jure civili publicoque constituunt, non leges proprie dici, sed *edicta*, *constitutiones*, ut e libris juris civilis, Codice Theodosiano etc. intelligi potest; cum autem alicui concedunt aliquid muneris vel beneficii, eam *legem* appellari posse, v. c. pro vulgari: *ex privilegio Caes. Majestatis*, *aut Regis*, dicetur Latine: *ex lege Caesarea*, *Regia*, aut, *quam dixit Caesar vel Rex*. Nam quod, auctore Pomponio, ajunt *legem* esse patricii magistratus tantum, plebejorum, i. e. Tribunorum, *plebiscita*, id usus omnis antiquitatis refellit, quae de utrisque promiscue legem dixit, [v. c. Cic. pro L. Manil. c. 24. cf. A. Gell. X. 20. R.] praesertim posteaquam ea, quae plebs jussisset, (plebiscita) omnes Quirites tenere coepere, [Q. Hortensii Dictatoris lege, cf. A. Gell. XV. 27. R.] eandemque adeo vim habuere

buere cum legibus, quas magistratus patricius comitiis centuriatis pertulisset. Haec praefari placuit, quod intelleximus usu, nostris hominibus haec vulgo satis nota non esse, neque in lexicis vidimus satis distincte tradi. Sequitur deinceps ipsarum Legum commemoratio.

ACILIA lata a Manio Acilio Glabrione Tribuno plebis, ejus patre, qui in causa Verrina A. U. DCLXXXIII. quaesitor fuit Act. I. in Verrem c. 17. et Cos. A. U. DCLXXXVI. Fuit *de pecuniis repetundis*, qua licuit, semel dicta causa, condemnare reum, aut absolvere, nisi ampliarent judices. in Verr. I. 9. Ceterum in hoc loco haesit Hotomannus Obs. I. 14., qui negat, *Aciliam* hic locum habere; in cujus rationibus refellendis longus est Graevius *ὁ πάνυ* ad l. c. Omnis Hotomanni disputatio hoc uno concidet, si probare poterimus doctis, falsum esse, quod vulgo omnes sumunt, *Aciliam* esse posteriorem *Servilia*: quae opinio negotium nobis in loco illo facessat necesse est. Nam paraphrasis Graeviana non tribuit sententiam facilem et naturalem. Duas leges commemorat Cicero, *Aciliam* et *Serviliam*, cujus caput de comperendinatione in *Corneliam* translatum erat, quod acerbiora judicia efficeret; quod sane non fecisset, si acerbius esset, semel dicta causa, pronuntiare. Acerbitas autem legum, uti constare poterat Graevio, non solum posita est in poenis, sed etiam in forma judicii, qua arctius constringitur reus; quod ex multis legibus intelligi potest, in quibus sola forma judicii mutata est et severior constituta. Jam, pergit Cicero, *utram putas molliorem?* quod ita intelligatur necesse est, *Aciliamne putas an Serviliam molliorem?* Neque enim de alia dixerat. Ex quo illud quoque cogitur, ut pronomina, *illam*, *illa*, *hac*, ad has duas leges referantur. *Illa* ergo cum ad *Aciliam* pertineat, *hac* ad *Serviliam* referatur necesse est, non ad *Corneliam*, nisi, quatenus hoc caput commune habuit cum *Servilia*. Jam Cicero statim post *utram* dicit: *opinor illam veterem.* Sed hanc veterem paulo post appellat *mitiorem*; quod qua formam judicii in Aciliam convenit. Item, sumto hoc, *illam veterem* molliorem esse, subjungit: *Atqui ego tibi illam Aciliam restituo*, ut non sit, quod conquerare. Manifestum est, *illam veterem*, et *illam Aciliam* eandem esse. Nam quod Graevius per *veterem* aliam superiorem *Servilia* et *Acilia* intelligi putat, non vero simile est. Dicit enim *illam* veterem. Pronomen *illam* necessario ad aliquid, de quo jam dictum, pertinet. Sed de nulla alia dictum, nisi de *Acilia*, ad quam referri possit. Haec explicatio ex regulis Grammatices et naturali

turali verborum consecutione ita certa mihi videtur, ut nemio dubitare possit. Itaque vel ex hoc mihi videtur confici, *Aciliam* esse *Servilia* priorem. *Aciliae* legi nemo horum, quos consului de hac lege scriptores, annum certum tribuit. Unde igitur constat, *Servilia* posteriorem? Nec tempus, nec ratio repugnat, quo minus *Acilia* prior *Servilia* sit. Ipsa autem forma judicii, quae acerbior est in *Servilia*, vero simile etiam facit. Lex *Servilia* lata est A. U. DCLIII. vid. *Servilia lex.* Filius Acilii ejus, qui hanc legem tulit, Consul fuit A. U. DCLXXXVI. Tum temporis ad minimum quadraginta et tres annos natus erat. Inter hunc consulatum ergo et annum legis *Serviliae* interjecti sunt anni omnino XXXII. Quid impedit, *quo* minus Acilius pater ante hoc tempus Trib. pl. esset? Nam tribunitiam hanc legem esse, non dubitant, quod sciam. Quod Cicero Act. I. in Verr. c. 17. ex ea lege, dicit, severissimis judiciibus usum populum, ipsamque legem *severissimam* appellat Asconius: fuit severa, quando severitatem *Calpurniae* et *Juniae* auxit. Sed quod hanc rationem addit Asconius, *ut qua ne comperendinari quidem liceret reum*: nonne potuit accidere Asconio, quod multis Grammaticis accidisse docti sciunt, atque etiam Asconio, (v. *Leges sacratae*,) ut in rationibus reddendis aliquando aberraret a vero? et aequumne est, propter hanc explicationem Asconii, vim facere legibus Grammatices in explicando loco Ciceroniano? quem locum, nisi tenebras offunderet locus Asconii, omnes ita interpretarentur, ut, semel causa dicta, pronuntiari posse, mitius sit comperendinatu, atque ut adeo ipsa *Acilia* mitior sit, quam *Servilia*; quando in omnibus aliis legibus comperendinatio majus reo periculum creat. Cicero, ut hoc etiam addam, non dicit: *ereptum esse lege Acilia comperendinatum*, ac necessario, primum causa dicta, pronuntiatum esse, non licuisse ampliare; sed primum causa dicta, *licuisse* pronuntiare. Quodsi post *Serviliam Acilia* lata esset, et severitatis causa comperendinatus ademtus reis, dicendum fuisset necessario, *oportebat* primum dicta causa pronuntiari. Ceterum juventutis causa illud monendum etiam est, quod in Lexico Fabri dicitur lex *Acilia* esse eadem, quae *Aquilia*, de qua apud Cic. de Off. III. 14., id falsum esse; neque *Acilii* iidem, qui *Aquilii*. [cf. Klenze Fragm. Legis Servil. Repet. Proleg. X. f. Berol. 1825. R.]

ACILIA CALPURNIA, vid. *Calpurnia Acilia.*

ACILIA DIDIA pro Sext. c. 64. Numquam cum Didio Acilius Consul fuit, sed Caecilius. Itaque docti viri ibi

ibi legendum recte cenfent: *Caecilia Didia.* Nam leges *Aelia*, *Junia*, *Licinia*, *Caecilia*, *Didia*, fuere de comitiis habendis et legum ferendarum modo. Itaque faepe apud Ciceronem junguntur. vid. v. c. ad Att. II. 9. et fic hoc loco junguntur *Caecilia*, *Didia*, *Licinia*, *Junia*.

AEBUTIA lata eft ab Aebutio, incertum quo, et quo tempore. cavit, ne quis fibimet ipfi aut collegis poteftatem aut curationem ferret. Ejus mentio in Agraria II. 8. [cf. Gajus IV. 30. R.]

AELIA ab auctore Q. Aelio Confule A. U. DLXXXVI. *de Comitiis*, ad Tribunorum feditiofas legum lationes coërcendas comparata. Pighius autem tribunitiam putat A. U. DXVI. latam: quod per locum orationis in Pifon. credi non poteft. Ea cautum eft, ut, quoties comitia effent, 1) *de coelo fervare liceret*; 2) *obnuntiare liceret*, *obnuntiationique cedere necesse effet*; 3) *intercedere magiftratus pares et Tribuni poffent*: ut intelligitur ex Or. pro Sext. c. 15. et de Prov. Conf. c. 19. Ejus mentio porro pro Sext. c. 53. Red. in Sen. c. 5. Har. Refp. 27. Vat. 9. Pif. 4. ad Att. II. 9. Eam in Pifon. 4. centum annis ante Pifonis et Gabinii confulatum latam ait Cicero: quod etfi non ad litteram accipiendum, tamen non multo longius tempus interceffiffe clarum eft: idque convenit fatis cum anno, quem nos pofuimus. Nam locus ad Att. I. 16., ubi Lureo cum Lege Aelia iniffe magiftratum dicitur, haud dubie eft corruptus, de eoque alibi dicemus. Sed de primis duobus legis capitibus aliquid monendum. Primo, haec lex tantum ad comitia legibus ferendis pertinet. Nam in comitiis magiftratibus creandis non licet fervare de coelo, nifi quis ante oftenderit, fe fervaturum, ut e Philippica fecunda conftat. Deinde *fervare de coelo*, ut mea fert opinio, non ad omne aufpiciorum genus pertinet, fed ad unum certum. Jove fulgente non poffunt fieri comitia. Itaque *fervare de coelo*, eft *coelum contemplari, fi qua parte fulgur exiftat aut tonitru.* Cum Conful in aufpicio eft, v. c. nocte, quae eft ante diem, qua procedit, non dicitur *de coelo fervare*, fed *aufpicari*, neque de ullo aufpicii genere invenies, nifi de hoc uno, dici: *fervare de coelo.* Jam, quia, qui fervabat de coelo, oftendebat, fe velle impedire comitia, et quia, fi vellet, poterat, nuntiato five vero five ficto aufpicio: eo ipfo comitia tollebantur, quod quis, de coelo fe fervare, aut fervaturum, dicebat. Itaque nunquam fervatum de coelo, quin comitia tollerentur. Cic. in Vatin. c. 7. *Num quem poft urbem conditam fcis Tribunum pl. egiffe cum plebe, cum con-*

 ftaret

ſtaret ſervatum eſſe de coelo? Phil. II. 32. *quisquamne divinare poteſt, quid vitii in auſpiciis futurum ſit, niſi quis de coelo ſervare conſtituit?* Nam qui hoc conſtituit, eo animo facit, ut impediat comitia, unde facilis divinatio. cf. p. Dom. 15. Haec confirmantur egregio loco Dionis Caſſ. L. XXXVIII. p. 66. extr. (ed. Reimar. p. 160. init.) de lege a Clodio lata, qua ſolutus eſt a lege Aelia. Porro *ſervare de coelo* eſt magiſtratuum, et, ſi magiſtratus jubeat, Augurum: unde male nonnulli primum caput legis Aeliae ſic concipiunt, *ut Augures de coelo ſervarent.* Itaque et Tribunus pl. Sextius de coelo ſervaſſe traditur. Sext. 36. Augures porro *nuntiare* vitium auſpiciorum poſſunt magiſtratui, ſed non *obnuntiare*, h. e. dicere *alio die*: hoc eſt magiſtratibus proprium. Phil. II. 32.

AELIA SENTIA. Topic. c. 2. jubet *aſſiduo vindicem aſſiduum eſſe*, h. e. locupletem locupleti, ex interpretatione Aelii. *Lex Aelia Sentia* de manumiſſionibus ſatis nota eſt JCtis; ſed ea eſt Conſulum A. U. DCCLV. adeoque poſt mortem Ciceronis, tempore Auguſti, lata. Porro, Conſules Aelium et Sentium quendam ſimul, ante Topica ſcripta, fuiſſe, aut Praetores, aut Tribb. pl., (nam et a duobus Tribb. pl. leges nominari, lex Carbonis et Silvani docet) non reperimus. Itaque cum a melioribus Codd. nomen hujus legis abſit, eaque lex, quae aſſiduo jubet aſſiduum vindicem eſſe, ſit e XII Tabb. petita, hoc legis nomen non poteſt eſſe a Cicerone. Corruptioni locum dedit nomen Aelii, quod ſtatim ſubjicitur. Nam quod Noriſius Cen. Piſ. Diſſ. III. 9. *Sentiam* eſſe putat a librario, *Aeliam* eſſe jus Aelianum; quod valde placebat Heineccio: id probari propterea non poteſt, quia lex commemorata eſt lex, quae proprie dicitur e XII Tabulis. J. Cannegieterus V. C. de Notis p. 316. tentat, *Lex apud Aelium Sextum.* Non placet.

AGRARIAE. *Flaminii*, *Sempronia*, *Thoria*, *Rulli*, *Flavii*, *Philippi*, *Plotia*, *Caeſaris Julia*, de quibus ſ. l. Legum agrariarum fragmenta vel leges collectas habemus in Goeſii ſcriptt. rei agrariae p. 329. ſq.

ANNALES ſunt, quibus conſtitutum eſt, quo anno cuique magiſtratus petere liceret: quo ſi quis creatur, v. c. Conſul, *anno ſuo* Conſul factus eſſe dicitur, vid. Agr. II. 2. Eas leges attulit ambitio, ut gradus eſſent petitionis. [Cic. Phil. V. c. 17. R.] Tulit primus accuratius *Villius*, Tribunus pl., A. Poſtumio Albino et Q. Fulvio Flacco Coſſ., qui inde *Annalis* dictus eſt, quod nomen familiae haeſit. Liv. L. XL. c. 44. et Manut. de Legg. c. 6. Nam etſi Livius l. c. primum ab eo

de

de ea relatum esse dicit: tamen idem, jam ante eum de tempore honorum petendorum leges fuisse, dubitare nos non sinit XXV. 2. Sed anni singulorum non definiti erant, ut lege Villii, verum universe, quae aetas matura esset honoribus petendis. Vid. Sigonius et Pighius, inpr. Dukerus ad Liv. l. l. c. c. Anni autem constituti sunt Villia lege, quaesturae 31., aedilitati 37., praeturae 40., consulatui 43. Nam his annis Cicero hos magistratus gessit, qui, *suo* se quemque *anno* gessisse, praedicat: [Cic. de Offic. II. 17. R.] nec audiendi, qui aut annum 27., ut Zamoscius de Senat. p. m. 25., aut annum 25. ponunt, ut Dodwell. Prael. Camd. Dicuntur hae leges etiam *Annariae* apud Festum et Lamprid. in Commodo c. 2. *Annalem* tulit etiam M. Pinarius Rusca Trib. pl., vid. Cic. de Or. II. 65., ex qua nihil restat: nec aetas ejus satis certa.

de AMBITU. *Calpurnia*, *Caecilia*, *Fabia*, *Julia*, *Licinia*, *Tullia*, de quibus s. l.

ANTONIAE. Ep. XX. 14., si vera lectio, de iis legibus loquitur Cicero, de quibus multa dicuntur in Philippica prima et secunda, quas in consulatu secundo per vim et contra auspicia tulit; item quas e tabulis Caesaris dicebat se proferre, quod convenerat in Senatu, quietis causa, acta Caesaris rata habere. Nominatim memoratur *judiciaria*, quam in consulatu cum Caesare tulit, Phil. I. 5. VIII. 9.

APULEJA, *L. Saturnini*, Tribuni pl., *de Majestate*. Cic. de Orat. II. 25. 49. A. U. DCLI. lata, occasione motuum, qui Romae exorti sunt, cum Cimbri superatis Alpibus Q. Catuli exercitum invasissent, et equites Romani relictis praesidiis Romam fugissent, qua re imminuta populi Rom. majestas videbatur. v. Pighius ad h. a.

APULEJA, ejusdem *L. Saturnini* Trib. pl. A. U. DCLIII. pro Corn. Balbo c. 21. Ea tulit *de coloniis in Siciliam, Achajam Macedoniamque deducendis*, simul detulit Mario, ut in singulas colonias ternos cives crearet, hoc consilio, ut eo minus huic rogationi C. Marius Consul resisteret. Sed ea lex perlata non est, ut e Cicerone l. c. intelligi potest. De ceteris legibus Apuleji popularibus, jam a Gracchis promulgatis, v. Flor. III. 16. Cic. de Leg. II. 6. Nieuport. Hist. Rom. VII. 8.

APULEJA FRUMENTARIA, vid. *Frumentariae*.

AQUILLIA (forte *C. Aquillii Galli* Trib. pl.) *de damno injuria dato*. Ea est, quam Cic. in Bruto c. 34. extr. appellat *de justitia*: pro quo quidam, non probante Grutero, legunt:

gunt: *injuria*, vel *injuftitia*. Omnibus, de damno injuria dato, legibus, quae ante erant latae, derogavit, ut ait Ulpianus L. XVIII. ad edictum. Ejus reliquias a Cajo et Ulpiano fervatas illuftravere Balduinus, Noodt, et docti viri ad Cajum in Schultingii Jurispr. ante-Juftin. p. m. 179. [cf. Gajus III. 210 ff. R.]

AQUILLIA *C. Aquillii Galli*, Ciceronis familiaris, *de dolo malo*, quem tum teneri putabat, cum aliud effet fimulatum, aliud actum. Omnium malitiarum everriculum hanc legem appellat Cicero de N. D. III. 30. cf. de Off. III. 14. De hac lege eft comm. J. Svarefii Mendozae in Thef. Meermanni T. II., qui putat auctorem effe *M. Aquilium* Conf. A. U. DCXXV. Sed hic Ciceroni familiaris effe non potuit.

ATINIA in Verr. L. I. c. 42. *de rebus furto furreptis non ufu capiendis*: cujus haec verba fuerunt, *quod furreptum erit, ejus aeterna auctoritas efto*. v. Gell. XVII. 7. Verbum *furreptum* explicat Gothofredus ad XII Tabb. et *furreptum* latius effe *re furtiva*, cui jam in XII Tab. aeterna auctoritas tribuitur. Tulit Tribunus quidam *Atinius*. Ejus in Inftitutionibus et Pandecte aliquoties fit mentio. Vid. Menardus ad Cicer. l. c. Quaeftio fuit inter JCtos veteres, auctore Q. Scaevola, utrum ea lex in praeteritum etiam, an in futurum tantum valeret. vid. Gellius l. c. Balduinus Jurispr. Mucian. p. 281. 282. Menardus l. c. Cicero quidem diferte, loco citato, eam his legibus annumerat, quae in pofterum ftatuunt, ex iisque docere fuscipit, non poffe a Praetore edici in praeteritum.

AULI lex, ad Att. VI. 2., vid. *Gabinia*.

AURELIA eft judiciaria *L. Aurelii Cottae*. Cum, a primis temporibus judiciorum, ea penes Senatum fuiffent, C. Gracchus (v. *Sempronia lex*) tulit, ut propter avaritiam fenatorum ad equites transferrentur. Hi ita fevere judicabant, ut ipfo Cicerone tefte in Verr. Act. I. c. 13, numquam eques in judicium aut fufpicionem captae pecuniae propter rem judicandam vocatus fit. Sed erant tamen iniquiores Senatui, et reos fenatores nimis cupide condemnabant, in primis, fi quem conftabat, aut in Senatu, aut in magiftratu provinciali, publicanis impudentibus non fatis indulfiffe. Itaque cum fruftra lege *Livia* et *Plautia* latum effet, ut equitibus et fenatoribus effent communia judicia; C. Sulla tandem reftituit fenatoribus judicia. Sed ne tum quidem, ut e Cicerone, in primisque Verrinis, intelligi poteft, recte judi-

judicabant. Itaque, cum diu plebs de judiciis esset conquesta; et verendum esset, ne seditiosus Trib. aliquis inde seditionis movendae occasionem arriperet: legem judiciariam tulit Cotta, Praetor Pompejo et Crasso II. Coss., in qua hoc temperamento usus est, ut omnibus ordinibus satisfaceret, quod nulli judicandi potestas eriperetur. Itaque ex illa lege judicarunt *Senatores*, *Equites* et e plebe *Tribuni aerarii*. Nam quod Vellej. II. 32. duobus ordinibus judicia a Cotta data dicuntur, id fit, quia Tribunorum ordo non numeratur, ut sexta classis census Tulliani, v. Interpretes ad l. c. Unde et interdum senatores tantum et equites memorantur, ut pro Fontejo c. 12. Ejus legis saepe mentio apud Ciceronem, v. c. Phil. I. 8. Agrar. I. 2. Corn. Fr. 31.

AURELIA lex commemoratur ad Q. Fr. I. 3. extr., quae videtur, quantum e contextu judicare licet, *de ambitu* sanxisse: quod etiam videbatur Manutio ad l. c. Ea cujus Aurelii fuerit, nondum reperi.

AURELIAE, fratris *C. Aurelii Cottae*, vid. *C. Cottae leges.*

CAECILIA. *L. Caecilius* Trib. pleb. Consule Cicerone A. U. DCXC. tulit *de ambitu* legem, qua ejus poena immineretur, et ea constitueretur, quae ante proximam legem fuisset. Nam cum frater ejus de ambitu reus factus condemnatusque esset, adeo aegre tulit eam poenae acerbitatem, quae fratri perferenda erat, ex lege recentissima, Calpurnia, ut de ea lege mitiganda cogitaret. Itaque videbatur ea lege res judicatas rescindere velle. Sed, quantum e Cicerone colligere licet, non est perlata, pro Sulla c. 22. 23.

CAECILIA DIDIA lata a *Q. Caecilio Metello* et *T. Didio Vivio* Coss. A. U. DCLV. utilissima civitati Rom., unde inter remedia reip. refertur a Cic. ad Att. II. 9. Ejus duo capita apud Ciceronem invenio, alterum *de modo legum promulgandarum*. Phil. V. 3. *Tribuni pleb. tulerunt de Provinciis - - num etiam hanc legem populus Rom. accepit? quid? promulgata fuit? quid? nonne ante lata quam scripta? nonne ante factum vidimus, quam futurum quisquam est suspicatus? Ubi lex Caecilia et Didia? ubi promulgatio, trinundinum?* alterum *de duabus rebus non una lege conjungendis*, quod dicebatur, *per saturam* ferre, pro Domo c. 20. *Quae est quaeso alia vis, quae sententia legis Caeciliae et Didiae, nisi haec, ne populo necesse sit in conjunctis rebus compluribus, aut id quod nolit accipere, aut id quod velit, repudiare?* Manutio autem de Legg. placet duas fuisse leges, quod non absurdum est;

A 5 sed

CAR-

CARBONIS *tabellaria*, vid. *Tabellariae leges.*

CASSIA, *de Senatu*: quae *populi judicia firmaſſe dicitur*, laudatur in Cornelianae I. fragm. p. 634. Eſt ejusdem *L. Caſſii Longini* Trib. plebis, a quo tabellaria profecta eſt, C. Mario et C. Flacco Coſſ. lata, ut Aſconius ad l. c. tradit, propter ſimultates cum Q. Caecilio, cui populus imperium, ob res male cum Cimbris geſtas, abrogaverat. Nam ea lege ſancitum eſt, ut, quem populus damnaſſet, cuive imperium abrogaſſet, is in Senatu non eſſet.

CASSIA *tabellaria*, v. *Tabellariae leges.*

CASSIA TERENTIA *frumentaria*, v. *Frumentariae.*

Q. CATULI *de vi*, vid. *Lutatia.*

CENSORIAE. in Verr. I. 55. ſunt 1) formulae, quibus Cenſores veteres templa, aut alia opera publica, aedificanda locabant, ut ex iis a redemtoribus extruerentur et traderentur. Ex eo loco intelligi poteſt, iſtas formulas ſemper retentas fuiſſe, ſed ita, ut e re ipſa quaedam Cenſoribus *corrigere* liceret, h. e. *addere*: *Corriguntur Leges cenſoriae. Quid enim? Video in multis veteribus legibus: Cn. Domitius, L. Metellus etc. addiderunt etc.* 2) De Provinc. Conſ. c. 5. autem *Lex cenſoria* eſt formula, qua publicanis a Cenſoribus vectigalia locata ſunt, quae et vectigalia ipſa, quae locabantur, et conditiones, quibus locabantur, continebat, ut et populo et redemtoribus proſpiceretur. Hinc Cicero: *Si qui*, ſc. publicanus, *publico frui non potuit per hoſtem, tegitur ipſa lege cenſoria.* conf. ad Q. Fr. I. 12. Verr. II. 7. Pro *lege cenſoria* eſt *locatio cenſoria* Verr. III. 6. Hoc ſenſu etiam in libris juris civ. occurrit, et fragmenta legis cujusdam cenſoriae ſunt in Pandecte. vid. Bald. de Jurispr. Mucian. p. m. 114 ſeq. CENSORIAE leges ſunt 3) conſtitutiones et edicta Cenſorum, *de aerario et vectigalibus pop. Rom.*, *de aedificiis publicis*, *de populi in tribus et centurias deſcriptione*, et ſimilibus rebus. In his erat etiam conſtitutio, qua cautum erat, *ne carnifex in urbem ingrederetur*, cujus mentio pro Rabirio Perd. c. 5., ad quem locum vid. Turnebus. Hinc cauſae etiam ad Cenſores agi dicuntur, ex his ſcil. legibus. Varr. R. R. I. 7. extr. Ipſa etiam *Lex Clodia* de notis cenſoriis, docet cauſas quasdam apud eos actas eſſe.

CENTURIATA LEX Agr. II. 11. dicitur, quicquid in comitiis centuriatis ad populum fertur, etiam de magiſtratibus creandis, ut l. c.

CICERONIS LEGES, vid. *Tulliae.*

CIN-

CINCIA a *M. Cincio Alimento* Tr. pl. A. U. DXLIX. Cornelio et Sempronio Coff. lata, fuafa autem a Q. Maximo, Cic. de Senect. 4. *Fuit de donis et muneribus, ne quis ea ob caufam orandam caperet*, quae funt Taciti verba Annal. XI. 5., unde a Plauto *muneralis* dicitur. [cf. Feftus f. v. muneralis et J. Scaligeri Nota. R.] Ejus mentio ap. Cic. de Orat. II. 7. ad Att. I. 20. Notus eft doctus Fr. Brunmeri Lipf. de hac lege Commentariolus; conf. Schultingii Jurispr. ante-Juft. p. 561. feq. [Savigny Ueb. d. Lex Cincia de donis etc. in d. Zeitfchr. für gefchichtl. Rechtswiff. IV. 1. 1. p. 1 — 59. Fragmm. Vaticana de donatt. ad Leg. Cinc. §. 266 — 316. p. 69 — 86. Rudorff de L. Cincia, Berol. 1825. R.]

De CIVITATE *Licinia, Papia, Gellii, Carbonis, Silvani, Coelia* etc.

CLODIAE funt *P. Clodii* Trib. pleb. Coff. Gabinio et Pifone latae, de quibus eft locus clafficus pro Sext. 25. 26. In his plurimum turbarum dedit ea, qua tulit, *ut Ciceroni aqua et igni interdictum effet, et ne intra quingenta millia paffuum ab Italia tecto reciperetur: ac ne quis de eo revocando mentionem neque in Senatu neque ad populum faceret.* De qua lege multa in Or. pro domo, de Har. Refp., pro Sext., ad Quir. et in Senat. poft redit., in Pifonem etc. Aliam improbiffimam tulit *de Cypri rege Ptolemaeo, ut bona ejus publicarentur, et Cyprus in provinciae formam redigeretur, eaque res Catoni mandaretur*, de qua Cic. pro Sextio c. 26. Ejus legis haec caufa fuit, ut primum regem ulcifceretur, qui fibi a piratis capto olim pecuniam, qua fe redimeret, negarat, deinde Catonem a republica removeret, ne ab eo impedirentur conata fua, v. Dio XXXVIII. p. 79. Ei fimilis, qua *Sacerdoti Peffinuntio facerdotium ademit*, ibid. Nec melior ea, qua *Gabinio et Pifoni provincias Syriam et Macedoniam* dedit: quod illi pacti erant, ne ipfum in Cicerone relegando impedirent. De *frumentaria* v. *Frumentariae.* Tulit etiam, *ne quis eo die de coelo fervaret, quo cum populo agi poffet*; nec intercederet quisquam Tribunorum: quo Cicero legem Aeliam Fufiam fublatam dicit pro Sext. l. c., quod tamen Tunftallus Ep. ad Middleton. p. 68. exiftimat tantum pertinuiffe eo, ut ipfe ea lege folutus effet, ut factum in Lurcone; ad Att. I. 16. Alia fuit *de collegiis novis inftituendis*: (quae deinde Caefar fuftulit. Sueton. c. 42.) Denique tulit, *ne Cenfores in Senatu legendo praeterirent, nifi qui apud eos accufatus et Cenforis utriusque fententia condemnatus effet*: quam

quam legem sustulit Scipio, Pompeji socer, ut patet e Dione Cass. XL. p. 147. vid. in Pison. c. 4. et ibi Ascon., orat. pro domo, de Har. Resp., pro Sextio passim.

COCTIA est *L. Aurelii Cottae* judiciaria. ad Att. IV, 16. v. AURELIA. Neque vero erat, quare Malaspinaeus dubitaret, a Cotta posse Coctiam fieri. Nam eodem modo a regulo Cottio Alpium pars dicitur *Alpes Cottianae* et *Coctianae* ap. Tac. Hist. IV. 68., add. Varias Lect. in Sueton. Ner. 18. Liv. XXIX. 38. Cic. Off. II. 17. Sed inusitatum hoc, quod a cognomine legis nomen ducitur; quamquam etiam Asconius legem *Serviliam* de repetundis vocat *Glauciam* ad Act. I. in Verr. et est Lex *Metella* ap. Plin. XXXV. 17., ubi tamen corrigunt *Metilia*. v. Harduin. ad l. c.

COELIA *tabellaria*, vid. *Tabellariae leges.*

CORNELIAE Leges. de his v. Pighius ad a. DCLXXII. Apud Ciceronem hae occurrunt:

CORNELIA *L. Cornelii Sullae de sententia ferenda.* Ea cautum erat, ut, antequam iretur, causa cognita, in consilium, Quaesitor interrogaret reum, palam an per tabulas vellet sententias ferri. Ex Cluentianae c. 20. intelligitur, eam legem valuisse adhuc tempore celebris illius judicii Juniani, paullo post autem, cum Cicero Cluentium defenderet, obsoletam fuisse, neque amplius observatam.

CORNELIA *judiciaria* ejusdem: qua judicia equitibus adempta et Senatui restituta sunt. Ascon. in Divinat.

CORNELIA pro Cluent. c. 56. ejusdem Sullae est *de veneficiis*, quae ante *Sempronia* fuit. Ea cautum est primo de sicariis, deinde de veneficiis, de coitionibus, de falso, etc., ut quaestiones capitales haberentur, et poena his constituta est et deportatio et bonorum proscriptio. vid. Sigon. de Judiciis II. 31. p. m. 664.

CORNELIA *de proscriptis*, ejusdem: qua inter alia cautum est, ne quis proscriptum juvaret, vid. in Verr. L. I. c. 47., ut proscriptorum bona venirent ad Kalend. Junias, et in Tabb. publicas ad aerarium pecunia redacta referretur: pro Rosc. Amer. c. 43. 44. Agr. III. 3. In eadem, ut opinor, lege fuit, ut iis, qui suas partes in bello secuti essent, honores ante tempus legitimum capere liceret. Acad. II. 1. Sed aliis placet, peculiarem legem *de magistratibus* fuisse: quod ipsum non absurdum.

CORNELIA *testamentaria*, contra testamentorum subjectores et corruptores, in Verr. I. 42. Sed eadem item alia genera falsi complexa est, unde et *de falso* laudatur. v.

Jul.

Jul. Pauli Recept. ſententiarum L. V. Tit. 25. et ibi viros doctos ap. Schulting. p. 513. ſq.

CORNELIA *nummaria*, qua cautum eſt, ne quis privatus nummos adulterinos faciat, infuſo deteriori aere in nobilius, aut alio modo quocumque. in Verr. I. 42. Continebatur hoc falſi genus lege de falſo; ſed quod nil peſtilentius eſt Reip. quam adulterari nummos, lege peculiari de hoc crimine ſanciendum putavit Sulla. v. Gravinae O. J. p. 451. Huc pertinet etiam *edictum Marii Gratidiani*, Trib. pl., de quo videndus Plinius H. N. XXXIII. 9. extr.

CORNELIA *de repetundis* ſecuta eſt *Serviliam*, ex qua cum alia, tum hoc in ſuam transtulit Sulla, ut, ſi ex bonis rei condemnati non tantum redigeretur, quantum ei lis aeſtimata eſſet, perſequi ab iis liceret, ad quos ea pecunia, quam cepiſſet is, qui damnatus eſſet, perveniſſet. Ex quo legis capite accuſatus eſt, damnato Gabinio, L. Rabirius Poſtumus. vid. Or. pro Rab. Poſt. c. 4.

CORNELIA *de provinciis ordinandis*. Hujus legis capita apud Ciceronem haec reperio: Sumtus definiebat, quos liceret civitatibus provincialibus facere in legatis publice Romam mittendis, ut eos in Senatu laudarent, qui provinciae praefuiſſent. Ep. ad Div. III. 8. 10. Sanciebat, ut, qui provincias ex S. C. lege *Sempronia* haberent, imperium retinerent, quoad in urbem introiſſent. Quod ſine dubio non hanc vim habebat, ut ex lege hac imperium haberent, et rem militarem attingere poſſent Praetores, quod e curiata lege habebant; ſed ut, ſi per curiatam legem imperium haberent, id non tam diu haberent, quoad e provincia deceſſiſſent, ſed, quoad in urbem introiſſent. Ceterum quomodo in hac lege calumniatus ſit Appius, vid. ep. ad Div. I. 9. conf. Sigon. de A. J. P. III. 11. circa fin. Ut triceſimo die, poſtquam in provinciam veniſſet ſucceſſor, de provincia Praetor decederet. ibid. III. 6.

CORNELIA *de civitate*. Ea lege Volaterranis jus civitatis Rom. ademtum eſt, ita tamen, ut nexa atque hereditates non tollerentur, h. e. ut et hereditates capere poſſent, et per nexum ſ. per aes et libram abalienare, quae vellent. Hanc legem negat Cicero valere poſſe, quia ſit contra jus Romanum, quo civitas nemini invito adimi poſſit. v. pr. Caecin. c. 33. ſq.

CORNELIA *de ſacerdotiis*. ap. Aſcon. in Div. v. *Lex Domitia*.

COR-

CORNELIA *majestatis*, in eos, qui majestatem pop. Rom. minuissent. Ea dicitur in Pisonem c. 21. vetare haec: educere e provincia exercitum, et bellum sua sponte gerere, in regnum injussu populi et Senatus accedere - - et pro Cluentio c. 21. Legiones sollicitare; in Verrem L. I. c. 5. vivos dimittere hostes populi Rom. accepta pecunia. Ep. ad Div. III. 11. ne in quemvis impune declamare liceret. Quicumque amplitudinem dignitatemque populi Rom. laesisse convinci poterat, is majestatis convictus putabatur, ut docet Auctor libr. ad Herenn. II. 12.

CORNELIA *tribunitia*, Verr. I. 60. multa petita est a Q. Opimio, - - quod, cum Tribunus plebis esset, intercessit contra *legem Corneliam*. Hujus legis saepe fit apud veteres mentio. Caput ejus, ad quod hic locus pertinet, fuit de intercessione tribunitia. Ex h. l. videatur colligi posse, Tribunis ademtam fuisse potestatem intercedendi, quam tamen unam relictam diserte tradit Cicero de Leg. III. 9. Caesar B. civ. I. 5. Eam difficultatem sic tollere tentat Manutius, ut Opimium putet opposuisse se legi Corneliae, ut ea abrogata lex C. Aurelii Cottae de restituenda tribunitia potestate perferretur. Sed quis unquam legit ita dici, *intercedere contra legem aliquam*? Latinitas quidem haec verba non aliter accipi patitur, quam, *intercedere vetante lege*, *aliter*, *quam lex jusserit*, *intercedere*. Res autem sic se habet: Lex Cornelia ademerat Tribunis intercessionem, non tamen omnino, sed ut in causis quibusdam relinqueretur, aut iis finibus circumscriptus esset ejus usus, ut raro intercedere liceret. Locus Caesaris videtur indicare, licuisse intercedere, si quis sua sponte intercederet. Reprehendit enim Senatum, qui talem Antonii intercessionem sustulerit: non cum appellatus esset. Nam si omnis dignitas ademta est, etiam haec ablata fuerit necesse est, ne appellari possent Tribuni: in quo maxima dignitas. Pighius ad a. 672. tradit, cautum lege Cornelia fuisse, ne appellantibus opem ferrent, nisi jurassent, se aliter aequo jure uti non posse. Id unde hauserit, nescio: quod tamen est absurdum. Illud certum est, culpam ab Opimio commissam eo, quod alieno loco intercesserat.

Cn. CORNELII et L. GELLII, vid. *L. Gellii et Cn. Cornelii.*

CORNELIAE C. Cornelii, qui Trib. plebis A. U. DCLXXXVI. fuit, memorantur ab Asconio Pediano in Argum. Orationis pro Cornel., quod fragmentis praemittitur

p.

p. 626. f. et in ipsis fragmentis. In iis legibus ferendis, quum multum turbarum ortum esset, intercessio collegae neglecta, fasces Consulis fracti, etc., majestatis reus factus est, Praetore Cicerone defendente. v. inpr. Dio Cass. XXXVI. p. 18. 19. In duabus, quae perlatae sunt, fuit haec: *ut Praetores ex edictis suis perpetuis judicarent*, h. e. edicto annuo, nisi quis malit legere *perpetuo*, i. e. sine varietate, quod valde probabile facit J. A. Bachius, V. Cel., in Hist. jur. p. 208. Sed Praetoribus videtur licuisse etiam ex tempore quaedam edicere, cujusmodi edictum commemoratur, sed provinciale, Verr. III. 14. Saltem id sibi videntur quidam arrogasse: cui generi perpetua opponuntur. Ejus legis quae vis fuerit, v. ap. Perizon. de Lege Vocon. p. 193.

CORNELIA *de libertinorum suffragiis*, in fragm. Or. in Cornelium, est, quae et *Manilia* dicitur, de qua v. infra. Eam accusator Cornelii dixerat a Cornelio Trib. pl. cum Manilio datam esse.

C. COTTAE, fratris L. Aur. Cottae, leges memorantur in fragmentis Cornelianae I. p. 630. de iisque ipse abrogandis ad Senatum retulisse dicitur. Eae quorsum pertinuerint, non constat. v. Ascon. ad l. c., qui commemorat hanc, qua tulit, ut iis, qui Tribuni plebis fuissent, alios quoque magistratus capere liceret, quod L. Sullae lege nefas erat. Eam autem legem non contineri putat iis, de quibus abrogandis ad Senatum retulerit.

C. COTTAE ejusdem *de judiciis privatis* memoratur l. c. eamque abrogavit frater M. Cotta, anno postquam lata est.

CRASSI *de Civitate*, vid. *Licinia.*

CURIATA dicitur, quicquid in Comitiis curiatis ad populum fertur. Sed tempore Ciceronis, inductis tributis, cum obsolevissent curiata, (vid. Gron. Observat. IV. 1. Agr. II. 11.) per lictores in duabus caussis habebantur, primo *de re militari*, deinde *de adoptione.* Nam, ut Cicero ait in Agraria II. 12., rem militarem continebant, neque cuiquam licebat, eam attingere sine lege curiata. cf. Lex *Cornelia de prov. ord.* Hinc *lege curiata ornari* ibidem c. 10. est, comitiis curiatis accipere imperium, et potestatem rei militaris administrandae. De *adoptione* autem exemplum extat P. Clodii, qui comitiis curiatis a plebejo adoptatus est.

DIDIA et CAECILIA, vid. *Caecilia Didia.*

Lex de *DOLO malo*, vid. *Aquillia.*

DO-

DOMITIA *de sacerdotiis*, ad Brut. ep. 5. Eam tulit A. U. DCXLIX., Consulibus C. Mario et C. Fimbria, *Cn Domitius Ahenobarbus*, Trib. pl. Ex ea lege sacerdotes, h. e. Pontifices, Augures, Quindecimviri sacr. fac., qui ante a collegio quique suo cooptabantur, comitiis populi Rom. electi sunt, ut ita sacerdotia haec ab illo tempore beneficia pop. R. facta sint. Nam qui jam ante, ut Pontifex M. Curio M. et alii, a populo creati fuerant, (Liv. XXV. 5. XXVII. 8.) ad eos lex haec non pertinebat, v. Gruch. de Com. II. 2. 3., quamquam et Pontifex M. Agrar. II. 7. ea lege creatus dicitur. Sed quod religio obstare videbatur, quo minus populus hos sacerdotes faceret, eamque ob causam eadem lex antiquata esset, cum eam Q. Maximo, fratre Scipionis, et L. Mancino Coss. tulisset C. Licinius Crassus, de Amicit. c. 25.; hanc religionis calumniam ut vitaret Domitius, hoc legi adjecit, ut XVII tantum tribus sorte ductae sacerdotes crearent. v. Agr. II. 7., qui est locus de hac re classicus. Sublata est haec lex a Cornelio Sulla, *lege Cornelia de sacerdotiis*, nobilitatis amore lata, a quo multae aliae ejus leges profectae sunt. Sed haec quoque paullo post a Labieno Trib. pl. A. U. DCXCI. sublata, et *Domitia* restituta est. E Phil. II. 2. autem patet, hoc temperamentum adhibitum esse, ut duo e collegio nominarent, populus ex his, qui nominati essent, legeret. Eam confirmavit C. Julius Caesar, donec M. Antonius lege lata collegiis jus suum restituit, v. Guther. de Jur. Pont. I. 8. P. Manutius de Legibus et ad Epist. ad Brut. 5.

DUODECIM TABB. LEGES a Decemviris consulari potestate ex *lege Terentia* latae sunt A. U. CCCIII. et CCCIV., de qua re non est ut multa dicamus. vid. Liv. III. 31. sq. [A. Gell. XX. 1. XVI. 10. R.] Pomponium de O. J. et ad hunc Cujacium, (ad calcem Observatt.) et Bynckershoekium in Opusculis: ut ceteros mittamus, qui juris Rom. historiam scripsere. Ipsarum Tabb. fragmenta e libris veteribus multi collegere, quos omnes vicit Jac. Gothofredus in praestantissimo libello de quattuor fontibus juris. [Haubold Institutt. jur. Rom. hist. dogmaticar. T. II. (ed. Otto, Leipz. 1826.) Legum Duodecim Tabb. sententiae quae supersunt. R.] Has tabulas fontem omnis cum publici tum privati juris Romani recte appelles, iisque insigne pretium Cicero statuit. Eas, si quid ex iis definiri non posse videbatur, supplere poterant Praetores edictis, e quibus jus honorarium ortum est, uti appellatur v. c. in Institut. Justin. I. II. 4.

4. 10. Supplementa fecere etiam Tribb. plebis aliique magiſtratus legibus de jure civili ferendis. Cujusmodi ſunt Voconia, Furia, Falcidia, Aquillia, et omnes, quae juris privati ſunt.

EBUTIA, vid. *Aebutia.*

FABIA *de ſervis alienis retentis* ſ. *de plagiariis*, ut in veteribus juris libris citatur. Ejus haec vis fuit, ne quis aut ingenuum, aut libertinum, aut ſervum alienum, invitum ſecum haberet, aut invito, vel inſciente domino venderet, aut emeret ſciens. Ejus mentio apud Ciceronem pro C. Rabirio Perd. c. 3., ad quem locum vid. Turnebus. cf. Paullus Sent. Rec. V. 30. 6. Gravina Orig. Jur. p. 462.

FABIA *de numero ſectatorum*, pro Murena c. 34. *Sectatores* qui dicantur, vid. ap. Quintum Fr. de petitione conſulatus, ubi ab *Salutatoribus* et *Deductoribus* diſtinguuntur. Ei rei, quoniam ad ambitum pertinere videbatur, modum ſtatuere viſum eſt Fabio, hujus legis latori.

FLACCI *de Sullae actis*, vid. *Valeria.*

FLAMINII *de agro Gallico et Piceno*, Acad. II. 5. Aliquot annis ante ſecundum Punicum bellum, invito Senatu, a *C. Flaminio* Trib. pleb. lata, de agro Piceno et Gallico viritim dividendo. in Bruto c. 14. cf. de Invent. II. 17.; ad h. l. alludit Cato in Origg. ap. Varr. R. R. 1. 2., ubi male in vulgg. nonnullis legitur: *jubente Caeſare.* Nam is ager diu ante Caeſarem hac lege diviſus eſt. *Gallicus* autem *ager* qui ſit, v. Ind. Geogr. Ceterum hanc legem initium et cauſam corruptae plebis fuiſſe docet Polybius, L. II. p. 152.

L. FLAVII *agraria*, ad Att. I. 18. 19., qui Tribunus pl. eam tulit Metello Celere et Afranio Coſſ. auctore Pompejo, ſed non pertulit. Nam de agris dividendis Pompeji militibus etc. ferebat, magnorumque motuum cauſa fuit. Videndus Dio Caſſius inprimis, XXXVII. p. 52.

FRUMENTARIAE ſunt, quibus largitio frumenti plebi ex aerario facienda propoſita et ſancita eſt. De iis vid. *Lipſium* Elect. I. 8., qui tamen non omnes leges frumentarias commemoravit; et Vincentii *Contareni* de frumentar. Rom. largitione librum, in quo Lipſiana examinantur: quibus addas licet collecta *Hortenſii* in ed. Ciceronis Olivetana p. 431. ſq. Eae autem hae ſunt:

SEMPRONIA *C. Gracchi* Trib. pl., qua ſancitum eſt, ut inopi plebi ſinguli modii venderentur a Senatu triente cum ſemiſſe, idque frumentum, plebi dividendum, ex aerario emeretur. Ejus ſaepe mentionem facit Cicero, v. c.

pro

pro Sextio c. 48. Tusc. Dispp. III. 20. Brut. c. 62., ubi M. Octavius Cn. F. eam populi frequentis suffragiis abrogasse dicitur, (qui locus Lipsium fugiebat) de Off. II. 21. Eam instaurare conatum esse aliquem de Tribunis C. Marii A. U. DCXXXIV. collegis, colligo e Plutarcho in Mario, p. 407. ed. Sylb., qui dicit, C. Marium opinionem popularitatis, lege de ambitu lata concitatam, perdidisse, repugnando fortiter legi frumentariae, quae ferebatur. Ceterum tirones notent, in lege dici *semisses et trientes* pro dextantibus: quia dextantes nummos non habebant, ut bene docet Gronov. de Sestert. IV. 12. Frustra Chapmannus ap. Pearcium ad Cic. Off. II. 21. corrigit semisse *aut* triente, interpretaturque vilissimo pretio.

APULEJA *Saturnini*, ad Herenn. I. 12., quae non fuit, nisi instauratio aut confirmatio *Semproniae*, A. U. DCLIII. lata. Ei se opposuit Quaesior urbanus, Caepio, Senatumque docuit, aerarium tantam largitionem ferre non posse. Itaque perlata non est. Haec continetur legibus Apulejis, quae memorantur de Legibus II. 6.

LIVIA *M. Livii Drusi*, A. U. DCLXII. lata, quae continetur legibus *Liviis*, a Cicerone de Legg. II. 6. memoratis. conf. Ascon. in Cornelianam, et Flor. III. 17. Haec lex ipsa *Sempronia* erat, quae jam aliquandiu intermissa erat. Non est perlata.

CASSIA TERENTIA, lata a duobus Coss. *C. Cassio* et *M. Terentio* A. U. DCLXXX. consensu Senatus, qui aliter placari plebem, in Senatum nimis vehementer coortam, non posse intelligebat. Ea quini modii singulis in singulos menses constituti videntur. vid. Sall. Hist. p. 974. ed. Cortii, nisi id ipsum e Sempronia repetitum est. Caput eius invenio hoc in Cicerone in Verr. III. 70., ut quotannis ex aerario pecuniae summa decerneretur SCto, qua frumentum in Sicilia, frumentaria pop. Rom. provincia, a Praetore emeretur, et quidem eodem omnibus annis pretio, nempe quaternis festertiis singuli tritici modii, duobus autem hordei. vid. Argument. L. III. in Verr. Ceterum, utrum ad Siciliam solam istud caput pertinuerit, an vero alias etiam provincias complexum sit, de eo non convenit inter eruditos. Illud nobis videtur e Ciceronis loco laudato colligi posse; hoc contendit Contarenus l. c. Atque hoc caput, cum nonnullis aliis fortasse, de modo comportandi distribuendique frumenti, Semproniae additum est. Nam uti in ceteris rebus, de quibus aliquoties ad populum latum, tamquam de

B 2 amb-

ambitu, de repetundis, semper summa primae in eo genere legis servata est, nempe ut agi in hominem posset, ut poena esset crimini constituta, cetera autem de personis, de modo judicii, de genere poenae mutata sunt: sic in frumentariis legibus semper illud e Sempronia servatum est, ut semissibus et trientibus populo venderentur modii singuli, in ceteris autem rebus quaedam addita sunt aut mutata. Id ex eo intelligi potest, quod a Clodio remissos esse populo trientes cum semissibus tradunt auctores rerum Rom. Ceterum ex dictis intelligitur, Semproniam legem saepe intermissam esse, repetitam autem vel rogationibus Tribunorum, auram popularem captantium, vel ab ipsis optimatibus auctoritate Senatus, cum interesset Senatui, ut se populo gratiosum redderet, eoque facilius Tribb. pl. seditiosas leges rogantibus resistere posset. vid. Plutarch. in Catone et Civil. monitis. Atque de hac ipsa lege, aut certe de Clodia, sermo est ap. Cic. ad Att. II. 19., ubi Caesar minatus esse dicitur legi *Rosciae* et *frumentariae*, quod mortuo plausu in theatro ab equitibus ac plebe acceptus erat, Curio autem filius summo, quod unus Caesaris et Pompeji nimiam potentiam libere insectaretur. Nam sic ulcisci equites putabat, si honorem in XIV sedendi adimeret, plebem autem, si frumentum, quod exiguo pretio e Sempronia lege a Terentio et Cassio ac paullo ante a Senatu Catonis auctoritate in consuetudinem et usum revocata acciperent. Manutius ad eum locum non satis accuratus est.

CLODIA *P. Clodii* Trib. pl. A. U. DCXCV. Hac Semproniae legis beneficium auctum est. Tulit enim, ut gratis daretur frumentum, quod antea semisse ac triente dabatur. Dom. 10. Sext. 25. Ascon. in Pis. 4.

OCTAVIA *M. Octavii* Cn. F., qui legem frumentariam, incertum quando, tulit, ex qua modica largitio et illis temporibus necessaria fiebat, quod, ut Pighio videtur, majus pretium in modios singulos statuebat. Cic. Off. II. 21. Ad eum pertinet locus Brut. 62., unde patet, aetate M. et L. Luculli floruisse.

L. PHILIPPI Tribuni A. U. DCXLIX. perniciosa, sed non perlata. l. c.

FRUMENTARIA *Siculorum*, quae et HIERONICA dicitur. vid. *Hieronica*.

FUFIA lex juris publici et reip. Rom. saluberrima fuit. Male in plerisque vulgatis libris *Fusia* dicitur. In Graeviana quoque hic varietas est, et interdum, v. c. in Vat.

Vat. 7. 9., *Fusia* errore operarum expressum est. Tulit eam Tribunus quidam *Fufius*. Est autem, ut *Aelia* et *Caecilia Didia*, de modo comitiorum et legum ferendarum (unde cum iis saepe apud Ciceronem conjungitur) et inter remedia furorum tribunitiorum refertur. in Sen. p. Red. c. 5. in Vat. c. 7. 9. Sancitum erat hac lege, *ne omnibus diebus fastis legem ferri liceret*, de Prov. Conf. c. 19. pro Sext. c. 15. Ejus etiam mentio ad Att. IV. 16. Har. R. 27. in Pison. 4.

FUFIA lex, lata a *Q. Fufio Caleno* (non *Fufio*, nam ap. Dionem dicitur Φούφιος) Tribuno pleb. M. Messala et M. Pisone Coss. A. U. DCXCII. Ei occasionem dedit Clodius. Qui, cum sacra Bonae Deae polluisset, et de ea re e SCto consularis rogatio facta esset, ex qua a Praetore in judicio Clodiano judices legerentur, amicusque Clodii Fusius videret, ea lege perlata, aegre servari posse Clodium; tulit ipse, ut judices sorte ducerentur, quod ita facilius putaret judices ejusmodi fore, qui se corrumpi finerent. Ejus legis defensor fuit Hortensius, quod a rogatione consulari solo genere judicium differret, putaretque, nullis illum judicibus absolvi et vel plumbeo gladio jugulari posse, ad Attic. I. 14. 16., in quo vehementer deceptus est.

FURIA s. FUSIA; nam idem nomen est, et *Furii* iidem et *Fusii* sunt appellati, v. Liv. III. 4. Quintil. I. 4. et Hotomann. ad Verr. I. 42.; ubi male vulgo legunt *Furias Fusias*. [cf. Varro de L. L. VI. 3. init. Maffei. de origg. Etrusc. et Lat. c. 17. R.] Ea est *de testamentis*, unde *testamentaria* appellatur. Ex legibus Duodecim Tabularum licebat, legata facere de re sua, quot quis vellet. *Uti quisque legassit suae rei, ita jus esto.* Sed cum saepe tantum legaretur, ut aut non sufficeret res mortui, aut saltem absumeretur ita legatis, ut heredi nihil relinqueretur; noluerunt multi hereditates cernere. Quare, cum intersit reip., valere voluntates morientium, coeperunt quidam *de modo legatis constituendo* cogitare. Itaque tulit ad populum primus C. Furius, *ut non liceret plus, quam mille asses legati nomine capere, isque quadruplum solveret, qui plus cepisset.* Menardus ad Cic. l. c. Theophilus ad Instit. L. II. c. 22. Ejus legis mentio est ap. Cic. in Verr. I. c. 42. pro Balbo c. 8.

FURIA ATILIA est *L. Furii* et *Sext. Atilii* Tribb. pl. A. U. DCXVII. de Mancino hostibus dedendo, quibuscum injussu Senatus et populi pacem fecerat. Off. III, 30.

GABINIA est *A. Gabinii* Tribuni pl. ejus, qui postea Consul cum L. Pisone fuit, unde etiam *Auli* lex dicitur ad

Atticum VI. 2. Ea cautum eſt, *ne provincialibus liceret, Romae verſuram facere*, h. e. pecuniam foenori ſumere: *quodſi quis pecuniam provinciali dediſſet, ne ex ſyngrapha ejus rei cauſa facta jus redderetur a magiſtratibus provincialibus*. Hoc clariſſime apparet ex ep. ad Att. V. 21. (ubi v. not.) VI. 1. Nihilo minus in hac lege explicanda doctiſſimi viri, P. Manutius, Jac. Cujacius aliique errarunt. conf. Diſſertatiunc. noſtr. de negotiatoribus.

GABINIA *tabellaria*, vid. *Leges tab.*

GABINIA alia eſt ejusdem Trib. pl. in Or. pro L. Manilia c. 19. Ibi conqueritur, non licere Pompejo per obtrectatores, A. Gabinium ſecum inter legatos educere in bellum, adeoque expertem eſſe gloriae ejus imperatoris atque exercitus, qui ejus conſilio, periculo ac lege conſtitutus ſit. Ex quo intelligi poteſt, Gabinium pertuliſſe legem *de Pompejo Piratico bello praeficiendo*, quod c. 17. diſerte dicit. Clarius de hac lege Plutarchus loquitur in Pompejo p. 631. ed. Wechel. *Ἔγραψε δὲ Γαβίνιος εἰς τῶν Πομπηΐου συνήθων νόμον, οὐ ναυαρχίαν, ἄντικρυς δὲ μοναρχίαν αὐτῷ διδόντα, καὶ δύναμιν ἐπὶ πάντας ἀνθρώπους ἀνυπεύθυνον. Ἐδίδου γὰρ ἄρχειν ὁ νόμος αὐτῷ τῆς ἐντὸς ἡρακλείων στηλῶν θαλάσσης, ἠπείρου δὲ σταδίους τετρακοσίους ἀπὸ θαλάσσης – – πρὸς δὲ τούτοις ἑλέσθαι πεντεκαίδεκα πρεσβευτὰς αὐτὸν ἐκ τῆς βουλῆς ἐπὶ τὰς κατὰ μέρος ἡγεμονίας, χρήματα δὲ λαμβάνειν ἐκ τῶν ταμείων καὶ παρὰ τῶν τελωνῶν, ὅσα βούλοιτο, καὶ ναῦς διακοσίας κύριον ὄντα πλήθους καὶ κατὰ λόγου στρατείας καὶ πληρωμάτων ἐρετικῶν.* Ei legi ſe Catulus, Roſcius, aliique, ſed fruſtra, opponebant, et tandem, invito Senatu, perferebatur. vid. inpr. Dio Caſſ. XXXVI. p. 10.

GABINIA alia ejusdem *A. Gabinii* eſt, legi *Pupiae* ſimilis, de qua ſuo loco. Ea ſancitum eſt, *ut menſe toto Februario quotidie*, h. e. omnibus diebus, quibus Senatus haberi poſſet, *Senatus legationibus daretur*, ad Qu. Fr. II. 12.

L. GELLII et Cn. CORNELII lex A. U. DCLXXXI. tempore belli Mithrid. de Senatus ſententia ſanxit, *ut cives Romani eſſent optimo jure, quos Cn. Pompejus Imperator de Conſilii bellici* (ut Cic. appellat in Vat. c. 15.) *ſententia ſigillatim civitate donarit*. Or. pro Balbo c. 8. 14.

GLAUCIA, v. *Servilia de repetundis.*

C. GRACCHI *frumentaria*, v. *Frumentariae.*

C. GRACCHI lex *de judicio capitis civis Rom.* v. *Semproniae leges.*

HE-

HELIA, quae a nonnullis e Cicerone laudatur, v. c. in Nizoliano lexico, est AELIA, de qua suo loco. *Heliam* gentem nullam Romae fuisse docet Perizonius de num. consul. p. 35. in Triga Diss. p. 151.

HIERONICA saepe in Verrinis memoratur, v. c. II. 13. III. 7. 51. IV. 22. Lex fuit Siculorum, ex qua inter aratores (h. e. qui agros publicos pop. Rom. hac conditione ac lege tenerent, ut decimas quotannis darent pop. Rom.) et decumanos (h. e. publicanos, qui decumas redemerant) judicia fierent. Verr. II. 13. Eam dederat Hiero rex, pop. Rom. amicus, suis aratoribus et decumanis. Similis autem erat legibus locationum pactionumque censoriis. Nam ea constitutum erat, *quibus conditionibus aratores Siculi agros Regis obtinerent. Scripta ita diligenter est*, ait Cicero, Verr. III. 8., *ut eum scripsisse appareat, qui alia vectigalia non haberet, ita severe, ut tyrannum; qua lege Siculis tamen arare expediret. Nam ita diligenter constituta sunt jura decumano, ut tamen ab invito aratore plus decuma non possit auferri.* Cum igitur Rupilius Praetor Siciliam in provinciae formam redigeret, eam de consilii sententia retinuit, et aratoribus agri Romanorum publici dedit, quod ejus aequitatem perspexerat.

HIRTIA, lata jussu Caesaris a Praetore *A. Hirtio*, qua sancitum est, ne quis Pompejanus, qui vivat, teneat dignitatem. Phil. XIII. 16.

HOSTILIANAE ACTIONES, v. Ind. Histor.

JUDICIARIAE sunt, quibus constituitur, penes quem ordinem judicia sint, *Sempronia*, *Plotia*, *Cornelia*, *Aurelia*, *Pompeja*; de quibus suis locis. in Pison. 39. vid. inprimis *Aurelia* lex. Sigon. de Antiqu. Jur. C. R. II. 18.

JULIAE LEGES. De Harusp. resp. c. 23. memorantur *leges Juliae* contra auspicia latae. Eae sunt, quas in consulatu primo tulit. vid. Plut. in Caesare p. 713. ed. Wechel.

AGRARIA JULIA, primo consulatu, quem cum Bibulo gessit, lata, qua *Campanum agrum et Stellatem XX millibus civium, quibus terni pluresve liberi essent, divisit*; eique rei XXviros constituit ex iis, qui maximos honores gessissent, unde etiam Ciceroni is honor, sed frustra, oblatus est. Ep. ad Att. II. 2. 19. Ceterum conf. Fr. Fabric. in vita Ciceronis, de hoc XXviratu. Ei cum Bibulus obnuntiaret, quam potestatem lex *Aelia* dabat, armis foro expulsus est. Suet. in Caes. c. 20. De ea conf. ad Att. II. 16. 18. Ea lex ut valeret, hoc adjectum habebat caput, ut candidati se ipsi

jurejurando exsecrarent, si, impetrato, quem peterent, magistratu, mentionem fecissent de agro Campano aliter possidendo atque ex hac lege; unde Laterensis eo anno tribunatum petere distitit. vid. pro Planc. c. 5. et ibi Manut. Haec lex etiam memoratur Phil. V. 19. Ejus fragm. vide apud Goesium in Script. R. agr. p. 530. Ceterum multa ad hanc legem, et Ciceronis ad eam pertinentia loca, inprimis de XXviratu, illustranda, habet Mazochius de Amphith. Campano p. 14. sqq. E veteribus inprimis legendus Dio Cass. XXXVIII. init.

JULIA *de provinciis ordinandis*, lata in primo consulatu, qua repetita et aucta est *Cornelia*, de qua supra. Jubebat, duas rationes in provincia apud duas civitates deponere, easdemque totidem verbis ad aerarium referre, Ep. ad Div. V. 20. II. 17. ad Att. VI. 7.; ne praetoriae ultra annum, consulares ultra biennium obtinerentur, Phil. I. 8. Quae autem lex *Julia* Phil. III. 15. commemoratur, ex qua Brutum, Plancum, aliosque provincias obtinere placebat Ciceroni, privilegium fuit, quo his provinciae istae datae sunt contra legem *Semproniam*, quae SCto decerni Coss. et Praett. designatis provincias jubebat.

JULIA *de repetundis*, lata in primo consulatu, post *Calpurniam*, *Aciliam*, *Serviliam*, *Corneliam*, acerrima et justissima. Sext. 64. in Pis. c. 16. 21. pro Rab. P. c. 4. in Vatin. c. 12. *Ausus est Gabinius, mitto exire de provincia, educere exercitum*, (quod olim lege prohibitum non fuisse docent Dukker et Drakenb. ad Liv. XXVII. 43.) *bellum sua sponte gerere, in regnum injussu populi aut Senatus accedere, quae cum plurimae leges veteres, tum lex Cornelia majestatis, Julia de pecuniis repetundis planissime vetant*, etc. Lex *Cornelia* vetat, quatenus majestas pop. Rom. his rebus minuitur: *Julia*, quia talia fieri solent pecuniae acceptae caussa. conf. Argum. Or. pro Rab. Posth. De hac lege est etiam locus in Pison. c. 21. Eadem lex est, quae ibi nominatur c. 37., et in universum ex hac oratione plurimum lucis capit, quod in ea objiciuntur Pisoni et Gabinio, quae contra hanc legem fecerant. Constitutum erat ea lege, quid et a quo accipere in provincia liceret, ad Att. V. 10. et 16. *Scito, non modo nos foenum, aut, quod lege Julia dari solet, non accipere, sed ne ligna quidem, nec praeter quattuor lectos et tectum quemquam accipere quicquam*, etc. Jubebat etiam post *Serviliam* et *Corneliam*, si e bonis, de repetundis condemnati, non tantum redigeretur, quanti ei lis aestimata esset, reliquias ab iis persequi, ad

quos

quos ea pecunia perveniſſet; ex quo legis capite Rabirius Poſth., condemnato e lege *Julia* Gabinio, accuſatus eſt. vid. c. 4. Ea autem oratione ostendit, hoc capite legis equites, ut tota lege, non teneri. Ceterum multa hujus legis capita fuiſſe, intelligi poteſt e Coelii epiſt. 8., qua unum et centeſimum caput laudatur; quae epiſtola multum facit ad hujus legis rationem cognoſcendam. Huc pertinet etiam locus Flacc. c. 6. Ex iis legis capitibus multa ſervata ſunt in Pandecte L. XLVIII. tit. 11. v. de hac lege Lipſ. ad Tac. A. XIV. 28. et Interpp. Suetonii ad Caeſ. 43.

JULIA *de ſacerdotiis* lata, in qua lex *Domitia* repetita, et ei quaedam addita ſunt. Ex ea licebat etiam, abſentis rationem habere in creandis ſacerdotibus. ad Brut. ep. 5.

JULIA *ſumtuaria*, ad Att. XIII. 7., a Dictatore Caeſare lata. Quamquam enim P. Manutius ad Cic. ep. ad Diverſ. VII. 26. plane vocat in dubium hanc legem, atque etiam Gellius II. 24. Octaviano tribuit Juliam ſumtuariam: tamen ex l. c. ſatis apparet, ſuperiores ſumtuarias leges ab eo repetitas et ſeverius ſancitas fuiſſe. Nam propterea ex Hiſpania ſcripſit, ſe poſtea Romae manſurum, ne leges ſuae negligerentur, ut neglecta eſſet illa, quam de ſumtibus faciendis tuliſſet. Si ab alio lata ſumtuaria neglecta eſſet, ut placet Manutio, unde timet Caeſar, ne ſuae quoque contemnantur? Aliorum leges ſaepe neglectas ſcimus; (vid. v. c. *Frumentariae leges*) ſed non facile vivo latore, in primis eo, qui potens eſſet, et legem ſuam conſervatam vellet. Itaque Caeſar non putaſſet, hoc in his legibus auſurum quemquam, et propterea in Hiſpaniam abiit. Nunc cum aliter videt eveniſſe, et jam initium negligendarum legum ſuarum factum eſſe in *ſumtuaria*, Romae manere vult, ut praeſentia ſua absterreat homines a tali re audenda. Denique ſi alius legem neglectam dicere voluit, cur ſumtuariam potius nominat, quam quamcumque aliam? De hac lege Caeſaris intelligendus ſine dubio eſt etiam locus ad Div. IX. 15., nam ea epiſtola ſcripta eſt paullo ante, quam Caeſar in Hiſpaniam iret poſt bellum Africanum. Ceterum is neglectus legis eum moviſſe videtur, ut poſtea ſevere eam exerceret. vid. Sueton. Vit. Caeſ. c. 43. et ibi Torrent.

JULIA *de legationibus liberis. Liberae legationes* dicuntur, cum ſenatoribus, privatae rei cauſa, tamquam voti ſolvendi, hereditatis aut ſyngraphae perſequendae, extra Italiam abeuntibus, jus nomenque legati pop. Rom. SCto datur, ut eo majori cum dignitate, ſecuritate etc. ubique verſari poſ-

 ſint.

sint. Harum tempus olim infinitum fuit. Namque hanc ipsam ob causam liberae dici videntur, quod exire et redire liceret, cum placeret. Sed quoniam multi nimis abutebantur legationis nomine ac jure, Cicero Consul retulit ad Senatum de tollendis legationibus liberis Senatus Consulto. In quo cum ei Tribunus plebis quidam intercessisset, effecit tamen, ut annuum tempus esset, quod antea infinitum erat, de Legib. III. 8. Julius Caesar postea de his legationibus tulit, *ut quinquennium tantum durarent.* ad Att. XV. 11. Ceterum de legationibus liberis, nulla necessitas mihi videtur esse statuendi, peculiari lege sancitum esse. Nam potuit legis de provinciis caput esse de legationibus liberis, quod eae in primis ad provincialium injuriam pertinebant.

JULIA *de publicanis tertia parte pecuniae debitae relevandis*, lata est in primo consulatu, quam primus scivit Plancius. Cic. pro Plancio c. 14. Ea lege sibi equestrem ordinem Caesar adjunxit; cum Cato contra, publicanis nimis acerbus quod erat, a Senatu equites abalienaret.

JULIAE *judiciariae*. Phil. I. 8. His abrogavit Aureliam de judiciis cum tribus civitatis ordinibus communicandis, sublatis e numero judicum Tribunis aerarii. Sueton. V. Caes. c. 41. deinde de judicibus legendis, eorum censu, aetate, sanxit eadem lege.

JULIA *de vi et majestate*. Ea sancitum est, ut de vi et majestate damnatis aqua et igni interdiceretur. Phil. I. c. Ea non est confundenda cum *Julia* altera de majestate, cujus fragmenta sunt in libris juris civilis. Nam ea est Augusti. De lege *de vi* vid. Jul. Paull. Sentent. Rec. V. 26. ap. Schulting. Jurisprudent. ante - Justin. p. 520. sq.

JULIA *L. Julii Caesaris*, qui Consul fuit cum P. Rutilio Lupo, bello sociali A. U. DCLXIII., *de civitate cum Sociis et Latinis communicanda*, pro Corn. Balb. c. 8. Cujus legis hoc caput erat, ut ad eos tantum populos hoc beneficium pertineret, qui fundi (ei legi sc.) facti essent, h. e. ut liberum cuique civitati Sociorum Latinorumque esset, utrum vellent hoc beneficio uti, nec ne? Itaque etiam Heracliensium et Neapolitanorum multi hoc beneficium repudiabant, h. e. ei legi fundi fieri nolebant. Nam, quemadmodum donatio nullam vim habet, nisi is, cui fit, ei donationi fundus fiat, s., uti loquuntur JCti, accipiat donationem. Sic nulla lex Romana, qua beneficium Sociis aliisque populis tribuitur, rata esse potest, et ex ea lege beneficio quisquam uti, nisi eam legem probaverit, h. e. professus sit, se beneficio legis uti velle.

Haec

Haec quamquam jam ab aliis, tamquam Graevio, dicta sunt, tamen placuit, repetere, quod in hac formula, *fundi facti sunt populi*, explicanda etiam nunc errare doctos viros inveni.

JUNIA *de peregrinis*, v. *Penni de peregrinis*.

JUNIA LICINIA, v. *Licinia Junia*.

LAETORIA (pro quo in multis vulgg. Ciceronis libris male est *Plectoria*, *Lectoria*, *Pletoria*, solenni librariorum aberratione, v. Drakenb. ad Liv. XXXIV, 45.) *contra circumscriptiones adolescentum*. de Off. III. 15. vid. Manut. ad Cic. locis infra citatis, Salmasium ad Capitolinum in Anton. p. 330. et Gruterum ibidem. Ea minorennitatis. ut vocant, anni definiti sunt. Ea enim cautum est, *ne XXV annis minores stipulari possent*, auctore Sueton. L. IV. Rhetor. ap. Priscian. et inter fragmenta Suetonii; unde *Quinavicennaria* Plauto dicitur in Pseud. I. 3. 69. Hac lege rei privatae judicium, publicum factum est, ut Cic. ait de Nat. Deor. III. 39. Alia ejus capita collegit Heinecc. H. J. C. p. 84., in quo non videtur locum in Capitolini Marco inspexisse. Nam V. Cl. dicit, ibi tradi, minoribus petentibus, causa cognita, datos curatores e lege hac. Capitolinus dicit: *Curatores datos ex ea propter lasciviam et dementiam*, Antonium autem statuisse, *ut omnibus adultis curatores darentur, non redditis causis.* Sed dudum ante Heineccium sparsa legis hujus capita collecta sunt a Gothofredo ad *l.* 2. *Cod. Theodos. de donat.* Tulit *M. Laetorius Plancianus* Trib. pl. A. U. CCCCXC. cf. doctos viros ad Caji Instit. I. 8. de Curationibus.

LICINIA MUCIA, lata a *L. Licinio Crasso* Oratore et *Q. Mucio Scaevola* A. U. DCLVIII. *de civitate*, *ne quis sit pro cive*, *qui non sit civis*. de Or. II. 64. Offic. III. 11. pro Balbo 21. 24. pro Cornelio majestatis reo, ubi *lex de civibus regundis* dicitur, ad qu. l. v. Asconius. Licebat autem ex ea lege his, ex quorum civitate erat, qui pro cive Rom. esse haberique volebat, eum repetere, quod et lege *Papia* licebat: quod intelligi potest e Brut. c. 16. Hanc legem causam praecipuam belli Italici fuisse, tradit Cicero de Off. III. 11., atque hac sine dubio de causa perniciosam appellat in Cornelianae I. fr. Ceterum de hac lege vid. in primis Balduini Jurispr. Muc. p. 100., ubi de toto hoc legis genere, quod est de civitate, agit.

LICINIA JUNIA, a *Licinio Murena* et *D. Junio Silano* Coss. A. U. DCXCI. lata. Lege *Caecilia Didia* sancitum erat, ut lex ferenda per trinundinum promulgaretur. Hoc legis illius caput novis severioribusque poenis sanxit *Licinia Junia*,

Junia, unde utraque lex ſaepe jungitur a Cicerone, Phil. V. 3. pro Sext. 64. ad Attic. IV. 16. II. 9. Vatin. c. 14.

LICINIA *Craſſi* Oratoris, ſimilis *Aebutiae*, qua cautum eſt, ne ei, qui de aliqua curatione ac poteſtate ferret, collegis, cognatis, affinibus eam poteſtatem curationemve mandare liceret. Agr. II. 8. pro Domo 20.

LICINIA *de ambitu*, et quidem *de ſodalitiis*, lata Cn. Pompejo et M. Craſſo Coſſ. A. U. DCXCVIII. vid. Argum. Or. pro Plancio. Nam ex ea lege accuſatus eſt a Laterenſe Plancius. Erat autem lex ſeveriſſima, et *editicios judices* concedebat, h. e. eos, quos accuſator edidiſſet, cum in ceteris judiciis, qui praeerat judicio, ſortiretur judices, reus et accuſator, quos vellent, rejicerent, quod multo aequius videtur. Sed Senatus, cujus bona voluntate haec lex lata eſt, propterea in hac cauſa editicios judices edi volebat, quod exiſtimabat, ſi reo judices ab accuſatore ederentur, accuſatorem eos editurum ex iis tribubus, quas reus largitione devinctas haberet. Ita fore, ut iidem et teſtes et judices eſſent. Neque vero cuiquam melius de largitione facta conſtare poſſe, quam tribulibus. Itaque Cicero Laterenſem reprehendit, qui, cum Plancium ex hac lege accuſaret, non eas tribus edidiſſet, quas maxime clamaret corruptas eſſe, ſed longe alias: ex quo intelligatur, eum non tam legem de ſodalitiis, quam editicios judices ſecutum eſſe. vid. pro Plancio c. 15. 16. ſqq., ex quo loco, aut oratione, hujus legis ratio unice cognoſcenda eſt. De hac lege capit etiam P. Manutius locum Coelii ep. 2.

LIVIAE leges, quarum mentio ap. Cic. de Legg. II. 6. et in Cornelianae I. fragmentis, ſunt *Livii Druſi* Trib. plebis ſeditioſi A. U. DCLXII. non perlatae. Tulit autem *frumentariam*, de qua ſupra; *judiciariam*, qua judicia communia eſſent ſenatoribus et equitibus; item *agrariam* de coloniis deducendis per Italiam et Siciliam; et alias. Cicero autem loc. cit. dicit has leges et Apulejas Titiasque *uno Senatus verſiculo* ſublatas eſſe, h. e. permiſſa Coſſ. republica, hac formula: Videant Conſules, ne quid detrimenti capiat respublica. cf. l. c. c. 12.

LURCONIS lex *de ambitu* lata eſt ab *Aufidio Lurcone*, unde *Aufidia* dicitur, A. U. DCXCII. Piſone et Meſſala Coſſ., quae qualis fuerit, cognoſcitur ex Ep. ad Att. I. 1.

LUTATIA vel LUCTATIA, lata *Q. Lutatio Catulo* et M. Aemilio Coſſ. A. U. DCLXXV. *de vi*, acerbior *Plotia*, qua ſancitum eſt, ut etiam feſtis diebus ludisque, quibus

quibus judicia nulla erant, (vid. Act. I. in Verr. 10.) de vi quaeri poſſet. pro Coelio c. 1. (ubi Pighius ad a. DCLXIV. legi vult *retulit* pro *tulit*) et 29. Propterea autem adeo ſevere de vi ſancitum eſt, quod eo tempore arma in ipſa urbe verſabantur civilia, adeoque ſeveriſſimis legibus coërcenda vis erat. l. c.

MAENIA, lata a *Maenio* Trib. pl. A. U. CCCCLXVII., ut patres ante inita a populo ſuffragia fierent auctores ejus rei, quam populus juſſurus eſſet, neque adeo reprehendere comitia, h. e. irrita facere, poſſent. in Bruto c. 14. Ad hanc legem reſpicit Livius I. 17.: *Decreverant, ut, cum populus regem juſſiſſet, id ſic ratum eſſet, ſi Patres auctores fierent, hodieque in legibus magiſtratibusque rogandis uſurpatur idem jus, vi ademta. Priusquam populus ſuffragium ineat, in incertum comitiorum eventum patres auctores fiunt.* Ceterum lex Maenia confirmavit tantum et repetiit legem *Publiliam* in eandem ſententiam jam A. U. CCCCXIV. a Q. Publilio Philone Dictatore latam. Liv. VIII. 12. vid. Gronov. Obſ. I. 25., qui locum illum Ciceronis egregie illuſtrat.

Lex MAJESTATIS, Corn. Sullae, in Piſon. c. 21., v. *Cornelia de majeſtate.* Praeter eam de majeſtate laudantur apud Ciceronem *Apuleja, Varia, Julia*, de quibus ſuis locis.

MAMILIA *de regundis finibus agrorum*, h. e. fundorum; qua conſtitutum eſt, ut in finibus agrorum quinque pedes in latitudinem relinquerentur, ut Legg. XII Tabb. conſtitutum eſſet, et ſinguli arbitri regendis finibus darentur, cum e Legg. XII Tabb. tres eſſent, ſi de finibus orta controverſia eſſet. de Legg. I. 21. Hunc locum non vidit Cl. Heineccius H. J. C. R. p. 85. 86., ubi pluribus de hac lege (ex Goeſio) diſſerere inſtituit, quod a paucis intelligatur. Nihil igitur de arbitris. Ceterum de hac lege vid. Goeſius ad Script. agr. p. 339. et in not. p. 182. 191. etc. Primus fragmentum ejus protulit Lipſius Elect. I. 15. Lata eſt A. U. DCXLII.

MAMILIA in Bruto c. 33. 34. In edd. vulgg. eſt *Manilia*, quae nomina confunduntur ſaepiſſime in libris. Eſt rogatio ea, de qua Salluſt. B. Jug. c. 40.: *Inter ea C. Mamilius Limetanus Trib. pl. rogationem ad populum promulgat, uti quaereretur in eos, quorum conſilio Jugurtha Senati decreta neglexiſſet, quique ab eo in legationibus aut imperiis pecunias accepiſſent; qui elephantos, qui perfugas tradidiſſent, item qui de pace aut bello cum hoſtibus pactiones feciſſent.* Ibi optimi Codd. et plerique habent *Mamilius*; ſed nonnulli tamen *Manillius*

nillius et *Mallius*. Item apud Gellium VI. 11. [cf. Gronov. ad h. l. R.] *Mamilius* defendit etiam Pighius Annal. T. III. p. 123. vid. plur. ap. Cortium ad Salluft. l. c. De nominum illorum confufione vid. et Gruter. ad Cic. de Or. I. 58. Interpp. ad Liv. XXVII. 35. et mox in *Manilianis* legg.

MANILIA, a Trib. pl. C. Manilio lata et a Praetore Cicerone defenfa, qua *Pompejo Mithridat. belli reliquiae perfequendae traditae* funt. vid. Arg. Orat. pro Lege Manil. Orat. c. 29. Plutarchus in Pompejo p. 643. ed. Wechel.

MANILIA *de fuffragiorum confufione*, pro Mur. c. 23., a *C. Manilio* Trib. pl. A. U. DCXXCVII. lata. Haec eft eadem, quae in Corneliana dicitur *de libertinorum fuffragiis*. Ea enim lege, cujus ei auctorem Cornelium fuiffe dicebat accufator, fancitum eft, ut libertinis in omnibus tribubus fuffragium effet, ut Afconius in Milonianam prodidit. Ante enim libertini omnes in tribubus quattuor urbanis fuffragia ferebant, in quas cum reliqua fece conjecti erant a Cenfore Fabio, qui hoc falubri inftituto Maximi cognomen meruit.

MANILIANAE leges *venalium vendendorum*, in L. I. de Orat. c. 58., erant formulae, quibus uti poffent in rebus vendendis emendisque, qui fe decipi nollent: unde *Actiones* vocantur a Varrone R. R. II. 5. 11., unde et verbofiores fuiffe difcimus. Exemplum talis legis eft apud eundem II. 3. 5. Auctorem habebant *Manium Manilium*, JCtum eum, qui A. U. DCIII. Conful cum L. Marcio Cenforino fuit. De fcriptura, utrum *Manil.* an *Mamil.*, v. Victor. ad Varr. l. c., variant enim libri.

MARIA, lata a *C. Mario* Trib. pl. eo, qui poftea faepe Conful fuit, A. U. DCXXXIV., ambitum coërcet et libertatem fuffragii ferendi auget. Juffit enim, *ut pontes anguftiores fierent*, quos fuffragium ferentes transibant, de Legg. IV. 17., ne quis fcil. infpicere tabellam poffet, ne rogare de fuffragio, aut appellare ferentem. Ea lex, quia potentiae procerum oppofita erat, a Cotta et Metello Coff. oppugnata SCto eft, fed fruftra. vid. Plutarch. in Mario p. 407. ed. Wechel.

MEMMIA, quae ex Orat. pro S. Rofcio laudatur, rectius *Remmia* dicitur, de qua fuo loco.

MUCIA LICINIA, vid. *Licinia Mucia*.

MILITARES LEGES. Pro Flacco c. 32.: *Si juftas inimicitias putabas, cur, cum Trib. mil. Flaccus effet, in ejus legione miles fuifti, cum tibi per leges militares effugere liceret iniquitatem Tribuni?* Ap. Lipfium de re milit. XV. 15. de legibus militaribus agitur, fed de legibus furti tantum, nihil de

de ceteris, aut de ea, ad quam respexit Cicero. Ea autem haec fuit, ut, si quis forte in ejus Tribuni legionem miles allectus esset, quem sibi putaret inimicum, eamque rem plane facere posset, ut is, inquam, ex ea legione in aliam transire posset, ne iniquitati obnoxius esset.

NUMARIA, Cornelii Sullae, vid. *Cornelia numaria.*

OTHONIS lex, quae laudatur pro Murena c. 19., est *Roscia.*

PAPIA, lata a *C. Papio* Trib. pl. A. U. DCLXXXVIII. Cotta et Torquato Coss. v. Dio Cassius XXXVII. p. 33. Eam pluribus locis commemorat Cic., pro Archia c. 5. pro Balbo 23. ad Attic. IV. 14. Offic. III. 11. Sanxit, *ut peregrini urbe pellerentur, et Socii Latini nominis in suas civitates redigerentur.* Peregrini ea aetate qui dicti sint, docet Spanhem. in Orb. Rom. p. m. 363. Hi primo capite legis ex urbe exire jussi sunt, ne se pro civibus Rom. gererent, quod a multis fiebat, ut olim Gracchorum temporibus a Penno jam sancitum erat, teste Cic. de Off. III. 11., qui hanc crudelitatem valde improbat. Alterum caput fuit, ne Socii Latini Romae essent, ne urbes Sociorum Latin. vastae fierent, quod jam ante A. U. DLXXVI. lex *Claudia* consularis rogatu ipsorum Sociorum sanxerat, neve se pro civibus Romanis gererent, v. Liv. XLI. 8. 9., et paullo post L. Postumius Consul, ut servaretur, edixerat, ibid. XLII. 10. Itaque ex hac lege Mamertini M. Crassum quendam repetere susceperunt, a quo tamen incepto postea recessere. pro Balbo c. 23. In hujus legis tempore graviter errat Sigonius, qui eam latam esse paullo post Claudiam ait, de J. Prov. III. 1., eumque secutus Balduin. Jurispr. Muc. p. 101. aliique, cum plus centum annis inter utramque intersit. Itaque Cic. de Off. III. 11. a Penno, qui post legem Claudiam vixit, et legem suam A. U. DCXXVII. promulgavit, peregrinos exterminatos dicit *apud patres nostros, a Papio nuper.* Quidam vero duas leges putant latas a Papio, v. Manut. ad Agrar. I. 4.

PAPIRIA, *C. Papirii Carbonis*, qua tulit, *ut eundem Trib. pleb. toties creare liceret, quoties populus vellet.* Eam dissuasere P. Africanus, Laelius, alii. Nocte sequente ob hanc legem interfectus est. Cic. in Laelio c. 25. et aliis locis. cf. Epit. Liv. L. CIX.

PAPIRIA, lex tribunitia incertae aetatis, qua sancitum est, *ne quis aedes aut quamcumque rem, terram, aram, lignum, injussu populi consecraret.* Auctor fuit *Q. Papirius.* Cic. pro Domo c. 50.

PE-

PEDUCAEA *de incestu*, de Nat. Deor. III. 30., lata a *Sexto Peducaeo* Trib. pl. A. U. DCXL. Hanc legem frustra audet e legum numero eximere Bohierius ad l. c., cum Cicero diserte dicat, *rogationem de incestu*: quae verba interpretationem Viri summi plane respuunt. Nam actio Peducaei in Metellum, de qua hunc locum ex Ascon. in Milonianae c. 12. interpretatur, non fuit rogatio de incestu, sed rogatio potius, ut, quoniam Metellus male judicasset, extra ordinem judex Cassius constitueretur. Neque haec rogatio tantum indicat corruptionem humani ingenii, quam illa de incestu, ex qua intelligitur, etiam poenis esse homines a tantis sceleribus absterrendos.

M. JUNII PENNI Trib. pl. temporibus C. Gracchi A. U. DCXXVII., quam tulit *de peregrinis ex urbe ejiciendis*. Hanc legem intermissam instauravit Papius, v. lex *Papia*. de Off. III. 11.

PHILIPPI lex *agraria*, Off. II. 21. Est L. Marcii Philippi, qui legem talem tulit in tribunatu A. DCXLIX. similem Gracchanae. Sed cum ei resisterent optimates, facile vinci se et antiquari legem passus est.

PISONIS *de repetundis*, vid. *Calpurnia de repetundis*.

PLAUTIA vel PLOTIA *agraria*, tribunitia incertae aetatis, sed paullo ante Flavii rogationem lata, quae ei similis fuit, auctore Cicerone ad Att. I. 18.

PLOTIA *judiciaria*, cujus mentio pro *Cornelio maj. reo I.* Lata est a *M. Plautio Silvano*, Strabone et Catone Coss. A. U. DCLXIV. Ea lege judicia cum equitibus et senatoribus communicata sunt, quod Q. Servilius Caepio et L. Drusus frustra tentaverant. Nam tum e *Sempronia* lege equites soli judicabant. vid. Ascon. ad l. c.

PLOTIA, ejusdem Trib., *de vi armatis hominibus*, ut de ejus capite quaereretur, qui vim fecisset. Ejus saepe mentio apud Ciceronem, v. c. pro Mil. c. 13. ad Div. VIII. 8. ad Att. IV. vid. Sigon. de Jud. II. 33. Sed ibi graviter errat vir doctus, cum eam legem auctoritate Catuli latam dicit, adeoque duas leges confundit et pro una habet, quae apud Ciceronem saepe distinguuntur. Lex *Lutatia Catuli*, de qua supra, severior fuit *Plotia*, et sanxit praeterea, ut quibuscumque diebus, etiam festis, quibus nulla exercebantur judicia, de vi quaeri posset ex *Plotia* lege. Itaque non de *Plotia*, sed de *Lutatia* capiendus est Cicero pro Coelio ab init., cum legem esse dicit, quae quotidie quaeri jubeat de vi armatis hominibus. Ceterum quid sit *vis*, docet Cicero pro Caecina. Caelius

ep.

ep. 8. ſcribit, Sempronium Rufum tuliſſe accuſatori ſub Tuccio calumniam, eumque reum feciſſe lege *Plotia* de vi.

POMPEJA *judiciaria*, lata ab *Cn. Pompejo* in conſulatu ſecundo A. U. DCXCVIII., qua lege ſervatur quidem *Aurelia*, ſed hoc adjicitur, ut ampliſſimo ex cenſu, e centuriis, aliter quam ante, judices legerentur. vid. Aſcon. ad Piſonianae c. 39. Ejus mentio apud Cicer. in Piſon. l. c. Phil. I. 8. Ex his intelligitur, quomodo capienda ſint Plutarchi verba in Pompejo, p. 350 ed. Wech. τὰς δίκας περιεῖδεν αὖθις εἰς τοὺς ἱππέας νόμῳ μεταφερομένας. nempe ita: Non modo non adverſatus eſt rogationi *Aureliae*, qua equites in ſocietatem judiciorum vocantur; ſed deinde etiam eodem conſulatu confirmavit, lata lege in eandem ſententiam, ſed adjecto capite de cenſu.

POMPEJA *de vi*, eſt *Cn. Pompeji* in tertio conſulatu A. U. DCCI. lata, qua ſancitum eſt, *ut de caede in via Appia facta extra ordinem quaereretur.* Eam legem cognoſcas licet e Miloniana et Aſconii Argumento.

POMPEJA *de ambitu* ejusdem *Cn. Pompeji* tertium Conſulis, ad Att. X. 4., qua gravior poena et breviora judicia conſtituta ſunt. Nam ternae tantum horae ad dicendum datae ſunt, in Bruto c. 95., add. Att. XIII. 49., ubi eſt dierum praeſtitutorum mentio. v. ad locum illum P. Manutium.

PORCIA, *M. Porcii Catonis* Cenſorii, ut exiſtimat P. Manutius, qua cautum eſt, *ne quis civem Rom. vinciret, aut verberaret, aut necaret*, pro Rab. 4. Verr. V. 63. cf. Liv. X. 9. Sed ſi haec lex eſt eadem, quae *de provocatione* laudatur, quod mihi fit veriſimile, quando utrumque ad libertatem civium pertinet, non Catonis eſt ea lex, ſed *Porcii Leccae* Tribuni pl. A. U. DLVI., quod placet etiam Pighio ad h. a., Sigonio, et Ant. Auguſtino. An haec lex Imperatoribus jus in capita civium ademerit in bello, quaeri poteſt. Sed recte negant Sigonius et Dukerus ad Livii Epit. 57.

PUPIA, a *Pupio* quodam Trib. pleb. nomen habere videtur. Ejus haec capita apud Ciceronem reperio. Primum, *ne Senatus de ulla re toto menſe Januario habeatur, niſi aut perfectis aut rejectis legationibus*, ad Div. I. 4., cui poſt lege Gabinia adjectum eſt, ut ne Februario quidem, ut ſupra dictum; alterum, *ne Senatus diebus comitialibus habeatur*, ad Q. Fr. II. 12.

De RELIGIONE lex, quae ad Att. I. 16. memoratur, eſt *Fuſia.*

REMMIA (pro quo vulgg. edd. *Memmia* habent, quidam etiam *Remniam* dicunt, utrumque male, et repugnantibus Codd. melioribus, cum Ciceronianis, tum Digestorum, in quibus de hac lege est XLVIII. 16.) Quo auctore et quo anno lata sit, non constat. Hoc ex Cic. pro S. Roscio Amer. c. 19. intelligi potest, fuisse oppositam impudentiae calumniatorum, ne scil. liceret, quemvis vel innocentem impune accusare, eique molestiam creare, sine causa. Ex c. 20. autem colligitur, calumniatorum fronti literam fuisse inustam. Quae autem inuri solita sit, de eo non satis certo constat. Nam etsi valde probabilis est eorum opinio, qui K inustam putant, quod ea prima litera est vocis *calumnia*, e veteri scribendi ratione, quae *kalumnia* scribebat, v. Vossius Aristarch. I. 17.: tamen non est omni ex parte certa, sed conjectura tantum nititur; quando nemo vett. est ejus rei auctor. [cf. Garaton. ad Cic. l. l. et Gierig. ad Plin. Panegyr. c. 35. De k litera in voce calumnia v. Forcellini Thes. s. h. v. R.] Frustra ad Paullum provocat Vossius. Nihil de litera dicit. Hoc poenae genus sustulit deinde Constantinus M. vid. Menard. ad Cicer. l. c. [Quamquam e Plinii l. l. probabile sit, jam ante eum intermissum fuisse. R.] Extat *Brencmanni* eruditus de hac lege libellus.

De REPETUNDIS leges, quibus tenentur magistratus et senatores, qui in provinciis, aut propter rem judicandam, contra leges, pecunias cepere: Cic. pro Cluent. c. 37. 54. sunt *Calpurnia*, *Acilia*, *Junia*, *Servilia*, *Cornelia*, *Julia*, de quibus suis locis agitur. [cf. Klenze Fragmm. legis Servil. Repetund. Prolegom. p. X. ss. R.]

ROSCIA *theatralis*, lata a *L. Roscio Othone* Trib. pl. A. U. DCLXXXVI. C. Calpurnio Pisone et Manio Acilio Glabrione Coss., fautore equestris ordinis. Ea sancitum est, ne quis in quatuordecim gradibus orchestrae, in qua senatores sedebant, proximis sederet, nisi qui eques et equestri censu esset. Itaque si quis censum decoxisset eques, non licebat ei, inter equites sedere. Cic. Phil. II. 18. Nam decoctoribus cujuscumque ordinis, ut ex eodem loco constat, certus locus assignatus in theatro erat, neque solum his, qui suo, sed etiam qui fortunae vitio decoxissent. In Or. pro Muren. c. 19. bis dicitur lex haec equitibus dignitatem et voluptatem *restituisse*: quo verbo utitur etiam Vellejus II. 32. (ubi vid. Intt.). Ex quo colligere licet, equites jam antiquioribus temporibus separatim a plebe sedisse: nisi quis velit *restituere* intelligere *praestare*, ut saepe est in legibus. v. Gloss.

No-

Nomic. Cod. Theod. in h. v. Ceterum quas turbas haec lex, Consule Cicerone, dederit, cum plebi in mentem venisset, sibi eam legem ignominiae esse, et quomodo eae a Cicerone oratione aliqua, quae intercidit, (ad Attic. II. 1.) compositae sint, v. ap. Plutarch. in Vit. Cicer. et Plin. VII. 30., ubi v. Harduin. Eam secuta est lex *Julia* de eadem re. Plin. XXXIII. 2.

RULLI lex agraria, v. *Servilia*.

RUPILIA lex apud Siculos dicebatur, quod *decretum* potius dicere more Romano debebant, ut facit Cicero Verr. II. 13. 16. ff. Nam Rupilia lex continebat jura, quae *P. Rupilius* Praetor victis Siculis de decem legatorum sententia, ut moris erat, dederat, cum Siciliam in provinciae formulam redigeret. Ejus saepe fit mentio Verrinarum secunda et tertia, quod Verres eam in jurisdictione et re frumentaria neglexerat.

De SACERDOTIIS, est lex a *C. Licinio Crasso* lata, sed non perlata. (vid. *Lex Domitia*.) de Amicit. c. 25.

LEGES SACRATAE hae dici putantur in primis, quae in monte sacro A. U. CCLX. secessione populi facta, latae sunt, unde ipsi illi monti nomen haesit. Liv. II. 33. Earum mentio apud Ciceronem saepe, in primis in iis orationibus, in quibus in Clodiam legem, contra se latam, invehitur, quod ea legibus sacratis vim attulerat. pro Sext. 30. pro Domo c. 17. de Off. III. 31. de Legg. II. 7. etc. Locus in primis illustris est in Cornelianae I. fragm. *Tanta igitur in illis* (nempe vett. Rom.) *virtus fuit, ut anno XVI. post reges exactos, propter nimiam dominationem potentium, secederent, leges sacratas sibi ipsi* restituerent, *duos Tribunos crearent, montem illum trans Anienem, qui* hodie *mons sacer nominatur, in quo armati consederant, aeternae memoriae causa* consecrarent. Ad q. l. male Asconius, in monte sacro primum *sacratas* latas, dicit, et verba Ciceronis sollicitat, ut ex sequentibus patebit. Leges autem sacratas apud Livium tres reperimus, s. legis sacratae in monte sacro latae tria capita potius; *sacratam* enim *legem* dicit, l. c., et *sacratae leges* per enallagen pro *sacrata* dici possunt, v. *Leges Titiae*: 1) *ut Tribuni quotannis quinque de plebe crearentur, qui auxilio plebi adversus Consules essent*; 2) *ut iidem Tribuni pl. sacrosancti essent*; 3) *ut soli plebeji Tribuni fierent*. Sigonius de J. C. R. I. 6. duas alias addit: 1) *ne de capite civis nisi centuriatis comitiis ageretur*; 2) *ne privilegia*, h. e. rogationes in homines singulos, *ferri liceret*. Et dicuntur sane sacratae leges apud Cic. pro Dom. et pro Sext. Sed capita illius legis sacratae fuisse, quae

in facro monte lata eft, non videntur. Decepit virum doctiffimum multosque alios, quod facratas leges a facro monte dici, et nullas praeterea alias putarunt. Mihi antiquiores hae duae leges videntur, et forte aut capita *legis Valeriae* de provocatione, aut tamen ab eodem figillatim latae, ac deinde in XII Tabb. tralatae. Nam lex de provocatione ipfa eft facrata, ut e Liv. II. 8. intelligitur, et illud, de capite civis, diferte ad legem de provocatione refertur a Dionyfio L. V. p. m. 334. Leges autem hae facratae dicuntur propterea, *quod caput ejus, qui contra fecit, confecratur.* Haec enim eft una e tribus vel duabus facrandarum fanctionum formis, quae apud Ciceronem pro Balb. c. 14. et in Cornel. Fragm. commemorantur, de quibus vide interpretes et Schwarzii Disfert. de Deteftatione Sacr. Nam hanc ipfam ob caufam etiam Tribb. pl. facrofancti funt, quod ejus caput facrum eft, qui eos violavit, ut e Rabiriana intelligi poteft. cf. Budaeus ad Pandect. p. m. 334. Itaque etiam illa *Valeria Horatia* ap. Liv. III. 55. facrata lex eft. Nam alias *facratas leges*, praeter eas quinque, quas Sigonius facit, in monte facro perlatas, fuiffe, nemo negare poteft, qui Livium attente legit. L. III. c. 32. concedunt patribus plebeji de Decemviris, modo *ne lex Icilia de Aventino aliaeque facratae leges abrogarentur.* Ex quo intelligitur, etiam *Iciliam* facratam fuiffe. L. VII. c. 41.: *Lex quoque facrata militaris lata eft, ne cujus militis fcripti nomen, nifi ipfo volente, deleretur.* Memorat idem *legem facratam Volfcorum*, Hetrufcorum aliorumque populorum, qua milites legebantur. vid. L. IX. c. 39., unde *facrati milites*, ibid. c. 40. In eandem fententiam Perizonius, in Animadverfionibus, de legibus facratis tradidit. Eft locus c. 10. p. 418. Ceterum locus ille claffic us et praecipuus ex Oratione pro Balbo et Corneliana fugiebat tum fummum virum: item alter ille Livianus de facrata militari. Illud unum addam, *Legem Valeriam* eadem formula fanciri, qua facrata tribunitia, ap. Dionyf. L. VI. p. 410.

SCATINIA vel SCANTINIA, (mire enim in hoc nomine variant Codd. vid. Ferrar. ad Phil. III. 6.) lata a *Scatinio* Trib. pl. A. U. dubium quo, *in molles et effoeminatos, qui nefanda Venere uterentur*, h. e. aut ipfi muliebria paterentur, aut pueris vim facerent, quibus poenam decem millium nummorum ftatuebat; ex qua fibi inimicos accufationem minari fcribit Coelius ep. 13. cf. Phil. III. 6. Ex eo loco intelligitur, legislatorem Aricinum fuiffe. vid. plura ap. Gravin. Origg.

Origg. Jur. R. p. 438. ed. nov. inprimis Christium V. Cel. de Lege Scatinia.

SEMPRONIAE LEGES laudantur Phil. I. 7., de quibus legendus Plutarch. in Gracchis.

TIB. GRACCHI *agraria Sempronia*, ne quis agri plus quam D jugera possideret, quod jam lege *Licinia* Stolonis cautum fuerat, sed neglectum jam diu: et ut tres viri tributis comitiis crearentur, qui agros dividerent, quos divites praeter hunc modum possiderent. Lex perlata non est. vid. Plutarchum in Gracchis. De motibus agrariis inde a lege Licinia, in primis de *Sempronia*, vid. Appian. B. C. II. 2. 1. p. 604. ed. Toll. Vellej. II. 2. Epit. Liv. 58. et ibi Duk. Fragmenta ejus legis habet Goesius, Scr. Agr. p. 349. Sigon. de A. J. I. II. 2. Ex ea lege et Coloniae deducendae erant. v. Agrar. II. 12. et ibi Manut.

C. GRACCHI *frumentaria*, v. in *Frum. LL.*

C. GRACCHI *de provinciis*, de ea vide Argument. Or. de Provinc. Cons. ipsamque orationem. Laudatur pro Balbo c. 27. ad Div. I. 7. pro Domo c. 9. Ex ea provinciae magistratibus nondum creatis a Senatu decernebantur: idque praecipuum ejus caput fuit. De ea capio etiam illa verba Verr. III. 6.: *Vectigalibus censoria locatio constituta est, ut Asiae lege Sempronia.* Hotomannus aliter.

C. GRACCHI *de libertate civium Rom.*, qua cautum est, ne de capite civis Romani injussu populi Rom. judicaretur. Idem jam *XII Tabb.* sancitum erat, et *Valeria* s. *sacrata lege*, in monte sacro, ut Sigonio placere vidimus, pro Rab. c. 4. Verr. V. 63. Catil. I. 11. IV. 5.

C. GRACCHI, *ne quis judicio circumveniretur*, pro Cluentio c. 56. Ei successit Cornelia *de falso*, ut ex eodem loco intelligi potest, quem vide.

SEMPRONIA *C. Gracchi, judiciaria*, judicia a Senatu ad equites transtulit. v. *Lex Aurelia.* Appian. Bell. Civ. I. p. 618. edit. Toll.

SEMPRONIA lex *de provincia Asia*, Verr. III. 6., per quam locatio vectigalium constituta est.

SERVILIA, *C. Servilii Glauciae* Praetoris, A. U. DCLIII., quo ipso anno interfectus est. Alii annum XLVIII. ei tribuunt: sed errant, quod eo anno in magistratu non fuit. *De repetundis* fuit, acerbior superioribus. Sanxit, ut reus post primam actionem comperendinaretur, cum antea ex lege Acilia liceret, semel causa dicta, pronunciare, nisi ampliarent judices. Verr. I. 9. Saepe apud Ciceron. laudatur,

v. c. pr. Rab. P. 1. 4. Capita hujus legis e scriptoribus veteribus collegit Sigonius de Judiciis II. 27., ubi etiam extat insigne fragmentum ex P. Bembi museo editum. An sit prior *Acilia* posteriorve, vide in *Acilia*. [cf. Klenze Fragmm. legis Servil. Repet. R.]

SERVILIA ejusdem *Glauciae*, *de civitate*, eodem anno A. U. DCLIII. lata, quod, ut mihi videtur, statuerat, omni ratione equitum et plebis benevolentiam captare. Hujus quae vis fuerit, ex Or. pro Balbo c. 24. intelligi potest. Nempe, si quis e Sociis Latinis senatorem reum fecisset, isque condemnatus esset, ei ut civitatis jus tribueretur, eumque inter cives locum is occuparet, quem condemnatus habuisset.

SERVILIA *Q. Servilii Caepionis*, *judiciaria*, quam suasit populo Crassus, Brut. 43. 86. Invent. I. 49. de Orat. II. 55. pro Cluent. 15., lata ab eo in consulatu A. U. DCXLVII. Sanxit enim, ut judicia, quae XVII annis ante, lege *Sempronia*, a Senatu ad equites translata essent, utrique ordini communia essent. Sed eam legem aut non perlatam, aut paullo post abrogatam fuisse, ex Sigonii sententia, inde intelligitur, quod paullo post idem tulit M. Livius Drusus, et quidem incassum. vide *Leges Livias*. Sed certiori argumento decidi ea res potest. C. Servilius Glaucia dicitur ap. Cic. in Bruto, certo consulatum, anno post praeturam, quod lege rogaverat Trib. pl. Saturninus, A. U. DCLIII. consecuturus fuisse, nisi interfectus esset, quod equestrem ordinem beneficio legis obstrinxisset. Qua autem alia potuit, nisi *judiciaria*? Nam altera, *de repetundis*, nihil ad commoda equitum, qui hoc genere legum non tenebantur. Itaque certissimum puto, Serviliam Caepionis, Servilia Glauciae abrogatam esse, et, quae communicata cum Senatu judicia erant, ea solis equitibus restituta eo ipso anno, quo illam alteram *de repetundis* tulit, qui est decimus annus a *Servilia* Caepionis. Huc pertinet illud, quod in reliquiis Or. pro Scauro commemoratur, causam Caepionis e *Servilia* lege accusati de repetundis, ad equites actam et judicatam esse. [cf. Klenze Fragmm. Leg. Servil. Rep. Prol. p. XV. R.]

SILVANI et CARBONIS, vid. *Carbonis* et *Silvani*.

SUMTUARIA *Julia*, vid. *leges Julias*.

TABELLARIAE quatuor sunt; de quibus vid. Cic. de Legg. III. 16. in Laelio c. 16.

1) GABINIA, a Tribuno plebis *Q. Gabinio*, homine ignoto et sordido, A. U. DCXIV. lata, *ut*, *in magistratibus creandis*, *non voce cives*, *sed tabellis*, *uterentur*, ut libere suf-

suffragia, sine inimicitiarum metu, ferre possent; unde Cic. Agr. I. 2. tabellam *vindicem tacitae libertatis* vocat.

2) CASSIA, *L. Cassii Longini* Trib. pl. A. U. DCXVI. (qui scopulus reorum in praetura dictus est, cujusque ob severitatem judices severi dicti sunt Cassiani,) *de populi judicio*, ut Cicero vocat de Legibus l. c. Ea lege sancitum est, *ut tabellae etiam in judicio populi adhiberentur, praeterquam in judicio perduellionis.* conf. pro Sextio c. 48. Sed in hac lege intelligenda mihi videntur multi docti homines non satis vim verborum percipere. Nam ita video fere accipere hanc legem, ut de his judiciis lata sit, quae in comitiis populi fiant, quod dicatur *de populi judicio*; quod est falsum. Nam in his etiam judiciis tabellae adhibentur, quae *a selectis judicibus* exercentur, atque id ex *lege Cassia* factum, atque ante voce pronuntiatum esse puto; quod etiam postea sanxit *lex Cornelia*, de sententia ferenda, ut liberum esset reo, postulare. pro Cluent. c. 20. Decepit doctos homines vox *populi*; neque intellexerunt, *populi judicia* dici, non solum ea, quae ab universo populo in comitiis aguntur, sed omnia *publica*, h. e. in quibus *causae publicae*, aut *crimina publica*, quae vocantur, judicari solent, tamquam de repetundis, de ambitu, de vi, de majestate, etc. Haec autem judicia *populi judicia* appellantur, primo, quia olim ipse populus exercuerat, cum postea, quaestionibus perpetuis A. U. DCIV., adeoque ante *legem Cassiam*, constitui coeptis, omnia a selectis judicibus exercerentur, praeter unum *perduellionis judicium*, quod lege excipitur, et usque ad *legem Juliam de vi*, populi universi fuit, v. Hotom. ad Verr. I. 5. et Orat. pro Rabir. Perd.; deinde, quia jussu, legibus populi, et loco populi, a judicibus administrabantur. Cic. Verr. V. 48.: *Quo confugient Socii? - - ad populum Romanum confugient? facilis est causa populi. Legem enim se Sociorum causa jussisse et vos ei legi custodes ac vindices praeposuisse dicet.* Haec tenenda sunt tironibus, cum legunt, quae Sigonius de Judiciis L. III. c. 1. 2. de *populi judicio* dixit. Neque enim satis distincte rem tradidit, et ea tempora, quibus omnes causae publicae ad populum agebantur, solaeque controversiae privatae ad magistratum sine consilio judicum agebantur, ab his distinxit, quibus publicae causae omnes ad judices selectos, praeter unum perduellionis crimen, actae sunt. Nam et peculatus et majestatis causae, quas populo proprias fuisse dicit, ad judices actae sunt. vid. v. c. Act. I. in Verr. c. 13. Inprimis clarus locus est Verr. I. 42.: *Cornelia testamentaria, numaria, ceterae*

complures: in quibus non jus aliquod novum populo constituitur, sed sancitur, ut, quod semper malum facinus fuerit, ejus quaestio ad populum pertineat. Atqui hae causae ap. selectos judices actae.

3) PAPIRIA *C. Carbonis* Trib. pl. A. U. DCXXII. lata est, eaque sancitum, ut in legibus jubendis et antiquandis populus tabellis uteretur.

4) COELIA, A. U. DCXLVI. lata est, eaque cautum, ut, quod unum judicium lege *Cassia* exceptum esset, perduellionis, id quoque tabellas cum reliquis judiciis communes haberet. Causam hujus legis ferendae hanc habuisse dicitur apud Ciceronem, ut opprimeret C. Popilium inimicum. de Legg. III. 16.

TERENTIA *frumentaria*, vid. *Frumentariae.*

TESTAMENTARIAE, *Cornelia, Furia, Voconia*, de quibus v. suis locis.

THORIA, *agraria, Sp. Thorii* Trib. pl. A. U. DCXLVI., qua sancitum est, ne quis, qui agrum publicum in Italia a certo tempore possideret, vectigal penderet publicanis. in Brut. c. 36. Sp. Thorius agrum - - vectigali levavit. Appianus de Bello Civ. L. I. p. 623. de hac lege ita: *Βόριος* (leg. *Θόριος*) *δημαρχῶν εἰςηγήσατο νόμον, τὴν μὲν γῆν μηκέτι διανέμειν, ἀλλ' εἶναι τῶν ἐχόντων, καὶ φόρους ὑπὲρ αὐτῆς τῷ δήμῳ κατατίθεσθαι, καὶ τάδε τὰ χρήματα χωρεῖν εἰς διανομάς* - - sc. *τῷ δήμῳ*, etc. Cautum est etiam ea lege de pascuis nonnihil, ut colligere licet e Cic. de Or. II. 70. Ejus duo fragmenta insignia edidit Sigonius de Ant. J. I. L. II. c. 2.

TITIA, quae pro Muren. c. 8. laudatur, Pighio ad A. CCCCLXXXVIII. videtur esse *C. Titii* Trib. pl., qui illo anno legem tulit, de Quaestorum numero duplicando, et provinciis quaestoriis sortiendis, e SCto; qua opinione nihil se probabilius a quoquam dici vidisse, ait Graevius ad h. l.

TITIAE leges, quae de Legg. II. 6. dicuntur, sunt *Sexti Titii*, seditiosi Tribuni A. U. DCLIV. Tulit *agrariam* legem. v. Cic. de Or. II. 11. Titia, quae memoratur de Legg. II. 12., sine dubio est ejusdem. Nam eodem modo, ut c. 6., jungitur *Liviis*. Atque ex eo loco mihi fit verosimile, *Titias leges* per enallagen dici pro *Titia lege.*

TRIBUNITIA lex dicitur saepissime, quod omnes sciunt, quae a Tribuno lata est; sed illud neglexerunt omnes, quos vidi, animadvertere, *tribunitiam legem* dici etiam eam, quam Pompejus tulit *de Tribunis reficiendis potestate pristina*, quam iis Corn. Sulla ademerat. Act. I. in Verr. c. 16.: *Vident*

ad-

adhuc post legem tribunitiam (quam sc. Pompejus tulit) *unum senatorem vel tenuissimum esse damnatum.* Sic *judicium Junianum* significare potest non solum, quod exercuit, cui praefuit Junius, et sic est in Cluentiana; sed etiam quod fuit de Junio, in quo reus fuit Junius, ut saepe judicia apud Ciceronem a reis vocantur, v. c. judicium Verris, Cluentii.

TULLIA, a *M. Cicerone de ambitu* lata A. U. DCXC., memoratur in Vatin. 15. pro Sext. 64. pro Mur. c. 32. sq., ex quo loco accuratius cognoscere hanc legem licet. Nam ambitus genera ab Sulpitio objecta Murenae commemorantur et refelluntur. Poena etiam acerbior ea constituta esse dicitur, quae in Calpurnia fuit, nempe exilium, v. Muren. 41., idque decem annorum, ut tradit Dio Cass. XXXVII. p. 42. Morbi quoque excusationi poena constituta est etc. v. pro Mur. c. 23.

VALERIA, Agr. III. 2. pr. S. Rosc. 43. L. I. de Legg. etc., est *L. Valerii Flacci* Interregis A. U. DCLXXI., qua L. Cornelium Sullam Dictatorem creavit, tulitque, ut omnia, quae fecisset, rata essent, possetque impune, quem vellet, indicta causa interficere.

VARIA lata est a *Q. Vario Hybrida* Trib. pl. A. U. DCLXII. *de majestate*; qua sancitum est, ut quaestio haberetur de iis, quorum opera consiliove Socii contra populum Rom. arma sumsissent. Nam eo anno Coss. L. Julio Caesare et P. Rutilio Lupo ortum est bellum in Italia, quod Sociale, Marsicum et Italicum appellatur. Hujus legis frequens mentio ap. Ciceron., v. c. pro Mil. c. 36. in Brut. c. 56, 88. Quaest. Tusc. II. 24. etc. Sed in loco postremo Bohierius, Vir summus, intelligi vult aliam legem Variam *de incestu*, quod Valerius M. III. 7. M. Antonium de incestu accusatum tradit, eumque locum huc retulere interpretes. Sed temporum ratio facile arguit hanc sententiam. Cicero dicit se *vidisse* Antonium pro se dicentem causam lege Varia. At accusatio de incestu facta est anno quaesturae provincialis, quam Pighius refert ad A. U. DCXL., quo Cicero natus nondum erat. Necesse igitur est, ut idem post etiam accusatus sit de majestate e lege Varia, cum Cicero jam forum attigisset.

VATINIA, *P. Vatinii* Trib. pl. A. U. DCXCIV. Consule Caesare lata, *de repetundis*; ut repetundarum judicio liceret, alterna consilia rejicere, unde ipsa *lex de alternis consiliis rejiciendis* dicitur in Vatin. c. 11. *Consilia* sunt judices omnes, quos Praetor sortitus est; eos omnes ex hac lege semel rejicere licet reo, semel accusatori; cum antea nonnullos tantum rejicere liceret ex eodem consilio utrique, quorum

loca subsortitione Praetoris replebantur. *Alterna consilia rejicere* ergo est idem ac *alterius rejicere consilia*, ut Verr. II. 13. *cum alternae civitates rejectae essent*; pro alternis, semel ab accusatore, semel ab reo.

VATINIA ejusdem Tribuni, qua Caesari, cui jam lege *Sempronia* de provinciis Senatus Galliam ulteriorem attribuerat, etiam citerior cum Illyrico et tribus legionibus stipendiisque in quinquennium data est, in Vatin. c. 12. De hac lege etiam capiendus locus videtur c. 15., ubi reprehendit Cicero Vatinium, *quod sua lege factus sit legatus Caesaris in Gallia.* Nam quod Manutius putat, legem ab eo latam, ut legati provinciales a populo crearentur, nullo idoneo testimonio demonstrari potest.

VATINIA alia rogatio, sed non perlata, memoratur in Vat. c. 9. sq., qua latum est, ut quaestio haberetur de iis, quos L. Vettius, qui in Senatu confessus esset, se cum telo fuisse et Cn. Pompejum occidere voluisse, participes illius consilii fuisse diceret.

De VI leges, *Plotia* et *Lutatia.*

VIARIA lata a *C. Curione*, Paullo et Marcello Coss. A. U. DCCIII., *de viis muniendis*, non dissimilis agrariae Rulli. Coelius ep. 6. Ad hanc ferendam legem quid Curionem impulerit, docet Appianus B. C. L. II. p. 732. ed. Toll. Nempe quod aere alieno oppressus pecuniam acceperat a Caesare, ne sibi in tribunatu adversaretur. Hanc mercedem ne frustra accepisse et Pompejanis aliqua ratione adversari videretur, quod facile intelligebat, eos huic legi repugnaturos esse: *Εἰσηγεῖτο βαρυτάτας ὁδῶν πολλῶν ἐπισκευάς τε καὶ κατασκευάς, καὶ αὐτὸν ἐπιστάτην αὐτῶν ἐπὶ πενταετὲς εἶναι*; quae verba similitudinem ejus cum *Servilia agraria Rulli* satis demonstrant. Sed fortasse etiam eadem ornamenta potestatis, eandem potestatem in provinciis dedit, quam *lex Servilia.* Ex ep. ad Att. VI. 1. etc. mihi videtur colligi posse, constitutum fuisse vectigal aerario solvendum, in vehicula, esseda, rhedas, lecticas, equos, etc., quibus in itineribus uterentur, ut ea pecunia in viis muniendis consumeretur. Nam cum Vedius Ciceroni obvius factus esset cum duobus essedis et rheda, equis juncta, et lectica et familia magna; horum causa dicit Cicero, Vedio solvendum ex lege Curionis, si perferatur, sestertia centena. Id vectigal simile suisset ex parte ei, quod nos dicimus *Geleite*, quod in vias muniendas impenditur, hoc certe sub titulo exigi solet. Quidam

hanc

hanc legem male *Vivariam* aut *Vinariam* aut *Vineariam* appellant. v. Contarenus de Frum. Larg. c. 9. Lipf. Elect. I. 8.

VILLIA, v. *Annales.*

VOCONIA, lata a Q. *Voconio Saxa* Trib. pl. A. U. DLXXXIV. fuadente Catone. Eft *teftamentaria*, de mulierum hereditatibus: qua fancitum eft, ut, *qui poft A. Poftumium et Q. Fulvium Cenfores cenfus effet, ne heredem virginem, neve mulierem, faceret.* Cic. in Verr. I. 42. neve mulier legati nomine plus caperet, quam heres. ibid. 43. Eadem lex laudatur pro Balbo c. 8. de Fin. II. 17. de Senect. c. 5. *Cenfi* e Voconii mente fine dubio erant *cives*, quod nemini licebat, deferre ad Cenforem rem fuam, nifi qui civis Rom. effet. Sed in hoc verbo calumniabantur, qui rem fuam ad uxorem aut filiam transferre cuperent. Nam cum illis temporibus lex cenfus Serviana, de vendendis incenfis, non acerbe aut fevere fatis fervaretur, et multi cives Rom. incenfi effent, (caufas vid. ap. Perizon. libro mox memorando p. 129.) hi, qui feminam heredem faciebant, propterea fe lege Voconia teneri negabant, quod incenfi effent. Atque hac calumnia verbi *cenfus* eludebant legem, Praetoribus facilibus in re dura. Nam ex Verrinae l. c. intelligi poteft, Praetores ante Verrem omnes ex hac calumnia decreviffe, et hereditates hoc modo ad filias mulieresque transire potuiffe. Qui autem cenfi erant, adeoque legem eludere calumniando non poterant, heredem fiduciarium faciebant, h. e. qui hereditatem cerneret quidem, fed deinde filiae, aut cuicumque teftator voluiffet, redderet, fi honeftius effet. Nam fi quis perfidus negabat fe hereditatem filiae redditurum, cogi non poterat. v. de Fin. II. 17. De hac lege multi, in primis Balduinus, fed omnium optime Jac. Perizonius in Diff. de lege Voconia, qui primus hujus legis vim accurate perfpexit. [Cic. de Rep. III. 10. Zimmern üb. d. Lex Vocon. in deffen u. Neuft. röm. rechtl. Unterf. Bd. 1. p. 311 — 331. Savigny üb. d. Lex Vocon. in d. Abh. d. hift. phil. Claffe d. Akad. d. Wiff. zu Berl. a. d. J. 1818 — 19. Berl. 1821. p. 1 — 20. R.]

INDEX

INDEX GEOGRAPHICUS.

A.

de *nidum Acherontiae* appellat Horatius, Od. III. 4. 14.

ACTIUM, urbs et promontorium Acarnaniae prope finum Ambracium, pugna inter Octavium et Anton. nobilitatum, Fam. XVI. 6.

ACTIUM CORCYRAE, ad Att. VII. 2. Locus f. portus infulae Corcyrae, cui infulae nomen adjicitur, ne cum Actio Acarnaniae confundatur.

ACULANUM, ad Att. XV. 2. putant effe idem cum *Aeculano*, quod eft oppidum in Hirpinis. Sed Manutius negat, locum fanum effe, et conjicit *Herculanum*, quod non longe abeft a Pompejano: pro *Aeculanum* dicitur et *Eclanum*, in Itinerar. Anton. ubi vid. Weffelingium. conf. Goefii Ind. in fcript. R. Agr.

ADRAMITENUS, p. Flacc. 13. fi vera lectio effet, effet ab Adramitis, parte Sabaeorum, in Arabia felici. vid. Bochart. G. S. P. I. L. II. c. 13. Sed non eft dubium, quin, auctoribus doctis viris, legendum fit:

ADRAMYTTENUS, ab Adramytteo f. Adramyttio, nobili Myfiae urbe in maritima ora.

ADRIANUM MARE, ad Att. X. 7. quod vulgo *Adriaticum* dicitur. Sic etiam dicitur in Pifonem, et apud Horatium.

ADRUMETUM, pro Flacc. 28. oppidum Africae propriae, Byzacenae provinciae caput. Sed non eft dubitandum, quin cum Graevio recipiendum fit e Camerarii, Urfini, Sylvii conjectura *Adramyttium*. Quid enim *Adrumetum* Africae ad Praetorem Afiae ejusque legatum? Ceterum in nomine *Adramytii* ita variant veteres libri, ut non mirum, fi hujusmodi error in Ciceronem irrepfit. v. Duker. ad Thucyd. V. 1. et Weffeling. ad Anton. Itin. p. 335.

AEDUI, populi in Gallia Lugdunenfi. [Scribuntur etiam *Haedui*, *Hedui*, *Edui*, ap. Strab. *Ἔδουοι*, ap. Ptol. *Αἴδουοι*. Fam. VII. 10. R.]

AEGAEUM MARE, inter Afiam et Europam; hinc Graeciam Macedoniamque, illinc Cariam et Ioniam, adluens, (Manil. 18. Legg. III. 16.)

AEGINA, infula in finu Saronico, inter infulas Graeciae minores, circa Peloponnefum, (Fam. IV. 5.)

AEGINETAE, de Offic. III. 11. incolae infulae *Aeginae*.

(AEGYPTUS in Africa feptentrionali verfus orientem fita. Her. III. 2. Att. II. 5. IX. 11. [in Pif. 21. in Rull. 16. R.] Unde)

(AEGYPTIUS, incola Aegypti, de N. D. I. 16. 36. III. 15. Tufcul. V. 27. Rex *Aegyptius*, in Pif. 21.)

AEMILIA, ad Div. X. Ep. 30. Via in Gallia Cispadana a Placentia ad Ariminum, ita dicta, quia ab Aemilio Lepido ftrata eft.

AENARIA, ad Att. X. 13. infula oppofita Campaniae, quae et *Pithecufa* dicitur. Bochart. G. S. P. II. L. I. c. 33. mavult *Enaria* fcribi ab *enaribus*, i. e. fimiis, quod et Salmafio placebat, reprehenfo a Voffio ad Melam, p. 519. qui a fodinis aerariis dictam putat. Plinius H. N. III. 6. a figlinis doliorum Pithecufam dictam putat.

AENUS, ex emend. Turnebi Adverf. XX. 28. pro Flacco 14. Thraciae urbs antiquiffima, Homer. Iliad. δ. 520. laudata, ad oftium orientale Hebri. Locis de hac urbe a Cellario G. A. T. I. p. 1061. allatis addendus hic Plinii H. N. XVII. 4. *Vites aduri - - Aenos fenfit admoto Hebro*. Pro *Aeno* ap. Ciceronem olim lectum *Aemo*, et inde *Haemo*, non eft mirum, cum facilis confufio fit. In Actis Concil. Conftantinop. II. Coll. 8. p. 240. fubfcribit Paullus epifcopus *Aenorum*, pro *Aeniorum*. v. Weffeling. ad Hierocl. p. 634. ubi plures de auctore urbis fcriptores laudantur.

AEOLIA, regio Afiae minoris maritima, quae a Lydia usque ad Hellespontum, atque Propontidem

AL-

AN-

ARGI, urbs Argolidis, unde
ARGIUS, Tusc. Q. I. 47. *Argia Sacerdos.*
ARGIVUS, Brut. 13.
ARGOLICUS, de Fin. V. 18.
ARGILETUM, ad Att. XII. 32. mons urbis Romae, ubi Cicerones domum aut tabernas habuisse videntur; unde *Argiletanus*, ad Att. I. 14.
ARGINUSAE, Off. I. 24. insulae tres prope Lesbum, ad quas Lacedaemoniorum dux Callicratidas ab Atheniensibus in bello Peloponnesiaco victus est.
ARICIA, Agr. II. 35. oppidum Latii sub Albano monte. Unde
(ARICINUS, Phil. III. 6. uxor *Aricina*, municipium *Aricinum*.)
ARIMINUM, Verr. I. 14. Umbriae oppidum, trans Apenninum ad mare situm. Unde
ARIMINENSES, in Verr. Lib. I. 12. Caecin. 35.
ARIOPAGUS, ad Att. V. 11. mons, ubi Mars judicatus erat; deinde judicium Atheniensium; unde *Ariopagitae*, de Div. I. 30.
[ARMENIA, de Div. II. 17. Asiae regio, cf. Plin. H. N. VI. 8. 9. R.]
ARMENII, populi Asiae, p. Murena 15.
ARNIENSIS, de Lege agrar. II. 29. tribus Rom. et regio Etruriae.
ARPI, ad Att. IX. 3. oppidum Apuliae.
ARPINUM, ad Att. II. 11. urbs Italiae et municipium, duobus civibus C. Mario et M. Cicerone nobilitatum, unde *Arpinates* dicuntur: et *Arpinas*, ad Att. I. 6. V. 1. IX. 6. de praedio.
ARRETIUM, ad Div. XVI. ep. 12. oppidum Etruriae, unde *Arretini* dicuntur. pro Caecina c. 33. pr. Mur. 24. etc. ad Att. I. 19.
[ARSINOË, in Pis. 37. Aetoliae urbs. R.]
ARTEMITANI, ad Att. I. 19. Sed legendum cum Graeviana *Arretini*. *Artemita* enim nulla fuit in Italia, quod constet. v. Intt. ad Anton. Itiner.

ASCULUM, Brut. 46. oppidum in Agro Piceno, quod et *Asclum* dicitur, et ap. Hieroclem *Ἄσκλος*. unde p. Sull. 8. *Asculani*. Brut. 46.
(ASIA, provincia Rom., cujus fertilitas et copiae laudantur, p. Manil. 6. Unde)
(ASIATICUS, Brut. 13. oratores *Asiatici*. Manil. 22. 23. bellum *Asiaticum* s. Mithridaticum. Cognomen Scipionis, quem vide.)
ASPENDUM, in Verr. Lib. I. 20. urbs Pamphyliae.
ASSORINUS AGER, in Verr. Lib. III. 18. circa *Assorum*, Siciliae oppidum inter Agyrium et Ennam. Verr. IV. 44.
ASSYRIA, de Fin. II. 32. pars Asiae majoris, ultra Tigrin, unde *Assyrii* dicuntur, de Div. I. 1.
ASTURA, ad Div. VI. ep. 19. ad Att. XII. 40. flumen Latii, in quo insula ejusdem nominis, ubi Ciceronis villa.
ASTYPALENSIS, de N. D. III. 18. ab *Astypalaea*, insula maris Cretici, unde rectius dicitur *Astypalaeensis* quam *Astypalensis*, et sic est in Davisiana.
ATANDRIUS s. ANTANDRIUS, ad Q. Frat. I. 2. ab oppido Mysiae *Atandro* s. *Antandro*, ut Strabo appellat, et vulgo laudant; idque rectius videtur Cel. Wesselingio ad Hieroclem p. 661. qui *Ἄτανδρος* habet.
ATELLA, de Lege agrar. II. 31. oppidum Campaniae inter Capuam et Neapolim. Dicitur *Atellanum* municipium, ad Q. Fr. II. 14. et *Atellanius versus*, de Div. II. 10. e fabula Atellana.
ATHAMANUM GENS, in Pison. 40. populus Athamaniae, regionis Graeciae, de cujus situ disputant, aliis ad Illyricum, aliis ad Thessaliam, aliis ad Aetoliam, ad Epirum denique aliis referentibus.
(ATHENAE, celeberrima totius Graeciae urbs, cujus laudes de Or. I. 4. Att. V. 10. Caecil. 12. Unde)
(ATHENIENSES, Flacc. 26.)
ATHOS, mons Macedoniae, a Xerxe perfossus. de Fin. II. 54.

Itinerario Antonini p. 272. occurrit *Blandona*, fed nec loca conveniunt, nec illud ipfum nomen a fufpicione corruptionis liberum eft. In libris antiquis fere eft *Blandenone* in ablativo, unde verum nomen videtur *Blandeno*.

(BLAUDENIUS, ab urbe Blauda, unde Zeuxis ortus, ad Q. Fr. I. 1.)

BOEOTIA, regio Graeciae, Euripo, Attica, Phocide et Locride cincta. Unde *Boeotius*, Div. II. 25.

BONONIA, urbs Galliae Cispadanae. (Unde *Bononienfis*, Brut. 46.)

BORIA vel BOREA, ad Attic. XVI. 4. urbs Africae, forte ad promontorium *Boreum* in Cyrenaica, ad Syrtim majorem: Plin. V, 4. fed nomen dubium eft. Procopius περὶ τῶν κτισμάτων VI. 2. memorat urbem *Borium*, ultimam Pentapoleos verfus occidentem, quae et memoratur in Itin. Anton. p. 66. ubi vid. Suritam et Cel. Wefleling.

BOSPORUS, Mur. 15. fretum, quod Propontidem et Pontum Euxinum committit: a quo dicuntur:

BOSPORANI, L. Man. 4. populi ad Bofporum Afiatici.

BOVIANUM, Cluent. 69. oppidum Samnitium.

BOVILLAE, ad Att. VI. 13. oppidum non procul a lacu Albano ad viam Appiam, ad quod Clodius a Milone interfectus eft, quam caedem Cicero *pugnam Bovillanam* vocat. Ap. Front. de Colon. p. 103. eft etiam *Bovilla*.

BOVILLUS, adj. ad Att. V. 13.

BOVILLANA vicinitas, pro Planc. 9.

BOVILLANUS FUNDUS, ad Q. Fr. III. 1. 2. ab ignobili loco in Arpinati, non Bovillis illis, quae funt ad Appiam.

(BRITANNIA, Anglia, Albion, regio nota, ad Q. Fr. II. 16. de N. D. II. 34. Unde *Britannicus*, de N. D. III. 10.)

BRUNDUSIUM, oppidum in Calabria, portu in primis nobili, e quo trajectus in Graeciam, ad Att. V. 5.

BRUTII, populi magnae Graeciae, p. Caecin. 19.

BULLIENSES, in Pifon. 40. fine dubio a *Bullide*, Macedoniae (proprie Illyriae) urbe et Caefari de B. C. III. 40. memorata, unde F. Urfinus refcribebat: *Bullidenfes*, ut habet idem Caefar l. c. c. 12. item Plinius major IV. 10. Phil. XI. 11. dicitur *Byllis*. ad Div. XIII. 42. *Bulliones*.

BUTHROTUM, oppidum Epiri, in quo Atticus domum habuit. De ejus urbis caufa faepe eft in epp. ad Att., quae cognofcitur optime ex epiftola ad Plancum, ad Att. XVI. 16.

BUTHROTUM, ad Att. IV. 8. adjective. [*Buthrotius*, adj. ad Att. XIV. 10. 11. R.]

BYLLIS, Philip. XI. 11. oppidum in ora maritima Macedoniae, f. Illyriae, quod et *Bullis* dicitur: unde in libris *Bullienfes* f. *Bullidenfes* et *Byllidenfes*. vid. Var. Lect. ad Caef. de B. C. III. 12. 40. et viros doctos ad Liv. XXXVI. 7. inpr. Drakenb. ad XLIV. 30.

(BYZANTIUM, urbs Thraciae ad Bofporum Thracium, p. Domo 20. ad Q. Fr. II. 9. Unde *Byzantinus* adj. l. l. et *Byzantius*, de Prov. conf. 3. urbs *Byzantiorum*.)

C.

CAESENA, ad Div. XVI. 27. oppidum in Gallia Cispadana Senonum.

CAICUS, Flacc. 29. amnis Myfiae.

CAJETA, ad Att. I. 3. portus celeber Italiae, ad mare inferum, prope Formias, ubi erat Ciceronis Formianum. Cafaubono h. l. et ep. 4. videbatur *Cajeta* pro Ciceronis Formiano dici. Nihil opus, fi locum infpexeris. Expofita dicit figna in portu Cajetano, feque mifurum, qui pro vectura folveret et anferret figna.

CALACTA, in Verr. lib. III. 43. oppidum Siciliae poft Halefam, unde *Calactini*, Verr. III. 43.

COL-

COLCHIS, regio ad litus orientale Ponti Euxini notissima, cujus populi *Colchi*, ad Att. IX. 10.

COLLATIA, Agrar. II. 35. oppidum Latii non procul ab urbe Roma.

(COLLINA, porta urbis Romae, de Leg. II. 23.)

COLOPHON, urbs Ioniae celebris, p. L. Manil. 12. unde *Colophonii*, ad Div. XIII. 69. de Div. I. 3.

COMENSIS, ad Att. V. 11. a *Como* s. *Novocomo*, colonia Transpadana Galliae Cisalpinae.

(COMITIUM, erat Romae locus, in quo habebantur comitia. Verr. III. 4.)

COMMAGENE, ad Div. III. 10. pars Syriae, Amano monti et Euphrati interjecta: unde *Commagenus*, ad Att. II. 12.

COMMORIS, ad Div. XV. ep. 4. vicus vel castellum Ciliciae in Amano monte.

CONSENTINI, de Fin. B. I. 3. cives oppidi *Consentiae* in mediterranea Brutiorum.

(COOS, *Cous* s. *Cos*, insula, ad Att. IX. 9. Unde)

(COUS, (adj.) in Verr. IV. 60. ab insula *Co*; inter Asiaticas sita ad oram occidentalem, in qua urbs eodem nomine, de Div. I. 13. Venus *Coa*.)

CORCYRA, insula nota Graeca a parte occidentali, cujus populi *Corcyraei*, ad Fam. XVI. 9.

CORDUBA, urbs in Hispania ulteriori s. Baetica, Verr. IV. 25.

CORFINIUM, ad Att. VIII. 3. etc. municipium in Pelignis, cum bello Italico, tum civili Caesaris nobilitatum. v. Caes. de B. C. L. I. unde *Corfiniensis*, ad Att. VIII. 5.

CORINTHUS, urbs Achajae, ad Isthmum; a Mummio deleta et a Jul. Caesare instaurata: a qua dicuntur *Corinthia vasa*, Rosc. Amer. 46. Tusc. II. 14. et *Corinthium aes*, ad Att. II. 1. etc. factitium, e variis metallis artificiose mistum et ante Corinthum a Mummio deletam notum. v. Dukerus ad Flor. II. 16. Bochartus Hieroz. II. 6. 16. Forte post eam dirutam primum Romae innotuit, cum in praeda Corinthia signa et vasa ex hujusmodi aere facta Romam perlata essent. (*Corinthius* ager, Agr. I. 2.)

CORIOLANUS, ad Att. IX. 10. a *Coriolis*, urbe Latii ad viam Appiam.

CORYCUS, ad Div. XII. 13. oppidum Ciliciae.

COSANUM, ad Att. IX. 6. 9. ager urbis *Cosae* in Etruria.

(COSSUTIANAE *tabernae*, locus ignobilis et obscurus, ad Fam. XVI. 27.)

CRABRA AQUA, Agrar. III. 3. aquae ductus ex agro Tusculano ad urbem deductus: unde et Tusculana dicitur Balb. 20. sed post Tusculanis aqua Crabra relicta sub Augusto. v. de ea Frontin. de Aquaeduct. n. 9. Nuper de ea disputatum est in quaestione de situ Tusculanae villae Ciceronis.

CRANNON, de Or. II. 6. urbs Thessaliae: melior scriptura est *Cranon*, ut docet Drakenb. ad Liv. XXXVI. 10. qui et h. l. sic scribi tradit in Cod. Trajectino.

CRATER, ad Att. II. 8. fuit sinus inter Misenum et Minervae promontorium amoenissimus, de quo v. Strabo L. V.: in eo et Bajae.

CRETA, insula Graeca inter Aegaeum et Cyrenaicum mare, (p. Flacco 13. Unde)

(CRETENSIS, i. q. *Cres*, p. Flacco 3. de N. D. III. 21.)

(CRETICUS, cognomen Metelli, quod Cretam devicerat, ad Att. I. 19. pro Flacco 13.)

CRETES, Tusc. II. 14. incolae Cretae. (Epimenides *Cres*, de Div. I. 18.)

CRODUNUM, pro Fontej. 5. pro quo alii *Crodunum* legunt: locus fuit obscurus in provincia Gallia, forte non procul Tolosa.

CROMMIU-ACRA, ad Div. XII. ep. 13. promontorium Cypri, *Κρομμύου ἄκρα* Gr. contra Anemurium, promontorium Ciliciae. v. Victor. ad h. l.

D.

II. 72. v. Harduin. ad Plin. XXXIII. 11. *Deliacus Gallinarius*, Acad. II. c. 26. cf. c. 18. v. Taylor ad Marmor Sandvicense p. 57.

DENSELETAE, in Pison. 34. Thraciae populi; etiam *Denteletae* dicuntur.

DERTHONA, ad Div. XI. ep. 10. urbs Liguriae, inter Genuam et Placentiam sita, colonia Romanorum.

DIANIUM, in Verr. Lib. I. 34. V. 36. oppidum in Hispania Baetica maritima, dictum a Diana, praecipue ibi culta.

DIONYSIPOLITAE, ad Q. Fr. I. 2. 2. pro quo Ursinus: *Dionysopolitae*, a *Dionysopoli*, Phrygiae urbe, quae ad Ciceronis provinciam Ciliciam pertinuit, de qua loquitur Cicero.

DODONA, urbs Epiri, in cujus querceto templum Jovis et oraculum, quod dicitur *Dodonaeum*, de Div. I. 1.

DOLOPES, populi Epiri, in Pis. 37. 40.

DOMITIA VIA, pro Font. 4. in Gallia provincia, quam nomen tulisse putat Hotomannus a Cn. Domitio, qui Pro-Cos. cum Gallis et Allobrogibus bellum gessit.

DORES, populi Graeciae, in Aetolia, a Doro, filio Hellenis, qui terram illam primus occupavit, pro Flacc. 27.

DORYLENSES, pro Flacc. 17. incolae oppidi *Dorylaei*, quod erat in Phrygia.

DREPANITANUS, in Verr. II. 57. a *Drepano*, Siciliae oppido et promontorio.

(DURIENSE proelium, cf. *Turiense*.)

DYMAEI, ad Att. XVI. 1. a *Dyma*, urbe Achajae, in quam Pompejus bello piratico magnum numerum piratarum locaverat, ut, quoniam ea urbs mediterranea esset, a rapinis maritimis abstraherentur.

DYRRHACHIUM, celebris urbs in Illyrico, ad mare, unde in Italiam trajectus erat, in Pis. 38. (Inde *Dyrrhachinus*, de Prov. cons. 3.)

E.

ECBATANA, L. Manil. 4. *Mediae* caput, quod Tigranes, Rex Armeniae, tenebat. Armenii enim Medis aliquot provincias eripuerant, atque cum his etiam Ecbatana, totius Mediae caput. v. Graev. ad h. l. Multa de hac urbe lectu digna habet Bochart. Geogr. S. P. I. L. III. 14. ubi inter alia docet, nomen habere a diversicoloribus pinnis septem murorum, quibus cincta fuit.

EDISSA, in Verr. lib. V. 34. urbs Siciliae cum portu, cujus nemo praeter Ciceronem mentionem fecit. Sed Cluverius ex conjectura legit, Graevius autem e Codd. Mss. Franc. et Reg. restituit *Odysseae*, quae urbs fuit ad promontorium Odysseum post Pachynum in australi latere. Sed Bochartus Geogr. S. P. II. L. I. c. 29. ostendit, *Edissam* esse Phoenicum coloniam; idque nomen a Graecis mutatum in *Odysseam*, non intelligentibus vim nominis, quod locum myrtis frequentem significat, et putantibus, ab Ulysse dictam, qui prope eam Hecubae cenotaphium erexit.

EDUI, v. *Aedui*.

EGGYNA, sc. civitas, in Verr. III. 43. male pro *Engyna*, quod vide. cf. Cluver. Sic. Antiq. II. 11.

(ELEA, urbs magnae Graeciae, de N. D. III. 33. Unde *Eleates*, Tusc. II. 22. et *Eleatici* philosophi, IV. 42.)

ELEUSIS, s. ELEUSIN, de Nat. Deor. I. 42. ad Att. VI. 1. oppidum Atticae Megaram versus, ad dextram ripam Cephisi, celeberrimum *initiis* s. *mysteriis*, Nat. D. I. 42. Libri quidam scripti et edd. habent *Eleusinam*, ut aliis veterum scriptorum locis: sed eam terminationem Ciceronis aevo jam usitatam fuisse, merito

sius et Cel. Dukerus. Defendit contra J. Gron. ap. Tacit. A. IV. 43. ubi eadem scriptura. Et sunt alia quoque nomina diversae scripturae, ut *Arabs* et *Arabus*. Virg. Aen. VII. 605. Ovid. Her. XV. 76. ubi v. Intt.

ERYMANTHIA bellua, Tusc. II. 8. ab *Erymantho*, monte Arcadiae: *Erymanthius* aper, Tusc. IV. 22. Verr. IV. 43.

ERYTHRAE, Verr. I. 19. oppidum Ioniae. (Unde *Erythraeus*, de Div. I. 18. Sibylla *Erythraea*.)

ESERNIA, s. *Aesernia*, ad Attic. VIII. 11. oppidum Samnitium ad laevam Vulturni.

ESQUILIAE, de Nat. Deor. III. 25. mons, in quo Romae pars posita, a quo dicebatur *Esquilina porta*, Cluent. 13. item in Pison. 23. etc.

(ETRURIA et *Hetruria*, regio Italiae mediae, de Div. II. 4. Unde)

(ETRUSCUS et *Hetruscus*, de Div. II. 12. haruspices *Etrusci*, ad Div. VI. 6. disciplina *Etrusca*.)

EUPHRATES, fluvius Asiae, terminus imperii Rom., ultra quem Parthi habitabant, ad Div. VIII. 10.

EURIPUS, pro Mur. 15. dicitur in genere pro freto longiori et tenuiori, quale Euboicum est, Tauromimitanum in Sicilia, etc.: de *Euboico* v. *Chalcidicus Euripus*.

(EUROPA, e tribus mundi partibus una, sed minima, de N. D. III. 10.)

EUROTAS, ad Att. XV. 9. fluvius Laconiae prope Spartam, nobilis certaminibus et exercitationibus, quae a Spartanis ad eum habebantur; v. Tusc. V. 34. ubi memoratur: *cursus ab Eurota*. Ad fluvii ripam sedebant spectatores: hinc proverbii vim habere dicunt, *ad Eurotam sedere*, ut sit, aliorum miserias et labores otiosum spectare. Sed *Eurotam* Brutus appellabat rivum, qui villam Lanuvinam rigabat. Itaque *ad Eurotam sedere* est in villa otiosum versari.

EUXINUS PONTUS, mare inter Europam et Asiam, supra Propontidem, Orat. I. 38.

F.

FABRATERIA, ad Div. IX. 24. oppidum Volscorum ad amnem Trerum, hodie *Falvatera*.

FALERNUS ager, ad radices montis Massici in Campania, vino nobilis. (Brut. 83. vinum *Falernum*, Agr. II. 25. ager *Falernus*.) v. *Gaurus mons*.

FALERNUM, Phil. XIII. 5. praedium in agro Falerno, p. Cluent. 62.

FALISCUS, sc. ager, Agr. II. 25. circa *Falerios*, Etruriae oppidum, cujus incolae *Falisci*. de eo v. Heins. ad Ovid. Am. III. 13. init.

FERENTANI, Cluent. 69. incolae oppidi *Ferentii* in Apulia, vicini Venusiae. Sic vulgo. Sed Graevius bene censet legendum *Frentani*, qui sunt vicini Marucinis, quibuscum l. c. junguntur. Nam, non modo nullum est *Ferentium* aut *Ferentum* in Apulia, quod vulgo putant, sed ne *Ferentani* quidem, ut mea fert opinio, ulli sunt. Apud Horat. Carm. III. 4. pro *Ferenti* legendum e Mss. et Edd. quibusdam cum Cuningamio *Forenti*: et *Ferentani* Apuliae, apud Livium, depravati sunt, ut vidit J. Fr. Gronovius, legendumque *Forentani* e Mss. IX. 15. et alio loco *Forentum* pro *Ferentum* ib. c. 20. ut etiam Dukero et Drakenb. placet. *Ferentini* sunt in Latio et Etruria. Aliter tamen statuit Cellar. G. A. T. I. p. 714.

FESULAE, Catil. III. 6. II. 9. oppidum olim Etruriae ad Apennini radices prope Florentiam. Sulla coloniam ibi constituit. Unde

FESULANI, Mur. 24.

FIBRENUS, Leg. II. 1. fluvius, qui per Arpinatem Ciceronis fundum ferebatur.

FI-

G.

admisti fuerunt, unde et *Gallo-Graeci* dicuntur, de Harusp. 13.

(GALLIA, Europae terra inter Hispaniam et Germaniam, p. Fontej. 1. 8. de Prov. cons. 7. duae *Galliae*. Unde)

(GALLI, p. Fontej. 1. p. Flacc. 26. *Gallorum* gentes.)

GALLICANUS saltus, Or. pro Quinct. 25. ager, in Cat. II. 12.

GALLICUS ager, Brut. 14. Varr. I. de R. R. c. 2.: *Ager Gallicus Romanus vocatur, qui viritim cis Ariminum datus est, ultra agrum Picenum.* Sic autem dictus est ager iste, quod inde expulsi sunt Galli Senones. Atque sic capiendum vocabulum, ubi Gallicus Picenusque junguntur, ut fit Catil. II. aliquoties. Itaque ap. Caes. B. C. I. 29. ubi *Gallia Picenumque* junguntur, eodem modo intelligendum Galliae nomen. Dicitur etiam *Gallia quaestoria*, de qua v. ad Sueton. Claud. 24.

GALLINARIA Sylva, ad Div. IX. 23. in Campania inter ostia Vulturni et Literni juxta littus.

(GANGES, Indiae fluvius, Somn. Scip.)

GARGETTIUS, ad Div. XV. 16. a Gargetto δήμῳ s. pago Atheniensi.

GAURUS mons, Agrar. II. 14. in Campania, vino nobilis. Montes continui sunt, quorum occidentalis pars *Gaurus*, orientalis *Massicus*, septentrionalis *Falernus* dicitur: v. Flor. I. 16. et ibi Intt. *Gaurani saltus* memorantur ap. Flor. II. 6. 28. ad q. l. v. Graevium.

GEDUSANUS ager, Agrar. II. 19. memoratur inter loca a P. Servilio Isaurico sub imperium Rom. redacta. Graevio corrupta vox videtur.

GELENSES, Verr. IV. 33. III. 43. ab oppido *Gela* Siciliae, juxta fluvium, qui *Gelas* dicitur.

GERMALUS, ad Att. IV. 3. mons et pars urbis Romae.

(GERMANI, *Germaniae* incolae, ad Att. XIV. 9. p. Balbo 14.)

GETAE, ad Attic. IX. 10. populi Thraciae, Dacis vicinae.

(GNIDIUS, vid. *Cnidius*.)

(GNOSIUS, vid. *Cnosius*.)

GORTYNIUS, Phil. III. 5. a Gortyna, Cretae urbe.

GRAECIA, p. Flacc. 26. dupliciter dicitur: 1) latius, duas provincias Macedoniam et Achajam complexa; 2) angustius, de parte ea, quae inter Isthmum Peloponnesi et Thessaliam interjacet, quae Graecia proprie dicitur.

GRAECIA MAGNA, pars inferioris Italiae, coloniis Graecorum occupata. De ejus terminis et nominis ratione vid. Cellar. G. A. T. I. p. 512. [de Or. III. 34. vetus Italiae *Graecia*, quae quondam magna vocitata est. R.]

(GRAECI, *Graeciae* incolae, quorum tria genera, Iones, (Athenienses) Aeoles et Dores, p. Flacc. 27.)

GRAECOSTASIS, ad Qu. Fr. II. 1. locus Romae in foro ante curiam, ubi legati exterorum populorum et regum consistere solebant et exspectare, donec responsa acciperent a Senatu. v. Varro de L. L. IV. 32. Coelius Rhodigin. X. 5. aliique laudati Cortio ad Sall. Catil. c. 40.

(GRAJUS, i. q. *Graecus*, de N. D. II. 36. III. 21.)

GYARUS, ad Att. V. 12. asperrima insula in Aegaeo.

GYTHEUM, de Off. III. 4. navale Spartanorum.

H.

(HADRIANUM mare, i. q. *Adriaticum*, in Pis. 38.)

(HAEDUI, vid. *Aedui*.)

HALENTINUS, in Verr. III. 43. pro quo est in Graeviana *Alentinus*; quod sic esse in numis, ostendere viri docti. Est autem ab *Alento* vel *Aluntio*, oppido maritimo inter Lilybaeum et Pelorum, Verr. IV. 23. Sed idem tamen Graevius IV. 23. reliquit *Haluntinus*: cujusmodi negligentiae exempla plura sunt in Grae-

unde *Hyblaeae apes*; et *minor*, quae et *Hera* dicitur. De qua Cicero loquatur, non satis capio. Forte de magna. Nam minorem ipse *Heram* appellat ad Att. II. 1. et minorem *Megaridem* in Verr. V. 25. v. Dorvill. Sicul. p. 172.

HYDRUS, *untis*, ad Att. XV. 21. XVI. 5. urbs Calabriae cum portu, unde trajectus brevissimus in Graeciam: dicitur etiam *Hydruntum*.

HYMETTUS, de Fin. B. II. 34. mons Atticae, melle et marmore nobilis.

HYPANIS, Tusc. Qu. I. 39. fluvius in regione ad Bosporum Cimmerium.

HYPERBOREI, de N. D. III. 23. populi Sauromatiae maxime boreales.

HYRCANIA, regio in Asia majori, ad mare Hyrcanum s. Caspium, Tuscul. I. 45.

I.

JANICULUM, Agr. II. 5. 27. mons, in quo Romae pars posita.

JAPIDES, pro Balbo 14. sunt populi *Japidiae* in ora Italiae maritima, cum ex Illyride in Italiam venitur.

ICONIUM, caput Lycaoniae, ad Fam. III. 5.

IDAEUS, de Leg. II. 9. de Harusp. 11. ab *Ida*, notissimo monte Phrygiae.

(JETINI, vid. *Letini*.)

IGUVIUM, ad Att. VII. 13. oppidum Umbriae ad viam Flaminiam; hodie *Eugubium*, *Gubio*. v. Manut. ad hunc locum. Oudend. ad Caes. B. C. I. 12. (Unde *Iguvinates*, p. Balb. 10.)

(ILIUM, i. q. Troja, Troadis caput, de Div. I, 14. Unde *Ilias*, nomen carminis Homerici de bello Trojano et Ilii excidio, p. Arch. 10.)

ILLYRICUM, Man. 12. regio mari Adriatico adjacens, Italiae opposita. (Unde *Illyricus*, p. L. Manil. 12. mare *Illyricum* et *Illyrius* de Off. II. 11.)

IMACHARENSIS, in Verr. III. 42. ab *Imachara* s. *Machara*, ut Ms. Huydecoperianus habet, Siciliae oppido, Herbitam versus.

INALPINI, ad Div. XI. 4. populi, qui in Alpibus habitant.

(INDIA, extrema Asiae regio, Tusc. V. 27. Unde *Indi*, incolae, de Div. I. 23. II. 46.)

INDUS, de Nat. Deor. II. 52. fluvius in India.

INSUBRES, pro Balb. 14. populi Galliae Cispadanae.

(INSULA, Syracusarum pars, Verr. IV. 52.)

INTEMELIUM, ad Div. VIII. 14. urbs citra Alpes, Plin. III. 5.

INTERAMNAE, s. INTERAMNA, quod est ap. Frontinum, urbs Umbriae, (Phil. II. 41. Unde *Interamna*, incola, p. Mil. 17.) [All. scrib. *Interamnis*. R.]

IONIA, regio Asiae minoris. (Unde *Iones*, incolae, p. Flacc. 27.)

IONIUM MARE, de Orat. III. 19. est mare Adriaticum: vocat enim *superum*, et opponit *infero*. Alias sic dicitur mare omne inter Italiam, Siciliam et Graeciam.

IRPINUS fundus, Agr. III. 2. *Hirpinus*.

ISARA, ad Div. X. 15. flumen Galliae Transalpinae.

ISAURI, ad Div. XV. 2. populi Isauriae.

ISAURICUS, ad Att. V. 21. ab *Isauria*, quae est regio interjecta Pisidiae, Pamphyliae, Ciliciae et Lycaoniae.

ISSUS, ad Att. V. 20. urbs Ciliciae ad Pinarum amnem et sinum Issicum, qui ab ipsa urbe nomen tulit.

ITALIA, Agr. II. 25. angustius dicitur et antiquius de Latio. (Unde *Itali*, de Har. 9. et *Italicus*, Off. II. 21.)

ITHACA, insula Ulyssis ad Leucadiam peninsulam in mari Ionio sita. de Off. III. 26.

ITHYREI, et ITURAEI, Phil. XIII. 8. sunt populi Syriae, artis

LAU-

LAURENTUM, oppidum Latii, de Orat. II. 6.

LEBADIA, de Divin. I. 33. urbs Boeotiae; ad quam fanum et antrum Trophonii.

LEMNUS, insula Graeca in mari Aegaeo. Unde *Lemnium saxum*, de Fin. B. II. 29. furtum *Lemn.* Tusc. II. 10.

LEMONIA, tribus, p. Planc. 16.

LEOCORION, de Nat. D. III. 19. templum Athenis. v. Suidas in *Λεωκόριον*, in primis Aelian. V. H. XII. 28.

LEONATICUM, de Nat. Deor. III. 19. videtur a Cicerone factum vocabulum, ut *Λεωκόριον* exprimeret; pro quo Leopardus et Lambinus *Leo natarum*, conjiciebant, probante nuper Bohierio.

LEONTINI, in Verr. II. 66. urbs Siciliae in ora maris Siculi inter Catanam et Syracusas; dicitur et *Leontium*, a qua dicitur:

(LEONTINUS, incola urbis, de Or. III. 32. et)

LEONTINUS CAMPUS, Philipp. II. 17. publicus populi Romani, mire fertilis, qui propterea aeque ac Campanus a Cicerone inter patrimonia reip. Rom. refertur: qui et *Leontinus ager*, de Div. I. 3. Verr. III. 44.

LEPREON et LEPREOS, ad Att. VI. 2. urbem maritimam Arcadiae esse censuit Dicaearchus in libris de descensu in Trophonii antrum. Sed est urbs maritima Achajae. Arcadia est mediterranea: pro *Arcadiae* legendum suspicarer *Achajae*, nisi Pausanias quoque L. I. c. 5. referret, nonnullos *Lepreon* ad Arcadiam referre, cum sit Elidis. Achaja et Elis confines sunt, itaque facile eadem urbs ab aliis ad Achajam, ab aliis ad Elidem referri potuit: cujus confusionis multa exempla extant.

LEPTIS, in Verr. V. 59. Duplex Leptis est, altera *magna*, prope Syrtim majorem, altera *minor*, prope Adrumetum. De qua l. c. sermo sit, conjectura colligendum. Civis Rom. dicitur Lepti negotiatus esse. "Fuit ergo ea Leptis in provincia Rom. Atqui Leptis est inter Adrumetum et Tisdram, qui sunt conventus Rom. ap. Hirtium de bello Africano. Ideoque in hanc mihi convenire videtur. Memoratur eadem Leptis minor ap. Hirt. l. c. c. 7. et libera civitas appellatur. Sed in ea licebat negotiari.

(LERNA, palus Argiva, in qua hydra fuit, Tusc. II. 9.)

(LESBOS, insula in mari Aegaeo juxta Asiae minoris oram, ad Att. IX. 9.)

LESBIACI, Tusc. Qu. I. 31. incolae insulae Lesbi.

LETINI, in Verr. III. 43. Nulli sunt, quod constet, in Sicilia *Letini*. Itaque docti conjecere legendum *Jetini*, [quod recepit Orellius sine ulla adnotatione. R.] conf. Harduin. ad Plin. III. 8. Legi etiam posset *Netini*; qui ipsi Ciceroni in Verrinis memorantur.

LEUCADIA, Tusc. Qu. IV. 34. peninsula Acarnaniae.

LEUCAS, Tusc. Qu. IV. 18. promontorium peninsulae Leucadiae; sed v. *Leucata*.

LEUCAS, ad Div. XVI. ep. 1. oppidum ejusdem peninsulae.

LEUCATA, ad Att. V. 9. celebre Leucadiae promontorium, unde amoribus irretiti se praecipitare solebant in mare, ut amore liberarentur. conf. Tusc. IV. 18. et ibi Davisium, qui ostendit, non esse legendum *Leucade*, sed *Leucata*.

LEUCOPETRA TARENTINORUM, ad Att. XVI. 6. ignota est Geographis. *Leucopetra* autem *Rheginorum* e Ciceronis Phil. I. 3. et Att. XVI. 7. nota, unde Cluverius in Ital. Vet. pro *Tarentinorum* legebat *Rheginorum*. Alii aliter hunc locum tentarunt.

LEUCTRA, Tusc. Qu. I. 46. (de Off. I. 18.) oppidum Boeotiae, ad quam celebrem victoriam a Spar-

M.

Graeciam inde ab Illyride ad Graeciam proprie sic dictam continens. (Inde *Macedones*, incolae, de Off. II. 7. et *Macedonicus*, ad Div. XII. 23.)

MACHARENSIS, in Verr. III. 18. a *Machara*. vid. *Imachara*.

(MAEANDER, fluvius Phrygiae valde flexuosus, Ovid. Metam. VIII. 162. a cujus flexibus *Maeandri* dicuntur vafra consilia et diverticula, in Pis. 22.)

MAECIA, ad Att. IV. 15. tribus pop. Rom. al. *Metia*.

(MAENIA columna, in foro Romano, p. Sext. 58.)

MAEOTIS, palus seu lacus in Sarmatia ultra Isthmum Tauricum, Tusc. V. 17.

MALEAE, Div. IV. 12. promontorium Laconicae.

MAMERTINI, in Verr. II. 5. p. Balb. 23. populi Siciliae, Messanae incolae, quae *civitas Mamertina* l. c. vocatur. Mamertini olim Campaniae populi fuere, sed Messanam deinde occuparunt.

MANTINEA, de Fin. B. II. 30. urbs Arcadiae.

[MARATHENUS, Menelaus, Brut. 26. a *Marathe*, insula in mari Ionio apud Corcyram sita, cf. Plin. H. N. IV. 12. in. R.]

MARATHON, de Off. I. 18. urbs Atticae prope mare Euboicum, ad quam nobilem victoriam Miltiade duce Athenienses consecuti sunt. (Unde *Marathonia* pugna, ad Att. IX. 10.)

MARATHONIUS TAURUS, Tusc. Qu. IV. 22. a Theseo comprehensus. v. Plut. in Theseo, Ovid. Met. VII. 433.

(MARIANA quercus, de Leg. I. 1. in Arpinati.)

MARSI, p. Domo 44. populi Latii, a quibus Italicum s. Sociale bellum *Marsicum* de Div. I. 44. dicitur, quod ejus praecipui auctores fuere, apud eosque bellum ortum est.

MARTIUS CAMPUS, locus patens prope Tiberim, in quo comitia populi Romani centuriata habebantur. Marti consecratus est a Bruto, ne Tarquinio, cujus agri fuerant, reddi posset, ad Att. XII. 8.

MARUCINI, Cluent. 69. populi Campaniae ad mare Adrianum, Ferentanis et Pelignis confines.

MASSICUS, vino nobilis mons Campaniae. v. *Gaurus*. Agr. II. 25.

MASSILIA, p. Fontej. 1. p. Flacc. 26. urbs nobilis in Gallia Narbonensi, hodie *Marseille*. quamquam Vossius ad Melam p. 477. docet, Massiliam veterem non sitam fuisse, ubi hodierna est, sed longe ab ea ad promontorium, ubi et nunc ejus rudera sint, et saepe nummi effodiantur. (Unde *Massilienses*, incolae, p. Balbo 22.)

MAURITANIA, pars Africae maritima, in Vatin. 5.

MAURI, ad Div. X. 30. incolae Mauritaniae.

MEDI, populi Asiae majoris, ultra Tigridem. de Off. II. 12.

(MEDIOLANENSIS, Pis. 26.) [ad *Mediolanum*, urbem Galliae Cisalpinae, pertinens, cf. Liv. V. 34. R.]

MEGARA, urbs Megaridis, Atticae confinis, atque adeo ejus, ex veterum nonnullorum sententia, pars. (Unde *Megareus*, Acad. IV. 42. et)

MEGARICI, Acad. IV. 42. philosophi ex Euclidis schola.

MEGARICA SIGNA, ad Att. I. 8. id est, Megaris e lapide, qui ibi nascitur, elaborata. Statuae Megaricae valde celebres. vid. Corrad. ad h. l. et Junium.

MEGARIS, in Verr. V. 25. urbs Siciliae prope Syracusas ad mare, quae et *Hybla minor* dicitur. Liv. XXIV. 35. et alibi *Megara* vocat in plurali. Sed feminino genere etiam Plinius dixit H. N. IV. 7. (Unde *Megarensis*, Verr. V. 7.)

MELITA, insula maris Siculi, quae hodie *Malta* dicitur, Verr. IV. 46. (Unde *Melitensis vestis*, Verr. II. 72. e gossypio facta. v. Cluver. Sicil. Ant. p. 436.)

(MELIUS, de N. D. I. 1. a *Melo*, maris Aegaei insula.)

MYSORUM GENS, Or. pro Flacco 3. ad Q. Fr. I. 1.
(MYSII, ad Q. Fr. I. 1.)

N.

NAR, ad Att. IV. 15. fluvius Lucaniae prope lacum Velinum.

NARBO, ad Att. XII. 37. caput Galliae Narbonensis. (Unde *Narbonenses*, pro Fontej. 11.)

NARONA, ad Div. V. ep. 9. 10. oppidum Dalmatiae. In Graev. Cod. erat *Narbona*, et hoc Scaliger ad Eusebium. Plinio Itinerariis restituere volebat, quod etiam vulgatas Ptolemaei edd. obsidet. Sed rectum est *Narona*, quod etiam H. Surita Ptolemaeo restituit ad Itin. Ant. p. 338. ed. novist. ad q. l. vid. etiam Wesselingium. In MSS. confundi haec verba docet Burm. ad Sueton. Tib. c. 4.

(NAUPACTUS, urbs Aetoliae ad sinum Corinthiacum, in Pis. 37.)

NEAPOLIS, Campaniae oppidum, (ad Att. XIV. 10. Unde *Neapolitani*, p. Balb. 24. et)

NEAPOLITANUM Pompeji, ad Att. VII. 2.

NEAPOLIS, Verr. IV. 53. pars Syracusarum novissima.

NEMAEUS leo, Tusc. Qu. IV. 22. a Nemea, loco in Argolide, de Fato 4.

NEMORENSIS, ad Att. VI. 1. intellige *ager*. Lucus erat in agro Aricino Dianae sacer; ei adjacentem agrum, Nemorensem dicebant.

NEMUS, ad Att. XV. 4. lucus Dianae sacer in agro Aricino. Unde *Nemorensis*.

NERVII, ad Q. Fr. III. 8. populus Galliae, e Caesare notus. [Caes. B. G. II. 15. R.]

NESIS, ad Att. XVI. 1. insula Campaniae objecta, in qua Lucullus filius villam habebat.

NETUM, in Verr. IV. 26. oppidum Siciliae. Unde

NETINI f. NETINENSES, in Verr. V. 51. II. 64.

NICAEA, ad Att. XIV. 1. urbs Liguriae prope mare: hodie *Nizza*.

NICAEENSES, ad Div. XIII. ep. 61. incolae *Nicaeae* in Bithynia.

NILUS, fluvius Aegypti, de N. D. II. 52.

NOLA, Brutus 3. urbs in Campania, unde *Nolani*, de Off. I. 10. et *Nolanus ager*, item *Nolanum*, praedium prope Nolam, ad Att. XIII. 8.

NORENSIS, Fragm. Or. XVII. pro M. Aem. Scauro, p. 10. a *Nora*, oppido Sardiniae.

NOVAE, de Orat. II. 66. sc. tabernae argentariorum in foro Rom. exornatae scutis Cimbrorum, ut *Veteres* Samnitium. Livius IX. 40.

NOVOCOMENSES, ad Div. XIII. 35. incolae oppidi Novi Comi in Insubria ad lacum Larinum.

NUCERIA, Agrar. II. 31. est oppidum Campaniae, quod Itin. Ant. XVI m. p. a Nola abesse dicit. Ceterum plures esse Nucerias ad l. c. observat Surita.

NUMANTIA, Phil. IV. 5. urbs Hispaniae Tarraconensis nobilis: unde *Numantinum foedus*, de Fin. B. II. 17. (*Numantini*, de Off. III. 30.)

(NUMIDICUS, ad Att. I. 16. ad Numidiam, Africae regionem, pertinens, cognomen Q. Metelli, q. v.)

(NURSINUS, de Fin. II. 18. a *Nursia*, Sabinorum urbe.)

NYSAEI, ad Div. XIII. ep. 64. incolae oppidi *Nysae* in Maeonia Lydia.

O.

(OCEANUS, quo circumfusa est terra, Somn. Scip.)

OCRICULANA villa, pro Milon. 24. ad *Ocriculum*, oppidum in Umbria cis Apenninum.

OETA, mons inter Thessaliam et Macedoniam: unde *Oetaeus*, de N. D. III. 16.

OLBIA, ad Qu. Fr. II. 7. urbs Sardiniae. Unde *Olbiensis*, ad Qu. Fr. II. 3. sc. epistola, i. e. Olbiae scripta. Nam de ea ibi

PE-

PELION NEMUS, ad Heren. II. 22. in monte Pelio in Thessalia.
PELIUS MONS, de Fato 15.
PELLA, ad Att. III. 8. caput Macedoniae, unde reges Macedoniae, Philippus et Alexander, *Pellaei* dicti. Philippum Demosthenes de Corona contemtus causa appellat *ἐν Πέλλῃ τραφέντα*, et cum contemtu de ea urbe loquitur. de qua re vid. Wesseling. ad Ant. Itin. p. 319.
PELOPONNESUS, magna peninsula, reliquae Graeciae Isthmo Corinthio adhaerens, (ad Att. X. 12. Unde *Peloponnesiae* civitates, ad Att. VI. 2. *Peloponnesiacum* bellum, de Off. I. 24.)
PELORIS, Verr. V. 3. Siciliae regio juxta *Pelorum*.)
PELORUM, promontorium ad Siciliae fretum, Verr. V. 34.
PENTELICUS, ad Att. I. 8. Hermes Pentelicus, est statua ejus generis, quod *Hermas* vocabant, facta e marmore, quod praestantissimum e monte Atticae Pentelico, auctore Pausania L. I. 19. 32. VII. 23. 25. 26. excidebatur, inventore *Byze Naxio*. Pentelici marmoris mentio est etiam ap. Strabonem L. IX. p. 619. ed. Almelov. et apud Plutarchum in Valerio Publicola p. 105. ed. Wechel.
PERGA, urbs Pamphyliae, (Verr. I. 20. IV. 32. pr. Flacco 29.)
PERGAMUS, Agr. II. 15. urbs Mysiae majoris celeberrima, unde *Pergamenus*, (p. Flacc. 29. de Div. II. 47.)
PERRHAEBIA, in Pison. 40. pars Thessaliae; alii tamen ad Macedoniam, item ad Aetoliam referunt.
(PERSAE, Asiae populus, p. Dom. 47. Brut. 10.)
PERSICE, ad Att. XV. 9. porticus celeberrima Lacedaemone fuit, quae hoc nomine appellabatur, quod e manubiis Persarum aedificata erat. Vitruv. I. 2. Ad hanc alludens Brutus in villa Lanuvina porticum Persicen appellabat. v. *Eurotus*.
PESSINUS, de Harusp. 13. urbs Gallo-Graeciae s. Galatiae, unde *Pessinuntius*, p. Sext. 26.
PETRINI, in Verr. III. 39. Petrae, oppidi in Sicilia, cives.
PETRINUM, ad Div. VI. 19. praedium a vico Petrino, qui fuit in agro Sinuessano.
PHAEACES, Br. 18. populi Corcyrae mollissimi; quorum mollitiem jam Homerus in Odyssea celebravit.
PHALEREUS, de Leg. II. 25. est cognomen Demetrii rhetoris, a pago Attico, in quo natus erat.
(PHALERICUM, de Fin. V. 2. locus maritimus apud Athenas.)
(PHARSALIA, sive urbs Pharsalus, sive regio finitima, Phil. XIV. 8.)
PHARSALICUS, a *Pharsalo*, Thessaliae urbe, Phil. XIV. 8.
PHASELIS, urbs ultima Lyciae, ad fines Pamphyliae, Verr. IV. 10.
PHASELITAE, Agrar. II. 18. incolae urbis Phaselidos.
PHENEATAE, de Nat. D. III. 22. a *Pheneo*, oppido Arcadiae.
PHERAE, de Divin. I. 25. urbs Thessaliae; unde *Pheraei*, de Invent. II. 49. de Off. II. 17.
(PHERIONES, ad Att. XIV. 14. ignoti.)
PHILOMELUM s. PHILOMELIUM, ad Att. V. 20. ad Div. III. 8. in Verr. III. 83. urbs Phrygiae majoris. Unde *Philomelienses*, in Verr. III. 83.
PHINTIA, in Verr. III. 83. oppidum Siciliae.
PHLIUS, ad Att. VI. 2. urbs Achajae, unde *Phliasii* et *Phliuntii*. Sed illud tamen usitatius. Tusc. V. 3.
PHOCII, in Pison. 40. populi *Phocidis*.
PHOENICE, Acad. IV. 20. pars Syriae: etsi interdum ab ea distinguitur propter nobilitatem et magnitudinem, Phil. XI. 14. Cellarius aliique negant Latinum esse: *Phoenicia* Cl. Schwarz adduxit contra locum Varronis de L. L. IV. 6. Sed etiam de Fin. IV. 20. editiones quaedam habent

Cimmerium interjectum, quasi vestibulum Ponti Euxini. Fragm.

PRYTANEUM, locus Athenis, ubi bene meriti de rep. publice alebantur, de Or. I. 54.

PTOLEMAEUM, de Fin. V. 1. gymnasium Athenis.

PTOLEMAIS, ad Div. I. ep. 7. oppidum Aegypti Alexandriae propinquum.

PUNICANUS pro PUNICUS, pro Mur. 36. *Punicana triclinia*, humilia et vilis materiae. v. Scalig. ad Varr. R. R. III. 7. ubi tamen *fenestras Punicanas* non recte interpretari videtur. Plin. XXXIII. 11. *Punicana* commemnerat, sed ita, ut in iis species magis quam materia spectata videatur.

(PUNICUS, Brut. 19.)

PUPINIA, Agr. II. 35. ager Romae propinquus versus Etruriam, ap. Varr. R. R. I. 9. 5. Colum. I. 4. 2. Livio *Pupiniensis*; a quo tribus *Pupinia* nomen habet.

PUTEOLI, locus celeberrimus in veteri historia in Campania, hodie *Pozzuolo*; unde dicuntur *Puteolani*, Phil. II. 41. et *Puteolanum*, ad Div. V. 15. praedium in agro Puteolano.

PYRAMUS, fluvius Ciliciae, ad Div. III. 11.

PYRGENSIS, de Or. II. 71. a *Pyrgo*, Tusciae urbe.

PYRIPHLEGETON, de Nat. D. III. 17. fluvius igne ardens apud inferos.

(PYTHIUM oraculum, Delphis erat, de Div. I. 1.)

Q.

QUIRINA, ad Div. VIII. 8. tribus urbanae nomen.

R.

RAVENNA, colonia et portus ad mare Adriaticum in Gallia Cispadana, ad Div. VIII. 1.

REATINA PRAEFECTURA, de Nat. Deor. II. 2. ab *Reate*, oppido Sabinorum, amoenissima urbe. *Reatini* saepe memorantur a Cicerone, ad Att. IV. 15. (*Reatinus* ager, Agr. II. 25.)

RECENTORICUS, SICILIENSIS AGER, de lege Agr. passim, v. c. I. 4. II. 21. fuit publicus populi Rom.

REGILLUS LACUS, de Nat. Deor. II. 2. lacus in Latio.

REGIUM vel RHEGIUM, ad Att. XVI. 6. Verr. II. 22. 23. urbs et promontorium in ora maritima Brutiorum, unde trajectus in Graeciam; unde *Rhegini*, (Verr. IV. 60. p. Arch. 5.)

(REMORA, de Div. I. 47.)

(RHAMNUSIUS, Brut. 12. ad Rhamnuntem, Atticae pagum, pertinens.)

RHEGIUM LEPIDI, ad Diverf. XII. 5. XI. 9. urbs Galliae Cispadanae in via Aemilia; nomen tulit ab Aemilio Lepido, qui cum C. Flaminio Consul fuit: ab ea dicuntur *Regienses*, ad Div. XIII. 7. cf. Plin. III. 15.

RHENUS, fluvius Germaniae, in Pis. 33.

RHODANUS, fluvius Galliae Transalpinae, ad Div. X. 9.

RHODUS, insula Asiatica in mediterraneo mari, celeberrima studiis eloquentiae, philosophiae et rei navalis; in qua et urbs cognominis, (ad Att. IX. 9. Unde *Rhodius*, Tusc. I. 46.)

RHOSIACUS, ad Att. VI. 1. a *Rhoso*, urbe Ciliciae, in sinu Issico, celebri vasis fictilibus; unde Atticus, *vasa Rhosiaca* ut sibi mitteret, Ciceronem rogarat.

(ROMA, Agr. II. 35. in Catil. IV. 6. Unde)

(ROMANUS, Tusc. IV. 1.)

ROMILIA, Agr. II. 29. tribus populi Romani.

ROSIA vel ROSEA, ad Att. IV. 15. sunt campi fertilissimi agri Reatini, forte illi ipsi, qui in hac ipsa epistola τέμπη Reatinorum vocantur. v. Varr. R. R. I. 7. 10. et ibi Interpp. Heinsius et Burmann. ad Virg. Aen. VII. 712.

SE-

SEBUSIANI, Quinct. 25. populi Galliae Lugdunensis, Aeduis et Allobrogibus interjecti, ut intelligitur ex loco Cicer. et Caes. B. G. VII. 64. Aliis dicuntur *Segusiani*, item *Secusiani*. Hotomannus ad Caesarem probat *Segusiani*; ad Ciceronem: *Sebusiani*. Oudendorp. V. C. ad Caes. B. G. I. 10. praefert *Segusiani*, cum interim fateatur, plerosque MSS. et vett. edd. habere *Sebusiani*. Ap. Ciceronem nil variant, nisi quod Dresd. habet *Sebaginnos*.

SEGESTA, oppidum Siciliae, de quo vid. Verr. IV. 33. unde *Segestani*, Verr. V. 33. et *Segestenses*: III. 34.

SEJANUM, ad Div. VII. ep. 1. nomen praedii, quod ab obscuro aliquo oppidulo nomen habet, in agro Etrusco.

SELEUCEA PIERIA, ad Att. XI. 20. urbs Syriae ad Euphraten, de qua vide Polyb. V. 59. et Cellar. G. A. III. 12. 26. seqq.

SELEUCIA, ad Div. VIII. 14. regia Parthorum.

(SELEUCIANA provincia, ad Att. IV. 18. Alii Syriam, alii Ciliciam intelligunt, in utraque enim est urbs *Seleucia*.)

SEMURIUM, Phil. VI. 6. ager a Larentia pop. Romano legatus. v. Macrob. Saturn. Lib. I. c. 10.

SENENSES, Brut. 18. a *Sena*, Etruriae oppido. *Senense* proelium.

(SENIAE balneae, publicae fuerunt Romae, p. Cael. 25.)

SEPLASIA, in Pison. 7. 11. locus Capuae, ubi unguenta vendebantur. cf. Agrar. II. 34.

SEPTEM AQUAE, ad Att. IV. 15. Lacus agri Reatini.

SEPYRA, ad Div. XV. ep. 4. vicus Ciliciae, in ea Amani parte, sub cujus radicibus Arae Alexandri erant.

(SERGIA, tribus pop. Rom. in Vatin. 15.)

SERIPHUS, de Nat. D. I. 31. insula in mari Aegaeo, inter Cycladas; unde *Seriphius*, de Sen. 3.

SERVILIUS LACUS, S. Rosc. 32. Romae fuit.

SETINUS AGER, Agrar. II. 25. in Latio, frugum et vini fertilissimus, ab *Setia*, oppido non ignobili.

(SICILIA, insula maris mediterranei, Agr. I. 2. in Verrinis ubivis. Unde)

SICILIENSIS, de Nat. Deor. III. 10. Agr. I. 4. et

(SICULI, Brut. 12. Verr. IV. 52.)

SICYON, ad Att. I. 13. una de septem civitatibus veteribus Graeciae in Peloponneso prope Isthmum. Celebrantur *calcei Sicyonii* apud veteres, vid. de Or. I. 54. et *olivae Sicyoniae* apud Virgilium in Georgicis. (*Sicyonii*, incolae, ad Att. 1. 20.)

SIDA, ad Div. lib. III. 6. urbs Pamphyliae.

SIDICINUS, ad Att. VI. 1. a *Sidicino*, colonia agri Campani.

(SIDON, urbs Phoenices celeberrima, ad Att. IX. 9. Unde *Sidonius*, de Or. III. 50.)

SIGEUM, promontorium, oppidum et portus Troadis, ad Div. V. 12.

SILA SILVA, Br. 22. picariis celebris silva in Brutiis, prope Mamertinam urbem. v. Fabric. et Heins. ad Virgil. Aen. XII. 715. Fabricius ait, se primum illum Ciceronis locum e MSS. restituisse. (cf. Turneb. Adv. XI. 1. 26.)

SILVA SCANTIA, v. *Scantia silva*.

SINOPE, urbs Ponti, Agr. II. 20.

SINUESSA, ad Att. IX. 15. oppidum et colonia Latii in finibus Campaniae trans Lirim amnem.

SINUESSANUM diversorium, ad Att. XIV. 8. ad Div. XII. 20.

SIPONTUM, urbs Apuliae. Graecis *Sipus*, ad Att. VI. 2. (Unde *Sipontinus*, Agr. II. 27.)

SIPYLUS, mons Lydiae, ad quem Magnesia altera, ad Q. Fr. II. 11.

SISAPO, Phil. II. 19. urbs Hispaniae, cujus verus situs non satis certus est. Ad eam miniaria metalla, quae societates publicano-

T.

TRE-

EBULANUS AGER, Agrar. II. !5. circa *Trebulas Sabinorum*.
ES TABERNAE, ad Att. I. 13. ocus in via Appia, cujus in de䫣criptione itineris Paullini menio fit; ad quem diverti viatores t cibo vinoque fe reficere poerant.

IOCALINUM, Verrin. V. 4. a *Triocalis*, oppido Siciliae meliterraneae inter Himeram fluium et Crimiffum.

ITIA, ad Att. VI. 2. urbs maitima Achajae.

OEZENE, urbs Argolidis, de)ff. III. 11.

OGINI, de Divin. II. 37. *Troginorum* tetrarchia dicitur Dejoaro a Caefare erepta. Sed neno veterum *Troginos* memorat: mde J. Gronovius *Trocmorum* conjiciebat. v. Cellar. G. A. III. 4. Davies ad h. l.

OGLODYTAE, de Divinat. II. 14. populi Africae varii, in fpeuncis habitare foliti. Errant nim, qui unum certum populm hoc nomine dici putant.

OJA, urbs Troadis in Afia miori. (Verr. IV. 33. Unde *Troanus*, Phil. II. 22. et *Troicus*, Brut. 10.)

OJANUM, Att. IX. 13. villa in gro Laurentino, dicta ab urbe Troja in eodem agro.

OMENTINA, ad Att. IV. 16. ribus populi Rom. rufticana, campo *Tromento*. Feftus.

OPHONIANUS, ad Att. VI. 2. *Trophoniana narratio* eft de eo, ui in antrum *Trophonii* defcenlit, quod in Boeotia fuit.

UENTINUM CASTRUM, ad Att. VIII. 12. in agro Piceno, ppidum ad oftium fluvii *Truenti*, unde nomen accepit.

URIENSE proelium, p. Balb. 2. d *Turium* f. *Turiam*, Hifpaniae luvium, cf. Plin. II. N. III. 2. commiffum. Vulgata fcriptura ft *Durienfe*. R.]

JSCI, iidem qui Etrufci, (ad Att. VIII. 12. Unde *Tufcum* nare, de Or. III. 19.)

TUSCULANUM, praedium Ciceronis in agro Tufculano, faepe memoratur, ad Att. I. 1. *Tufculum*, de Div. II. 45. eft urbs Latii. *Tufculanum* Caefaris, de Orat. II. 3. *Tufculanum* Craffi, ad Att. IV. 16. *Tufculanum*, ad Att. I. 14. praedium Q. Fratris. (*Tufculanum* Gabinii, in Pif. 21. etc. *Tufculani*, p. Balb. 13. *Tufculana* uxor, Phil. III. 6.)

(TUSCULANENSES dies, in Tufculano literar. ftudiis transacti, ad Div. IX. 6.)

TYBA, ad Div. XV. 1. trans Euphraten, five vicus, five urbs fuerit, ignotum eft.

TYCHA, Verr. IV. 53. pars Syracufarum.

TYNDARITANI, ad Att. XV. 2. a *Tyndari* f. *Tyndaride*, urbe Siciliae ad Heliconem amnem. (*Tyndaritana* civitas, Verr. III. 43.)

TYRRHENA GENS, eft Etrufca, quod Etruria etiam *Tyrrhenia* dicta eft, de Div. I. 12.

TYRUS, urbs Phoenices prima, (de N. D. III. 16. ad Att. IX. 9. Unde *Tyrius*, p. Flacc. 29.)

V.

(VACCAEI, populus Hifpaniae Tarraconenfis, p. Planc. 34.)

VADA, ad Div. XI. ep. 10. funt vada Sabatia, Sabata f. Sabatorum. *Sabata* erat oppidum maritimum, in ora Genuenfi, praecipuum, non longe Savona diftans, cui adjacent campi paluftres, qui Vada dicuntur, et vada Sabatiorum feu Sabatia. Cluver. Ital. Ant. I. 8.

(VADA VOLATERRANA, p. Quint. 6. vid. *Volaterrae*.)

VALENTINI, Verr. V. 16. a *Valentia*, oppido Brutiorum, quod et *Vibon* et *Vibo Valentia* dicitur: municipium fuit illis temporibus. v. *Vibo*.

(VALERIA tabula, in foro Romano, vel argentaria, vel auctionaria, in Vatin. 9. ad Div. XIV. 2.)

VAR-

ILCHALON, Font. 5. locus ignotus in provincia Gallia Transalpina.

U.

ULUBRAE, ad Div. VII. 18. oppidulum Latii in agro Pomtino. Unde *Ulubranus populus*, ibid. 2.

UMBRIA, regio Italiae ad mare superum, Etruriae ex adverſum ſita, de Div. I. 42.)

URBINAS, Phil. XII. 8. ex *Urbino*, Umbriae municipio.)

UTICA, urbs et conventus in Africa propria, ſ. in Zeugitana ejus parte; a qua Cato Uticenſis dictus eſt. (*Uticenſes*, incolae, p. Balb. 22.)

X.

XENIAE BALNEAE, Coel. 29. pro quo alii *Seniae*, pars Bajarum.

Z.

ZEUGMA, ad Q. Fr. II. 12. oppidum ſ. potius tractus plurium oppidorum in Coeleſyria ad Euphratem, nomen habens a ponte, quo Euphrates ibi jungitur.

ZOSTER, ad Att. V. 12. promontorium Atticae et portus cum oppido.

TRIBUS ROM. XXXV.

Aem. vel *Aemi.* Aemilia. Cicero.
Ani. Aniensis. Cicero: qui ultimam facit Agr. II. 29.
Arn. vel *Arnien.* Arniensis. Cicero.
Cla. Claudia.
Clu. vel *Clust.* Clustumina, s. Crustumina. Cicero.
Col. Collina.
Cor. Cornelia.
Esq. vel *Exq.* Esquilina.
Fab. Fabia.
Fal. Falerina.
Gal. Galeria.
Hor. vel *Horat.* Horatia.
Lem. Lemonia. Cicero.
Maec. Maecia. Cicero.
Men. Menenia. Cicero.
Ouf. Oufentina.
Pal. vel *Palat.* Palatina. Cicero.
Pap. vel *Papir.* Papiria.
Pob. Poblilia. *Pop.* Poplilia, s. Popillia. *Pub. Publ.* et *Publil.* Publilia. item *Pup. Pupl.* et *Puplil.* Puplilia.
Pol. Pollia.
Pom. vel *Pomp.* Pomptina, Pontina. Cicero.
Pup. Pupinia. Cicero.
Qui. vel *Quir.* Quirina. Cicero.
Rom. Romilia. Cicero.
Sab. Sabatina.
Sca. vel *Scap.* vel *Scapt.* Scaptia. Cicero.
Ser. vel *Serg.* Sergia.
Stel. Stellatina.
Sub. Suburana. Cicero, qui eam primam facit.
Ter. Terentina. Cicero.
Tro. vel *Tromen.* Tromentina.
Vejen. Vejentina. Cicero.
Vel. Velina. Cicero.
Vet. Veturia.
Vol. vel *Volt.* vel *Voltin.* Voltinia. Cicero.

INDEX

INDEX HISTORICUS.

A.

refellit Duker. ad Liv. XXXII. 7. De familia Aeliorum v. Reinef. Ep. ad Hofm. et Rup. ep. 48. et Rupert. ad Pompon. Enchir. III. 4.

ÆLIUS, pro Sext. 48. Ligur. (Pisonis socer.) v. *Ligur.*

AELIUS, ad Her. IV. 12. ei Lucilius libros Satyrarum inscripsit, *versus h. l. prolatus est e libro primo, neque affertur a Dousa. Brut.* 46. Caepionem defendit contra T. Betucium, etc. orationes scripsit tantum, non egit. Brut. 56. eques Rom. eruditus Graecis literis et Latinis, Stoicus, antiquitatis et scriptorum veterum literate peritus, M. Varronis praeceptor, etiam a Cicerone adolescente perstudiose auditus. Orator non fuit, sed scripsit tantum orationes aliis. Acad. I. 2. de antiquitate Romana scripsit. de Leg. II. 23. scripsit in XII Tabulas. *Cognomine dictus duplici*, Stilo et Praeconinus. *De eo v. Sueton. de Grammat. c. 3. v. de eo Carrion. Lect. ant. I. 8. et collecta Harduino in Ind. Auctorum ad Plin. H. N.*

AELIUS, Pis. 27. etc. etc. *Lamia* cognomine, *quem* Piso et Gabinius Consules urbe exire jusserunt, *insignis amicus et defensor Ciceronis, eques Rom. qui cum ceteris equitibus clivum Capitolinum obsederat, cum de Catilinariis deliberaret Senatus. Saepissime nomine Laniae Ciceroni commemoratur.*

AELIUS, Att. XV. 26.

AELIUS, Cluent. 59. testamento Cluentium heredem fecit. *Larinas videtur fuisse. Alium ab hoc esse P. Aelium, Sexti Aelii fratrem, ex temporis ratione intelligitur.*

AELIUS, Br. 28. Paetus, qui cum M. Penno Consul fuit. (A. U. DLXXXVII.)

AELIUS Catus, Brut. 20. Diserf. VII. 22. JCtus et eloquens, de Orat. I. 45. propter juris civilis scientiam appellatur. de Orat. I. 56. commentarios scripsit de jure civili. Or. III. 33. omnibus civibus consilii sui copiam fecit. Top. 3. quomodo *locuples* explicet. de Leg. II. 23. XII Tabulas interpretatus est, vocem *Leffus* non intellexit, et vestimenti genus suspicatus est.

AEMILIA, Div. II. 37. filia Aemilii Paulli.

AEMILIANUS Scipio, Phil. XIII. 2. *Lucii Aemilii Paulli filius a P. Africani Majoris fil. adoptatus. vid. Scipio.*

AEMILIUS Alba. in Verr. III. 62. scurra, Verris familiaris.

L. AEMILIUS, Phil. XIII. 4. vid. *L. Paullus.*

M. AEMILIUS Avianus, Div. XIII. 21. negotiator.

M. AEMILIUS Lepidus Porcina, Br. 25. orator bonus, orationes reliquit.

M. AEMILIUS (Lepidus), vid. *Lepidus.*

M. AEMILIUS (Scaurus), vid. *Scaurus.*

AESCHINES *Milesius*, Brut. 95. Asiaticus orator, aequalis Ciceronis, quo genere orationis usus sit. *Memoratur etiam Straboni L. XIV. et Senecae Contr. I. 8. quos locos jam vidit Menag. ad Laërt. II.* 64.

AESCHINES Socraticus, de Inv. I. 31. inductionis rhetoricae exemplum ab eo petitum.

AESCHINES, Or. II. 23. orator. de Or. III. 56. Athenis cedit Rhodum, laudat Demosthenem. *Ejus oratio contra Ctesiphontem saepe commemoratur apud Ciceronem.*

AESCHINES, Or. I. 11. Academicus cum Carneade Clitomacho Academiam obtinuit. *Neapolitanus fuit, Melanthii Rhodii discipulus, Laërt. II.* 64.

AESCHRIO, in Verr. II. 14. Syracusanus.

AESCHYLUS, Acad. I. 3. Tusc. II. 10. *aliisque pluribus locis.* Poëta et Pythagoricus.

nis *nomine*, *item in Laelio et paucis aliis locis, quod res facile indicabit.*
;AMEDES, Tusc. I. 47. cum Trophonio *fratre* templum Delphicum aedificat. Ejus votum.
,AMEMNON, *Homericus ille, saepe commemoratur*, [ad Her. . 10.]
,AMEMNON, *nomen servi est in Epist. ad Atticum.*
,ATHINUS, in Verr. II. 36. Thermitanus.
,ATHOCLES, in Verr. IV. 55. *Notissimus Siciliae Rex, de quo vid. Polyb. lib. X. p. 918. inprimisque Diodor. Sicul. qui L. 19. 20. Agathoclis late commemorat.*
,ATHOCLES, de Div. I. 24. ejus Historia commemoratur. *Agathocles historici duo sunt, Babylonius, qui et Cyzicenus dicitur, quod de Cyzico scripsit; et Samius, qui de Rep. Pessinuntiorum scripsit. Sed hunc locum de Babylonio accipiendum putat Voss. de Hist. Gr. L. III. p. 158. T. IV. Opp. Utrum ea Historia, quam Cic. affert, ex libris de Cyzicenorum rebus, an vero ex alio sumta sit, non dixerim. Quatuordecim hoc nomine viros ex antiquitate collegit Fabric. Bibl. Gr. III. 11. p. 273. quibus adde decimum quintum Agathoclem, archontem Atheniensem Olymp. IV. eo ipso tempore, quo Delphici Apollinis fanum diripere aggressi sunt Phocenses. vid. Pausan. X. 2.*
ESILAUS, ad Diverf. V. 12. partiates, neque pictam, neque etiam imaginem suam extare voluit. Offic. II. 5. fine adjumentis hominum magnas res efficere otuit.
IS, Off. II. 23. rex Lacedaemoniorum, *diversus ab eo, qui vixit tempore Lysandri, quo duce Athenienses ad flumen Aegos victi sunt.*
LAOPHON, de Orat. III. 7. pictor excellens. *Duo Aglaophontes pictores sunt, pater et filius; de quibus veterum locos congessit Junius Catal. artific.*
L. AGRIUS, Flacc. 13. eques Rom.
AGONIS, in Caecil. 17. Lilybaetana mulier, Veneris liberta.
T. AGUSIUS, ad Div. XIII. 70. Ciceronis comes in exilio.
AHALA, *cognomen Serviliorum*, v. c. Phil. II. 11. *ubi est sermo de* C. Servilio Ahala, *qui Melium interfecit. Quod in eodem capite ait:* Quid duos Servilios, Cascas an Ahalas dicam etc. *id ita intellige: Servilios, facinore hoc promeritos, ut Ahalae potius quam Cascae dicerentur: ut recte Manut. et Wesseling. V. C. obss. II. 16. ubi et docet, Ciceronis aetate nullos* Ahalas *fuisse.*
[AJAX *Telamonius*, Telamonis filius, propter Achillis arma Ulyssi, non sibi a judicibus addicta, in furorem actus, ad Her. I. 11. 17. II. 19. de Inv. I. 49. Verr. IV. 60.]
[AJAX *Oileus*, Oilei filius, Locrus, cum Cassandram in templo Minervae vitiasset, a Minerva in mari occisus est, de Or. II. 66. cf. Virg. Aen. I. 41. R.]
AJUS LOQUENS, de Div. II. 32. nomen Dei, ara ejus.
ALA ex AXILLA, cognomen Servilii, Or. 45. ubi tamen Lamb. correxit *Hala* pro *Ahala.*
ALABANDUS, Nat. D. III. 15. conditor Alabandi et Deus urbis.
ALABARCHES, ad Att. II. 17. *est Pompejus, qui jactabat se vectigalia pop. Rom. valde auxisse. Quam autem accommodatum sit hoc nomen, ex eo intelligi potest, quod Plinius tradit; quia olim vectigalia in solis pascuis fuerint, propterea servatum esse a Censoribus, ut omnia vectigalia reipubl. pascuorum nomine in tabulis, et in pactionibus Censores complecterentur. Vectigal enim e pascuis* scriptura *dicitur, et Alabarches, ut docet Cujacius,*

 qui

mnium, Tusc. III. 32. flens Socratem rogat, ut sibi virtutem tradat.

ALCIDAMUS, Tusc. I. 48. rhetor antiquus et nobilis, scripsit laudationem mortis. *Bentlejus corrigit* Alcidamas: *quod recte probat Buherius, sic reſcribendum exiſtimans etiam ap. Quintil. III. 1. adde Urſin. et Daviſ. ad Cic. l. c.*

ALCMAEON, Tusc. III. 5. furiosus fit. *Is, qui parricidium fecit, ut eſt in fabulis.*

ALCMAEON, Acad. II. 17. Crotoniates. N. D. I. 11. Pythagoricus, sideribus et animo divinitatem tribuit. *De eo et ſcriptis ejus vid. Menag. ad Laert. VIII. 83.*

ALEDIUS s. ALLEDIUS, Att. XII. 4. 24. 27. amicus Caesaris et Attici. *Alii putant, Caeſarem, Tunſtall. Ep. ad Middlet. p. 160., Balbum majorem tecto nomine dici, ut ex* Arredio, *h. e. qui non* διαῤῥήδην *loquitur, balbutiendo ſit* Alledius, *ut pro Hirro Hillus. Sed nomen hoc occurrit etiam alibi. Lipſ. ad Tacit. A. I. 10. legi vult* Aledius, *et putat eſſe eum, cujus ibi mentio: cui opinioni favet J. Fr. Gronov.*: et sic habet ed. Rom. et P. Manutius edidit.

L. ALENUS, de Nat. D. III. 30. tabulas publicas transscribit, chirographum sex primorum imitatus.

ALEO, de Nat. D. III. 21. filius Atrei.

ALEXANDER, ad Her. IV. 30. qui et *Paris* dicitur, raptor Helenae.

ALEXANDER, [Rex Macedoniae,] ad Div. V. 12. ab Apelle tantum pingi et a Lysippo fingi vult. de Div. I. 23. ei Calanus mortem propinquam praedixit. de Div. II. 66. ejus somnium. Tusc. IV. 39. Clitum interficit. [Verr. IV. 60.]

ALEXANDER PHERAEUS, de Inv. II. 49. in Thessalia tyrannidem occupat, de Off. II. 7. insidias uxoris, Thebes, quomodo caverit. de Inv. II. 49. ab ea interficitur, *ſcil. adjuvantibus fratribus. Rem totam commemorat Diodor. Sic. L. XV. p. 517. ed. Rhodom. Vixit circa Olymp. CV.*

ALEXANDER, Agr. II. 16. Rex Aegypti. *Ptolemaei Alexandri filius, qui ejectus regno, Tyri mortuus eſt: dicebatur Romanos feciſſe heredes regni.*

ALEXANDER, Att. II. 20. 22. poëta Graecus, geographus et astrologus, negligens homo et non bonus poëta, sed tamen non inutilis et indoctus. *Eſt Alexander Epheſius, cognomine Lychnus, quem Strabo aliique tradunt Coſmographiam verſibus ſcripſiſſe. v. Graev. ad h. l. Alexander Polyhiſtor ſcripſit quoque Geographica multa, v. Harduin. in Ind. Nomin. Pliniano, ſed in proſa.*

[ALEXANDER, Ciceronis libertus et tabellarius, ad Att. XIII. 2.]

ALEXION, Att. VII. 2. Medicus Ciceronis, Att. XIII. 25. moritur, ibid. XV. 1. 2.

ALEXIS, Att. V. 20. etc. servus Attico jucundus.

ALEXINUS, Acad. IV. 24. *Philoſophus Megaricus de Schola Eubulidae, de quo Laërt. II. 109. 110. et ibi Menag. Zenoni Stoico inprimis adverſarius erat, quem multis ſophiſmatibus vexabat. Ex l. c. Cic. intelligi poteſt, eum contra ſenſus disputaſſe, quorum certitudinem Zeno defendebat.*

C. ALFIUS, Vat. 16. in petitione praeturae repulsam fert, Planc. 17. Praetor, Quaesitor in caussa Cn. Plancii, Vat. 16. laudatur a Caesare. *Nomen ejus eſt etiam* ad Qu. Fr. III. 1. §. 7. et ep. 3.

ALLIENUS, in Caecil. 15. homo a subselliis, rabula.

A. ALLIENUS, Phil. XII. 12. legatus C. Trebonii a Dolabella interfecti, ad Diverſ. XII. 11. et 12. *Lathyri nepos. v. Vaillant de num. Lagid. p.* 131. legatus

dicit. de Nat. D. I. 10. nativos et mortales Deos facit.

ANAXIMENES, [Milesius] Acad. II. 57. ex aëre omnia fieri. de N. D. I. 10. aëra Deum facit, eum gigni, immensum et semper in motu esse.

ANCARIUS, Cluent. 59. pastor.

[C. ANCHARIUS Rufus e municipio Fulginate. Varen. Fragm.]

Qu. ANCHARIUS, Q. F. Sext. 53. Trib. pl. Caesare et Bibulo Consulibus, quo usus Bibulus in impedienda C. Caesaris agraria lege. in Pison. 38. ad Divers. XIII. 40. Macedoniae Proconsul post Pisonem ex praetura.

ANCHIALUS, ad Div. XIII. 45. servus L. Egnatii, equitis Rom.

ANDRICUS, ad Div. XVI. 14. servus Ciceronis, qui et *Menander* dicebatur.

ANDROMACHA, Att. IV. 15. de Div. I. 13. Ennii fabula.

ANDROMEDA, Nat. D. II. 43. sidus.

ANDROMENES, Att. XIII. 24.

ANDRON, Verr. III. 45. Aetnensis Senator.

ANDRON, ad Div. XIII. 67. Artemonis filius, Laodicensis.

C. ANDRONICUS, Puteolanus. Att. V. 15. familiaris Ciceronis.

ANEMO, Nat. D. III. 20. (*pro quo Davisius: Almo*) Deus Romanorum: proprie fluvius prope Romam.

ANICATUS, Att. II. 20. amicus Attici.

L. ANICIUS, Brut. 83. a quo *Anicianum vinum*, *Aniciana nota*. Consul fuit a. U. DXCIII.

C. ANICIUS, ad Div. VII. 26. XII. 21. Senator legatione libera in Africam legatur.

ANNALIS, ad Div. XIII. 8. cognomen Villiorum, unde? v. in *Lex annalis*.

ANNEJUS Brocchus, Verr. III. 40. Senator Panormitanus.

C. ANNEJUS, ad Div. XII. 26.

M. ANNEJUS, ad Div. XIII. 55. XV. 4. legatus Ciceronis in Cilicia.

ANNIA, in Verr. I. 43.

[ANNIA, in Verr. I. 58. infans pupilla.]

[ANNIANUS, ad Att. XV. 13.]

ANNICERII, philosophi. Offic. III. 33. *Cyrenaici philosophi ab Aristippo profecti. Nomen habent ab Anniceride, discipulo Hegesiae, qui est Aristippi discipulus.*

ANNIUS Saturninus, Att. V. 1.

C. ANNIUS Bellienus, Font. 4. legatus Marci Fonteji, Praetoris Galliae.

L. ANNIUS, Verr. I. 41. propinquus P. Annii Aselli, et heres secundus.

M. ANNIUS Appius, Balb. 20. Camertinus, a C. Mario civitate donatus.

M. ANNIUS, Verr. I. 5. civis Romanus.

M. ANNIUS, Verr. V. 29. homo splendidissimus, eques Rom. qui testimonium contra Verrem dixit.

M. ANNIUS, Att. IV. 4. legatus Ciceronis.

P. ANNIUS Asellus, Verr. I. 41. civis Rom. Sacerdote Praetore urbano mortuus.

T. ANNIUS Luscus, Brut. 20. Q. Fulvii Nobilioris collega *in consulatu a. DC. adversarius Ti. Gracchi agrariam ferenti. Epit. Liv. LVIII. ubi v. Drakenb.*

[T. ANNIUS, amicus Ciceronis, p. Cluent. 28. *Hunc Sylvius conjicit eum fuisse, a quo Milo adoptatus fit.*]

T. ANNIUS, ad Quirit. post redit. 6. Milo, Trib. pl. eo anno, quo Cicero revocatus est. *vid. plura in* Milo.

T. ANNIUS Cimber, Phil. XI. 6. Lysidici Graeci hominis filius, Antonianus. Phil. XIII. 12. praetorius, de beneficio Caesaris.

T. ANNIUS Velina, Brut. 48. in concionibus tolerabilis orator.

ANTAEUS, Att. XIII. 44.

ANTEROS, de Nat. D. III. 23. filius Veneris ex Marte.

ANTEROS, Att. IX. 14. XI. 1. servus vel libertus Attici.

ANTHERUS, ad Div. XVI. 21. servus.

AN-

civilis peritus, L. Crassi magister. Orat. II. 12. L. Crassi Oratoris familiaris, scripsit belli Punici II. historiam, disertius quam superiores, etsi non plane probetur. Legg. I. 2. historicus Latinus, Fannio aequalis, accuratius scripsit superioribus, tamen sine nitore. *De compendio ejus a M. Bruto facto v. in M. Brutus. De eo vid. Vossium de Hist. Lat. I.* 8.

ANTIPATER CYRENAICUS, Tusc. V. 37. caecus fuit. *De eo vid. Laërt. II.* 86.

ANTIPATER DERBETES, ad Div. XIII. 73. familiaris Cicer.

ANTIPATER SIDONIUS, Or. III. 50. de Fato 2. poëta, qui poterat versus hexametros aliosque variis modis fundere ex tempore. *Hujus Antipatri epigrammata sunt quaedam in Anthologia, quae suggeret Index Auctorum Anthol. subjectus.*

ANTIPATER, Offic. II. 24. Tyrius, Stoicus, *Ciceronis temporibus floruit, et paullo ante mortuus est, quam filius M. Ciceronis Athenas venisset. Ex eodem loco, intelligi potest, eum de officiis scripsisse. Dicitur enim reprehendisse Panaetium, quod in utilitatum praeceptis quaedam omiserit.*

ANTIPATER TARSENSIS, Acad. IV. 6. reprehenditur, quod contra Academicos (in primis Carneadem) disputet. de Divin. I. 3. duo libros edidit de Divinatione. de Divin. I. 20. II. 15. statuit, ad hostiam deligendam ducem esse vim quandam sentientem atque divinam, quae toto confusa mundo sit. Offic. III. 12. Diogenis Babylonii discipulus, quaedam magistri reprehendit. *Hi tres Antipatri saepe a doctissimis hominibus permiscentur, v. c. Stanlejo p.* 655. *qui nimis hic brevis est, Graev. ad Offic. II. 24. etc. Accuratius distinxere Fabric. B. G. III.* 15. *Jonsius I.* 13.

ANTIPATER, Offic. II. 14. Rex Macedoniae. Ejus ad Cassandrum filium epistola. *Dicitur Rex, quia potestate regia usus est post Alexandri M. mortem, Rege Philippo Aridaeo. Cassander demum diadema sumsit.*

ANTIPHON, Att. IV. 15. servus, histrio.

ANTIPHON, Orat. II. 59. nomen comicum.

ANTIPHON RHAMNUSIUS, Brut. 12. Socratis aequalis, sophista, locos communes scripsit: optime capitis causam oravit. *Ab hoc boni rhetores dicti* Rhamnusii. *Hic est, qui a Socrate ap. Platonem in Menexeno et Xenoph. Memor. Socr. I.* 6. *perstringitur. De eo eruditam Diatribam scripsit Petr. Spanius* Lugd. B. 1765. 4. Ejus extant orationes.

ANTIPHON, de Divin. I. 20. II. 70. conjector quidam somniorum. de Divin. I. 51. ejus artificiosa somniorum, oraculorum et vaticinationum interpretatio. *Atheniensis fuit*, ὀνειροκρίτης, *qui et libros de Interpretatione somniorum scripsit, qui in Onirocriticis Artemidori II.* 14. *et ab aliis memorantur.* v. Fabric. B. G. II. 26. *ubi Antiphontes plures commemorantur.*

ANTISTHENES, Nat. D. I. 13. ejus liber, qui *Physicus* dicebatur. Naturalem unum Deum facit. Att. II. 38. ejus dialogus laudatur. homo acutus magis, quam eruditus. Orat. III. 17. patientiam et duritiem maxime in Socraticis adamarat, ab eoque Cynici et Stoici orti sunt.

ANTISTIUS, Rosc. 32. accusator, bello civili Sullano caesus.

C. ANTISTIUS, Verr. III. 71. eques Rom. magister publicanorum in Sicilia.

L. ANTISTIUS, Balb. 12. Orator. P. scribendum putat Abramius.

M. ANTISTIUS, Or. II. 71. Pyrgensis. equum ei ademit Lepidus Censor,

P.

qui in expeditione Cretensi, a qua Creticus est appellatus, periit.

M. ANTONIUS, [IIIvir] *M. Antonii Cretici F., Oratoris N.* Phil. II. 2. Q. Fadii libertini filiam ducit. Cum C. Curione fil. libidinem exercet. ad Div. III. 6. praefectus evocatorum in Cilicia. Phil. II. 20. in quaestura fine SCto, forte, lege, egestate coactus, ad Caesarem in provinciam proficiscitur. In tribunatu C. Marcello et L. Lentulo Coss. SCto contra Caesarem intercedit, et ad Caesarem fugit. *conf. Caes. B. Civ. I.* 1. Mil. 15. P. Clodium interficere conatur. Att. VII. 8. ejus Tribuni pl. concio in Pompejum. ad Div. VIII. 14. Augur fit. Phil. II. 14. a C. Trebonio sevocatur, dum Caesar interficitur. Phil. I. 1. statim post caedem Caesaris Optimatibus favet, et dictaturam in perpetuum tollit. ibid. 2. Amatium Pseudo-Marium interficit in consulatu. ad Div. XII. 3. Caesari statuam ponit in rostris, et inscribit: PARENTI OPTIME MERITO, (hanc deinde Dolabella evertit). Att. X. 13. ejus leones (*add. Plin. VIII.* 16.). Att. X. 10. Phil. II. 24. 25. Cytheridem secum lectica aperta portat. ad Div. X. 30. et 11. ad Mutinam vincitur, quod praelium describitur Phil. V. 9. Mutinam obsidet, etc.

M. ANTONIUS, diversus a IIIviro est, Phil. III. 10.

ANTRO, ad Att. XV. 17.

AOEDE, Nat. D. III. 21. Musa, ex primis quatuor, natis Jove altero.

APELLA, ad Div. X. ep. 17.

APELLA, ad Div. VII. ep. 25. libertus M. Fabii Galli.

APELLA Chius, Att. XII. 19. columnarum artifex. *Hunc Apellam non commemoravit Junius: sed habet alium Apellam statuarium e Plin. XXXIV.* 8.

APELLES, Brut. 18. pictor. ad Div. I. ep. 9. Venerem imperfectam reliquit. de Off. III. 2. nemo eam absolvere se posse confisus est. ad Div. V. 12. apud Alexandrum gratiosus, qui ab eo solo se pingi voluit.

APENAS, ad Att. IV. 7. servus.

APHILIA, Brut. 48. aptior concionibus orator, quam judiciis. *Ed. Mediol. habet* Aphila, unde post factum *Ofella*. Guilielmius malebat *Ofilius*. v. et Corradus ad h. l. sed frustra laboratur in hoc nomine a viris doctis.

[APIS, sanctus Aegyptiorum bos, de N. D. I. 29.]

APOLLO, Nat. D. III. 23. Arcades Nomionem appellant. ib. 16. cum Hercule de tripode certat. ib. 23. cum Jove de Creta. Acad. IV. 28. crinitus. Tusc. IV. 34. sanctus. Verr. IV. 53. Temenites. [Pythius, de Or. I. 45. Deli fanum religiosissimum, ubi Apollo natus dicitur, Verr. I. 17.]

APOLLINIS operta, de Div. II. 55.

APOLLINARES ludi, Phil. I. 15. II. 13. Att. II. 19. *De eorum origine tirones legant Liv. XXIV.* 12. *ubi auctores de his ludis laudat Dukerus. Actos esse IV. Id. Jul., e Cicerone, Macrobio et Dione demonstrat Norisius in Cenotaph. Pis. p.* 137. 138.

APOLLODORUS Pyragrus, Verr. III. 31. Agyrinensis.

APOLLODORUS, Nat. D. III. 33. Tyrannus Cassandreae. *De eo lege Aelian. V. H. XIV.* 41. *XV.* 15.

APOLLODORUS, Att. XII. 23. ad ejus Chronica respicitur. *Ea sunt Apollodori Atheniensis, cujus nobis Bibliotheca sola e scriptis pluribus reliqua est. De eo et ejus scriptis v. Fabric. B. G. III.* 27. *de Chronicis autem, quae jambis conscripta erant, et accurate temporis rationem designabant; unde Romani iis libenter utebantur, et Laërtius in definiendis aetatibus philosophorum crebro usus est; vide etiam*

cuſatur a P. Lentulo, principe Senatus. Orat. II. 45. eum defendit Antonius orator. Tuſc. V. 5. crudeli morte periit. *Eſt enim a Mithridate, auro liquefacto in os infuſo, necatus. Ceterum hunc Aquillium alterius M'. Aquillii, qui a P. Lentulo accuſatus eſt, filium putat Manutius ad Div. in Caecil. c. 21.* Mihi non liquet.

AQUINIUS, Tuſc. V. 22. malus poëta, *qui etiam a Catullo notatur, ep.* 14.

ARATUS, Nat. D. II. 41. ejus carmina a Cicerone admodum adoleſcentulo convertuntur. de Or. I. 16. Acad. IV. 20.

ARATUS, Sicyonius, Offic. II. 23. laudatur. Patriam a tyranno oppreſſum liberat. *Eſt auctor foederis Achaici, cujus vitam luculenter ſcripſit Plutarchus: add. Polyb. L. II.*

ARBUSCULA, ad Att. IV. 18. mima, *de qua eſt apud Horat.*

ARCESILAS, de Or. III. 18. Polemonis diſcipulus. Fin. V. 31. podagrae dolores fortiter fert. Acad. I. 13. negat quicquam ſciri poſſe, illud ipſum quod Socrates reliquerat. cum Zenone certat. Acad. IV. 24. Zenonis et Arceſilae diſputatio in quo vertatur.

ARCHAGATHUS, Haluntinus, in Verr. IV. 22.

[ARCHAGATHUS, Haleſinus, hoſpes Ciceronis, ad Div. XIII. 32.] [Erneſt. hoc cognomen eſſe putat M. Clodii. q. v. R.]

ARCHE, Nat. D. III. 21. Muſa ex primis quatuor, natis Jove altero.

ARCHELAUS, Div. II. 42. ſummus aſtrologus tempore Panaetii.

ARCHELAUS, Tuſc. V. 4. Anaxagorae diſcipulus, *idemque Socratis praeceptor.*

ARCHELAUS, Tuſc. V. 12. Perdiccae filius, fortunatiſſimus putatus. *De hoc Macedoniae Rege v. Buherius ad h. l. et Spanhem. de V. et P. N. T. I. p.* 376. *Cic. Clav.*

ARCHELAUS, Rab. P. 8. Comanorum ſacerdos. *Gener Ptolemaei, regis Aegypti, qui Alexandriam, Ptolemaeo Aulete pulſo, occuparat: de cujus genere et fatis v. Strabo XII. p.* 334. *add. Noriſ. Cenotaph. Piſ. p.* 225. *Eſt autem filius Archelai ducis Mithridatici contra Sullam in Graecia, ut ille docet.*

ARCHIAS, *Aulus Licinius, Poëta*, Arch. 1. ſqq. Antiochenus, civitate donatus a Craſſo, Ciceronem ad ſtudia cohortatur et in iis juvat. ibid. 3. ejus fama, amicitiae, inſignis facultas poëtica, libri, ad Att. I. 16. Lucii Luculli Mithridatico bello geſtas res ſcribit. Suſpicatur Cicero res Metelli Numidici ſcripturum. Div. I. 36. ejus verſiculi quidam Latine converſi. *Epigrammata quaedam hominis reſtant in Anthol. Gr.* [De quib. vid. Ilgenii animadverſiones hiſt. et crit. in Cic. Or. pro Arch. P.]

ARCHIDEMUS, Acad. IV. 48. Dialecticus, Stoicus. *Tarſenſis fuit. De eo vid. Laërt. VII.* 40. 68. 84. 88. *Auctores, qui de eo egerunt, multos laudat Fabric. B. G. L. III. c.* 10.

ARCHIDEMUS, Flacc. 22. Trallianus.

ARCHILOCHUS, Tuſc. I. 1. regnante Romulo vixit. ad Att. XVI. 11. Ab eo Archilochium edictum Bibuli, Attic. II. 21. i. e. *acerbum.*

ARCHIMEDES, Orat. III. 23. Tuſc. I. 25. Nat. D. II. 34. ejus ſphaera. *de qua vid. etiam Sext. Empir. adv. Math. L. IX. p.* 577. *et ibi Fabricium τὸν πάνυ.* Fin. V. 19. patriam captam prae ſtudio non ſenſit. Verr. IV. 58. Marcellus ejus mortem moleſte fert. Tuſc. IV. 23. ejus ſepulcrum a Cicerone Quaeſtore repertum.

ARCHONIDES, Verr. III. 56. [ſ. *Archonidas*,] Verr. IV. 26. Elorinus.

utrum ipſius an filii? Nat. D. I. 13. ſcripſit libros de philoſophia, *quorum hic tertius laudatur*. In ſententia de Deo inconſtans. de Off. III. 8. honeſtatem omnibus rebus praefert. de Inv. I. 5. plurimum Oratoriae profuit. de Orat. III. 35. eloquentiam profeſſus eſt, quod videret Iſocratem in eo genere frequentari. ad Div. I. 9. ejus ratio oratoria omnis libris de Oratore Ciceronianis continetur. ibid. Ariſtotelius mos eſt, *cum ſcribimus in ſermone ac dialogo*. ad Att. II. 1. Ariſtotelia pigmenta, h. e. *ornamenta orationis ex Ariſtotelis praeceptis*. Or. II. 39. liber ejus, in quo artes dicendi omnium ſuperiorum narravit. cf. Inv. II.

ARISTOTELES, A. Licinius, Melitenſis, ad Div. XIII. 52. hoſpes Ciceronis.

ARISTOXENUS, Fin. V. 19. muſicus. Att. VIII. 4. Or. III. 33. Tuſc. I. 10. quid de anima ſenſerit. ibid. 18. ſententia de anima reprehenditur. Ariſtotelis diſcipulus.

ARISTUS, Academicus, Att. V. 10. Acad. I. 3. frater Antiochi, *ejus, qui auctor eſt quintae Academiae, de quo ſupra: quocum conjungitur* Tuſc. V. 8. *Sic enim ibi legendum, non* Ariſto: *ut docuere ad illum locum Daviſius et Buherius*. M. Bruti magiſter. *Plutarchus in Brut. init. adeo* φίλον *et* συμβιώτην *vocat*. Brut. 97. Academiae heres, hoſpes et familiaris Ciceronis.

ARISTUS, in Verr. 12. Panormitanus.

ARQUUS, ſ. ARCUS, *Arqui*. Nat. D. III. 19. Thaumantis filius.

C. ARRIUS, ad Att. II. 14. 15. etc. amicus Ciceronis et vicinus ejus in Formiano. ad Q. Fr. I. 3. ſummam amicitiam cum Cicerone ſimulans, eum inſidioſe tractat. *Sed fortaſſe etiam hoc alterum ad Q. Arrium fil. referri poteſt, quem ipſum Vat. 12. familiarem ſuum appellat.*

Q. ARRIUS, Br. 69. grata populo verborum copia fuit, qua, infimo loco natus, pecuniam et honores conſecutus eſt. etc. Verr. II. 15. et IV. 20. Praetor Siciliae deſignatus, *non ſucceſſit Verri, quod exorto bello ſervili miſſus eſt contra Crixum et Spartacum: quorum illum profligavit, ab hoc victus eſt. Liv. Epit. XCVI.*

Q. ARRIUS, ad Att. II. 5. deſtituitur in petitione conſulatus a Caeſare, quem ipſe ante juverat. Vat. 12. epulum dedit in honorem patris, *Caeſare et Bibulo Coſſ. Is eſt etiam, quem amicum ſuum vocat, p. Milon. c. 17. Videtur autem eſſe filius Q. Arrii Praetoris Siciliae deſignati, et hoc epulum dediſſe eum ipſam ob cauſam, ut populi auram captaret, conſulatum petiturus. Magnificum hoc epulum fuiſſe vel Horatii locus indicat, Satyr. II. 3.*

ARSACES, ad Div. VIII. 14. Rex Parthorum; quocum Cicero bellum geſſit in Cilicia. *Eſt Orodes, Phraatis III. fil. ut alio loco a Cicer. vocatur.* [Vid. *Orodes*.]

ARSINOA, Nat. D. III. 22. Arſippi uxor.

ARSIPPUS, Nat. D. III. 22. Arſinoae vir, Aeſculapii cujusdam pater.

ARTAVASDES, [ſ. *Artuasdes*.] Att. V. 20. Rex Armeniorum. V. 21. ejus filia nubit Dejotaro filio. ad Div. XV. 2.

ARTAXERXES, Att. X. 8. Xerxis filius, ad quem Themiſtocles confugit.

ARTEMIDORUS Aetnenſis, Verr. III. 44.

ARTEMIDORUS Cornelius, Verr. III. 49. medicus Verris.

ARTEMIDORUS Pergaeus, Verr. III. 21. quo adjutore Verres Dianae Pergaeae templum expilavit.

ARTEMIDORUS, Verr. I. 31. *qui ſit neſcio, et videtur ibi locum*

non

L.

L. ATEJUS, L. F. Arrienfis Capito, ad Div. VIII. 8. videtur idem effe ad Q. Fr. II. 10.

[ATELLA, vid. *Safinius Atella.*]

ATHAMAS, Har. Refp. 18. furiofus poft matricidium factus. Tufc. III. 6. furiofus.

ATHAMAS, Pif. 36. faltator, L. Pifonis in Macedonia comes.

ATHAMAS, Attic. XII. 10. fervus.

ATHENAEUS, ad Div. XV. 4. apud Ariobarzanem gratiofus.

ATHENAGORAS, Cymaeus, Flacc. 7.

ATHENAIS, ad Div. XV. 4. nomen foeminae, uxoris, aut matris Ariobarzanis.

ATHENIO, Verr. III. 54. Harufp. Refp. 12. dux fugitivorum et Siculorum, qui cum fugitivis fe conjunxerant. Hinc Attic. II. 12. Athenio *dicitur* Sex. Clodius, *quia fuit dux fervorum Romae tumultuantium, ut Athenio fugitivorum: itemque Siculus, ut Athenio.*

ATHENODORUS Calvus, Att. XVI. 11. 14.

ATHENODORUS, *Tarfenfis*, Sandonis filius, ad Div. III. ep. 7. *Philofophus*, *(Caefaris Octavii praeceptor). Videtur* de nobilitate *fcripfiffe. De eo Sueton. Claud.* 4. *Fabric. in Catal. Stoic. B. G. L. III. c.* 15. *De eo extant conjectanea Cl. Harkenrothi in Obf. Mifcell. Nov. Vol. I. p.* 49.

ATHERIANUM jus, ad Div. IX. ep. 18. *ab Atherio quodam vel Haterio JCto, vel Aterio potius.* Aterium *et* Haterium *promifcue effe in libris, docuit Cl. Torren. ad Valer. M. I.* 7. 8. *Jus Aterianum non effe cibum, inde patet, quod, fi cibus effet, ambiguitatis lufus et jocus tolleretur. Neque tamen de lege Ateria cum Cortio capiendum; fed de illius temporis JCto. Aterios autem equites Rom. eo tempore fuiffe, ex loco Valerii colligi poteft.*

ATIDIUS, Verr. III. 32. C. Verris Praefectus.

C. ATINIUS Labeo, pro Dom. 47. a Q. Metello Cenfore e Senatu ejicitur, et poftea ejus, Metelli Macedonici, bona confecrat in tribunatu. (*Plin. Hift. Nat. VII.* 47.) Idem Cn. Lentulo Cenfori facit.

[ATLAS, Tufc. V. 3. Japeti et Clymenes filius, coelum fuftinere dictus.]

L. ATRATINUS, Coel. 1. filius L. Atratini ejus, qui a M. Coelio de ambitu accufatus erat; accufat Coelium de ambitu. Patrem defenderat Cicero.

ATTAE, Sext. 51. *quidam per Enallagen dici putant pro* Atta, *qui fuerit poëta Latinus. Sed cum Abramio Gruevius interpretatur: Senes philofophos Graeculos. quos vide.*

ATTALUS, *Rex Pergamenus,* Sext. 27. ei Afia Antiocho M. adempta condonatur. Dejot. 7. in P. Africanum liberalis fuit: *ubi tamen aut Cicero lapfus eft,* Attalum *pro* Antiocho *ponens, aut* Antiochus (*M.*) *reponendus. v. Urfinus ad l. c. et Drakenb ad Liv. epit. LVII. De* Attalorum *Stemmate v. Rupert. ad Befold. c.* 12. *Spanhem. de Ufu et Pr. N. Diff. VIII. p.* 511.

ATTALICA, in Verr. IV. 12. *in peripetafmata auro intertexta, ab Attalo rege inventa et ufurpata.*

ATTALUS *Iphemeneus*, ad Q. Fr. I. 2. 4. homo Graecus de Quinti provincia.

ATTALUS *Netinus*, Verr. IV. 26.

ATTELLIUS, ad Att. V. 19. debitor Ciceronis, fi lectio fana eft. v. not.

[ATTICA, T. Pomponii Attici filia, Att. V. 19. VII. 2. quae etiam *Atticula* et *Caecilia* nominatur. v. h. vv.]

ATTICULA, ad Attic. IV. 5. filia Attici; *quae et* Caecilia *dicitur.*

ATTICUS, [*T. Pomponius*, Ciceronis familiariffimus, ad quem XVI Ciceronis epiftolarum libri exftant, cujusque vitam Nepos in Vitt. Excellentium Imperatt. fcripfit.

BAT-

BATTARA, ad Div. VII. 9. *pro quo alii:* Vacerra; *videtur familiaris Trebatii fuisse.*

BATTONIUS, Att. VI. 8. amicus Attici et Ciceronis.

M. BEBRIUS, Cluent. 16. Senator Rom.

BELLEROPHON, Tusc. III. 26. [Sisyphi filius].

C. Annius BELLIENUS, Font. c. 4. *Hunc non diversum a,* C. Billieno (*v. infr.*) *putat Tristanus Comm. T. I. p.* 90. *quod mihi temporum ratio permittere non videtur. Nec verum est, cum habuisse duarum gentium nomina per adoptionem.* Bellienus *est cognomen. Nec denique* Betilienus *reponendum pro* Bellienus, *etsi in numo occurrit, et Senecae reddendum videtur. Nimis saepe hoc nomen in libris occurrit.*

L. BELLIENUS, Phil. II. 36. Pompejanus, cujus domus post caedem Caesaris incensa est et deflagravit.

BELLIENUS, ad Diverf. VIII. 15. verna Demetrii. Cum praesidio est Intemelii. A quo forte non diversus est alter ad Div. XVI. 22. homo pessimus, flagitiosus. *Quidam:* Bilienus*: quod idem nomen est.*

BELUS, Nat. D. III. 16. Indorum Hercules.

L. BESTIA *e Calpurniis,* Brut. 34. bonus Tribunus plebis, Popilium a C. Graccho expulsum sua rogatione restituit, post consulatum oppressus est lege Mamilia. Or. II. 70. a C. Memmio accusatur. Bestia *est cognomen* Calpurniae familiae.

BESTIA, Phil. XIII. 12. Coel. 12. accusatur de ambitu, in petitione praeturae. defenditur a Cicerone. Qu. Fr. II. 3. Phil. XII. 8. et Phil. XI. 5. consulatum in Bruti locum petit.

T. BETUCIUS, *Barrus Asculanus,* Brut. 46. aliquot orationibus Asculi habitis, et una Romae contra Caepionem, nobilis, cui Caepionis ore respondit Aelius.

BIAS, Parad. I. Priene patria. de Amic. 16. e septem Sapientibus.

M. BIBULUS, Att. I. 17. Caesaris amicitiam quaerit, aedilitate et praetura omissam, ut consulatum eo facilius consequatur. Har. Resp. 22. Caesare collega in consulatu leges ferente semper servat de coelo. Dom. 15. servat de coelo, cum Caesar de adoptando Clodio legem curiatam fert. Vatin. 9. Vatinius Trib. pl. Consulem in vincula ducit, reliquis Tribunis nihil jubentibus. Att. II. 19. ejus edictis, quae domo abditus (*vim Caesarianorum timens,* dat, irascitur Pompejus, quod iis laceratur. In Caesarem acerba edicta dat, quae inde *Archilochia* dicuntur, populo vehementer grata. Dom. 26. censet, ut Pontifices de domo Ciceronis statuant. ad Div. XV. 1. Proconsul Syriae. XII. 19. quam diu Parthi in provincia ejus sunt, Antiochiae se tenet, urbe munita. VIII. 6. contra Parthos male pugnat. II. 17. Ciceroni Proconsuli Ciliciae invidet. Brut. 77. scriptitavit accurate. Bello civili periit. [De filio Bibuli fit mentio, ad Div. II. 17.]

BILIENUS, ad Div. XVI. 2. *idem qui* Bellienus, *ubi v.*

C. BILIENUS, Brut. 47. aequalis N. Bruti JCti, laudatur. *v. ibid.*

A. BINNIUS, Cluent. 59. Copo de via Latina.

BION, Tusc. III. 26. ejus apophthegmata.

BITHYNICUS, ad Div. VI. 16. *Caesarianus e gente Pompeja, fil. Q. Pompeji Bithynici, A. N. a Bithynia dictus, devicta a patre. Post mortem Caesaris Siciliae Praetor fuit.*

BITON, Tusc. I. 47. pietas in matrem, mors placida. Cleobis frater. [cf. Herodot. I. 31.]

BLANDENIUS ZEUXIS, ad Q. Fr. I. 2. 2.

BLESAMIUS, Dejot. 12. Gallo-Graecus, Dejotari legatus.

BLOSSII, Agr. II. 34. nobiles Campani bello Punico II.

D.

D. JUNIUS BRUTUS, M. filius, *collega* Africani min. *in consulatu DCXVI.* [Erravit hic Ernestius; nam *D. Jun. Brutus* collega fuit *P. Scipionis Nasicae Serapionis* a. U. DCXV. vid. *P. Scipio Nasica.* R.] Brut. 23. Graece doctus. de Leg. III. 9. a Trib. Curiatio in vincula conjicitur. pro Balbo 17. in Hispania ulteriori feliciter pugnat et de Gallaecis triumphat. Arch. 9. Attii versibus monumenti sua inscripsit. Ejusdem etiam mentio fit in Bruto 22. *Ap. Vellejum II.* 5. *dicitur* Aulus: *v. interpretes et Sigon. ad a. U. DCXV.*

D. BRUTUS, Brut. 47. pro Rabir. 7. Att. XII. 22. Graece et Latine doctus. *Consul fuit cum Mamerco Aemilio Lepido Liviano.*

D. BRUTUS, Verr. I. 35. Phil. III. 1. provinciam Galliam a Caesare ipsi datam eripere audet Antonius. Ejus edictum cap. 4. ad Diverf. X. 10. exercitum alit suo sumtu. ibid. 11. obsidione liberatur. ibid. XI. 1. postulat, ut sibi et M. Bruto, et Cassio cum publico praesidio liceat Romae esse, ut tuti sint, idem liberam legationem postulat et reliquis suis. ibid. 21. in Decemviris est, creatis, ut ab Antonio rationem gesti consulatus repeterent.

M. BRUTUS, *pater*, ad Div. VII. 22. Brut. 47. JCtus. Brut. 62. juris publici et privati peritus, a forensi eloquentia abfuit. Or. II. 32. libri de jure laudantur. pro Cluent. 51. initia librorum de jure civili. Fin. I. 4. negat partum ancillae in fructu habendum. etc. *De eo consulere licet auctores Historiae juris Rom.*

M. BRUTUS, *filius*, Or. II. 54. filius ejus, qui libros de Jure civili scripsit, Cn. Plancium accusavit, defensore Crasso, qui, cum ab eo lacessitus esset, in illa accusatione egregie eum ultus est. cf. Cluent. 51. Brut. 34. accusationem factitavit, nullos magistratus petivit, dedecus familiae vocatur. Cluent. 51. orator vehemens, bona paterna effudit. Font. 13. accusat Scaurum. Off. II. 14. juris civilis peritus, propter multas accusationes *accusator* cognominatus est. *Hunc quidam patrem τυραννοκτόνου faciunt. Male. Non ita de eo ad filium scripsisset in Bruto* 34.

M. BRUTUS, Quinct. 20. Tribun. pl. a. U. DCLXX. *Scipione et Norbano Consulibus, Hotomanno et Manutio videtur esse M. Bruti, qui Caesarem interfecit, pater, a Cn. Pompejo bello Sullano necatus.* Agr. II. 33. Trib. pl. qui coloniam Capuam ferre voluit. *Alium M. Brutum, ad quem hoc referam, non reperio: neque tamen pro certo affirmare ausim, ad M. Bruti, percussoris Caesaris, patrem pertinere deducendae coloniae consilium. Ceterum consentit cum eo, quod Cicero dicit, mirari se, cur Rullus ejus Bruti exitum non perhorrescat. Idem mecum sentire postea vidi Mazochium de Amphitheatro Camp. p.* 9. *qui inprimis de hoc Bruto videndus. Sed quod eum negat Tribunum pleb. fuisse, quod Turnebus ad l. c. sine auctore dixerat, quia non probabile, Brutos, qui genus suum a L. Bruto patricio duci vellent, Tribunos fieri voluisse, quo eam rem refutassent ipsi, id nihili est, ut patet e loco Ciceronis pro Quintio.*

M. BRUTUS, [Caesaris percussor, M. Bruti et Serviliae filius,] Phil. I. 3. ejus et Cassii Praetorum edictum post caedem Caesaris. cap. 4. urbe cedit. Phil. II. 12. interfecto Caesare pugionem extollit, et Ciceronem nominatim exclamavit. Phil. II. 14. ei provincia datur post caedem Caesaris et Quaestores. ad Div. III. 4. gener Cn. Pompeji M. VI. 6. a Caesare Galliae praeficitur. XII. 15. XIII. 10. Att. XII. 5. epitomen Fannianam scripsit, i. e. historiae a Fannio scriptae. XIII. 8.

Scipio, qui contra Caesarem in Africa bellum gessit.

Q. CAECILIUS BASSUS, Att. II. 9. Quaestor Caesare et Bibulo Coss. ad Diverf. XI. 1. eum sperabat Brutus firmiorem fore, nuntio de morte Caesaris allato. Phil. XI. 13. exercitum in Asia privatus habet. ad Div. XII. 11. et 12. in Syria legionem habuit, quae ad C. Cassium venit, invito Basso. ad Div. XII. 18. Dejot. 8. 9. *ubi male vulgo* Cattius [*Coelius* R.] *est. De turbis ab eo in Syria motis vid. Joseph. XIV.* 11.

Q. CAECILIUS, Att. I. 1. 12. foenerator, avunculus Attici.

Q. CAECILIUS, Q. fil. Pomponianus Atticus. Att. III. 20. *est T. Pomponius Atticus, qui ab avunculo Q. Caecilio testamento adoptatus erat, quod ei Cicero gratulatur.*

Q. CAECILIUS, Div. in Caecil. 2. cognomine *Niger, Siculus, Verris Quaestor, qui accusationem Verris petebat, in quem est Divinatio. vid. Argum. Asconii.*

T. CAECILIUS, *Eutychides*, Att. IV. 15. libertus Attici, *qui praenomen habet Attici ante adoptionem, et nomen ejus post adoptionem.*

A. CAECINA, ad Div. X. 25. cujus est epistola libr. VI. ibid. XIII. 66. negotiatus est in Asia. VI. 5-8. exul, quod contra Caesarem scripserat. librum Ciceroni mittit. it. ep. 9. in Sicilia exul. *De Etrusca disciplina librum scripsit, qui laudatur ap. Plinium. v. Harduin. in Ind. Auct. ad quem alludit Cicero in epistola, ea, quam ad eum scripsit, VI.* 6. *De hoc Caecina v. Demsterum Etrur. Regal. I.* 2. 59. *ubi et alios Caecinas colligit, docetque nunc quoque hanc familiam Volaterris florere. cf. Fr. Marianum de Etruria Metropoli c.* 15. 16. *et Gorium Inscr. Etr. T. III. p.* 159. *ubi inscrr. antiquae Volaterranae Caecinarum sunt.*

A. CAECINA, Caecin. 1. (*Licinius*) Volaterranus, *pro quo est Oratio. Hunc eundem cum superiori putat Demsterus l. c. et Passeratius not. ad Or. pro Caecin. c.* 1. *nec ipse abnuerim.*

CAECINA, Att. XVI. 5. Volaterranus: *diversus ab utroque superiori.*

CAECIUS, Att. IX. 11. 13. *qui sit, nemo tradidit.*

C. CAELIUS, Att. IX. 11. ab Appio cum mandatis ad Ciceronem mittitur. [In edit. Jensoniana *Caelius*, apud Ernestium *Caecius.* R.]

M. CAELIUS, vid. *M. Coelius.*

[CAELUS, v. *Coelum.*]

M. CAEPARIUS, Catil. III. 6. socius Catilinae, *apud Sallustium* Qu. *dicitur, Cat.* 46.

C. et L. CAEPASII, fratres. Brut. 69. ignoti homines, oppidano et incondito genere dicendi, Quaestores facti sunt.

CN. CAEPIO, Att. XII. 20. Serviliae Claudii pater, vivo patre naufragio perierit, an mortuo? de Fin. II. 16. ei decernitur quaestio in Tubulum.

CAEPIONES duo, CN. et QU. Brut. 25. Font. 7. eorum testimonium in Q. Pompejum rejicitur. *De praenomine vide Valer. VIII.* 5. *de testibus, ubi in nonnullis edd.* Cajus.

[*Cn. Servilius* CAEPIO, Brut. 20. Q. Martii Philippi in consulatu collega a. U. DLXXXIV.]

Q. *Servilius* CAEPIO, Brut. 43. collega C. Laelii in consulatu (a. DCXIII.). *Is, qui in Lusitania bellum gerens Viriatum per insidias interfecit. Ejus filius videtur, qui sequitur.*

Q. *Servilius* CAEPIO, Tusc. V. 5. *vid. Davis.* ad Her. I. 14. fusus a Cimbris, causam dixit, decem annis post reus factus a Cn. Junio Norbano. Balb. 11. damnatus de repetundis post praeturam Galliae ex consulatu (*quem cum Atilio Serrano gessit*). Smyrnae vixit. ad Her. I. 12. Quaestor urbanus (a. DCLIV.), cum Apu-

L.

L. CAESAR, Planc. 21. aedilitiam repulsam tulit. Cat. IV. 6. sororis virum P. Lentulum socerum Catilinae interficiendum censet. Muren. 34. (et Att. I. 2.) Consul cum C. Figulo (a. DCLXXXIX.) SCtum facit simile legi Fabiae de numero sectatorum. ad Div. IX. 14. aegrotat Neapoli. Hujus sororis filius M. Antonius fuit. ad Div. X. 28. optime sentit, sed in Antonium non acriter dicit, quia ejus avunculus est. Phil. VI. 5. agrorum assignationem Antonianam sententia sua dissolvit, et juvante Cicerone VII-Virûm acta sustulit. Sull. 19.

L. CAESAR, L. f. (*Caes. B. C. I.* 8.) Att. VII. 13. mandata absurdissima a Caesare habet, non homo, sed scopae solutae, *de quibus pluribus epp.* ad Div. IX. 7. *Est idem Proquaestor Africae, cui, Catone interfecto, Caesar vitam concessit. v. Caesar l. c. et Hirt. B. Afr. c.* 89.

SEX. CAESAR, Harusp. 6. Flamen Quirinalis.

CAESENNIA, Caecin. 4. Tarquiniensis, [uxor M. Fulcinii].

P. CAESENNIUS, ibid. 4. Tarquiniensis.

C. CAESETIUS, Lig. 11. eques Rom. Ligarii advocatus. Phil. XIII. 15. Trib. pl. a Caesare ab rep. remotus. Phil. III. 10. provinciam sibi ab Antonio datam recusavit. *add. Vell. II.* 68. *ubi v. interpretes; quorum nullus locis Ciceronis usus est.*

P. CAESETIUS, Verr. V. 25. legatus Verris.

L. CAESIUS, Q. Fr. I. 14. de cohorte praetoria Q. Ciceronis in Asia. *add. II.* 2. forte idem est III. 1.

M. CAESIUS, Verr. I. 10. Praetor cum C. Annio Sacerdote.

M. CAESIUS, ad Div. XIII. 11. Aedilis Arpini.

P. CAESIUS, Balb. 22. eques Romanus, a Cn. Pompejo patre civitate donatus. ad Div. XIII. 51.

SEX. CAESIUS, Flacc. 26. eques Romanus.

CAESONINUS *Calventius*, Red. in Sen. 6. *est L. Piso, is, qui cum A. Gabinio Consul fuit. v. in L. Piso. Caesoninus cognomen Pisonum fuit, ante quam Frugi dicerentur. add.* Prov. Cons. 4. Pis. 6. *ubi Mss. et edd. plures habent* Caesonius: *analogia quidem sic videtur postulare.*

M. CAESONIUS, Act. I. in Verr. 10. Aedilis cum Cicerone. *add.* Att. I. 1. XII. 11.

C. CAESTIUS, Flacc. 13. eques Rom. Att. V. 13.

L. CAESTIUS, Br. 34. accusator de plebe; tempore Jugurthini belli. [? R.]

L. CAESULENUS, Br. 34. accusator [de plebe, pro quo alii *Caesidenus.* R.]

CALAMIS, Br. 18. statuarius, dura quidem signa fecit, sed tamen molliora signis Canachi. *vid. Plinium Histor. Natural. XXXIV.* 19. *Quintilian. XII.* 10. *Pausan. p.* 9. 134. 53. 447. 443. 479. ed. Kuhn. *et laudatos Harduino ad l. c.*

CALANUS, Tusc. II. 21. Indus, sua voluntate vivus comburitur. Div. I. 13. Alexandro propinquam mortem vaticinatur.

CALATINUS, Agrar. II. 24. *est M. Attilius Calatinus, de quo in* Attilius.

CALCHAS, Or. 22. vates Graecorum in obsidione Trojana. Nat. D. II. 3. Augur. Div. I. 33. ex passerum numero belli Trojani annos auguratus est.

CALDUS, Inv. II. 9. cognomen, quod temerarii et callidi consilii hominibus tribuitur.

CALDUS, Att. VI. 4. *cognomen* C. Coelii Quaestoris.

M. CALENIUS, Att. VIII. 12. Pompejanus.

CALENUS, Phil. X. 1. (*Fusius*) Brutos non probat, sed Antonium, et propterea a Cicerone reprehenditur. Att. I. 14. Trib. pl. P. Clodio favet. vid. *Lex Fusia* et in *Q. Fusius.*

L.

[AUFIDIANUM *nomen*, ad Div. XVI. 19. debitum Aufidii.]

AUFIUS, Att. VI. 1. amicus Ciceronis. *Corradus conjicit* Alfius.

AVIANUS, Acad. IV. 25. Puteolanus, amicus Ciceronis.

C. AVIANUS *Hammonius*, ad Div. XIII. 21. M. Aemilii Aviani libertus, *idem est*, *qui ep.* 2. C. Avianus Evander *dicitur.* ad Div. VII. 23. statuarius. *v. de eo et vera nominis scriptura, Cannegieter* Diss. *de aetate et stilo Aviani c.* 8. *qui scripturam* Avianius *vitiosam docet.*

C. AVIANIUS, vel AVIANUS Flaccus, ad Div. XIII. 35. 79.

C. AVIANUS Philoxenus, ad Div. XIII. 35. 37. Siculus [et quidem Calactinus], a Caesare in Novocomenses relatus, Ciceronis beneficio. *Nomen assumsit* Flacci Aviani, *quod eo familiarissime usus erat, cum Tullii nomen assumere debuisset ob beneficium.*

[*M. Aemilius* AVIANUS, ad Div. XIII. 21. negotiator, qui domum habuit Sicyone.]

AVIDIUS, Leg. II. 3. dicitur a Pompejo et Cicerone defensus esse. *pro quo Davis cum Manutio et Lamb.* Balbus.

AVILIUS *Larinas*, Cluent. 13.

AVITUS, Or. 29. *est Cluentius, pro quo est Oratio.* [v. *Cluentius.*]

AVIUS, vel AULUS, Att. XII. 5. *forte est* argentarius, Att. XIII. 4.

M. AULANUS, f. AULIANUS, Sext. 4. Tribunus militum C. Antonii, Catilinarius, a P. Sextio Capua expellitur.

AULETES, Postum. 10. *est cognomen* Ptolemaei, *qui regno pulsus est.*

[AULUS, Pisonis argentarii familiaris, ad Att. XII. 5. Idem esse videtur, qui ad Att. XIII. 4. *Avius* dicitur.]

AULUS, Att. VI. 2. *est* Gabinius. *vid. Auli Lex.*

AULI filius, Att. I. 20. Afranius, Att. I. 16. *est idem L.* Afranius.

AURATA, Or. I. 39. *est* Orata: *de quo infra. Cur hic scribatur* Aurata, *lepidam rationem affert Chapmannus in notis Pearcianis ad Offic. III.* 16.

[AURELIA, mulier ob impudentiam famosa videtur fuisse, ad Div. IX. 22.]

AURELIANUS, Att. IV. 16.

AURELIUS, Att. IV. 9. ab Hirtio Germanis praepositus.

AURELIUS, ad Diverf. XVI. 24. ad Att. creditor Ciceronis. [Fortasse idem est, qui ad Att. XVI. 15. procurator negotiorum est. R.]

C. AURELIUS [*Cotta*], Verr. I. 50. Consul a. U. DCLXXVIII. cum L. Octavio.

[Cn. AURELIUS *Orestes*, v. *Orestes.*]

L. et C. AURELII, L. filii, *Orestae*, orationes reliquerunt, [Brut. 25.].

M. AURELIUS SCAURUS, Brut. 35. Latine dixit, (*Consul* a. U. DCLVI.) in Q. Caecil. 19. Quaestor L. Flacci, Flaccum ei accusare non permittitur, Verr. I. 33. Ephesi prohibitus est, servum e templo Dianae abducere.

L. AURIFEX, Orat. II. 60. eques Romanus.

A. AURIUS, Cluent. 8. Larinas.

M. AURIUS, *Melinus*, Cluent. 5. Larinas. duxit Cluentiam.

Num. AURIUS, ibid. 8. Larinas.

AUTOBULUS, Pis. 36. saltator, L. Pisonis in Macedonia comes.

[AUTOMEDON, Achillis auriga. Sic nominatur p. Rosc. Am. 35. jocose ob celeritatem cursus Mallius Glaucia, c. 7.]

P. AUTRONIUS, Brut. 68. orator sola voce probabilis. Sull. 1. Consul designatus cum P. Sulla de ambitu condemnatur, Att. III. 2. 7. exultat. *postea conjuravit cum Catilina.*

AXIANUS, ad Att. XV. 29.

AXILLA. Or. 45. *cognomen Serviliorum.* Vester *Axilla* Ala factus est.

BAT-

D. JUNIUS BRUTUS, M. filius, *collega* Africani min. *in consulatu DCXVI.* [Erravit hic Ernestius; nam *D. Jun. Brutus* collega fuit *P. Scipionis Nasicae Serapionis* a. U. DCXV. vid. *P. Scipio Nasica.* R.] Brut. 28. Graece doctus. de Leg. III. 9. a Trib. Curiatio in vincula conjicitur. pro Balbo 17. in Hispania ulteriori feliciter pugnat et de Gallaecis triumphat. Arch. 9. Attii versibus monumenti sua inscripsit. Ejusdem etiam mentio fit in Bruto 22. *Ap. Vellejum II.* 5. *dicitur* Aulus: *v. interpretes et Sigon. ad a. U. DCXV.*

D. BRUTUS, Brut. 47. pro Rabir. 7. Att. XII. 22. Graece et Latine doctus. *Consul fuit cum Mamerco Aemilio Lepido Liviano.*

D. BRUTUS, Verr. I. 35. Phil. III. 1. provinciam Galliam a Caesare ipsi datam eripere audet Antonius. Ejus edictum cap. 4. ad Divers. X. 10. exercitum alit suo sumtu. ibid. 11. obsidione liberatur. ibid. XI. 1. postulat, ut sibi et M. Bruto, et Cassio cum publico praesidio liceat Romae esse, ut tuti sint, idem liberam legationem postulat et reliquis suis. ibid. 21. in Decemviris est, creatis, ut ab Antonio rationem gesti consulatus repeterent.

M. BRUTUS, *pater*, ad Div. VII. 22. Brut. 47. JCtus. Brut. 62. juris publici et privati peritus, a forensi eloquentia absuit. Or. II. 32. libri de jure laudantur. pro Cluent. 51. initia librorum de jure civili. Fin. I. 4. negat partum ancillae iu fructu habendum. etc. *De eo consulere licet auctores Historiae juris Rom.*

M. BRUTUS, *filius*, Or. II. 54. filius ejus, qui libros de Jure civili scripsit, Cn. Plancium accusavit, defensore Crasso, qui, cum ab eo lacessitus esset, in illa accusatione egregie eum ultus est. cf. Cluent. 51. Brut. 34. accusationem factitavit, nullos magistratus petivit, dedecus familiae vocatur. Cluent. 51. orator vehemens, bona paterna effudit. Font. 13. accusat Scaurum. Off. II. 14. juris civilis peritus, propter multas accusationes *accusator* cognominatus est. *Hunc quidam patrem τυραννοκτόνον faciunt. Male. Non ita de eo ad filium scripsisset in Bruto* 34.

M. BRUTUS, Quinct. 20. Tribun. pl. a. U. DCLXX. *Scipione et Norbano Consulibus, Hotomanno et Manutio videtur esse M. Bruti, qui Caesarem interfecit, pater, a Cn. Pompejo bello Sullano necatus.* Agr. II. 33. Trib. pl. qui coloniam Capuam ferre voluit. *Alium M. Brutum, ad quem hoc referam, non reperio: neque tamen pro certo affirmare ausim, ad M. Bruti, percussoris Caesaris, patrem pertinere deducendae coloniae consilium. Ceterum consentit cum eo, quod Cicero dicit, mirari se, cur Rullus ejus Bruti exitum non perhorrescat. Idem mecum sentire postea vidi Mazochium de Amphitheatro Camp. p.* 9. *qui inprimis de hoc Bruto videndus. Sed quod eum negat Tribunum pleb. fuisse, quod Turnebus ad l. c. sine auctore dixerat, quia non probabile, Brutos, qui genus suum a L. Bruto patricio duci vellent, Tribunos fieri voluisse, quo eam rem refutassent ipsi, id nihili est, ut patet e loco Ciceronis pro Quintio.*

M. BRUTUS, [Caesaris percussor, M. Bruti et Serviliae filius,] Phil. I. 3. ejus et Cassii Praetorum edictum post caedem Caesaris. cap. 4. urbe cedit. Phil. II. 12. interfecto Caesare pugionem extollit, et Ciceronem nominatim exclamavit. Phil. II. 14. ei provincia datur post caedem Caesaris et Quaestores. ad Div. III. 4. gener Cn. Pompeji M. VI. 6. a Caesare Galliae praeficitur. XII. 15. XIII. 10. Att. XII. 5. epitomen Fannianam scripsit, i. e. historiae a Fannio scriptae. XIII. 8.

Scipio, qui contra Caesarem in Africa bellum gessit.

Q. CAECILIUS BASSUS, Att. II. 9. Quaestor Caesare et Bibulo Coss. ad Divers. XI. 1. eum sperabat Brutus firmiorem fore, nuntio de morte Caesaris allato. Phil. XI. 13. exercitum in Asia privatus habet. ad Div. XII. 11. et 12. in Syria legionem habuit, quae ad C. Cassium venit, invito Basso. ad Div. XII. 18. Dejot. 8. 9. *ubi male vulgo* Cattius [*Coelius* R.] *est. De turbis ab eo in Syria motis vid. Joseph. XIV.* 11.

Q. CAECILIUS, Att. I. 1. 12. foenerator, avunculus Attici.

Q. CAECILIUS, Q. fil. Pomponianus Atticus. Att. III. 20. *est T. Pomponius Atticus, qui ab avunculo Q. Caecilio testamento adoptatus erat, quod ei Cicero gratulatur.*

Q. CAECILIUS, Div. in Caecil. 2. cognomine *Niger, Siculus, Verris Quaestor, qui accusationem Verris petebat, in quem est Divinatio. vid. Argum. Asconii.*

T. CAECILIUS, *Eutychides*, Att. IV. 15. libertus Attici, *qui praenomen habet Attici ante adoptionem, et nomen ejus post adoptionem.*

A. CAECINA, ad Div. X. 25. cujus est epistola libr. VI. ibid. XIII. 66. negotiatus est in Asia. VI. 5-8. exul, quod contra Caesarem scripserat. librum Ciceroni mittit. it. ep. 9. in Sicilia exul. *De Etrusca disciplina librum scripsit, qui laudatur ap. Plinium. v. Harduin. in Ind. Auct. ad quem alludit Cicero in epistola, ea, quam ad eum scripsit, VI.* 6. *De hoc Caecina v. Demsterum Etrur. Regal. l.* 2. 59. *ubi et alios Caecinas colligit, docetque nunc quoque hanc familiam Volaterris florere. cf. Fr. Marianum de Etruria Metropoli c.* 15. 16. *et Gorium Inscr. Etr. T. III. p.* 159. *ubi inscrr. antiquae Volaterranae Caecinarum sunt.*

A. CAECINA, Caecin. 1. (*Licinius*) Volaterranus, *pro quo est Oratio. Hunc eundem cum superiori putat Demsterus l. c. et Passeratius not. ad Or. pro Caecin. c.* 1. *nec ipse abnuerim.*

CAECINA, Att. XVI. 5. Volaterranus: *diversus ab utroque superiori.*

CAECIUS, Att. IX. 11. 13. *qui sit, nemo tradidit.*

C. CAELIUS, Att. IX. 11. ab Appio cum mandatis ad Ciceronem mittitur. [In edit. Jensoniana *Caelius*, apud Ernestium *Caecius.* R.]

M. CAELIUS, vid. *M. Coelius.*

[CAELUS, v. *Coelum.*]

M. CAEPARIUS, Catil. III. 6. socius Catilinae, *apud Sallustium Qu. dicitur, Cat.* 46.

C. et L. CAEPASII, fratres. Brut. 69. ignoti homines, oppidano et incondito genere dicendi, Quaestores facti sunt.

CN. CAEPIO, Att. XII. 20. Serviliae Claudii pater, vivo patre naufragio perierit, an mortuo? de Fin. II. 16. ei decernitur quaestio in Tubulum.

CAEPIONES duo, CN. et QU. Brut. 25. Font. 7. eorum testimonium in Q. Pompejum rejicitur. *De praenomine vide Valer. VIII.* 5. *de testibus, ubi in nonnullis edd.* Cajus.

[*Cn. Servilius* CAEPIO, Brut. 20. Q. Martii Philippi in consulatu collega a. U. DLXXXIV.]

Q. *Servilius* CAEPIO, Brut. 43. collega C. Laelii in consulatu (a. DCXIII.). *Is, qui in Lusitania bellum gerens Viriatum per insidias interfecit. Ejus filius videtur, qui sequitur.*

Q. *Servilius* CAEPIO, Tusc. V. 5. *vid. Davis.* ad Her. I. 14. fusus a Cimbris, caussam dixit, decem annis post reus factus a Cn. Junio Norbano. Balb. 11. damnatus de repetundis post praeturam Galliae ex consulatu (*quem cum Atilio Serrano gessit*). Smyrnae vixit. ad Her. I. 12. Quaestor urbanus (a. DCLIV.), cum Apu-

L.

L. CAESAR, Planc. 21. aedilitiam repulsam tulit. Cat. IV. 6. sororis virum P. Lentulum socerum Catilinae interficiendum censet. Muren. 34. (et Att. I. 2.) Consul cum C. Figulo (a. DCLXXXIX.) SCtum facit simile legi Fabiae de numero sectatorum. ad Div. IX. 14. aegrotat Neapoli. Hujus sororis filius M. Antonius fuit. ad Div. X. 28. optime sentit, sed in Antonium non acriter dicit, quia ejus avunculus est. Phil. VI. 5. agrorum assignationem Antonianam sententia sua dissolvit, et juvante Cicerone VIIVirûm acta sustulit. Sull. 19.

L. CAESAR, L. f. (*Caes. B. C. I.* 8.) Att. VII. 13. mandata absurdissima a Caesare habet, non homo, sed scopae solutae, *de quibus pluribus epp.* ad Div. IX. 7. *Est idem Proquaestor Africae, cui, Catone interfecto, Caesar vitam concessit. v. Caesar l. c. et Hirt. B. Afr. c.* 89.

SEX. CAESAR, Harusp. 6. Flamen Quirinalis.

CAESENNIA, Caecin. 4. Tarquiniensis, [uxor M. Fulcinii].

P. CAESENNIUS, ibid. 4. Tarquiniensis.

C. CAESETIUS, Lig. 11. eques Rom. Ligarii advocatus. Phil. XIII. 15. Trib. pl. a Caesare ab rep. remotus. Phil. III. 10. provinciam sibi ab Antonio datam recusavit. *add. Vell. II.* 68. *ubi v. interpretes; quorum nullus locis Ciceronis usus est.*

P. CAESETIUS, Verr. V. 25. legatus Verris.

L. CAESIUS, Q. Fr. I. 14. de cohorte praetoria Q. Ciceronis in Asia. *add. II.* 2. forte idem est III. 1.

M. CAESIUS, Verr. I. 10. Praetor cum C. Annio Sacerdote.

M. CAESIUS, ad Div. XIII. 11. Aedilis Arpini.

P. CAESIUS, Balb. 22. eques Romanus, a Cn. Pompejo patre civitate donatus. ad Div. XIII. 51.

SEX. CAESIUS, Flacc. 26. eques Romanus.

CAESONINUS *Calventius*, Red. in Sen. 6. *est L. Piso, is, qui cum A. Gabinio Consul fuit. v. in L. Piso. Caesoninus cognomen Pisonum fuit, ante quam Frugi dicerentur. add.* Prov. Cons. 4. Pis. 6. *ubi Mss. et edd. plures habent* Caesonius: *analogia quidem sic videtur postulare.*

M. CAESONIUS, Act. I. in Verr. 10. Aedilis cum Cicerone. *add.* Att. I. 1. XII. 11.

C. CAESTIUS, Flacc. 13. eques Rom. Att. V. 13.

L. CAESTIUS, Br. 34. accusator de plebe; tempore Jugurthini belli. [? R.]

L. CAESULENUS, Br. 34. accusator [de plebe, pro quo alii *Caesidenus*. R.]

CALAMIS, Br. 18. statuarius, dura quidem signa fecit, sed tamen molliora signis Canachi. *vid. Plinium Histor. Natural. XXXIV.* 19. *Quintilian. XII.* 10. *Pausan. p.* 9. 134. 53. 447. 443. 479. ed. Kuhn. *et laudatos Harduino ad l. c.*

CALANUS, Tusc. II. 21. Indus, sua voluntate vivus comburitur. Div. I. 13. Alexandro propinquam mortem vaticinatur.

CALATINUS, Agrar. II. 24. *est M. Attilius Calatinus, de quo in* Attilius.

CALCHAS, Or. 22. vates Graecorum in obsidione Trojana. Nat. D. II. 3. Augur. Div. I. 33. ex passerum numero belli Trojani annos auguratus est.

CALDUS, Inv. II. 9. cognomen, quod temerarii et callidi consilii hominibus tribuitur.

CALDUS, Att. VI. 4. *cognomen* C. Coelii Quaestoris.

M. CALENIUS, Att. VIII. 12. Pompejanus.

CALENUS, Phil. X. 1. (*Fufius*) Brutos non probat, sed Antonium, et propterea a Cicerone reprehenditur. Att. I. 14. Trib. pl. P. Clodio favet. vid. *Lex Fufia* et in *Q. Fufius.*

L.

M.

M. CAMURCIUS, Coel. 30. de crimine, nescio quo, in Vettium commisso condemnatus.

CANA, Att. XIII. 41. *Graev.* Kana, *filia Gellii Cani, quam Q. fil. collocare cogitabant, si ei placeret.*

CANACHUS, Brut. 18. statuarius. ejus signa rigidiora sunt, quam ut imitentur veritatem. *Plin. H. N. XXXIV.* 8. *Sicyonius fuit. Ejus opera quaedam commemorat etiam Pausan. p.* 134. 472. 483. 570. 730. *etc. ed. Kuhn.*

CANEPHORAE, [s. *Canephoroe*,] Verr. IV. 3. dicebantur virgines Athenis, quae in sacris Cereris canistra ferebant in capitibus. *Statuae hanc figuram referentes h. l.* Canephorae *dicuntur. De Canephoris v. Spanh. ad Callim. H. in Cererem.*

CANIDIUS, ad Div. X. 21. Legatus Lepidi IIIviri, aut Trib. aut simile quid.

CANIDIUS, *f. potius, ut putant,* Calidius, ad Div. VIII. 9. disertus. Canidius *etiam quidam de Lepidi exercitu memoratur ad Div. X.* 21. *qui Legati aut Tribuni munere functus videtur, quo usus et Lepidus ad milites incitandos, ut pacem flagitarent.*

C. CANINIUS, *Gallus*, ad Div. II. 8. a Cicerone defenditur. VII. 1. amicus M. Varronis et Ciceronis. IX. 2. IX. 6. I. 2. Trib. pl. Marcellino et Philippo Coss. ibid. tempus Caninianum. *ubi v. Manut.*

T. CANINIUS, *Rebilus*. Att. XII. 37. Legatus Caesaris in Gallia. ad Div. VII. 30. Consul prid. Kal. Jan. *anno ante mortem Caesaris.*

[CANINIUS *Sallustius*, Proquaestor Syriae, ad hunc scripta est ep. 17. L. II. ad Div.]

CANINIUS *Satrius*, Att. I. 1.

C. CANIUS, Off. III. 14. eques Romanus facetus et literatus. Syracusas otiandi causa se contulit. de Or. II. 69. *ubi vulgg. habent* Cannius.

CANULEJUS, Att. X. 5.

L. CANULEJUS, in Verr. II. 70. in portu Syracusano publicanus.

M. CANULEJUS, Br. 92.

CANUS s. *Kanus*, Att. XIII. 31. *est* Q. Gellius Canus. v. Tunstallus p. 162.

P. CANUTIUS, Br. 56. homo disertus. subjecisse dicitur P. Sulpitio mortuo orationes. Cluent. 18. Scamandrum accusat. ib. 10. accusator Oppianici.

Ti. CANUTIUS, (Trib. pl.) ad Div. XII. 3. Ciceronem producit. ibid. 23. Phil. III. 9. *v. Periz. A. H. c.* 2.

CAPHO, Phil. X. 10. XI. 5. veteranus. VIII. 3. de grege Antonii nebulo, Centurio.

C. CAPITO, Att. XIII. Caesarianus. ad Div. VIII. 8. XIII. 29. *cognomen familiae Atejae.* v. *Atejus.*

L. CAPITO, Q. Fr. III. 1. 5. cum C. Memmio Trib. pl. Gabinium postulat.

CAPIUS, ad Div. VII. 24. histrio. *Sed legendum puto* Catius, *e vestigiis MSS. qui habent* Citius: *nisi id est pro* Cipius, ut habet Festus in *non omnibus dormio, ut placet Ant. Augustino, quod esset familia Cipia, sed non est necesse, nomen id esse familiae,* cum ille sit histrio.

CAPRIUS, Nat. D. III. 23. pater Dionysi, seu Bacchi cujusdam.

CARBO, ad Div. IX. 21. *cognomen familiae* Papiriae *plebejae. De hac familia epistola illa classica est. De Carbonibus egregia congessit Vaillantus de Num. Fam. R. sed v. inpr. Periz. A. H. c.* 3.

C. CARBO, *Arvina*. ad Div. IX. 21. a L. Damasippo Praetore occisus est. Unus e Carbonibus bonus civis fuit. *Pighius ad a. DCLXIX. putat esse filium Caji, qui a Crasso accusatus est.*

CN. seu C. CARBO et ejus frater, scurra, ad Div. IX. 21. homines improbi.

SP.

SP. CARVILIUS, de Or. II. 61. *familia Carvilia plebeja, sed equestris tamen.*

CASCA, *cognomen Serviliorum*, Phil. II. 11. fuit inter percussores Caesaris. Att. XIII. 44. librum scripsit. XVI. 15. ejus tribunatus. v. *Servilius.*

CASCELLIUS, Balb. 20. praediator aetate Auguris Q. Scaevolae. *vid. Valer. Max. VI. 2. 12. et VIII. 12. 1. Hoc nomen vindicant contra eos, qui* Caesellius *legi volunt, ut Pighius Ann. ad a. 633. cujus opinionem videtur probare Graevius ad Cic. Balb. 20. Harduin. ad Plin. VIII. 61. ubi praeceptor ejus Volcatius traditur; Rupert. ad Pompon. Enchirid. III. 11. ubi de* A. Cascellio *JCto agit, cujus et Horatius mentionem fecit. Ceterum huic familiae hereditarium quodammodo Jurisprud. studium fuit.*

M. CASCELLIUS, Q. Fr. I. 2. 2. negotiator in provincia Q. Ciceronis.

CASSANDER, Div. II. 42. summus astrologus tempore Panaetii.

CASSANDRA, Or. II. 66. etc. Priami filia.

C. CASSINIUS SCOLA, Mil. 17. Interamnas, familiaris P. Clodii.

CASSIUS BARBA, v. *Barba.*

C. CASSIUS *Longinus*, Dom. 50. Censor. *Hujus C. Cassii Longini censura incidit in annum DXCIX. Nam praecedit mentio Censoris Q. Marcii, qui decem annis ante, DXXCIX. Censor fuit. Alius Cassius Censor fuit a. U. DCXXVII.*

C. CASSIUS, Planc. 21. in petitione tribunatus repulsam tulit. *Consul cum Cn. Domitio Ahenobarbo*, a. U. DCLVII.

C. CASSIUS, *Varus, qui Consul fuit cum M. Terentio Varrone Lucullo, non L. Gellio, ut Manutius ad Or. pro Rabir. Perd. cap. 7. tradit, nam Gellius anno post Consul fuit.* L. Manil. 23. Legi Maniliae favet. Cluent. 49. Verr. I. 23. in Verr. III. 41. Consul a. U. DCLXXX. primo anno praeturae Siculae Verris. *Forte hic est pater trium Cassiorum* C. L. *et* Q. *qui diserte non traditur.*

C. CASSIUS, *frater Q. Cassii*, Att. V. 21. *ad quem sunt epistolae Ciceronis L. XII. et ipsius duae ibid.* 11. 12. *is, qui Caesarem interfecit.* ad Div. VI. 6. Legatus Caesaris. VII. 33. declamat apud Ciceronem. VIII. 10. Quaestor M. Crassi *contra Parthos pugnantis* Crasso interfecto reliquias exercitus collegit. XV. 14. Proquaestor M. Crassi. XV. 16. Epicureus fit. *Nam Cicero Epicureos appellat ejus novos amicos.* XV. 19. Ciceronem, Epicureum Catium propter malum dicendi genus ridentem, ulciscitur acri epistola. Att. VII. 21. Trib. pl. initio belli Civilis Caesariani Capuam venit ad Consules, qui ex urbe fugerant, ut Romam redirent, et pecuniam de sanctiori aerario auferrent.

L. CASSIUS, Planc. 24. adolescens, subscriptor Laterensis, contra Plancium, familiaris Ciceronis. Phil. II. 14. ei provincia datur post caedem Caesaris et Quaestores. *Frater C. Cassii, qui Caesarem interfecit.* Phil. III. 9. ei Tribuno pl. mortem denunciat M. Antonius, si in Senatum venisset.

L. CASSIUS *Ravilla*, Verr. I. 55. Censor, *pater ejus, qui legem tabellariam tulit: Consul a. U. DCXXVI. cum L. Cinna.*

L. CASSIUS, ad Her. IV. 34. auctor legis tabellariae et severissimus in judiciis exercendis, S. Rosc. 30. *unde ab eo judices Cassiani dicti sunt.* Brut. 25. 27. legem tabellariam tulit Lepido et Mancino Coss. Sext. 48. legem tabellariam fert. de Leg. III. 16. legem tabellariam fert, auram popularem captans.

L. CASSIUS, Clu. 38. Senator, et judex in causa Oppianici.

Brut. 28. mediocris orator. Brut. 34. Lege Manilia post consulatum *(quem gessit anno U. DCXXXIX.)* oppressus est.

C. CATO, ad Div. I. 2. Tribunus plebis Marcellino et Philippo Coss. it. ep. 4. 5. legem fert de imperio Lentulo Spintheri in Cilicia abrogando. ad Q. Fr. I. 2. 5. Gabinium de ambitu accusare voluit, in quo prope occisus est. ad Att. IV. 15. et 16. Lege Junia et Licinia absolvitur. Fusia etiam reus, cum Milone et Cicerone in gratiam redit, Pompejo iterum Consule.

L. CATO, pro Rabir. 7. pro Font. 15. *Consul fuit cum Cn. Pompejo Strabone DCLXIV. tempore belli Socialis; in quo periit. de quo vid. App. B. C. L. I. p.* 641.

M. CATO, *is, qui sapiens et Censorius dictus est.* Planc. 8. Tusculanus. Mur. 8. homo novus, et deinde Consul et Censor. Cato 4. Praetor. ibid. 10. Tribunus mil. in bello cum Antiocho M. affuit proelio ad Thermopylas: *idem tradunt Plutarch., Appianus, Frontin., Aurelius Vict. v. Sigon. et Drakenb. ad Liv. XXXVI.* 17. *Liv. autem Legatum facit, l. c. ubi v. Duk.* Mur. 14. cum Scipione profectus in bellum contra Antiochum. *Memoriae lapsu* Scipionem *pro* Glabrione *poni, (nisi librariorum peccatum est) monet Wessel. V. Cel. Obs. II.* 26. in Caecil. 20. Consul in Hispania fuit. Acad. IV. 2. Graecas litteras senex discit. Or. I. 37. III. 33. orator et JCtus. Orat. II. 32. libri ejus de jure laudantur. Off. I. 29. apophthegmata collegit. Or. I. 55. ejus Origines. dixit in Qu. Sergium Galbam. Brut. 15. 16. 17. ejus orationibus antiquiores non extitere. laudatur. Off. I. 23. Carthaginem delendam suadet, in quo et mortui valuit auctoritas. ad Div. IV. 6. filium summo ingenio et virtute amisit. Brut. 20. excessit, annos 85 natus. *Liv. XXXIX.* 40. *nonagenario majorem facit, alios auctores secutus. v. ibi Drakenb. laudatur plurimis locis ejus nomen*, ut Inv. I. 4. Div. I. 15. II. 24. Off. I. 11. II. 25. etc. *Tirones legant locum Livii cit.*

M. CATO, *M. fil.* de Off. I. 11. 23. in exercitu Pompilii in Liguria tiro militat. Macedonico bello interfuit. vid. Plutarch. in Aemilio Paullo. ad Div. IV. 6. patre vivo obiit. laudatur.

M. CATO, *M. F. M. N.* de Off. III. 16. [Pater Catonis Uticensis.]

M. CATO, *M. F. M. N. M. PRON.* [Uticensis]. Mur. 2. accusat L. Murenam. Dom. 8. bello Cyprio praeficitur lege Clodia, ut de rep. ablegaretur. Att. I. 14. vehementer contra P. Clodium de religione reum agit. *confer.* ep. 13. ad Div. I. 9. Ciceroni invidet. VIII. 11. honorifice locutus de Cicerone, supplicationem non decernit. Att. X. 16. Siciliam tenere non potest, in quam missus fuerat, cum tenere potuisset. de Div. I. 31. homo doctus, perterretur vaticinio cujusdam Rhodii remigis. Off. I. 31. in Africa Caesari se tradidit. de Div. I. 14. quaedam eum fefellerunt. Fin. III. 2. legendi aviditas. Off. I. 31. ad incredibilem a natura factus est severitatem. Paradox. I. *coll.* Mur. 29. perfectus Stoicus, ea sentit, quae non probantur in vulgus. Or. 10. Div. II. 1. de ejus laudibus scribit Cicero. Att. XII. 41. Caesaris liber contra Catonem.

[CATO, puer, Catonis Uticensis filius pupillus, ad Att. XIII. 6.]

Q. *Lutatius* CATULUS, N. D. I. 28. amat Roscium puerum, municipem suum. ejus in Roscium epigramma.

Q. CATULUS, Q. F. Font. 15. Legatus in bello Civili. Scientia magna rei militaris. Mur. 17. vincitur in petitione consulatus a Cn. Manlio. Tusc. V. 19. paene alter Laelius. cum eo Marius

Romae fuit et habitus est. Belli Punici II. tempore vixit, P. Tuditani collega in consulatu etc.

P. CETHEGUS, Praetor (a. U. DCLXXIX.) Br. 48. remp. cognorat et tenebat. in Senatu consularium auctoritatem assequebatur; in publicis causis parum valebat, in privatis veterator. Parad. 5. ei homini non probatissimo homines amplissimi serviunt, munera mittunt, etc. provinciarum ejus auctoritate consequendarum causa. *Respicit inprimis ad L. Lucullum. v. Plutarch. in Lucullo, p. 495. ed. Wechel. De eodem Cethego capio locum pro Cluent. c. 31.*

CHAEREA, pro Q. Roscio *saepe, est* C. Fannius Chaerea.

CHAERESTRATUS, S. Rosc. 16. nomen comicum.

CHAERIPPUS, vid. *Cherippus.*

CHAERON, Att. VI. 2. Graecus, qui inducitur in Dicaearchi libro, *v. in* Dicaearchus.

CHARES, Her. IV. 6. *Lyndo oriundus, statuarius, Lysippi discipulus. qui celebrem illum Solis colossum Rhodium, qui inter septem miracula numerabatur, fecit. Plin. XXXIV. 8. Junius in Catalogo Pictorum etc.*

CHARIDEMUS, Verrin. I. 20. Chius.

CHARISIUS, Brut. 83. orator Atticus, multas orationes aliis scripsit, Lysiam volebat imitari.

CHARMIDAS, vel CHARMADAS, Acad. IV. 6. Carneadis auditor, eloquens, *vulgo: Carneades, confer* de Orat. I. 18. 20. *et ibi Pearcium. add. Vales. Emend. I. 29. et ibi Pet. Burmannum V. C.* Orat. 16. e Carneadis judicio eadem eodem modo docuit semper. Orat. II. 88. Tusc. I. 24. divina memoria fuit.

[CHARON, per tria Inferni flumina mortuorum animas cymba transvehere dictus, num Deus sit? N. D. III. 17. B.]

CHARONDAS, Leg. I. 22. legislator Catanensium et aliorum Siculorum.

CHELIDON, Verr. I. 40. etc. meretrix Verris.

CHELYS, de N. D. II. 44. sidus.

CHERIPPUS, ad Div. XII. 22. it. 30. cum Cornificio in Africa fuit. Att. IV. 7. V. 4. Qu. Fr. I. 1. 4. de cohorte praetoria Q. Ciceronis in Asia fuit.

CHILIUS, Att. I. 9. 12. poëta; *si tamen lectio vera est.*

CHILO, Q. Fr. I. 2. *vid. etiam:* Cilo. item III. 1. architectus.

[CHLORUS, vid. *Sex. Pompejus Chlorus.*]

CHRESTUS, ad Div. II. 8. homo obscurus.

CHRITILIUS, Brut. 74. a C. Rufio accusatur.

CHRYSES, Orat. 46. Apollinis sacerdos ap. Homer. Iliad. α'.

CHRYSIPPUS, Orat. I. 12. Solensis Cilix, acutissimus, sed in dicendo exilis et jejunus. Acad. II. 23. Stoicus. de Fat. 7. discipulus Cleanthis, a quo dissentit. ad Div. IX. 4. ejus de possibilibus sententia. Acad. II. 24. contra sensus disputat, sed ea etiam dissolvit. 27. armat Carneadem. 29. quomodo Soritae occurrendum putarit. in eo ridetur a Carneade. Fin. I. 11. ejus sedentis statua porrecta manu in Ceramico quid significet? III. 20. omnia hominum causa esse nata dixit. Tusc. I. 45. in omni memoria curiosus. Nat. D. I. 34. a Zenone Epicureo Chesippus dicitur. II. 64. porcis animam pro sale esse dicit. de Div. I. 19. collegit innumerabilia oracula, nec ullum sine locuplete auctore, aut teste. II. 15. statuit ad hostiam deligendam ducem esse vim quandam sentientem atque divinam, quae toto confusa mundo sit. Fat. 4. ejus laquei. ibid. 10. omnes nervos contendit, ut persuadeat, omne ἀξίωμα aut verum esse aut falsum. Off. III. 10. ejus scite dictum. N. D. I. 15. ejus libri duo de natura Deorum, quales sint de Diis sententiae. Div. I. 3. totam de divinatione duobus libris explicavit sententiam, uno prae-

CLAU-

CLAUDIA GENS, *patricia est Appiorum et Pulchrorum. De Claudia familia videatur Suetonius in Tiberio c.* 1. *de ea vid. Spanhem. de V. et P. N. T. II. p.* 48.

CLAUDIA, Coel. 14. Harusp. 13. Appii Caeci progenies, pudicitiam probat. *Filiam non fuisse, sed neptem, docet e temporum ratione Abramius ad Or. pr. Coelio* 14. *Vestalem non fuisse, ut nonnulli tradidere vel existimavere, docet Dukerus ad Liv. XXIX.* 14. *dicitur* Quinta, *non praenomine, sed cognomine, ut aliae* Tertiae, Secundae *etc.*

CLAUDIA, Coel. 14. Vestalis, patrem Appium Claudium triumphantem de Salassis amplexa, a Trib. pl. inimico de curru detrahi non sinit. *Fratrem vocat Sueton. Tib.* 2. *ubi vid. Intt.*

CLAUDIA, s. CLODIA, ad Div. V. 2. uxor Q. Metelli Celeris, Appii Claudii et P. Clodii soror. *De ejus foeda libidine et sceleribus v. in primis Coelianam.* [cf. de ea ad Att. II. 1. 9.]

App. CLAUDIUS, *Decemvir*, Fin. II. 20. *cognomine Crassinus. v. Pighius ad a.* 302.

App. CLAUDIUS Caecus, *(ante caecitatem* Crassus*)* abavus *P. Clodii.* Coel. 14. Tusc. V. 38. in caecitate nulli muneri publico aut privato deest. conf. Cato 6. foedus cum Pyrrho faciendum dissuadet. bis Consul. Censor ante primum consulatum: *in qua censura sibi* via Appia *strata et* aqua Appia *in urbem ducta maximam Senatus invidiam conflavit. v. Diod. S. XX. p.* 773. 774. Brut. 14. Interrex comitia habens, de plebe Consules non accipit. *v. infr. in* M'. Curius.

App. CLAUDIUS, Brut. 28. volubilis et fervidus orator. *Ex temporis ratione colligere licet, sermonem esse de eo, qui de Salassis triumphavit.*

App. CLAUDIUS major, de Or. II. 60. et 70. dicax. *dicitur* major, *quia fratrem eodem nomine habuit minorem, P. Clodii patrem. Filius est* C. Claudii.

App. CLAUDIUS, *minor, P. Clodii pater, filius C. Claudii.* vid. pro Planc. 21. de Harusp. R. 12. cum ludos fecit, servos de cavea exire jussit. *Hunc, aut certe fratrem, puto esse eum, qui Praetor fuit, eo anno, quo Lex Plautia Papiria data est, Arch.* 5. Consul fuit *cum P. Servilio Isaurico*, Planc. 21.

App. CLAUDIUS PULCHER, App. F. C. N. P. *Clodii frater, is, ad quem sunt Cic. epistolae.* Div. II. 35. Ciceronis collega in auguratu: *ad quem etiam librum scripsit de jure augurali*, [s. libr. auguralem,] *ut ex epistularum* libro III. 4. 11. constat. Att. IV. 16. post consulatum, *quem cum L. Domitio gessit*, in Ciliciam sine lege curiata cogitat. Quomodo se in provincia gesserit, et de simultate, quam cum Cicerone successore exercuit, *legendae epistolae Ciceronis ad Diversos, et ad Atticum ex Cilicia scriptae libro III.* ad Div. VIII. 6. accusatus a Dolabella spem triumphi abjicit. pro eo Pompejus laborat. Brut. 64. defenditur ab Hortensio. ad Div. VIII. 6. absolvitur. 12. 14. ejus censura, qualis fuerit. de Div. I. 16. notat C. Atejum. *vid. in C. Atejus.* Att. II. 22. Pompejo promittit, P. Clodium nihil periculi Ciceroni creaturum. VIII. 1. inconstans. *quod scilicet mox Pompejo, mox Caesari favebat. Nam hunc locum de eo capiendum esse, ex eo intelligitur, quod L. Domitio jungitur, ut Phil. XIII.* 9. ad Div. III. 4. ejus filia nubit Cn. Pompeji filio. Brut. 77. socer Bruti, orator, antiquitatis, juris auguralis et publici peritissimus, bello civili interiit. Div. I. 58. fortibus, hariolationibus et psychomantia utitur. Tusc. I. 6. necromantiae studiosus. etc. ad Div. V. 10. ei Vatinius in auguratu

CLEOMBROTUS, de Off. I. 24. Lacedaemoniorum dux, invidiam timens, cum Epaminonda temere conflixit.

CLEOMBROTUS, *Ambraciota*, Tusc. I. 34. in mare se abjecit lecto Platonis Phaedone. *De quo est epigramma Callimachi elegans.*

CLEOMENES, Verr. III. 14. Syracusanus.

CLEON, Brut. 7. Atheniensis, civis turbulentus, sed eloquens, *de quo videndus Diodor. S. XII. p.* 108. *miris modis perstringitur ab Aristophane in Equitibus.*

CLEOPHANTUS, Cluent. 16. medicus.

CLINIAS, *Cretensis*, Leg. I. 5. qui inducitur apud Platonem in dialogo de legibus.

CLISTHENES, Nat. D. II. 16. Atheniensis, dotes filiarum deposuit in templo Junonis Samiae.

CLISTHENES, Brut. 7. orator Atheniensis: *qui post Solonem et Pisistratum floruit, paullo ante Themistoclem.*

CLITARCHUS, Leg. I. 2. historicus Graecus, non optimus. Brut. 11. ad Div. II. 11. non magnae fidei est, Alexandri comes, de morte Themistoclis quid tradiderit.

CLITOMACHUS, *Poenus*, Acad. IV. 6. Or. I. 11. Carneadis auditor et successor in Academia. Acad. IV. 31. ejus liber ad C. Lucullum poëtam, item ad L. Censorinum. Acad. II. 31. quatuor libros scripsit de sustinendis assensionibus. Tusc. III. 22. consolatio ejus scripta ad Carthaginienses eversa Carthagine. Nomen ejus occurrit etiam Acad. IV. 4. Or. 16.

CLITUS, Tusc. IV. 37. Dux Alexandri, ab eo interficitur.

CLODIA GENS, Dom. 44. eadem, quae Claudia.

CLODIA, Att. XII. 22. Decimi Bruti, (qui Consul fuit cum M. Aemilio Mamerco,) mater.

CLODIA, Att. IX. 6. et 9. socrus L. Metelli, Trib. pl.

[CLODIA, soror Clodii, v. *Claudia.*]

[CLODIA, cujus fundum quendam Cicero emere cogitat, mulier copiosa, ad Att. XII. 42. 43. 44. 47. XIII. 26.]

CLODIANUS, Att. I. 19. *est Cn. Corn. Lentulus Consul a. U. DCLXXXI. cum L. Gellio Poplicola. Sigon. in Fastis Rom.*

CLODIUS, Leg. I. 2. historicus Latinus, languidus et inscitus. *cognomen habuit* Licini. *v. Periz. An. II. p.* 349. *Ejus mentio fit etiam ap. Livium, ut XXIX.* 22.

CLODIUS foenerator, Att. XII. 30. *qui est* Hermogenes Clodius. v. in *Hermog.*

CLODIUS Patavinus, Att. XII. 44.

CLODIUS Philetaerus, ad Div. XIV. 4. libertus.

A. CLODIUS, Verr. IV. 17. Drepanitanus, ante civitatis jus Apollonius, Niconis filius.

C. CLODIUS, Att. III. 17. frater P. Clodii: ejus filius Milonem accusavit et Qu. Fratrem accusare voluit.

C. CLODIUS PHILO, ad Div. XIII. 32. Halesinus, civis Romanus.

L. CLODIUS, Cluent. 14. Anconitanus pharmacopola, circumforaneus.

L. CLODIUS, ad Div. III. 4. Praefectus fabrum Ciceroni, *v. notata ad L. Claudium.*

M. CLODIUS Archagathus, ad Div. XIII. 32. Halesinus, civis Romanus.

P. CLODIUS, Div. II. 8. Consul cum L. Junio. vid. *P. Claudius, Appii Caeci filius.*

P. CLODIUS, [Pulcher,] Ap. f. C. n. *De hujus hominis moribus, sceleribus, tribunatu, legibus, morte agitur in Orationibus post red. in Sen. pro Dom. de Har. resp. pro Sext. in Vatin. pro Milone etc.* Domi Caesaris deprehenditur veste muliebri, Att. I. 12. contra jus adoptatur, Dom.

ap. Murator. Her. II. 13. Mur. 8. Or. I. 25. in Verr. V. 70. homo novus ad consulatum pervenit (a. U.DCLIX.). *cf.* Petit. Conf. 3. *et ibi Palerm.* Planc. 21. in quaesturae petitione repulsam tulit. Brut. 44. mediocris orator. *Estne hic, qui, ut Sullae tyrannidem impediret, bellum in Italia excitavit? ad quem respicit Cicero Att. X.* 12. 14. 15. 16. *ubi v. Corrad.*

C. COELIUS, ad Div. VIII. 8. Trib. pl. *M. Marcello et Sulpicio Coss. ut ex ea Epistola intelligitur. Eum diversum esse a C. Coelio, Quaestore Ciceronis, res ipsa docet. Nam Trib. pl. fuit eo ipso anno, quo alter ille quaestura functus est.*

C. COELIUS *Caldus, L. F. C. N.* Att. VI. 5. 6. 2. ad Div. II. 15. Quaestor Ciceronis, ab eo praeficitur provinciae, cum ex ea decederet. Att. VI. 6. ejus vitia. *Ad eum est Epistola ultima L. II. ad Div.*

L. COELIUS *Antipater*, Or. II. 12. Or. 69. Att. XIII. 8. Div. I. 24. historicus. *vid. in* Antipater.

L. COELIUS, Caecin. 9. testis in Caecinam.

M. COELIUS RUFUS. *Hic est ille Coelius, pro quo est Oratio. Ex ea libido hominis et lascivia apparet, quae etiam ex eo intelligitur, quod ipse commemorat, sibi aedili desf. accusationem ex lege Scatinia parari. Ejus sunt Epistolae Libri VIII. De ejus vita, moribus et fatis accurate dixit P. Manutius in praef. ad Comment. in Epistolas Coelianas.* In tribunatu favit Miloni et Ciceronis auctoritati paruit, Mil. 33. Att. VII. 1. Brut. 79. C. Antonium de majestate accusavit et L. Atratinum de ambitu, Coel. 31. unde ab ejus fil. L. Atratino postea de vi accusatus est, defendente Cicerone, Coel. 1.

M. COELIUS VICINIANUS, ad Div. VIII. alii: *Vinicianus.* Aedilitatem cum Coelio Rufo frustra petit, quod olim de Dictatore promulgasset.

M. COELIUS, Verrin. IV. 17. eques Rom. qui Lilybaei habitabat.

M. COELIUS, Flacc. 4. eques Rom.

P. COELIUS, Verr. I. 50. Praetor cum C. Verre.

Q. COELIUS LATINIENSIS, Manil. 19. Trib. pl. et anno post Legatus. [Pro *Latiniens.* all. *Laterensis.*]

Q. COELIUS, Phil. XIII. 2. et 12. collusor Antonii.

SEX. COELIUS, Q. Fr. II. 6. *Sed nomen corruptum esse videtur, sive:* Sex. Clodius *legendum cum P. Manutio et Lambino, sive:* Sex. Cloelius *cum Grutero.*

T. COELIUS, Balb. 23. Senator a Cossinio accusatus et damnatus.

COELUM, N. D. II. 24. Saturni pater ab eo exsectus. [v. *Caelus.*]

COLLATINUS, Off. III. 10. fuit in regibus expellendis Bruti socius. Ei collega Brutus imperium abrogavit.

[COMMAGENUS *Rex*, ad Div. XV. 4. 1. est Antiochus, cui a Pompejo Commagene, Syriae pars, tradita. R.]

P. et L. COMINII, Cluent. 36. equites Romani diserti.

P. COMINIUS *Spoletinus*, Brut. 78. eques Rom. accusavit C. Cornelium Cicerone defendente. pro C. Corn. I.

SEXT. COMINIUS, Verr. IV. 10. eques Rom.

[CONCORDIA, Dea, cujus aedes ad Capitolii adscensum, Cat. III. 9.]

CONNUS, ad Div. IX. 22. fidicen, quo magistro usus est Socrates.

C. CONSIDIUS, Lig. 1. Praetor Africae proximo anno ante ortum bellum Civile.

L. CONSIDIUS, Agrar. II. 34. Duumvir Capuae.

M. CONSIDIUS *Nonianus*, Att. VIII. 11. Propraetor. ad Div. XVI.

[CN.

[CN. CORNELIUS *Lentulus*. Cof. cum L. Mummio a. U. DCVII. ad Att. XIII. 33.]

CN. CORNELIUS, ad Div. VII. 9. amicus Trebatii, homo obfcurus.

L. CORNELIUS, Balb. 17. 25. eft *Balbus*. v. *Balbus major*.

L. CORNELIUS, *Chryfogonus*, pro S. Rofc. 2. libertus L. Sullae gratiofiffimus. v. Chryfogonus.

M. CORNELIUS, *Cethegus*, Brut. 15. Marci filius, vid. *M. Cethegus*.

M. CORNELIUS, Att. I. 13.

P. CORNELIUS *Rufinus*, Or. II. 66. avarus, fed fortis. ad confulatum *(fecundum)* pervenit opera C. Fabricii, *anno U. CCCLXXVI.*

P. CORNELIUS, ad Div. XIII. 6. videtur publicanus effe, focietatis Africanae.

P. CORNELIUS, ad Div. XIII. 14. civis Rom. in Gallia Cisalpina negotiator.

C. CORNELIUS, ad Div. XIII. 36. *dictus eft Demetrius Megas Siculus, quod ei P. Cornelius Dolabella civitatem rogatu Ciceronis a Caefare impetraverat.*

P. CORNELIUS, ad Div. VIII. 8. Trib. pl. M. Marcello et Ser. Sulpicio Coff.

P. CORNELIUS, Brut. 22. *eft Scipio Africanus minor.*

Q. CORNELIUS, ad Div. VII. 17. JCtus. VII. 8. ab eo didicit jus Trebatius.

Q. CORNELIUS, ad Div. V. 6. affinis P. Sextii.

Q. CORNELIUS, Har. Refp. 6. Pontifex minor.

[CORNIADES, (ex conj. Davifii pro *Carneades*, quod eft ap. Erneft.) de Fin. V. 31. Epicuri familiaris. cf. Plut. Vol. X. p. 481. ed. Reisk.]

CORNICINUS, (feu CORNICEN,) ad Att. IV. 2. *eft cognomen Cn. Oppii.*

CORNIFICIUS, Verrin. I. 57. fcriba Verris Praet. urb.

Q. CORNIFICIUS, Act. I. in Verr. 10. judex juftiffimus. Att. I. 13. primus in Senatu mentionem de violatis a Clodio facris fecit. ib. 1. competitor Ciceronis in confulatu. ad Div. XII. 17. Ciceronis collega in auguratu. *Vir doctus hic fuit, ad quem funt Ciceronis quaedam Epiftolae,* [L. XII. 17 - 30.] *Propraetor Africae, vivo adhuc Caefare.*

C. CORNUTUS, Att. I. 14. Pfeudo-Cato. *h. e. imitator Catonis.* Trib. pl. *M. Pifone et Meffala Coff.* in Sen. poft Red. 9. Praetor P. Lentulo Spinthere Cof.

M. CORNUTUS, Font. 15. Legatus bello Sociali.

M. CORNUTUS, Phil. XIV. 14. ad Div. X. 12. Praetor urbanus Hirtio et Panfa Coff.

CORUMBUS, Balbi fervus. Att. XIV. 3.

TI. CORUNCANIUS, Planc. 8. Sull. 7. Tufculanus. Dom. 53. Nat. D. III. 2. Pontifex Max. *primus e plebe.* Or. III. 33. omnibus civibus confilii fui copiam fecit. Brut. 14. ex Pontificum commentariis longe plurimum ingenio valuiffe videtur. *add.* Cato 9. Lael. 11. Or. II. 16. *Hunc fuiffe nepotem Tufculani illius, e Faftis Capitol. apparere ait Pighius ad a.* 396.

CORYPHE, Nat. D. III. 23. Oceani filia, Minervae Coriae e Jove mater.

C. COSCONIUS, Sull. 14. Praetor Confule Cicerone. Vat. 5. Proconful Hifpaniae ulterioris, poft praeturam. Habuit Vatinium Legatum. Att. II. 19. Viginti - Vir agris dividundis lege Caefaris; in cujus mortui locum invitatur Cicero.

C. COSCONIUS CALIDIANUS, Cluent. 35. orator clamofus. Brut. 69. nullo acumine, fed grata populo verborum copia.

M. COSSETIUS, Verr. III. 27. eques Rom. qui in Sicilia verfabatur.

L.

luisse videtur. v. Tunstalli Epistola ad Middleton. p. 187, 188.

CRASSICIUS, Phil. XIII. 2.

L. LICINIUS CRASSUS, ad Her. IV. 2. 3. Or. I. 7. Rab. 7. orator. Inv. II. 37. Pis. 26. triumphi e Gallia nimis cupidus. Or. III. 12. socrus ejus Laelia. Or. II. 1. putabatur non praeter puerilis aetatis modum doctus. Br. 87. sq. qualis orator. Verr. III. 1. eum poenituit, C. Carbonem in judicium vocasse. Font. 7. ejus testimonium in M. Marcellum nil valet. Dom. 19. de pluribus rebus simul ferre ausus est contra legem Didiam et Caeciliam. ad Div. IX. 21. accusat C. Carbonem eum, qui Africano vim attulisse existimatus est. Off. I. 30. in eo multus lepos erat. I. 37. uberior ejus oratio nec minus faceta. II. 13. 14. maximam sibi peperit gloriam ex illa accusatione Carbonis. II. 18. orationem scripsit, in qua est de redimendis captivis et de locupletandis tenuioribus. III. 11. legem tulit, ne esset pro cive, qui civis non sit. Or. I. 55. jus civile didicerat. II. 55. M. Brutum ulciscitur. 56. oratio contra Cethegum in censura dicta laudatur. III. 1. ejus mors. ibid. contentio ejus cum Domitio in censura: item cum Philippo. Offic. II. 16. magnificentissima aedilitate cum Q. Mucio functus est. *Hunc Mucium in omnibus honorum gradibus collegam habuit praeter censuram, auctore Cicerone in Bruto* [c. 43.].

L. CRASSUS, Br. 58. P. Nasicae et Liciniae, C. Laelii neptis, filius, a L. Crasso, avo materno, testamento adoptatus. *Cf. Plin. XXXIV.* 5.

L. *Papirius* CRASSUS, ad Div. IX. 21. vide in *Papirius.*

M. CRASSUS, Or. I. 36. Praetor *a. U. DCXLVIII.* Fin. V. 30. *ἀγέλαστος*, quia semel in vita risit, auctore Lucilio. *Plin. H. N. VII.* 19. *nunquam risisse, ait. Cic. Clav.*

M. [*Licinius*] CRASSUS, *P. fil. M. ἀγελάστου nepos. Triumvir.* [bis Cos. cum Cn. Pompejo Mag.] ad Div. I. 1. Brut. 64. 65. seq. qualis orator. Verr. V. 2. contra fugitivos in Italia mittitur: impediit, ne fugitivi Messanam transire possent. Balb. 7. Balbum defendit. Muren. 23. L. Murenam defendit. Har. Resp. 6. Pontifex. Phil. II. 3. cum eo multae Ciceronis contentiones fuere. Att. I. 14. laudat in Senatu Ciceronis consulatum. 17. impellit publicanos Asianos, ut locationem induci postularent. IV. 13. nulla dignitate paludatus abit in Syriam. Tusc. V. 39. surdaster fuit. Div. I. 16. quid ei acciderit dirarum obnunciatione neglecta. II. 9. trans Euphratem cum ignominia et dedecore periit. ibid. 40. omen, quod ei Brundisii oblatum est. Off. I. 30. Sullae deservit, ut quod velit consequatur. ibid. 8. eam demum pecuniam magnam judicat, cujus fructibus exercitus ali possit.

M. CRASSUS, Balb. 23. eum Mamertini ex lege Papia repetere instituunt; *quia ex Mamertino aut civis factus erat Rom. aut se pro cive gerebat.*

P. CRASSUS, Brut. 19. cum Africano maj. Consul fuit. *nempe a. U. DXLVIII. idem Pontifex Max. cognomine* Dives *dictus. v. Liv. XXX. 1. ubi ejus insigne elogium.*

P. CRASSUS, *Mucianus Dives.* Brut. 26. orator valde probatus, *adoptatus a P. Crasso Divite,* P. Mucii filius *naturalis*, et P. Scaevolae frater, domi jus civile cognoverat. Or. I. 37. ejus de eloquentia et juris studio conjungendo sententia. ib. 57. JCtus. *cf. L.* 18. *Rupert. ad Enchir. Pompon. III. 6. Periz. Animadvers. c. 9. etc.* Phil. XI. 8. Pontifex M. multam dicit collegae, Consuli L. Valerio Flacco Flamini Martiali, si a sacris discessisset, *(a. U. DCXXII.) quod nolebat, cum ad bellum cum*

 Ari-

Or. II. 46. de Divin. I. 37. negat, ſine furore quemquam poëtam magnum eſſe poſſe. Or. 20. ejus dictio, cur nonnullis poëma videatur, Acad. I. 2. ejus phyſica recepit Epicurus. ad Div. XV. 16. ante Epicurum φαντασίας εἴδωλα dixit. Acad. I. 13. confitetur ignorantiam, ut Socrates. Acad. IV. 17. innumerabiles mundos ſtatuit, et quidem multos abſolute pares; item homines; quae ſententia cap. 18. a politioribus phyſicis refellitur. Acad. IV. 37. de pleno et inani omnia gigni. de Fin. I. 6. ſententia ejus de ſole et atomis. N. D. I. 12. imagines Deos facit, et naturam eas fundentem et intelligentiam noſtram. Incertus in toto loco eſt. vid. c. 43. ibid. 24. atomi reprehenduntur. de Div. I. 3. II. 13. praeſenſionem rerum futurarum comprobat, in quo non inſcite nugatur. de Fat. 10. auctor atomorum ſtatuit, neceſſitate omnia fieri.

DEMOCRITUS, *Gymnaſiarcha*, Verr. IV. 42. Tyndaritanus.

DEMOCRITUS, Att. VI. 1. ſervus Attici.

DEMOCRITUS, *Sicyonius*. ad Div. XIII. 78. hoſpes Ciceronis et familiaris.

DEMONICUS, homo obſcurus, ad Att. XV. 3.

DEMOSTHENES, Or. 4. Platonis frequens auditor. 26. minus facetus. Tuſc. III. 26. ab Aeſchine reprehenditur, quod nimis filiam luxerit. V. 36. mulierculae laudibus capitur. Div. II. 46. Rho dicere cum nequiret, exercitatione effecit, ut planiſſime diceret. II. 57. Pythiam dixit φιλιππίζειν. etc. etc. [cf. Or. I. 13. 19. III. 19. 56. Brut. 9. 31. 38. Orat. 17. 18. 38. 39.]

DEMOSTRATUS, ad Div. XIII. 32. libertus Cn. Octavii Naſonis.

DESIPPUS vel DEXIPPUS, ad Div. XIV. 3. ſervus Ciceronis.

DEXIO, Tyndaritanus, Verr. V. 42.

DEXIUS, ad Div. VII. 23.

L. DIADEMATUS, ad Quir. p. red. 3. *Qu. Metelli Macedonici filius. v. in Metellis.*

DIAGONDAS, *Thebanus*, Leg. II. 15. omnia ſacra nocturna ſuſtulit.

DIAGORAS, *Melius*, Nat. D. I. 1. et 23. Deos tollit ideoque Atheus dicitur. [III. 37.]

DIANA, Nat. D. III. 23. Dianae plures. [Iuv. II. 31. Verr. I. 33. III. 21.]

DICAEARCHUS, *Peripateticus, Ariſtotelis diſcipulus*, Att. II. 2. ejus libros diligenter legit et admiratur Cicero. Πελληναίων liber Dicaearchi de populis Pellanaeis. item Κορινθίων et Ἀθηναίων. *Libros Geographicos in multis reprehendit Polybius, auctore Strabone Geogr. II. p. 107. qui et ipſe ei non ſemper fidendum monet, inprimis in occidentalibus et ſeptentrionalibus Europae partibus.* Att. II. 16. vitam practicam theoreticae anteponit. ad Att. VI. 2. ejus tabulae Geographicae laudantur. ſcripſit περὶ τῆς εἰς Τρωφονίου καταβάσεως, in quo Chaeron quidam inducitur, narrans, quae in Trophonio viderit. *Utrum liber ſingularis fuerit, an pars libri majoris, quem Ἀναγραφὴν Ἑλλάδος inſcripſit, disputant: hoc tamen probabilius videtur Hemſterhuſio V. Cel. ad Lucian. T. I. 339. quod mihi non eſt probabile, quia e loco Ciceronis patet, in dialogo ſcriptum fuiſſe illum libellum, quod Ἀναγραφῇ Graeciae non convenire videtur.* Att. XIII. 31. 32. libri περὶ ψυχῆς et καταβάσεως et τριπολιτικὸς et epiſtola ad Ariſtoxenum. Acad. IV. 39. Tuſc. I. 10. tres libros de animo ſcripſit, in quibus animum nihil eſſe diſputatur. Tuſc. I. 31. tres libros ſcripſit contra immortalitatem animi, qui Leſbiaci dicuntur, quod Mitylenis ſermo habetur. Div. I. 3. et 50. cetera divinationis genera ſuſtulit, probat ſomnia et vaticinia per furorem. II. 51. ejus magnus

respondere non potuisset. Plin. H. N. VII. 53.

DIODORUS, Or. I. 11. Peripateticus. Fin. V. 5. Critolai auditor. Acad. IV. 42. Fin. II. 6. honestatem cum vacuitate doloris summum bonum facit. Acad. IV. 24.

[Q. *Lutatius*] DIODORUS, *Melitensis*, Verr. IV. 17.

[DIODORUS *Timarchides*, Syracusanus Senator, Verr. IV. 62.]

DIODOTUS, ad Q. Fr. I. 2. 4. libertus Luculli.

DIODOTUS, *Stoicus*, Brut. 90. ad Div. XIII. 16. praeceptor Ciceronis in dialecticis, domi Ciceronis mortuus est. *conf.* Att. II. 20. Acad. IV. 36. Antiochea contemnit. Tusc. V. 39. caecus factus, non modo literis utitur, sed etiam geometriam docet. fidibus utitur Pythagoreorum more. ad Div. IX. 4. Diodori περὶ δυνατῶν opinionem non concoquebat.

DIOGENES, Apolloniates. Nat. D. I. 12. aëra Deum facit. *De eo Laërt. IX.* 57. *Patria fuit Apollonia Cretae, ut e Stephano de Urb. ad eum locum docet Menagius. Vixit Anaxagorae temporibus. Physicus dictus est, et eloquentia non minus quam philosophia valuit.*

DIOGENES, *Cynicus*. Tusc. I. 43. inhumatum se projici jubet. *Memoratur etiam* Tusc. III. 23. V. 32. Mur. 36. Nat. D. III. 34. etc.

DIOGENES, *Babylonius*, *Stoicus*. Acad. IV. 30. Carneadis in dialectica praeceptor. Fin. II. 8. eum Laelius audivit. III. 10. ejus definitio *boni* probatur. Tusc. III. 3. Senect. 7. Romam legatus mittitur. Nat. D. I. 15. ejus liber *de Minerva*, in quo partum Jovis ad physiologiam traducit. Div. I. 3. Chrysippi auditor, unum librum edidit *de Divinatione*. II. 43. praedictionem eam concedit, qualis quisque natura et ad quam quisque rem maxime aptus futurus sit. [cf. de Or. II. 38.]

DIOGENES, *Graecus*, ad Div. II. 12. it. VIII. 8. M. Coelii Rufi amicus.

DIOGENES, Cluent. 16. servi nomen.

DIOGNOTUS, Venerius, Verr. III. 38. qui decumas Tissensium a Verre emerat.

DIONA, Nat. D. III. 23. mater Veneris.

DIONYSIARCHUS, Verr. IV. 22. proagorus Catinensis.

DIONYSIA, Q. Rosc. 8. saltatrix, *vid. Gell. I.* 5.

DIONYSIUS, Nat. D. III. 21. filius Jovis et Proserpinae. vid. *Anaces.*

DIONYSIUS, *Syracusanorum Tyrannus*. Div. II. 20. ejus mater, cum praegnans eum alvo contineret, somniavit, se peperisse Satyriscum, etc. Verr. V. 55. ejus lautumiae, ad Div. IX. 18. dicitur ludum Corinthi aperuisse. Nat. D. III. 34. sacrilegus. Div. I. 33. II. 31. ostentum equi ejus. Off. II. 7. Tusc. V. 20. ejus tyrannis, uxores, crudelitas, miseria.

DIONYSIUS, Heracleotes. Acad. IV. 22. Zenonis *Cittiei* discipulus. Fin. V. 31. propter oculorum dolorem a Stoicis descivit, *et sit Epicureus s. Cyrenaicus, unde μεταθέμενος dictus est.*

DIONYSIUS, *Stoicus*, Tusc. II. 10. Ciceronis aequalis, versus orationi nullo dilectu admiscebat. Dionysium Stoicum *laudat Laërt. VI.* 43.

DIONYSIUS, *Magnes*, Brut. 91. rhetor temporibus Ciceronis, qui cum eo in Asia adolescens multum fuit.

DIONYSIUS, ad Diverf. V. 10. servus Ciceronis, anagnostes. ad Div. XIII. 77. qui bibliothecam Ciceronis tractavit, fugit. Att. IX. 12. Ciceronem bello Civili deserit, quamvis valde apud eum honoratus fuerat.

cufforibus, Catonem Uticenfem avunculum habuit. Phil. X. 6. ei fe exercitus, qui ad Dolabellam in Syriam ducebatur, in Macedonia tradit. ad Div. VIII. 14. Cn. Saturninum reum fecit. *v. Manut. Ad eum eft Epift.* 22. L. VI. ad Div. *De eo v. Sueton, Ner. c.* 3.

L. DOMITIUS, Verr. V. 3. Praetor Siciliae in animadvertendo durus. *Eft is, qui cum C. Coelio Caldo Conful fuit a. DCLIX. frater Cn. Domitii Cenforis cum Craffo majore.*

L. DOMITIUS Aenobarbus, *Cn. f. Cn. n. Cn. pron. is, qui Conful fuit cum Appio Claudio Pulchro a. DCXCIX,* Att. I. 1. Ciceronem in petitione confulatus juvat. Mil. 8. quaefitor in caufa Milonis. ad Div. VIII. 14. repulfam in petitione auguratus aegre fert. XVI. 12. ei ulterior Gallia decernitur a Senatu, ut Caefari fuccedat. Att. VIII. 1. et 8. Corfinii fe tradit Caefari, ftultus *dicitur*. Vatin. 10. laudatur. Brut. 77. Latine multaque cum libertate, fed fine arte dicebat; bello Civili interiit, *v. Caefar B. C. III.* 99. *memoratur etiam feqq. locis;* ad Div. VI. 21. VIII. 1. VIII. 8. VIII. 12. etc.

DOMITIUS, Appulus. Phil. XI. 6. Septemvir Antonianus. ad Div. VIII. 15. hofpes Caefaris Intemelii.

DORIS, Locrenfis. Tufc. V. 20. uxor Dionyfii Tyranni.

DOROTHEUS, Verr. II. 36. Thermitanus.

DORYLAUS, Dejot. 15. legatus Dejotari ad Caefarem.

[DORYPHORI ftatua, Or. 2.]

DOTERIO, Att. I. 6. hiftrio.

DRACO, Or. I. 44. primus Athenienfium legislator.

DRUIDAE, Div. I. 41. vates et augures in Gallia, *de quibus confulant tirones Caefar. B. Gall. V.* 13. 14.

C. Livius DRUSUS, Brut. 28. ejus filii duo C. et M. *Pronepos eft Drufi, qui primus cognomen hoc ab interfecto Draufo Gallorum duce tulit: ad quem Popma refert locum ad Att. VII.* 2. *Sed Pighius ad a.* 637. *refert ad M. Drufum C. f. qui Her. II.* 12. *Praetor dicitur: de quo, totaque familia v. Sueton. in Tiber.* 3.

C. DRUSUS, C. Fil. Brut. 28. qualis orator fuerit. Tufc. V. 38. JCtus, qui etiam, cum caecus factus effet, de Jure diligenter refpondit, et a multis confultus eft. *Hunc Drufum vulgo in veterum JCtorum commemoratione praetermittunt, etiam Pomponius.*

M. DRUSUS, C. fil. Brut. 28. Tribunus C. Gracchum iterum Trib. pl. fregit. *Nam ita legendum effe, non* fecit, *viri docti ad unum omnes cenfent, et res poftulat. Hic eft ille Drufus, qui hanc ipfam ob rem, quod Senatus caufam contra Gracchum egit,* Patronus Senatus *appellatus eft. Sueton. l. c. Ad hunc Drufum referunt etiam illud* de Offic. I. 30. in M. Drufo adolefcente magna fuit feveritas. *Sed mihi ad ejus filium referendum videtur. Ipfa verba Ciceronis id docent. Primo ponuntur* L. Craffus et L. Philippus, *quo Confule dein Tribunus M. Drufus fil. fuit: deinde* C. Caefar, L. f. *Iisdem temporibus dicitur multa feveritas fuiffe in M. Scauro et in* M. Drufo adolefcente. *Pater autem illis temporibus adolefcens non fuit. Item M. Drufus filius et M. Scaurus, ut hic, junguntur Dom.* 19. ad Herenn. II. 13. Praetor urbanus judicium reddidit, quod cum herede mandati ageretur. *Hunc M. Drufum Pighius refert ad a. U. DCXXXVII. hoc argumento, ut opinor, quod tribus annis poft Conful factus eft, quo ille faepe in digerendis Praetorum annis ufus eft. Si recte: eft ille ipfe Patronus Senatus. Nam tri-*

CROE.

Or. II. 46. de Divin. I. 37. negat, ſine furore quemquam poëtam magnum eſſe poſſe. Or. 20. ejus dictio, cur nonnullis poëma videatur. Acad. I. 2. ejus phyſica recepit Epicurus. ad Div. XV. 16. ante Epicurum *φαντασίας εἴδωλα* dixit. Acad. I. 13. confitetur ignorantiam, ut Socrates. Acad. IV. 17. innumerabiles mundos ſtatuit, et quidem multos abſolute pares; item homines; quae ſententia cap. 18. a politioribus phyſicis refellitur. Acad. IV. 37. de pleno et inani omnia gigni. de Fin. I. 6. ſententia ejus de ſole et atomis. N. D. I. 12. imagines Deos facit, et naturam eas fundentem et intelligentiam noſtram. Incertus in toto loco eſt. vid. c. 43. ibid. 24. atomi reprehenduntur. de Div. I. 3. II. 13. praeſenſionem rerum futurarum comprobat, in quo non inſcite nugatur. de Fat. 10. auctor atomorum ſtatuit, neceſſitate omnia fieri.

DEMOCRITUS, *Gymnaſiarcha*, Verr. IV. 42. Tyndaritanus.

DEMOCRITUS, Att. VI. 1. ſervus Attici.

DEMOCRITUS, *Sicyonius*. ad Div. XIII. 78. hoſpes Ciceronis et familiaris.

DEMONICUS, homo obſcurus, ad Att. XV. 3.

DEMOSTHENES, Or. 4. Platonis frequens auditor. 26. minus facetus. Tuſc. III. 26. ab Aeſchine reprehenditur, quod nimis filiam luxerit. V. 36. mulierculae laudibus capitur. Div. II. 46. Rho dicere cum nequiret, exercitatione effecit, ut planiſſime diceret. II. 57. Pythiam dixit *φιλιππίζειν*. etc. etc. [cf. Or. I. 13. 19. III. 19. 56. Brut. 9. 31. 38. Orat. 17. 18. 38. 39.]

DEMOSTRATUS, ad Div. XIII. 32. libertus Cn. Octavii Naſonis.

DESIPPUS vel DEXIPPUS, ad Div. XIV. 3. ſervus Ciceronis.

DEXIO, Tyndaritanus, Verr. V. 42.

DEXIUS, ad Div. VII. 23.

L. DIADEMATUS, ad Quir. p. red. 3. *Qu. Metelli Macedonici filius. v. in Metellis.*

DIAGONDAS, *Thebanus*, Leg. II. 15. omnia ſacra nocturna ſuſtulit.

DIAGORAS, *Melius*, Nat. D. I. 1. et 23. Deos tollit ideoque Atheus dicitur. [III. 37.]

DIANA, Nat. D. III. 23. Dianae plures. [Inv. II. 31. Verr. 1. 33. III. 21.]

DICAEARCHUS, *Peripateticus, Ariſtotelis diſcipulus*, Att. II. 2. ejus libros diligenter legit et admiratur Cicero. *Πελληναίων* liber Dicaearchi de populis Pellanaeis. item *Κορινθίων* et *Ἀθηναίων*. *Libros Geographicos in multis reprehendit Polybius, auctore Strabone Geogr. II. p. 107. qui et ipſe ei non ſemper fidendum monet, inprimis in occidentalibus et ſeptentrionalibus Europae partibus.* Att. II. 16. vitam practicam theoreticae anteponit. ad Att. VI. 2. ejus tabulae Geographicae laudantur. ſcripſit *περὶ τῆς εἰς Τροφωνίου καταβάσεως*, in quo Chaeron quidam inducitur, narrans, quae in Trophonio viderit. *Utrum liber ſingularis fuerit, an pars libri majoris, quem Ἀναγραφὴν Ἑλλάδος inſcripſit, diſputant: hoc tamen probabilius videtur Hemſterhuſio V. Cel. ad Lucian. T. I. 389. quod mihi non eſt probabile, quia e loco Ciceronis patet, in dialogo ſcriptum fuiſſe illum libellum, quod Ἀναγραφῇ Graeciae non convenire videtur.* Att. XIII. 31. 32. libri *περὶ ψυχῆς* et *καταβάσεως* et *τριπολιτικὸς* et epiſtola ad Ariſtoxenum. Acad. IV. 39. Tuſc. I. 10. tres libros de animo ſcripſit, in quibus animum nihil eſſe diſputatur. Tuſc. I. 31. tres libros ſcripſit contra immortalitatem animi, qui Leſbiaci dicuntur, quod Mitylenis ſermo habetur. Div. I. 3. et 50. cetera divinationis genera ſuſtulit, probat ſomnia et vaticinia per furorem. II, 51. ejus magnus

respondere non potuisset. Plin. H. N. VII. 53.

DIODORUS, Or. I. 11. Peripateticus. Fin. V. 5. Critolai auditor. Acad. IV. 42. Fin. II. 6. honestatem cum vacuitate doloris summum bonum facit. Acad. IV. 24.

[Q. *Lutatius*] DIODORUS, *Melitensis*, Verr. IV. 17.

[DIODORUS *Timarchides*, Syracusanus Senator, Verr. IV. 62.]

DIODOTUS, ad Q. Fr. I. 2. 4. libertus Luculli.

DIODOTUS, *Stoicus*, Brut. 90. ad Div. XIII. 16. praeceptor Ciceronis in dialecticis, domi Ciceronis mortuus est. *conf.* Att. II. 20. Acad. IV. 36. Antiochea contemnit. Tusc. V. 39. caecus factus, non modo literis utitur, sed etiam geometriam docet. fidibus utitur Pythagoreorum more. ad Div. IX. 4. Diodori περὶ δυνατῶν opinionem non concoquebat.

DIOGENES, Apolloniates. Nat. D. I. 12. aëra Deum facit. *De eo Laërt. IX.* 57. *Patria fuit Apollonia Cretae, ut e Stephano de Urb. ad eum locum docet Menagius. Vixit Anaxagorae temporibus. Physicus dictus est, et eloquentia non minus quam philosophia valuit.*

DIOGENES, *Cynicus*. Tusc. I. 43. inhumatum se projici jubet. *Memoratur etiam* Tusc. III. 23. V. 32. Mur. 36. Nat. D. III. 34. etc.

DIOGENES, *Babylonius*, *Stoicus*. Acad. IV. 30. Carneadis in dialectica praeceptor. Fin. II. 8. eum Laelius audivit. III. 10. ejus definitio *boni* probatur. Tusc. III. 3. Senect. 7. Romam legatus mittitur. Nat. D. I. 15. ejus liber *de Minerva*, in quo partum Jovis ad physiologiam traducit. Div. I. 3. Chrysippi auditor, unum librum edidit *de Divinatione*. II. 43. praedictionem eam concedit, qualis quisque natura et ad quam quisque rem maxime aptus futurus sit. [cf. de Or. II. 38.]

DIOGENES, *Graecus*, ad Div. II. 12. it. VIII. 8. M. Coelii Rufi amicus.

DIOGENES, Cluent. 16. servi nomen.

DIOGNOTUS, Venerius, Verr. III. 38. qui decumas Tissensium a Verre emerat.

DIONA, Nat. D. III. 23. mater Veneris.

DIONYSIARCHUS, Verr. IV. 22. proagorus Catinensis.

DIONYSIA, Q. Rosc. 8. saltatrix, *vid. Gell. I.* 5.

DIONYSIUS, Nat. D. III. 21. filius Jovis et Proserpinae. *vid. Anaces.*

DIONYSIUS, *Syracusanorum Tyrannus*. Div. II. 20. ejus mater, cum praegnans eum alvo contineret, somniavit, se peperisse Satyriscum, etc. Verr. V. 56. ejus lautumiae, ad Div. IX. 18. dicitur ludum Corinthi aperuisse. Nat. D. III. 34. sacrilegus. Div. I. 33. II. 31. ostentum equi ejus. Off. II. 7. Tusc. V. 20. ejus tyrannis, uxores, crudelitas, miseria.

DIONYSIUS, Heracleotes. Acad. IV. 22. Zenonis *Cittiei* discipulus. Fin. V. 31. propter oculorum dolorem a Stoicis descivit, *et fit Epicureus s. Cyrenaicus, unde μεταθέμενος dictus est.*

DIONYSIUS, *Stoicus*, Tusc. II. 10. Ciceronis aequalis, versus orationi nullo dilectu admiscebat. Dionysium Stoicum *laudat Laërt. VI.* 43.

DIONYSIUS, *Magnes*, Brut. 91. rhetor temporibus Ciceronis, qui cum eo in Asia adolescens multum fuit.

DIONYSIUS, ad Divers. V. 10. servus Ciceronis, anagnostes. ad Div. XIII. 77. qui bibliothecam Ciceronis tractavit, fugit. Att. IX. 12. Ciceronem bello Civili deserit, quamvis valde apud eum honoratus fuerat.

cursoribus, Catonem Uticensem avunculum habuit. Phil. X. 6. ei se exercitus, qui ad Dolabellam in Syriam ducebatur, in Macedonia tradit. ad Div. VIII. 14. Cn. Saturninum reum fecit. *v. Manut. Ad eum est Epist.* 22. L. VI. ad Div. *De eo v. Sueton. Ner. c.* 3.

L. DOMITIUS, Verr. V. 3. Praetor Siciliae in animadvertendo durus. *Est is, qui cum C. Coelio Caldo Consul fuit a. DCLIX. frater Cn. Domitii Censoris cum Crasso majore.*

L. DOMITIUS Aenobarbus, *Cn. f. Cn. n. Cn. pron. is, qui Consul fuit cum Appio Claudio Pulchro a. DCXCIX.* Att. I. 1. Ciceronem in petitione consulatus juvat. Mil. 8. quaesitor in causa Milonis. ad Div. VIII. 14. repulsam in petitione auguratus aegre fert. XVI. 12. ei ulterior Gallia decernitur a Senatu, ut Caesari succedat. Att. VIII. 1. et 8. Corfinii se tradit Caesari. stultus *dicitur.* Vatin. 10. laudatur. Brut. 77. Latine multaque cum libertate, sed sine arte dicebat; bello Civili interiit, *v. Caesar B. C. III.* 99. *memoratur etiam seqq. locis;* ad Div. VI. 21. VIII. 1. VIII. 8. VIII. 12. etc.

DOMITIUS, Appulus. Phil. XI. 6. Septemvir Antonianus. ad Div. VIII. 15. hospes Caesaris Intemelii.

DORIS, Locrensis. Tusc. V. 20. uxor Dionysii Tyranni.

DOROTHEUS, Verr. II. 36. Thermitanus.

DORYLAUS, Dejot. 15. legatus Dejotari ad Caesarem.

[DORYPHORI statua, Or. 2.]

DOTERIO, Att. I. 6. histrio.

DRACO, Or. I. 44. primus Atheniensium legislator.

DRUIDAE, Div. I. 41. vates et augures in Gallia, *de quibus consulant tirones Caesar. B. Gall. V.* 13. 14.

C. Livius DRUSUS, Brut. 28. ejus filii duo C. et M. *Pronepos est Drusi, qui primus cognomen hoc ab interfecto Drauso Gallorum duce tulit: ad quem Popma refert locum ad Att. VII.* 2. *Sed Pighius ad a.* 637. *refert ad M. Drusum C. f. qui Her. II.* 12. *Praetor dicitur: de quo, totaque familia v. Sueton. in Tiber.* 3.

C. DRUSUS, C. Fil. Brut. 28. qualis orator fuerit. Tusc. V. 38. JCtus, qui etiam, cum caecus factus esset, de Jure diligenter respondit, et a multis consultus est. *Hunc Drusum vulgo in veterum JCtorum commemoratione praetermittunt, etiam Pomponius.*

M. DRUSUS, C. fil. Brut. 28. Tribunus C. Gracchum iterum Trib. pl. fregit. *Nam ita legendum esse, non* fecit, *viri docti ad unum omnes censent, et res postulat. Hic est ille Drusus, qui hunc ipsam ob rem, quod Senatus causam contra Gracchum egit,* Patronus Senatus *appellatus est. Sueton. l. c. Ad hunc Drusum referunt etiam illud* de Offic. I. 30. in M. Druso adolescente magna fuit severitas. *Sed mihi ad ejus filium referendum videtur. Ipsa verba Ciceronis id docent. Primo ponuntur* L. Crassus et L. Philippus, *quo Consule dein Tribunus M. Drusus fil. fuit: deinde* C. Caesar, L. f. *Iisdem temporibus dicitur multa severitas fuisse in M. Scauro et in* M. Druso adolescente. *Pater autem illis temporibus adolescens non fuit. Item M. Drusus filius et M. Scaurus, ut hic, junguntur Dom.* 19. ad Herenn. II. 13. Praetor urbanus judicium reddidit, quod cum herede mandati ageretur. *Hunc M. Drusum Pighius refert ad a. U. DCXXXVII. hoc argumento, ut opinor, quod tribus annis post Consul factus est, quo ille saepe in digerendis Praetorum annis usus est. Si recte: est ille ipse Patronus Senatus. Nam tri-*

E.

L. Egilius: *sed Drakenborch. putat legendum Aemilius: quem vid.*

CN. EGNATIUS, Cluent. 48. Senator. Filium Cn. Egnatium exheredat, quod in judicio Juniano pecunias cepiſſet.

EGNATIUS MAXIMUS, ad Att. XIII. 34.

EGNATIUS, Sidicinus. ad Att. VI. 1. debitor Ciceronis.

L. EGNATIUS, Att. X. 15. foenerator. VII. 18. IV. 12. *hic forte idem cum ſeq.*

L. EGNATIUS RUFUS, ad Div. XIII. 43. etc. eques Romanus, negotiator. *Viri docti, quantum ex obſervationibus ad h. l. et alibi intelligo, hos omnes pro eodem habent. Ego ad minimum tres diſtinctos homines puto: unum* Sidicinum, *qui debebat Ciceroni, nomen, neque optimum neque peſſimum, quod in illum* Rufum *non convenit, hominem divitem et in provinciis negotia magna habentem; alterum, qui* Rufi; *tertium, qui* Maximi *cognomen habeat. Num utrumque cognomen ejusdem eſſe non putem.*

L. EGNATULEJUS, Phil. III. 3. Quaeſtor legionem Martiam ab Antonio avertit ad Octavium Caeſarem.

EGRITOMARUS, in Caecil. 21. Gallus, Cn. Domitii hoſpes, etc.

[ELEATICI philoſophi, Acad. II. 42.]

[ELECTRA, Agamemnonis et Clytaemneſtrae filia, Sophoclis tragoedia, de Fin. I. 2.]

ELESIODOLUS, Font. 5. *videtur de cohorte M. Fonteji fuiſſe. Nomen Romanum non videtur.*

ELISIUS, Terinaeus, Tuſc. I. 48. filium nimis lugens, in pſychomantia quid reſponſi acceperit, e Crantoris conſolatione.

EMPEDOCLES, Or. I. 50. Agrigentinus, phyſicus dictus. egregium poëma fecit. Nat. D. I. 12. elementa Deos facit. Acad. II. 13. confitetur ignorantiam, ut Socrates. *Pythagorae diſcipulus, de cujus ſcriptis vid. praeter alios Fabric. B. G. II.* 12. [et *Sturz: Empēd. Carminum reliquiae, Lipſ.* 1805.]

EMPIRICI, Acad. II. 39. *Genus medicorum, quod opponitur* λογικοῖς ἰατροῖς *ap. Sextum Emp. adv. Logic.* §. 156. 191. *Nihil anatomiae, nihil ſemioticae tribuit, omnia in uſu et experimentis ponit. vid. Celſus L. I. praef. ubi primum Serapionem ſe Empiricum profeſſum eſſe dicit.*

EMPLATORIUS, ad Div. I. 8. *nomen hominis obſcuri; non videtur Romanum eſſe.*

ENDYMION, Fin. V. 20. ejus ſomnus. Tuſc. I. 38.

ENGONASIS, N. D. II. 42. ſidus.

M. ENNIUS, Att. XV. 26. *ſed ſuſpectum eſt Corrado hoc nomen.*

Q. ENNIUS, ad Her. II. 32. [Brut. 19.] Rudius e Calabria, poëta, ſuo tempore praeſtans, Scipionique Africano propterea dilectus. v. p. Archia 9. Fulvium contra Aetolos bellum gerentem comitatus eſt. Acad. IV. 27. ſomniat ſe eſſe Homerum. Acad. IV. 16. ejus Epicharmus. de Divin. I. 13. ejus Andromacha. etc. [De morte Ennii cf. Brut. 20. Fragmm. ejus veterumque de eo teſtimonia colleg. *Bothius:* Poët. Scen. Lat. T. V. p. 23-28. R.]

EPAMINONDAS, [Thebanus,] ad Div. V. 12. apud Mantineam moritur. [cf. Tuſc. I. 49. V. 17.]

EPHORUS, Or. II. 13. 23. Brut. 56. Or. 51. 57. Cumaeus, Iſocratis diſcipulus, hiſtoriam ſcripſit. *De eo vid. Voſſ. de Hiſt. Gr. I. 7.* [*Fragmm. coll. Marx, Carlsr.* 1815. R.] *Cave confundas cum* Ephoro Cumano, *item hiſtorico, ſed recentiori.*

EPICHARMUS, Tuſc. I. 8. Siculus, poëta acutus. ad Att. I. 19. *Siculus dicitur, quia vix trimeſtris e patria in Siciliam venit. Eſt enim in inſula Conatus. Pythagoricus fuit et ſimul* ... *comi-*

insigni eruditione vir. Vixit Alexandriae, tempore Ptolemaei Evergetae. Ejus Geographica in magno pretio apud Romanos fuisse, etiam ex Caesare colligas, qui eum potissimum e Graecis nominat, ubi de silva Hercynia agit. de B. G. VI. 24. *Censuram totius operis Geographici agit Strabo L. I. et II. ubi inprimis monet, eum occidentales et septentrionales Europae partes parum cognitas habuisse. Melius de eo judicat L. XVII. vid. Casaub. ad Strab. pag.* 15.

[EREBUS, Deus, N. D. III. 17.]

ERECHTHEUS, vel ERICHTHEUS, Sext. 21. Rex Athenis, cujus filiae vitam pro patriae salute contemsere. Fin. V. 22. N. D. III. 19. quapropter Deae sunt Athenis habitae, ibique delubrum habent.

ERETRICI, vel ERETRIACI, Or. III. 17. Acad. IV. 42. *genus philosophorum Socraticorum a Menedemo Eretriaco ortum, qui e Schola Eliaca fuit.*

[ERIGONE, Icarii filia, Q. Ciceronis fabula, ad Q. Fr. III. 1. 9.]

ERIPHYLA, vel ERIPHYLE, Verr. IV. 18. Amphiarai uxor, *de cujus monili fabula nota est.* Inv. I. 50. auro vitam viri vendidit.

EROS, Att. X. 15. *Philotimi servus aut libertus.* ad Div. XII. 26. Eros Turius *quidam nominatur.* Q. Rosc. 11. *est nomen comoedi, e disciplina Roscii.* [Att. VI. 1. XV. 15. 20. Attici libertus vel procurator.]

C. ERUCIUS, S. Rosc. 13. accusator.

C. ESERNUS, Coel. 30. qui cum M. Camurtio est condemnatus propter facinus quoddam in Vettium commissum.

ETEOCLES, de Offic. III. 21. Oedipi Regis Thebanorum filius, et Polynices frater, quorum nota est fabula.

EVANDER, v. Avianus.

EVANDRUS, Acad. IV. 6. Lacydis auditor, Egesini doctor. *Academicus, et quidem de media Academia.*

EUBULEUS, N. D. III. 21. filius Jovis et Proserpinae. vid. in *Anaces.*

EUBULIDA, Verr. V. 42. Herbitensis.

EUBULIDES *Grosphus*, Verr. III. 23. Centuripinus.

EUCHADIA, Pis. 36. nomen foeminae Macedonicae.

EUCLIDES, Acad. IV. 42. discipulus Socratis, *a quo Megarici et Dialectici orti sunt*, solum bonum dicit, quod esset unum et simile et idem semper.

EUCLIDES, de Or. III. 33. Geometra Alexandrinus, *Ptolemaei Lagidae temporibus: nobilis Elementis geometr.*

EUDEMUS, Div. I. 25. Cyprius, familiaris Aristotelis, *qui in defuncti honorem Dialogum scripsit* Εὔδημος ἢ περὶ ψυχῆς, *cujus mentio est ap. Plutarchum et alios, quorum locos notat Jonsius de script. H. P. I.* 15. 3.

EUDOXUS, Div. II. 42. Platonis auditor, in astrologia facile princeps, contemnit Chaldaeorum praedictiones.

EVEMERUS, de Nat. D. I. 42. expressus ab Ennio. v. *Columnam ad fragm. Ennii p.* 312. *ed. Westh. Historiam Deorum composuit ex inscriptionibus, quae in templis habebantur aliisque locis, inprimis Panchajae Indiae, fictitia tamen haud dubie. Nam quae Diodorus S. V. p.* 318. *de ea habet, ex Evemero sumta sunt, ut bene monet Wesselingius V. Cel. De ea re notus est locus Lactant. I.* 11. *Atheus dictus est, quod, ut refert Plutarch. de Isid. et Osirid. p.* 360., *Deorum, qui putabantur, nomina ad veteres imperatores, reges, navarchos retulit. Locos veterum multos de eo attulere Davisius et Buherius ad Cic. l. c. Familiaris fuit*

F.

M.

M. FABIUS GALLUS, ad Div. VII. 24. Epicureus, librum scripsit de M. Catone. Att. VIII. 12. ad Div. II. 14. VII. 23.

M. et Qu. FABII, ad Div. XIII. 59. XV. 14. fratres. ibid. IX. 25.

FABIUS Luscus, Att. IV. 8. *videtur*, philosophus Epicureus fuisse: *nam et acutus dicitur a Cicerone.*

Numerius FABIUS PICTOR, *C. Pictoris f.* Div. I. 21. Graecos Annales scripsit. *Hunc Consulem exhibent Fasti Capit. a.* 487. *ad quem a. v. Pigh. add. Voss. l. c. qui filium ejus, C. nepotem, mavult intelligi ap. Ciceronem, sed sine argumento. De praenomine* Num. *in denariis antiquis v. Spanhem. de V. et Pr. N. T. II. p.* 26. *quem Ciceronis locus fugiebat. add. Duk. ad Liv. XXXVII.* 47. *bene disputantem adversus Spanhem. de loco Liviano.*

Q. FABIUS, Agrar. II. 33. Consul (quartum) cum Fulvio, quibus Coss. Capua capta est, *i. e. a. DXLIV. v. infra* Q. Maximus.

Q. FABIUS PICTOR, *C. f. C. n.* historicus, Annalium scriptor, Or. II. 12. Div. I. 26. *Vixisse tempore belli Pun. II. e Livio clarum est XXI. v. Voss. l. c. Ejus fidem in rebus Rom. nos adversus Polybium peculiari libello defendimus.*

Q. FABIUS, *Allobrogicus, (v. Plin. XXXIII.* 11.*)* Or. II. 66. Act. I. in Verr. 7. ejus fornix. Fornix Fabianus *saepe commemoratur, extructus a Q. Fabio Maximo Censore, qui Consul cum L. Opimio a. U. DCXXXII. Allobroges vicit*, (v. Plin. VII. 50.) *e quorum manubiis fornix extructus est. vid. Ascon. ad l. e. Ejus reliquiae adhuc visuntur. v. Graevius ad Flor. III.* 2. *Sigonius ad ann. DCXXXII. disputat, hunc Fabium non esse* Aemilianum, *quod plerisque persuasum est. Sed Vellej. II.* 10. *diserte appellat* Paulli nepotem. *Plin. XXXIII.* 11. fratrem *Cic. Clav.* Africani min. *vocat: quod esse non potest, si est Paulli nepos. Velleji auctoritas Fastis firmatur.*

Q. FABIUS Virgilianus, ad Div. III. 3. 4. Legatus Appii Pulchri in Cilicia. Att. VIII. 11. Pompejanus.

Q. FABIUS LABEO, *Cunctatoris nepos.* Brut. 21. juris et antiquitatis peritus. *Consul a. U. DLXX. cum Marco Marcello.* Off. I. 10. arbiter Nolanis et Neapolitanis de finibus a Senatu datus est.

Q. FABIUS Saguntinus, Balb. 22. a Metello Pio civitate donatur.

SER. FABIUS PICTOR, Brut. 21. juris et antiquitatis peritus. *De hoc vid. Voss. Hist. Lat. I.* 3. *qui refellit Corradum, qui pro* Servio *malebat* Servilianus. *Bene. Nam* Servilianus *genus duxit non a* Pictore, *sed a* Gurgite.

C. FABRICIUS, Br. 14. ad Pyrrhum Legatus missus de recuperandis captivis. Balb. 22. Consul Pyrrhi tempore cum Heracleensibus foedus facit. Off. I. 13. perfugam, qui Regi venenum se daturum promiserat, Pyrrho dedit. 4. justus nominatur. Tusc. III. 23. paupertatis tolerans. Leg. II. 23. in urbe sepultus est, quod in XII Tabulis prohibetur. *add.* Orat. II. 66. III. 15. Planc. 25.

C. et L. FABRICII, Cluent. 16. Aletrinates, Oppianici familiares.

Q. FABRICIUS, Sext. 35. Trib. pl. primus VIII. Kal. Febr. P. Lentulo Spinthere Cos. rogationem fert de Cicerone revocando. cf. in Sen. post Red. 8.

[FADIA, Phil. XIII. 10. uxor Antonii.]

FADIUS, ad Div. X. 32. miles quidam Pompejanus, a Balbo minore crudeliter tractatus.

[L. FADIUS, ad Att. XV. 15. Aedilis Arpini.]

Q. FADIUS, Phil. II. 2. libertinus, cujus filiam duxit M. Antonius

C.

C. *Marcius* FIGULUS, ad Att. I. 2. Conful cum L. Caefare *a. DCLXXXIX.* de Leg. II. 25. fepulcrum ejus fumtuofiffimum.

P. *Nigidius* FIGULUS. *v. in* Nigidius.

C. *Flavius* FIMBRIA, Brut. 45. accufatus a M. Gratidio de repetundis. Font. 7. Scauri teftimonium in eum nil valuit. Or. II. 22. qualis orator fuerit. Br. 24. bonus auctor in Senatu, tolerabilis patronus, nec rudis in jure civili. Planc. 21. in petitione tribunatus pl. repulfam tulit. Rabir. 7. cum C. Mario Cof. fuit *a. DCXLIX. adde* Off. III. 19. *vid. collecta Corrado ad Brut.* 84.

C. *Flavius* FIMBRIA, Brut. 66. M. Craffi inimicus. qualis orator. S. Rofc. 12. homo infanus, Q. Scaevolam in funere Marii vulnerari curat. *add. Corrad. l. c.*

L. FIMBRIA, Verr. V. 70. multis inimicitiis et laboribus ad honores pervenit. *Sed eft vitium in praenomine, corrigendumque C. ut jam monuit Manutius. Eft Confularis ille Fimbria: jungitur enim Mario: nec ullus* L. Fimbria *honoratus in libris antiquis occurrit.*

FIRMANI, fratres, Att. IV. 7. vide *L. Gavius.*

FIRMIDIUS, Sext. 52. Clodianarum operarum dux.

C. FLACCUS, *e Valeriis.* Quint. 7. Imperator et Praetor Galliae Scipione et Norbano Coff. *h. e. a. U. DCLXX.*

C. FLACCUS, L. fil. ad Div. III. 4. *fuit de cohorte Appii in Cilicia, certe fummus ejus amicus et familiaris. Itaque Ep.* 11. *dicitur curaffe, ut teftes mercenarii in Appium a fuis civitatibus notarentur.*

C. et M. FLACCUS Aviani, fratres, ad Div. XIII. 32. 78.

L. FLACCUS, *e Valeriis.* Phil. XI. 8. Conful *(DCXXII.)* cum P. Licinio *Muciano,* Flamen Martialis. *Itaque in ejus numis Mars et apex cernuntur.* Ei Licinius multam dixit, fi a facris difcederet ad bellum cum Ariftonico in Afia gerendum. Populus multam remifit; fed Pontifici Licinio parere juffit. *Etiam* Div. I. 46. *commemoratur* Flamen Martialis L. Flaccus. *fed is a collega Muciani diverfus fit neceffe eft, quod ex eo fe audiffe dicit Quintus frater, quae commemorat. De hoc Flacco accipio locum* in Caecil. 19. *ubi* Quaeftori ejus M. Scauro accufatio ejus *non conceffa* effe *dicitur. Ad eum locum nil interpretes, praeter unum Menardum, qui de L. Flacco, pro quo eft Oratio, accepiffe videtur, quod eft abfurdum, quando Divinatio in Caecilium longe ante fcripta eft, quam hic Flaccus in Gallia fuit. M. Scaurus eft pater, qui a. U. DCXXX. Aedilis fuit poft quaefturam, et L. Flacci aut ex praetura aut ex confulatu Quaeftor fuit.*

L. FLACCUS, *e Valeriis.* Brut. 62. Conful cum C. Mario *VI. Cof.* Planc. 36. Saturninum opprimit cum collega Mario *a. U. DCLIII. quarto anno poft Cenfor cum M. Antonio Oratore. v. Valer. M. II.* 9. 5. Att. III. 7. in bello Mariano arma capere noluit. Flacc. 25. ei Confuli tota Afia portas claudit, cum Mithridatem reciperent; *nempe cum fuffectus a Cinna Mario mortuo a. U. DCLXVII. et in Afiam miffus effet, ubi periit, auctore Appiano de B. C. L. I. pag.* 664. *add. Vell. II.* 23. 24. *Hunc a Fimbria Confulem, non Confularem, ut Vellej. tradit, interfectum, contendit Contarenus Var. Lect.* 7.

L. FLACCUS, *e Valeriis.* Agr. III. 2. Interrex *(a. U. DCLXXI.)* legem tulit, ut rata effent, quae L. Sulla feciffet. *v. Valeria lex. Eadem rogatione, juffu Sullae facta, etiam Dictator perpetuus factus eft Sulla. v. Appian.*

veniant, videndum, si qua ratione ex historia erui possit. Mihi nil certi succurrit. Hoc ex multis locis Ciceronis disco, Flavios nonnullos ei conjunctissimos fuisse. Si conjecturae locus, optime videntur in C. Flavium convenire, Bruti et Attici amicissimum, totiusque causae optimatium. v. Nepos in Attic. 8. *Plutarch. in Brut. extr. ubi, quam graviter ejus interitum tulerit Brutus, commemoratur.*

C. FLAVIUS Pusio, Cluent. 56. eques Romanus, qui M. Druso Trib. pl. restitit, equites legibus suis, de quaestionibus habendis in eos, qui ob rem judicandam pecuniam cepissent, in periculum vocanti.

CN. FLAVIUS, *Cn. an M. fil.? vid. Graev.* Cn. *est ap. Plin. H. N. XXXIII.* 1. *qui inprimis videndus. Vocatur ibi etiam* Annii filius, *uti ap. Gell. VI.* 9. *Liv. IX. ult. vocat* Cnei fil. *v. inpr. Drakenb. ad Liv. l. c. qui et praenomen Cn. praefert. ad Att. VI.* 1. scriba, Aedilis Appii (sc. Caeci), qui fastos publicavit, et actiones primum composuit atque edidit, v. Or. I. 41. Muren. 11. Att. VI. 1. *ab eo* Jus Flavianum *dictum est. Ea re meruit, ut usque ad aedilitatem proveheretur studio populi. v. Liv. IX. ult.*

L. FLAVIUS, eques Romanus, Verr. I. 5. V. 7. 59. Idem est, qui commendatur cum C. fratre Acilio Siciliae Procos. ad Div. XIII. 31. *An ex his est foenerator ille Att. XII.* 17.?

L. FLAVIUS, Att. I. 18. 19. Trib. pl. *Metello et Afranio Coss.* rogationem agrariam fert, sed non perfert. *v. Dio. XXXVII.* 52. Q. Fr. I. 2. §. 2. Praetor designatus *Caesare et Bibulo Coss.* Att. X, 1. ei a Caesare legio et Sicilia destinatur.

Q. FLAVIUS, Tarquiniensis. Q. Rosc. 11.

FLORA, Mater. Verr. V. 14. ejus ludi Romae.

FLORIUS, Cluent. 59. Larinas.

FONS, [Dea,] Leg. II. 22. Fontis ara prope Romam. [N. D. III. 20.]

FONTEJA GENS, Dom. 44. *plebeja*, in quam adoptatus est Clodius.

FONTEJA, Font. 17. soror M. Fonteji, virgo Vestalis.

C. FONTEJUS, pro Font. 4. Legatus M. Fonteji.

M. FONTEJUS, Att. IV. 15. Font. 1. sqq. Praetor Galliae per triennium e praetura, *pro quo est tota Oratio. Filius ejus, qui Servilii Legatus Asculi interiit. vid. Appian. B. C. L. I. p.* 633.

P. FONTEJUS, Dom. 13. et 29. homo plebejus, qui P. Clodium adoptavit.

M. FONTINUS, Att. I. 6. *pro quo Graevius* Fontejus.

FORTUNA, Div. II. 41. ejus templum Praeneste. ejus oraculum. Leg. II. 11. est vel hujusce diei, vel respiciens, vel fors, vel primigenia. [N. D. III, 25.]

FRANGONES, Att. 14. 10. *nomen militis veterani in plurali. Olim in libris nonnullis erat* Francones, *et de populo quodam capiebatur, v. c. Rhenano Rer. Germ. L. II. p. m.* 186. *sq. qui e Cod. Laurishemensis vestigiis corrigebat* Vangiones.

FUFFANUS, Att. VII. 15. Praetor Siciliae, *pro quo alii volunt:* Fursanus, vel Furfanius. *v. not.*

C. FUFICIUS, Verr. II. 12.

L. FUFIDIUS, Br. 29. mediocris patronus.

Q. FUFIDIUS, Pison. 35. eques Rom. negotiator in Macedonia L. Pisone Proconsule. *Ejus forte filius est* Q. Fufidius, Q. F. ad Div. XIII. 11.

A. FUFIUS, ad Div. XIII. 2. Ciceronis intimus, homo eruditus.

L. FUFIUS, Brut. 49. 62. Offic. II. 14. qualis orator. Manium Aquilium accusat. cf. Or. III, 13. II. 22. *Sed his locis plerisque est* Fusius. *Recte autem*

Div. VI. 8. *commemoratur* T. Furfanus Poftumus, *Praetor Siciliae poft bellum Civile Caefarianum, nefcio an idem.* Furfanus *quidem aut idem effe quod* Furfanius, *aut hoc illi fubftituendum effe non dubito. Sic* Fidiculanus *et* Fidiculanius *invenitur. Eft tamen alterum ufitatius.* v. Fuffanus.

FURINA, Nat. D. III. 18. lucus ejus. Q. Fr. III. 1. templum. *Ap. Victorem in reg. XIV. ponitur templum et lucus Furinarum cum infula. Eft etiam apud Gruter. Infcript. CCCXXXIII.* 1. *ara* Forinarum *pro* Furinarum, *ad q. l. v. notulam in Graev. ed. adjectam. Urfinus etiam apud Ciceronem mallit* Forinae *legi.*

A. FURIUS, poëta, Brut. 35. familiaris Q. Catuli patris, qui ei librum infcripfit de confulatu et de rebus geftis fuis. *Abfurde hic a Pruftio laudatur Macrob. VI. 1. ubi de Furio quodam fermo, qui diu poft Virgilium vixit.*

C. FURIUS, Balb. 8. legem de teftamentis tulit, de qua vid. *Lex Furia f. Fufia.*

L. FURIUS, Philus. Off. III. 30. rogationem fert cum S. Atilio de foedere Numantino et C. Mancino. Brut. 28. perbene Latine locutus eft et literatius quam ceteri. Or II. 37. eruditiffimos homines in Graecia palam femper fecum habuit. *Idem* eft, qui memoratur Arch. 7. Att. II. 19. Amic. 4. *Conful fuit Sext. Atilio Serrano a. DCXVII.* Att. XII. 5. *dicitur* P. Furius. *Et hoc praenomine etiam laudat Caffiodorus. v. Sigon. ad h. a.*

M. FURIUS Camillus, Dom. 31. in exilium mittitur; *is, qui poftea Dictator Gallos vicit, ab urbe deleta venientes, et tunc folus primusque hoc nomen obtinuit, ut oftendit contra Sigonium Periz. Animadv. Hift. c. 1. Valens citat etiam* M. Furium Camillum *ex Ep. ad Div. VII. 5. fed in melioribus edd. eft* M. Orfius.

Num. FURIUS, Or. III. 21. eques Rom. cantandi artis peritus.

P. FURIUS, Att. XII. 5. v. *L. Furius.*

P. FURIUS, Rabir. Perd. 9. a C. Deciano accufatur et condemnatur, homo turpiffimus. *Tribunus pl. factus eft ex libertino, de quo v. Appian. de B. C. L. I. p. 629. Ceterum in hac hiftoria videntur inter fe pugnare Cicero et Valerius M. VIII. 1. Nam Cicero damnatum dicit, Valerius a Deciano non damnatum, fcil. antequam condemnari poffet, a plebe difcerptus eft, ut proprie quidem non damnatus fit judicum fententiis, fed poenam tamen dederit, tanquam damnatus. vid. Pighius ad a. DCLIV.*

P. FURIUS, Cat. III. 6. focius Catilinae, e colonia Fefulana, quo Catilina ufus eft in follicitandis Allobrogum legatis.

Q. FURIUS, f. Fufius, Phil. II. 16. eques Rom. hereditate a M. Antonio everfus.

FURIUS, Balb. 20. praediator, cui tantum tribuit Q. Scaevola, ut, cum de jure praediatorio confuleretur, ad hunc amicos fuos rejiceret. *Ejus nullam fere mentionem faciunt hiftoriae Juris fcriptores, cum tamen Cafcellio hic jungatur.*

FURIUS, Verr. V. 43. Heraclienfis navarchus.

C. FURNIUS, ad Div. X. 1. amicus Ciceronis. VIII. 11. de Ciceronis fupplicatione laborat. Att. V. 18. ad Div. VIII. 10. Trib. pl. L. Paulli cupiditati provinciae occurrere fe velle minatur. X. 25. ejus praepropera feftinatio ad praeturam, *antequam fc. Aedilis fuiffet*, reprehenditur. X. 6. 8. Legatus Planci. etc.

C. et M. FUSIUS, Flacc. 20. equites Romani.

L. FUSIUS, orator. v. in *L. Fufius.*

G.

GA-

GAMALA, Att. XII. 23. [Incerta est nominis scriptura in MSS.]

GAMELEON, *mensis Graeci nomen.* Fin. II. 31.

GAVIANUS *Evandrus*, ad Div. XIII. 2. statuarius, libertus M. Aemilii. [v. *Avianus Evand.* — *Gavianus* videtur corrupt. ex *C. Avian.* R.]

L. GAVIUS *Firmanus*, Att. VI. 1. negotiator, ei praefecturam rogatu Bruti Cicero detulit. ibid. 3. contumeliosus est in Ciceronem. P. Clodii canis. *Fratrem habuisse colligo, quod Att. IV. 8. appellatur* Firmanus, *et Att. IV. 7. commemorantur* Firmani fratres.

P. GAVIUS *Cosanus*, Verr. V. 61.

T. GAVIUS Caepio, Att. V. 20. locuples et splendidus homo. *Alii praenomen faciunt* Sext. *quod probat Perizon. Anim. H. cap.* 1.

GAVIUS Olelus, Sext. 33. *Hoc nomen varie tentarunt viri docti. Maxime autem probatur doctis viris, v. c. Graevio, conjectura Perizonii, qui legebat:* Gavius Caepio. *v. Animadv. Hist. c.* 1. *p.* 30.

L. GELLIUS, Brut. 27. contubernalis C. Carbonis in consulatu. ibid. 47. qualis orator fuerit. *L. Crassi et M. Antonii temporibus floruit.*

L. GELLIUS, Balb. 8. legem de civitate tulit ex Senatus consulto. *v. Ind. Legg.* Cluent. 42. Censor cum Cn. Lentulo *tempore judicii Cluentiani, biennio post consulatum, quem cum Cn. Lentulo gessit a. DCLXXXI.* ad Quir. p. Redit. 7. a Cicerone remp. conservatam in concione dixit. Pison. 3. Ciceroni civicam deberi dicit. *Ejus mentio fit etiam* Verr. I. 48. in Verr. II. 38. *forte etiam* ad Div. X. 17. Leg. I. 20. ex praetura Athenas veniens, pacem inter philosophos facere suscipit et propterea ridetur. *Hujus frater fuit*

GELLIUS, Har. Resp. 27. Att. IV. 3. Clodianus. Sext. 51. Vatin. 2. homo seditiosus et popularis.

GELLII, Cn. et Sext. Div. I. 26. Leg. I. 2. historici Latini languidi et insciti, *de quibus vid. Vossium de Histor. Lat. I.* 8. *alii de uno Cn. capiunt. Fabric. in B. Lat. Indice citat* L. Gellium *e Cic. de Legg.*

GELO, N. D. III. 34. tyrannus Syracusanus.

GEMINUS, Tusc. I. 37. cognomen Serviliorum.

L. GENUCILIUS *Curvus*, ad Div. XIII. 53. in Hellesponto negotiator.

C. GETA, pro Cluent. 42. e Senatu ejectus a L. Metello et Cn. Domitio Censs. Censor ipse post factus est.

[GIGANTES, N. D. II. 28. Sen. 2. Diis bellum intulerunt.]

[GNATHO, parasitus apud Terentium, de Amic. 25. Unde *Gnathones.*]

M'. GLABRIO, *ex Aciliis, filius auctoris legis Aciliae.* Brut. 68. avum habuit Scaevolam: tardus ingenio. Act. I. in Verr. 2. Praetor et Quaesitor in causa C. Verris. Manil. 9. partem exercitus a Murena accipit. Harusp. Resp. 6. Pontifex. *De praenomine Glabrionum v. H. Reland. praefat. ad P. Relandi Fastos Cons.**** 2.

GLAUCE, Nat. D. III. 23. uxor Upis.

C. GLAUCIA, *e Serviliis*, de Or. III. 41. II. 61. et 65. Harusp. Resp. 34. Marium alio tempore laudat, alio vituperat. Rab. 7. Praetor seditiosus Coss. Mario et L. Valerio. Catil. III. 6. Praetor interficitur. Verr. I. 9. legem de repetundis tulit, *de qua v. Ind. Legg.*

GLAUCIPPUS, Agrar. I. 6. exceptus lege Papia, qua peregrini ejiciebantur.

P. GLOBULUS, Flacc. 32. 34. Praetor Asiae: *e gente Servilia.*

multis docet Perizon. Animadv. Hist. c. 3. p. 98. seqq. Legg. III. 16. homo turbulentus. Or. II. 65. ab Aculeone accusatur, defenditur ab L. Aelio Lamia. Off. III. 20. in praetura edictum de re numaria cum ceteris Praetoribus et Trib. pl. commune solus proponit callide, et ea re gratiosissimus fit. *De hac re add. Senec. de Ira III. 18. et Plin. XXXIII. 9. extr.* Petit. Cons. 3. a Catilina crudeliter interficitur: *quo respexit Lucan. II. 175. v. Intt. et quidem jussu Sullae. Senec. l. c.*

M. GRATIDIUS, *Arpinas.* Legg. III. 16. fert legem tabellariam Arpini, cui resistit Ciceronis avus. Hujus soror fuit M. Ciceronis Oratoris avia. Brut. 45. M. Antonii Or. familiaris et Praefectus in Cilicia, ibi interfectus est. Accusavit C. Fimbriam. M. Marii Gratidiani pater *naturalis.* Doctus Graecis literis, factus ad dicendum.

M. GRATIDIUS, Flacc. 21. ad Q. Fr. I. 1. §. 3. Legatus Q. fratris in Asia. *Eum Quintus dicitur ut fratrem amasse, et ipse fraterno in Cicerones animo fuisse. Eum puto aut hujus superioris* Gratidii *filium*, Gratidiani *fratrem, aut, quando temporum ratio non plane consentit, nepotem. Memoratur etiam* Gratidius, Trib. pl. *Lentulo Spinthere et Metello Coss.* ad Q. Fr. I. 4. *sed quando nusquam inter ejus anni Tribunos a Cicerone* Gratidius *nominatur, Manutius* Fabricius *legi volebat, probante Lambino; Gruterus autem* Fadii *cognomen putat esse, qui eo loco proxime antecedit* Gratidium.

GRATIUS, Arch. 4. accusator Archiae. *Olim legebatur* Gracchus; *quem P. Manutius putabat esse* Numerium Quintium Gracchum, *qui Lentulo Spinthere Consule Tribunus pl. fuit.*

T. GUTTA, Cluent. 26. Senator Rom. homo sordidus. c. 36. reus de ambitu. c. 45. notatur a Censoribus propter judicium Junianum, in quo pecuniam cepisse putabatur.

GUTTA, Q. Fr. III. 8. *ei multum tribuit Pompejus, eumque in petendo consulatu contra Milonem juvit.*

GYGES, Offic. III. 9. ejus annulus.

H.

HADRIANUS, *C. Fabius.* Verr. I. 27. V. 36. Praetor Africae, impune Uticae in praetorio vivus ab Uticensibus combustus, quod de principum nece conspirasset cum servis.

HAGESARETUS, *Larissaeus.* ad Div. XIII. 25. hospes Ciceronis.

M. HALIENUS Pelignus, Tusc. IV. 22. ab Africano minori scuto protectus morti eripitur. *Davisius e Codd. et Lapidibus reposuit:* M. Allienus.

HALIENUS, ad Q. Fr. I. 1. §. 3. Legatus Q. Ciceronis. *Sed hic quoque Ursinus* Allienus *malebat: alii:* Alienus. Allieni *etiam supra commemorati sunt.*

HALIMETUS, Att. IV. 12. *si vera est lectio.*

HAMILCAR, Carthaginiensis, Divin. I. 24. ejus somnium, in obsidione Syracusarum: a Syracusanis vivus capitur in eruptione aliqua.

HAMILCAR, Off. III. 20. pater Hannibalis. Eo imperatore capitur Regulus.

[HAMMON, s. *Ammon*, de Div. I. 1. 43. de ejus oraculo v. Ind. Geogr. s. h. v.]

HANNIBAL, Phil. V. 10. in obsidione Saguntini Legati Rom. ad eum venerunt L. Valerius Flaccus et Q. Baebius Tampilus. Div. I. 24. columnam auream in fano Junonis Laciniae conatus tollere monetur a Junone, ne faceret: neque id negligit. ibid. ejus somnium, quo jubetur Italiae bellum inferre. Off. I. 13. Romam mittit de captivis permutandis.

I.

HE-

HERACLEO, Verr. V. 86. archipirata, qui Praetore Verre Siciliam vexavit.

HERACLIDES, *Temnites.* Flacc. 18.

HERACLIDES, *Ponticus.* Tufc. V. 3. Div. I. 23. vir in primis doctus, auditor et difcipulus Platonis. Nat. D. I. 13. fabulis libros referfit, modo mundum, modo ftellas, modo terram et coelum Deum facit. Leg. III. 6. de republica fcripfit.

HERACLIUS, *Centuripinus.* Verr. II. 27.

HERACLIUS, *Syracufanus.* Verr. II. 5. 14. 22.

HERACLIUS, Verr. III. 37. *Tiffenfis.*

[HERACLIUS, Ameftratinorum legatus, Verr. III. 39.]

[HERACLIUS, Segeftanus, Verr. II. 43.]

HERACLITUS, *Ephefius.* Tufc. V. 36. phyficus. Acad. IV. 37. ftatuit, ex igni omnia gigni. de Fin. II. 5. σκοτεινὸς dictus eft. de N. D. III. 14. eum non omnes interpretantur uno modo. de Div. II. 64. valde obfcurus, et quidem, de Nat. D. I. 26. confulto.

HERACLITUS, *Tyrius.* Acad. IV. 4. auditor Clitomachi et Philonis, laudatur.

HERCULES, N. D. III. 16. fex Hercules inveniuntur. Off. I. 32. Prodicius: *dicitur fabula Herculis colloquentis cum Virtute et Voluptate, auctore Prodico.* ad Div. V. 12. Xenophontius: *eadem eft fabula, quam ex Prodico fumfit Xenophon. Memorab. Socr. II.* 1. pro Dom. 52. facra docuit.

C. HERENNIUS, Act. I. in Verr. 13. peculatus damnatus.

C. HERENNIUS, Sexti fil. ad Att. I. 18. Trib. pl. Metello et Afranio Coff. fert de traducendo ad plebem Clodio.

L. HERENNIUS, Verr. V. 59. argentarius Leptitanus. Verr. I. 5. negotiator Africanus a Verre fecuri percuffus.

L. HERENNIUS, pro Coel. 11. difertus, accufat M. Coelium de vi cum Atratino.

M. HERENNIUS, Brut. 45. Muren. 17. mediocris orator, in confulatus petitione L. Philippum vicit. *Conful a. DCLX.*

[HERENNIUS Gallus, hiftrio, ad Div. X. 32.]

HERENNIUS, *ad quem funt libri IV rhetorici: incertum eft, quis fit: vid. Fabric. B. L. Vol. I. p.* 97. 98.

HERILLUS, de Or. III. 17. Carthaginienfis, a quo dicuntur Herillii. Acad. IV. 42. Fin. V. 25. Zenonis Stoici auditor, in fcientia fummum bonum ponit. Orat. l. c. Herillii *dicuntur* Socratici.

HERMACHUS, Acad. IV. 30. [exempli caufa videtur nomen adhibitum.]

HERMACHUS, [Orell. et Schuetz. *Hermarchus.* R.] Fin. II. 30. Epicureus, ad eum epiftolas Epicurus fcripfit. *Mitylenaeus, teftamento Epicuri heres. Luërt. X.* 21.

HERMACHUS, *Chius,* de Harufp. Refp. 16. [Orell. et Schuetz. *Hermarchus.* R.]

HERMACREON, Inv. I. 30. portitoris nomen, qui portoria Rhodiorum redemit.

[HERMAE *Pentelici* ftatuae, v. Ind. Geogr. f. v. *Pentelicus.*]

HERMAGORAS, Inv. I. 6. et 51. Brut. 76. rhetor celeberrimus: praecepta fcripfit expedita ad inveniendum, fed tenuia ad ornandum. Inv. I. 11. conftitutionis translativae auctor eft. *De eo vid. Interp. ad Quintil. III.* 1. *Nam eum fecutus eft. Diverfus eft ab* Hermagora Temnite, *qui* Carion *dictus eft, et Romae Augufti temporibus vixit, cujus libros commemorat Suidas in* Ἑρμαγόρας. *Pompejus decedens ex Afia, finito bello Mithridatico, Rhodi contra eum difputavit* περὶ τῆς καθ' ὅλον ζητήσεως, *quam difputationem defcripfit Pofidonius. Plut-*

toris et M. Ciceronis pueri. Brut. 95. argutus et sententiosus. cf. Or. 69.

HIERONYMUS, *Rhodius*. Or. 57. Peripateticus: in Isocratis libris multos versus invenit. Acad. IV. 42. vacuitatem doloris summum bonum esse dicit. cf. Fin. II. 3. et 6.

HILARUS, Att. XII. 37. XIII. 19. est servus et librarius, deinde libertus Ciceronis. Att. I. 12. fugit ad C. Antonium in Macedoniam. *Alius* Hilarus est ad Div. XIII. 32. libertus Cn. Otacilii Nasonis, et Att. XVI. 4. libertus Libonis.

HIPPARCHUS, Att. II. 6. scripsit contra Geographica Eratosthenis. *Nicenus fuit, astrologia celeber, circa Olymp. CLX. Ejus librum contra Eratosthenem commemorat Strabo L. I. p. 14. L. II. p. 133. eum Eratostheni iniquiorem putat. L. II. p. 149. autem discrte dicit, eum non tam Geographica scripsisse, quam Eratosthenis Geographica reprehendisse.*

HIPPIAS, *Eleus*. Or. III. 32. Sophista celeber Socratis temporibus. *vid. Platon. Hippiam.* Gloriatus est, nil esse in ulla arte cum liberali, tum illiberali, quod ipse nesciret. conf. Brut. 8, 85.

HIPPIAS, *Pisistrati filius*. Att. IX. 19. arma contra patriam fert, in pugna Marathonia cadit.

HIPPIAS, *Philoxeni filius*. ad Div. XIII. 37. Calactinus.

HIPPIAS, Phil. II. 25. mimus. *Plutarch. in Antonio.*

Q. HIPPIUS, ad Div. XIII. 76. vide *C. Valgius Hippianus.*

[HIPPOCENTAURUS, i. q. *Centaurus*, fabulosa figura ex equo et homine composita, Tusc. I. 37. N. D. II. 2.]

HIPPOCRATES, *Cous*. Or. III. 33. *Est medicus ille celeberrimus.*

HIPPODAMIA, Tusc. III. 12. [Pelopis uxor.]

[HIPPODAMUS, ad Q. Fr. III. 1.]

HIPPOLYTUS, *Thesei filius*. Heren. IV. 34. Tusc. IV. 11. odium ejus in mulieres. Off. I. 10. ab equis Neptuni discerptus est.

HIPPONAX, Nat. D. III. 33. *Jambographus, qui jambis mordacibus Anthermum et Bubalum ad restim redegit, a quo in* Orat. 57. pes Hipponacteus, et ad Div. VII. 27. praeconium Hipponacteum *dicitur.*

HIRRUS, ad Div. VIII. 8. *cognomen Lucceiorum.*

C. HIRRUS, Att. VIII. 11. Pompejanus, quem Caesar *Ulcillam* dixit. ad Div. II. 10. a M. Coelio in petitione aedilitatis vincitur. ad Div. VIII. 9. contra Caesarem sententias dicit post repulsam, et totus mutatur. ad Div. VIII. 2. *adde in* Lucceius.

A. HIRTIUS, ad Div. VII. 33. declamat apud Ciceronem. Phil. XII. 4. Phil. I. 15. ejus Consulis design. recuperata valetudine populus gaudet. Phil. VII. 4. Ciceronis collega, sc. *in auguratu*. Phil. VII. 4. ad bellum contra Antonium proficiscitur. ad Div. X. 33. Antonium vincit, sed in oppugnatione castrorum perit.

HISMENIAS, Verr. IV. 42. Tyndaritanus nobilis.

HISPO, vel HIPSO, ad Div. XIV. 1. Centurio fuisse videtur, missus a Coss. vel Tribuno pl. Clodio, ut Ciceronem exulem persequeretur.

HOMERUS, Arch. 8. de ejus patria quae urbes contenderint. Or. III. 34. ejus libros sic, ut nunc habemus, confusos antea disposuit Pisistratus. Fin. V. 18. ejus fabula de Sirenibus explicatur. Tusc. V. 39. caecus fuisse dicitur. I. 16. ejus *venvia*. V. 3. Lycurgi aequalis. I. 1. ante Romam vixit. de Sen. 15. multis seculis ante Hesiodum. Div. II. 10. sententia de fato. [Ante Homerum poëtae fuerunt, Brut. 18. cf.

P. JUNIUS, Verr. I. 50. frater M. Junii, *de quo ibidem. Praenomen P. omnes libri praeferunt. Sed tamen Dukerus ad Liv. XXXIV. 1. dubitat, an fit potius D., quod P. praenomen alienum videatur a familia Junia.*
Q. JUNIUS, Verr. I. 7. Senator.
T. JUNIUS, L. F. Tribunitius. Br. 48. accufavit de ambitu P. Sextium Praetorem defignatum et vicit: laudatur.
JUNIUS, ad Div. VII. 23. familiaris quidam Avianii ftatuarii. *Alius Junius eft* Att. XII. 14.
JUNO, N. D. I. 29. Argiva, Romana, Lanuvina, diverfa figura, *ad quem locum confer numum gentis Prociliae ap. Urfinum et Morellium, qui plane confentit cum defcriptione Ciceroniana.* de Div. I. 24. Lacinia, columnam in ejus fano vult tollere Hannibal: *quod fanum erat ad promontorium Lacinium. vid. Gronov. ad Liv. XXIV. 3.* Verr. I. 19. Samia. Mur. 41. Sofpita, *Lanuvii.* [Lucina, N. D. II. 27.]
JUPITER, N. D. [I. 29.] III. 21. tres Joves numerantur. Fin. III. 20. Salutaris, Hofpitalis. ad Div. VII. 12. Lapideus. c. 58. ejus tria in orbe figna celebrabantur. ad Div. IX. 16. Minianus, *quia quotannis minio pingendus locabatur.* [Olympius, N. D. III. 35.] Verr. IV. 53. ejus templum Syracufis. Div. II. 41. puer lactens cum Junone Fortunae in gremio fedens, mammam appetens, caftiffime colitur a matribus. Ejus templum Praenefte. de Div. I. 35. Stator. Ejus fignum. in Pif. 35. Urius, i. e. *auctor bonorum ventorum: eum Latini* Imperatorem *vocarunt.* Verr. IV. 57. *nulla Graeci verbi ratione habita. vid. Graev. ad Verr. l. c. v. et loca veterum de templo Bofporano Jovis Urii ap. Taylorum praef. ad Diff. in Legem decemviralem.* Div. I. 10. Summanus, *v. in* Summanus. [Jupiter Capitolinus et Ammon, N. D. I. 29. Dodonaeus, de Div. I. 34. Optimus, Maximus, N. D. III. 36. Jovis ftella, Φαέθων dicta, N. D. II. 20.]
JUVENTAS, [N. D. I. 40.] Brut. 18. Dea. Att. I. 18. ejus facra anniverfaria.
JUVENTIA, Planc. 7. familia Confularis ex municipio Tufculano.
JUVENTIUS, Planc. 24. primus de plebe Aedilis Curulis factus eft.
M. JUVENTIUS *Pedo*, Cluent. 38. Senator juftiffimus.
T. JUVENTIUS, Br. 48. lentus in dicendo, fed callidus et magna juris civilis fcientia.

K.

KANA et KANUS, v. *Cana* et *Canus.*

L.

LABEO, ad Q. Fr. I. 1. §. 14. de cohorte Praetoris Q. Ciceronis in Afia.
L. LABEO, Heren. IV. 27.
D. LABERIUS, ad Div. VII. 11. XII. 18. mimus, poëta clarus et mordax. *Eques Rom. a C. Caefare juffus in theatrum prodire, de quo v. Macrob. Saturn. II. 7. ubi fragmentum ejus infigne. Apud eundem aliquot ejus dicteria.*
M. LABERIUS, ad Div. XIII. 8.
Q. LABIENUS, Rabir. Perd. 7. T. patruus; cum Saturnino Capitolium occupat.
T. Attius LABIENUS, Rabir. Perd. 2. Trib. pl. Cicerone Confule C. Rabirio perduellionis crimen intendit, quod Saturninum interfeciffet. Att. VII. 11. ad Div. XVI. 12. difcedit a Caefare, *cujus Legatus fuerat,* et ad Pompejanos transit: *v. inpr. Diodor. Sic. XLI. p.* 154. Att. VIII. 2. propterea parum dignitatis habet. Div. I. 32. e pugna Pharfalica fugit. Att. VII. 7. dives, *qui etiam urbem condidit.*

et in clivo Capitolino steterat. ad Div. XI. 16. 17. praeturam petit Antonio et Dolabella Coss. *quam et sequente anno gessit: unde* Praetorius *dicitur Plinio VII.* 52. *et Valer. M. I.* 8.

[LAMIAE, conductores domus Q. fratris in Carinis, Q. Fr. II. 3.]

LAOMEDON, Tusc. I. 26. Ganymedis pater.

[LAR familiaris, deus domesticus pro domo ipsa, Verr. III. 11. 54. *Lares*, p. Quint. 27. eorum aedes, N. D. III. 25.]

LARGIUS, Or. II. 59. *e Scriboniis, idem nomen, quod Largus.*

LARGUS, ad Div. VI. 8.

LARTES, *seu potius* Lar vel Lars Tolumnius. Phil. IX. 9. Rex Vejentium, qui quatuor Rom. Legatos Fidenis interemit. *Fuit autem hoc praenomen dignitatis, et Regibus omnibus commune.*

LARTIDIUS, Att. VII. 1. *nomen, quo utitur ad Milonem reprehendendum.*

M. LATERENSIS, *e Juvenciis.* Att. II. 17. tribunatum non petit, ne juret in Caesaris legem agrariam. v. *Lex Julia agraria.* Planc. 1. studiosus Ciceronis. Plancium de ambitu accusat, quod ipse in ea petitione repulsam tulerat. ad Div. VIII. 8. Praetor Marcello et Paullo Coss. ignorantissimus juris civilis. Att. XII. 17. Augur. ad Div. X. 21. Legatus M. Lepidi: *qui se ipse interfecit, cum Lepidus Antonium clam se in castra recepisset.* ad Div. X. 23. fides ejus et animus in remp. Vatin. 11. ei insidias Vatinius facit: laudatur.

[LATIAR, ad Q. Fr. II. 4. i. q. feriae Latinae, Macrob. Sat. I. 16.]

LATINUS, ad Div. XII. 30. *Legatus C. Calvisii in Africa, qui cum duobus aliis, absente Calvisio, provinciam obtinebat.*

[LATONA, Apollinis et Dianae mater, N. D. III. 23. Asteriae soror, III. 16. 18.]

[LEAENA, meretrix Attica, Fragmentt.]

M. LECCA, *e Porciis,* Catil. I. 4. socius Catilinae.

[LEDA, N. D. III. 21.]

LEJUS, ad Att. V. 20. *sed v. notus.*

C. et M. LENII, f. LAENII, *nam iidem sunt,* fratres. ad Div. XIII. 63. Planc. 41. Sext. 63. Ciceronem expulsum Brundisii in hortos suos recipiunt, contemtis Clodii minis. ad Att. V. 20. 21. *Hic est* M. Lenius, *qui primus* ὀρνιθοτροφεῖον *invenit Brundisii. v. Varro R. R. III.* 5. 8. *ubi male Ursinus e Plinio X.* 50. *corrigi vult* Laelius, *cum ibi potius* Laenius *sit reponendum.*

LENTIDIUS, Dom. 33. Sext. 37. *plebejus e Clodianis operis.*

LENTO, Caesenius, Phil. XII. 9. Antonianus VIIvir.

Cn. *Cornelius* LENTULUS, *Clodianus*, Verr. II. 38. Consul cum L. Gellio *a. DCLXXXI.* Verr. V. 7. Cluent. 42. Censor cum L. Gellio. Flacc. 19. Temnitarum patronus. Dom. 47. bona ejus a C. Atinio Labeone Trib. pl. consecrantur. Br. 64 66. qualis orator. *Ejus nomen est etiam* pr. L. Man. 23. Vatin. 11. *cum vulgo legeretur:* Cn. Lentulum et Q. Claudium, *viri docti e MSS. reposuerunt:* Cn. Lentulum Clodianum, *Ursinus, Gruterus, Fr. Fabricius, alii: quis autem sit ille* Lentulus Clodianus, *tacent. De hoc nostro quidem Lentulo capi non potest, qui diu ante Consul fuerat, quam C. Antonius accusaretur. In altera autem lectione omnia expedita sunt. Nam* Cn. Lentulus *erit* Marcellinus, *qui eo anno Praetor potest fuisse, de quo sermo, cum biennio post Consul fuerit.*

Cn. LENTULUS, *Marcellinus. Patrem* Claudium Marcellum *plebejum habuit.* ad Div. XV. 10. *Ascon. in Divinat. c.* 4. *Debebat se appellare* Claudianum, *sed maluit* Marcellinum. *Ma-*

Fuisse

Fuisse autem P. Lentuli, principis Senatus, nepotem, Ciceroni credimus, Catil. III. 5. Itaque et hic, ut saepe, errat Asconius ad Div. in Caecil. c. 21. ubi filium illius Lentuli facit. Hunc etiam puto esse eum, qui Quaestor urbanus cum L. Triario fuit, Scipione et Norbano Coss. ut opinor, Verr. I. 14. Nam inter eum annum et consulatum ejus interjecti sunt anni XII.

P. LENTULUS *Marcellinus*, filius M. Marcelli, patris Aeserinini, Brut. 35.

P. LENTULUS Spinther, *ita dictus ab histrione quodam, propter similitudinem.* Off. II. 16. Consule Cicerone Aedilis, splendore vincit omnes. ad Quir. p. Red. 5. ad Senatum de Cicerone revocando refert. *De ejus opera in Cicerone revocando in hac Oratione, et ea in Senat. p. R. aliisque saepe commemoratur.* ad Div. XIII. 48. Ciliciae Proconsul legem Ciliciae constituit, ad Div. I. 1. sqq. Ptolemaeum reducere cupit in regnum. ad Div. XII. 14. in fuga Pharsalica a Rhodiis non recipitur. VI. 21. in bello Civili perit. Brut. 77. parum natura valuit, sed disciplina.

P. LENTULUS Spinther, fil. ad Div. I. 7. laudatur. VII. 26. Augur. Sext. 69. Augur fit eodem anno, quo togam virilem accepit: quomodo, docet Manutius ad Div. VII. 26. XII. 14. 15. *quae sunt ipsius epistolae; ex quibus intelligitur, cum Proquaestorem Trebonii in Asia fuisse*, post ejus mortem se Propraetorem appellat, praeturam Asiae a Senatu petit, et de rebus gestis suis exponit. *In eadem epistola significat, se participem caedis Caesarianae fuisse.* ad Att. XII. 52. divortium facit cum Metella. *Adoptatum esse a Manlio Torquato, e Dione XXXVIII. p. 99. docet Manutius ad Ep. ad Div. I. 7. extr.*

LENTULUS, de Har. Resp. 17. orator gravis et disertus: P. Clodium accusat de religionibus violatis. *Qui sit intelligendus, nescio. Freinshemius Suppl. Liv. CIII. 30. P. Lentulum Spintherem Trib. pl. vocat: quod recte Crevierius refellit ex eo, quod Spintheres patricii, Tribuni plebis esse non potuere. Tribunum pl. accusatorem fuisse, diserte tradit Plutarch. in Caesare: sed nomen non addit, igitur Lentulus aliquis eo anno Tribunus fuerit, necesse est, quod non vidit Pighius.*

LENTULUS puer, Att. XII. 28. 30. *Tunstallus ep. ad Middleton. 184. putat, esse filium Tulliae ex ultimo marito P. Lentulo, quem ei tribuit Ascon. ad Or. in Pison. init. Plutarchus dicit, eam mortuam παρὰ λέντλῳ: quod Tunstallus de marito intelligit, non de domo. Mortua enim est in Tusculano patris.*

LEON, Verr. V. 6. Megarensis.

LEON, Tusc. V. 3. Phliasiorum princeps, tempore Pythagorae. Hujus cum eo de philosophia sermo.

LEONIDAS, *is, qui pro patria occubuit ad Thermopylas.* Tusc. I. 42. 49. Fin. II. 19. 30.

LEONIDAS, Verr. V. 5. Lilybaetanus.

LEONIDES, ad Div. XV. 21. princeps Atheniensium *tempore Ciceronis.* Att. XV. 16. 18. XVI. 16. de Cicerone fil. ad patrem scribit, eumque mediocriter laudat.

LEONTIUM, Nat. D. I. 33. meretricula Epicurea, contra Theophrastum scripsit eleganter.

M. Aemilius LEPIDUS, Or. II. 71. Provinc. 9. Censor *a. DLXXIV.* cum M. Fulvio *collega* statim redit in gratiam. Bis Consul et Pontifex M. *Hic est, qui princeps Senatus passim dicitur*, v. c. Rabir. Perd. 7. *Hic est etiam,*

LI-

LICINIA, ad Div. VII. 23. Caffii foror, *fed non germana.*

LICINI AATRIA, [vid. *Ind. Geograph.*]

LICINIAE, Brut. 58. neptes C. Laelii e filia L. Licinio Craffo collocata, Dom. 53. Brut. 43. [Non autem *C. Laelii*, fed *Laeliae*, (quae vid.) e filia *Mucia*, *L. Licin. Craffo* collocata neptes fuerunt. Una earum, P. Scipionis Nasicae uxor, filium habuit L. Craffum, (fub cujus nom. idem, qui hic error eft) L. Craffi avi materni teftamento adoptatum, Brut. 58. — At quae Dom. 53. *Licinia Caji* filia virgoque Veftalis appellatur, quamque effe eandem credo, quae Brut. 43. *Licinia* virgo a Craffo defenfa dicitur, cum hisce *Liciniis*, *L. Licinii Craffi* filiabus, non eft commifcenda. R.]

[LICINIANA DOMUS, ad lucum Pifonis, Q. Fr. II. 3.]

LICINIUS, Or. III. 60. fervus literatus C. Gracchi, poft cliens Q. Catuli.

LICINIUS, Mil. 24. popa.

LICINIUS, Phil. II. 23. de alea condemnatus a M. Antonio in tribunatu reftituitur.

LICINIUS, Q. Fr. II. 1. libertus quidam aut negotiator, in provincia Afia. *Videtur effe idem, qui I. 2. §. 2. memoratur.*

LICINIUS, Q. Fr. I. 2. §. 4. Aefopi hiftrionis fervus.

LICINIUS Macer, v. Macer.

C. LICINIUS Calvus, Brut. 81. ejus dictio et ingenium. ad Div. VII. 24. Tigellium acri carmine perftrinxit. ad Div. XV. 21. amicus Ciceronis; *cum ante inimicus fuiffet, propterea quod patrem ejus Licinium Macrum Praetor de repetundis damnaverat. vid. Valer. M. IX. 12. 7. Ejus mentio etiam* de Fin. I. 2. v. *Calvus Orator.*

A. LICINIUS, Archias. v. in *Archias.*

A. LICINIUS Ariftoteles, Melitenfis, ad Div. XIII. 52.

C. LICINIUS Nerva, Brut. 34. in tribunatu et tota vita improbus. *Corradus ad h. l. putat, eundem effe, qui ap. Varr. R. R. II. 4. fed is praenomen* A. *habet. Apud Livium XLV. 45. eft C. Licinius Nerva Praetor: fed ab hoc diverfum effe Ciceronianum, temporis ratio docet, quae fatis indicat, Graechorum temporibus fuiffe. Tribunatum ejus a. DCXXXII. alligat Pighius, argumenta incerto.*

C. LICINIUS, Sacerdos. Cluent. 48. in equitum cenfu a P. Africano contumelia afficitur.

L. LICINIUS, Verr. II. 49. *Craffus, Q. Mucii collega in confulatu.*

P. LICINIUS Varus, Or. II. 61.

P. LICINIUS, Coel. 25. *Manutio alius videtur a P. Licinio Craffo, M. fil.*

LIGARII, fratres, ad Div. VI. 13. *Q. T. et tertius, cujus cognomen ignoro.* Quintus exulat, fed fpem reditus habet. [Scriptae ad eum Epp. ad Div. VI. 13. et 14.] *De eo v. Argum. Orationis pr. Ligario et ipfam Orationem.* Titus Quaeftor urbanus fuit, *Lentulo et Philippo Coff.* Ligar. 12. cf. Att. XIII. 44.

LIGUR f. LIGUS, eft *cognomen* Aeliorum, Cluent. 26. *Apud Ciceronem occurrunt:*

L. LIGUR, Verr. I. 48. Att. VII. 18. etc. *frater M. Octavii Liguris*, et SEXT. LIGUR, Trib. pl. qui *(anno Clodiano)* fibi Liguris cognomen fumferat, ut ex Aelia familia videretur. Dom. 19. Sext. 32. LIGUS, pater, Att. XII. 23. *utrum fit de fratribus illis duobus, an alius, nefcio.*

[LIGURINUS μῶμος, Att. V. 20. v. not.]

A. LIGURIUS, ad Div. XVI. 18. Caefaris familiaris. Att. XI. 9. Q. Fr. III. 7.

LINDUS, Nat. D. III. 21. conditor Lindi *in Rhodo infula.*

L.

L. LUCILIUS Balbus, Brut. 42. doctus, Ser. Sulpicii praeceptor. *Corradus fratrem putat Quinti; et patrem L. ad Div. III. 4.*

L. LUCILIUS, ad Div. III. 4. *videtur inter Appii Pulchri comites in Cilicia fuiſſe.*

Q. LUCILIUS Balbus, Nat. D. I. 7. Stoicus, Graecis par. *Itaque etiam L. II. inducitur e Stoicorum diſciplina explicans locum de Natura Deorum.*

Sext. LUCILIUS, ad Att. V. 20. T. Gavii Caepionis fil. Trib. mil. in exercitu Bibuli.

LUCILIUS, ad Div. XII. 13. claſſi Dolabellae Praefectus in Aſia poſt Caeſaris mortem. *Sed quia Appianus* L. Figulum *hunc Praefectum fuiſſe dicit, corruptum locum viri docti ſuſpicantur. Manutius e Codd. legi volebat:* Lucius. *Praenomina enim interdum pro nominibus aut cognominibus ponuntur. Victorius ſuſpicatur, ei Lucilio cognomen Figuli fuiſſe.*

[LUCIUS, Att. I. 5. eſt L. Cicero, M. Ciceronis frater patruelis.]

LUCRETIA, Lucretii Tricipitini filia, Leg. II. 4. de Fin. II. 20.

M. LUCRETIUS, Verr. I. 7. Senator.

[Q. LUCRETIUS Ofella, Brut. 48. Ern. ſcripſ. *Aphilia*, Schuetz. et Orell. *Oſella.* cf. Corrad. qui probat *Ofella*, eundemque hunc eſſe putat, qui in Liv. Epit. 88. et 89. commemoratur. v. *Aphilia.*]

Q. LUCRETIUS Viſpillo, Brut. 48. juris peritus.

Q. LUCRETIUS, Att. IV. 16. accuſat Druſum. VII. 24. 25. familiaris Caſſii. VIII. 4. Sulmonem fugit.

T. LUCRETIUS Carus, Q. Fr. II. 11. ejus poëmata laudantur.

CN. LUCULLUS, Att. XV. 1. familiaris Ciceronis, matrem effert: in funere adeſt Cicero.

L. LUCULLUS, Quint. 16. juris peritus. *Quis fuerit, neſcio. Probabilis eſt conjectura P. Manutii corrigentis:* L. Lucilius: *de quo ſupra. Niſi tamen eſt is, qui in* Tog. Cand. accuſator Catilinae *commemoratur: quem Aſconius* paratum eruditumque *vocat. Sed Crevierius V. C. ad Freinsh. Suppl. Liv. CII. 19. corrigit* Luccejus*: et intelligit eum, ad quem eſt pulcra illa Ciceronis epiſtola. Nam 1) accuſator ille fuit eruditus, 2) paullo poſt fruſtra conſulatum petiit: quae bene conveniunt Luccejo. 3) Aſconius paullo poſt commemorat Lucceji Orationem in Catilinam. Itaque valde probo Crevierii correctionem.*

L. LUCULLUS, Tog. Cand. accuſator Catilinae. *Aſconius vocat* paratum eruditumque.

L. LUCULLUS, *e Liciniis plebejis.* Brut. 21. A. *Poſtumii* Albini collega *in conſulatu a. DCII.* Acad. IV. 45. L. Luculli avus.

L. LUCULLUS, L. F. L. N. Off. II. 16. Acad. IV. 1. ulciſcendi cauſa accuſavit *Servilium Augurem, qui patrem de peculatu reum fecerat, Plut. p.* 491. *De ejus laudibus et rebus geſtis lege in primis Acad. IV.* 1. *ſqq.* ibid. Antiochum philoſophum Quaeſtor ſecum habuit et Imperator. Off. II. 16. magnifica aedilitate cum fratre functus eſt. Cluent. 49. ex SCto ferendam legem, ſi qui eſſent, quorum opera factum eſſet, ut judicium Junianum corrumperetur, non tulit. Sext. 27. L. Manil. 8. Muren. 15. res in Aſia geſtae *poſt conſulatum a. DCLXXIX.* Brut. 62. a forenſi eloquentia alienus. Fin. III. 2. bibliotheca, *quam filio reliquit.* Leg. III. 13. quomodo magnificentiam villae defenderit. Att. I. 19. hiſtoriam Graece ſcripſit. Dictum Luculli de hoc libro. *Intelligendus liber de bello Marſico, Graece ſcriptus, cujus mentio ap. Plut. in Lucull. Inepte Urſinus de Lucullo avo ſ. potius de ejus collega Albino intelligit. Nam Cicero, Lucullum, quod ibi eſt,* Attico

tra Leocratem Oratio. Cicero eum appellat accufatorem.

LYSANDER, de Off. I. 30. Lacedaemonius verfutiffimus et patientiffimus. I. 22. Lacedaemoniorum imperium dilatat. Div. I. 42. leges Lacedaemoniorum mutare prohibetur ab Apolline Delphico. I. 34. in ejus ftatuae capite Delphis fubito corona extitit ex afperis herbis.

LYSANDER, Off. II. 23. propter injuftitiam urbe pulfus eft. *Ephorus fuit, diverfus a fuperiore, prope* 150 *annis poft illum vixit: de quo vid. Plutarch. in Agide.*

LYSANIAS, Flacc. 18. Temnites.

LYSIADES, Antonianus, Phil. VIII. 9. *ubi tamen Muretus malebat legi* Lyfides.

LYSIADES, Athenienfis. Phil. V. 5. Phaedri philofophi filius.

LYSIAS, orator Athenienfis. Brut. 16. Athenis natus et mortuus eft. Timaeus Syracufiis vindicat. Plurimas orationes veras reliquit. Orat. I. 54. Socrati orationem fcriptam dedit, qua uteretur ad judices. Brut. 12. primus profeffus eft, effe artem dicendi. Or. 26. fatis in orationibus facetus. cf. de Or. II. 22. Brut. 7. 9.

LYSIAS, Fin. V. Stratonis difcipulus. *Quia nullus Stratonis difcipulus hoc nomine notus eft, Viri docti legunt* Lyco, *de quo fupra.*

LYSIAS, Phil. VIII. 9. *unus de grege M. Antonii IIviri. Muretus pro* Lyfiade *legebat* Lyfide. *Ea nomina inter fe confundi, docent viri docti ad Nepot. Epam.* 2.

LYSIDICUS, Phil. XI. 6.

LYSIMACHUS, Tufc. I. 43. V. 40. Rex *(Thraciae, ante Dux Alexandri)*, Theodoro Cyrenaeo philofopho fruftra crucem minatur. v. *Theodorus Cyrenaeus. Buherius ad h. l. reprehendit Aldobrandinum, qui ad Laërt. II.* 102. *Regem Macedoniae vocat. Male. Nam et Macedoniam fibi vindicavit.*

LYSIPPUS, *Sicyonius, ftatuarius nobiliffimus.* Brut. 86. Doryphorum Polycleti fibi magiftrum fuiffe dicebat. *Ad h. l. confer Plin. H. N. XXXIV.* 8. ad Div. V. 12. Alexandro unice probatur. Or. III. 7. Herenn. IV. 6. etc.

LYSIS, *Tarentinus*, Or. III. 34. de Off. I. 44. Pythagoreus, Epaminondae praeceptor. v. *Nepos in Epam.* 2. *et ibi Intt.*

LYSONES, pater et filius, Lilybaetani, ad Div. XIII. 32. [*Lyfo*, Lilybaetanus dives, commemoratur. Verr. IV. 26.]

LYSO, Patrenfis, ad Div. XIII. 19. hofpes Ciceronis.

M.

C. MACER, *e Liciniis*. Brut. 67. pro Rab. 2. qualis orator fuerit. *Calvi Oratoris pater, C. Rabirii inimicus.* Att. I. 4. de repetundis condemnatur, Praetore Cicerone. vid. *C. Licinius Calvus. Verbum* condemnatur *quomodo hic intelligendum, difces ex Valer. Max. IX.* 12. 7. Leg. I. 2. hiftoricus Latinus, arguta loquacitate, fed non ex Graeco fonte ducta; *de quo loco, et ipfo in primis Macro, v. Voff. H. Lat. I.* 10.

MACRO, Att. IV. 12.

MACULA, *Pompejus*, ad Div. VI. 19. Ciceroni diverforium in Falerno fuo offert.

MADARA, Att. IV. 2. *eft Matius a calvitie fic dictus. add. in* Calvena.

MAEANDRIUS, Flacc. 22. Trallianus.

C. MAECENAS, Cluent. 56. eques Romanus.

SP. MAECIUS *Tarpa*, ad Div. VII. 1. *judex et cenfor fabularum. Ejus mentio ap. Horat. Serm. I.* 10. *et Art. Poët. v.* 387. *De familiae Maeciae claritate fub Caefaribus v. Perizon. de num. Conful. p.* 277.

MAENIA Columna, Sext. 58. etc. *nomen habet a Maenio, qui, cum*

C. MANILIUS, Leg. Manil. 24. auctor legis Maniliae. Corn. I. auctor legis de libertinorum suffragiis: *de quibus vid. Ind. Legg. Laudatur etiam* C. Manilius, M. Aebutii gener, Flacc. 37. *forte idem.*

M'. MANILIUS, ad Div. VII. 8. et 22. Caecin. 24. Orat. I. 49. JCtus. Brut. 27. Acad. IV. 32. Consul cum L. Censorino, *a. DCIV.* Brut. 28. prudens in dicendo. Or. III. 23. omnibus civibus consilii sui fecit copiam. Brut. 16. *v. Buherius ad Somn. Scip. init. Hic est, de quo Plin. VII. 9. ubi v. Harduin. qui recte praenomen dat* Manius, *non* M. *ut alii, (vid. Viros doctos ad Liv. Epit. XLIX.) etiam Zosimus II. 4. qui et* Mallium *vocat. De varietate librorum in nomine* Manilii *notavimus in Lege Manilia.*

Q. MANILIUS, pro Cluent. 13. Triumvir Larinas.

T. MANILIUS, Q. Rosc. 14. Senator.

C. MANLIUS, Catil. I. 3. *pro quo Lipsius, Manutius et alii:* Mallius. *sic enim Graeci: Dio, Plutarchus, Appianus. Ita habent etiam quidam Codd. Sallustii. v. Cortium ad Sall. Catil.* 24. socius Catilinae. v. *Acidinus.*

Cn. MANLIUS, Mur. 17. Planc. 5. homo ignobilis, vincit Q. Catulum in petitione. Or. II. 28. defenditur a M. Antonio, *cum eum, victum a Cimbris cum Caepione, Sulpicius accusasset. v. Vell. II. 12. Drakenb. ad Liv. Ep. LXVII. nos ad Tac. Germ.* 38.

L. MANLIUS, A. fil. Off. III. 31. post dictaturam accusatus a M. Pomponio Trib. pl. per filium liberatur.

L. MANLIUS *Acidinus*, Or. II. 64. vid. *Acidinus.*

L. MANLIUS Sosis, ad Div. XIII. 30. Catinensis, civis Rom. factus.

M. MANLIUS, Dom. 38. [Phil. II. 34.] ejus domus evertitur et duobus lucis convestitur. Phil. I. 13. propter ejus scelus gens Manlia neminem e familia sua Marcum nominari voluit.

Q. MANLIUS, Act. I. in Verr. 10. Tribunus pl. *a. DCLXXXIV.*

Q. MANLIUS CHILO, Catilin. III. 6. socius Catilinae, sollicitat Allobroges. *Sallustius appellat* M. Annium, *sed Ciceronis lectio verior propter cognomen, quod est* Manliorum, *non* Anniorum. *P. Manutius. Ceterum in pluribus nominibus discrepat a Cicerone Sallustius. vid. Caeparius. Cortius ad Sallust. Cat.* 46. 3.

T. MANLIUS, L. F. A. N. Off. III. 31. patrem a Pomponio Tr. pl. accusatum liberat: Gallum e provocatione vincit: Torquatus primus dictus: in tertio consulatu Latinos ad Veserim vincit: severus est in filium.

T. MANLIUS, ad Div. XIII. 22. Att. I. 16. negotiator Thespiis.

T. MANLIUS, Verr. II. 50. Praetor Siciliae. Agrigentum ex oppidis Siculorum ducit coloniam. [Pigh. ad a. 546. nostro loco scribi vult *C. Mamilius* pro *T. Manl.* R.]

T. MANLIUS, Verr. II. 8. civis Romanus.

[MARCELLI omnes, qui etc. Verr. II. 49.]

MARCELLINI, *de his vid. in* Lentulis.

C. Claudius MARCELLUS, *M. fil. M. nep. M. pronepos. Ascon. ad Verr. II. 3. sive, ut placet Wessel. Obs. II. 1. abnepos: pater ejus Caji, qui cum L. Paullo Consul fuit.* in Caecil. 4. Verr. II. 3. III. 91. praefuit Siciliae. ad Div. XV. 8. Div. II. 35. Ciceronis collega *in auguratu.*

C. MARCELLUS, C. F. ad Div. XV. 8. Brut. 64. ad Div. VIII. 4. et 7. L. Paulli collega in consulatu. *De his duobus intellige locum* pro Sulla 6.

C. MARCELLUS, *Aeserninus*, Verr. IV. 42. M. Marcelli filius.

C.

L.

L. MARCIUS, Balb. 15. primi pili Centurio, qui cum Gaditanis foedus populi Romani fecit, extinctis in Hispania Cn. et P. Scipionibus, unde Marcianum foedus. c. 17. *De eo vid. Liv. XXV.* 37.

L. MARCIUS, Lig. 11. eques Rom. Q. Ligarii advocatus.

Q. MARCIUS *Rex.* Pison. 4. L. Metelli collega in consulatu, *a. DCLXXXV.* Dom. 50. Censor. *adde in* Rex.

Q. MARCIUS *Philippus*, Brut. 20. Consul cum Cn. Servilio, *a. DLXXXIV.*

Q. MARCIUS *Crispus*, Pis. 28. Legatus L. Pisonis in Macedonia. Phil. XI. 12. Proconsul Asiae, jubetur C. Cassio provinciam et exercitum tradere.

MARIANA QUERCUS, Leg. I. 1. [*v. Ind. Geogr.*]

MARIO, ad Div. XVI. 1. servus Ciceronis.

MARIUS CALVENTUS, f. *Calventius.* Q. Fr. III. 1. 4. *P. Manutius de Pisone intelligit. Alii conjiciunt:* Calvenus Matius. *v. in Matius: sed non video, quare Matius contra Ciceronem scripserit.*

MARIUS, de Leg. I. 1. de Div. I. 47. *carmen et tragoedia M. Ciceronis.*

MARIUS, Sext. Rosc. 32. accusator bello Civili Sullano interfectus.

MARIUS, de Leg. III. 16. vid. *Gratidius.*

C. MARIUS, Balb. 20. Africani (min.) discipulus ac miles, *sc. ad Numantiam.* Planc. 21. bis aedilitiam repulsam tulit. Font. 15. Legatus Rutilii bello Sociali. *Appian. L. I. B. C.* 635. Tusc. V. 19. cum collega Catulo Cimbrici victoriam belli communicat, Civili bello autem eum interfici jubet. Tusc. II. 15. varices secari soluto sibi vult, unde postea et alii. c. 22. Brut. 45. hostis a Senatu judicatur. Pis. 19. a Minturnensibus servatur. Quir. p. Red. 8. ejus exilium et magnitudo animi exilio conservata. ibid. 3. ab exilio revocatur. Leg. II. 22. ejus reliquias apud Anienem sitas dissipavit Sulla. etc. [Fuit septies Consul, a. U. 646. 649. 650. 651. 652. 653. 667.]

C. MARIUS, *C. septies Consulis* F. Agr. III. 2. post C. Marium et Cn. Papirium Coss. *np. a. DCLXXI. Utrum naturalis an adoptivus filius fuerit, incertum est. Hoc placet Sigonio ad h. a.* cf. *Vellej. II.* 26.

C. MARIUS, C. F. C. N. Att. XII. 49. rogat Ciceronem, ut se defendat, *scilicet ab his, qui ei dubiam a* Mario *originem faciebant. Fuit enim equarius, nomine* Erophilus, *qui se C. Marii nepotem esse dicebat; propterea a Caesare ex Italia pulsus, post ejus caedem autem interfectus, quod de Senatu interficiendo cogitarat. Att. XIV.* 6. 8.

M. MARIUS, Verr. V. 16. homo disertus et nobilis apud Valentinos.

M. MARIUS, *ad quem sunt Epistolae IV primae Libri VII. ad Div. Corrad. putat esse* M. Marium Gratidium, *Q. Fratris in Asia Legatum, quod esse falsum vidit Manut. Nam* Marii *et* Gratidii *sunt diversarum familiarum, et ille Legatus Quinti* Gratidius *fuit, non* Marius. *Manut. putat esse* M. Marium Gratidianum, *propinquum Ciceronis. Sed eum Catilina interfecerat in Sullana victoria ad Catuli sepulcrum, v. de Petit. Consul. c.* 3. *hae epistolae autem multo post sunt scriptae. Videtur mihi esse is, qui ad Div. L. II.* 17. *putatur successor Bibuli an Sallustii? in Syria futurus. Ex eo autem, quod praedia sua in Campania habuit, colligo, non esse ex Mariis Arpinatibus, sed ex Sidicinis aut Valentinis, inter quos nobiles Marios fuisse constat.*

Cic. Clav. M M.

reponendum. vid. Drakenb. ad Liv. XXX. 26.

Q. *Fabius* MAXIMUS, *Servilianus.* Or. I. 26, *in familiam Fabiam e Servilia a Q. Fabio Aemiliano adoptatus. Consul fuit a. DCXI. nobilemque consulatum gessit a. DCXXVII.*

[Q. *Fab.* MAXIMUS Aemilianus, frater Scipionis Africani min. Parad. VI. 2.]

Q. *Fabius* MAXIMUS, *Aemiliani fil. L. Paulli nepos.* Brut. 28. Font. 12. Allobroges vicit. *Consul fuit a. DCXXXI. vid.* Fabius.

Q. MAXIMUS *Eburnus,* Muren. 17. vincit in petitione Scaurum.

Q. *Fabius* MAXIMUS, ad Div. VII. 13. cum Consul esset *cum C. Trebonio suffectus Caesari ex Hispania redeunti a. DCCVIII.* moritur prid. Kal. Januar. *Idem est, de quo* in Vatin. 11.

Q. MAXIMUS, Balb. 11. exul Nuceriae vivit. *Incertum est, qui fuerit.*

Q. MAXIMUS, Verr. IV. 20. *pro quo in Graevian. legitur:* quinque maximi fuerant, *sc. equulei.*

MECULONIUS, Flacc. 20. *homo de plebe Romana; si sana lectio.* Maelonios et Mellonios *invenio in Lapidibus Donianis a Cl. Gorio editis,* sed Meclonium Proculum *ap. Gruterum.*

MEDEA *Palatina,* Coel. 8. est Clodia.

[MEDEA, Regis Aeetae et Idyae filia, N. D. III. 19. Nomen fabulae est, N. D. III. 26. Ennii Medea, Fin. I. 2.]

MEDUS, Off. I. 31. tragoedia Pacuvii.

MEGABOCCHUS, Att. II. 7. *de Pompejo interpretantur: sed Gronovius legebat:* Megabacchus, *quem Plutarchus, in Pompejo, in suspectis conjurationis Catilinariae commemorat.*

MEGALENSIA, ad Div. II. 11. item:

MEGALESIA, Harusp. Resp. 11. *De eorum origine v. Liv. XXIX.* 14. *ubi v. Duker. adde XXXIV.* 54.

MEGARICI, Or. III. 17. Socratici philosophi, ab Euclide Megarico orti. Acad. IV. 42. eorum princeps *dicitur* Xenophanes: *hac de causa, quod Dialecticorum laqueorum, quorum erant studiosissimi, auctorem habebant Xenophanem, Eleaticae scholae conditorem.*

MEGARISTUS, Q. Fr. I. 2. §. 2. queritur de Q. Cicerone Propraetore.

MEGILLUS, Lacedaemonius, Leg. I. 4. qui inducitur loquens cum Socrate apud Platonem in Dialogo de Legibus.

MEGISTUS, Verr. IV. 26. Elorinus.

MELA, Phil. XIII. 2. Antonii collusor.

MELAMPUS, N. D. III. 21. Atrei filius. Leg. II. 13. Melampodis praedicta.

MELANTHIUS Rhodius, Acad. IV. 6. discipulus Carneadis, in quo plurimum suavitatis fuit.

MELETE, de N. D. III. 21. Musa ex primis quatuor, natis Jove altero.

MELISSUS, Acad. IV. 37. Dixit, hoc, quod infinitum et immutabile esset, semper fuisse et fore. *Samius fuit, non philosophia magis quam rebus gestis clarus, Parmenidis discipulus. v. Laërt. IX.* 24. *et ibi Menag.*

[Q. MELIUS, f. *Maelius,* Trib. plebis ob pacem injussu populi Senatusque initam Samnitibus traditus, Off. III. 30.]

Sp. MELIUS, Catil. I. 1. a Q. Servilio Ahala interficitur. cf. Dom. 38. Amic. 8. 11. de Senect. 16. regnum appetit.

C. MEMMIUS, *frater L. Memmii,* Or. II. 59. Brut. 36. homo mordax, orator mediocris, accusator acer et acerbus. ib. 70. accusat Bestiam. Font. 7. de repetundis accusatur. Scauri testimonium in eum nihil valet.

Q.

Q. METELLUS, *Q. Numidici filius, Pius.* Or. II. 40. Quir. p. R. 3. in Sen. p. R. 15. patris exilium pie luxit, et pro eo populum deprecatus est; *unde et Pii nomen tulit.* Balb. 2. 17. contra Sertorium bellum gerit. Sull. 25. a C. Cethego vulneratur. Planc. 28. gratus animus in Q. Calidium.

Q. METELLUS Scipio, de Har. Resp. 6. Pontifex. De eo cape ad Div. XII. 2. *Est Metelli Pii filius adoptivus.*

Q. METELLUS *Creticus, Calvi abnepos.* Act. I. in Verr. 9. Consul cum Hortensio, *a. U. DCLXXIV.* Flacc. 13. Cretam vincit. *v. Dio Cass. XXXVI. p.* 8. *Sallust. B. C.* 29. Att. I. 19. Legatus mittitur ad Galliae civitates, ne se cum Helvetiis jungant.

Q. METELLUS Celer, *Nep. fil. Balear. nep.* Brut. 89. non ille quidem orator, sed tamen non infans, Trib. pl. collegis C. Curione, Q. Vario, C. Carbone, etc. auditus a Cicerone juvene.

Q. METELLUS Celer, *Celeris fil. major. v. Ascon. ad Cornel. I. et Manut. ad Or. pro Domo. c.* 47. *ubi tamen turbat in hujus Metelli stemmate: ad Or. pro Sext.* 62. Catil. I. 8. II. 3. Sul. 23. Praetor Cicerone Consule, delectum habet contra Catilinam. Pis. 4. Consul designatus, *cum L. Afranio,* privatus auctoritate sua ludos Compitalitios fieri prohibet, et rem obtinet. Att. I. 17. Consul designatus resistit publicanis, Asiaticam locationem induci postulantibus. ad Div. V. 1. cum Cicerone expostulat de fratre Nepote Tribuno ab ipso in Senatu oppugnato. Galliam provinciam obtinet *ex praetura.* Att. VI. 3. ad Div. VIII. 8. accusat M. Servilium. Coel. 14. Clodiam uxorem habet. c. 24. ejus mors, venenum accepisse indicat. laudatur. Brut. 70. qualis orator.

Q. METELLUS Nepos, *Celeris min. fr.* ad Div. V. 1. 2. Trib. pl. *Silano et Murena Coss.* in Senatu oppugnatur a Cicerone, quem ante ipse oppugnaverat: *de quo vid. Dio Cass. XXXVII. p.* 48. 49. Br. 78. qualis in dicendo fuerit. *Fuit Consul cum Lentulo Spinthere.* Sen. p. R. 7. inimicitias cum Cicerone deponit, neque intercedit Lentulo, atque etiam de Cicerone refert et fert. Dom. 47. ejus avus *esse dicitur* Macedonicus, *qui tamen est abavus.*

Q. METELLUS Nepos, *Balearici F. v. Ascon. ad Cornel. I.* Rab. Perd. 7. Att. II. 6. legem Caeciliam Didiam fert. *Consul cum T. Didio a. U. DCLV.* Quir. p. R. 3. Sen. p. R. 15. *De cognomine v. Manut. ad Corn. I.*

METO, Att. XII. 3. et 51. *fuit debitor Ciceronis, quod ex altero loco* Ep. 51. *satis clare apparet, sed quia istud tardum nomen erat, ludit in nomine, et diem solutionis* annum Metonis *appellat. Dicebatur enim* annus Metonis *per proverbium pro longo tempore: proprie autem* annus Metonis *est cyclus undeviginti annorum, qui Metonem astronomum auctorem habebat. v. Diodor. Sic. XII. p.* 94. *add. Manut. Quaest. per Epist. I.* 6.

METRA, ad Div. XV. 4. homo apud Ariobarzanem gratiosus.

METRILIUS PHILEMO, Div. VII. 18. *libertinus videtur, pro quo Manutius conjiciebat* M. Aemilius, *cujus mentio est apud Asconium in Milonianam. Rutgersius autem Var. Lect. III.* 2. *mavult* Metilius.

METRODORUS *Scepsius,* Or. I. 11. Carneadis auditor. Orat. II. 88. Tusc. I. 24. divina fuit memoria, *de qua add. Plin. VII.* 27. *ad quem locum v. Harduin. Emend.* 80. *ubi et de aetate ejus. Idem Plin. XXXV.* 11. *excellentem picto-*

 rem

MOE-

MOERAGENES, Att. V. 15. VI. 1. Afianus, quocum Attico controverfia fuit de fervo.

MOLO, Rhodius, Br. 90. Att. II. 1. etc. *eſt* Apollonius Molo, *de quo ſupra.*

MONETA, Nat. D. III. 18. Dea, *Juno.* Div. I. 45. quare Juno fic appellatur. Att. VIII. 7.

MOPSUS, Nat. D. II. 3. Div. I. 40. Argivorum augur.

MOTHO, ad Div. XVI. 10. *Manutius malebat:* Matho f. M. Otho.

MUCIA, Verr. II. 21. *feſtus dies in Aſia inſtitutus in honorem Q. Mucii, qui Aſiam aequiſſimo imperio rexerat.*

MUCIA, ad Div. V. 2. Att. VI. 12. Cn. Pompeji uxor, qui cum ea divortium fecit. Nepotis et Celeris Metellorum foror. *Quare ita dicatur, diſputat Manut. ad Ep. 2. ad Div. L. V.*

MUCIAE, Brut. 58. Laeliae, C. F. filiae, [Laeliae majoris ex Q. Mucio Scaevola Augure, R.] C. Laelii neptes.

P. MUCIUS *Scaevola*, P. F. Q. N. P. PRON. Herenn. I. 13. Or. II. 7. 12. Fin. II. 16. Trib. pl. Confule Caepione fert, ut de Tubulo quaeratur. Att. XII. 5. quibus Coff. Tribunus fuerit. Praetor fuit P. Furio et Sext. Atilio Coff. Dom. 53. Pontifex M. Brut. 28. acutus et copiofus orator. Verr. IV. 49. L. Calpurnii collega *in conſulatu a. U. DCXX.* Dom. 34. fegnior in republ. gerenda putatur. Nafícae factum SCto probat. cf. Planc. 36. Or. I. 49. 50. optime pila et duodecim fcriptis lufit. *Laudatur praeterea* Off. II. 13. Att. XII. 4. Nat. D. III. 2. Dom. 53. Topic. 4. 8. ad Div. VII. 10. 22. etc. *Hic eſt is, qui, ut Pomponius ait, primus jus civile fundavit, qui primus hanc ſcientiam in familiam Muciam intulit. Duos fratres habuit item JCtos,* P. Craffum Mucianum, Or. I. 37. Brut. 26. et Q. Augurem: *ſed hunc tantum patruelem: quod tenendum eſt legentibus notam Graevii ad de Offic. II. 13. Hujus P. fil. Q. Aſiae Proconſul etiam JCtus fuit. De eorum jurisprudentia et opinionibus extat Balduini libellus de juris prud. Muciana. Vide de iis etiam Pompon. Orig. jur. §. 39. 41. et ibi Rup.*

P. MUCIUS, *P. F. Q. N. P. Pron.* Brut. 26. frater P. Craffi: ejus libri. *Eſt* P. Craffus Mucianus, *de quo ſupra, frater P. Mucii naturalis, vid.* Brut. 26.

Q. MUCIUS, Sext. 21. folus in caftra Porfenae venit, eumque interficere conatur.

Q. MUCIUS, *Q. F. Q. N. P. Pron.* Brut. 26. Augur, de repet. contra T. Albucium dixit. Amicit. 1. gener Laelii: ad eum fenem deducitur Cicero puer, qui nunquam ab ejus latere difceffit. *Conſul fuit ann. DCXXXVI.* Balb. 19. de jure praediatorio non refpondet. Phil. VIII. 10. bello Marfico valde fenex et infirmus, tamen quotidie, fimulatque luceret, conveniri poterat, et primus in curia erat. [Juris peritiffimus idemque percomis, Brut. 58.]

Q. MUCIUS, *P. F. P. N.* etc. Offic. I. 31. in jure civili excelluit. II. 16. omnium moderatiffimus, cum L. Craffo aedilitate functus eft, *et reliquis magiſtratibus praeter tribunatum et cenſuram.* Verr. II. 10. Africam juftiffime rexit, fed, Att. V. 17. folos quinque menfes. v. *Mucia.* ad Div. I. 9. Planc. 13. publicanos inimicos habet, quod eos in provincia coërcuerat. in Caecil. 17. pro Praetore juftiffimo nomen ejus dicitur. Amic. 1. Pontifex M. [unus noftrae civitatis et ingenio et juftitia praeftantiffimus.] Or. I. 3. juris peritorum eloquentiffimus et eloquentium juris peritiffimus. cf. Brut. 39. Offic. III. 11. 15. in confulatu *cum Craſſo, a. DCLVIII.* legem Muciam Liciniam tulit. v.

 Ind.

MYR-

MYRTILUS, Nat. D. III. 38. ejus mors vindicatur. *Oenomai auriga a Pelope interfectus, v. Hygin. fab.* 84.

MYRTILUS, Att. XV. 13. XVI. 11. servi nomen.

N.

NAEVIUS *Turpio*, Verr. II. 8. quadruplator, civis Rom. de conventu Mamertino. cf. V. 41.

SER. NAEVIUS, Brut. 60. a Sicinio defenditur.

SEXT. NAEVIUS, Quint. 1. etc. praeco, cui cum P. Quintio controversia: gratiosus apud Sullanos, ad quos a Marianis defecerat.

NAEVIUS, Orat. II. 63. poëta comicus, *quem saepe citat Cicero.* Brut. 15. de tempore mortis ambigitur. [Vett. de Naevio testimonia ejusque fragmm. coll. Bothius, Poët. Scen. Lat. Vol. V. p. 79—97. R.]

NANNEJUS, Att. I. 16. proscriptus a Sulla.

NANNII, Pet. Cons. 2. *Manut. ad Ep.* 16. *L. I. ad Att. legit:* Nanneji.

C. NASENNIUS, municeps Suessanus, ad Brut. 8.

NASICA, *vide in* Scipio. *item in Porciis.*

L. NASIDIUS, Att. XI. 17. Pompejanus. *v. et in* Visidius.

CN. *Otacilius* NASO, ad Div. XIII. 52. eques Romanus.

L. *Octavius* NASO, Q. Fr. I. 2. §. 3. negotiator in Asia *fuisse videtur.*

P. NASO, Phil. III. 10. provinciam a M. Antonio assignatam recusavit. Att. XII. 17.

Q. NASO, Cluent. 53. Praetor, qui causae Cluentii praefuit. Flacc. 21. Praetor Asiae. *Hos duos Nasones P. et Q. praetermisit Heinsius in Catalogo Nasonum, ad Ovid. Epist.* 1.

NATTA, *e Pinariis*, Div. I. 12. it. II. 20. ejus simulacrum ex aere.

L. NATTA, Mur. 35. laudatur. Idem postea Pontifex, quo praeeunte domum Ciceronis consecravit Clodius. Dom. *de eo intellige* Att. IV. 8. *Ad hunc refert Ursinus numos, in quibus Nattae cognomen, de Famil. R. p.* 207.

NAVIUS, *Attius*, v. Attius.

NAUCRATES, *Erythraeus Naucratites*, Orat. II. 23. it. III. 44. Isocratis discipulus, historicus. *Hic est, qui cum Theopompo et Theodecte interfuit agoni de laudibus Mausoli dicundis ab Artemisia instituto. vid. Usser. ad a.* 3652.

NAUSIPHANES, *Tejus*, Democriteus, N. D. I. 26. Epicuri magister, ab eo contemnitur. *Pyrrhonis auditorem vocat Sext. Empir. adv. Math. init. Laertius Democriti prooem. Sect.* 15. *v. Fabric. ad Sextum l. c. cf. Menag. ad Laërt. X.* 8.

[SP. NAUTIUS, v. *Sp. Antius.*]

[NEARCHUS, Tarentinus, hospes Catonis, de Sen. 12.]

NEOCLES, Pamphili Platonici pater, N. D. I. 26. [Male hic locus ab Ernest. intellectus est: nec enim *Pamphili*, sed *Epicuri* pater *Neocles* est; cf. Diog. Laert. X. 1. et Menag. ad h. l. Strabo XIV. R.]

NEOPTOLEMUS, cognomen *Pyrrhi, Achillis filii.* Or. II. 37. Tusc. II. 1. philosophari ait sibi necesse esse, sed paucis.

[NEPOS, ad Att. XIII. 14.]

NEPTUNUS, Off. I. 10. Thesei precibus commotus Hippolyto equos immisit. N. D. I. 23. Neptuni filius *dicitur de homine immani, saevo, latrone. vide Davis. ad h. l.*

[Cn. NERIUS, Q. Fr. III. 3. Schuetz. (? R.)]

CN. NERO, Verr. I. 19. Praetor Asiae.

TIB. *Claudius* NERO, *Liviae ante Augustum maritus.* ad Div. XIII. 64. Att. VI. 6. petit

M.

M. NONIUS *Suffenas*, Att. VI. 1. Cretae et Cyrenarum Propraetor, cum Cicero in Cilicia esset.

C. NORBANUS, *e Juniis.* Orat. II. 21. 25. 47. et 48. qui Tribunus pl. Q. Servilium Caepionem a Cimbris victum omnibus modis vexavit, ideoque accusatus est a P. Sulpicio Rufo Tribuno pl. defensus a M. Antonio Oratore, cujus Quaestor fuerat. Off. II. 14. seditiosus et inutilis civis. *Hic est, qui post Consul cum L. Scipione ann. DCLXX. a Sulla victus est. Vell. II.* 25.

C. NORBANUS, Verr. III. 49. Praetor Siculus. Verr. V. 4. Siciliam otiosam habuit.

L. NOSTIUS ZOILUS, ad Div. XIII. 45. libertus L. Nostii.

NOVIA, Cluent. 9. uxor Oppianici.

NUCULA, Or. II. 62.

NUCULA, Phil. VI. 5. VIII. 9. XI. 6. XII. 8. de Septemviris Antonii.

NUMA POMPILIUS, [Rex Romanor. N. D. III. 2.] Leg. II. 22. humatus est, ubi? Tusc. IV. 1. Pythagoreus male existimatur. Or. II. 37. ante Pythagoram vixit. Or. III. 51. doctissimus. Sull. 7. Rex peregrinus.

NUMERIUS *est praenomen* Auriorum, Cluentiorum, Fabiorum, Furiorum *etc. v. in* Num. Fabius Pictor.

NUMERIUS, Verr. III. 23. Centuripinus.

NUMERIUS *Aurius*, *v.* Aurius.

NUM. *Cluentius*, *vid.* Cluentius.

NUM. *Fabius Pictor*, *v.* Fabius.

NUM. *Furius*, *vid.* Furius.

Num. NUMESTIUS, Att. II. 20. 22. et 24. amicus Attici.

NUMERIUS *Quintius*, *v.* Quint.

NUMERIUS *Suffucius*, *v.* Suff.

Ti. NUMICIUS, Off. III. 30. Trib. pl.

NUMINIUS, Verr. IV. 51. Ennensis Senator.

NUMISIUS *Tiro*, Phil. II. 4. XII. 6.

NUMISIUS *Mustela*, *v.* Mustela.

NUMITOR, Herenn. IV. 34. Romuli avus.

NUMITORIA, *Fregellana*, Phil. III. 6. uxor M. Antonii patris.

C. NUMITORIUS, Verr. V. 63. eques Roman. in agro Tauromitano.

Q. NUMITORIUS *Pullus*, Inv. II. 34. Fregellanorum princeps conjurationem contra Romanos prodidit, cum ad causam apud L. Opimium Praetorem dicendam evocatus esset. v. *L. Opimius.* Fin. V. 22. *est* Pullus Numitor. *male. v. not.*

NUMIUS, Font. 5. de cohorte M. Fonteji, aut portitor. [all. *Munius.* R.]

NUMMIUS, Or. II. 63. divisor.

NYMPHAE, [N. D. III. 17.] Milon. 27. earum aedes, in qua erant tabulae censoriae.

NYMPHO, Verr. III. 21. Centuripinus.

NYMPHO, Colophonius, ad Q. Fr. I. 2. §. 2. de Q. Cicerone queritur.

NYMPHODORUS, Verr. IV. 22. Agrigentinus.

NYMPHODORUS, Verr. III. 23. Centuripinus.

NYSA, N. D. III. 23. a Baccho interficitur.

NYSIUS, Flacc. 25. cognomen Bacchi, [vario modo explicatum, cf. Diodor. Sic. III. 64. Hygin. 167. 131.] *sed Graeviana habet* Dionysius.

O.

[OCEANUS, avus Medeae, N. D. III. 19. R.]

SERV. OCELLA, ad Div. II. 15. VIII. 7. Att. X. 13. et 16.

OCTAVIANUS, ad Div. X. 33. Att. XV. 12. XVI. 8. 11. 14. *est C. Octavii Macedoniae Praetoris filius naturalis, post* Octavianus *appellatus, cum eum C. Caesar adoptasset. Dicitur etiam*

OCTAVIUS, *ut* ad Div. XVI. 24. v. *C. Caesar Octavius.*

CN. OCTAVIUS, Cn. F. Off. I. 39. quoniam praeclaram aedificarat

Marcello et Servio Sulpicio Coss.

M. OCTAVIUS, Phil. XI. 2. Marsus quidam, quo Dolabella Legato ulus est in Syria vexanda.

P. OCTAVIUS Balbus, Cluent. 38. Senator juris peritissimus. *Vereor, ne in praenomine vitium sit*, P. *pro* L. *vid.* L. Octavius.

OCTAVIUS Mamilius, Att. IX. 10. a Tarquinio expulso contra Romam excitatur: *de quo vid. Livius II.* 18. *sqq.*

OEDIPUS, Fat. 13. etc. *Laji filius.*

OENEUS, Tusc. Qu. II. 8. *Deïanirae pater.*

OENOMAUS, ad Div. IX. 16. Tusc. III. 12. *fabula Accii.*

A. OFFILIUS, ad Div. VII. 21. ad Att. XIII. 37. JCtus, *cujus etiam Ulpianus mentionem facit Digest. LV.* 1. *De eo vid. Dodwellus in Append. Prael. Camden. p.* 780.

OFILLIUS, ad Div. XVI. 24. *creditor Ciceronis. Forte idem cum praecedente.*

OILEUS, Tusc. III. 29. *Ajacis pater.*

OLYMPIAS, Div. I. 23. peperit Alexandrum ea nocte, qua Dianae Ephesiae templum conflagravit. Magorum de ea re responsum. [N. D. II. 27. Div. II. 66.]

ONASUS, Segestanus. Verr. V. 45.

OPAS, N. D. III. 22. *pro quo recte Davies:* Phthas, Vulcanus Aegyptiorum nomine, Nilo natus, custos Aegypti. *v. Jablonsky Pantheon Aegypt. L. I. c.* 2. *p.* 45.

OPHIUCHUS, Nat. D. II. 42. sidus.

L. OPIMIUS, *Q. F.* Inv. II. 34. eo Praetore de conjuratione suspectis Fregellanis causam apud eum dixit princeps eorum Numitorius Pullus, qui, cum seditionem prodidisset, ab Opimio Fregellae oppugnatae, in deditionem acceptae et dirutae sunt. cf. Agrar. II. extr. *et Vellej. II.* 6. Catil. I. 1. ei resp. permittitur in seditione C. Gracchi, Br. 34. a populo absolutus de caede Gracchi: a Gracchanis judicibus sublatus est, cum contra studium populi stetisset. conf. Planc. 28. Or. II. 25. C. Graccho interfecto, cum consulatum, *quem a. DCXXXIII. gessit*, deposuisset, reus factus est ad populum a P. Decio Tribuno pleb. defendit C. Carbo Consul. Brut. 83. ab eo vinum Opimianum dicitur. Sext. 67. sepulcrum ejus in litore Dyrrhachii.

Q. OPIMIUS, Orat. II. 68. Consul *a. DXCIX.*

Q. OPIMIUS, *L. F. Q. N.* Verr. I. 60. Senator, accusatus est apud C. Verrem Praetorem, quod in tribunatu intercessisset contra legem Corneliam. *Hic Opimius is est, qui Trib. fuit L. Octavio et C. Cotta Coss. a. DCLXXIX.*

OPIMIUS, *Vejentinâ*, *Tromentinâ*, *Antius.* Att. IV. 16. judex. *v. Graev.*

Sp. OPIUS, *sive, ut alii volunt*, P. OPIUS. Phil. III. 10. provinciam sibi ab Antonio datam recusavit. *v. not.*

OPPIA, ad Div. XIII. 28. M. Mindii uxor.

OPPIANICUS, Cluent. 4. *etc. est* Statii Albii *cognomen.*

OPPII, Att. VII. 13. VIII. 7. X. 4. foeneratores.

CN. OPPIUS, Quir. p. Redit. 5. generum Sex. Atilium Serranum Tribun. pl. P. Lentuli relationi de Cicerone revocando intercedentem ab intercessione revocat. cf. Att. IV. 2.

L. OPPIUS, M. F. Flacc. 13. eques Romanus. ad Div. XIII. 43. negotiator Philomelii.

M. OPPIUS, M. F. *Terentinâ.* ad Div. VIII. 8.

P. OPPIUS, Fr. Or. pro P. Oppio. *Fuit Quaestor M. Cottae, qui cum L. Lucullo Consul fuit, Bithyniam obtinuit, et bellum adversus Mithridatem male gessit. v. Patricius ad Fr. Or. pro Oppio.*

OP-

P.

PA-

PACILIANA domus, Att. I. 14.

PACONIUS, Q. Fr. I. 1. §. 6. homo obſcurus, qui de Q. Cicerone Propraetore queſtus erat.

PACORES, *vel* PACORUS, ad Div. XV. 1. Att. V. 18. Orodis, Regis Parthorum, filius. ad Div. XV. 3. cum eo nupta Regis Armeniorum filia. *v.* Orodes. *Hic eſt, qui poſt a Ventidio victus a. DCCXV. periit. Dio Caſſ. XLIX. p.* 464.

M. PACUVIUS, ad Herenn. II. 23. *Poeta tragicus, floruit poſt Ennium, cujus nepos fuit. de Amic. 7. Laelii amicus et hoſpes.* [cf. Brut. 64. 74. de Or. III. 7. Vett. de eo teſtim. ejusque fragmm. coll. Bothius, Poet. Scen. Lat. Vol. V. p. 98—155. R.]

PAEAN, Verr. IV. 57. nomen Apollinis. Orat. I. 59. hymni genus in Apollinem. Verr. IV. 57. ejus ſignum in templo Aeſculapii.

SEXT. PAEDUCEUS, vide *Peduceus.*

PAEONIUS, Q. Fr. III. 3. rhetor valde exercitatus et bonus, quo uſi ſunt Cicerones filii.

PAETUS, ad Div. IX. 16. *cognomen familiae Papiriae,* Cluent. 26. *et* Aeliorum. ad Att. II. 1. Ciceroni libros a fratre relictos donat.

PAETUS, Phil. XIII. 15. Graeculus, a Caeſare civitate donatus. *In vulgatis edd. eſt:* Petrus.

PALAEMON, Nat. D. III. 15. filius Leucotheae: *Deus marinus.*

PALAMEDES, ad Herenn. II. 19. Top. 20.

M. Lollius PALICANUS, Verr. II. 41. Tribun. pl. *Cn. Lentulo et L. Gellio Coſſ.* Att. I. 1. et 18. Brut. 62. concionibus turbulentis aptiſſimus. *De cognomine v. Burman. ad Quintil. IV.* 2. *Numum gentis* Lolliae, *in quo* Palicani *cognomen, dedit Pelerin. Epiſt. p.* 213. *qui apud Morellium in numis ejus gentis non eſt.*

PALLA, Coel. 10. nomen hominis, cui M. Coelius bona eripuiſſe dicebatur.

PALLAS, *antis*, N. D. III. 23. pater Minervae cujusdam; a filia interfectus.

PAMMENES, Brut. 97. longe eloquentiſſimus Graeciae, quo M. Brutus uſus eſt. Or. 29. Demoſthenis ſtudioſiſſimus. *Mentio* Pammenis *quoque fit* ad Att. V. 20. VI. 2. *neſcio, an ejusdem.*

PAMPHILUS, *Lilybaetanus,* Verr. IV. 14.

PAMPHILUS, N. D. I. 26. Platonis auditor, quem Epicurus Sami audivit, et tamen magnifice contemnit.

PAMPHILUS, Orat. III. 21. rhetor Graecus. *Hujus τέχνην laudant etiam Ariſtot. Rhet. II. Quintil. III.* 6. *add. Ind. Lat. in* Inſula.

PAMPHILUS, Att. VII. 2. ſervus Attici.

PANAETIUS, *Rhodius, Stoicus.* Or. I. 11. Off. I. 26. Scipionis Africani majoris praeceptor: et Brut. 30. Rutilii. Brut. 26. C. Fannii. Or. I. 11. Mneſarchi. Off. II. 2. laudat Africani abſtinentiam. Att. IX. 12. apud eum honoratus eſt. Div. I. 3. et 7. item II. 42. Poſidonii doctor, diſcipulus Antipatri, a Stoicis degeneravit in ſententia de divinatione; riſit enim avium cantum et aſtrologorum praedicta. Off. II. 14. ei placet, nonnunquam veroſimile, etiam ſi minus ſit verum, defendere. Tuſc. I. 32. animum mortalem ſtatuit. Nat. D. II. 46. dubitat, an mundus ſit igni interiturus. Offic. I. 2. III. 2. de officiis accuratiſſime disputavit, in quo tamen aliquid reprehenditur. Offic. I. 43. praetermiſit locum de duobus honeſtis, utrum honeſtius. Off. II. 10. cum de opinione populari locutus eſt, uſus eſt verbis popularibus et uſitatis. de Off. II. 5. negat, ducem belli aut principem domi magnas res et ſalutares

PA-

PASIPHAE, N. D. III. 18. Perseïdis filia. de Div. I. 43. ejus fanum in agro Laconico propter urbem.

L. Junius PATIETUS, ad Att. XII. 2. *ed. Man.* Pacietus. *v. Paciaecus.*

T. PATINA, Milon. 17. Lanuvinus, P. Clodii familiaris.

PATISCUS, *Cilix.* ad Div. II. 11. ejus opera utitur Cicero Proconſul. VIII. 9. XII. 15. claſſi in Aſia praeeſt Proquaeſtor cum Lentulo, Spintheris filio, et Turulio miſſus a Senatu, quod interfecto Caeſare conjuratos in Capitolium profecutus erat. *v. Pighium ad a. DCCIX.*

PATRO, *Epicureus*, ad Div. XIII. 1. Ciceroni familiariſſimus. Phaedro ſuccedit. Att. V. 11. etc.

PATROCLUS, [Achillis amicus,] Tuſc. II. 15. 16. *Davif. vult legi:* Patrocles, *e MSS.*

Q. PATULCIUS, Att. XIV. 18. *Fuit Quaeſtor a. DCCIV. Hunc ſc. intelligi poſſe putem.*

L. PAULLUS, *Macedonici Pater.* Orat. II. 87. qui ad Cannas male rem geſſit. Divin. II. 33. cecidit in pugna Cannenſi cum exercitu. Offic. III. 32. Conſul cum Varrone *a. DXXXVII. ſecundum, primum enim fuerat a. MCXXXIV. cum M. Livio. Habuit tres filios, L. M. Q. v. Liv. XXIII. 30. De ejus morte v. eundem XXII. 49.*

L. Aemilius PAULLUS, *Macedonicus, Africani minoris pater naturalis.* Brut. 20. diſertus. ad Div. IV. 6. Tuſc. III. 28. duos ſeptem diebus filios amittit. Brut. 19. ejus filium adoptat Africani majoris filius. Div. I. 46. II. 40. Conſul iterum, omen, quod ei a filia, Aemilia, offertur, cum ei bellum Perſicum mandatum eſſet. Off. II. 22. omni Macedonum gaza potitus eſt. Verr. I. 21. Perſen vi ac virtute ſuperavit. Mur. 14. de Perſe triumphus. Tuſc. V. 14. quid Perſae reſponderit, cum in triumpho duci nollet.

L. PAULLUS, M. F. Vatin. 10. Quaeſtor Macedoniae, laudatur. Mil. 9. Calvino et Meſſala Coſſ. Praetor, competitorem P. Clodium habuit. etc. ad Div. VIII. 4. Conſul cum C. Marcello. ibid. 10. provinciae nimis cupidus. ibid. 11. C. Curionem habiturum comitia impedit, ſervando de coelo. Phil. XIII. 6. Pompejum, Cn, filium, hortatur, ut cum ſuis copiis eat. *Ejus mentio fit quoque* ad Div. VIII. 8. XI. 19. ad Att. V. 13. ibid. 17. Baſilicam Aemiliam veterem reficit, novam locat. *De quo add. Lipſ. ad Tacit. A. III. 72. et Plin. H. N. XXXVI. 15. ubi v. Harduin.*

PAULLUS, ad Att. XIV. 8. M. Lepidi frater.

PAULLUS, Piſ. 17. *per ludibrium appellatur L. Piſo, Macedoniae Proconſul ab Aemilio illo Paullo Macedonico.*

PAUSANIAS, *Lacedaemonius.* Top. 20. Off. I. 22. rebus geſtis imperium Lacedaemoniorum propagaſſe putatur.

PAUSANIAS, *Alabandenſis.* ad Div. XIII. 64.

PAUSANIAS, ad Div. VIII. 8. libertus fuiſſe videtur. ibid. III. 7. Lentuli Spintheris libertus.

Q. PEDIUS, Att. IX. 14. Caeſaris Legatus. Planc. 7. aedilitatem cum Cn. Plancio petiit. *Hic eſt ſine dubio, qui a Caeſare coheres Octaviano ſcriptus, legem Pediam contra Caeſaris percuſſores ſcripſit, de quo Sueton. Caeſ. 83. Ner. 3. etc.*

C. PEDUCAEUS, ad Div. X. 33. interiit in praelio Mutinenſi, duce Panſa. fuit Legatus Panſae.

L. PEDUCAEUS, Flacc. 28. eques Romanus.

S. PEDUCAEUS, Att. I. 4. Sexti pater.

SEXT. PEDUCAEUS, Sext. F. Verr. I. 7. Senator. ad Att. VII. 13. 14. et 17. Sextus, *nude dicitur.* ad Div. VIII. 14. abſolvitur.

[PHAE-

auditorem habuit. ad Div. XIII. 1. ei valde probatur. Acad. IV. 4. ejus libri duo. I. 4. contra eum ſcribit Antiochus. Tuſc. II. 10. verſibus loco utitur. ibid. 8. alio tempore philoſophiam, alio rhetoricam docebat. Acad. I. 4. magiſter Antiochi. Tuſc. V. 37. peregrinatur.

PHILO, *Architectus*, Or. I. 14. Athenienſibus armamentarium fecit, *cujus mentio frequens antiquis. Loca veterum collecta vid. ap. Junium de Pictura in Catal. Artif.*

PHILO, ad Div. II. 12. VIII. 8. libertus M. Coelii Rufi.

L. PHILO, *c. Veturiis.* in Caecil. 19. Quaeſtor C. Servilii. Ei negata eſt accuſandi Servilii poteſtas.

PHILOCTETES, ad Her. IV. 30. Tuſc. II. 7. *Paeantis filius, cui Hercules moriens ſagittas tradidit, etc. Memoria lapſum Ciceronem, pro Paeante poſuiſſe Paeantis filium, putabat Victorius Var. Lect. II. 15. ſed defenditur a Cioſano ad Ovid. Metam. IX. 229. ubi eadem dicuntur de Paeantis filio.*

PHILODAMUS, Verr. II. 44. Opuntius.

PHILODAMUS, Verr. I. 25. Lampſacenorum princeps, a Verre vexatus et tandem occiſus.

PHILODEMUS, Fin. II. 35. Epicureus, *quem nonnulli Philodamum vocant, minus recte. v. Menag. ad Laërt. X. 3. Ad eum pertinet locus Horatii* Sat. I. 2, 101. *item intelligendus eſt in* Piſ. 28. *v. Turneb. Adv. XXI.* 15.

PHILODORUS, Flacc. 22. Trallianus.

PHILOGENES, Att. V. 13. VI. 4. ſervus aut libertus Attici.

PHILOGONUS, Q. Fr. I. 3. libertus Q. Ciceronis.

PHILOLAUS, Or. III. 34. Crotoniata, Pythagoreus, Archytae diſcipulus.

PHILOTES, Alabandenſis, ad Div. XIII. 56.

PHILOTIMUS, Att. II. 4. VI. 10. ad Div. III. 9. etc. libertus Ciceronis.

PHILOXENUS, Att. IV. 6. poëta Syracuſanus, qui in lautumias conjectus eſt, quod Dionyſii verſus improbaſſet: educto e carcere, cum alii ejus verſus praelecti eſſent, ſponte in carcerem reverſus eſt potius, quam eos laudaret.

[PHILOXENUS, Calactinus, Hippiae pater, ad Div. XIII. 37.]

[PHILOXENUS, ad Q. Fr. III. 1.]

[PHILOXENUS, ad Att. VII. 2.]

[PHILOXENUS, ad Att. XIII. 8.]

PHILUS, Att. IV. 16. cognomen L. Fulvii. Amic. 4. 7. 19. laudatur.

[PHIMES, cognomen Dioclis Panormitani, Verr. III. 40.]

PHINTIAS, Offic. III. 10. Pythagoreus.

[PHOENISSAE, Euripidis fabula, Off. III. 21.]

PHOENIX, Orat. III. 15. comes Achillis, diſertus.

PHORMIO, Or. II. 18. Peripateticus, qui Epheſi vixit, ab Hannibale auditur et ridetur. c. 19. Phormiones *dicuntur, qui de re praecipiunt et diſſerunt, quam non intelligunt.*

[PHORMIO Terentianus confidentis hominis exemplum, Caecin. 10.]

PHORONIS, Nat. D. III. 22. Valentis uxor, Mercurii cujusdam mater.

PICTOR, Or. II. 12. v. *Fabius Pictor.*

PIERIDES et PIERIAE, Nat. D. III. 21. Muſae ex Antiopa et Piero.

PIERIUS, ſ. PIERUS, ibid. pater Pieridum novem ex Antiopa.

PIETAS, Div. I. 43. ejus aedes Romae.

PILIA, Att. IV. 4. etc. uxor Attici.

M. PILIUS, Att. XIII. 31. ad Div. VIII. 8. neceſſarius Attici.

Q. PILIUS, Att. IV. 17. neceſſarius Attici.

de summo bono et natura Deorum. De eodem intellige locum Phil. II. 25. *Cos. fuit a. CDXCII.*

[M. PISO, Ciceronis necessarius et vir egregius, Phil. III. 10.]

PITARATUS, Fat. 9. Archon Atheniensis, sub quo Epicurus mortuus est. [All. *Pytharatus*, all. *Pitharatus*. R.]

PITTACUS, Sapiens, Or. III. 15. Leg. II. 26.

PITUANIUS, Att. IV. 15. homo pereruditus, et Graecis literis deditus, familiaris Attici.

L. PLAETORIUS, Cluent. 60. Senator.

M. PLAETORIUS, *M. F. Cestianus*, Font. 5. M. Fontejum accusat. Cluent. 45. Aedilis curulis cum C. Flaminio. ibid. 53. Praetor cum Cicerone. *De hoc forte capiendum* Plaetorianum incendium *(h. e. damnatio)* ad Att. V. 20. quo etiam Sejus ambustus est, *propterea, quod de residuis in judicium vocatus esset. Ex quo colligo, de repetundis damnatum esse Plaetorium; quod in hunc optime convenit, qui post praeturam potuit provinciam obtinuisse. Numi hujus Plaetorii Aedilitii obvii sunt. v. Valens in Famil. Plaetoria.*

PLAGIOSIPPUS, Herenn. IV. 31. *Variantes Lectiones in hoc nomine docent, quam in eo haeserint librarii. Interpretes quidem L. Philippum Oratorem significari putant hoc nomine.*

C. Atejus PLAGULEJUS, ad Att. X. 8. Dom. 33. plebejus homo, e Clodianis operis.

Cn. PLANCIUS, Att. I. 12. Tribunus militum in Macedonia, C. Antonio eam obtinente. Sen. p. Red. 14. Quaestor Macedoniae, provincialia ornamenta deponit, et Ciceronem tuetur. Planc. 1. reus fit de ambitu a competitore aedilitatis Laterense. *vid. Argum. Orat.* ad Div. IV. 14. exsuli spem reditus facit Cicero. Planc. 8. familia Plancia ex Atinati municipio fuit.

Cn. PLANCUS, Or. II. 54. a L. Crasso defenditur. Cluent. 51. accusat M. Brutus: *sed in Cluentiana est* L. Plancius. Apud Quintilianum vero VI. 3. Cn. Plancus, *non* C. *quod Hotomannus in editione, nescio qua, reperit.* Plancus et Plancius *permutari docebunt Var. Lect. Graev. ad Phil. VI.* 4. *De praenominibus idem intelliges ex sequentibus.*

Cn. PLANCUS, *e Munatiis, L. F.* ad Div. X. 6. laudatur. ibid. 11. 17. eo utitur L. Plancus interprete ad Lepidum, de republ. defendenda, etc. *Ad hunc scriptas putat Pighius ad a. DCCX. quo Cn. Plancus Praetor fuit, duas Epistolas, quae sunt Att. XVI. 16. quod inscribuntur* Praetori designato. *Recte. Nam* L. Plancus *jam vivo Caesare* designatus Consul *erat. Hae autem Epistolae sunt post mortem Caesaris, ut ex ipsis intelligitur: sed in vulgatis inscribuntur* L. Planco.

L. PLANCUS, *L. F.* ad Div. VIII. 1. a Caesare donatur magna pecunia. Phil. III. 15. Praetor Galliae Transalpinae ex lege Julia, Consul designatus. ad Div. X. 1. Consul designatus cum D. Bruto. ibid. 15. L. Antonium persequitur. ibid. 18. ad Lepidum se confert rogatu Laterensis. ibid. 11. Lepidi inimicus: omnia ei obsequia promittit, si remp. respicere vellet. *De hoc Planco ejusque dubia fide et inconstantia, cognosci potest ex mutuis ejus et Ciceronis Epistolis L. X. ad Div. Nescio, quomodo acciderit, ut in vulgatis Epistolae L. X. inscriberentur* Cn. Planco. *Consul deinde fuit cum M. Lepido a. DCCXI. De ejus rebus agit Schoepflinus V. C. Alsat. illustr. II.* 1. 54.

L. PLANCUS, Phil. XI. 6. *vid.* T. Plancus.

C.

C. PLOTIUS, Fin. II. 18. Nursinus, eques Romanus.
L. PLOTIUS, Arch. 9. poëta C. Mario jucundus.
[PLUTON, v. Ind. Graec. *Plutonium*, v. Ind. Geogr. R.]
POLA, *Servius*, ad Div. VIII. 12. accusator.
POLEAS, Verr. IV. 42. Tyndaritanus.
POLEMARCHUS, Verr. III. 23. Murgentinus.
POLEMO, Acad. I. 10. Academiae veteris philosophus, in disciplina Platonica nil mutat. Or. III. 18. Xenocratis auditor, nil ab Aristotele dissensit. Acad. IV. 42. ejus scripta. de Fin. V. 6. summum bonum putat, secundum naturam vivere.
POLEMOCRATES, Flacc. 30. Apollonidiensis.
POLES, Flacc. 18. Temnites.
POLES, Leg. II. 13. Augur. *Sed Davisiana habet Polyidus.* Polles *quidam commemoratur apud Suidam in Πόλλης.* Polyidus *apud Homerum Iliad. ί. 148. et de Div. I.* 40.
POLLA, ad Div. XI. 7. *est Valeria Paulla, D. Bruti uxor.*
POLLEX, ad Div. XV. 6. Att. VIII. 5. XI. 4. *servus Ciceronis. Sed Graevius legit* Pollux. v. not.
[NAEVIUS POLLIO, Fragmm.]
POLLIO, ad Div. I. 6. IX. 25. XI. 9. etc. *cognomen Asinii, de quo supra.* [cf. Phil. XIII. 2.]
POLLUX, [N. D. III. 18.] Div. I. 43. ejus aedes Tusculi. ibid. 34. ejus stella aurea Delphis posita.
POLYAENUS, Fin. I. 5. Acad. IV. 33. geometra insignis, Epicuri familiaris, Epicuro assensus est, totam geometriam falsam esse.
POLYBIUS, ad Div. V. 12. Numanticum bellum scripsit. cf. Offic. III. 32. Att. XIII. 30.
POLYCHARMUS, Att. V. 11. Praetor Atheniensium.
POLYCLETUS, Verr. IV. 3. nobilis statuarius. Or. II. 16. Herculem finxit. Brut. 86. ejus Doryphorus. Tusc. I. 2. pictor et statuarius. *v. Davies etc.*
POLYCRATES, *Samius*, Fin. V. 30. nihil adversi expertus est, nisi quod annulum amisit.
POLYDORUS, Or. III. 58. Priami ex Hecuba minimus filius, *de cujus fatis Virgil. Aen. III.* 49. *et Ovid. Met. XIII. init.*
POLYGNOTUS, Brut. 18. pictor, *Thasius, vixit circa Olymp. XC. Plin. XXXV.* 8. *v. Junius in Catal. Pict. etc. in superciliis pingendis excelluit. Lucian. Imagg. T. II. p.* 6.
POLYIDUS, Div. I. 40. Corinthius, augur, filio mortem praedicit. *Homer. Iliad. ί.* 148.
POLYPHEMUS, Tusc. V. 39. Cyclops Siculus.
POMPEJA, ad Div. V. 11. P. Vatinii uxor.
POMPEJI, Parcennii, Verr. IV. 11. Mamertini, civitate donati.
POMPEJUS Phrygio, Or. II. 70. homo dives, cujus heres Scaurus fuit.
POMPEJUS Vindullus, Att. VI. 1. *videtur Pompeji M. libertus esse.*
A. POMPEJUS, *Bithynicus*, v. *Bithynicus.*
Cn. POMPEJUS Basiliscus, Verr. IV. 11. Mamertinus, a Cn. Pompejo civitate donatus.
Cn. POMPEJUS Philo, Verr. IV. 22. Tyndaritanus.
Cn. POMPEJUS Theodorus, Verr. II. 42. Siculus.
Cn. POMPEJUS *Strabo, (de cognominis causa v. Plin. H. N. VII.* 12.) *Sext. fil.* in Caecil. 19. T. Albucium, cujus Quaestor fuerat in Sardinia, accusare vult, sed ei non permittitur. Verr. III. 16. Praetor Siciliae. Font. 15. Balb. 22. bellum Sociale gerit, *in consulatu a. DCLXIV. et triumphat.* Phil. XII. 11. in ejus exercitu tiro fuit Cicero. Brut. 47. mediocris orator. Cornel. I. homo Diis nobilitatique invisus, *vid. Plutarch. in Pompejo init.* causam lege Varia dixit.

[A. POMPEJUS, *Bithynicus*, Q. F. ad Div. VI. 16. 17. Dio Caff. XLVIII.] [cf. Liv. Epit. CXXIII. R.]

Q. POMPEJUS *Nepos*, A. F. Brut. 25. Muren. 7. Verr. V. 70. homo novus, fummos honores confecutus eft. Fin. II. 17. Off. III. 30. inficiatur Numantinum foedus, *quod injuffu Senatus populique fecerat anno DCXIII. poft confulatum anno ante geftum.* Brut. 76. Cenfor *cum Metello Macedonico.* Font. 7. a Caepionibus accufatus abfolvitur. Amic. 21. ab eo capitali odio, C. Laelii caufa, diffidet P. Scipio Afr. *quod, cum promififfet Scipioni, fe C. Laelii petitionem confulatus adjuturum, femetipfum Confulem fecerat, ut commemorat Plutarch. in Apophth. p. 200. ex quo etiam intelligitur, hunc Pompejum tibicinis filium fuiffe. Add. de eo Vellej. II. 1.*

Q. POMPEJUS, *Q. F. A. N. Rufus.* Or. I. 37. Praetor urbanus *a. DCLXIII.* familiaris Craffi et Antonii. Agr. I. 15. Conful cum L. Sulla, *anno DCLXV.* Amic. 1. capitali odio a P. Sulpicio Trib. pl. *ejusdem anni* diffidet, *(a cujus emiffariis etiam filius ejus interfectus eft, v. Vellej. II. 19.)* cum ante amiciffimi fuiffent. Brut. 56. orationibus Aelii utitur.

Q. POMPEJUS Rufus, *hujus Quinti, Q. F. A. Nepotis, nepos ex L. Sullae filia, ejus Q. Pompeji fil. quem a Sulpicii emiffariis interfectum diximus.* Sull. 19. Att. IV. 16. Q. Fr. III. 2. Meffalam Tribunus pleb. *a. DCC. et DCCI.* reum de ambitu facit. ad Div. VIII. 1. inimicus Ciceronis, *qui in caufa Milonis diem dicere Ciceroni voluit, v. Argum. Milon. Pediani:* unde fama orta eft, Ciceronem itinere *in Ciliciam* ab eo *exule* interfectum effe. *Quod comitiis Conf. perpetuo obnuntiaret, in carcerem conjectum commemorat Dio Caffius Lib. XL. p. 141. Anno poft tribunatum de vi condemnatus eft eum T. Planco.* ad Div. VIII. 1. Baulis exulat, in fumma paupertate, *qua cum M. Coelius idem, qui ante accufaverat, liberat, cogendo matrem Corneliam, ut praedia fidei fuae commiffa redderet. Valer. M. IV. 2. hoc dicit Coelius:* usque eo embaeneticam facit, ut ego miferer ejus efuriei, *v. Perizon. de L. Vocon. p. 141.*

Q. POMPEJUS, *Sext. F.* ad Div. XIII. 49. Curio commendatur.

SEXT. POMPEJUS, *S. F. Cn. Strabonis Fr.* Brut. 47. fummus JCtus, geometra et Stoicus. cf. Or. I. 15. III. 21. Offic. I. 6. Phil. XII. 11.

S. POMPEJUS, *Cn. Magni fil.* Att. XII. 37. fugit in Hifpaniam citeriorem. ad Div. XI. 1. nuncio de Caefaris morte firmior futurus putatur. Phil. XIII. 6. Maffiliae verfatur, ac Mutinam ire cum exercitu timet, propter veteranorum odium. Phil. V. 15. a M. Lepido civitati reftituitur.

SEXT. POMPEJUS Chlorus, Verr. II. 8. civis Rom. de conventu Mamertino.

POMPILIUS, Offic. I. 11. Imperator, in cujus exercitu tiro fuit Catonis Cenforii filius. *Sed alii hic legunt:* Popilius, *quam lectionem recepit Graevius, et capiunt aut de* C. Popilio Laenate, *qui Conful fuit belli Maced. II. anno primo, aut de* M. Popilio, *qui Ligurium biennio ante bellum Maced. II. obtinuit, et ibi bene res geffit. Manutius pater autem legebat:* Paullus Aemilius, *quod probat fil. Aldus. v. Chapman. ad h. l. in ed. Pearcii.*

POMPILII, Petit. Conf. 3. amici Catilinae.

POMPONIA, Att. I. 5. foror Attici. [ib. V. 1. etc.]

Cn. POMPONIUS, Brut. 49. 57. 62. Or. III. 13. qualis orator fuerit.

auctoritate et oratione sedat. Unde Laenas dictus sit?

P. POPILLIUS, *C. F. P. N.* Verr. IV. 50. [Attic. XIII. 32.] P. Rupilii collega in consulatu, *a. DCXXI. v. Vellej. II.* 7. Cluent. 35. Dom. 31. a C. Graccho lege lata in exilium mittitur. Quir. p. Red. 3. Sen. p. R. 15. Brut. 34. restituitur rogatione L. Bestiae Trib. pl. Brut. 25. non indisertus. *Hunc putarunt Viri docti quidam intelligi pro Balbo c.* 11. *ibique pro* C. Laenas *esse legendum* P. Laenas, *ut habet Manutius: inprimis cum de C. Popillii exilio nil ipsis constaret. Neque absurda est ista conjectura. Nam* P. *et* C. *in Popilliis, atque eodem hoc confundi, ex Cluent.* 35. *intelligitur, ubi olim* C. *legebatur pro* P. *Neque tamen C. rejecerim. Potest enim intelligi de eo, qui a Coelio oppressus est, et sine dubio exulavit. vid.* C. Popillius C. F.

P. POPILLIUS, Cluent. 36. reus de ambitu, damnatur.

PORCIA, Att. XV. 11. *M. Catonis soror, Domitii Ahenobarbi uxor.* ibid. XIII. 37. 48. ejus laudatio.

PORCINA, Herenn. IV. 5. orator: *est C. Aemilius Porcina.*

PORCIUS, Font. 5. de cohorte M. Fonteji, aut portitor.

L. PORCIUS *Licinus*, Brut. 15. Consul cum P. Claudio, *ann. DLXIX.* Licinus *scribendum esse, non* Licinius, *recte monent Viri docti ad Liv. XXXIX.* 32.

L. PORCIUS Nasica, Or. II. 64. ejus facetum responsum Catoni Censori datum.

PORSENA, Sext. 21. eum interficere conatur Q. Mucius.

PORTUNUS, Nat. D. III. 26. *Deus, a portu dictus.*

POSIDES *Matro*, Solentinus. Verr. II. 42.

POSIDONIUS, Offic. III. 2. Panaetii discipulus. Att. II. 1. Commentariis Ciceronis Graecis de consulatu suo absterretur a scribendo de eodem. Tusc. II. 24. dolores fortiter fert. Nat. D. I. 42. liber V. de Natura Deorum. Div. I. 3. quinque libros de Divinatione edidit. *ibid.* II. 21. prognosticorum causas persequitur. *ibid.* II. 15. statuit, homines ad hostias deduci vi quadam sentiente et divina per totum mundum fusa. *ibid.* I. 30. II. 15. morientes divinare putat. Nat. D. II. 84. ejus sphaera. *ibid.* I. 3. instituit Ciceronem. Att. II. 1. Rhodi vivit. Fat. 3. ejus sententia de fato reprehenditur.

POSSIDORUS, Verr. III. 42. legatus Thermitanorum.

POSTUMIA, ad Div. IV. 2. Att. V. 20. 21. Servii Sulpicii uxor.

POSTUMIUS, ad Div. VI. 12. Caesaris familiarissimus. Att. V. 21. XV. 2. procurator ludorum Octavii, *sed ibi* Postumus *dicitur.*

POSTUMIUS Cominius, Balb. 23. Consul cum Sp. Cassio *a. CCLX.*

P. POSTUMIUS, Fin. II. 22. homo voluptuosissimus. *Davisius recepit ex emendatione Scaligeri* C. Hirrius Postumius.

A. POSTUMIUS, Nat. D. II. 2. Dictator in bello cum Tusculanis, *a. CCLVII. quo anno et Consul cum T. Virginio fuit.*

A. POSTUMIUS *Albinus*, Verr. I. 41. Censor cum Q. Fulvio *a. DLXXIX.*

[A. POSTUMIUS *Albinus*, A. F. A. N. Cos. a. U. 602. cum L. Lucullo, Att. XIII. 32.]

C. POSTUMIUS, Div. I. 33. Haruspex.

Cn. POSTUMIUS, Verr. I. 39. civis Rom. qui Verris pecunias extraordinarias tractavit. *vid. Curtius.*

Cn. POSTUMIUS, Muren. 27. subscriptor Sulpicii contra Murenam, praeturam petit Cicerone Consule.

M. POSTUMIUS, Verr. II. 18. Quaestor Verris.

P. POSTUMIUS Tubertus, Leg. II. 23. *v. Tubertus.*

P.

QUI-

QUIRINALIA, ad Q. Fr. II. 3. 13. *Solemnia in honorem Romuli. v. Ovid. Fast. II.* 513.

QUIRINUS, Offic. III. 10. Romulus. Att. XII. 45. XIII. 28. Quirino σύνναος Caesar.

R.

RABIRIUS, Acad. I. 1. malus auctor philosophiae Latinus. *Ab hoc sine dubio diversus est praestans poëta* C. Rabirius, *qui etiam Ovidio laudatur*: magni Rabirius oris. *v. Vossius Hist. Lat. I.* 21. *et alius, fortasse medicus, ap. Plin. H. N. XXVIII.* 7.

C. RABIRIUS, Rabir. Perd. 2. Saturninum Trib. pl. interfecisse dicit Labienus, et propterea accusat. Pison. 2. a Cicerone defenditur. Att. I. 6. domum Neapoli habet, vendit.

C. RABIRIUS, Postum. 1. eques Rom. filius C. Curtii *naturalis, Rabirius per adoptionem. Accusatus de residuis, damnato Gabinio, a Cicerone defenditur.*

L. RABIUS, Verr. I. 34. *Marianus, transfugit ad Mithridatem: ab eo cum L. Magio mittitur ad Sertorium: prodito deinde Mithridate, ad Romanos rediit, et Romae et Myndi habitavit. Asconius habet* Phanius: *unde* Fannius *edidit P. Manutius. alii* Fabius. *Appian. Bell. Mithrid. p.* 364. *ed. Toll. Δύο Λούκιοι, Μάνιός τε (non Mummius, ut Hotomannus profert ad Cic. l. c.) καὶ Φάνιος Μιθριδάτην ἐπεῖθον συμμαχῆσαι τῷ Σερτωρίῳ* etc.

RABOCENTUS, Pison. 31. Bessicae gentis princeps, a L. Pisone securi percussus est.

L. RABONIUS, Verr. I. 50. aedis Castoris sartá tecta tuetur. etc.

L. RACILIUS, Verr. II. 12. ad Div. I. 7. Tribunus plebis Marcellino et Philippo Coss. cf. ad Q. Fr. II. 1.

RARIUS, vel RANIUS, Att. XII. 21. *forsan libertus aut servus Bruti.* Ranii *nomen occurrit in Lapide apud Gruterum.*

REBILUS, vide *T. Caninius Rebilus.*

REGILLUS, *cognomen Aemiliorum.* Att. XII. 24. filius Lepidi, qui cum Q. Catulo Consul fuit, *a. DCLXXV.*

REGINUS, Att. X. 13. mari *infero* Praefectus, a partibus Pompejanorum est. *Corrado videtur esse* L. Minutius Basilus, *quem hoc muneris habuisse Orosius tradit L. VI. c.* 15.

L. REGULUS, ad Div. XIII. 60. *e Livineis: (unde ejus libertus Trypho* L. Livinejus *dicitur,)* familiarissimus Ciceronis.

M. REGULUS, Off. I. 13. Punico bello primo captus a Poenis de commutandis captivis Romam mittitur. Pison. 19. ejus supplicium. Att. III. 17. et cf. *M. Atilius.*

REMUS, Div. I. 47. auspicium capit. II. 20. cum fratre Romulo et altrice bellua vi fulminis ictus concidit.

REMORA, Divin. I. 47. dubitant Romulus et Remus, urbem ab se conditam Romam, an Remoram appellent.

Q. REX, ad Div. XIII. 51. *e familia Marcia, qui* in causa Pompeji fuerat. *Videtur magistratus in Sicilia fuisse, quia ei Melitensis homo commendatur. Sed* Orat. II. 28. *est* Consul *a. U. DCXXXVI.* quem defendit Antonius. [Hunc autem diversum ab illo producit Schuetz. Itemque novum alium affert, *Marcium Regem*, cujus mentio fit, ad Att. I. 16. R.]

[RHADAMANTHUS, judex inferorum, Tusc. I. 5.]

RHINTON, Att. I. 20. poëta comicus Tarentinus; ex eo versus Graecus: *v. interpretes.*

RHODO, ad Div. II. 18. amicus Q. Thermi.

ROMULUS, Divin. II. 20. cum fratre Remo et altrice bellua vi fulminis ictus concidit. *ibid.* I. 17. II. 38. ejus lituus. *ibid.* I. 2.

M.

M. RUSCA, Or. II. 65. *e Pinariis*, Trib. pl. *(a. U. DCXXII.)* tulit legem annalem.

RUSCIO, Mil. 22. servus.

C. RUSIUS, Brut. 74. accusator vetus, Sisennam ridiculum facit.

C. RUSTICELLUS, *Bononiensis*, Brut. 46. exercitatus in dicendo et natura volubilis.

RUTILIA, Att. XII. 20. C. Cottae mater, Publii Rutilii soror.

C. RUTILIUS Rufus, Brut. 40. familiaris Scaevolae. in Caecil. 21. subscriptor P. Lentuli principis Senatus in accusatione M'. Aquillii.

L. RUTILIUS, Lael. 20. eum Consulem efficere Scipio non potest, cum fratrem Publium fecisset. *nisi vero legendum* Rupilius. *vid. P. Rutilius.* [cf. Tusc. IV. 17.]

L. RUTILIUS, Cluent. 65.

M. RUTILIUS, ad Div. XIII. 8. a Caesare praefectus agro in Gallia Cisalpina dividendo.

P. RUTILIUS *Lupus*, Font. 15. L. Julii collega in consulatu *a. DCLXIII.* bellum Sociale gerit, in quo perit.

P. RUTILIUS Rufus, M. F. Brut. 29. orator, de jure respondet: orationes scripsit, et de jure. Panaetii auditor, prope perfectus in Stoicis: repulsam in consulatu fert: pro se ipse dixit a Scauro accusatus. Or. II. 69. a Scauro competitore ambitus accusatus, a quo victus in petitione erat, eundem ipse accusat. Offic. II. 13. adolescens innocens, juris peritus habitus est, quia frequentabat P. Mucium. Planc. 21. in petitione tribunatus pl. repulsam tulit. Or. I. 40. Tribunus pl. eo anno, quo foedus Mancinus cum Numantinis fecit. [Hic locus a Schuetzio ad alium *P. Rutilium*, M. F. P. N. transfertur. R.] Rabir. Perd. 7. contra Saturninum stat. Offic. III. 2. Panaetium de praetermissis non reprehensum dicit, propter eorum, quae perfecisset, praestantiam. Fin. I. 3. libros edidit. Att. IV. 16. inductus a Cicerone in libris de Republica. Or. I. 53. Brut. 29. damnatur, quia nimis tenuiter se defendi voluit et a se aliisque defensus est. Balb. 13. damnatur ab equitibus, quod in Asia Quaestor provinciales a publicanorum injuriis defenderat. Smyrnae in exilio vixit. cf. Nat. D. III. 32. et Tacit. Ann. IV. 43. Font. 13. injuste damnatus est. Rabir. Post. 10. crudelitatem Mithridatis effugit, mutato habitu Romano et Graeco assumto. *Laudatur* l. c. Pison. 39. Scaur. Fr. 2. *Si vera est lectio*, Tusc. IV. 17. *ubi dicitur* P. Rutilius leviter aegrotans mortuus esse ob fratris repulsam; *de hoc accipiendum esse puto. Nam* Lael. 20. *L. Rutilius Publ. frater repulsam tulisse dicitur. Alium autem P. Rutilium ei fratrem fuisse, qui, quod Publius petens cum Scauro repulsam tulisset, mortuus sit, ut videtur Davisio, vix mihi persuadeam. Sed Manutius legit* P. Rupilius. *Etiam Lael. l. c.* Rupilius *pro* Rutilius *legunt Viri docti. v. Pighius ad a. DCV. DCXXI. qui et hic et alibi hunc locum semper ita profert, tamquam* Rupilius *legatur.* P. Rupilium *Africani amicitia ad consulatum pervenisse, cum tenui loco natus esset, de eo convenit. Ea ipsa res facit probabile, ibi legendum* Rupilius. *Nam* Rutilium *Africani Scipionis opera consulatum consecutum, nemo demonstrare poterit. Itaque mihi valde fit verosimile, et in Tusculanis et in Laelio* Rupilios *esse reponendos, idque placet etiam Buherio ad Tusc. l. c. et pluribus defendit Drakenb. ad Liv. Epit. LIX.*

P. RUTILIUS, Caecin. 10. testis in Caecinam; homo nullius fidei.

S.

SA-

et

et MStis, posteriores recepe-runt Lucius *et interpretantur de Asiatico nep. vid. Manutius ad hunc locum. Certe alium, qui bello Civili proscriptus sit, nescimus. v. infr. in L. Scipio Asiat. L. F.*

CN. SCIPIO, *Calvus, L. F.* Planc. 24. et 25. Off. I. 18. *is, qui cum fratre* Publio *in Hispania cum Poenis bellum gessit, pater P. Scipionis Nasicae, qui vir optimus judicatus est, de quo infra.* Balb. 15. in Hispania occiditur cum fratre. cf. Tusc. I. 37. 46. Nat. D. III. 32.

L. SCIPIO *Asiaticus*, P. F. L. N. Mur. 14. de Antiocho triumphat, *unde* Asiaticus *dictus est: de quo triumpho vid. Plin. XXXIII.* 11. Provinc. Conf. 8. ei auxilio est Tib. Gracchus pater Trib. pl. cum in carcerem duceretur. Brut. 47. non imperite dixit. Phil. XI. 7. collega C. Laelii Sapientis in consulatu, ad quem cum Senatus deferret provinciam Asiam, quae Scipioni obvenerat, frater major P. Africanus eam ignominiam deprecatur, et se Legatum ei fore pollicitus, provinciam ei conservat. Rabir. Post. 10. ejus statua in Capitolio cum chlamyde et crepidis.

L. SCIPIO, Asiaticus, *L. F. ejus, ut opinor, cujus quaestura est ap. Liv. XLV.* 44. *L. N.* Rabir. Perd. 7. Verr. I. 14. collega C. Norbani in consulatu *a. U. DCLXX.* ad Herenn. III. 2. legibus solvitur propter bellum Italicum, ut ante annum suum Consul fieri possit. Att. IX. 15. a Sulla proscriptus. *v. in* C. Scipio. [Brut. 47. a Schuetzio ad hunc, ab Ern. ad antecedentem refertur. R.]

M. SCIPIO, Brut. 20. ejus, qui sacra accepit, *h. e. P. Nasicae*, filius, eloquens habitus est. [In verbis illis, e quibus hoc nomen ab Ern. receptum est, maxima obtinet scripturae atque conjecturarum discrepantia. Videntur autem, verbis *M. alium* cum Orellio aliisque ejectis, reliqua ad *P. Nasicam Corculum* pertinere. R.]

M. SCIPIO, *Maluginensis*, Or. II. 64. dictum de L. Manlio Acidino Consule. *Esse videtur* M. Scipio, *qui inter Praetores nominatur apud Liv. XLI.* 14. *et* 27. M. Cornelius Maluginensis *dicitur. Sic placet Sigonio de Nomin. c. 5. disputanti contra Robortellum, qui ap. Ciceronem* Caepio *legi volebat. Aliquid tamen dubitationis remanet Dukero ad Liv. l. c.*

P. SCIPIO, L. F. Off. I. 18. pro Planc. 25. laudatur propter res in bello fortiter gestas. pro Balbo 15. occiditur in Hispania cum fratre Cneo, *de quo supra.* Phil. XI. 7. pater L. Asiatici et P. Scipionis [Africani] maj. *De Lucio v. supra: de* Africano *et ejus posteris v.* P. Africanus.

P. SCIPIO, CN. F. L. N. Har. Resp. 13. optimus de toto populo Rom. judicatus, sacra Matris Deûm manu sua accipit. *v. Liv. XXIX.* 14. *XXXV.* 10. *et tamen bis repulsam tulit. Plin. VII.* 34. Or. III. 33. omnibus civibus sui copiam fecit. Pontifex Max. *Consul fuit a. U. DLXII. collega M'. Acilii Glabrionis, v. Liv. XXXV.* 24. *et jurisprudentia celeber; de quo vid. Rupertum ad Pompon. III.* 3.

P. SCIPIO, P. F. CN. N. Nasica, Corculum, *hoc est sapiens;* vid. Tusc. I. 9. Brut. 20. et 58. bis Consul, *nempe a. U. DXCI. cum C. Figulo, et a. U. DXCVIII. cum C. Marcello:* et Censor fuit *a. U. DXCIV.* N. D. II. 4. C. Figuli collega a Ti. Graccho *patre* vitiose creatus, abdicat se magistratu. cf. Div. II. 35.

P. SCIPIO NASICA, P. F. P. N. CN. PRON. Planc. 21. aedilitiam repulsam fert. Brut. 22. cum D. Bruto Consul fuit, *a. U. DCXV.* Leg. III. 9. a Tribuno pl. Curiatio in vincula conjicitur. Planc. 14. Consul a Granio prae-

 cone

duo fuere, Antiochus Asiaticus, *et* Seleucus Cybiosactes, *de quibus suo loco videndum. Eorum mentio in Verrinis IV.* 27. *add. Joseph. Ant. XIII*, 29.

SELEUCUS, ad Div. VI. 18. servus Q. Leptae.

SELICIA, Att. XV. 12. *forte filia ejus, qui sequitur*. [Schuetz. vult cum Ursino ex cod. ant. scribere *Servilia*. R.]

Q. SELICIUS, ad Div. IX. 16. *a quo* Seliciana villa. ad Att. I. 12. foenerator. ad Div. I. 5. amicus Lentuli Spintheris, quocum Cicero consilia de causa Lentuli contulit.

C. et P. SELII, Acad. IV. 4. familiares L. Luculli, docti homines, qui Philonem Romae audierant.

SELIUS, ad Div. VII. 32. malus orator.

SEMELE, Tusc. I. 12. Nat. D. II. 24. mater Bacchi.

SEMIRAMIS, Prov. Conf. 4. *ita* A. Gabinium *Syriae Procos. appellat, ut mollitiem ejus notet.*

Ti. et C. SEMPRONII, Or. I. 9. etc. *sunt* fratres Gracchi; *de quibus v. in* Gracchis.

A. SEMPRONIUS, *Musca quaesiturae*, Or. II. 60. candidatus a Vargula male accipitur.

C. SEMPRONIUS Rufus, ad Div. VIII. 8. calumniam fert: amicus Ciceronis: *cujus saepe mentio*, v. c. Att. VI. 2. ad Div. XII. 22. 25. *vide etiam* Rufio.

L. SEMPRONIUS Atratinus, ad Div. IX. 21. Consul et Censor fuit cum L. Papirio Mugillano *a. U. CCCXII.*

M. SEMPRONIUS, Or. II. 60. A. frater.

C. SENTIUS, *Saturninus*, Verr. III. 93. Pison. 34. Praetor Macedoniae *a. DCLXXI.* a Denseleto defenditur: permagnam e cibariis pecuniam, propter caritatem frumenti, deportat: homo innocentia singulari.

[SEPTENTRIONES, sidus, Acad. II. 20. venti, Attic. IX. 6.]

SEPTIMIA, ad Div. IX. 10. Att. XVI. 11. *videtur uxor Sicae fuisse.*

C. SEPTIMIUS, Att. II. 24. scriba Bibuli Consulis.

C. SEPTIMIUS, Sen. p. Red. 9. Praetor P. Lentulo Spinthere Consule. Att. XII. 13. 14. Augur. *Pighius* Scaevolae *cognomen de conjectura dedit. Mihi videtur idem esse cum eo, qui* ad Div. VIII. 8. *in SCto M. Marcelli inter eos nominatur, qui scribendo affuerunt:* C. Septimius T. F. Quirina.

[L. SEPTIMIUS, Fragm. Or. Varen.]

P. SEPTIMIUS Scaevola. Act. I. in Verr. 13. Cluent. 41. Senator, de repetundis accusatur, propter judicium Junianum, Hortensio Praetore. *Ab hoc diversum putem* P. SEPTIMIUM testem in L. Flaccum, Flacc. 4.

Q. SEPTITIUS, Verr. III. 4. eques Rom. arator in Sicilia.

SEPTUMULEJUS, Anagninus, Or. II. 67. interfecit C. Gracchum, et pro ejus capite aurum accepit. Postea praefecturam in Asia a Scaevola petiit.

SEPRULLA, Att. I. 12. *Si sana lectio, nomen est servulae, quae P. Clodium emisit ex aedibus Caesaris. Sed Graev. ostendit, esse legendum:* Servulae.

SERAPIO, Att. VI. 1. *est* Scipio Nasica, *de quo ante.*

SERAPIO, Att. X. 17. *servus Attici.*

SERAPIO, Att. II. 4. libros ejus non intelligit Cicero. ibid. 6. Eratosthenem valde reprehendit. *Fuit Antiochenus, qui Geographica scripsit. Commemoratur etiam a Plinio in Elencho scriptorum L. IV.*

SERAPIS, Div. II. 59. Nat. D. III. 19. etc. Deus Aegyptiorum.

C. SERENUS, Planc. 5. praefertur Q. Catulo. *Graev.* Seranus, *quod jam P. Manutio placuerat. Nam* C. Serranus *a. DCXLVI. proxime Consul ante Catulum et Cn. Manlium, cujus proxime*

C. SERVILIUS, Verr. V. 54. negotiator Panormitanus.

Cn. SERVILIUS *Caepio, Cn. F. Cn. N.* Brut. 20. *is, qui Consul fuit a. DLXXXIV. cum Q. Philippo,* quibus Consulibus Ennius mortuus est. *v. Pighius ad h. a.*

Cn. SERVILIUS *Caepio*, Verr. I. 55. Censor, *a. DCXXVIII. ante cum Q. Pompejo Consul a. DCXII. Est superioris filius. Nam in Fastis dicitur Cn. F. Cn. N. Fratrem vix putem: tot anni sunt inter utriusque consulatum interjecti.*

L. SERVILIUS, Verrin. III. 71. eques Rom. Magister publicanorum in Sicilia, Praetore Verre.

L. SERVILIUS Postumus, ad Div. XII. 26.

M. SERVILIUS Ahala, Dom. 32. *v. C. Servilius Ahala.*

M. SERVILIUS, Or. II. 65. dissuasit legem annalem Ruscae, *quae a. DCXXII. lata est.*

M. SERVILIUS *Geminus*, Att. VI. 3. a Metello Celere de repetundis accusatur. conf. ad Div. VIII. 8. *Fuit Tribunus pleb. a. DCXCIII.*

M. SERVILIUS, ad Div. XII. 6. Tribunus pl. *Hirtio et Pansa Coss.* producit Ciceronem in concionem, *quo tempore Philippicam XI. dixit.* Phil. IV. 6. cum collegis de republ. refert ad Senatum.

P. SERVILIUS Rullus, Agr. II. 20. *v. Rullus.*

P. SERVILIUS *Vatia, Isauricus, C. F. M. N.* Manil. 23. legi Maniliae favet. Agrar. II. 19. agri ab ipso imperio Rom. adjecti. Verr. I. 21. Olympum vi cepit. Red. in Sen. 10. Q. Metellum Consulem Ciceroni placat. ad Div. I. 1. negat Ptolemaeum restituendum esse. *Consul fuit cum Appio Pulchro.*

P. SERVILIUS, *P. Isaurici F. qui Consul cum C. Caesare fuit.* Att. IV. 15. Praetor Pompejo II. Consule. ad Div. XIII. 66. Asiam obtinet. ibid. 69. Ciceronis collega in auguratu. ibid. X. 12. Ciceroni adversatur in causa Antoniana. ad Div. XII. 2. metu Antonii, in quem invectus erat, non audet, in Senatum venire. etc. Att. II. 1. Catonis imitator. *laudatur* etiam Att. XI. 5. I. 19. etc.

P. SERVILIUS Casca, Phil. II. 11. XIII. 15. Att. XVI. 15. unus de percussoribus Caesaris, *qui ei primum vulnus inflixit. Trib. pl. a. DCCX. v. Plutarch, in Caesare p. 739. Sed* Cic. Phil. II. 11. duos Cascas *caedi interfuisse dicit. Plutarchus etiam l. c. fratrem hujus* Cascae *commemorat. Is est* C. Servilius Casca, *quem Appianus commemorat, nisi quidem ibi P. legendum, de B. Civ. II. p.* 813. *Mirum enim, si C. potius quam hunc P. nominasset, qui inter principes fuit. Ibidem etiam male* Servilius Galba, *pro* Servius Galba, *uti recte citant viri docti. Sed hoc obiter. cf. Viros doctos ad Sueton. Caesar. cap.* 82.

Q. SERVILIOS Caepiones, *v. in Caepionibus.*

SERVIUS Galba, *v. Galba.*

SERVIUS Sulpicius, *v. Sulpicius.*

SERVIUS, ad Div. VIII 4. designatus Tribunus pl. de ambitu accusatus condemnatur: ejus locum petit Curio.

SERVIUS Pola, ad Div. VIII. 12. accusator.

SERVIUS Tullius, Div. I. 53. ei dormienti caput ardet. Brut. 10. aequalis Pisistrati.

SERVIUS Claudius, Att. I. 20. ejus libros Ciceroni donat L. Papirius Paetus, ad Div. IX. 16. frater, *sc. patruelis aut consobrinus,* Papirii Paeti, homo doctus, qui facile diceret, qui versus Plauti esset, qui non. *Grammaticus ergo fuit, cujus etiam ap. Sueton. de claris Grammat. Gell. XIII. 21. Plin. XXIII. 4 mentio fit. Ex Ep. ad Att. l. c. colligere licet, eum Afranio et Metello Coss. mortuum esse.*

SE-

VIII. 15. quia cum imperio est, potest cum Pompejo in Graeciam transire. ibid. XI. 7. Caesar permittit, ut iisdem, quibus ante, Lictoribus uteretur, etsi SCtum improbaret, quo ipse aliique post fugam Tribb. pl. imperium acceperant. ad Div. V. 20. pecuniam, quam Mescinius Rufus in fano deposuerat, aufert; *ex quo intelligitur, eum Ciliciam obtinuisse. v. Graev. ad Ep. 7. L. VIII. ad Att. Praetor fuit a. DCC.*

T. SEXTIUS Gallus, Mil. 31. ante sacrarium Bonae Deae, quod in fundo ejus fuit, primam plagam accepit P. Clodius.

SEXTIUS, Att. XIII. 2. parochus publicus, h. e. *qui publico nomine excepit* Ariarathen, Ariobarzanis filium, Romam venientem. *Quaestor circa tempus, quo haec Epistola scripta est, fuit L. Sextius, qui M. Bruti post Proquaestor in Macedonia, et a. DCCXXX. Consul fuit, forte P. filius, de quo supra.*

SIBYLLA, Div. I. 18. Erythraea. II. 54. ejus versus. Verr. IV. 49. libri Sibyllini. etc. [Sibyllina fata, Catil. III. 4.]

SICA, ad Div. XIV. 4. 15. Att. VIII. 12. XII. 26. 30. etc. familiaris Ciceronis. *In ejus praedio deversatus est Cicero, abiens in exilium, Att. III. 2. add. Plutarch. in Cicer. p.* 877. *ubi* Vibius Siculus *vocatur: si tamen de eadem re utrobique sermo est. Ejus uxor videtur fuisse* Septimia. Att. XVI. 11.

C. SICINIUS, Brut. 76. Q. Pompeji, qui Censor fuit, ex filia nepos: Quaestorius mortuus est: probabilis orator.

Cn. SICINIUS, Brut. 60. homo ridiculus, malus orator. Seditiosus Trib. pl. fuit, *a. DCLXXVII. Cum omnes magistratus vexaret, M. Crassum tamen non attigit, quia metuebat. Plutarch. in Crasso p.* 547.

SICINIUS, Att. V. 4. *Nescio qui.* Sicinius *in Crasso Plutarchi, quem Corradus hic commemorat, est* Cn. Sicinius, *de quo ante: sed is in tribunatu interfectus est. Manutius putat, peritum fuisse conscribendorum edictorum provincialium.*

[SICURRA, servus Felicis cujusdam, ad Q. Fr. III. 9.]

SILANIO, Verr. IV. 57. statuarius nobilis, *de quo Plin. XXXIV. 8. qui αὐτοδίδακτον fuisse tradit.*

D. SILANUS, *e Juniis.* Fin. I. 7. adoptat T. Manlii Torquati filium, et pecuniarum captarum convictum in conspectum venire vetat.

D. SILANUS, *M. F.* Off. II. 16. magnifice aedilitate functus est. Pison. 24. Catil. IV. 4. Flacc. 13. etc. Consul cum Murena. Brut. 68. vitricus M. Bruti. Acuminis et orationis satis habuit.

D. SILANUS, in Caecil. 21. a Cn. Domitio accusatur. *Sed* Marcus *legendum esse, viri docti viderunt; et ex seqq. patebit.*

M. SILANUS, Brut. 35. Q. Metelli Numidici collega, *a. U. DCXLV.* de republica sic satis bene dicebat. Verr. II. 47. Cornel. I. Fr. a Cn. Domitio Trib. pl. vexatur, cum Consularis esset, accusaturque propter Egritomari injuriam.

M. SILANUS, ad Div. X. 34. Tribunus militum in exercitu Lepidi IIIviri, qui ab Antonio ad eum transierat, cum ante a Lepido contra ejus voluntatem ad Antonium isset.

SILENUS, Tusc. I. 48. *Comes Bacchi*, docet Midam, quid sit optimum homini.

SILENUS, Divin. I. 24. ejus Historia Graeca. *Calatianus, historicus Graecus, incertae aetatis, cujus et Livius XXVI. 49. et multi alii mentionem fecere, quorum loca vid. ap. Voss. de Hist. Gr. L. III. p.* 189.

A. SILIUS, Att. XII. 24-31. etc.

P. SILIUS, ad Div. VII. 21. IX. 16. XIII. 62. 63. Propraetor *Bithy-*

Tusc. I. 43. ejus de sepultura sententia. Tusc. V. 37. se mundanum appellat. Nat. D. I. 34. a Zenone scurra Atticus vocatur. Off. I. 30. εἴρων. Top. 10. inductione plurimum usus est.

SOCRATICI, Div. I. 3. manent in antiquorum philosophorum sententia de divinatione. Off. I. 37. sermone usi sunt leni minimeque pertinaci, et cui immistus fuit lepos.

[SOL, N. D. III. 21. complures Soles a quibus nati sint? ib. 19. Solis liberi. ib. 31. Sol Phaëthontis pater. ib. 20. apud Graecos Apollon.]

SOLON, Off. I. 30. versutus et callidus. Att. X. 1. ejus lex: ne quis in seditione sit neutrius partis. de Divin. I. 49. orientem tyrannidem multo ante prospexit. Sex. Rosc. 25. cur nullam legem in parricidas statuerit. Off. I. 22. Areopagitas constituit. Leg. II. 23. 25. 26. ejus lex de sepulturis.

SOPATER, Verr. II. 28. Halicieusis.

SOPATER, Verr. IV. 39. Tyndaritanus.

SOPHOCLES, Verr. III. 88. Agrigentinus, homo disertus et doctus.

SOPHOCLES, Off. I. 40. a Pericle collega in praetura reprehenditur, quod pulchrum puerum admiraretur. Div. I. 25. poëta divinus: in somnis vidit Herculem dicentem: quis pateram suam auream surripuisset. Ex Or. I. *intelligi potest, Ciceronem Sophoclem pro principe Tragicorum habuisse.*

SOPOLIS, Att. IV. 16. pictor celeber tempore Ciceronis. *Hujus etiam mentio apud Plin. XXXV. 11. Sed ibi vulgo* Sopylus *dicitur: et sic laudat Junius in Catalogo p. 21. etc.*

[SOSIA, nomen comicum servi, ad Her. IV. 50. R.]

SOSIPPUS, Verr. II. 9. Agyrinensis, frater Epicratis.

SOSITENUS, Verr. III. 87. Entellinus.

SOSITHEUS, Att. I. 12. servus anagnostes Ciceronis.

C. SOSIUS, Att. VIII. 6. Praetor *Lentulo et C. Marcello Coss.* **Fuit Quaestor M'. Lepidi.**

Q. SOSIUS, Nat. D. III. 30. eques Roman. ex agro Piceno, tabularium incendit.

SOSTRATUS, Verr. III. 23. Centuripinus.

SOSUS, Acad. IV. 4. liber Antiochi contra Philonem.

SOTERICUS MARCIUS, Balb. 25. Tiburtinus. Sotericum *malum artificem laudat Seneca ap. Gell. XII. 2.*

SPARTACUS, Har. Resp. 12. etc. *Dux fugitivorum, qui bellum Servile commovit.*

SPHAERUS, Tusc. IV. 24. Stoicus; ejus definitiones laudantur, et ab ipso Cicerone adhibentur. *Bosporanus, Zenonis Cittiei discipulus non ultimus. De eo v. Laërt. VII. 177. Torrent. ad Suet. Aug. 89.*

SPEUSIPPUS, Acad. I. 4. Platonis ex sorore nepos. Academicae philosophiae quasi heres relinquitur a Platone. Or. III. 18. nil ab Aristotele dissensit. Nat. D. I. 3. Deum esse vim animalem, omnia regentem, statuit.

SPINO, N. D. III. 20. Deus Romanorum: proprie fluvius prope Romam.

SPINTHARUS, Att. XIII. 25. servus aut libertus Ciceronis.

[SPINTHER, ad Att. XII. 52. etc. est *P. Lentulus Spinther*, q. v.]

SPONGIA, Att. I. 16. judex in judicio Clodiano de religione: *nomen fictum.*

SPURINNA, ad Div. IX. 24. Divin. I. 52. Haruspex.

C. STALENUS, Cluent. 27. *pro quo et alii:* Stajenus. Senator, judex in judicio Juniano, apud quem pecunia deposita est, qua Oppianicus judices corrumpere voluerat, Cluent. 24. Brut. 68. se ipse adoptavit, *et* de Staleno

Streniae, et locum vitiosum appellat.]

C. SUBERNIUS, Calenus, ad Div. IX. 13.

L. SUETIUS, Verr. I. 5.

SUFENAS, Att. IV. 15. *cognomen* Nonii, *de quo vid. in* Setenas.

Num. SUFFUCIUS, Divin. II. 41. honestus homo et nobilis: ejus somnium.

D. SULLA, ad Div. XV. 17. *Alii* P. Sulla. *Pighius ad a. DCCII. putat legendum esse* D. Silanus. *Sed quando IX.* 10. *iisdem paene verbis* de P. Sulla *res eadem narratur, non dubito, quin* P. Sulla *legendum sit*, et post ep. 19. *Cassius* Sullam *in hac re dicit.*

L. SULLA, *e Corneliis*, Fontej. 15. Legatus L. Caesaris bello Sociali. Div. I. 33. Historia ejus. *Scripsit Commentarios rerum suarum, v. Plutarch. in Sulla.* Off. I. 30. cuivis deservit, ut impetret, quae vult. Cat. III. 10. P. Sulpicium et C. Marium ejicit. Leg. II. 22. in C. Marii cineres saevit: primus e Corneliis cremari voluit. Leg. III. 9. ejus lex tribunitia; *qua nihil Tribunis praeter nomen relictum est.* Off. II. 8. ejus victoria noxia Rom. imperio, quod disciplinam perdidit. Phil. IX. 6. ei primo statua equestris inaurata posita est. Dom. 30. Volaterranis civitatem adimere non potuit, etsi jusserit. Div. II. 30. ei immolanti serpens apparuit. Q. Frat. I. 1. §. 11. Rhodiis insulas quasdam attribuit etc. *De Legibus Sullae v. Ind. Legg.*

P. SULLA, *pro quo est Oratio*, L. Sullae propinquus. Consul designatus cum Antonio, de ambitu condemnatur, et post a L. Torquato de conjuratione accusatus, a Cicerone defenditur et absolvitur. Off. II. 8. L. Sullae in proscriptionibus administer. Q. F. III. 3. accusat Gabinium de majestate. Att. IV. 16. Gabinium de ambitu postulat. ad Div. IX. 11. ejus mors. [Schuetz. duos *P. Sullas*, L. Sullae propinquos, fuisse credit. v. *D. Sulla.* R.]

Ser. SULLA, Sull. 2. P. frater, Senator, Catilinae socius.

SULPICII, eorum nobilitas qualis, Muren. 7.

C. SULPICIUS OLYMPUS, Verr. I. 48. civis Romanus.

C. SULPICIUS *Gallus*, de Or. I. 53. Brut. 20. Graecis litteris et eruditus et eloquens. *Consul fuit a. U. DLXXXVII. cum M. Marcello. v. Liv. XLV.* 44. Off. I. 6. de Sen. 16. astrologiae studiosus et peritus. *Liv. XLIV.* 3. *et ibi Interpr. add. Plin. H. N. II.* 12. *et quos ibi laudat Harduinus: cf. Pighius ad a. c. et inprimis ad a. DLXXVI.*

C. SULPICIUS, Catilin. III. 3. Praetor Cicerone Consule.

P. SULPICIUS RUFUS, Har. Resp. 19. Trib. pl. *a. U. DCLXV.* ibid. 20. C. Julio consulatum contra leges petenti longius resistens, fit popularis. Off. II. 14. hujus eloquentiam accusatio illustravit C. Norbani. Catil. III. 10. a L. Sulla ejicitur. Br. 55. seq. qualis orator? nullas orationes reliquit; quae extant, P. Canutius post mortem scripsisse fertur. Or. III. 3. mors ejus. conf. ad Her. I. 15. IV. 2. Orat. I. 7. *Add. Vellej. II.* 18. 19. ad Heren. II. 28. ejus leges de exsulibus.

P. SULPICIUS, Act. I. in Verr. 10. Trib. pleb. *a. U. DCLXXXIV.* [cf. Manut. ad Ep. 14. L. XVI. ad Att.]

[P. SULPICIUS, Caesaris Legatus in Gallia, et Africani belli tempore Illyrico Praefectus; ad eum est Ep. 77. L. XIII. ad Div.]

Q. SULPICIUS *Gallus*, Or. I. 53. filius C. Sulpicii Galli.

SER. SULPICIUS, Br. 16. Consul anno decimo post exactos Reges: *unde gens Sulpicia, de qua v. Cic. Muren.* 7.

P 2 S.

T.

scriptura est Thalna, *ut est in Fast. Capitol.*

TAMISIUS Mustela, Phil. II. 4. XII. 6. v. *Mustela.*

TANTALUS, Fin. I. 15. Tusc. IV. 16. I. 15. etc. [Posteri ejus *Tantalidae*, N. D. III. 38.]

TANUSIUS, Petit. Consf. 2. in bello Sullano interfectus. *Palermus conjiciebat legendum* Tantasius: *quod Asconius inter eos, quos in proscriptione Sullana interfecerat Catilina*, L. Tantasium *quemdam commemorat.*

TARASO, *v. Tharaso.*

TARCONDIMOTUS, ad Div. XV. 1. *Regulus in quadam Ciliciae parte, quem Cicero* fidelissimum socium populi Rom. amicissimumque trans Taurum *appellat.* Tarcondimotus, *autem scribendum esse*, non Tarcondomotus, *confirmat nummus, nuper a Maffeo editus in Antiquitat. Aquitanicis.* Sic et Mf. noster.

TARQUINIUS Priscus, Legg. I. 1. ei ab aquila apex imponitur. Tusc. V. 37. Demarati filius. Sull. 7. Rex peregrinus.

L. TARQUINIUS Superbus, Div. I. 22. somnium portendens exsilium. Leg. II. 4. eo Rege, nulla erat lex Romae de stupris. Tusc. III. 12. Cumis senio confectus est.

[SEXT. TARQUINIUS, vim Lucretiae affert, Leg. II. 4.]

L. TARQUITIUS, Att. VI. 8. *Popma putat esse eum, cujus ap. Plinium in Catal. Auctor. L. II. libri de disciplina Etrusca commemoratur.*

L. TARUTIUS Firmanus, Div. II. 47. familiaris Ciceronum, homo in primis Chaldaicis rationibus eruditus, repetit natalem Romae a Parilibus, quibus a Romulo condita dicitur. Romam conditam dicit, cum in jugo luna esset, et ejus fata praedicit.

T. TATIUS, Her. IV. 12. *Rex Sabinorum, qui ob raptus Sabinas bellum cum Romulo gessit, etc.*

TAURISCUS, Or. III. 59. actor: ejus dictum laudatur.

M. TAURUS, Q. Fr. III. 1. 2. *De hoc nihil mihi praeter hoc constat, quod fundum habuit confinem fundo Q. Ciceronis.*

TAURUS, ad Div. XII. 25. *est is, quem a. U. DCCXVI. Consulem suffectum fuisse putant*, L. Statilius. *Videtur Legatus Calvisii Sabini fuisse, qui ex sortitione Antonii Africam petebat, eum jam Cornificius ex SCto obtineret.* cf. Minotaurus. *Cum autem provinciam Calvisius tum non obtinere posset, ejus Legatus tamen Taurus fuit ann. U. CCCXV.*

TEBASSUS, Att. XIV. 10. nomen veterani Caesariani.

TELAMO, Tusc. III. 18. patria pulsus est. Or. II. 46. Nat. D. III. 32.

TELEPHUS, Flacc. 29. Rex Mysiae, viam ostendit Agamemnoni.

[TELLUS, Dea, N. D. III. 20. ej. aedes, ad Q. Fr. III. 1. etc.]

TELXIOPE, N. D. III. 21. Musa ex primis quatuor, natis Jove altero.

[TEMENITES, cognomen Apollinis, Verr. IV. 53. cf. Interpp. ad Suet. Tib. 74.]

TENES, N. D. III. 15. conditor Tenedi, et Deus urbis. conf. Verr. I. 19.

TERENTIA, *Ciceronis uxor, ad quam sunt Epistolae Libri XIV. de qua vide Corradum in Quaestura.*

TERENTIUS Vespa, Or. II. 62.

TERENTIUS, *Poëta*, Lael. 24. familiaris Laelii. etc.

[TERENTIUS, servus Attici fugitivus, ad Att. VI. 1.]

A. TERENTIUS, Caecin. 9. testis in Caecinam. *Eundem esse puto, qui ad Div. XVI. 12. A.* Varro *dicitur, quem a. DCXCI. Quaestorem fuisse reperio.*

L. TERENTIUS, Att. XI. 17. *Ex Africa, tempore belli Civilis, clam emittitur per Nasidium Pompejanum.*

M. TERENTIUS, Verr. I. 23. Consul cum Cassio: legis frumentariae auctor. *Est* M. Lucullus, *de*

arte in primis oratoria, itemque Isocratis. v. Laërt. V. 24. et ibi Menag. Valer. M. VIII. 14. 3. et Suidas in h. v. Tusc. I. 24. ejus insignis memoria. *Quintil. Inst. Or. XI. 2. etc.*

THEODORUS, Byzantius, Brut. 12. sophista Socratis temporibus, in arte subtilis, in orationibus jejunus. Scripsit aliis orationes. Orat. 12. a Socrate in Platonis Phaedro appellatur λογοδαίδαλος. v. *Quintil. III. 1. Apud Laërtium II. 104. civilibus orationibus clarus dicitur. Ceterum hoc nomen restituendum est Ciceroni Orat. c. 13. pro* Thucydides.

THEODORUS, Cyrenaicus, Nat. D. I. 1. Deos tollit, *unde* Atheus *dictus, et cum Athenis tum Cyrenis ejectus est. v. Laërt. II. 86. 101. sq.* Tusc. I. 43. mortem crudelem contemnit, quam ei Rex Lysimachus minatur propter libertatem linguae. *Ad eum missus erat a Ptolemaeo, Lagi filio, apud quem diu moratus est. Laert. l. c. 102. Ab eo dicuntur* Theodorii. *Cave confundas cum* Theodoro Cyrenaico, *geometra, quo Plato praeceptore usus est, cujus mentionem etiam Xenophon facit in Memorabil.*

THEODORUS, Verr. IV. 51. Ennensis Senator.

THEODOSIUS, Har. Resp. 16. Chius.

THEOMNASTUS, Verr. II. 21. Syracusanus. Theoractus dicitur contumeliae causa.

THEOPHANES, Mitylenaeus, *sed et* Lesbius *dicitur*, Arch. 10. Att. II. 5. res Pompeji scripsit versibus. Ab eo civitate donatus est. *Unde posteri ejus Pompejorum nomine Romae fuere. v. Ryckius ad Tac. A. VI. 8.* Balb. 25. Att. VII. 7. Balbum Gaditanum adoptat. ibid. II. 5. familiarissimus Pompejo, particeps consiliorum ejus. ibid. V. 1. plurimum apud Pompejum valet. cf. ib. II. 12. 17. etc. *item Plutarch. in Pompejo. Manutius in Argum. Or. pro Balb. libertum Pompeji facit, refutatus a Fabretto ad Inscr. ant. p. 478. vid. Burm. ad Vellej. II. 18.*

THEOPHILUS, ad Div. IV. 9. 10. libertus M. Marcelli.

THEOPHRASTUS, *Aristotelis auditor.* Or. 19. unde nomen habebat. Att. II. 16. vitam theoreticam practicae anteponit. Nat. D. I. 13. inconstans est in sententia de Diis. Acad. I. 10. negat, in virtute sola esse beate vivere, *propterea reprehenditur* Tusc. V. 9. Inv. I. 35. syllogismum oratorium quinquepartitum facit. Brut. 46. ab anicula hospes vocatur. ibid. 9. praeceptor Demetrii Phalerei. ibid. 31. Tusc. V. 9. elegans et suavis. ibid. 37. peregrinatus est. ibid. III. 28. moriens naturam accusat. Att. II. 3. liber ejus περὶ φιλοτιμίας *pro quo Tunstallus Ep. ad Middleton. p. 141. facit* περὶ πολιτείας: *qualem scriptum ab eo testis Laërtius V. 45. eoque tum opus erat Ciceroni de republica scribenti. Vulgatum est e conjectura Victorii.* Tusc. V. 9. Fin. V. 5. de vita beata. Off. II. 16. de divitiis. Tusc. III. 10. Callisthenes. *h. e. de luctu, quo luget mortem Callisthenis, amici sui, etc.* Nat. D. I. 33. Leontium meretricula Epicurea contra eum scripsit.

THEOPOMPUS, Leg. III. 7. Lacedaemonius, qui Ephoros instituit.

THEOPOMPUS, Orat. II. 13. Chius, Isocratis discipulus, scripsit Historiam *libris XII initio facto, ubi Thucydides desiit, complexus annos* 17. *v. Diodor. Sic. XIV. p.* 305. Off. II. 11. Leg. I. 1. fabulosus est. Att. XII. 40. liber vel epistola ad Alexandrum M. ibid. XII. 6. Theopompinum genus, *est mordax scribendi genus, quo usus est Theopompus: eo se dicit Cicero*

confert, *Caesare interfecto. Manut. malebat* Titius: *ut esset* L. Titius Strabo, *de quo ad Div. XIII.* 14. C. Tidium Strabonem *inter provinciales Praetores refert Pighius a. DCC.*

M. TIGELLIUS, Hermogenes, ad Div. VII. 24. a Licinio Calvo acriter perstringitur. Att. XIII. 49. 51. *De hoc homine, Sardo, libertino, est ap. Horat. Serm. I. 2.*

TIGRANES, Manil. 2. Rex Armeniae, gener Mithridatis. Sext. 27. a L. Lucullo vincitur. Cn. Pompejus in suis castris supplici insigne regium restituit et regnare eum jubet.

TIGRANES, *filius superioris.* Att. III. 8. P. Clodius, qui eum captivum e custodia surripuit et dimisit, non punitur. *In custodiam conjecerat et Romam perduxerat Cn. Pompejus: Dio XXXVI. p. 27. De hoc facinore Clodii v. eundem XXXVIII. p. 78.*

L. TILLIUS Cimber, Phil. II. 11. de percussoribus Caesaris: *cum ante acerrimus partium Caesarianarum propugnator fuisset. Senec. de Ira III.* 30. ad Div. XII. 13. classem in Bithynia comparat, *paullo post mortem Caesaris. Eam provinciam a Caesare adhuc vivo acceperat, in eamque, interfecto Caesare, clam abiit. Vulgo appellabatur olim:* Tullius; *quod praefert Oudendorp. V. C. ad Caesar. B. C. III.* 42. *De eo vid. praeter Manut. et Graev. ad l. c. Periz. Anim. Hist. p.* 431. *sq.*

TIMAEUS, Or. II. 14. Tauromenites, regnante Agathocle vixit, eruditissimus et eloquentissimus historicus. N. D. II. 27. rationem concinne reddit, quare Dianae Ephesiae templum deflagraverit. *Quod Ciceroni hic concinnum videtur, id Longinus frigidum et puerile judicat.* ad Div. V. 12. Pyrrhi bellum scripsit: Timoleontis res gestas prodidit. *Ejus acerbitatem in alios historicos et errores notat Diodorus Sic. XIII. p.* 211.

TIMAEUS, Fin. V. 29. Locrensis, Pythagoreus, Platoni aequalis.

[TIMAEUS, liber Platonis, Tusc. I. 25. de Fin. II. 5.]

TIMAGORAS, Acad. IV. 25. Epicureus, negat, sibi unquam duas flammulas esse ex lucerna visas, cum oculum torsisset.

TIMANTES, Brut. 18. pictor. *Cythnius, auctore Quintiliano, II. 13. Sicyonius autem, auctore Eustathio ad Iliad. ω.* 163. De eo etiam capiendus Cicero *in Orat. 22. ad q. l. vid. Quintil. l. c. et alios ap. Junium in Catal. Pict. Leopard. Emend. XX.* 19.

TIMARCHIDES, Verr. II. 28. etc. libertus et accensus C. Verris: *de cujus sceleribus multa in Verrinis.*

TIMOCLES, Pison. 36. saltator, L. Pisonis in Macedonia comes.

TIMOCRATES, Nat. D. I. 33. Metrodori Epicurei frater, quia, nescio quid, ab Epicuro dissentit, totis voluminibus ab eo conciditur. *ibid.* 40. a fratre reprehenditur, quod dubitet, vitam beatam ventre metiri, *scil. in libris, quos contra eum scripsit. Laërt. X.* 23. *Eundem tamen Epicurus inter heredes suos scripsit. v.* de Fin. II. 31. *Lampsacenus an Atheniensis fuerit, aeque, ut de fratre disputatur ap. Jonsium I.* 20. 3. *et Menag. ad Laërt. X.* 22.

TIMOLEON, ad Div. V. 12. ejus res gestae proditae sunt a Timaeo.

TIMON, Tusc. IV. 11. Amic. 23. Atheniensis, fugit congressus hominum.

TIMOTHEUS, Tusc. V. 31. Atheniensis imperator coenas Academicorum laudat. Or. III. 34. Cononis filius, Isocratem praeceptorem habuit. Offic. I. 32. belli gloria patre non inferior.

TIMOTHEUS, Milesius, Leg. II. 15. cum plures quam septem

Antonio Oratore et Albino Consule, a quo leges Titiae dicuntur: multa contra remp. fecit, ei resistit Antonius. Idem in eum testimonium dixit, cum postea reus factus esset. Brut. 62. loquax et acutus, sed mollis in gestu. Ab eo saltationis genus molle nomen *Titius* accepit. Or. II. 66. se Cassandram dicit, quod vera diceret, nec fidem inveniret. Rab. Perd. 9. condemnatus est, quod Saturnini imaginem domi suae haberet. *Nescio, an hic sit, qui* Or. II. 62. III. 23. nimis studiose pila lusisse, et signa sacra noctu fregisse *dicitur. Non dubitat Corradus ad Brut. p.* 341.

T. TITIUS, T. F. ad Div. XIII. 75. Legatus Pompejo rei frumentariae Praefecto. *Hic est fortasse, ad quem Epistola* 16. *L. V. perscripta est. cf.* P. Titius.

TITIUS, ad Div. VII. 12. Epicureus, *si sana lectio est. Sed alii, ut Manutius, malunt,* Titius, *h. e. Atticus: alii, quod Graevius recepit,* Sejus.

TITURIUS, Font. 5. *Videtur de cohorte M. Fonteji fuisse, aut portitor Tolosanus.*

M. TITURNIUS Rufus, ad Div. XIII. 39. unus ex Titurnia familia reliquus est.

TLEPOLEMUS, Verr. III. 28. Graecus, pictor, de cohorte Verris IV. 13. Cibyrata *dicitur per jocum, quia Verri tamquam venator vasorum fuit.*

TONGILIUS, Catilin. II. 2. de conjuratis Catilinariis fuit, et Catilinae scortum.

TORANIUS, ad Div. VI. 20. Pompejanus, exsul. *Praetorius fuit, quem postea filius C. Toranius, Triumvirûm partes secutus, Triumviris prodidit, a quibus interfectus est. v. Valer. M. IX.* 11. *Hunc esse, qui Quaestor P. Vatinii Glabri in bello Servili dicitur fuisse in fragmento monumenti antiqui, putat Bimardus Diss. I. in Thes. Inscript. Muratorii p.* 4. 5. *ceterum in illa Inscriptione est* Thoranius.

A. TORQUATUS, *e Manliis,* Planc. 11. Africae Praetor *(ann. DCLXXVI.)* mirifice laudatur. Ejus frater patruelis est T. Torquatus, T. F. *de quo infra.*

A. TORQUATUS, *L. F. L. N.* Fin. II. 22. amicus Ciceronis summus. Att. V. 1. vir optimus. ad Div. VI. 1. Athenis exulat, quod contra Caesarem steterat. *Praetor fuit a. U. DCCI.*

A. TORQUATUS, Leg. II. 22. *De quo sermo sit, ex re non satis certo judicari potest. Forte is est, qui Censor a. DVI. et deinde bis Consul fuit.*

L. TORQUATUS, L. F. Catil. III. 8. Agr. II. 17. etc. Consul cum Cotta, *a. U. DCLXXXIX.* Pison. 31. pro Cicerone apud L. Pisonem intercedit: *ibid.* 19. Macedoniam Cicerone referente obtinet, et Imperator a Senatu appellatur. ad Brut. 68. elegans in dicendo, prudens, etc.

L. TORQUATUS, L. F. L. N. Sull. 2. accusat adolescentulus P. Sullam de ambitu, et ita facit, ut pater Consul fiat. Att. IV. 16. de accusatione Gabinii cum P. Sulla contendit. VII. 12. negat, Pompejum extra Italiam sequendum. IX. 8. sequitur cum fratre Pompejum extra Italiam. Fin. I. 5. Epicureus. *Itaque inducitur eo libro disputans cum Cicerone et Triario de finibus.* Brut. 76. non tam rhetor, quam πολιτικός, in eo literae interiores et reconditae, divina memoria. *Praetor fuit a. DCCIV.*

T. TORQUATUS, L. F. Tusc. IV. 22. qui primus Torquatus dictus est. *v. Liv. VII.* 10. v. *Manlius.*

T. TORQUATUS, Fin. I. 7. collega Cn. Octavii *in consulatu a. DLXXXVIII.* ejus filius, a D. Silano adoptatus, cum in praetura Macedoniae pecunias cepisse diceretur, pater, re cognita, eum vetuit in conspectum venire. *Male editur* L. Torquatus. *Nam Fasti habent* T. *ut Epit. Livii LIV.*

T.

bello Civili classi Praefectus. Caes. B. C. III. 5. ad Div. VIII. 7. ejus soror Paulla Valeria divortium facit et D. Bruto nubit. *Manutius ad h. l. male appellat* P. Triarium. *Nam loci Ciceroniani, quos profert, ostendunt, eum de Cajo loqui voluisse. Nisi forte ista fuit P. soror, et locos illos male de eo accepit.*

L. TRIARIUS, Verr. I. 14. Quaestor urbanus, *a. DCLXXII.*

P. TRIARIUS, L. F. Att. IV. 16. 17. ad Q. Fr. III. 2. accusat M. Scaurum, *defendit Cicero.* v. Ascon. Arg. Or. pr. M. Scauro.

TRICIPITINUS, *e Lucretiis,* Leg. II. 4. *Lucretiae pater.*

TRIETERIDES, Nat. D. III. 23. sacra Bacchi e Niso et Thyone nati.

TRIPTOLEMUS, Her. IV. 6. Tusc. I. 41. Verr. IV. 49. *notus ille auctor et inventor agriculturae in Graecia, de quo est in fabulis.*

TRITANNUS, Fin. I. 3. Centurio viribus insignis, *de quo v. Plin. H. N. VII.* 20. *Solin. c.* 4.

TRITO, Nat. D. I. 28. II. 35. Deus marinus.

TRITOPATREUS, N. D. III. 21. Jovis et Proserpinae filius.

TROAS, ad Q. Fr. III. 6. Tragoedia Q. Ciceronis.

TROILUS, Tusc. I. 39. *Priami filius ab Achille interfectus.*

TROPHONIUS, Nat. D. III. 22. Valentis et Phoronidis filius, idem cum Mercurio ex his genito. de Div. I. 34. prope Lebadiam ei sacra fiunt; *ubi sc. notum illud antrum Trophonii fuit.* [cf. Att. VI. 2. de Trophoniana Chaeronis narratione.] *Alius ab hoc est:*

TROPHONIUS, Tusc. I. 47. aedificavit templum Delphicum: ejus votum.

[TRUCULENTUS, Comoedia Plauti, Sen. 14.]

TRYPHO, Att. III. 8. ad Div. XIII. 61. *est nomen servile.*

L. TUBERO, *ex Aeliis.* Ligar. 7. cum Cicerone una domi eruditus, post affinis, in omni vita familiaris, etc. Planc. 41. ad Q. Fr. I. 1. §. 3. Legatus Q. Ciceronis in Asia: scripsit Historiam. Lig. 8. fortitus belli Civilis initio ex SCto Africam provinciam, quam Considius obtinuerat, cum eam a Varo jam occupatam invenisset, ad Cn. Pompejum in Macedoniam se contulit. *Restitutus est post a Caesare cum filio Quinto, de quo mox.*

P. TUBERO, *Q. F. P. N.* Or. II. 84. Africanum avunculum laudavit, scripto C. Laelii.

Q. TUBERO, *Q. F. P. N.* Muren. 36. Stoicus. Africani sororis filius, ejus perversam sapientiam in funere Africani aegre fert populus, propterea que praetura excidit. Brut. 31. in triumviratu judicavit contra avunculum Africanum: ejus orationes in Gracchum. *Ex h. l. colligit Pighius, eum Tr. pl. a. DCXX. fuisse.* cf. de Or. III. 21. ad Att. IV. 16. *De patre utriusque, L. Paulli genero, v. Plinium H. N. XXXIII.* 11. *Val. M. IV.* 4.

Q. TUBERO, L. F. Ligar. 1. sq. accusat Ligarium de vi. *In bello Civili Pompejum cum patre secutus est, post a Caesare restitutus. Cum in causa Ligariana non vicisset, ad jus Civile se contulit.*

P. TUBERTUS, *e Postumiis,* Leg. II. 23. primo Valerii Poplicolae, et deinde Menenii collega fuit. In urbe sepultus est, ejusque posteri hoc jus tenuerunt.

L. TUBULUS, *ex Hostiliis,* Fin. II. 16. Praetor, et *quidem, ut est* Att. XII. 5. L. Metello et Q. Maximo Coss. *h. e. a. U. DCXI.* pecunias capit ob res judicandas, et decreta de ea re quaestione fugit. cf. ibid. IV. 28. V. 22. Nat. D. III. 30. I. 23. Fr. Or. p. Scaur. etc. *Perizon. Triga Diss. p.* 152. *extr. credit esse nepotem*

cero tribuit. Turius *apud veteres non unus occurrit.* Q. Turius *ap. ipsum Ciceronem, alius* Turius *apud Horat. Sat. II.* 1. 49. *ubi vid. Schol. et Bentlejum.* L. Turius *a M. Catone contra Cn. Gellium defensus commemoratur apud Gellium Noct. Att. XIV.* 2. *ut Lapides taceam. Nam apud Donium IV.* 93. *est* L. Turius L. F. *etc.*

Q. TURIUS, ad Div. XII. 26. negotiator Africanus.

TURIUS Eros, ad Div. XII. 25. libertus Q. Turii.

TURPILIA, ad Div. VII. 21.

TURPIO, Att. VI. 1. sutorius.

D. TURRANIUS, Att. I. 6. homo χρηστομαθὴς, cum Q. Cicerone in praediis Arpinatibus est. VI. 9. cum Cicerone in Cilicia aliquandiu fuit. *Eundem hominem esse, res ipsa suspicari facit, etsi priori loco sit* Turranius, *altero* Turannius. *Nam haec nomina eadem sunt, ut et* Turanius. *Eadem varietas etiam in Lapidibus deprehenditur. Forte est ille ipse, qui commemoratur ap. Plin. H. N. III.* 1. *IX.* 8. *v. Harduin. Ind. Auctor.*

M'. TURRANIUS, Phil. XIII. 10. provinciam sibi ab Antonio datam recusat.

L. TURSETIUS, Phil. II. 16. ei testamentum M. Antonius subjicit.

TURULIUS, ad Div. XII. 13. Quaestor Tillii Cimbri in Bithynia.

TUSCENIUS, ad Q. Fr. I. 1. §. 6. et 2. §. 2. homo obscurus, qui de Q. Cicerone questus erat.

TUTIA, Att. XVI. 2. *nomen feminae, nescio cujus. Nam Tutia Vestalis, de qua est ap. Valer. VIII.* 1. *quae in libris fere est* Tuccia, *huc non pertinet, quod temporis ratio facile indicat. Ceterum valde arridet Corradi conjectura, qui Julia legendum suspicabatur, eamque intelligebat, de qua est L. XV. ult.* Tutiam *familiam autem fuisse, facile concedam. v. Drakenb. ad Liv. Epit. XX.*

TUTOR, Or. II. 64. nomen mimi veteris, oppido ridiculi.

TYMPANIS, N. D. III. 35. Tympanidis rogus. *Locus sine dubio corruptus, in quo frustra adhuc viri docti desudarunt. vid. Davisius et Bulierius ad h. l.*

TYNDAREUS, Fat. 15. Clytaemnestrae pater.

TYNDARIDAE, Nat. D. II. 2. Persen victum nunciant. *ibid.* III. 5. eos Lacedaemone sepultos tradit Homerus, etc.

TYRANNIO, Att. II. 6. XII. 2. etc. *grammaticus et geographus, qui Ciceronis temporibus vixit. Acrem in reprehendendo fuisse, ex Ep.* 6. *Lib. II. intelligitur. ibid.* IV. 4. 8. reliquias bibliothecae Ciceronianae disponit et collocat. XII. 6. *argumenta scriptorum Tyrannionis, vocat* tenues θεωρίας. ad Q. Fr. II. 4. docet Cicerones pueros.

TYRUS, Nat. D. III. 23. mater Veneris Syriae. [*Tyrus* patris et *Syria* matris nomen fuisse, probabile est.]

U. V.

M. VACCUS, *e Vitruviis.* Dom. 38. ejus domus eversae area *Vacci prata* dicta, *quod Privernatium et Fundanorum dux contra Romanos fuisset, a. U. CCCCXXIV. v. Liv. VIII.* 19. 20.

VACERRA, ad Div. VII. 8. JCtus tempore Ciceronis. *Cogitabam aliquando, per jocum ita dici* Valerium JCtum.

VALENS, N. D. III. 22. Mercurii cujusdam e Phoronide pater.

A. VALENTIUS, Verr. III. 37. interpres C. Verris in Sicilia.

VALERIA tabula, Vatin. 9. ab ea dicuntur Tribuni plebis, Vatinii collegae, jussisse mitti Bibulum, quem Vatinius in vincula duci jusserat. ad Div. XIV. 2. ad eam exulis

C.

C. VALGIUS *Hippianus*, ad Div. XIII. 76. *idem est; qui* Q. Hippius *in eadem Epistola appellatur.* C. Valgius *dictus est a patre, qui eum adoptavit.* C. Valgium *quendam, qui de usu herbarum ad Augustum scripsit, commemorat Plin. XXV.* 2.

VALGIUS, Agrar. III. 1. P. Rulli socer, qui multos agros tempore Sullano occuparat.

C. Cn. et L. VARENI, Fr. Or. pro Vareno: *qui defensus est a Cicerone, reus inter sicarios, quod Cajum occidisset, Cneum vulnerasset.*

VARGULA, Or. II. 60. dicax homo; C. Julii Caesaris ejus, qui in libris his inducitur, amicus.

C. VARGUNTEJUS, Sull. 2. Senator, socius Catilinae, qui Ciceronem in lectulo interficere voluit.

P. VARINUS, Flacc. 19. Praetor Asiae, *a. U. DCLXXX. Appian. Civil. B. I. p.* 205. *appellat* Varinium Glabrum, *quod cognomen ei abjudicat Sigonius ad a. DCLXXX. asserit Bimardus ex antiqui monumenti fragmento, in quo historia belli Servilis descripta fuit ap. Murator. Thes. nov. Inscr. T. I. p.* 4.

M. VARISIDIUS, ad Div. X. 7. et 12. eques Romanus.

L. VARIUS *Cotylas*, Phil. XIII. 12. columen amicorum Antonii. Phil. VIII. 10. et 11. Legatus Antonii ad Senatum.

P. VARIUS, Att. I. 1. *videtur foenerator fuisse.*

Q. VARIUS *Hybrida, Sucronensis*, Sext. 47. seditiosus: ei restitit M. Scaurus. Orat. I. 25. homo vastus et foedus, sed eloquentia magnam gratiam consecutus. Brut. 49. 62. bonus orator. Brut. 89. sua lege damnatus est, *de qua vide Ind. Legum.* N. D. III. 33. Drusum ferro et Metellum veneno sustulit, summo cruciatu ipse periit. M. Scaur. Fr. M. Scaurum principem in proditionis crimen vocat lege sua, sed frustra. conf. *Valer. Max. III.* 7. *quem reprehendit Wesselingius V. C. Obs. I.* 11.

Q. VARIUS, Verr. II. 48. testis in Verrem. *An hic est, qui inter judices Milonianos fuit?* Mil. 27.

A. VARRO *Murena, e Terentiis,* ad Div. XVI. 12. amantissimus Ciceronis. *Idem occurrit* ad Div. XIII. 22. *postea Consul fuit a. U. DCCXXX.*

C. VARRO, *e Terentiis*, Brut. 19. qui in clade Cannensi cum Paullo collega cecidit, *an. U. DXXXVII. v. de eo Liv. XXII.* 25. *sq.*

C. VARRO, *e Viselliis*, Prov. Cons. 17. consobrinus Ciceronis. Verr. I. 28. Tribunus militum in Asia, Praetore C. Nerone; *cf. C. Visellius Varro.*

M. VARRO, *e Terentiis*, Brut. 56. L. Aemilium praeceptorem habuit. ad Div. XIII. 10. Quaestor M. Bruti Praetoris Galliae Cisalpinae; [Schuetz. aliique Interpp. priores hunc locum ad alium quendam Varronem referri jubent; itemque locum proxime sequentem. R.] ibid. XI. 10. ejus thesauri; *vid. Corrad. et Manut. ad h. l.* Att. XIII. 13. 16. et 18. cupit aliquid a Cicerone sibi inscribi, *πολυγραφώτατος*. ad Div. IX. 13. Legatus Pompeji in Hispania ulteriori. Div. I. 31. doctus homo, perterretur vaticinio cujusdam Rhodii remigis. Phil. II. 41. ejus villam occupat M. Antonius. etc. *De eo v. Plin. H. N. VII.* 30.

P. VARUS, *Attius*, Lig. 1. Africae Praetor, Africam initio belli Civilis privatus occupat, cum Italia profugisset. *vid. Caesar de bello Civ. I.* 31. *Hic est* P. Attius, Att. VII. 13.

SEXT. VARUS, ad Div. X. 32. Hispaniae Proconsul. *Incertum est, qui sit; quando Sext. Quintilium Varum Hispaniae Proconsulem fuisse nemo prodidit. vid. Manut. ad h. l.*

nus. Att. XII. 8. ejus libris aegre caret Cicero. *Hunc Vennonium ab omnibus his alium esse, et Cicerone longe antiquiorem, mihi satis certo videor ex loco de Leg. I. 2. colligere: ponit enim primo* Annales Pontificum, *deinde* Fabium, Catonem, Pisonem, Fannium, Vennonium, Antipatrum. *Post,* succeffere huic, *inquit,* Gellii, Clodius, Asellio, etc.

P. VENTIDIUS *Bassus,* Phil. XII. 9. ei amicus Cicero fuit, antequam se cum inimicis reipublicae conjungeret. ad Div. X. 24. 33. post praelium Mutinense se cum tribus legionibus conjungit. XI. 18. se cum Antonio conjungit ad Vada Sabatia. X. 18. Mulio *dicitur*: ejus castra despicit Cicero. Phil. XIII. 2. Antonii amicus. *Idem pluribus aliis locis memoratur. Nescio, utrum ad locum ex Epistolis ad Div. respiciat Plin. H. N. VII. 42. ubi Ciceronem auctorem esse dicit, hunc Ventidium* mulionem castrensem suffarraneum *fuisse, an vero ad alium ex Oratione, aut libro deperdito. De ejus natalibus, miraque fortuna vid. praeter Plin. l. c. Gellium Noct. Att. XV. 4. De ejus rebus gestis in Asia v. Dionem Cass. XLVIII. XLIX.*

VENULEJA, Att. XII. 24. Crassi.

VENULEJUS, Verr. III. 42. de Verris cohorte.

VENULEJUS, ad Div. XII. 30. *Legatus Calvisii, qui cum aliis quibusdam Africam absente Calvisio administrare audebat, obtinente e SCto provinciam Cornificio. Ei Lictores, ut ceteris, ademerat Cornificius, quod probat Cicero. Quaestorem provincialem fuisse a. DCCII. reperio, eodem anno, quo et Latinus et Horatius, ejusdem Calvisii Legati, Quaestores fuere.*

VENUS, Div. I. 13. Or. 2. etc. Coa, Apellis. [Verr. IV. 60. marmorea apud Cnidios.] Nat. D. III. 23. plures Veneres. Nat. D. II. 23. Lubentina. in Caecil. 17. etc. Erycina. *Ab hac dicuntur* VENERII, ibid. *h. e. servi Veneris Erycinae s. fani ejus in Erycino monte.* [Verr. III. 44.]

VERATIUS, *cognomen* Fulvii, Flacc. 20. *ubi tamen liber MS. habet* Neratius. [Sic etiam Agr. II. 25. *Neratianae* est in nonnullis Codd. pro *Veratianae.* R.]

[C. VERRES, pater, Verr. II. 39.]

C. VERRES, C. F. Verr. I. 12. Quaestor Cn. Carbonis, in Gallia, eum deserit, et pecuniam publicam avertit. *ibid.* 17. sq. Cn. Dolabellae Legatus in Cilicia, et, Quaestore Malleolo mortuo, Proquaestor. Furta et scelera in legatione perpetrata. *ibid.* 36. sq. Malleoli pecuniam avertit, nec pupillo restituit. *ibid.* 38. contra Cn. Dolabellam a M. Scauro accusatum testimonium dicit, eumque prodit. *ibid.* 40. sq. Praetor urbanus *a. U. DCLXXIX.* praeturae flagitia. *ibid.* 49. in praetura ex SCto de sartis tectis judicat. *De triennio praeturae Siculae discendum e L. III. IV. V. De artibus, quibus elabi, adjutore Hortensio, judicio et accusatori voluit,* v. Act. Verr. I. 6. 7. sq. *De tota causa lege Argumenta Verrinarum. Ab hoc dicta* Verrea. Verr. II. 25. etc. ipsius jussu, sublatis Marcelleis, in Sicilia instituta. *De exitu ejus est ap. Plinium H. N. XXXIV. 2.*

Q. VERRES, Act. Verr. I. 8. e tribu Romil. C. Verris propinquus.

VERRIUS, ad Div. IX. 20. 26. amicus Paeti et Ciceronis. ibid. XII. 14. amicus Lentuli Spintheris fil. *Manut. ad IX. 20. putat esse Verrium Flaccum illum, juris Pontificii peritum, cujus libertus fuit Verrius Flaccus Grammaticus.* T. Verrius Flac-

Vicin. *et* Vinic. *v. Interpr. ad Sueton. Aug.* 65.

[VICTOR, Att. XIV. 14. obfcurus.]

VICTORIA, Div. I. 43. Capuae fudat. [N. D. II. 23. *Victoriolae*, III. 34.]

[VICTORIATI, v. *Ind. Lat.*]

VIDIUS, creditor Niciae, ad Div. IX. 10.

M. VIGELLIUS, Or. III. 21. a Panaetio Stoicam philofophiam didicit.

L. VILLIUS, L. F. Pomtina, Annalis, ad Div. VIII. 8. Senator; *unde* Annales *Villii dicti. v. Ind. Legg. Leges annales.*

S. VILLIUS, ad Div. II. 6. Milonis familiaris. [v. *Q. Sextilius.* R.]

[VINDULLUS, Pompeji libertus, Att. VI. 1.]

L. VINICIUS, *v. Vicinius.*

VINIUS, ad Att. II. 2. [All. fcribunt: *de vino*, et antea *de oleo*, pro *de Lollio.*]

S. VIRBIUS, Cluent. 8. Larinas.

VIRGILIANUS, v. *Q. Fabius.*

C. VIRGILIUS, Planc. 40. Praetor, Q. Ciceronis collega. Siciliae Praetor eo anno, quo Cicero exulavit: noluit eum, quamvis amicum, Clodii minis territus, recipere. ad Q. Fr. I. 2. §. 2. in magna exiftimatione eft. ad Div. II. 9. propinquus Curionis. Att. XII. 51. XIII. 26.

C. VIRGILIUS, Prov. Conf. 4. *v. C. Virginius.*

M. VIRGILIUS, Brut. 48. frater T. Aufidii, Trib. pl. L. Sullae Imperatori diem dixit, *fc. in tribunatu a. U. DCLXVI. ut eum a profectione ad bellum Mithridaticum abstraheret. Sed Sulla, neglecto Virgilio, abiit, ut eft ap. Plutarch. in Sulla p.* 458. *ubi male* Verginius *dicitur. In ipfo Cicerone* Virginius *et* Virgilius *permutantur.*

C. VIRGINIUS, Prov. Conf. 4. Legatus, impedit Pifonem Calventium, ne Byzantio omnia figna auferat. *Sed Codd. habent* Virgilius, *quod recepit Graevius. Quis autem ille Virgilius fit, nefcio. Nam Praetor ille Siciliae an fit, dubito, quod vix Romam rediiffe potuit, cum Pifo in provinciam abiret, fiquidem rediit, et non eo quoque anno Siciliam obtinuit.* C. Virginium *autem reperio Tribunum plebis anno DCXC.*

A. VIRGINIUS, Lael. 27. ejus adolefcentis familiaritate delectatur Laelius, ut P. Rutilii. *Fuit ergo P. Rutilii aequalis. Ceterum hanc lectionem e MSS. revocavit Langius: qui valde hic variant, et de lectione vehementer docti viri disfentiunt. vid. Gulielm. et Grut. ad h. l. item Pigh. Annal. DCXXXIV. Mihi omnem dubitationem de h. l. tollere videtur, quod ita, ut hic, junguntur ap. Pomponium de Orig. Jur.* §. 40. P. Rutilius Rufus, *et* Paullus, *quod eft vitiofum pro* Aulus Virginius, *ut eorundem praeceptorum in jure civili, inprimisque P. Mucii difcipuli. cf. C. Langius ad loc. cit. et Rupert. ad Pompon. Lib. III. c.* 6.

L. VIRGINIUS, Fin. II. 20. filiam fuam interficit, ne Appii Decemviri libidini dedatur. *Rem narrat Liv. III.* 44. *feqq.*

VIRGINIUS, Att. XII. 5. argentarius.

VIRIATUS, Offic. II. 11. Lufitanus, propter praedae aequabilem partitionem magnas opes habuit, quibus exercitus Imperatoresque cefferunt. Brut. 21. Viriati bellum cum Romanis.

VISCELLINUS, Lael. 11. *eft* Sp. Caffius, *qui poft tertium confulatum appetiti regni crimine damnatus et de Saxo Tarpejo dejectus eft. v. in* Caffius. *De fcriptura vocis nil certi dici poteft, quando et Latini et Graecorum hiftoricorum libri mire variant:* Vifcelinus, Vul-

Ciceroni fuit. *De praenomine constat e Varrone R. R. II.* 4. 12. *Estne hic* Volumnius Flaccus, *qui cum mandatis ad Senatum a Bruto Mutinae obsesso mittitur, Bruti Legatus,* ad Div. XI. 12. 18.?

P. VOLUMNIUS, Cluent. 70. Senator, *qui inter judices in Cluentiana causa fuit.*

P. VOLUMNIUS Eutrapelus, Phil. XIII. 2. Antonii amicus. ad Div. VII. 32. 33. *Epistolae ad eum scriptae sunt. Ex Epistola autem* 32. *colligere licet, urbanitatem hominis non insignem adeo fuisse, sed scurrilem potius et mimicam. vid. Ind. Graec. in* Εὐτραπελία.

VOLUSIANUS, Verr. III. 21. Haruspex C. Verris. *Idem ibid. c.* 11. *dicitur* Volusius; *ut aut locus alter ex altero corrigendus, aut potius ita accipiendum sit, ut in eadem Epistola idem dicitur* Hippius *et* Hippianus, ad Div. XIII. 76.

L. VOLUSIENUS, Cluent. 70. eques Romanus. Victorius, P. Manutius corr. *Volusenus.* v. not.

VOLUSIUS, Verr. III. 11. Haruspex. *v. Volusianus.*

Cn. VOLUSIUS, Att. V. 11. *Ciceronis Quaestorem fuisse putat Manutius, quem vide. Inter comites Ciceronis fuisse, certum est. Non autem negare possum, certam mihi videri Corradi opinionem, qui pro* Cn. *censebat legendum* Q. *ut hic sit:*

Q. VOLUSIUS, Att. V. 21. *de comitibus Ciceronis in Cilicia, Praefectus, puta, aut Tribunus mil.* ad Div. V. 10. a Cicerone eloquentiam discit: *de eodem est ibid.* 20.

M. VOLUSIUS, ad Div. XVI. 12. Quaestor ex Asia rediens Ciceroni litteras affert a Tirone. *Hic est, qui postea Aedilis plebis proscriptus a Triumviris singulari fallaciae genere percussores evasit, ut commemorat Valer. Max. VII.* 3. 8.

VOPISCUS, *Julius Caesar,* Phil. XI. 5. defendente Cicerone quinquies absolutus est, sexta vice autem accusatus, damnatus est: *restitutus a Caesare Aedilis factus, postea* consulatum petit, *Antonii castra ad Mutinam sequitur. Hunc esse arbitror, cujus mentio apud Varronem R. R. I. 7. extr.*

UPIS, N. D. III. 23. pater Dianae cujusdam, *a quo et ipsa Diana* Upis *Graecis dicitur, v. c. Callimacho H. in Dian.* 204.

[URANIA MUSA, Div. I. 11.]

URIUS Jupiter, vid. *Jupiter.*

VULCANUS, N. D. I. 30. Alcamenis, claudus, Athenis. III. 21. Nili filius. III. 22. Jovis et Junonis filius.

L. VULTEJUS, Verr. III. 66. de comitibus L. Metelli in Sicilia.

T. VULTURCIUS, Catil. III. 2. socius Catilinae.

X.

XANTHIPPE, Tusc. III. 15. Socratis uxor.

XANTHIPPUS, Offic. III. 26. Lacedaemonius, quo duce M. Atilius Regulus captus est.

XENO, Att. V. 10. Epicureus Ciceronis temporibus, ab ipso et Attico diligitur. *Ab hoc alius est?*

XENO, Apollonidiensis, Att. V. 13.

XENO, Menenus, Verr. III. 22. Centuripinus.

XENO, Att. XIII. 37. *videtur esse Attici procurator.* [v. n. R.]

XENOCLES, Brut. 91. Adramytenus, rhetor Asiaticus, quocum Cicero fuit adolescens.

XENOCRATES, Acad. I. 4. Chalcedonius. Or. III. 18. Academiae nomen obtinuit; ab Aristotele nil dissensit. Off. I. 30. severissimus philosophorum et pro-

---

INDEX

INDEX

ARTIFICUM, GRAMMATICORUM, HISTORICORUM, GEOGRAPHORUM, POETARUM, MEDICORUM, JURECONSULTORUM, RHETORUM, ORATORUM, MATHEMATICORUM, PHILOSOPHORUM, QUORUM NOMINA IN CICERONIS LIBRIS OCCURRUNT.

ARTIFICES.

GRAMMATICI.

HISTORICI GRAECI.

Thu.

Thucydides.
Timaeus.
Xenophon.

HISTORICI LATINI.

L. Aelius.
L. Antipater.
L. Atius. [?]
Atticus.
M. Brutus.
Q. Catulus pater.
Clodius.
L. Coelius, *est* Antipater.
Q. Fabius Pictor.
C. Fannius.
Cn. et Sext. Gellii.
L. Luccejus.
C. Macer.
L. Piso.
Procilius.
C. Sallustius Crispus.
L. Sisenna.
L. Sulla.
Vennonius.

GEOGRAPHI.

Alexander.
Dicaearchus.
Eratosthenes.
Hipparchus.
Serapio.
Tyrannio.

POETAE GRAECI.

[Aeschylus.]
Alcaeus.
Alexander.
Anacreon.
Antimachus.
Antipater Sidonius.
Aratus.
Archias.
Archilochus.
Aristophanes.
Callimachus.
Daphitas.
Epicharmus.
Euemerus.
Euphorion.
Eupolis.
Euripides.
Hesiodus.
Hipponax.
Homerus.
Ibycus.
Menander.
Nicander.
Orpheus.
Rhinton.
Simonides.
[Sophocles.]
Stesichorus.
Theophanes.

POETAE LATINI.

L. Accius.
L. Afranius.
Asinius Pollio.
Attilius.
Caecilius.
C. Calvus. *v. Licinius.*
Corn. Gallus. *ad Div. X,* 32.
Ennius.
A. Furius.
D. Laberius.
L. Livius Andronicus.
C. Lucilius.
T. Lucretius Carus.
Naevius.
M. Pacuvius.
Plautus.
L. Plotius.
P. Syrus.
P. Terentius.
C. Titius.
Trabea.

MEDICI.

Alexion.
Artemidorus.
Asclapo.
Asclepiades.
Hippocrates.
Nico.
Philippus.
A. Rupilius.

RHETORES.

Aeschylus Cnidius.
Alcidamus.
Antipho Rhamnusius.
Apollonius Alabandensis.
Apollonius Molo.
Aspasia.
Corax.
Demetrius Phalereus.
Demetrius Syrus.
Dionysius Magnes.
Diophanes Mitylenaeus.
Hermagoras.
Hermetes.
Isocrates.
Menecles Alabandensis.

Mene-

Menedemus.
Menelaus Marathenus.
Pamphilus.
Theodectes.
Tisias.
Xenocles.

ORATORES ET SOPHISTAE.

Aeschines Atheniensis.
Aeschines Milesius.
M. Antonius.
Calidius.
Calvus.
Charisius.
L. Crassus.
Demades.
Demetrius Phalereus.
Demochares.
Demosthenes.
S. Galba.
Gorgias Leontinus.
Gorgias, *alius*.
Hierocles Alabandensis.
Hippias.
Q. Hortensius.
Hyperides.
Lycurgus.
Lysias.
Menippus Stratonicensis.
Pericles.
Philippus.
Prodicus Chius.
Theodorus Byzantius.
Thrasymachus Chalcedonius.

JCTI.

L. Acilius.
C. Aculeo.
L. Aelius.
S. Aelius Catus.
L. Antipater.
Apulejus.
C. Aquillius Gallus.
Aterius s. Haterius.
T. Aufidius.
M. Brutus.
C. Camillus.
Cascellius.
M. Cato.
Q. Cornelius.
Ti. Coruncanius.
P. Crassus Mucianus.
C. Drusus.
Q. Fabius Labeo.
Q. Fabius Pictor.
Furius.
Hostilius.
M. Junius.
T. Juventius.
P. Mucius.
Q. Mucius Q. F.
Q. Mucius P. F.
L. Octavius Balbus.
P. Octavius Balbus.
Offilius.
S. Pompejus S. F.
Precianus.
P. Quintilius Varus.
P. Rutilius Rufus.
Serv. Sulpicius.
Trebatius Testa.
M. Tugio.
Q. Tullius Cicero.
Vacerra.
L. Valerius.
A. Virginius.
C. Visellius Varro.

MATHEMATICI.

Alexander, astrologus.
Archelaus, astrologus.
Archimedes.
Cassander, astrologus.
Euclides, geometra.
Eudoxus, astrologus.
Hipparchus, astrologus.
Meto, astrologus.
Polyaenus, geometra.
S. Pompejus, geometra.
Scylax, astronomus.
C. Sulpicius Gallus, astrologus.
L. Tarutius, astrologus.

INDEX

INDEX PHILOSOPHORUM
IN SECTAS REDACTORUM.

Ionici.

Anaxagoras.
Anaximander.
Anaximenes.
Archelaus.
Thales.

Socratici.

Aeschines.
Antisthenes.
Aristippus.
Crito.
Euclides.
Phaedo.
Plato.
Xenophon.

Cyrenaici.

Anniceris.
Antipater.
Hegesias.
Theodorus.

Megarici.

Alexinus.
Diodorus Cronus.
Stilpo.

Eliaci et Eretriaci.

Asclepiades.
Menedemus.

Cynicus.

Diogenes.

Academici.

a) Veteris Acad. Platonicae.

Crantor.
Crates.
Heraclides Ponticus.
Pamphilus.
Polemo.
Speusippus.
Xenocrates.

b) mediae.

Arcesilas.
Egesinus.
Evander.
Lacydes.

c) novae.

Aeschines Neapolitanus.
Carneades.
Charmidas s. Charmadas.
Clitomachus.
Melanthius Rhodius.
Metrodorus Scepsius.

d) quartae.

Cicero.
Dio.
Heraclitus Tyriu.
Philo.
Tetrilius Rogus.

e) quintae.

Antiochus.
Aristus.

Peripatetici.

Aristoteles.
Aristoxenus.
Callisthenes.
Cratippus.
Critolaus.
Demetrius Phalereus.
Dicaearchus.
Diodorus.
Hieronymus Rhodius.
Lyco.
Lysias.
Phormio.
Theophrastus.
Staseas.
Strato.

Stoici.

L. Aelius.
Antipater Tyrius.
Antipater Tarsensis.
Archidemus.
Aristo.
Athenodorus.
C. Blossius.
Boëthus.
M. Brutus.
M. Cato.
Chrysippus.
Cleanthes.
Dardanus.
Dio.
Diodotus.
Diogenes Babyl.
Dionysius Heracleotes.
Dionysius, *alius.*
Hecato Rhodius.

Heril-

Herillus.
C. Laelius.
C. Lucilius Balbus.
Mnefarchus.
Sp. Mummius.
Panaetius.
Perfaeus.
S. Pompejus.
Pofidonius.
Sphaerus.
Q. Tubero.
M. Vigellius.
Zeno Cittieus.

Pythagorei f. Italici.

Acrion.
Aefchylus.
Alcmaeon.
Archytas.
Callipho.
Cercops.
Damo.
Dinomachus.
Echecrates.
Empedocles.
Lyfis.
Nicetas.
Philolaus.
Phintias.
Timaeus.

Heraclitei.

Heraclitus.

Eleatici.

Democritus.
Leucippus.
Meliffus.
Metrodorus Chius.
Parmenides.
Protagoras.
Xenophanes.
Zeno.

Democritici.

Anaxarchus.
Naufiphanes.

Sceptici.

Pyrrho.

Epicurei.

T. Albucius.
Amafanius.
Amynomachus.
Apollodorus.
Atticus.
C. Caffius.
Catius.
Dio.
Epicurus.
M. Fabius Gallus.
Hermachus.
Leontium.
Metrodorus Lampfacenus.
Patrô.
Phaedrus.
Philodemus.
Plato Sardianus.
L. Saufejus.
Scyron.
Syro.
Themifta.
Timagoras.
Timocrates.
Titius. *Gracv.* Sejus.
L. Torquatus.
Trebatius Tefta.
C. Vellejus.
Xeno.
Zeno.

Barbari Philofophi.

Anacharfis.
Calanus.
Epimenides.

TAB. I.

TAB. I.

PHERECYDES Physicus
Praeceptor
Thaletis *et* Pythagorae

THALES*
a quo
IONICI

PYTHAGORAS
Tab. II.

- **SOCRATES**
  - **ANTISTHENES** a quo **CYNICI**
    - **STOICI** Zeno
  - **EUCLIDES** a quo **MEGARICI**
  - **PLATO** a quo α) **ACADEMIA**
    - 1. **VETUS**: Speusippus, Xenocrates, Polemo, Crates, Crantor
    - 2. **MEDIA**: Arcesilas, Lacydes, Evander, Egesinus
    - 3. **NOVA**: Carneades, Clitomachus
    - 4. **QUARTA**: Philo
    - 5. **QUINTA**: Antiochus
  - β) **LYCEUM** s. **PERIPATETICI** Aristoteles.
  - **PHAEDO** a quo **ELIACI**
    - **ERETRIACI**
  - **ARISTIPPUS** a quo **CYRENAICI**
    - **ANNICERII**
      - **HEGESIACI**
        - **THEODORII**

TAB. II.

TAB. II.

PYTHAGORAS

a quo

ITALICI

1.	2.	3.	4.
PYTHAGOREI	HERACLITEI	ELEATICI	SCEPTICI
	Heraclitus	Xenophanes	Pyrrho
		DEMOCRITICI	
		Democritus	
		EPICUREI	
		Epicurus	

INDEX

INDEX LATINITATIS.

A.

A, AB. pro *quoad* eleganter *adjectivis* jungitur. ad Div. X. 15. *ab* equitatu firmus. ib. 8. *ab* omni re ſumus paratiores. Brut. 16. *ab* omni laude felicior. Att. VIII. 14. tempus mutum *a* literis. Roſc. A. 30. *ab* innocentia clementiſſimus. *item *verbis*. ad Div. I. 4. *a* vi praeſtare nihil poſſum; vi excepta, etc. Roſc. C. *a* Fannio ſe judicio abſolvit. *Roſc. Am. 29. *a* quibus occidebantur? i. e. *quorum juſſu, qui ſicarios immittebant*. *Rabir. Poſt. 10. impunitas *a* judicio et ſermone. *Verr. II. 28. malle pecuniam accipere *a* ſalute. h. e. *ob ſalutem, ut legit Graevius, ab ea parte, quae ſalutem petit*. *pro *apud*. Mil. 35. res honori fuit *a* ſuis civibus. *pro *ex*. ad Div. XI. 10. *a* certo ſenſu e vero judicare. *Att. XVI. 7. Antonii edictum legi *a* Bruto, *communicante Bruto mecum, acceptum a Bruto*. *Att. V. 21. dare *ab* alio. ibid. ſolvere *ab* alio, i. e. *per alium, attributione*. ib. XII. 25. repraeſentabimus *a* Faberio. **Eſt etiam ubi ſignificat, pro quo, cujus cauſa aliquid fiat*. Roſc. Am. 36. ut ea dedita opera *a* nobis facere videamini. *Lectio Facciolati: a vobis*, i. e. *veſtra ſponte, huc non quadrat*. Simile eſt Her. II. 27. quod multi *ab reo* faciunt, i. e. rei defendendi cauſa. *Att. V. 3. tertio *abs te* die: de literis ab eo miſſis, tertio die poſtquam miſerat, acceptis.

ABACUS. *menſa, in qua exponuntur in conviviis cum ad uſum, tum ad magnificentiam vaſa argentea, etc. hinc:* Verr. IV. 16. *abaci* vaſa. ibid. cum aliquot *abacorum* faceret vaſa aurea. *De abaco multis agit Salmoſ. ad Jus Att. et Rom. c. 23. ſola potoria vaſa attribuens abaco eaque paria plumbo revincta, et in loculis abaci velut defoſſa. Cicero Parad.* matulam *in abaco commemorat, et in Verr. quarta alia etiam vaſa in abaco reperiuntur.* Scyphorum paria *pariter Cicero habet.* Loculi *illi ſunt e Sidonio. An ſint antiquiores, vix dicam.*

ABDICARE, *ſine* ſe. N. D. II. 4. ut conſules *abdicarent*.

ABDICO, *ere. verbum augurale.* Div. I. 17. cum tres partes aves *abdixiſſent*.

ABDO. Arch. 6. qui ita ſe literis *abdidere. de his, qui nullam partem reipubl. capeſſunt, et vitam in otio literarum conſumunt.*

ABDUCO, *ere.* pro *diſtinguere*. Div. II. 5. animadverti ab iis rebus, quae ſenſibus aut artificiis perciperentur, *abducere* divinationem. **abduci* dicuntur ſervi, uxores, milites, cum aut vi aut pretio facimus, ut deferant eos, quibuscum ſunt. Quint. 6. *abducere* ſervulum. Dejot. 1. ſervum *abduxit* a Legatorum pedibus. Verr. III. 34. tertia vi *abducta* a Rhodio tibicine. Phil. X. 4. qui *abducit* ab illo exercitum. Verr. V. 13. a foro *abduci*. v. not.

ABEO. Caecin. 7. *abiturum* eum non eſſe. *interfectum iri*. *Verr.

AB-

ABSUM. Sull. 5. *abesse* alicui, i. e. *non defendere* causam ejus. *Somn. Scip. 11. absens *est*, *non petens magistratum*. Nam Africanus, de quo *ibi sermo*, *interfuit Comitiis istis*, *sed non petiit. vid. Pigh. ad a. DCXIX. et Drakenb. ad Liv. IV. 42. 1. X. 22. 9.* *Or. 68. tantum *abest*, *ne* enervetur oratio, *ut etc.*

ABSURDUS. Div. I. 9. *absurdus* sonus, *de ranis*. Or. II. 20. *de oratore malo*.

ABUNDANTER. Or. III. 14. II. 85. *abundanter* dicere. i. e. *copiose*. Top. 10. aliis disputationibus *abundantius* occurrunt, aliis *angustius*.

ABUSUS. Top. 4. usus, non *abusus*, legatus est, *quo res consumitur*, *ut vinum*, *oleum*.

ABUTI. *in bonam partem*. Verr. V. 43. *extr.* libertate, quam sociis dedistis, abusus est.

AC. ad Div. XV. 11. *post* cum, *pro* tum. *sequente vocali*, *aut alia litera durius sonante*. Mil. 12. ac instrumentum. *sed Burm. in MS. Leidensi reperit* atque. *vid. ad Suet. Caes. 26.* Nat. D. III. 33. ac Apollodorus: *sed meliores edd.* at. Verr. III. 5. ac criminum. ad Div. XII. 7. ac gloriae.

ACCEDO. Or. I. 9. ad rempublicam *accedere*. i. e. *magistratus petere*. *Hinc* Verr. I. 12. ad magistratus remque publ. *accedere*. *sit autem prima accessio ad rempubl. petitione quaesturae. Ubi autem sermo est de Graecis*, *significat*, *vel ducem belli primum fieri*, *vel initium facere apud populum de rep. dicendi.* vid. *Respublica.* *dicitur etiam de febrili paroxysmo.* Att. VII. 2. *accedere* alteram leviorem, intell. *febrim. v. Cuper. Obs. II. 15.* *Verr. III. 40. *accedere* ad vectigalia, *dicuntur*, *qui ea redimere volunt*, *quod faciunt publicani*. *v. Gron. ad Sen. Ep. 101.* *cui simile est illud* Phil. II. 26. *accedere* ad fraelus sectionis. *Verr. III. 28. *accedere* ad conditiones ejus et pactiones. *ea conditione pacisci*, *qua ipse voluit*, *quamvis valde iniqua*. *Verr. II. 38. *accedere* ad causam, *suscipere*, *de actore*. *accedere *in* regnum, Pis. 22. *sequente* ut. Or. II. 48. ad Div. X. 21. Cato 16.

ACCENSUS. Verr. I. 28. etc. *publicus minister magistratuum*, *similis Viatori*: *de quo genere vid. Salmas. Mil. Rom. c. 14. 15. Fabrett. Inscr. c. 6. p. 433.*

ACCESSIO. Rabir. Post. 11. *accessio* decumae, *pro compendio*. *Verr. II. 53. accessiones *dicuntur*, *cum quis tamquam interpres et internuncius crebro ad homines accedit*, h. l. *pretii postulandi causa*, *et de pretio cum iis agendi*. *Acad. IV. 35. *accessio* definitionis, *est determinatio*, *ut recentiores vocant*, *quae adjicitur*, *ut absoluta sit definitio.* cf. Fin. II. 13. *Verr. III. 52. *accessiones* numerorum. mox dicuntur *corollaria numerorum.*

ACCESSUS. ad Div. IX. 14. *accessus* ad causam, *est ratio*, *qua in oratione sensim aggredimur agere id*, *cujus causa suscepta erat oratio.*

ACCENDO, *pro augeo*, *acuo*. Or. I. 25. praeclare enim se res habeat, si haec *accendi* aut commoveri possint: *de ingenio et memoria*, *quae dari arte non possunt*, *sed acui et augeri.*

ACCIDO. Prov. Cons. 14. res *accisae*: i. e. *tenues*, *imminutae calamitatibus.*

ACCIDO. Verr. IV. 1. ad animum oculosque *accidit*. cf. ad Att. III. 20. Vatin. 2. honorificum ad aures *accidit*. cf. Sext. 50. Verr. IV. 60. mirum quendam dolorem *accidere* iis. Sic Verr. I. 2. perniciem accidere, ut vult Ruhnkenius V. C. ad Rutil. de Fig. p. 3. bene, ut opinor. Mil. 22. 36. si quid ipsi *accidat*, i. e. *si condemnetur*, *per εὐφημίαν*. Att. I. 14. *accidere* alicui ad pedes. *in Caecil. 1. tempus *accidisset*.

ACCIO, ire. Fin. V. 31. nisi ea voluptatem *acciret*, i. e. *afferret*, *efficeret*.

dicia. ib. 20. *acres* canes; *qui omnes allatrant.*

ACERBE. Verr. II. 19. *acerbe* diripere bona. h. e. *ita ut nihil relinquatur.* Tufc. I. 39. ab hoc *acerbius* exegit natura, quod dederat. Phil. I. 4. *acerbe* cogebar in Senatum: i. e. *vi, minis.* Att. XI. 1. *acerbiffime* afflictor de rebus domefticis.

ACERBITAS. ad Q. Fr. I. 1. §. 13. *acerbitas* naturae, *de iracundia.* * *nimia feveritas.* de Sen. 18. feveritatem probo - *acerbitatem* nullo modo. * *odium.* Off. I. 25. disfenfio fine *acerbitate.* Verr. IV. 30. nomen odio et *acerbitati* eft. * *miferia, calamitas.* ad Div. II. 16. *acerbitas* haec omnibus impendere videtur. ibid. *acerbitatem* a rep. privatis incommodis redimere. Planc. 42. *acerbitates* meae, *de exilio.* * *crudelitas.* Verr. I. 27. in tanta vi atque *acerbitate* verfari. Arch. 12. *de judicibus, qui innocentem et indignum condemnant.* Phil. XII. 11. cujus *acerbitas* morum immanitasque naturae.

ACERBUS. *eleganter de eo, qui in exigendo labore, ufura, mercede, aut alia quacunque re nimis durus eft, nihil, neque de tempore, neque de re remittit.* Att. VI. 1. *acerbiffimi* foeneratores. Balb. 5. *acerbiffima* diligentia. v. in *Acerbe.* * *crudelis.* Verr. V. 58. mors *acerba.* Cluent. 13. *acerba* natura. Prov. Conf. 14. res *acerbae.* i. e. *nondum plane compofitae et pacatae.*

ACERRA. Leg. II. 24. *eft thuribulum.*

ACERVALIS. Div. II. 4. *foriten interpretatur* acervalem.

ACERVATIM. Or. 25. *acervatim* multa frequentare, *fc. in eadem complexione verborum: eft generis dicendi ampli et magnifici.*

ACIPENSER. Fin. II. 8. etc. *genus pifcis, quod in deliciis Rom. erat, magnoque pretio vendebatur. De eo multa Intt. Horat. II. 2. 47. Salmaf. ad Solin. p. 940. add. Plin. IX. 17.*

ACQUIESCO. *gaudeo, delector.* Mil. 37. qui morte ejus *acquiefcunt.* Lael. 27. fenes adolefcentum caritate acquiefcunt.

ACQUIRERE. Catil. II. 8. de poffeffione detrahere, *acquirere* ad fidem.

ACRATOPHORUM. Fin. III. 4. *genus vafis vinarii, cujus mentio etiam ap. Varr. R. R. 85. v. Pollux VI. 6.*

ACREDULA. Divin. I. 8. eft ulula, *ut ostendit Salmaf. ad Solin. p. m. 972. B. Alii ranam putant.*

ACRICULUS. Tufc. III. 17. *acriculus* fenex Zeno, *qui facile irafcebatur.*

ACRIMONIA. Act. I. 17. in Verr. *acrimonia* patris ad refiftendum.

ACRITER. Att. X. 16. *acerrime* adfervare confilium. *diligentiffime tegere.*

ACROAMATA. *Sunt homines, qui cantu, dictis exhilarant convivas, etc. Iis corollaria data in conviviis patet ex Verr. IV. 22. Mentio eorum* Sext. 54. *ubi v. Manut.* Arch. 9. *cf. Suet. Aug. 74. ubi v. Excurfum noftrum.*

ACROASIS. Att. XV. 17. literae fic εὐπινῶς fcriptae, ut eas vel in *acroafi* audeam legere. h. e. in coetu hominum doctorum: *ubi nihil dici debet, nifi quod elegans et elaboratum fit.*

ACTAE *commemorantur inter inftrumenta voluptatis, propter earum amoenitatem.* Coel. 15. Att. XIV. 8. in *actis* effe, i. e. *praediis maritimis, f. in territoriis in litore amoeno pofitis, ut Verris in litore Siciliae.*

ACTIO. *Magiftratuum actiones funt, aut leges, ad populum latae, aut SCta, quae iis referentibus ad Senatum factafunt: Hoc fenfu commemorantur actiones tribunitiae, confulares, etc.* v. c. ad Div. I. 9. Dom. 9. 13. *Senatorum autem actiones funt fententiae in Senatu dictae, in quas SCta facta funt, aut quibus im-*

 pugnare

reddere. Or. III. 80. *acuere* linguam. ib. I. 20. intelligendi prudentiam *acuere.* cf. ibid. 25. **cautiorem reddere, monendo etc.* Rosc. A. 38. illum *acuere,* hos fallere. ** intendere ingenii, prudentiae nervos.* Att. II. 7. *acueram* me ad excogitandam etc.

ACUTE. ad Div. XV. 21. *acute* movebatur. i. e. *insigni ingenio erat, crebris et acutis sententiis abundabat.* Or. I. 21. *acute* dicere, *refertur ad sententias, et est philosophorum; subtiliter,* etc.

ACUTUS. Or. I. 25. *acutus* ad excogitandum: i. e. *solers, celer, subtilis.*

ACUTULUS. Nat. D. III. 7. Zenonis *acutulae* conclusiones, i. e. *contortae, exiles,* etc. *quae cum audiuntur, nihil contra dici posse videtur, ceterum animum non movent.* v. Tusc. V. 5.

AD. *eleganter post adjectiva.* v. c. Nat. D. II. 62. *ad* rationem sollertiamque praestantior. Dom. 32. illustrius *ad* laudem. Catil. I. 5. quod est lenius *ad* severitatem. ad Div. III. 11. viri insignis *ad* laudem. Leg. II. 14. *ad veritatem* admirabile. v. not. ad N. D. I. 1. Catil. III. 4. annus fatalis *ad* interitum. *item post substantiva:* Tusc. III. 5. mentis *ad* omnia capacitas. ** in comparatione.* Leg. I. 2. nibil *ad* Coelium etc. ** in.* ad Div. XI. 18. *ad* omnia templa supplicatio. Verr. I. 1. adesse *ad* judicium. ** apud.* Att. X. 4. fuit *ad* me diu. ** erga.* Rosc. A. 40. *ad* alienos tectum esse. *ad Div. X. 8. certans *ad* officia. i. e. *officiis.* * Att. XVI. 6. *ad* diem solvere. *die constituta.* * Qu. Fr. II. 13. *ad* numerum judices habere, i. e. *numerum justum judicum.* * Lael. 5. non fuisse sapientes *ad* eorum normam. * Quint. 4. quid iis *ad* denarium solveretur. i. e. *denariis, si nummi peregrini cum denariis compararentur. De re vid. Gron. Pec. Vet. III.* 10. * *contra.* ad Div. IV. 16. animus obduruit *ad* dolorem novum. * *quantum ad.* Cluent. 70. nihil ad similitudinem hominis praeter formam reservavit. * *circiter.* Cluent. 40. annos *ad* quinquaginta natus. *v. Gronov. de Pec. Vet. I. 7.* * Fat. 2. ponere, *ad* quod te audiam, i. e. *de quo.* * HS ככככ *ad libellam* sibi deberi. *neque plus neque minus, quam* ככככ, *ut ne libella desit ne superet.*

ADAEQUO. Qu. Fr. II. 6. Senatorum urna copiose absolvit, equitum *adaequavit:* i. e. *pares absolventium et condemnantium sententias habuit.*

ADDICERE. *in auctionibus et emtionibus, est ei tradere rem, qui ceteros licitatores vicit.* Verr. I. 55. Rabir. Post. 17. *addici* numo sestertio velit. *Ceterum* numo addicere *vulgo de his venditionibus dicebant, quae instar donationis essent, ut ostendit Salmas. de Usur. c. 13. p.* 366. * *de debitoribus, qui, cum solvere non possunt, creditori traduntur.* Sext. 17. *de creditore, cum debitor pecunia consequitur, ut ei solvere ne cogatur.* Pison. 35. *hinc* Quinct. 30. cupiditati *addicere* aliquem, *est condemnare, pro lubidine petitoris aut accusatoris.* Sen. p. Red. 7. *addicere* fortunas civis optime meriti, *sc. libidini Clodii, potestati ejus permittere, ut ea sunt in potestate nostra, quae a nobis emta sunt, aut potius, ut est debitor judicio nobis addictus: de quo genere addictorum v. Salmas. Mod. usur. c.* 18.

ADDICTUS. Rosc. Com. 14. *addictus* erat *tibi,* h. e. *condemnatus, ut tibi solveret pecuniam, quam petieras.* Flacc. 20. cum judicatum non faceret, *addictus* Hermippo et ab hoc ductus est. ad Div. VII. 24. *addictus* Hipponacteo praeconio, h. e. *infamiae addictus traditusque est, Calvo quasi praecone, eoque ejusmodi, qualis Hipponax fuit, qui Anthermium et Bupalum versibus suis infamiae tradidit.* Verr. II. 32. pretio *addictam* habere fidem, i. e. *corruptum esse.* Phil. II. 21. vendita atque *addicta* sententia.

de iis suspicari, qui praedam habent. * in Caecil. 4. Marcellorum nomini tota provincia *adjuncta est*: *in eorum patrocinio est.*

ADJUNCTIO. *conditio, exceptio.* Inv. II. 57. quasdam esse cum *adjunctione* necessitudines, quasdam simplices et absolutas. etc. * *oratoria quaedam exornatio.* Heren. IV. 27.

ADJUNCTOR Galliae, ad Att. VIII. 3.

ADJUNCTUS. Cluent. 10. quae *adjunctiora* huic causae sunt.

ADJUNCTUM. *vox dialectica, de qua vid.* Top. 11.

ADMINISTER victus. pro *minister.* Rosc. A. 28.

ADMINISTRARE pro *ministrare.* Verr. V. 4.

ADMINISTRATOR. Tusc. V. 22. *edd. vett. pro minister.*

ADMIRABILIS. *in partem deteriorem.* Phil. III. 7. *admirabilis* impudentia. * Admirabilia. Fin. IV. 27. παράδοξα *Stoica.*

ADMIRARI. *in partem deteriorem.* Off. II. 16. quia has pecuniarum effusiones non *admiremur.* Fin. I. 2. hoc primum est, *in quo admirer.* cf. N. D. II. 48. Mur. 19. quid *admirer de* multitudine.

ADMISCERI. N. D. II. 10. aër multo calore *admistus est. add. Admixtus.*

ADMISSARIUS. *intell. equus.* Pis. 28. *Piso* admissarius *dicitur propter libidines.* v. *Budaeus ad Pand. p. m.* 293.

ADMISSUM. *subst. peccatum, facinus.* Partit. Or. 35.

ADMIXTUS. Tusc. I. 29. nihil est in animis *admixtum. opponitur* simplici. v. in *Simplex.*

ADMODUM. *plane.* Brut. 55. literarum *admodum* nil sciebat. * Leg. III. 11. scis, frater, solere in hujusmodi sermone, ut transiri alio possit, ADMODUM dici. *verbum assentientis. Nam addit Quintus:* Non equidem assentiar. * Phil. V. 17. majores nostri, veteres illi *admodum* antiqui.

ADMOVEO. Brut. 54. *admovere* orationem sensibus. i. e. *facere, ut vim sentiant auditores.*

ADMURMURATIO. *in irrisione.* Verr. IV. 12. V. 16.

ADOLESCENS. *de homine* 40 *annorum*, in Caecil. 9. M. Caecilium fratrem tuum, lectissimum atque ornatissimum *adolescentem. Erat autem Praetor designatus.* Phil. II. 46. *se* adolescentem *vocat, loquens de consulatu suo.* Catil. I. 8. Senatorem Sextium in Senatu *adolescentem* dedit.

ADOPTARE. Brut. 19. qui hunc minorem Scipionem *a* Paullo *adoptavit.*

ADOPTATUS. ad Div. XVI. 21. adventus *adoptatissimus. Sic edere coepit Victorius; sed vid. notam nostram ad h. l.*

ADPROMITTO. Rosc. A. 9. cum ita futurum T. Roscius *adpromitteret.* i. e. *promitteret insuper, quae Chrysogonus promitteret, futura; unde ap. JCtos* adpromissores, *de quibus v. Salmas. de Mod. usur. p.* 709.

ADREPO. Verr. III. 68. *adrepere* ad amicitiam. *paullatim se insinuare in amicitiam. etc.*

ADSCENSUS. Planc. 25. multis in virtute *adscensus.*

ADSCISCO. Dom. 36. *adsciscere* laudem, sapientiam.

ADSCRIBO. de Leg. I. 6. me quoque *adscribe* fratris sententiae. Rabir. P. 1. *adscribat* ad suum judicium meam sententiam. Phil. II. 32. *adscribere* perfidiae alicujus suam voluntatem.

ADSCRIPTIO. Caecin. 33. *significat id, quod adscriptum est, ut exceptio.*

ADSCRIPTICIUS. N. D. III. 15. novi et *adscripticii* cives.

ADSCRIPTOR. Sen. p. Red. 4. *adscriptor* in me restituendo. i. e. *qui auctori restitutionis meae assensus est.* Agr. II. 9. *adscriptores* legis, *sunt approbatores e collegio tribunitio, qui una cum Rullo ferendam statuerant.*

ADSPERGO. ad Div. VI. 6. leviter *adspersus.* i. e. *perstrictus.*

AD-

ADUMBRATUS. *falsus, fictus.* Sull. 18. *adumbratum* indicium. Fin. V. 24. *adumbrata* opinio. * *adumbrata dicuntur, quae speciem alicujus rei habent, neque tamen sunt. Ducta metaphora ex pictoria et statuaria.* Tusc. III. 2. *adumbrata* imago gloriae. Coel. 5. non expressa signa, sed *adumbrata* virtutum. Verr. III. 33. *adumbratus* vir Pippae, sc. *quia Verri uxorem suam permittebat.* N. D. I. 27. *adumbrati* Dii *dicuntur Dii Epicurei, quia non corpus habent, sed quasi corpus.* * *inchoatus.* Leg. I. 22. *adumbratae* intelligentiae *dicuntur, notitiae innatae,* προλήψεις.

ADVOCARE. est in sensu forensi 1) *rogare amicos, ut nobiscum deliberent de re aliqua, in primis de lite, quo sensu* advocati Quint. 12. *dicuntur.* 2) rogare *aliquem, ut in consilio nobis adsit: de judice.* Sic Quinct. 1. quos tibi, Aquilli, *advocasti.* 3) *amicus actoris aut rei dicitur* advocare, *cum convocat, quibuscum de causa deliberet, ut juvare partes amici possit.* Clueut. 19. Oppianicus in judicio Scamandri aderat frequens, *advocabat,* omni studio gratiaque pugnabat.

ADVOCATIO. *coetus advocatorum.* Quinct. 14. Rosc. C. 5. Verr. I. 49. Caecin. 15. Sull. 29. etc. * *Certum temporis spatium, quo opus est, ut advocare possimus, eine Frist.* ad Div. VII. 11. *advocationes* binas postulare.

ADVOCATUS. *dicitur amicus, quem vocamus ad nos, ut eum consulamus de controversiis nostris, quique honoris causa in judicio in subselliis nostris sedet, aut nobiscum in rem praesentem venit.* vid. Off. I. 10. Quinct. 8. Or. II. 47. *Philipp. I. 7. armatos homines, quos in Senatum induxerat, Antonius Consul *advocatos* vocat: vellem adesset sine *advocatis.*

ADVOLARE. *cum accus.* ad Att. I. 14. *advolat* rostra Cato.

ADURERE. *pro comburere.* Tusc. V. 27.

ADUSTUS. Att. V. 20. *adustus* incendio Plaetoriano dicitur, *qui in alterius judicio notam aliquam abstulit, tamquam, qui judicio de repetundis ex hoc capite legis accusatur:* AD QUOS EA PECUNIA PERVENERIT. *nisi legendum* ambustus.

AEDILIS. *magistratus municipalis.* ad Div. XIII. 11. hoc anno *Aedilem* filium meum fieri volui -- is enim est magistratus in nostro municipio.

AEDILITIUS. Brut. 28. *dicitur, qui Aedilis fuit.* ad Qu. Fr. I. 1. §. 9. vectigal *Aedilitiorum,* sc. *ludorum; pecunia, quae in provinciis ad* ludos *pro Aedilibus exigebatur. vid. in* Vectigal.

AEGER. *pro aegrotus.* ad Att. VI. 1. *extr.* N. D. II. 12. *aegri* et corpore et animo.

AEGRIMONIA. Att. XII. 38. *aegritudo.*

AEMULUS. Verr. V. 31. *pro rivali, adultero.*

AEQUABILIS. *qui eandem ubique rationem tenet, semper est idem.* Tusc. II. 27. * Jus *aequabile,* in quo omnes ejusdem conditionis sunt, nihil gratiae, divitiis, etc. tribuitur. Inv. I. 11. 53.

AEQUABILITAS. *jus aequum,* Or. I. 42. II. 52. * Or. II. 58. cum *aequabilitate* facere. i. e. *aequabilem se hominibus praestare.*

AEQUALITAS. Lael. 5. *est ea virtus, quae et civilitas dicitur, cum aequo jure cum omnibus vivimus, omnes nobis aequales putamus, nihil nobis praecipuum petimus.*

AEQUALITER. Orat. 58. *aequaliter* ingredi et constanter, *dicitur oratio numerosa, quae non mox fluens et lenis, mox hiulca et aspera est.*

AEQUARE. sortes aequare. v. *in Sortes.*

AEQUE cum. Fin. IV. 24. 27.

AEQUI-

aliis, ac sumerentur, tamquam valetudinem rectam, divitias, honores, etc. Fin. III. 10. 6. Acad. I. 10. Fin. III. 13.

AESTIMO. Fin. III. 3. magno *aestimanda*. Fin. IV. 23. nonnihilo *aestimandum* sit. * *aestimare* frumentum. Pis. 35. Verr. I. 88. etc. v. *Aestimatio.*

AETAS. *pro adolescentia.* Off. II. 13. tua tamen *aetas* incidit in id bellum. *Sic interpretatur Broukh. ad Prop. I.* 6. 21.

AFFECTIO. Rosc. Am. 48. quod *affectet* iter, videbis, i. e. *quaratione uti velit.*

AFFECTIO. Fat. 4. astrorum *affectio*. Div. II. 47. coeli *affectio est, quam vulgo* constellationem *vocamus.* * Top. 18. *affectio* quaedam ad res aliquas, *in comparandis rebus cernitur, et est hujusmodi;* principum commoda majora quam reliquorum; quae jucundiora, quae pluribus probata, etc. * Inv. I. 25. *affectio* est, animi, aut corporis ex tempore, aliqua de causa commutatio, ut laetitia, cupiditas, morbus, etc. Fin. III. 20. *affectio* animi, *dicitur de naturali illa ratione humani animi, qua bene aliis consulendum, suos amandos putat, solitudinem fugit, etc.*

AFFECTUS, ûs. Tusc. V. 16. qualis cujusque animi *affectus* esset: *habitus, adfectio, status.*

AFFECTUS. Div. II. 47. quomodo *affecto* coelo, etc. i. e. *qua constellatione.* v. *Affectio.* * *affectum dicitur de eo, quod coeptum est et jam ex parte profligatum.* Prov. Cons. 8. affectum *bellum et paene* confectum. * *dicitur etiam quicquid afflictum, debilitatum est. etc.* Or. I. 45. Verr. IV. 43. aetas *affecta.* Or. III. 18. *affectus* senectute. Verr. III. 18. *affecta* Sicilia. ad Div. V. 13. ita *affectum,* ut deletum extinctumque fateare. ibid. 20. nunc sic *affecti* sunt, etc. * de *animi perturbationibus.* Att. XII. 32. graviter *affectus.* * *tractatus.* Verr. IV. 67. ut abs te *affecta* est, ita in te animatam videmus. * *significat statum rei quemcunque.* Fin. I. 11. manus tua sic *affecta, de manu extensa.* Tusc. III. 9. manus recte *affecta.* Part. Or. 23. quidam animi habitus sic *affecti* et constituti. * Top. 2. res, quae quodammodo *affectae* sunt ad id, de quo quaeritur. i. e. *ad eam referuntur aliqua ratione, ei junctae, ut conjugata, genus, simile, differens, contrarium, adjunctum, antecedens, etc.* cf. c. 3. * *in bonam partem pro praeditus.* Verr. III. 24. magno animo *adfecti.*

AFFERO. Phil. II. 7. vim *afferebam* Senatui. v. *Vis.* Quinct. 27. manus *allatas* esse. v. *Manus.* Tusc. III. 31. hic mihi *afferunt* mediocritates. * *defero.* ad Div. VII. 17. quae ad te ultro *attulerim.*

AFFICIO. *tracto, habeo.* Off. I. 23. corpus ita *afficiendum* est, ut obedire consilio rationique possit. * Tusc. II. 7. dolorem iis verbis *afficias,* quibus Epicurus voluptatem. i. e. *appelles.* * *de perturbatione.* Rosc. A. 24. sua quemque amentia *afficit,* h. e. *ad furorem redigit.* Off. II. 10. admiratione *afficiuntur* ii, qui anteire ceteros virtute putantur. * pro *aegrotare.* Phil. IX. 1. ita *affectus* erat, i. e. *aegrotabat.*

AFFIGO. Tusc. III. 28. huic generi malorum non *affigitur* ea opinio. *Sed in Davisiana est* affingitur, *ut est* c. 33.

AFFINGO. Tusc. III. 33. qui nihil opinione *affingit: addit, auget.*

AFFIRMATE. *jurejurando.* Offic. III. 29. quod *affirmate* promiseris.

AFFIRMATIO religiosa. Offic. III. 29.

AFFLO. Att. XVI. 5. rumoris nescio quid *afflaverat.* i. e. *ortum erat.*

AFFLATUS furoris. Or. II. 46. est ἐνθουσιασμός. * Nat. D. II. 66.

legitur in edd. nonnullis alunt. *Vid. de hac significatione Muret. Var. L. XII.* 15. *Sic est etiam* agitare *ap. Quintil. I.* 10. In geometria fatentur esse partem utilem teneris aetatibus. *agitari* namque animos, et acui ingenia, et celeritatem percipiendi inde venire, etc. * *Notandae sunt etiam hae formulae:* ad Div. III. 6. *agere forum.* v. *Forum.* Verr. IV. 6. *agere* spumas in ore. Att. XIV. 9. *agere* rimas. ibid. XIII. 52. *ἐμετικὴν agere.* v. *Ind. Gr.* Tusc. III. 21. *actum* habebo, quod egeris. Verr. I. 3. *agunt* praecipitem poenae civium Rom. i. e. *conscientia scelerum in cives Rom. poenas ab eo exigit, cum ita furiosum efficit, ut ad insana consilia ruat.* * *agere* animam, ad Div. VIII. 13. *morti propinquum esse: de qua forma dicendi* vid. *Gron. ad Sen. Controv.* 11. * *agere* bellum, Balb. 20. *v. not.*

AGRARII. Catil. IV. 2. Gracchus *agrarios* concitare studuit. i. e. *eos, qui agros legibus agrariis consequi cupiebant. De* agrariis *Legibus* v. *Ind. LL.*

AGRESTIS. *qui non commovetur his rebus, quibus animus humanus commoveri solet.* Arch. 8. *agrestis* animus. * Or. I. 25. *agrestis* motus corporis, *reprehenditur in oratore.* * Or. II. 3. *agrestes* libri, i. e. *jejuni, exiles, non elegantes, de libris rhetoricis.* * Orat. 3. *agrestiores* Musae, *dicuntur jurisprudentia et ceterae artes, quae non comprehenduntur humanitatis nomine, nec elegantiae quicquam aut suavitatis habent.*

AGRICOLA. Dejot. 9. *de Rege Dejotaro, qui multos agros habebat, e quibus fructus percipiebat.*

AGRIPETAE. Att. XV. ult. *sunt* agrarii: *de quibus supra.*

AJO, Att. VI. 1. IV. 4. *ain'* tu? h. e. *estne, ut dicis? vere ita sentis?* Lig. 7. ita quidem ajebat: *ita multis verbis et gravibus cum eo loquebatur.*

ALA. Off. II. 13. cum te alteri *alae* praefecisset. *v. Alarii.*

ALARII. ad Div. II. 17. *sunt alae equitum ex Italia et provinciis collectae, quae singulis legionibus addebantur, loco* 30 *turmarum, quae olim ex ordine equestri addebantur. De variis alae discriminibus pro ratione temporis vid. quem hic laudat Graevius, Schelium ad Hyginum p.* 66.

ALBATUS. Vat. 13. *veste alba indutus, hoc est, qui, ut Livius ait, addidit cretam in vestem, quod et ii, qui honores petebant, faciebant, et qui epulis solemnibus intererant, etc.*

ALBUM. *tabula alba, in qua edicta et alia hujusmodi proponebantur.* Or. II. 12. *item omnes libelli, tituli proponendi in publico. Salmas. Mod. usur. p.* 678.

ALEA. *de re incerta et a casu pendente.* Div. II. 15. non perspicitis, *aleam* quandam inesse hostiis deligendis. *i. e. fortuitum esse, quibus extis hostia deligatur. Eadem formula usus est Ovidius, A. A. I.* 366.

ALERE. *potentem reddere.* ad Att. VIII. 8. Pompejus *aluerat* Caesarem.

ALIAS. *interdum.* Cato 15. *alias* - plerumque.

ALIENATIO. Or. 42. *alienatio* sacrorum, cf. Leg. III. 20. *cum nos sacris liberamus, ut aut intereant, aut ad alios transferantur.*

ALIENUS. Acad. I. 11. quae essent *aliena* firmae assensionis. Fin. V. 11. *alienum* dignitatis. Dom. 27. *opponitur* propinquo. ad Div. VIII. 12. *alienissimus* mihi. Or. 24. verba *aliena* opponuntur *propriis.*

ALIQUANDO. *jam.* ad Att. I. 4. *nisi legendum* tandem, ut Corrado placebat.

ALIQUANTO. *multo, longe.* Verr. I. 54. iste, qui *aliquanto* plus cogitasset. *Quanto? Decisio facta*

facta erat CCM HS. Verres autem post accepit DLXM. ad Div. IX. 26. *extr.* epulamur non modo contra legem - - sed etiam intra legem, et quidem *aliquanto. Et sic semper et* aliquanto *et* aliquantum *dicitur. v. notam nostram ad Sueton. Caes.* 87. *Sic et* aliquantum *pro* multum. Tusc. V. 6.

ALIQUIS. Tusc. III. 18. si vero etiam *aliquid. per εὐφημίαν, de re Venerea. Similis εὐφημία est in his:* si *quid* ei acciderit; *et:* si *quid* acciderit; *de morte, clade bellica.* **pro alius quis.* Off. I. 7. aut ira, aut *aliqua* perturbatione incitatus. *cf.* Or. II. 42. *et ibi Pearc.* **Reperitur etiam* aliqui *pro* aliquis. *vid.* v. c. Acad. IV. 26. annularius *aliqui.*

ALIQUISPIAM, pro *alius quispiam.* Tusc. III. 9. *v. not.*

ALITER. Tusc. III. 30. *aliter* ferunt *atque ut* aliis auctores fuerunt. *sequente* et. ad Att. X. 11. XI. 23.

ALIUS. Att. XVI. 14. *aliud ex alio* scribere; *ut quodque in mentem venit.* Phil. II. 33. *alio die. formula, qua utebantur qui Comitia obnunciatione dirimebant.* Or. 22. eadem res *alio atque alio* verbo elata. * *diversus, abhorrens.* ad Div. II. 2. nec quicquam *aliud a* libertate communi; *ubi tamen nonnulli libri omittunt* a. **pro altero, secundo.* ad Quir. p. Red. 5. *et ibi Graev.* * *aliae* in gen. Div. II. 13. *aliae* pecudis. ad Div. VIII. 1. *aliud* sentire *et* loqui, pro *et aliud. Sic et alibi Cicero dixit.* ad Att. XII. 40. *aliud - - aliud,* pro *partim - - partim.*

ALLEGO. Rosc. Am. 9. *allegat* iis homines nobiles. *submittit ad eos, qui eum iis agant.* Not.: *Publice* leguntur *homines, qui inde* legati *dicuntur; privatim* alleguntur, *unde* allegati.

ALLEGATIO. Verr. I. 16. quibus *allegationibus.* illam sibi legationem expugnavit.

ALLEGATUS. Qu. Fr. II. 3. Nerius index edidit ad *allegatos,* etc. *Manut. interpretatur, praeter eos, quos jam ediderat, nominaverat: quo fere sensu* Plin. Pan. 70. hoc Senatui *allegandum* putavi. i. e. *significandum. Sed dubito, an aurei seculi sit ista notio verbi. Et Nerius unum Sestium ediderat, non plures. F. Junius rectius* allegatos *esse dicit eos, quos vulgo* deputatos *vocant, quibus mandatum sit, adire indicem, et indicia audire. scil.* ad allegatos *dictum est, ut* ad judices. v. in *Ad. Sic est etiam* Cluent. 13. *vid. inpr. Gron. ad Liv. XXXVI.* 11.

ALLEVO. *minuo.* Inv. I. 42. * Att. VII. 1. *allevaturum* corpus, sc. *a febri.*

ALLIDO. Qu. Fr. II. 6. Servius *allisus* est, ceteri conciduntur. i. e. *in periculum venit, quod evasit, ceteri condemnantur.* vid. *Gron. ad Senec. Nat. Qu. II.* 44.

ALLIGO. *dicitur de omnibus rebus, de quibus* obligare *dicitur.* Cluent. 56. Rabir. P. 7. lege *alligari.* Cluent. 55. Rabir. P. 6. quaestione nova *alligari.* Rosc. Com. 12. stipulatione *alligare.* Tusc. II. 17. vulnus *alligare.* Div. I. 54. oculus *alligatus: quem locum et formam loquendi vindicat Gronov. ad Liv. VII.* 24. cf. *ad Sen. Ep.* 94. Flacc. 17. *alligare* se scelere. Planc. 33. beneficio *alligari.* v. *Obligare.* *Leg. II. 20. sacris *alligari, dicuntur, qui sacra hereditate aut quacunque ratione accipiunt.* * Or. III. 44. *alligare* verba certa lege versus. *Fin. II. 24. ne sine fructu *alligatus sis,* sc. *amico.* *Cluent. 64. *alligatum* nuptiis haberet in potestate. * Att. VIII. 16. *alligari* atque impediri re aliqua. *ibid.* II. 18. virtus *alligata.*

ALLUDO. Nat. D. II. 39. mare terram appetens litoribus *alludit.* v. *Gesnerus ad Columell. IV.* 20. 2. Orat. I. 56. *alludere* varie, *dicitur, qui aliquem variis rationibus aggreditur, ut aut de sententia*

tertia deducat, aut in ſuam ſententium adducat.

ALSUS. *frigidus.* Qu. Fr. III. 1. nil *ἀποδυτηρίῳ alſius.* cſ. Att. IV. 8.

ALTER. *in numerando interdum* primum, *interdum* ſecundum *ſignificat.* ad Div. XII. 25. *altera* viceſimo die. *Manut. Graev. Cortius interpretantur ſecundo.* Duker. ad Liv. Epit. XLIX. init. Off. I. 17. *alteri* alae *eſt uni. vid.* *et.* * *pro* alteruter, Acad. II. 43.

ALTERCATIO. *diſputatio, quae interrogando et reſpondendo conſiſt in Senatu aut judicio.* Gloſſ. Filox. *ἀμοιβαῖος λόγος. Particula hujusmodi altercationis vid.* Att. I. 16. Clodium fregi in Senatu *altercatione* ejusmodi. cf. IV. 13. ad Div. I. 2. Brut. 44. * *diſputatio quaecumque.* Nat. D. I. 6. *ſtur* mihi magna de re *altercati* cum Vellejo.

ALTERCOR. *de alternis actorum interrogationibus et reſponſionibus in judiciis.* Brut. 43. Craſſus *altercando* invenit parem neminem. v. *Budaeus ad Pandect. p. m.* 48.

ALTERNUS. Vat. 11. *alterna* conſilia rejicere. v. *Ind. LL. Lex Vatinia.* Verr. II. 13. *alternae* civitates. Planc. 15. *alterni* judices. ibid. Arch. 10. *alterni* verſus. i. e. *generis elegiaci. v. Gronov. in Stat. c.* 8.

ALTITUDO. Rabir. P. 16. mentis luminibus officit *altitudo* fortunae et gloriae. * Off. I. 25. facilitas et *altitudo* animi, quae dicitur. *Eſt eadem, quae βαθύτης. v. Ind. Gr.* ad Tacit. A. III. 44. Mil. 8. mens *alta*, i. e. *quae res humanas contemnit.* * Fin. II. 16. ut *altior* interdum fieres. *dicitur de his, quibus ipſa magnitudo rerum, quas dicunt, videtur animi magnitudinem afferre, ita, ut, qui audiat, ſentire poſſit.*

ALTUS. *Servius ad Virgil. Aen. VIII.* 395. *profert e primo* ad Brut. ſi Pompejus non *ex alto* *peteret*, i. e. *multis cauſis e ſuperiori vita repetitis, ut Cicero in petendo facere ſolet. vid. Pierium ad Virg. l. c.*

Cic. Clav.

ALVEUS. *de ſolio balneari.* Herenn. IV. 10. cſ. Coel. 28.

AMANDARE. *avertere.* Nat. D. II. 56. *amandavit* a ſenſibus.

AMANDATIO. *relegatio.* Roſc. A. 15.

AMARUS. *moroſus.* Att. XIV. 21. *amariorem* me ſenectus facit, ſtomachor ad omnia. ad Att. XVI. 13. via *amara. ſed Graev. habet*; inepta.

AMATOR noſter, *pro* amico, ad Att. I. 20.

AMBIGUUM. Or. II. 24. quae ſit cauſa *ambigui*: *ejus rei, de qua controverſia eſt.*

AMBITIO. *petitio honorum honeſta*, Or. I. 1. ad Div. VII. 1. Att. I. 1. *ambitio* noſtra nititur etc. * *pro ambitu.* Sull. 1. * *ambitio dicitur de omnibus rebus, quae aut gratiae colligendae cauſa facimus, aut ut nos gratioſos eſſe oſtendamus apud hos, a quibus petimus aliquid.* Verr. II. 55. 40. ad Div. V. 20. tuae *ambitioni* reſervata eſſe. *h. e. tibi relicta, ut gratiam inire ab aliis poſſis, quibus hoc beneficii tribuas.* Brut. 69. *ambitioni* labi. ſc. *in laude, cum laudamus indignos, ut gratiam ineamus.* ad Div. XIII. 5. *ambitione* mea, i. e. *precibus meis, quibus utor, ut impetratis rebus, gratioſus videar.* Cluent. 26. *ambitio* judicum, etc. *Vid. de hac vi verbi Gron. ad Liv. XLV.* 36. * Off. I. 30. in Scipione *ambitio* major, vita triſtior. *eſt σεμνότης quaedam et gravitas in cultu et habitu.*

AMBITIOSE. *fieri dicuntur, quae gratiae cauſa fiunt.* ad Div. XIII. 69. Att. XV. 1. ut concionem *non ambitioſe* corrigerem, h. e. *non leviter, tacens vitia, ut gratiam a te inirem.* * *quia quae gratiae cauſa facimus, ſolemus ſtudioſius facere*: ambitioſe *dicitur etiam pro* ſtudioſe. ad Div. III. 7. *ambitioſius* facere

ſoleo,

ſoleo, quam dignitas mea poſtulat.

AMBITIOSUS. *qui gratias hominum captat, aut gratioſus apud homines magnos videri vult.* Cluent. 38. Verr. III. 84. Qu. Fr. I. 2. §. 2. ne me in Graecos tam *ambitioſum* factum mirere. Flacc. 18. ita eſt *ambitioſus*, ut omnes vos nosque ſalutet quotidie. ad Div. VI. 6. cedit *ambitioſis* voluntatibus, et ibid. 12. rogationes *ambitioſae; quae ſunt, non quod officium amicitiae, propinquitatis poſtulet, ſed ut gratioſos non eſſe apud eos oſtendamus, quos rogamus, ſi ab iis rogata impetramus, et ſimul gratiam ineamus.* Att. I. 18. amicitiae noſtrae *ambitioſae* ſunt in quodam ſplendore forenſi. ad Div. XIII. 1. homo minime *ambitioſus*, minime in rogando moleſtus.

AMBITUS. *crimen, quod admittitur, cum minime legitimis modis magiſtratus impetrare ſtudemus, h. e. iis, quos leges de ambitu prohibent.* ad Qu. Fr. II. 3. de *ambitu* poſtulatus eſt. Or. III. 48. Brut. 44. etc. verborum *ambitum, eſt περίοδος.*

AMBROSIA. Or. II. 57. *ambroſia* alendus, *dicitur de eo, qui in aliqua re praeter ceteros excellit, cujusmodi hominem divinum et Deum adeo Latini appellant. v. Deus.*

AMBUSTUS. *qui de crimine capitali accuſatus vix evaſit, et inſignem tamen turpitudinem abstulit.* Mil. 5. Har. R. 3. *v. Gronov. Diatr. in Statium c.* 33.

AMENTATUS. Or. I. 57. Brut. 78. *amentata* haſta; *ab* amento, *quod eſt lorum in media haſta, cujus ope majori vi projicitur haſta: unde metaph.* amentatae haſtae, *comparatur crimen, quod ita impingitur alicui, ut facile in eo haerere poſſit.*

AMFRACTUS. Cluent. 56. vita remota a procellis invidiarum et judiciorum *amfractu: eſt eorum, qui Senatores fieri nolunt, ne ſibi judicandum ſit.* * Leg. II. 8. *amfractus* annuus. pro *anno.*

AMICTUS. Or. II. 2. *amictus* oratoris, *eſt compoſitio togae, cum ad dicendum ſurgit: v. Gesner ad Plin. Ep. II. 3.*

AMITTERE. *pro mittere, dimittere.* Tuſc. II. 13. extr. *amittere* fortitudinem.

AMOR. Att. VI. 1. eſt mihi *amoribus.* * Fin. III. 20. *Amores* ſancti, *ſunt amores pudici, non quicunque, ut Daviſius interpretatur, ſed puerorum pulchrorum, quos licitos eſſe Stoici dicebant.* v. Tuſc. IV. 33. *Nam primo dicit Cicero, ſapientem uxorem adjungere et velle ex ea liberos: hi ſunt amores caſti: deinde addit: ne amores quidem ſanctos alienos eſſe a ſapiente arbitrantur.*

AMPHORA. *menſura, de ejus magnitudine non ſatis convenit. Voluſius Maecianus et Feſtus tribuunt* 48 *ſextarios.* ad Di. XII. 15. *eſt* amphorûm; *quod alii dicunt eſſe pro* amphorarum *vid. Manut. Victorius, formari ab ἀμφορεύς. Similiter Plin. H. N. VI.* 22. magnitudo navium ad ter millia *amphorum. ubi vid. Harduin.*

AMPLE dicere. Brut. 55. *in genere magnifico et ſublimi.*

AMPLECTOR. Tuſc. II. 13. quod idem interdum virtutis nomine *amplectimur.* i. e. *exprimimus, ſignificamus.* * amplecti *dicimus eos, quos omni ratione colimus, quibusque ſtudemus.* Mil. 27. amplecti plebem, *quod faciunt populares.* Phil. VII. 8. *amplecti* equites. ad Div. IV. 8. *amplecti* nobilitates et dignitates hominum. Qu. Fr. II. 12. totum aliquem *amplecti.* Flacc. 18. *amplecti* remp. *eſt ambigue dictum; nam eſt, curare remp. eique conſulere, et pecuniam publicam ad ſe rapere.* * *laudare, probare.* Phil. X. 4. *amplecti* virtutem. * Att. XII. 35. cogitationem toto pectore *amplecti.* * Catil. IV. 4. Caeſaris ſententia *amplectitur* omnes acerbitates ceterorum ſuppli-

plîciorum. *Rosc. Com. 12. quod ego argumentum pluribus verbis *amplecterer*, si non alia certiora et clariora testimonia in causa haberem.

AMPLEXARI. *laudare, probare.* Fin. II. 9. voluptatem *amplexari* saepe vehementius. Acad. I. 9. species, quas mirifice Plato erat *amplexatus.* **defendere.* Mur. 38. *amplexari* otium.

AMPLIARE. Verr. I. 9. *est verbum forense, quod significat, judices non decernere, sed pronunciasse* amplius. vid. *Amplius. unde* ampliatio. *Formula ampliandi erat:* Non liquet.

AMPLIFICARE rem. de Or. III. 26. *est rem dicendo aut majorem aut deteriorem facere pro consilio oratoris.* hinc:

AMPLIFICATIO. Partit. 15. est gravior quaedam affirmatio, quae motu animorum conciliat in dicendo fidem.

AMPLITUDO animi. Tusc. II. 26. * hominum *amplitudo, de qua saepe Cicero, oritur ex potentia, aut majestate, aut copiis.* v. de Inv. II. 55.

AMPLIUS. Verr. I. 29. pronunciare *amplius.* sc. *rem esse cognoscendam et deliberandam.* cf. Brut. 22. v. *Ampliare.*

AN. *sequente* non ne *redundat,* Arch. 12.

ANAGNOSTES. *servus, qui inter coenandum aliquid legit.* Att. I. 12. ad Div. V. 9.

ANAPAESTUS. Or. 56. Aristophaneus, *genus versuum, dictum, quod eo usus est inprimis Aristophanes.* *Or. 56. *anapaesta.* Tusc. III. 24. illud *anapaestum* Regis. i. e. *carmen anapaesticum. Defendunt contra Lambinum Davisius ad h. l. et Hemsterhus. ad Lucian. Prometh. T. I. p. 32.*

ANATOCISMUS. *usurae usurarum.* Att. V. 21. *anatocismus* anniversarius, *cum solvuntur usurae usurarum, sed earum tantum, quae singulis annis solutae sunt pro sorte, non pro usuris. Tanquam si quis accipiat mille florenorum usuram pro sorte, anniversarius anatocismus est, cum postero anno, adjectis mille florenis ad caput, capiuntur 50 floreni amplius, 1050, tertio 1100, quarto 1150, etc. nulla autem usura solvitur anno tertio pro illis 50 florenis, qui ad caput pro usuris usurarum accesserant.* Hinc VI. 3. centesimis, renovato in singulos annos foenore contentus non fuit. item Ep. 1. centesimae renovatae quotannis.

ANCEPS. Or. III. 36. viae *ancipites, sunt rationes Academicorum in utramque partem de re disputandi.* de Nat. D. I. 37. *ancipites* bestiae, *sunt geminam naturam habentes.*

ANDABATA. ad Div. VII. 10. quem ne *Andabatam* quidem defraudare poteramus. *Est genus gladiatorum, quod ex equis, galea frontem oculosque tectum pugnabat, de quo genere vid. Lips. Saturn. Serm. II. 12.*

ANGULUS. Nat. D. II. 18. nihil *angulis* incisum.

ANGUSTE. *tenuiter, exiliter, Dialecticorum more.* Part. 40. *anguste* disserere, ut Dialectici, qui appellantur. Brut. 84. *anguste* dicere. Nat. D. II. 8. *anguste* concludere, *de subtilibus et brevibus ratiunculis Stoicorum.* Mur. 13. nihil est tam *anguste* scriptum. *de formulis JCtorum.* *Tusc. V. 31. habere se *angustius,* i. e. *pluribus difficultatibus urgeri.*

ANGUSTIA. Brut. 47. nisi in eas *angustias* petitionis incidisset, *quae sc. fuere temporibus Marianis, cum pauci ad consulatum pervenire possent, quod Marius ei semper imminebat, etc.* *Nat. D. II. 8. *angustia* conclusionis non facile se tutatur. i. e. *subtilitas, brevitas.* v. *Anguste.* *Pis. 11. *angustiae* pectoris, *tribuuntur homini humili, abjecto, tamquam invido, avaro, etc.*

ANGUSTUS. *periculosus, miser.* ad Div. X. 16. in rebus tam subitis atque *angustis.* * *humilis, abjectus.* Fin. I. 18. homines mi-

 nuti

nuti et *anguſti.* * *ſubtilis, exilis, jejunus.* Or. II. 14. *anguſtiae* disputationes. * Acad. I. 10. cum ea contraherent, in *anguſtumque* deducerent. i. e. *modum adhibendum dicerent.*

ANHELATUS. Or. III. 11. *anhelata* verba. *vitium in pronunciando.*

ANIMA. ad Div. VIII. 13. Hortenſius *animam* agebat. *morti proximus erat.* Roſc. Com. 8. ſi tu hos quaeſtus recipere poſſes, non eodem tempore et geſtum et *animam* ageres. *jocoſe de homine nimis cupido pecuniae.* * pro *vita.* Cat. IV. 9. de conjugum ac liberorum veſtrorum *anima.*

ANIMADVERSIO. Or. 55. notatio naturae et *animadverſio* peperit artem. Or. II. 34. atque hoc totum eſt ſive artis, ſive *animadverſionis,* ſive conſuetudinis, noſſe regiones, intra quas venere, et perveſtiges, quod quaeras. Offic. I. 29. *animadverſio* et diligentia excitanda. aliter eſt Or. 57. effugere *animadverſionem,* i. e. ne animadvertatur ab audientibus. * Caecin. 12. actoris notio et *animadverſio* etc. *De hoc loco multa ſunt disputata, quibus nil expeditum eſt: quae vid. in ed. Graeviana. Si verba haec ſunt a Cicerone, non capienda ſunt ita, ut* notio et animadverſio *ſit actoris tanquam cognoſcentis et animadvertentis: Praetor enim habet notionem et animadverſionem, non actor: ſed ut vindicandi actoris et ulciſcendi et defendendi juris ejus cauſa Praetor cognoſcat et animadvertat.* Sic *Roſc. Am. 24. parentum poenae. Coel. 29. reip. poena. Flacc. 38. Lentuli poena, quam quis luit propter parentes, remp. Lentulum. vid. Punire, Condemnare.*

ANIMADVERTO. ad Div. XI. 27. dignitas tua facit, ut *animadvertatur,* quicquid facias. *latere non poſſit, ſed in ſermones hominum veniat.* Roſc. Am. 40. *animadvertere* peccata, i. e. *punire: quia puniuntur peccata, cum animadvertuntur et cognoſcuntur; cum contra, non punire, ſit, negligere peccata.*

ANIMABILIS natura. Nat. D. II. 36. *eſt aër.*

ANIMALIS. Tuſc. I. 17. *animales,* id eſt, ſpirabiles. * *aërius.* N. D. III. 14. natura *animalis.* * *vivus.* Inv. II. 1. *animale* exemplum.

ANIMATIO. de Univ. §. 31. eſt *ἐμψύχωσις.*

ANIMOSE vivere, Off. I. 26. *magno animo.*

ANIMUS. *pro anima.* N. D. II. 6. extr. *animus* ſpirabilis. * *pro cupiditate.* Att. XII. 46. vincere *animum.* cf. Marcell. 3. * Cluent. 42. *vis* animi; i. e. *magnitudo.* * *ſuperbia, temeritas.* in Caecil. 11. *animos* ejus retardaret.

ANNALES. *ſunt libri, quibus* monumenta ſolum temporum, locorum; hominum geſtarumque rerum *continentur,* Or. II. 52. Annales maximi *autem dicebantur, quos* Pontifex M. conficiebat et in album efferebat, etc. ibid. * Att. XII. 24. *eſt etiam:* liber annalis.

ANNECTO. Off. I. 4. rebus praeſentibus *annectit* futuras, i. e. *e praeſentibus colligit futuras.* Top. 13. quod *annexum* eſt; *dicitur conſequens in enunciatione conditionali.*

ANNIVERSARIUS. Har. R. 15. ſacrificia *anniverſarii* factitarint.

ANNONA. *pretium frumenti, quod e copia aut paucitate frumenti oritur, quod anno quoque provenit: item ipſum frumentum, quod provenit.* Verr. III. 92. ratio frumenti e temporibus et *annona* eſt conſideranda. ibid. 93. *annonae* ſimilis. Dom. 6. *annona* durior. Phil. VIII. 8. perfugia *annonae. in caritate annonae.*

ANNOTO. Oecon. *init. annotaret,* quid et quando cuique dediſſet.

ANNULARIUS. Acad. IV. 26. an tibi quaerendus erit *annularius* aliqui, quoniam gallinarium inveniſti Deliacum illum, qui ova cognoſceret?

ANNU-

ANNULUS. *signum equestris dignitatis est aureus annulus, unde* Verr. III. 76. *annulum invenit. i. e. eques factus est.*

ANNUMERO. Rosc. Am. 32. ego in grege *annumeror. Male hanc formam reprehendit Heinf. ad Ovid. Her.* 16. 328. *recte defendit Burmannus.*

ANNUO. *nutu significare, velle nos aliquid, quod alias est* innuo. Quint. 5. simul ac *annuisset*, numeraturum se dicebat. *v. not. ad h. l.*

ANNUS. Verr. III. 93. *annus* est in vilitate. Agr. II. 1. Mil. 9. *annus* suus. *est is, quo cuique per leges annales petere magistratum aliquem licet. v. Leges annales in Ind. LL.* Nat. D. II. 20. *annus* magnus; *qui dicatur. v. ibid.* de Leg. II. 12. *anni* compositor. * *ad annum est anno destinato ac definito.* ad Att. V. 2. quem *ad annum* Trib. pl. videbam fore.

ANNUUS. ad Att. XII. 3. *annua* die solvere. *v. Dies. et Gronov. Obf. I.* 16.

ANQUIRO. Off. I. 3. Lael. 21. 23. et *ibi Intt.* * Off. II. 13. *in eum anquiritur. Sed Pearcius e Victor. et MSS. repofuit* inquiritur; *Davisiusque negabat, dici posse* anquirere in aliquem. *Si* anquirere *est ubique quaerere, aptum est verbum h. l.*

ANSA. Lael. 16. *ansas* dare alicui ad reprehendendum; *occasionem, materiem,* etc. Sext. 10. sermonis *ansas* dare, i. e. *in sermones hominum sua culpa incurrere.* * Caec. 6. *ansam* retinere omnium controversiarum. i. e. *facultatem omnium tractandarum et iis se immiscendi.*

ANTEAQUAM. ad Div. III. 6. te, *anteaquam* successum esset, decessurum fuisse. *Hic est unus locus, in quo bonae edd. hanc lectionem habent omnes: in ceteris locis, e quibus vulgo laudatur, fere habent aut* ante quam, *aut* ante cum. *Sed ibi quoque MS. ap. Graev. habet* antequam: *quod praefert Duker. ad Liv. XXXV.* 25.

ANTECEDENS. Top. 12. locus ex *antecedentibus, est conclusio e causis, quae sc. effectum antecedunt.* Fat. 5. 11. *causae antecedentes, i. e. quae vi sua efficiunt rem necessario.* cf. c. 15.

ANTECEPTUS. Nat. D. I. 16. *antecepta* animo rei informatio; *est πρόληψις Epicurea, notitia insita.*

ANTECESSIO. Top. 13. *pro causa. Sic* Offic. I. 4. *antecessiones* rerum videre, *est causas intelligere.*

ANTEFERRE. ad Div. V. 16. consilio aliquid *anteferre*, i. e. *praecipere, ante quam veniat, dolorem v. c. minuere, ante quam tempus, dies, eum leniat; nam sic quasi antefertur dies.*

ANTEQUAM devenire, *pro deveniatur*, Quinct. 17.

ANTESTARI. Mil. 25. te tamen, Magne, *antestaretur*; h. e. *testem innocentiae suae citaret. E foro petitum verbum. vid. de vi propria locum Horat. Serm. I.* 9. 79. *Salmas. ad Jus A. et R. c.* 30.

ANTICIPATIO. Deorum. Nat. D. I. 16. *est πρόληψις Epicurea, notitia insita de Diis.*

ANTICIPO. Att. VIII. 14. *anticipare* molestiam alicujus.

ANTIQUARE legem. Leg. III. 17. Off. II. 21. i. e. *non recipere, rejicere. Verbum inde natum, quod in tabella scriptum erat: A. P. i. e. antiqua probo.*

ANTIQUITAS. *de moribus similibus iis, qui apud antiquos erant, de candore, fide, etc.* Rab. P. 10. Sext. 3. gravissimae *antiquitatis* vir. item Partit. 9.

ANTIQUUS. Rosc. Am. *antiqui* homines. i. e. *simplices, qui ex suo ingenio alios judicant, et quoniam ipsi honesti sunt, alios etiam tales putant.* Quint. 22. *antiqui* officii homo. *v. Antiquitas.* * Verr. IV. 47. *antiquum* opus. Act. I. Verr. 5. artificium *antiquum. de statuis et vasis, in quo genere antiqui praestabant artifices eorum temporum.* * ad Div.

ne

ne *appellentur* quidem, i. e. *objurgentur*. * *rogare*, *hortari*, etc. ad Div. XII. 28. Senatus pro tua dignitate *appellaretur*, h. e. *Senatum hortarer*, *ut decerneret*, *quod esset dignitatis tuae augendae*.

APPELLATIO. *provocatio ad Trib. pl. auxilii causa.* Vatin. 14. * *titulus*. Att. V. 20. *appellatio* inanis, *de titulo Imperatoris sine re*: *pro quo alias* nomen. *Sic est tamen etiam ap. Suet. Caes.* 77.

APPELLATOR. *qui provocat.* Verr. IV. 65.

APPENDERE. Opt. g. d. 5. non annumerare lectori putavi oportere, sed tamquam *appendere*.

APPENDICULA causae, Rabir. Post. 4. *dicitur actio in aliquem ex capite legis de repetundis*: *ad quem ea pecunia pervenerit*; *qualis est Rabiriana. Nam cum ex bonis Gabinii non tantum coactum esset*, *quanti ei lis aestimata erat*, *agebatur in Rabirium*, *quasi ad eum pars pecuniae pervenisset*, *quam Gabinius a Ptolemaeo acceperat*.

APPLICARE. *conjungere*. Fin. II. 12. ut ad honestatem *applicetur* voluptas. *sc. in sententia de summo bono.* * *de discentibus*, *qui magistrum deligunt*. Brut. 91. *applicavi* me ad Molonem. * Or. I. 39. se ad aliquem quasi patronum *applicare*. v. *Applicatio*.

APPLICATIO. *conjunctio*. Lael. 8. (9.) *applicatio* animi, cum quodam sensu amandi. *de amicitia*. * Or. I. 39. *applicationis* jus. *Peregrini vel inquilini*, *Athenis lege*, *Romae consuetudine*, *sibi deligebant aliquem*, *quem sibi adoptarent patronum* (προστάτην), *ad quem ita se*, *ut clientes Romani*, *habebant. Jus* applicationis *igitur est*, *quod habet patronus in eum hominem*, *qui se ad eum applicuit*, *in ejus bona*, *hereditatem*, *etc. an possit v. e. ei heres esse*, *si intestato mortuus sit*, *nec ne*, *etc. Sed de hoc alio loco fortasse plura dicemus.*

APPONERE. *subornare*. Verr. I. 10. calumniatores e sinu suo *apposuit*. ib. IV. 9. etc.

APPOSITE ad persuasionem, Inv. I. 5. *apte*.

APPOSITUS. *idoneus*. Verr. I. 11. * Inv. II. 54. vitium non contrarium, sed *appositum* et propinquum. v. et ad Att. VIII. 7. extr.

APPRIMO. Fin. III. 9. *pro* apprime. *Sed Davisius et Walkerus malebant*: a primo. *recte. Est autem*, *quod paullo post dixit*: in prima susceptione. *Sic est ibid.* IV. 13. V. 15. *cf. Gronov. ad Senec. de Vit. beat. c.* 7.

APPROBARE. *confirmare argumentis.* Inv. I. 34. *ductum a conductoribus operum publicorum*, *qui dicuntur* approbare opus suum, *eum est ex lege censoria factum*, *ut ostendit Gron. ad Sen. N. Q. II.* 16. *approbari* in sensu Academico est probabile videri. Acad. IV. 32. *approbari* visus.

APPROBATIO assumtionis. Inv. I. 34. i. e. *confirmatio*.

APPULSUS. *accessus*. Nat. D. I. 10. *appulsus* solis. * *motus*. Div. I. 30. Deorum *appulsu* somniare. *de somniis a Deo objectis*.

APTE. Or. 68. sententia *apte* exposita atque absolute. *de numero eo*, *qui cernitur in vincienda oratione*. v. *Aptus*.

APTUS. aptum *dicitur*, *quodcunque ex alio pendet*. Tusc. V. 25. causae aliae ex aliis *aptae* et nexae. Acad. IV. 14. ex qua re una vita omnis *apta* sit. Caecin. 18. non ex verbis *aptum* pendet jus. Tusc. V. 12. ex se ipso ei *apta* sunt omnia; *de eo*, *cujus animi tranquillitas non pendet a rebus externis*, *sed ab internis perpetuisque bonis*. Offic. III. 29. *apta* pinnis, *pro*: *cui pinnae aptae sunt*. πτερόεσσα. *Sic Virgil. Aen. XI.* 242. caelum stellis fulgentibus *aptum*. *add. IV.* 482. *Sic saepe etiam Lucretius.* * *apta dicuntur etiam*, *quae recte inter se juncta sunt*. Or. 52. *apta* oratio, *est numerosa*, *in qua ita apta omnia* in-

philol. c. 8. *de monumento fepulcri* eft Phil. XIV. 13. *v. not.* * *Sidus quoddam.* Nat. D. II. 44.

ARARE. *dicuntur, qui agros habent, quibus colendis vitam fuftinent et rem quaerunt.* Verr. III. 5. *etc.*

ARATOR. *qui arat.* Verr. I. 37. II. 13. 64. III. 20. etc. *Sunt autem aratores non folum provinciales, fed etiam cives Rom. qui agros publicos colunt, et pro iis decumas folvunt, ut e Verrinis clare patet.* Verr. III. 20. *aratores* diripere. ibid. 27. fumni *aratores, qui magnas arationes habent.*

ARATIONES. *dicuntur agri, quos quisque arat.* Verr. III. 53. defertae *arationes.* Phil. II. 39. *arationes* grandi foenore et fructuofae.

ARBITER. *eft, in fenfu forenfi, qui aut honoris caufa deligitur ab his, qui controverfiam habent, aut a Praetore datur, ut, non quemadmodum judex e certa formula, quae definiat, quid et quomodo fit judicandum, a qua ei discedere non licet, fed ex fide bona, ex aequo et bono, controverfiam dirimat.* vid. *de discrimine* arbitri *et* judicis, arbitrii *et* judicii, pr. Rofc. Com. 4. 5. Off. III. 16. Top. 10. *arbitrum* adigere aliquem. *i. e. agere, cogere ad arbitrum.* Caecin. 7. *arbiter* familiae hercifcundae, *i. e. rei, hereditatis inter coheredes dividendae. Hinc metaphorice eleganter Chryfippus* Fat. 17. *arbiter* honorarius *inter duas fectas dicitur.* * *Sed eft tamen interdum pro* judice, *ut* arbitrium *pro* judicio. *Nam* Rofc. Am. 39. arbiter *dicitur* judex mandati, *quia etiam in judicio mandati additur:* ex fide bona. * *teftis.* Flacc. 36. quis eft decifionis *arbiter? qui interfuit, eamque factam effe, et quomodo facta fit, teftari poteft? hinc* Verr. V. 31. ab *arbitris* remotus locus. cf. *Cortius ad Salluft. Catil.* 20. 1.

ARBITRATUS. Qu. Fr. II. 4. *arbitratu fuo* aliquem concidere: *pro lubitu.*

ARBITRIUM. *eft judicium ex aequo et bono, ex bona fide.* vid. *Arbiter.* Rofc. Com. 4. judicium eft pecuniae certae, *arbitrium* incertae. *Vid. locum ipfum. Haec* arbitria *dicuntur* honoraria, Rofc. C. 8. *quia arbitris honoris caufa defertur arbitrium. Sed eft tamen etiam interdum pro* judicio. *Nam* Quint. 3. *arbitrium* pro focio, *eft judicium focietatis. Vocatur autem propterea* arbitrium, *quia fimile eft arbitrii. Nam Praetor in formula, in quam judicium dat, addit: ex fide bona. Judicium autem effe, ex eo patet, quod Praetor certam formulam dat, quod in arbitriis non fit.* * *arbitrium* rei uxoriae, Off. III. 15. Top. 17. *eft de dote, poft divortium,* v. *Dies annua, bima, trima.* * Dom. 13. Pifon. 9. *arbitria* funeris. *Sic lege etiam* Sen. poft Red. 7. *non* arbitraria. *v. Gron. ad Liv. XI. 9. qui docet,* arbitrium *effe pecuniam, quam focii, h. e. publicani, folvunt pro redimendo jure monopolii, quod vocant: ad quem h. l. provocat Graevius. Sed quomodo ad arbritria funeris haec fignificatio transferenda fit, non ostendit. Hotomannus interpretatur pecuniam vefpillonibus datam, aliisque funus juvantibus.* Arbritria *funt omnes impenfae, quae in funus fiunt. Ita cepit etiam Gutherius de Jur. Pont. II. 9. Hinc dicuntur his locis de praeda, quam cepere ex Ciceronis et patriae interitu.*

ARBOR infelix. C. Rabir. 4. *eft crux. cf. Liv. I. 26. Ceterum quae arbores infelices a Rom. dictae fint, docet locus notus ap. Macrob. III. 20.*

ARCA. Qu. Fr. II. 12. *arcae* noftrae fiducia. i. e. *pecuniae.* * Mil. 22. fervi in *arcas* conjiciuntur, ne quis cum iis colloqui poffit.

ARCERE. *continere, coërcere:* Har. Refp. 3. *arceri* otii finibus.

 Tufc.

cinni paene nimis et elaborati; cum v. c. paria paribus respondent, qualia sunt in nobili illa ῥήσει in Rosciana. hinc *argutum *dicitur, quod nimium est in re ceterum bonu, ineptum.* ad Div. VIII. 1. *arguta* sedulitas. Or. III. 59. *arguta* manus, *quae scenicorum more verba adjuvat.* v. *Argutiae. et Gell. N. A. I.* 5. Or. II. 4. *argutissime* disputare, i. e. *Dialecticorum more, subtilissime.*

ARIDUS. Rosc. A. 27. victus *aridus, et rusticorum, qui raro cibum sumunt, post quem manus lavandae sint; unde ipsa vita rustica* arida *dicitur* Quint. 30. *cf. Burman. ad Quintil. Inst. Or. II.* 8. *p.* 134. *qui* vulgarem cibum *interpretatur.* *Or. II. 38. *aridum* genus orationis, *est subtile, jejunum, sine ornamentis et suavitate, quale est Dialecticorum et reliquorum, qui artis praecepta tradunt. Sic Seneca saepe rhetores et declamatores* aridos *vocat, eodem sensu. v. Gron. ad Sen. Contr.* 34.

ARIES. *est machina bellica, qua muri percutiuntur et rumpuntur.* Offic. I. 11. quamvis murum *aries* percusserit. *v. Lipf. Polioreet. III.* 1. *hinc transfertur ad argumenta, et cetera, quibus contra aliquem utimur.* *Top. 17. ex quo *aries* ille subjicitur in vestris actionibus. *Gesnerus V. Cel. ad Varron. R. R. p.* 329. *putat ductam metaphoram e re rustica, ubi arietes capreolos fulciunt: cui etiam verbum subjiciendi favet, ut de ea interpretatione dubitari non possit.*

ARISTOLOCHIA. Div. I. 10. *est herba, quae ex eo nomen invenit, quod parturientes juvet, ut tradit Dioscorides III.* 4. *cf. Salmas. ad Solin. p.* 504. *Contra serpentum morsus valere, ut tradit Cic. l. c. alii etiam ex veteribus docuerunt, quos laudat ad h. l. Davies.*

ARMAMENTA. in Arateis: omnia caute *armamenta* locans tuto labere sub undas. *instrumenta navium et alia. v. Graev. ad Flor. IV.* 3. 76.

ARMAMENTARIUM. *est navale, et locus, ubi armamenta, arma reponuntur.* C. Rabir. 7. ex *armamentariis* pop. R. arma dantur. Or. I. 14. Philo architectus, qui Atheniensibus *armamentarium* fecit. etc.

ARMARIUM. *est scrinium, loculus, in quo vestes, vasa, aurum, libri, pecuniae reponuntur.* Verr. IV. 12. Cluent. 46. etc.

ARMATURA levis. Phil. X. 6. etc. *est velitum, quorum arma erant gladius, hastae, et parma: ceterorum militum est* gravis armatura. *Lipf. de Re mil. III.* 1. Div. II. 10. Sed haec nobis fuerit, tamquam *levis armaturae*, prima orationis excursio; nunc cominus agamus, etc. *quo loco levis armatura pro ipsis velitibus ponitur.*

ARMILLAE. *ornamenta militaria.* de Rep. IV. ap. Priscian. *Armillae*, quae brachialia vocantur. *v. Graev. ad Flor. I.* 1. 12. *ubi docet, eas proprie* viriolas *dictas, et Gron. ad Gell. II.* 11.

ARRIDEO. Opt. g. d. 4. Cum adhibiti derideantur. Nam *si arrideantur*, esset id ipsum Atticorum: *probentur.*

ARRIPIO. *disco, probo.* Rosc. C. 11. quod ipse celeriter *arripuit*, id cum tarde percipi videt. Mur. 30. haec *(Stoicorum placita)* Cato *arripuit.* Nat. D. I. 27. *arripere* rem nullo modo probabilem. Cato 18. non cani, non rugae repente auctoritatem *arripere* possunt. ad Div. XI. 10. *arripere* omne genus, etc. *de cogendis militibus.* **accusare.* Planc. 23.

ARROGANTER. ad Div. XI. 13. *arroganter* sustinent, *int. hostem.* i. e. *animose et cum contemtu hostis.*

ARS. Or. II. 11. ad *artem* revocare: *quod quomodo fiat, ibidem docetur.* *Artes *saepe in libris rhetorum sunt libri de arte dicendi. Sic* de Inv. I. 6. *artes* antiquae, et alibi.

ARTI-

autem ap. Cic. assectae *semper vilioris generis*; assectatores, *de quibus statim, non item. Sed dicitur tamen ap. Nep. Att. 7. Legatus*, Praetoris *assecla*.

ASSECTARI. *dicuntur, qui aliquem honoris et gratiae causa in comitia, curiam, forum, domumque deducunt. Sic* Or. I. 56. *dicitur* Ser. Galba Consularis P. Crassum aedilitatem petentem *assectatus* esse, quod Crassi filiam C. filio suo despondisset.

ASSECTATOR. *qui assectatur*. Verr. II. 11. Africani vetus *assectator*. Balb. 27. cum ducibus ipsis, non cum comitatu *assectatoribusque* confligant. Petit. Consul. 9. assidua *assectatorum* copia. *h. l. distinguuntur clare a salutatoribus et deductoribus: quamquam et horum* assectatio *dicitur, ibid. Eos autem distribuit in voluntarios, et eos, qui id debent*.

ASSECTATIO. *opera assectandi*. Muren. 34. tenues homines habent hanc in nostris petitionibus operam atque *assectationem*. *Ex quo loco colligas*, assectationem *de tenuibus hominibus, clientibus dici tantum, qui et soli apud Ciceronem* assectatores *dicuntur*. Sed *ut generale est* assectari, *neque de tenuibus solum*, sed *principibus etiam dicitur (v. Assectari): sic* assectatio *etiam utrique generi communis est. Testis locus classicus* de Petit. Consul. 9. *Et quoniam* assectationis *mentio facta est, id quoque curandum est, ut quotidiana cujusque generis, et ordinis et aetatis utare, etc.* Hujus autem rei tres partes sunt: *una* salutatorum, *altera* deductorum, *tertia* assectatorum, etc. *Quorsum autem hae assectationes pertinuerint, ibidem docetur his verbis*: Nam ex ea ipsa copia conjectura fieri poterit, quantum sis in ipso campo virium et facultatis habiturus.

ASSENTIOR. ad Div. I. 9. *assentiri* temporibus, *pro inservire*. **assensa*. Acad. IV. 31. i. e. *pro certis habita et perceptis*. *ad Div. IV. 4. *id* tibi nullo modo *assentior*.

ASSEQUI. *passive* est Verr. II. 73. *nisi vitiosa est lectio*.

ASSERERE. Flacc. 17. Cum in caussa liberali, eum, qui *asserebatur*, cognatum suum esse diceret. Asserere *in foro dicitur et is, qui eum, quem quis sibi, tamquam suum servum, vindicat, liberum esse testatur, et ab eo, qui vindicat, defendit; et, qui in servitutem vindicat. Utriusque est* assertio *et* vindiciae, *utriusque* asserere *et* vindicare, *uterque* assertor: *sed, alter* in servitutem, *alter* in libertatem: *quod patet e Livio III. 44. sq. qui locus est classicus. h. l. est ejus, qui vindicat in libertatem*. **in Lexico Nizoliano ex* Offic. III. 13. *assertur*, ut illi *asserunt; sed non est neque in bonis codd. neque edd. cf. Borrich. Vindic. p. 17*.

ASSERTIO. Acad. I. 12. *assertione* approbare. *Sed Davisius recte reposuit* assensione.

ASSERVIO. Tusc. II. 24. toto corpore contentioni vocis *asservire*. i. e. *cum voce una totum corpus contendere*.

ASSEVERO. Verrin. II. 10. utrum *asseveratur* in hoc, an tentatur? i. e. *utrum serio ista dicuntur, an tantum periculi faciundi causa, si forte hujusmodi defensionem probare possit?*

ASSESSIO. ad Div. XI. 27. oblitumne me putas, quae tua fuerit *assessio*, oratio, confirmatio.

ASSIDUUS. *locuples*, Top. 2. *e XII Tabb. assiduo* vindicem *assiduum* esse, id est, locupletem locupleti. *quia sc. fit ab* aere dando, *ut ait Quintil. X. 5. cf. Gell. VIII. 8. XVI. 10. Sed haec notio verbi postea obsolevit. Ciceronianae notiones hae sunt: 1) qui perpetuo in loco aliquo versatur*. Rosc. Am. 6. *assiduus* in praediis esset. ibid. 29. *assidui* erant Romae. ibid. 16. qui liberos suos *assiduos* agricolas esse volunt. h. e. *semper in agris esse, et in praediis; neque enim de iis sermo est, qui rustico opere, aran-*

arando, fodiendo, funguntur, sed de dominis praediorum, quorum praesentia tantum opus est. Clare Cato 16. semper boni *assiduique* domini referta cella vinaria etc. est. *Sed his* assiduis agricolis *opponuntur* assidui urbani *ap. Plaut. Trinum. I.* 11. *cf. Gronov. Pec. Vet. IV.* 9. Pison. 26. in hac quotidiana *assidua* urbanaque vita. Caecin. 22. *convocatis* opponuntur *assidui domesticique. Hinc eleganter* Or. II. 39. assidui *dicuntur rhetores, et quicunque in una arte perpetuo versantur. Ab hac significatione fluxit altera, qua* 2) assidui *dicuntur, qui aliquem ubique sectantur, assectatores,* v. *Assiduitas: ad quem modum* Act. I. in Verr. 12. *dicitur* assiduus *accusator et odiosus, qualis ille est ap. Xenophont. Memorab. Socr. II.* 9. 6. ὃς οὐκ ἀπηλλάττετο, ἕως etc. Rosc. A. 24. hae sunt impiis *assiduae* domesticaeque Furiae. 3) assiduum *dicitur, quod est perpetuum, sine intermissione.* Att. XIII. 16. *assidui* imbres. ibid. 12. *assiduus* cursus. Planc. 8. *assidua* frequentia. ad Div. IV. 7. *assiduae* lacrimae. ibid. X. 21. febricula *assidua, opp. intermittenti.* Verr. I. 39. *assidua* commemoratio. etc.

ASSIDUITAS. 1) *perpetua praesentia: ut de advocatis,* Planc. 11. Sext. 3. Planc. 27. Valuit *assiduitate; quae* κατ' ἐξοχὴν *dicitur, cum quis perpetuo Romae est, in civium oculis, quod ea res ad petitiones prodesse putatur, et propterea inter praesidia petitionum commemoratur.* Verr. I. 39. aut, quod levissimum est, *assiduitate* -- gratis Praetor factus est. Muren. 9. *assiduitatis* putat esse consulatum. N. D. II. 38. *assiduitas* quotidiana; *de rebus coelestibus, quas quotidie videmus.* Att. XII. 33. *assiduitas* medici. 2) *assectatio, neque solum tenuiorum, sed etiam salutatorum principum.* Qu. Fr. I. 3. Hortensius me summa simulatione amoris, summaque *assiduitate* quotidiana sceleratissime insidiosissimeque tractavit. Petit. Cons. 3. quotidiana amicorum *assiduitas* et frequentia. 3) *perpetuitas, continuatio sine intervallo, frequentia.* Rosc. Am. 53. *assiduitas* molestiarum. Off. II. 21. *assiduitas* bellorum. Inv. I. 3. dicendi *assiduitas.* ad Div. XVI. 25. *assiduitas* literarum. ad Herenn. IV. 13. vitabimus istius literae nimiam *assiduitatem.*

ASSIGNARE. *dare, tribuere.* Att. X. 4. nihil *assignabis,* nec patruo, nec mihi, sc. *culpae. Inprimis autem notanda ea ratio, cum de agris distributis, muneribus, honoribus dicitur. Sic* Pison. 36. quid? per tuum servulum ordines *assignati. Chargen. in re militari.* v. *Ordines.* Somn. Sc. 7. munus *assignatum* defuisse. Agr. III. 3. *assignare* agros colonis. *etc.* vid. *Assignatio.*

ASSIGNATIO. ad Div. XIII. 8. *assignationes* Sullanae, *sc. agrorum. Distinguuntur autem hic et aliis locis a venditionibus, ut* assignare *et* vendere agros. Agr. III. 3. ad Div. XI. 20. *ubi forte dicuntur agri legionibus assignari.* assignatio *fit per leges agrarias, coloniis deducendis;* venditio *autem auctione.*

ASSILIO. Or. II. 53. nec *assiliendum* statim est ad illud genus. i. e. *non nimis cito, ante tempus, accedendum.*

ASSIMULATUS. Coel. 6. *assimulata* virtus. Verr. II. 77. literae lituraeque omnes *assimulatae,* expressae. Cluent. 13. *assimulata* familiaritas.

ASSUMERE. Fin. III. 5. *sensu Stoico dicitur de* προηγμένοις. * Fin. I. 10. omnis voluptas *assumenda,* omnis dolor depellendus. * *comparare sibi; tamquam in subsidium.* Or. I. 50. si quis aliam quoque artem sibi *assumserit.* ibid. 37. nisi dicendi copiam *assumsisset,* sc. *praeter jus civile.* * *arrogare sibi, vindicare.* Offic. I. 1. si id mihi *assumo,* videor id meo jure quodammodo vindicare. ad Div. I. 9. ne-

neque quicquam mihi *assumsi*, nec hodie *assumo*. **in syllogismo est* assumere, *cum majori propositioni, quam vocant, subjicimus minorem.* Divin. II. 53. Sed cum bis sumsit, quod voluit *(haec est* propositio major, *quae Ciceroni simpliciter* propositio *dicitur)* id tamen *assumit*, quod concedi non potest. ibid. *Assumit* autem Cratippus hoc modo: Sunt autem Dii etc. **in rhetoricis* assumere, *est extrinsecus petere argumenta, non ex ipsa causa.* Top. 2. alii loci in eo ipso, de quo agitur, haerent, alii *assumuntur* extrinsecus. cf. Or. 35.

ASSUMTIO. Fin. III. 5. *assumtione* digna *sunt* προηγμένα. *Inv. I. 34. assumtio, *est minor propositio syllogismi.*

ASSUMTIVUS. Inv. I. 11. *assumtiva* constitutio, *quid sit? vid. ibid.*

ASSUS, *a, um.* ad Div. IX. 20. usque ad *assum* vitulinum opera producitur. *Att. XII. 6. pro isto *asso sole*, quo tu abusus es in pratulo nostro, a te nitidum solem unctumque repetemus, i. e. *pro eo, quo usus es sine unctione. vid. Buchner ad hunc l. et Casaub. ad Pers. p.* 346. *f. ut placet Manutio, pro insolatione sine coena, etiam cum coena lauta et uncta.* *Qu. Fr. III. 1. in balneariis *assa* in alterum apodyterii angulum promovi. h. e. *sudatoria, ut Seneca appellat,* f. *sudationem, ubi sudabatur tantum, sine lotione. Vid. Salmas. ad Carinum c.* 17. *p.* 810. *b. Figuram ejus ex antiquo monumento exhibet J. A. Fabricius ad Sextum Emp. p.* 30. *Casaubon. ad Theophr.* περὶ ἀναισχυντ. *p. m.* 144. *distinguit* assam cellam a sudatoria, *et in nonnullis balneis quatuor cellas fuisse ait, in quibus praeter sudatoriam assa fuerit, quod ex h. l. et ex Dial. Adriani cum Epicteto confirmat. In loco Ciceronis quidem non diserte a sudatoria cella distinguitur assa. Quomodo autem assa cella a sudatoria discreparet, vellem demonstrasset Casaubonus.*

ASTRA. Att. II. 25. tollere laudes ad *astra*. ibid. 21. decidere ex *astris*. i. e. *amittere laudem.*

AT. *servit objectionibus.* Verr. II. 6. *At* enim istum soli Siculi persequuntur, etc. Fin. II. 24. *At* enim sequor utilitatem, etc. *et infinitis locis aliis.* **saltem.* Verr. III. 85. si non ponam, *at* aliquam rationem afferre etc.

ATER. Att. II. 41. albus *aterve* fuerit, ignorans.

ATOMUS. *femin. g. Corpusculum minutum et individuum, quo in explicanda origine mundi utebatur Democritus et post eum Epicurus.* Fin. I. 17. Nat. D. I. 20. etc.

ATQUE. *inservit initiis et transitionibus.* Or. I. 22. *Atque*, inquit Sulpicius, hoc primum a te quaerimus. Legg. III. 9. *Atque* ut Flaminium, et ea, quae prisca sunt, relinquam. Catil. III. 6. *Atque* illud, quod primum faciendum fuit, factum atque transactum est. cf. Or. I. 4. *init.* ad Div. XI. 28. etc. **cum* adeo *in correctionibus adhibetur; inprimis cum intendi sententiam volumus, ut sit, sive potius.* Att. I. 14. ego princeps *atque adeo* secundus fui. Rosc. Am. 10. hoc consilio, *atque adeo* hac amentia impulsi, etc. ibid. 35. Si prodierit, *atque adeo*, cum prodierit. **statim, confestim.* Legg. II. 4. Si in jus vocat, *atque* eat. *Nam sic legendum, videre viri docti. De hac vi particulae vid. Gron. ad Liv. XXVI.* 39. *Duker. et Drak. ad XXVII.* 21. *et alios Davisio ad h. l. citatos.*

ATQUI. ad Div. VI. 6. *atqui* utebar familiarissime Caesare. ad Att. VII. 7. *atqui* certe ille agere debuit. Nat. D. II. 7. *atqui* nihil melius est mundo. Verr. II. 59. Quid vero? modum statuarum haberi nullum placet? *atqui* habeatur necesse est.

ATRAMENTUM. Nat. D. II. 50. *succus sepiae.* ad Div. IX. 21. atra-

atramentum sutorium: *est* Chalcanthus, s. *ut hodie vocatur*, vitriolus, *v. Plin. XXXIV.* 12.

ATRATUS. *opp. albato, estque idem, qui pullatus*, in Vatin. 13.

ATROCITER ferre. Mil. 8. *de lege valde severa, vel in hominem vel in factum.*

ATTENDERE. Partit. Or. 24. de necessitate *attendere*, i. e. *cogitare, agere.*

ATTENTARE. Verr. II. 54. omnium inimicos diligenter cognoscere, colloqui, *attentare*. i. e. *perspicere, quo animo sint.* Or. 61. *attentare* fidem judicis, *dicuntur oratores, qui blanditiis orationis judicem a justitia abducere conantur:* Sext. 4. quam urbem ab illa scelerata manu *attentari* suspicabamur.

ATTENTATUM. ad Quir. p. R. 7: classis *attentata, in quam impetus hostium factus.* Or. III. 28. utelius fuerat praeterire, quam *attentatum* deserere: *abjicere, quod coeperas discere.*

ATTENTUS. Rosc. Amer. 15. *attenta* et rusticana vita. Quint. 3. paterfamilias prudens et *attentus.*

ATTENUATE dicere. Brut. 55. *est boni oratoris in genere tenui versantis, idem, quod* presse, *quod ei jungitur.*

ATTENUATIO verborum. Herenn. IV. 11. et 21. *pro contractione.*

ATTENUATUS. Or. 30. *attenuata* multa habet, i. e. *e genere subtili.* Brut. 82. *attenuata* nimia religione oratio. *subtilis ad jejunitatem usque.*

ATTINET. *opus est, convenit.* Verr. V. 66. quid *attinuit* etc. Off. I. 32. neque *attinet*, naturae repugnare. *Rosc. A. 43. nihil ad me *attinet*. i. e. *contemno, non timeo.* **sine praepos. Ad.* ad Att. XV. 1. primum quod *attinet.*

ATTINGERE. *cadere in aliquem, convenire, proprium esse.* Nat. D. I. 9. labor non *attingit* Deum. Off. I. 6. veri investigatio maxime *attingit* naturam humanam. Fin. V. 9. quatenus quicquid se *attingat.* h. e. *ad se pertineat.* *Tusc. V. 33. cupiditates necessitatem non *attingunt.* i. e. *non sunt necessariae.* Legg. II. 5. quae non magis legis nomen *attingunt, (merentur)* quam si latrones aliqua sanxerint. *Leg. II. 1. alia causa me delectat, quae te non *attingit* ita. Acad. IV. 31. quae res eum sic *attingit.* ad Att. IX. 11. Si qua cura te *attingit.* Tusc. IV. 13. ut in malis corporis similitudo *attingit* animi naturam, sic in bonis. h. e. *quemadmodum affectiones, morbique animi habent quandam similitudinem cum corporis morbis affectionibusque, sic bona corporis cum bonis animi: animus in utroque genere similis est corpori.* *Rosc. A. 26. bestiae, quae tantum scelus *attigissent.* i. e. *de tam scelesto homine comedissent, ut Graeci ἅπτεσθαι eodem modo. v. c. Thucyd. II.* 50. *Muren. 9. *attingere* forum, *dicuntur, qui posita praetexta a Praetore in foro accipiunt togam puram, qua accepta iis licet, in foro versari, causas agere,* etc. *Att. XIII. 33. horum vix ego *attigi* penulam: *parcissime invitavi, ut manerent.* *Caecin. 17. rem ad verbum *attingere.* i. e. *intelligere, judicare: si tamen lectio sana est.*

ATTONSUS. Tusc. V. 17. laus est *attonsa* Laconum. i. e. *imminuta: e poëta.*

ATTRAHO. ad Div. VII. 10. Romam te *attraham*, h. e. *venire jubebo.*

ATTRECTO. Cael. 8. *attrectare* foeminas: *est per libidinem contingere partes, quibus libido incitatur. Est verbum proprium in ea re, quo usus etiam Sueton. Ner.* 26.

ATTRIBUO. Tusc. III. 3. non *attribuere* ad amissionem amicorum miseriam nostram. i. e. *adjicere:* * *in re pecuniaria quid sit, v. in Attributus.*

ATTRIBUTIO. *apud rhetores dicitur, quicquid rei tribuitur.*

Vul-

Vulgo praedicatum. v. Inv. I. 26. * *in re pecuniaria dicitur, quam hodie vulgo* assignationem *vocant, cum non ipsi solvimus ex arca, sed ab alio, qui nobis aut debet, aut pro nobis solvere paratus est, amicitiae ergo.* ad Div. XVI. 24. Att. XVI. 3. in *attributione* mihi ignota nomina. h. e. *homines, a quibus mihi solvere vult, ignoti sunt mihi.* Attic. XVI. 1. *est de solutione pecuniae, quae attributa est a creditore.*

ATTRIBUTUS. Verr. I. 13. pecunia *attributa*, h. e. *quae nobis solvitur ab alio, data assignatione, quam hodie vocant.* Verr. III. 70. societates, unde erat *attributa* pecunia. Att. XIII. 22. *attributos* quod appelles, valde probo. *Attributi sunt ii, a quibus attributa est pecunia, a quibus debitor solvit.*

AVARITIA. Fin. IV. 27. *avaritiae, in plur.* Verr. II. 54. *avaritia* hians et imminens.

AUCTOR. *Hujus vocabuli multiplex est et varius apud Ciceronem usus. Quas nos quidem observavimus diversas significationes, hae sunt:*

1) *is, a quo fama orta est, et qui dicere potest, unde habeat, quae dicit.* ad Div. XII. 4. Rumor erat -- *auctor* erat nemo. *Unde* auctor *etiam pro nuncio est.* vid. *Gron. ad Liv. V.* 1. *Heins. et Burm. ad Ovid. A. II.* 6. 34.

2) *praeceptor.* Off. II. 2. quamquam in antiquissima philosophia, Cratippo *auctore*, versaris.

3) *qui exemplum rei faciendae dedit: qui rem facere suadet aut praecipit exemplo.* Academ. IV. 3. nec literarum Graecarum nec philosophiae jam ullum *auctorem* requiro, *sc. cum Africanum et Catonem habeam, qui didicerunt.* Off. III. 7. num locupletiores quaeris *auctores*? Verr. III. 38. Cur non, hoc *auctore*, etiam Romae servi ad vectigalia accedunt. Verr. V. 26. Unum *auctorem* facti tui profer. Fin. IV. 16. Cato omnium virtutum *auctor*. i. e. *exemplar. Cic. Clav.*

4) *qui rem facere suadet, aut jubet, aut permittit.* Div. I. 15. aves *auctores, sc. rerum suscipiendarum aut omittendarum.* cf. Attic. I. 19. et Dom. 29.

5) a) auctor legis *dicitur, qui primum legem scivit*, Dom. 30. b) *legis suasor, adjutor, laudator*, Agr. II. 5. Leg. III. 16. *cf. Gron. ad Liv. II.* 56. c) *qui legem ferri jubet, quod erat Senatus; unde* Senatores *auctores* legum *dicuntur*, Verr. V. 67.

6) *auctores* in Senatu, Brut. 34. *aut consilii* publici. Or. I. 49. *sunt principes Senatores, h. e. Consulares, et qui habent jus sententiae priori dicendae, adeoque rei alicujus auctores fieri possunt. item, qui multum valent in Senatu, ut* Or. III. 17. *item, qui alicujus rei in Senatu auctores sunt decernendae.* Att. III. 18. *in quorum sententiam fit SCtum*, ad Fam. XV. 4. Regem Ariobarzanem, te *auctore*, commendatum habeam. h. e. *e SCto in tuam sententiam facto. cf. Gronov. ad Liv. XXIV.* 43.

7) *fide dignus.* Leg. II. 6. *auctor* haud deterior Theophrastus Timaeo.

8) *testis.* Flacc. 17. gravis *auctor* injuriae publicae.

9) *qui alicujus injurias defendit et accusando vindicat; quia sc. est auctor judicibus rei puniendi.* Flacc. 22. *auctorem* querelarum et doloris sui habent. *item:*

10) *defensor quicunque, qui alicujus rem causamque gerit.* Flacc. 15. *auctor* suae civitatis. *Gronov. de Pec. Vet. IV.* 3. *p.* 374. *Sic* Sext. 66. *optimatium defensores et principes dicuntur, auctores* et conservatores civitatis. i. e. *defensores.* Planc. 13. *auctor* societatum multarum *fuisse dicitur, qui publicanorum defensor fuit, multaque pro iis gessit cum fide.* cf. Cluent. 24. Verr. V. 67. judices *dicuntur* auctores legum, judiciorum et juris.

Praetorum repudiare. ibid. 6. etiam exemplum et *auctoritas* junguntur.

6) *consilium.* Att. X. 1. *auctoritas* ejus mihi vivit, h. e. *etiam mortui consilium sequor.* Off. III. 30. eorum *auctoritate* pax facta. cf. Cato 6. Off. III. 27. I. 23. ad Div. VI. 6. Verr. I. 42.

7) *est philosophorum, quorum sententias libenter amplectuntur homines.* Acad. IV. 22. inconstantia levatur *auctoritas; quod eos non facile auctores sequimur, qui inconstantes sunt in sententiis.* Off. I. 1. summa doctoris *auctoritas* et urbis; *quia eruditissimus est, adeoque bonus auctor philosophiae, et in urbe inventa est philosophia.* Div. I. 39. nemo philosophus aliter sensit, in quo esset *auctoritas.* Off. III. 29. maxima *auctoritate* philosophi. Acad. IV. 3. ad unius se *auctoritatem* conferre.

8) *opinio insignis de alicujus virtute, doctrina, etc.* Verr. III. 90. *auctoritas* eorum est tanta, ut etiam delicti suspicionem tegere possit. Manil. 15. Imperatoris *auctoritas.* Verr. I. 2. judiciorum *auctoritas* constituta. Brut. 67. *auctoritate* eget, *de eo, cujus nullum nomen in patronis causarum erat, eum diligentissimus esset.* Leg. I. 5. nunc ab uno magna *auctoritate* et scientia sustinetur. Cato 18. non cani, non rugae repente *auctoritatem* afferre possunt.

9) *quaecunque res, cujus aliquis auctor est.* Acad. I. 9. *auctoritas,* veteris disciplinae, (*sc. Academicae*) h. e. *disciplina, cujus veteres Academici auctores fuere.*

10) *auctoritate alicujus utimur, cum eum auctorem, approbatorem, consentientem nobis, dicimus.* Div. I. 43. leges suas *auctoritate* Apollinis confirmavit. Acad. IV. 5. in eorum *auctoritate* delitesceret. Div. I. 1. ut ab ultimis *auctoritatem* repetam. Tusc. V. 12. hujus sententiae gravitas a Platonis *auctoritate* repetatur: *inde, quod auctorem habet Platonem.* Lael. 1. sermo positus in veterum hominum *auctoritate.* i. e. *qui a veteribus habitus dicitur.*

11) *narrantis et testimonium dicentis fides, item, rebus narratis, etc. facta fides.* Off. II. 9. Att. V. 21. Flacc. 22. *auctoritatem* esse in eo testimonio, etc. Div. II. 54. *auctoritatem* nullam debemus rebus commenticiis adjungere. ibid. 17. 22. quid haruspicina *auctoritatis* habeat. ibid. 59. somniorum *auctoritas.* Lael. 25. cum ad vanitatem accessit *auctoritas.* h. e. *si is assentatur, qui auctor esse posse, qui fide dignus videtur.*

12) *approbatio.* Tusc. IV. 34. amori *auctoritatem* tribuere. cf. Phil. III. 2. Div. I. 3.

13) *sententia, cujus se quis auctorem profitetur, judicium de re aliqua.* Cluent. 50. errat, si quis in orationibus nostris *auctoritates nostrus* se consignatas habere arbitratur. Manil. 22. *auctoritatem* suam defendere. ibid. 20. Catuli *auctoritas* et sententia. Nat. D. III. 3. mihi hoc persuasum est, *auctoritate* majorum. i. e. *quia majorum sententia fuit.* cf. Lael. 4.

14) *quicquid facimus, quo auctores alicujus rei faciendae, credendae, fieri possumus.* Cluent. 42. *auctoritas* censoria, *dicuntur notae Censorum, quibus auctores fiunt, aliquem criminis cujusdam reum esse.* Nat. D. III. 38. utrum poetae Stoicos depravarint, an Stoici poetis dederint *auctoritatem.* i. e. *amorem probando, fecerint, ut poëtae tam multa de amore, etc.* ad Qu. Fr. I. 3. spero, si quid mea spes *auctoritatis* habet.

15) *ejus est* auctoritas, *qui primus legem scivit.* Dom. 31. sc. *quia reliquis est auctor legis sciscendae, et primi suffragium plerumque tota praerogativa, ut praerogativae ceterae centuriae sequuntur. v. Praerogativa.*

16) *voluntas jubentis, rogantis, hortantis, docentis, suadentis.* Or. I. 23. ibid. 1. Verr. I. 40. *auctoritas* patris. cf. Caecin. 18. verba servire hominum consiliis et

bunt. Div. I. 18. *auctoritatem* vetustatis habet. i. e. *valet, quia vetus est.* ad Div. IX. 9. preces meae apud eum non minus *auctoritatis* habent. Off. III. 30. utilitatis species ab honestatis *auctoritate* superata est. h. e. *honestas plus valuit.* ad Div. I. 7. *auctoritatem* habet officii nostra propugnatio potius, quam sententiae.

28) auctoritas *est hominum honoratorum et potentium, quatenus veremur, ipsos laedere, iis, negare aliquid, etc.* Verr. I. 48. Ligur *(Senator)* non dubitat, quin aequitate causae et *auctoritate* sua commovere hominem posset - - ad extremum petere coepit, ne usque adeo suam *auctoritatem* contemneret gratiamque despiceret.

29) *species et ostentatio magnae eruditionis et sapientiae etc. assumta*, Div. II. 67. de atomis Democriteis: nec cognovi quemquam *(praeter Democritum)*, qui, majore *auctoritate*, nihil diceret.

30) *solatium.* ad Div. VI. 6. animum tuum hominis amicissimi - - *auctoritate* confirmandum puto.

31) *Augurum auctoritas.* Leg. II. 12. maximum jus est Augurum, cum *auctoritate* conjunctum. ibid. nihil sine Augurum *auctoritate* posse cuiquam probari. *Sc. Augures sunt auctores rerum gerendarum et omittendarum. Hinc auguria et auspicia ipsa dicuntur* de Har. Resp. 14. rerum gerendarum *auctoritates. Huc pertinet* religionum *auctoritas, qua respublica regi dicitur,* Div. I. 40.

32) *ipsum decretum, et quod decretum est.* Leg. II. 19. haec jura Pontificum *auctoritate* consecuta sunt. ibid. 21. maneret Pontificalis *auctoritas.*

33) Senatus auctoritas. *quamquam in genere est voluntas Senatus et quicquid Senatus decrevit, approbavit; tamen non una ejus est interpretatio. Itaque distincte de ea agemus.*

a) Leg. III. 12. potestas in populo, *auctoritas* in Senatu sit. *Cum Romulus Senatum instituisset, ejus auctoritas omnis in hoc uno cernebatur, ut consultus a Rege, quid de quaque re videretur, diceret. Eo tempore igitur* auctoritas Senatus *nihil erat, nisi* consilium Senatus. Liv. I. 9. tum ex *consilio Patrum* Romulus Legatos circa vicinas gentes misit. *Romulo mortuo, cum plebs novum Regem creare cogitaret, idque Patres impediri non posse viderent, ipsi Regis creandi auctores fuere. Atque hic accessio aliqua auctoritatis Patrum facta est, quae in hoc cernebatur, quod primo comitia Regis creandi haberentur* auctoribus Patribus, h. e. jubentibus s. permittentibus, *et quod in iis populus jusserat, non valeret, nisi* Patribus auctoribus, h. e. *probantibus. v. Liv. I.* 17. *His terminis circumscripta mansit auctoritas Senatus, donec exacti Reges essent, et iis successissent Consules annui. Quamquam enim Consulibus nihil deminutum erat ex potestate regia, auctore Livio II.* 1. *tamen, quoniam summa potestas a Bruto ad populum traducta, et cum eo agi coeptum erat, si quid fieri extra ordinem Consul vellet, ex eoque alterum genus comitiorum exstiterat, nempe legibus ferendis, ea auctoritas Senatus, quae in comitiis creandis, Regibus, et postea Consulibus fuerat, ad comitia legibus ferendis traducta est. Liv. II.* 2. *extr.* Brutus ex SCto ad populum tulit, ut omnes Tarquiniae gentis exsules essent. *Accessit illud ex nova reipublicae descriptione*, ut Senatus auctoritate uterentur magistratus, et *(tantum)* quasi ministri gravissimi consilii essent, Cic. Sext. 65. *ut adeo non solum ad comitia auctoritas Senatus pertineret, sed ad omnia, quae vel a populo, vel a Consulibus agerentur. Ita celeriter ad* ἀκμὴν *Senatus auctoritas pervenit. Et id quidem, quod ultimum accessit auctoritati Senatus, mansit perpetuo: quae autem ad comitia pertinebat, ea ita sensim*

immi-

audio, *est repudio*, quod dictum est. cf. Verr. III. 34. * Fat. 3. ponere *ad quod* te *audiam*, sc. dicentem. * Or. II. 7. quod se *in eum audisse*, dixisset. i. e. *reprehensum esse*.

AUDITIO. *rumor*. Planc. 23. *auditiones* fictae. ad Div. VIII. 1. tenuissimam *auditionem* de ea re accepi. * Verr. I. 46. *auditione* expetere coepit feminam, i. e. *cum tantum audisset, eam formosum esse*.

AUDITOR. Dom. 24. ille ne *auditor* quidem suae gloriae, ego etiam spectator meae laudis esse potuissem.

AVELLO. Tusc. IV. 11. aegrotatio *avelli* non potest.

AVERRERE pecuniam a sociis. Verr. III. 75. 96. *eripere*. Sed lectio dubia est.

AVERSOR. Verr. V. 58. *aversor* pecuniae publicae.

AVERSUS. Or. II. 63. adversus et *aversus* impudicus es. Tusc. IV. 15. *aversus* a ratione. *repugnans rationi*.

AVERTERE. *furari*, *in rem suam convertere*. Verr. III. 19. *avertere* pecuniam domum. conf. II. 58. I. 4. III. 69. * Att. XVI. 7. qui me a tanta infamia *avertit*. i. e. *prohibuit*. * ad Div. XII. 6. omen *avertant* Dii. *formula, qua utebantur, cum aliquid accidisset, aut dictum esset, quod mali ominis esset. Quare? v. ap. Casaub. ad Theophr.* περὶ δεισιδαιμ. *p. m.* 212.

AUFERRE. *accipere*. Rosc. 4. qui unquam ad arbitrum, quantum petit, tantum *abstulit*. * Quint. 5. paucos dies *aufert* a Scapulis. i. e. *impetrat paucorum dierum dilationem. v. Passerat. ad h. l. et Graev. ad VI. ad Div.* 12. * ad Div. II. 7. ne te *auferant* aliorum consilia. ad Div. VIII. 17. bona mens iracundia et amore *ablata*. *sc. auferri dicuntur, qui affectibus aut quacunque ratione transversi rapiuntur, neque rationem audiunt, atque ita male agunt. v. Gron. ad Liv. XXXV.* 12. *Dukerum ad Flor. II.* 6. *Burm. ad Ovid. Her.* 6. 31.

AUGEO. Offic. II. 6. *augere* hominem. i. e. *ejus commodis inservire*. * *est etiam oratoris, cum amplificat*. Or. I. 21. *v. Amplificatio*. * Off. II. 20. neque verbis *auget* munus suum.

AUGUR. *interpres omnis auguriorum*. ad Div. VI. 6. quare cum, ut *augures* et astrologi solent, etc. * *Sacerdotum genus Romae, cui interpretatio augurioruin erat publice mandata*. ad Div. VI. 6. ego *Augur* publicus. ibid. III. 10. *Augurem* olim Romae cooptari non licebat, etc. *vid. inprimis* Legg. II. 8.

AUGURALIS. Brut. 77. jus *augurale*. ad Div. III. 11. libri *augurales*, i. e. *de jure augurali, quos Appius scripserat*. Divin. I. 33. *augurales* libri Etruscorum. ad Div. III. 11. *auguralis coena: quam dabant novi Augures. Varr. R. R. III.* 6.

AUGURARE. *augurio explorare voluntatem Deorum*. Legg. II. 8. salutem *augurant*.

AUGURATIO. *auspicium*, *divinatio*. Div. II. 30. quae tandem ista *auguratio* est ex passeribus.

AUGURATUS, *a*, *um*, *consecratus: de locis, quae ceteris ceremoniis consecrantur, cujusmodi loca omnia* templa *vocantur*. v. *Templum*. Vatin. 10. in illo *augurato* templo ac loco. i. e. *pro rostris*.

AUGURATUS. *sacerdotium Augurum*. Vatin. 9. ne diutius loquar de *auguratu* tuo. Div. I. 17. lituus insigne *auguratus*. * *scientia Augurum*. ibid. scientia *auguratus*.

AUGURIUM. *ipsa actio auspicandi: hinc: augurium* agere, capere, etc. Div. I. 17. Offic. III. 16. etc. Div. I. 47. salutis *augurium* (οἰώνισμα ὑγιείας) *Dio Cassius L. XXXVII. p.* 40. *explicat quid sit:* τοῦτο δὲ μαντείας τις τρόπος ἐστὶ πίστιν τινὰ ἔχων, εἰ ἐπιτρέπει

XVI. tit. de Judaeis, I. 14. 17. *etc. Addictum tundem fisco Caesaris.*

AUSCULTARE. Div. I. 57. magis audiendum, quam *auscultandum* censeo. *In verbo* auscultandi *inest vis obediendi, credendi, etc.*

AUSPEX. Cluent. 5. *auspices* nuptiarum. Divin. I. 16. nuptiarum *auspices*, - - qui, omissa re, nomen tantum tenent. *cf. Plaut. Casin. Pr.* 86. *Liv. XLII.* 12. *Suet. Claud.* 26. *Valer. M. II.* 1. *et ibi Interpr. petebant auspicia, ut nuptiae auctoritatem haberent. v. plura ap. Juretum ad Symmach. IV.* 14. * Att. II. 7. *auspices* legis curiatae; *de Pompejo, qui in auspicio fuit, dum lex curiata a Caesare ferretur.*

AUSPICATO. *auspiciis captis antea.* Div. I. 1. Romulus *auspicato* urbem condidit.

AUSPICATUS. *inauguratus, sacer.* Rabir. Post. 8. qui in Campo Martio, - - *auspicato* in loco.

AUSPICIUM. Div. II. 38. aves *auspicium* ratum fecere. ibid. I. 16. ementitum *auspicium.* II. 36. Augures praecipiunt, ne *juge auspicium* obveniat, ut jumenta jubeant disjungere. *Juge auspicium, est, cum junctum jumentum stercus fecit. Festus.* Div. II. 36. ProC. et Peopraetores *auspicia* non habent. *i. e. jus auspicii capiendi. Totus locus legendus, ad cognitionem auspiciorum.*

AUSPICARI. *auspicium agere, capere.* Div. II. 36. Praetores - - nec tripudio *auspicantur. vid. Duker. ad Flor. I.* 1. 6.

AUSTERUS. Or. III. 26. suavitas *austera* et solida, *(opponitur* dulci et decoctae) *qualis fuit vini Falerni, habens delectationem virilem: nam feminae dulcia amant.*

AUTHEPSA. Rosc. Am. 46. *est vas in superiori parte continens rem coquendam, in inferiori foculum cum igne; qualia hodie etiam adhibentur ad potiones aquae calidae conficiendas. Lamprid. in Elagab.* 18. argenteas authepsas *commemorat: ubi vid. Salmas. Voss. ad Catull. p.* 318. *refertur h. l. inter vasa Corinthia et Deliaca.*

AUXILIARIUS. ad Div. X. 32. militem non modo legionacium, sed ne *auxiliarium* quidem. Prov. Cons. 7. *tamen occurrit* cohors *auxiliaria. Est autem cohors legionis pars.*

AXILLA. Or. 45. quomodo enim vester *Axilla* Ala factus est, nisi fuga literae vastioris.

B.

BACCA. *de omni fructu arboreo.* Leg. I. 8. fruges et *baccae.* Divin. I. 51. *baccae arborum.* Nat. D. II. 51. idque semen inclusum est in intima parte earum *baccarum,* quae ex quaque stirpe funduntur.

BACCHARI. Catil. I. 9. quanta in voluptate *bacchabere.*

BACILLUM. *insigne magistratuum in municipiis, loco fasciam.* Agrar. II. 34. lictores non cum *bacillis*, sed cum fascibus anteibant. *ad quem locum v. Turnebum.*

BAJAE. *proprie quae sint, dictum in Ind. Geogr. Sed ab illis Campanis omnia balnea calentia* bajae *vocatae, item lacus hortorum delicati et suavi frigore. Sic dicuntur* Coel. 15. 16. 20. *v. Scalig. ad Tibull. III.* 5. 3.

BALBUTIO. *de iis, qui satis clare, quae sentiunt, dicere nolunt.* Tusc. V. 26. desinant *balbutire* Academici, aperteque et claca voce audeant dicere. *Sic et videtur dici* Acad. IV. 45. * *male inepteque dissero.* Div. I. 1. Epicurus *balbutiens* de natura Deorum.

BALNEARIA. *balneae.* Q. Fr. III. 1. Att. XIII. 29.

BARBARIA. Or. I. 26. haec *barbaria* forensis dat locum vel vitiosissimis oratoribus. h. e. *turbae forensis inscitia.*

BARBATULUS. Att. I. 14. juvenes *barbatuli* concursabant. *sc. qui nondum tondentur, qui nugi-*

nuginem nondum depofuere. v. *Barbatus.*

BARBATUS. *de juvene, qui lanuginem nondum depofuit.* Catil. II. 10. quos aut imberbes aut bene *barbatos* videtis. cf. Coel. 14. *Sic et Plaut. Caf. II.* 8. 25. **de antiquis Romanis, qui barbam alebant; quod factum ad a. U. CCCCLIV. quo tempore primus Africanus barbam pofuit. Nam eo anno primum tonfores Romam adduxit e Sicilia P. Ticinius Meno, ut eft ap. Varr. R. R. II.* 11. Mur. 12. *barbatis* illis veteribus ridicula videbantur. de Fin. IV. 23. quod antiqui illi, quafi *barbati*, ut nos de noftris folemus dicere, crediderint, etc. *ad Att. II. 1. multi *barbati.*

BARO. *homo ftupidus.* Fin. II. 23. nos *barones* ftupemus. cf. Div. II. 70. Att. V. 11. apud Patronem et reliquos *barones* te in maxima gratia pofui; *quo loco male Nizolius principes fc. Epicureae fectae intelligi volebat, quam vim apud veteres hoc verbum non habuit. Jocandi caufa ita Epicureos ad Atticum Epicureis faventem fcribens appellat, ut in Epiftola ad Paetum ad Div. IX.* 26. *Quae autem hic de muliere quadam Barone quidam comminifcuntur, nihili funt.*

BASILICAE. Porticus *grandiores et magnificae, cujusmodi erant fere circa fora, ubi pofthaec etiam judicia exerceri folita, theatra, templa. Suetonius* regias *vocat, Aug.* 31. *item Statius Silv. I.* 1. 22. *βασιλικὴν στοὰν diferte Zofim. V.* 2. *Jof. A. XV.* 11. 5. *Et fic numi Pauli exprimunt. Verr. IV.* 3. forum ac *bafilicas* ornare. cf. V. 58. *Alio autem loco in Verrinis ftatuis ornatum dicitur Comitium.* Mur. 34. fi unius *bafilicae* fpatio honeftamur. ad Att. IV. 16. *bafilicam* in foro texere. ad Att. II. 14. *Bafilicam* habeo, non villam, frequentia Formianorum.

BATUO. ad Div. IX. 22. *batuit*, inquit, impudenter, depfit multo impudentius. *de coïtu dicitur, fumtum e gladiatoria arte verbum, in qua quid fit, rudibus batuere, docet Lipfius Saturn. I.* 15.

BEATE. Fin. V. 29. ut bene, fic etiam *beate.*

BEATITAS. BEATITUDO. *utrumque verbum durum judicat* Nat. D. I. 34.

BEATUS. *otiofus.* Orat. II. 33. Mur. 12. ne fe beatum putet. **dives.* Inv. II. 1. Crotoniatae cum inprimis *beati* nominarentur. Nat. D. III. 33. civitas *beatiffima.*

BELLE. Att. VI. 1. *belle* curiofus. ad Div. XVI. 4. *belliffime* navigamus. XIV. 14. *belliffime* mecum effe poteritis. h. e. *commodiffime.* Att. IV. 16. haec quomodo fers? *belle* hercule. i. e. *ut ftatim ipfe interpretatur*, facile. *ibid.* XIII. 33. cecidit *belle.* i. e. *feftive, lepide.* cf. Or. III. 26. *init.* bene et praeclare quamvis nobis faepe dicatur, *belle* et feftive nimium faepe nolo. Petit. Conf. 12. *belle* negandum eft, ut demonftres neceffitudinem, oftendas, quam molefte feras, aliis te id rebus exfarturum effe perfuadeas: *ex quibus verbis ipfis, quid fit h. l.* belle, *facile intelligitur.*

BELLUS. *urbanus, humanus, qui dolorem diffimulare poteft,* etc. Att. I. 2. durius accipere vifus eft, quam homines *belli* folent. ib. V. 10. fero fronte ac vultu *belliffime*, fed angor intimis fenfibus. **lepidus, elegans.* ad Div. XIV. 7. Cicero *belliffimus.* **commodus, probabilis.* ad Div. IX. 2. *bellum* effe, aliquo exire. Att. XV. 11. *bella* juris licentia. Phil. X. 7. fatis *bella* affert. **de eo, qui e morbo convaluit,* ad Div. XVI. 18. etc.

BENE. *valde.* Att. X. 16. *bene* mane. Verr. II. 70. *bene* penitus. *Tufc. I. 35. Pompejo *melius* eft factum. i. e. *convaluit.* **laute.* Fin. II. 8. Hos ego afotos *bene* quidem vivere dixerim, at beate numquam dixerim. *ibid. bene* coenare.

BENE-

BENEFICIUM. *eleganter dicitur de homine, qui a provinciali magistratu commendatur et laudatur, ut aut eo facilius honores in republica a populo Rom. consequatur, aut in judiciorum periculis sublevetur. Ea autem commendatio apud aerarium deponitur.* Arch. 5. *in beneficiis* ad aerarium deferri. cf. ad Div. V. 20. Balb. 21. *vid: Gron. de Sestert. III.* 17. *Lael. 25. ad populi *beneficium* sacerdotia transferebantur. **commendatio ipsa*. ad Div. XIII. 35. *ubi vid. not.*

BES. *octo unciae.* ad Att. IV. 15. Foenus ex triente factum erat *bessibus. Foenus bessibus est, cum singulis mensibus pro centum assibus, foenoris loco, solvuntur duae tertiae assis, adeoque annis singulis octo asses pro centenis.*

BESTIARIUS. *genus gladiatorum, qui cum bestiis componuntur. Eorum mentio* Sext. 64. Qu. Fr. II. 6.

BETA. *genus oleris, cujus folia speciem Graecae literae referunt.* ad Div. VII. 26. *a beta* et malva deceptus sum.

BIBLIOTHECE. ad Div. XIII. 77. qui *bibliothecen* multorum numorum tractavit.

BIBO. Verr. I. 26. ut Graeco more *biberetur. Est autem* Graecus mos, *cum merum cyathis libant, salutantes primo deos, deinde amicos suos nominatim. Nam toties merum bibunt, quot's et Deos et caros sibi nominatim vocant. Asconius.*

BIMARITUS, *duarum mulierum vir.* Planc. 12. *bimaritum* appellas, ut verba etiam singas, non solum crimina.

BIMUS. ad Div. III. 8. Hortensium roges; ut de sententia *bima* discedat, h. e, *qua censuit, mihi in alterum annum esse provinciam prorogandam.* ad Div. X. 24. legio *bima*, h. e. *quae duos annos meruit.*

BLANDITIAE. flagitiosae *Apronii* Verr. III. 26. *mihi videntur in eo consistere, quod ei pro scorto fuit. Nam blanditiae feminis maxime et meretricibus conveniunt.*

BONITAS. *fides.* Off. III. 19. cum alicujus fidem *bonitatemque* laudamus. cf. Nat. D. III. 3. *ubi opponitur* fraudi. * *virtus.* Lael. 8. 9. *aliquoties promiscue dicuntur* virtus *et* bonitas. c. 9. virtus et bonitas *pro synonymis junguntur.*

BONUM. Fin. IV. 26. *bonum*, ex quo appellatum sit, nescio. Mil. 12. *dictum Cassianum:* Cui bono fuerit. Rosc. Am. 5. accusant, quibus *bono* fuit, i. e. *profuit.*

BONUS. Sext. 66. bona fama *bonorum*, i. e. *optimatium, de quibus capiendum semper, cum de republica loquens* bonos viros *nominat. In rebus privatis* vir bonus *est, qui fidem servat.* **proprie autem* vir bonus *est locuples, qui habet in bonis; cujusmodi homines solent fidem servare, reipublicae bene cupere, ut est* Att. IX. 12. VII. 4. *ubi libertinum vocat* virum plane bonum. *de quo vid. Cort. ad Sallust. Catil.* 33. *Gron. Obs. IV.* 9. Or. II. 54. *bona* dicta, *sunt facetiae, joci acuti, sales.* * Verr. I. 56. *bonum* suo cuique facito. *Erat in lege Verris, quam redemtori operis publici praescripserat, et hanc vim habebat, ut singula genera materiae bona essent.* *Mur. 7. *bono* genere natum esse, i. e. *amplo et honesto.* *ad Div. IX. 16. *bonam* copiam jurare. v, *Ejurare.*

BOS. ad Att. V. 15. *bovi* impositae clitellae. v. *Clitellae.*

BRACCATUS. Pis. 23. *braccatae* cognationis dedecus. * *Cognatio* braccata *est cum hominibus e natione braccata Gallorum.*

BRACCHIUM. Att. II. 1. molli *bracchio* objurgare aliquem. h. e. *leviter.*

BUCCA. Pis. 11. fluentes et cerussatae *buccae.* v. *Fluens et Cerussatus.*

BUCCINATOR. ad Div. XVI. 21. quod pollicesis, te fore *buccinatorem* existimationis meae.

BU-

CALAMISTRUM. *instrumentum ferreum, quo capilli crispantur urendo, unde* calamistrati: *hinc traducitur ad nimia orationis ornamenta.* v. c. Brut. 75. orationem *calamistris* inurere.

CALAMITAS. *tempestas frugibus perniciosa.* Verr. III. 98. *calamitas* fructuum. *Hinc ad perniciosos homines transfertur, qui civitates compilant, hominesque re familiari evertunt. Sic Verres II.* 37. *calamitas Siculorum dicitur.* * *jactura.* Lael. 21. *calamitas* in amittendis amicitiis.

CALAMITOSUS. Agr. II. 29. vectigal *calamitosum.*

CALANTICA. *tegmen capitis, quo mulieres utebantur, cujus usum propterea Clodio objicit Cicero* in Clod. ap. Nonium.

CALCEUS. Nat. D. I. 29. calcei *repandi.* v. *Repandus.*

CALCULUS. Fin. II. 19. voluptatum *calculis* subductis. Lael. 16. ad *calculos* vocare. * *de ludo duodecim scriptorum:* Fragment. Hortens. ut *calculum* reducas, si te dati poenitet.

CALEFACIO, CALFACIO. *vexo, agito, molestiam creo, negotium facio.* Qu. Fr. III. 2. eodem die Gabinium ad populum luculenter *calefecerat* Memmius. ad Div. VIII. 6. Si vos Parthi nihil *calfaciunt*, nos hic frigore frigescimus. *ibid.* XVI. 18. *calface* hominem.

CALEO. *vexor.* ad Div. VIII. 6. nunc *calet.* * calere *dicuntur, quae studiose aguntur, jactantur.* Philipp. V. 4. *calebunt* nundinae. Planc. 23. crimen *caluit*, re recenti. i. e. *sermonibus vehementer jactatum est. Simili ratione etiam homines dicuntur* calere, *ut* Brut. 66. *calere* in agendo. Att. XV. 6. an ego, cum omnes *caleant*, ignaviter aliquid faciam? * Verr. I. 26. postquam satis *calere* res visa est. h. e. *postquam visi sunt convivae satis vino calere, animisque esse commoti.*

CALIDUS. Off. I. 23. *calida* consilia. *temeraria et periculosa.*

CALIGA. *genus calcei militare.* Att. II. 3. *de Pompejo:* mihi ejus - - *caligae* non placebant.

CALIGO. Fin. 15. per *caliginem* cernitur. i. e. *obscurius.* * *status reip. perturbatus.* Sen. p. Red. 3. *caligo* anni illius, *de tempore Clodiano.* v. *Tenebrae.*

CALLERE. *callum ducere, obdurescere.* ad Div. IV. 5. in illis rebus exercitatus animus *jam callere* debet.

CALLES. Sext. 5. Italiae *calles* atque pastorum stabula. *Sunt viae pecorum ex aestivis pastionibus in hibernus commeantium et contra. v. Ursin. ad Varr. R. R. II.* 2. 10. *Unde* silvae callesque *junguntur. v. Interpr. ad Sueton. Caes.* 19. Cluent. 59. sunt *colles pastorum*, ubi leg. videtur *calles.*

CALLIDE. *intelligenter, solerter.* Or. I. 20. *callide* dicere. i. e. *subtiliter.* Or. 28. *callide* et argute dicere. Caecin. 5. nihil *callide* agi posse.

CALLIDUS. Nat. D. III. 10. *Callidos* voco, quorum tamquam manus opere, sic animus usu concalluit. * *solers, intelligens.* Nat. D. II. 57. natura nihil est *callidius.* * *de oratore* est *subtilis et acutus,* v. c. Or. 7.

CALLUM. Tusc. II. 15. labor quasi *callum* obducit dolori. *ibid.* III. 22. diuturna cogitatio animis *callum* vetustatis obduxerat.

CALUMNIA. *lis, quam alicui sine causa intendimus, ut ei molestiam, et periculum creemus.* Mil. 27. *calumnia* litium fundos alienos petebat. Q. Fr. I. 1. acerrima ministra Praetorum avaritiae *calumnia.* Verr. II. 27. a quo HS. centena millia per *calumniam* malitiamque petita sunt. Caecin. 7. *calumniam* obtrivit et contudit. h. e. *terrorem litis improbae.* * *hinc ductae etiam eue formulae, in quibus calumnia significat actionem, judicium calumniae, aut simile quid, cujus objectum est calumnia.* Cluent. 59. *calumniam* non effugiet. i. e. *calumniae damnabitur.* ad Div. VIII. 8. *calu-*

CAN-

CANCELLI. Verr. III. 59. *cancellos* alicui circumdare, *dicimur, eum cavemus, ne quis pro libidine male facere possit, ducta dicendi ratione a bestiis, quibus cancelli circumdantur, ne effugere, aut nocere cuiquam possint.* * Sext. 58. *cancelli* fori. *septa. vid. Salmas. ad Hist. Aug. T. II. p.* 80.

CANDIDATORIUS. Att. I. 1.

CANEPHORAE. Verr. IV. 3. *statuae referentes speciem virginum sacerdotum Cereris, quae in solennibus Cereris bina canistra ferebant, et inde Canephorae dicebantur. vid. Spanhem. ad Callimach. Hymn. in Cerer.*

CANESCO. Or. 2. cum oratio jam *canesceret*, haberetque suam quandam maturitatem et quasi senectutem.

CANIS. *affecta.* Att. VII. 3. Clodii *canis.* * *de homine, qui ad investigandas et odorandas res adhibetur.* Verr. I. 48. multa *canibus* suis opus esse, quos circa se haberet, etc.

CANO. Verr. I. 20. Agr. II. 26. intus *canere. proverbium in eos, qui omnia ad suam utilitatem referunt: ducta dicendi ratio a statua quadam, citharistae speciem exhibente, qui intus caneret, hoc est, non dextra manu uteretur, et ab exteriori parte chordas plectro percuteret, sed sinistra tantum ab interiori parte chordas carperet, atque ita totam cantionem perficeret. vid. Ascon. ad Verr. I. 20. et Voss. ad Catull. p. 144. ubi explicatio loci Ciceroniani affertur ex ineditis Vulcatii Gallicani expositionibus in Verrinas.*

CANTHARIS. *genus insecti venenati et mortiferi.* ad Div. IX. 21. C. Carbo, accusante L. Crasso, *cantharidas* sumsisse dicitur. Tusc. V. 40. mortem minitanti, magnum vero, dixit, effecisti, si *cantharidis* vim habuisti.

CANTHERIUS. Nat. D. III. 5. ad Div. IX. 22.

CANTICUM. ad Div. IX. 22. nosti *canticum. Est locus e Comoedia aut Tragoedia. vid. Interpretes ad h. l. et in Cantor.*

CANTILENA. *de notissimis et crebro usurpatis obsoletisque dictis, versibus, praeceptis*, etc. Or. I. 23. *cantilena* e scholis; *de vulgatis rhetorum praeceptis.* Att. I. 16. ut crebro mihi insusurret Epicharmus *cantilenam* illam suam, Νῆφε, etc. * *de re, quae fama et sermonibus hominum jactatur, fama.* ad Div. XI. 20. crede mihi, totam istam *cantilenam* ex hoc pendere, ut quam plurimum lucri faciant.

CANTIO. *incantatio.* Brut. 60. idque veneficiis et *cantionibus* Titinniae factum esse dicebat.

CANTOR. *histrio.* Sext. 55. *cantorum* convicia. Tusc. III. 19. *cantores* Euphorionis. *quo loco etiam interpretantur laudatores. vid. Salmas. ad Hist. Aug. T. II. p.* 433. 842. * *hinc ducta ea ratio, cum cantorem alicujus rei dicunt, qui eam saepe multumque, ut actores Fabulas, decantat.* Or. I. 55. Leguleius quidam, praeco actionum, *cantor* formularum, auceps syllabarum.

CANTUS. Orat. 18. Est etiam in dicendo quidam *cantus* obscurior. Or. I. 60. *cantus* remissiores, *de pronunciatione histrionis scenici.*

CAPAX. Orat. 29. ipse Demosthenes - - non semper implet aures meas: ita sunt avidae et *capaces.* h. e. *quibus dicendo inprimisque amplificando satisfieri non facile potest.*

CAPEDO et CAPEDUNCULA. *vasculum ex eo genere, quo in sacris utebantur.* Parad. 1. Nat. D. III. 17.

CAPESSERE. *capere.* Nat. D. II. 47. *capessere* pastum. * *invenire.* Div. I. 20. quaerere te, neque corde posse *capessere. e Poëta.* * *capessere* rempublicam; *est cum accedere ad rempubl. v. Accedere, tum negotium quodcunque publicum suscipere et administrare.* Att. I. 17. Sext. 6. auctoritas ca-

occurrunt, h. e. *Servii consilium non mihi satisfacit. Atque omnia adeo consilia in hac causa hujusmodi sunt, ut rem non expediant, nullius consilii exitum invenimus, ut ep. antec. dixerat. Nam quamcunque sententiam, quodcunque consilium capias, semper magna dubitatio relinquitur, semper multae rationes occurrunt, quibus consilium delectum impugnari potest, semper periculi aliquid subest. Haec est illius loci sententia; quam nec Manutius cepit, nec qui hunc locum in Lexico Fabr. interpretatus est; quorum uterque de Servio accipit; quasi ei, tamquam JCto, omnes captiones in mentem veniant. Ceterum mentionem JCti Ciceroni captionum verbum in memoriam redegisse facile concedo. nam JCti cavent clientibus, ne ab adversariis capiantur.* v. *in Capio et Captiuncula.* ° *ut* fraus *est pro* damno, *sic* captio: *si vera lectio, de quo dubitant quidam, qui malunt* cautio. Att. V. 4. etsi paene praeterii, chartam tibi deesse, mea *captio* est; siquidem ejus inopia minus multa ad me scribis. *Facile apparet, sensum hunc esse: mihi fraudi, damno est, quod tibi charta deest, quando ea res eo valet, ut breves literas accipiam. Captos dici, qui damnum accipiunt, jacturam faciunt, certum est; neque solum fraude aliorum hominum, sed quacunque ratione. Sic* mente, membris, oculis capti *dicuntur, qui earum rerum jacturam fecere. Et est* captio *sic ap. Plautum et alios, ut dudum Lexicographi docuerunt. Sic* captiosus *pro* damnosus. *Sed v. not.*

CAPTIOSUS. *ad decipiendum accommodatus, paratus.* Acad. IV. 5. *captiosa* interrogatio. Fin. I. 7. qua via *captiosa* (sophismata) solvantur, etc. Rosc. Com. 29. o! *captiosam* societatem! ° *periculosus, damnosus.* Caecin. 14. est *captiosum* omnibus, rem ullam constitui ejusmodi. Brut. 52. quam *captiosum* est populo!

CAPTIUNCULA. *periculum.* Att. XV. 7. Servius pacificator videtur obiisse legationem, et omnes *captiunculas* pertimescere. *Timidum fuisse Servium in bello Civili, patet e X. 14. 15. Videtur autem verbum sumtum e jure. JCti cum cavent clientibus, omni captionis, periculique generi occurrere student. Hinc pericula, quae timebat et cavere cupiebat Servius, captiunculae eleganter dicuntur.* v. *Captio.*

CAPTO. *allicio.* Inv. II. 52. res nos emolumento *captat.* ° *quaero, aucupor, expecto.* Inv. I. 31. inductio est oratio, quae rebus non dubiis *captat* assensionem ejus, qui etc. ad Div. X. 23. Lepidus desperato adventu meo, quem non mediocriter *captabat.* ° *decipere.* Acad. IV. 29. quid enim ad illum, qui te *captare* vult, utrum tacentem irretiat, an loquentem?

CAPUT. *decretum philosophi.* Acad. IV. 101. Ita nobis tacentibus ex uno Epicuri *capite*, altero vestro, perceptio et comprehensio tollitur. ° *summa.* Verrin. III. 35. de *capite* aliquid demere. ibid. I. 11. aliquot nominibus de *capite*, quantum commodum fuerit, *frumenti* detraxit. ° *quod est in quaque re principium et summum, plurimumve valet.* Tusc. V. 34. se jure illo nigro, quod *caput* coenae erat, delectatum. Or. I. 35. *caput* est, - - quamplurimum scribere. ibid. II. 82. ad consilium dandum *caput* est. ° *auctor rei.* Flacc. 18. *caput* est Graecorum concitandorum Heraclides ille Temnites. Planc. 23. si quid sine *capite* manabit, et cujus auctor non exstet. ° *Sed inprimis haec significatio et obvia et notanda est, cum caput dicitur pro hominis statu, libertatis et civitatis jure, atque adeo vita.* Topic. 4. Si ea mulier testamentum fecit, quae se *capite* numquam diminuit, h. e. *numquam alicui nupsit, adeoque non transiit in aliam familiam, amissa pristina: quae est diminutio capitis minima.* v. *Diminutio.*

CASSUS. *inanis.* Tusc. V. 41. *cassum* quiddam et inani vocis sono decoratum.

CASTELLANUS. Brut. 73. triumphus *castellanus.* i. e. *de castellis.*

CASTELLUM. Div. II. 16. urbem philosophiae proditis, dum *castella* defenditis.

CASTIGATUS. Tusc. II. 21. videsne, ut obmutuerit, non sedatus corporis, sed *castigatus* animi dolor.

CASTIMONIA corporis. Leg. II. 10. *puritas a sordibus, a Venere, etc.*

CASTUS. Phil. XIII. 4. *casta* res familiaris a cruore civili. Tusc. I. 3. qui se integros *castosque* servassent, *sc. a vitiis humanis.* Har. Respons. 13. *castissimi* ludi, i. e. *sanctissimi.* Rabir. Perd. 4. *casta* concio, sanctus campus. Leg. II. 18. ebur-haud satis *castum* donum Deo. Rosc. Com. 7. perjurum *castus* fraudasse dicitur.

CASUS. Flacc. 1. acerbissimus reipublicae *casus, de conjuratione Catilinae: dicitur enim de quavis magna calamitate. ibid.* 13. *casus* est in capiendo. ad Div. X. 3. in quo *casu* interpellatus et adhuc vivit et dicitur victurus; *de vi sibi ipsi allata a Laterense. ibid.* 18. haec res magnum *casum* habet, *valde pendet a fortuna. ibid.* 8. Cum in eum *casum* me fortuna dedisset, ut aut etc. *da ich in die Umstände gekommen bin.*

CATADUPA. *cataractae.* Somn. Sc. 5. sicut ubi Nilus ad illa, quae *Catadupae* nominantur, praecipitat ex altissimis montibus, ea gens, quae illum locum accolit, propter magnitudinem sonitus, sensu audiendi caret.

CATAMITUS. *cinaedus, scortum masculum.* Phil. II. 31.

CATAPLUS. Rab. Post. 14. *classis, inprimis et h. etiam loco ea, quae Alexandriam commeabat. vid. infr. Salmas. de Mod. usur. p.* 357.

CAVEA. *locus, ubi spectatores ludorum sedent.* Cato 14. magis delectatur, qui in prima *cavea,* quam qui in ultima spectat. cf. Leg. II. 15. etc.

CAVEO. *de Jureconsultis dicitur, cum litigantibus aut aliquid contrahentibus, sive verbis, sive scripto, ostendunt, quomodo lis instruenda, resque contrahenda sit, ne causa cadant, aut decipiantur.* Mur. 9. *caves,* ne tui consultores decipiantur. *ibid.* Servius hic nobiscum urbanam militiam respondendi, scribendi, *cavendi* secutus est. ad Div. III. 1. *de Valerio JCto:* melius ei *cavere* volo, quam ipse aliis solet. cf. Caecin. 27. Or. I. 48. * *hinc cavere dicuntur etiam,* 1) *qui sibi satisdari jubent in re aliqua.* Brut. 5. nisi prius a te *cavero,* amplius eo nomine neminem petiturum. cf. Verr. II. 23. Verr. III. 54. praedibus et praediis populo *cautum* est. 2) *qui aliquid excipiunt in formula pactionis, aut conditionem aliquam paciscuntur.* Verr. I. 11. viderunt in cautione, cum ita *caverent,* si post Kal. Jan. in consilium iretur. 3) *qui alicui quacunque in re prospiciunt.* Cluent. 59. cum HS. XXX scripta essent, pro HS. CCC neque ei satis *cautum* videretur; voluit, cum aliquid acceptum referre liberalitati. Leg. II. 21. *v. Caute.* * *prohibere lege, edicto.* Verr. I. 43. cur hoc, cum in eodem genere sit, non *caves?*

CAVERNAE navigii. Or. III. 46. *sunt latera cava. v. Serv. ad Virg. Aen. II.* 19. *sed vulgo l. c. est* carinas.

CAVILLATIO. Or. II. 54. *genus facetiarum in toto sermone fusum. Gr. εἰρωνεία, quali Socrates usus est, quod non fuit in singulis verbis aut dictis.*

CAVILLOR. *jocor.* Nat. D. III. 34. atque in eo etiam *cavillatus est.* Att. II. 1. jam familiariter cum ipso *cavillor* etiam et jocor. * *jocose perstringo.* Qu. Fr. II. 12. ejus praetextam risu sum *cavillatus.*

CAUPONOR. ex Ennio Off. I. 12. non *cauponantes* bellum, h. e. *lucri causa gerentes.*

CAUSA. *res, de qua in judicio agitur, controversia forensis, quaestio finita, Gr.* ὑπόϑεσις. *s. ut Cicero definit:* res, quae habet in se controversiam, in dicendo positam, cum interpositione personarum certarum. Inv. I. 6. cf. Or. II. 19. *Hinc, ubi* res et causa *junguntur, P. Manutius,* rem *de toto negotio in se considerato,* causam *de momentis temporum personarumque accedentibus recte capiebat. v. ad Ep.* 1. *L. I. ad Div. p.* 11. *ed. Graev. hinc et, quid sit causam componere, scribere,* v. c. Att. XV. 24. *intelligi potest. Quod quamquam verum est, tamen est, ubi aliter Cicero.* Tusc. I. 48. *causam* rebus a Diis immortalibus judicatam. *Nam eo loco* causa *est quaestio infinita: sitne mors malum nec ne?* res, *quibus ea causa judicata est, sunt exempla hominum, quibus a Deo in beneficii loco mors concessa. Ceterum, quoniam in foro nulla potest esse controversia, sine interpositione personarum, propterea* causa *de quacunque controversia forensi dicitur.* Causae *forenses autem sunt vel* publicae, in Caecil. I. Or. III. 20.; *vel* privatae, Inv. I. 8. Publicae *sunt, quae non ad privatum hominem, sed ad universam rempublicam ejusque statum pertinent, quod scelera, de quibus agitur, ei aut directe nocent, ut peculatus, majestas, captae pecuniae, etc. aut exemplo et periculo publicae securitatis, ut parricidium, etc. unde populus earum judicium lege lata ad se pertinere judicavit, ut aut a se judicaretur, aut, quaestionibus perpetuis constitutis, a Praetoribus, quibus eae obtigissent. vid. Lex tabellaria Cassia.* Privatae *autem dicuntur, in quibus privatorum commodum agitur, ut de testamentis et hereditatibus, possessionibus, etc. Ab his causarum generibus judicia etiam vel publica vel privata dicuntur, de quo suo loco. Neque vero solum de forensibus controversiis* causa *dicitur, sed de negotiis quibuscunque, inprimis in quibus personae certae interponuntur, ut* Manil. 2. *causa* quae sit videtis. ad Div. VI. 10. *causa* ea est. etc. *Causa* inferior et superior Brut. 8. *est, quae vincitur, et quae vincit. Notanda porro tironibus haec:* Quint. 10. *Causae* dictio, *quae et de reo, et de patrono ejus, h. l. de patrono dicitur, nam uterque* causam *dicit.* v. Rosc. Am. 5. *ubi est de reo, et sic pluribus locis.* Or. II. 25. 30. quod *causam* facit, *dicitur caput causae, in quo tota causa versatur, s. ut aliis locis dicit, quod rem causamque continet.* Mil. 22. *quod in causa quaerendum est,* i. e. *in re et circumstantiis. Huc pertinet illud* ad Div. I. 1. *In causa* haec sunt: i. e. *status causae et negotii* hic est. **Quia in causa eorum, quorum est, utilitas atque adeo interdum salus posita est,* causa *dicitur etiam, in quocunque alicujus utilitas versatur; das Interesse.* Or. I. 34. *causa* imperii. Manil. 2. *causam* reip. ad me detulerunt, *ad q. l. vid. Graevius.* Legg. III. 4. Senator populi *causam* teneto. * Nat. D. I. 1. *Causam,* id est, principium philosophiae esse inscientiam.; v. *Inscientia.* **partes etiam dicuntur* causa, *propterea, quod suas quaeque pars causas habet et affert, quare aliquid faciat, petat, etc.* Marcell. 1. in eadem *causa* esse, etc. * *conditio.* Off. I. 31. alius in eadem *causa* non debet. cf. III. 28. Agr. III. 2. soluta sunt in meliore *causa,* quam obligata. * *quod quis petit, contendit; quod, quicquid petitur, aut contenditur, certis de causis petitur et contenditur.* Ligar. 11. *causas* apud te rogantium gratiosiores esse quam vultus. *du fähest mehr auf die Sachen, als auf die Personen.* * *de ratione justa et aequa, quare ali-*

aliquid fit, causa idonea. Verr. I. 8. cum *causa* accedere ad accusandum. Att. VII. 3. *causam* illa causa non habet. **pro eo, quod certa et idonea de causa fit.* Quint. 15. omnes *causae* et necessitudines veteres intercedebant; h. e. *omnes causae suppetebant, propter quas amici esse alteri debemus et solemus: alibi dixit,* cum eo mihi sunt omnia. *v. de hac phrasi Broukh. ad Tib. III. 8. ult.* **praetextus.* Dom. 5. in bona fortunasque locupletium per *causam* inopum - - repentinos impetus comparares. **excusatio.* Att. XI. 7. tuas *causas* nosco. ad Div. XVI. 19. accipio *causam.* Verr. I. omen magis patribus, quam *causa* placuit. ibid. II. o! *causam* singularem! o defensionem miseram! ad Div. VIII. 8. *de militibus - causaeque* cognoscantur, sc. *propter quas mitti volunt. v. Gron. Sest. IV. 8. p. 273. sq.* **abl. causa* praeposita genitivo est. Or. I. 57.

CAUSIDICUS. Or. 9. qui Lysiam sequuntur, *causidicum* quendam sequuntur. h. e. *qui nihil nisi causas in foro agat. Quo loco sane honeste dicitur, sed tamen cum contemtu quodam.* A patrono causarum *alias distinguitur. v. Burm. ad Ovid. Am. I.* 13. 21.

CAUSULA. Opt. gen. dic. 3. Lysias parvarum rerum *causulas* scripsit.

CAUTIO. *formula JCti, quo cavetur alicui. v. Cavere.* Or. 41. In juris scientia est persecutionum *cautionumque* praeceptio. ad Div. VII. 18. *cautiones* vestrae. **Hinc est etiam formula pactionis in genere, quod ea is sibi cavet, qui pactionem facit.* Verr. I. 11. nam ita in *cautione* esse viderunt, cum ita caveretur, etc. *literarum obligatio, qua nobis a debitore cavemus.* Dom. 50. *cautiones* fiebant pecuniarum. ad Div. VII. 18. *cautio* chirographi. *v. Salmas. Mod. usur. p.* 405. 422. **omnis res, qua nobis in quacunque re cavemus, ne quid fiat, quod factum nolimus.* Sext. 7. hunc Pompejus omnis *cautionis* foedere exsecratione devinxerat, nil contra me esse facturum. *Off. I. 14. habet res multas *cautiones.* h. e. *in ea re multa cavenda et providenda sunt.* **declinatio rei prudenter instituta.* Tusc. IV. 6. a malis natura declinamus: quae declinatio, si ratione fit, *cautio* appellatur. ad Div. XI. 21. quae *cautionem* non habent, de iis non laboro: *quae provideri et caveri non possunt.* *Flacc. 13. defendi facilis est *cautio*, non solum latibulis occultorum locorum, etc. *Att. V. 4. mea *cautio* haec est. *v. not.*

CAUTE. Leg. II. 21. Quid huc accessit e jure civili? Partitionis caput, scriptum *caute*, ut centum nummi deducerentur, *sc. quia his verbis cavetur heredi a sacris: unde paullo post in eadem re pergit:* quod si hoc, qui testamentum faciebat, *cavere* noluisset.

CAUTOR. *qui alicui cavet.* Sext. 7. *cautor* alieni periculi. *In altero loco, quem hic laudat Nizolius, non est in optimis edd.* cautor, *sed* cantor. *v. Cantor. sic et Plautus dixit Epid. III. 2.*

CAUTUS. Muren. 11. *Cauti* Jureconsulti. *sc. quia aliis cavent. v. Cavere.* **tutus, minime periculosus.* Caecin. 4. quo mulieri pecunia esset *cautior.* h. e. *ei magis de pecunia caveretur, tutiorque fieret.* Rosc. Am. 20. in *cautiorem* partem peccaret. **prudens.* Qu. Fr. I. 4. *cautum* consilium.

CEDO. Mil. 23. *Cedere* legibus, *est, sustinere aequo animo poenam legibus constitutam.* Sull. 25. *cedere* reipublicae, *est, aliquid ferre reipubl. causa.* Ligar. 7. *cedere* auctoritati, *est, parere consilio.* ad Div. I. 1. Hortensii sententia *cedit* religioni de exercitu, h. e. *Hortensius censet, non esse exercitum in Aegyptum mittendum, quod libris Sibyllinis ita videatur.* Mil. 1. *cedere* tempori, *est, ea non facere, quae tempus fieri non sinit, aut quibus propter temporis rationem profici nil potest.* Sull. 16. *Cedo* amicitiae, *est,* igno-

sententiam dicunt in Senatu. ad Div. XI. 20. si tibi videtur, agros eorum militum - - his dandos *censeas* ab utrisque nobis. * censere *est etiam in censum deferre apud Censorem.* Flacc. 32. in qua tribu praedia *censuisti*? *ibid.* si aliena *censendo* sua facere posset. Act. I. in Verr. 18. *censendi* causa. Flacc. 32. Sintne ista praedia censui *censendo*? h. e. *an possint a nobis in censum deferri. In censum autem deferri possunt possessiones, quae sunt mancipi et juris civilis.* v. Cic. l. c. *cf. Festus in Censui censendo: hinc, qui et nomen et rem apud Censorem defert,* censeri *dicitur.* v. *c.* Att. I. 15. Flacc. 32. * *cum acc.* censeri aliquid: ut l. c. mancipia, servos, etc. aliena censeri, etc.

CENSOR. *magistratus Rom. major, de quo cognoscas licet e L. III. de Legg. c.* 3. *Cluent.* 46. *Dom.* 51. *etc.* Fin. II. 10. quae jam oratio non a philosopho aliquo, sed a *Censore* opprimenda est. * *Fuere etiam* Censores *in aliis oppidis, etiam provincialibus, qui censum agunt, ut ex eo tributum conferri possit et exigi: quorum mentio in Verrinis II.* 53.

CENSORIUS. Agrar. I. 2. *censoriae* tabulae, *sunt libri, in quos nomina resque civium et notae referuntur.* Qu. Fr. I. 1. lex *censoria. v. Ind. LL. de* censoria notione, notis censoriis, subscriptionibus *v. suis locis.* Or. II. 90. *censorium* opus *est dignum nota censoria. Sic est etiam ap. Gell. IV.* 12. *et Plin. H. N. XVIII.* 3. censorium probrum. *pro nota censoria autem ap. Columell. XII. praef. et Sueton. Caes.* 41. *ubi vid. Casaub.*

CENSUS. *Censoris actio censendi.* Sext. 47. *censu* prohibere, *dicitur Censor, cum aliquem, quia civem esse non putat, bona sua in censum deferre non sinit.* Cluent. 48. cum in equitum *censu* Sacerdos prodiisset. *cum equites censerentur.* * *tabulae censoriae.* Arch. 5. *census* nostri. Coel. 32. *censum* pop. R. *incendit.* v. *Gronov. Sest. IV.* 1. *hinc etiam bona* in censum deferri *dicuntur.* * *pro re familiari dici, notissimum est.*

CENSUS, *a, um. civis Rom.* Verr. I. 41. neque *census* esset. *v. Ind. LL. in Lege Voconia. Nam ea significatio hujus verbi, cum is* census *dicitur* κατ' ἐξοχήν, *qui centum millia aeris habet. v. Gron. Sest. III.* 16. *ut* Classicus, *qui in prima classe censetur, cum etiam ceteri censi sint et classici, huc non pertinet, ut docuit Perizon. de Lege Voconia.*

CENTESIMAE. *(int. partes sortis), usurae sunt, cum singuli asses in mensem solvuntur pro centenis, unde fiunt duodeni in annum. Gronov. de Centes. et Unciis usur. p.* 431. 631. 632. *inpr. de Sestert. III.* 13. Verr. III. 70. *centesimis* binis foenerari. i. e. *acceptis duobus assibus pro centenis in singulos menses: unde facile intelligi potest, quae sint ternae et quaternae centesimae.* Attic. VI. 1. 2. ibid. 1. dico me *centesimas* ducturum. ibid. V. 21. *centesimae* perpetuo foenore ducuntur. *rechnen, passiren lassen, de Praetore provinciali, apud quem quis syngraphas persequitur.* ibid. VI. 2. *centesimae* perpetuae sunt, *cum adjiciuntur quotannis sorti, sine anatocismo. Interpretatur ipse Cicero ibid.* Scaptius *centesimis,* renovato NB. in singulos annos foenore, contentus non esset. *Iis opponuntur ibidem, centesimae renovatae* NB. *quotannis*: Sed *centesimis* ductis ex proxima quidem syngrapha, nec perpetuis, sed *renovatis quotannis. vid. Gronov. Mantiss. Pec. Vet. p.* 414. * Centesimae, *de quibus dictum, sunt vectigal privatum: ab his differt* centesima, *quae est vectigal publicum.* ad Brut. ep. 18. Obdurescunt quotidie magis boni viri ad vocem tributi: quod ex *centesima* collatum, impudenti censu locupletum, in duarum legionum praemiis omne consumitur. *Haec* cen-

CER-

CERNO. *judico, agnoſco.* Off. I. 20. magnus animus duabus rebus *cernitur.* Tuſc. V. 8. quae genere, non numero *cernerentur.* * *refertur ad cauſam, propter quam aliquid facimus.* Leg. I. 18. ubi eſt gratus, ſi non eum ipſum *cernunt* grati, cui referunt gratiam. * *pugnare, contendere.* ad Div. VIII. 14. quamdiu civiliter *cernitur,* h. e. *contenditur, non armis, ſed iis modis, quibus cives inter ſe contendere decet, lege, judicio, etc.* Off. I. 12. vitam *cernamus* utrique, i. e. *pugnemus de vita. v. Perizon. ad Sanct. Minerv. p.* 771. * Cernere hereditatem, *eſt proprie, deliberare de hereditate, utrum eam velimus adire, nec ne: deinde ſignificat id, quod hanc deliberationem fere ſequitur, nempe, adire hereditatem. v. Perizon. l. c. cf. quae contra Kuſterum de hac formula diſputat, ibid. p.* 780. *b.* - 795. *et infra in Cretio.* ad Div. IX. 14. Sinas me hanc quaſi falſam *hereditatem* alienae gloriae *cernere,* h. e. *adire.* Att. XI. 2. eoque ipſo die ex teſtamento *crevi hereditatem,* etc. * Leg. II. 9. quibus Diis *creverint,* procuranto: *de Haruſpicibus, cum reſpondent, quibus Divis piaculum debeatur.*

CERTARE. Catil. II. 8. *certare* fructibus cum uſuris, *dicuntur, qui volunt uſuras fortis acceptae ſolvere reditibus praediorum, atque id aut difficillime aut plane non efficiunt.*

CERTUS. ad Div. I. 7. *certi* homines, *quibus fides haberi, epiſtola recte committi poteſt.* Roſc. Am. 16. *certum* patrem *dicuntur habere, quorum matres caſtae pudicaeque fuere. Sic de* Inv. I. 2. *certos* liberos, *pater dicitur habere, cum caſtam uxorem habet.* Quint. 3. *certus* pater familias, *eſt diligens, attentus, rerum ſuarum curioſus: nam ſtatim ſubjicit:* una in re paullo minus conſideratus, ut Verr. III. 75. *certae* rationes, *opponuntur perturbatis, ſine ordine ſcriptis, interpoſitis adeoque fide indignis.* Roſc. Am. 19. *Certus* accuſator, *fide dignus, qui ita accuſat, iis teſtibus, argumentis, ut fides ei haberi poſſit, adeoque ſui muneris bene gerens. Nam propterea fide dignus eſt, probatusque, quia eum intelligentem accuſationis inſtruendae, exercitatum, et munere ſuo recte fungentem ſcimus. Non hic reprehendendus erat a Graevio Hotomannus. Ceterum vid. Graev. ad pr. Quint.* 3, *ad Div. IX.* 19. * Caecin. 4. *certum* jus non obtinere, h. e. *cauſam juſtiſſimam.* * Roſc. A. 16. *certum crimen.* * *opponitur infinito.* Or. II. 10. *certum* genus quaeſtionis. Roſc. Com. 4. *certa* pecunia, *cujus ſumma et magnitudo definita eſt.* * *fortis, confirmato animo.* Att. X. 11. et quo ille *certiorem* me vult eſſe; *ubi Popma ſubſtituebat* fortiorem. *v. Gron. in Stat. p.* 415. *Duker. ad Liv. X*, 36.

CERVICULA. Verr. III. 19. *Cerviculam* jactare, *geſtus erat, quo Hortenſius ſolebat uti, eum aliquid in oratione tractabat, in quo ſibi placebat, cui confidebat plurimum. v. in Cervix.*

CERVIX. Orat. 18. in Hortenſio reprehenditur mollitia *cervicum,* h. e. *jactatio cervicis, (v. Cervicula) quae eſſet mollium effeminatorumque hominum. Sic* everſas cervices *objicit Clitiphoni Syrus ap. Terent. Heaut. II.* 2. 131. *homini molli et effeminato.* Verr. III. 59. qui erunt tantis *cervicibus,* h. e. *tanta audacia et impudentia.*

CERULA. Att. XV. 14. miniata *cerula* tua pluribus locis notandae ſunt. *ibid.* XVI. 11. miniatulae *cerulae. Scilicet veteres ſolebant ceram affigere locis librorum, de quibus quaerere amplius volebant, aut quos reprehenderent, quod* ſignare cera *dicitur ap. Vitruv. IX.* 3. *v. Salmaſ. de Mod. uſur. p.* 446. *et ad Solin. p.* 775.

CERUSSATUS. *fuco oblitus.* Piſ. 11. *ceruſſatae* buccae.

CESSIO. Leg. I. 3. *ceſſio* libera et otioſa, *eſt, cum quis abit e patria*

Romae, necessitatis causa, usus est veste graeca. Hae dubitationes et difficultates inde natae sunt, quod sibi substituta consuetudine sunt verba, res similes, ratione usus, non easdem significantes; cum plebs non intelligat, verba linguarum, in hoc praesertim genere, sibi non satis respondere. ad Herenn. IV. 47. *Citharoedo tribuitur* chlamys purpurea, coloribus variis intexta, et palla inaurata. *

CHORAGIUM. *est apparatus scenicus, atque adeo quicquid sumtus fit in ludis scenicis, quod qui faciunt choragi dicuntur. vid. nos ad Xenoph. Memor. III. 4. Casaub. ad Sueton. Aug. c.* 70. *ut alios mittamus. Hinc* ad Herenn. IV. 48. *eleganter:* aut aliquod fragile falsae *choragium* gloriae comparetur, h. e. *instrumentum falsae gloriae, omnia ea, quibus falsa gloria comparatur.*

CHOREUS. *trochaeus.* Or. 63.

CIBARIA. *quibus alimur.* Rosc. Am. 20. *Cibaria (int. anserum)* locantur. * cibaria *dicuntur frumentum, quod magistratibus provincialibus eorumque Legatis, Quaestoribus, etc. a provincialibus datur, quod et* frumentum in cellam *dicitur.* v. *Cella.* Verrin. III. 93. uberiora facta sunt *cibaria* caritate. Att. VI. 3. *Cibaria* praefecti. cf. ad Div. V. 20. *Graeci* cibaria *interpretantur σιτομέτριον,* demensum *Terentio dicitur, vid. Salmas. Mod. usur. c.* 4. *p.* 163.

CIBARIUS panis. Tusc. V. 35. *est panis nigrior et vilior, qui servis dari solebat, ut ex Isidoro Origg. XX. 2. patet, quem et laudavit Davisius. Nonius autem c.* 11. *etiam suis temporibus* cibarium *neutro genere de hoc pane dictum tradit, quod olim de omni pane dicebatur. Eadem est adjectivi ratio, quod tamen citius quam substantivum de viliori pane dictum ex hoc Ciceronis loco intelligitur.*

CIBUS. Nat. D. II. 55. animalis *cibus, de aëre.* Fin. V. 19. animi cultus erat ei quasi quidam humanitatis *cibus. Elegans genus dicendi imitatus est Ovid. Rem. am.* 131. causa cibusque mali. *Metam. VI.* 480. cibus furoris.

CIEO. Or. I. 56. erctum *cieri,* i. e. *distribui: sed de ercto s.* herclo cito *infra in* Erctum *dicemus. Ceterum ex hoc loco concidit tota Salmasii disputatio ad Solinum de voce* citum, *in illo:* herctum citum. p. 891. *Ex graeco κίω,* i. e. *πορεύω, ad ambulandum provoco, putat esse* ciere, *et hinc* citare, citus, *pro* celer. *Sed in hoc* citus *primam esse brevem. Ab alia origine esse* citus *pro* divisus. *Nam in ea primam esse longam: quod etiam videbatur Stephano et Burmanno ad Virg. Aen. VIII.* 642. *ubi Donatus* citae *interpretatus est* divisae. *Esse autem a graeco verbo σχίω, pro quo et σχίζω, ut πρίω, πρίζω. Pro σχίω esse et χίω, ut σφαιρίζω et φαιρίζω. hinc* cio, *unde* herctum citum, *patrimonium divisum,* etc. *Haec quidem tamquam oracula feculi sunt. Ex loco nostro falsum esse apparet,* citum *in* erctum citum *esse a* cio: *est enim* erctum cieri, *non* ciri. *Veteres dicebant* cieo *et* cio, *ab illo* citus *brevi prima, ab hoc* citus *prima longa, sed eadem vi. Sic in compositis, ut poëtae docent latini,* excĭtus *et* excītus, *ab* excieo, *illud, hoc ab* excio. *Utrumque est* commotus, excitatus, provocatus. Erctum ciere *autem non est propric* dividere, *sed cum* erctum, h. e. *ut infra demonstrabitur,* bona, *quae aedibus v. c. paternis continebantur et tamquam arcebantur, movetur loco suo et dividitur, adeoque in alias aedes transit.*

CINCINNUS. Or. III. 25. in *cincinnis* oratoris aut poëtae offendi, *de ornamentis nimiis et affectatis.*

CIN-

CIR-

CIRCUMRODERE. Att. IV. 5. dudum *circumrodo*, quod devorandum eſt.

CIRCUMSCRIBERE. *complecti paucis*. Sext. 45. Sed genus univerſum brevi *circumſcribi* et definiri poteſt. * *coërcere*. Mil. 33. Senatus, credo, Praetorem eum *circumſcripſiſſet*. - - an Conſules in Praetore coërcendo fortes fuiſſent? *cf. Graev.* ad Attic. VII. 9. * *decipere*. Roſc. Com. 8. dic nunc, te ab Roſcio *circumſcriptum* eſſe.

CIRCUMSCRIPTE. Orat. 66. *circumſcripte* et numeroſe dicere. h. e. *per periodos: nam opponitur τῷ inciſe et membratim dicere.* * N. D. II. 59. Singulas res definimus, *circumſcripteque* complectimur. v. *Circumſcribere et Circumſcriptus.*

CIRCUMSCRIPTIO. *fraus*. Offic. III. 15. *circumſcriptio* adoleſcentum. Flacc. 30. emtiones falſas, praediorum proſcriptiones cum mulierculis, aperta *circumſcriptione* feciſti. * *circulus circa aliquem factus*. Phil. VIII. 8. niſi prius reſpondiſſet, quid facturus eſſet, quam ex iſta *circumſcriptione* excederet. * *ambitus*. Tuſc. I. 20. cum totam terram intueri licebit, ejusque cum ſitum, formam, *circumſcriptionem*, tum etc. Brut. 8. ipſa natura *circumſcriptione* quadam verborum comprehendit concluditque ſententiam. * *de periodo* eſt etiam Partit. 6.

CIRCUMSCRIPTUS. *brevis*. Or. I. 22. *circumſcripta* explicatio: *eſt definitio*. v. *Circumſcripte*. * *e medio ſublatus*. Verr. I. 16. omni tempore Sullano ex accuſatione *circumſcripto*. Fin. III. 9. *circumſcriptis* igitur ſententiis, quas poſui. *Sic Graeci utuntur verbo περιγράφειν, de quo v. Weſſeling. V. C. ad Diodor. pag. 51. unde haud dubie Latini ſumſere.* * *qui coërcetur*. Phil. II. 22. *circumſcriptus* a Senatu Antonius. v. *Circumſcribere*.

CIRCUMSPECTARE. *de providis et timidis, qui ſaepe circumſpiciunt omnia*. Tuſc. I. 30. *circumſpectans* noſtra vehitur oratio.

CIRCUMSPICERE. *quaerere*. Verr. III. 90. non *circumſpiciam*, non quaeram foris, *ſc. exempla*, cum habeas judices, etc. * *de his, qui neſcii, quid agant, tamquam auxilii quaerendi cauſa, ſaepe circumſpiciunt*. Roſc. Com. 14. *Circumſpicit*, aeſtuat, negat nos etc. * *de iis, qui ſe nimis amant, ſibi nimis placent*. Roſc. Com. 2. usque eone te diligis et magnifice *circumſpicis*? *Ita ſe circumſpiciebat Καxία apud Xenoph. Memor. Socr. II. 1.*

CIRCUMVECTIO. Att. II. 16. portorium *circumvectionis*.

CIRCUMVENIO. *decipio*. ad Div. V. 1. nunc video illum *circumventum*, me deſertum. Roſc. Com. 9. quem per arbitrum *circumvenire* non poſſes, etc.

CIRCUS. *eſt aedificium publicum in oblongam et ab altera parte rotundam formam ab altera rectam extructum, in quo ludi equeſtres, qui inde Circenſes dicuntur, habebantur. Medius Circus diremtus erat* ſpina, *ad cujus extremitates, ubi flectebant aurigae curſum*, metae *collocatae erant. Ab ea parte, a qua curſus initium fiebat, olim linea recta albo deſcribebatur, intra quam ante ſignum datum equi cohiberentur, poſtea carceres perpetui extructi.* Circi *mentio ſaepe apud Ciceronem, ut* Mur. 34. 35. etc. *Circos Romanos narrat et exhibet Donat. Rom. Vet. et Nov. III. 14. cf. de Circis inprimis Salmaſ. ad Solin. p. 635. ſeqq. diſputantem: ut alios taceam.*

CISIUM. *genus vehiculi celerrimi et quidem biroti*. Roſc. Am. 7. *Ciſiis* Ameriam pervolavit. cf. Phil. II. 31. *De hoc genere vide, quae collegit Scheff. de Re vehic. L. II. c. 18.*

CISTA et CISTELLA. ad Herenn. I. 12. *ea, quae alias* fitella: *ubi v. Pro* ciſtella *quidam libri* Ciſtula *habent. Codd. Lambin.* fitel-

dixeris, quam *πολιτικόν ibid.* neque aptiorem *cito* aliquem dixerim.

CIVILIS. *Jus civile* 1) *opponitur* naturali, *adeoque et privatum et publicum jus complectitur.* Sext. 42. nondum neque naturali, neque *civili jure* descripto. 2) *opponitur juri publico.* Verr. I. 42. Cornelia testamentaria, numaria, ceterae complures, in quibus non jus novum aliquod populo constituitur, sed sancitur, ut, quod semper malum facinus fuerit, ejus quaestio ad populum pertineat ex certo tempore. De *jure* vero *civili*, si quis novi quid constituit, etc. *Nam in hoc loco manifeste a jure civili removentur causae publicae et quaestiones. Ex quo intelligitur, sensu Ciceroniano ne criminalia quidem, quae hodie vocantur, ad jus civile pertinere. Est enim civile jus nullum aliud, nisi privatum. Itaque lege de re aliqua, quae ad civile jus pertinebat ante, lata; ut ejus quaestio in posterum ad populum pertineret, ea juris publici esse incipiebat. Ceterum etsi Justinianus de jure privato se in Institutis dicturum profitetur L. I. tit.* 1. *tamen ex L. IV. tit. penult. intelligi potest, eum causas publicas et judicia publica ad jus privatum retulisse, itaque de iis etiam in Pandectis agitur L. XLIX. Sed adjiciamus alium locum e Cicerone. Caecin.* 2. simul illud futurum arbitrati sunt, ut in hac causa non de improbitate Sext. Aebutii, sed de *jure civili* judicium fieri videretur. Improbitas *h. l. est vis, quam Aebutius Caecinae ejusque advocatis fecerat. Ea erat causa publica, in judicio publico, ex lege de Vi armatis hominibus, disceptanda, adeoque juris publici:* Judicium *autem* de jure civili, *est de possessione, quod est privatum. Ceterum ipsa definitio juris civilis Ciceroniana in Topicis c.* 2. *totum hoc, quod diximus, confirmat. Jus civile* est aequitas constituta iis, qui ejusdem civitatis sunt, ad res suas obtinendas. *Partes ejus ibidem narrantur.* c. 5. * *de decreto Praetoris, item de* sententiis JCtorum *in usu fori, cum opponitur* legibus, ut Off. III. 16. 17. *de responsis JCtorum solis est* Caecin. 24. * Divin. in Caecil. 5. Nam civibus cum sunt ereptae pecuniae, *civili* fere *actione*, et privato jure repetuntur. Civilis actio est, *qua utitur civis non modo contra civem, sed quemcunque, a quo ei injuria facta est: ea autem est juris privati, non in omnibus causis, sed in pecuniariis ceterisque privatis. Sic* Orat. I. 11. *civiles* controversiae, *sunt forenses, in causis privatis.* * Or. III. 16. cum a *re civili* et a negotiis animi quodam judicio abhorrerent. h. e. *cum neque rempublicam capessere neque in foro versari vellent.* ibid. 31. *civilis* scientia. ibid. I. 14. rerum *civilium* cognitio, *est ea scientia, qua opus est ei, qui rempublicam capessere et in judiciis versari cupit. Unde* Invent. I. 5. *civilis* ratio, *est ars, cujus in civitate magnus est usus. item* Orat. 9. oratio *civilis*, *quae aut in Senatu, aut in concione, aut in judiciis habetur ad cives, et de rebus civilibus, in qua negat obscuras abditasque sententias locum habere, reprehenditque Thucydidem, qui iis conciones referserit.* * Milon. 13. quid enim odisset Clodium Milo, praeter hoc *odium civile*, quo omnes improbos odimus. Odium civile *est*, *quale impune erga cives exercere licet, remotum a vi et armis. Sic* vis civilis *est*, *qua uti possunt cives in possessionibus, cui opponitur* vis vera. *v. Argumentum Or. pro Caecina et in Vis.* *Planc. 10. Minturnenses coloni, quod C. Marium ex *civili errore*, atque ex impiis manibus eripuerunt, etc. h. e. *cum cives fugeret in bello Civili.* * Civilis eleganter *dicitur, qui aequo jure omnes cives secum esse patitur, neminem contemnit, nihil sibi praecipui arrogat, verbo, ita in omni-*

proverbium in eos, qui, quae a magistro audierunt, tenent, sed neque recte intelligunt, neque eo recte uti possunt. Nam claudus in pilae ludo nil potest nisi pilam sibi traditam retinere, non ea ex regulis ludi uti, propterea quod currere celeriter non potest.

CLAVICULA. Nat. D. II. 47. *claviculis* apprehendunt adminicula vites.

CLAUSTRUM. Muren. 8. cum ego tanto intervallo *claustra* nobilitatis refregissem.

CLAUSULA. Or. III. 46. *clausulas* atque interpuncta verborum animae interclusio atque angustiae spiritus attulerunt. * *exitus Fabulae.* Coel. 27. Mimi est jam exitus, non Fabulae: in quo cum *clausula* non invenitur, fugit aliquis e manibus, etc.

CLAVUS. Tusc. IV, 35. *clavo clavum* ejicere. * Verr. V. 21. Et ut hoc beneficium, quemadmodum diceret, trabali *clavo* figeret, etc. * ad Att. V. 13. clavum movere. *ubi vid.*

CLEPERE. *furari.* Tusc. II. 10. eum doctus Prometheus *clepsisse* dolo.

CLEPSYDRA. *mensura temporis aquea.* Or. III. 34. at hunc non clamator aliquis *ad clepsydram* latrare docuerat. *v. Almeloveen. ad Quintil. XII.* 6. *et quos ibi laudat.* Tusc. II. extr. *de disputante dicitur* ad clepsydram.

CLITELLAE. Att. V. 15. *clitellae* bovi sunt impositae. *proverbium in eos, quibus aliquid negotii datur, cui administrando idonei non sunt. Clitellae enim asinis imponuntur, non bubus.*

CLUDO. *laudatur e* Nat. D. II. 39. *sed ibi in Gron. est* eludit, *in Davis.* alludit; *neque* cludit *aptum est huic loco.*

CLYPEUS. Or. 71. *clypeum* dissolvere, *dicitur in eos, qui res junctas et copulatas dissolvendo corrumpunt.*

COACERVARE. Agrar. II. 25. *coacervare* agros.

COACESCO. Catil. 18. non omnis aetas vetustate *coacescit.*

COACTOR. *dicitur, qui in auctionibus pecunias cogit, quae ab emtoribus solvendae sunt, et est fere argentarius.* Cluent. 64. *nostri: Cassirer. v. Salmas. de Usuris c.* 17. *p.* 497. *et Graev. ad h. l. Sed et dicitur de omnibus, qui in quocumque negotio cogendae pecuniae ministri sunt. v. Manut. ad h. l. Sic* Rabir. Post. 11. utrum accessionem decumae, ut nostri facere *coactores* solent, *sunt ministri publicanorum, qui decumas exigunt.*

COACTUS. Caecin. 11. 12. *coacti* homines et armati. *est verbum interdicti.* c. 13. 21. *et significat coactos ad vim faciendam.*

COAEDIFICARE. Att. XIII. 33. campum Martium *coaedificari.* Partit. or. 10. locus *coaedificatus* opponitur *vasto.*

COAEQUARE. Verr. III. 41. omnia ad libidinem suam *coaequare*: h. e. *summos et infimos, sacra et profana eodem modo pro libidine tractare, nulli parcere, etc.*

COAEVUS. *laudant e* Vatin. 13. *Sed meliores Codd. et edd. habent* coquos, *quod est rectum.* Coaevus *non est usitata bono scriptori vox.*

COAGMENTARE. Phil. VII. 7. *coagmentare* verba, est *apte collocare et vincire. Unde* Or. III. 48. *coagmentatus* concursus verborum, *opponitur* hiulco. * *e partibus diversis compositus.* Tusc. I. 29. nihil est in animis *coagmentatum*: h. e. *liberi sunt animi a concretione, nihil est in iis mixtum, ut aliis locis dicit.*

COAUCTIO. Verr. III. 82. Crimen est ex *coauctione* annonae atque aestimationis. *Non crimini datur Verri aestimasse frumentum, et pro frumento pecuniam accepisse, sed nimis magnam pecuniam accepisse, sed nimis magnam pecuniam pro frumento coegisse.*

COCTUS. Att. XIII. 52. bene *coctus* et conditus sermo.

Verba haec sunt: Mimus quidam Accium poëtam nominatim compellavit (h. e. *perstrinxit: v. Compellare)* in *scena, pro quo est, ut dixi, in Codd. plerisque* coenaculo.

COENUM. *convicii genus.* Sext. 11. Dom. 18. Att. II. 21. Pompejus oblitus *coeno.*

COEO. ad Div. V. 19. Phil. II. 10. *coire* societatem. Sen. p. R. 7. cum hoc tu *coire,* sc. *societatem de re mala.* cf. Cluent. 54. Si quis *coisset,* sc. *ob rem malam.*

COEPI. *instituo, decerno.* Verr. II. 38. *coepit* vendere, et vendidisset, etc.

COERATOR. Leg. III. 4. *pro* curator *antique. Male laudat Nizolius* coerarius; *quae vox nihili est. Ibidem est* coerare *pro* curare.

COERCEO. *complector, contineo.* Nat. D. II. 22. omnia complexu suo *coërcet* et continet.

COETUS. *de conventu judicum, vulgo* sessionem *dicunt.* Herenn. IV. 36. si primo *coetu* condemnassetis.

COGERE, *seq. ut.* Verr. III. 16. *cogitur, ut* decernat. * *exigere.* Att. I. 12. *cogere* pecunias. * de Fin. III. 2. dum Senatus *cogeretur.* Phil. I. 5. acerbe in Senatum *cogebar,* sc. *minis, pignoribus captis,* etc. * Or. II. 29. Cogi *dicuntur, quos commovendis πάθεσιν orator adducit, quo vult.* * Nat. D. III. 13. *cogi* potest, h. e. *effici, concludi.* * Or. II. 33. Se jus civile, quod nunc diffusum et dissipatum esset, in certa genera *coacturum.* * *de periodo* eleganter Or. 68. ne infinite feratur, sed - - numero *coacta* debet insistere (oratio).

COGITARE. Att. X. 10. contra alicujus rationes *cogitare. ibid.* XIV. 14. Si amabiliter in me *cogitare* vis. Agr. II. 24. *cogitare* cum animis potestis.

COGITATIO. *spes.* Dejot. 8. venerunt non sine aliqua spe et *cogitatione.* * Tusc. IV. 11. *cogitatione* inter se differunt, *re* quidem copulata sunt, *pro quo barbari philosophi, idea, abstractione, praecisione, non autem extra mentem.* * Rosc. Am. 24. malae *cogitationes, böses Gewissen.* * *Commentatio oratoris.* Or. I, 33. 34. in quotidianis *cogitationibus. MSS. et Edd. Vett.* concitationibus: *unde Manutius fecit* commentationibus, *Pearcius* exercitationibus: *sed praeter rem.* Cogitationes *et* concitationes *saepe confunduntur a librariis: vid. v. c. Gruter. et J. Gronov. ad Auct. ad Her. III.* 16. Cogitationes *autem quare non pro* commentationibus *dici possint, non video, cum* cogitare *et* meditari *pro exercitatione uti dicatur.* c. 61. meditando perfecit Demosthenes, etc. h. e. *exercitatione. Sic meditatio belli est praeparatio ad bellum. Eodem fere sensu cogitatio est apud Vitruvium. Haec ex prolusione de libris Cic. de Oratore a.* 1736. *edita, in qua obiter Pearcianas quasdam conjecturas rejecimus. Livius XXXV.* 28. *clare* cogitationes *vocat exercitationes Philopoemenis in comparando usu militaris rei, quoad animo peraguntur.*

COGNATIO. Div. II. 14. 15. naturae *cognatio, est συμπάθεια Philosophorum. v. Ind. Gr. Συμπάθεια.* * ibid. 69. qua naturali *cognatione* thesaurus cum somniis jungitur. * *conjunctio, cum unum implicatum est alteri, ut sine eo consistere satis non possit.* Arch. 1. studia humanitatis quadam *cognatione* inter se continentur. * Div. I. 30. Deorum *cognatione* teneri. * *elegans illud est* Sull. 20. numquam sibi *cognationem* cum praediis esse existimavit suis: *h. e. numquam ita amavit praedia sua, ut ea nollet vendere, si res postularet. Melius haec intelliges ex* Catil. II. 8.

COGNATUS. Or. III. 51. *Cognatum* mentibus nostris, est *res natura menti humanae ita conveniens, ut ea moveatur, inter quam adeo*

COGNOMINATUS. Part. 18. *cognominata* verba. *Sed Brutus corrigit* coagmentata.

COGNOSCERE. ad Div. I. 9. fidem *cognovi* hominum non ita magna mercede; *idem quod* ſpectare, *ut cognitus idem eſt*, *qui* ſpectatus. v. *Spect.* * Verr. I. 5. cum eum Syracuſis amplius centum cives rom. *cognoſcerent*, h. e. *dicerent*, *ſe ſcire*, *qui ſit*, *eumque eſſe*, *quem ſe dicat.* cf. V. 59. v. *Cognitor*, n. 1. * Or. II. 41. *cognoſcere* artem, *pro agnoſcere*, *ſentire*, *artem eſſe adhibitum.* * ad Her. IV. 18. qui privatus intolerabili ſuperbia fuerit, eum commodum et *ſui cognoſcentem* videre in poteſtate quis ſperet?

COHAERENTIA. Nat. D. II. 62. ad mundi *cohaerentiam* pertinent, ſc. *quod ſine iis mundus conſiſtere non poteſt.*

COHAERERE. *conſiſtere.* Tuſc. V. 28. virtutes ſine beata vita *cohaerere* non poſſunt, nec ſine virtute vita beata. Har. Reſp. 27. ſi undique fulciamus, *cohaerebunt.* * Tuſcul. III. 25. fulciendi ſunt, qui ruunt, nec poſſunt *cohaerere* propter magnitudinem aegritudinis. *Saepe ſic* cohaerere *eſt* ap. Cic. *pro eo eſt* junctum eſſe N. D. II. 28. * Leg. I. 8. alia, quibus *cohaerent* homines: *partes*, *quibus conſtant.* * Caecin. 18. ſermo familiaris et quotidianus non *cohaerebit.* Coel. 7. vix *cohaerebat* oratio. h. e. *vix ſibi conſtabat.* * Or. III. 43. *cohaerens* oratio, *quae oritur e compoſitione apta verborum*: *opponitur hiulcae.*

COHIBERE. ad Div. IV. 5. Visne tu te *cohibere*? i. e. *moderari animi commotionem*, *v. c. dolorem*, *impetum.* conf. Marc. 2. Tuſc. IV. 18. Phil. III. 2. Tuſc. III. 25. **complecti.* N. D. II. 13. omnes naturas *cohibet* et continet. **avertere.* Verr. IV. 45. oculos ab aliqua re *cohibere.* **ſuſtinere.* N. D. I. 1. *cohibere* aſſenſionem. Coel. 5. ad *cohibendum* brachium toga, i. e. *tegendum*, *occultandum.*

COHIBITIO. *interdictio*, *ex* Verr. III. 14. *laudatur e vett. edd. in Nizoliano Lexico: ſed recentiores edd. habent* prohibitio.

COHORRERE. Orat. III. 2. *medicis dicuntur*, *qui frigore febrili infeſtantur: nam* horror *quoque ſic dicitur*, *et in genere*, *cum frigus nos invadit*, *quod per totum corpus diditur*, *ut fit in terroribus magnis et ſubitis. v. Duker. ad Florum II.* 6. 14.

COHORS. Qu. Fr. I. 1. Verr. II. 4. ad Att. VII. 2. *cohors* Praetoris, ſc. *provincialis*, *ſunt comites ejus*, *Praefecti*, *Scribae*, *Medici*, *Accenſi*, *Haruſpices*, *Praecones.* l. c. 10. *In re militari autem* cohors praetoria *aliam vim habet*, *ut* Cat. II. 11. *eſt enim cohors*, *quae ad cuſtodiam corporis Praetori ſ. Imperatori attributa eſt.*

COHORTARI. Att. XII. 31. *pro* confirmare vacillantem et labentem. *v. Graev. ad h. l.*

COITIO. Qu. Fr. II. 15. *coitio* Memmii. ibid. III. 1. in candidatorum conſularium *coitione. Haec eſt illa* coitio, *propter quam de ambitu condemnatus exulavit Memmius. ad Div. XIII.* 1. *Eſt enim* coitio, *cum homines congreguntur rei malae perficiendae*, *tamquam tribuum corrumpendarum*, *cauſa.* cf. Haruſp. R. 26. et Att. II. 18. eſt *coitio* candidatorum. *Sed locus eſt dubius.*

COLEI. ad Div. IX. 22. *teſticuli. Nam ſic eſt ap. Petron.* 44. *ubi vid. Scheff.* Colei *autem erat et nomen familiae Lanuvinae: unde* Colei Lanuvini *honeſte dicebantur*, *turpiter autem* Cliternini; *nam ibi nulla familia Coleorum*, *ut iis memoratis ad aliud potius obſcoenum vocabulum alludi videretur*, *ut ad* κλειτορίδα, *aut ſimile.*

COLERE. Att. XIII. 30. a *te colendus* eſt. Iſtae autem κολακεῖαι non longum abſunt a ſcelere. ad Div. VI. 12. amor *cultus* a te diligentiſſime. * Leg. II. 16. *de* riti-

Fin.

Fin. V. 1. *de Attico:* Ita *ſe* Athenis *collocavit*, ut ſit paene unus ex Atticis. Phil. II. 39. *collocatos* in agro Campano mimos. * *collocare* pecuniam *dicuntur, qui agros aut metalla emunt, aut foenori dant. vid. v. c.* Manil. 7. Off. II. 12. Caecin. 4. *noſtri, ſein Geld anlegen. Unde eleganter Cicero ſaepe hac dicendi forma utitur,* beneficium collocare. Phil. III. 2. *collocare* patrimonium in ſalute reipubl. i. e. *impendere in ſalutem reipubl., quae pecunia non perit. Hinc ductum etiam illud* Verr. V. 14. aedilitas recte *collocata.* * *pro eo, apud nos dicimus, einquartieren. Unde variae formae ducuntur.* Verr. I. 24. comites ejus item apud ceteros hoſpites *collocantur.* Tuſc. V. 1. totos ſe in optimo vitae ſtatu *collocarent.* Coel. 20. ſe in meretricia vita *collocavit.* Off. I. 44. *collocare* ſe totum in cognitione et ſcientia.

COLLOCUPLETARE. Her. II. 18. *ſed ibi variant libri quidam ſcr. et edd. Sed eſt etiam c.* 29.

COLLYBUS. Att. II. 6. in *collybo* eſt detrimenti ſatis. Verr. III. 78. deductiones fieri ſolebant primum pro ſpectatione et *collybo,* (*h. e. permutatione pecuniae l'agio*) - - nam *collybus* eſſe qui poteſt, cum omnes utantur eodem genere numorum.

COLOR. *ornamenta orationis.* Qu. Fr. II. 15. pingam *coloribus* tuis, penicillo meo. Or. III. 25. ornatur oratio genere primum et quaſi *colore* quodam et ſucco ſuo. Sic ibid. 52. *color* orationis *oriri dicitur e tribus generibus, ſublimi, medio, et tenui.* * Brut. 44. veritatis *color.* ibid. 46. urbanitatis *color.*

COLORATUS. Br. 48. oratio urbanitate *colorata.*

COLUMNA. Sext. 8. adhaereſcere ad *columnam.* Columna Menia *in foro fuit, ad quam Triumviri capitales de furibus et ſervis ſupplicia ſumebant, uti Aſconius tradit, ad Divin. in Caecil.* 16. *adde, et de debitoribus, qui ſatisfacere non poſſent, qui ſunt furibus ſimillimi. Nam h. l. quidem de obaerato ſermonem eſſe, nullum eſt dubium. cf. inprimis* Cluent. 30. *ubi de Q. Manilio IIIviro capitali:* Ex petulanti atque improbo ſcurra, in discordiis civitatis, ad eam *columnam,* ad quam multorum conviciis deductus fuerat, cum ſuffragiis populi pervenit. *v. ibi Manut.* Adhaereſcere ad columnam *igitur eſt, propter aes alienum ad columnam Meniam deduci, nec ſolvere debitum poſſe: allegoria ducta ab his, qui in columnis maritimis adhaereſcunt, h. e. ad eas illiſi naufragium faciunt.*

COLUMNARIUM. Att. XIII. 6. *columnarium* vide, ne nullum debeamus: quamquam mihi videor audiſſe a Camillo commutatam eſſe legem. *Eſt autem vectigal, quod ſolvitur pro columnis ſingulis, inſtitutum, ut videtur, lege ſumtuaria Caeſaris, quod nimii ſumtus in columnis fierent. vid. Burman. de vectig. R. p.* 205.

COLUMNARIUS. ad Diverſ. VIII. 9. Nolo te putare, Favonium a *columnariis* praeteritum eſſe. Optimus quisque eum non fecit. *Apparet, fuiſſe de plebe homines, nullius pretii, iique aut propterea columnarii dicti, quod ibi rei eſſent, (vid. Columna) ut videtur Manutio ad h. l. aliisque, aut, quod potius crediderim, quia circa eam columnam otii fallendi cauſa verſarentur, ſimiles ſubroſtranis et ſubbaſilicanis, quos et ipſos inde dictos ſcimus, quod pro roſtris et ad baſilicas eſſe ſolerent. Comprehenduntur* turba forenſi, plebe urbana, *de qua ſaepe Cicero.*

COMEDERE. Att. VI. 1. numos alicujus *comedere.* ad Div. IX. 20. ne tua bona *comedim, antique pro* comedam: *de qua forma v. Heinſ. ad Virg. Aen. XII.* 801. Bona ſua comedere, etiam ad Div. XI. 21. *occurrit.*

COMIS. Fin. II. 25. *comis* in amicitiis tuendis. *Ceterum qui*

tempus. Phil. XI. 6. quorum alter *commentatus* est mimos, alter egit tragoediam. ad Div. VII. 1. te ipsum, qui id jam multos annos *commentaris*, docebo profecto, quid sit, humaniter vivere. Br. 90. declamitantem *commentari*. Tusc. III. 13. futuras mecum *commentabar* miserias. Phil. III. 14. multos menses de libertate pop. Rom. *commentati* atque meditati. Div. I. 41. commentari *dicuntur magi Persarum, cum conveniunt et inter se de rebus suis colloquuntur et deliberant*. Or. III. 23. *de magistro Samnitium gladiatorum dicitur* commentari. **particip.* commentatus, *passive* Brut. 88. sua *commentata* et scripta.

COMMENTARIOLUS. Fin. IV. 4. ne necesse sit, iisdem de rebus semper quasi dictata decantare, neque a *commentariolis* suis discedere. h. e. *a libellis, in quos praecepta de philosophia memoriae causa congessimus*.

COMMENTARIUS. Rabir. Perd. 5. *Commentarii* Regum, *sunt libri, in quibus leges, etc. Regum scriptae sunt, ut illa constitutio de judicando perduelle. Sed* Commentarii *in genere sunt libri, in quibus memoriae causa res perscribimus quascunque, unde de tabulis acceptorum et expensorum, de tabulis censoriis, libris Pontificum saepe dicitur.*

COMMENTATIO. *pro meditatione et exercitatione,* v. *Commentari.* Tusc. II. 18. Or. I. 33. Tusc. I. 30. *extr. commentatio* mortis. ibid. III. 16. *commentatio* parendi.

COMMEO. Nat. D. I. 11. animum esse per naturam rerum omnem intentum et *commeantem*.

COMMERCIUM. Verr. III. 40. *commercium*, in eo agro Panormitanis non est: *pro potestate emendi agros.* cf. II. 49.

COMMETIRI. Inv. I. 26. *commetiri* cum tempore, h. e. *comparare.*

COMMINUI. Att. IV. 8. re familiari *comminui.* *Off. II. 11. quem C. Laelius Praetor fregit et *comminuit.* **notabilis est etiam haec forma,* ad Div. XIII. 12. non ut aliquid *de* commendatione illa *comminuam*.

COMMISCEO. Nat. D. II. 51. *commiscendorum* corporum libido.

COMMISSIO. Att. XVI. 5. *commissione* Graecorum frequentiam non fuisse: *sunt ludi graeci, certamina Graecorum, in quibus graeci homines, aut certe habitu graeco committuntur. Itaque pergit Cicero:* quod quidem me minime fefellit. Scis enim, quid ego *de graecis ludis* existimem. conf. *ibid.* XIII. 25.

COMMISSURA. Nat. D. II. 55, *commissurae* ossium, etc.

COMMITTERE. Fin. III. 2. ludis *commissis*: i. e. *coeptis.* **Simpliciter pro* scelus committere. Rosc. Am. 20. cum verisimile erit, aliquem *commisisse.* *Cluent. 37. *committere* multam, *pro facere, quo multa dignus fias, etc. Hinc saepe dicitur pro eo, quod nos dicimus: es verfehen. ut* Verr. I. 43. nemo *committeret.* Rosc. Am. 5. *committitur* judicium inter sicarios, *pro habetur. ducto tropo a pugna, quae committi dicitur.* **Sich wohin wagen.* Rosc. A. 23. *committere* se in conclave. Verr. II. 4. *committere* se in conspectum populi. Sext. 54. se theatro populoque Rom. *commiserit.* **Elegans est etiam haec ratio.* Verr. I. 32. *committere* incommoda sua legibus et judiciis. h. e. *non ipsum vindicare, sed judicio persequi injurias suas.* **Est etiam pro perdere, cum committimus, ut aliquid pereat.* Verr. I. 10. II. 14. hereditas *commissa, eine Erbschaft, die verfallen ist. Sic* Flacc. 21. *commissa* fiducia. *ein verfallenes Pfand,* hypothecae *commissae, ut est* ad Div. XIII. 56. *hinc ducitur elegans ratio* pro Dom. 57. devotio convicta et *commissa*; *cum accidit id, quod voto suscepto a Diis consequi volumus.*

COMMODARE. Verr. IV. 42. nomen suum alicui ad translationem

etiam sua sponte de te *communicare* solet: *ad me referre, deliberare.* Acad. IV. 1. itaque privabo illum potius debito testimonio, quam id cum mea laude *communicem.* Or. I. 15. *communicare* cum aliquo, *pro consulere aliquem.* Rosc. Am. 40. 49. *res et ratio cum aliquo* communicari *dicitur, quem socium in commodis aut negotiis sumimus.* ad Div. XV. 21. inimicitias mecum *communicasti.* i. e. *inimicos meos pro tuis habuisti.*

COMMUNIS. *vulgaris. quoad quae omnibus communia sunt, vulgaria habentur, et adeo contemnuntur.* ad Div. I. 9. abhorrent a praeceptis *communibus.* ibid. VII. 1. *communes* mimos spectarent semisomni. *Or. 33. *commune* judicium, *de judicio populi.* Dom. 18. *communia* tempora, *quae ad universam rempublicam pertinent.* Balb. 5. *communis* imperii fines, i. e. *nostri, Rom.* Sext. 1. *communis* libertas. ibid. 6. *communem* salutem reficere. Planc. 14. *communis* ille sensus in aliis fortasse latuit. h. e. *alii fortasse dissimularunt dolorem, qui ad omnes pertinebat.* Or. III. 29. quid in *communi* mente quasi impressum sit, *est notio confusa, quam omnes habent, et quam evolvit philosophus.* Pis. 38. *communis* salutatio. h. e. *qua in omnes utimur, etiam ignotos.* Or. II. 77. *commune* exordium, *quod multis orationibus praemitti potest, et est in vitio.* ibid. 17. *communes* literae, *sunt artes liberales, quibus omnes operam dare solent.* Orat. III. 27. locus *communis dicitur a rhetoribus, qui rem omnem ad genus refert, adeoque ad omnes formas pertinet. ut* Verr. II. 46. *est locus publicus, ut forum, theatrum, porticus,* etc. Phil. II. 4. homo vitae *communis* ignarus, *ein Mensch, der nicht zu leben weiss, ut nos dicimus, qui nescit, quae omnibus, etiam inimicis, officia tribuenda sint, et vulgo tribuantur.* Or. I. 49. versatus in caussis forensibus atque *communibus. Tironum caussa monendum est,* communia *dici, quae ad plures pertinent, adeoque* communia *dici posse etiam, quae* vulgaria *alias dicuntur, ut supra notamus. Quid enim sunt communia praecepta, a quibus Ciceronis de Oratore libri abhorrent, nisi vulgaria, quae in vulgaribus rhetoricis libellis occurrunt? Est tamen etiam aliquid inter* vulgaria *et* communia *discriminis.* Vulgaria *dicimus, quae communia sunt omnibus, sed ita, ut hoc ipso verbo contemtum eorum significemus.* Communia *autem et ipsa ad plures, atque adeo ad omnes pertinent, sed sine contemtu. Sic dicimus* communem sensum, communem rationem, communia praecepta, communia mala, vitium commune, *sed simpliciter respicimus ad id, quod ad plures aut ad omnes pertinet.* *Communia omnia *habent significationem amicitiae.* ad Div. V. 21. nam tecum mihi esse *communia omnia,* ita quae opto contingant, ut vehementer velim: *ita locum bene constituit Graevius. Sed sensus. est: tibi amicissimus et familiarissimus esse cupio.* *Verr. II. 46. 63. *Commune* Siciliae, i. e. *universam Siciliam.* Verr. I. 33. *Commune* Milyadum. *Vid. de hac forma Heins. ad Ovid. Met. XII.* 7.

COMMUNIO. Mil. 36. bona, fortunas meas ac liberorum meorum in *communionem* tuorum temporum contuli: *tecum communicavi.*

COMMUNITAS. Fin. III. 20. *communitas* naturalis. ib. *communitas* civilis. ib. V. 14. prima *communitas* naturae. Off. I. 7. vitae *communitas.* ibid. 16. *communitas* et societas humana. *Top. 6. res disjuncta a *communitate,* i. e. *a genere ad speciem traducta, aut, in definitione, adjectis propriis ad communia.*

COMMUTABILIS. Inv. I. 18. *commutabile* exordium.

COMMUTARE. *cum abl. sine praepos.* Agr. I. 5. possessionis invidiam *pecunia commutent. ubi v. Turnebus. add. Drakenb. ad Liv. XLII.*

habere, aut certe molestiae, ut aeque cara esse ac propinqua videantur. *Fontej. 1. Socii gallicorum bellorum *pericula populo R.* coriis remisque *compensarunt.*

COMPERENDINARE. Act. I. Verr. 11. *est jubere, reum iterum adesse, ut causa secunda vice agatur, et quidem in diem perendinum, ut tradit Asconius. cf. Comperendinatus.*

COMPERENDINATIO et COMPERENDINATUS. Verr. I. 9. Brut. 22. unum, quasi *comperendinatus*, medium diem fuisse.

COMPERIRE. Att. I. 14. Clodius - - me tantum *comperisse* omnia, criminabatur. *Cicero in causa Catilinaria crebro dixerat,* comperi omnia. *Ea res locum dedit dicteriis in Ciceronem, cum eum omnia comperisse risus causa dicerent. v. Casaub. ad h. l.*

COMPETITRIX. Mur. 19. habui scenam *competitricem. Eleganter. Antonius scenam argentatam in ludis dederat, collega Ciceronis in aedilitate: hinc metuebat Cicero, ne scena illa plus apud populum in petitione valeret, quam ipse, et scena petere consulatum pro Antonio videbatur.*

COMPILARE. Mur. 11. sapientiam *ab* ipsis *compilavit.*

COMPINGI. *coërceri, includi.* Or. I. 11. in judicium et conciunculas tamquam in pistrinum aliquod detrudi et *compingi.* Attic. VIII. 1. Apuliam amiserat culpa sua, in Picenum se *compegerat.*

COMPITALIA. Att. II. 3.

COMPITALITIUS dies. Att. VII. 7. ludi *compitalitii*, Pison. 4. *solemnia, quae in compitis agebantur.*

COMPLECTI. ad Div. II. 6. Si *complecti* hominem volueris. ibid. 8. da te homini: *complectetur*, mihi crede. cf. ibid. 13. *dicitur de his, qui aliquem in amicos recipiunt, et liberaliter, beneficeque tractant. Hinc* Lael. 15. fortuna quos *complexa* est. *item* Phil. V. 16. causam eam *complexus* est, *pro ad eas partes accessit.* *in *agricultura, et re hortensi* complecti terram *dicitur eleganter de plantis, quae convalescunt, adhaerescunt, comprehendunt, bekleiben: hinc ductum videtur hoc* Tusc. II. 4. cum philosophia *complexa* est naturam. *sequitur* insedit. * *pro* concludere *in syllogismo est* Invent. I. 40. *quemadmodum ipsa conclusio dicitur* complexio. *ubi vid.* *Tusc. I. 22. Deum cogitatione *complecti* non possumus, *wir können uns Gott nicht vorstellen.* *ad Div. VI. 6. literis *complecti, de re aliqua scribere, de poëtis et historicis.* *Att. II. 6. Sic *complexus* sum otium, ut ab eo divelli non possim. *sic delector, sic frui cupio otio.* * *consequi.* ad Div. X. 12. eam facultatem habes maximam, quam cum *complexus* es, tene. * *adjungere.* Pis. 31. *complecteris* amplissimos viros ad tuum scelus. * *passive est* Tusc. V. 14. in eo genere, quo vita beata *complectitur. ubi vid. Davis. Sic* Rosc. Am. 13. quo uno scelere omnia scelera *complexa esse* videantur.

COMPLEMENTUM. Or. 69. *complementa* numerorum, *sunt verba inania, quae inserciuntur periodis, ut eo numerosior cadat oratio, ut Asiatici facere solebant.*

COMPLERE. *pro absolvere,* ut Graeci πληρῶσαι, Inv. II. 56. *extr.*

COMPLETUS. *plenus.* Verr. V. 57. *completus* mercatorum carcer.

COMPLEXIO. ad Herenn. IV. 14. *est genus figurae, dictum inde, quod duo genera exornandi complectitur, ut ibi ostenditur.* ibid. *est de contractione duarum literarum in unam.* *Inv. I. 34. *ponitur pro* conclusione syllogismi, *quae inde complexio dicitur, quia propositionis et assumtionis conceptus non communes complectitur.* * *genus argumenti, quod* dilemma *dicunt alio nomine.* Inv. I. 29. *complexio* est, in qua utrum concesseris, reprehenditur ad hunc modum: si improbus est, cur uteris, sin probus, cur accusas.

*Or.

duxerat, cum eo verbo nemo ante in tali re usus esset. * Fin. V. 9. una *comprehensione* omnia complecti. * Brut. 8. *comprehensio* verborum, *est periodus*. cf. Or. 67. Brut. 44. * Nat. D. II. 59. *comprehensio* rerum consequentium cum primis, *est, cum intelligimus, quid ex quoque sequatur.*

COMPRESSE. *tenuiter, breviter.* Fin. II. 6. quod latius loquerentur rhetores, dialectici autem *compressius*.

COMPRESSIO. Brut. 7. crebris sententiis, *compressione* rerum breves et ob eam ipsam causam interdum subobscuri.

COMPRIMERE. *occultare, celare.* Dom. 8. Verr. II. 77. Att. V. 21. *comprimere* frumentum. ibid. X. 4. delicta alicujus *comprimere*. * *ad silentium redigere.* Fin. II. 17. qui animi conscientiam non curet, quam scilicet *comprimere* nihil est negotii. * *coercere, domare, reprimere.* Phil. II. 9. impetum oppilatis scalis *comprimere*. Nat. D. II. 59. *comprimere* gestientem. Fat. 5. naturam ita esse edomitam atque *compressam* doctrina.

COMPROBARE. Nat. D. II. 3. numen Deorum *comprobare*: h. e. *credere, deos esse.*

COMPROMISSUM. *est, cum utraque litigantium pars promittit, se arbitri sumti sententia staturam, ni fecerit, certam pecuniam, ut in sponsione, amissuram.* v. *Compromittere.* Rosc. Com. 4. quid ita de hac pecunia - - de tuarum tabularum fide *compromissum* feceris, arbitrum sumseris, etc. Verr. II. 27. judicium de *compromisso*. Verr. II. 27. poenis, *compromissisque* interpositis HS. CCC extorquenda curavit: quodque judicium secundum Heraclium de *compromissis* factum erat, etc. *Sed quoniam illud genus compromissi inde dicitur, ut ex notatione intelligitur, quod uterque promittit et inter eos de re convenit, compromissum in genere dicitur omne id, de quo inter duas partes convenit. Sic* ad Div. XII. 30. Sed a magistris (auctionis) cum contenderem de proferendo die, probaverunt mihi, sese, quo minus id facerent, et *compromisso* et jurejurando impediri.

COMPROMITTERE. *dicuntur, inter quos de re quacumque convenit, quique aliquid de communi sententia statuunt se facturos, interposita arbitraria poena.* Qu. Fr. II. 15. tribunicii candidati *compromiserunt*, HS. quingenis in singulos apud M. Catonem depositis, petere ejus arbitratu, ut qui contra fecisset, ab eo condemnaretur.

COMPUNGERE. Or. II. 38. *compungere* se suis acuminibus: *de dialecticis, in primis Stoicis, dicitur, qui dissolvere inexplicabilia a se reperta ipsi non possunt. Sed de stigmate notatis* Off. II. 7. *compunctus* notis Threiciis.

CONARI. *pro posse, conari cum effectu, sive pro actione ipsa.* in Caecil. 14. *de Hortensio:* numquam ullo artificio me pervertet, numquam ingenio me suo labefactare atque infirmare *conabitur*. *Sic* Verr. II. 14. leviore illo artificio aggredi *conatur*, *pro* aggreditur. * *in animum inducere, decernere.* ad Div. V. 4. qua inductus ad te scribere *sum conatus*.

CONCALLEO. Nat. D. III. 10. *concalluit* manus opere.

CONCEDO. *permitto.* Agr. I. 1. agros *concedere*. *v. et Concessio.* * *cedo.* ad Div. IV. 3. *concedo* nemini, qui majorem ex pernicie reip. molestiam traxerit. Att. XIV. 18. neque ei quidquam *in* desperatione *concedo*. Verr. II. 44. ut vix Apronio *de* familiaritate *concedere* videatur. Rosc. Am. 40. *de* arte *concedere*. *Huc pertinet locus* Catil. I. 9. *ubi Graevius habet* cedere, *maleque negat,* concedere *sic dici.* * *condonare.* Verr. I. 49. quid est aliud, peccata *concedere* omnibus? cf. Or. III. 51. Rosc. Am. 1. neque temere dicto *concedi* potest. ad Div. V. 6. non putat, se sustinere posse causas multorum, si tibi,

CON-

CONCINNE distributus, Or. II. 19. *est e dialecticorum praeceptis.*

CONCINNITAS. Or. 25. illam autem *concinnitatem*, quae verborum collocationem illuminat his luminibus, quae Graeci σχήματα appellant, etc.

CONCINNITUDO. Inv. I. 18. *eadem, quae* concinnitas.

CONCINNUS. Or. 19. fententias *concinnas* magis exquirunt, quam probabiles philofophi. h. e. *quae magis propter acumen placeant, quam veritatem.*

CONCIO. Att. IV. 2. *concionem* alicui dare, *dicuntur magiftratus, cum privatum hominem, cui ex roftris cum populo agendi poteftas non eft, in concionem producunt, eique dicendi poteftatem faciunt.* *oratio ad populum.* ad Div. X. 33. epiftola *concionibus fimilis. ibid.* II. 12. ita tumultuofae *conciones* afferebantur. * Or. II. 48. funebris *concio*, fc. *in qua laudatio habetur.*

CONCIONALIS. Qu. Fr. II. 5. Senatus clamor prope *concionalis.* Att. I. 16. *concionalis* hirudo aerarii, mifera ac jejuna plebecula.

CONCIONARI. Tufc. I. 49. velut e loco fuperiori *concionandum*: *de re, quae graviter dicenda eft.* * Sext. 55. *de hiftrionibus dicitur, quia clara voce agunt, ut ii, qui pro roftris concionantur.*

CONCIONARIUS populus. Qu. Fr. II. 3.

CONCIONATOR. Catil. IV. 5. *homo turbulentus, populum concitans concionibus.*

CONCIPERE. Qu. Fr. II. 15. negat enim Trebatius, in tanta multitudine eorum, qui una effent, quemquam fuiffe, qui vadimonium *concipere* poffet. h. e. *formulam dare, qua vadimonium promittitur, quod eft proprium JCtorum.* * *excogitare.* Har. Refp. 26. *conceptum* eft juftitium et meditatum. *Graev. e Franc. malebat* conceptum. *Sed v. Concoquere. hinc pro confequente ponitur,* h. e. *pro ipfo facto.* Tufcul. I. 30. qui fraudes *conceperint.* * *concipi pro oriri.* Nat. Deor. III. 36. *conceptus* a fe ipfo dolor, *opponitur immiffo divinitus.* * *contrahere.* Act. I. in Verr. 16. *concepta* huic ordini turpitudo.

CONCISIO. Partit. 6. *eft oratio per incifa, caefim facta vel fufa.* cf. Or. 67.

CONCISUS. Or. II. 14. disputationes anguftae et *concifae.* Or. 13. *concifus* minutis numeris, i. e. *utens membris brevibus, etfi numerofis et venuftis, fine periodis.*

CONCITATIO. Tufc. V. 15. 16. *concitationes* animi: πάθη.

CONCITUS ad rixam. Caecin. 5. i. e. *litigiofus, rixofus.*

CONCLAMARE. Phil. VI. 1. cum vos (*de populo*) univerfi una mente atque voce iterum a me confervatam effe remp. *conclamaftis.* Flacc. 7. quod Mithridates - - fe velle dixit, id futores et zonarii *conclamarunt.*

CONCLUDERE. Div. I. 32. rationem *concludere.* Or. 51. abfolute *concluderetur* oratio. v. *Abfolute. vid. et* ad Div. XII. 16. *et ibi not.* * Acad. IV. 26. quatuor funt capita, quae *concludant*, nihil effe, quod percipi poffit.

CONCLUSE. Or. 53. *conclufe* apteque dicere: *de numerofa oratione in claufulis periodorum.*

CONCLUSIO. Or. II. 8. *conclufio* verborum, *eft periodus, in qua verba numerofe collocata funt.* cf. ibid. III. 44. Or. 50. *conclufio* fententiarum *eft, cum fententiae apta periodo comprehenduntur.* Inv. I. 29. fimplex *conclufio, quid fit?*

CONCLUSIUNCULA. Acad. IV. 24. *conclufiunculae* fallaces. Tufc. II. 18. *conclufiunculae* contortae et minutae.

CONCLUSUS. Or. 5. *conclufa* oratio, *eft ftructa, numerofa.* Or. I. 42. *conclufa* artibus *dicuntur, quae ad formam artis redacta funt.* Verr. II. 82. facinus crudelitate perfectum et *conclufum.*

proferam: *ubi Hotomannus malebat* concursationes. *v. Concurrere.*

CONCURSUS. *tumultus, Auflauf.* Sull. 5. lapidatio atque *concursus.* Catil. I. 1. *concursus* bonorum. *Hinc et illud* Acad. IV. 22. sustinere non potuit *concursum* omnium philosophorum, sc. *contra disputantium.* * *structura.* Orat. III. 43. *concursus* verborum hiulcus. * Dejot. 10. *concursus* facere, *de eo, quo conspectu homines concurrere solent.* * *multitudo.* ad Div. VII. 33. *concursus* occupationum. Fin. IV. 34. *concursus* honestissimorum studiorum.

CONDECENTIA. Or. III. 52. *Pearcius autem e Codd. MSS. restituit* decentia: *quod illud nullam auctoritatem idoneam habet.*

CONDEMNARE. Verr. V. 69. omnium mortalium sententiis *condemnavi,* i. e. *feci, ut condemnaretur, de accusatore: ut alii quoque dixere. Plin. XXXIV. 2. Verres, quem Cicero damnaverat. Livius VII.* 16. *extr. etc. ibid.* II. 8. sibi *condemnat,* Veneri absolvit: h. e. *absolvit quidem, ne quid Veneri dare cogatur, sed tamen cogit, sibi dare, ut absolvatur.* Caecin. 31. *condemnari* sponsionis. * Cluent. 22. nullo praejudicio facto ex ipsa caussa *condemnare.*

CONDERE. Verr. V. 29. *condere* in carcerem. * *condere* alicujus laudes. Att. I. 16. i. e. *celebrare. v. Burm. ad Albinov.* 343.

CONDICERE. ad Div. I. 9. *denunciare alicui, nos ad coenam venturos. Nostri: Sich zu Gaste bitten. v. Hotom. ad Rosc. Com.* 9.

CONDIMENTUM. Qu. Fr. I. 1. §. 7. multis *condimentis* humanitatis mitigare.

CONDITUS. *repositus ad usus futuros.* Verr. II. 2. id non apud eos nasci, sed domi *conditum* putaremus. Mur. 24. ut ei jam domi *conditus* consulatus putaretur: *et sic saepe.* Nat. D. II. 60. *condita* vetustati.

CONDITOR. Sen. p. R. 6. *conditor* convivii.

CONDITUS. *suavis.* Brut. 48. nemo suavitate *conditior.* ibid. 29. nisi id, quod dicitur, sit voce, vultu gestuque *conditius.*

CONDITIO. *status hominis.* Off. I. 13. infima *conditio* est servorum. * *voluntas alterius; arbitrium, quod nobis praescribitur,* etc. Verr. III. 62. venire ad *conditiones* alicujus, *prosaeere, quod quis vult.* Quinct. 6. perduceret eum ad suas *conditiones.* Att. IX. 15. utar *conditione* Caesaris, *qua sc. mihi veniam dare vult. ibid.* VIII. 15. *accedere* ad conditionem: i. e. *accipere. ibid.* VII. 13. tempus *conditionum* amissum est. * *pactio, transactio.* Act. I. in Verr. 6. mansit in *conditione.* ad Div. VI. 2. armis conditione positis. Off. I. 7. sunt privata nulla natura, sed aut veteri occupatione, aut lege, pactione, *conditione,* sorte. cf. Quinct. 22. * *jus.* Quinct. 28. *conditione* pari uti. Verr. I. 54. *conditione* optima *esse dicuntur in redimendo, qui praecipuum aliquod jus habent redimendi, ut ad ipsos potius, quam ad alios res redimenda perveniat, ein Vorrecht, jus προτιμήσεως.* Agr. III. 2. optima *conditione* praedia: *pro quo dicitur saepissime* optimo jure. * *Sed* Verr. II. 59. optima *conditione* locare, *est quam minimo pretio.* Q. Fr. II. 2. bona *conditio, de emtione.* Att. XII. 3. Vecteni *conditio* semisse: *versura a Vecteno sub usuris semissibus.* * *natura rei.* Marcell. 4. a quo *conditio* visque victoriae devicta est. ibid. 2. quae naturam et *conditionem,* ut vinci possent, habebant. * *largitio.* Qu. Fr. I. 1. nullius pecuniae *conditione* ab integritate deduci. Manil. 23. quibus *conditionibus,* quibus jacturis homines in provincias proficiscantur. *Ita scilicet capio: nam* conditio *ponitur pro eo, quod est in conditione. J. Fr. Gronovius autem de Sest. IV.* 4. *extr. pactiones, cautionibus et syngraphis factas, interpretatur: sed addit: promissa pe-*

CON-

CONFERRE. *de discente.* Lael. 1. me ad Pontificem Scaevolam *contuli.* * Planc. 14. *conferantur* multa in eum. *ibid.* aliorum dicta in me *conferuntur*: h. e. *mihi tribuuntur, tamquam a me profecta.* Verr. III. 12. *conferre* capita, *est clanculum deliberantium.* * Or. III. 61. *conferre* causam in tempus, h. e. *in causa dicenda se accommodare ad temporis rationes.* * Verr. V. 30. supplicia - - ad tuum, non ad populi Romani tempus *conferes*? h. e. *sumes tibi supplicia, cum tibi placuerit, non cum utilitas reip. postulat.* * Planc. 19. non possum magis *pedem conferre*, ut ajunt, aut propius accedere. * Lig. 1. orationem ad misericordiam *conferre, est abstinere a defensione, et uti deprecatione, loco defensionis.* * *convertere.* Sull. 14. Vos me ab omnibus cogitationibus ad salutem reipubl. *contulistis. Sed Graevius legendum censebat ex Pal.* 9. convertistis, *praeter necessitatem. Nam* conferre *Ciceroni dici pro* convertere, *cum illud docet, quod antea propofuimus ex* Ligar. 1. orationem ad misericordiam conferre: *in quo commode* conferre *per* convertere *explices: sed etiam haec:* Marcell. 6. Dii spem salutis ad clementiam victoris et sapientiam *contulerunt.* Phil. XII. 3. *conferre* se in salutem reipubl. Off. III. 20. ex homine se *conferet* in beluam. *ut Ovid. Met. XII.* 145. corpus Deus aequoris altam *contulit* in volucrem. * ad Att. XIII. 12. rem ad me *esse collatam, pro delatam, nempe ad arbitrium meum, ut de ea constituam.* * Att. XIII. 19. Academica cum Catulo, Lucullo, Hortensio *contuleram.* * *deliberare.* ad Att. XVI. 3. coram hoc *conferemus*, atque de hoc deliberabimus.

CONFERTUS. Tusc. III. 19. liber *confertus* voluptatibus: h. e. *in quo de nulla re, nisi de voluptatibus, agitur, s. in quo multa de voluptate disputatio est.*

CONFESSUS. *passive.* Verr. III. 56. res *confessa.*

CONFICIENS. Flacc. 14. civitas *conficientissima* literarum: *diligenter referens omnia in literas.*

CONFICIO. *facio.* Verr. IV. 45. *conficere* sacra. * *efficio.* Partit. 26. causa *conficiens.* Inv. I. 55. mitem *conficere.* * *interficio.* Mil. 14. sica illius me paene *confecit.* * *absumo.* Sext. 51. ornamenta equestris ordinis *confecit.* * *comparare, cogere.* Flacc. 9. *conficiendae* pecuniae ratio. * Quinct. 15. praeconis vox praedicat, et pretium *conficit, definit.* * Att. XIII. 17. *conficiamus* hortos: i. e. *negotium de hortis.*

CONFIDENS. in malam partem dicitur consuetudine, fidens in bonam. Tusc. III. 7.

CONFIERI. ad Div. IV. 5. per quos consolatio *confieri* debet. *v. Graev. et Oudendorp. ad Sueton. Caes.* 20. *Heins. ad Virgil. Aen. IV.* 116.

CONFIGO. Har. Resp. 5. ducentis *confixus* SCtis: *in quem SCta facta sunt.* cf. Phil. XII. 7. * Phil. VII. 2. cogitationes in reipubl. salute *configere, pro defigere. v. et Confixum.*

CONFIRMARE. Quinct. 11. cum te ipse *confirmasses*: h. e. *cum, quantumvis obstrepente pudore, aliisque dubitationibus, tamen statuisses, fortis esse, et appellare hominem de pecunia.* * *animum addere. ibid.* 25. tum mihi Roscius - - *confirmandi* mei causa dixit. Fin. V. 32. iste locus tibi est *confirmandus.*

CONFIRMATUS. *certus, vel valde probabilis ac credibilis.* Inv. II. 11. quod eo *confirmatius* erit.

CONFIRMATIO. *institutio.* Arch. 7. cum ad naturam eximiam atque illustrem accesserit ratio quaedam *confirmatioque* doctrinae: *pro quo cum aliis, uti Graevio, edidimus* conformatio doctrinae. *v. not.* Fin. V. 15. inventa vitae via est *confirmatioque* omnium officiorum: *sed et hic praetulerim, quod alii malunt,* conformatio.

CON-

CONGIARIUM. Att. X. 7. *vulgo dona, quae inter populum urbanum distribuuntur: res a frumentariis largitionibus ortum traxit: de quibus vid. Spanh. de Usu et Pr. num. T. II. p. 529. qui recte monet, h. l.* congiarium *dici de eo, quod postea* donativum *dictum est: quia militibus illud congiarium datum.* ad Div. VIII. 1. *congiario* donatus a Caesare. *ubi v. not.*

CONGLACIO. ad Div. VIII. 6. Curioni tribunatus *conglaciat. nil tribunatu agit.*

CONGLOBATUS. *frequens et densus.* Partit. 16. maxime valent definitiones *conglobatae* et consequentium frequentatio.

CONGLUTINARE. *componere, conjungere.* Or. I. 42. dissoluta et divulsa *conglutinare, dicitur de eo, qui aliquid in artis formam redigit.* Phil. III. 11. totus est ex audacia, petulantia, etc. *conglutinatus.* Att. VII. 8. amicitias *conglutinare.*

CONGLUTINATIO. Or. 23. *conglutinatio* verborum: *de structura et collocatione.*

CONGRESSUS. Coel. 8. *congressu* et constituto de injuriis experiri, *est id, quod Cicero* Quint. 11. intra parietes experiri *vocat, et opponit* summo juri: non, si quid in controversiam veniret, aut intra parietes aut summo jure experiretur. *ad quem l. v. Hotomannus: qui docet, moris fuisse, ut ante, quam in jus irent, viderent, si privatim, ascitis amicis et disceptatoribus domesticis, res componi posset.*

CONGRUENTER. *apte ad rem et causam.* Or. III. 10. *congruenter* dicere.

CONJECTIO. Div. II. 63. *conjectio* somniorum, i. e. *interpretatio.*

CONJECTOR. Div. II. 65. *interpres somniorum, portentorum, etc.*

CONJECTURA. Muren. 4. *conjecturam* de tuo ipsius studio *ceperis.* Div. II. 26. *Conjectura* omnis in multas ac diversas, aut etiam contrarias partes *diducitur.*

CONJECTUS oculorum. Planc. 8.

CONJICIO. Or. III. 50. *conjicere* se in versum mente ac voluntate, *de eo, qui versus facere cogitat.* * Catil. I. 6. petitio ita *conjecta*, ut vitari non posse videretur. v. *Petitio.* Sext. 18. oratio improbe *conjecta* in clarissimos viros. * Mil. 19. *conjicere* se in noctem. * Dom. 25. *conjecerit* Pompejum domum, h. e. *metu coëgerit Pompejum, domi manere.* * Her. II. 13. *conjicere* causam. i. e. *breviter et summatim exponere.* v. *Gell. XVII. 3. et ibi Gronov.* * Inv. II. 32. navis *conjecta* est in portum. sc. *tempestate.*

CONJUGATA. *quae dicantur?* Top. 3.

CONJUGATIO. συζυγία. Topic. 9. *quid sit?*

CONJUNCTIO. Fat. 6. *conjunctio* ex repugnantibus, *est genus enunciationis.* sc. *in qua est antecedens et consequens.* conf. c. 8. *init.* * Divin. II. 14. 15. naturae *conjunctio, est* συμπάθεια. * *coitus.* Off. I. 4. *Conjunctionis* appetitus.

CONJUNGERE. Manil. 9. bellum *conjungere, dicuntur, qui foedus ineunt belli gerendi causa.* Quir. p. R. 7. causam meam cum communi salute *conjunxit.* i. e. *dixit, salutem communem a mea pendere.* Or. 44. *conjungere* vocales, i. e. *pronunciando alteram elidere.* Pis. 9. quem ego cum Deorum laude *conjungo*, i. e. *Diis similem puto.* * Vat. 10. *conjunctus* cum rep. i. e. *laborans pro rep.* * Cluent. 44. *conjunctum* cum re judicium: i. e. *verum.* * Verr. IV. 65. *conjunctis* sententiis decernere: *pro quo Graevius habet* cunctis. * Verr. IV. 37. *conjuncta* cognatio, i. e. *propinqua.*

CONJURATIO. Catil. IV. 3. *haberi conjurationem* a civibus, numquam putavi.

CONNECTERE. Or. 71. *connectere* dissipata, *est numeris vincire.*

Nat. D. II. 65. si singula non movent, universe certe tamen inter se *connexa* et conjuncta debebunt. Fat. 7. hoc vere *connectitur*, *de enunciationibus ex antecedente, ut dialectici loquuntur, et consequente compositis.* *Acad. IV. 30. ipsum ex se *connexum* est. *Dicitur de enunciationibus identicis, quas hodie dicunt: Si lux est, lux est.*

CONNITI. Verr. III. 56. nervis omnibus *conniti*. Tusc. II. 21. *connisa* et progressa ratio.

CONNIVERE. Tusc. I. 49. *conniventem* somno consopiri. Coel. 17. blandimentis naturae sopita virtus *connivet*. *ibid.* 24. *connivere* in sceleribus hominum.

CONNUBIUM. Top. 4. quicum *connubium* non est. Connubium, *est matrimonium inter cives: inter civem autem et peregrinae conditionis hominem, aut servilis, non est* connubium, *sed* contubernium. *v. Boëthius ad h. l. Hinc in missionibus militaribus, ap. Gruterum, Sponium, Masseum et alios*, jus connubii *datur cum uxoribus, quas tunc habuissent, cum est civitas data: de quo vid. Masseum in Antiquit. Aquitan. Ep.* 1.

CONQUASSATIO. Tusc. IV. 13. *conquassatio* totius valetudinis corporis.

CONQUIRERE. *de uno.* ad Div. V. 9. ut terra marique *conquireretur*. cf. Verr. IV. 48. Or. I. 46. **pro quaerere.* Agr. II. 35. aliquid sceleris *conquirere*.

CONQUISITE. Her. II. 31. extr. *conquisite* conscripsimus: i. e. *diligentissime, nulla re praetermissa.*

CONQUISITIO. Prov. Cons. 2. exercitus durissima *conquisitione* collectus.

CONQUISITOR. ad Att. XIII. 21. *int. militum.*

CONSCIENTIA. *societas.* Philipp. II. 11. quis nomen meum in illius gloriosissimi facti *conscientia* audivit? *Fin. II. 22. *conscientia* stabilis.

CONSCINDERE. Att. VIII. 16. is [me ab optimatibus ait *conscindi*: i. e. *conviciis lacerari.*

CONSCISCO. Brut. Ep. 16. ante quam illud *conscivi facinus*: *de qua forma vid. Gronov. ad Liv. XXI.* 8.

CONSCIUS. ad Att. II. 24. *conscium de* his rebus esse.

CONSCRIBERE. *verbum militare, cum novi milites scribuntur, et in centurias describuntur.* Quir. p. R. 5. cum homines *conscribi* centuriarique vidissem: *quamquam ibi est de iis, qui a seditiosis hominibus colliguntur, et in centurias aut decurias conscribuntur, ut iis utantur ad depugnandum contra bonos cives. Sic dicitur etiam* describere, *de quo suo loco.* Planc. 18. haec profer, huc incumbe, Laterensis, decuriasse Plancium, *conscripsisse*, sequestrem fuisse, etc. *hic est de aliu, sed simili tamen re. Qui corrumpere populum student, cum in decurias describunt, et quid decuriis singulis daturi sint, pronunciant: illi autem, de quibus antea, in centurias describunt suos, ut pugnent. Itaque eodem loco pro* conscribere *dicitur etiam* describere. *Sic reperies etiam* in Sen. p. Red. c. 13. *et alibi.* * *Simul scribere*, Att. XII. 19. Balbus ad me cum Oppio *conscripsit*. Etiam ad Div. XI. 2. in epist. Bruti et Cassii vulgati habent non *conscripsissemus* haec tibi: *quod defendebat Nic. Rubenius ex altero loco. Sed Graevius e MSS. quibusdam recepit* scripsissemus. *Sed dicitur tamen etiam de uno pro* scribere, Verr. V. 4. *ubi tamen Graev. e Cod. rescribi volebat* scribere.

CONSCRIPTUS. Patres *Conscripti* Catil. I. 1. *dicitur pro* Patres et Conscripti, *ut docet Liv. L. II. c.* 1. *Antiqui* et *saepe omittebant, ut in illo*: de vi armatis hominibus, *et aliis.* Patres *sunt ii, qui sunt generis patricii,* Conscripti, *qui novo Bruti instituto ex equestri ordine, qui postea seminarium*

narium Senatus fuit, Senatui adscripti sunt.

CONSECRARE. Agr. I. 2. *consecravit* Karthaginem, i. e. *usum soli, quo Karthago stetisset, hominibus ademit, sacrum fecit, ne arari, inaedificarique posset.* *Leg. II. 2. patria, in qua omnia nostra ponere et quasi *consecrare* debemus. *Tusc. III. 1. ars Deorum inventioni *consecrata*, i. e. *tributa, adscripta.*

CONSECRATIO. Balb. 14. *consecratio* capitis: *genus legis sacrandae, cum scilicet caput ejus sacrum pronunciatur, qui contra legem fecerit.* vid. Ind. Legg. v. *Leges sacratae.* *Dom. 48. an *consecratio* nullum habet jus; dedicatio est religiosa? *Ad hunc locum disputat Graevius de discrimine inter* consecrationem *et* dedicationem: *quae tota disputatio hanc summam habet, ut* consecrationem locorum, ararum, agrorum *esse dicat,* dedicationem *autem* templorum, ararum, simulacrorum. *Sic a Clodio dicit* consecratam *esse* aream Ciceronianae domus, dedicatum autem simulacrum Libertatis in area. *In hanc rem etiam multa disputat Guther. Jur. Pont. III. 13. IV. 22.; sed, ut omnia, parum accurate, quemadmodum ex his, quae dicam, apparebit. Locus classicus de consecratione et dedicatione est* pro Domo a c. 45. - 56. *ex quo haec notanda sunt.* c. 46. si quis - - *domum* ejus per Pontifices *dedicarit* - - *aedes* Caepionis essent *dedicatae* - - et *aram* et *simulacrum, templum dedicare.* c. 47. si *bona* civis cujuspiam *consecrarit.* c. 49. an tu haec ita perturbas, ut quicunque velit, *quod velit,* quomodo velit, possit *dedicare.* Video enim esse legem veterem, tribunitiam, quae vetat, injussu plebis *aedes, terram, aram consecrare.* *Vides, quod ante* dedicare *dicebatur, id statim* consecrare *dici, de iisdem rebus utrumque, aliter ac Graevio visum est.* c. 52. ades - - dum *dedico domum* Ciceronis, ut mihi praeeatis, postemque teneatis. c. 55. *aram consecrare. In dedicatione, ait Graevius, postis tenebatur. Etiamne, cum ara, simulacrum dedicatur? Jam aedes Ciceronis consecratae erant, non potest negari: diserte enim traditur; et hic postis tenebatur.* v. c. 52. *Dedicatio fiebat populi jussu; sed et consecratio.* c. 49. Plin. Hist. Nat. VII. 35. Sulpicia - - quae simulacrum Veneris *dedicaret.* Valer. Max. VIII. 15. 12. Ut Veneris Verticordiae simulacrum *consecraretur.* *Sed non opus in re manifesta pluribus exemplis. Sed quoniam Graevium decepisse videtur locus a nobis primo loco propositus, in quo consecratio et dedicatio distingui videntur, age eum explicabimus. Sensus autem ejus hic est: an consecratio aedium, bonorum, nullum habet jus, si injussu populi facta est, dedicatio autem s. consecratio simulacri libertatis tantam religionem affert, tantaque religione obligat aream? Scilicet Cicero non distinguit consecrationem a dedicatione in genere, sed absurdum esse dicit, ejusdem rei, h. e. consecrationis s. dedicationis diversam vim statui pro diversis rebus, cum in hac cerimonia non res, in qua adhibeatur, sed ipsa consecrandi dedicandique cerimonia et sanctitas spectetur. De consecratione et dedicatione multa disputat Mazochius de Amphith. Camp. p. 79. seqq.*

CONSECTARI. Caecin. 19. *consectari* verba, *est nimis urgere literam, neque rem potius et rationem spectare; quod est calumniatorum et rabularum.* *vexare.* ad Div. VIII. 12. per hanc speciem simultatis eum *consectarer.* cf. ad Att. II. 18.

CONSECTARIUM. *consectaria sunt breves et acutae conclusiones:* Fin. III. 8. *consectaria* Stoicorum brevia et acuta. *ibid.* IV. 18. Nunc venio ad illa tua brevia, quae *consectaria* esse dicebas.

CON-

CONSESSUS. Flacc. 17. *consessu* vestro (sc. judicum) i. e. *cum vos in judicio consideretis.* Sext. 50. gladiatorum *consessus.* c. 54. gladiatorii *consessus*, *sunt ludi gladiatorii.*

CONSIDEO. Muren. 8. *consedit* nomen in quaestura. *desiit celebrari post quaesturam.*

CONSIDERARE. *de* re aliqua. ad Div. XIV. 14. Off. III. 4.

CONSIDERATUS. Font. 9. verbum *consideratissimum.* Acad. IV. 19. *considerata* judicia.

CONSIDO. Orat. III. 5. ibi magna expectatione audiendi *considitur.*

CONSIGNATUS. Tusc. I. 24. insitae et quasi *consignatae* in animis notiones.

CONSILIUM. Quinct. 16. *extr. consilium* capere, *cum infinitivo pro gerundio:* te *consilium cepisse*, hominis fortunas funditus *evertere.* *Consilium *et* Concilium *differunt ita:* Concilium *dicitur de conventu hominum, qui audiendi causa conveniunt*, consilium *de eo, in quo deliberandi causa. v. Gronovius ad Liv. XLIV*, 2. *Hinc* Quinct. 15. in *consilio* adsunt. *ib.* 10. in *consilio* esse. cf. in Caecil. 4. Verr. II. 29. * *de judicibus*, *assessoribus ejus*, *qui judicio sive privato sive publico praeest. Hinc* Praetor cum consilio, Imperator cum consilio decem Legatorum, etc. Or. I. 26. *consilium* dimittere. Rabir. Perd. 2. etc. *consilium* publicum, *de Senatu: sed* Rosc. Am. 52. *de judicio dicitur.* * *deliberatio.* Verr. I. 9. Cluent. 30. mittere in *consilium*, *dicitur*, *cum is*, *qui praeest judicio*, *perorata causa jubet*, *judices sententiam ferre. Id fiebat olim post deliberationem communem*, *cujus vestigium reperies* Verr. III. 12. *cujus potestas cum fieret a Praetore*, *in consilium mitti judices dicebantur. Ipsi autem judices dicuntur* ire in *consilium.* Catil. I. 1. publici *consilii* particeps *dicitur*; *qui interest deliberationibus Senatus.* Verr. I. 11. Cluent. 20. * *publicum consilium est etiam decretum Senatus.* Verr. II. 5. nulla alia civitas publico *consilio* laudat. * *callidum inventum*, Nat. D. III. 6. *consilium* imperatorium. *Gr.* στρατήγημα. * *prudentia*, *ea facultas animi*, *cui prudentia inest.* Muren. 12. mulieres propter infirmitatem *consilii.*

CONSISTERE. Tusc. II. 16. sanguis *consistit.* * *desinere.* Or. I. 1. ambitio *consistit.* * Tusc. I. 23. omnis natura *consistat* oportet. ad Div. VII. 26. διάῤῥοια *coepit consistere.* * *de iis*, *qui sibi obvii facti colloquuntur.* Act. I. in Verr. 7. cum hoc *consistit*, hunc amplexatur, jubet, sine cura esse. * *immorari.* Verr. I. 38. in uno nomine *consistam.* Partit. 35. *consistet* in singulis. * Rosc. Am. 52. non modo nulla culpa, sed ne *suspicio* quaedam potuit *consistere.* Cluent. 29. similis in aliis nonnullis *suspicio consistebat.* * non consistere *dicuntur*, *qui ita sunt perturbati*, *ut*, *quod velint*, *facere non possint.* Verr. I. 3. *consistere* animum non sinunt. Phil. II. 28. *consistere* mente non posse. Dom. 54. ut neque mens neque lingua *consisteret.* Cluent. 39. non posse *consistere* in dicendo, *sc. quia acclamationibus impeditur. Contrarium est in his:* Or. 9. qui in forensibus causis praeclare possit *consistere*; i. e. *bene eas agere.* Quinct. 24. diffidebam, me animo satis certo et confirmato in hac causa posse *consistere. Sumtum e re gladiatoria docet Burmann. ad Quintil. Decl.* 6, 9. * *dicitur et pro tutum esse.* Quinct. 30. miserum atque infelicem tandem posse *consistere.* * *verbum in re talaria.* Div. II. 21. Venerium casu jaci posse, quatuor talis jactis; quadringentis centum Venerios non posse *consistere. vid. Venerius.* * Partit. 29. consistere *dicitur orator*, *cum constituit*, *quomodo causam tractare velit*, *utrum negare factum*, *an defendere*, *unde et* status *dicitur.*

CON-

HS. viginti millia *conſtitui* me curaturum. *Vide plura ex Cicerone exempla collecta a Gronov. Obſ. I.* 1. *p.* 14. 15.

CONSTITUTUS. *comparatus.* Tuſc. II. 4. ita animo *conſtitutus.* *conſtitutum *dicitur, quicquid jam eo pervenit et redactum eſt, quo debuit, ut, quale ſit, cognoſci poſſit.* Roſc. Am. 6. *conſtituta* victoria. Or. II. 16. res *conſtituta* et definita. Roſc. Com. 11. lite conteſtata, judicio damni injuria (dati) *conſtituto.* *Verr. III. 61. *conſtitutum* crimen ex periculi tui tempore: i. e. *fictum et compoſitum.* *conſtituta *dicuntur, quae in bonum ſtatum pervenere.* vid. *Conſtituere.* Rabir. Poſt. 1. bene *conſtitutae* opes. Sext. 45. bene de rebus domeſticis *conſtituti. ib.* 65. bene natura *conſtituti* viri, *ſunt naturali honeſti amore imbuti.* Lael. 13. animi bene *conſtituti* eſt, laetari bonis rebus, dolere contrariis. Off. II. 11. respublica *conſtituta.* Tuſc. II. 6. corpus bene *conſtitutum.* Att. XI. 3. *rebus conſtitutis: i. e. bello civili finito, et rebus ad meliorem ſtatum redactis.* *conſtituta *dicuntur, de quibus inter duos plures-ve convenit.* ad Div. VII. 4. ſi quid *conſtitutum* habes cum podagra, fac in alium diem differas. Coel. 25. *conſtitutum* factum cum ſervis. *v. not.* Caecin. 12. ad *conſtitutum, int. diem.* ad Att. XII. 1. ad *conſtitutum, int. locum.* Coel. 8. congreſſu et *conſtituto* coepiſſe de tantis injuriis experiri. v. *Congreſſus. Sic* Top. 12. locus, *conſtitutum,* convivium. *De hac ſignificatione vid. plura ap. Gronov. Obſ. I.* 1. *p.* 14. *ſq.*

CONSTRATUS. Verr. V. 34. navis *conſtrata.* v. *Apertus.*

CONSTRUERE. Agr. I. 5. pecuniam *conſtruere* et coacervare.

CONSULTOR. Mur. 10. JCti eſt, cavere, ne *conſultores* ſui capiantur.

CONSULERE. Verr. I. 42. qui conſulebantur, *ſunt JCti, ut in Or. pro Murena.* **cum praepoſ.* de. Sull. 22. *de* ſalute ſuorum *conſulat.* i. e. *ſ. ſaluti.*

CONSULTATIO. in rhetoricis eſt quaeſtio infinita, locus communis, quae et *θέσις* dicitur, Partit. 4. 18. 20.

CONSUMO. Fin. V. 19. Ariſtoxeni ingenium *conſumtum* in muſicis. Att. XVI. 2. manus ſuas in plaudendo *conſumere.*

CONSUMTOR. N. D. II. 15. *conſumtor* omnium, *de igne.*

CONTAGIO. *contactus.* Nat. D. II. 55. *contagione pulmonum* caleſcit ſpiritus. **influxus, vis cujusque rei in alteram.* Div. I. 30. cum animus ſomno ſevocatus eſt a *contagione* corporis. *ibid.* II. 44. qui poteſt *contagio* ex infinito paene intervallo ad terram pertinere. Tuſc. I. 30. quibus fuiſſe minima cum corporibus *contagio.* Fat. 3. 4. *contagio* naturae. *opponitur caſui fortuito, et fato abſoluto cauſis et caeco.* **vitium, quod contactu in alios transfunditur, ſ. communicatio vitii.* Off. II. 23. *contagiones* malorum. Cluent. 6. 8. *contagionem* adſpectus fugere. **conjunctio, ſocietas.* Verr. V. 71. ad quos conſcientiae *contagio* pertinebit. Sull. 2. *contagio* ſceleris quaedam, i. e. *ſocietas et communio.*

CONTEMNENDUS. Verr. III. 27. Siculi non *contemnendi ſunt fortes, honeſti.*

CONTEMNERE. *eleganter* contemnere aliquid *dicuntur, qui ſatis ab eo ſe tutos putant, neque metuunt ullo modo.* Mil. 16. qui ita judicia poenamque *contemſerat,* ut eum nihil delectaret, quod aut per naturam fas eſſet, aut per leges liceret. Catil. II. 5. exercitum - - *contemno. Eodem modo Virgil. Georg. II.* 360. *arborem dicit* contemnere ventos, *cum ita adolevit, ut ſatis robuſta ſit ad reſiſtendum vento;* [cf. Virg. Aen. III. 77. R.] *ſic interpretatur etiam Bentlejus illud Horatii in Epod.* 4. in quatuordecim ſedilibus inprimis magnus

21. tu tamen commode feceris, si reliquos *(int. libros) continueris.* * ad Div. VII. 19. exercitatione consequere: in qua te nos *continebimus.* Brut. 97. *contine te* in tuis perennibus studiis. * Contineri *denique dicuntur, quae firma sunt, non rumpuntur.* Nat. D. II. 57. *de membranis oculorum*: deinde firmas, ut *continerentur.*

CONTINGERE. *de re mala.* Off. II. 14. ad Div. XI. 16. a Gabinio Conf. relegatus est, quod ante id tempus civi r. *contigit* nemini. cf. Catil. I. 7. Tusc. V. 6. *Nam alias dicitur de re laeta et bona.*

CONTINUARE. Agr. III. 4. *continuare* agros, *est, cum multi fundi coëmuntur, ut per longum spatium nullus alienus nostris interjectus sit. Continuari* verba *dicuntur, cum verba phrasi junguntur, vel periodi struuntur.* Or. III. 37.

CONTINUATIO. Or. III. 13. *continuatio* verborum, *est periodus.* Nat. D. I. 20. *continuatio* causarum, *qui hodie nexus dicitur.* Div. II. 29. *continuatio* naturae, est *συμπάθεια.* Nat. D. I. 4. est enim admirabilis *continuatio* seriesque rerum, ut alia ex alia nexa et omnes inter se aptae colligataeque videantur.

CONTINUO. Rosc. Am. 33. non *continuo*, si me in gregem sicariorum contuli, sum sicarius. cf. Or. II. 48.

CONTORQUERE. *dicitur proprie de eo motu hastae, aut cujuscunque jaculi, quo ei majorem vim atque impetum addimus, ut rotatione gladio. Atque is motus eaque agitatio fit, pro ratione jaculorum, aut manu, aut machina aliqua, quae hinc tormentum dicitur. Exempla crebra sunt apud poëtas. Hinc fit, ut, quicquid celerius movetur et fertur, quicquid vehementius propter brevitatem aut celeritatem pronunciationis ferit, quae acutiores sunt brevioresque conclusiones, quibus paene restisti, quamvis falsis, tamen non potest, id omne* contorqueri, contortum *dicatur. Exempla ex praecipuis generibus haec sunto:* Nat. D. I. 10. *globus dicitur* magna celeritate *contorqueri.* Or. II. 17. qui (sc. homo vel animus) tamquam machinatione aliqua, tum ad severitatem, tum ad remissionem animi, tum ad tristitiam etc. est *contorquendus.* Orat. 70. extr. Demosthenis non tam vibrarent fulmina illa, nisi numeris *contorta* ferrentur. Tusc. III. 26. *de Aeschine Demosthenem accusante*: quas sententias colligit? quae verba *contorquet*? ut scire quidvis rhetori intelligas. Div. II. 51. videsne igitur, quae dubia sint, ea sumi pro certis atque concessis? deinde *contorquent* et ita concludunt: Non igitur etc. cf. *Contortus, Contorte.*

CONTORTE. ad Her. I. 9. Invent. I. 20. *inter praecepta narrandi est*: ne quid perturbate, ne quid *contorte* dicatur: h. e. *obscure. Sic* Or. I. 59. res *contortae* et difficiles. *Est autem de eo genere obscuritatis, quod ex nimia brevitate oritur, quod oratio nimis brevis, citius quam intelligi potest, praetervehitur.* Tusc. III. 10. *commemoratis brevibus et aptis inter se conclusionibus Stoicorum*: haec concluduntur *contortius* a Stoicis.

CONTORTIO dexterae. Her. IV. 19. est *vis et nisus jaculandi.* Fat. 8. *Contortiones* orationis, *de conclusionibus difficilioribus et fallacibus Chrysippi.*

CONTORTULUS. Tusc. II. 18. *contortulae* conclusiones.

CONTORTUS. Or. I. 59. res *contortae* et difficiles. Tusc. V. 27. *contortae* conclusiones. Acad. IV. 24. *contorta* et aculeata sophismata. *cf. in Contorquere, et Contorte.*

CONTRA. Agr. II. 33. petere *contra, dicitur de competitoribus.* Muren. 4. si turpe putas, te advocato, illum ipsum, quem *contra* veneris, causa cadere: h. e. *quem in judicio aliquo oppugnaveris.*

ſub ejus oculis ſint, cum eo eſſe, ab eo erudiri in re militari poſſint, ejus conſiliis interſint. Coel. 30. cum autem paullum roboris acceſſiſſet aetati, in Africam profectus eſt, Q. Pompejo Proconſuli *contubernalis.* * *Ab his duobus generibus aliae dicendi rationes ductae. Sic* Brut. 27. L. Gellius Carbonis *contubernalis* in conſulatu, *dicitur, quia eum ſectutus eſt in conſulatu, more adoleſcentum, qui ſe ad inſignem aliquem virum applicabant, ut ab eo diſcerent, ejus conſiliis de re publica intereſſent.* cf. Sull. 12. Att. XIII. 28. *contubernalis* Quirini *dicitur Caeſar, quem* XII. 45. *σύνναον ejus vocat, (v. Ind. Gr. in Σύνναος) cui, ut Romulo, divini honores tribuebantur.* Flacc. 17. *contubernales* Laelii, *vocat, quos paullo poſt* hoſpites *dicit.* etc.

CONTUBERNIUM. Planc. 11. ut *contubernii* neceſſitudo, et adoleſcentuli pudor poſtulabat. *v. Contubernalis n. 2. et Intt. ad Sueton. Caeſ. 2. Veſpaſ. 3.* * *de vita impudica maris et feminae extra conjugium.* Verr. V. 40. ubi illud *contubernium* muliebris militiae in illo delicatiſſimo litore.

CONTUMACIA. Tuſc. I. 30. *contumacia* libera, *de Socrate.*

CONTUMELIA. *convicium.* Sull. 7. *contumeliam* jacere. * *ſtuprum.* Haruſp. R. 20. *contumelias* piratarum paſſus eſt.

CONTUNDO. *vi frango.* Att. XII. 44. *contudi* animum et fortaſſe vici.

CONTURBARE. *decoquere, aes alienum contrahere.* Planc. 28. fac me multis debere, et in his Plancio. Utrum igitur me *conturbare* oportet *(int. rationes).* Q. Fr. II. 12. nihil eſſe, quod poſthac arcae noſtrae fiducia *conturbaret.* cf. ad Att. IV. 7.

CONTURBATUS. Tuſc. III. 7. *conturbatus* oculus: i. e. *morbo affectus.*

CONTURBATIO. Top. 12. titubatio, et ſi quae alia ſigna *conturbationis* et conſcientiae.

CONVECTOR. Att. X. 17. navi ejus et ipſo *convectore* me uſurum puto.

CONVELLERE. *refutare.* Or. II. 51. ne *convellere* adoriamur ea, quae non poſſint commoveri. * *eripere.* Att. V. 20. ut, quod tuo meoque beneficio puer habet, ne qua ratione *convellatur.*

CONVENIENS. *amicus, concors.* Off. I. 17. bene *convenientes* propinqui. cf. Roſc. Am. 34. item *conſentiens.* Dom. II. 4. *conveniens* et conjuncta conſtantia.

CONVENIENTIA naturae. N. D. III. 11. *eſt συμπάθεια.* cf. Div. II. 15. 60. * Fin. III. 6. quod *ὁμολογίαν* Stoici, nos appellemus *convenientiam*, ſi placet. * *conſenſus, conſtantia.* Nat. D. II. 21. hanc in ſtellis conſtantiam, hanc tantam tam variis curſibus in omni aeternitate *convenientiam* temporum. Lael. 27. in amicitia eſt *convenientia* rerum, in ea ſtabilitas, in ea conſtantia.

CONVENIENTER. Tuſc. 9. *convenienter* dicere aliquid; *de philoſophis eſt, cum, quod dicunt, non repugnat aliis placitis ipſorum. v. Conſtanter.*

CONVENIRE. *in aliquem convenire dicitur, quod ad eum pertinet, in eum cadit, ei aptum eſt.* Roſc. Am. 23. ſuſpicio *convenit in* aliquem. Sull. 7. contumelia *ad* maximam partem civium *convenit.* Fin. III. 14. ſi cothurni laus eſſet, *ad* pedem apte *convenire. conſtare, conſentire.* Tuſc. V. 12. quam ſibi *conveniat.* v. *Convenienter.* Fin. III. 22. poſterius priori non *convenit.* * *res convenit, cum componitur pacificatione, etc.* Att. IX. 6. dumque rem *conventuram* putamus. Phil. XIII. 1. *ſi convenisſet, ſc. pax inter Sullam et Scipionem.* Leg. I. 20. ſi nollent aetatem in litibus conterere, poſſe rem *convenire.* v. *Gron. Seſtert.* p. 312. * in manum convenire

Top. 2. *dicuntur uxores*, *quibuscum aut usu aut coëmtione matrimonium contrahitur*. v. *Intt. ad l. c.* Flacc. 34. mulier *in manum convenerat*. Nunc audio. Sed quaero: usu, an coëmtione? *hic est locus classicus*. * Verr. II. 15. adversarii postulant, ut in eam rem judices dentur ex his civitatibus, quae in id forum *convenirent*: *die in diese Kreis - Stadt gehörten, quod scil. eo conveniebant, cum conventus Praetor ageret, quibus aliquid controversiae esset.* v. *Conventus*. * Cluent. 43. Neminem voluerunt majores nostri non modo de existimatione cujusquam, sed ne pecuniaria quidem de re minima esse judicem, nisi *qui* inter adversarios *convenisset*: *pro*, *de quo convenisset. Eodem modo dicitur illud, quod supra attulimus:* res convenit. etc. * *Rarior constructio est* Nat. D. II. 29. nec hoc in te uno convenit: *pro in te unum. Sic et Sueton. Aug.* 25. *sed locus uterque est suspectus.*

CONVENTUM. Caecin. 18. pacti et *conventi* formula.

CONVENTUS. *corona*, *auditorum in judiciis*. Brut. 62. minime dignos elegantis *conventus* auribus, aptissimos cognovi turbulentis concionibus. Sext. 56. scio, quid gravitas vestra, *(sc. judicum)* quid haec advocatio, quid ille *conventus*, etc. postulet. *ubi vid. Manut.* **pactum*. Att. VI. 3. ex pacto et *conventu* ab aliquo discedere. Caecin. 8. ex *conventu*, etc. * 1) *Dies*, *quo magistratus provincialis in civitate aliqua jus dicit*, *quaestionesque causarum capitalium exercet. Gr. ἀγόραιος. De hoc conventu vid. etiam Theophil. Instit.* §. 4. *qui et e quibus causis manum. non possit: et ibi Fabrott. Hinc* Verr. V. 11. *conventus* agere. IV. 48. *conventus* indicere, etc. cf. ad Div. III. 8. Vatin. 5. etc. *Ducta est ratio inde, quod homines, cum ii, qui aliquid controversiae habent, tum alii, audiendi causa, his diebus in foro convenire solent. v. Convenire. Unde et ipsum coronam auditorum judicialem conventum dici vidimus.* 2) *Ab his conventibus ipsae urbes*, *in quibus agebantur*, *etiam* conventus *dicuntur*. Verr. II. 20. res ab omni *conventu* cognita, celeriter domum nunciatur. *Sermo est de urbe Syracusana.* Lig. 8. *conventus* firmi atque magni. 3) *inprimis autem* conventus *dicuntur cives Romani*, *qui in ejusmodi urbe negotiandi causa domicilium sibi constituerunt.* Verr. II. 13. ex civium R. *conventu*. ibid. V. 36. is est *conventus* Syracusis civium Rom. cf. V. 5. II. 13. etc. *vid. Gronov. Obs. III.* 22.

CONVERSIO. *commutatio in deterius*. Dom. 18. *conversio* status. Flacc. 38. *conversio* rerum et perturbatio. * *Periodi etiam dicuntur* conversiones orationis *aut* verborum. Or. III. 48. 49. *Ita autem dicuntur*, *quia convertenda oratione efficiuntur. v. Conversus.*

CONVERSUS. *perturbatus*. Flacc. 38. respubl. *conversa*. * Partit. 7. reliquum est, ut dicas de *conversa* oratione atque mutata. *Quid sit* convertere orationem, *ibidem docetur.*

CONVERTERE. Brut. 58. sed hoc vitium huic uni in bonum *convertebat. De hoc usu verbi* vertere *et* convertere *v. Cort. ad Sall. Catil.* 6. *Jugurth.* 85. 9. * Off. III. 18. digitorum percussione hereditates omnium ad se *convertere*. *ubi v. Interpr.* Verr. III. 76. pecuniam publicam domum suam *convertere*, *pro avertere*.

CONVESTIRE. Q. Fr. III. 1. topiarium laudavi, ita omnia *convestivit* hedera. Dom. 38. *convestita* est domus duobus lucis.

CONVICIUM. *clamor*. ad Div. I. 5. *convicio* jactatus est, *sc. acclamantium*. Arch. 6. aures *convicio* defessae. Verr. V. 11. convivia cum maximo clamore atque *convicio*. * Convicium aurium, *eleganter dicitur*, *cum aures aliquid*, *tamquam minus suave*, *repudiant*. *nec*

nec ferre possunt, et nobis tamquam injucunditatem exprobrant. Orat. 48. aliquando, idque sero, *convicto aurium* cum extorta mihi veritas esset, usum loquendi populo concessi, scientiam mihi reservavi. * *querela vehementior.* Div. XVI. 26. verberavi te *cogitationis* tacito duntaxat *convicio.* ibid. XII. 25.

CONVICTUS. *victus, oppressus.* Fin. III. 2. voluptatem concessuram arbitror, *convictam* superiore libro, dignitati. Flacc. 17. reprehensus, *convictus* fractusque. *ibid.* 32. bona *convicta.* v. *not.* Leg. I. 13. fracta et *convicta* secta. Catil. II. 6. *convictus* conscientia. Cluent. 2. causa prope *convicta* atque damnata est. * Dom. 57. *convicta* et commissa est devotio, *dicitur, ut illud alterum:* damnari voti. Quir. p. R. 1. ejus devotionis me esse *convictum, etc.* * Sull. 30. *convinci in* re aliqua. *Sic et Tacit. A. XV.* 44.

CONVINCERE. *pro vincere.* Phil. II. 4. *convincere* aliquem chirographo. Verr. III. 72. *convincere* adversarium. * *refutare.* Tusc. I. 6. quid est negotium pictorum, portenta *convincere?* cf. *Convictus.* * convinci *dicuntur, quorum crimina ita manifesta sunt testibus, etc. facta, ut negari non possint.* Lael. 17. maleficii *convinci.* * *docere, docendo vincere et obtinere.* Parad. 3. extr. ratio et veritas ipsa *convincit.* Nat. D. III. 17. sed ut, Stoicos nihil de Diis explicare, *convinceret.*

CONVINCTUS. *exhibetur in libris quibusdam.* Cluent. 5. libido non solum dedecore, sed etiam scelere *convincta. Sed probandum est, quod alii libri habent,* convicta, *aut potius* conjuncta.

CONVOCARE. *de vocantibus numero pluribus.* Agr. III. *extr. ut et* conscribere *dicitur.*

COOPTATIO. *de lectione in Senatum occurrit,* Leg. III. 22.

COPIA. *pro copiis* aliquoties Pompejus in Ep. ad Att. VIII. 12.

COPULARE. Orat. 45. libenter *copulando* verba jungebant, ut sodes, pro, si audes. * Fin. II. 14. cum praesentibus futura *copulare.* * Verr. II. 69. *copulati* in jus pervenimus: i. e. *una.*

COPULATUS. Off. I. 17. nihil amabilius, nihil *copulatius est: sensu activo. Sed quidam Codd. habent* copulantius, *quod Pearcius recepit.*

COR. Tusc. I. 8. Aliis *cor* ipsum animus videtur; ex quo excordes, vecordes, et concordes dicuntur.

CORAM. Verr. II. 41. 42. *coram* deferre aliquem: h. e. *eum, qui domi est, nec peregrinatur.*

CORBITA. Att. XVI. 6. *navis oneraria, ut ipse statim post appellat. Nomen habet a corbe, quam in malo summo solebant interdum suspendere loco signi, ut auctor est Festus. Hujus generis etiam mentio apud Lucilium et Plautum. v. Scheff. de Re nav. p.* 178.

CORDAX. Orat. 57. Aristoteles autem trochaeum, qui est eodem spatio quo choreus, *cordacem* appellat, quia contractio et brevitas dignitatem non habeat. Trochaeus *h. l. ut apud Quinctilianum passim est idem pes, qui* tribrachys *dicitur. Hunc igitur pedem, ut molliorem,* κορδακικώτερον *appellavit Aristoteles: unde Meursius in Orchestra, in* κόρδαξ, *volebat hic et ap. Quintil. IX. 4. legi* cordacicum: *de quo vid. Viros doctos ad Quintil. l. c. Ceterum de* cordace, *saltatione molliore, lasciva, et comica, in qua celerrima corporis pedumque agitatio dominatur, v. Meurs. l. c.*

CORNIX. Mur. 11. Flacc. 20. *cornicum* oculos configere. *est, acutum et callidum decipere.*

COROLLARIUM. *est proprie idem, quod* corolla. *Corollae autem fiebant non solum e floribus et frondibus, sed etiam e laminis tenuibus aeneis, quae auro argentoque inducebantur, quod genus* pas-

COR-

CORRIPERE. *furari.* ad Div. XII. 15. *corripere* vectigalia. *ibid.* quicquid ex pecunia *correptum est.* in Caecil. 2. ut apertus in pecuniis *corripiendis* fuit.

CORRUMPO. *ad partes meas traduco, ut contra jus faciat.* Verr. III. 68. Apronius ipfum Metellum non pretio, non convivio, non muliere, non fermone incauto atque improbo poffet *corrumpere.*

CORS. f. *chors*, pro *cohors: feptum in villis, quo pecudes coërcentur. Noftri: ein Hof.* Orat. II. 65. villam in Tiburte habes, *cortem* in Palatio. v. *de hoc verbo Salmaf. ad Solin. p.* 220.

CORYMBUS. *eft modus componendi capilli, quo feminae utebantur, eum capilli e fronte in verticem colligerentur, et ibi nodo conftringerentur, dictus a corymbis, i. e. uvis hederae, propter fimilitudinem, unde et βότρυς dicitur. Vid. inpr. Salmaf. ad Solin. p.* 534. 536. Att. XIV. 8. *eft Corymbus Servius Balbi, qui ab hoc genere colligendi capilli nomen accepit.*

CRASSUS. Flacc. 29. agri *craffi.* i. e. *pingues, fertiles.*

CRATERA. Verr. IV. 58. Nat. D. II. 44.

CREATOR. *conditor, auctor.* Balb. 13. *creator* hujus urbis Romulus.

CREDO. ad Div. I. 7. qui ei *crediliffent*, fc. *pecunias.* **Sunt qui putent, a poëtis tantum dici:* crede mihi: *in profa femper dici:* mihi crede. *Id effe falfum, ex his locis intelligitur:* ad Div. VIII. 7. XII. 12. Att. V. 10. VI. 6. VIII. 14. XIV. 15. etc.

CREPIDO. *ora litoralis, portus, etc.* Verr. V. 37. piraticus myoparo ad omnes urbis *crepidines* (in portu Syracufano) acceffit. *Pro ripa quidem dixit Liv. XXVII.* 18. *Sed hic videntur inprimis intelligi loca in portubus interioribus, ad quae naves appellunt, Curt. IV.* 5. tum applicant navigia *crepidini* portus. Vid. *Scheff. R. N. p.* 213. *Orat. 67. omnia tamquam *crepidine* fustineatur, *de periodo, qua fententiae plures junguntur, ne diffolvantur: nam periodo opponitur foluta oratio: ducta metaphora a crepidine, cui tamquam fundamento innititur aedificium, ne collabatur.*

CREPUNDIA. παίγνια, *quae pueris dantur, ut iis ludendo fe oblectent; tamquam monilia, torques, annuli, crepitucula, et fimilia. Ex iis folebant aut expofiti aut rapti a praedonibus, etc. infantes agnofci: unde* γνωρίσματα. Brut. 9. nunc quoniam totum me, non naevo, aut *crepundiis*, fed corpore omni videris velle cognofcere. *Vid. Salmaf. ad Vopifc. Aurelian. c.* 4. *T. II. p.* 421.

CRESCERE. *de numero rerum.* Sext. 32. mihi abfenti *creviffe* inimicos. *Arch. 6. ex his ftudiis haec quoque *crefcit* oratio. *Haec eft lectio vulgata: fed emendatiores habent:* cenfetur; *probat tamen vulgatam Gesnerus in Chreftom. Cic. p.* 248. * *De hominibus dicitur, qui famam nominis gloriamque confequuntur, aut gratiofi apud populum fiunt, eoque fibi viam ad honores muniunt.* Rofc. Amer. 30. accufarem alios potius, ex quibus poffum *crefcere.* Cluent. 28. ut ex invidia fenatoria poffet *crefcere.* Verr. V. 77. *extr.* de multis mihi crefcere licebit. *add. Burm. ad Ovid. Her.* 15. 117.

CRETA. *terra Afiatica, (quae et Cimolia dicitur, Plin. XXXV.* 16. 17. *ab infula maris Cretici,) quae aqua molliri poteft, et tenax eft, qua ad literas obfignandas utebantur.* Flacc. 16. haec quae eft a nobis prolata laudatio, obfignata erat *creta* illa Afiatica, qua utuntur omnes in publicis privatisque literis. Cretula *eft etiam* in Verr. IV. 26.

CRETATUS. Att. II. 8. Pompeji fafciae *cretatae* non placebant. *Nam* fafciae albae, *majoris fplendoris caufa addita creta, ut in albis*

tamquam crudi cibi concrescunt in eo: intemperantia edendi. ad Div. IX. 18. *cruditate* fatius est hic, quam istic fame. *ibid.* XV. 17. D. Sulla mortuus *cruditate.*

CRUDUS. *qui cruditate laborat.* Fin. I. 8. asoti, qui in mensam vomant, *crudique* postridie se rursus ingurgitent. Orat. I. 27. noluit hodie agere Roscius, aut *crudior* fuit. * *immaturus, de fructibus arborum.* Cato 19. quasi poma ex arboribus, *cruda* si sint, etc. *cf. Salmas. ad Solin. p.* 252.

CRUSTA. Verr. IV. 23. Omnia (vasa caelata) deferuntur. Cibyratae fratres vocantur: pauca improbant: quae probarant, iis *crustae* aut emblemata detrahuntur. *Sunt autem* crustae *ornamenta vasorum argenteorum, tamquam simulacra, eoque extrinsecus alligata, sed diversa ab emblematis. Nam* emblemata *sunt sigilla statuis similia, h. e. quae totam ex omni parte rem exprimunt,* crustae *autem unum tantum latus ostendunt, neque adeo eminent magnopere: Gr. πρόστυπα vocant, ut emblemata, περιφανῆ. v. haec latius disputantem Salmas. ad Solin. p.* 736. *Hinc* vasa potoria crustata *ap. Festum in* Tabernae crustariae *et* Crustarius *artifex apud Plin. XXXIII.* 12. Crustae *dicuntur semper de eo, quo res aliqua inducitur et tamquam loricatur, sine ulla eminentia. Notae sunt* crustae *in operibus tessellatis et musivis, quae non eminent, sed in calce totae latent, ac unum tantum latus exhibent. Ap. Plin. XXXVI.* 6. *Mamurra primus Romae dicitur* parietes *domus suae* crusta marmoris operuisse. *Ipsum* tectorium, *quo parietes operiuntur,* crusta parietis, *dicitur. In lignea supellectili, tamquam mensis, arcis, etc. Germani vocant: eingelegte Arbeit.*

CUBILE. *locus, ubi ferae cubare, dormire solent.* Verr. II. 77. non jam vestigia, sed ipsa *cubilia* videre possint.

CULTUS. *victui aut habitui junctus, significat vestitum, interdum etiam supellectilem omnem apparatumque, et vivendi rationem externam.* ad Div. IX. 3. dabimus sermonem iis, qui nesciunt, nobis, quocunque in loco sumus, eundem *cultum*, eundem victum esse. Off. I. 39. eadem mediocritas ad omnem usum *cultumque* vitae transferenda est. Or. I. 8. homines a fera agrestique vita ad hunc humanum *cultum* civilemque traducere. etc. *cf. Burmann. ad Sueton. Caes.* 45. *p.* 103. *sq.* * *institutio et educatio universa, vitae ratio.* Partit. 26. est genus hominum ad honestatem natum, malo *cultu* corruptum, i. e. *educatione mala, etc.* * *labor agricolarum.* Agr. II. 25. in quo agricolarum *cultus* non elaboret. *add.* Leg. I. 1.

CUM. Brut. 1. *cum quo* certare erat gloriosius. *Sic et Ovid. Met. X.* 635. * ad Div. XV. 11. facturusque sim *cum* studiose, *ac* (pro *tum*) libenter. *Sic et* Att. VII. 13. Att. VI. 1. *cum eo*, i. e. *hac cum exceptione vel conditione.*

CUMMAXIME. *dicunt esse* nunc, hoc ipso tempore. *v. Graev. ad Suet. Domit.* 10. *ad Cic. Off. II.* 7. *Duker. ad Flor. II.* 16. *ut alios taceam. Nec negaverim, in multis locis ita commode explicari posse. Neque tamen concedo,* cum maxime *proprie* nunc *significare. Sed* 1) *est forma elliptica pro* ut cum maxime. *v. c.* Offic. II. 7. nec vero hujus tyranni solum, quem armis oppressa pertulit civitas, quae paret *cum maxime* mortuo, etc. *non absurde explices:* quae paret nunc mortuo*: sed proprie est, quae paret mortuo ita, ut quo tempore maxime servire putabatur, nempe ut vivo.* Har. Resp. 15. quae fiunt *cum maxime*: i. e. quam frequentissime, ita, ut nunquam magis facta sint. *Et ita est etiam in reliquis exemplis, quae proferri solent. Itaque* 2) *interdum illud* ut *additur.* Q. Fr. II. 8. domus celebratur *ut cum maxime. Si* ut *omisisset, quod potuisset fa-*

facere, dicerent boni Grammatici, cummaxime *h. l. esse* nunc: *quod* nunc *jam in verbo* celebratur *latet, et supra in* paret, *et aliis locis: unde ubi a bonis libris abest, non temere admittendum, ut ap. Liv. XXIX. 17. extr. Sed sensus est: domus mea celebratur nun minus, quam quo tempore maxime celebrari putabatur. Terent. Hecyr. I. 2. 36.* Bacchidem amabat, *ut cummaxime,* tum Pamphilus: *in quo loco plane absurdum esset, de* nunc *cogitare. Quid? quod* 3) *τῷ* cum maxime *interdum* nunc *additur, quod non fieret, si per se* nunc *significaret.* Cluent. 5. quae multos jam annos, et *nunc cum maxime* filium interfectum cupit. h. e. *nunc ita cupit, ut nunquam magis cupierit. Ter. And. I.* 1. 125. *nunc cum maxime* a te postulo. *Quis non videt,* cummaxime *esse* vehementissime? *et sic cape etiam sine* nunc, *Eunuch. III.* 5. 33. *cummaxime* volo, te operam dare. *Plin. Epist. X.* 58. quod est multo depressior opere eo, quod *nunc maxime* surgit. *Quamquam Drakenb. ad Liv. XL.* 13. *per pleonasmum addi putat, concedens ceterum cum Dukero ad XXIX.* 17. nunc cum maxime *recte dici. Ex his judicari etiam potest de controversia, an dici etiam possit* tum maxime, *ut in libris Cic. etiam occurrit, ut* Or. I. 18. extr. *quod contra Graevium defendunt Cortius ad Plin. Ep. IX.* 13. *Duker. ad Flor. II.* 16. *et Liv. XL.* 13. *Scilicet, quemadmodum dici potest,* nunc maxime, *pro,* nunc ut cum maxime; *sic etiam* tum maxime, *pro* tum, ut cum maxime. *Sed illud falsum est, quemadmodum* cummaxime *pro* nunc *dicitur, ita* tum maxime *pro* tunc *dici.*

CUMULARE. Att. IV. 1. ad *cumulandum* gaudium. Fin. V. 14. quod *cumulatur* ex integritate corporis et ex mentis ratione perfecta: *h. e. perficitur, absolvitur.* Or. III. 24. eloquentiam *cumulare.* Coel. 16. nunc mihi animus ardet, et meum cor *cumulatur* ira. Sext. 40. hoc est perfectae *cumulataeque* virtutis.

CUNCTARI. *pro percunctari* Att. XI. 10.

CUNCTUS. *pro totus.* Arch. 3. *cuncta* Graecia: *quod imitandum negat Burmann. ad Virgil. Aen. I.* 233.

CUPA. Pison. 27. panis atque vinum de propola atque *de cupa. Cupa est femina, quae vinum in caupona vendit,* ut propola, *qui panem. Alii tamen de dolio interpretantur. vid. Burm. ad Sueton. Claud.* 40.

CUPEDIAE. *appetitio vehementior ciborum delicatorum.* Tusc. IV. 11.

CUPIDITAS. Tusc. IV. 31. *cupiditas* est effusio animi in appetendo, ut laetitia in fruendo. *diciturque non modo de genere, sed etiam de specie, ut de spe* Off. I. 21. *ubi opponitur metui: item* Partit. 3. *ubi est spes conjuncta cum appetitione aliqua, ut semper. Sed inprimis cupiditas dicitur de avaritia, libidine, et nimio honorum magnarumque rerum studio.* Cluent. 55. qui sine *cupiditate* vixerunt, *dicuntur, qui integri sunt ab avaritia et pecuniis captis.* Phil. III. 10. Naso carens omni *cupiditate*: i. e. *non appetens provinciam.* Verr. I. 36. *cupiditas* in eo genere, *de nimio studio signorum.* Act. I. in Verr. 12. cupiditas *dicitur de patrono causarum, qui semper obtinere vult causam, quamvis injustam, ut regnare in judiciis cupit, ut Hortensius.* * *de judicibus inprimis* cupiditas *dicitur, qui sunt partium studiosi, quoniam scilicet aut odio aut amore ducti, nimis vehementer, etiam contra leges et religionem, alicujus damnationem aut absolutionem cupiunt.* Marcell. 9. sine *cupiditate* judicare. Planc. 17. *de Quaesitore:* voluntatem erga Cn. Plancii salutem sine ulla *cupiditate* prae se fert. cf. Flacc. 10. Font. 9. Verr. I. 1. * *Neque tamen de judicibus solis, sed*

sed et de aliis, ut testibus, etc. qui non judicant, dicitur hoc fere sensu cupiditas. Flacc. 26. hisce utitur laudatoribus Flaccus, his innocentiae testibus, ut Graecorum *cupiditati (qui, sc. in Flaccum, odio ducti, graviter pro testimonio dixerant)* Graecorum auxilio resistamus. *Sic, de studio rei opprimendi:* Quint. 21. qui summis opibus S. Naevium defendunt: si id est defendere, *cupiditati* alterius obtemperare, quo̅ is facilius, quem velit, iniquo judicio possit opprimere. * *tribuitur etiam emtoribus et conductoribus, qui nimia spe lucri nimis care emunt vel conducunt.* Att. I. 17. Asiani, qui de Censoribus conduxerant, questi sunt in Senatu, se, *cupiditate* prolapsos, nimium magno conduxisse. * *de re denique, cujus cupiditate flagramus.* Qu. Fr. I. 1. ex impurissimis faucibus inhonestissimam *cupiditatem* eripuisti.

CUPIDE. ad Div. XVI. 9. interea, qui *cupide* profecti sunt, multi naufragia fecerunt. Vatin. 17. *cupidissime* falsum testimonium dicere.

CUPIDUS. *partium studiosus.* Cluent. 24. *cupidus* auctor, cf. Caecin. 3. Fontej. 6.

CUPIO. Q. Fr. I. 2. §. 3. ego Fundaniae non *cupio*, i. e. *faveo.*

CURA. *pro curatio, ut morbi.* ad Div. V. 16. *cura* doloris. *vid. not.*

CURARE. *pro solvendam pecuniam curare, item solvere.* ad Div. XVI. 9. me, cui jussisset, *curaturum.* ibid. V. 20. erat nobis *curata* pecunia Valerii mancipis nomine. cf. Att. I. 6. V. 21. Q. Fr. II. 4. Quint. 4. *ubi vid. Passerat.* etc. *similis ellipsis est in hoc:* Att. XV. 1, 3. signa, quae nobis *curasti*, sc. *emenda.* * Fin. IV. 19. ut ridere non *curet.* ad Div. I. 9. neque sane redire *curaret.* * *edere.* Or. III. 61. *curemus nos.*

CURIA. 1) *pars tricesima civitatis Rom. in quas partes Romulus eam descripserat.* Dom. 29. Si id 30 *curiae* jussissent, num id jussum esset ratum. 2) *Curia quaequae antiquitus habuit eadem, ubi sacra curiae faceret Flamen curiae, Curio dictus, et ubi curiales convenirent de rebus communibus acturi. Certe Varr. L. L. V.* 6. *curias olim dictas esse tradit, ubi sacerdotes res divinas curarent, quae et* templa *dici potuerunt, quia inauguratae erant, unde et pro* templo *dicitur. vid. inpr. Sigon. Ant. Jur. Civ. R. II. 3. p. m. 52. et Lips. ad Tacit. A. XII. 24.* Divin. I. 17. lituus cum situs esset in *curia Saliorum.* Curia Saliorum *profecto nil est aliud nisi aedes, in qua convenirent Salii, cum sacra facturi, tum aliis de rebus suis.* 3) *est locus consilii publici, ubi Senatus conveniebat, sive nomine ducto ab illo curiarum genere, de quo ante dictum est, sive, quod non essent ab iis diversae, sed quemadmodum in templa quaecunque Deorum, sic in aedes publicas curiae cujuscunque convocari Senatus posset, quamquam illud verius. Nam Varro diserte duo genera curiarum facit, unum, in quo res divinae, alterum, in quo humanae a Senatu agerentur. Certe Romae non una curia Senatoria fuit, ut in nostris urbibus.* Div. II. 9. *Curia* Pompeja *memoratur: sed ea post Caesaris mortem obstructa est, teste Sueton. in Caes. 88. et tamen postea saepe fit curiae mentio, et praeterea* Hostilia *aliaeque memorantur. In urbibus autem municipalibus et Graecis unus certus locus fuit, quae curia dicebatur, Gr.* βουλευτήριον, *auctore ipso Cicerone in Verrinis. Sed* κατ' ἐξοχὴν *tamen curia dicitur ea, quae erat in foro, a Tullo Hostilio ad comitium extructa: de hac Cicero* Flacc. 24. speculatur atque obsidet rostra vindex temeritatis, et moderatrix officii, *Curia. Hinc tropice etiam ponitur pro ipso* Senatu, *auctore Cic.* Or. III. 42. * Or. I. 7. tantam in Crasso humanitatem fuisse, ut,

 cum

CUR-

CURSUS. Att. V. 8. *cursum* exspectabam. i. e. *ventum secundum, quo navigare possem.* Att. III. 8. ille tibi non ignotus *cursus* animi et industriae meae. Off. I, 32. implicari aliquo certo genere *cursuque* vivendi. Sext. 21. vita brevis est, gloriae *cursus* sempiternus, etc. ad Div. III. 11. *cursus* bonorum consiliorum. Fin. I. 11. virtutum *cursus* ad voluptatem. ad Div. X. 3. *cursus* ad gloriam. Brut. 81. *cursum* suum transcurrere. *Hae loquendi rationes ducuntur a stadio, in quo proprie cursus est. Sed dicitur etiam* cursus *de navigatione, ut ad Div. XII. 25. unde crebra illa ap. Ciceronem formula:* cursum tenere. Orat. 1. teneat *cursum*, quem potest. Phil. VIII. 4. quem enim *cursum* industria mea *tenere* potuisset, sine forensibus causis, sine judiciis, sine legibus. Quir. p. Red. 1. secundus vitae *cursus*. * Planc. 7. *cursu* ad honorem venire: i. e. *meritis, nobilitate, rectis artibus: opponitur* obrepere. * Or. II. 10. *cursus* orationis, *dicitur de oratione perpetua.*

CURULIS. Verr. V. 14. sella *curulis. Fuit ante Regum, post magistratuum majorum, puta, Consulum, Censorum, Praetorum, et Aedilium curulium: in qua, cum in publico essent, considerent. Ejus forma quae fuerit, e numis conspici potest, e quibus de ea docte disserit Spanhem. de Us. et Pr. num. Diss. X. adde Casaub. et Burm. ad Sueton. Aug. 44. Ab hujus sellae usu dicti sunt* Aediles curules, *ut distinguerentur a plebejis, et* Har. Resp. 13. *curulis* aedilitas.

CUSTODIRE. Att. XV. 13. orationem tibi misi: ejus *custodiendae* et proferendae arbitrium tuum sit. Or. II. 10. *custodire* literis, *est memoriae prodere.*

CUSTOS, Sen. p. Red. 11. custodes in comitiis *item* tabellarum *dicuntur amici, qui a candidatis, aut iis, quorum interest, urnis et diribitoribus tabellarum apponebantur, ne fraus intercedere posset, aut sua sponte eam curam suscipiebant, ut patet e Pisoniana, c. 15. add. Viros doct. ad Varr. R. R. III. 5. extr. et Gruch. Com. 1. 3. 4.*

CYBEA. Verr. V. 17. etc. *ex quo loco apparet, onerariam navem fuisse, ad deportandas merces accommodatam, propter latitudinem, qua paene ad κίβον formam accedebat, ita dicta. Sic Hotom. Graeci opponunt longioribus, vocantque στρογγύλην. Forte est pro* Cymbea, *ut κύβας apud Hesych. ubi v. Albertum.*

CYNOCEPHALUS. Att. VI. 1. erat *cynocephalus* in essedo. *De Cynocephalis fabulosa sunt ap. Plin. H. N. VI. 30. Verum est, simiarum genus fuisse, quod ita appellaretur. v. Salmas. ad Solin. p. 267.*

D.

DACTYLICUS. Or. 57. *dactylicus* numerus hexametrorum magniloquentiae est accommodatior. *Dactylicus numerus non modo e pedibus dactylicis oritur, sed etiam ex reliquis, qui eodem tempore continentur, ut anapaesto, spondeo. Sic est ap. Longin. S. 38. ῥυθμὸς δακτυλικός, ubi vid. Intt. et conf. Clark. ad Homer. Iliad. T. I. p. 68.*

DAEMON. de Univ. 11. Dii, quos Graeci *δαίμονας* appellant, nostri, ut opinor, Lares; si modo hoc recte conversum videri potest.

DAMNATIO ambitus. Cluent. 36.

DAMNATORIUM judicium. Verr. III. 21.

DAMNUM. *sumtus, jactura rei familiaris, atque adeo aes alienum.* Verr. I. 12. *damna*, quae res patris ejus pertulit, praetereantur. ibid. V. 13. *damna*, quae aetatis fructu dissoluta et compensata sunt. Phil. II. 27. *damna* aleatoria. * *genus coërcitionis, et poenae levio-*

discedere *dicitur*. ibid. 1. quod tibi *decedens* pollicitus sum. h. e. *discedens a te, cum te abeuntem in provinciam prosequerer. ubi v. Manut.* *ad Div. XIII. 56. *decedere* de hypothecis, *est, hypothecas creditori tradere, ut eas non hypothecarum, sed dominii jure habeat.* *Att. VII. 2. quartana *decessit*. *decedere *dicuntur nobis obvii, qui honoris causa de via declinant, ne nobis id facere opus sit.* Cato 18.

DECEMPRIMI. *dicuntur decem seniores et principes Senatores in municipiis aliisque civitatibus liberis, qui magistratus proxime sequuntur.* Rosc. Am. 9. *ubi v. Graev.* Verr. II. 67. magistratus et *decemprimi*: *Livius XXIX.* 15. decem principes *appellat*: *add. Noris. ad Cenotaph. Pis. Diss. I. c.* 3.

DECEMVIRI. 1) *Decemviri stlitibus (antique, pro, litibus) judicandis, sunt judices causarum privaturum, creati non multo post praeturam peregrinam, auctore Pomponio in Origg. Juris: de quibus vid. Siccama de Judic. Centumvir. c.* 9. *et* 10. *Sigonius de Judiciis et Intt. Pomponii.* Dom. 29. si *Decemviri* sacramentum injustum judicassent. Caecin. 33. cum Arretinae mulieris libertatem defenderem, et Cotta *Decemviris* religionem injecisset, non posse sacramentum nostrum justum judicari. Orat. 46. *Decemvirorum* litibus (*f. stlitibus, ut Muretus in MS. invenit*) judicandis, dico nunquam. 2) *magistratus extraordinarius legum scribendarum causa sine intercessione creatus. a. U. CCCIII. Liv. III.* 33. Agr. II. 9. nostri *Decemviri*, qui XII Tabulas scripserunt, etc. 3) *De Decemviris Rullianis v.* Agr. II. 7. sqq.

DECENTIA. Nat. D. II. 58. venustatem, ordinem, et ut ita dicam *decentiam*, oculi judicant.

DECERNO. Quint. 8. 20. Praetor *decernit*: *cum ex edicto jus dicit, v. c. possessionem, aut interdictum dat, addicit, etc.* *decernere *porro dicuntur Senatores in sententiis dicendis, quod dicunt, quid a Senatu decerni velint.* Mil. 6. ego ipse *decrevi*. ad Div. I. 1. Crassus tres legiones *decernit. add. Gronov. ad Liv. XXVII.* 20. *Q. Fr. II. 12. *decernendum* nihil censeo: i. e. *rem rejiciendam puto.* *puto.* ad Div. II. 6. in quo posita omnia mea esse *decrevi*. Att. III. 15. quod in me ipso satis consilii esse *decreras*. Quint. 2. Uno judicio de fortunis omnibus *decernit*. ad Att. X. 10. suo capite *decernere*.

DECESSIO. Rabir. Post. 11. utrum accessionem pecuniae an *decessionem* de summa fecerit, ib. *decessionem* mille talentûm esse factam. Tusc. I. 46. *decessio* bonorum, *opponitur* cumulo, *h. e. accessioni.* *abitus de provincia cum magistratuum, tum privatorum.* Qu. Fr. I. 1. spem maturae *decessionis* afferre. ad Div. IV. 10. *de Marcello privato*: subvereor, ne te delectet tarda *decessio*. Att. VII. 3. in ipsa *decessione* significavit, sperasse se aliquid.

DECESSUS. *abitus de provincia.* ad Div. VIII. 10. quod ad decessum tuum attinet. Phil. II. 38. Creta post M. Bruti *decessum* potuit liberari.

DECIDERE. Verr. IV. 45. *decidere* in fraudem. i. e. *facinus patrare.*

DECIDERE. *pacisci, transigere.* Quint. 4. per te *decidit* P. Quintius, quod dissolveret. cf. Rosc. Amer. 39. Rosc. Com. 11. Verr. II. 32. etc. *Gron. Obs. II.* 6.

DECIPERE. Rosc. Am. 40. inducere, *decipere*, destituere. *Haec tria ita differunt: inducere est fallere consilio dando et ad rem aliquam faciendam impellendo; destituere, deserendo eum, qui, quia promiseras aut debebas, a te aliquid auxilii expectabat; decipere denique, sub utilitatis specie nocendo.* ad Div. V. 16. ea impendere reipublicae, quae qui reliquerit, nullo modo mihi quidem

ex instituto vetere tres fuerunt, tot sc. in quot partes Senatores judicantes descripti erant; quibus quartam adjecit Augustus, Sueton. c. 33. ubi vid. Casaub. quintam Cajus, auctore eodem Sueton. c. 16. Sextam, quamquam rogatus, tamen addere noluit Galba. Sueton. c. 14. Verr. I. 61. II. 32. Cluent. 37. *Vid. de his decuriis Plin. XXXIII.* 1. 2. * *De judicibus* decuria *etiam est, sed alio sensu,* Verr. III. 11. Quid tandem postulat arator? nihil nisi ex edicto judicium in octuplum. quid Apronius? non recusat. quid Praetor? jubet recuperatores rejicere. *Decurias* scribamus. *(sc. arator dicit)* Quas *decurias*? *(respondet Verres)* de cohorte mea rejicies. *Hic* decuria *non est, ut Romae, quod videbatur Hotomanno, numerus civium Rom. de conventu provinciali, quorum est, causas judicare, sed indiculus judicum delectorum ad causam aliquam cognoscendam et judicandam. Arator non postulat, ut sibi copia fiat decuriae judicum, sed ut decuria judicum scribatur et deligatur.* * *In decurias etiam distributus erat ordo scribarum, reliquorumque ministrorum, qui magistratibus apparebant: unde* Verrin. III. 79. ad eos me scribas voca, si placet: noli hos colligere, qui-- *decuriam* emerunt. *v. inprimis Vales. ad Ammian, XXVIII.* 6. *et alios, quos laudant viri docti ad Sueton. Claud.* 1.

DECURIARE. *in decurias conscribere, quod faciebant, qui, tribuum largitione corrumpendarum causa, coitiones faciebant, unde de sodalitiis rei.* Planc. 18. doce, *decuriasse* Plancium, conscripsisse populum. *ibid.* 19. tu doce, Plancium sequestrem fuisse, largitum esse, conscripsisse, tribules *decuriavisse*. *Erat autem Plancius reus de sodalitiis. Sic Clodius seditionis causa dicitur homines de populi fece decuriasse.* Sext. 15. cum vicatim homines conscriberentur, *decuriarentur*. Phil. VII. 6. non rursus improbos *decuriabit*? non sollicitabit agros? *Plane sic etiam est* centuriare: *de quo supra.*

DECURIATIO. Planc. 18. *decuriatio* tribulium. v. *Decuriare*.

DECURIO. *Senator municipalis aut colonicus.* Rosc. Am. 9. 39. Sext. 4. ad Div. VI. 18. etc.

DECURRERE. Caecin. 23. ad istam hortationem *decurrunt*. i. e. *confugiunt, veniunt tandem.* Quint. 15. ad haec extrema et inimicissima jura tam cupide *decurrebas*. *Ducta ratio de stadio et circo. Sic est* Tusc. I. 8. Nunc video calcem; ad quem cum sit *decursum*, etc. *Hinc etiam ad navigationem, ut ipsum cursus verbum, (v. in Cursus) traducitur.* ad Div. XVI. 4. cum Mescinio Quaestore te bellissime *decursurum* puto.

DECURSIO. ad Div. XI. 10. *decursionibus* vastare loca. *sunt incursiones, quae de montibus fiunt. Male aliquis corrigebat* excursionibus: *quae sunt Graecis καταδρομαί, ἔφοδοι: at* decursiones *sunt, quae fiunt ἐξ ἐπιτειχίσματος.* vid. *Thuc. I.* 142. *et ibi Schol.*

DECURSUS. *a, um.* Quint. 31. aetas acta *et decursa*. Cato 23. *curso* spatio. ad Div. VIII. 13. haec aetate sunt *decursa*: *de vitiis, quae per aetatis ipsius rationem deponi solent.* Or. I. 32. *decursa* abs te de arte: i. e. *explicata breviter.*

DECURSUS. *ûs.* Or. I. 1. *decursus* honorum *est, cum omnibus perfuncti sumus.* ad Div. III. 2. *decursus.*

DEDERE. *de reo.* Rosc. Am. 3. libidini alterius *dedere* aliquem, *est, condemnare, quia alteri placet. ibid.* 22. quem *dedi* putabas. cf. Quint. 18. extr. *eodem modo, quo* condonare et addicere *dicitur, de quibus supra.* * Planc. 30. in qua oratione ego me ei *dedebam*, cui nil magnopere deberem; h. e. *ei me obstrictum profitebar, ejusque me totum fore pollicebar. v. Graev. ad h. l.* * *ibid.* 37. qui vitam

vitam pro republ. *dediderunt. Sed Graev. dedit* ediderunt. **dicitur etiam ut* dare se alicui, *pro facere, quae grata fore scis, caresser quelqu'un.* Petit. Conf. 9. salutatores cum obeunt plures competitores, et vident, unum esse aliquem, qui haec officia maxime animadvertat, ei *se dedunt*, deserunt ceteros.

DEDICARE. *proprie idem est, quod* consecrare: *de quo vid. supra in Consecratio. Hinc eleganter* Leg. I. 22. ingenium in se suum, sicut simulacrum *dedicatum* putabit. **deferre.* Flacc. 32. *dedicare* in censu. *Docti viri laudarunt Gell. VII.* 11. *ubi vid. Gronovium, et eundem Sest. IV.* 1. *Lips. Var. Lect. III.* 11. *et Gron. l. c. volebant* incensum: *quod probat Mazoch. Amphith. Camp. p.* 84. *qui verbum* dedicare *interpretatur* inchoare: *quod tum demum inchoent Quirites possidere, cum in censum detulerint: male. Videtur esse propria verbi hujus significatio antiquis usitata, ut sit* dare, attribuere. *Num et quae Diis dedicantur, ea iis dantur, attribuuntur: unde mirifice confirmatur disputatio nostra in Consecratio. Festus:* Dedicare *est proprie dando deferre.*

DEDICATIO. Dom. 48. an consecratio nullum habet jus, *dedicatio* est religiosa. *De hoc loco disputavimus supra in Consecratio.*

DEDITITIUS. *qui se in potestatem alicui, ut populo Rom. olim Campani, tradidit.* ad Brut. 3. id SCtum plerique interpretantur etiam ad suos sive captivos sive *dedititios* pertinere.

DEDUCERE. Rosc. Com. 12. huc omnis causa *deducitur.* i. e. *huc redit, haec est summa causae.* Or. II. 17. odium *deducere* ad benevolentiam: *mutare in ben.* Att. IX. 19. *deducere exercitum* in hiberna. ad Div. X. 24. summam remp. in discrimen *deducere.* Acad. I. 12. dies plerosque *deduceret*: i. e. *consumeret totos.* Or. I. 8. *deducere* unde velit: i. e. *a qua sententia velit.* ad Div. I. 1. ab eo *deduci* non potest. Verr. I. 24. *deducere* ad hospitem. cf. c. 25. Acad. I. 10. in angustum *deducere.* * Agr. I. 6. *deducere* coloniam. ibid. II. 25. agris publicis *(pro in agros publ.)* privatos esse *deductos.* * Verr. IV. 4. *deducere* testes *de provincia.* cf. Flacc. 10. 15. 19. * deduci ad aliquem *dicuntur, qui alicui erudiendi traduntur, aut certe commendantur, ut eum eo versari et ab eo discere possint. Mos enim erat Romae, ut parentes filios adolescentes alicui viro primario commendarent, ex cujus consuetudine proficerent.* Lael. 1. eram *deductus* ad Scaevolam. Coel. 4. hunc a patre continuo ad me esse *deductum.* * *est etiam comitari aliquem et prosequi honoris causa.* Muren. 34. si interdum ad forum *deducimur.* cf. Cato 18. * *est etiam verbum in vi civili et festucaria.* Caecin. 7. *deduci* de fundo moribus: *unde mihi videtur haec ratio dicendi ducta esse,* v. c. Verr. I. 2. a mente et consilio *deduci.* * deduci *etiam dicuntur feminae, quae concubitus causa ad aliquem in cubiculum perducuntur.* Verrin. III. 34. qui ad istum *deduxerat* Tertiam: *cf. Torrent. ad Sueton. Caes.* 49. *quod alias dicitur* perducere. * *pro auferre, corrumpere, vulgo dicunt male* seducere. Tusc. II. 25. cum a Zenone didicisset, fortis esse, a dolore *deductus est*, i. e. *doloris sensus eum decepit et corrupit. v. Graev.* ad Herenn. II. 5.

DEDUCTIO. *ritus in controversiis de possessionibus, quam vim civilem appellant, ut modo diximus.* Caecin. 11. *deductio* moribus fieret. * Div. I. 44. *deductio* aquae Albanae. * Verr. III. 77. *deductiones* fiebant, *sc. pecuniae de capite vel summa.* Caecil. 10. ne qua *deductio* fieret. * Inv. I. 14. non potest ex *deductione rationis* nasci judicatio: h. e. *rationibus in utramque partem afferendis.*

DEDUCTORES. *sunt clientes et amici, qui aliquem honoris causa deducunt. v. Deducere.* Petit.

tit. Conf. 9. jam *deductorum* officium quo majus est quam salutatorum, etc.

DEDUCTUS, *a, um.* Leg. II. 20. si in testamento *deducta*, scripta non sit. *v. Partitio.*

DEFATIGATUS. Dom. 44. licitatores *defatigati.*

DEFECTUS, *us.* Nat. D. II. 19. *defectibus* in initia recurrit luna.

DEFECTUS, *a, um.* Sext. 46. ille eis, a quibus audiebatur, quotidie aliquid *defecti* afferebat. *Sed v. not.* * Att. XIII. 23. *edd. quaedam habent* defecti libri, *quod explicant* perfecti. *Sed ea lectio est absurda.* Defectus *pro* perfecto *dici non potest. cf. Deficus.*

DEFENDERE. *propulsare.* Rosc. Am. 1. omnes injuriam novo scelere conflatam putant oportere *defendi.* Mur. 2. *defendere* pericula civium. * *tenere, tueri, conservare.* Quint. 13. ne locum suum, quem adhuc honestissime *defendit*, obtineat. Prov. Conf. 9. officium *defendere.* * Verr. III. 90. id aliorum se fecisse exemplo *defendat*: i. e. *contendat; defensionis loco dicat.* * *velle aliquid, et, e republica esse, dicere, idque ut fiat, oratione aliisque modis pugnare.* Rosc. Am. 47. me - - posteaquam id, quod maxime volui, fieri non potuit, ut componeretur, id maxime *defendisse*, ut ii vincerent, qui vicerunt. * Defendere *non solum esse cum praepositione* a, *sed etiam* contra, *docent duo loci,* Or. I. 39. ad Div. XI. 27.

DEFENSOR. *propulsator.* Muren. 2. *defensor* periculi.

DEFENSIO. Coel. 4. est brevis *defensio ad* omnem istam orationem.

DEFENSTRIX. *e Ciceronis Timaeo laudat Priscianus p.* 245.

DEFERRE. *proprie est ad locum quemcumque portare.* Verr. IV. 57. ita factus animo et corpore, ut multo appositior ad *deferenda*, quam ad auferenda signa esse videatur. Fr. Corn. I. sitellam ipsam *deferre.* Att. XIII. 2. Balbo epistolas *deferri* jubebis. etc. * *hinc pro* narrare. Fin. II. 17. ad amicos rem ita *deferret.* Verr. I. 25. is ad eum rem istam *defert.* * *etiam clientes dicuntur* causam deferre *ad patronos, quod alio modo* docere *dicitur.* Orat. III. 13. * defert *etiam* rem, *qui deliberandi causa ad alios de re aliqua refert.* Verr. II. 71. itaque decumanos convocat: rem *defert.* statuunt illi atque decernunt, *etc.* * defertur *etiam* res, *auxilii petendi causa.* ad Div. V. 8. ut intelligeres, nihil neque te scripsisse, neque quemquam tuorum frustra ad me *detulisse.* * *accusator* nomen defert, *sc. ad Praetorem, ejus, quem accusare suscepit; ut illud inter reos scribat, quod est* recipere nomen. Rosc. Am. 8. non nihil tamen in *deferendo nomine* secuti. *Sed non solum hominis nomen* defertur, *verum etiam* criminis nomen; *propterea, quod non solum nomen rei edendum apud Praetorem est, quem accusare aliquis constituit, sed etiam crimen, cujus eum accusaturus est.* Verr. II. 28. inimici Sopatri ad Verrem, cum is Sacerdoti successisset, ejusdem *rei nomen deferunt*, sc. *capitalis.* * deferunt *etiam calumniatores.* Agrar. III. 1. quae apud vos de me *deferunt*; *unde* delatores *dicuntur.* * *dicitur et pro* ultro offerre, conferre. Verr. V. 70. dormientibus beneficia *deferre.* ad Div. VI. 22. voluntatem suam ad aliquem *deferre.* cf. Phil. II. 20. Rabir. Post. 17. totum te ad me cum tuis copiis *detulisti.* * *dare, committere.* Att. VI. 1. praefecturam *deferre* alicui. ad Div. XIII. 55. *deferre* alicui legationem. Att. XIII. 12. tibi praeconium *deferam.* * *eleganter est pro commendare aut reipublicae, aut magistratui provinciali aliquem, ut ad honores eum provehat.* Att. V. 7. ait Pompejus, trinos se Praefectos *delaturum. ibid.* 11. Praefectos, quos voles, *deferto.* etc. *hoc genus deferendi commodum habet; commendati enim Praefecti fiunt: in altero, cum ad aerarium deferuntur*

tem Pompejo civitatem donandi dederat.

DEFINITIO. temporum atque hominum Div. II. 54. *est adjunctio circumstantiarum, quas vocant vulgo, temporis atque hominis, quam et* determinationem *appellant.* * Off. III. 15. definitio Aquilliana doli mali, *est illa quidem dialectica*: cum aliud est simulatum, aliud actum. *Sed* definitiones *Aquillianae* etiam dicuntur juridice, *determinationes casuum, in quibus inesset dolus malus.* * Cluent. 2. *definitio* judiciorum aequorum retineatur, quae nobis a majoribus tradita est. i. e. *praescriptio.*

DEFINITUS. Top. 21. quaestionum genus *definitum*: *opponitur* infinito; *alias dicitur* finitum. *Sic et in* Or. *et* Partit. *occurrit.*

DEFLAGRATUS. Tusc. III. 19. *deflagrata* fana. Catil. IV. 4. *deflagratum* imperium.

DEFLECTERE. Caecin. 18. rem ad verba *deflectere*: i. e. *rem aestimare et judicare e verbo.* Mur. 22. *deflectere se* de curriculo.

DEFLUO. ad Div. IX. 20. ubi salutatio *defluxit*: i. e. *abiit.* Sext. 32. ex novem Tribunis unus *defluxit*: *mutavit sententiam, a meisque partibus decessit.* * Lael. 16. *defluere* in terram *dicuntur, quae pereunt.* * Tusc. I. 25. a necessariis artificiis ad elegantiora *defluximus.* i. e. *pervenimus.* * Marcell. 8. omnia, quae dilapsa *defluxerunt. Codd. MSS. quidam* diffluxerunt, *quod melius puto: partem propter praecedens* dilapsa; *partem quia sequitur* vincienda sunt; *etiam, si concedamus Cortio ad Sall. Jug.* 1. defluere *dici pro perire.*

DEFORMO. Coel. 2. quae accusatores hujus *deformandi* causa dixerunt: *ut eum deformem et turpem esse ostenderent.* cf. Har. R. 14. * Caecin. 5. quem supra *deformavi*: h. e. *descripsi.* cf. Har. R. c. 26. *v. Graev.*

DEFRINGERE. Orat. III. 28. surculum *defringere*: h. e. *mutuari aliquid ex alia disciplina.*

DEFUNGOR. *eleganter dicitur de eo, qui levi aliqua jactura aut malo liberatur majori, aut levi labore perficit, ut majore molestia carere possit.* ad Div. VIII. 1. hoc mendacio, *sc. de morte tua,* si qua pericula impenderent, ut *defungeremur*, optavi. *dass wir damit loskommen möchten. ibid.* X. 24. neque ego pro maximis beneficiis tuis tam vili munere *defungar* orationis. cf. Verr. III. 16. * *dicitur tamen et in bonam partem, et de rebus bonis, ut* perfungi. Verr. V. 68. *defungi* honoribus.

DEFUSUS. Fin. II. 8 vinum *defusum* e pleno sit: *e Lucilio.* Vinum defusum *est, quod e dolio in amphoras conjectum est: a quo differt*, diffusum, *cum vinum e majori vase in plura minora transfunditur. v. Lambin. ad Horat. Epist. I.* 5. 4. *Tale vinum bibebant honestiores et delicatiores*: de dolio *vinum tenues: unde a Cicerone objicitur Antonio. v. Dolium.*

DEGENERARE a Zenone Tusc. II. 25. *deficere ab ejus placitis, cum sis Stoicus.*

DEGUSTARE. Att. IV. 8. tu velim e Fabio odorere, et istum convivam tuum *degustes*: i. e. *expiscere, tentes.*

DEJECTUS. Verr. III. 51. aratores *dejecti, coacti agros suos deserere propter damna. Sed v. not.*

DEJICIO. *detraho, demo.* Tusc. I. 8. vide, quantum mali de humana conditione *dejeceris.* II. 5. quantum de doloris terrore *dejeceris.* Verr. V. 49. si metum hunc Siciliae *dejecero.* * Phil. IX. 4. *dejicere* aliquem de sententia. * dejici *eleganter dicuntur, qui spem alicujus commodi, honoris consequendi amittunt atque repulsam ferunt.* ad Div. VIII. 4. *de petitore aedilitatis*: nam M. Coelium promulgatio de Dictatore subito *dejecit, dejectumque* magno clamore insecuta est. Muren. 36. Quintus Tubero praetura *dejectus est.* Act. I. in Verr. 8. si me aedilitate *deje-*

 cis-

ciſſent. **de formulis*, de gradu, *et* de ſtatu dejicere, *vid. in Gradus et Status.* * Verrin. IV. 40. praecipitem in forum aliquem *dejicere*: *noſtri: ſchleppen.* **verbum rei militaris.* Verr. III. 16. propugnaculum *dejicere.* **vincere, tollere.* Tuſc. IV. 37. vitia ratione a ſe eſſe *dejecta.* Top. 17. perturbationes *dejiciuntur.* *Roſc. Com. 2. haec nomina ſunt *dejecta*, (ſc. in tabulis) iſtae (ſc. tabulae) in ordinem confectae. *ſed pro* dejecta *alii mallent* diſjecta, *aut ſimile quid.* *Roſc. Amer. 35. habeo dicere, quem contra morem majorum, minorem LX annis, de ponte in Tiberim *dejecerit. Seniores LX annis in comitiis, cum pontem ex uno ſepto in alterum transirent, dejiciebantur, ne ſuffragium ferrent, unde* depontani ſenes. *dejici *dicuntur etiam in edicto Praetoris, qui vi de fundo aut alia poſſeſſione aliqua pulſi ſunt.* Caecin. 8. ut, unde *dejeciſſet*, reſtitueret. cf. c. 11. 12. Quint. 25. **de oculis eſt averto, dimoveo.* Phil. I. 1. nec a republ. *dejiciebam* oculos. cf. Verr. IV. 15. **revello.* Quint. 6. *dejicere* libellos. ſc. *quibus auctio proſcripta.* **repello, arceo.* Verr. V. 62. verbera a ſe *dejicere.* Phil. I. 2. jugum a cervicibus *dejicere.*

DEJUNCTUS. Caecin. 32. *dejuncta* interdicta: i. e. *diverſa.* Univ. 5. dejuncta *opponuntur* iisdem.

DEJUNGERE. Nat. D. I. 15. extr. *dejungit* a fabula. i. e. *eximit fabulis.*

DELABOR. Att. XII. 47. eo magis *delabor* ad Clodiam, h. e. *eo magis inclino in eam partem, ut Clodiae hortos emam.* Q. Fr. I. 1. ſed neſcio, quomodo ad praecipiendi rationem *delapſa eſt* oratio mea. * Partit. 28. in judicium *delabuntur*, i. e. *influunt, in eo vim et uſum habent.* **orior.* Or. III. 57. *delapſa ſunt* ab his plura genera.

DELECTUS. delecti *iidem, qui principes civitatis.* Sext. 49. cf. Vatin. 9.

DELECTUS provincialis ad Div. XV. 1. *eſt, qui fit e civibus, qui ſunt in provincia: nam ei opponuntur* auxilia ſociorum.

DELEGATIO. Att. XII. 3. *delegatio* a mancipe. *v. Delegare.*

DELEGARE. *in re pecuniaria dicitur, qui non ipſe de arca ſolvit, ſed creditorem remittit ad alium per attributionem, vid. Attributio: a quo pecuniam accipiat, quod et* ſolvere ab alio *dicitur: unde deinde ceterae rationes dicendi ducuntur, cum, quod ipſi facere debebamus, id per alterum fieri curamus, et qui id a nobis petunt, ad alium rejicimus: unde et pro* transferre *dicitur.* Attic. XII. 12. Balbi regia conditio eſt *delegandi: ad q. l. v. Gronov. ut et Obſerv. I. 20. ibid.* XIII. 46. Quinto *delegabo*, ſi quid aeri meo alieno ſuperabit. Dom. 7. petebatur a me frumenti copia, annonae vilitas - - *delegavi* amico locupletiori, etc. ad Div. VIII. 1. quod hunc laborem alteri *delegavi.* Or. II. 23. extr. ſed haec ipſa, quae nunc *ad* me *delegare* vis, *(oratione, laude tua)* ea ſemper in te eximia et praeſtantia fuerunt. Fontej. 4. quid, ſi hoc crimen optimis nominibus *delegare* poſſumus? *perquam eleganter hoc ſenſu: quid, ſi hoc crimen ad eos transferamus, qui facile fateantur, ſe hoc, quod crimini Fontejo datur, feciſſe, quia officii ratio poſtularet. Itaque ſic pergit:* et ita, ut non culpam in alios transferamus, ſed ut doceamus, eos iſti munitioni praefuiſſe, qui facile officium ſuum et praeſtare et probare poſſunt. **Difficilis locus eſt, in quo hoc etiam verbum occurrit*, ad Div. VII. 5. *ex epiſtola Caeſaris:* M. Orſium, quem mihi commendas, vel Regem Galliae faciam, vel hunc Leptae *delega.* Si vis tu ad me alium mitte, quem ornem. *Ceterum locus eſt obſcurus, rei ipſius et hiſtoriae ignoratione, ut vere judicat Victorius.*

DELICATUS. *de pueris et ancillis pulchris et elegantibus, ſenſu ho-*

honesto. Milon. 10. *delicatus* comitatus ancillarum puerorumque. *v. Burm. ad Petron. c.* 63. * *mollis, effeminatus, de hominibus et rebus, libidini luxuive deditus.* Brut. 53. adolescens *delicatus.* Nat. D. I. 37. Epicurus, quasi pueri *delicati*, nil cessatione melius existimat. Muren. 9. Alia *delicata.* ibid. 35. juventus *(hominis) delicata.* Orat. II. 64. cum haberet filium *delicatiorem.* Fin. V. 5. ratio *delicatior* molliorque, quam virtutis vis gravitasque postulat *de eorum sententia, qui in felicitatis et summi boni parte non solam virtutem, sed etiam voluptatem aut hujusmodi quid ponunt.* Off. I. 40. *delicatum* aliquem sermonem inferre; i. e. *de pulchris hominibus, de amore, de re amatoria, qualis ille Sophoclis erat, cum diceret Pericli, obvio puero formoso: O puerum pulchrum!* Att. II. 14. *delicatum* convivium, *quod ἀσελγὲς vocat Ep.* 12. Or. III. 25. quanto molliores sunt et *delicatiores* in cantu flexiones et fallae voculae, quam certae et severae. * *concinnus, elegans.* Pison. 29. *delicatissimi* versus. * *placidus, otiosus.* Tusc. II. 11. vita umbratilis et *delicata.* * *suavis, jucundus.* Verr. V. 40. *delicatissimum* litus. * delicatus *est etiam homo intelligens deliciarum, (vid. Deliciae) et iis abundans.* Verr. IV. 57. populus potius haberet, quam elegantissimus et eruditissimus Verres? nimirum contra dici nihil potest. Nostrum enim unusquisque, qui tam beati, quam iste est, non sumus, tam *delicati* esse non possumus, etc. Verres haec habeat domi? etc. * *E* Parad. I. 2. *laudantur* delicatae paterae, *tanquam genus deliciarum in supellectili: et ita est in quibusdam libris, neque absurde. Nam* delicatum *est in his rebus usitatum Latinis, quas et delicias vocant: et* delicata *dicuntur omnia, quae ad magnificentiam et ostentationem pertinent. v. Cuper. Obs. I.* 3. *Sed altera lectio*, filicatae, *est ex melioribus et antiquioribus Codd. et ipsam quoque usitatum est in hoc genere.*

DELICIAE. *elegantissima et pulcherrima supellectilis genera, ut aurum argentumque caelatum, vestes stragulae, tabulae pictae, et similia.* Verr. IV. 23. Sic Haluntini, excussis *deliciis* (h. e. crustis et emblematis) cum argento puro domum reverterunt. * *magnificentia et ostentatio, quae pretiosa supellectili quaeritur.* Parad. I. 3. num ullam cogitationem habuisse videntur - - aut argenti ad avaritiam, aut amoenitatum ad delectationem, aut supellectilis *ad delicias*, aut epularum ad voluptates. * *studium hujus elegantiae et magnificentiae.* Verr. IV. 57. etiamne hujus operarii studia et *delicias* perferetis? * *amores et elegantiae hominum amoribus deditorum.* Coel. 19. *init.* amores autem et *deliciae* hae, quae vocantur, etc. * *ipsi homines utriusque generis, qui amantur.* Dom. 24. cum alter se Catilinae *delicias* fuisse diceret. * *in oratione* deliciae *sunt concinnae sententiae, arguti, certi et circumscripti ambitus verborum.* Orat. 12. longissime tamen ipsi a talibus *deliciis* vel potius ineptiis absuerunt.

DELIGERE. *ejicere.* Vatin. 14. subsellia dissiparit, urnas *delegerit*, *etc. ubi vid. Graev.* Caecin. 27. si ingressum modo *delegeris. Sic enim ibi e MS. Erf. reposuit Graevius, cum ante esset:* dejeceris. *Sed v. not. nostram.*

DELINITOR. Brut. 70. judex, cujus *delinitor* debet esse orator.

DELIQUESCO. Tusc. IV. 17. alacritate futili gestiens *deliquescit*: i. e. *mollem se praebet.*

DELITESCO. Balb. 2. in mendaciu *delitescere.* Acad. IV. 5. in eorum auctoritate *delitesceret.*

DELITUS. Verr. I. 55. *delitum* tectorium. In Fragm. Epp. *sunt etiam* cerae et literae *delitae.*

DELUMBO. Or. 6. *delumbare* sententias *dicitur, qui minutis numeris*

DE-

DENIQUE. *ut paucis me expediam.* Verr. II. 51. negant id Syracusani per religiones sacrorum ullo modo fieri posse: fas *denique* negant esse. *vid. de hac vi verbi Graev. ad Sueton. Aug.* 23. *Duker. ad Flor. I.* 16. *etc.* * *Sed quod Graevius sic esse putat etiam* ad Div. X. 10. *in his verbis:* is enim *denique* mihi honos videri solet, qui etc. *In eo errat. Nam in his denique est* demum. *Sic in* Sall.: ea *demum* vera voluptas est. Denique *pro* demum *passim obvium.* ad Div. IX. 14. tantum accessit, ut mihi nunc *denique* amare videar, antea dilexisse. cf. ad Att. VIII. 8. *v. Vallae Eleg. L. L. VIII.* 8.

DENOTARE. *significare.* Manil. 3. quod in una significatione literarum cives Rom. necandos trucidandosque *denotavit.*

DENOTATUS. *cognitus et perspectus; quod, quae notamus, ea facile agnoscimus et reperimus.* Acad. IV. 18. sapientem, cum ei res similes occurrant, quas non habeat *denotatas*, retenturum assensum.

DENSUS. ad Att. VII. 1. ubi sunt illae *densae dextrae.*

DENTATUS. ad Q. Fr. II. 14. charta *dentata* res agetur. h. e. *dente polita et laevigata. Plin. H. N. XIII.* 12. scabritia chartae laevigatur dente conchave.

DENUDARE bonis, i. e. *privare*, ad Div. XII. 15.

DENUNCIARE. *dicuntur, qui aliquem jubent esse paratum ad rem aliquam, quae interdum diserte adjicitur, interdum omittitur, et e vicinia verborum supplenda est.* Verr. I. 19. II. 27. Rosc. Am. 38. *denunciare* alicui testimonium. *Sed simpliciter* denunciare, *eodem sensu*, Flacc. 15. Verr. II. 4. *ubi vid. Graev.* Dom. 44. Cum Tribunus, vel *denunciare*, vel cogere potueris, *int. Pontificibus, ut convenirent.* Caecin. 32. Caecinae *denunciabas*, *int. controversiam*, ad Div. XI. 2. *denunciat* veteranis, *sc. ut conveniant, eos convocat.* conf. V. 11. * *hinc dicitur etiam pro* minari. Att. XV. 20. genus illud interitus quasi *denunciatum* nobis ab Antonio. Agr. II. 5. oculis *denunciare* omnibus vim tribunitiam. conf. Att. II. 21. 23. etc. * *mandare.* Or. III. 36. plus attulisti, quam tibi esset tributum a nobis ac *denunciatum.* ad Div. XIII. 77. si quid tibi opus sit, ne dubitent, mihi jure suo *denunciare.* * *polliceri, quid facturi simus.* Att. XIII. 12. Jam Varro mihi *denunciaverat* magnam sane et gravem προσφώνησιν. * *profiteri, ostendere.* Or. I. 22. *denunciare* se paratum. Planc. 22. *denunciasti*, quid de summa reipubl. sentires. * *etiam de interpretationibus Haruspicum dicitur.* Div. II. 13. tum hereditates, tum damna *denunciant.* Rosc. Comoed. 9. venisti domum ultro Roscii: satisfecisti, quod temere commisisses, *in judicium* ut *denunciaret*, rogasti, ut ignosceret, te affuturum negasti, etc. Denunciares *legendum vidit recte Hotomannus, et contextus docet.* Denuncio in judicium, *si lectio sana est, significat*, jubeo, in judicio adesse, ad judicem venire: *itaque subjicit:* negasti te affuturum.

DENUNCIATIO. Sull. 18. Catilinae *denunciatione* venisti; *ab eo jussus venire.* * Or. II. 19. prima *denunciatio*, *dicitur*, *cum in exordio auditorem attentum esse jubemus.* * *comminatio.* ad Div. XI. 20. *denunciatione* periculi terrere. * *professio, promissio. ibid.* X. 8. praematura *denunciatio* boni civis imparati, quam periculosa esse, ex casu collegae videbam.

DEPACISCI. Verr. III. 24. *extr.* ad ejus conditiones *depactus est.*

DEPASCI. *minui.* Leg. I. 21. *depasci* veterem Academiae possessionem non sinemus. Or. II. 23. stilo *depascere* luxuriem orationis.

DEPELLERE. Tusc. III. 32. ut sibi turpitudinem *depelleret:* h. e. *se a turp. liberaret.* Sext. 19. interfectus esset is, qui hac una medicina potuit a communi peste reip.

nes, *ne* deripere *et* diripere *confundant*, *quod a Nizolio factum est. Sic aliud est* destringere, *aliud* distringere. etc. deripere *est de loco aliquid rapere*, diripere *in diversas partes rupere: v. Drakenb. ad Sil. X.* 318. *et quos ibi laudat.*

DERIVARE. Tusc. V. 23. in suam domum nil *derivare*: h. e. *avertere.*

DERODERE. *pro corrodere.* Divin. I. 44. *v. tamen not.*

DEROGARE. *est nova rogatione aliquid de superiore lege demere, ei vim adimere: dicitur autem ordinarie* derogare legi *vel* de lege, *quod nemo ignorat. Sed est etiam sic:* lex derogatur. Cornel. I. Fr. saepe SCta fiunt, ut nuper de ipsa lege Calpurnia, *quae derogaretur. Sic habet etiam Ulpianus:* Lex rogatur - - abrogatur - - derogatur; *quem locum vid. in Fabro. Est sic etiam metaphorice.* Quint. 23. *fides* multis locis cognita, ne perfidia Naevii *derogetur*, laborant.

DEROGATIO. ad Herenn. II. 10. *de lege.*

DERUO. Att. XVI. 11. de laudibus alicujus cumulum *deruere.*

DESCENDERE. *dicuntur Romani honestiores, cum in forum, curium, campum eunt, quod ii solebant in montibus habitare, qui salubrius habitabantur, ea loca autem in vallibus, inter montes, erant: item in universum, cum in publicum prodeunt.* Phil. VIII. 2. Consul se cum praesidio *descensurum* dixit. Rosc. A. 46. *descendere* de Palatio et aedibus suis. Phil. II. 6. hodie non *descendit* Antonius. Or. II. 66. *descendere* in forum. Offic. III. 20. *descendere* in rostra: *quamquam ibi Gronoviana habet:* escendere, *quod magis placet. Sed quoniam Romae usitatum erat, dicere* descendere in forum; *propterea etiam de aliis urbibus dicitur, ubi similis ratio non subest.* Verr. II. 38. postridie mane descendit Verres, *sc. in forum Thermitanum.* * *hinc etiam ducta haec:* Coel. 1. *descendere* ad accusationem. Muren. 28. *descendere* ad accusandum. cf. ad Div. VIII. 8. * descendere aliquo *dicuntur etiam, qui statuunt, eu facere, quae inviti faciunt, ad extrema veniunt, ad quae demum venitur, cum leniora non sufficiunt aut valent.* Verr. I. 38. quo ego vellem *descensuros*, h. e. *gravissima se facturos.* ad Div. X. 33. *descendere* ad extrema. Att. IX. 18. ad omnia *descendere*, *est omni vi et acerbitate uti.* ad Div. VIII. 8. alteram ad conditionem *descendere* vult Caesar. * Verr. II. 72. placet mihi ista defensio: *descendo. ich lasse mich darauf ein.*

DESCISCO. Fin. III. 18. *desciscere* a vita, i. e. *seipsum interficere.* Tusc. III. 2. *desciscere* a natura. Acad. IV. 15. cum captiosas interrogationes dissolvere non possunt, *desciscunt* a veritate.

DESCRIBERE. *dividere, distribuere in partes.* Agr. II. 29. in jugera dena *describat.* Phil. XIII. 5. *describit* illud septies millies ita. Cluent. 32. non Archimedes potuit melius *describere.* ad Div. XVI. 11. Italiae regiones *descriptae* sunt, quam quisque partem tueretur. cf. Verr. I. 14. etc. *Graev. ad Caton.* 17. *Att. I.* 2. Leg. III. 19. populus *descriptus* ordinibus, censu, etc. *add. Burm. ad Suet. Tib.* 30. * *Dialectici dicuntur* describere, *cum formas et genera rerum constituunt: item in partitione. Sic* Rab. Post. 15. descripta, *opponuntur* universis. Or. II. 33. *descripta* generatim; *pro quo mox:* in certa genera coacta. *ibid.* ut quae sint in jure, vel apte *describere*, vel ornate illustrare possit. *ibid.* 71. in multa genera *describere.* * *ab hac dividendi significatione multae formulae dicendi ducuntur, quas ita possis interpretari, ut nulla divisionis mentio fiat; sed semper ad divisionem aliquam respicitur. Sic* Verr. V. 25. *describere* civitatibus summas pecuniarum. ad Div. XII. 1. pecuniae maximae *describuntur.* ad Q. Fr. I, 1. vectigal *describere. In*

tem Pompejo civitatem donandi dederat.

DEFINITIO. temporum atque hominum Div. II. 54. *est adjunctio circumstantiarum, quas vocant vulgo, temporis atque hominis, quam et* determinationem *appellant.* * Off. III. 15. definitio Aquilliana doli mali, *est illa quidem dialectica*: cum aliud est simulatum, aliud actum. *Sed* definitiones *Aquillianae* etiam dicuntur juridice, *determinationes casuum, in quibus inesset dolus malus.* * Cluent. 2. *definitio* judiciorum aequorum retineatur, quae nobis a majoribus tradita est. i. e. *praescriptio.*

DEFINITUS. Top. 21. quaestionum genus *definitum*: *opponitur* infinito; *alias dicitur* finitum. *Sic et in* Or. *et* Partit. *occurrit.*

DEFLAGRATUS. Tusc. III. 19. *deflagrata* fana. Catil. IV. 4. *deflagratum* imperium.

DEFLECTERE. Caecin. 18. rem ad verba *deflectere*: i. e. *rem aestimare et judicare e verbo.* Mur. 22. *deflectere se* de curriculo.

DEFLUO. ad Div. IX. 20. ubi salutatio *defluxit*: i. e. *abiit.* Sext. 32. ex novem Tribunis unus *defluxit*: *mutavit sententiam, a meisque partibus decessit.* * Lael. 16. *defluere* in terram *dicuntur, quae pereunt.* * Tusc. I. 25. a necessariis artificiis ad elegantiora *defluximus*. i. e. *pervenimus.* * Marcell. 8. omnia, quae dilapsa *defluxerunt. Codd. MSS. quidam* diffluxerunt, *quod melius puto: partem propter praecedens* dilapsa; *partem quia sequitur* vincienda sunt; *etiam, si concedamus Cortio ad Sall. Jug.* 1. defluere *dici pro perire.*

DEFORMO. Coel. 2. quae accusatores hujus *deformandi* causa dixerunt: *ut eum deformem et turpem esse ostenderent.* cf. Har. R. 14. * Caecin. 5. quem supra *deformavi*: h. e. *descripsi.* cf. Har. R. c. 26. *v. Graev.*

DEFRINGERE. Orat. III. 28. surculum *defringere*: h. e. *mutuari aliquid ex alia disciplina.*

DEFUNGOR. *eleganter dicitur de eo, qui levi aliqua jactura aut malo liberatur majori, aut levi labore perficit, ut majore molestia carere possit.* ad Div. VIII. 1. hoc mendacio, *sc. de morte tua,* si qua pericula impenderent, ut *defungeremur*, optavi. *dass wir damit loskommen möchten. ibid.* X. 24. neque ego pro maximis beneficiis tuis tam vili munere *defungar* orationis. cf. Verr. III. 16. * *dicitur tamen et in bonam partem, et de rebus bonis, ut* perfungi. Verr. V. 68. *defungi* honoribus.

DEFUSUS. Fin. II. 8. vinum *defusum* e pleno sit: *e Lucilio.* Vinum defusum *est, quod e dolio in amphoras conjectum est: a quo differt*, diffusum, *cum vinum e majori vase in plura minora transfunditur. v. Lambin. ad Horat. Epist. I.* 5. 4. *Tale vinum bibebant honestiores et delicatiores*: de dolio *vinum tenues: unde a Cicerone objicitur Antonio. v. Dolium.*

DEGENERARE a Zenone Tusc. II. 25. *deficere ab ejus placitis, cum sis Stoicus.*

DEGUSTARE. Att. IV. 8. tu velim e Fabio odorere, et istum convivam tuum *degustes*: i. e. *explorere, tentes.*

DEJECTUS. Verr. III. 51. aratores *dejecti, coacti agros suos deserere propter damna. Sed v. not.*

DEJICIO. *detraho, demo.* Tusc. I. 8. vide, quantum mali de humana conditione *dejeceris*. II. 5. quantum de doloris terrore *dejeceris*. Verr. V. 49. si nietum hunc Siciliae *dejecero.* * Phil. IX. 4. *dejicere* aliquem de sententia. * dejici *eleganter dicuntur, qui spem alicujus commodi, honoris consequendi amittunt atque repulsam ferunt.* ad Div. VIII. 4. *de petitore aedilitatis*: nam M. Coelium promulgatio de Dictatore subito *dejecit, dejectumque* magno clamore insecuta est. Muren. 36. Quintus Tubero praetura *dejectus est.* Act. I. in Verr. 8. si me aedilitate *deje-*

honesto. Milon. 10. *delicatus* comitatus ancillarum puerorumque. *v. Burm. ad Petron. c.* 63. * *mollis, effeminatus, de hominibus et rebus, libidini luxuive deditus.* Brut. 53. adolescens *delicatus.* Nat. D. I. 37. Epicurus, quasi pueri *delicati*, nil cessatione melius existimat. Muren. 9. Asia *delicata.* ibid. 35. juventus *(hominis) delicata.* Orat. II. 64. cum haberet filium *delicatiorem.* Fin. V. 5. ratio *delicatior* molliorque, quam virtutis vis gravitasque postulat *de eorum sententia, qui in felicitatis et summi boni parte non solam virtutem, sed etiam voluptatem aut hujusmodi quid ponunt.* Off. I. 40. *delicatum* aliquem sermonem inferre; i. e. *de pulchris hominibus, de amore, de re amatoria, qualis ille Sophoclis erat, cum diceret Pericli, obvio puero formoso: O puerum pulchrum!* Att. II. 14. *delicatum* convivium, *quod ἀσελγές vocat Ep.* 12. Or. III. 25. quanto molliores sunt et *delicatiores* in cantu flexiones et fallae voculae, quam certae et severae. * *concinnus, elegans.* Pison. 29. *delicatissimi* versus. * *placidus, otiosus.* Tusc. II. 11. vita umbratilis et *delicata.* * *suavis, jucundus.* Verr. V. 40. *delicatissimum* litus. * delicatus *est etiam homo intelligens deliciarum, (vid. Deliciae) et iis abundans.* Verr. IV. 57. populus potius haberet, quam elegantissimus et eruditissimus Verres? nimirum contra dici nihil potest. Nostrum enim unusquisque, qui tam beati, quam iste est, non sumus, tam *delicati* esse non possumus, etc. Verres haec habeat domi? etc. * *E* Parad. I. 2. *laudantur* delicatae paterae, *tanquam genus deliciarum in supellectili: et ita est in quibusdam libris, neque absurde. Num* delicatum *est in his rebus usitatum Latinis, quas et delicias vocant: et* delicata *dicantur omnia, quae ad magnificentiam et ostentationem pertinent. v. Cuper. Obs. I. 3. Sed altera lectio;* dedicatae, *est ex melioribus et antiquioribus Codd. et ipsam quoque usitatum est in hoc genere.*

DELICIAE. *elegantissima et pulcherrima supellectilis genera, ut aurum argentumque caelatum, vestes stragulae, tabulae pictae, et similia.* Verr. IV. 23. Sic Haluntini, excussis *deliciis* (h. e. crustis et emblematis) cum argento puro domum reverterunt. * *magnificentia et ostentatio, quae pretiosa supellectili quaeritur.* Parad. I. 3. num ullam cogitationem habuisse videntur - - aut argenti ad avaritiam, aut amoenitatum ad delectationem, aut supellectilis *ad delicias*, aut epularum ad voluptates. * *studium hujus elegantiae et magnificentiae.* Verr. IV. 57. etiamne hujus operarii studia et *delicias* perferetis? * *amores et elegantiae hominum amoribus deditorum.* Coel. 19. *init.* amores autem et *deliciae* hae, quae vocantur, etc. * *ipsi homines utriusque generis, qui amantur.* Dom. 24. cum alter se Catilinae *delicias* fuisse diceret. * *in oratione* deliciae *sunt concinnae sententiae, arguti, certi et circumscripti ambitus verborum.* Orat. 12. longissime tamen ipsi a talibus *deliciis* vel potius ineptiis absuerunt.

DELIGERE. *ejicere.* Vatin. 14. subsellia dissiparit, urnas *delegerit, etc. ubi vid. Graev.* Caecin. 27. si ingressum modo *delegeris. Sic enim ibi e MS. Ers. reposuit Graevius, cum ante esset:* dejeceris. *Sed v. not. nostram.*

DELINITOR. Brut. 70. judex, cujus *delinitor* debet esse orator.

DELIQUESCO. Tusc. IV. 17. alacritate futili gestiens *deliquescit*: i. e. *mollem se praebet.*

DELITESCO. Balb. 2. in mendacio *delitescere.* Acad. IV. 5. in eorum auctoritate *delitesceret.*

DELITUS. Verr. I. 55. *delitum* tectorium. In Fragm. Epp. *sunt etiam* cerae et literae *delitae.*

DELUMBO. Or. 6. *delumbare* sententias *dicitur, qui minutis numeris*

DE-

DENIQUE. *ut paucis me expediam.* Verr. II. 51. negant id Syracusani per religiones sacrorum ullo modo fieri posse: fas *denique* negant esse. *vid. de hac vi verbi Graev. ad Sueton. Aug.* 23. *Duker. ad Flor. I.* 16. *etc.* *Sed quod Graevius sic esse putat etiam* ad Div. X. 10. *in his verbis:* is enim *denique* mihi honos videri solet, qui etc. *In eo errat. Nam in his* denique *est* demum. *Sic in* Sall.: ea *demum* vera voluptas est. Denique *pro* demum *passim obvium.* ad Div. IX. 14. tantum accessit, ut mihi nunc *denique* amare videar, antea dilexisse. cf. ad Att. VIII. 8. *v. Vallae Eleg. L. L. VIII.* 8.

DENOTARE. *significare.* Manil. 3. quod in una significatione literarum cives Rom. necandos trucidandosque *denotavit.*

DENOTATUS. *cognitus et perspectus; quod, quae notamus, ea facile agnoscimus et reperimus.* Acad. IV. 18. sapientem, cum ei res similes occurrant, quas non habeat *denotatas*, retenturum assensum.

DENSUS. ad Att. VII. 1. ubi sunt illae *densae dextrae.*

DENTATUS. ad Q. Fr. II. 14. charta *dentata* res agetur. h. e. *dente polita et laevigata. Plin. H. N. XIII.* 12. scabritia chartae laevigatur dente conchave.

DENUDARE bonis, i. e. *privare*, ad Div. XII. 15.

DENUNCIARE. *dicuntur, qui aliquem jubent esse paratum ad rem aliquam, quae interdum diserte adjicitur, interdum omittitur, et e vicinia verborum supplenda est.* Verr. I. 19. II. 27. Rosc. Am. 38. *denunciare* alicui testimonium. *Sed simpliciter* denunciare, *eodem sensu*, Flacc. 15. Verr. II. 4. *ubi vid. Graev.* Dom. 44. Cum Tribunus, vel *denunciare*, vel cogere potueris, *int. Pontificibus, ut convenirent.* Caecin. 32. Caecinae *denunciabas*, *int. controversiam.* ad Div. XI. 2. *denunciat* veteranis, *sc. ut conveniant, eos convocat.* conf. V. 11. **hinc dicitur etiam pro* minari. Att. XV. 20. genus illud interitus quasi *denunciatum* nobis ab Antonio. Agr. II. 5. oculis *denunciare* omnibus vim tribunitiam. conf. Att. II. 21. 23. etc. **mandare.* Or. III. 36. plus attulisti, quam tibi esset tributum a nobis ac *denunciatum.* ad Div. XIII. 77. si quid tibi opus sit, ne dubitent, mihi jure suo *denunciare.* **polliceri, quid facturi simus.* Att. XIII. 12. Jam Varro mihi *denunciaverat* magnam sane et gravem προσφώνησιν. **profiteri, ostendere.* Or. I. 22. *denunciare* se paratum. Planc. 22. *denunciasti*, quid de summa reipubl. sentires. **etiam de interpretationibus Haruspicum dicitur.* Div. II. 13. tum hereditates, tum damna *denunciant.* Rosc. Comoed. 9. venisti domum ultro Roscii; satisfecisti, quod temere commisisses, *in judicium* ut *denunciaret*, rogasti, ut ignosceret, te affuturum negasti, etc. Denunciares *legendum vidit recte Hotomannus, et contextus docet.* Denuncio in judicium, *si lectio sana est, significent*, jubeo, in judicio adesse, ad judicem venire; *itaque subjicit:* negasti te affuturum.

DENUNCIATIO. Sull. 18. Catilinae *denunciatione* venisti; *ab eo jussus venire.* *Or. II. 19. prima *denunciatio, dicitur, cum in exordio auditorem attentum esse jubemus.* **comminatio.* ad Div. XI. 20. *denunciatione* periculi terrere. **professio, promissio. ibid.* X. 8. praematura *denunciatio* boni civis imparati, quam periculosa esse, ex casu collegae videbam.

DEPACISCI. Verr. III. 24. *extr.* ad ejus conditiones *depactus est.*

DEPASCI. *minui.* Leg. I. 21. *depasci* veterem Academiae possessionem non sinemus. Or. II. 23. stilo *depascere* luxuriem orationis.

DEPELLERE. Tusc. III. 32. ut sibi turpitudinem *depelleret*: h. e. *se a turp. liberaret.* Sext. 19. interfectus esset is, qui hac una medicina potuit a communi peste reip.

nes, *ne* deripere *et* diripere *confundunt*, *quod a Nizolio factum est. Sic aliud est* destringere, *aliud* distringere. etc. deripere *est de loco aliquid rapere*, diripere *in diversas partes rapere: v. Drakenb. ad Sil. X.* 318. *et quos ibi laudat.*

DERIVARE. Tusc. V. 23. in suam domum nil *derivare*: h. e. *avertere.*

DERODERE. *pro corrodere.* Divin. I. 44. *v. tamen not.*

DEROGARE. *est nova rogatione aliquid de superiore lege demere, ei vim adimere: dicitur autem ordinarie* derogare legi *vel* de lege, *quod nemo ignorat. Sed est etiam sic*: lex derogatur. Cornel. I. Fr. saepe SCta fiunt, ut nuper de ipsa lege Calpurnia, *quae derogaretur. Sic habet etiam Ulpianus*: Lex rogatur - - abrogatur - - derogatur; *quem locum vid. in Fabro. Est sic etiam metaphorice.* Quint. 23. *fides* multis locis cognita, ne perfidia Naevii *derogetur*, laborant.

DEROGATIO. ad Herenn. II. 10. *de lege.*

DERUO. Att. XVI. 11. de laudibus alicujus cumulum *deruere.*

DESCENDERE. *dicuntur Romani honestiores, cum in forum, curiam, campum eunt, quod ii solebant in montibus habitare, qui salubrius habitabantur, ea loca autem in vallibus, inter montes, erant: item in universum, cum in publicum prodeunt.* Phil. VIII. 2. Consul se cum praesidio *descensurum* dixit. Rosc. A. 46. *descendere* de Palatio et aedibus suis. Phil. II. 6. hodie non *descendit* Antonius. Or. II. 66. *descendere* in forum. Offic. III. 20. *descendere* in rostra: *quamquam ibi Gronoviana habet*: escendere, *quod magis placet. Sed quoniam Romae usitatum erat, dicere* descendere in forum; *propterea etiam de aliis urbibus dicitur, ubi similis ratio non subest.* Verr. II. 38. postridie mane descendit Verres, *sc. in forum Thermitanum.* * *hinc etiam ducta haec:* Coel. 1. *descendere* ad accusationem. Muren. 28. *descendere* ad accusandum. cf. ad Div. VIII. 8. * descendere aliquo *dicuntur etiam, qui statuunt, ea facere, quae inviti faciunt, ad extrema veniunt, ad quae demum venitur, cum leniora non sufficiunt aut valent.* Verr. I. 38. quo ego vellem *descensuros*, h. e. *gravissima se facturos.* ad Div. X. 33. *descendere* ad extrema. Att. IX. 18. ad omnia *descendere, est omni vi et acerbitate uti.* ad Div. VIII. 8. alteram ad conditionem *descendere* vult Caesar. * Verr. II. 72. placet mihi ista defensio: *descendo. ich lasse mich darauf ein.*

DESCISCO. Fin. III. 18. *desciscere* a vita, i. e. *seipsum interficere.* Tusc. III. 2. *desciscere* a natura. Acad. IV. 15. cum captiosas interrogationes dissolvere non possunt, *desciscunt* a veritate.

DESCRIBERE. *dividere, distribuere in partes.* Agr. II. 29. in jugera dena *describat.* Phil. XIII. 5. *describit* illud septies millies ita. Cluent. 32. non Archimedes potuit melius *describere.* ad Div. XVI. 11. Italiae regiones *descriptae* sunt, quam quisque partem tueretur. cf. Verr. I. 14. etc. *Graev. ad Caton.* 17. *Att. I.* 2. Leg. III. 19. populus *descriptus* ordinibus, censu, etc. *add. Burm. ad Suet. Tib.* 30. * *Dialectici dicuntur* describere, *cum formas et genera rerum constituunt: item in partitione. Sic* Rab. Post. 15. descripta, *opponuntur* universis. Or. II. 33. *descripta* generatim; *pro quo mox*: in certa genera coacta. *ibid.* ut quae sint in jure, vel apte *describere*, vel ornate illustrare possit. *ibid.* 71. in multa genera *describere.* * *ab hac dividendi significatione multae formulae dicendi ducuntur, quas ita possis interpretari, ut nulla divisionis mentio fiat; sed semper ad divisionem aliquam respicitur. Sic* Verr. V. 25. *describere* civitatibus summas pecuniarum. ad Div. XII. 1. pecuniae maximae *describuntur.* ad Q. Fr. I. 1. vectigal *describere. In*

 qui-

cetera hujusmodi, *servavit nova Italorum editio Nizoliani Thesauri.* * Planc. 20. vocatae tribus, latum suffragium, *descriptae* tribus, renunciatae. *Nihil hic interpretes. E Cod. Erf. notat Graevius* diribitae. *Sed ea lectio nihili est.* Diribitio *enim refertur ad tabellarum distributionem: quid autem* diribitio *post suffragia lata? Cogitabam aliquando* diremtae*: ex quo fieri potuit* diribitae*: sed* descriptae *etiam explicari patest. Nempe post lata suffragia et diremta*, *punctis notabantur in tabulis*, *unde* punctum *pro* suffragio. *v. Punctum. Id dici commode posse puteni* tribus describere. Describere *dici pro* in tabulas referre, *docet Schulting. ad Calpurn. Declam. subjectam Quinctilianeis p.* 794. * Dom. 5. cum decuriatos ac *descriptos* haberes exercitus perditorum: *in quo descriptus idem est*, *quod decuriatus; nam* describuntur *milites*, *cum decuriantur aut centuriantur*, *sc. in decurias et centurias: pro* describere, *hoc sensu*, *dicitur etiam* conscribere, Planc. 8. nam cum decuriantur, *conscribuntur*; *sc. in decurias.* v. *Conscribere.*

DESERERE. Att. III. 19. non *deseram* preces fratris, nec ceterorum promissa, nec spem uxoris, nec obsecrationem filiae, nec fideles literas tuas. Tusc. I. 46. tardius *deseret* fama Curtium.

DESERVIRE. *in bonam et malam partem dicitur.* Verr. III. 98. si vobis *deserviunt* suo labore. Sull. 9. si vigiliae meae *deserviunt* amicis. Partit. 20. *deservire* rebus sacris. i. e. *studiosum esse religionis.* Offic. I. 30. cuivis *deserviant*, dum, quod velint, consequantur. ad Div. XII. 2. *deservire* latroni. etc.

DESIDERABILE. *opponitur ei, quo facile careas.*

DESIDERE. *verbum proprium de labe terrae.* Div. I. 35. 43. *Utitur eodem verbo de hac re Livius XXXII. 9. ubi v. Drakenb.*

DESIDIOSUS. Or. III. 23. *desidiosa oblectatio tribuitur iis, qui toti sunt in literis*, *nec rempublicam curant.*

DESIGNARE. Nat. D. I. 13. Aristoteles quodam loco mundum *designat* Deum. *ibid.* 11. Anaxagoras omnium rerum descriptionem et modum mentis infinitae vi ac ratione *designari* et confici voluit.

DESIGNATIO. *dispositio*, *collocatio.* Att. IV. 4. offendes *designatione* Tyrannionis mirificam librorum meorum bibliothecam.

DESIGNATOR. Att. IV. 3. post has ruinas desertus a suis vix jam Decimum *designatorem*, vix Gallium retinet. Designator *est curator et arbiter ordinis et loci in ludis et spectaculis*, *h. e. qui unicuique suum locum designant*, *quod genus hominum nos Marschälle appellamus; item in certaminibus*, *qui leges et praemia dant agonistis. De his v. Budaeum*, *Lipsium*, *Fabrum*, *quos laudat Graev. ad h. l. et hinc Lexicon Fabri.*

DESIGNATUS. *de magistratibus recens creatis locus classicus est* Muren. 1. Consul *designatus* a populo suffragiis, declaratus autem vel renunciatus ab alio Consule voce. *hinc eleganter* Cluent. 11. *designatus* reip. civis, *de infante concepto matris utero*, *sed nondum nato.* **expressus*, *significatus.* Or. I. 23. verbis *designata.* **constitutus*, *descriptus.* Nat. Deor. III. 35. resp. ratione et disciplina *designata.* Divin. I. 38. neque Dii ignorant, quae ab ipsis constituta et *designata* sunt.

DESINO. ad Div. VII. 1. libenter mehercule artem *desinerem. Sic et alii locuti. v. Heins. ad Ovid. Art. Am. II. 726. Torrent. ad Suet. Tib. 37.* Acad. IV. 25. *desine*, quaeso, communibus locis: domi ista nascuntur.

DESPERARE. Cluent. 25. *desperare* saluti. Sen. p. R. 14. *desperare* suis fortunis. Pis. 34. cum oppido *desperassent.* Mur. 21. sibi ipsi *desperare.* ad Q. Fr. I. 2. sive instituimur, sive *desperamur.* ad Div. XII. 14. quam valde *nos* et *remp.*

cuniaria, eum alicui promittimus pecuniam, deinde negamus daturos. v. Destitutus. Cluent. 26. queritur, se ab Oppianico *destitutum esse.* Rosc. Am. 40. Roscius socios induxit, decepit, *destituit. cf.* Phil. II. 38.

DESTITUTIO. *in re pecuniaria est, cum aliquis pecuniam, quam pollicitus est se daturum, non dat.* Quint. 5. hac *destitutione* perculsus, etc. *cf.* c. 16. *et* Cluent. 26.

DESTITUTUS. *desertus.* Caecin. 32. nudus in caula *destitutus*que. Verr. II. 30. solus *destitutus. at* V. 42. nudus paene est *destitutus, significat, ei discissas et laceratas esse vestes a Lictoribus, ut virgis caederetur.* * *deceptus ab eo, qui promisit aliquid, pecuniam, etc.* Off. I. 10. cui promissum sit, si se *destitutum* queratur. Quint. 16. multis vadimoniis desertis, saepe illusi ac *destituti.* Q. Fr. I. 3. amicorum consilio, promissis, praeceptis *destitutus. Ceterum id dicitur duobus modis: nam una ratio ducitur ab eo sensu, cum pro* desertus *dicitur, ut in illo,* promissis destitutus; *altera inde, quod qui desertus est, expositus est injuriis fortunae, inimicorum, ut in hoc:* consilio et praeceptis destitutus. * *pro* constitutus, *sed in partem deteriorem,* ut Sull. 32. in hac fortuna misera *destitutus.*

DESTRINGO. *detraho, traho ex aliquo loco.* Off. III. 31. confestim gladium *destrinxit.* in Tog. Cand. conantur in rempubl. sicas *destringere. Vulgo legunt* distringere, *in utroque loco; sed hodie nemo dubitat in his literis paullo versatior, in hac formula, et omnibus, in quibus detrahendi vis exprimenda est,* destringere *rectum esse, non* distringere. *Confundi verba, quae ab his syllabis incipiunt, jam in* despicere *dictum est. De hoc verbo inprimis vid. praeter Gronov. ad Liv. XXVII.* 13. *Duker. ad Flor. II.* 2. *Drakenborch. ad Sil. XVII.* 164. *et quos ibi laudat.* Destricti *gladii sunt* Catil. III. 1. Sext. 35.

DESUEFACTUS a concionibus, Cluent. 40.

DESULTORIUS. *intell. equus, a desultore, quod erat genus equitum, qui in circo equos plures capitibus junctos agitabant ita, ut in medio cursu ex uno in alterum se trajicere possent.* Muren. 27. qui mihi videtur praetorius Candidatus in consularem, quasi *desultorius* in quadrigarum curriculum, incurrere. *Graevius laudat Sueton. Caes.* 39. *et ibi Torrent. cf. Salmas. ad Vopisc. Carin.* c. 19. *p.* 845. *sq.*

DESUM. Phil. II. 29. cur ei bello propter timiditatem *defuisti.* Q. Fr. II. 5. huic convivio Q. frater *defuit.* Att. IV. 10. non vereor, ne mihi sermo *desit abs te*, quo magnopere delector. Or. III. 16. nec *in* Antonio *deesset* hic ornatus, etc. Q. Fr. II. 4. se illi non *defuturum* affirmavit: h. e. *se eum accusaturum, per ironiam venustam.*

DETERGERE. Att. XIV. 10. sed primo anno LXXX *detersimus*: i. e. *cepimus ex tota summa octoginta sestertia.*

DETERMINO. Orat. III. 44. quod dicit, spiritu non arte *determinat*: i. e. *orationem in pronunciando non eo loco incidit, ubi ipsa sententia desinit, sed ubi spiritus, adeoque saepe alieno loco.* Div. I. 12. omnia fixa tuus glomerans *determinat* annus: h. e. *haec omnia ratu facit extremus annus tuus.*

DETERRERE. *dissuadere, dehortari.* Att. XI. 8. neque te *deterreo,* quo minus id disputes, scribasque ad me quam saepissime. *Et sic aliis locis. v. etiam Broukhus. ad Tib. I.* 3. 13.

DETERMINATIO. *finis.* Inv. I. 52. Nat. D. II. 40.

DETESTARI. *deprecari, a se aut ab alio remotum cupere, deprecando, negando, aut alia ratione.* Catil. I. 11. ut prope justam patriae querimoniam a me *detester* ac deprecer. Att. IX. 10. cum

ad Div. XIII. 7. summo beneficio tibi tuisque in perpetuum *devinxeris* *unde qua metaphora dicemus aliquid in Obligare. Huc etiam illud refer* Dom. 51. si sedem ipsam ac templum publici consilii religione Concordiae *devinxisset. item* Coel. 22. jurejurando *devincta* auctoritas.

DEVINCTUS. Brut. 12. nec in impeditis ac Regum dominatione *devinctis* nasci cupiditas dicendi solet. Prov. Cons. 5. nationes nondum legibus, et jure certo, nec satis firma pace *devinctae*. Planc. 15. largitione *devinctas* tribus habere. *ibid.* 18. suffragia largitione *devincta*, ad Div. XV. 4. extr. studiis dediti ac *devincti*.

DEVIUS. Lael. 25. animus flexibilis et *devius* assentatoris: i. e. *inconstans, qui saepe tamquam aberrat a via, aliter alio tempore agit.* Phil. V. 13. homo in omnibus consiliis praeceps et *devius*. Fragm. Acad. III. si liceret - - vitam *deviam* secutis corrigere errorem poenitendo.

DEVOCARE. Prov. Cons. 12. *devocare* aliquem de provincia. Manil. 14. ab instituto cursu ad praedam aliquam *devocavit.* Tusc. V. 4. Socrates primus philosophiam *devocavit* de coelo: h. e. *desiit, de rebus coelestibus, astris, etc. philosophari.*

DEVOLARE. Quint. 30. ab afflicta amicitia transfugere, et ad florentem aliam *devolare*.

DEVOLVERE. Att. IX. 10. deliberationem accuratius *devolvere*. Phil. VII. 4. *devoluti* estis ad spem inanem pacis.

DEVORARE. *cupide legere, audire; item de rebus omnibus, quae nobis valde placent, etc.* Att. VII. 3. *devorare* libros. Sext. 10. verbum ipsum voluptatis omnibus modis animi et corporis *devorabat, ubi vid. Abramius.* * *perferre res graves et molestas. item, facere aliquid, quamquam molestum.* Phil. VI. 5. *devorare* molestiam. Brut. 67. *devorare* stultitias et ineptias hominum. Att. IV. 5. dudum circumrodo, quod *devorandum* est. * *decoquo.* ad Div. XI. 21. hanc ipsam rem recentem novam *devoravit.* * *praecipere animo, de iis rebus, quas certe speramus nos consecuturos.* Dom. 23. *devorare* aliquid spe et avaritia. Verr. 1. 51. qui jam spe et opinione illam praedam *devorasset.* * Brut. 82. ejus oratio nimia religione attenuata, doctis et attente audientibus erat illustris; a multitudine autem et foro, cui nata est eloquentia, *devorabatur*: h. e. *audiebatur quidem, sed ita, ut nihil voluptatis afferret, et a paene invitis, neque intelligebatur adeo, aut sentiebatur ejus vis: quemadmodum qui cibos insuaves necessario comedunt, non comminutos et gustatos deglutiunt. De hoc genere dicendi Cicero aliis locis dicit:* abhorret a populari ratione.

DEVOTARE. *devovere.* Parad. I. 3. quae vis filium (Decii) *devotavit. Sic MSS. et edd. veteres. v. Gruter. ad Plaut. Casin. II. 6. 36.*

DEVOTIO. Nat. D. III. 6. tu autem etiam Deciorum *devotionibus* Deos placatos esse censes. Dom. 57. hanc ego *devotionem* capitis mei convictam esse et comissam putabo. *v. mox Devovere.*

DEVOVERE. *proprie idem est, quod vovere. vid. v. c.* Off. III. 25. *deinde est certis ritibus se morti; s. Telluri et Diis manibus, consecrare, pro salute reipubl. et pernicie ejus aliqua et calamitate avertenda: de quo est locus classicus ap. Liv. VIII. 9. 10.* Fin. II. 19. cum se Decius *devoveret*: *unde illi etiam* caput suum devovere *dicuntur, qui se aut periculis maximis intrepide pro patria objiciunt, ut faciunt, qui se devoverunt:* Quir. p. Red. 1. cum me fortunasque meas pro vestra incolumitate, otio, concordia *devovi*: *aut votum faciunt, in quo caput suum, tamquam hostiam, Diis offerunt, cujus exemplum egregium est* pr. Dom. c. 57. *ducitur hinc*

nes, *ne* deripere *et* diripere *confundant*, *quod a Nizolio factum est. Sic aliud est* destringere, *aliud* distringere. etc. deripere *est de loco aliquid rapere*, diripere *in diversas partes rapere: v. Drakenb. ad Sil. X.* 318. *et quos ibi laudat.*

DERIVARE. Tusc. V. 23. in suam domum nil *derivare*: h. e. *avertere.*

DERODERE. *pro corrodere.* Divin. I. 44. *v. tamen not.*

DEROGARE. *est nova rogatione aliquid de superiore lege demere, ei vim adimere: dicitur autem ordinarie* derogare legi *vel* de lege, *quod nemo ignorat. Sed est etiam sic:* lex derogatur. Cornel. I. Fr. saepe SCta fiunt, ut nuper de ipsa lege Calpurnia, *quae derogaretur. Sic habet etiam Ulpianus:* Lex rogatur - - abrogatur - - derogatur; *quem locum vid. in Fabro. Est sic etiam metaphorice.* Quint. 23. *fides* multis locis cognita, ne perfidia Naevii *derogetur*, laborant.

DEROGATIO. ad Herenn. II. 10. *de lege.*

DERUO. Att. XVI. 11. de laudibus alicujus cumulum *deruere.*

DESCENDERE. *dicuntur Romani honestiores, cum in forum, curiam, campum eunt, quod ii solebant in montibus habitare, qui salubrius habitabantur, ea loca autem in vallibus, inter montes, erant: item in universum, cum in publicum prodeunt.* Phil. VIII. 2. Consul se cum praesidio *descensurum* dixit. Rosc. A. 46. *descendere* de Palatio et aedibus suis. Phil. II. 6. hodie non *descendit* Antonius. Or. II. 66. *descendere* in forum. Offic. III. 20. *descendere* in rostra: *quamquam ibi Gronoviana habet:* escendere, *quod magis placet. Sed quoniam Romae usitatum erat, dicere* descendere in forum; *propterea etiam de aliis urbibus dicitur, ubi similis ratio non subest.* Verr. II. 38. postridie mane descendit Verres, *sc. in forum Thermitanum.* * *hinc etiam ducta haec:* Coel. 1. *descendere* ad accusationem. Muren. 28. *descendere* ad accusandum. cf. ad Div. VIII. 8. * descendere aliquo *dicuntur etiam, qui statuunt, ea facere, quae inviti faciunt, ad extrema veniunt, ad quae demum venitur, cum leniora non sufficiunt aut valent.* Verr. I. 38. quo ego vellem *descensuros*, h. e. *gravissima se facturos.* ad Div. X. 33. *descendere* ad extrema. Att. IX. 18. ad omnia *descendere*, *est omni vi et acerbitate uti.* ad Div. VIII. 8. alteram ad conditionem *descendere* vult Caesar. * Verr. II. 72. placet mihi ista defensio: *descendo. ich lasse mich darauf ein.*

DESCISCO. Fin. III. 18. *desciscere* a vita, i. e. *seipsum interficere.* Tusc. III. 2. *desciscere* a natura. Acad. IV. 15. cum captiosas interrogationes dissolvere non possunt, *desciscunt* a veritate.

DESCRIBERE. *dividere, distribuere in partes.* Agr. II. 29. in jugera dena *describat.* Phil. XIII. 5. *describit* illud septies millies ita. Cluent. 32. non Archimedes potuit melius *describere.* ad Div. XVI. 11. Italiae regiones *descriptae* sunt, quam quisque partem tueretur. cf. Verr. I. 14. etc. *Graev. ad Caton.* 17. *Att. I.* 2. Leg. III. 19. populus *descriptus* ordinibus, censu, etc. *add. Burm. ad Suet. Tib.* 30. * *Dialectici dicuntur* describere, *cum formas et genera rerum constituunt: item in partitione. Sic* Rab. Post. 15. descripta, *opponuntur* universis. Or. II. 33. *descripta* generatim; *pro quo mox:* in certa genera coacta. *ibid.* ut quae sint in jure, vel apte *describere*, vel ornate illustrare possit. *ibid.* 71. in multa genera *describere.* * *ab hac dividendi significatione multae formulae dicendi ducuntur, quas ita possis interpretari, ut nulla divisionis mentio fiat; sed semper ad divisionem aliquam respicitur. Sic* Verr. V. 25. *describere* civitatibus summas pecuniarum. ad Div. XII. 1. pecuniae maximae *describuntur.* ad Q. Fr. I. 1. vectigal *describere. In*

cetera hujusmodi, fervavit nova Italorum editio Nizoliani Thefauri. * Planc. 20. vocatae tribus, latum fuffragium, *defcriptae* tribus, renunciatae. *Nihil hic interpretes. E Cod. Erf. notat Graevius* diribitae. *Sed ea lectio nihili eft.* Diribitio *enim refertur ad tabellarum distributionem: quid autem* diribitio *poft fuffragia lata? Cogitabam aliquando* diremtae: *ex quo fieri potuit* diribitae: *fed* defcriptae *etiam explicari poteft. Neupe poft lata fuffragia et diremta, punctis notabantur in tabulis, unde* punctum *pro* fuffragio. *v. Punctum. Id dici commode poffe putem* tribus defcribere. Defcribere *dici pro* in tabulas referre, *docet Schulting. ad Calpurn. Declam. fubjectam Quinctilianeis p.* 794. * Dom. 5. cum decuriatos ac *defcriptos* haberes exercitus perditorum: *in quo defcriptus idem eft, quod decuriatus; nam* defcribuntur *milites, eum decuriantur aut centuriantur, fc. in decurias et centurias: pro* defcribere, *hoc fenfu, dicitur etiam* confcribere, Planc. 8. nam cum decuriantur, *confcribuntur; fc. in decurias.* v. *Confcribere.*

DESERERE. Att. III. 19. non *deferam* preces fratris, nec ceterorum promiffa, nec fpem uxoris, nec obfecrationem filiae, nec fideles literas tuas. Tufc. I. 46. tardius *deferet* fama Curtium.

DESERVIRE. *in bonam et malam partem dicitur.* Verr. III. 98. fi vobis *deferviunt* fuo labore. Sull. 9. fi vigiliae meae *deferviunt* amicis. Partit. 20. *defervire* rebus facris. i. e. *ftudiofum effe religionis.* Offic. I. 30. cuivis *deferviant*, dum, quod velint, confequantur. ad Div. XII. 2. *defervire* latroni. etc.

DESIDERABILE. *opponitur ei, quo facile careas.*

DESIDERE. *verbum proprium de labe terrae.* Div. I. 35. 43. *Utitur eodem verbo de hac re Livius XXXII. 9. ubi v. Drakenb.*

DESIDIOSUS. Or. III. 23. *defidiofa oblectatio tribuitur iis, qui toti funt in literis, nec rempublicam curant.*

DESIGNARE. Nat. D. I. 13. Ariftoteles quodam loco mundum *defignat* Deum. *ibid.* 11. Anaxagoras omnium rerum defcriptionem et modum mentis infinitae vi ac ratione *defignari* et confici voluit.

DESIGNATIO. *difpofitio, collocatio.* Att. IV. 4. offendes *defignatione* Tyrannionis mirificam librorum meorum bibliothecam.

DESIGNATOR. Att. IV. 3. poft has ruinas defertus a fuis vix jam Decimum *defignatorem*, vix Gallium retinet. Defignator *eft curator et arbiter ordinis et loci in ludis et fpectaculis, h. e. qui unicuique fuum locum defignant, quod genus hominum nos Marfchälle appellamus; item in certaminibus, qui leges et praemia dant agoniftis. De his v. Budaeum, Lipfium, Fabrum, quos laudat Graev. ad h. l. et hinc Lexicon Fabri.*

DESIGNATUS. *de magiftratibus recens creatis locus clafficus eft* Muren. 1. Conful *defignatus* a populo fuffragiis, declaratus autem vel renunciatus ab alio Confule voce. *hinc eleganter* Cluent. 11. *defignatus* reip. civis, *de infante concepto matris utero, fed nondum nato.* * *expreffus, fignificatus.* Or. I. 23. verbis *defignata.* * *conftitutus, defcriptus.* Nat. Deor. III. 35. resp. ratione et difciplina *defignata.* Divin. I. 38. neque Dii ignorant, quae ab ipfis conftituta et *defignata* funt.

DESINO. ad Div. VII. 1. libenter mehercule artem *definerem. Sic et alii locuti. v. Heinf. ad Ovid. Art. Am. II. 726. Torrent. ad Suet. Tib. 37.* Acad. IV. 25. *define*, quaefo, communibus locis: domi ifta nafcuntur.

DESPERARE. Cluent. 25. *defperare* faluti. Sen. p. R. 14. *defperare* fuis fortunis. Pif. 34. cum oppido *defperaffent.* Mur. 21. fibi ipfi *defperare.* ad Q. Fr. I. 2. five inftituimur, five *defperamur.* ad Div. XII. 14. quam valde *nos* et *remp.*

cuniaria, cum alicui promittimus pecuniam, deinde negamus daturos. v. Destitutus. Cluent. 26. queritur, se ab Oppianico *destitutum esse*. Rosc. Am. 40. Roscius socios induxit, decepit, *destituit*. cf. Phil. II. 38.

DESTITUTIO. *in re pecuniaria est, cum aliquis pecuniam, quam pollicitus est se daturum, non dat.* Quint. 5. hac *destitutione* perculsus, etc. *cf.* c. 16. *et* Cluent. 26.

DESTITUTUS. *desertus.* Caecin. 32. nudus in causa *destitutus*que. Verr. II. 30. solus *destitutus. at* V. 42. nudus paene est *destitutus*, *significat, ei discissas et laceratas esse vestes a Lictoribus, ut virgis caederetur.* **deceptus ab eo, qui promisit aliquid, pecuniam, etc.* Off. I. 10. cui promissum sit, si se *destitutum* queratur. Quint. 16. multis vadimoniis desertis, saepe illusi ac *destituti*. Q. Fr. I. 3. amicorum consilio, promissis, praeceptis *destitutus. Ceterum id dicitur duobus modis: nam una ratio ducitur ab eo sensu, cum pro* desertus *dicitur, ut in illo,* promissis destitutus; *altera inde, quod qui desertus est, expositus est injuriis fortunae, inimicorum, ut in hoc:* consilio et praeceptis destitutus. **pro* constitutus, *sed in partem deteriorem*, ut Sull. 32. in hac fortuna misera *destitutus*.

DESTRINGO. *detraho, traho ex aliquo loco.* Off. III. 31. confestim gladium *destrinxit*. in Tog. Cand. conautur in rempubl. sicas *destringere. Vulgo legunt* distringere, *in utroque loco; sed hodie nemo dubitat in his literis paullo versatior, in hac formula, et omnibus, in quibus detrahendi vis exprimenda est,* destringere *rectum esse, non* distringere. *Confundi verba, quae ab his syllabis incipiunt, jam in* despicere *dictum est. De hoc verbo inprimis vid. praeter Gronov. ad Liv. XXVII. 13. Duker. ad Flor. II. 2. Drakenborch. ad Sil. XVII. 164. et quos ibi laudat.* Destricti *gladii sunt* Catil. III. 1. Sext. 35.

DESUEFACTUS a concionibus, Cluent. 40.

DESULTORIUS. *intell. equus, a desultore, quod erat genus equitum, qui in circo equos plures capitibus junctos agitabant ita, ut in medio cursu ex uno in alterum se trajicere possent.* Muren. 27. qui mihi videtur praetorius Candidatus in consularem, quasi *desultorius* in quadrigarum curriculum, incurrere. *Graevius laudat Sueton. Caes. 39. et ibi Torrent. cf. Salmas. ad Vopisc. Carin. c. 19. p. 845. sq.*

DESUM. Phil. II. 29. cur ei bello propter timiditatem *defuisti*. Q. Fr. II. 5. huic convivio Q. frater *defuit*. Att. IV. 10. non vereor, ne mihi sermo *desit abs te*, quo magnopere delector. Or. III. 16. nec *in* Antonio *deesset* hic ornatus, etc. Q. Fr. II. 4. se illi non *defuturum* affirmavit: h. e. *se eum accusaturum, per ironiam venustam.*

DETERGERE. Att. XIV. 10. sed primo anno LXXX *detersimus*: i. e. *cepimus ex tota summa octoginta sestertia.*

DETERMINO. Orat. III. 44. quod dicit, spiritu non arte *determinat*: i. e. *orationem in pronunciando non eo loco incidit, ubi ipsa sententia definit, sed ubi spiritus, adeoque saepe alieno loco.* Div. I. 12. omnia fixa tuus glomerans *determinat* annus: h. e. *haec omnia rata facit extremus annus tuus.*

DETERRERE. *dissuadere, dehortari.* Att. XI. 8. neque te *deterreo*, quo minus id disputes, scribasque ad me quam saepissime. *Et sic aliis locis. v. etiam Broukhus. ad Tib. I. 3. 13.*

DETERMINATIO. *finis.* Inv. I. 52. Nat. D. II. 40.

DETESTARI. *deprecari, a se aut ab alio remotum cupere, deprecando, negando, aut alia ratione.* Catil. I. 11. ut prope justam patriae querimoniam a me *detester* ac deprecer. Att. IX. 10. cum

cum tu ad me quaedam *γενικώτερον* scripsisses, et ego mihi a te quaedam significari putassem, ut Italia cederem; *detestaris* hoc diligenter: i. e. *remotam a te hanc opinionem vis, negas, te id significasse: * hinc in malis auspiciis et ominibus dicitur, cum ea dicimus, quibus mala impendentia averti posse credunt superstitiosi homines: de quo vid. Casaub. ad Theophr. c.* 16. Vatin. 16. si vitant te, fugiunt, audire te nolunt: cum viderunt, tamquam auspicium malum *detestantur: unde illud dicitur in Pison.* 40. omnes memoriam consulatus tui, facta, mores, faciem denique ac vocem a republica *detestantur: sc. tamquam malum auspicium et omen. * Ceterum quoniam illa * detestatio auspicii et ominis sit avertendi mali causa, propterea dicitur pro avertere, adeoque etiam de Diis ipsis, cum sit proprie hominum.* Phil. IV. 4. O! dii immortales, avertite et *detestamini* quaeso hoc omen.

DETESTATIO. *expiatio, deprecatio.* Dom. 55. cum pro *detestatione* tot scelerum, unam aram nefarie consecrarat.

DETRAHO. Tusc. IV. 11. haec *detrahenda* opinio est: *eximenda ex animo.* Prov. Cons. 1. qui ex provinciis *detrahendi sint.* 8. *detrahebant* illum ex Gallia: h. e. *censebant, ei successorem vel invito dandum: dicitur in malam partem.* Planc. 4. est haec conditio hujus principis populi - - posse suffragiis vel dare, vel *detrahere*, quod velit cuique.

DETORQUERE. particulam. Tusc. V. 20.

DETRUDO. *differo.* Att. IV. 17. comitia in adventum alicujus *detrudere. cf.* Q. Fr. II. 13. * *ablego, amando.* Or. I. 28. qui non potest - - hunc ad id, quod facere possit, *detrudendum* puto. * *verbum praetorium in interdicto, cui postea substitutum* dejicere. Caecin. 17. poterisne dicere, *dejectum* esse eum, qui ìactus non erit? Quid? *detrusum* dices? nam hoc verbo antea Praetores in hoc interdicto uti solebant -- neminem *statu detrusum*, qui non adhibita vi manu demotus et actus praeceps intelligatur.

DEVENIRE. *pro venire quo.* Verr. V. 48. *v. not.*

DEVERSARI. Verr. I. 25. Rubrium - - parum laute *deversari* dicit: *er logire zu schlecht.*

DEVERSOR. *qui in caupona aut alio quo loco deversatur.* Inv. II. 4. caupo cum quibusdam *deversoribus* illum, qui ante exierat, consequitur.

DEVERTERE. Verr. I. 6. ad hospites meos ac necessarios *deverti* potius. *Sic utrumque verbum e MSS. scribitur. Male vulgo* diversari, diverti, *ut* diversorium *pro* deversorium, *v. Heinsius ad Ovid. Amor. II.* 6. 9. *et praeterea quos laudat Burm. ad Petron.* 10. *Scil.* deverti *est aliquo se convertere, in quo tamen etiam respicitur ad locum, unde veneris: sed* diverti *dicitur de duobus, qui diversam viam instituunt, unde ipsum* diversum *est, et illud* diversi abiere, divortium, *etc.*

DEVINCIO. *de periodis.* Brut. 87. verba comprehensione *devincire.* Or. 25. nec acervatim multa frequentans una complexione *devinciet. v. Vincire. * Eleganter hoc verbum dictum est in hoc:* Fat. 9. qui introducunt causarum seriem sempiternam, ii mentem hominis, voluntate libera spoliatam, necessitate fati *devinciunt.* * *retinere in audiendo, attentum reddere.* Brut. 80. duo summe tenuit, ut et rem illustraret disserendo, et animos eorum, qui audirent, *devinciret* voluptate. * *in potestatem suam redigere, ut nocere nobis non possit.* Pison. 13. *de Pompejo*, qui omnes omnium gentium partes tribus triumphis *devinxerat*, is se in publico statuit tuto esse non posse. * *Ceterum eae formae dicendi frequentes sunt, cum devincire eo sensu dicitur, quo obligare, obstringere, ut* ad

ad Div. XIII. 7. summo beneficio tibi tuisque in perpetuum *devinxeris*: *de qua metaphora dicemus aliquid in Obligare. Huc etiam illud refer* Dom. 51. si sedem ipsam ac templum publici consilii religione Concordiae *devinxisset. item* Coel. 22. jurejurando *devincta* auctoritas.

DEVINCTUS. Brut. 12. nec in impeditis ac Regum dominatione. *devinctis* nasci cupiditas dicendi solet. Prov. Cons. 5. nationes nondum legibus, et jure certo, nec satis firma pace *devinctae*. Planc. 15. largitione *devinctus* tribus habere. *ibid.* 18. suffragia largitione *devincta*. ad Div. XV. 4. extr. studiis deditis ac *devincti*.

DEVIUS. Lael. 25. animus flexibilis et *devius* assentatoris: *i. e. inconstans, qui saepe tamquam aberrat a via, aliter alio tempore agit.* Phil. V. 13. homo in omnibus consiliis praeceps et *devius*. *Fragm. Acad. III. si liceret - - vitam *deviam* secutis corrigere errorem poenitendo.

DEVOCARE. Prov. Cons. 12. *devocare* aliquem de provincia. Manil. 14. ab instituto cursu ad praedam aliquam *devocavit*. Tusc. V. 4. Socrates primus philosophiam *devocavit* de coelo: *h. e. desiit, de rebus coelestibus, astris, etc. philosophari.*

DEVOLARE. Quint. 30. ab afflicta amicitia transfugere, et ad florentem aliam *devolare*.

DEVOLVERE. Att. IX. 10. deliberationem accuratius *devolvere*. Phil. VII. 4. *devoluti* estis ad spem inanem pacis.

DEVORARE. *cupide legere, audire; item de rebus omnibus, quae nobis valde placent, etc.* Att. VII. 3. *devorare* libros. Sext. 10. verbum ipsum voluptatis omnibus modis animi et corporis *devorabat, ubi vid. Abramius.* * *perferre res graves et molestas. item, facere aliquid, quamquam molestum.* Phil. VI. 5. *devorare* molestiam. Brut. 67. *devorare* stultitias et ineptias hominum. Att. IV. 5. dudum circumrodo, quod *devorandum* est. * *decoquo.* ad Div. XI. 21. hanc ipsam rem recentem novam *devoravit*. * *praecipere animo, de iis rebus, quas certe speramus nos consecuturos.* Dom. 23. *devorare* aliquid spe et avaritia. Verr. 1. 51. qui jam spe et opinione illam praedam *devorasset*. *Brut. 82. ejus oratio nimia religione attenuata, doctis et attente audientibus erat illustris; a multitudine autem et foro, cui nata est eloquentia, *devorabatur*: *h. e. audiebatur quidem, sed ita, ut nihil voluptatis afferret, et a paene invitis, neque intelligebatur adeo, aut sentiebatur ejus vis: quemadmodum qui cibos insuaves necessario comedunt, non comminutos et gustatos deglutiunt. De hoc genere dicendi Cicero aliis locis dicit:* abhorret a populari ratione.

DEVOTARE. *devovere*. Parad. I. 3. quae vis filium (Decii) *devotavit*. *Sic MSS. et edd. veteres. v. Gruter. ad Plaut. Casin. II. 6. 36.*

DEVOTIO. Nat. D. III. 6. tu autem etiam Deciorum *devotionibus* Deos placatos esse censes. Dom. 57. hanc ego *devotionem* capitis mei convictam esse et comissam putabo. *v. mox Devovere.*

DEVOVERE. *proprie idem est, quod* vovere. *vid. v. c.* Off. III. 25. *deinde est certis ritibus se morti; s. Telluri et Diis manibus, consecrare, pro salute reipubl. et pernicie ejus aliqua et calamitate avertenda: de quo est locus classicus ap. Liv. VIII.* 9. 10. Fin. II. 19. cum se Decius *devoveret*: *unde illi etiam* caput suum devovere *dicuntur, qui se aut periculis maximis intrepide pro patria objiciunt, ut faciunt, qui se devoverunt:* Quir. p. Red. 1. cum me fortunasque meas pro vestra incolumitate, otio, concordia *devovi*: *aut votum faciunt, in quo caput suum, tamquam hostiam, Diis offerunt, cujus exemplum egregium est* pr. Dom. c. 57. *ducitur hinc*

nare. Or. III. 8. adolescentes, qui Crasso se *dicarant*, i. e. *se applicarant*, *ejus partes sequebantur*, *etc.*

DICHOREUS. *duplex choreus*. Orat. 63.

DICERE. *pro affirmare*, *opponitur negare*. Rab. Post. 12. quibus non creditur *negantibus*, *iisdem credatur dicentibus*. Verr. III. 8. legem *dicere*, *de Censore, qui conditiones redemtoribus proponit, quibus pactio fit.* * *constituere*, *definire*. Verr. I. 57. diem *dicit* operi faciundo. Flacc. 34. extr. doti Valeria omnem pecuniam suam *dixerat*. * *est etiam proprium verbum in creando Dictatore*. Att. IX. 18. volet Caesar, ut Praetor Dictatorem *dicat*. * Inv. II. 22. *dicere* ab auctoritate JCtorum, et *contra* auctoritatem.

DICIS causa. Verr. IV. 24. at tamen, ut possit se emisse dicere, Archagatho imperat, ut aliquid illis nummorum, *dicis causa*, daret: h. e. *in speciem, zum Schein, ut imago saltem emtionis esset. Hanc formulam etiam Ciceroni restituere viri docti.* Muren. 12. sed anne tu *dicis causa* vindicaveris, *de vindiciis imaginariis*, h. e. *de vi civili illa et imaginaria. Hanc formulam primus recte explicavit Laelius Taurellus de militiis ex casu, in Thesauro Ottonis T. IV. p.* 1685. *et post Ant. August. Emendat. II.* 2. *ibid. p.* 1472. *cf. Victor. Var. Lect. IV.* 23. *et in Lex. Fabri de hac formula dicta.*

DICROTUM. *navis biremis*. h. e. *quae duos remorum ordines habet*. Att. V. 11. XVI. 4. *v. Scheff. de Re nav. II.* 2. *p.* 100. *Foemininum genus est apud Hirtium B. A.* 47. *quod defendit contra Schefferum Oudendorpius.*

DICTATOR. *magistratus municipalis nomen in municipio Lanuvino*. Mil. 10.

DICTATA. *sunt theses*, *praecepta*, *decreta*, *quae a magistris artis alicujus discipulis scribenda traduntur*, *ut ab iis ediscantur*. *Cic. Clav.* *Et quoniam hujusmodi dictata non adeo solent aut debent esse acuta et subtilia, in iis acquiescere, iis uti, in contemtu habetur.* Q. Fr. III. 1. meam in illum orationem omnes pueri tamquam *dictata* ediscunt. Tusc. II. 11. versus admiscet, quasi *dictata*, nullo dilectu, nulla elegantia. Nat. D. I. 26. ista enim a vobis tamquam *dictata* redduntur. Fin. II. 29. *extr.* si longus, levis, si gravis, brevis. Haec sunt *dictata*. *ibid.* IV. 4. *de Peripateticis disserendi artis peritis:* quae quidem res efficit, ne sit necesse, de iisdem rebus semper quasi *dictata* decantare: nec unquam a commentariolis suis discedere.

DICTIO. *oratio*, *declamatio*. Or. I. 15. *dictione* explicare. Inv. I. 5. *dictione* persuadere. Or. I. 33. *dictiones* subitae. Tusc. II. 3. *dictioni* operam dare. * Or. I. 6. dictiones, *sunt genera dicendi*. * *oraculum*. Herenn. II. 26. *e poëta*. *v. Cuper. Obs. III.* 7.

DICTUM. *dicterium, facete dictum*, Orat. II. 54. *ubi etiam ex Ennio laudatur:* bonum dictum, *un bon mot*. * Brut. 18. *e Livio Andr. dicti* studiosus: i. e. *eloquentiae*.

DIDERE. *divulgare, dissipare*. Coel. 16. *e Caecilio. Dide* ac disfice, per me licebit. Si egebis, etc. *Vocabulum antiquioribus poëtis, inprimis Lucretio, usitatissimum, in quo corrumpendo frequentes fuere librarii. v. Drakenb. ad Sil. Ital. I.* 186. *et quos ibi laudat.*

DIDUCERE. Or. III. 6. oratio est *diducta* rivis, non fontibus: h. e. *etsi in diversis rebus versatur oratio, et diversis locis adhibetur, tamen per se eadem est eloquentia. ibid.* 44. vastius *diducere* verba: *id fit, cum ultima et prima duarum vocum litera non coëunt tamquam in unum verbum; v. c. magna ubertas, magno utique.* * Inv. II. 36. animus *diductus* varietate rerum et dissimilitudine distractus.

DIES. *dicitur saepe et variis modis de die certo et constituto*, *ut*

ut de eo, qui agendis causis in foro dictus est. Verr. II. 15. *diem* differt dicis omnibus *inprimis de die solutionis.* Planc. 28. cum cujusque *dies* venerit. cf. ad Att. XVI. 15. Tusc. I. 39. nulla *die (solutionis)* praestituta. Quint. 23. nominis *diem* petivit. Att. VIII. 10. *dies* nondum est. Att. X. 5. *dies* pecuniae Id. Novemb. ad Div. VII. 23. *dies* annua: *est dies solutionis, quae est, exacto anno uno.* vid. *Manut. ad h. l. ubi et de die bima et trima agitur.* Her. I. 14. *dies* commeatus, i. e. *quo venia absentiae finitur.* * Att. I. 10. extr. Tullia tibi *diem* dat. i. e. *diem solutionis constituit.* cf. *Gronov. ad Senec. Benef. IV.* 12. * *porro de certis morborum diebus, quibus scil. febris accedit, dicitur.* Att. IX. 2. etsi Id. Mart. *die* tuo, ut opinor, expectabam epistolam a te longiorem, etc. *Contra* XIII. 42. *de natali: diem meum* scis esse III. Non. Jan. aderis igitur: *et* Or. 13. cum *dies meus* venerit, *pro die mortis.* * *tempus, spatium temporis.* Act. I. in Verr. 2. *diem perexiguam* postulavi. Tusc. III. 22. *dies* procedens mitigat aegritudinem. ad Div. I. 6. ut infringatur inimicorum improbitas - - ipsa *die.* * *pro eo, quod in die fit.* ad Div. I. 2. hic *dies* nobis honestissimus in Senatu fuerat: h. e. *quae eo die in Senatu acta sunt, nobis honestissima fuere.* Att. X. 8. non tam dirus ille *dies* Sullanus C. Mario fuisset. *v. Gronov. Obs. I. 2. p.* 29. *et ad Senec. de Ira III.* 36. *Duker. ad Flor. II.* 6. 58. * in diem *vivere: non eodem sensu ubique dicitur: habet tamen semper aliquam incuriae et negligentiae significationem.* Phil. II. 34. *Graevius ita interpretatur: omnia divina et humana contemnere, nec de futuro aut judicio hominum sollicitum esse.* Orat. II. 40. *est simpliciter, futuri curam non habere*: si barbarorum est, *in diem vivere*, nostra consilia sempiternum tempus spectare debent. Tusc. V. 11. *Academici eleganter dicuntur*, in diem vivere, *quod ita ipse interpretatur Cicero*: quodcunque nostros animos probabilitate percussit, id dicimus. *Ei objectum erat, se in alio libro aliter sensisse: respondet, Academicos non curare, quid aliquando statuerint, aut olim sint statuturi.* * *de formulis: proferre, producere, eximere, obire diem, etc. suis locis agitur.* * in diem *etiam aliter dicitur, et opponitur* τῷ statim. Petit. 12. si promittas, et incertum est, *in diem (sc. promitte)*; sin autem id neges, et certe abalienes, *statim.* Coel. 24. cur poenas scelerum *in diem* reservatis. * Phil. II. 33. alio *die: est formula, qua obnunciatio fiebat in comitiis.* * Phil. III. 8. *in ante diem* IV. Kal. Dec. cf. Catil. I. 3. etc. *idem est, ac si diceretur: in diem IV. ante Kalendas Dec. vid. Ferrar. ad Phil. III.* 8. *qui multa ex Cicerone et aliis exempla congessit. cf. Cortius ad Sallust. Catil.* 30. 1. * *Genitivus* dies *pro* diei, *est* pro Sext. 12. *vid. not.*

DIFFERENTIA. *forma s. species generis.* Top. 7. genus est notio ad plures *differentias* pertinens.

DIFFERRE. de Inv. I. 27. occasio *cum* tempore hoc *differt.* * pro *interest simpliciter.* Tusc. II. 15. Sed tamen *differt* aliquid. cf. Or. III. 51. * *cum acc. personae.* ad Div. V. 12. sin *differs me* in aliud tempus. Fin. IV. 1. tempus *differre*, pro *dilationem dare.*

DIFFICILIS. *cui nihil facile probari potest, fastidiosus.* Orat. 29. usque eo *difficiles* ac morosi sumus.

DIFFICULTAS. *inopia.* Verr. II. 28. *difficultas* numaria. Catil. I. 6. *difficultas* domestica, h. e. *aes alienum.*

DIFFLUERE. Brut. 91. *diffluere* extra ripas. Off. I. 30. *diffluere* luxuria. Or. III. 32. otio *diffluere, dicuntur hi, qui nihil neque publici neque privati negotii habent, quod necessario sit obeundum, quales sunt docti homines, qui in*

in otio vivunt. Brut. 79. diffluentia *opponuntur his, quae* numeris adstricta *sunt, non numerosa alias* soluta. *Sic* Or. 70. *diffluens* et solutum.

DIFFUNDO. Div. I. 36. Dii vim suam longe lateque *diffundunt*. Lael. 13. virtus ex bonis amici quasi *diffunditur*, et incommodis contrahitur: h. e. *laetitiam percipit*.

DIFFUSUS. *diffusum dicitur, quod non est ad formam artis redactum*, Or. I. 42. haec ignota quondam omnibus et late *diffusa* videbantur. adhibita igitur est ars quaedam, etc. ibid. II. 33. jus civile, quod nunc *diffusum* et dissipatum est, in certa genera coacturum, et ad artem facile redacturum. *Partit. 7. prima adversariorum contentio *diffusam* quaestionem habet, ut in conjectura: ceperitne pecuniam Decius - - - haec *lata*, ut dixi, et *confusa* sunt. rationum et firmamentorum contentio adducit in angustum disputationem, etc.

DIGAMMA. Att. IX. 9. tuum *digamma* videram. digamma *est proprie litera* F, *ea autem quia est prima in* Foenoris *verbo, propterea ludens Cicero digamma de foenore dixisse putatur; quod mihi verbo* videram *non convenire videtur: quidam autem malunt corrigere* diagramma, *et intelligunt tabulas acceptorum et expensorum*.

DIGERERE. *in partes totum aut in formas genus distribuere.* Or. II. 19. ut eos item quatuor, quinque sexve vel etiam septem, (quoniam aliter ab aliis *digeruntur*) in quas est omnis ab his oratio distributa. *ordinare, constituere*. Rabir. Post. 9. *digesserat* optime remp. *Graev. tamen legit*: gesserat.

DIGESTIO. Or. III. 53. *in figuris rhetoricis commemoratur, et est* μερισμός. Phil. V. 7. ipse interea septem et decem dies, (ut *digestio* potius quam declamatio videretur,) de me in Tiburtino Scipionis declamavit, sitim quaerens. *Si haec parenthesis esset a Cicerone*, digestio *esset* concoctio, *quam declamatio afferre, et cruditatem minuere putabatur. Sed recte est a Graevio auctoritate doctissimorum hominum ejecta*.

DIGITUS. Verr. III, 11. *digito* liceri. Verr. I. 54. tollit *digitum*: i. e. *licetur*. Att. VII. 3. *digitum* nusquam, *sc. discedere*. Caecin. 25. qua *digitum* proferat, non habet: h. e. *nihil agere, nihil moliri potest*.

DIGNITAS, *definiente ipso Cicerone*, Invent. II. 55. est alicujus honesta auctoritas, quae cultu, honore et verecundia digna est. *Sed haec definitio non omnibus locis convenit. Et quoniam saepe in hoc verbo interpretando tironibus aqua haeret, alias afferemus, quarum ope facile ubique hujus verbi vis intelligi et erui possit.* 1) *dignitas est conditio, qua quis dignus est aliqua re, tamquam magistratu, honore, verecundia, etc. beneficio: quae definitio fere convenit cum Ciceroniana.* Muren. 8. non eundem ordinem esse *dignitatis* et renunciationis. *ibid.* 9. *dignitate* contendere; h. e. *quis altero sit consulatu dignior. ibid.* 11. summa *dignitas* esset in iis, etc. *dignissimi sunt consulatu. ibid.* 13. *dignitas* consularis in ista scientia non fuit: h. e. *nemo propter illam scientiam dignus consulatu judicatus est.* ad Div. XI. 17. Lamia petit praeturam: omnes intelligent, nec *dignitatem* ei deesse, nec gratiam. Verr. II. 69. an quorum auctoritate statuas tuas cohonestare conatus es, eorum ego *dignitate* accusationem meam comprobare non potero? h. e. *Si statuas tibi honorificas potuisti efficere, quod Siculos auctores earum ponendarum dixisti fuisse, ego etiam mihi honestum esse probabo, te accusare, si dixero, Siculos esse dignos, quibus hoc officii tribuatur a me. Jam quoniam ii, qui digni sunt, quibus hujusmodi res tribuantur, in quadam amplitudine, splendore et auctoritate*

quidam habent: delapſa; *ſed* dilapſa *recte defendit Graevius. Sed* Phil. XIII. 5. ſunt alii plures, ſed memoria mea *dilabuntur: legendum:* delabuntur. Dilabi *enim non eſt* defluere, *ſed* diffluere; *quod etiam in reliquis locis ſcribendis tenendum.* * Herenn. II. 25. maxima peccata impune *dilabentur.*

DILATARE. Paradox. 1. Cato nullum ſequitur florem orationis, neque *dilatat* argumentum: i. e. *amplificat, auget ornando.* Brut. 47. *dilatare* literas, *eſt vitium pronunciationis.*

DILIGENS. *parcus, rei familiaris conſervandae et augendae ſtudioſus.* Verr. I. 45. qui in re adventicia et hereditaria tam *diligens* et attentus eſſet. ibid. 9. eris *diligens,* ne. i. e. *cavebis.* Coel. 31. *diligentiſſimus* omnis officii.

DILIGENTIA. *providentia.* Agr. II. 27. eſt operae pretium, *diligentiam* majorum recordari. Mil. 24. laudabam *diligentiam* Cn. Pompeji. *ſtudium augendae et ſervandae rei familiaris.* Agr. II. 30. vobis nulla gleba de paternis et avitis poſſeſſionibus relinquetur; ac tantum intererit inter veſtram et privatorum *diligentiam,* etc. * Off. I. 39. commoditatis *diligentia.* * Inv. I. 11. Negotialis conſtitutio eſt, in qua, quid juris ex civili more et aequitate ſit, conſideratur; cui *diligentiae* praeeſſe apud nos JCti exiſtimantur. * Induſtria *et* diligentia *quomodo differant, intelligi poteſt ex* Verr. I. 6. quo in negotio *induſtriam* meam celeritas reditionis, *diligentiam* multitudo literarum et teſtium declaravit. *Nempe* diligentia *eſt, quae Graecis ἀκρίβεια, cura, providentia;* induſtria *eſt alacritas et ſtudium in labore ſuſcipiendo, urgendo et perferendo.*

DILIGENTISSIME. *in commendando, intercedendo, deprecando eſt, cum cura et cum delectu verborum et ſententiarum, ex quibus, quantum aliquid velimus, intelligi poteſt. v. c.* ad Div. XIII. 10. *diligentiſſime* ſcribere. * *cum ſingulari dilectu.* Verr. II. 53. ille enim eſt magiſtratus, qui *diligentiſſime* mandatur a populo.

DILIGERE. *idem eſt proprie quod deligere.* Fin. III. 5. animal ipſum ſibi commendari ad ſe conſervandum, - - et ad ea, quae ſunt conſervantia ſui ſtatus *diligenda. Hinc* diligere aliquem *eſt, propter virtutes ejus a nobis cognitas magni facere: cum* amare *contra ſit, ſuavi illo ſenſu moveri amoris, qui non tam ex virtutibus alterius atque a certo judicio proficiſcitur, quam a ſenſu; unde interdum diſtinguuntur* diligere *et* amare, *v. c.* ad Div. IX. 14. ibid. I. 9. eum perpetuo quodam judicio *diligebam,* etc.

DILORICARE. Or. II. 28. *diloricare* tunicam: i. e. *retegere. nam* loricare *etiam eſt pro* tegere. *Sic parietes dicuntur* loricari tectorio.

DILUERE. *minuere.* Tuſc. III. 16. *diluere* moleſtias. * *refellere,* Roſc. Am. 15. res leves infirmem ac *diluam.*

DIMINUTIO. Prov. Conſ. 15. multari Imperatorem *diminutione provinciae,* contumelioſum eſt. Mil. 36. ſi qua *diminutio capitis* futura eſt: h. e. *ſi damnatus in exilium ibit.*

DIMINUTUS. Top. 6. qui capite non ſunt *diminuti; quanquam ibi etiam legitur* deminuti, *et ſic eſt in noſtra. v. Caput.*

DIMISSUS. Acad. IV. 4. philoſophia, quae nunc prope *dimiſſa* revocatur.

DIMITTERE. Verrin. V. 58. *dimittere* injuriam impunitam. ad Div. IX. 12. coelum et terram *vim* ſuam, ſi tibi conveniat, *dimittere.* Phil. XIII. 11. ſi aliquid de ſumma gravitate Pompejus, multum de cupiditate Caeſar *dimiſiſſet.* Planc. 39. libertatem meam neque *dimiſi* unquam, neque *dimittam.* Attic. XVI. 13. nondum legere poteramus: nam et *lumina dimiſeramus,* nec ſatis lucebat.

DINUMERARE. *numerare.* Verr. V. 45. ſe pecuniam Timarchidi *dinumeraſſe.* * *distribuere.* Att. XVI. 9. Octavius Capuae centurias *dinumerat*; jam jamque video bellum.

DINUMERATIO. *in rhetoricis quid ſit?* Or. III. 54.

DIOECESIS. Att. V. 15. ad Div. III. 8. v. Ind. Graec. *Διοίκησις.*

DIOECETES. *dispenſator, muneris genus apud Reges Alexandrinos.* Rabir. Poſt. 8. *dioecetes regius. Ejus mentio etiam ap. Polyb. Exc. de Vit. et Virt. p.* 1442. *adde Valeſ. Emend. II.* 20. *et ibi Burm. V. C.*

DIPLOMA. ad Div. VI. 12. Att. X. 17. Piſ. 37. *ita dicebant literas publicas, quae profecturis dabantur, ut in oppidis, per quae iter eſſet, magiſtratus operam darent, ut celeriter equos, et quae ad iter ſunt neceſſaria, reperirent. Nomen ductum eſt a duplici tabellarum forma. vid. Caſaubon. ad Sueton. Aug. c.* 51. *qui docet, non ſolum de literis itineris cauſa datis dici diplomata, ſed etiam alia diplomatum genera eſſe. In Cicerone tamen ſemper de illo genere dicitur diploma. cf. Budaeus ad Pand. p. m.* 822. 823. *add. Maffeius in Hiſtor. diplom. p.* 17.

DIRA, DIRAE. Divin. I. 16. etenim *dira*, ſicut cetera auſpicia -- non cauſas afferunt. *Daviſ.* dirae. *ibid. dirarum* obnunciatio, *int. imprecationum. Appianus* diras *interpretatus eſt ἀρὰς δεινὰς καὶ φρικώδεις. Sed diligenter de hoc verbo agitur in Lexico Fabri. Quod autem Daviſius in altero loco pro* dira, *reponit* dirae, *non adeo neceſſarium puto.* Dira *ſunt, quae quis alicui obnunciat. In* dirarum *obnunciatione quoque commodius intelligi puto* rerum, *quam* imprecationum; *res enim, auſpicia, etc. obnunciantur, non preces. Tacitus tamen A. XV.* 30. diras preces *dixit. Intelligi etiam in* dira *poteſt, omina ſ. auſpicia: ſunt enim, ut diſerte Cicero tradit, in auſpiciis* dirae. Tibull. I. 3. 17. *inter impedimenta itineris habet* omina dira.

DIRECTO. *opponitur circuitioni et anfractui.* Div. II. 61. quid opus eſt circuitione et anfractu, ut ſit utendum ſomniorum interpretibus potius, quam *directo*? Partit. 13. alterum ad fidem *directo* ſpectat, alterum ſe inflectit ad motum. Nat. D. I. 25. *directo* deorſum ferri. Acad. IV. 20. *directius* gubernant.

DIRECTUS. Coel. 16. *directus* ſenex. *Graevius retinuit vulgatam* decrepitus: *alteram lectionem tuentur Lambinus, Gruterus, etc. ſed non eodem modo interpretantur: Gulielmius interpretabatur* ſenex. *Hotomannus ſic ad h. l. Lambinus ex antiquis libris reponit:* directo, *opinor pro* ſevero; *(h. e. qui omnia recte, ſapientia, moderate fieri vult) cujus locutionis exempla requiro. Haec Hotomannus. Age dabimus:* Coel. 18. ſit adoleſcentia liberior: non omnia voluptatibus denegentur: non ſemper ſuperet illa vera et *directa* ratio. *Quid eſt* vera et directa ratio, *niſi ſevera illa et triſtis vivendi ratio, quam antea deſcripſerat* c. 17. *qua Fabricii, Camilli, Curii uſi ſunt, quam philoſophi praeſcribunt; quam ibid.* ſeveritatem *appellat, et paullo poſt* directum iter ad laudem? Roſc. Com. 4. Quid eſt in judicio? *directum*, aſperum, ſimplex, etc. Quid eſt in arbitrio? mite, moderatum. * Top. 4. paries *directus, eſt, qui ad angulos rectos attingit eum, ad quem ductus eſt.*

DIREPTUS. *us.* Tuſc. I. 29. Eſt enim interitus quaſi diſceſſus et ſecretio ac *direptus* earum partium, etc. *Sed Codd. et edd. quaedam habent* diremtus; *quod praefero. Nam etiam* dirimere *pro* dividere *dicitur, non* diripere. *Et librariis ſolitum fuit,* direptus *ſcribere pro* diremtus. *vid. Gesner. ad Varr. R. R. III.* 5. *extr. et Drakenb. ad Liv. XXIV.* 49.

DI-

DIRIBERE. *distribuere.* Fr. Corn. 1. dum tabellae *diribentur*, dum situla defertur. Pis. 40. an ego expectem, dum de te LXXV tabellae *diribeantur*, de quo jam pridem omnes mortales judicaverunt. *Uterque locus mirifice facit ad convellendam Abramii sententiam, qui ad h. l. et ad Pison. c.* 15. *disputabat contra Gruchium*, diribere *esse* secernere suffragia, *quae a judicibus aut populo, sc. per tabellas, lata sint. Nam in primo, tabellae diriberi dicuntur ante, quam situla delata dicatur, in quam tabellae mittantur: in altero, quod ante dicitur*, tabellae diribentur, *sc. judicibus sententiae ferendae caussa, ut nos cum Gruchio interpretamur, id statim dicitur* judicare. *In loco* Pis. 40. *MSS. habent* diripiantur. *v. Graev. ad h. l. et Intt. ad Varron. R. R. III.* 5.

DIRIBITIO. *distributio.* Planc. 6. *sic est in Graeviana et aliis; sed Gronoviana habet:* direptio, *pro* diremtio. *v. Direptus.*

DIRIBITOR. *distributor, genus operarum comitiulium et judicialium, quae tabellas distribuebant.* Sen. p. Red. 11. Pis. 15. *ubi quidam:* distributores. *v. Gruch. de Comit. I.* 3. *et Intt. ad Varr. l. c.*

DIRIGERE. Fin. II. 22. voluptate omnia *dirigentes*: h. e. *ad voluptatem referentes, in voluptate summum ponentes bonum.* Div. I. 14. divinatio *ad veritatem* saepissime *dirigit*: *opponitur* fallere. Or. I. 28. *dirigere* laudem oratoriam ad similitudinem histrionis, etc. * *est etiam in re augurali usus hujus verbi, pro definire, determinare.* Div. I. 17. Romulus lituo *direxit* regiones.

DIRIMERE. Leg. I. 20. haec controversia omnia *dirimit*: i. e. *facit discidium, ut inter eos convenire non possit.* ad Div. III. 10. cum eo conjunctionem *diremissem.* * Div. I. 39. pulmo incisus *dirimit tempus*, et profert diem: h. e. *facit, ut res suscepta eo die peragi non possit, sed in alium diem differenda sit, tamquam comitia, etc. cum obnunciatur, etc. v. Gronov. ad Liv. I.* 36.

DIRIPERE. *compilare bona alterius. In quo animadvertunt tirones, tum demum dici, cum a pluribus fit ista compilatio, tamquam in expugnationibus urbium, aut cum res ad plures pervenit: cum autem unus compilat, aut aufert, aut pro detrahere et auferre simpliciter dicitur*, deripere *dicendum esse, non* diripere. *Hujus rei ignoratio fecit, ut librarii haec duo verba saepe confunderent, eaque in plerisque auctorum editionibus adhuc regnat confusio: quae, hac regula pervulgata, sensim in auctoribus edendis et in dicendo scribendoque vitari poterit. v. Graev. ad Or. pr. Sull. c.* 1. *ad Verr. II.* 7. *ut Heinsium ad Ovidium, et Drakenborchium ad Silium taceam, jam in Lexico Fabri laudatos.* Verr. III. 20. paterere aratores indignissimis injuriis vexari ac *diripi*, *sc. a redemtoribus decumarum. Contra, cum* Verr. II. 17. *dicitur in Gronoviana:* argenti vestisque stragulae quod esset, esse *direptum; cum id factum sit a solo Verre, aut certe omnia ista ad Verrem pervenerint, recte Graevius reposuit:* dereptum. *Sic* ad Q. Fr. I. 2. *direptum* te *iri* a tuis, dum is abesset: *h. e. tuos male administraturos esse rem tuam, teque compilaturos. Neque vero haerere debent tirones, ubi etiam de singulis dici videtur, cum re vera de pluribus dicatur, tamquam cum Imperatores et magistratus provinciales dicuntur socios*, provincias, civitates diripuisse: *tamquam* ad Div. VIII. 10. quae *diripuisses* ipse, ut viderentur ab hoste vastata. in Tog. Cand. Antonius *diripuit* socios: * *cum dat. personae.* Quint. 20. ei ornamenta *diripis*, *sed lectio vitiosa videtur. v. not.*

DIRITAS. *malum, calamitas,* Tusc. III. 14. si qua invecta *diritas* casu

40. si quis requirit, cur Romae non sim: quia *discessus* est. *Viri docti interpretantur de tempore, quo Senatores discedere solebant; quod Senatus nullus haberetur. Sed Graevius e Balliolensi malebat:* discessimus, *quod dubitaret, verbum hoc nudum de tempore dici posse.* * Tusc. I. 29. est enim interitus, quasi *discessus* et secretio et direptio earum partium. Sen. p. R. 10. *discessus* de patria. * Quir. p. R. 3. in *discessu* civium: *ubi tamen alii* dissensu. * *discessus* coeli. *v. Coelum.*

DISCIDIUM. *distractio rerum et sejunctio: disjunctio hominum non solum animis, sed etiam corporibus.* Att. XV. 29. constitutum est *discidium*; *de divortio. Sic ibid.* XI. 23. melius quidem in pessimis nihil fuit *discidio*. *Sed* Dom. 36. *discidium* conjugis *dicitur de sejunctione, quae eo tempore fuit, cum Cicero maritus in exilio esset.* Acad. I. 12. docere, quod et qua de causa *discidium* factum sit; ut videamus, satisne justa sit ista defectio. *Saepe in libris confunduntur* discidium et dissidium. *De horum verborum discrimine et permutatione vid. fuse et accurate disputantem J. Fr. Gronov. ad Liv. XXV.* 18. *a quo repetiere eandem observationem Graevius ad Ciceronem passim et alii. Nempe in* dissidio *est tantum dissensio: in* discidio *autem sejunctio. Hac regula de discrimine* discidii *et* dissidii *decerni etiam potest de lectione vera* Or. III. 16. hinc *discidium* illud extitit, quasi linguae atque cordis, - - ut alii nos sapere, alii dicere docerent: *ubi olim legebatur* dissidium *: male profecto. Non enim* dissidere lingua et cor *dicuntur, sed* disjungi, *h. e. philosophia et eloquentia pro duabus diversis et sejunctis artibus haberi. Sed et* discidium *pro* dissidio *interdum temere repositum est. v. ad* Sull. 21. *et* Lael. 21. *in his:* ne qua eorum *dissidia* fiant, *a Graevio, ut bene monet Drakenb. ad Liv. XXV.* 18.

DISCINGI. ad Qu. Fr. II. 13. Caesar, mihi crede, in sinu est: neque ego *discingor*: h. e. *neque desinam eum in sinu gestare. Nam qui discinguntur, iis, quae in sinu habent, excidunt. Sic interpretatur etiam Manutius. Ceterum mihi videtur esse jocus ex ambiguo, in verbo* discingi. *Nempe* discincti *dicuntur homines negligentes, rerum suarum parum curiosi, securi: unde* discincti nepotes, *qualis Nomentanus apud Horatium.* Laxo sinu *ferre nuces apud eund. Serm. II.* 3. 172. *pro signo futurae negligentiae habetur, et hominis Nomentano similis futuri. Itaque sensum hunc putem esse: Canto eundem, quem tu Caesarem, neque uno Pompejo nitor, sed illum quoque amo, verum ita, ut numquam me aut rempubl. ab eo satis tutam putem, aut nobis non ab eo cavendum existimem.*

DISCIPLINA. Div. II. 3. eadem in literis ratio est, reliquisque rebus, quarum est *disciplina*: h. e. *quae doceri solent.* * *secta philosophorum.* Nat. D. I. 7. tres trium *disciplinarum* principes convenistis. * Sext. 6. Hortensii oratio digna esset, uti et *reip. capessendae* auctoritatem *disciplinamque* praescriberet. * disciplina civitatis *aut* reipubl. ; *legibus et moribus publice privatimque receptis continetur.* Orat. I. 1. *et* 34. Brut. 10. Verr. III. 69. * *Sic* disciplina navalis Rhodiorum, Manil. 18. *item ut* disciplina militaris, *continetur institutis et legibus militaribus, et navalibus, de acie instruenda, castris ponendis, militum moribus, vita, laboribus, exercitationibusque, etc.* * *doctrina.* Verr. IV. 58. *de Archimede:* summo ingenio et *disciplina.*

DISCLUSUS. Tusc. I. 33. aegritudines, irae, libidinesque - - quas is, contra quem haec dicuntur, semotas a mente et *disclusas* putat.

DISCO. *simpliciter, pro literis operam do.* Or. II. 1. Antonius autem hoc probabiliorem populo ora-

orationem fore cenſebat ſuam, ſi omnino *didiciſſe* nunquam putaretur. * *diſcere* cauſam Or. I. 12. etc. *dicitur patronus, qui rationem cauſae e clientis narratione cognoſcit, cliens contra* docere. *v. Gron. Seſtert. IV.* 3. *p.* 272. * Senect. 8. *diſcebant fidibus antiqui.*

DISCREPANTIA. Fin. III. 12. majorem multo inter Stoicos et Peripateticos eſſe *diſcrepantiam rerum*, quam verborum. * *opponitur conſtantiae et aequabilitati vitae et morum.* Offic. I. 31. in actiones omnemque vitam nullam *diſcrepantiam* conferre debemus.

DISCREPARE. *differre.* Tuſc. III. 7. *diſcrepat* a timendo confidere. * *aptum non eſſe, non convenire.* Offic. I. 40. videndum eſt in vita, ne quid forte *diſcrepet.* * Partit. Or. 38. *diſcrepare cum* ceteris ſcriptis. Fin. IV. 22. quid attinuit, *cum* iis, quibuscum re concinebat, verbis *diſcrepare*? cf. II. 30.

DISCRIMEN. Phil. XIV. 1. totius *belli diſcrimen* poſitum eſt in vita unius. *add.* Att. XVI. 15.

* DISCUS. Or. II. 5. hoc ipſo tempore cum omnia gymnaſia philoſophi teneant, tamen eorum auditores *diſcum audire*, quam philoſophum, malunt: qui ſimul ut increpuit, in media oratione de maximis rebus et graviſſimis diſputantem philoſophum omnes unctionis cauſa relinquunt. *Fuit autem diſcobolia inter genera exercitationis apud veteres, cum in maſſae plumbeae, in diſci ſpeciem rotundam conformatae, projectionibus ſe exercerent et vires brachiorum augerent. Itaque Horat. Carm. I.* 8. *inter reliqua exercitationum genera etiam* diſcus *commemoratur.*

DISCUTERE. Acad. IV. 15. *diſcutere* captiones: *pro quo aliis locis eſt, diſſolvere, frangere.* ad Div. X. 33. *diſcutere* alicujus cunctationem. ad Qu. Fr. II. 12. rem totam *diſcuſſeram (*i. e. *ut rejiceretur effeceram)* - - nihil facilius eſt, quam reliqua *diſcutere. ibid.* 11. de Commageno Rege, quod rem *diſcuſſeram.*

DISERTUS. Or. I. 21. *quomodo ab eloquente differat?*

DISJUNCTIO. *genus enunciationum, quam hodie oppoſitionem appellant.* Top. 14. in *disjunctione* plus uno verum eſſe non poteſt. Nat. D. I. 25. in omnibus *disjunctionibus*, in quibus, *aut etiam, aut non*, ponitur, alterutrum verum eſt. * *in rhetoricis quid ſit? traditur* ad Hereun. IV. 27.

DISJUNCTUS. Acad. IV. 30. omne, quod ita disjunctum ſit, quaſi *aut etiam, aut non*, non modo verum eſſe, ſed etiam neceſſarium. Fin. II. 14. ratio *disjuncta* conjungit. * *diverſus.* Or. III. 15. non *disjuncti* doctores, ſed iidem. * Partit. 6. concurſus verborum *disjuncti* - - et hiantes. *v. Hiare.*

DISJUNGERE. *diſcernere.* Tuſc. III. 5. *disjungimus* inſaniam a furore. * Tuſc. I. 31. *disjungere* ſe a corpore, *eſt, a corporis vitiis, h. e. iis, ad quae propendet animus propter corporis contagionem et commercium, ſe abſtinere.*

DISPARATUM. Inv. I. 28. *quid ſit?*

DISPARILIS. Div. I. 36. *in diſparili* adſpiratione terrarum.

DISPENSARE. *adminiſtrare, procurare.* Att. XI. 1. qui noſtras res domeſticas *diſpenſavit.* * *diſponere.* Or. I. 31. *diſpenſare* inventa.

DISPENSATIO. *adminiſtratio, procuratio.* Rab. Poſt. 10. diſpenſatio regia; *a qua Rabirius* dioecetes *appellatur.* Vat. 17. *diſpenſatio* aerarii. cf. Att. XV. 15.

DISPERSUS. Or. I. 42. dum haec, quae *diſperſa* ſunt, coguntur. h. e. *nondum ad certa genera et formas revocata et diſtributa, adeoque non ad artis formam redacta.* cf. Petit. Conſ. 1.

DISPERSUS. *ûs.* Att. IX. 9. *diſperſu* illorum actio de pace ſublata eſt. *Hoc verbum praetermiſſum eſt in Nizoliano Theſauro.*

DI-

DISPICIO. *non significat, quemadmodum quidam interpretantur,* videre; *sed* intendere aciem oculorum ad videndum. *Itaque ubi sic dicitur, ut pro* videre *simpliciter dictum videatur, semper quaedam contentio intelligenda est, qua efficitur, ut videre possimus aut videamus; unde et pro* considerare diligenter *dicitur, ut exempla subjecta docebunt. Sic de catulis dicitur, cum primum oculos aperiunt, et videre conantur. v. Despicere.* Fin. II. 30. Epaminondas - - cum vicisset Lacedaemonios, simulque gravi vulnere se exanimari videret; ut primum *dispexit*, quaesivit, salvusne esset clipeus. Tusc. I. 19. *de hominibus in tenebris densissimis:* tamen acie mentis *dispicere* cupiebant. Fin. V. 15. *de infantibus:* cum autem *dispicere* coeperimus, et sentire, quid simus. * *cogitando videndoque animadvertere et reperire.* Att. II. 20. si *dispicere* quid coepero. ibid. XI. 16. si quid *dispiceres.* Q. Fr. I. 3. quid sperem, non *dispicio.* Div. II. 39. verum *dispicere* non possunt. Sull. 15. nec possum tantum meo ingenio dare, ut tot res, tantas - - mea sponte *dispexerim.* * *considerare.* Att. VI. 8. nunc velim *dispicias* res Romanas: videas, quid nobis de triumpho cogitandum putes. * Sen. p. Red. 3. postquam ex superioris anni caligine et tenebris lucem in republ. Kal. Jan. *dispicere* coepistis. *Graevius reposuit:* respicere. *v. not.*

DISPLICERE. *sibi dicuntur, qui sunt aegri animo.* Phil. I. 5. cum de via languerem, et mihimet *displicerem.* Att. II. 18. *displiceo* mihi, nec sine summo dolore scribo. *ibid.* 21. ut ille tum humilis, ut demissus erat? ut ipse etiam sibi, non iis solum, qui aderant, *displicebat.*

DISPOLIARE. Verr. IV. 20. ut una cum ceteris Siculis *dispoliaretur. Quidam libri habent* despol. *quae varietas etiam est ap. Liv. XLV.* 36. *sed illud verum: et sic etiam* Verr. III. 21. *corrigendum est.*

DISPOSITE. *ordine certo, redactis omnibus ad suum locum.* Verr. IV. 40. non possum *disposite* istum accusare.

DISPOSITIO. *quid sit?* Inv. I. 7. Herenn. I. 2.

DISPOSITUS. Or. III. 25. in ornatu *disposita* insignia et lumina. Muren. 14. nunc de studiis ad honorem *dispositis* disputo: h. e. *de iis, quae sunt, honorum consequendorum praesidia. Nam* praesidia disponi *dicuntur: atque hinc ducta est dicendi ratio.* Petit. Consul. 5. extr. fac, ut plane iis omnibus, quos devinctos tenes, *descriptum ac dispositum* suum cuique munus sit.

DISPUTARE. Tusc. I. 4. *ad id (sc. quod propositum erat) disputare.*

DISPUTATIO. *est explicatio rei subtilis, ut philosophorum.* Or. III. 55. *at c.* 54. *est genus figurae oratoriae. Sed lectio est vitiosa, saltem incerta.*

DISQUISITIO. *judicium.* Sull. 28. in magnis *disquisitionibus*, repentinisque periculis vitam unius cujusque esse testem. *plura colligit Budaeus ad Pand. p. m.* 50.

DISRUMPI. *dicuntur, qui aliorum bonis nimis dolent.* Dom. 27. Vatin. 7. ad Att. IV. 15. 16. VII. 12.

DISSENTANEUS. Part. 2. consentanea aut *dissentanea.*

DISSERERE. *de actore causae.* Agr. II. 15. an cum idem *disseret* et judicabit, impelli non poterit, ut falsum judicet? * *demonstrare.* Fin. IV. 1. an parum *disserui.*

DISSICO. *ere.* Coel. 16. dide ac *dissice*, *(int. bona)* per me licebit, *e Caeciliano. Vid. de hoc verbo Puteani disputationem ap. Abramium ad h. l. qui cum aliis multis, quos laudat Drakenborchius ad Silium IX.* 536. *dictum putat antique pro* dissecare. *Sed magis probo Gronovii ad Senec. Phoeniss.* 343. *Heinsiique ad Ovidium Met. XII.* 108. *etc. sententiam, qui*

i. e. *fiat per membra et sine periodis.*

DISSOLUTUS. *nimis negligens, opponitur severo et justo.* Catil. I. 2. *dissolutus* in reip. periculis. Verr. V. 3. maluisse Domitium crudelem in animadvertendo, quam in praetermittendo *dissolutum* videri. ibid. III. 57. judicium *dissolutum* ac perditum. * *opponitur* numeroso: Orat. 57. Poëma nimis est vinctum, ut de industria factum appareat: alterum (*sermo vulgi*) nimis *dissolutum*, ut pervagatum ac vulgare videatur. * *item* apto. Off. I. 35. nec histrionibus concedendum, ut iis haec apta sint, nobis *dissoluta*. * *in re familiari opponitur attento.* Quint. 11. quis tam *dissolutus* in re familiari fuisset, quis tam negligens? *ibid.* 12. quis tam perditus ac profusus nepos sic *dissolutus* fuisset? * dissolutum *etiam dicitur, quod non est ad artis formam redactum.* Or. I. 42. adhibita est ars, - - quae rem *dissolutam* divulsamque conglutinaret. etc.

DISSUERE. Off. I. 33. amicitias, quae minus delectent et minus probentur, magis decere censent sapientes paullatim *dissuere*, quam repente praecidere.

DISTANTIA. *diversitas.* Lael. 20. morum studiorumque *distuntia.*

DISTINCTE. Tusc. II. 3. *distincte* scribere: h. e. *ambigua distinguendo.*

DISTINCTIO. *ornatus.* Or. II. 90. *distinctio* oratoris.

DISTINCTUS. Flacc. 12. provincia portubus *distincta*. Or. III. 25. distinctum, *opponitur ei, quod est fusum aequabiliter per omnem orationem.*

DISTINERI. bello, Phil. XI. 2. *Sed ibi variant libri: veterrimi habent* detineri, *quod rectius est; at* Phil. XII. 12. pax distineri *recte dicitur: ut apud Livium II.* 15. *ubi defendit Drakenb. Nempe pax coit, convenit, ergo distinetur,* cum impeditur.

DISTINGUERE. *ornare.* Partit. 13. argumentationem dilucide *distinguere.*

DISTRACTIO. *opponitur* conjunctioni, amicitiae. Offic. III. 6. cum tyrannis summa *distractio* est.

DISTRACTUS. *contrarius.* Tusc. V. 15. concitationes *distractae.*

DISTRAHERE. Or. 45. *distrahere* voces, *est pronunciandi ratio, opposita ei, quam elisionem vocant, et qua contrahi voces dicit Cicero.* * *finire.* Caecin. 2. *distrahere* controversias. * distrahi *dicitur, qui, in quam partem decernat, non videt.* Acad. IV. 44. *distrahor*: tum hoc mihi probabilius, tum illud videtur. * Phil. II. 10. quid ego illum ab eo *distrahere* conarer, *sc. ut ne sit ei amicus.*

DISTRIBUO. *pro describo in sensu imperandi.* Verr. III. 70. *si lectio sana est.*

DISTRIBUTE. *adhibita generum in formas distributione.* Tusc. II. 3. *distribute* scribere. Inv. II. 59. distributius *tractare.*

DISTRIBUTIO. Heren. III. 2. *genus vocis contentae.*

DISTRIBUTOR. Pis. 15. distributores *tabellarum, alias* diribitores. *v. not.*

DISTRICTUS. Q. Fr. II. 16. a caussis *districtum* esse. ad Div. II. 25. *districtus* mihi videris esse, quod et bonus civis es, et bonus amicus es: h. e. *nescis, quorsum te vertas, utrum ad Pompejum, quod est boni civis, an ad Caesarem, quod es ei amicus.* * districtus *confundi cum* destrictus *supra demonstratum est.*

DITHYRAMBICI. Opt. gen. dic. 1. *Est genus poëtarum, a* dithyrambis *dictum, h. e. carminibus, proprie in Bacchum, deinde omnibus, in quibus eadem sublimitas et audacia est, atque in iis solebat, quae in Bacchum erant.*

DITHYRAMBUS. *genus* pedis. Or. III. 48.

DITIO. *de Diis.* Leg. II. 7. ea, quae gerantur, Deorum geri vi, *ditione*, ac numine. * *de eo, cui alter*

Platonem non ſemel haec definitio reperitur. ap. Xenoph. Mem. Socr. I. 1. 12. *ἀνθρώπινα et δαιμόνια ſic dicuntur, ut illa doctrinam de moribus, haec de natura, ſignificent, cf.* §. 16. *Neque vero in hoc multum difficultatis eſt.* * *Sed* res divinae et humanae *etiam aliis modis dicuntur, atque id ipſum Socratico more, quem qui non intelligunt, in hac ratione dicendi interdum haerent. Apud eundem Xenophontem l. c.* §. 15. *ἀνθρώπεια dicuntur de quibuscunque artibus, quae in rebus ad vitam humanam pertinentibus verſantur, nempe artibus opificum. ibid.* §. 19. *Dii dicuntur hominibus ſignificare περὶ τῶν ἀνθρωπείων πάντων; in quo* res humanae *ſunt, quae hominibus accidunt. ibid. I.* 3. 4. *ἀνθρώπινα opponuntur τῇ τῶν θεῶν ξυμβουλίᾳ, adeoque ſunt* conſilia humana. *Atque haec ratio Graecorum etiam in linguam latinam invecta eſt ab his, qui graecas literas didicerant, ut multae aliae. Sic cum* magnitudo animi *dicitur cerni* in rerum humanarum *contemtu, omnia ea ſignificantur, quae ſunt hominum, ut divitiae, honores, genus, etc. aut iis accidere poſſunt, quia ſunt homines, ut morbus, periculum, paupertas, etc. Sic* amicitia Lael. 6. eſt omnium *divinarum humanarumque rerum* conſenſio cum benivolentia et caritate; *quod quale ſit, explicat ipſe c.* 17. *init.* his igitur finibus utendum arbitror, ut cum emendati mores amicorum ſint, tum ſit inter eos *omnium rerum, conſiliorum, voluntatum* ſine ulla exceptione communitas. * *Porro* divina et humana *ſaepe dicuntur abſolute, pro eo, quod eſt.* Roſc. Am. 23. divina et humana jura. *Ex quibus intelligitur, latine neſcire, qui illam juris definitionem Juſtinianeam aut non intelligunt, in qua* res divinas et humanas, *pro* jure divino et humano ſ. legibus divinis et humanis, *h. e.* naturalibus et poſitivis, *ut hodie loquuntur, dici, manifeſtum eſt, vel ex eo, quod ei duae formae* jus naturae et civile *ſubjiciuntur, aut reprehendunt adeo, cum latinius definiri non poſſit. Sed hoc aliis etiam definitionibus accidit, ut non intelligantur latini ſermonis inſcitia, et propterea reprehendantur. vid. Vinculum. Ea autem ratio de legibus aut etiam officiis loquendi a Socraticis profecta eſt.* Plato de Legg. L. V. p. 842. *ed. Francof. ἐπιτηδευμάτων - - - λέλεκται σχεδὸν ὅσα ΘΕΙΑ ἐστι. τὰ δ' ἈΝΘΡΩΠΙΝΑ νῦν ἡμῖν οὐκ εἴρηται; ubi* divina officia *dicuntur ea, quae pertinent ad* res divinas, *hoc eſt, ut ipſe ait,* in quibus ſi peccaveris, Deum ultorem habeas, humana *autem, quibus objectae ſunt* res humanae. p. 840. *ἔστι δὴ φύσει ἀνθρώπειον μάλιστα ἡδοναὶ καὶ λῦπαι καὶ ἐπιθυμίαι,* etc. p. 842. *Sic* ap. Liv. XXIX. 18. *extr.* et illa omni *divino humanoque* liberetur *ſcelere.* conf. III. 19. *ubi fruſtra haerebat Drakenb. Sed vereor ne modum excedam in hac diſputatione. Itaque plura addere exempla non audeo.*

DIVISIO. *de re obſcoena eſt* ad Div. IX. 22. *unde in hoc verbo ludit Plautus in Aulularia.*

DIVISOR. *dicitur, cui mandata eſt in coloniarum deductione et ex lege agraria agrorum inter colonos distributio.* Phil. XI. 6. primum duos collegas Antoniorum et Dolabellam Nuculam et Lentonem, Italiae *diviſores* lege ea, quam per vim latam Senatus judicavit. *ibid.* V. 7. tantum quisque habebat poſſeſſor, quantum reliquerat *diviſor* Antonius. * diviſores *ſunt etiam inter operas campeſtres in comitiis.* Har. Reſp. 20. *diviſores omnium tribuum* domi ipſe ſuae crudeliſſima morte mactaret. Fr. Cornel. 1. niſi poena acceſſiſſet in *diviſores.* Muren. 26. de *diviſorum* indiciis, et de deprehenſis pecuniis - - reſpondebo. Petit. Conſ. 14. ſi *diviſores* aliqua ra-

leniorem fieri. * *studium suum conferre ad aliquid*, *dicitur* dare se ad aliquid, *suscipere aliquid.* in Caecil. 2. qui me ad defendendos homines ab ineunte adolescentia *dedissem.* Or. III. 16. eloquentia, varietate, copia, quam se cumque in partem *dedisset*, omnium fuit facile princeps. * *tribuere.* Sull. 15. non possum tantum ingenio meo *dare*, ut etc. * *in delegunda pecunia, et solvenda non ex arca, sed per attributionem, etiam* dare *dicitur.* Flacc. 15. quantum sibi ablatum dicit homo impudentissimus, tantum nunquam est ausus, ut haberet, optare. *Ab* A. Sextilio dicit *se dedisse* et *a* suis fratribus. Potuit Sextilius dare. Sic Rosc. A. 27. *unde* aut quantum *dedisti.* * fabulam dare *est* docere, *de auctoribus fabularum.* Brut. 18. Livius minor fuit aliquanto is, qui primus *fabulam dedit*, quam ii, qui multas *docuerunt*, *etc.* cf. Cluent. 31. * *dicere.* Acad. I. 3. sed *da* mihi nunc. *Sic Virg.* da, *Tityre*, nobis. * *docere.* Att. XII. 5. *dabis* igitur tribunatum, et, si poteris, Tubulus quo crimine, etc. * Nat. D. III. 26. ita *dat se res:* h. e. *ita accidit*, *ita procedit.* *v. Gron. ad Liv. XXVIII.* 5. * dare se *etiam eleganter dicuntur*, *quibus facile aliquid persuademus, quod sua sponte in eas partes inclinant.* Or. II. 44. si *se dant* judices, et sua sponte, quo impellimus, inclinant. * *Constructionis causa haec affero:* Iuv. I. 14. praecepta *dare* in *ratione.* *Cod. Gronov. habebat:* in rationem; *et sic est c.* 10. Agr. II. 7. ut id, quoad liceret, *ad populi partes daret: pro ad populi beneficium transferret, ut alio loco dicit.* Brut. 88. Q. Scaevola *se* nemini *ad docendum dabat.*

DATUM. *munus, donum.* Cluent. 24. tantum donis, *datis*, muneribusque perfecerat: *nam sic distinguendum cum Graevio, quem vide ad h. l.* Datum *pro* dono *est etiam apud Plaut. Pseud. I.* 3. 71. *Ovid. Met. VI.* 463. *Ceterum hujusmodi verba*, munus, donum, *jungi solere, quamquam synonyma sint, docet Salmas. ad Lamprid. Severum, c.* 26. *T. II. p.* 923. *conf. Gronov. Obs. IV. p.* 230. *Tirones adeant Livium XXII.* 10. *ubi frustra tentatur id genus a viris doctis. Sed apud eundem XXXVI.* 2. dona data *dicuntur ita, ut* data *sit participium.*

DOCERE. fabulam docere, *dicitur scriptor, cum eam edit spectandam.* Brut. 18. Livius minor fuit aliquanto is, qui primus fabulam dedit, quam ii, qui multas *docuerunt.* Tusc. IV. 29. Cum Orestem *fabulam* Euripides *doceret*, primos tres versus revocasse dicitur Socrates. *add.* Mur. 3. * Causam docere *dicitur de cliente, cum eam defert ad patronum.* Cluent. 69. *v. Gron. de Sest. IV.* 3. *p.* 272.

DOCHMIUS. Orat. 64. *dochmius* autem e quinque syllabis, brevi, duabus longis, brevi, longa, ut est hoc: amicos tenes. *Sic edidi pro vulg.* Dochimus. *v. not.*

DOCILIS. *cum praepos.* ad Tusc. II. 6.

DOCTRINA. *dicitur tum de institutione, tum de eo, quod ex institutione discitur. Prioris significationis haec exempla sunto:* Or. II. 54. *doctrina* tradere. *ibid.* 25. *doctrinam* redolet. Sext. 56. mihi sumsi hoc loco *doctrinam* quandam juventuti, qui essent optimates. Leg. I. 22. a lege vivendi *doctrina* ducitur. etc. *alterius haec:* Or. III. 31. *doctrina* puerilis; h. e. *artes, quibus pueri erudiuntur.* Balb. 1. studia *doctrinae*, *de philosophia.* Or. III. 32. liberales *doctrinae.* * *methodus docendi.* Or. II. 19. *doctrina* eorum est perridicula; i. e. *modus, quo de eloquentia praecipiunt.*

DOCUMENTUM. *exemplar.* Dom. 48. scelerum flagitiorumque *documentum.*

DOGMA. *decretum doctrinae, quod in principiis sit, et ab omni-*

bus concedi debeat. Acad. IV. 48. *dogma* prodere. dogma *ibi est hoc*: non esse assentiendum incognito. cf. ibid. c. 9.

DOLIUM. Brut. 83. si potare velit, de *dolio* sibi hauriendum putat. Dolium *est vas magnum vinarium in cella subterranea, in quo vinum recens servatur, unde deinde defunditur in testas et amphoras, et in apothecam conditur: hinc vinum recens doliare dicitur, eique opponitur* defusum. *Illud homines tenues bibunt et pauperes, hoc beatiores. vid. Abram. ad Phil. II. 27.*

DOMESTICUS. Or. 45. *domesticae* literae, *sunt, quae non prodeunt in forum, curiam, etc.* Verr. III. 61. *domesticum* crimen, *pro ficto, quod domi accusatoris natum et excogitatum est.* Sext. 54. *domesticis* malis impediti: i. e. *aere alieno. Sic* Catil. I. 6. *domestica* difficultas. Catil. I. 6. *domestica* turpitudo, *de libidinosis flagitiis, luxuria et similibus.*

DOMICILIUM. Balb. 5. ut ejus *domicilium gloriae* communis imperii finibus terminetur. Orat. I. 25. *Roma dicitur* imperii et gloriae *domicilium.* ad Div. XVI. 17. huic verbo proprium *domicilium* est in officio. Pison. 31. suorum improbissimorum *sermonum domicilium* in auribus vestris collocaverunt.

DOMINA. Or. II. 60. natura *domina* est: h. e. *in hac re plurimum valet.*

DOMINARI. *plurimum valere, praecipuum esse.* Orat. I. 8. eloquentia *dominatur* in liberis civitatibus. *ibid.* 14. hoc *dominatur* in oratore. * in Caecil. 7. *dominari* in judiciis, *dicuntur, qui semper obtinent causas etiam injustas, et malis artibus.* * Verr. II. 19. in auctione *dominari dicuntur, quibus in auctionibus omnia, quae volunt, etiam levissima licitatione ab iis facta, addicuntur.* * Cluent. 25. bestiae, *dominante* fame, etc. i. e. *urgente.*

DOMINATIO. Act. I. in Verr. 12. *dominatio* judiciorum. Verr. V. 68. regia *dominatio* in judiciis. *v. Dominari.*

DOMINATUS. Or. III. 59. in eo omnis *dominatus* est oculorum: h. e. *oculi plurimum valent.* Nat. D. II. 60. terrenorum commodorum omnis est in homine *dominatus.*

DOMINIUM. Verr. III. 5. hujus argento *dominia vestra* ornari. *lectio Gruteriana, quam interpretatur de* magisteriis vini *aut* regnis, *quae Horatius vocat. Sed Graevius recepit reliquorum librorum lectionem:* domus vestras, *et* dominia *ita dici posse negavit.* Dominia, *quia in bonis Codd. repertum hoc verbum est, non ausim rejicere, et in* domus vestras *mutatum credo, quod non intelligeretur.* Domus vestras *autem non potest esse a Cicerone, quod nullum* exemplum *poterit afferri, quo* argento domus ornari *dicatur. Signa in domorum ornatu commemorari memini, argentum non item.* Convivia *autem* exornari argento, *scil. in abacis posito, non semel apud Ciceronem aliosque legi. Atqui veteres de conviviis dixere* dominia, *quod Graevium fugiebat, cum ea scriberet.* Gell. II. 24. *in quo SCto jubentur principes civitatis, qui ludis Megalensibus antiquo ritu mutitarent.* h. e. *mutua inter se* dominia *agitarent, jurare, etc. in quo loco quidam interpretamentum* convivia *receperunt. Sed Fulvius in append. Triclinii Ciacconiani et Lipsius Saturnal. I.* 19. dominia *restituerunt. v. Gronov. ad h. l.* Dominia *autem dicuntur* convivia, *non ab illis magisteriis Horatianis, ut Grutero visum, sed a* domino convivii, *v. Dominus.*

DOMINUS. Act. I. Verr. 9. *dominus* comitiorum, *dicitur, qui largitionibus efficit, ut creentur, quos velit.* Quint. 5. *dominus* auctionis, *est is, qui aliquid de suo auctione vendit.* Sext. 59. *domini* concionum, *sunt homines popu-*

popu-

populares et seditiosi, qui in concionibus dominantur, easque, quo volunt, impellere possunt. Vatin. 13. cum ipse *dominus epuli* Q. Arrius albatus esset: h. e. *qui epulum praebebat. De editore muneris est* ad Att. II. 19. Orat. II. 17. *dominus* rei, *judex dicitur.*

DONARE. *pro* condonare. ad Div. V. 4. *ubi v. Graev.*

DORMITARE. Orat. II. 33. sapientia *dormitans*: h. e. *quae nihil laboris affert, otiosa, de jurisprudentia.*

DOS. Or. I. 55. cujus artem cum indotatam atque incomtam videres, *verborum* eam *dote* locupletasti, etc.

DRACHMA. *numus graecus, qui respondet Romanorum denario.* ad Div. II. 17. etc. *vid. Gron. Sest. II.* 6. *p.* 91.

DUA. *pro* duo *ex Accio laudatur* Or. 46.

DUBITARE. *ignorare.* ad Div. X. 8. *non dubito*, quid praesentiant. Att. X. 1. *non dubito*, quid nobis agendum putes. **considerare.* Rosc. Am. 31. restat, ut hoc *dubitemus*, uter potius S. Roscium occiderit. *Sic saepe est in libris de officiis.* Verr. II. 22. causa nihil habebat, quod *dubitari* posset. *Sull. 2. non *dubitasse*, quin defenderet, *pro* defendere.

DUCERE. *dicitur absolute, pro, in carcerem, sive domesticum, sive publicum, ducere.* Agr. II. 37. ne mihi in carcere habitandum sit, si Trib. pl. *duci* jussisset. Flacc. 19. 21. quem judicatum *duxit* Hermippus: h. e. *cum judicatum esset, eum solvere oportere, neque posset, ab Hermippo abductus est domum in carcerem, quod genus hominum apud Livium nexi dicuntur. vid. Addictus. Sic* Verr. II. 12. si non accipit, quod te debere dicis, accuses: si petet, *ducas.* C. Fuficium *duci* jussit petitorem, etc. *ibid.* 26. quisquis erat eductus Senator Syracusanus ab Heraclio, *duci* jubebat. Itaque permulti *ducti* sunt. **in rationibus pecuniariis* ducere *est de summa, quae efficitur singulis nominibus colligendis.* Verrin. III. 49. quoniam XC millia medimnûm *duximus*, etc. Att. VI. 2. ut foenus quaternis centesimis *ducant. v. Gron. Obs. II.* 10. *p.* 284. *Hinc ad alia transfertur: cujusmodi est hoc:* Quint. 16. officii *et* existimationis *rationem ducere, pro habere.* conf. Verr. I. 48. *Tusc. II. 18. oratio tua ad credendum *ducit.* *Inv. II. 2. ad vitia quoque ejus accedere, cujus aliquo bene praecepto *duceremur*: h. e. *cujus praeceptum aliquod nobis probaretur.* Orat. 9. quis porro unquam Graecorum rhetorum a Thucydide quidquam *duxit*: i. e. *repetiit, quod exempli causa commemoraret.* *ad Div. X. 32. Balbus Quaestor - - *duxit se* a Gadibus: i. e. *abiit clanculum.* *Div. I. 18. oracula, quae aequatis sortibus *ducuntur. np. sors proprie* ducitur, *cum ex urna manu tollitur.* **diem ducere* Att. V. 21. *pro consumere. vid. ibi Graev.*

DUCTOR. *Imperator.* Tusc. I. 37. *ductores* nostri.

DUELLUM. Leg. II. 8. res *duelli*: *antique pro* bellum, etc.

DULCICULUS. Tusc. III. 19. *dulcicula* potio.

DULCIS. Or. III. 26. *dulcis* suavitas, *de ea, quae est feminis grata, e saccharo et aliis condimentis.* **indulgentes etiam dicuntur* dulces. Lael. 24. extr. amici *dulces*, *qui in omnibus obsequuntur nobis studiisque nostris, nec verum unquam nobis dicunt.*

DULCITUDO. Or. III. 25.

DUMETUM. *de spinosis et jejunis disputationibus, distinctionibus, etc. philosophorum.* Acad. IV. 35. orationem in *Stoicorum dumeta* compellitis. cf. Nat. D. I. 24.

DUPLEX. *mistum, concretum.* Tusc. I. 29. nihil est in animis *duplex*, etc.

DUPONDIUS. *numus duarum libellarum: h. e. duorum assium. Nam singuli asses olim, cum gravi aere uterentur Rom. valebant libram*

proponere, ut cognosci conditiones locationis possint. Offic. III. 20. Marius a subselliis in rostra recta, idque, quod communiter compositum erat, solus *edixit.* * *est etiam interdum pro simplici* dicere, pronunciare, proferre, narrare. Or. 39. nullus fere a Demosthene locus sine conformatione sententiae *edicitur.* Lael. 16. si prius *edixero*, quid maxime Scipio sit solitus reprehendere. Phil. I. 5. misi pro amicitia, (sc. ad Consulem Antonium) qui hoc *ediceret. Sed mollius profecto est, quod post Muretum et Faërnum aliosque e Cod. Vatic. reposuit Graevius:* ei diceret. Leg. II. 10. ut ego, uti rogas, possim *edicere.* Ain' taudem, Attice? non es *edicturus* aliter. *Turnebus, Lambinus, Davisius reposuere:* dicere, dicturus; *quod etiam placebat Sigon. ad Liv. VI.* 38. *ad haec verba:* et, uti rogas, primae tribus *dicerent. Mihi autem secus videtur. Ratio, qua Davisius utitur, quod* edicere *non sit privatorum, sed magistratuum, nihili est.* Edicere *est* pronunciare, *quod de suffragiis et sententiis judicum dicitur. Vid. Gronov. et Drakenb. ad Liv. XXX.* 5. *init. Cort. Sall. Catil.* 48.

EDISCERE. *cognoscere.* Div. I. 47. malunt enim disserere, nihil esse in auspiciis, quam, quid sit, *ediscere.*

EDITICIUS. Planc. 15. *editicii* judices. cf. Muren. 23. *sunt, qui ab accusatore eduntur, non, a Praetore ducuntur sorte: quod in qua caussa factum sit, ex ll. cc. cognosces. v. Edere.*

EDITIO. Planc. 15. *editio* judicum. *v. Edere.*

EDITUS judex. Planc. 17. *ubi libri quidam* editicius. *v. Edere.*

EDERE. Sext. 27. scelus *edidit* in me. Leg. I. 13. ruinas *edere, pro, facere, ut ruinae fiant.* Fin. V. 1. vitam *ediderat:* i. e. *mortuus erat.* Brut. 5. quare, si tibi commodum est, *ede* illa, quae coeperas, Bruto et mihi. * *in rebus forensibus multipliciter dicitur.* Planc. 15. tribus *edere, dicitur accusator, cum ex lege de sodalitiis, quas tribus judices esse velit, apud Praetorem profitetur: unde* judices editicii. Quint. 21. *judicium* id, quod *edat,* accipere: i. e. *quodcunque genus actionis intendant, se paratum esse, descendere cum eo in certamen, id dicitur* edere judicium, *quia apud Praetorem pronunciat, quod genus actionis intendere, et quod judicium sibi dari velit petitor. ibid.* 20. judicium acciperet, in ea ipsa *verba,* quae Naevius *edebat.* Verr. III. 29. quantum *edidisset* sibi deberi: h. e. *professus esset. Sic* testes edi *dicuntur saepissime, cum accusator eorum nomina profitetur apud Praetorem.* Indices *etiam dicuntur* edere, ad Q. Fr. II. 3. Nerius index *edidit* ad allegatos: *hat ausgesagt.* Dom. 6. operis *ediderat, (dixerat)* meum nomen. Verr. II. 42. postulata *edere, dicuntur provinciales, cum ea ad Consules deferunt; item:* in postulatis *edere* aliquid. Quint. 24. socium in his bonis tibi *edidisti* Quintium: i. e. *professus es.* * *de oraculis etiam dicitur.* Off. II. 22. Pythius Apollo oraculo *edidit.*

EDUCATOR. Planc. 33. quis est nostrum liberaliter educatus, cui non *educatores*, cui non magistri atque doctores? *Videntur Gesnero* V. C. paedagogi. *Sic est ap. Tac. A. XIV.* 3. *Sed quia sequitur* alitus, *intell.* altores et parentes. N. D. II. 34.

EDUCERE, *pro* educare, Or. II. 28. * *emittere aquam.* Div. I. 44. *educere* lacum. * educi *dicuntur homines, qui cum magistratibus eorum rogatu aut jussu in provincias proficiscuntur; quemadmodum contra* deduci, *qui e provincia jubentur cum aliquo Romam venire.* Pison. 34. sed ei medico, quem tecum *eduxeras,* imperasti. * *est etiam in sortitionibus* educere. Verr. II. 17. *educit* ex urna tres. cf. Agr. II. 8. * Verr. II. 26. Metellus Heraclium restitui

est: Cum libris res anni cujusque mandasset, duobus exemplis librum annalem proponebat, alterum publice in albo, ut Praetor edictum, alterum domi. Efferri *simpliciter dicitur pro* efferri domo. *v. Viros doctos ad Suet. Claud.* 49. *et quos ibi laudant.* * *afferre, dicere.* Or. III. 11. non solum videndum est, ut verba *efferamus* ea, quae nemo jure reprehendat. N. D. I. 25. hoc persaepe facitis, ut, cum aliquid non verosimile dicatis, et effugere reprehensionem velitis, *efferatis* aliquid, quod omnino ne fieri quidem possit: *ubi Davisius reposuit:* afferatis.

EFFICACITAS. Tusc. IV. 13. corporis nervi, vires et *efficacitas.* Petit. Cons. 3. tantum habet in libidine artis et *efficacitatis*, ut prope in parentum gremiis praetextatos liberos constuprarit.

EFFICAX. *rebus gerendis aptus.* ad Div. VIII. 10. nosti Marcellum, et quam parum *efficax* sit.

EFFICERE. *de agris eleganter dicitur, ut efferre.* Verr. III. 63. agri vero Leontini, qui plurimum *efficit. ibid.* 86. quid aratio sustinere, quid pati, quid *efficere* possit. *ibid.* 47. ager *efficit (sc. quod seritur)* cum octavo. *Sed ibi Graevius malebat cum Manutio* reficit; *cujus emendationis necessitas nulla est. ibid.* 56. tantum decumanum professum esse ex edicto sibi deberi, quantum ille bonis suis omnibus *efficere* non posset. *Similia his, quamquam in alia re, haec:* Verr. III. 33. Liciti sunt usque eo, *(sc. in decumarum auctione)* quoad se *efficere* posse arbitrabantur: *so lange sie das Gebotene wieder herauszubringen gedachten.* * Att. VI. 1. ea tributa vix, in foenus Pompeji quod satis sit, *efficiunt. ibid.* nec id satis *efficitur* in usuram menstruam. * *de disputantibus.* Tusc. III. 28. hoc student *efficere.* Partit. 1. Cato minutis interrogatiunculis, quasi punctis, quod proposuit, *efficit.* * *facere.* Phil. XIV. 3. quae L. Antonius in Parmensium uxoribus *efficerit.* Brut. 78. itaque tantos processus *efficiebat.* *cum a pro impetrare.* Att. X. 10. quod *a* Curione *effeceram.*

EFFINGERE. Sext. 35. *effingi* sanguinem spongiis e foro. *Alia exempla vid. ap. Cujac. Obs. XIII. 13. Ceterum de hoc verbo vid. Heins. ad Ovid. Heroid.* 20. 135.

EFFLIGERE. *perdere.* Att. IX. 19. filium misit ad *effligendum* Cn. Pompejum. *v. Graev. ad h. l. Hoc verbum non est ap. Nizolium.*

EFFLUERE. *exire in vulgus.* Dom. 46. multa ex vestra disciplina *effluunt*, et ad aures nostras permanant. * *defluere.* Div. I. 43. quondam lactis imber *effluit. Davisius legit* defluxit, *quod est usitatius: neque tamen alterum rejecerim. Nam et* effundi imber *dicitur; legi etiam* effluere *de veste, nescio ubi.* ibid. 29. abundat atque *effluit*, *edd. vett. omnes.* * *abundare.* Or. 13. *effluens* dicendi genus. *Nizolius ex* Div. I. 29. *laudat:* abundat et *effluit: sed emendatiores edd. habent* affluit. * Brut. 61. mens *effluit*; h. e. *memoria cum destituit: cui simile est illud* ad Div. VI. 19. tanta est intimorum multitudo, ut ex his aliquis potius *effluat*, quam novo sit aditus.

EFFLORESCERE. Orat. II. 7. exordium debet *efflorescere* ex causa: i. e. *duci, nasci.*

EFFUGERE. Leg. II. 3. *eleganter dicitur debitor, a quo per oblivionem non exigitur pecunia, quique ita eam lucratur.*

EFFUGIUM. Nat. D. II. 47. alias habere *effugia* pennarum.

EFFUNDERE. *de terra et agris, ut* efferre. Or. 15. segetes foecundae et uberes non solum fruges, verum herbas etiam *effundunt.* Brut. 9. *effundit* haec aetas hanc copiam oratorum. * *de prodigis.* Agrar. I. 5. *effundamus* aerarium. * *dimittere.* ad Div. I. 9. *effundere* odium. * *perdere.* ad Div. II. 16. *effundere* gratiam collectam. * *de dicentibus ea, quae ante reticuerant, aut reticere debebant.*

ELA-

ELAMENTABILIS. Tusc. II. 23. sin erit ille gemitus *elamentabilis*, si imbecillus, *etc. ita Gruterus et sequaces: alii melius* lamentabilis.

ELATIO. *pro augmento, incremento.* Top. 18. comparatio partium, nec *elationem*, nec submissionem habet, i. e. *nec augendae rei, nec minuendae prodest.* * *sublimitas.* Brut. 17. *elatio* et altitudo orationis. * *de vehementi affectu, ut* efferre, *de quo supra.* Fin. III. 10. gestientis animi *elatio* voluptaria. * *magnitudo animi.* Offic. I. 19. *elatio* animi.

ELATUS. *excelsus, magnus.* Off. I. 18. animus *elatus.* * *commotus.* Div. I. 24. *elatus* cupiditate respexit. Sext. 64. *elatus* exspectatione. *ibid. elatus* studio.

ELECTISSIMUS. Catil. IV. 6. *electissima* femina.

ELECTOR. Heren. IV. 4. *electores* boni; *qui scite judicare et optima deligere possunt.*

ELEGANS. *dicitur quicunque est in aliquo genere inprimis intelligens, praecipue tamen in iis, quae ad magnificentiam cultus pertinent.* Inv. I. 35. a rhetoribus iis, qui *elegantissimi* atque artificiosissimi putati sunt. Brut. 62. minime dignos *elegantis* conventus auribus. ad Div. VII. 23. homo in omni judicio *elegantissimus.* ad Div. IX. 19. aures *elegantes.* Verr. IV. 57. populus potius haberet (*signa etc.*) quam *elegantissimus* Verres. * elegantia *opponuntur* popularibus, minus acutis et subtilibus. Fin. IV. 10. mihi placet, agi subtilius, et pressius: quae enim adhuc protulisti, popularia sunt; ego autem a te *elegantiora* desidero. Tusc. IV. 3. illius verae *elegantisque* philosophiae, quae ducta a Socrate in Peripateticis permansit, et idem alio modo dicentibus Stoicis, *etc. opponitur philosophiae Epicuri, in qua res* parum subtiliter *dicuntur, ut paullo post dixit, quia contemnebant* elegantiam disserendi. Fin. II. 9. * Fin. III. 2. artes ingenuae et *elegantes*, *opponuntur* illiberalibus opificum, *adeoque etiam philosophiam et mathesin continent, subtiles quippe et acutas.* * elegans *dicitur porro de servis, pueris delicatis, et variis artibus eruditis.* Rosc. Amer. 41. *elegantissimae* familiae puerorum. * elegans *dicitur etiam, qui medium tenet inter parcum et magnificum, mundus.* Or. 25. cf. *Elegantia.*

ELEGANTER. *scite, intelligenter, cum delectu, provide, prudenter, accurate.* Inv. II. 3. sin autem temere aliquid alicujus praeteriisse. aut non satis *eleganter* secuti videbimur. Verr. III. 60. quid potuit *elegantius* facere Praetor cupidus existimationis bonae, qui ab se omnem suspicionem propulsaret? etc. ad Div. III. 8. quid a me fieri potuit *elegantius* aut justius, quam ut sumtus egentissimarum civitatum minuerem, sine ulla imminutione dignitatis tuae? ad Brut. 12. optime novit omnia, et *elegantissime* expedire et ad te deferre potest. i. e. *accuratissime. vid. Scіopp. ap. Graev. ad h. l.*

ELEGANTIA. *subtilitas et acumen dialecticorum et philosophorum.* Fin. II. 9. in hac divisione *elegantiam* desidero. *ibid. elegantia* disserendi. ad Div. IV. 4. *de Sulpicio:* facile cedo tuorum scriptorum subtilitati et *elegantiae.* Fin. III. 2. agricultura, quae abhorret ab omni politiore *elegantia*, tamen eas res, in quibus versatur, novis notavit verbis. Or. I. 2. *elegantia* doctrinae, *est philosophia cum ceteris artibus, in quibus subtilitas et acumen est, quae ab artibus illiberalibus absunt:* tu autem eloquentiam ab *elegantia doctrinae* segregandam putas. *Jam quia* elegantia *in artibus est* subtilitas, *facile intelligitur*, elegantiam in dicendo, Brut. 20. Or. I. 11. *non esse ornatum illum oratorium et magnificum, sed quae et ipsa subtilitas dicitur in scribendo, h. e. tenue illud, et, in ipsa tenuitate et negligentia, suis Veneribus gratum dicendi genus, quo Caesar, Terentius, Nepos,* et

et Cicero in philosophicis, etc. usi sunt: quod et vidit Vavassor de Vi et Usu verb. pag. 521. *ed. Lips. Itaque* Att. III. 8. *Terentio nominatim* elegantia *tribuitur.* Or. II, 7, subtilitati *jungitur*: Catulus, cui Graeci solent ipsi suae linguae *subtilitatem elegantiamque* concedere. Brut. 75. Caesar ad hanc *elegantiam verborum* latinorum, quae, etiamsi orator non sis, et sis ingenuus civis Roman. tamen necessaria est, adjungit illa oratoria ornamenta dicendi. *Planissimus est locus* ad Herenn. IV. 12. *elegantia* est, quae facit, ut unum quodque pure et aperte dici videatur, ejus partes sunt Latinitas et explanatio. * *Similiter in cultu elegantia non est magnificentia, sed aliquid inter sordes et magnificentiam intermedium, h. e. munditia.* ad Div. IX. 20. Verrius tuus et Camillus, qua munditia homines, qua *elegantia*? *Itaque etiam de oratione haec duo junguntur.* Orat. 23. Fucati vero medicamenta candoris et ruboris omnia repellentur: *elegantia* modo et munditia orationis remanebit. * *est etiam* elegantia *in reliqua vita, quae moribus et rebus gerendis continetur,* innocentia. Sull. 28. vestra, qui cum summa elegantia atque integritate vixistis, hoc maxime interest, non ex libidine aut simultate aut levitate testium causas honestorum hominum ponderari.

ELEMENTA. *fontes alicujus rei.* Or. II. 11. licebit etiam laudationem amare, neque illa *elementa* desiderare. * Fin. III. 5. prima *elementa* naturae, *sunt, quae et* principia naturalia, prima naturae *dicuntur.*

ELEVARE. *minuere, infringere.* Nat. D. III. 4. perspicuitas argumentatione *elevatur.* ad Div. V. 14. *elevare* sollicitudines. *Sic* Tusc. III. 16. *elevare* aegritudinem, *pro quo tamen e MS. Norvicensi Davisius reposuit* enervare, *quod* τῷ obtundere *melius jungitur: post* levare, *in ed. sec.* Or. II. 58. *elevare* adversarium: i. e. *frangere.*

ELICERE. *artibus quibusdam evocare.* Inv. I. 2. *elicere* opportunitatem, quae in animis est, et praecipiendo meliorem reddere. Vatin. 6. inferorum animas *elicere.* * *invenitur etiam pro* emittere. Coel. 24. nonne ipsam domum metuet, ne quam vocem *eliciat*? *Sed viri docti legendum censent* ejiciat: *tamquam Muret. V. L. II.* 17. *et alii. Ursinus etiam in MSS. reperisse se dicit. Verum etsi durum* elicere *hoc sensu et insitatum, tamen nec* ejicere vocem *nullius putem ac Cicerone dignum. Neque exemplum hujus formae loquendi quisquam, quod sciam, attulit, aut me reperire memini. Ursini autem fidem in hoc genere sublestam esse, quis nescit? Potest etiam* eliciat *referri ad Clodiam. Veretur, ne eliciat aedibus vocem. Quod si* eliciat *ad* domum *referas et interpretere* emittat, *simile est illi:* erumpere stomachum, Att. XVI. 8. *pro* effundere. *Stomachus enim* erumpit *proprie, non* erumpimus stomachum. *Sic* vox elicitur aedibus *proprie, non* domus elicit vocem. * *cum* ad, pro *allicere.* Balb. 16. Gaditanos praemiis *elicere ad* etc.

ELIDERE. *frangere, rumpere.* Tusc. III, 54. Stirpes aegritudinis trunco everso omnes *elidendae* sunt. *ibid.* fibras stirpium *elidere. Sed ibi alia lectio est* eligendae *et* eligere, *quam defendit Burmann. ad Virg. G. II.* 407. *ibid.* II. 11. Poëtae nervos omnes virtutis *elidunt. ibid.* V. 6. qui rebus his fractus aegritudine *eliditur.*

ELIMARE. *elaborare diligenter.* Att. XVI. 7. velim σχόλιον aliquod *elimes* ad me, oportuisse te istuc facere.

ELIMATUS. *subtilis, acutus.* Acad. IV. 20. magnus sum opinator, et cogitationes meas dirigo - - ad rationes has latiore specie, non ad tenue *elimatas.* Rationes latiore specie, *sunt, ut post interpretatur,* visa, quae acriter mentem sensumque pellunt. Rationes *autem* ad tenue

tenue

tenue elimatae *sunt subtiles ratiunculae Academicorum, quibus visis non esse assentiendum, eaque fallere, docet.*

ELOCARE. *verpachten.* Verr. III. 22. rem ad se pertinere negabat: fundum esse *elocatum* dicebat.

ELOCATUS. Flacc. 28. quod illa gens victa, quod *elocata*, quod servata. *Si sanus est locus, sensus est, vectigalem et tributariam esse factam, sc. a Pompejo: atque hoc dicit* elocatam *esse gentem, quod vectigalia solebant publicanis locari. Ita intelligit Scaliger ad Euseb. p.* 153. Servata, *quod Manutius non concoquebat, Graevius interpretatur, nostra (non Dei sui) bonitate et misericordia servata, cum exscindi facile a nobis potuisset. Quid? si ita interpretemur: in potestate nostra servata est, nec se liberare potuit. Ita melior certe erit gradatio: nisi forte eos sequi lubet, qui* serva facta *legendum censent, quod sequitur Scaliger loc. cit.*

ELOGIUM. *titulus, inscriptio.* Tusc. I. 14. quid ipsa sepulcbrorum monumenta, quid *elogia* significant? Fin. II. 35. *elogia* monumentorum. *cf.* in Pison. 29. *extr. v. Casaub. ad Sueton. Jul.* 47. *Calig.* 24. *Salmas. Mod. usur. p.* 670. 675. *sq. hinc vero ducta ea significatio, qua* elogium *pro* laude *ponitur. Nam tituli monumentorum continebant honorum rerumque gestarum nomina.* Cato 17. etc. * *caput, excerptum,* ῥῆσις. Cluent. 48. *elogium* de testamento recitasti Cn. Egnatii, idcirco se exheredasse filium, etc. *Sed quia in eo capite causa afferebatur, quare exheredaretur, uti in titulis et elogiis reorum et ad supplicium ducendorum causae carceris et poenae; propterea elogium in re testamentaria pro causa dicitur exheredationis aut legati, etc. Quintil. Decl. II.* 15. quod ideo putetis ullum adjectum ad exheredationem juvenis *elogium*, quia de scelere constet. *laudat ibi Burmannus Comment. ad Petron. c.* 53.

ELOQUI. Off. III. 15. si ad *eloquendum* venerit, non plus quam semel *eloquetur*: *de venditoribus rerum promercalium, cum pretium rei dicunt.*

ELUDERE. *vexare.* Verr. III. 40. *eludere* aratores. Milon. 12. *eludere* remp. in suis furoribus cogitatis. * Pis. 33. quod quidem tu *eludebus.* i. e. *irritum faciebus et non serio agi ostendebas.*

ELUERE. *sensim tollere.* Lael. 21. *eluere* amicitias remissione usus. Dissuere *dixerat* Off. I. 33.

ELUGERE. ad Div. IX. 20. *eluxi* rempublicam: *luctum e rei publicae malis consumsi, deposuique.*

ELUVIES. pro Dom. 20. labes atque *eluvies* civitatis.

EMANARE. Or. I. 42. formae e generibus *emanant.*

EMANCIPARE. *parentes dicuntur liberos, cum eos e patria potestate emittunt, ut, aut sui juris sint, aut ab alio adoptentur, in cujus patria potestate sint.* Dom. 14. adoptatum *emancipari* statim, ne sit ejus filius, qui adoptarit. Fin. I. 7. filium in adoptionem D. Silano *emancipaverat.* * *hinc* emancipari alicui *eleganter dicitur, quod est alteri in potestatem traditum, addictum, nostraque voluntate obnoxium.* Cato 11. si senectus nemini *emancipata* est. Phil. II. 21. tum iste venditum atque *emancipatum* tribunatum consiliis vestris opposuit. *Utroque tamen in loco libri quidam habent* mancipatum. *v. et infra in Mancipatus. vid. Gronov. ad Senec. Ep.* 45.

EMBAENETICA. ad Divers. VIII. 1. ego, qui scirem, Q. Pompejum Baulis *embaeneticam* facere, et usque eo, ut ego misererer ejus esuriei, etc. *De hoc verbo quae disputentur vid. ap. Graev. ad h. l. neque enim, ea huc transferre, nostri est instituti. Addamus hoc unum, Vossium ad Catull. p.* 84.

le-

decumis, quod ſuo nomine decumas Verri redemerant, Verr. III. 40. V. 41. *ſuperioris ſignificationis exempla ſunt* ad Div. VII. 2. VIII. 8.

EMISSARIUM. *in re ruſtica eſt foramen in lacu, per quod aqua emittitur et educitur, ſublato ſcil. ligno, quod ei oppoſitum eſt.* ad Div. XVI. 18. ſeſtertia ducenta dabat, nullo horto, nullo *emiſſario*, nulla maceria, nulla caſa. *v. Graev. ad h. l. Adjiciamus locum e Plin. H. N. XXXIII.* 4. emiſſaria *in piſcina quina pedum quadratorum ternum fere linquuntur, et repleto ſtagno* excuſſis obturamentis *erumpit torrens, etc.*

EMISSIO. Tuſc. II. 24. tormenta eo graviores *emiſſiones* habent *(int. telorum)*, quo ſunt adducta atque contenta vehementius.

EMITTERE. Div. II. 19. nubium conflictu ardor expreſſus ſe *emiſit*. ** tela* emitti *dicuntur tormentis. v. Emiſſio. hinc* Or. II. 53. *argumenta* emitti *dicuntur, cum proponuntur. ibid.* 54. facetum dictum *emiſſum* haeret. Coel. 12. *emittere* aculeos in hominem. ** dimittere, abſolvere reum nocentem, ducta metaphora a beſtiis, quae e caveis emittuntur.* Sext. 64. *emitti* ex judicio gratia. Haruſp. Reſp. 18. te judices *emiſerunt. ubi Graevius praeter rem legit* dimiſerunt. *Sic* c. 21. *Clodius dicitur* emiſſus *ancillarum beneficio, ſc. e domo Caeſaris, ne caperetur.*

ENATARE. *difficultatem ſuperare.* Tuſc. V. 31. reliqui ſe videntur habere anguſtius: *enatant* tamen.

ENDO. *antique pro* in. Leg. II. 8. *endo* coelo, etc. *vid. Salmaſ. Mod. uſur. p.* 819.

ENERVATUS. *de philoſophis, qui non omnia virtuti tribuunt, ſed voluptati etiam aliquid, etc.* Or. I. 52. quis hoc philoſophus - - tam *enervatus*, tam omnia ad voluptatem corporis doloremque referens probare poſſit? Tuſc. II. 6. *enervata* muliebrisque ſententia.

ENIM. *in objectionibus.* Verr. V. 9. cauſam *enim*, inquit, cognoſci oportet. *Interdum adjicitur* at. Verr. I. 55. *At enim* ſi pupillo redimi non licebat.

ENITERE. Tuſc. II. 4. fruges etiam etſi in ſegetem deteriorem ſunt datae, ipſae tamen ſua natura *enitent*: h. e. *ſurgunt, progerminant.* Inv. I. 3. *enituiſſe* ſtudia: h. e. *nitorem accepiſſe.*

ENITI. *pro parere, gignere, tropice.* ad Att. VIII. 25. *ubi ſermo eſt de libro:* ſi unquam quidquam *enitar* ἔργον.

ENODARE. *explicare.* Nat. D. II. 24. *enodare* nomina, *ſc. etymologiis exquirendis.*

ENODATE. *accurate, ſubtiliter.* Fin. V. 9. haec igitur nobis explicanda ſunt: ſed ſi *enodatius*, vos ignoſcetis: hujus enim aetati - - ſervire debemus.

ENODATIO. Nat. D. III. 24. *enodatio* nominum. *vid. Enodare.* Top. 7. notio eſt cognitio *enodationis* indigens.

ENTHYMEMA. Top. 13. *quid ſit?* v. Ind. Gr.

ENUCLEARE. *ſubtiliter acuteque explicare, ut dialectici ſolent.* Part. 17. nec quicquam in amplificatione nimis *enucleandum* eſt. Tuſc. V. 8. haec *enucleare* non neceſſe eſt.

ENUCLEATE. *ſubtiliter, dialectice, tenuiter.* Tuſc. IV. 4. *enucleate* diſputant Stoici. Brut. 9. nihil ſubtiliter, nihil preſſe, nihil *enucleate* poteſt, quo fieri aliquid poſſit limatius in Demoſthene. *ibid.* 30. Sed Q. Mucius *enucleate* quidem et polite, ut ſolebat, nequaquam autem ea vi atque copia, quam genus illud judicii et magnitudo cauſae poſtulabat. Or. 9. putant enim, qui horride inculteque dicat, modo id eleganter *enucleate*que faciat, eum ſolum Attice dicere. Fin. IV. 3. qui grandia ornate vellent, *enucleate* minora dicere. *ibid.* V. 29. pauca neque ea ipſa *enucleate* ab hoc, de virtute, dicta.

ENU-

Cat. 51. 15. *Ceterum in his ipsis locis, in quibus aliter est* quidem, *quam cum prima persona, cautio adhibenda est, ne decipi nos patiamur. Nam* primo vulgaris interpunctio interdum facit, ut id verbum referamus, quo non debebat, ut ad Div. XIII. 1. *equidem* si, quod ipse sentiam, quaeris: nec cur ille tantopere contendat video, nec cur tu repugnes: *ubi ex hac interpunctione* equidem *refertur ad* quaeris, *cum pertineat ad* video. *Deinde librarii et editores veterum librorum inscitia saepissime in hoc verbo erravere. In Nizolio etiam Facciolatiano omnia exempla, in quibus* equidem *est cum tertia, aliter sunt in emendatis edd. Quid, si de ceteris iisque paucis locis idem pronunciandum? ut aut pro* quidem *vitiose scriptum sit, aut pro* et quidem.

EQUITATUS. *de ordine equestri* ad Att. II. 1. *Sed v. not.*

EQUUS. *equites.* ad Div. X. 30. *equum* immisi. *ibid.* IX. 7. *equis* viris. cf. Off. III. 33. Phil. VIII. 7. *ubi vid. Ferrar. Gronov. ad Liv. XXI.* 27. *et Burm. ad Virg. Aen. VIII.* 3. *Haec formula deinde hanc vim nacta est, ut, omni contentione rem agi, significaret.* * Sen. p. R. 11. *equis insignibus* et curru aurato reportari: h. e. *triumphalibus.* * Lael. 17. quo utamur, quasi *equis tentatis*, sic amicitiis, aliqua parte periclitatis moribus amicorum. equum tentare *est periculum facere, an sessorem patiatur, et sit itineribus faciendis idoneus; ne, si viam ante ingrediamur, aliqua parte jam profligata, sero intelligamus, idoneum equum non esse.* * Brut. 51. si auditor omnino; tamquam *equus, non facit*, agitandi finis faciendus est. equus non facit, *ut ex ipso loco intelligitur, qui loco moveri non potest, neque calcaribus subditis, neque flagellis adhibitis, adeoque itineri faciendo minus idoneus.*

ERECTUS. *de auditore attento.* Brut. 54. idem si praeteriens adspexerit *erectos*, intuentes judices - - aut oratione quasi suspensos teneri. * *est etiam habitus hominis sibi confidentis.* Or. I. 40. *erectum* et celsum, alacri et pronto ore ac vultu, huc atque illuc intuentem, etc.

EREPTUS. *extortus, expressus.* Verr. I. 30. quod pronunciatum est, non per Neronem judicatum, sed per Dolabellam *ereptum* existimabatur. *Nam Dolabella precibus effecerat, ut Nero invitus condemnaret Philodamum.*

ERGASTULUM. *est carcer rusticus, in quo mancipia opus faciunt, pistrinum, etc.* Cluent. 8. M. Aurius in Q. Sergii manus incidit et apud eum fuit in *ergastulo.* (*quem locum illustrabit Sueton. in Aug.* 32. *Tib.* 8. *cf. Salmas. ad Spartian. c.* 18. *T. I. p.* 172.) ad Div. XI. 10. et 13. *ergastula* solvere: *quod est dimittere servos ex ergastulis, aut potius abducere, et milites facere.*

ERGO. *eleganter post longiorem parenthesin.* ad Div. XV. 10. quum ita accidit - - quum *ergo* ita accidit.

ERIGERE. Leg. I. 9. hominem *erexit* Deus. * *recreare.* Brut. 3. *erexit* se populus Rom. Sext. 31. causa *erigere oculos* et vivere videtur. ad Att. VIII. 12. *erigere* remp. * *resistere.* ad Q. Fr. I. 1. §. 1. ne te obrui negotii magnitudine sinas, sed contra *erigas* atque resistas. * erigere se *dicuntur auditores, cum attentiores fiunt, admirantur aliquid in oratione.* Rosc. Am. 22. * Coel. 12. nec quos *aculeos* habet severitas gravitasque vestra, cum eos accusator *erexerit in rem*, in vitia, in mores, in tempora, emittere in hominem et in reum. ad Att. III. 15. *erigere* in aliquem, *est impetum in eum facere. Sed vid. not.*

ERIPERE. *de reo noxio, cum artibus ipsius aut amicorum, eloquentia patroni, potentia advocatorum, largitione efficitur, ut ab-*

eorum *evanuit*: h. e. *nullum amplius sectatorem habet.*

EVELLERE. Dom. 13. radicitus *evellere* omnes actiones tuas: h. e. *irritas facere.*

EVENIRE. *cum* in: ad Div. II. 10. ne idem *eveniat in* meas literas. Att. VII. 2. bene *eveniat*, dicit Carneades; spurce. *Est enim formula, qua praefabatur, tamquam boni ominis caussa, coitum habiturus cum femina.* Inv. I. 10. solet usu *evenire. ubi v. Oudend.*

EVENTUS. *de re, quae est in facto: cum fit id, quod fieri poterat.* Rab. Perd. 5. non solum *eventus*, sed etiam conditio.

EVERRICULUM. *proprie est instrumentum everrendi, ut rete, quo pisces everruntur, v. c. apud Varr. R. R. III. 17. 7. deinde tropice, id, quo quid penitus tollitur.* Nat. D. III. 30. *everriculum* malitiarum omnium, judicium de dolo malo. Verr. IV. 24. quod unquam hujusmodi *everriculum* in provincia ulla fuit.

EVERSIO. Fin. V. 10. quae vitae sunt *eversio.*

EVERSUS. ad Div. V. 21. fortuna funditus *eversa.*

EVERTERE. Catil. I. 7. quaestiones *evertere*: i. e. *perfringere, vi se eripere quaestioni.*

EVICTUS. Verr. I. 6. qui tam nefariis criminibus, tam multis testibus *evictus*, ora judicum adspicere auderet. *Graevius sic interpretatur*: evictus *est, qui pudore aut ratione incitatur ad aliquid agendum, atque exemplis confirmat, ita dici* evictus. *Sed haec vis est ab hoc loco aliena. Num enim criminibus et testibus quis incitari potest, ut audeat adspicere judices? Absterreant haec cum potius necesse est.* Evictus *est pro* convictus, plane victus. *Nam* evictus *hanc vim habet, atque adeo plus est quam* victus, *ut docuit Broukhus. ad Propert. IV. 7. 2.*

EVIGILARE. *excogitare vigilando.* Att. IX. 12. consilia *evigilata* cogitationibus.

EVISCERATUS. *cujus viscera discerpuntur, eximuntur.* Tuscul. II. 9. *evisceratum* corpus. conf. I. 44.

EVITARE. Tuscul. I. 35. haec omnia vidi inflammari, Priamo vi vitam *evitari*: h. e. *eripi. e Poëta vetere. v. Buher. ad h. l.*

EVOCARE. *dicitur ita, ut* elicere. Or. II. 8. memoriam *evocare.* Att. X. 8. ne meam ipse συμπάθειαν jam *evocem.* * evocare *dicitur* aliquem *magistratus provincialis, Senatus, cum eum jubet aliunde ad se venire.* Verr. I. 10. 33. Att. II. 24. V. 21. etc.

EVOCATUS. *commotus.* Dejot. 14. *evocata* oratione misericordia. Fin. II. 31. probitas mercedibus *evocata.* * *peregrinus jussus adesse.* Dejot. 5. venit *evocatus*, ut is, qui Senatui parere didicisset. * evocati *sunt milites, qui stipendia legitima fecere, sed precibus, promissis commoti castra alicujus sequuntur.* ad Div. III. 6. praefectus *evocatorum.*

EVOLARE. Or. I. 35. *evolavit* oratio: h. e. *celeriter praeteriit, ut vix quae dicta sint, percipi potuerint. ibid.* II. 78. totum repente *evolare*: h. e. *omnes suas vires celeriter ostendere.* Verr. I. 5. *evolare* ex severitate: h. e. *absolvi, quamvis noxium. Sic* Prov. Conf. 6. poenam *evolarunt.* * Att. IX. 10. profecto *evolare* cupio. ib. X. 10. carris hinc istis invitissimis, *evolabo*, i. e. *celerrime abire.* * *de honoribus.* Or. 2. illos dolent *evolasse*: *opp. relictos esse. Sic est* altius *evolare*, ad Div. I. 7.

EVOLVERE. *explicare, exponere.* Or. III. 55. sol jam praecipitans me quoque haec praecipitem paene *evolvere* coëgit. *v. Heins. et Drak. ad Sil. VII.* 435. Off. III. 19. si quis voluerit animi sui complicatam notionem *evolvere*: h. e. *efficere, ut ea distincta et perspicua fiat.* cf. Att. IX. 12. Topic. 2. definitio, quae quasi involutum *evolvit* id, de quo quaeritur. * *reperire.* Coel. 23. cujus cri-

insignis. Tusc. IV. 1. incredibilis cursus ad omnem *excellentiam* factus est.

EXCELLERE. Flacc. 6. auctoritas ejus *excellit* in ista provincia, *major est in ista provincia, vel maxima.* in Pis. 38. quae *excellunt,* i. e. *praecipua sunt, etiam in partem deteriorem.*

EXCEPTIO praetoria, Inv. II. 19. *v. Praetorius.* cf. Heren. I. 12.

EXCERPERE. *eximere.* Or. II. 11. *excerpere de* numero, etc.

EXCETRA. *hydra.* Tusc. II. 8. haec dextra Lernam, mactata *excetra*, placavit. *Habet etiam Livius XXIX.* 11.

EXCIDERE. Or. I. 21. *excidit* libellus. *ibid.* 2. quae inchoata ac rudia *exciderunt.* ad Att. III. 12. oratio *excidit*: h. e. *praeter voluntatem nostram in vulgus exiit.*

EXCIPERE. *pro* accipere. Att. I. 14. laudem *excipere. v. Burm. ad Quintil. Decl.* 330. ad Att. III. 23. cum nuncios *excepero. Non dissimile est illud* ad Div. I. 9. illustri gratia aliquid excipere. * Or. II. 8. *excipere* voluntates hominum, *est, adducere, quorsum velis: sumtum e re venatoria.*

EXCITARE. *testem in judicium ad dicendum testimonium vocare.* Rabir. Post. 12. in judicio Gabinii tertio quoque verbo *excitabantur.* negabant Gabinio pecuniam datam. *hinc etiam de aliis, quos testimonii aut exempli causa adducimus.* Tusc. V. 23. *excitabo* homunculum a pulvere et radio. * *dicitur etiam de aedificiis.* Sext. 2. quibus initiis et fundamentis - - hae laudes *excitatae* sint. * Or. II. 21. facilius in vitibus revocantur ea, quae se nimium profuderunt, quam si nihil valet materies, nova sarmenta cultura *excitantur.*

EXCITATUS. Or. II. 41. his locis in mente et cogitatione defixis, et in omni re ad dicendum posita *excitatis*: h. e. *in memoriam revocatis et ad usum.* * Rabir. Post. 15. magnis praemiis *excitata.* * ad Div. II. 16. fortuna *excitata opponitur* jacenti.

EXCLUDERE. *rejicere.* Har. R. 21. quod frater Metellus Pompejo sententiam dicenti *excluserat,* acerrimeque una voce ac mente restiterat: id - - ita perturbatum, itaque permutatum est, ut, quod frater Consul, ne fieret, obstiterat: quod affinis et sodalis - - *exclusérat*: id is Consul efficeret. etc. * Att. XII. 40. de hortis hoc videtur effici posse - - ut praeconi subjiciantur: id nisi fit, *excludemur*: sin ad tabulam venimus, vincemus facultates Othonis nostra cupiditate.

EXCUDERE. *elaborare.* Att. XV. 27. tibi de gloria *excudam* aliquid ἡρακλείδιον.

EXCURRERE. Or. 51. orationem non claudicare, nec insistere, sed cum sententia pariter *excurrere*: *dicitur de oratione vincta et numerosa, cum, verbi causa, enunciationes plures ita sibi implicantur, et inter subjectum et praedicatum primarium mediae interjiciuntur, ut in subjecto incipiat, in praedicato desinat periodus.* * *de profectibus.* Brut. 78. studio autem neminem nec industria majore cognovi - - itaque tantos processus faciebat, ut evolare, non *excurrere* videretur.

EXCURSIO. *de oratore, cum paullulum de loco, in quo constitit, procedit.* Or. 18. *excursio* moderata, eaque rara.

EXCUSARE morbum, Phil. IX. 4. *i. e. morbo uti ad excusandum.*

EXCUTERE. *videre, si quis quid absconditum secum habeat, quod fere fit excutienda toga: scrutari.* ad Div. X. 31. tabellarii ubique *excutiuntur.* Rosc. Am. 34. *excutio* te, si quid ferri habuisti. cf. Agr. II. 11. 23. *hinc ducitur illud:* Off. III. 20. explica et *excute* intelligentiam tuam, ut videas, quae sit in ea species et forma et notio viri boni. ad Q. Fr. I. 1. §. 2. neque sane placet, scrutari te omnes sordes, *excutere* unumquemque. * *eripere, auferre.* Tuscul. I. 4. *excutere* opinionem radicitus. Har. R. 18. *excussos* et exhaustus,

 se.

primo quia vulgatum idoneum sensum habet, ut dixi; deinde quia nullam non possumus, *non est aptum τῷ* eximere diem, *legendumque esset* ullam non possumus, *quod Oliveto placet, vel* non *delendum, ut placet P. Manutio. add. in Eximo.*

EXIGO. *in re pecuniaria est, creditorum, et quibuscunque pecunia debetur.* Flacc. 34. *exigendi* causa legationem liberam sumere. Fin. II. 22. ex rebus voluptatem, quasi mercedem *exigit.* * *exigere dicuntur etiam, qui curatores alicujus rei sunt, cum aut jubent, fieri aliquid, aut, factum a redemtoribus iisve, qui debebant, perspiciunt probandi causa aut reprehendendi.* Verr. I. 59. *exegisti* vim thensarum et pompae. ibid. 40. 50. *exigere* sarta tecta. *inde hoc ducitur:* Verr. III. 46. *exigere* diligentiae pensum. **agere.* ad Div. X. 24. de his rebus, ut *exigeret* cum eo, Furnio mandavi.

EXIGUE. Att. XI. 16. epistola *exigue* scripta: *h. e. quae parum spei affert.* Lael. 16. nimis *exigue* ac tenuiter ad calculos revocare amicitiam; ut par sit ratio acceptorum et expensorum. * *breviter.* Or. III. 36. celeriter *exigue*que dicere.

EXILIS. *jejunus, nimis tenuis, de oratione.* Or. I. 18. spinosa et *exilis* oratio. *ibid.* II. 38. genus sermonis affert non liquidum -- sed *exile*, etc. ibid. 77. nullum exordium mihi occurrit, nisi aut *exile*, aut nugatorium, aut vulgare, aut commune. * *de animalibus est macer, tenuis.* Div. II. 13. aliae pecudis jecur nitidum et plenum, aliae horridum et *exile.*

EXILITAS. *nimia tenuitas in dicendo, opponitur ubertati in dicendo et copiae.* Or. I. 12.

EXILITER. *ita dicitur de oratione, ut exilis.* Or. I. 11. *exiliter* disputare. Brut. 84. *exiliter* dicere est Atticorum. * *de pronunciatione.* Or. III. 11. exanimata *exiliter* exeunt verba: h. e. *sine vi, ut vix intelligi possint.*

EXIMERE. *diem eximere, est impedire, ut quis quid eo die agere possit: quasi tollere diem, ut est* de Legg. III. 18. *et eripere alicui.* Qu. Fr. II. 1. diem dicendo *eximere: id fiebat in Senatu, cum in sententia dicenda data opera multum temporis consumebant, et aliena quoque dicebant, ut sol occideret ante, quam SCtum fieri posset: quod SCtum fieri non poterat post solis occasum. ibid.* II. 6. si *sibi* cum populo agendi *dies essent exemti. ibid. dies* comitiales *eximere. pro* eximere *est* Leg. III. 18. diem tollere. * Verr. IV. 19. *eximere* de reis.

EXIRE. *de libris absolutis* ad Att. XIII. 13. libri *exierunt*, sc. *de manibus*, i. e. *confecti sunt et absoluti.*

EXISTERE. *in conspectum venire, apparere.* Verr. I. 15. malum non *existit.* Div. I. 33. submersus equus non *extitit.*

EXISTIMARE. *judicare, et quidem in deteriorem partem: reprehendere.* Agr. II. 2. tantummodo, si quis ea potestate temere est usus, *existimamus.* * Act. I. in Verr. c. 5. in hostium numero *existimavi.*

EXISTIMATIO. *judicium.* Rosc. Am. 19. extr. ita tamen te quaestus cupidum esse oportebat, ut horum *existimationem (int. judicium)* et legem Remmiam putares aliquid valere oportere. Cluent. 29. *opponitur* potestas existimationi. *v. Gron. ad Liv. IV.* 41. *XXXIV.* 2. *paullo minus tamen quam judicium est* pro Coelio c. 2. *ubi vide.*

EXISTIMATOR. *judex.* Brut. 93. tantum detraxit, quantum non quivis unus e populo, sed *existimator* doctus et intelligens posset cognoscere. cf. c. 54. Orat. 31. *existimator* alicujus artificii, non magister, etc.

EXITUS. *in fabulis est ultima pars; in qua omnes nodi, quos vocant artis magistri, solvuntur, et res ad finem aliquem insperatum et inexpectatum perducitur: quam Catastrophen vocant. v. Sca-*

Scalig. R. poët. I. 9. *id fieri cum non potest*, fabula exitum non habere *dicitur.* Nat. D. I. 20. ut tragici poëtae, cum explicare argumenti *exitum* non potestis, confugitis ad Deum. Coel. 27. est ergo mimi *exitus*, non fabulae. *v. Clausula.* * *hinc formulae plures de malo aut difficultate insuperabili et inexplicabili et contra.* Dom. 47. nullum fortunis communibus *exitum* reperietis. Verr. III. 82. *exitum* et rationem defensionis invenire. Div. II. 24. responsa nullum *exitum* habuere; i. e. *nil accidit ex responso.* Or. 33. nec recte disseri, nec unquam ad *exitum* perveniri potest, *sc. disputationis.* Nat. D. I. 37. male instituta ratio *exitum reperire* non potest. Att. XI. 15. *habet* aliorum omnium ratio *exitum. ibid.* IX. 5. quid illa, DIC, MI TULLI, quem *habebunt exitum*? *ib.* X. 14. cf. XIV. 1. *exitum* consilii invenire. *etc.* Inv. II. 40. in lege est, si meretrix gestet auream coronam, publica esto. *Si* publica *refertur ad* coronam, *lex exitum facilem habet*; *sin ad* meretricem, *nullum habet*, i. e. *fieri non potest, quod est in lege.* Verr. V. 6. perditae civitates hos solent *exitus* habere: h. e. *his rebus perire solent, haec in civitatibus perditis solent fieri, quo funditus pereant.* * *occasio de via decedendi, elabendi, etc.* Or. II. 77. *exitus* dare ad degressionem. Fin. V. 22. Cum autem etiam *exitus datur* conturbato errantique Regi: ambo ergo una vivere precamur. ad Q. Fr. III. 5. promissorum *exitus.*

EXORARE. *valde orare.* Tusc. V. 21. *exoravit* tyrannum, ut sibi abire liceret.

EXORIOR. *respiro, emergo.* Att. VII. 26. nunc paullum *exorior*, et maxime his literis, quae Roma afferuntur.

EXORNATIO. Partit. 20. *de genere causarum, quod delectationem sequitur, i. e. demonstrativo.*

EXORNO. Tusc. II. 14. quid *exornamus* philosophiam? i. e. *colimus, ei operam damus.* * *suborno.* ad Herenn. IV. 15. utrumne aliquem *exornari* oportuit, qui ista prohiberet?

EXOSTRA. Prov. Consul. 6. a suis Graecis subtilius eruditus, quibuscum jam in *exostra* helluatur, antea post siparium solebat. *Est autem* exostra, *machina in scena, qua circumacta, quae post siparium geruntur, a spectatoribus cerni possunt. Gruterus laudat Turneb. Adv. XX. 5. cf. Scalig. R. poët. I. 12. p.* 88. etc.

EXPECTORARE. Tusc. IV. 8. *e vetere Poëta*: pavor omnem sapientiam mihi *expectorat*: *e pectore expellit.*

EXPEDIRE. *in re pecuniaria est, solvere debitum.* Att. XVI. 6. nomina sua *expedire. ibid.* XII. 29. si *expediatur* illud Faberianum, *sc. nomen, si Faberius pecuniam solvat.* * *periculo liberare, in tuto collocare.* Mil. 4. omnis honesta ratio esset salutis *expediendae*: h. e. *defendendae et in tuto collocandae.* Pison. 30. exercitum eadem, quae impedierat, fortuna *expedivit. Sic Virgil. Aen. II.* 633. flammam inter et hostes *expedior.*

EXPEDITUS. *in re pecuniaria est, certus.* Att. XIII. 29. *expeditum* nomen. ad Div. I. 3. in provincia tua multa habet et *expedita* negotia. * Att. XI. 1. fidem *expeditam* relinquere: *quod sit solvendis debitis aut promissis ad diem.* * *paratus.* ad Div. XI. 24. pecunia *expeditissima*, quae erat, tibi decreta est. * *ibid.* X. 25. video autem, Planco Consule, etsi etiam sine eo *rationes expeditas* haberes, tamen splendidiorem petitionem tuam.

EXPENSUS. Rosc. C. 1. *expensam* alicui pecuniam ferre. h. e. *scribere in tabulis expensorum, pecuniam alicui datam.* ad Div. VIII. 4. Pompejo *expensam* tulit legionem Caesar: h. e. *dedit. Scil. etiam hujusmodi res datae et acceptae in tabulis acceptorum et*

et expensorum scribebantur. cf. Verr. I. 57.

EXPERIENTIA. Rab. Post. c. 16. *experientia* patrimonii amplificandi - - *quae est in eo, cum quis periculum facit, augendae rei familiaris.*

EXPERIRI. *saepe dicitur in controversiis juris forensibus.* Rosc. Com. 9. *experiri* judicio. Quint. 11. *experiri* summo jure. *ibid.* 16. *experiundi* potestas non est. Caec. 12. *experiundi* juris gratia. *cf.* c. 7. Coel. 8. *experiri* de injuriis.

EXPETERE. *pro* petere, *de nisu adversus aliquid.* Nat. D. II. 45. medium locum terrae *expetens, nitens versus medium.* Dejot. 11. vitam *expetere* alicujus, i. e. *eripere velle.*

EXPIARE. Pis. 35. tua scelera dii *in* nostros milites *expiarunt.* * Prov. Cons. 1. *expiare* suas cupiditates, *pro satisfacere cupiditatibus suis.* * expiare *dicitur de portentis, eum sacrificiis aut alia ratione eventum avertere studemus.* Div. II. 63. quae Dii significent, quemadmodum ea procurentur atque *expientur.* * *de hominibus.* Pis. 7. manes mortuorum *expiare.*

EXPINGERE. *pictura exprimere.* Tusc. V. 39. qui motus hominum, qui ferarum non ita ab Homero *expictus est*, etc.

EXPLANATIO. *interpretatio.* Har. R. 9. explanationes portentorum. *ibid.* 6. religionis *explanatio, pro* expiatio, *quod Graevius probat, pro* explanatio: *sed id jam in mentem venerat Sigon. ad Liv. XXV.* 12. *hunc certe sensum ibi* explanatio *habet, si est a Cicerone: quod huic verbo vix convenit.*

EXPLANATUS. Acad. I. 5. *explanata* vocum expressio. *De pronunciatione verbi dicitur, cum ejusmodi est, ut omnes syllabae et literae facile intelligantur. Sic Plin. Pan.* 47. *de jurante:* expressit *explanavit*que verba.

EXPLERE. *satiare.* Sull. 32. *expletum* esse miseriis alicujus, Or. 13. 50. sententias *explere, est justae mensurae periodo complecti.*

EXPLETUS. *perfectus.* Fin. II. 15. *expleta* forma honestatis. *ibid.* III. 9. *expletum* omnibus suis partibus.

EXPLICARE. *conficere.* Att. XIV. 23. *explicare* mandata. *ibid.* VIII. 3. *explicare* rem. *ibid.* XII. 29. de hortis, quaeso, *explica.* cf. V. 12. * *quid faciendum statuendumve sit docere, aut invenire.* Att. VIII. 11. cogitando nihil *explicatur. ibid.* XIII. 18. plane hoc mihi *explices* velim: h. e. *mihi sententiam dicas. ibid.* XVI. 8. hoc *explica*: i. e. *quid faciendum sit, doce.* ad Div. VII. 3. quo tempore me vidisti ita conturbatum, ut non *explicarem*, quid esset optimum factu. * ad Div. IX. 25. totam Κύρου παιδείαν, quam contriveram legendo, in hoc imperio *explicavi*: h. e. *in usum converti, adhibui.* * *exitum reperire.* ad Div. XIV. 12. metuo, ne id consilii ceperimus, quod *explicare* non facile possimus. * *in re pecuniaria dicitur ut expedire, de quo ante.* Att. XIII. 29. Faberius nobis nomen illud *explicat*: i. e. *solvit debitum.* cf. ibid. V. 1. 4. 5. * *dissolvere.* Div. II. 17. quas captiones nunquam *explicetis.* * *exsolvere.* Verr. V. 58. *explicare* se ex laqueis vi et ratione. * *interpretari ex alia lingua in aliam.* Orat. I. 34. ut summorum oratorum graecas orationes *explicarem.* * *proferre.* Agr. II. 5. *explicare* longam orationem. * *eruere, investigare.* Verr. IV. 61. ubi cum equitibus Rom. illos Verrutios, de quibus ante dixi, *explicabam.*

EXPLICATIO. *perspicuitas.* Brut. 38. mira in disserendo *explicatio.* * Phil. VII. 1. quarum rerum etsi facilis *explicatio*: h. e. *de quibus etsi facile sententia dicitur, quid faciendum sit.*

EXPLICATUS. *certus.* ad Div. VI. 1. habet *explicatam* rationem salutis suae. Att. XV. 20. solutio *explicata.*

EXSPOLIARE. *ita spoliare, ut nihil supersit.* Dejot. 9. qui sese *exspoliare* maluerit, quam tibi non pecuniam subministrare. *v. Graev. ad Att. X.* 4.

EXSTRUERE. *de epulis magnificis et copiosis.* Tusc. V. 21. mensae *exstruebantur* epulis. * Fin. V. 24. *exstrue* animo altitudinem excellentiamque virtutum.

EXSULTARE. *de vehemente commotione animi.* Tusc. IV. 6. animus *exsultat* inaniter et effuse. Sext. 44. furor *exsultans*, * *equi etiam ferociores dicuntur* exsultare: *unde ad alia, tanquam ad orationem transfertur.* Or. III. 9. *exsultare* verborum audacia. Or. 8. *exsultare* audacius. Fin. I. 16. laus, in qua maxime ceterorum *exsultat* oratio.

EXSUPERANTIA. *excellens magnitudo, ὑπερβολή.* Tusc. V. 36. omnem *exsuperantiam* virtutes oderunt.

EXSURGERE. *recreari, ad meliorem fortunam redire.* ad Div, XII. 10. *exsurget* respublica.

EXTA. Div. II. 12. *extorum* pars inimici, pars familiaris. *ibid.* 15. *extorum* minae. *vid. etiam in Argutus.*

EXTABESCERE. *aboleri, interire.* Nat. D. II. 2. opiniones fictas et vanas diuturnitate *extabuisse.*

EXTARE. *patere, notum et perspicuum esse.* Phil. IX. 3. *extare, quod judicium Senatus fuerit.*

EXTENDERE. *augere:* Dom. 58. *copiam extendere. cf. Gronov. Obs. III. 1. p.* 435. *Burm. ad Quintil. Decl. II. p.* 205.

EXTENUARE. *diminuere, depellere.* Tusc. IV. 17. error *extenuatur* die. * *comminuere.* Nat. D. II. 54. cibus *extenuatur* dentibus.

EXTERERE. Nat. D. II. 54. alvum calorem multum habere *exterendo* cibo: h. e. *digerendo, concoquendo.*

EXTERNUS. Acad. IV. 2. *externa* Luculli, *sunt virtutes, quae in omnium oculis versantur, ut fortitudo, liberalitas, etc. opponuntur* interiora, *h. e. quae amicis et familiaribus tantum nota sunt.*

EXTERSUS. *exinanitus.* Verr. II. 21. fanum, quod non eversum atque *extersum* relinqueret.

EXTINGUERE. Mil. 2. *extinguere* salutem alicujus. ibid. 27. memoriam tabulis impressam *extinguere.*

EXTISPEX. *aruspex.* Div. I. 16.

EXTOLLERE. ad Div. VI. 12. ad aequitatem animi se *extollere.* Dom. 45. perculsum manibus suis *extollere.*

EXTRA. Inv. I. 35. Att. VI. 1. *extra quam si: formula exceptionis.*

EXTRAHERE. *eruere, eradicare.* Tusc. IV. 38. *extrahere* errorem, quasi radicem malorum, stirpitus. cf. Fin. II. 9. * *producere.* ad Div. I. 4. *extracta* res est calumniis.

EXTRANEUS. Inv. I. 22. ornamenta *extranea*: h. e. *non ex ipsa re ducta, sed aliunde adscita et assumta.*

EXTRAORDINARIUS. Rosc. Com. 1. Verr. I. 39. II. 70. *extraordinariae* pecuniae, *sunt, quas, quia injustis et turpibus modis conciliatae sunt, non audebant in tabulas acceptorum referre, ne ex iis convinci possent.* * ad Div. VIII. 8. reus *extraordinarius, est, de quo quaestio extra ordinem habenda est, h. e. relictis ceterorum criminum quaestionibus: nam quaestiones eo fere ordine habebantur, quo erant crimina delata, nisi lege cautum esset, ut ejus criminis, quod delatum esset, ceteris omnibus praeverteretur.* * Verr. V. 14. *extraordinariae* cupiditates, *opponuntur* naturae ac necessitati. * Att. V. 9. munus *extraordinarium. ib.* V. 4. *extraordinarii* honores *sunt, qui non perpetui sunt in republica, sed aut urgente aliqua necessitate, aut alia de causa gravi, per SCta aut leges conferuntur, aut qui alicui per legem aliquam tribuuntur, cum*

tem habitura videatur. *ib.* II. 3. Mur. 5. vera *facultas* maledicendi. Rosc. Am. 33. age, nunc ceteras *facultates* consideremus.

FACTIO. *jus faciendi.* Top. 11. ad Div. VII. 21. *factionem* testamenti non habere. * *partes, etiam in bono sensu.* Q. Fr. IV. 1.

FACTUS. *elaboratus arte.* Verr. IV. 20. argentum *bene factum.* Brut. 8. quodammodo oratio *facta.*

FALCARIUS. Sull. 18. Catil. I. 4. inter falcarios. *locus Romae fuit, in quo Lecca domum habebat. Simile est* inter lignarios *ap. Liv. XXXV.* 42. *quod recte de loco capit Crevierius V. C. intelligens opifices lignarios: malim negotiatores intelligere.*

FALLERE. Sext. 50. nisi me *fallit*, sc. *res aliqua. Sic et* ad Div. III. 2.

FAMES. Tusc. II. 1. *opponitur copiae, in dicendo.*

FAMILIA. *servi.* ad Div. XIV. 4. *familia* liberata. cf. ibid. I. 3. Brut. 22. etc. *hinc* Cluent. 15. *familia* Martia, h. e. *servi Martis, qui Martiales dicuntur, similes Veneriis in Sicilia.* * *gladiatores, quia et ipsi servi.* Sull. 19. comparare *familiam.* *item:* praeesse *familiae.* conf. Sext. 60. * *res familiaris.* Caecin. 7. familia *herciscunda. (v. Hercisco.) Veteres jungebant* familiam et pecuniam, *ut docet Salmas. ad Solin. p.* 892. *conf. Burm. ad Sueton. Ner.* 5. *Sed post, quia domini eadem in ceteras res suas, quae in servos, potestas, familia de omni re familiari dicta est. Ulpian. l.* 195. §. 1. *de Verb. signif.* **dicitur etiam de secta philosophorum.* Orat. I. 10. Div. II. 1. Peripateticorum *familia*, etc. *unde illud fluxit etiam de Trebatio: familiam* ducit in jure civili. ad Div. VII. et sententia *dicitur* familiam ducere, *quae maxime valet et auctoritatem habet.*

FAMILIARIS. Quint. 27. manus allatas esse ante Lares *familiares*, h. e. *in atrio. v. Lares.* * *in extis quid sit* pars familiaris, fissum familiare, *v. Fissum. Ad quem modum etiam Liv. XXVI.* 6. *familiare* ostentum, *Plin. II.* 52. *familiare* fulmen, *dixere.* Sull. 26. 28. *familiaris* dignitas, i. e. *quae est a familiaribus.* Rab. Perd. 3. funus *familiare.*

FAMOSUS. *de feminis impudicis et malae famae.* Orat. II. 68. extr. Fr. de Rep. 4. si qua erat *famosa*. ei cognati osculum non ferebant. *vid. Heins. ad Ovid. Heroid.* 9. 78.

FANATICUS. *nimis superstitiosus.* Div. II. 57. philosophi superstitiosi et paene *fanatici*, *de Stoicis, qui nimis oraculis. et omni divinationi tribuebant.* Dom. 40. homo *fanaticus.*

FANUM. Nat. D. III. 18. Eumenidum *fanum. v. ibi not.*

FASCES. Brut. 6. cum tibi aetas nostra jam cederet, *fasces*que submitteret.

FASCIA. *de cruralibus virorum.* Att. II. 3. etenim mihi ejus caligae, ut *fasciae cretatae*, non placebant. *de Pompejo, quem notis propterea versiculis risit Varro: Fusciola qui crura tegit, digito caput uno Scalpit, quid credas hunc sibi velle virum?* Fr. in Clod. cum vincirentur pedes *fasciis. Sunt autem hominum molliorum. v. Fasciola.* **Sunt etiam aegrotorum.* Brut. 60. Cn. Octavius devinctus erat *fasciis*, - - propter dolorem artuum.

FASCIOLAE. Har. Resp. 21. *Clodio inter alia muliebria ornamenta, quibus utebatur, objiciuntur* purpureae fasciolae. *Apud Sueton. Calig.* 17. purpurae ac conchylii fasciae *distribuuntur, sed feminis et pueris. vid. Salmas. ad Lamprid. Alex. Sev. c.* 40.

FASTI. *Kalendarium, in quo inter alia, qui dies fasti, aut nefasti sint, consignatum est.* Muren. 11. posset agi lege necne, pauci quondam sciebant; *fastos* enim vulgo non habebant. * *annales.* Pis. 13. hos Consules, non dicam animi

Fe-

Felicatae, *item*, filicatae, *dicuntur a* filice *herba, quae caelata in lancibus erat. cf.* Parad. 1, *quamquam ibi quidam habent* delicatam. *v. Delicatus. v. Graev. ad l. c. Salmaf. ad Solin. p.* 737.

FERALIA. Att. VIII. 14. *festus dies, quo Manibus facra fiunt, ante d. VIII. Kal. Maj. ut ipse Cicero docet IX.* 1. *v. Ovid. Fast. II.* 569. *qui tamen diem Feraliorum facit XI. Kal. Mart.*

FERIRE. Fat. 17. medium *ferire* voluit, h. e. *extrema vitare.*

FEROX. *insolens*, ad Div. IV. 5. *ubi* impotenti *jungitur. Sic dixere Tacit. A. I.* 3. *Suet. Aug.* 63.

FERRE. ad Div. V. 20. *ferre* rationes, *pro referre.* * Verr. II. 31. fententiam *ferre, h. l. dicitur de Senatore, cum proprie dicatur de judicibus, post legem tabellariam, quod antea* pronunciare *dicebatur. Defendebat eam lectionem Graevius, contra eos, qui negabant, de Senatoribus dici* fententiam ferre. *Non observarat vir doctus alium locum, nempe* ad Div. XI. 21. cum ego fenfiffem, de iis, qui exercitus haberent, *sententiam ferri* oportere, iidem illi, qui folent, reclamarunt. *item* Balb. 15. *dicitur de populo suffragia ferente.* * Planc. 19. *ferre* tribum, *dicitur, qui tribus suffragiis creatur.* * Att. XV. 29. ait hic, fibi Juliam *ferre*, *int. conditionem, velle Juliam sibi nubere.* * Cluent. 64. *ferre* in quaeftionem fervum, *est, permittere, ut torqueatur, vel offerre.* * ferri *dicuntur navigantes.* Orat. 23. jam quidem, quocumque *feremur*, vela danda funt. *Sed inprimis, qui prae nimia animi commotione et cupiditate nesciunt, quid agant, deque furentibus.* Quint. 11. fervet *ferturque* avaritia. Cluent. 70. caecam crudelitate et faevitia *ferri* videtis. cf. Verrin. V. 46. etc. *add. Burm. ad Ovid. Her.* 15. 140. * Or. 40. rem fupra *ferre*; quam fieri poteft, *de hyperbole.* * *referre in tabulas.* ad Div. VIII. 4. ei expenfam *tulit* legionem. * Phil. IX. 4. aures *ferant* cohortationem, i. e. *non sentiunt, non moventur ea, non paremus cohortationi.* * ad Div. VIII. 10. calumniam *ferre*, *dicitur de eo, qui calumnia accusasse convincitur. Alii frustra aliter interpretantur. vid. Gron. ad h. l.* * Att. VII. *ult.* quod multo rectius videtur, id mihi *fraudem tulit*, *pro attulit.* vid. *Interpr. ad Liv. XXIV.* 38. * *Notanda est etiam haec constructio*, Verr. IV. 30. graviter *ferre* interverfo dono regali. *Videtur esse imitatio graecae formae:* βαρέως φέρειν ἐπί τινι. ad Att. XIV. 13. apertiffime *ferre* laetitiam.

FERVENTER. ad Div. VIII. 8. de damnatione *ferventer loqui* coeptum eft. ibid. 7. *ferventissime* concerpitur.

FERVERE. ad Div. X. 23. dedi operam, ut -- non miles ullus, non eques -- ab illis *ferventibus latronibus* interciperetur. h. e. *furiosis.*

FERVOR. Tufc. IV. 10. *fervor* animi. *de perturbatione.* * Prov. Conf. 12. *fervor* maris *est de mari infesto a piratis.*

FESTIVITAS. Inv. I. 19. *quae virtus orationis sit?* Or. II. 54. perpetua *festivitas*, *dicitur de cavillatione, de qua ibid.* Or. 52. his *festivitatibus* infolentius abutitur.

FIBRA. Div. I. 10. *fibra* in extis. Fibrae *sunt ipsa exta, jecur, cor, pulmo, v. Senec. Oedip. p.* 357. *etc. et ibi Viri docti: proprie autem extorum extremitates,* λόβοι.

FICTOR. Dom. 54. *est genus ministrorum in sacris, pistor dulciarius. Varro L. L.* fictores *dicti a fingendis libis. v. Casaub. ad Sueton. Aug.* 5. *Guther. Jur. Pont. II.* 14. *p.* 233. Fictoris *mentio etiam in inscriptione ap. Murator. pag.* 368. 2. Nat. D. I. 29. *sunt* pictores *fictoresque, ubi sunt plastae, qui e cera, aere fundunt simulacra.*

FI-

FINIRE. *regere, moderari.* Fin. III. 9. et 20. cupiditates *finire.* * Att. VIII. 3. *finienti* provinciis Galliis Kal. Mart. restitit: i. e. *eum censeret, Caesarem e Gallia decedere debere Kal. Martiis.* * *definire, praefinire.* ad Div. XV. 9. tempus, quod mihi et lege et SCto *finisti.*

FINIS. *formula:* quem ad finem, *non significat apud Ciceronem,* zu was Ende, *sed* quamdiu. Catil. I. 1. *quem ad finem* sese effrenata tuá jactabit audacia. conf. Verr. V. 29. IX. 26. Nat. D. II. 51. * *pro eo tamen, quod in aliqua re spectatur,* finis *dicitur.* Invent. I. 5. officium ejus facultatis videtur esse, dicere apposite ad persuasionem: *finis,* persuadere dictione. Offic. I. 39. domus *finis* est usus. *In quo tenendum,* finem *dici absolutè,* consilium *quoad spectatur ab homine.* * *dicitur etiam ut* exitus, *de quo supra.* ad Div. IV. 9. qui *finis* istius consilii est. * finis *dicitur etiam, quod est in quaque re summum.* Fin. I. 17. *finis* bonorum et malorum, *est summum bonum et summum malum.* Planc. 25. *finis honorum* populi, *est consulatus.* Tusc. II. 1. *finis* sperandi, *est summum, quod quis sperare potest, aut sperat.* * *est etiam summa alicujus rei.* Or. II. 34. hujus quidem loci hic est *finis.* * Leg. I. 21. Mur. 9. *regere* fines, est *constituere, decernere de finibus, de quibus controversia orta est, quod faciunt arbitri finium regundorum. v. Lex Mamilia.*

FINITIMUS. *similis, conjunctus.* Or. I. 16. *finitimus* oratori poëta. N. D. II. 39. *finitimus* mari aër. Brut. 42. vicinitas *finitima. nempe vicinus latius patet, quam finitimus.*

FINITOR. *agrimensor, qui agros in colonis deducendis metitur et definit.* Agr. II. 13. *finitorem* mittant: ratum sit, quod *finitor* uni illi, a quo missus erit, renunciaverit. cf. c. 17. 20. v. *Goesii Antiqu. agr. c. 4. inprimis p.* 31.

FINITUS. *certus.* Nat. D. II. 35. motus *finiti.* * *moderatus.* Fin. I. 19. cupiditates *finitae.* * *definitus.* Tusc. III. 25. mors est omnibus *finita.* * *numerose cadens.* Or. 51. *finita* pronunciare.

FIO. Tusc. III. 5. ita *fit, pro:* ex quo sequitur: *ex arithmeticis ducta ratio dicendi.* * Agr. II. 27. quid *fiet* pecuniâ. *Graev.* pecuniae. *utrumque rectum est. Sic,* quid facias homini, *et* homine. *v. Facio.* * ad Div. VII. 18. nihil *fieri,* frigere te: h. e. *nihil quaestus te facere, nihil te accipere: e Plauto, Curcul. V.* 2. 5. postquam nihil fit. *Huc pertinent* res a populo *factae* quaesitaeque Verr. III. 35.

FIRME. Fin. III. 9. assensus suos *firme* sustinere: h. e. *cavere, ne elabatur nobis assensus, rebusque incertis tamquam certis assentiamur.*

FIRMUS. Att. I. 1. *firmus* candidatus: h. e. *qui, propter gratiam suam et amicorum, magnam spem habet consulatus consequendi.* in Caecil. 9. Verr. II. 1. accusator *firmus*: h. e. *fortis, minime timidus.*

FISCINA. *est utensile rusticum, cujus etiam apud Catonem et Columellam mentio. v. Lexic. rustic. Gesneri in h. v.* Flacc. 17. *fiscina* ficorum.

FISCUS. *de pecunia, quia in fiscis reponebatur.* in Caecil. 8. 9. *fisci* Sicilienses. cf. Verr. III. 79. * ad Q. Fr. III. 14. de *fisco. Manutius intelligit de aerario.*

FISSUM. Div. II. 13. *fissum* familiare et vitale. *ibid.* I. 10. *fissum* in extis. Nat. D. III. 6. *fissum* jecoris. Div. II. 12. quod *fissum* periculum, quod commodum aliquod ostenderet. *Fuit autem* fissum *linea imaginaria, exta bipartito dividens, ut altera pars ad hostes, altera ad sacrificantem ejusque amicos, domum, pertineret: unde* familiare fissum, pars familiaris extorum *dicitur. v. Turneb. Adv. IV.* 18. *Delrius ad Senec. Oedip. p.* 363. *sq. ubi, quod* fissum *Ciceroni, Senecae* limes *dicitur. Illa linea autem ducitur ab ea, quam* Grae-

Sed Or. I. 1. *est de virili aetate ad senectutem vergente.*

FLEXUS. *adj.* Or. III. 57. sonus *flexus*, est *tristi voce loquentis*, *ut* inflexus c. 46.

FLOS. Brut. 87. pigmentorum *flos*, *est*, *qui alias* splendor, *Gr.* *τόνος dicitur.* Balb. 6. ipsum *florem* dignitatis infringere. Or. III. 4. *flos* vitae, est gloria, in qua quis vivus est.

FLUCTUARE. Or. 58. *fluctuans* oratio, *est non numerosa et structa.*

FLUCTUS. Flacc. 24. *fluctus* concionum.

FLUENTER. Att. 14. *fluenter* lippire.

FLUERE. *spectare*, *devenire.* Att. IV. 16. res *fluit* ad interregnum. *ibid.* IX. 10. illius rationes quorsum *fluant.* *succedere.* Off. I. 26. res *fluunt* ad voluntatem. * *divulgari.* Tusc. IV. 1. Pythagorae doctrina cum longe lateque *flueret.* * Tusc. II. 22. *fluere* mollitia. * *interire.* Marc. 8. omnia, quae dilapsa jam *fluxerunt.* cf. Orat. 3. *Gron. ad Liv. XXVII.* 17. * *abire*, *fugere.* Fin. II. 33. *fluit* corporis voluptas: *quam lectionem contra Davisium defendit Burmannus ad Virg. Gr. III.* 67. * Or. 58. de Or. III. 49. oratio *fluens*, *opponitur vinctae periodis et numerosae. Contra* fluens aequabiliter oratio *ibid.* *est laevis ubique oratio*, *in qua nihil asperum*, *hiulcum*, *etc.* * Or. II. 6. Gallus distortus, ejecta lingua; buccis *fluentibus*: h. e. *ut alii loquuntur*, labentibus, *propter vim morbi*, *aut senectutem*, *aut corpus male quacunque de causa constitutum. v. Gronov. ad Senec. Hippol. v.* 364. *et Intt. ad Suet. Aug.* 99. Sed Pison. 11. Sen. p. Red. 6. *fluentes* buccae Gabinii, *sunt cerussa et reliquo fuco interpolatae et correctae*, *quae calore et sudore fluunt*, *ut similes sint*, *quemadmodum Petronius c.* 23. *ait*, *parieti laboranti nimbo.*

FLUXIO. *illuvio*, *diluvium.* Div. I. 49. *fluxiones* aquarum. *Cic. Clav.*

FOCUS. *de formula:* pro aris et focis, *v. Ara.* Rosc. Am. 8. *foci* patrii.

FOCULUS. Dom. 47. *est arae genus parvum et portatile*, *quod in consecrationibus adhibetur. Ejus figurae extant in nummis et aliis monumentis*, *v. v. c. Guther. J. P. II.* 14.

FODICO. Tusc. III. 16. *fodicantibus* iis rebus, quas malas opinamur.

FOENEUS. Fr. Corn. 1. homines *foenei. v. Asconius ad h. l. Scil. in spectaculis tauri solebant irritari foeneis imaginibus aut pilis: unde foenei dicuntur*, *qui nomen et speciem rei tantum habent*, *non vim. vid. Salmas. ad Spartian. Pescenn.* c. 12. *Occurrit et in Cod. Theod. et junguntur* foenei defectique. *vid. Gothofr. Gloss. Cod. Theod.*

FOENERATOR. Off. I. 42. *foeneratorum* quaestus in odia incurrunt. ad Div. V. 6. *erant autem Romae* foeneratores *homines divites cujuscunque ordinis*, *qui pecunias sub usuris collocatas haberent: Capitalisten. Renteniers.*

FOENERARI. *sub usuris dare pecuniam.* Verr. II. 70. *pecunias* ejus - - suo nomine *foenerabatur.* Lael. 9. beneficium *foenerari. Itaque* pecunia *proprie* foeneratur: *sed* homines *etiam dicunt* foenerari. Parad. 6. dimissiones libertorum ad *foenerandas* et diripiendas *provincias.*

FOENUS. *pro ipsa sorte dicitur.* ad Att. VI. 1. *v. not. foenus* perpetuum, ad Att. V. 21. *v. in Perpetuus.*

FOETUS. *de frugibus agrorum.* Orat. II. 30. quo meliores ager *foetus* possit et grandiores edere. *item*, *baccis arborum.* Div. I. 9. * *actus edendorum fructuum.* Leg. I. 8. quae frugibus et baccis terrae *foetu* profunduntur. * *proventus*, *γενέθλη.* Brut. 49. nec ulla aetate uberior oratorum *foetus* fuit.

FONS. Q. Fr. III. 1. ipsi *fontes* jam sitiunt.

FORAS. Q. Fr. III. 1. *foras coenare.*

FORE. Att. V. 21. *fore* venturum. *Similiter Liv. XXVI.* 26. *extr.* forent passuri. *item XXIX.* 8. *XXV.* 24. expulsurus foret. *XXXV.* 13. casurum foret. *Nepos Attic.* 10. laudaturi forent. *Apud Ovid. A. II.* 14. 28. *sedecim Codd. et ed. pr. habent* futura forent. *add. Tiro ap. Gell. X.* 1. *et Graev. ad Att. V.* 20.

FORES. ad Div. XIII. 10. aperire amicitiae *fores.*

FORI. Cato 6. cum alii malos scandant, alii per *foros* cursent. Fori *sunt tabulata navium. vid. Salmas. ad Solin. p.* 646.

FORIS. *varie et multis modis dicitur: praecipuos adferemus, quos quidem observavimus.* Q. Fr. II. 8. *foris* valde plauditur; *nempe extra Senatum, h. e. a reliquis ordinibus.* ad Div. I. 9. cum ea contentio (in Senatu) mihi *foris* magnum fructum tulisset. Verr. III. 90. non quaeram *foris, (i. e. extra judicium)* cum habeas judices, principes civitatis. *ibid.* 91. non quaeram exemplum *foris*: hoc ipso ex consilio utar exemplis. Rosc. Am. 47. domi dignitas et *foris (apud exteros)* auctoritas. Arch. 7. delectant domi, non impediunt *foris*: h. e. *in provinciis cum sumus, aut in bello.* ad Div. VII. 16. *foris* coenitare. *Dicitur et pro* aliunde: Tusc. III. 3. *foris* petere. Fin. III. 7. ut in ipsa arte insit, non *foris* petatur. Or. II. 40. *foris* assumere argumenta. *Hinc* Pis. 6. *foris* esse *dicuntur, qui sunt in aere alieno, de qua lectione tamen, an genuina sit, dubitat Manutius.* Fin. I. 13. nec hae cupiditates sese *foris* solum jactant, nec tantum in alios caeco impetu incurrunt, sed intus etiam in animis inclusae inter se dissident, etc.

FORMA. *Dialecticis est species generi subjecta.* Top. 7. in divisione *formae* sunt, quas Graeci *ἰδέας* vocant, nostri species appellant, non pessime id quidem, sed inutiliter ad mutandos casus in dicendo, etc. Fin. V. 4. *forma* disciplinae triplex. * *delineatio aedificii et cujuscunque rei.* ad Div. II. 8. ut, cum *formam* reip. viderim, quale aedificium futurum sit, etc. cf. Or. I. 35. *extr.* ad Div. III. 11. quod ad me quasi *formam* communium temporum et totius reip. misisti expressam. * *in rhetoricis* forma *dicitur, ut* figura, *primo de tribus generibus dicendi: χαρακτήρ, ἰδέα.* Or. II. 23. Or. 11. *et de schematibus.* Brut. 17. sententiarum et orationis *forma.* De opt. gen. dic. 5. sententiis iisdem, et earum *formis* tamquam figuris. * *ratio, constitutio.* Tusc. II. 15. qui Graeciae *formam* rerumpublicarum dederunt. Phil. V. 5. *forma* judicis. * *species rei in animo expressa et comprehensa.* Orat. 5. habuit profecto comprehensam animo quandam *formam* eloquentiae. - - eos, quibus aliquid aut plura deerant, in eam *formam* non poterant includere. * *externus apparatus, insignia.* Agr. II. 13. *formam* adhuc habetis et speciem ipsam tyrannorum. *vid. Graev. ad h. l.* * Nat. D. II. 40. *formae* igneae, *sunt sidera.*

FORMARE. Brut. 38. *formare* animos, *dicitur orator, qui eos flectit, quorsum vult.*

FORMIDO. *quod timorem incutit.* Fin. V. 11. quasdam post mortem *formidines* extimescant. Tusc. I. 16. cujus ignoratio finxit inferos, easque *formidines*, quas tu contemnere videbare. *Buherius de Poëtarum Dea Formidine interpretatur: quod non est necesse.*

FORMULA. *forma.* Acad. I. 4. *formula* disciplinae. * *generale pronunciatum, ex quo de singulis rebus judicari possit.* Offic. III. 4. *formula* quaedam constituenda est, etc. * *In jure civili, formula est certus verborum modus. Formulae sunt* 1) *eae, in quas judicium datur a Praetore.* Quint. 8. *unde* formula cognitionis *apud Liv. XL.* 12. *quod ad ejus formulae*

prae-

praescriptionem judices debent judicium suum dirigere, et, quid cognoscendum judicandumque sit, ex ea intelligere. 2) *JCtorum, quibus vel agitur in aliquem; unde* formula *pro* actione, Rosc. Com. 8. sunt jura, sunt *formulae. Ex quo* formula injuriarum *ap. Sueton. Vitell.* 7. formula cadere, *et similia: vel quibus testamenta, sponsiones, stipulationes, et reliqui hujusmodi actus juris fiunt, quibus cavetur alicui. v. Cautio. etc. suntque verborum certae conceptiones et formae; unde etiam nomen duxerunt.* Mur. 13. *formulae* vestrae atque actiones, etc. * *Formulae* Aquillii de dolo malo, Off. III. 13. *sunt definitiones doli mali, quibus distincte expressum erat, quibus in rebus dolus malus teneretur.*

FORNIX. *praeter vulgarem significationem, significat arcum triumphalem, aut honoris causa etiam non triumphanti constitutum; quod genus crebro in numis, tanquam Germanici, occurrit.* Act. 1. in Verr. 7. fornix Fabianus. Verr. II. 63. hujus *fornix* in foro Syracusis est, in quo nudus filius stat, ipse autem ex equo nudatam ab se provinciam prospicit; *quem locum egregie illustrant numi, qui fornices exhibent statuis impositis ornatos.*

FORTASSE. *pro* fere. Brut. 68. biennio *fortasse* major. Or. 56. triginta *fortasse* versus. *Sic Graeci dicunt εἰ τύχοι, unde id expressum et ductum est.*

FORTE. Or. III. 12. et aliquem, *si forte*, motum.

FORTICULUS. Tusc. II. 19. *forticulum* se praebet.

FORTIS. *de accusatore,* in Caecil. 7. si accusandi voluntas ad viros *fortes* et spectatos translata sit. *De defensore, advocato.* Quint. 2. habet adversarium verbo S. Naevium, revera hujus aetatis homines disertissimos, *fortissimos*, ornatissimos. *v. Graev. ad h. l. Denique de judice.* Act. I. in Verr. 17. Verrin. I. 1. *In his omnibus* fortis *est, qui neque metu, neque periculo, neque ulla alia re deterretur ab eo, quod est officii sui: qui libere dicit, quae sentit*, etc. *Eodem modo* Catil. III. 6. *fortissimae* sententiae *dicuntur.* *Fortes *sunt etiam, qui labores, dolores ferunt, voluptates repudiant, etc.* Att. XV. 11. Cassius *fortibus* sane oculis matrem spectare. Fr. Hortens. in dolore podagrae nihilo *fortior*, etc. * *vehemens, gravis, acer.* Or. I. 54. orationem disertam sibi et oratoriam videri; *fortem* et virilem non videri. *opponitur* leni et summissae, *ibid.* II. 43. Phil. XII. 3. acerrimam et *fortissimam* libertatis recuperandae cupiditatem imminutam et debilitatam. Or. III. 9. genus dicendi Antonii *forte*, vehemens, commotum, etc.

FORTISSIME. Quint. 8. injuriam facere *fortissime* perseverat.

FORTITUDO. *quid sit?* Tuscul. V. 14.

FORTUITU. Phil. X. 2. *Graevius tamen habet:* fortuito. *Sed* cf. Off. I. 29. *et adde Burm. et Oudendorp. V. C. ad Suet. Tib.* 39.

FORTUNAE. *pro fortuna.* Verr. IV. 37. ejusmodi esse *fortunas mortui.*

FORUM. Or. I. 36. ego istos non modo oratoris nomine, sed ne *foro* quidem dignos putarim; *de patronis causarum parum idoneis.* * ad Div. XIII. 10. in *forum* venire. *ibid.* V. 8. *forum* attingere *de iis dicitur, qui puram togam, h. e. virilem, in foro acceperunt a Praetore, atque deinde in judiciis versari et causas agere possunt.* * *Quia in foro tabernae argentariorum sunt, ibique pecuniae perscriptionibus, transscriptionibusque, etc. tractantur, propterea saepe in re pecuniaria* fori *mentio.* Manil. 7. ratio pecuniarum, quae in *foro* versatur. Flacc. 29. in *foro* versari, *dicuntur negotiatores.* Agr. I. 3. fidem de *foro* sustulistis, *ubi vid. Lauredanum.* Rabir. Post. 15. Postumum non haberemus in *foro*: *er wäre banquerout: de quo et* foro cedere *dicitur.*

Div. VIII. 6. Curionem valde *frigere.* * *inprimis* frigere *dicuntur oratores*, *musici*, *actores*, *qui non placent audientibus.* Brut. 50. tibicen Antigenidas dixit, discipulo sane *frigenti* ad populum: mihi cane et Musis. * *contemni.* Phil. VI. 5. *friget* patronus Antonius: *sc. quia nemo ejus beneficiis uti vult.*

FRIGESCERE. ad Div. VIII. 6. nos hic frigore *frigescimus*: h. e. *nihil agitur hic.*

FRIGIDE. *remisse*, *lente.* ad Div. VIII. 10. quae cupiunt, ita *frigide* agunt, ut nolle existimentur.

FRIGIDUS. *jejunus*, *puerilis*: *de eo*, *qui acumina sublimitatemve sectatur*, *neque assequitur*, *sed ridetur.* Brut. 67. acumen saepe stomachosum, nonnunquam *frigidum*, interdum etiam facetum. Or. 26. vitabit ridicula quaesita, nec ex tempore ficta, sed domo allata: quae plerumque sunt *frigida.* Or. II. 63. in ambiguo, quae sint *frigidiora*, vitemus. Verr. I. 46. alii etiam *frigidiores*, sed quia stomachabantur, ridiculi videbantur esse. * *ita ut frigere*, *dicitur de eo*, *qui non probatur*, *cui res non succedit.* ad Div. VIII. 9. in defensione sua fuit disertissimus, in accusatione satis *frigidus.* Q. Fr. III. 4. accusator *frigidissimus.* * *tardus.* Brut. 48. lentus in dicendo et paene *frigidus.* * ad Div. X. 16. *frigidae* et inconstantes literae Lepidi: h. e. *ex quibus dubiae fidei esse hominem intelligebatur*, *in neutram partem satis luculenter et fortiter scriptae.*

FRIGUS. *otium a rebus publicis*, *cum nihil agitur in republ.*, *nihil proficitur.* ad Div. VIII. 6. nos hic *frigore* frigescimus. Q. Fr. II. 12. tantum fuit *frigus* in Senatu, ut populi convicio Appius coactus sit, nos dimittere. *ibid. extr.* reliqua singulorum dierum scribemus ad te, -- quamquam ejusmodi *frigus* impendebat, etc.

FRONS. Rabir. Post. 2. verissima *frons*, *opponitur* ei, quae mentitur, *ut ait* ad Quint. Fr. I. 1. §. 11. Att. I. 1. puto te risisse, aut ingemuisse, ut *frontem* ferias. ad Div. IX. 10. adeone mihi excussam severitatem putas, ut ne in foro quidem reliquiae pristinae *frontis* appareant. Att. V. 10. haec fero *fronte* et vultu bellissime, sed angor intimis sensibus. 14. Pompejus fremit, -- sed utrum *fronte* an mente, dubitatur. Planc. 6. si populo grata est tabella (comitialis), quae *frontes* aperit hominum, mentes tegit.

FRONTONES. *homines magna fronte.* Nat. D. I. 29.

FRUCTUS. *reditus praediorum et agrorum.* Catil. II. 8. Certare cum usuris *fructibus* praediorum. *conf.* Flacc. 37. Q. Fr. I. 1. Verr. III. 87. *fructu* suo, i. e. *reditibus ex agris et eorum cultura.* * *voluptas*, *suavitas.* Agr. II. 2. animi mei *fructum* etc. Har. R. 1. capere *fructum.* Divin. II. 9. omnem *fructum* superioris vitae perdidisset.

FRUGALITAS. Tusc. III. 8. *quid sit*, *et quam late pateat?* Dejot. 9. *frugalitatem*, id est, modestiam et temperantiam, virtutem maximam judico.

FRUGI. Tuscul. III. 8. *homo frugi*, *qui dicatur? ibid.* IV. 16. homo *frugi* omnia recte facit.

FRUGES industriae. Coel. 31. *qui usitatius* fructus *dicuntur.*

FRUMENTARIUS. *int. mercator.* Offic. III. 13.

FRUMENTUM. *de frumento decumano*, *aestimato*, *emto*, *in cellam*, *v. Argum. Or. III. in Verrem.* Pis. 35. frumentum *honorarium*, *est frumentum in cellam.*

FRUOR. Tusc. III. 16. frui officio, *pro* fungi. *Sed Davisius reposuit:* fungi. *Vulgatum defendunt Wopkens Lect. Tull. I. 14. et Buherius ad h. l.* * Brut. 97. te tua virtute *frui* cupimus: h. e. *digna virtutis praemia capere.*

FUCATUS. *corruptus rebus adscititiis et alienis.* Muren. 12. *de jurisprudentia:* iisdem ineptiis *fucata* sunt omnia.

FUCOSUS. Rab. Post. 14. fallaces et *fucosae* merces; *quae*

 sc.

Sic

Sic Nat. D. II. 56. tractus toto corpore *fufus* effe *dicitur*.

G.

GALLICAE. Phil. II. 30. *funt calcei, quae imas tantum plantas tegunt, ut crepidae et foleae. v. Graev. ad h. l.*

GALLINARIUS. *qui gallinas curat.* Acad. IV. 26. quoniam *gallinarium* inveniſti Deliacum, qui ova cognofceret. *Ap. Vurr. R. R. III.* 9. 7. *eft* gallinarius curator.

GAUDIUM. *v. Laetitia.*

GEMINUS. *fimilis.* Partit. 7. memoria eft *gemina* literaturae.

GENEALOGI. Nat. D. III. 7. Dii, qui a *genealogis* antiquis nominantur. Genealogi *dicuntur, qui Deorum generationes fcripferunt, ut Hefiodus et alii. Sed vid. not.*

GENERATIM. *fecundum genera rerum, hominum.* Verr. II. 55. iſta *generatim* homines habent, ut aratores, ut mercatores, etc. *ibid.* 69. univerfa provincia, *generatim*que fingulis ejus partibus. Or. I. 4. *generatim* componere, h. e. *rebus ad certa genera revocatis.*

GENERALITER. Inv. I, 26. tempus *generaliter* definire difficile eft.

GENERATUS. *factus et elaboratus.* Div. I. 12. fpecies *generata* Nattae.

GENIALIS. Cluent. 5. lectus *genialis*: i. e. *nuptialis. v. Lipf. Elect. I.* 16.

GENICULATUS. Cato 15. culmus *geniculatus*: h. e. *qui nodos habet.* Genicula *enim funt nodi caulium et culmorum, ut ad h. l. docuit Graevius, et e rufticis notum eft.*

GENO. *pro* gigno. Or. II. 32. *genitur.*

GENS. *quid Romae fuerit, intelligitur ex hoc loco:* Or. I 39. cum Marcelli ab liberti filio *ftirpe*, Claudii patricii ejusdem nominis hereditatem *gente* ad fe rediiffe dicerent: nonne in ea caufa fuit oratoribus de toto *ftirpis* ac *gentilitatis* jure dicendum. *Scilicet, gens eft communis diverfis ftirpibus f. familiis. Sic gens Claudia comprehendit diverfas familias patricias et plebejas, Appios, Marcellos, etc.* Stirps *autem f.* familia *eft pars gentis. Ceterum* gens *et* familia *faepe permutantur. cf. Gentilis. Sigon. ad Liv. IV.* 1. * ad Div. IX. 21. patricii minorum *gentium*: h. e. *earum, quas Tarquinius Prifcus in Senatum legit:* majores *autem gentes funt, quae a Romulo lectae funt. Liv. I.* 35. *Hinc ad alia transfertur loquendi ratio, ut minorum gentium dicuntur* inferiores. Acad. IV. 41. Cleanthes quafi *minorum gentium* Stoicus. Tufcul. I. 13. Dii *minorum gentium.*

GENTILIS. Top. 6. *gentiles* funt, qui eodem inter fe funt nomine, ab ingenuis oriundi, quorum majorum nemo fervitutem fervivit, qui capite non funt deminuti. *Sic* Brut. 28. M. Pennus Bruti gentilis *dicitur, quia uterque e Juniis.* Tufc. I. 16. *Ciceronis* gentilis *dicitur* Servius Tullius, *ob commune Tullii nomen.*

GENTILITAS. Or. I. 39. *vid. Gens, et Sigon. J. A. C. R. I.* 7.

GENUINUS. Nat. D. II. 54. dentes intimi, qui *genuini* vocantur.

GENUS, *pro* genu *in Arateis* 399. dextrum *genus.* cf. 403. 45. 46. In v. 45. quae *genus* ad Nixi *etc. Voffius intelligebat genitivum, de Anal. c.* 17. *p.* 759.

GERMANUS. *verus.* Brut. 86. *germana* ironia. Leg. II. 1, *germana* patria. Att. IV. 5. afinus *germanus.* Or. II. 38. *germani* artis magiſtri. * *germani* fratres. Verr. I. 49. *funt eadem matre nati, non etiam patre, ut pulcre oftendit Weffelingius V. C. Obf. I.* 13.

GERMANITAS. Harufp. R. 20. *germanitatis* ftupra, i. e. *cum germana forore.*

GERO. ad Div. IV. 5. *gerere* aetatem. *ubi v. Graev. et Burm. ad Ovid. Met. II.* 497. * Inv. II. 9. prae fe *gerere.* alias *ferre.*

GRAM-

GRAMMATICA. Orat. I. 42. *quid sit, quae objecta habeat?*

GRAMMATICI. Div. 4. 18. *grammatici*, interpretes poëtarum.

GRASSATOR. Fat. 15. *genus latronum, quod in urbe vicos obsidebat, et obvios injuriae opportunos verberabat, spoliabat, et morte territabat; de quo Torrent. et Casaub. ad Sueton. Aug.* 32. *Budaeus ad Pand. p.* 342.

GRATIA. Att. V. 20. erat nostrum nomen in *gratia*. Manil. 24. aliquam *bonam gratiam* sibi quaerere. Muren. 20. provincia Murenae multas *bonas gratias* attulit. *ubi vid. Graev.* Sull. 16. *gratiam* referre, *pro, ulcisci. v. Graev. it. ad* Or. ad Quir. p. Red. 9. ad Div. I. 1. *gratiam* nostram extinguit hominum suspicio, *h. e. nihil efficere, quamquam gratiosi sumus apud homines; possum, quia suspicantur, etc.* Verr. III. 82. in beneficii *gratiaeque* loco ponere. * *Elegans est haec forma:* ponere aliquem in gratia *vel* gratiam, *ut* Att. V. 3. 11. VI. 1. *etc. quae significat, efficere aliquem apud alterum gratiosum, commemorando ejus in ipsum amore, studio, etc. v. Gronov. ad Liv. XLIV.* 14. * *esse* cum aliquo in *gratia*, ad Div. I. 9.

GRATUITUS. Q. Fr. II. 15. Comitia *gratuita*, i. e. *in quibus nulla largitio versata est.*

GRATULATIO: *jungitur laetitiae.* Verr. IV. 34. summa cum *gratulatione* civium et laetitia reponitur statua. Flacc. 39. quanta laetitia - - - quanta *gratulatio.* * Muren. 41. in sua *gratulatione*, i. e. *cum Consul designatus esset.* * *dies festus, quo Diis gratiae aguntur pro re laeta.* ad Div. XI. 18. hac tam recenti *gratulatione*, quam Diis ad omnia templa *fecimus.* * Catil. IV. 10. *gratulatio* reip. conservatae. ad Div. V. 7. quarum rerum *gratulatio.*

GRATULATOR. Fin. II. 33. *Sed v. not.*

* GRATUS. ad Div. III. 8. *grati* in te bene merito.

GRAVIDATUS. Nat. D. II. 33. *gravidata* seminibus terra.

GRAVIS. *qui oratione gravi, magnifica utitur.* Or. III. 45. *graves* simus. * Sen. p. R. 6. *graves* oculi, *sunt eorum, qui nondum edormivere crapulam.* * *magnam vim habens.* ad Div. XIII. 29. quod per se est *grave.* ibid. X. 12. literae *graves.* * *quem homines verentur.* Agr. II. 17. *grave* est nomen imperii. * *magnanimus.* Arch. 7. excellenti animo et virtute homines - - moderati et *graves.* * Verr. II. 6. graves civitates, *sunt illustres, et propterea magnam auctoritatem ac fidem obtinentes. Sic de civitate Romana est* Vatin. 13. * *passive.* Agr. II. 26. succumbenti jam, oppresso, Sullanis oneribus *gravi.* * *sonus humillimus: il basso: opponitur acutissimo.* Or. III. 61. I. 59.

GRAVITAS. Att. XI. 22. *gravitas* coeli, *est pestilentia aëris.* * Fin. IV. 12. *gravitas* membrorum, *est debilitas et dolor; ubi vid. Davis. Similiter dixit in* Tusc. III. 1. *gravitas* et dolor corporis: *ubi frustra Bentlejus malebat* pravitas, *ut bene judicat Schultens ad Proverb. Salom. c.* 25. *Porro* Acad. II. 17. est gravitas sensus, i. e. *hebetudo, imbecillitas.* Or. III. 11. *gravitas* linguae, *est sonus vocis paullo agrestior et rusticanus. Pearcius praeter rem legi vult* pravitas. *Nam* pravitas *latius patet* gravitate. Gravitas *in deteriorem partem de multis rebus dicitur, ut vidimus. Aliud est* gravitas orationis, *quae semper in laude est, aliud* gravitas linguae. *Sic* gravitas vultus *in laude*, gravitas oris *est vitium animae.* * *severitas.* in Caecil. 3. *gravitas* judiciorum. * *magnificentia, dignitas.* ad Div. X. 12. *gravitas* sententiarum, etc. * *magnitudo.* Agr. II. 32. *gravitatem* imperii ac nomen sustinet. * *constantia; aequabilitas in vivendo.* Offic. I. 21. * Or. I. 13. *gravitas* sermonis *opponitur* tenuitati. Or. 31. cum orator *gravitatis* locis utitur.

haberem Dolabellam, i. e. *cum apud me esset.*

HABILIS. Orat. I. 54. calcei *habiles.*

HABITARE. Mur. 9. *habitare* in foro. Or. I. 62. *habitare* in subselliis. *Utrumque de iis, qui crebro caussas agunt. At* Or. II. 33. qui *habitarunt* in hac una arte tractanda, *sunt, qui ei se totos dediderunt. ibid.* 72. *habitare* in re, *dicitur etiam orator, cum loco alicui immoratur augendi causa.* Planc. 27. *habitare* in oculis populi: h. e. *semper in urbe, in foro, in concionibus esse, assiduitatem Cicero vocat.*

HABITUS. Or. III. 52. *habitus* orationis, *dicitur de triplici, illo genere dicendi.* Arch. 7. naturae ipsius *habitu* prope divino: i. e. *indole.* Brut. 94. *habitus* corporis, *est species et figura. v. Burm. ad Sueton. Caes.* 44. Div. II. 23. *habitu* extorum et colore declarari futura.

HACTENUS. *in tantum, eatenus.* Nat. D. I. 10. nunc *hactenus* admiror eorum tarditatem. Div. I. 8. qui *hactenus* aliquid egit, ut etc.

HAERERE. *versari diligenter, perpetuo in re aliqua.* Or. I. 38. *oratores dicuntur* haerere in jure. Att. XIII. 4. *haerere* in libris. Or. 40. *haerere* in eadem sententia, *de oratore, cum rem auget.* Verr. V. 64. hic teneo, hic *haereo*, hoc sum contentus. Phil. XIII. 3. *haerebunt* in oculis nostris. ad Div. VI. 5. non posse te diu *haerere* in tam acerba injuria. * haerere *dicuntur faces injectae aedibus, etc. cum non sine noxa decidunt, sed incendunt: unde haec ducuntur:* Rosc. Com. 6. *haeret* peccatum huic homini. Or. II. 54. facetum dictum emissum *haerere* debet. Catil. I. 6. quod dedecus non *haeret* infamiae tuae. *Graevius cum Grutero malebat*, inhaeret famae tuae. *De* famae tuae *non intercesserim*; inhaeret *non opus videtur.* * Mil. 21. *haesit* in iis poenis, quas etc. i. e. *incidit, velut piscis in rete, subiit*, etc.

HAESITARE. *rudem esse.* Or. I. 10. *haesitare* in majorum institutis.

HALLUCINARI. *effundere temere aliquid, non admodum accurate loqui.* Q. Fr. II. 11. epistolae debent interdum *hallucinari.* Nat. D. I. 26. ista a vobis tamquam dictata redduntur, *quae* Epicurus oscitans *hallucinatus* est.

HARA. *stabulum porcorum.* Pis. 16. Epicure, ex *hara* producte.

HASTA. Verrin. IV. 56. *hastae* gramineae. *v. Gramineus.* * *auctio publica, quia hasta signum auctionis publicae: quamquam est, qui etiam in privatis hastam positam putet. v. Dukerus ad Flor. p.* 346. Phil. VIII. 3. *hasta* Caesaris. conf. Off. II. 8. ad Div. XV. 17. *hasta* refrixit. * *argumenta oratoris.* Top. 17. JCti patronis ad eorum prudentiam confugientibus *hastas* ministrant. * Mur. 21. *hastam* abjicere. *De hasta* amentata *vid. Amentatus.*

HASTATUS. *est genus militum, quod in acie prima constituebatur, ut in media principes, in ultima Triarii.* Div. I. 35. signifer primi *hastati*: h. e. *primae centuriae hastatorum. vid. Lipsius Mil. R. II.* 8.

HAUD. *teneant tirones vim formulae:* haud scio an; *quae, cum dubitationem habere videatur, tamen simpliciter affirmat.* Fin. V. 3. Aristoteles, quem, excepto Platone, *haud scio an* recte dixerim principem philosophorum. ad Q. Fr. I. 1. §. 10. ut tibi tanti honores haberentur, quanti *haud scio an* nemini, etc. *Illustrarunt hoc dicendi genus multi laudati Duker. ad Florum III.* 12. *et Drakenb. ad Liv. XXXVII.* 54.

HAVEO. *aveo.* Att. V. 20. *haveo* scire.

HAURIO. *percipio, fero.* Coel. 24. hunc *hausi* dolorem. Dom. 1. *haurire* me unum pro omnibus calamitatem indignissimam. conf. Tusc. I. 35. *extr.* quantas et quam incre-

dividendum: v. Ciere: hinc herctum ciere *pro dividere dictum. Similiter* movere *est pro accipere;* a Caecilio nummum *movere* non possum. *vid. in Movere. Ut nummus accipi non potest, aut dari, nisi moveatur: sic herctum non potest dividi, nisi moveatur seu cieatur. Viri docti, quos dixi, conjiciunt, veteres JCtos dixisse:* familiam, herctum ciscere, *ac pro eo dictum deinde:* familiam herciscere.

HERCTUM. *v. Hereisco, et Citus.*

HERE. *pro* heri. Att. X. 13. *in ed. Rom. ubi v. Malasp. ibid.* XV. 1. conf. *Quintil. I. 7. Vossii Etymol. in Heri.*

HERES. Verr. I. 43. *f. heres secundum* filiam institutus, *ut, sc. ea demum sine heredibus mortua, heres sit bonorum, qui dicitur* heres secundus. Cluent. 11. Top. 4. Verr. I. 43. ad Div. XIII. 61.

HEREDITAS. Flacc. 34. *hereditas* lege ab eo *venit.* cf. Verr. I. 10. etc. *unde hereditate accepta pecunia* adventitia *dicitur.*

HERMATHENAE. Att. I. 3. *Statuae ex Mercurio et Minerva.*

HERMERACLAE. Att. I. 10. *Statuae e Mercurio et Hercule.*

HEROUS. Orat. III. 47. pes *herous, qui in heroico carmine adhibetur, anapaestus, dactylus, spondeus.*

HIARE. Verr. II. 54. *hians* avaritia. * *elisionem vocalis literae negligere.* Or. 45. poëtae, qui, ut versus facerent, saepe *hiabant*, ut Naevius.

HIATUS. *neglecta elisio.* Or. 23. habet ille tamquam *hiatus* concursu vocalium molle quiddam.

HIBERNUS. Att. IV. *ult. hibernam legionem* eligendi optio delata. Legio hiberna *est, quae in hibernis est. Eadem forma usus est Sueton. in Cajo, c. 8. ubi vid. Gronov.*

HIC. *praesens, qui est nunc, hoc tempore.* Or. I. 1. *hi mores.* Verr. II. 3. ad illam veterem disciplinam, non ad *hanc*, quae nunc increbuit. *ibid.* III. 90. *haec* licentia. Q. Fr. I. 1. praesertim cum *hi* mores ad ambitionem incubuerint. **pro* ille: Rosc. Com. 2. quid est, quod negligenter scribamus *adversaria?* quid est, quod diligenter conficiamus *tabulas?* quia *haec* sunt menstrua, *illae* sunt aeternae: etc. *v. Gronov. Obs. III. 16. Sanct. Minerv. II. 9. et ibi Perizon.*

HIR. Fin. II. 8. *vola manus, qua utuntur interdum, qui furtim vinum gustant, cum siphon aut aliud instrumentum non est ad manum, ut vidit Scaliger.*

HIRUDO. *sanguisuga.* Att. I. 13. plebs *hirudo* aerarii. *Forma loquendi ducta est e Plauti Epidic. II. 2. 4.*

HISTORIA. ad Att. II. 8. *historia* dignum, i. e. *cognitu dignum,* sic Graeci *ἱστορίαν* dicunt.

HISTORICUS. Muren. 7. homines literati et *historici.* Or. 36. *historicus* sermo, *quotidiano distinguitur.*

HIULCUS. Or. III. 43. *hiulcus* concursus verborum. *ibid.* 44. voces *hiulcae. v. Hiatus.*

HOMO. *pro bonis hominis.* Rosc. Am. 8. *hominis* studiosissimi nobilitatis manceps fit Chrysogonus: i. e. *bonorum ejus manceps, sector, fit. Sic homines* vendi, venales pendere *dicuntur, pro bonis eorum.* * Tusc. III. 32. cum *nihil hominis* esse. Q. Fr. II. 11. virum te putabo, *hominem* non putabo. Or. II. 10. nox te expolivit, *hominem*que reddidit. * homines *de urbe et vita urbana dicuntur.* Offic. III. 31. filium *ab hominibus* relegasset, et ruri habitare jussisset. *cf. Horat. Sat. II.* 6. 92. * *cum subst. ut* homo histrio, Or. II. 46. * ad Att. IV. 15. si vis *homo* esse: i. e. *humanitatem sequi, et ostendere, te sensus humanos habere.*

HOMULUS. *homuncio.* Pis. 25. hic *homulus* ex argilla et luto fictus Epicureus.

HO-

HOR-

HORROR. *frigus febrile.* Att. XII. 6. fine *horrore* eft. *v. Duker. ad Flor. p.* 300.

HORTOR. Att. VII. 14. *pacem* quidem *hortari* non defino: *ubi tamen quidam libri habent* ad pacem. *v. Graev.* Fragm. Cornel. I. *legem* dedit, an tulit, an rogavit, an *hortatus* eft. *De hac forma egit Granov. ad Statium et ad Tacit. A. XI.* 3.

HOSTIA. Agr. II. 34. *hoftiae* majores. Leg. II. 21. *hoftia* maxima parentare.

HOSTIS. Off. I. 12. *qui olim dictus? fcil. peregrinus.*

HUMANE. *moderate.* Tufc. II. 27. *humane* ferre aliquid. ad Div. VIII. 10. de provinciis non *humane* loquitur. * *hilare, feftive.* Tufc. III. 27. aliquid fecit *humanius,* aut dixit hilarius. ad Div. XVI. 21. Cratippus fublata feveritate philofophiae *humaniffime* nobifcum jocatur. *Brouckhufius fic dictum putabat, ac fi fcripfiffet:* faepius *humane (h. e. verbis communibus et vulgaribus)* quam *philofophice. v. Burm. ad Petron.* 100. *male.* humane *opponitur* feveritati, *quae folet effe philofophorum.*

HUMANITAS. *varie dicitur apud Ciceronem. Primum pro natura ipfa humana.* Rofc. Am. 22. magna eft vis *humanitatis.* Orat. I. 22. Omnem vim *humanitatis* tenere, caufasque eas, quibus mentes aut incitantur, aut reflectuntur. * *hinc* humanitas *dicitur de omnibus rebus, quae hominibus funt attributae natura, de ingenio, de propenfionibus, fenfibus, et omnibus, quae in homines, qua homines funt, cadunt. Itaque* 1) *dicitur de defiderio et amore noftrorum.* Att. IV. 15. *humanitatem* tuam amoremque in tuos reditus celeritas declarabit. 2) *de ftudio valetudinis.* ad Div. XVI. 11. fac, quod *humanitatis* tuae eft, ut nullam aliam rem cures, nifi ut valeas. 3) *de fenfu doloris, laetitiae, etc. in rebus laetis et triftibus.* Rofc. A. 53. fenfum *humanitatis* amittimus. Lael. 13. *humanitas* ex animo extirpata. Tufc. IV. 14. habet *humanitatis* fpeciem mifericordia, metus. Or. 40. *humanitatis* mollitudo. Att. XIII. 2. *humanitatem* omnem exuere. Rofc. A. 16. natura tibi dedit, ut *humanitatis* non parum haberes. 4) *de ftudio exhilarandi fe, ubi in otio fis, aut locus patitur.* Or. I. 8. quid in otio tam *humanitatis* proprium, quam facetus fermo? * *Porro, quia* 1) *literarum folus homo capax eft,* 2) *humanam naturam, h. e. ingenium, mentem, animum, moresque literae expoliunt, ut tamquam magis homines fimus, et eo lutius a brutis fejungamur, unde* Fin. V. 19. *animi cultus* humanitatis cibus *appellatur.* 3) *homo natura ducitur fciendi cupiditate, eumque adeo* 4) *vel maxime decent, propterea ftudia literarum appellantur nomine humanitatis.* Or. I. 16. omnes *humanitatis* partes. *ibid.* 9. omne genus *humanitatis. ibid.* II. 27. politior *humanitas. ibid.* 10. inops *humanitatis.* cf. Muren. 9. Arch. 1. *ubi v. Pafferat. ibid.* 2. etc. Or. I. 61. Q. Fr. I. 1. *Studiis humanitatis autem contineri omnes artes liberales, vel inprimis Philofophiam, item Mathefin; cum loci, quos hic pofuimus, demonftrant, tum a nobis demonftratum eft in prolufione:* De finibus humaniorum ftudiorum regundis, *a.* 1738. *edita.* * *Sed quemadmodum homini proprium eft fcire, ita etiam ei quaedam officia propria funt, quae adeo praeftare aliis debet, et quia ipfe homo eft, et quia hi, quibus ea praeftat, homines funt, adeoque naturae quodam vinculo cum eo juncti. In quo obfervandum eft, Latinos tres habere gradus in iis rebus, quas aliis debemus, ut funt tres gradus conjunctionis inter homines. Primus gradus eft ipfius naturalis conjunctionis, quae omnes homines amplectitur: huic eft proprium vocabulum* humanitatis. *Alter gradus eft ejus conjunctionis arbitra-*

trariae, quae est inter cives, socios, verbo, aequales: huic respondet officium. *Tertius gradus est inter magistratus et cives, parentes et liberos, conjuges, fratres, benefactores et eos, qui beneficia accepere, etc.: huic proprium est* pietatis *vocabulum. Itaque saepe haec verba ut diversa junguntur, sed permutantur tamen etiam interdum:* pietatis *et* officii *verba interdum uno* necessitudinis *continentur*, v. c. ad Div. X. 34. *humanitatis* et necessitudinis causa eorum salutis rationem habuimus. *ibid.* XI. 28. ab officio aut ab *humanitate* desciscere. cf. Verr. II. 47. Off. III. 10. omisit et pietatem et *humanitatem*, *(de fratricida). Itaque humanitas significat multa, ut facilitatem, aequitatem animi in ferendis malis, misericordiam, aequitatem erga alios, mansuetudinem, placabilitatem, etc.* ad Div. XI. 22. ut vel *humanitatis* tuae vel mea causa eum conservatum velis. Q. Fr. I. 1. *humanitatis* est, aliorum consulere commodis. Att. XV. 1. *humanitas* edictorum. XV. 16. *humanitatis* tuae est ignoscere. Off. III. 6. in figura hominis feritas et immanitas belluae a communi tamquam *humanitate* corporis segreganda est. Arch. 11. humanitas *opponitur* acerbitati. Catil. IV. 6. *humanitas* et misericordia. Quint. 16. *humanitas* communis. Or. II. 56. *humanitatis* est responsio. Verrin. II. 40. *humanitatis* rationem habere. ad Div. V. 21. tibi cum summam *humanitatem*, tum etiam literas profuisse, *sc. ut ferres injurias.* ad Div. XI. 27. *humanitas* tua, qui amicum etiam mortuum diligis. Lael. 2. nec fuisse id *(sc. moderate ferre mortem amici) humanitatis* tuae. Mil. 13. crudelius punitus est, quam erat *humanitatis* meae postulare. Cato 1. *humanitatem (aequitatem in rebus humanis ferendis)* et prudentiam Athenis deportasse. Off. III. 23. utilitate potius dirigi officium, quam *humanitate.* Phil. II. 4. *humanitatis* expers, *qui literas sibi ab amico scriptas, rupta amicitia, profert.* * *cultus humanus, vitae ratio homine digna.* Sext. 42. vita *humanitate* perpolita. Or. III. 15. ut puerorum mentes ad *humanitatem* et virtutem fingerentur. Div. II. 38. barbari *humanitatis* expertes. * *Quia denique homini proprium est ridere, laetari rebus laetis, jocari; Or. I. 8. propterea* humanitas *est etiam pro urbanitate, lepore.* Att. I. 13. sal *humanitatis* sparsae. ad Div. XI. 27. lepos, *humanitas*, literae. Rosc. A. 41. literis eorum et urbanitate ducitur, - - horum literas adamarit, aut *humanitatem.* Verr. III. 4. at sermone, at literis, at *humanitate* ejus delectamini. Or. II. 67. Socratem in hac ironia dissimulantiaque longe lepore et *humanitate* omnibus praestitisse.

HUMANITER. *aequo animo, ut homo debet ea, quae scit homini accidere posse et solere.* Att. I. 2. ferre *humaniter.* * *hilare.* ad Div. VII. 1. neque nos lepore tuo, neque tu meo frui posses propter molestissimas occupationes meas: quibus si me relaxaro, - - docebo profecto, quid sit humaniter vivere. *v. Humane.*

HUMANUS. *homo.* Att. XIII. 21. possum falli, ut *humanus. Plura exempla suppeditabat Gronov. ad Liv. IIX. 9. Heins. ad Silium VII. 5. Huc refer illud* Verr. II. 69. nullum est aliud genus *humanum* in provincia. * *ab homine expectandus, hominibus usitatus et naturalis.* Verr. III. 97. *humana* et usitata ratio. Tusc. III. 6. *humanum* id quidem, non enim e silice nati sumus. Or. 62. oratio composita aufert *humanum* sensum actoris. h. e. *facit, ut non possit cum animi commotione, quae hominibus solemnis est in his rebus, dicere.* * *doctus.* Or. II. 1. *humanissimus* homo. * *homine dignus.* Or. I. 8. *humanus* cultus. Arch. 7. animi adversio *humanissima.* Acad. IV. 41. *humanissima* completur animus voluptate. * *aequus, mo-*

de

deratus. ad Div. X. 24. moderatissimi atque *humanissimi* sensus fuit. * *urbanus*, *lepidus*. Fin. II. 81. homo bellus et *humanus*. * *acutus, sive etiam curiosus, quia hominibus hoc innatum est, ut velint scire, inprimis ea, quae occultantur.* Verr. V. 28. Syracusani homines, periti et *humani*, qui non modo ea, quae perspicua essent, videre, verum etiam occulta suspicari possent; habebant rationem quotidie piratarum, qui securi ferirentur, quam multos esse oporteret, conjiciebant. * *humana et res humanae dicuntur, quae hominibus propria sunt, iis accidere possunt, divitiae, honores, morbi, pericula, paupertas, mors,* etc. Offic. I. 4. *humanarum rerum* contemtio. Leg. II. 17. quae fateor *humana* esse. Lael. 5. amicitiam omnibus *rebus humanis* anteponatis. cf. Fin. II. 41. V. 25. ad Div. V. 12. VI. 1. Att. XV. 20. Tusc. III. 24. etc. Or. I. 18. res humanae *dicuntur virtus et vitium.* Fin. II. 12. scientia *rerum* divinarum et *humanarum*. *v. Divinus.* * Or. 34. humana *dicuntur de jure civili et historia.* * *humanum jus. v. Jus.*

HUMATUS. Leg. II. 22. et quod communiter nunc in omnibus sepultis est, ut *humati* dicantur, id proprium tum erat in iis, quos humus injecta contegeret. *Hunc locum miror neminem vidisse ex viris doctis, qui in Nepotem scripsere, qui Eumen.* 13. *extr.* humare *dixit pro* sepelire, cremare.

HUMILIS. *supplex.* Inv. I. 56. *humilis* oratio. * *inferior, deterior.* Iuv. I. 4. *humilior* multis rebus est homo bestiis.

HUMILITAS. *de homine inopi, neque gratia, neque pecunia potente.* Quint. 1. nihil est quod *humilitatem* cujusquam gravitas et virtus judicis consoletur. * *opponitur magno animo, cum aliis supplicamus, et indigna nobis facimus.* Inv. I. 56. nam saepe virtus et magnificentia - - plus proficit, quam *humilitas* et obsecratio. Or. I. 53. haec Rutilius valde vituperabat, et huic *humilitati* dicebat vel exsilium fuisse, vel mortem anteponendam.

HYDRAULUS. Tusc. III. 18. *hydrauli* ut audiat voces potius, quam Platonis. Hydraulus *fuit instrumentum musicum, simile huic nostro, quod inflatum spiritu sonos edit. Nam quod in hoc nostro spiritus, id in illo aqua efficiebat. De eo est egregia disputatiuncula in Chrestomathia Pliniana Gesneri p.* 404. *sq. cf. Burm. ad Petron. c.* 36. *E veteribus lege Vitruvium X.* 13. *Claudian. de Consul. Mallii Theod. v.* 434. *seqq. Anthol. I.* 16. etc. *Ceterum nescio, quomodo in animum induxerit Buherius, credere,* hydraulam *tantum de instrumento dici, non* hydraulum*: cum* hydraulus *passim occurrat, v. c. Plin. H. N. IX.* 8. hydraula *tantum apud Vitruv. X.* 10. *quem locum tamen Salmasius ad Solinum p.* 416. *post alios vitiosum judicat.* μόναυλος, μόναυλον, μοναύλιον, *de instrumento dicitur: terminatio* a *et* es *in hujusmodi verbis non est instrumenti, sed inflantis, ut in* pythaules, pythaula, choraules, choraula, etc. *Et sic* hydraulas *dixit Capella: item Sueton. Ner.* 54. *ubi tamen est varia lectio* hydraulus. *v. Savaronem ad Sidon. Ep. I.* 2. *p.* 19. *ubi de hoc instrumento agit. Ceterum, quia Victorius reperit in quibusdam Codd.* hydrauleos, *et in aliis graece scriptum fuit hoc verbum, ut docet Buherius; non intercedam, quo minus* hydraulis *verbum Ciceronianum putetur, quando etiam Graeci* ὕδραυλις *habent.*

HYPODIDASCALUS. *magister, secundarius.* ad Div. IX. 18.

HYPOMNEMA. ad Div. XIV. 21. multum temporis mihi eripitur in exscribendis *hypomnematis*: h. e. *praeceptis et dictatis magistrorum.*

aliter puto, nempe, ut ad Div. II. 15. in qua tu te non magnopere *jactas*: h. e. *nihil magnopere agis, quiescis.* * *Est adeo pro* placere. Brut. 66. non ita diu *jactare* se potuit. etc. * *Est etiam actionis vitium, quod scil. proprium est fere iis, qui se venditant, aut sibi in aliqua orationis parte nimis placent.* Brut. 60. nisi se suo more *jactavisset*, hodie te istic muscae comedissent. Verr. III. 19. *jactabis* cerviculam; *de Hortensio.* * *commovere se.* Tusc. II. 19. his tu praesentibus gemere, et *te jactare* non audebis. * Tusc. IV. 10. *jactantibus* se opinionibus inconstanter et turbide. * Jactari *dicuntur, qui aut in turba aliqua ab uno loco in alium truduntur, ut consistere non possint;* Planc. 7. *jactor* in turba, Verr. I. 26. *jactatur* domi suae: *aut a maritima tempestate deprehensi sunt;* Rosc. A. 26. *jactantur* fluctibus. *hinc est, quacunque ratione vexari.* Planc. 23. inique se a tuis *jactatum.* Quint. 2. *jactata* et agitata aequitas. in Caecil. 14. te vero quam sit omni ratione *jactaturus.* Planc. 4. nostrum est, qui in hac tempestate populi *jactemur* ac fluctibus. Att. XI. 16. si recipior ab his - - sin *jactor.* * Offic. III. 20. *jactabatur* numus sic, ut nemo posset scire, quid haberet: h. e. *pretium ejus varium erat, modo majus, modo minus.* * *agitare aliquid, saepe commemorare.* Cluent. 47. *jactare* rem in concione. * *de sermonibus disseminatis.* Catil. IV. 7. *jactantur* voces. * *saepe, multum in re aliqua versari.* Or. I. 38. *jactare* se in caussis centumviralibus. * *minari, denunciare sermonibus.* ad Div. VIII. 6. Legem viariam alimentariamque *jactavit.* Sext. 23. terrorem suum falso *jactare.* Quint. 14. minae *jactentur.*

JACTATIO. *vitium animi ex arrogantia et fastu.* Tusc. IV. 9. *jactatio* est voluptas gestiens et se efferens insolentius. * jactatio *est etiam studium captandae gratiae, venditandi se alicui.* Har. R. 20. hic primus aditus ad popularem *jactationem.* Cluent. 35. Prov. C. 16. *jactatio* popularis. Or. 3. *jactationem* habuit in populo eloquentia. * *de nave in tempestate.* Muren. 2. e magna *jactatione* terram videre. *v. Jactare.*

JACTATUS. Verr. III. 6. te jam Praetore *jactatum (sc. sermonibus)* crimen. Cluent. 32. *jactata* res *(int. in concione).* Quint. 2. agitata et *jactata* aequitas. Or. I. 16. *jactatus* in opere gladiatorio. Mur. 12. vulgata atque in manibus *jactata. v. Jactare.*

JACTURA. *pecunia, inprimis magna, largitione, mercede, aut alia ratione consumta.* Coel. 16. nulli sumtus, nulla *jactura*, nulla versura. Att. VI. 1. exhausta sumtibus et *jacturis* provincia. Manil. 23. quibus *jacturis* homines in provincias proficiscantur. Cluent. 8. ipsum Aurium, non magna *jactura* facta tollendum interficiendumque curavit. cf. Mil. 27. Fin. II. 24. *Gron. de Sest. p.* 284. * Att. XVI. 2. cum tanta *a* nobis *facta sit jactura* juris. ad Div. IV. 5. *in* unius mierculae animula *jactura facta est.*

JAM. *in transitionibus dicitur pro* deinde; *sed est interdum statim in principio.* ad Div. IV. 5. V. 2. *Jam* illud etc. Manil. 11. * *jam* vero virtuti Cn. Pompeji quae par inveniri potest oratio. * *pleonastice cum* nunc. Att. I. 6. Hermae tui - - *jam* nunc admodum me delectant. * *distinguitur etiam a* nunc, *et est* paullo minus, *i. e.* mox. Or. 63. *jam* videbimus: *nunc* - - dicendum est.

JANI. transitiones perviae Nat. D. II. 27. *de quibus vid. Interpr. ad Sueton. Aug.* 31. * *Est etiam vicus Jani nomine dictus.* Off. II. 25. boni viri, qui ad *Janum medium* sedent: *qui sunt foeneratores. v. Manut.*

JANUA. *dicitur de foribus profanis.* Nat. D. II. 27.

ICERE. Pison. 12. foedus, quod *iceras.* Balb. 16. *icisse* foedus.

IL-

ILLIDERE. Har. R. 25. *illisa* serpens morietur.

ILLIGARE. *exprimere.* Orat. III. 44. *illigare* sententiam verbis. * *immiscere, adhibere.* Or. 27. in quo omnes *illigantur* lepores. Acad. IV. 2. qui sermonibus ejusmodi nolint personas tam graves *illigari.* * *de vasis caelatis est hoc verbum* Verr. IV. 42. *illigare* sigilla poculis. *Sic de gemmis Graeci: λίθοι ἐνδεδεμένοι χρυσίῳ.* * *obligare.* Phil. XIII. 4. multis pignoribus M. Lepidum resp. *illigatum* tenet. *Imitatus est Tacitus A. XII. 25.* * *constringere.* Or. II. 14. *illigatus* liber angustis disputationibus. * *Elegans est et hoc:* Tuscul. I. 25. motus stellarum in sphaeram *illigavit.*

ILLIM. *pro* illinc. Att. VII. 13. *ubi lege P. Victorium.*

ILLIQUEFACTUS. Tusc. IV. 9. quae sunt omnes ad perfundendum animum tanquam *illiquefactae* voluptates.

ILLUDERE. *contemnere.* Or. II. 3. quod merito *illudi possit.*

ILLUSIO. *εἰρωνεία, urbanitas.* Or. III. 53.

ILLUMINARE. *ornare.* Orat. III. 31. *illuminare* verba, *sc. tropis.* ibid. 6. *illuminare* orationem. Brut. 37. *illuminare* sententias, *sc. figuris.*

ILLUMINATE dicere, Or. III. 14. i. e. *ornate.*

ILLUMINATUS. Brut. 58. *extr.* O! generosam stirpem, et tamquam in unam arborem plura genera, sic in istam domum multorum insitam atque *illuminatam* sapientiam.

ILLUSTRARE. *aperire.* Catil. I. 3. si *illustrantur*, si erumpunt omnia. *cf.* III. 1. * *ornare.* Div. II. 1. locus, qui totam philosophiam maxime *illustrat.* * *explicare.* Or. II. 33. ut, quae sint in jure, vel apte describere vel ornate *illustrare* possit. Orat. I. 23. generibus *illustrata.* Acad. I. 2. *illustrare* philosophiam latinis literis. * ad Div. II. 6. nullam gratiam esse tantam, quam non vel capere animus in accipiendo, vel in remunerando cumulandoque *illustrare* possit: i. e. *illustrem reddere et celebrem.*

ILLUSTRIS. ad Div. I. 9. tibi multo notior atque *illustrior* meus in te animus esset.

ILLUSTRIUS. *adverb.* ad Div. I. 10.

IM. *antique, pro eum.* Leg. II. 24. *im* cum illo sepelire etc.

IMAGO. *opponitur rei ipsi, ut nomen.* Rab. Post. 15. umbra et *imago* equitis R. * *de echo.* Tusc. III. 2. *imago* vocis. * *εἴδωλα Epicuri. (v. Ind. Gr.)* Div. II. 67. Nat. D. I. 12. Fin. I. 6. * Verr. V. 14. *jus imaginis* ad memoriam posteritatemque prodendae. *Hoc jus dabat aedilitas curulis, et ceteri magistratus majores. Itaque imagines sunt signa nobilitatis. Nobiles enim sunt, quorum majores magistratus majores gessere. vid. Nobilis.* Agr. II. 1. *imagines* familiae suae. Planc. 7. qui *imaginibus* ducuntur. Sext. 8. *imaginis* ornandae causa: imago ornatur *titulis magistratuum, triumphorum,* etc. *v. Plin. XXXV.* 1. *Lips. Elect. II.* 29. *Sigon. Ant. J. C. II.* 20. *Budaeus ad Pand. p. m.* 52. *sq.*

IMBECILLITAS. Nat. D. I. 44. *extr.* omnis in *imbecillitate* est gratia et caritas: h. e. *in natura imperfecta, signum est naturae imperfectae, ut est humana.* * Tuscul. II. 6. imbecillitas *tribuitur philosophis, qui dolorem inter mala retulere.*

IMBERBUS. Dom. 14. *Graev.* imberbis. *utrumque usitatum.*

IMBIBERE. *constituere secum, decernere.* Quint. 6. quod si facere nolit, atque *imbiberit*, ejusmodi rationibus eum ad suas conditiones perducere.

IMBUERE. Lig. 10. studiis *se imbuerat.*

IMBUTUS. *qui alicujus rei initium fecit: quasi initiatus alicui rei, vitio, etc.* Phil. III. 2. *imbutus* hac crudelitate.

IMMANITAS. Fin. IV. 9. *immanitas* ista verborum.

fummum imperium, *cum rei militaris poteftatem non habuerit. Nam ibid.* §. 7. *Afiae adminiftrationem totam, jurisdictione maxime fuftineri dicit; et* §. 1. *nullum ei bellum gerendum dicit. Alterum genus eft* militare, *quod habent ii, quibus poteftas belli gerendi data eft. Hoc imperium, qui habent, dicuntur effe* cum imperio, ad Div. I. 1. *Hujusmodi eft* Verr. III. 91. infinitum *imperium* Antonii, *et imperium* Lentuli ad Div. I. 7. *etc. Hinc fit, ut interdum* imperia *et* magiftratus *opponantur. De discrimine formularum* in imperio, *et* cum imperio, *v. Sigon. A. J. Pr. III.* 14. *Neque tamen id eft perpetuum, ut jam vidit Gruchius, qui omnes magiftratus provinciales* cum imperio *effe defendebat. Nam ad Q. Fr. I.* 1. § 10. *de Quinto:* quoniam in iftis urbibus *cum* fummo *imperio* et poteftate verfaris. *Sic etiam reperias* in imperio, *pro* cum imperio, Att. XIV. 15. *vid. Burm. ad Suet. Caef.* 25. *ubi tamen dicitur cum refpectu ad provinciam. Locus clarus eft* Act. I. in Verr. 13. *ubi Conful Romae dicitur effe* cum fummo imperio *et poteftate.* In imperio *tamen hactenus differt a* cum imperio, *ut in eo fit refpectus ad honorem, fitque pro magiftratu. Apud Suetonium* in imperio *non femel fic occurrit. De utroque genere imperii lege Sigon. Ant. J. Prov. L. II.* 5. 6. *III.* 5. 7. *fq. Manut. ad Cic. Ep. ad Div. I.* 1. * Verr. I. 23. *in nonnullis edd. tamquam Aldina fic legitur:* legationis nomine *cum imperio et fecuribus* mercator fignorum tabularumque miffus eft *(et memoratur Verris Legati Lictor, c.* 28. *extr. et* 31.*). Graevius ad Prov. Conf.* 3. *oblitus in fua editione haec verba non effe, ibi improprie vocem* imperii *accipi dicit, pro poteftate quadam extraordinaria, quam ipfi Dolabella dederat, ut tanta ejus effet ubique, quanta ipfius Praetoris auctoritas. Mihi videtur illud* cum imperio ac fecuribus *ex IV.* 5. *repetitum effe, ubi de Verre:* o praeclaram defenfionem! *mercatorem cum imperio ac fecuribus* in provinciam mifimus. *nifi forte Cicero invidiofe et accufatorie rem augere voluit.*

IMPETRATIO. Att. XI. 22. *impetrationes* noftras nihil valere.

IMPETRARE. Div. I. 2. magna vis videtur effe in *impetrandis* confulendisque rebus. *Eft verbum augurale, idemque fignificat, quod* impetrire, *de quo mox.* Impetrare *habent etiam Codd. Plin. H. N. II.* 52.

IMPETRIRE. Div. I. 16. avibus magnae res *impetriri* folebant. *ibid.* II. 15. qui evenit, ut qui *impetrire* velit, convenientem hoftiam rebus fuis ducat. *Eft autem* impetrire, *aufpiciis, extis, etc. confulere Deos, an, quod in manibus habemus, felicem fucceffum fit habiturum necne: unde, quod aves admittunt, exta felicia fuadent, id* impetritum *dicitur. v. Manut. ad Div. I.* 16. *et Hotomann. Obf. IV.* 3. *VI.* 11. *quem jam laudavit Davifius. E loco Ciceronis autem pofteriori patet, falfum effe, quod Scaliger ad Feftum putabat,* impetrire *dici tantum de aufpiciis, de extis autem* litare. *Saepius tamen de aufpiciis occurrit, ut Plaut. Afinar. II.* 1. 11. *Plin. H. N. II.* 53. *add. Harduin. ad Plin. XXVIII. f.* 3. *Hoc verbum non eft in Nizolio.*

IMPETUS. Dejot. 2. *impetus* dicendi, *pro contentione et vi in dicendo.* * *poëtae veteres hoc verbo in periphrafi utuntur. Accius* Div. I. 22. nocturno *impetu, pro noctu.* Tufc. II. 8. biformato *impetu* centaurus, *pro biformatus, bicorpor. Eft tamen etiam in profa.* N. D. II. 38. *impetum coeli* moveri vertique, *pro, coelum. Saepe ita eft apud Lucretium. v. Ind. Gifanii in h. v.*

IMPIUS. Phil. 6. *extr. impii* cives, *(e lectione Graev.) funt, qui patriae exitio funt.*

IM·

IMPRESSUS. ad Div. V. 20. vestigiis *impressa*. Or. II. 4. 5. motus *impressus* est in ipso oratore.

IMPRIMERE. Tusc. I. 25. *imprimi* quasi ceram animum putamus. Phil. V. 6. *imprimere* reip. dedecus.

IMPROBARE vitam. Inv. II. 10. *improbam, sceleratam demonstrare.*

IMPROBATIO. ibid. *est verbum rhetoricum eodem sensu, quo* improbare.

IMPROBITAS. *iniquitas*. Quint. 27. *improbitatem* et gratiam cum inopia et veritate contendere. **vis, quae est contra leges*. Caecin. 2. *improbitas* Aebutii. **petulantia*. Div. II. 32. *improbitas* simiae.

IMPROBUS. *qui contra leges facit*. Verr. I. 42. testamentum *improbum*. Rosc. Com. 16. improbi *sunt iniqui, petulantes, maledici.*

IMPUDENS. Verr. I. 54. *impudens* pecunia: i. e. *valde magna, quam postulare valde inpudens est.*

IMPULSIO. Inv. II. 5. *impulsio* est, quae sine cogitatione per quandam affectionem animi facere aliquid hortatur, ut amor, iracundia, etc.

IMPUNITUS. Or. I. 52. omnium rerum *impunitam* libertatem tenere: h. e. *plenissimam, non imminutam*. Planc. 12. *impunitum* mendacium *est nimis grave et impudens.*

IMPUNITAS. Rabir. Post. 10. *impunitas a* judicio et sermone. Brut. 91. *impunitas* juvenilis et licentia dicendi, *dicitur de redundantia illa in scribendo, quae in Cicerone displicebat Moloni.*

IMPURE. *illiberaliter*. Att. IX. 12. a quo *impurissime* haec nostra fortuna despecta est.

IN. *cum acc. pro abl.* Arch. 5. lituram *in nomen* A. Licinii videtis. Rosc. C. 17. *in judicium* habere. Quint. 5. *et ibi Passeratius*. Verr. I. 16. Quint. 30. Dom. 29. in Caecil. 20. ad Div. XII. 15. etc. **pro* de. Off. I. 9. *in* philosophos dictum. *ibid*. 39. quod *in* multis licet dicere. Or. II. 61. quod *in* servo bono dici solet. **in* Piraea *an recte num sit?* Att. VII. 3. *Fin. I. 20. potare *in* rosa: h. e. *roseis coronis ornatum. Gron. ad Sen. Vit. beat. c.* 11. *conf. de hujusmodi periphrasi Lex. Fabri.*

INAEQUABILIS varietas. Partit. O. 4.

INAESTIMABILE. ἀποπροηγμένον. Fin. III. 6.

INANIS. *in oratione et de periodo opponitur* pleno. Brut. 8. **pusillus, humilis*. ad Div. II. 17. animus ipsa malevolentia jejunus atque *inanis*. *Fin. I. 13. 16. cupiditates *inanes.*

INAPPARATIO. Herenn. II. 4. *opponitur apparationi, i. e. praeparationi.*

INAUDIRE. *leviter audire re m quae occultatur*. Att. XV. 26.

INAUDITUS. Balb. 18. res multo ante *inaudita*, i. e. *per famam cognita.*

INCALLIDUS. Inv. I. 3. oratores non *incallidi. v. Callidus.*

INCEDERE. ad Div. VIII. 9. pudeat te, ausum illum umquam esse *incedere* tamquam tuum competitorem. *ibid*. II. 9. repente *incessi* omnibus laetitiis. **accedere*. Inv. II. 14. facilius animus ad inventionem *incedet*. *v. Gron. ad Tac. A. I.* 35.

INCENDERE. Verr. I. 33. *incendere* aliquem, i. e. *vivum comburere*. **iratum facere*. ad Div. I. 9. ab eo in me est *incensus*. **illustrare*. Nat. D. I. 31. *incensa* luna radiis solis.

INCENDIUM. *judicium capitis*. Att. V. 20. *incendio* Plaetoriano adustus est. **pestis*. Dom. 50. *tribunatus Clodii dicitur incendium* civitatis.

INCENSUS. *qui bona sua in censum non detulit*. Caecin. 34. populus cum *incensum* vendit.

INCERTUS. Verr. V. 52. *incerta* et lubrica aetas adolescentis.

INCIDERE. Inv. I. 8. atque harum aliquam in omne causae genus *inci-*

miscere. Or. 69. *inculcare* inania verba, quasi complementa numerorum. Or. 15. *extr.* de firmissimis alia prima ponet, alia postrema, *inculcabit*que leviora: h. e. *passim firmis immiscebit.* * Or. II. 5. qui se auribus nostris *inculcant*: h. e. *qui nobis ad satietatem usque disputant.*

INCULCATUS. Att. XVI. 3. σύνταγμα retractatius, crebris locis *inculcatum* et refectum: h. e. *cui passim aliquid additum est, ut sit in retractandis scriptis.* ad Brut. Ep. 16. tradita atque *inculcata* libertas.

INCULTUS. *de pictura.* Or. 11.

INCUMBERE. Or. II. 79. oratio *incumbit* inclinato: h. e. *cum impellit, ut plane nobiscum sentiut, faciat, quae volumus, cum jam sponte non esset a sensu et voluntate nostra alienus. vid. Impellere.* Or. III. 14. quocumque *incubuerit*, h. e. *in quamcunque partem commovere auditorem voluerit.* * ad Q. Fr. I. 1. praesertim cum hi mores ad ambitionem *incubuerint.* *Eadem constructio, sed in alia re, et alio sensu, est* pro Mur. 26. magna est comitiis consularibus repentina voluntatum inclinatio, praesertim cum *incubuit ad* virum bonum. *etc.* * Att. V. 13. in Caesaris cupiditates *incubui*, te auctore: h. e. *eas juvi.* * Q. Fr. III. 8. se perfecturum, ut *in illo* Caesar *incumbat.*

INCURRERE. *incidere, et multis quidem modis.* Att. VII. 7. tua λῆψις, in quem diem *incurrat*, nescio. Off. I. 9. in alterum genus injustitiae *incurrunt.* conf. Planc. 38. Leg. I. 3. *incurret* etiam *(inscribendo)* in annum suum. Or. II. 42. *incurrere* in aliquid casu. * Att. V. 4. modo ne illa exceptio in aliquem *incurrat* bene de nobis meritum: i. e. *offendat, obsit.* * Agr. II. 30. privati agri, qui in publicum *incurrebant.*

INCURSARE. Att. XII. 4. *incursabit* in te dolor meus, non jure ille quidem, etc. h. e. *tibi molestiam creabit.*

INCURSIO seditionis. Cluent. 37. i. e. *impetus, vis.*

INCURVISCERE. Tusc. I. 28. Or. III. 38. *est haec scriptura a Lambino. Codd. MSS. et edd. vett. habent* incurvescere: *quod unice probat Buherius ad Tusc. l. c.*

INDEX. *ad Mur.* 24. *Graevius quaerit, qui sint* indices, *idque se negat scire. Verba sunt:* Catilinam vallatum *indicibus* atque sicariis. *Sic sunt etiam* Sull. 24. Lentuli societates cum *indicibus. Verum nec hic nec illic locum huic verbo putat, sed* latronibus, *aut simili generi. Lambinus conjiciebat:* audacibus, *quia* c. 38. ferrum *et* audacia *junguntur. Sed praeter haec etiam alia loca animadverti, ubi hoc verbum sic est, ut in his,* v. *c.* Sext. 44. septus armatis *indicibus. Salva igitur res est.* Indicis *verbum Ciceronis temporibus convicium et nomen hominis perditi fuit, et nocentis, ut, imprimis sub Imperatoribus, nomen* delatoris *et* cognitoris. *vid. Gron. Sest. IV. 3. scil. quemadmodum quidam delatoribus et cognitoribus, quadruplatoribus utebantur, ut aliis litium calumniis molestiam crearent, sic homines seditiosi conducebant egentes et impudentes perditosque, ut per eos bonos cives vexarent, cum eos in concionibus producerent, ut ab se interrogati conficta crimina et invidiosa proferrent, quibus populum in eos concitarent, aut in Senatu, ut hujusmodi res ederent; vid. Vatin.* 10. 11. *Flacc.* 38. *Sext.* 63. *ad Q. Fr. II.* 3. *Sueton. Caes.* 17. 20.: *simile quid accidit in verbo* divisor, *de quo supra.* * *titulus.* Att. IV. 15. parantur orationibus *indices* gloriosi.

INDICIUM. *quod indices ederunt.* Sull. 13. lege *indicium.* * *praemium indicii.* Vatin. 11. Rosc. Am. 37. *indicii* partem capere. * *delatio nominis, partes accusatoris.* in Caecil. 11. si tibi *indicium* postulas dari.

IN-

etc. cf. Verr. V. 29. Mur. 25. Acad. IV. 6.

INDUSTRIA. *quomodo a diligentia differt, v. in Diligentia.* * *in primis dicitur apud Ciceronem de studio agendarum, in foro controversiarum, et labore, qui in eo sumitur.* Sext. 65. Mur. 7. 10. * Verr. III. 4. odistis has nostras *industrias.*

INDUSTRIE. *compar.* Dom. 11. *industrius* ac saepius scribere.

INENODABILIS. Fat. 9. res duae *inenodabiles.*

INEPTE. *alieno tempore, praeter rem.* ad Div. VI. 7. ne ea res mihi *inepte* noceret.

INEPTIAE. *res minutae, non dignae alicujus persona.* Or. III. 49. ut *ineptiarum* crimen effugiam. * *de desiderio patriae nimio est* ad Div. VII. 6. * *affectatio, argutatio.* Brut. 63. actio *ineptiis* claudicat.

INEPTUS. Or. II. 4. *qui sit?*

INERTIA. *in plurali est* Part. 10.

INEXPIABILIS. Tusc. I. 22. *inexpiabili* religione sancire, i. e. *quae violari non possit aut debeat, propter gravitatem poenae.*

INEXPLICABILIS. Pison. 33. si Caesar se mihi implacabilem *inexplicabilem*que praeberet. *Mss. et edd. vett.* inexpiabilem. *v. Not.* * Acad. IV. 29. inexplicabilia, *sunt sophismata veterum, quae negabant dissolvi posse, ut sorites, mentiens, etc.*

INIRE. Agr. II. 25. *inietur* ratio. *v. Graev. ad h. l.*

INFANS. *opp. eloquenti.* Brut. 23. Inv. I. 3. * *vanus, inanis.* Att. X. 18. Hortensiana omni fuere *infantia.*

INFANTIA. *opp. eloquentiae.* Or. III. 51. Att. IV. 6.

INFELIX. Rab. Perd. 4. *infelix* arbor. *vid. Arbor.* * *perniciosus.* Phil. II. 26. si quis sit reip. *infelix.*

INFERCIO. Or. 69. *infercicus* verba, quasi rimas expleat.

INFERIOR. Att. II. 24. ex *inferiori* loco dicere, *de actore causae forensis, respectu Praetoris.* * Font. 11. supplices *inferioresque.*

INFERRE. Caecin. 5. inferre se, *de eo, qui se sponte, nemine postulante, offert in negotiis alterius gerendis, voluntarius amicus, ut paullo post dicit. Alii male corrigunt* ingerere, *vel* inserere: *ut bene judicat Hemsterhusius V. Cel. ad Lucian. I. p.* 850. Sull. 19. quibus regionibus se *inferebat.* Balb. 10. se in periculum capitis *inferre.* * Or. II. 53. misericordiam *inferre, de oratore, cum incipit movere misericordiam.* * Manil. 22. *inferre* alicui causam belli.

INFESTUS. Att. IX. 16. XVI. 1. *infestum* habere mare.

INFICIO. *imbuo, erudio.* Fin. III. 2. *infici* iis artibus. Att. I. 13. vereor, ne hoc, quod *infectum est*, serpat longius. *Sive hoc* infectum *de macula capias, sive cum Gronovio interpreteris,* peste, tabe contactum, *improprie dicitur. Nam macula* inficit, *non* inficitur; *nec quod tabe infectum est, sed tabes, pestis serpit.*

INFINITE. Or. 36. paene *infinite.* in perorando. i. e. non per intervalla, sed continenter et per totam perorationem.

INFINITIO. Fin. I. 6.

INFINITUS. Or. I. 31. *infinitae* rei quaestio: *h. e. sejunctae a circumstantiis personarum et temporum, quae uno verbo* causa *dicitur.* v. Or. II. 15. * infinitum *dicitur etiam, quod nullos temporis locorumque terminos certos habet: ut* Verr. III. 91. et illud *infinitum* Antonii *imperium* senserat Sicilia. *v. Ind. Hist. in M. Antonius Creticus. Sic, quamquam paullo aliter*, Agr. II. 13. infinita *potestas. add. Gronov. ad Liv. III. 9.* * *Compar.* infinitior *est* Top. 8.

INFIRMATIO. Agr. II. 4. *infirmatio* rerum judicatarum.

INFIRME. ad Div. XV. 1. *infirme* animatus.

INFIRMITAS. Rosc. A. 4. *infirmitas* animi, *de timore.* ad Div.

INFUSCARE. *corrumpere.* Brut. 47. quos non barbaria domestica *infuscaverat*, recte loquebantur.

INGENIUM. Fin. V. 13. *quid significet?* * Rosc. A. 22. nec *ingenio* accusatoris res judicatur: h. e. *non ex oratione ejus, qua crimen auxit, et omnibus coloribus veri infecit.*

INGENUITAS. *est eorum, qui liberis parentibus nati sunt, quorumque nemo justam servitutem servivit.* Verr. I. 58. *ingenuitatis* signum. *v. Bulla.*

INGRATE. Dejot. 11.

INGRAVESCERE. *debilitari.* Cato 11. corpora defatigatione et exercitatione *ingravescunt.* * *augeri.* ad Div. IV. 4. studium hoc *(sc. philosophiae) ingravescit.*

INGREDI. *aggredi, incipere.* Senect. 14. illum lux, aliquid describere *ingressum*, oppressit. Acad. IV. 6. quod nos facere *ingredimur.* cf. Top. init. *add. Burman. ad Virgil. G. II.* 175.

INGURGITARE. Pison. 18. *ingurgitare* se in flagitia.

INHAERERE. Div. II. 46. lingua *inhaeret*, ut loqui non possit. * Fin. I. 20. virtutes quemadmodum semper voluptatibus *inhaerent*, *sc. ex mente Epicuri.*

INHALARE. Pis. 8. popinam *inhalare* alicui.

INHIBERE. *pro cohibere, impedire.* Verr. V. 63. *de remigibus quid sit?* v. Attic. XIII. 21. *ex quo loco docet Pearcius*, Or. I. 33. *extr. pro* inhibuerunt *esse legendum* sustinuerunt. *De re ipsa v. Gronov. Obs. IV.* 26. * *adhibere, uti.* Phil. XIII. 18. eadem *inhiberet* supplicia nobis. *Sic dixit etiam Plaut. Bacchid. III. 3.; saepe Livius, vid. Gron. ad eum III.* 59. *XXXVI.* 23.

INHIBITIO remigum. *quid sit?* ad Att. XIII. 21.

INHONORATI. Tusc. III. 24. *nullis honoribus usi.*

INHUMANITAS. Or. I. 22. *est negantis, quae rogatur, cum facere possit.* Mur. 4. *dicitur de eo, qui defensionem rei deponit, opp. officiosus.* Cato 3. *de eo, qui res humanas aequo animo non fert.* Mur. 36. *est ejus, qui facit abhorrentia a vitae humanae cultu et elegantia, -- jungitur enim* sordibus. Verr. V. 44. *opponitur mansuetudini, etc.* * *de eo, qui consuetudines vitae communis non servat.* Phil. II. 4. in quo te convinco *inhumanitatis.*

INHUMANE. Off. III. 6. *inhumane* facere, contraque legem naturae.

INHUMANUS. Off. III. 11. *inhumanum* est, usu urbis prohibere peregrinos. Lael. 14. non *inhumana* est virtus, *sc. quia populis universis consulit.* * *rusticus.* Off. I. 36. agrestis et *inhumana* negligentia. * *sordidus, qui utilitatem honesto praefert.* Lael. 13. * *stupidus, indoctus.* Or. 51. aures *inhumanae.* Sen. p. R. 6. *inhumanum* negotium. * *saevus.* Verr. III. 2. * Verr. I. 42. testamentum *inhumanum.* * *inurbanus.* Quint. 3. neque *inhumanus* praeco est existimatus. * Off. I. 40. *inhumanus dicitur, qui in convivio meditatur attentius, quod alienum est ab homine, in convivio non hilarem esse, loqui, etc.*

INIBI. Phil. XIV. 2. *inibi* sum: i. e. *hoc ipsum cogito*, etc. *v. Ferrar. ad h. l.*

INJICERE. *mentionem facere, dicere, edere.* Att. XVI. 5. Bruto cum saepe *injecissem*, de ὁμονοίᾳ, non perinde atque ego putaram, arripere visus est. cf. Quint. 21. Dom. 6. imperitis *injecerat* nomen meum. * Nat. D. I. 20. in quam se animus *injiciens* ac intendens etc. *Hinc defendi potest lectio* Tusc. IV. 6. in quam *injecta* est inflammata libido: *ubi Davis. ed. sec. correxit* infecta. * ad Divers. VII. 16. nunc in hibernis *injectus* esse videris, itaque te commovere non curas. *Simile est* Dom. 24. *extr.* se in medios hostes *injecisse*, *pro conjecisse.* * Verr. V. 9. nisi existimatis, hominem sine aliqua causa *injectum* esse ad tam incredibile cri-

principium philosophiae esse inscientiam, prudenterque Academicos a rebus incertis assensionem cohibuisse. *Hujus loci quot sint explicationes atque emendationes, difficile est enumerare. Olivetus, novem doctorum hominum sententiis commemoratis, ipse ita verba, de quorum sensu quaeritur, interpretatur: que la philosophie doit porter sur des principes evidemment connus; approbante Buherio. vid. Entretiens de Ciceron sur la nature des Dieux T. I. p. 341. 437. Sed non erat, quare sic se verum verborum sensum vidisse existimaret. Nam si quis Academicae disciplinae rationem consideret, quae nihil certi esse ac percepti contendit, et hanc interpretationem cum sequentibus comparet, facile intelligat profecto, longe aliam his verbis vim esse subjiciendam. Vidit hoc vir doctissimus, qui in Miscell. Observatt. Vol. III. T. II. p. 154. quamquam interpretationem Oliveti viderat, tamen novam sententiam proposuit. Socrates, ait, a quo Academici profecti sunt, in cujus auctoritate certe libenter delitescebant, is igitur dicere solebat, se unum hoc scire, quod nihil sciat. Ideoque inter Academicos receptum esse potuit (cur non potius, fuit?) hoc placitum:* ἀρχὴν τῆς φιλοσοφίας εἶναι τὴν τῆς ἀγνοίας γνῶσιν. *Haec omnia recte. Quid ergo? Censeo legendum:* inscientiae scientiam. *Qua sensum, non male, sed emendatione nil opus. Abbas Morellius in Elémens de la Critique p.* 68. *corrigit* solertiam. *male. Alius vir doctus eodem loco commemorat conjecturam docti hominis, nescio cujus, e Bernardi Novis Reip. Litter. qui legebat:* Principium philosophiae esse Scepsin: *sed sibi, etsi se nondum expediat, tamen placere maxime ostendit Baelii conjecturam, qui reponi volebat:* principium philosophiae non esse scientiam. *Viderunt viri doctissimi veram loci sententiam, sed praeter rem medicas ei admoverunt manus. Scilicet* inscientiae *verbum duplicem vim habet apud Ciceronem: vulgarem alteram, quae neminem fugit; alteram vero remotam ab usu plebis, eamque in nullo Lexico, quod sciam, commemoratam. Ea est* Acad. I. 12. Si quid ita erat comprehensum, ut convelli ratione non posset, *scientiam*: sin aliter, *inscientiam* nominabat Zeno: ex qua existeret opinio, quae esset imbecilla et cum falso incognitoque communis. *Hanc inscientiam defendebant Academici, qui nihil statuebant esse perceptum, h. e. ita comprehensum, ut convelli ratione non posset*, Acad. I. 6. *Itaque hanc summam legem et principium totius philosophiae putabant, nihil certo sciri, nihil percipi posse: contra quos coorti Stoici scientiam menti humanae et perceptionem comprehensionemque afferebant. Quare cum Cicero, id quod inter omnes constat, Academicam rationem sequeretur, vel illam philosophorum de natura Deorum dissensionem confirmare* inscientiam Academicam *existimabat, et Academicos propterea prudenter, cum omnia incerta sint, assensionem ubique cohibendam putare. Haec ex prolusione a.* 1737. *edita, qua varios locos in libris de Nat. D. emendavimus et illustravimus.*

INSCRIBERE. *tribuere.* Tusc. V. 26. *inscribere* sibi nomen philosophi.

INSECTARI. *instare, urgere.* Font. 1. *insector* ultro, atque insto accusatori; *insector*, inquam, et flagito testes. *Sic et* Planc. 19.

INSEPULTUS. *non sepultus:* Phil. I. 2. qui illam *insepultam* sepulturam effecerant: h. e. *qui Caesarem sepelierant, qui sepeliendus non erat, ut, opinione hominum, et jure, idem sit, ac si sepultus non esset. Contra pro* sepultus *est* Phil. XIV. 12. vestra virtus nec oblivione eorum, qui nunc sunt, nec reticentia posterorum *insepulta* esse

Cic. Clav.

INSTIMULATOR seditionum, Dom. 5.

INSTITUERE. Mur. 9. *instituere* actionem, *idem est, quod* informare, *de quo supra.* cf. Phil. IX. 5. * *constituere, inducere. ibid.* 28. miseram conditionem *instituet* periculis hominum.

INSTITUTIO. Tuscul. I. 25. progressiones *institutiones*que stellarum. *Hanc vocem nullum idoneum sensum habere, viderunt viri docti. Quidam legunt* institiones, *quod receptum est in Davisianam secundam. Id habet commodum interpretationem. Nam planetae, de quibus sermo, interdum* insistere, *h. e. stare, videntur: unde* stationes planetarum *dicuntur, et ipsi planetae* stationales, *ap. Plin. II.* 15. 16. *Buherius autem legendum censet* insecutiones, *et pro* progressiones, praegressiones, *nixus loco* Nat. D. II. 20. tum antecedunt, tum subsequuntur. *Sed ibi haec verba referuntur ad solem, quem planetae modo antecedunt, modo sequuntur: hic autem de eorum cursu simpliciter et per se loquitur Cicero. Ibidem autem hae stellae dicuntur interdum ad quoddam tempus* insistere. * N. D. II. 13. in omni *institutione* rerum: h. e. *in omnibus rebus, quas natura instituit, fecit.* * Att. I. 17. conservare rationem *institutionem*que nostram. i. e. *consilium agendae rei ab initio susceptum, der erste Plan.*

INSTRUCTOR convivii, Sen. p. R. 6.

INSTRUCTUS. Or. 5. *instructa* oratio, *est apte composita, structa, numerosa.*

INSTRUCTUS, *ûs.* Or. III. 6. eodem *instructu* et ornatu comitata oratio.

INSTRUERE. Off. II. 7. ita *se instruunt,* ut metuantur: i. e. *hoc agunt. pro* instruere *dicitur etiam hoc sensu* comparare se.

INSTRUMENTUM. * *materia, facultas.* Rabir. Post. 1. *instrumentum* bonitati quaerere. Catil. II. 5. *instrumenta* virtutis, *sunt bona naturalia, quibus ad virtutem facilius pervenitur.* ad Brut. 15. *instrumenta* regia, *sunt honores, imperia, quibus abutuntur homines ad dominationem parandam.*

INSULA. *de domo, a nulla parte aliis aedibus juncta, sive potius, de aedibus pluribus junctis unius domini, et ab omni parte liberis.* Coel. 7. *insulam* esse venalem. Off. III. 16. Claudius proscripsit *insulam.* cf. Fin. II. 26. *v. Graev. et Manut. ad Coel.* 7.

INSULSITAS. Att. V. 11. *insulsitatem* rei ferre. *ibid.* XIII. 29. *insulsitas* villae.

INTEGER. ad Div. V. 20. *coll.* Or. III. 4. res est in *integro*; *ita dicitur, ut* causa *integra*, ad Div. I. 5. * *inviolabilis vel inviolatus.* Rosc. A. 38. jus *integrum.* * ad Div. X. 8. ad societatem *integerrimorum* periculorum accedere. * Or. II. 45. *integrae* senteutiae: h. e. *nullo fuco corruptae.* * Div. I. 29. integri *opponuntur repletis jam cibo et potu: sic,* integra fames, ad Div. IX. 20.

INTELLIGENTIA. *notio.* Top. 5. *intelligentia* impressa. cf. Leg. I. 9. 10. * *captus.* Leg. I. 16. Orat. I. 58. Or. 33. *intelligentia* popularis, *opponitur subtiliori, quae ex arte petitur: hinc* intelligentia *simpliciter* Verr. IV. 21. *tribuitur ei, qui de re aliqua bene judicat, tanquam de tabulis, vasis caelatis, etc. eodem modo dicitur etiam.* [cf. de Inv. II. 53. \R.]

INTELLIGERE. Verr. IV. 14. 2. *cf. Burm. ad Sueton. de Grammat. c.* 10. * Inv. I. 39. *intelligitur* ex se; *de axiomatis, quae hodie vocantur.*

INTEMPERANS. Tusc. II. 17. est *intemperans* militaris in forti viro gloria.

INTENDERE. *de eo, quod quis instituit facere in quocunque genere.* Or. I. 20. 31. quod *intenderemus,* confirmare. *v. Intentio.* Quint. 29. quem, quomodo nunc in-

Att.

Att. VI. 1. *intercessisse* se pro iis magnam pecuniam. *ubi v. Manut.* cf. I. 16. Phil. II. 18. *Salmas. Mod. usur. p. 726. De Tribunis quid sit* intercedere, *notum est.*

INTERCESSIO. *sponsio in re pecuniaria.* Parad. 6. 2. *intercessiones* pecuniarum. * *opera ejus, qui se in aliqua re interponit, mediator fit.* Att. I. 4. mea *intercessio* et est, et fuit parata.

INTERCESSOR. *qui se interponit, mediator, ut hodie dicunt.* Rosc. A. 38. isto hortatore, auctore, *intercessore*, Legati ad Sullam non adierunt. * *sponsor.* ad Div. VII. 27. utinam semper Tribunus esses! *intercessorem* non quaereres. *Ludit in ambiguitate verbi, quod et sponsorem significat, et Tribunum intercedentem alicui rei, h. e. vetantem.*

INTERCLUDOR. dolore, quo minus etc. Att. VIII. 8. i. e. *impedior.*

INTERCOLUMNIUM. *spatium columnis interjectum.* Verr. I. 19. ad Q. Fr. III. 1. *adi Gothofred. ad Cod. Theod. l. 45. de operib. publ. (L. XV. tit. 1.)*

INTERDICERE. *verbum praetorium. vid. Interdictum.* Caecin. 8. 13. * *obiter dicere.* Herenn. II. 11.

INTERDICTUM. *decretum Praetoris, certis formulis conceptum, quo aliquid jubet vel vetat: inprimis in controversiis de possessionibus, cum eum, qui ex aliquo loco dejectus est, restitui jubet, donec res judicio plana facta sit. v. Justiniani Inst. IV. 10. et ibi Hotomann.* Caecin. 3. possessio per *interdictum* repetita. *ibid.* 14. hujus rei *interdictum* majoribus in mentem non venisse. *ibid.* 31. *interdictum* quotidianum. ad Div. VII. *penult. interdictis* defendere possessionem. Or. I. 10. *interdicto* tecum contenderent. * Dom. 26. *interdictum* sceleris. i. e. *scelestum, de lege, qua Ciceroni aqua et igni interdictum erat.* * Pis. 21. *interdicta* Deorum: *sunt prodigia, et similia, ut responsa sacerdotum. v. Not.*

INTERDUCTUS. *signum interpunctionis.* Or. 68. *interductus* librarii.

INTERFATIO. *interpellatio.* Sext. 37.

INTERFICERE. in Oecon. ap. Non. herbas arescere et *interfici.* *Sic et Virgil. G. IV. 330. dixit.*

INTERIMERE. *tollere.* Mur. 12. *interimere* sacra.

INTERIOR. *remotior, et paene ultimus.* Manil. 22. gentes *interiores, sc. Asiae, remotiores ab ora maritima, adeoque etiam Roma.* ad Q. Fr. III. 1. *interiore* epistola: h. e. *paene ultima: ad q. l. Manut. Et ratio, atque aliae formulae ostendunt,* interius *esse, quod a conspectu longe remotum est. Sic fere* Acad. IV. 2. interiora Luculli *sunt ea ejus bona, quae non omnibus nota sunt, nec in oculis omnium versantur, ut studia literarum: hinc* interiora *dicuntur* subtiliora. Nat. D. III. 16. *interiores* et reconditae literae. ad Div. VII. 33. *interiores* literae. conf. III. 10. Div. II. 16. haec in promtu sunt, *interiora* videamus. *cf. Intimus.* * ad Q. Fr. I. 1. *Octavius, qui Macedoniam regebat, dicitur Ciceronis, Asiae Praetoris,* vicinus interior. * *arctior, conjunctior.* Off. III. 17. *interior* societas. *ib.* I. 17. *interius* est, esse ejusdem civitatis. * *brevior.* N. D. II. 41. *cursu interiore* brevi convertitur orbe. Acad. IV. 20. cursu *interiore.* * *medius.* Or. III. 61. contentionis extremum, quod tamen *interius* est, quam acutissimus clamor, - - est item contra quiddam in remissione gravissimum.

INTERITIO aratorum facta nulla est, Verr. III. 54.

INTERMISSIO. Partit. Or. 6. *opponitur* circumscriptioni, i. e. *periodo, estque oratio per membra, non inter se nexa modo periodico.*

INTERIUS. Or. III. 49. *interius* insistere. *v. Insistere.*

INTERMORTUUS. Mil. 5. *intermortuae* conciones, *interpretan-*

saepe usus est hoc verbo Tacitus, ut A. XIV. 46. itemque Sallust. Catil. 18. *ubi Cortius et h. l. Ciceronis affert, sed male* interrogare *explicat quaerere de aliquo, et de judicio: pejus laudat locum Livii VIII.* 32. *ubi longe alia ratio.*

INTERROGATIO. *est actoris, cum testem, sive suum, sive adversarii interrogat: cujusmodi est oratio in Vatinium. vid. Argum. Orat. in Vat.* ad Div. I. 9. tota vero *interrogatio* mea nihil habuit, nisi reprehensionem tribunatus ejus. *Ex interrogatione hac Vatinii intelligitur, etiam objecta esse testibus interrogando, quibus fides eorum infirmari posset. conf. de hoc genere Casaub. ad Sueton. Aug. c.* 83. *Gruter. ad Tacit. A. VI.* 47. * Acad. I. 2. nihil apta *interrogatione* concludunt, *de dialecticis, ubi vel est argumentatio per interrogationem, vel vitium scripturae.*

INTERSPIRATIO. Or. III. 51. *interspirationes* aequales, *sunt aequales partes periodorum, atque adeo periodi, quae uno spiritu pronunciantur, ut adeo aequalibus intervallis respiretur.* cf. c. 44.

INTERSUM. Acad. IV. 26. quod *ab eo* nihil *intersit. ibid.* 9. negant, ea quicquam *interesse a* falsis, i. e. *differre.* * Rosc. Am. 14. *in* convivio *interfuit.*

INTERTRIMENTUM. Verr. I. 50. *est damnum, quod ad duos pertinet, ut detrimentum ad unum. Ascon.*

INTERVALLUM. Or. III. 46. sine *intervallis* loquacitas: h. e. *sine interpunctis et interspirationibus.*

INTERVENTOR. *interpellator.* Fat. 1. vacuus ab *interventoribus* dies.

INTERVERTERE. *avertere, intercipere.* Dom. 43. *interversa* aedilitas. Verr. IV. 30. *interversum* donum.

INTERVISERE. *inviserc.* ad Div. VII. 1.

INTIME. Qu. Fr. I. 2. *intime* commendavi: i. e. *accuratissime. Sic* interior custodia *Liv. XXIII.* 19.

INTIMUS. *accuratissimus, subtilissimus.* Or. I. 21. disputatio *intima.* Cluent. 21. artificium *intimum.* * Dom. 34. non quo mihi P. Scipionis vis *intima*, privati hominis, displiceret. *Dixit etiam Tacitus A. XV.* 2. *extr.* vires *intimae*: i. e. *summae, omnes.*

INTOLERANTIA. *passive.* Cluent. 40. *jungitur* cum superbia. Agr. II. 13. *active:* intolerantia regum.

INTORQUERE. Tusc. IV. 36. alternis versibus *intorquentur* inter fratres contumeliae.

INTRACTATUS. *indomitus.* Lael. 19. *intractatus* equus.

INTRARE. Flacc. 10. *intrabo* etiam magis, *sc. in caussam, accuratius agam.*

INTRUDERE se, Caecin. 5. *idem est, quod* inferre se, *de quo supra.*

INTUERI. *sequi, imitari.* Sext. 45. quod *intueri* debeant. Or. II. 21. *intueri* aliquem. * *imperterriti animi signum, intueri id, quod periculum minatur.* Sext. 9. tempestatem *intueri. v. Interpr. ad illud Horatii:* qui rectis oculis monstra natantia vidit.

INTUS. Verr. I. 20. *intus* canere; *de citharoedo Aspendio, est sinistra manu tractare fides. v. Canere.* Agr. II. 26. *proverbialiter est, suis commodis studere.*

INVADERE. *cum praepos.* in. Off. II. 21. hoc malum *in* remp. *invasit. cum dat.* ad Div. XVI. 10. furor *invaserat* improbis. *ubi v. Victorius.*

INVALITUDO. Att. VII. 2.

INVEHERE. Tusc. IV. 17. quemcunque casum fortuna *invexit.* * Phil. III. 13. cum ille in me *invehens, ab* invehi. *Sic et est* N. D. I. 28.

INVENIRE. *parare.* Manil. 14. unde tam incredibilem cursum *inventum* putatis. Vatin. 9. *inventis* auspiciis, i. e. inductis.

dem se obtulerint: ad Div. I. 1. Or. 52.

IRREPERE. *insinuare se artibus alicui.* Or. 28. *irrepere* in sensus hominum. Har. R. 25. in opinionem gratiae *irrepere.* * *de heredipetis.* Off. III. 19. ut possit nomen ejus in testamentum *irrepere.*

IRRETIRE. Tusc. V. 21. iis erratis se *irretierat*, ut etc. Vatin. 1. loquacitatem interrogationibus *irretitam* retardare. Har. R. 4. *irretitus* est odio honorum.

IRRIDERE. ad Div. XI. 26. qui etiam *in* philosophum *irriseris.*

IRROGARE. *est populum lege rogare, ut aliquid jubeat, quod ad alterius incommodum pertinet.* Dom. 22. multam *irrogare.* *vid. Multa.* Sext. 30. *irrogare* privilegium. *v. Privilegium. Hinc*

IRROGATIO. Rabir. Perd. 3. *irrogatio* multae.

IRRUMPERE. Lig. 5. *irrumpes in* fletum nostrum; h. e. *impedies, interpellabis.*

IS. *reciproce.* Or. I. 54. se se meruisse, ut - - decoraretur, et *ei* victus publice praeberetur. * *dat. eo, pro* ei. Verr. IV. 4. quod *eo* loco praeerat. *Nisi* praeerat *absolute accipere, et* in eo loco *intelligere malis.*

ISTIC. Fin. V. 26. *istic* sum: i. e. *hoc ago, cogito facere.*

ITA. *in confirmando, et jurando.* Catil. IV. 6. *ita* mihi salva rep. perfrui liceat, *ut* ego etc. cf. Verr. V. 14. * *Elegans et varius porro est hujus particulae usus, ut, hac causa allata.* Verr. I. 46. *ita* intercessit, quod etc. ad Div. XIII. 56. is *ita* sibi persuadet; *sequente acc. cum inf. ubi aut redundat, aut pro* hoc *ponitur. Sic et est* Ep. 23. 25. VI. 2. Lig. 1. Sull. 7. h *ita* sunt, *redundat.* Verr. I. 46. *ita* me audite: i. e. *eo animo.* Mil. 10. *ita* profectus est: i. e. *eo tempore.*

ITAQUE. *post longiorem parenthesin, ut* Fin. I. 6. deinde homo acutus, cum - - attingere; *itaque, ubi plura v. ap. Davisium.*

ITER. Leg. I. 13. *iter* hujus sermonis vides. Att. IV. 2. *iter* amoris nostri et officii. ad Div. XI. 13. *itinera* multo majora fugiens, quam ego sequens. *Graevium addit:* fecit.

ITERARE. Att. XV. 13. tibi *itero* dicere. Tusc. II. 19. Att. XIV. 14. *itera dum* eadem ista mihi. *ubi vid. Gronov.*

ITERATUS. Or. II. 30. ager non semel aratus, sed novatus et *iteratus. vid. Salmas. ad Solin. p.* 509. *ff.*

JUBEO. *de populo proprie dicitur, cum legem accipit.* ad Brut. 4. Senatus censuit, populus R. *jussit.* * *de Praetore jus dicente, cum decernit, et quidem, ut Hotomanno placet, cum ita decernit, ut recusare liceat, cum contra decernere dicatur, ubi non licet, recusare.* Quint. 8. quin ita satisdare *juberetur. ibid. jubet* P. Quintum sponsionem facere: recusabant, qui aderant tum Quintio. *Hotomanni sententiam ille ipse locus refellit; nam statim subjicit Cicero:* Dolabella aut satisdare aut sponsionem *jubet* facere, et recusantes nostros advocatos acerrime submoveri. * *an* jubere *casum accusativum vel dativum regat apud aureae aetatis scriptores, disputatur. v. Lexic. Fabr. et adde Interpretes ad Caes. B. C. III.* 98. *Burm. ad Ovid. Met. VIII.* 752. *Gronov. Duker. et Drakenborch. ad Liv. XXVII.* 24. *In loco Ciceronis* Att. IX. 13. *init.* quamquam hae *mihi* literae Dolabellae *jubent*, ad pristinas cogitationes reverti, *Corradus intelligebat* scriptae, *ut ad* literas *referatur. Malim*, mihi *pleonastice additum dicere, ut in illo:* vide *mihi* hominem, *et similibus: quae ratio etiam in nostra lingua obtinet, in familiari in primis sermone. Sed cum infinitivo activo poni, intellecto post* jubeo *accusativo personae, patet e loco supra allato e Quintiana. add. Burm. ad Virgil. Aen. II.* 3.

judicia restituta sunt. Quint. 28. Verr. III. 28. *judicium* pati, *ita dicitur, ut accipere judicium. v. Accipere.* Verr. I. 53. *judicium* habere, *de reo: sed* Verr. II. 29. *de petitore et reo dicitur.* Leg. II. 17. *judicia* perrumpere. *v. Perrumpere.* Sen. p. R. 8. *tollere* judicia, *de Clodio, qui corruperat.* Arch. 11. *judicium* exercere, *de eo, qui praeest judicio.* ad Div. V. 18. *judicium* potentiae alicujus condonare, h. e. *ita pronunciare, ut potenti alicui placet, contra jus.* Brut. 1. fecerat *judicium* dignitatis meae. Flacc. 37. cum non deducendo *judicium* feceris, plus falsam epistolam habituram ponderis. *Sed Graevius e Franc. 1. malebat:* indicium, *quod rectius puto.* Mur. 2. periculum *judicii* praestare, *dicuntur ii, qui in eo, quod vendunt, evictionem praestant. vid. Auctoritas, n.* 21. 1. Verr. I. 53. etenim id *judicium* me uno defendente *vicit. Graevio non displicebat lectio Franciani:* in judicio*: sed recepta tenenda; genus enim hoc loquendi Ciceroni non inusitatum in aliis rebus. Sic* Caecin. 31. *vincere* sponsionem *est in Graeviana, quod probo.* *judicium *dicitur etiam pro judicibus.* Verr. II. 18. *judicium* sortiri: *quod a Graecis sumitum, qui dicunt κληροῦν δικαστήριον.*

JUGATIO. Cato 15. capitum *jugatio* in vitibus. *Varro R. R. I.* 8. *Columella IV.* 17. *sq. Modus jugationis exprimitur a Pontedera ad init. L. III. Columellae, tab. I. f.* 12. *ed. Gesner.*

JUGATUS. Tusc. III. 18. omnes virtutes inter se nexae et *jugatae sunt. Proprie de vitibus dicitur. v. Jugatio.*

JUGIS. Div. II. 36. ne *juge auspicium* fiat, jubent jumenta disjungere. *Est* juge auspicium, *cum jumentum junctum stercus facit. Servius ad Virg. Aen. III.* 537. *Davies.*

JUGUM. Verr. III. 11. in singulis *jugis* arant. Jugum *est, quod juncti boves uno die exarare possunt. Varro R. R. I.* 10. *et ibi Intt.* *pur. Phil. XI. 2. *de Antonio et Dolabella:* hoc *jugum* impiorum nefarium: *ubi vid. Ferrar.*

JUMENTUM. *equus:* ad Div. XI. 13. eram sine equitibus, sine *jumentis.* Attic. XII. 32. *jumentis* Athenis nil opus, *vid. Cuper. ad Petron.* 117. *ubi Petronius ipse caballum interpretatur: sic est etiam ap. Sueton. Ner.* 5.

JUNCTUS. Or. III. 43. oratio *juncta: opponitur* hiulcae, *atque adeo oritur ex collocatione apta verborum.* Or. c. 36. verba *juncta opponuntur simplicibus.*

JURARE. Att. XII. 13. perpetuum morbum *jurare.* Rosc. C. 1. esse quemquam tanta audacia praeditum, ut quod injuratus in codicem referre noluit, (*sc. quia falsum erat*) id *jurare in litem* non dubitet: h. e. *id sibi deberi, jurejurando confirmet, litis obtinendae causa.* *jurare Jovem lapidem, ad Div. VII. 12. *est per fictile simulacrum Jovis in Capitolio, ut ostendit Rycquius de Capitolio c. 13. p. 229. De ipso ritu sic jurandi v. Gell. I. 21. et alios, quos Rycquius laudat l. c.*

JURIDICIALIS. Inv. I. 11. *Verbum hoc molestum esse dicit* Top. 24.

JURISCONSULTUS. Orat. I. 48. *extr. quid sit?*

JURISDICTIO. *quid fuerit, non convenit satis inter JCtos, de eaque multa parum accurate dicuntur. Est Ger. Noodtii libellus de Iurisdictione et Imperio, in quo multa parum vere et accurate dicta sunt, de quibus hic dicere non est necesse. Hic nobis sumemus tantum breviter demonstrandum,* jurisdictionem Ciceronis temporibus versatam esse in solis caussis privatis, iisque ita propriam fuisse, ut publicis quaestionem. *Nam* 1) *jurisdictio omnis posita est in* edicto *et* ex edicto decretis. *Usus illorum trium ver-*

faciendum, quid omittendum, intelligitur, tanquam leges, edicta Praetorum, consuetudo, etc. Verr. I. 41. *Hujus juris plura genera sunt. Apud Ciceronem haec observavi:*

1) Civile. *(v. Civilis.) sed aliter sumitur* jus civile Flacc. 32. quaero, sintne ista praemia censui censendo? habeant *jus civile*? *nempe ita, ut significet conditionem, qua gaudent praedia, quae in censum deferri possunt.*

2) Divinum *est* a) *naturale.* Sest. 42. tum domicilia conjuncta, quas urbes dicimus, invento et *divino* et humano jure, moenibus sepserunt. *antea dixerat* naturale *et civile.* Har. R. 16. jus Legatorum cum hominum praesidio munitum sit, tum etiam *divino* jure esse vallatum. b) *pontificium.* Har. R. 7. *extr.* domum publico omni praecipuo, et humano et *divino* jure munitam. *Liberata erat Ciceronis domus a Pontificibus, adeoque divino jure, deinde a populo, lege, (c. 6.) adeoque humano jure. Sed utrumque hoc jus publicum est.*

3) Gentium *est naturale.* Off. III. 5. neque hoc solum natura, id est *jure gentium*, sed etiam legibus populorum, quibus in singulis civitatibus resp. continetur. cf. *ibid.* c. 17. *Rab. Post. 15. cum omnia bella *jure gentium* conquiescant. *v. Not.*

4) Humanum, *cum opponitur* divino, *est modo positivum, quod vacant, omne, cum publicum, tum privatum; modo ea pars tantum, quae in rebus profanis versatur. v. Divinus.*

5) Pontificium. Dom. 13. *est de rebus sacris, in quibus Pontifices cognitionem habent. vid. Guther. Jur. Pont. I. 2.*

6) Praediatorium. Balb. 20. *v. Praediatorius.*

7) Praetorium *dicit* a) *edicta Praetorum.* Off. I. 10. quae quidem pleraque *jure praetorio* liberantur, nonnulla legibus. Verr. I. 44. posteaquam *jus praetorium* constitutum est, semper hoc jure usi sumus. b) *totam jurisdictionem praetoriam.* Verr. II. 12. ejusdem modi totum *jus praetorium* fuit per triennium in Sicilia, Verre Praetore. Phil. II. 2. quam injuriam iste intercessoris beneficio obtinuit, non *jure praetorio.*

8) Privatum. *est* civile a) *stricte sic dictum, de quo v. Civilis.* in Caecil. 5. civibus cum sunt ereptae pecuniae, civili fere actione et *privato jure* repetuntur. b) *deinde conditio, quae ex jure civili illo oritur.* Har. R. 7. domus est *jure privato*, sc. *quam tenemus hereditate, auctoritate, mancipio, nexu.*

9) Publicum a) *opponitur* privato, *et cum sacrum s. Pontificum, tum profanum jus complectitur. v. Divinus.* Dom. 53. sed ut revertar ad *jus publicum* dedicandi. *unde* b) domus *jure publico, dicitur* Har. R. 7. *quia et a populo lege centuriata, et decreto Pontificum liberata erat.* c) *est vero etiam pro jure communi.* Div. I. 5. *quod ad omnes cives pertinet, adeoque etiam pro civili illo, quod alias privatum dicitur.* Dom. 13. nego, potuisse *jure publico*, legibus iis, quibus haec civitas utitur, etc. *ibid.* versor in medio *jure publico*. *ibid.* 49. nec de *jure* pontificio, sed de *publico* disputo. ad Div. IV. 14. si de *jure publico* armis disceptabitur. *v. Graev. ad pr. Dom.* 13. *Caecin.* 26. *sic est apud Sueton. Aug.* 10. *Tib.* 50.

10) Quiritium. Verr. II. 12. *est jus civile, quod proprium est iis civibus, qui jus civitatis habent jure optimo; de quo mox.*

11) Urbanum. Act. I. in Verr. 1. praedo juris *urbani*: *est civile privatum, ex quo jus dicit Praetor urbanus.*

*JUS *est etiam, quod legibus, edictis, consuetudini, h. e. superiori illi juri consentaneum est, quod nobis ex eo debetur, etc. Sic est in his:* jus dicere, Verr. I. 40. Quint. 26. etc. *jus* suum obtinere, Verr. I. 26. *jus* suum amit-

cuntur, *Plin. XXXV.* 12. *Graeci vocant πύελον.*

LABES. *ruina.* Div. I. 43. *labes agri* Privernatis. Dom. 1. *labes* ac flamma reip. Flacc. 10. *labes* innocentiae.

LABI. *de rebus interituris.* Or. III. 1. cetera nafci, occidere, fluere, *labi.* * *in deterius mutari.* Leg. II. 15. mores *lapfi* ad mollitiem. * *degredi.* Leg. I. 20. Div. II. 27. *labor* longius. * Acad. IV. 45. *labor* eo, ut affentiar. i. e. *inclinor.*

LABOR. Tufc. II. 15. *quid fit?* * Cluent. 53. *labor* legitimus, *eft ejus, qui accufatur ex legibus.*

LABORARE. Nat. D. II. 60. nullo in motu *laborat*; *de eo, cui facilis eft omnis motus.*

LABORATUS. *pro* elaboratus, Coel. 22.

LABORIOSUS. *de homine multis doloribus affecto.* Fin. II. 28. extr. * *multis laboribus obrutus et vexatus, mifer.* Coel. 1. [p. Mil. 2. R.]. Phil. XI. 4. *diftinguitur* laboriofus *et* mifer, *fed fecundum philofophos.*

LABRUM. ad Div. XIV. 20. *vas balneare, in quo fit lavatio.*

LACERARE. Quint. 15. *lacerare* reliquias vitae: h. e. *auctione vendere.*

LACERATUS. Verr. III. 70. *lacerata* pecunia, *cujus pars averfa eft.*

LACERNA. *veftis craffior, qua a frigore et pluviis fe in itineribus muniebant.* Phil. II. 30. *De hac vefte multis agit Ferrar. R. V. P. II. L. I. c.* 1. 6. *fq. Ruben. I.* 6. *Salmaf. ad Script. Hift. Aug. pluribus locis.*

LACERTI. *in oratione* vim *fignificant, quae a tenuitate et fubtilitate abeft, oratorum propria.* Brut. 16. quos, valetudo modo bona fit, tenuitas ipfa delectat: quamquam in Lyfia funt faepe etiam *lacerti*, fic, ut nihil fieri poffit valentius. * ad Div. IV. 7. *lacerti* et vires.

LACINIA. Or. III. 28. *lacinia* obtinere aliquid: h. e. *vix.*

LACUNA. *jactura largitione aut fraude facta.* Verr. II. 25. *lacunam* rei familiaris explere. Att. XII. 6. vide, ne qua *lacuna* fit in auro.

LACUNAR. Tufc. V. 21. *eft tectum templi, aut triclinii, magnifice caelatum aut pictum, fed e tabulis ligneis. v. Salmaf. ad Vopifc. Aurelian, 46. T. II. p.* 547. 548. *Dicitur a lacubus parvis, in ligneo tecto arte caelatis. vid. Servius ad Aen. I.* 726. *Laquear videtur idem dici, a marginibus lacuum eminentibus, et varie tructis, pro formarum varietate, quas lacus habent, modo rotundi, modo quadrati, modo rhombiformes f. fcutulati.* Lucem affert *Jofephi locus A. VIII.* 3. 2. *ubi tabulae tecti dicuntur fuiffe ἐξεσμέναι εἰς φατνώματα καὶ προσκόλλησιν χρυσοῦ. quae eft defcriptio lacunaris, f. tecti laqueati: in qua φατνώματα funt illi, quos dixi, lacus. De his tectis eft erudita nota Valefii ad Eufebii Vitam Conftant. M. III.* 32. *quam compilavit Harduinus ad Plinium, XXXV.* 11.

LACUS. Brut. 83. quafi de mufto ac *lacu* fervidam orationem fugientem. Lacus, *ut ex ipfo loco patet, eft dolium, in quod muftum mittitur, donec deferbuerit, et in teftas defundi poffit. Ap. Virgilium tamen Georg. II. init. eft vas torculari fuppofitum, in quod muftum defluit.* Vinum de dolio et lacu, *eft muftum, vinum recens; et* oratio de lacu *eft ea, quae novitates verborum confectatur.*

LAENA. Brut. 14. M. Popillius cum Conful effet, eodemque tempore facrificium publicum cum *laena* faceret, quod erat Flamen Carmentalis. Laena *eft duplex amictus, (quo purpureo utebantur Flamines) injectus fuper togam, fimilis chlamydi. v. Ferrar. R. V. P. I. L. I. c.* 13. *P. II. L. I. c.* 9. *Ruben. II.* 14.

LAE-

est, qui fraudationis causa *latuisse* dicat?

LATERNARIUS. *qui laternam praefert.* Pison. 9. *Graevius autem legit* lanternarius: *quem vide.*

LATINITAS. Att. XIV. 12. *est jus Latii, quod ex foedere cum Latinis ortum est, et est jure civitatis deterius, jure Italiae autem melius. Ex eo jure poterant Latini primo, in comitiis Rom. legum ferendarum causa, si vocati essent a magistratu Romano, suffragium ferre, deinde cives Rom. fieri, si in civitatibus suis magistratibus functi essent, atque ita civitate Rom. accepta honores Romae petere. v. Sigon. Ant. I. Lat. I. 4. et Spanh. Orb. Rom. L. I. c. 8. Hotomann. ad Orat. pro Rab. Perd.* 5.

LATIO. Dom. 20. in ipsa *latione*, sc. legis.

LATITARE. *in foro est idem, quod* latere. Quint. 23. ego experiri non potui? *latitavit*; procuratorem nullum reliquit. *conf.* c. 17. 19.

LATITUDO verborum, Or. II. 22. *est vasta et rustica pronunciatio, sine gratia.*

LATRARE. *de rabulis, malis oratoribus:* Or. III. 34. *latrare* ad clepsydram. Brut. 15. *latrant* jam quidam oratores, non loquuntur.

LATUS. *eris; in oratore sunt pulmones, nostro more loquendi: Nempe vires sic dicuntur eae, quarum defectus in latere sentitur, ut a currentibus, cantantibus, dicentibus, potantibus, Venerem exercentibus: in quibus generibus omnibus latera pro viribus dicuntur. De potantibus est* Phil. II. 25. Or. I. 60. nunquam *lateribus* aut clamore contenderent. Or. I. 25. *latera*, vires. *Sed hic Pearcius mallet, quod in MS. Joan. reperit, reponere:* laterum vires: *in* Catone *vero* c. 9. *pro* laterum etiam et virium, *legi* laterum etiam virium, *ut exemplar unum vetustum habet, et ipsi Graevio placet. Frustra. Cic. Clav. Nam paullo ante est etiam:* lateribus et lacertis. ad Div. IV. 7. lacerti et vires. *Sic jungitur etiam* Verr. IV. 30. quae vox? quae *latera*? quae *vires* hujus unius criminis querimoniam possint sustinere? *Sic et Ovidius junxit A. A. II.* 673. latus et vires *operamque adferte puellis.* *Vatin. 5. per tuum *latus* saucietur.

LATUS. *adj. ornatus, copiosus.* Orat. 27. *latae* disputationes; *ubi male Gulielmus* laetae. *Sic* ad Div. VI. 7. scribendi genus non modo liberum, sed etiam incitatum atque *latum*: *ubi tamen Graevius bene reposuit:* elatum. *Acad. IV. 12. pauca dicemus. Non, quo non *latus* locus sit, etc. * *ibid.* 20. rationes sequor *latiore* specie, non ad tenue elimatas: h. e. *populariores, minus subtiles.* * *in pronunciando idem est vitium, quod et* vastum *dicitur.* Orat. III. 12. *lata* Cottae. *Partit. 30. haec, quae primam contentionem habent ex arguendo et resistendo, *lata*, ut dixi, et confusa sunt: rationum et firmamentorum contentio adducit in angustum disputationem.

LAUDABILE. *cum praepos.* ab. Herenn. III, 4.

LAUDATIO. *genus testimonii publici, quod magistratibus provincialibus a civitatibus per Legatos Romae tribuitur, cum rei de repetundis facti sunt.* Font. 2. *item ab aliis, in aliis judiciis.* ad Div. I. 9. *In Verrinis harum laudationum creberrima mentio, et e* V. 25. *patet, numerum laudatorum legitimum denarium fuisse.*

LAUREATUS. Att. VIII. 10. lictores *laureati, dicuntur, qui fasces laureatos praeferunt Imperatori victori.*

LAUREOLA. *triumphus.* ad Div. II. 10. negotium, quod esset ad *laureolam* (*sc. parandam, merendam*) satis.

LAUS. *pro rebus laude dignis.* Mil. 30. praemia *laudis.* ad Div. II. 6. quarum *laudum* gloriam adamaris.

lenitudo. Sed Graevius legit rectius lenititudo: *de qua mox.*

LENOCINIUM. Nat. D. II. 58. lenocinia *corporum, sunt res, quibus corpus suaviter afficitur.*

LENOCINARI. *servire nimis, obsequi.* Caecil. 15. *de accusatore: tibi (adversario) lenocinabitur.*

LENTE. Or. II. 45. *lente* ferre: *nimis patienter. *subtiliter more philosophorum.* Parad. 13. haec cum *lentius* disputantur, videri possunt obscuriora.

LENTITUDO. *nimia lenitas et patientia.* Tuscul. IV. 19. ad Q. Fr. I. 1. *Dicitur fere in malam partem, quia est signum stuporis. v. Burm. ad Ovid. Trist. II.* 514. *Drakenb. ad Liv. XXII.* 14. *Graev. ad Verr. IV.* 61. *De verbo* lentus, *et ejus varia vi agit Voss. ad Catull. p.* 213. *sq.*

LENTUS. *stupidus.* Att. I. 18. ni hic est illo *lentius: de eo, qui non movebatur contumeliis.*

LESSUS. Leg. II. 23. *quid sit?*

LEVARE. *minuere.* Acad. IV. 22. *levatur* auctoritas.

LEVIS. Rosc. C. 5. cui *levissima* pecunia semper fuit: h. e. *non magni habita, contenta. *jactabundus.* ad Div. V. 1.

LEVITAS. Brut. 17. *levitas* in populari ratione. in Caecil. 3. *levitas* judiciorum: h. e. *injustitia.* Nat. D. III. 29. *levitates* comicae: i. e. *amatoriae, quarum exempla sunt in comoediis.* Fin. I. 18. amatoriae levitates. Tuscul. IV. 31. eadem *levitate* est cupiditas in appetendo, qua laetitia in fruendo. *Notent tirones,* levitatem *tribui omnibus vehementibus et inanibus cupiditatibus, et perturbationibus animi, propterea, quod in his nulla est constantia, nulla gravitas; unde etiam* leves *dicuntur, qui iis dediti sunt. Et quemadmodum* gravitas *dicitur de omni virtute, in qua est constantia et aequabilitas agendi: sic* levitas *de omni vitio, quod in vitio nulla fere est constantia. Haec observatio ad intelligendum plurimum proderit.*

LEVITER. Sull. 10. leviter dicere: h. e. *ut ante dixerat,* suppressa voce. *Male quidam corrigunt* leniter: *quod quidam Codices etiam Ovidio adscribunt in simili loco Heroid. III.* 80. *pro* leviter. *Sed ibi metrum repugnat et τὸ* leviter *vindicat. v. ibi Burmannum.*

LEX. *De hoc verbo dictum est sub initium Indicis legum. Hic adjecimus, quae ibi commemorata non sunt.* Rabir. Perd. 5. *leges censoriae.* Verr. I. 55. *lex censoria. vid. Ind. Legg. in Censoriae leges. ibid. lex* opere faciundo. *De hac forma loquendi v. Gron. Sest. I.* 6. *Est autem ipsa lex censoria, sive locatio operis faciundi a Censore proposita. Formulam hujusmodi legis attulit Hotomann. ad h. l.: eadem est apud Gruter. Thes. Inscript. T. I. p. CCVII.* Partit. 31. *lex* praedii, *est formula venditi praedii, ex qua judicatur, quid emtori tradatur, quibusque conditionibus: *hinc lex dicitur pro conditione.* Tusc. III. 16. *lex* vitae, *est conditio, qua nati sumus, ut alibi dicit.* Har. R. 7. *lege* optima. Agr. II. 11. si optima *lege* a populo essent creati. *De formula:* lege optima, *v. Conditio.* *Offic. III. 5. naturae ratio, quae *est lex divina et humana. Scilicet lex naturae est etiam lex divina, (v. Jus divinum,) leges humanae autem, quae ad societatis utilitatem pertinent, non differunt a lege naturae, sed ex ea sunt repetitae, et cum natura, consentiunt; quod nisi est, iniquae sunt et injustae.* *Verr. III. 7. *leges* edicere, *dicitur de Censoribus, cum locationum formulas proponunt. ibid.* 20. *legem* dicere *de eadem locatione dicitur, quatenus scilicet ea conditiones redemtoribus praescribuntur.* Agr. II. 19. *leges* dare provinciae, *dicitur de eo, qui habet summam potestatem constituendi jubendique, differtque ab illo, quod dicitur,* legem ferre. *Nam hoc est magistratus urbani, qui legem populo ju-*

aut largitione aut officiis inserviendi, quod est liberaliter educatorum proprium. Offic. I. 14. f. * *pro εὐήθεια, qua omnes aeque bonos, ac nos sumus, judicamus, facilitate.* ad Q. Fr. I. 1. §. 4. a quibus, rudis cum esses, videtur decipi posse *liberalitas* tua: nam ut quisque est optimus, ita difficillime alios improbos suspicatur.

LIBERARE. *a vectigalibus immune facere.* Agr. II. 21. *liberare* publica. *(publici agri vectigales sunt: liberati ergo fiunt privati.)* Verr. II. 31. *liberet* Byzantios. * Att. XVI. 6. Buthrotios cum Caesar *liberavisset, sc. ne agri eorum ex lege agraria dividerentur.* * Har. R. 8. *liberare* domum: *int. a religione.* * Off. I. 10. pleraque promissa jure praetorio *liberantur,* quaedam etiam legibus: *sc. ne ea servare cogare.* * *in libertatem vindicare.* Caecil. 17. *liberare* se a Venere. *v. Liberta.* * *emittere.* Tusc. I. 22. divinus animus *liberatus* a corpore. Nat. D. II. 3. pulli *liberati* cavea. * ad Div. III. 7. ad facultatem aedificandi *liberare* aliquem: *int. ab interdicto.* * *absolvi.* Mil. 18. *liberatur* non profectus esse: *innocens est in eo, quod dicitur profectus esse. Sed vid. Not.* * *de praedibus, opponitur τῷ* obligare. ad Div. V. 20. Volusii *liberandi* meum fuit consilium. * *in auspiciis est.* Leg. II. 8. templa *liberata* et effata habento. Liberata templa *sunt, quae liberum ab omni parte prospectum habent. Nam Augures, cum locum aliquem auspiciis consecrant, quod est* effari, *jus habent amovendi ea, quae liberum prospectum impediunt. v.* Offic. III. 16.

LIBERATIO. *opponitur damnationi.* * libidinosissimae *liberationes.* Pis. 36.

LIBERTA Veneris, Caecil. 17. *quae se a Venere liberavit: h. e. quae pecunia redemit onus a majoribus acceptum, sumtus certis Veneris sacris suppeditandi, quod qui sustinebant, servi Veneris, Venerii, dicebantur. vid. Graev. ad h. l.*

LIBERTAS. *fortitudo in sententiis dicendis, in agendis rebus, quae aliis displicent.* Planc. 38. tamenne tu *libertatem* requires meam? *ibid.* 39. *libertatem* dimittere. *vid. Liber.* * *potestas libera faciendi, quod velis, quod placet.* ad Div. I. 5. *libertas* in rep. capessenda. * Caecin. 12. imminuta *libertas, est injuria.* * *Tirones notent, cum libertas conditionem et statum significat, duplicem ejus vim esse. Nam primo, id, quod notissimum est, opponitur servituti, et est libertinorum atque ingenuorum: deinde, quando de civis Rom. libertate sermo est, eo uno verbo continentur omnia jura, quae cives Romani habent, suffragiorum ferendorum, honorum omnium petendorum, provocandi et quicquid jus civile universum et leges tribunitiae et consulares sanxerunt, pro populi commodis, tanquam Valeriae, Porcia, Publilia, Horatia, tabellariae, etc. Sic* pro Caecin. 33. cum Arretinae mulieris *libertatem* defenderem, etc. Decemviri sacramentum nostrum justum judicaverunt. *Hoc statim sic interpretatur:* ut omnes, qui in eadem causa sunt, *(qua scil. illa mulier,)* et lege agant, et suum jus persequantur, et omnes jure civili utantur, etc. *Ex quo intelligitur, in hoc loco* libertatem *poni pro* jure Quiritium. *Apud Livium in illis disputationibus de communicando cum plebe consulatu et similibus, Tribuni semper se pugnare dicunt pro* aequa libertate: *quod profecto nullam aliam vim habet, nisi hanc, ut omnes ordines iisdem commodis reip. eodem jure utantur. Et XLV.* 15. civitas *et* libertas eripi *dicitur eodem sensu. Nam qui civitatem amittit, non desinit liber esse, sed amittit jus Quiritium. conf. Noodt Observ. II. 21. et Sigon. Ant. J. C. R. I. 6.*

LIBERTINI. Orat. I. 9. Rosc. A. 7. Sext. 45. etc. *sunt homines e ser-*

quoque *innuit, esse jocum ex ambiguo, et alludi ad id, quod putabatur naturam Clodiae ligurrire.*) quod factum non est, ut sit factum, ferri ad populum -- potest? *Male vulgo in hoc loco interpretantur,* appetis. *Sic etiam in hoc* ad Div. XI. 21. cum quidam de collegis nostris agrariam curationem *ligurrirent*, disturbavi rem, totamque vobis reservavi; *Manutius interpretatur* appeterent. *Non absurde: sed plenus sensus hic est: Cum mentionem curationis agrariae in Senatu facerent, ut, quibus mandandu esset, decerneretur, (in qua potuit eorum quoque cupiditas aut spes intercedere et apparere) ego impedivi, quo minus de ea re ante quicquam decerneretur, quam vos redissetis.*

LIGURRITIO. *pars aegrotationis animi.* Tusc. IV. 11.

LIMARE. *proprie est lima superflua abradere, ut politior res fit: hinc est pro* detrahere. ad Div. III. 8. de liberalitate tua *limavit* aliquid posterior annus. Or. III. 9. tantum alteri affinxit, de altero *limavit*. * *de oratore, qui tenue et exile dicendi genus consectatur.* Opt. g. d. 3. se ad minuta genera causarum *limavit*; *et de philosopho, qui rem subtiliter, remoto omni ornatu oratorio, edisserit,* Off. II. 10. alia est illa, cum veritas ipsa *limatur* in disputatione, subtilius. * *acuere, elaborare, perficere.* Or. I. 25. neque haec ita dico, ut ars aliquid *limare* non possit. Brut. 67. acumen arte *limare*.

LIMATUS. *subtilis, tenuis.* Or. I. 34. *limatus* oratione atque subtilis. Fin. III. 12. *limata* tenuitas. * *politus, elegans, accuratus.* Brut. 24. qui genus *limatius* dicendi consectantur. ad Div. VII. 33. *limatulum* judicium. Nat. D. II. 29. urbanitate nostrorum hominum *limatus*.

LINEA. *de perpendiculo.* Fin. I. 6. solida corpora ferri suo deorsum pondere ad *lineam*.

LINEAMENTUM. *delineatio operis, adumbratio.* Brut. 87. intelliges nihil Catonis *lineamentis*, nisi eorum pigmentorum, quae inventa nondum erant, florem et colorem defuisse. Lineamenta Catonis *sunt ejus libri, qui res nudas, sine ornatu tradebant, sed recte tamen subtiliterque, adeoque similes vel picturae lineari, qualis olim fuit, vel delineationi pictoris, ex qua, qualis pictura futura sit, intelligi potest, et quae est fundamentum bonae picturae.* * *Paullo aliter est hoc verbum* Or. 55. quasi quandam palaestram et extrema *lineamenta* orationi attulit. *Id quale sit, docebit locus hic Plinii XXXV. 10. quem tironum causa adscripsimus:* Parrhasius primus Symmetriam picturae dedit, primus argutias vultus, elegantiam capilli, venustatem oris, confessione artificum *in lineis extremis* palmam adeptus. Haec est in pictura summa subtilitas. Corpora enim pingere, et media rerum, est quidem magni operis, sed in quo multi gloriam tulerint: extrema corporum facere, et desinentis picturae modum includere, rarum in successu artis invenitur, etc. *Igitur* extrema orationis lineamenta *sunt perfectio et venustas summa orationis.*

LINGUA. Or. III. 30. *linguam* procudere, *est exercere dictionem declamando.*

LINERE. ad Q. Fr. II. 11. Lucretii poëmata *lita* sunt multis luminibus ingenii.

LINTER. Brut. 60. loqui ex *lintre*: i. e. *obscure, ut intelligi non possis.*

LINTRICULUS. Att. X. 10. ego vero *lintriculo*, si navis non erit, eripiam me, etc.

LIQUEFACIO. Tuscul. V. 6. quos nullae futiles laetitiae languidis *liquefaciunt* voluptatibus.

LIQUESCERE. Tusc. II. 22. *liquescere* mollitia.

LIQUIDO. *cum fiducia quadam, certo, sine haesitatione ac dubitatione.* Verr. III. 59. *liquido* ne-

melius, quam quod non *literatum* est. * *intelligens linguae alicujus, ut bene loqui ac scribere possit.* Offic. I. 37. eos exquisito judicio uti putares literarum: quamquam erant *literati*: sed et alii: hi autem optime lingua latina uti putabantur. *Sic in* Brut. 28. literate loqui. *v. Literate. Male illum locum interpretatus est Graevius.*

LITO. *parento, hostiis placo.* Flacc. 38. *litemus* Lentulo. * *litare dicuntur, qui in hostiis bona exta inveniunt.* Div. II. 15. proxima hostia *litatur* saepe pulcherrime. *cf.* c. 16. *v. Gronov. ad Liv. VIII. 9. sed maxime Schwarz. ad Plin. Pan. p. 226.*

LITURA. Verr. I. 36. nomen in *litura* fecit. *ib.* II. 42. nomen est in *litura*, h. e. *ubi illud nomen est, aliud ante fuit, quod deletum esse apparet.*

LITUS. Top. 7. solebat Aquillius - - cum de *litoribus* ageretur, - - quid esset *litus* ita definire: qua fluctus eluderet. *Atqui Celsus in Digest. de Verb. Signif. 96. litus est, quo maximus fluctus a mari pervenit: idque M. Tullius, cum arbiter esset, primus constituit. Videndum, utrum in hoc Celsi loco* Aquillius *corrigendum sit, quod res postulat, an Celsus locum Ciceronis non accurate vel inspexerit, vel tenuerit, et memoriter laudans aberraverit.*

LITUUS. Div. I. 17. *unde dicatur lituus Augurum?* Att. XI. 12. *lituum* profectionis meae fuisse: h. e. *auctorem: nam lituo aeque ac tuba in bello signum datur.*

LOCARE. *usum alicujus rei aut fructum alteri certa mercede concedere.* Caecin. 6. *locare* fundum. Rosc. Com. 10. *locare* se *dicitur, qui operam suam certa mercede alteri pollicetur.* * *consistere.* Offic. III. 17. prudentia est *locata* in delectu honorum. * *locant etiam, qui redemtori aliquid addicunt. v. Redemtor.* Verr. I. 54. 56. Att. XV. 17. *hinc etiam* locatio *sic dicitur, v. c.* Att. IV. 3. * Att. VI. 1. civitas in ejus fide *locata.*

LOCUPLES. *de testibus, cognitoribus, etc. dicitur.* Part. 33. Flacc. 17. etc. *Passeratius ad Quint.* 11. locupletem *dici putat a loco, quem quis honestum obtinet in civitate: sic* cognitoris *ejus, qui se aliquem nosse profitetur, epitheton est* honestus. *Sed vero similior est eorum sententia, qui a* loco, *pro* agro, fundo *dictum putant.* * Herenn. II. 33. 47. *copiae locupletes.*

LOCUS. *caput philosophiae, aut cujuscunque artis, materia.* Div. II. 1. perpurgatus est *locus* de finibus bon. et mal. a nobis quinque libris. *ibid.* quintus eum *locum* complexus est. *Simile est* Att. I. 16. *locus* ille a me est inductus. i. e. *de eo argumento late dicere coepi.* * *sunt etiam* loci rhetorum, *qui sunt fontes argumentorum.* Or. I. 31. in Topicis *passim: item in arte memoriae.* Or. II. 87. * loci *autem* communes *sunt, cum de re universa tractatur, cum oratio revocatur ad genus.* Or. III. 27. *v. Communis.* * *status, in re gladiatoria et militari, ut gradus.* Catil. II. 1. *loco* ille motus est, cum ex urbe est depulsus. * *dignitas.* ad Div. XIV. 18. isto *loco* femina. *cf.* Verr. I. 48. * *ordo, classis in civitate.* Quint. 13. *locus*, quem honestissime obtinuit. *v. Passeratius ad h. l.* * *fundus.* Agrar. III. 2. *ita interpretatur Turnebus, quem vide.* * *res.* in Caecil. 15. cui *loco* consulite ac providete. * *genus, pars.* Offic. I. 6. *loci*, in quos honesti naturam divisimus. *ibid.* 15. alter *locus* cautionis. Catil. IV. 10. est uno *loco* melior conditio externae victoriae quam domesticae. * *locum relinquere et dare, non eodem modo dicitur.* Verr. V. 50. fortunae alicujus veniam et *locum dare, est ignoscere, concedere.* Cluent. 42. *locum* defensioni non *relinquere, est de judice, qui pecunia corruptus inutilem defensionem reddit.* ad Div. I. 1. *locum* non *relinquit* pre-

Marium *lumen* esse. Sen. p. R. 4. hoc *lumen* consulatus sui fore putavit. Fin. II. 22. hoc vestrum *lumen* est. Acad. IV. 33. sed illa duo *lumina vestra*, quae maxime caussam continent. Nat. D. I. 28. Naevus Alcaeo *lumen* videbatur. **praesidium, tutela.* Sull. 11. Roma *lumen* gentium. **fenestrae, prospectus.* Dom. 44. obstruere *luminibus*; *unde et metaphorae, tamquam* Rabir. Post. 16. mentis *luminibus* officit altitudo fortunae et gloriae. Brut. 17. Catonis *luminibus* obstruxit haec posteriorum altius exaggerata oratio. * Brut. 75. videtur tamquam tabulas bene pictas collocare in *bono lumine.* **quomodo differat a* luce, *patere videtur e* Fin. III. 14. ut obscuratur et offunditur *luce* solis *lumen* lucernae: *de quo agit Burm. ad Virgil. Aen. II.* 682. *et Oudendorp. V. C. ad Sueton. Caes.* 31. *Sed id discrimen non servatur. v. in Lux.*

LUMINARE. Att. XV. 26. *est fenestra, ut* lumen.

LUMINOSUS. *insignis.* Or. 36. tum sunt maxime *luminosae* et quasi actuosae partes duae.

LUSTRATIO. Tusc. V. 27. silvestres cursus *lustrationes*que.

LUSTRUM. *tempus quinque annorum, sub cujus finem a Censoribus Census habetur, et postea publicae preces et sacrificia suovetaurilia fiunt, quod dicitur* lustrum condere. Or. I. 41. qui domini voluntate census sit, continuone, an, ubi *lustrum conditum sit*, liber sit. *ibid.* II. 66. is, qui te ex aerariis exemit, *lustrum condidit*, et taurum immolavit. *v. Liv. I.* 44. *et ibi Gronov.*

LUX. *pro lumine.* Coel. 28. *lux* longe alia est *solis* et *lychnorum*; *nam lychnorum proprie lumen est. v. in Lumen, et quos ibi laudavimus.* Nat. D. I. 5. sententiae *lucem* autoris desiderant. Ligar. 2. *lux* liberalitatis et sapientiae tuae mihi oboritur. Tusc. II. 26. benefacta in *luce* se collocari volunt. Sen. p. R. 3. *lucem* in republ. dispicere coepistis. Phil. X. 6. *lux* venisse quaedam et spes reipubl. videbatur. * Luce *dicitur pro interdiu:* Offic. III. 24. *alia exempla collegit Drakenb. ad Liv. XXXVIII.* 36.

LYCHNUCHUS. Q. Fr. III. 7. hanc scripsi ante lucem, ad *lychnuchum* ligneolum, qui mihi erat perjucundus, quod eum te, ajebant, cum esses Sami, curasse faciendum. *Lectionem hanc contra Smithum et Licetum defendit, et ipsum locum illustrat Spanhem. de Usu et Pr. num. T. I. p.* 170.

LYMPHATUS. Div. I. 16. Gr. νυμφόληπτος. *Ita dicebantur, qui nympham aquaticam viderunt, et aquam timebant; unde deinde de perterritis, et enthusiasmo aliquo furentibus, ut h. l. dicitur. v. Cuper. Obs. III.* 12. *Heinsius et Drakenb. ad Silium I.* 459.

M.

MACHAEROPHORUS. ad Q. Fr. II. 10. *qui sit, non satis certum puto.*

MACHINAE. *artes, doli.* Dom. 11. desinant iisdem *machinis* sperare me posse labefactari. *cf.* Nat. D. III. 29. * Petit. Cons. 2. amicam de *machinis* emit. *Salmas. ad Solin. pag.* 851. *interpretatur de catasta, in qua inclusi venales prostiterint servi, quod* οἴκημα κατάγειον *Plutarchus dicat, Livius interpretetur* machinam. *Sic etiam Casaub. ad Persii Sat. VI. p. m.* 514. *De his Martialis:* quos arcanae servant tabulata catastae. *De catasta multos laudat Broukhus. ad Tibull. II.* 6.

MACHINARI. *excogitare.* Or. III. 44. quod *machinati* sunt ad voluptatem. Nat. D. II. 51. quod perpetuitatis caussa *machinata* est natura.

MACHINATOR. *inventor rei malae.* Rosc. A. 45.

MACROCOLON. Att. XIII. 25. XVI. 3. *est membrana longior et major. vid. e Salmasio ad Vopisci Fir-*

nimis vili, Verr. III. 98. *male* vendere. **parce, tenuiter. ibid. male* percepti fructus. **in foro variis in formulis est.* Caecin. 28. *male* facere sponsionem, *est causa cadere, in qua sponsionem fecisti.* Quint. 14. *male* agere, *est actionem alicui intendere, quam obtinere non possis, ut formula eados, quemadmodum dicitur. v. Interp. ad h. l. sed c.* 16. 27. *est fraudare, decipere velle.*

MALITIA. Nat. D. III. 30. *quid sit?* **callida juris interpretatio, quae et calumnia dicitur.* Caecin. 1. *malitia* jam est usitatum. ad Div. IX. 7. calumniatus sum, indicabo *malitiam* meam. **sollertia et perspicacitas in dolis hominum videndis: nam qui ipsi dolos nectere possiat, ii etiam fraudes verentur, et ubi fiant, vident.* Att. XV. 26. nisi tua *malitia* affuisset. Fin. III. 11. quas Graeci *κακίας* appellant, vitia malo, quam *malitias* nominare.

MALITIOSUS. *callidus.* Off. I. 10. *malitiosa* juris interpretatio. Off. III. 18. mihi etiam verae hereditates non honestae videntur, si sint *malitiosis* officiorum blanditiis quaesitae, non veritate, sed simulatione.

MALITIOSE. *per calumniam.* Caecin. 7. novae litis genus tam *malitiose* intenderet.

MALLE. *cum* potius: Balb. 7. Att. XIII. 22.

MALLEOLUS. *in vitibus est palmes novus, eum parte ligni durioris ab utraque parte recisus, ut malleoli figuram habeat.* Cato 15. *add. Colum. III.* 6. 3. **In re militari sunt manipuli sparter, pice inducti, quibus sagitta inferta, (unde malleoli figura) ut projiciantur in hostilia munimenta, opera, tecta, etc. incendii excitandi causa. Pechkränze.* Catil. I. 13. Mil. 24. *v. Lips. Poliorc. V.* 5. *et quos praeter hunc laudat Drakenb. ad Liv. XXXVIII.* 6.

MALUM. *v. Orbiculatus.*

MANCEPS. *redemtor, conductor. Sic publicani dicuntur* mancipes, *quia publica vectigalia redimunt,* Dom. 10. *item alii redemtores decumarum,* in Caecil. 10. *porro redemtor aedificii alicujus aut operis publici;* Verr. I. 54. *item, qui praedam emit,* Dom. 18. *item is, qui et sector dicitur,* Rosc. A. 8. *manceps* hominis studiosissimi nobilitatis: h. e. *bonorum ejus. denique is, qui pecuniam emit, et eam alio loco ei, a quo accepit, aut eodem genere, qui in alio numorum solvendam curat,* ad Div. V. 20. erat enim nobis curata pecunia Valerii *mancipis* nomine: h. e. *Valerius redemerat pecuniam sine periculo nostro nobis, quo loco volebamus solvendam.*

MANCIPATUS. *venditus, mancipio datus, addictus.* Cato 11. si senectus sui juris est, si nemini *mancipata.*

MANCIPI. *est pro mancipii, ut dudum videre viri docti: itaque, quae de hac voce dicenda, ad mancipii vocem retulimus.*

MANCIPIUM. Top. 26. *mancipio* dare. cf. ad Att. XIII. 5. h. e. *ex lege venditionis jure mancipii, de quo mox.* *res mancipi *sunt, quae venduntur per aes et libram, praesentibus quinque testibus; quo ritu venditor obligatur ad evictionem praestandam; isque mos adhuc duravit Plinii maj. temporibus, ut patet ex H. N. XXXIII.* 3. *Locus disertissimus de tota re est ap. Plaut. Curcul. IV.* 2. 8. *sq. Sed Ciceroniana videamus.* Mur. 2. si in iis rebus repetendis, quae *mancipi* sunt, is judicii periculum praestare debet, qui se nexu obligavit. *Unde* jus mancipi s. mancipii, Har. R. 7. Flacc. 32. Caecin. 26. *quod est earum rerum, quae mancipio et nexu, h. e. ritu commemorato, nobis traditae sunt. Ceterum notandum est, Ciceronem, cum jungat plerumque* mancipium et nexum, *tamquam eandem vim habentia, tamen* Har. R. c. 7. *en di-*

machinae. Pif. 24. provincia ifta tibi *manupretium* fuit, non everfae per te, fed perditae civitatis. *v. Drakenb. ad Liv. XXXVI.* 7. *Ap. Plinium, ut XXXIII.* 11. *eft* manipretium.

MANUS. *labor manuum.* Verr. III. 11. *manu* quaerere, *de oratoribus.* * *probofcis elephanti.* Nat. D. II. 47. *manus* data elephantis. * ad Div. XI. 13. quae in *manibus* funt, *dicitur de praefenti rerum ftatu.* Sext. 32. res jam *manibus* tenetur: h. e. *paene confecta eft.* ad Div. I. 19. fic in *manibus* habebant, fic osculabantur. *ib.* VIII. 1. *manus* ad os apponere, *fignum filentii fervandi.* Flacc. 6. *porrigere* manum: *modus Graecorum fuffragii ferendi.* ad Div. VII. 5. *tollere* manus: *admirantis geftus.* Att. III. 15. vulneribus fuis *manus* afferre: h. e. *dolorem inftaurare, augere.* ad Div. X. 23. Vocontii *fub manu* ut effent: h. e. *parati, fi quid vellem, ad manum. De hac formula, quae non eandem ubique vim habet, v. Intt. ad Sueton. Aug.* 49. *inprimis Burmannum: quamquam in illo loco Suetonii, quem hic laudarunt Graevius et Cortius, aliam, atque hic, vim habet: et Gronovium ad Senec. Ep.* 94. * Topic. 4. mulier viro in *manum* convenit; *id fit per coëmtionem; de qua fupra.* * *ibid.* 9. aqua *manu* nocens. i. e. *propter ftructuram aedificii, per quam pluvialis aqua fit noxia vicino. v. Baëthius.*

MASTRUCATUS. Prov. Conful. 7. *maftrucati* latrunculi: *dicti a* maftruca, *qua montani Sardi utebantur. Viri docti ad h. l. laudarunt Turneb. Adverf. XX.* 9.

MASTRUCA. Fr. pro Scauro, veftis villofa; *quae e mufmonibus, genere arietum, f. mufmonum villofis pellibus fiebat, unde ibid.* pelliti *dicuntur maftrucati illi Sardi. v. J. G. Bergeri Eclogarium Corficum, Difs. II. p.* 38. *Aelian. H. An. XVI.* 34. *hieme calefeciffe, aeftate refrigeraffe tradit.*

MATELLIO, *matula:* Parad. V. 2. *matellionem* Corinthium cupidiffime tractare. *Sic ap. Plin, XXXIV.* 2. trullei; *et ap. Martial. IX.* 97. trulla Corinthia *pro matula, ut recte interpretatur Harduinus. Non ergo mirandum, fi in Digeftis, in mundo muliebri matula ponitur.*

MATERIA. *quod objectum vocant philofophi barbari.* Inv. I. 5. *materia* artis. Div. II. 4. divinationi aliqua *materia* danda eft, in qua verfari poffit. * *eleganter etiam dicitur, de dotibus naturalibus, quas fc. tamquam materiam difciplina elaborat.* Verr. III. 68. *materies* Catonis. Inv. I. 2. quae *materia* effet in animis humanis. *v. Burm. ad Ovid. Her. IV.* 86. *ubi bene laudantur loca Livii I.* 39. 46.

MATERIA aequitatis. Caecin. 28. *eft locus communis de aequitate potius quam fcripto fequenda.*

MATERIATUS. Off. III. 13. aedes male *materiatae.*

MATERIS. *telum gallicum.* ad Herenn. IV. 32. nec tam facile ex Italia *materis* transalpina depulfa eft.

MATRIMUS. *cui mater fuperftes.* Har. R. 11. *matrimus puer.*

MAXIME. *cum fuperlativo.* Att. XII. 28. *maxime* liberaliffima. *Sic Liv. XLI.* 23. maxime graviffimus: *improbante tamen Gronovio. v. Drakenb. ad l. c. et ad XL.* 21. *Eft et forma etiam ap. Gellium XIII.* 15. *v. et* Verr. II. 66.

MEDICAMENTUM. Or. 23. *medicamenta* fucati candoris et ruboris.

MEDICUS. *intell. digitus.* Herenn. III. 20.

MEDIDIES. Or. 47. *quare non dicatur, fed meridies?*

MEDIETAS. Univ. 7. vix audeo dicere *medietates,* quas Graeci μεσότητας appellant.

MEDIMNUM. *menfura fex modiorum.* Verr. III. 45. 47. 49. etc.

MEDITATIO. *exercitatio.* Tufc. II. 17. Div. II. 16. * *disquifitio.* Clu-

Herenn. III. 2. * *commemoratio:* Verr. V. 64. *mentione* et usurpatione civitatis. *in fenfu forenfi, mentionem facere* hereditatis. *fc. ap. Praetorem petendo.*

MERACIUS fumere. Nat. D. III. 31.

MERCARI. Att. IX. 5. haec officia *mercanda* vita puto.

MERCEDULA praediorum, Att. XIII. 11. *eft vectigal locationis. v. Merces.*

MERCENARIUS. Verr. I. 43. *mercenarium* prooemium.

MERCES. *reditus ex locatione.* Verr. III. 50. *merces* ex fundo. Att. XV. 17. *merces* infularum. * *incommodum.* ad Div. I. 9. non ita magna *mercede.*

MERCURIALES. ad Q. Fr. II. 5. *collegium mercatorum, de quo Liv. II.* 21. 27.

MERERE. *ftipendia facere.* Balb. 20. fi tot Confulibus *meruiffet.* * *elegans eft haec ratio:* Verr. III. 60. *quid* arbitraris Rheginos *merere velle,* ut etc. h. e. *qua mercede induci poffe, ut etc.* cf. Fin. II. 22. Phil. I. 14. *notat autem in hac forma proprie, acquirere, tamquam mercedem ac praemium. v. praeter Interpp. ad Verr. l. c. inpr. Gronov. Obf. ad Script. eccl. c. 7. p. 76. et quos laudat Burmann. ad Virgil. Aen. IV.* 349.

MERIDIATIO. *fomnus meridianus.* Div. II. 68. lucubrationes detraxi, et *meridiationes* addidi, quibus uti antea non folebam.

MERITARE. Verrin. III. 50. fundus, qui HS. dena *meritaffet:* h. e. *ex quo tantum rediffet: fed Graevius aliter legit.*

MERITORIUS. Phil. II. 41. pueri ingenui cum *meritoriis* verfabantur. Meritorii *funt fcorta mafculina.*

MERITUM. *in partem deteriorem.* ad Div. V. 9. non meo *merito,* i. e. *culpa mea.*

MERULA. Fin. V. 15. *avis cantrix, quam noftri vocant eine Amfel.*

MESSIS. Parad. VI. 2. qui caedes municipiorum, qui illam Sullani temporis *meffem* recordetur.

META. *eft conus, quaecunque res lata bafi acutoque faftigio.* Div. II. 6. umbra terrae, quae eft *meta* noctis. *Hinc in Circo metae funt columellae pofitae in flexu Circi ad fpinam, quas ftudiofe vitabant aurigae, ut ex Horatio notum eft: hinc illud ductum eft* Coel. 31. haefit ad *metas* fama adolefcentis.

METATOR. Phil. XI. 5. caftrorum antea *metator,* nunc, ut fperat, urbis. cf. XIV. 4.

MICARE. *dicitur de motu celeri et tremulo venarum.* Nat. D. II. 9. *micare* non definunt arteriae et venae. Div. I. 47. anguis femianimis et varia graviter cervice *micans.* * *par impar ludere.* Offic. III. 19. dignus, quicum in tenebris *mices.* cf. Div. II. 41. *v. Gronov. Obf. III.* 13. *p.* 546. *fq.* * *Inde eft fortiri.* Off III. 23. quafi forte aut *micando* victus.

MIGRARE. Verr. II. 36. *minus eft quam* emigrare; *fc. initium facere movendae fupellectilis.*

MILES. *pro pedite, eft* ad Div. X. 10. *ubi v. Graev. et ad Juftin. XIII.* 3. *Gronov. ad Liv. XXVI.* 19. *XXVIII.* 1.

MILLE. *cum fingulari.* Mil. 20. *mille* hominum valentium verfabatur, etc. *v. Perizon. ad Sanctii Minerv. p.* 611.

MIMA. Phil. II. 24. XIII. 11. Verr. III. 36. *v. Mimus.*

MIMULA. Phil. II. 25.

MIMUS. *hiftrionis genus, quod actiones, dicta moresque hominum, five in fcena, five etiam extra eam feftive, rifus commovendi caufa, imitatur. v. Ethologus.* Verr. III. 36. * poëma fcenicum, *idque vel ferium vel ridiculum.* Rabir. Poft. 12. *mimorum* argumenta. Coel. 27. *mimi* exitus, non fabulae; *qui locus inprimis videndus.* Phil. II. 27. perfona de *mimo.*

MINA. *continet centum drachmas f. denarios.* Acad. IV. 30. etc.

minari in concione. *Sic Livius saepe hoc verbo usus est: exempla congessit Gronov. ad XXXIV.* 29. * Fin. I. 1. quod semel *missum* coerceri reprimique non potest: *proprie de equis e carceribus emissis.* * *pro immittere:* Mil. 28. ut in eos potius se mitteret.

MOBILIS. *periturus, instabilis.* Dom. 58. caduca semper et *mobilia* haec esse duxi. N. D. II. 11. *mobilissimus.*

MOBILITER. Div. II. 63.

MODERARI. *parcere.* Flacc. 35. *moderatus* est religioni suae in testimonio dicendo.

MODERATIO. *regimen, potestas.* Act. I. in Verr. 7. extr. omnia in unius potestate ac *moderatione* vertentur.

MODERATOR. Partit. 3. rei sententiaeque *moderator*, *de disceptatore.*

MODERATUS. Or. II. 8. qui cantus *moderatae* orationis pronunciatione dulcior.

MODESTE. *modice.* Att. IX. 19. ea cum *modeste* fiunt, tamen ipsa per se molesta sunt. *v. Modicus.* * *opponitur τῷ hostiliter.* ad Div. XIV. 14. si ille *modeste* Romam venturus est, recte in praesentia domi esse potestis.

MODESTIA. Off. I. 40. *quid sit? Est duplex, et ea, quae Graecis εὐταξία, et quae εὐκαιρία dicitur. v. Graev. ad h. l.* * *temperantia.* Tusc. III. 8.

MODESTUS. Sen. p. R. 2. *modesti* Consules, *dicuntur, qui verentur, contra leges facere.* * *irae potens.* Verr. I. 47. o! *modestum* ordinem, qui te vivum istinc abire passus est. * *opponitur seditioso.* Agr. II. 31. plebs *modestissima.* * Lael. 13. *opponitur* flagitioso: *h. e. libidinoso.* * *lenis.* Att. X. 5. *modestior* non ero.

MODICE. *leniter.* Cato 1. etsi te id *modice* et sapienter et *ferre* et laturum esse certo scio. * *moderate, h. e. suo ac justo modo.* Or. I. 29. *iis, quae habent, modice ac scienter utantur.*

MODICUS. Leg. III. 18. *modica*, id est, modesta atque sedata. Fin. II. 19. Graecis hoc *modicum* est. h. e. *Graeci in hoc genere parum exemplorum proferre possunt.*

MODIFICATUS. Part. 5. *verba* ab oratore *modificata* et inflexa quodammodo; qualia sunt ea, quae transferuntur, etc. Or. III. 48. *membra (int. orationis) modificata* esse debebunt: h. e. *numerosa, apte cadentia.*

MODIUS. Att. VI. 1. sic illa jam habent, *pleno modio*, verborum honorem, invitationem crebram.

MODO. *Pro* non modo non, *dici* non modo, *cum sequitur* ne quidem, *notum est: v.* ad Div. IX. 17. *et Munut. ad Div. I. 9. sed est etiam ante* verum etiam: Att. II. 1. *non modo* excitatum, *sed etiam* plane perterritum. *Duo alia exempla ex L. II. III. Offic. dedit Muret. V. L. X. 7. v. Non. Etiam omittitur ante* sed etiam, *ut* Tusc. V. 6. *ubi addidit Davis. ed. sec. Notabilis est etiam transpositio hujus formae.* Att. XIV. 19. cui facile persuasi, id, quod rogaret, *ne* licere *quidem*, *non modo non* lubere. * *non modo*, sequente *verum, pro non dicam, - - sed, ut* Act. I. in Verr. 3. si *non modo* in causa, *sed* aliquo honesto praesidio. * *non* modo *in fine pro* nedum. Phil. II. 41. *non modo* esse illorum cliens. *item* ad Div. I. 9. nullum meum minimum dicitur, *non modo* factum intercessit. * *de tempore interdum multos annos significat, ut* Off. II. 21. *modo* hoc malum in hanc remp. invasit. *Nam si a Jugurthino bello rationem ducas, sunt septuaginta amplius anni. v. in Nuper.*

MODUS. Quint. 7. *modo* et ratione omnia fecisse. h. e. *recte et ordine, via et ratione.* * Q. Fr. II. 6. *bono modo* desidero, *est quodammodo. v. Munut. ad h. l.* * *in musicis sunt etiam modi.* Or. III. 26. *modos* facere. Tusc. I. 44. pressi et flebiles *modi.* * ad Div. IV. 7.

MONEDULA. Flacc. 31. non plus aurum tibi, quam *monedulae* committebant.

MONITOR. *in judiciis est patroni, cui subjicit, si quid praetermittit, aut non recordatur.* in Caecil. 16. video, non te, sed hunc librum, quem *monitor* tuus tenet, esse responsurum. **nomenclator.* Mur. 36. cives per *monitorem* appellare.

MONOGRAMMUS. *adumbratus, delineatus.* Nat. D. II. 23. *monogrammi* Dii Epicuri. *Sic appellantur, quia non habent verum corpus, sed quasi corpus, adeoque similes sunt delineatis a pictore corporibus, non expressis.*

MONSTRUM. Div. I. 42. *unde dicatur?*

MONS. Pis. 21. ad hunc *montem* Tusculanum extruendum: *de villa nimis magna.*

MONTANI. Dom. 28. *commemorantur inter genera plebis urbanae ita, ut a paganis distingui videantur:* pagani aut montani. *Graevius negat, se, qui sint, scire. Mihi autem videntur iidem esse, qui* pagani. *Nam hi in montibus habitabant. v. Pagus.*

MONTIVAGUS cursus, Tusc. V. 27.

MONUMENTUM. *dicitur templum, statua, via, et quodcunque publicum aedificium, quo alicujus memoria conservatur, quia aut in honorem ejus, aut ab eo exstructum est.* Agr. I. 4. pecunia non consumta in *monumento*, *sc. ab Imperatore, qui propterea manubias accepit.* Verrin. I. 4. *monumenta* Africani, *sunt statuae, quas Siculis, Carthagine capta, reddiderat, quibusque ideo nomen ejus erat inscriptum.* Planc. 32. Div. I. 28. *monumentum* Marii, *est templum ab eo exstructum e manubiis Cimbricis.* Mil. 7. in majorum suorum *monumentis*: *de via Appia.* Dom. 20. Clodium meam domum *monumentum* fecisse: *quia in ea signum libertatis dedicarat.* ad Div. I. 9. monumentum *Cicero vocat aedes suas, publico sumtu instauratos. Hinc deinde simpliciter, et sine relatione ad aliquem hominem, cujus monumentum sit, pro templo ponitur.* Arch. 11. templorum ac *monumentorum* aditus. Verr. I. 50. in celeberrimo *monumento.* **sepulcrum.* Rosc. Am. 50. **literae publicae.* Dom. 28. scribae nobiscum in rationibus publicis *monumentis*que versantur. **sic dicuntur etiam* Commentarii Pontificum Dom. 55.

MORA Spartiatarum, Tusc. II. 16. *λόχος, cohors militum, de quorum numero non satis certo constat, cum alii quingentos, alii plures tradant. v. ad h. l. Gronov. Obs. III. 6.*

MORATOR. in Caecil. 15. *est causidicus imperitus, qui adhibetur tantum ad faciendam moram, dum reperiatur alius melior patronus, aut jam repertus se ad dicendum compararet. v. Ascon. ad h. l. Savaro ad Sidon. Ep. V. 7.*

MORATUS. Div. I. 31. poëma tenerum, *moratum* atque molle: *in quo mores hominum eleganter expressi sunt.*

MORBOSUS. Tusc. IV. 24. *morbosos* iracundos solos nominaverunt. *Sed Davisius legit:* morosos, *recte probantibus Bentlejo et Buheria.*

MORDERE. *molestia afficere.* Att. XIII. 12. me epistolae *momorderunt. ib.* VI. 2. qui scribis, *morderi* te interdum, quod non simul sis. *ad Div. XI. 23. *mordere* frenum: *proverbialiter dicitur de iis, qui indignantur conditionem suam, neque tamen ea se liberare possunt.*

MORDICUS. *morsu.* Q. Fr. II. 14. auriculam fortasse *mordicus* abstulisset.

MORIOR. Coel. 31. sermo *moritur.*

MORTUUS plausus, Att. II. 19. *tenuis, parvus.*

MOROSITAS. Off. I. 25. *vid. Morosus.*

MUL-

MULTARE. Verr. II. 8. heredem Veneri esse *multatum*: h. e. *hereditatem Veneri esse commissam.* Rabir. Post. 1. consilia ejus esse *multata* a fortuna: h. e. *non successisse. conf. Multa. Sic* bona multare. *Liv. X.* 23.

MULTUM. *cum compar.* Or. III. 24. non *multum* majus.

MUNDANUS. Tuscul. V. 37. *mundi incola.*

MUNERARE. *donare.* Dejot. 6. quibus te Rex *munerare* constituerat. Munerari *deponent. est* Att. VII. 2.

MUNICEPS. *civis municipii.* Cluent. 16. *qui et* municipalis *dicitur* Att. VIII. 21. etc.

MUNICIPIUM. Caecin. 4. *genus oppidorum Italiae, quod jure civitatis Rom. donatum erat, sed ita, ut legibus suis uteretur et suis magistratibus. v. Turneb. ad Agr. I. 5. et Sigon. Ant. Jur. Ital. II. 6. sq.*

MUNIO. Or. I. 59. ante condemnentur ii, quorum caulas receperimus, quam toties, quoties praescribitur, paeanem aut *munionem* citarimus. Munio *quid sit, ignorare se fatentur omnes. Turnebus correxit:* minuritionem, *idque probatur in Lexico Fabri: quod mihi secus videtur. Num quomodocunque Cicero scripserit, pedis certe alicujus nomen posuerit necesse est, ut paeanis verbum ostendit. In Ms. fuit* munychionem*: de quo v. Vict. ad h. l. Mihi non displicebat conjectura Ill. Bunavii, Domini in Kreypau, doctae nobilitatis praecipui ornamenti, qui legendum censebat:* monogenem. *Is pes est ex tribus longis et una brevi syllaba, notiori nomine epitritus quartus, contrarius paeoni, qui est ex tribus brevibus et una longa, atque adeo aptus huic loco. Hujus pedis mentio est apud Hephaestionem de metris p.* 11. *quem librum Vir ill. latine conversum docto commentario illustraverat. Gesnerus autem ad Quintil. XI.* 3. 22. *quid si pro hoc monstro legamus:* etiam ionem, *vel* ionium. *Sed illud etiam languet et inculcatum esset a Cicerone.*

MUNITIO. Or. II. 79. aditus ad causam et *munitio*, *int. viae. a forma:* munire viam.

MUNITIOR. *tutior.* Att. II. 18. illa legatio *munitior* est.

MUNUS. *hoc verbum proprie ludos, et spectacula gladiatoria significat, quae magistratus aliique populo praebent. Hinc* ad Div. II. 3. declarare *munera*: h. e. *polliceri populo.* Sull. 19. praebere *munus.* cf. Act. I. Verr. 12. Dom. 43. ad Div. XI. 16. etc. *In quibus locis omnibus, ut et aliis Ciceronis, est de gladiatoriis ludis. Et sic fere ceteri scriptores, ut Suetonius, qui nunquam aliter: v. c. Caes.* 10. *add. Servium ad Virgil. Aen. III.* 66. *Ovidius tamen Fast. V.* 190. *habet* Circi munus*: sed ut poëta. Hinc etiam ductum illud* Act. I. Verr. 12. aedilitatis munus*: de beneficio, quo in aedilitate populum affecit. Inde eleganter* mundus *vocatur* munus Dei Tusc. I. 29. *quo tamen loco vir doctus ad Ovid. A. A. I.* 69. *non male capit de aedificio publico, spectaculis aut oblectationi destinato, quo alluditur* Nat. Deor. II. 35.

MURIA. Fin. V. 14. *est salsus ille liquor, in quo salsamenta servantur.*

MUSTACEUM. *genus placentae, quod quale fuerit, Cato de Re rustica exposuit. v. Lex. Fabr. ab hoc proverbium* Att. V. 20. laureolam in *mustaceo* quaerere.

MUSCOSUS. Q. Fr. III. 1. ἀποδυτηρίῳ nihil alsius, nihil *muscosius*: *non quia muscum habebat, sed quia aeque, ac muscus in humidis locis, delectabat. Manutius.*

MUTABILITAS. Tusc. IV. 34. inconstantia *mutabilitas*que mentis.

MUTARI. *de cibo confecto in alvo.* Nat. D. II. 55. *sic Graeci dicunt cibum* μεταβάλλεσθαι.

N.

formulae alterius fermone, narratione, dicto vel dolentis, vel gaudentis. *narro tibi, *eſt formula, qua utuntur in re nova, inexſpectata, mira, etc.* ad Div. XI. 24. *narro tibi*: antea ſubiraſcebar brevitati tuarum literarum: nunc mihi loquax eſſe videor. Att. IX. 12. narro *tibi*: haec loca venuſta ſunt. *ibid.* II. 7. *narro tibi*: plane relegatus mihi videor, cum in Formiano ſum. *ibid.* XV. 21. *narro tibi*: Quintius exultat laetitia. *ibid. narro mihi*: Reges Armenii patricios ſalutare non ſolent. *add.* Att. XIII. 51. *ubi ed. Rom. habet* Narrabo tibi. *ad Div. II. 10. quo in loco ſaepe, ut ex te audivi, Clitarchus tibi *narravit*, Darium ab Alexandro eſſe ſuperatum: *pro, in Clitarcho legiſti. Sic eſt etiam* in Bruto 43. ita tacitus tribunatus, ut, niſi in eo magiſtratu cenavilſet, apud praeconem Granium, idque nobis *narrnviſſet* Lucilius, etc.

NARTHECIUM. *myrothecium, capſula, in qua unguenta, medicamenta ſervantur.* Fin. II. 7. medicamenta illa tamquam de *narthecio* promant.

NARUS. *gnarus.* Or. 47. noti erant, et navi et *nari*: quibus cum *in* praeponi oporteret, dulcius viſum eſt, ignoti, ignavi, ignari dicere.

NASSA. Att. XV. 20. ex hac *naſſa* exire conſtitui, non ad fugam, ſed ad ſpem mortis melioris.

NASTURTIUM. Fin. II. 28. Tuſc. V. 34. Perſas Xenophon negat quidquam ad panem adhibere, praeter *naſturtium*.

NATALIS. Att. III. 20. dies *natalis* reditus mei.

NATALITIUS. Div. II. 42. *natalitia* praedicta, *ſunt, quae ſiunt ex hora natali.* *ibid.* 43. ſidera *natalitia.*

NATARE. *de inconſtantia.* Nat. D. III. 24. in quo tu mihi magis *natare* viſus es, quam ipſe Neptunus.

NATIO. *genus hominum.* Mur. 33. tota *natio* candidatorum. Sext. 44. quaeſiſti, quae eſſet noſtra *natio* optimatium. *ib.* 45. eſto igitur, ut hi ſint, (quam tu *nationem* appellaſti,) qui integri ſunt et ſani, etc. *ibid.* 63. habes igitur, quod ex me quaeſiſti, qui eſſent optimates: non eſt *natio*, ut dixiſti, quod ego verbum agnovi; eſt enim illius etc. *Ex duobus poſtremis locis patet*, nationis *verbum in contemtum dici.* *de populo, ad quem quis originem refert.* ad Div. XV. 20. Oratorem Sabino tuo commendavi. *Natio* me hominis impulit, ut ei recte putarem: *ſc. quia eſt ex Sabinis, quod genus Italorum ſimplex, honeſtum eſt, minimeque fraudulentum.*

NATIVUS. *ortus, natus.* Nat. D. I. 10. Anaximandri opinio eſt, *nativos* eſſe Deos, longis intervallis orientes occidentesque. *nativum *opponitur aliunde allato: inſitum, innatum.* Dom. 5. medicina, quae et hoc *nativum* malum, et hoc delatum ſanare poſſet. Har. Reſp. 9. denique ipſo hujus gentis ac terrae domeſtico *nativo*que ſenſu. Nat. D. II. 39. belluarum, partim ad ſaxa *nativis* teſtis adhaerentium. *Sic Salmaſius ad Tertullianum de Pallio p.* 214. *demonſtrat*, nativum colorem *eſſe eum, quem quaeque res natura et ſua ſponte habebat.* *Parti. 5. ſimplicia verba partim *nativa*, partim reperta. *Nativa*, quae ſignificata ſunt ſenſu, etc.

NATURA. *indoles hominis.* Cael. 6. *natura* varia multiplexque. *res ipſa, cujus eſt certa natura. Sic* Verr. I. 15. non poteſt *ea natura*, quae tantum facinus commiſerit, hoc uno ſcelere eſſe contenta; i. e. *homo ea natura.* Nat. D. II. 57. his *naturis* relatus ſonus amplificatur: *pro, rebus hac natura.* *Eſt etiam in periphraſi.* Nat. D. II. 54. *natura* alvi, *pro* alvus. *pudenda muliebria.* Div. II. 70. matrona viſa eſt, obſiguatam habere *naturam.* cf. N. D. III. 22. *ubi eſt*, obſcenius excitata *natura.* *ordo rerum naturalis.* Sext. 21. vita reſervata *naturae.* *ad Div.

fiunt, necessario fiunt. Catil. IV. 4. mors aut *necessitas naturae*, aut laborum miseriarumque finis est. Sext. 21. ut vita, quae *necessitati* deberetur, patriae potius donata, quam *naturae* servata videretur. Inv. I. 34. quadam *necessitate* semper eodem modo fiunt. Or. 50. *necessitate* ipsa, *pro sua sponte, natura sua. Gron. Obs. II. 2.* * *vis divina, fatum.* Ligar. 6. humana consilia *necessitate* divina esse superata. * *conjunctio sanguinis, amoris, officii.* Rosc. Am. 24. magnam *necessitatem* possidet paternus maternusque sanguis. Sull. 1. si nostram *necessitatem* familiaritatemque violasset. * *de rebus ad vitam conservandam necessariis.* Verr. V. 14. ipsi naturae ac *necessitati* negare. Off. I. 35. *necessitati* quam occultissime parent, *de excretione urinae, fecium, etc.* * Acad. IV. 36. persuadendi *necessitas*: *de demonstratione.*

NECESSITUDO. *natura, opponitur casui.* Har. R. 9. ordo rerum ac *necessitudo.* * *omnis conjunctio, sanguinis, affinitatis, conjugii, collegii, amicitiae, etc. quae a causa aliqua oritur, quae nobis necessitatem amoris benevolentiaeque affert.* Q. Fr. I. 1. summa *necessitudine* nos attingunt publicani. cf. Manil. 2. *sc. quia Cicerones erant equestri genere, equites autem publicani.* in Caecil. 2. *necessitudo* cum Siculis, *apud quos Quaestor fuerat, inter quos hospites multos et amicos habebat. ibid.* 18. *necessitudo* inter Praetorem et Quaestorem. Planc. 11. *necessitudo* contubernii. Rabir. Perd. 1. cum omnibus civibus mihi *necessitudinis* causam esse duxi. ad Div. I. 3. propter nostram *necessitudinem (sc. inter Ciceronem et Lentulum, qui eum restituerat in patriam)* vehementer confidit his literis, etc. *ib.* IX. 13. municipio Caleno, quocum mihi magna *necessitudo* est: *quia ejus erat patronus.* ad Div. V. 2. *necessitudo* Pompeji, *pro* cum Pompejo. * *causa conjunctionis, amoris.* ad Divers. XIII. 12. cum eo mihi omnes *necessitudines* sunt.

NECTERE. Fin. III. 22. quid non sic aliud ex alio *nectitur*, ut non, si ullam literam moveris, labent omnia? Leg. I. 20. videtisne, quanta series rerum sit, atque ut ex alio alia *nectantur*? Topic. 15. ex hoc genere causarum fatum a Stoicis *nectitur.*

NECTUS. Leg. III. 10. per Ti. Gracchum non solum *nectus*, sed etiam sublatus intercessor erat. *Sed in voce hac corruptum esse Ciceronem, cum doctis viris ad h. l. credo.*

NEDUM. *pro* non modo. Att. IX. 8. Ep. Balbi: *Nedum* hominum humilium, ut nos sumus, *sed etiam* amplissimorum virorum consilia ex eventu, non ex voluntate, a plerisque probari solent. *ibid.* X. 16. tu quoniam quartana cares, et *nedum* morbum removisti, *sed etiam* gravedinem, etc.

NEGANS. Top. 11. sunt enim valde contraria illa, quae appellantur *negantia.* Ea *ἀποφατικὰ* Graeci, contraria ajentibus, sic: si hoc est, illud non est.

NEGANTIA. Top. 14. deinde addunt conjunctionum *negantiam*, sic: non et hoc et illud est: hoc autem, non igitur illud.

NEGITARE. Acad. IV. 2. *e Codd. edidit Davisius.*

NEGLIGENTIA. Or. 23. *negligentia* diligens.

NEGLIGERE. *eleganter de iis, qui nocentem absolvunt, non puniunt.* Verr. III. 94. *negligere* pecuniam captam. * negligens *de effuso, largo.* ad Div. III. 8. non potui in illo sumtu non necessario *negligens* esse. *Sic intelligit Graevius, quem vid. ad h. l. nec absurde: nam* diligens *pro parco dicitur. Sed tamen non necessario sic accipi puto.*

NEGOTIALIS. Inv. I. 11. constitutio *negotialis*, *quid sit?*

NEGOTIARI. Q. Fr. I. 1. Verr. I. 27. II. 3. *quid sit, vide in Negotiator.*

NE-

centesimis pecunia collocata reperitur, *ut Verr. III. 70. Att. VI. 1. 2. nisi forte Praetor impudentium negotiatorum coërcebat, ut Cicero fecit l. c. et ejus frater, ad Q. Fr. I. 1. et Cato Censorius ap. Liv. XXXII. 27. Hinc et* forum negotiatorium *commemoratur, quo cedere negotiatores dicuntur, cum bonis evertuntur. Jam haec testimoniis Ciceronianis confirmabimus.* Flacc. 29. negotiaris in libera civitate: quousque negotiabere? annos jam triginta versaris in foro, sed tamen in Pergameno. Verr. III. 60. negotiatores sibi turpe putant, id forum ejurare, ubi negotientur. ad Q. Fr. I. 1. negotiatores *dicuntur ita* negotiari, ut locupletes sint: *et addit:* consulatus beneficio se incolumes habere fortunas arbitrantur: *quod quale sit, intelligitur ex Ep.* ad Div. V. 6. nec putant, ei numos deesse, qui foeneratores ex obsidione exemerit: *h. e. qui in consulatu tabularum novarum periculum averterit, cum fides Romae et in provinciis laboraret. cf. inprimis* Off. II. 24. et Manil. 7. Sext. 43. *Pisoni, qui Macedoniam lege Clodia obtinuerat, objicit:* eum bona *creditorum*, civium Rom. cum debitoribus Graecis divisisse. *Hi* creditores *sunt* negotiatores. *Fontejo objectum erat, quod eo Praetore oppressa esset aere alieno Gallia. Id ut falsum convinceret Cicero, quaerit, a quibus versurae tantarum pecuniarum factae sint:* A Gallis? nihil minus: a quibus igitur? a civibus Rom. qui in Gallia negotiantur, etc. Verr. I. 27. *qui* negotiari *dicuntur, paullo post* creditores togati *vocantur. Sed nihil est ad hanc rem insignius Epistolis quatuor* ad Attic. V. 21. VI. 1. 2. 3. *in quibus multa de M. Scaptio et Matinio; qui primum, ubi ab iis Romae Salaminii publice voluisse versuram facere dicuntur, appellantur* foeneratores: *post, cum in provincia esse, et ibi foenus exercere dicuntur, et a Salaminiis pecuniam repetere,* negotiatores. (Foeneratores *tamen etiam in provincia dixit Livius XXXII. 27.) Nam cum Scaptius praefecturam a Cicerone peteret,* negabat, se negotiatori, qui in provincia sua negotiaretur, praefecturam daturum. *Consulatur etiam locus egregius Livii XXXIII. 29. de militibus in provincia negotiantibus. Alterum genus negotiationis veteris erat,* ab aratoribus, cum civibus R. tum provincialibus, item integris civitatibus frumentum emere, et Romam vehendo lucrum quaerere. Flacc. 36. *de Flocidio quodam agitur, quem* mater in provinciam Asiam miserat cum pecunia: *quorsum?* ut negotiaretur: *quid igitur fecit?* Fructus Trallianorum Praetore Globulo emerat. *Hujusmodi* negotiatores *sunt bis ap. Caesar. Bell. Gall. L. VII. 3. 42. quamquam ex his locis non satis intelligi potest, quales fuerint, tamen Dionys. Vossius* frumentarios *putat. Sed, qui c. 38. memorantur cives Rom. quos interfecit Litavicus, frumento eorum direpto, tales profecto fuere. Tales et illi, de quibus Hirt. Bell. Afr.* 36. *Ceterum* negotiatores *veteres libera republ. et initio Augustei imperii fuisse*, qui pecuniis in provincia foenori locandis, et frumentis coëmendis, iisque Romam, aut quorsum quaestus juberet, vehendis, quaestum facerent, *vidit etiam, et is quidem unus, quem scio, Cel. Burmannus ad Petron. c.* 101. *sed tamen non satis neque a mercatoribus sejunxit, neque vocabuli hujus tamquam tempora distinxit. Nam sub Caesaribus, cum* negotii *verbum esset et negotiationi et mercaturae commune, et utraque magnam similitudinem haberet, negotiatores dicti sunt, hinc* negotiatores olearii, carbonarii, lignarii, sagarii, etc. *quorum cum alibi, tum in Inscriptionibus veteribus ap. Gruterum, Gudium, Donium crebra mentio.*

NE-

oratore adhibetur, in arguendo, refellendo; quae et asperitas judicialis dicitur, cum philosophis contra mollities tribuatur. Orat. III. 21. nervi forenses. Orat. 19. oratio philosophica neque aculeos neque nervos forenses habet. *Or. III. 27. inhaerentes loci in nervis caussarum, sunt, qui ex ipsa caussa petuntur, quos ipsa caussae ratio suppeditat.

NESCIO. formula nescio quid, fere in contemtum dicitur de re parva, contemtibili: quod iis non satis attendimus, aut consulto obliviscimur. Nat. D. I. 33. quia nescio quid in philosophia dissentiret. Rosc. A. 39. non paullum nescio quid, sed etc. Att. XV. 4. nescio quid literarum. ibid. XVI. 5. rumoris nescio quid afflavit. ibid. XIII. 28. nescio quid e quercu exsculpseram, quod videretur simile simulacri. Sed est tamen etiam de re excellenti et ejusmodi, ut ejus magnitudinem et praestantiam mens nostra vix videatur assequi posse. Arch. 7. tum illud nescio quid praeclarum ac singulare solere exsistere. Sic et Ovidius dixit A. III. 4. 28. nescio quid, quod te ceperit, esse putant. *Etiam nescio quis de hominibus obscuris et indignis memoria. Q. Fr. I. 1. §. 16. Paconii nescio cujus etc. *Nescio an, dicitur ut haud scio an: de quo v. Haud.

NEUTER. Acad. I. 10. neutra Stoicis quae dicantur?

NEXUS. est ritus vendendi per aes et libram, praesentibus quinque testibus, quo venditor obligatur ad evictionem praestandam. Muren. 2. in iis rebus repetendis quae mancipi sunt, is judicii periculum (evictionem) praestare debet, qui se nexu obligavit. Top. 5. traditio nexu. Parad. 5. mancipia, quae sunt dominorum facta nexu. ad Div. VII. 30. cujus proprium te esse scribis mancipio et nexu. Distinguitur tamen a mancipio Har. R. 7. de quo vid. in Mancipium.

NEXUS. adj. pendens ex alio, junctus. Tusc. III. 8. omnes virtutes inter se nexae sunt. Div. I. 55. cum caussa caussae nexa rem ex se gignit. Fat. 16. ea non esse nexa caussis aeternis, et a fati necessitate esse libera. *de collocatione verborum. Orat. 41. res collocatae, et quasi structae, et nexae verbis. vid. Vincire.

NEXUM. Or. III. 40. nexum, quod per libram agitur. Har. R. 7. multae sunt domus jure mancipi, jure nexi. v. Mancipium. Caecin. 26. Sulla ita tulit de civitate, ut non sustulerit horum nexa: i. e. ut emtiones et venditiones per aes et libram, quae sunt juris Quiritium, vim suam retinerent, quam ex jure Quiritium habent.

NIHIL. in Caecil. 14. nihil est in prolusione: h. e. nihil valet. Sext. 53. eum nihil putaret, i. e. nihili, ut correxit Hotom.

NILUS. genus aquaeductus, qui et euripus vocatur, de quo supra. Leg. II. 1. ductus aquarum, quos isti nilos et euripos vocant. cf. Q. Fr. III. 1. vid. Salmas. ad Solin. p. 638. sq.

NIMBUS. calamitas, malum. Att. XV. 10. hunc nimbum cito transiisse laetor.

NIMIRUM. sine dubio. Muren. 15. omnibus Regibus hunc nimirum antepones - - quae non modo summa bona, sed nimirum vel sola audebo dicere. *tum vero utique. Off. II. 20. sed si res in contentionem venit, nimirum Themistocles est auctor adhibendus.

NISI. Rosc. Am. 35. nescio: nisi hoc video: i. e. praeterquam quod: nempe omittitur quod. Hotomannus interpretatur sed: quo sensu saepe est apud veteres nisi; ut ipse ostendit, et alii ostenderunt. ad Div. XIII. 1. vid. quos laudat Drakenb. ad Liv. XXIV. 20. *nisi si. ad Divers. V. 9. nisi si in Dalmatiam aufugerit. Hunc rationem illustrat Heins. ad Ovid. Her. IV. 111.

NITEDULA. Sext. 33. ut illa ex vepreculis extracta nitedula remp.

remp. conaretur arrodere. Est autem mus agrestis, *quae et nitela dicitur: quam vocem etiam Ciceroni reddendam quidam censent, ut Salmasius, qui sic legit ad Solin. p. 223. ubi ostendit*, nitelam *esse sciurum*, (*das Eichhorn*) *et habere nomen a nitendo, quod nitatur in arboribus scandendis. Sic laudat etiam Servius ad Georg. I.* 181. *e Ciceronis Sextiana: sed sine dubio e memoria.* Nitedula *autem habent omnes scripti editique, et sic laudat Priscianus. vid. Bentlej. ad Horat. Epist. I.* 7. 19.

NITERE. *proprie dicitur de unctis. Et sic est* Catil. II. 3. *nitent* unguentis. Agr. I. 7. vectigal, quod - - in pace *niteat*, in bello non obsolescat; h. e. *reip. sit ornamento, ut in Agr. II. dicit, unde vectigalia etiam insulas imperii vocat.*

NITIDUS. *cultus, segetibus, vitibus, etc. consitus.* Verr. III. 18. campi collesque *nitidissimi* viridissimique. * Or. I. 18. *nitidum* et laetum genus verborum. Or. 11. in picturis alios *horrida*, - - alios *nitida* delectant.

NITRUM. ad Div. VIII. 14. censuram, *nitrum* et lomentum putat. *nempe, quo possit superioris vitae maculas eluere.*

NITI. *de pondere, gravitate.* Nat. D. II. 45. partes terrae undique medium locum capessentes, *nituntur* aequaliter. *cf. Nixus.* * *de incedentibus, vel incipientibus incedere.* Nat. D. II. 48. quaedam serpentes, extra aquam ortae, simulac *niti* possunt, aquam persequuntur. *Hinc eleganter transfertur.* Acad. IV. 14. *nisa* (coepta) et progressa ratio. *v. Not.* Planc. 27. quod ego huc, a me ortus et per me *nixus*, ascendi. * *contendere disputando.* etc. Acad. IV. 21. *nitamur* igitur, nihil posse percipi. ad Div. I. 5. cum maxime de causa regia *niteremur.*

NIXUS. *gravitas.* Nat. D. II. 46. terra *nixu* suo conglobata.

NOBILIS. *est proprie qui facile noscitur, (noscibilis) h. e. agnoscitur, qui sit, (unde saepe de valde notis dicitur) qualis est Romae, qui ortus est ex familia, sive patricia, sive plebeja, in qua magistratus fuere: nam ejus nomine audito, notum esse nomen apparet, et, unde ipse sit, constat. Et quia magistratus habent jus imaginis suae ad posteritatem prodendae, Verr. V.* 14. *propterea nobilis etiam sic definitur, ut sit is, qui imagines majorum habet.* Or. II. 48. populo Romano dari sine *nobilium* dissensione potuisse. *Sed innumeris locis sic occurrit. Unum addam tantum:* Or. 9. Nec vero, Thucydides si historiam non scripsisset, nomen ejus extaret, cum praesertim fuisset honoratus et *nobilis. Manifestum est, desiderari in verbis:* nomen ejus extaret, *adverbium* non: *et hoc vidit jam Lambinus, et alii.*

NOBILITAS. *de eo, qui inter majores magistratus populi Rom. locum habet.* Muren. 7. tua *nobilitas* etsi summa est. Brut. 14. princeps *nobilitatis* vestrae: *sc. qui primus e vestra familia Consul fuit.* * *nobiles ipsi.* Agrar. II. 2. claustra *nobilitatis* refregissem. * *gloria.* Arch. 11. philosophi, in quo *nobilitatem* praedicationemque despiciunt.

NODUS. *impedimentum, difficultas.* ad Div. VIII. 11. incidimus in difficilem *nodum.* * *vinculum.* Lael. 14. *nodus* amicitiae. Or. 66. his singulis versibus quasi *nodi* apparent *continuationis*, quos in ambitu conjungimus.

NOLLE. Att. IV. 15. debemus patrem familias domi suae occidere *nolle*: h. e. *fugere, cavere, etc.* * *non benevolum esse alicui.* ad Div. I. 1. cui qui *nolunt.*

NOMEN. *verbum.* Tusc. III. 34. omnis casus, in quo calamitatis *nomen* poni solet. Off. I. 12. recessit *nomen* a peregrino, et proprie in eo, qui arma contraferret, remansit. * *claritas, nobilitas, sc. quia no-*

nobilium nomen notum est. Planc. 7. *nominibus* ducuntur. ad Div. III. 7. ista vestra *nomina* nunquam sum admiratus. * Cluent. 32. res *suo nomine* in judicium nunquam est vocata: h. e. *nullius quaestionis proprium crimen fuit, ut ait ibid.* 36. * *species, praetextus, titulus.* ad Div. I. 4. *nomen* fictae religionis. Caecin. 25. honesto ac probabili *nomine.* * *cum* nomen *saepe opponatur* rei, *ut* Att. V. 15. cum exercitum noster amicus habeat tantum, me *nomen* habere duarum legionum exilium: *h. e. non veras, sine viribus: ubi vid. Graev.; est tamen etiam de re.* Planc. 12. jacis adulteria, quae nemo non modo *nomine*, sed ne suspicione quidem possit agnoscere. * nomen *de reo etiam dicitur, ut satis notum est.* Inv. II. 19. cum venefici *nomen* esset delatum, et -- extra ordinem esset *acceptum.* * *quia in tabulis acceptorum nomina hominum, quibus aut debemus, aut qui nobis debent, item rerum, pro quibus, et pecuniae, quam: propterea nomen de re pecuniaria et quidem variis modis dicitur. Nomen ergo primo est* debitum, *et quidem active et passive.* Top. 3. quae in *nominibus* sunt, *opponuntur pecuniae paratae.* Planc. 28. *nomen*, quod urget, dissolvere. *item* solvere, Att. VI. 2. Quint. 4. quibus *nominibus* pecuniam curari oportere. Att. XIII. 29. *nomen* explicat. XVI. 6. *nomen* expedi. 2) *debitor.* Att. V. 21. nam aut *bono nomine* centesimis contentus erat, aut non bono, quaternas centesimas sperabat. 3) *capita in tabulis scripta: Postea.* Verr. I. 36. in codicis extrema cera *nomen* infimum in flagitiosa litura fecit. Quint. 11. *nominibus* certis grandem pecuniam debet. cf. ad Div. V. 20. *nomen* erat sestertiis XXX. Rosc. C. 1. non refert parva *nomina* in codices. *Atque hinc translatum est ad alia similia.* Verr. II. 42. *ubi sermo est de codice Verris, in quem relata erant acta in jurisdictione Siciliensi*, nomen *dicitur, pro summa causae, ibi perscripta, s. elogio, et, ut mox c. 43. ipse vocat, periculo. v. Elogium n. 2. et Periculum n. 3.* Videtisne totum hoc *nomen*, ubi facit coram delatum Sthenium, esse in litura. *mox:* qui defendere non potest, se non (in) ipsius Sthenii *nomine* literas publicas corrupisse: *pro quo mox:* in Sthenii periculo. *Teneant etiam tirones hanc formulam:* ad Div. VII. 23. accepi Aviani literas, in quibus hoc erat liberalissimum, *nomina se facturum*, qua ego vellem die. *In quo apparet,* nomina facere *esse creditoris, cum non accipit pecuniam, sed summam in tabulis scribit, certa die exigendam. vid. Salmas. Usur. 6. Sed de debitore, qui non praesente pecunia emit, videtur esse Offic. III.* 14.: emit homo cupidus et locuples tanti, quanti Pythius voluit, et emit instructos: *nomina facit*, negotium conficit. *et sic interpretatus est Fr. Fabricius: neque, si ita scripsit Cicero, aliter fieri potest. Quod cum videret J. Fr. Gronovius, legendum censebat:* Pythius nomina facit: *probante Graevio. Neque aliter expedire nos possumus, si ratam habeamus illam opinionem, quae nomina facere tantum creditorem censet. Fateor tamen, mihi non ita absurdam videri Fabricii interpretationem, et ex analogia, et vi verborum,* nomina facere *etiam de debitore dici posse. Quid enim est* nomina facere, *cum de creditore dicitur, nisi in suis, forte etiam in aliorum tabulis scribere nomen debitoris, et nomen pecuniae in expensis? Quid? nonne etiam debitor scribit nomen creditoris, et nomen summae, in suis, et, si opus est, etiam aliorum tabulis, et quidem in acceptis. Cur ergo non ipse quoque possit dicere:* nomina facere? *Nam* nomina facere *nihil est proprie, quam nomina scribere, ponere. Sic.* Att. XIII. 14. placeatne tibi, mitti

ut Camerarius, alii obscura verba, ut Manutius, alii signa; quibus verbum unum aut plura exprimebantur, cujusmodi sunt adjecta Corpori Inscript. Gruteriano, ut Graevius: quam sententiam probarem et ipse, si res et locus Ciceronis pateretur. Primo nulla est necessitas dicendi, notas fuisse signa ejusmodi, qualia sunt illa, quae dixi. Nam per notas scribere, ut ex Sueton. Aug. 88. *Caes.* 55. *constat, etiam dicitur, cum integra quidem verba literis scribuntur, sed ita, ut literae non suam ordinariam vim habeant, sed v. c. litera d pro a, e pro b ponatur, etc. Ergo omnis ratio scribendi occultior est per notas. Cujac. Obs. XII.* 40. *distinguit quidem notas a siglis; et est certum, non omnes notas esse siglas; neque tamen propterea siglae non sunt notae: itaque et ipse locum Ciceronis de siglis interpretatur ad Pompon. Orig. Jur.* §. 7. *Illas autem notas, de quibus Cujacius in Observ. vix putem tam vetustas, ut de his aut similibus Cicero intelligi possit. Seneca quidem Ep.* 90. *vilissimorum mancipiorum inventa vocat. v. Nouv. Traité Diplomatique T. III. p.* 564. *conf. Troz. ad Hugon. p.* 175. *qui p.* 181. *locum Ciceronis de formulis explicat, et hanc interpretationem Graevio tribuit, quod est a vero alienum. Deinde Cicero hic manifeste de formulis actionum loquitur. Nam exempla notarum compositarum, quae subjiciuntur, sunt formulae actionum. Porro componere de formulis dici potest, non de signis obscuris, et siglis: et paullo post dicit,* Praetori quoque *carmen compositum* est. *Neque in toto reliquo loco quicquam de occultis signis dicitur. Illud tantum dicitur, quam diu occultae hae formulae fuerint, petitas esse ab iis, qui tenerent, donec vulgatae sint, (nempe ab Aelio). Pompon. Origg. Jur. l. c. Neque quisquam veterum, quod sciam, de talibus signis formularum memoriae prodidit. Quorsum autem opus scribere formulas illas per notas? Ne a servo iterum aut scriba publicarentur? sufficiebat, cavere, ne in talis hominis manus venirent, qui iis vulgandis gratiam popularem captare vellet, et posset. Ne ii autem publicarent, qui eas tenerent, ut Aelius fecit, ne per notas quidem cavere poterant. Itaque mihi totum hoc de notis formularum commentitium videtur;* notasque *componere nihil aliud significare, quam formulas obscuras et contortas actionum componere. Referri huc possit locus Ovidii Her. XX.* 210. *de malo Acontii jacto ad Cydippen, in quo scriptum erat jusjurandum:* malum verba ferens *doctis* insidiosa *notis. Jam scio,* notas *apud Ovidium esse literas scriptas, unde* notare *dixit pro scribere. Heroid. I. init. Sed* doctae notae *h. l. sunt formula jurisjurandi vafre excogitata, qua sui juris faceret Cydippen. Unde in eadem Epistola* [v. 30.] *Acontius se appellat* juris vafrum consulto Amore: *et jusjurandum vocat* nodum: *quod verbum Horatius de formulis JCtorum in cavendo usurpat. Interpretationem nostram notarum probavere Menkenius in Obs. L. L. et Gesnerus in Thes. L. L. aliique.*

NOTARE. *de nominibus rerum.* Fin. III. 2. nominibus res *notavit* novis. Tusc. III. 5. melius haec verbis *notata* latinis, quam graecis. * *ita insignire, ut agnosci, et ab aliis discerni possit.* ad Div. VII. 32. ita *notata* me reliquisse genera dictorum meorum, ut cognosci sua sponte possent. Or. II. 67. neque tam acri memoria fere quisquam est, ut, non dispositis *notatis*que rebus, ordinem verborum aut sententiarum complectatur. cf. II. 26. *hinc pro agnoscere, observare, animadvertere.* ad Div. IX. 16. tritas aures habere *notandis* generibus poëtarum. Div. I. 49. *notata* observatione diuturna.

cf. Or. III. 50. * dies notari *dicitur, cum in eo solemnia quaedam agenda constituuntur; unde fit insignis.* Fin. II. 31. *de Epicuro, qui diem suum natalem celebrari jusserat:* quod si dies *notandus* fuit, etc. * *ornare.* Or. III. 43. tamquam stellis *notare* orationem. * *reprehendere, contumelia afficere.* Phil. XIV. 8. rem verbis *notavi.* Milon. 6. *notavi* rem. Verr. V. 68. sic *notatos* ambulare. Cluent. 42. *de censoria ignominia. vid. Nota.* * Sext. 61. vir is, qui tripartitas terrarum regiones atque oras tribus triumphis adjunctis huic imperio *notavit. Abramius respici ad tropaea putat. Sed. Romani tropaea non ponebant Forte est:* peragravit, *ut in Or. pro M. Marcello* 2. nec disjunctissimas terras citius cujusquam passibus potuisse peragrari, quam tuis, non dicam cursibus, sed victoriis *lustratae* sunt. *Horat. Art. Poët.* 158. puer, qui jam pede certo *signat* humum.

NOTATIO. *etymologia.* Topic. 8. * *animadversio, observatio.* Orat. 35. *notatio* naturae. * *distinctio per notas temporum, colorum, etc.* Brut. 19. delector ista quasi *notatione* temporum. Cluent. 47. *notatio* tabularum *(np. cera diversicolore).* Phil. V. 5. *notatio* judicum haberi solet: i. e. *certa sunt signa, ex quibus bonus judex, qui esse possit, agnosci et a malis distingui potest.* * *pro subscriptione notarum censoriarum laudant* Offic. III. 3. et Cluentianam: *sed meliores edd. habent* notio. *cf. Gron. ad Liv. XXVII.* 25. * *descriptio.* Herenn. IV. 50. *notatio* est, cum alicujus natura certis describitur signis. *Est character, quales Theophrastus* scripsit.

NOTIO. *significatio verbi.* Tusc. V. 10. nulla alia huic verbo subjecta *notio* est. * πρόληψις, *notitia insita.* Top. 8. *notio* est impressa et insignita rei conformatio. Nat. D. I. 12. haec omnia cum Deorum *notione* comprehendimus. *ibid.* 14. Deum in animi *notione* tamquam in vestigio reponere. *ib.* 18. *notiones* primae. Tusc. IV. 24. definitio aperit *notionem* nostram, quam habemus omnes de fortitudine, tectam atque involutam. *ib.* definitiones declarant *notiones* communes, alia magis alia. conf. Acad. I. 11. * *Sed notio est etiam de iis rerum in animo formis, quae non insitae sunt, sed opera mentis acquisitae, de quibus est locus insignis* Fin. III. 10. * *hinc dicitur etiam de cognitione rerum, et judicio de rebus.* Nat. D. I. 11. fugere intelligentiae nostrae vim et *notionem.* Tuscul. V. 39. sine varietate colorum licebat vivere beate: sine notione rerum non licebat. Acad. IV. 41. veniamus nunc ad bonorum et malorum *notionem.* * *cognitio de rebus, quae est magistratuum, Pontificum, etc.* Dom. 13. quae omnis *notio* Pontificum esse debuit. Agr. II. 21. *notio* populi Rom. Sext. 25. ut censoria *notio* de republ. tolleretur. cf. Pis. 5. judicium *notionem*que censoriam quadringentos annos tenuimus. Att. XI. 20. *notionem* ejus differri. *Sed* Caecin. 12. *est etiam* notio actoris: *quod quomodo dicatur, vid. in Animadversio.* * *de nota censoria.* Off. III. 31. *notio* Censorum. Sext. 25. *notiones* censoriae. *v. ibi Graev. et Gron. ad Liv.*

NOTITIA. *notio insita*, πρόληψις. Acad. IV. 46. *notitiae* rerum, e philosophia Epicuri. Or. 33. *notitiam* rei aperire definiendo. * *notio acquisita.* Fin. III. 10. hoc quarto (modo) *notitia* facta est, etc.

NOTUS. *active.* Verr. I. 7. *v. Viros doct. ad Phaedr. I.* 11. *in malam partem pro famosus.* Coel. 13. femina non modo nobilis, sed etiam *nota.*

NOVE. ad Her. I. 9.

NOVENDIALIS. Q. Fr. III. 5. *novendiales* feriae: *dicuntur a numero dierum.*

NOVITAS. Phil. IX. 2. *novitati* invidere. *v. Novus homo.*

NO-

NOVUS. tres novae *significant aliquam insignem perturbationem et commutationem status reipubl. ratione magistratuum, judiciorum, legum, veteribus vel sublatis, vel novis, et iis quidem perniciosis, latis.* Verr. I. 7. Catil. I. 1. ad Div. XI. 21. etc. * novi homines, Agr. II. 2. etc. *qui primi e familia sua ad magistratus pervenere.* * Orat. II. 66. sub *Novis: intell. tabernis argentariis: fuit pars fori Romani, cujus passim mentio apud veteres. v. P. Fabr. ad Acad. IV. 22. et Drakenb. ad Liv. XXVI. 27. XLIV.* 17. * Novissimus *apud Ciceronem reperiri, male negat Gellius X.* 21. *a multis jam notatus. v. J. Gronov. ad l. c.*

NOX. *de nocte. vid. De.* * nox reip. Brut. 96. Har. R. 6. *de perturbato reip. statu. cf. Tenebrae.*

NUBECULA. Pis. 9. *nubecula* frontis *est severitas.*

NUBERE. *cum praepos. cum.* ad Diverf. XV. 3. *quocum nupta* esset.

NUDUS. *simplex, sine ornamentis.* Brut. 75. *de Caesaris Commentariis: nudi* sunt, recti et venusti. * *sine exercitu.* ad Div. X. 11. si *nudus* huc se Antonius contulisset. * *inops.* Att. I. 5. *nudi* equites. *v. Interp. ad Suet. Caes.* 41.

NUGAE. *contemtus causa etiam de hominibus dicuntur.* Att. VI. 3. *nugarum* aliquid relinquere. *ibid.* amicos habet meras *nugas.* Orat. II. 51. tragoedias agere in *nugis.* * *de ancillis et delicatis pueris.* Milon. 21.

NULLUS. *pro* non. Att. XI. 24. Philotimus non modo *nullus* venit, sed ne per literas quidem, etc. *ib.* XIV. 3. Corumbus Balbi adhuc *nullus: sc. venit.* Tusc. I. 38. mortui *nulli* sunt. Div. I. 37. * Rosc. Com. 16. *nulli* consilii. Murea. 12. *nullo* usui. [*Haec utriusque loci scriptura ab Ernesto in textu repudiata, in adnott. dijudicatur. Pro* nulli *legitur* nullius, *et* in illo *pro* nullo usui. R.]

NUMERARE. Verr. III. 73. *ex* quibus *numeranda* est civitas. Phil. VII. 1. quos *a se* primum *numerare* possunt: h. e. *in quibus numerandis a se incipere possunt. Pro* enumerare *est* N. D. III. 32. *nisi vitiosa lectio est.*

NUMERATO. *ex arca, praesente pecunia.* Att. XII. 25.

NUMERUS. Q. Fr. II. 13. *ad numerum* judices habere: i. e. *justum eorum numerum.* * *rhythmus.* Or. 64. paeon, quod plures habeat syllabas quam tres, *numerus* a quibusdam, *non pes* habetur. *Numerus et pes* (ῥυθμὸς *et* μέτρον) *quomodo differant, v. Quintil. IX.* 4. *Nempe rhythmi spatio temporum constant, pedes etiam ordine; v. c. pes dactylus semper habet primam longam, numerus autem etiam tertiam. Itaque omnis pes est numerus, non autem omnis numerus etiam pes: quod tenendum est propterea, quia interdum numeri manifeste pro pedibus dicuntur.* Or. 57. *dactylicus numerus* hexametrorum magniloquentiae est accommodatus. *Atqui in hexametris non licet, anapaestum pro dactylo ponere, qui tamen est rhythmus dactylicus.* Or. III. 44. *numerus* adstrictus; *est, qui proxime ad poëticum accedit:* solutus, *qui longius recedit.* * *certus et concinnus corporis gestus et motus in histrionibus, saltatoribus, palaestritis, etc. quia, sc. ut illi numeri poëtici, certis numeris exprimuntur, cum intervallis temporum contineantur: dividitur autem in* ἄρσιν *et* θέσιν. Parad. 5. histrio si paullo se moveat extra *numerum*, exsibilatur. Leg. I. 4. *numeri* in cantu. * *hinc duci putant illas formulas:* omnibus numeris absolutum esse, omnes numeros habere: *quod mihi secus videtur. Nam manifestum est, numeros dici interdum pro partibus, et earum numero, qui requiritur, ut perfecta res sit.* Fin. IV. 20. pauciores quasi *numeros* officii praeterirent. Div. I. 13. omnes habet in se *numeros* veritatis. Verr. II. 69. quod genus ho-

O.

Tusc. I. 40. venenum ut sitiens, *obduxit. Sic etiam accipit in aliis locis, (certe metaphora hinc ducta) Victorius Var. Lect. XV. 7. cf. Interpr. ad Petron. c. 42.*

OBDUCTIO. Rabir. Perd. 5. *obductio* capitis. *Plerique ex emendatione Mureti malunt* obnuptio. *Sed lectionem omnium Codd. defendit Gruterus. Neque video, quare* obductio *improbetur, cum* obducere *sit operire,* obductus, *opertus, ut omnes sciunt.*

OBDURARE. *durare, perferre.* Att. XII. 3. quare *obduretur* hoc triduum. * *obdurescere.* Fin. III. 11. quis contra studia naturae tam vehementer *obduravit.*

OBFUNDERE. *v. Offundere.*

OBJICERE. Leg. II. 19. erroris *objiciendi* causa. Caecin. 25. errorem *objicere* judici. *In quibus fere idem est quod* injicere*: quod similiter dicitur. Simile et hoc* Tusc. II. 4. *objicitur* metus animo. *Itemque* visa, species objici *hominibus dicuntur in Academicis saepe.* * Arch. 6. *objecissem* me *in* tantas dimicationes. Cluent. 41. nego, rem esse ullam *in* quemquam *objectam,* quae Fidiculano objecta non sit. * *cum praepos.* de. ad Div. XI. 3. *de* morte Caesaris *objiceres.* * Mur. 38. sperant, *sibi* Silanum *objici* posse, i. e. *in suam potestatem venturum, ut eum tollere possint.* cf. c. 40. Mil. 14. *ductum est ab iis, qui cum feris bestiis pugnare coguntur.* * ad Div. VI. 4. *ad* omnes casus *objectus,* i. e. *obnoxius, expositus.*

OBIRATIO. *ira.* Att. VI. 3. abiit iratus. hujus nebulonis *obiratione* si Brutus moveri potest, etc.

OBLIDERE. *comprimere arcte, elidere.* Fr. Scaur. gulam digitis *oblidere. vid. de hoc verbo Heins. ad Ovid. Met. XIV.* 208.

OBLIGARE. *proprie esse constat vincire, devincire, ut* Tusc. II. 6. *de vulnere:* a medico *obligari. Sed metaphorice* obligari *dicuntur in universum omnes, quibus quacunque causa et quacunque modo necessitas est imposita alicujus rei faciendae, praestandae, ferendae, patiendae. Causa et ratio, quae necessitatem imponit, qua tanquam obligamur et alligamur, (v. Alligare) dicitur hinc vinculum. (v. Vinculum.) Hinc* 1) obligari scelere *dicuntur,* Dom. 8. *et* legum poenis obligari, Fin. I. 14. *qui in necessitatem incidunt poenae ferendae, qui in poenas incidunt sceleribus aut suis aut alienis.* 2) obligantur, *qui jurejurando sibi necessitatem alicujus rei faciendae imponunt.* Off. I. 11. Verr. II. 72. Balb. 15. 3) *item promissis, foedere.* Balb. l. c. populus se *obligavit* foedere. Phil. V. 18. audeo *obligare* fidem meam. 4) *item spondendo pro aliquo, cavendo praediis, quae et ipsa* obligari *dicuntur.* Agr. III. 2. ad Div. V. 20. ad Brut. 18. Caecin. 3. 5) *porro qui mancipio et nexu sibi imposuerunt necessitatem periculi judiciorum (evictionis) praestandi.* Muren. 1. Topic. 10. 6) *qui, beneficiis acceptis, necesse habent, aliis gratiam referre, occasione data, unde et in aere alterius esse, ei-debere dicuntur.* ad Div. VIII. 12. VI. 11. X. 8. XI. 16. etc. 7) *res, quae Deo alicui consecratae sunt,* Dom. 40. *unde contra, quae profana e sacris fiunt,* liberari *dicuntur. (v. Liberare.)* 8) *est etiam pro* impediri. Act. I. Verr. 9. quod eos intelligere videbam, me hoc judicio districtum *et obligatum* futurum. cf. ad Att. VIII. 16.

OBLIGATIO. *Ciceroni et bonis auctoribus semper active dicitur; nunquam, ut hodie JCtis et philosophis, passive.* ad Brut. 18. gravior est ac difficilior animi ac sententiae pro altero, quam pecuniae *obligatio*: i. e. *promissio.*

OBLINERE. *inquinare.* Brut. 13. ut se eloquentia externis *oblineret* moribus.

OBLITUS. *corruptus, foedatus.* Verr. III. 4. *oblita* sunt omnia stultitia atque inhumanitate. Phil. XIV. 3. *oblita* vita libidine

obsecrationes. add. Liv. XXXI. 9. Sueton. Claud. 22. vid. Guther. Jur. Pontif. IV. 14.

OBSEQUIUM. *indulgentia, studium, alicui gratificando et in omnibus se ad ejus sensum, studia, accommodando, placendi.* Att. VI. 6. *obsequio* et comitate adolescentis valde audio mulieres delectari. Coel. 6. tueri *obsequio* amicitiam. Lael. 24. *obsequium* - - quod peccatis indulgens praecipitem amicum ferri sinit. *et sic semper est apud Ciceronem et bonos auctores, non pro obedientia.*

OBSERVANTIA. *quid sit? v.* Invent. II. 22. Att. XIII. 11. ne magnum onus *observantiae* Bruto nostro imponerem: h. e. *ne, cum me visere et salutare vellet, longius iter haberet.* Planc. 18. ut *observantia*, ut suffragatio tolleretur. *v. Observare.*

OBSERVARE. *curiose spectare, aucupari, captare, etiam in deteriorem partem et insidiarum causa.* ad Div. XI. 16. ut tempus *observaret* epistolae reddendae. cf. Rosc. A. 8. Verr. III. 1. vitavi, *observari* pluribus oculis. *cf. Observatio.* * *custodire.* Tusc. II. 8. draco *observans* arborem. *v. Davies ad h. l.* * observare *dicitur de officiis salutandi, deducendi, (Gloss. παρατηρεῖ, observat, sectatur,) etc. et hinc in genere pro* colere. Muren. 34. si interdum ad forum deducimur, - - diligenter *observari* videmur. Att. XIII. 49. si *observare* est servire. *Inprimis autem eleganter dicitur de iis, qui candidatos sectantur, petitionem eorum sua suffragatione juvant.* Phil. II. 20. *observatus* a me in petitione quaesturae. *Hinc recte explicat Manutius illud* ad Diverf. VII. 27. ego te in consulatu *observaram.* * ad Div. XIII. 27. *observare* commendationes alicujus: h. e. *complecti eum, qui commendatus est.* * Tusc. V. 41. tantam praestantiam in bonis animi esse dicunt, ut ab his corporis externa *observent.* *Bentlejus emendabat:* corporis et externa obscurentur: *probat Buhe-rius ad h. l.*

OBSERVATIO. Muren. 24. *observationes*, testificationes, seductiones testium - - animadvertebant. *Nempe Sulpicius et ejus amici diligenter observabant Murenam, et amicos, si quam largitionem facerent.* * Or. I. 20. eloquentiam esse *observationem*, non artem. Div. II. 71. diuturna *observatio* notandis rebus fecit artem. cf. I. 49. Off. II. 25.

OBSERVITARE. *pro observare.* Div. I. 45. *Sed v. Not.*

OBSES. *pignus, quodcunque signum certum voluntatis, etc.* Cluent. 30. damnationem dederat *obsidem*, etc. in Caecil. 22. *obsides* a nobis habet populus. cf. Catil. II. 2. Coel. 32. *obsides* periculi. *ubi v. Not.*

OBSESSUS. Rosc. A. 11. *obsessa* domus: h. e. *ab aliis occupata, ut ingredi non possis.* * Vatin. 7. *obsessus* tribunatus: h. e. *quo non licet facere, quae velis.*

OBSIDERE. *replere, occupare.* Nat. D. I. 23. corporibus omnis *obsidetur* locus. * *speculari curiose.* Flacc. 24. *obsidet* rostra curia. Catil. I. 10. *obsidere* stuprum. Act. I. Verr. 2. qui meum tempus *obsident*: *sc. ut mihi insidiis eripiant.* * *eleganter orator dicitur auditorem* obsidere et tenere, Orat. 62. *cum eum jam sibi faventem reddidit et in suam sententiam impulit et adduxit.*

OBSIDIO. *periculum, quod ab altero nobis struitur et rebus nostris.* ad Div. V. 6. qui foeneratores ex *obsidione* exemerit: h. e. *liberavit a periculo pecuniae perdendae, quod a Catilinariis, et qui tabulas novas fieri volebant, struebatur.* (cf. Rabir. Perd. 10.) *Ductum videtur e Plauti Asinar. II. 2. 14.*

OBSIGNARE. *signare, subsignare.* Quint. 21. *obsignare* tabellas. Pis. 28. etc. *de testimonio obsignato* ad Att. II. 12. *init. v. inpr. Salmas. Mod. usur. c. 11.*

jurandum adigendo, quo juret, obtestans, h. e. testes faciens Deos, se velle legem Servare: unde leges sacratae. vid. Schwarz. Diss. de Detestatione Sacrorum §. 15. * Dom. 48. quid ergo tua illa tum *obtestatio tibicinis? Fuit pars cerimoniae in dedicationibus. Cum interpretes nihil ad h. l. dicant, Cl. Schwarzius l. c.* §. 16. *putat, obtestationem esse eandem, quae et detestatio dicatur, h. e. denunciationem tristibus praesentibus factam. Qualis autem illa* tibicinis obtestatio *s. denunciatio fuerit, non addit. Mihi videtur facta iisdem propemodum verbis, quibus obtestationem et denunciationem Pontifici, pullario, factam esse constat:* ades mihi: f. postulo, ut adsis mihi, etc. Dom. 52. Div. II. 34. etc.

OBTINERE. *oratores et philosophi obtinent, quod approbant aliis, cum vincunt, esse verum aliquid: etiam defendunt.* Verr. III. 71. *obtinere*, quod dicimus. cf. Catil. IV. 6. Tusc. I. 12. si minus id *obtinebis.* Fin. II. 33. illud ipsum, qui *obtineri* potest. Acad. IV. 6. definitionem *obtinemus. De defendendi significatione adde dicta Gronovio ad Tacit. H. II.* 84. * *tueri, retinere.* Verrin. III. 35. *obtinemus* res gestas Sullae. Orat. III. 60. vocem *obtinere*: *ubi praeter rem Pearcius legi vult:* retinere. *Sic* obtinere provinciam *dicitur, qui consequitur, habet, retinet, ut ex Epistolis ad Cornificium patet.* ad Div. XIII. 29. *obtinere* hereditatem. cf. IV. 14. testamentum *obtinetur*, *eum ratum est, valet.* * Sull. 6. suavitatem filii *obtinet.* Offic. II. 12. *obtinet* numerum jure caesorum. * Fin. II. 22. opibus magnis, quicquid feceris, *obtinere*: h. e. *efficere, ut impune feceris, recteque adeo factum videatur.*

OBTINGERE. *pro accidere.* Catil. IV. 1. *de re tristi*, si quid *obtigerit.*

OBTRUDERE. Verr. IV. 36. qui non *obtrusit* monumenta alia ex parte, sed penitus sustulit atque delevit. *praecedit* alieno nomine ornare: *cui respondet* obtrudere. *Gesnerus in Thes. L. L. corrigit* obruit *vel* obstruxit. *Non placet satis: hoc tamen melius.*

OBTUNDERE. *levare, minuere, comprimere.* Tusc. III. 16. nihil est, quod tam *obtundat* elevetque aegritudinem.

OBTUSE. *stulte: opponitur acute.* Nat. D. I. 25. quo quid dici potest *obtusius*?

OBVIAM. Att. IV. 16. huic *obviam* Cato etc. *adversantur. int. eunt.*

OBVOLUTUS. Div. I. 31. fax *obvoluta* sanguine atque incendio. *e Poeta.*

OCCASIO. ad Div. X. 4. ne nostra mala suam *occasionem* puteut.

OCCASUS. *mors.* Acad. I. 2. post L. Aelii nostri *occasum* ne a Latinis quidem.

OCCATIO. Cato 15. *unde dicatur?*

OCCIDERE. Tusc. I. 45. occidit *vita.* Nat. D. I. 5. sententiae *occidunt.*

OCCENTARE. Fr. de Republ. 4. p. 35. si quis *occentasset*, sive carmen condidisset, quod injuriam faceret. *est fragmentum Legg. XII Tabb. v. Festus in h. v. quamquam in nostra editione l. c. est* actitavisset.

OCCULTUS. *astutus.* ad Div. III. 10. si me autem *occultum* libet fingere.

OCCUPARE. *eleganter dicitur de pecunia, quae aut sub usuris collocatur, aut pro qua metallifodinae, agri, etc. emuntur, ut aliquid lucri et reditus habeamus.* Flacc. 21. pecuniam adolescentulo grandi foenore *occupasti.* Verr. I. 36. *occupare* pecuniam *apud* etc. Manil. 2. equites Rom. - - quorum magnae res aguntur, in vestris vectigalibus exercendis *occupatae. vid. Manut. ad haec loca.* * Att. X. 6. sum *occupatus de* Q. Fratre: h. e. *eo mihi negotium facessente.* * Att. XIII. 2. Sextius eum *occupavit,*

dicebat. * Cluent. 50. judiciorum *offensiones, dicuntur corruptiones judicum, quibus judicia in odium populi veniunt.* * Tuscul. IV. 11. *offensio* aegrotationi contraria *quid sit?*

OFFENSIUNCULA. *repulsa.* Planc. 21.

OFFENSUS. *odiosus.* Catil. I. 7. si me meis civibus *offensum* viderent. cf. Cluent. 18. Inv. I. 49. *offensum* est, *quod audientium animos laesit.* cf. Att. II. 19. nihil est tam *offensum*, quam etc. * Verr. II. 47. existimatio *offensa*: i. e. *mala.* * Verr. II. 76. statim suspicione *offensi*, ad ea ipsa nomina oculos animumque transtulimus. *Eodem modo dicitur, ut ap. Ter. in Andr.* percuti: *percussit* illico animum.

OFFERRE. *apparere, cerni, ostendere.* Div. I. 36. Dii ipsi se nobis non *offerunt.* Rosc. A. 31. os *offerre.* * *obviam ire.* ad Div. VI. 20. advenientibus se *offerre.* * *objicere.* Sext. 1. *offerre* salutem in discrimen. Off. I. 24. *offerre* se periculis. * Sext. 6. si qui fecerunt aliquid aliquando, atque iidem nunc tacent, et quiescunt: nos quoque simus obliti: si qui se *offerunt* insolenter et insectantur, etc. *Graevius malebat e Codd. MSS.* efferunt. *Sed paullo post idem est verbum:* neque quemquam offendet oratio mea, nisi qui se ita *obtulerit*: ut in eum non invasisse, sed irruisse videamur. * *resistere,* ad Brut. 15. statim me Antonii sceleri *obtuli.* *Rosc. A. 13. qui mortem *obtulerit* parenti.

OFFICERE. *est proprie, liberum prospectum impedire, obstare.* Off. III. 16. quorum altitudo *officeret* auspiciis. cf. Or. I. 39. Tusc. V. 32. *hinc eleganter est, commoda alicujus impedire, laudem alicujus majori laude imminuere: item nocere in genere.* Rabir. Post. 16. nec mentis luminibus *officit* altitudo fortunae. Brut. 17. horum concisis sententiis *officit* Theopompus elatione atque altitudine orationis suae. Rosc. A. 38. ac meis commodis obstas et *officis.*

OFFICINA. *quomodo differat a taberna, vid. Manut. ad Ep. ad Div. VIII. 6. Illud autem elegans est:* Leg. I. 13. philosophi, qui quasi *officinas* instruxerunt sapientiae.

OFFICIUM. Her. II. 17. *opponitur* maleficio. *ibid.* 1. *officia* artis. * *an hoc verbum satis exprimat Graecorum καθῆκον? v.* Att. XVI. 14. * *opera.* commendatoris *officium.* Herenn. II. 10. *honos, qui ex more alicui, salutando, occurrendo, deducendo, sectando, etc. habetur.* Muren. 33. frequentiam in isto *officio (np. obviam eundi)* gratuitam - - non defuisse. *ibid.* 34. noli igitur eripere hunc inferiori generi hominum *officii* fructum: h. e. *voluptatem, quam ex hoc officio praestando capiunt. Ab hoc genere officii interdum dicitur*

OFFICIOSUS. *ibid.* illa *officiosissima,* quae neminem patitur non honeste in urbem introire, candidatorum natio. * dolor *officiosus* Tusc. III. 28. *quem officii ratio postulat.* Mil. 5. *officiosi* labores.

OFFUNDERE. *obruere, obscurare.* Fin. III. 14. *offunditur* luce solis lumen lucernae. * Marcell. 4. omnium Marcellorum memoria pectus meum *offudit. Videtur esse converse dictum pro: omnium M. memoria pectori offusa est, vid. Graev. aut,* offudit *dictum est pro* confudit, *quod est, tristitia affecit, implevit, ut ap. Liv. XLV.* 42. *vel perturbavit, ut ap. Sueton. Caes.* 7. *De verbo ipso adde Heins. ad Valer. Flacc. IV.* 482.

OLERE. Rosc. C. 7. supercilia *olere* malitiam et clamitare calliditatem videntur. Nat. D. I. 26. Epicurus nihil *olet* ex Academia, nihil ex Lyceo.

OLEUM. Att. II. 17. opera et *oleum* nostrae philologiae periret. * *exercitatio umbratilis.* Or. I. 18. nitidum quoddam genus est ver-

cf. c. 1. Verr. I. 1. 5) *advocatis in judicio.* Quint. 2. summae *opes.* 6) *potentia singulorum hominum, quae ponitur in multitudine amicorum, clientum, gratia, etc. (grosser Anhang) qua possis efficere, quae velis, etiam invitis civibus.* Off. I. 19. ut *opes* quam maximas consequantur. ad Div. IV. 9. *opes* et dignitatem tenerem. cf. c. 21. Cluent. 24. Lael. 6. Off. II. 11. Brut. 81. *reipublicae potentia, in divitiis, exercitibus, sociis posita.* Sext. 1. pro tantis *opibus* reipubl.

OPIME. ad Herenn. IV. 4. *pro* optime vestitus citharoedus, *Clar. Christius legendum censebat* opime: *h. e. magnifice. Et ita* opime *est, v. c. ap. Plaut. Bacchid. III.* 1. 6. *Sic dicuntur etiam* spolia opima: *permutanturque in libris* opime *et* optime. *v. Drakenb. ad Liv. XXI.* 43. *Itaque valde haec emendatio arridet. Neque tamen recepta lectio absurda.*

OPIMUS. *minus suavis aut elegans.* Or. 43. *eisdem* erat verius: nec tamen eisdem *opimius,* iisdem male sonabat. *ibid.* 8. *opimum* genus orationis. * *est tamen etiam in laude.* Brut. 78. ornamenta non satis *opima.*

OPINABILIS. *incertus.* Acad. I. 8. Tusc. III. 31.

OPINARI. *rei incertae assentiri.* Acad. IV. 20. nihil *opinari.*

OPINATIO. Tusc. IV. 7. *opinatio* est imbecilla assensio. conf. Acad. I. 11. IV. 34.

OPINATOR. *qui rebus, quamvis incertis, tamen assentitur; ut certis: ut faciunt Academici.* Acad. IV. 20. ego sum magnus *opinator.*

OPINATUS. Tusc. III. 11. *opinatum* bonum, *opponitur* vero *et* certo.

OPINIOSUS. *opinator.* Acad. IV. 47. Antipater et Archidemus *opiniosissimi* homines.

OPPIDANUS. Brut. 69. multa opera ignoti homines et repentini quaestores facti sunt *oppidano* quodam et incondito genere dicendi. i. e. *quo in oppidis minoribus solent uti: nostri: kleinstädtisch.*

OPPIGNERARE. *pignori dare.* Sext. 51. libelli etiam pro vino saepe *oppignerabantur.*

OPPONERE. * *excusationis, aut alia qua simili de causa afferre.* Att. I. 1. illud suum regnum judiciale *opposuit.* * *commemorare in contrariam partem.* Sext. 19. eos *opponi* auctores. ad Div. VIII. 1. manus ad os *opponere, est signum silentii servandi.* * *Cum praepositione ad.* Mur. 40. *ad* omne periculum atque *ad* omnem invidiam solus *opponitur.* Verr. III. 57. *ad* pactiones faciendas non suam vim, - - sed tuum nomen *opponerent.*

OPPORTUNITAS. Inv. I. 2. *opportunitates* in animis rerum maximarum: *de dotibus animi.*

OPPRESSIO. *servitus.* Att. II. 18. hac tamen in *oppressione* sermo - - liberior est, quam fuit. cf. Offic. III. 21.

OPPRESSUS. *in sermone est obscurus, non satis clare pronunciatus, ut intelligi possit.* Offic. I. 37. literae neque *oppressae,* neque expressae, ne aut putidum sit, aut obscurum. * *non liber.* Pison. 13. mens *oppressa* praemio. *ibid.* 17. conscientia scelerum *oppressus,* nihil ausus est ad Senatum scribere. * *coërcitus, frenatus.* Flacc. 16. audacia comprehensa et *oppressa* tenetur. * *furto ablatus et retentus.* Verr. II. 19. quicquid caelati argenti, Corinthiorum vasorum, -- hoc nemo dubitabat, quin ex illa domo capta et *oppressa,* etc. * *de moribundo est* Coel. 24. mens *oppressa.* * *subito ruptus.* Lael. 21. ut amicitia potius exstincta quam *oppressa* videretur *(np. sicut incendium ruina).* Caecin. 16. jus civile *oppressum, est, cum potentia, gratia, pecunia efficitur, ut contra jus agatur.*

OPPRIMERE. *coërcere, reprimere.* Fin. II. 10. quae jam oratio non a philosopho, sed a Censore *opprimenda* est. * Verr. I. 9. *opprimi* reus *dicitur, qui indicta causa,*

ORBI-

ORBICULATUS. ad Div. VIII. 15. ut milites *malis orbiculatis* pasti esse videantur: h. e. *optimis et delicatissimis. Rotunda enim mala, ova, etc. optima putantur, unde* mala orbiculata *h. l. per jocum pro lautissimis cibis dicuntur. v. Gesneri Lex. Rustic. in h. v. Apud Celsum II.* 24. orbiculata poma *in cibis bonis ponuntur.*

ORBIS. Div. II. 44. *orbes* finientes: *der Horizont.* Or. III. 51. *orbis* verborum, *est periodus, ut ex ejus definitione Ciceroniana patet, qua dicitur* orbi inclusa procurrere oratio; *quod quid sit, intelliges ex iis, quae de vinciendis sententiis dixi, in Vincire.* * Att. II. 9. minore sonitu, quam putaram, hic *orbis reipubl.* est conversus. cf. *ib.* 21. * Pis. 10. ne tum quidem, cum *saltatorium* versaret *orbem*, fortunae rotam pertimescebat.

ORDINARE. Or. II. 10. *ordinare* litem, *est instituere causam, et, quomodo agenda sit, constituere.*

ORDINATE. Herenn. IV. 5. *ubi tamen Graevius e MS. reponi vult* ordine. *v. Not.*

ORDINATIM. *pro* deinceps, καθεξῆς, ad Div. IV. 5.

ORDIRI. Marcell. 11. unde *orsa* est, in eo terminetur oratio. *Graevius passive accipit, et provocat ad Voss. Anal. III. 6. sed nihil opus. Commode* orsa est *interpretari possumus* incepit.

ORDO. *omne hominum in civitate genus. Sic de libertinis dicitur* Verr. I. 47. *de scribis ibid.* III. 79. *de publicanis* ad Div. XIII. 9. etc. *Hinc ordines, i. e. genera honorum, ut Senatorum, equitum, etc. In militia* ordines *sunt tricesimae* partes *legionum, in quarum quaque duae centuriae a decimo hastato usque ad primum pilum: unde* Pis. 36. *ordines* assignare, et Phil. I. 8. *ordines* duxerunt: *de Centurionibus. v. Lips. Mil. R. II.* 8. * *subsellia theatri.* Phil. II. 18. sedisti in XIV *ordinibus: quod est insigne equitum. Cic. Clav.*

* Rosc. A. 48. recte atque *ordine* facere; *est formula antiqua pro: ex legibus, laudabiliter, sapienter.* * extra ordinem, *est aliter ac legibus est constitutum, contra leges. v. Extraordinarius.* Cluent. 31. qui se ab reo pecuniam, cum judex esset, clam atque *extra ordinem* accepisse confessus esset. ad Div. VI. 5. spes, quam *extra ordinem* habemus, *est major, quam de ceteris.*

ORIRI. Planc. 27. Phil. VI. 6. homo a se *ortus*: i. e. *novus.*

ORNAMENTUM. Sext. 51. *ornamenta* equestris ordinis, *appellat* censum, *divitias.*

ORNARE. *honores, supplicationes, etc. decernere.* Dejot. 1. quem ante *ornare* cuncto cum Senatu solebam: h. e. *decernere nomen regis, amici, item laudare.* ad Div. I. 1. quod Pompejum *ornasti*: h. e. *ei praefecturam annonae decrevisti.* * *magistratus autem provinciales et ipsae provinciae ornantur*, Q. Fr. II. 3. Att. III. 24. IV. 18. *cum iis decernuntur necessariae militum copiae, stipendia, Legati, etc. vid. Sigon. Ant. Jur. Prov. II.* 11. * ad Div. XII. 10. exercitus *ornatur, praemiis decernendis.* * lege curiata *ornari*, Agr. II. 10. *quid sit? v. Ind. LL.*

ORNATUS, *a, um.* Att. III. 24. provinciae *ornatae. v. Ornare.* * *instructus rebus omnibus necessariis.* Quint. 31. *ornatissimus* fundus. cf. Verr. I. 84. in Caecil. 15. Caecin. 21.

OS. *oris. impudentia.* ad Div. V. 10. non si Appii *os* haberem. Acad. I. 1. *os* Academiae. *Sic et est intelligendum* Or. II. 7. nisi accessit *os.* * Arch. 9. *os* belli ac fauces: h. e. *bellicum periculum et quidem ultimum. Videtur dictum imitatione Homeri, qui dixit* στόμα πολέμοιο, *Il.* κ'. 8. *ubi tamen durius dicitur, quam apud Ciceronem. Non enim additur* eripere, *ut h. l. sed* τεύχειν. *add.* υ'. 359.

P.

PA-

PAGANUS. Dom. 28. in hac urbe nulli *pagani*, aut *montani*, qui non etc. *hujus loci interpretatio repetenda est e Dionys. Hal. L. IV. p.* 220. *ed. Sylb. qui tradit, Servium Tullium in locis montanis et natura adeo munitis fecisse rusticis perfugia, et pagos graeco vocabulo dixisse. Hinc illi homines, qui in plebe R. erant, quoniam in tribubus urbanis censebantur*, pagani *dicti; qui non differunt a* montanis, *quos hic Cicero commemorat; quod facile ex loco Dionysii intelligitur.* Pagos *commemorat Q. Cicero Petit. Cons.* 22. Pagorum *mentio ap. Livium XXV.* 5. *De iis v. Bimardum Diss. I. c.* 4. *apud Murator. Inscript. T. I. pag.* 19. *Sed originem paganorum repetit a Numa, auctoritate ejusdem Dionysii I. p.* 135. *II. p.* 135.

PALA. Off. III. 9. *pala* annuli. *Plato, unde ille locus ductus est*, σφενδόνη. *unde Plinius XXXVII.* 8. fundam *vocat: ubi de pala vid.*

PALAESTRA. *exercitatio umbratilis, schola.* Or. I. 18. nitidum quoddam genus est verborum, - - sed *palaestrae* magis et olei, quam hujus civilis turbae ac fori. * *artificium.* Att. V. 3. utemur ea *palaestra*, quam a te didicimus. *v. Palaestricus.*

PALAESTRICE. Opt. g. o. 3. sani et sicci habeantur, sed ita, ut *palaestrice* spatiari in xysto iis liceat, non ab Olympiis coronam petant: h. e. *ut scholae apti sint, non foro, curiae.*

PALAESTRICUS. Off. I. 36. *palaestrici* motus saepe sunt odiosiores: *sc. quia nimis sunt artificiales, h. e. adstricti certis temporum intervallis. v. Numerus.*

PALAM. *abundat* Verr. V. 26. *palam* ante oculos omnium. *Similiter Livius XXV.* 18. palam, duobus exercitibus audientibus.

PALATUM. Nat. D. II. 18. *palatum* coeli, ut dixit Ennius. *nempe propter similitudinem, quum habet cum palato, ut ait Isidorus Origg. XI.* 1. *vid. inpr. Davies ad h. l. male hunc locum interpretatus est nescio quis in Lexico Fabri.* Palatus *laudatur e Fin. II.* 8. *sed e Codd. Paris. duobus* palatum *restituit Davisius. Quidam MSS. etiam habent* palatum coeli; *quod Ennius dixisse non potest: quia res nova erat, sic dicere tempore Augusti. vid. Ovid. Met. I.* 176.

PALILIA. *feriae in honorem Deae rusticae, quae Pales vocatur, celebratae XIII. Kal. Maj. in quas incidit natalis Romae: dicuntur etiam* Parilia: *et sic expressit editio Gruteriana, quam nostra secuta est*, Div. II. 47. *cf. Ovid. Fast. IV.* 721. *sqq. et ibi Heins.*

PALIMPSESTUS. ad Div. IV. 47. *charta pergamena, in qua deleta sunt et erasa, quae antea scripta erant.*

PALLA. Phil. III. 6. Herenn. VII. 18. *est pallii genus, (non tunica, ut visum est Rubenio Re Vest. I.* 20. *contra disputante Ferrar. Anal. de R. V. c.* 25. *cf. Rei Vest. III.* 18.) *quo utebantur citharoedi, tragoedi, matronae. In quo tamen illud animadvertendum est, quod recte monuit Cl. Christius in Prolus. Acad. de Imaginibus Musarum, p.* 5. *ut palla citharoedorum, tragoedorum, Dearum etiam quarundam distinguatur a palla Romanarum et pallio Graecarum. Nam ex imaginibus apparet, eas induendi ratione differre; cum illa induerentur ut peplo, hae amicirentur tantum: add. Broukh. ad Tibull. IV.* 6. 13.

PALLIATUS. *opponitur togato: h. e. Graecus Romano*, Rabir. Post. 9. *nam pallium est habitus Graecorum.* * Q. Fr. III. 1. illi *palliati* topiariam facere videntur. *Manutius interpretatur de statuis inter columnas, habitu graeco.*

PALMA. *palmarum radices pro victu.* Verr. V. 33. 38. * *caedes.*

Rosc.

caede, qua etiam religio pietatis, aut aliorum officiorum violatur.

PARS. *in scena est persona, quam quis suscepit agendam.* in Caecil. 15. actores secundarum et tertiarum *partium*: *unde deinde ad alia transfertur.* Flacc. 27. servus primarum *partium.* *pars virilis Verr. III. 4. *v. Virilis.* *genus, species.* Orat. I. 6. *pars* dicendi. Topic. 7. formas qui idem putat esse, quod *partes*, confundit artem, etc. *et tamen saepe fi[?]sus ipse est*, v. c. Invent. I. 28. Partit. 37. ad Div. V. 34.

PARTICEPS. *cum duobus genitivis.* Verr. I. 15. Consulis *particeps* omnium rerum fueris.

PARTIM. *cum praeposit.* ex. Leg. II. 17. *partim ex illis* jacent. cf. Agr. III. 14. *v. Gronov. Obs. III. 2.* *cum genitivo.* Offic. II. 21. *partim* eorum. Or. II. 40. Partit. 24. Prov. Conf. 10. *quo modo et alii dixere. v. Gronov. Obs. III. 2.* *interdum semel tantum poni, ex illo ipso loco* (Legg. II. 17.) *patet, ubi jungitur* quidam. *Sic est etiam* Offic. I. 45. quaedam ita foeda, *partim* ita flagitiosa. *Etiam* alius *jungi, jam in Lexico Fabri demonstratum est.*

PARTIRI. Or. III. 6. *partitae* expressaeque sententiae, *i. e. distinctae.*

PARTITE. Or. 28.

PARTITIO. Legg. II. 20. 21. *Est genus legati, quo legatarius tantum capit, quantum heres, si unus est, aut omnes simul, si plures sunt; ita nempe, ut heres quisque dimidium ejus partis ei det, quam ex hereditate cepit. v. Gronov. Sest. IV.* 7.

PARTITOR. in Vatin. 5. *habent edd. pr. v. Not.*

PARTUS. *de mare.* Tusc. II. 8. Deianira Oenei *partu* edita. *Sic Graeci τικτειν etiam de patre; v. Davies ad h. l. et Virum Doct. in Miscellan. Obs. quae cura Cel. Dorvillii prodierunt. Vol. I. p.* 409. *foetus.* Or. II. 40. ferae *partus* suos diligunt. Tusc. V. 27. pro *partu* suo propugnant.

PARTURIO. *metaphorice de re matura, mox eruptura in lucem.* Muren. 39. periculum conceptum resp. *parturit.* Phil. II. extr. utinam reipublicae dolor pariat, quod jam diu *parturit.* *laborare.* Lael. 13. securitate frui animus non potest, si tamquam *parturit* unus pro pluribus.

PASCERE. *in re augurali* aves pascuntur, Div. II. 34. *cum avide offam pultis devorant, ut tripudium fiat.* pascere *dicitur de iis, qui rem pecuariam exercent.* Verr. II. 3. qui arent, qui *pascant*, etc. Offic. II. 25. bene *pascere.* *pasci *pro vivere ex re aliqua.* Off. II. 11. qui scelere et maleficio *pascuntur.*

PASCUA. Agr. I. utrum hanc silvam in relictis possessionibus, an in *Censorum pascuis* invenisti? h. e. *quae a Censoribus locantur. v. Scriptura.*

PASSER. Fin. II. 23. quae *passeribus* nota est omnibus.

PATEFACERE. *exquisite dicitur* ad Div. VI. 10. iis totum *me patefeci*: i. e. *iis omnia mea obtuli, omnia mea patere Trebiano dixi.*

PATEFACTUS. *inventus.* Div. I. 39. nec, ante philosophiam *patefactam*, - - hac de re communis vita dubitavit.

PATELLA. *Diis propria, in qua iis cibi ponuntur.* Fin. II. 7. ita non religiosi, ut edant de *patella. v. Torrent. ad Sueton. Vitell.* 13. Verr. IV. 21. *patella* grandis, cum sigillis et simulacris Deorum.

PATER. Pis. 33. etc. *Patres* Conscripti. *unde Senatus sic dicatur, v. Liv. II.* 1. *in Caecil. 22. *patres* majoresque nostros non poenitebat. *Ex quo loco discant tirones, in prosa* patres *proprie dici, non de majoribus, ut vulgo putant. Exempla Menkenii in Obs. L. L. omnia sunt aliena. Portae modo ita dicunt.* *Patres

gali conductis, pascuis, quae sunt in saltibus publicis. Nam aliae sunt villaticae pastiones, quae ad agriculturam referuntur, nec faciunt pecuarios, ut tradit Varr. R. R. III. 1. Verr. II. 6. Foutej. 1. Dejot. 9. *Rex Dejotarus* pecuarius *dicitur. Sunt etiam, qui publicanos pecuarios dictos arbitrantur, qui vectigal redemerant, quod de pascuis publicis duretur; sed loci Ciceroniani et Liviani XXXIII.*42. *(ubi etiam Drukenb. cum Burmann. de Vectigal. P. R. p.* 140. *de publicanis intelligit.) XXXV.*10. *non sunt de publicanis: quid ii enim ad Aedilium curam pertinent?*

PECULATOR. *qui peculatus reus est.* Offic. III. 18. *Est autem* peculatus Rosc. A. 29. *crimen, quo tenetur, qui aerarium defraudavit.*

PECULIARIS. *proprius.* Q. Fr. II. 10. hoc mihi fuit *peculiare.*

PECULIATUS. *dives, nummatus.* ad Div. X. 32. plane *peculiatus* discessit.

PECULIUM. *pecunia, quam servus domini permissu colligit.* Verr. I. 36. *peculia* servorum. Parad. 5. qui cupiditate *peculii* nullam conditionem recusant durissimae servitutis.

PEDARIUS. *de Senatoribus, qui non dicendae sententiae jus habent, sed tantum assentiuntur discessione, quia nondum magistratu aliquo functi sunt.* Att. I. 16. 17. *v. Gell. III.* 18. *nam is est locus classicus.*

PEDESTER. *pro terrester est* Cato 5. *pedestres* navalesque pugnae. *Sic saepe Nepos et alii. v. Gronov. et Drakenborch. ad Liv. XXXVII.* 58.

PEGMATA. *loculi lignei, quibus libri reponuntur.* Att. IV. 8.

PEJERARE. *quid sit?* v. Off. III. 29.

PEJUS. *substantive, aut intellectu* negotii; *per graecismum.* Tusc. II. 13. turpitudo *pejus* est, quam dolor. [*cf. Vechneri Hellenol. p.* 247. *ed. Heusing.* R.]

PELLECTIO. *lectio.* Att. I. 13.

PELLERE. *dicuntur res externae, cum agunt in sensuum instrumenta, et quidem in utramque partem, suaviter et cum molestia.* Orat. 53. quod cum animos hominum *auresque pepulisset*, ut intelligi posset, quod casus effudisset, excidisse jucunde. ** deinde* pellere *nos, aut mentem, dicuntur species rerum externarum, cum animo concipiuntur.* Acad. IV. 10. visa nos *pellerent. ibid.* IV. 20. visa mentem sensumve *pepulerunt. * denique quae animum suaviter aut moleste afficiunt.* Fin. II. 10. nec illum habet ictum, quo *pellat* animum hic status nihil dolendi. Div. I. 36. ut *pellantur* animi vehementius, saepe etiam cura et timore. Coel. 15. candor hujus te et proceritas, vultus oculique *pepulerunt. Sic habet Graevius pro vulgato* perpulerunt: *nam cum* pepulerunt *ignorantia librariorum saepe permutatum est* perpulerunt *et* perculerunt. *v. Graev. ad h. l. et Gronov. ad Liv. III.* 30. *Sic* ad Div. IV. 13. nulla insignis me privatim *pepulit* injuria: h. e. *attigit; aliae edd. habent* perculit. * Brut. 87. longi sermonis initium *pepulisti*: *quod eleganter dictum arbitror pro* movisti, commovisti*: quibus verbis in hac re utuntur veteres. Sed cum hanc elegantiam non caperent quidam*, depulisti, *aut* detulisti *ex eo fecerunt.*

PELLICERE. *dicitur de artibus magicis, quibus v. c. seges ex agro vicini in nostrum deducitur, nam de hoc est apud Plin. Hist. nat. Hinc eleganter ad alia transfertur.* Orat. I. 57. judicum sententias lepore *et* sale *pellicere*, etc.

PELLIS. *quia pellibus sternuntur tentoria in castris, propterea pro ipsis tentoriis ponuntur.* Acad. IV. 11. ut non multum Imperatori *sub* ipsis *pellibus* otii relinquatur.

PELLITUS. Fr. Or. pr. Scaur. M. Aemilius fordidissime genti, ac prope dicam *pellitus* testibus

PER-

PERCIPERE. N. D. II. 59. per arteriam vox a mente principium ducens *percipitur* et funditur. *Sed Davisius legendum censet* projicitur: *Buherius* praecipitatur. *Mihi autem nihil mutandum videtur. Nempe vox per arteriam venit in os, ore percipitur, h. e. colligitur, excipitur: quo sensu* percipere *dici constat. Inde ore funditur et emittitur.* * *philosophis* percipere, *v. c.* Acad. IV. 25. *dicitur de iis rebus, quas certo scimus, quibusque sine errandi periculo assentimur. v. Argumentum Acad. IV.*

PERCITUS. *gravius commotus.* Mil. 23. animus iratus et *percitus*.

PERCURSUS. *de rebus saepe cogitatis, quas adeo in promtu semper habemus.* Or. II. 32. quaestiones omnes animo *percursus* ac prope decantatas habere.

PERCURSIO. Tusc. IV. 13. animi multarum rerum brevi tempore *percursio*.

PERCUSSIO. *est in musicis, et deinde in poëticis, et numeris oratoriis, qui et ictus dicitur; quia tibicen pede ferit terram. Sic in Senario tibicen, qui rhythmum et tempus moderatur, ter pede ferit terram; unde tres in eo ictus s. percussiones dicuntur esse. In iis autem syllabis, in quibus tibicen solum ferit pede, vox ab actore acuitur et tollitur: hinc Graece ἄρσις dicitur percussio, et syllaba dicitur esse in ἄρσει, cum ceterae sint in θέσει. v. Bentlej. de Metris Terentian. init.* Orat. III. 47. sed sunt insignes eorum numerorum *percussiones. ibid.* 48. *percussio* intervallorum. Or. 58. non sunt in oratione tamquam tibicini *percussionum* modi.

PERCUSSUS. Dejot. 6. suspicione sum *percussus. cf. Percutere.* * *territus.* ad Div. IX. 25. repente *percussus* est atrocissimis literis.

PERCUTERE. *de mente dicitur, ut* movere. Tusc. V. 11. quod animum probabilitate *percussit*, id verum puto. Mil. 29. quonam modo vos vivus afficeret, qui mortuus inani cogitatione *percussit*: i. e. *terruit.* **decipere.* Flacc. 20. hic cornici oculum, ut dicitur: nam Hermippum - - *percussit. v. Gruter. ad h. l.* Att. V. 2. strategemate hominem *percussit*.

PERDITOR. *est verbum factum a Cicerone, ut* afflictor, partitor, *etc.*

PERDUCERE. Verr. II. 28. *perducere* aliquem ad suas conditiones. Att. V. 21. Scaptius rogat, ut eos ad talenta CC *perducam.* * *meretrices dicuntur* perduci. Verr. V. 12. huc Tertia illa *perducta* est. *unde, qui feminas stupri causa perducunt,*

PERDUCTORES *dicuntur.* Verr. I. 12. *ubi v. Graev.*

PERDUELLIO. *est proprie parricidium, h. e. ut est ap. Plutarchum in Numa, caedes hominis liberi, quam quis sciens fecit. Parricidii reus fuit Horatius ap. Liv. I. 26. sed* perduellionis reus *dicitur. In quo male reprehendit Livium Sigonius Ant. Jur. C. R. II. 18. quasi* parricidii *dicere debuisset, cum vel ex eo intelligatur, istud perduellionis crimen fuisse, quod ex eo judicio Horatii* Duumviri perduellionis *sint, qui non solum in parricidiis, sed etiam in caede Tribuni pl. et similibus criminibus judicabant, ut ex Or. pro Rabir. Perd. patet. Vere itaque Turnebus,* perduellionem *olim omnem caedem dictam, existimavit. Postea* perduellionis crimen *illud dictum est, quo quis libertatem populi Romani violavit, tamquam affectato regno, Tribuno plebis pulsato aut interfecto, cive Romano indicta causa virgis caeso, aut percusso, aut alio supplicio servili affecto.* Rabir. Perd. 3. perduellionis judicium; *quod exercebatur, cum T. Labienus accusaret Rabirium, quod Saturninum Trib. pl. interfecisset: ubi v. Intt. cf.* Verr. I. 5. *Formam hujus judicii pete e. Livio l. c. cf. Turnebi*

c. 15. *et Bosium ad Nepot. Epamin.* 8. *Gothofred. ad Cod. Theod. tit. de sententiis e periculo recitandis; ut alios taceamus, qui passim copiose laudantur.* * Verr. II. 43. *videtur dici pro elogio, n.* 2. te in *Sthenii periculo* inimici ejus nomine abusum esse. *Nempe adscribendo cognitorem Claudium. Nam supra de eodem dixerat*, in Sthenii nomine, c. 42. *quod est, in capite de Stheniana causa, (sumto verbo e tabulis acceptorum et expensorum) sive in elogio Sthenii.* Nomine *dicere h. l. noluit, quod mox idem verbum occurrit.*

PERILLUSTRIS. Att. V. 20. ibi morati biduum *perillustres* fuimus: h. e. *magnam laudem re bene gerenda consecuti sumus, rem optime gessimus.*

PERIMERE. *tollere: item impedire aliquid, ne fiat.* Planc. 42. si vis aliqua major reditum *peremisset*. Tusc. I. 38. sensu *peremto*. Har. R. 11. *peremti* sunt ludi. Sext. 22. mors mea causam publicam *peremisset*. Off. III. 7.

PERIPETASMA. *vestis stragula.* Verr. IV. 12. Attalica *peripetasmata. v. Ind. Hist.*

PERISTROMA. *idem.* Phil. II. 27.

PERISTYLIUM. Dom. 44. porticus cum conclavibus pavimentata trecentum pedum, amplissimum *peristylium. Est autem peristylium locus, qui a columnis undique ambientibus nomen habet. v. Intt. ad Sueton. Aug.* 82. [*Scribitur etiam* periftylum, *velut ab Ernesto.* R.]

PERJURARE, *it.* PERJURIUM. *quid sit?* v. Offic. III. 29. Perjurare *autem est vera lectio illius loci, quam afferunt Lambinus, Fabricius, etc. Vulgo autem olim legebatur*: pejerare, *sub qua voce etiam locum habet Nizolius. Et quoniam idem est* pejerare, *quod* perjurare, *ut tirones etiam illam vocem recte intelligerent, etiam ibi hunc locum laudavimus. Ceterum* perjurare *et* pejerare *dici arbitror de falso jurejurando, ut graecum* ἐπιορκεῖν: *quod est proprie, saepe et multum jurare; qui autem hoc faciunt, iidem facile falso jurant.*

PERJURISSIMUS leno, Rosc. Com. 7.

PERLABI. *venire post longum, sc. cursum.* Tusc. I. 12. *perlapsus* ad nos et usque ad Oceanum Hercules.

PERLITUS. *inquinatus.* Rosc. A. 52. *perlitus* sanguinis crudelitate, *de eo, qui caedem fecit.*

PERMANARE. Or. II. 77. ut ad eorum mentes movendas *permanare* possint. Tusc. II. 18. conclusiunculae ad sensum non *permanantes*: h. e. *quae non persuadent, etiamsi nil contra dici possit.*

PERMISCERE. Or. 9. ab Aristophane poeta - - Graeciam *permiscere* dictus est Pericles. *Gr.* κυκᾶν.

PERMITTERE. Verrin. I. 32. *permittere* dolori suo incommoda: h. e. *ipsum ulcisci injurias sibi illatas. Contra* Sext. 33. *permittere* inimicitias patribus et reipubl. *est non ulcisci, Senatus et reipubl. causa. v. Concedere, Condonare.* * *tradere in potestatem.* Agr. II. 15. regna Decemvirorum ditioni - - *permissa* esse dico. Catil. I. 2. *permissa* est *resp.* Consulibus. *id fiebat SCto: videant Coss. ne quid etc. quo liberam potestatem accipiebant, reipubl. etiam non consulto Senatu, quibus videretur rationibus, defendendae.*

PERMOTIO animi, Part. 11. *cum aliqua re impellitur ad agendum.*

PERMUTARE pecuniam, ad Div. II. 17. Att. XI. 22. 24. XV. 15. quod *permutavi* cum. *v. Not.* XII. 24. etc. *permutatio* publica pecuniae ad Div. III. 5. *est collybus, de quo supra.* Pis. 21. *videtur esse versura.*

PERNICIES. Rosc. A. 45. quorum nihil *pernicii* causa consilio divino factum putamus. *De hoc geni-*

neglecta barbarorum inscitia, te *persequar.* * *per singulas partes enarrare, accurate et plene narrare, explicare.* ad Div. V. 13. nullum membrum reip. reperies, quod non fractum debilitatumve sit. quae *persequerer.* **simile est illud* Tusc. II. *extr.* fibras stirpium *persequi.* i. e. *accurate omnia evellere, nihil praetermittere, nihil relinquere. vid. Burm. ad Virg. G. II.* 407. * *exsequi.* Att. VI. 1. mandatorum mihi libellum dedit, - - omnia sum diligentissime *persecutus.* VIII. 11. *in Ep. Cic. ad Pomp.* ut quodcumque tu consilium praecepisses, id nobis *persequendum* putaremus. *Sed hoc etiam ad primam referri significationem potest.* cf. Q. Fr. II. 13. * *ulcisci.* Acad. IV. 1. inimicitias paternas *persequi.* * *est etiam verbum juris, quod significat actionem in aliquem, estque petitoris, inprimis in re pecuniaria: exigere pecuniam.* Rabir. Post. 4. *persequi* ab aliquo pecuniam. Legg. III. 8. syngraphas suas *persequi.* Verr. III. 13. bona sua repetere ac *persequi* lite ac judicio. * *Hinc ductum illud genus arbitror, cum* persequi poenas *dicitur, qui sumit poenas ab aliquo, ulciscendi causa.* ad Div. I. 9. poenas *a* seditioso *persequi.* Caecin. 11. poenas *alicujus persequi.* *Herenn. II. 19. *persequentissimus* injuriarum.

PERSOLVERE. *solvere.* Att. VII. 3. si hoc mihi ζήτημα *persolveris*, magna me molestia liberaris. * *satisfacere, non modo solvenda pecunia, sed etiam respondendo, officio praestando, etc.* Att. XIV. 20. *persolvi* primae epistolae: venio ad secundam. Quir. p. R. 9. *persolvere* officium. conf. Verr. V. 69. *Flacc. 20. persolvere ab aliquo *dicitur ut* solvere ab aliquo.

PERSONA. πρόσωπον, *facies ficta histrionis.* Or. II. 46. cum ex *persona* mihi ardere oculi histrionis viderentur. *Sed de hac et ceteris hujus verbi significationibus distincte et accurate, etiam ex Cicerone, agitur in Lexico Fabri, ad quod tirones remittimus. Nos monebimus: 1) personam dici non solum de hominibus, sed etiam aliis rebus, et in his formulis abstractum pro concreto poni.* Muren. 3. *personam* gravitatis severitatisque non appetivi. Attic. XV. 1. foeda est *persona* ipsius senectutis. Verr. II. 17. *persona* calumniae imponatur. 2) *personam per periphrasin quandam dici de hominibus, sed cum respectu ad eorum conditionem, officium, mores, etc.* Cluent. 29. hujus *Staleni persona* ab nulla turpi suspicione abhorrebat. 3) Arch. 2. in *ejusmodi persona*, quae - - minime in judiciis periculisque tractata est. *Manutius refert ad Archiam, qui in foro versatus non fuerit. Sed rectius Passeratius refert ad Ciceronem Patronum, propter verbum* tractare. *Nam histriones dicuntur proprie* personas tractare. *v. Tractare.*

PERSONATUS. *facie ficta indutus.* Orat. III. 59. *personatus* Roscius. * *simulator et dissimulator.* Att. XV. 1. quid est autem, cur ego *personatus* ambulem?

PERSONARE. *valde clamare, clara voce dicere.* Coel. 20. non loquuntur solum, sed etiam *personant.* Planc. 35. furialis illa vox, - - secum et illos et Consules facere, *personabat.*

PERSPICERE. *diligenter considerare et examinare probandi aut inprobandi causa; besichtigen, besehen.* Mil. 20. *perspicere* villam. Q. Fr. III. 1. *perspicere* viam. ad Div. IX. 15. domum cum fabris *perspicere.* Phil. II. 38. quaerere et *perspicere* conditionem; *quamquam h. l. Graevius malebat:* prospecta.

PERSTRINGERE. *leviter percurrendo contingere.* Phil. II. 19. celeriter cursum *perstringere.* Agr. II. 25. terram aratro *perstringere.* * *hinc metaphorice* Sull. 16. nemo me tenuissima suspicione *perstrinxit.*

atque iniquissime tractari. ad Div. VII. 31. de judiciis non laboro: *trahantur* per me *pedibus* omnes *rei.* Att. IV. 16. per me ista *pedibus trahantur.* *v. Victor. Var. Lect. XXI.* 24. *qui ex Homero hoc proverbium repetit.* *Vatin. 5. *pedibus* iter facere, *est terra proficisci, et opponitur τῷ navigare.* *Att. II. 1. noli de uno *pede* sororis queri: licet etiam *alterum tollas. In quo est allusio ad formulam:* pedem utrumque, pedes tollere; *quod obscoene dicitur. v. Manut. ad h. l. Lambin. ad Plaut. Cas. II.* 8. 24. *ad Div. VII. 31. res ita contractae, ut neque caput neque *pedes*, *int.* appareant: *e Plauto, qui aliquoties plene dixit.*

PESTILENTIA. Agr. II. 27. in Salapinorum *pestilentiae* finibus. *pro, pestilentibus f.*

PETASATUS. ad Div. XV. 17. *itineri paratus: quod in itineribus petaso utebantur, ad solem arcendum, ut e Sueton. Aug.* 82. *intelligi potest.*

PETERE. *de ictibus gladiatorum et athletarum.* Quint. 7. caput *petere.* Or. 68. ut athletas, nec multo fecus gladiatores videmus nihil nec vitando facere caute, nec *petendo* vehementer, *etc.* **ad se suasque partes allicere.* ad Div. XIV. 1. qui ab his me amari putabam, qui invidebant, eos non sequebar, qui *petebant.* * *est etiam actoris in causa privata.* Flacc. 34. possessionem *petere*: *int. a Praetore, qui* dat possessionem. Rosc. C. 12. amplius se a nemine *petiturum*, cf. Verr. III. 11. etc. *itaque is, in quem actio suscipitur,* unde petitur, *dici solet* Or. I. 37. ad Div. VII. 1. *ubi v. Graev.* *Att. III. 8. ille fortasse alium *cursum petivit*: i. e. *alia via, alio profectus est. Hanc formam dicendi illustrant Gronov. et Drakenb. ad Liv. XLIV.* 2.

PETESSERE. *petere.* Tusc. II. 26. qui laudem hanc *petessunt.* Div. I. 11. terrasque *petessit.*

PETITIO. *ictus.* Catil. I. 6. *petitiones* corpore effugere. *unde ad oratores traducitur, et eorum artificia, quibus adversariis nocere student.* Or. III. 54. orationis ipsius, tamquam armorum, est vel ad usum comminatio et quasi *petitio.* in Caecil. 14. novi omnes hominis *petitiones* rationesque dicendi. * *actio in aliquem, item postulatio a Praetore, ut jus nostrum nobis concedat, tamquam hereditatis possessionem, etc.* Brut. 5. cujus *petitio* sit. Rosc. C. 18. *petitionem* integram reliquit. Inv. I. 8. petitioni *opponitur* recusatio, *quae est ejus, unde petitur.*

PETITOR. *actor, qui litem intendit, in causa privata: cui opponitur is, unde petitur. v. Petere.* Or. I. 37. Quint. 13. Rosc. C. 14. Verr. III. 11.

PHALERAE. *ornamenta equorum, (vel equitum. v. Drakenb. ad Silium XV.* 255.). Verr. IV. 12. *phalerae* pulcherrime factae. *Quo in loco fuerint phalerae, non consentire video doctos viros. Scheff. de Re Vehic. I.* 16. *p.* 212. *in fronte ponit, auctore Etymologo graeco, in Φάλαρα, ubi vocat προμετωπιδίους ἀσπιδίσκους, τὴν κόσμησιν τὴν κατὰ τὸ μέτωπον τῶν ἵππων. Ita videntur dici a φάλοις, qui sunt ἀσπιδίσκοι κατὰ τὸ μέτωπον τῆς περικεφαλαίας. v. Schol. ad Homeri Iliad. ι.* 743. *Heinsius ad Ovid. Met. VIII.* 33. *ponit in tergo: quod recte repudiat Burmannus, ad eum locum, putatque, fuisse in pectore. Quomodo ibi fuerint, utrum fixi tanquam clypeoli, an pensiles, non addit. Locus Plinii XXXVII.*12. *suadet credere, pensiles fuisse. Vulgo argenteas fuisse, dubitari non potest; v. Livius XXII.* 52. *aureas subinde per luxuriam factas, patet e Sueton. Aug.* 35.

PHASELUS. Att. I. 10. XV. 17. *est navicula longior et simul angustior, cum prora longe et oblique*

PINNA. *genus conchae.* v. Nat. D. II. 48. * *in pifcibus pinnae funt, inftrumenta natandi, loco pedum datae, ut ait Plinius; ut in avibus funt inftrumenta volatus; unde proverbialiter* Att. IV. 2. *pinnas* alicui incidere: *ubi tamen Graeviana habet* pennas.

PINNOTERES. *fquilla.* v. Fin. III. 19. Nat. D. II. 48.

PISCINARIUS. *qui pifcinis murenarum, aliorumque pretioforum pifcium, delectatur; qualis L. Lucullus fuit.* Att. I. 16. 17.

PISTRINUM. *carcer privatus, et ergaftulum.* Q. Fr. I. 2. §. 4. in publicam cuftodiam, vel in *piftrinum.*

PIUS. ad Div. X. 24. *piae* propinquitates. Balb. 16. *pia* et aeterna pax. Phil. XIII. 19. *piiffimus, non latinum effe dicit Cicero.*

PLACARE. Tufc. II. 8. haec dextra *Lernam*, mactata excetra, *placavit*: i. e. *tutam reddidit. Sed videtur legendum*, pacavit. Placari *quidem mare dicitur, fed aliam ob caufam, nempe quia tempeftates irae maris dicuntur: cum autem a praedonibus liberatur*, pacari *dicitur mare, non* placari. *Similis locus eft Virgilii Aen. VI.* 803. *de Hercule:* Erymanthi *placarit* nemora: *ubi recte e MSS.* pacarit *repofuit Heinfius: quem vid. Has voces permutari notum eft; vid. Drakenb. ad Silium II.* 483.

PLACATUS. Tufc. VI. 17. fibi ipfe *placatus*: *de homine tranquilli animi.* Quir. p. R. 1. fi mihi *placata* omnia fuiffent: h. e. *fi nil adverfi mihi accidiffet.*

PLANE. *fine tropo.* Phil. VII. 6. qui *plane* et latine loquuntur.

PLANGUNCULA. *pupa, fimulacrum cereum, ex graeco πλαγγών.* Att. VI. 1. inventae funt quinque *plangunculae* matronarum. *v. Bofius ad h. l. qui hanc vocem Ciceroni reftituit, probante Lambino, Junio, etc. cum ante effet fine fenfu* langunculae, *quod fervavit Graevius. Reperit etiam in Cod. Beffarionis Manutius. cf. Spanhem. ad Callim. p.* 711.

PLANUS. *impoftor.* Cluent. 26. *Hanc vocem Viri docti reftituerunt etiam Capitolin. in Anton. Phil. c.* 13. *Eft etiam bis ap. Plin. XXXV.* 10.

PLATALEA. *avis.* v. N. D. II. 49.

PLAUSIBILIS. *valde placens populo.* Tufc. III. 21. quoniam haec *plaufibilia* non funt, in finu gaudeamus.

PLAUSUS. Div. II. 26. galli cantu *plaufuque* alas premunt. * *gratia, laus.* Cluent. 47. ex tota ifta fubfcriptione rumorem quendam et *plaufum* popularem effe quaefitum.

PLENUS. *dives.* ad Div. VII. 9. ferius potius ad nos, dum *plenior.* **abundans etiam in malam partem.* Prov. Conf. 8. quis *plenior inimicorum* fuit Mario? **magnus, copiofus.* Rofc. A. 2. in alienam pecuniam, tam *plenam* atque praeclaram, iuvaferis. *Ceterum male huc traxit Graevius* plenum convivium *e Suetonio. vid. Burman. ad Suet. Caef.* 49. *plenum *dicitur corpus carnofum et fucculentum; opponiturque macilento. v. Salmaf. ad Solin. p.* 203. *unde transfertur ad orationem, et opponitur jejuno, exfangui, tenui.* Off. I. 1. orationem latinam efficies *pleniorem.* Or. III. 14. de horridis rebus nitida, de jejunis *plena*, de pervulgatis nova quaedam eft oratio tua. *ibid.* 52. fi habitum orationis et quafi colorem aliquem requiritis, eft et *plena* quaedam, fed tamen teres. etc. * *in voce* plenum *eft laus, fi adjecta eft fuavitas.* Orat. I. 29. neminem voce *pleniorem* aut fuaviorem mihi videor audiffe. *Sed etiam in vitio, cum abeft fuavitas, et fignificat* vaftum. Or. III. 12. cujus tu illa lata nonnunquam imitaris, ut E *pleniffimum* dicas. * *de verbis, opponitur contractioni aut alii diminutioni.* Or. 47. fic loqui, *noffe, judicaffe* vetant, *noviffe* jubent et *judicaviffe.* quafi ne-

Cic. Clav. M m

nesciamus, - - et *plenum* verbum recte dici, et *imminutum* usitate.

PLERA. Leg. III. 3. *antique pro* pleraque: *quamquam Lambinus et Davis. malunt* pluria. *v. Lex. Fabri in h. v.*

PLUMBEUS. Tusc. I. 29. *plumbeus* in physicis. Fin. IV. 18. o! *plumbeum* pugionem! ad Att. I. 13. illum *plumbeo* gladio jugulatum iri.

POEMA. Tusc. II. 11. *poëmata* lecta: *de ῥήσει ex aliquo poëmate excerpta.*

POENA. Cluent. 43. *poena* vitae, *dicitur et poena capitis et fortunarum omnium.* *Rosc. A. 24. *poenae* parentum. Verrin. I. 3. *poenae* civium. Phil. XIII. 20. patriae *poena.* Att. IX. 14. *poenas* alicujus persequi. *In his omnibus significat ultionem injuriae alicui factae.* *ad Att. XIV. 12. odii *poena* et doloris. Verr. II. 27. judicium de *poenis* compromissisque. * *Furia ultrix.* Pis. 37. o! *Poena*! o! Furia sociorum! Dom. 2. *et forte sic est in quibusdam, quae ante adduximus. cf. Drakenb. ad Sil. II.* 551.

POENIRE. *antique pro punire.* Tusc. I. 44. *Sic habent etiam Codd. quidam* Milon. 31. *item* Balb. 7. *ubi v. Not. Sic antiqui dicebant:* Poenicus, moenera, moeri, *pro* Punicus, munera, muri. *v. Drakenb. ad Sil. I.* 602. *et Heins. ad Virgil. Aen. XI.* 382. Tusc. I. 44. *poeniantur* pro *puniant.*

POENITET. poenitere nos ejus rei *dicimus eleganter, quae parva est, quacum contenti non sumus, quae nobis non placet, cui parum tribuimus.* Or. 37. non *poenitet* me, quanta sint. Or. III. 9. *poenitet* memet mei. ad Div. I. 7. fortunae meae ne me nimis *poeniteret.* Tusc. V. 18. sapientiam nunquam sui *poenitet.* ad Div. VI. 1. fortunae suae maxime quemque *poenitet.* Div. I. 15. negat, se eorum auspiciorum *poenitere.* * *cum nominativo.* Inv. II. 13. utrum id facinus sit, quod *poenitere* fuerit necesse. Tusc. V. 28. nihil, *quod poenitere* possit, facere. *cf. Cort. ad Sallust. Jug. c. 85. p.* 798.

POETICE. *poëtarum more.* Fin. V. 4. *poëtice* loquar.

POLITE. *de genere scribendi tenui, est acute, subtiliter: de quibus suis locis.* Brut. 19. quaedam limantur *politius. ibid.* 30. Mucius enucleate ille quidem et *polite*, nequaquam autem ea vi et copia, etc.

POLITICUS. Or. III. 28. qui ex particula parva urbis ac loci nomen habent, et Peripatetici philosophi, aut Academici nominantur; olim autem, propter eximiam rerum maximarum scientiam, a Graecis *politici philosophi* nominati, universarum rerump. nomine appellabantur.

POLLICERI. Phil. VIII. 2. pecunias *in* remp. *polliceri.*

POMERIDIANUS. *vid. Postmeridianus.*

POMOERIUM. Nat. D. II. 4. *pomoerium* intrare. *Quid sit pomoerium, videant tirones ap. Liv. I. 44. ubi v. Perizon. Locus alter classicus de pomoerio est ap. Tacit. A. XII.* 24.

POMPA. *proprie est, quam nos hodie vocamus, eine Procession, ein Aufzug.* Offic. I. 36. *pomparum* fercula. [Mil. 13. *de pompa funebri.* R.] **deinde, quia illae pompae magnifice erant apparatae, propterea transfertur ad orationem generis demonstrativi, in qua omnibus ornamentis locus est, et quae inprimis ad ostentationem ingenii et eloquentiae pertinet, et orationi forensi opponitur.* Tusc. IV. 21. e rhetorum *pompa.* Orat. 13. verum haec eloquentia ludorum atque *pompae*; nos autem jam in aciem dimicationemque veniamus. Or. II. 22. sed eorum oratorum partim in *pompa*, partim in acie illustres esse voluerunt. * Att. XIII. 28. *hunc de pompa; hominem vanum et gloriae nimis cupidum.*

PONERE. *abjicere, deponere.* Or. 59. *ponere* ambitum. Or. III. 12. *ponere* vitia. ad Div. VIII. 6. can-

candide *ponere* inimicitias. ** afferre, commemorare, dicere in disputatione et oratione.* Coel. 7. *posuistis* enim, - - conjurationis hunc participem fuisse. Verr. II. 38. tantum verbo *posuit.* cf. Fin. II. 26. Legg. II. 3. Quir. p. R. 7. Planc. 29. *huc refer illud:* ad Div. IX. 15. *ponor* ad scribendum. * pecunia *etiam dicitur* poni, *cum foenori datur.* Verr. III. 70. cum *posita* esset pecunia *apud* eas societates, unde erat attributa, binis centesimis foeneratus est; *unde deinde metaphorice sumitus, beneficium, tempus, poni dicitur.* * ponere quaestionem *dicitur, qui jubet, de re aliqua dicere, cujusmodi quaestiones hine θέσεις appelluntur.* ad Div. IX. 26. Tusc. I. 47. Or. I. 22. 33. II. 1. *etc.* Or. II. 41. res *posita* ad dicendum. ** apponere, subornare, item constituere.* ad Div. VIII. 12. *ponere* alicui accusatorem. Sull. 28. judicem *ponere.* ** tamquam concessum et verum sumere.* Div. I. 52. hoc autem *posito* atque concesso. Caecin. 11. est haec res *posita*, quae ab adversario non negatur. *Sic et dictum videtur* Brut. 45. *si lectio sana est.* * Att. V. 3. *ponere* aliquem in gratiam apud aliquem. *vid. Grutia.* * *ibid.* XI. 22. ut multos dies *in* oppidum *ponat. Manutius interpretatur: dies consumat in itinere ad oppidum.* * *ibid.* XII. 51. hoc metuere, alterum *in metu* non *ponere:* h. e. *non timendum putare.*

PONTIFICES. *sunt communes sacerdotes omnium Deorum.* vid. Legg. II. 8. divisque aliis sacerdotes, omnibus *Pontifices*, singulis Flamines sunto. *Inter Pontifices autem princeps fuit*, Pontifex Maximus: *reliqui distinguuntur in* majores *et* minores. Majores *patricios*, minores, *quorum mentio* Har. R. 6. *plebejos statuit Guther. Jur. Pontif. I.* 17. 22. *Livius contra XXII.* 57. *scribas Pontificum suis temporibus Pontifices minores dictos ait, quem sequi debemus. Sed Gutherii, Panvinii et Ruperti errores de Pontificibus minoribus refellit Noris. ad Cenotaph. Pis. Diss. I. c.* 5. *ubi totum Ciceronis* (Haruſp. R. 6.) *de Collegio Pontiff. locum difficilem planissime explicat. Dukerus autem ad Livium l. c. consentiens Norisio in eo, quod Pontifices minores putat non pertinuisse ad Collegium Pontificum, quod proprie dicitur, credit, olim unum tantum talem scribam fuisse, nixus loco eodem Livii, post auctum numerum. van Dalen autem plane repudiandus est, qui Dissert. ad Marm. ant. pag.* 198. *Pontificem minorem putat Regem sacrorum fuisse: cum et ap. Ciceronem l. c. et Macrob. Saturnal. I.* 15. *clare distinguantur.*

POPA. *caupo.* Mil. 24. *ubi v. Abram.*

POPULARIS. *qui est ex eodem populo*, δημότης. Legg. I. 23. non *popularis* alicujus definiti loci, sed civis totius mundi. Att. X. 1. Solon, *popularis* tuus. ** a populo tributus, ortus.* Dom. 18. honor *popularis.* Phil. XI. 7. imperium *populare* semper ventosum est. Legg. II. 4. lex *popularis.* ** populo usitatus, ad ejus captum accommodatus.* Off. II. 10. *popularibus* verbis utendum et usitatis. Orat. II. 33. *popularis* trutina. ** popularis porro est idem, qui civilis, bono sensu, dicitur.* Fin. V. 23. homo habet innatum quiddam civile et *populare*, quod Graeci πολιτικόν vocant. ** studiosus populi, ejusque gratiam captans, etiam cum detrimento reipubl. et contra honestatem, de quo est locus classicus* Sext. 45. *quem tirones legant.* Off. I. 25. alii *populares*, alii studiosi optimi cujusque, *etc. Sed paullo honestius* Agr. II. 1. *popularem* Consulem *se futurum pollicetur; nempe vere, non* ficte et fallaciter popularem, *ut est* Dom. 29. ** hinc* ratio *popularis*, ad Div. I. 2. Sext. 35. Domit. 33. Petit. Cons. 11. *de par-*

PORTUOSUS. ad Div. VI. 20. navigatio *portuosa*: h. e. *in qua multi portus patent.* Orat. III. 19. mare *portuosum, est portubus frequens.*

PORTUS. Caecin. 34. *portus* supplicii, *vocatur exsilium, quod in exsilium damnati eunt, ut supplicium fugiant.*

POSCERE. *provocare.* Verr. I. 26. *poscere* majoribus poculis. *v. Ascon.* Rosc. Amer. 5. quos populus *poscit*: *int. ad supplicium: ductum e ludis gladiatoriis, in quibus populus interdum flagitare gladiatores notos ab editore ludorum solebat: v. Sueton. Aug.* 44. *haec gladiatorum paria* postulaticia *dicuntur a Seneca Ep.* 7. *et opponuntur* ordinariis. *Verbum* postulare *saepe sic dicitur. vid. v. c. Suet. Calig.* 30.

POSSE. *bene valere.* Tusc. II. 19. *possunt* oculi, *potest* caput, latera, pulmones, *possunt* omnia.

POSSESSIO. *de agris, praediis.* Att. VI. 1. iter feci per ejus *possessionem.*

POSSESSOR. Agr. I. 5. invidiae aut pestilentiae *possessores*: h. e. *agrorum pestilentium, et invidiam possessoribus afferentium.*

POSSIDERE. *vindicare sibi ut suum.* Herenn. I. 11. *v. Not. ad* Tacit. Agric. 18. *item occupare,* Verr. III. 68. Agr. I. 2.

POST. Verrin. I. 7. *post* hunc statum reipubl. h. e. *a quo tempore hic est status reip.*

POSTERITAS. *de tempore futuro.* Catil. I. 9. in praesens tempus - - in *posteritatem.*

POSTMERIDIANUS. Or. 47. *pomeridianas* quadrigas, quam *postmeridianas* libentius dixerim. *Apud veteres saepe fit mentio* matutinorum *et* meridianorum; *qui sunt gladiatores dicti a tempore, quo edebantur. Illi dicuntur etiam* bestiarii *ap. Sueton. Claud.* 34. *ad quem locum v. Torrent. et Lips. Saturn. II.* 15. *qui de utroque genere erudite agunt. Dabantur autem* meridiani, *ut, quemadmodum Seneca l. c. ait, oculi a crudeli spectaculo matutinorum reficerentur. Atque eandem ob causam post gladiatores, tempore pomeridiano, dabantur interdum Circenses ludi, quorum sunt quadrigae. Itaque Augustin. Confess. L. VIII. Circenses diserte appellat* spectaculum pomeridianum; *quem locum debeo Torrentio, qui eum l. c. attulit: hinc Ciceronis* quadrigas pomeridianas *intellige.*

POSTERIOR. *improbior.* Prov. Cons. 4. sic fortuna cum improbitate certavit, ut nemo posset, utrum *posterior*, an infelicior esset, judicare. *Viri docti laudant ad h. l. Turneb. Advers. XX.* 9. Pis. 27. nihil scitote esse luxuriosius, nihil libidinosius, nihil *posterius*, nihil nequius. *Sic* Rosc. A. 47. *postremi* homines.

POSTLIMINIUM. *ἐπάνοδος, reversio, reditus.* Topic. 8. quae a nobis alienata sunt, cum ad hostem pervenerint, et ex suo tamquam limine exierint, cum redierint ad idem limen, *postliminio* dicuntur redire. *Sed totus ille locus, et ibi Boëthius legendus. cf.* Or. I. 40. Balb. 11. *postliminio* fieri potest civitatis mutatio. *ibid.* 12. civi Romano licet esse Gaditanum, sive exsilio, sive *postliminio*, etc. h. e. *si redierit Gades, ubi ante civis fuerat, quam civis Romanus factus erat, et ejus civitatis jus recipit, civitate Rom. accepta amissum. ubi v. Graev. et Salm. ad J. Att. c.* 26. *quem Graev. laudat. Intt. ad Caji J. I.* 6. 2. *Menag. Am. J. C.* 39.

POSTULARE. *saepe dicitur sensu forensi, in quo proprie est, in causis privatis, Praetorem rogare, ut liceat, actionem alicui intendere: in causis publicis autem, ut liceat, nomen deferre; unde per metonymiam antecedentis pro consequente, pro accusare dicitur. Exempla haec sunto, et quidem posterioris generis: nam prioris nullum animadverti.* Q. Fr. III. 1. Gabinium tres factiones *postulant.* ad Div. VIII. 12. Appium ca-

POTIOR. Fin. I. 4. *potiora* ad legendum. h. e. *in delectu praeferenda*.

POTIRI. Tusc. I. 37. si gentem aliquam *urbem* nostram *potituram* putem. Rosc. Am. 25. Atheniensium respubl. dum ea rerum *potita est*: h. e. *et sui juris fuit, et in sua potestate alias graecas civitates habuit*.

POTIUS. *cum comparativo*, Pis. 14. quaevis fuga *potius* optatior. *item cum* malle, Ligar. 2.

POTULENS. Nat. D. II. 56. qua esculentis et *potulentibus* iter pateret. *Ita dedere ex optimis Codd. MSS. Viri docti. Sed Davisius tamen* poculentis *legit, quem vide*.

PRAEBERE. Dejot. 12. assiduitatem alicui *praebere*.

PRAEBITOR. Off. II. 15. *est idem qui* Parochus; *ubi vid.* ein *Lieferant. Nisi quod* praebitor *etiam esse potest, qui sine redemtione, quacunque de causa alteri praebet necessaria, sive de jure, sive sua sponte: quamquam etiam* parochus *sic dici potest. Verbum* praebere *saepe sic apud Latinos occurrit*.

PRAECELLENTISSIMUS. Verr. IV. 44.

PRAECENTIO. *est tibicinum, qui in ludis canebant tibiis, item, cum sacrificaretur*. Har. R. 10.

PRAECEPS. Pis. 28. lubricum genus orationis adolescenti saepe *praeceps*, i. e. *in quo facile peccat*.

PRAECEPTIO. Gr. πρόληψις. Partit. 36. *est notio inchoata in animo*.

PRAECERTATIO. *aemulatio*. Herenn. IV. 30.

PRAECIDERE. *recusare, negare*. Att. X. 16. quod quia plane *praeciderat. ibid.* VIII. 4. plane, sine ulla exceptione *praecidit*. *Cato 16. brevi *praecidam*: h. e. *paucis dicam, paucis rem expediam*. *Att. IX. 6. *praecidere* naves. i. e. *rostra destringere, ne usum militarem habeant. v. Schefferus de Re nav. p.* 125.

PRAECIPERE. Att. VIII. 11. quodcunque tu consilium *praecepisses. v. Not.* *ante capere, praevertere cogitatione, factis, etc.* Off. I. 23. *praecipere* cogitatione futura. cf. ad Div. IV. 16.

PRAECIPITANS. *praeceps*. Rabir. Post. 1. *praecipitantes* impellere. Sull. 31. *praecipitans* respubl.

PRAECIPITATUS. ad Div. XI. 23. aetate *praecipitata*: h. e. *summa*.

PRAECIPUUM. προηγμένον. Fin. III. 16.

PRAECISE. *nulla exceptione addita, absolute*. Att. VIII. 4. *praecise* negare. **omisso verbo aliquo, brevitatis causa*. Nat. D. II. 29. existimas, ab his *providentiam* fingi, quasi quandam Deam, -- sed id *praecise* dicitur. *v. locum*.

PRAECISIO. Or. III. 53. *est figura* ἀποσιώπησις.

PRAECONIUM. *vitae genus, quod est praeconum*. ad Div. VI. 18. qui *praeconium* facerent. **praeconis proclamatio*. Rabir. Post. 17. o! meum miserum acerbumque *praeconium*! ad Div. VII. 24. addictus Hipponacteo *praeconio. Sed h. l. est metaphorice. v. Addictus*. Att. XIII. 12. Ligariana praeclare vendidisti *(laudando vendibilia fecisti)*. Posthac, quicquid scripsero, tibi *praeconium* deferam: h. e. *te venditorem, laudatorem constituam*.

PRAECONIUS. Quint. 31. quaestus *praeconius*: *qui fit praeconio faciendo*.

PRAECULTUS. *praeparatus*. Partit. 13. quidam perfecti habitus, ad virtutem quasi *praeculti*.

PRAECURSIO. *praegressio, praeparatio*. Top. 15. *praecursionem* adhibent ad efficiendum.

PRAECURSOR. Verr. V. 41. hunc *praecursorem* habebat et emissarium.

PRAEDIATOR. *interprete Salmas. Mod. usur. c.* 16. *est, qui praedia publico obligata et vendenda emit, adeoque, ut Gronovius de Centes. et Unciis p.* 516.

 in-

Rabir. Perd. 8. omnis *praefectura*, regio, vicinitas vestra. cf. N. D. II. 2. *v. de praefecturis Sigon. Ant. Jur. Ital. II.* 10. *sq.* * *munus Praefecti, in exercitu. (v. Praefectus.)* Att. VI. 1. *praefecturas* fumere. *ibid.* dare et deferre *praefecturam. ib.* V. 21. petere *praefecturam.*

PRAEFECTUS. in Caecil. 17. *Praefectus* Antonii. Balb. 28. *Praefectus* fabrûm. Praefectorum *genera quatuor fuere. Nam fuere* Praefecti alarum, *qui equestribus turmis praeerant,* Praefecti evocatorum, Praefecti fabrûm, *et* civitatum *denique, h. e. qui a magistratu provinciali in eas civitates mitterentur, in quibus ipse assidue esse non posset, ut jus dicerent. De singulis vid. accurate disputantem Manut. ad Cic. Ep. ad Div. II. 17. Sed hi Praefecti omnes militares, aut in provinciis fuere: quibus adde eum, qui a Praetore Rom. in Italia in praefecturam mittitur. v. Praefectura.* *Praefectus morum, ad Div. IX. 15. *est Censor: qui et moribus civium praeesse dicitur.* Cluent. 43.

PRAEFERRE. *ostendere.* Rosc. A. 31. *praefers* avaritiam: *pro* prae te fers, *ut nonnulli legi volunt.*

PRAEFICERE. *cum in.* Sext. 18. *extr. in* exercitu *praefecerat. v. et Praeesse.*

PRAEFINIO. *praecipio, praescribo.* Verr. V. 68.

PRAEFRACTUS. *de oratore, est durus, asper, minus suavis et laevis.* Or. 13.

PRAEFULCIRE. Att. V. 13. *praefulci* atque praemuni.

PRAEGNAS. *antique pro praegnans.* Att. I. 10. *v. Inil.*

PRAEJUDICARE. Legg. III. 20. de iis Censores *praejudicent. v. Praejudicium: unde* Cluent. 2. ne quid huc *praejudicati* afferatis.

PRAEJUDICIUM. in Caecil. 4. non *praejudicium*, sed plane *judicium* jam factum putatur. * Inv. II. 20. *praejudicium* capitis. i. e. *quod ad crimen capitale pertineat, unde reus fiat capitis.*

PRAEMIUM. *pro dono simpliciter.* Tusc. V. 7. refertus *praemiis* donisque fortunae.

PRAEMOLESTIA. Tusc. IV. 30. metum *praemolestiam* appellabant.

PRAEMUNITIO. Orat. II. 75. in homines caros, judicibusque jucundos, sine ulla *praemunitione* orationis invehi. *Nempe* praemunitio *est, cum antea quaedam dicimus, quibus efficitur, ut reliquam orationem minus aegre ferant judices. Exempla hujusmodi praemunitionum sunt in Or. pr. Murena, Flacco, Ligario, Marcello.*

PRAEMUNIRE. Legg. I. 12. quae *praemuniuntur* omnia reliquo sermoni disputationique nostrae, quo facilius, jus in natura positum esse, intelligi possit: h. e. *quibus via et aditus munitur atque paratur, etc.*

PRAENOTIO. *notio insita.* N. D. I. 17. *v. Notio.*

PRAEPES avis, Div. I. 47. *quae volatu auspicium facit.*

PRAEPOSITUS. Fat. 18. *et alibi: praepositae* causae. i. e. *quae adsunt; nisi legendum* propositae.

PRAEPOSITUM. προηγμένον. Fin. III. 16. Acad. I. 10.

PRAEPOSITIO. *de eadem re. ibid.*

PRAEPOSTERUS. Or. III. 13. *praepostera* tempora, *sc. verborum, cum imperfectum, et plusquamperfectum, aut alia permutantur.*

PRAEPOTENS. Or. I. 43. sive quem ista *praepotens* et gloriosa philosophia delectat.

PRAERIPERE. *ante capere, antevertere.* Att. X. 25. *non praeripiam*, sed expectabo consilium.

PRAEROGATIVUS. Planc. 20. *praerogativa* centuria. Sen. p. R. 7. *praerogativae* custos. Div. II. 35. referre *praerogativam, dicitur rogator centuriae, cum suffragia Consuli renunciat.* Q. Fr.

 II.

II. 25. in *praerogativa* praenunciare. etc. *Sic dicitur centuria, vel tribus, quae per sortem accepit jus primum ferendi suffragii. Et quia a ceteris centuriis, vel tribubus, semper fere creabatur, quem praerogativa creurat, (vid. Muren.* 18. *Planc.* 20.) *et quia hoc quoque spectabatur, ut praerogativa nomen haberet boni ominis, (unde* Div. II. 40. *praerogativa*, omen comitiorum *dicitur); propterea accidit, ut praerogativa pro bono omine, et significatione aliqua diceretur.* ad Div. XV. 5. supplicatio est *praerogativa* triumphi. Act. I. Verrin. 9. dedit *praerogativam* suae voluntatis ejusmodi, ut eam pro *praerogativis* reddidisse videatur. *ubi v. Ascon. Sed inprimis de hac re omni legendus Gronov. Obs. IV.* 1. * Mur. 18. *praerogativum* omen. *v. Not.*

PRAEROGATUS. Planc. 20. cujus in honore non unius tribus pars, sed comitia tota comitiis fuerint *praerogata. v. Not.*

PRAES. *qui aut suo aut alterius nomine praediis populo cavet.* ad Div. II. 17. *praedes* pecuniae publicae. cf. *ibid.* V. 20. Rabir. Post. 4. Phil. II. 29. * *dicti tamen in litibus privatis fidejussores, qui praediis cavebunt.* Verr. I. 45. *pro praede* litis vindiciarum cum satis accepisset. Pro praede *est praede, vel praedibus. Sic* Verr. II. 51. pro suffragio, *est suffragio, vel suffragiis. v. Gron. Obs. IV.* 1. Verr. I. 54. consuetudo in bonis *praedibus* praediisque vendendis: *ubi vid. Graev. Formula:* praedibus ac praediis cavere populo, *est etiam ap. Liv. XXII.* 60. *De praedibus v. inpr. Salmas. Mod. usur. c.* 16.

PRAESAGITIO. *facultas praesagiendi.* Div. I. 31.

PRAESCRIBO. Or. III. 2. auctoritatibus *praescriptis.* sc. SCto. *Sic enim legendum. v. Perscribere.* * Vatin. 2. quibus jam *praescribis*, i. e. *praedicis. v. Not.*

PRAESCRIPTIO. Acad. IV. 46. hanc esse *praescriptionem* naturae, i. e. *legem, praeceptum.* * Agr. II. 9. *praescriptio* legis, *sunt nomina auctorum, latorum, quae legi praescribuntur.* ad Div. V. 2. SCtum ea *praescriptione* est, *etc. quod capiendum vel de nominibus eorum, qui scribendo affuissent, quorumque nomina praeposita essent, v. Manut. ad h. l. vel potius de verbis iis, quibus retulerat Cicero ad Senatum de Metello, in quibus scilicet est causa decreti Senatus, quaeque honorifica erant.* Praescriptio *pro causa, praetextu est ap. Caes. B. C. III.* 32. * *in Lex. Fabri laudatur ex Orat.* pr. Rosc. C. 2. praescriptio *pro pactione. Sed ibi bonae editiones recte habent* perscriptio: *quae lectio vera est: jungitur enim tabulis s. libris. v. Perscriptio. Saepe autem haec duo verba confunduntur, ut Or. I.* 58. *ubi v. Pearcius.*

PRAESENS. *certus, magnus.* ad Div. I. 9. fructus *praesentiores* tulisses. ad Div. XV. 4. *praesentes* insidiae. *in rem *praesentem* venire. Or. I. 58. Caecin. 7. *est proprie, in eum locum, de quo controversia est: deinde, coram adesse ipsum. v. Graev. ad Offic. I.* 10. *cf. Gellium XX.* 10. * *conspicuus, manifestus.* Catil. III. 9. illud porro nonne ita *praesens est, ut nutu Jovis factum esse videatur?*

PRAESENSIO. *notio insita,* πρόληψις. Nat. D. II. 17. * *divinatio.* Div. I. 1.

PRAESENTIA. *Forma:* in praesentia, *est saepe apud Ciceronem, v. e.* Dom. 11. *Male reprehendit Stephanus in Pseudo-Cicerone p.* 95.

PRAESENTIRE. *de notionibus insitis.* N. D. II. 17. cum, talem esse Deum, certa notione animi *praesentiamus.*

PRAESIDERE. *dicuntur magistratus, cum in solemni et publico loco sella curuli sedent.* Vatin. 7. *praesidentibus* in templo duobus, non

non Consulibus, sed *etc. Gruteriana habet*, sedentibus, *quam secuta est Graeviana: sed aliae habent:* praesidentibus, *quod est etiam in Cod. Erfurt. quam lectionem probo. Est enim hoc verbum solenne in hac re, quo saepe usus est Suetonius, v. c. Aug.* 26. 35. *De judicibus in subselliis suis sedentibus, idem verbum est* Mil. 37. **tueri*. Phil. V. 13. *Gallia dicitur* imperio Rom. *praesidere* et semper *praesedisse. v. locum.*

PRAESIDIA. *milites aliquo loco defendendi causa positi, ut in castris, oppidis, pontibus, portis, saltubus. Formula:* in praesidiis alicujus esse, *ut* Ligar. 9. 10. ad Div. XIII. 19. *est, esse apud exercitum alicujus, in castris, etc. Gr.* συμπολεμεῖν. *add. Duker. ad Livium, cui frequens est haec forma dicendi, XXXVIII.* 11.

PRAESTANTIA. *cum genitivo*, Off. I. 28. cum magna excellentia et *praestantia* animantium reliquarum: h. e. *ut longe praestet cetera animalia. Sic* Or. II. 52. *praestantia* fortunae, *cum sc. est major aliena.*

PRAESTARE. Planc. 1. fin omnia *praestitero*: h. e. *inesse demonstravero.* **pro* praebere. Pis. 32. Senatui sententiam *praestare.* sc. *dicendo.* *aliquem praestare *dicuntur, qui spondent pro eo, qualis sit, aut futurus sit, aut, ut talis sit, qualis debet, aut qualem alii volunt, efficit.* Q. Fr. I. 1. §. 3. esse circumspiciendum diligenter, ut in hac custodia provinciae non *te unum*, sed omnes *ministros* imperii tui *sociis praestare* videare. ibid. 4. hos his finibus *praestabis*, quos ante praescripsi, quos vero - - horum non modo facta, sed etiam dicta *praestanda* sunt. *ad Att. VI. 2. nec satis est, *se* quemque *praestare. ibid. quem* ego *praestare* non poteram. Q. Fr. III. 8. Messalam Caesari *praestabo*: h. e. *certo scio, eum, ut Caesar optat, Consulem fore.* Legg. I. 4. jus civile eatenus exercuerunt, quoad *populum praestare* voluerunt. *intell. tutum, a periculo in causis forensibus, consilium, formulas actionum dando, cavendo, etc. sed nihil locus suspectus est. Interpretationem Davisii non admittunt verba, et loca allata sunt ab hoc aliena, nec contextus patitur. Idem de Turnebiana censendum. An scripsit:* quoad populo probare potuerunt: *vid. init. capitis: s.* q. populo probari voluerunt? **Similiter* res *dicuntur* praestari, *cum aliquis fidem facit, eas non eventuras, aut ita, ut volumus, vel earum periculum et culpam suscipit.* ad Div. I. 4. a vi *praestare* nihil possum. *ib.* VII. 17. ultima tibi jucunda et honesta *praestabo.* Or. I. 24. culpam *praestare.* Mur. 1. periculum judicii *praestare.* * ad Att. X. 11. de re numaria, cupit tibi *praestare*, sc. *fidem solvere*, quod debet.

PRAESTITUERE. *praescribere.* Caecin. 3. Praetor non *praestituit* petitori, qua actione uti velit. *Att. XIII. 47. diem *praestituere: einen Termin setzen.*

PRAESTRINGERE. *hebetare.* Vatin. 10. *praestringit* oculos splendor ejus. in Caecil. 14. *praestringere* aciem ingenii. *Nonnunquam permutatur cum* perstringere, *v. in h. v. item cum* praestinguere, *quod Lambinus semper illi verbo substituendum censet. v. Drakenb. ad Silium I.* 358.

PRAESUL. *praesultor.* Divin. I. 26. II. 66. *v. Vorst. ad Val. I.* 7.

PRAESUMTIO. *πρόληψις, notio insita.* Div. II. 53.

PRAETENDERE. *praetexere.* Vatin. 6. hominis doctissimi nomen tuis immanibus moribus *praetendere.*

PRAETER. *nisi.* Manil. 23. non locupletari *praeter* paucos. *v. Graev.*

PRAETERIRI. *repulsam in petitione honorum ferre.* Vatin. 16. quos omnes scimus aedilitate *praeteritos* Consules factos esse. Planc. 3. populus solet nonnunquam dignos

gnos *praeterire*. Tusc. V. 19. *additur* suffragiis.

PRAETERVOLARE. Acad. IV. 18. *leviter negligenterque tractare dicendo.*

PRAETEXERE. Or. II. 78. omnia lenioribus principiis natura *praetexuit.*

PRAETEXTA. *toga alba, cum limbo purpureo, a quo nomen duxit; qua utebantur magistratus, sacerdotes, magistri ludorum, magistri vicorum, et pueri puellaeque ingenuae.* Sen. p. R. 5. Consul cum toga *praetexta. cf.* Q. Fr. II. 11. Verr. I. 58. *etc. praeter scriptores de Re vestiaria, v. Manut. ad Cic. Ep. ad Div. II.* 16. * *fabula Romani argumenti, in qua praetextati, h. e. magistratus, inducebantur.* ad Div. X. 32. *praetextam* posuit: h. e. *agendam curavit. ibid. praetextam* si voles legere. *vid. Manut. ad h. l.*

* PRAETEXTATUS. *dicitur, quicunque praetexta utitur: unde* Verr. III. 9. Muren. 5. *praetextati* filii. Phil. II. 18. te *praetextatum* decoxisse. Domit. 37. *praetextati* inimici, *de Coss.* conf. Phil. II. 43. *et ibi Graev.* Attic. VI. 1. magnus *praetextatus* illo die fui. *Sermo est de eo die, quo consulatum deposuit.* Praetextatus *ergo, ut Dom.* 37. *est Consul, magistratus.*

PRAETOR. *olim nomen Consulis, quia exercitus idem ducebat.* Leg. III. 3.: *e XII Tabb.* regio imperio duo sunto, iique praeeundo, judicando, consulendo, *Praetores,* judices, Consules appellantor. *Est enim Praetor proprie* dux. *vid. Perizon. Diss. de Praetorio p.* 8. * *postea a consulatu separata est jurisdictio, et nomen Praetoris datum ei, qui eam acceperat; isque dictus* Praetor urbanus, *qui jus dicebat inter cives, cujus saepe mentio ap. Ciceronem. v. Lips. Excurs. D. ad Tacit. Ann. I. Additus post alter, qui jus diceret inter cives et peregrinos, et* Praetor peregrinus *dictus est: de quo est erudita Diss. Cl. Conradi in Parergis. Post alii rei militaris causa creati. Bello quidem Punico secundo quatuor Praetores creati fuere, ut e Livio patet. Bello Macedonico primo, Coss. C. Cornelio Cethego et Q. Minucio Rufo, primum sex creati, crescentibus jam provinciis, et latius patescente imperio. v. Liv. XXXII. 27. Multis annis post e lege Baebia iterum quatuor alternis annis creati, ibid. XL. 44. ubi v. Duker. Sed ea lex statim obsolevit, et pristinum institutum mansit. Cum a. U. DCIV. quaestiones perpetuae constitui coepissent, iidem Praetores quaestionibus praefecti sunt; et hinc* quaesitores *dicti. v. Quaesitor. Itaque eorum numerus cum numero quaestionum auctus est. Sulla sex fecit, Julius Caesar octo, alios addidit Augustus. etc. vid. Manut. ad Q. Fr. II. 1. horum quoque crebra mentio ap. Cic. v. inpr. Pighii Annales ad a. U. 387. quo primus Praetor creatus: sed Praetores etiam dicti, non solum, qui post praeturam in urbe missi sunt in provinciam, et Propraetores quoque appellati, qualis Verres Praetor Siciliae; sed etiam, qui post consulatum, et qui proprie Pro Consules dicti. Sic* ad Div. II. 17. *Bibulus Proconf. Syriae appellatur* Praetor, *ad quem locum v. Manut. Itaque non erat, quare Pighius ad a. 544. Verr. III. 54. pro* Praetoribus *legi vellet:* Procoss. et Praetoribus, *quod Levinius e consulatu in Siciliam venerat. cf. Perizon. l. c. p. 23. f.* * Praetor primus *Pis. 1. est, qui primus creatus est; quod est honorificum, ut signum benevolentiae populi: nec tamen statim urbanus, ut quibusdam placuit. Nam et urbanam praeturam sorte datam, auctor est Livius XXX. 1. et Cicero Verr. I. 40. add. Duker. ad Liv. XXIX. 22.* * de Div. I. 54. Laches *Praetor. Lambino videtur* Archon *fuisse. Potuit etiam* στρατηγὸς *intelligi: quod mavult idem ad Liv. XXXI. 24.*

PRAE-

PRAETORIUM. *tabernaculum Praetoris in castris.* Div. I. 33. cum Sulla in agro Nolano ante *praetorium* immolaret. Balb. 17. Imperatorum *praetoria. Sic et dicuntur* in Legg. Cod. Theod. **aedes in provinciis, in quibus magistratus provincialis habitabat.* Verr. IV. 28. ut id in *praetorium* inferrent: *alio loco autem docet Cicero,* praetorium *fuisse regiam Syracusis: sed de hoc verbo eruditissime scripsit Perizon. Diss. de Praetorio et ejus apologiis contra Ulr. Huberum edita Franeck.* 1690. Verr. V. 72. *mentio sit* praetorii, *in cujus celeberrimo loco Castoris templum sit, unde Hotomannus colligebat, locum in foro fuisse, quod praetorium diceretur; sed illud templum in fori parte celeberrima fuit. v.* Verr. I. 49. 50. *Itaque vocabulum plane est ab hoc loco alienum. Lambinus legebat:* urbis, *Perizon.* Praetoribus, *Graev. optime* populi R. *aut* fori.

PRAETORIUS. Quir. p. R. 7. Praetorii, *qui Praetores fuere.* *Verr. I. 52. *praetoria* turba, *qualis sc. confluere ad Praetorem urbanum solet.* Cohors *praetoria. v. Cohors.* *exceptiones *praetoriae*, Inv. II. 19. i. e. *ex edictis Praetorum institutae. Sic et* jus *praetorium dicitur. v. Jus n. 7.*

PRAEVARICARI. de re aliqua. Cluent. 62.

PRAEVARICATIO et PRAEVARICATOR. *quid sit?* Part. 36. Div. II. 43. quod Diogenes Chaldaeis, quasi quadam *praevaricatione*, concedit.

PRAEVERTERE. *vincere.* Sull. 16. nemo me unquam tenuissima suspicione perstrinxit, quem non *praeverterim.*

PRAGMATICUS. *juris peritus, oratorum minister.* Or. I. 59. *v. Ind. Gr.* **politicus, prudens.* Att. II. 20. homines *pragmatici*, cavere jubent, et vetant credere. *ibid.* XIV. 3. si quid *pragmaticum* habes, scribe: i. e. *quod ad recte agendum prosit.*

PRECE. Inv. I. 16. *prece* humili. Att. XI. 15. cum magna *prece* ad aliquem scribere.

PREHENDERE. *pro* capere. Flacc. 33. locum *prehendere.*

PREMERE. *contemnere.* Tusc. IV. 28. humana omnia *premens. v. Dav.* **urgere aliquem interrogando, objiciendo.* Verr. I. 53. ut cum a me *premeretur*, omnia potius respondetet, *etc.* Div. II. 20. quod intelligeres fore, ut a me *premerere*, cum ex te caussas exquirerem, etc. **immorari alicui rei, urgere aliquid.* Tusc. I. 36. *premere* argumentum. **nocere.* Or. II. 75. *premere* caussam. **assiduum alicubi esse.* Planc. 27. *premere* forum. **vexare.* Tusc. I. 7. quoniam me verbo *premis.*

PRENDERE. *rogare.* ad Div. VIII. 11. renunciatum nobis erat, eum diutius dicturum. *prendimus* eum: non fecit.

PRENSARE. *de petentibus magistratum.* Or. I. 24. Att. I. 1.

PRESSE. *de voce significat leniter, suaviter, non vaste.* Off. I. 37. *presse* loqui et leniter. cf. Or. III. 12. Or. 55. **de sermone autem, significat subtiliter, accurate.* Tusc. IV. 7. eas definiunt *pressius.* Fin. IV. 10. agamus *pressius.* Or. 8. *pressius* disputat. cf. Brut. 9. 55. Acad. IV. 34. Or. 33. Acad. IV. 9. ad locum *pressius* accedere: *accuratius et subtilius tractandum.*

PRESSUS. *de voce est* 1) *obscurus.* Sen. p. R. 6. *pressa* vox et temulenta. Tusc. I. 44. *pressi* ac flebiles modi. 2) *bene expressus.* Nat. D. II. 59. lingua sonos vocis distinctos et *pressos* efficit. **de oratione autem*, 1) *brevis, et opponitur luxurianti.* Or. II. 23. oratio *pressior.* 2) *tenuis, subtilis, acutus.* Or. 5. subtili quadam et *pressa* oratione limati. Or. II. 13. *pressas* verbis. Brut. 55. cavenda est *presso* oratori inopia et jejunitas: amplo *etc.*

PRESSUS, *us.* Or. III. 11. lenitas vocis atque ipse oris *pressus* ac sonus. *est oris conformatio in* pro-

Div. I. 40. *item magistratibus.* Catil. III. 6. in *privato* P. Lentulo. Catil. I. 2. P. Scipio Pontifex max. privatus *vocatur. ubi v. Muretus. Apud Livium tamen V.* 52. sacerdotes Flaminesque *opponuntur* privatis. *Muretus autem male etiam magistratus provinciales privatis annumerat, deceptus loco* Phil. XI. 8. *v. Arntzenius ad Plin. Pan.* 7. *Nec qui cum imperio est, privatus est, ut etiam Sigonio visum. Liv. XXXVIII.* 5. *triumphantem opponit privato, quia in triumpho cum imperio est.* *judicia privata Rosc. C. 6. *quae sunt causarum privatarum. v. Causa.*

PRIVILEGIUM, Dom. 17. vetant leges sacratae, vetant XII Tabulae, leges privis hominibus irrogari: id est enim *privilegium.* cf. Brut. 21. Sen. p. R. 11. Sext. 30. Legg. III. 4. 19. *etc.*

PRO. *exquisite et antique dicitur in hac forma:* Verr. I. 45. *pro praede* litis vindiciarum. *vid. Praes.*

PROAGORUS. *nomen summi magistratus in quibusdam Siciliae civitatibus.* Verr. IV. 23. *ubi v. Intt.*

PROAVUS. *pro abavo est* ad Div. III. 11. *ubi v. Manutius. et* Fin. III. 12. *add. Sigon. ad Liv. IV.* 48.

PROBABILIS. *qui placet, probatur.* Or. I. 28. discipulus *probabilis.* cf. II. 36.

PROBARE. *cum dativo personae, efficere quocunque modo, ut aliquid alicui rectum, verum, justum, etc. videatur.* Tusc. II. 10. mihi non *probant* mediocritates suas. Balb. 20. possumusne tibi *probare* auctorem exempli Marium? Sull. 1. Quint. 30. *probare* causam alicui. Mil. 24. quod acu punctum videtur a *probari* pro ictu gladiatoris. Verr. V. 30. quem pro illo *probare* velles. cf. in Caecil. 6. Caecin. 21. Verr. III. 91. *etc.* * *examinare, perspicere.* Agr. II. 34. *probare* hostias. *v. Probatio.*

PROBATIO. *examen, inspectio, exploratio. die Besichtigung.* Font. 4. falsum est - - et ob *probationem* (operum), quod multa improbata sunt. Verr. I. 54. *probatio* futura est tua. *qui locus est classicus.* Off. I. 40. athletarum *probatio. v. Drakenb. ad Liv. IV.* 22. * *In sensu philosophico, opponitur* perceptioni. Acad. IV. 31.

PROBITAS. de modestia, Or. I. 26. *probitatis* commendatio. *de qua vi verbi v. Pearcius ad Offic. II.* 20.

PROCEDERE. *oriri.* Div. I. 39. postea quam philosophia *processit,* nemo philosophus aliter sensit.

PROCERITAS. de pedibus, qui longis syllabis constant, Or. 63.

PROCERIUS. *adverb. longius.* Or. III. 59. *procerius* projectum brachium, quasi quoddam telum orationis. *Sic* procerae palmae *ap. Catullum.*

PROCESSUS. *profectus.* Brut. 78. tantos *processus* faciebat, ut evolare, non excurrere videretur. * *gradus.* Brut. 65. *processus* dicendi. *v. Gradus.*

PROCINCTUS. Or. I. 58. Nat. D. II. 3. testamenta in *procinctu. Sunt militaria, quae fiunt ante, quam ad proelium itur, tum enim miles est in procinctu.*

PROCLAMATOR. *rabula.* Or. I. 46.

PROCLINATUS. *inclinatus.* Att. X. 8. *proclinata* jam re.

PROCLIVITAS. *quid sit?* Tuscul. IV. 12.

PROCONSUL. *hac forma, uno verbo, est aliquot locis apud Ciceronem: ut Vatin.* 5. *et alibi, quam scripturam late defendit Manut. ad Epist. ad Div. I.* 1. *adde nostra ad Tacitum. Atque etiam apud Livium saepe in omnibus libris est, ut XXXVII.* 46. *XXXIX.* 29. *adde dicta Gesnero V. Cel. in Thesauro. Saepius tamen Cicero habet alteram formam* Pro Consule, *in Verrinis et alibi.* * *Proprie autem* Pro Consul *est, qui non Consul, tamen cum imperio consulari exercitum, aut provinciam cum exercitu obtinet. Sed*

homine ad perniciem *profligata* et perdita. *vexare, perdere*. Or. III. 1. cum suis consiliis remp. *profligasset*.

PROFLUENS. *copiosus*. Or. II. 38. *profluens* genus orationis. cf. III. 7. *Sic* profluenter *est* Tuscul. V. 18. *pro copiose*.

PROFUNDERE. Orat. II. 21. *in vitibus de farmentis luxuriantibus: hinc de oratore, qui vires suas omnes simul ostendit*. ib. 78. *profundere* se universum. *Simile illud* Att. VII. 3. si totum se ille in me *profudisset*, h. e. *largissime me liberalitate sua et amore complexus esset*.

PROGRESSUS. Nat. D. I. 6. tantos *progressus* habebat in Stoicis. Acad. IV. 28. in primo *progressu*, i. e. *principio*, *prima parte*.

PROJECTUS. Verr. IV. 10. urbs *projecta* in altum: *in longi isthmi, s. linguae in mare porrectae, extremo sita. Hinc* *Clu. 65. *projecta* atque eminens audacia. *desertus*. Att. III. 19. a consiliariis meis proditus ac *projectus*. conf. IV. 5. **ejectus*. Phil. XII. 8. ad saxa *projectus*.

PROJICERE. Att. IX. 6. ne me *projiciam*: h. e. *periculum subeam*. *Coel. 9. si qui testes se in judicium *projecerint*: h. e. *ultro se obtulerint*.

PROLABI. Caecin. 35. longius *prolapsus* sum, sc. *dicendo*. Font. 9. verbum a cupiditate *prolapsum*.

PROLAESIO. Coel. 17. *sed Graev. malebat*: prolapsio.

PROLATUS. *ampliatus*, *dilatus*. Brut. 22. res *prolatâ*. Mur. 13. *prolatis* rebus: h. e. *in justitio, vel propter ferias, vel aliis de causis. v. Manut*. cf. Att. XIV. 5. Q. Fr. III. 8. * *divulgatus*. Attic. X. 8. rumor de aliquo *prolatus*.

PROLATIO. *commemoratio*. Or. 34. *prolatio* exemplorum. * *dilatio*. Rab. Perd. 3. *prolatio* judicii. * *continuatio*. ad Div. V. 16. *prolatio* temporum perditorum. *Att. VII. 12. *prolatio* rerum, *est justitium*.

PROLECTARE. *allicere*. Flacc. 8.

PROMITTERE ad aliquem. sc. *venturum, apud eum coenandi causa*. Or. II. 7. *praedicere*, *de re mala*. ad Div. VI. 1.

PROMERITUS. *in malam partem*. Inv. II. 28.

PROMOTUM. προηγμένον. Fin. III. 16. *v. Argum. hujus libri.*

PROMULGATIO. *est legis, cum scripta proponitur ante comitia*. ad Div. I. 5. nefaria *promulgatio*. cf. Legg. III. 19.

PROMTUS. *conspicuus, non occultatus*. Planc. 14. vultu *promtum* habuit et lingua dolorem. Rosc. Am. 43. *promtum* et propositum est: h. e. *apertum, ut intelligi possit facile*. Or. III. 57. eminentia et *promta*.

PRONUNCIARE. *promittere*. Cluent. 29. quam pro reo *pronunciasset* pecuniam. *v. Graev*. cf. Planc. 18. *pronunciare *dicuntur magistratus edictis*. Verr. III. 20. **Consules* pronunciant sententias, ad Div. I. 2. *cum a Senatoribus quae sententiae dictae sint, breviter dicunt, et deinde in eas discessionem fieri jubent*.

PRONUNCIATIO. *enunciatio*. Fat. 11. **dicitur etiam de judicibus*. Cluent. 20.

PRONUNCIATOR rerum gestarum. *de historico*. Brut. 83.

PRONUS. Tusc. I. 18. nil habet *proni*. i. e. *quod ad infera nitatur, feratur*.

PROPAGARE. *continuare*. Prov. Cons. 8. *propagatur* impunitas. cf. Cat. II. 5. Dom. 33. *Sic* propagatio *pro continuatione*, ad Div. V. 15. Tusc. I. 35. Dom. 33. *et* propagator provinciae, Att. VIII. 3. *qui facit, ut aliquis diutius provinciam obtineat. Quomodo differat a* prorogare, *v. in h. v.* *cum dativo*. Sext. 48. *propagantur* posteritati.

PROPE. Verr. V. 36. nec quicquam *propius* factum est. *Servius ad Virg. Aen. VIII. 78. interpretatur* citius: *non satis accurate. Sensus est: perparum abfuit, quin fieret*.

PRO-

PROSTARE. *venalem esse.* Quint. 31. vox ejus in praeconio quaestu *prostitit.*

PROTERRERE. Caecin. 9. ferro *proterrui; in fugam conjeci terrore ferri. Ex hoc loco habet* Aquila Rom. de figuris, *sed misere corruptum.*

PROTINUS. *deinceps, postea.* Inv. II. 2. qui *protinus* ab hac disciplina sunt profecti.

PROVIDERE. *cavere.* Phil. II. 8. multa vita excedens *providit.* cf. Rabir. Post. 1.

PROVINCIALES delectus. *v. Delectus.*

PROVOCATOR. *gladiator, qui componitur cum Samnite, ut videtur Lipsio Saturn. II.* 11. *quamquam non satis sibi liquere fatetur.* Sext. 64.

PROXIMARE. N. D. II. 44.

PROXIME. *cum acc.* Mil. 22. *proxime Deos* accessit. Att. I. 14. *proxime* Pompejum. *Sic etiam Livius dixit, XXX.* 10. *et alibi. v. Drakenb. ad II.* 41. *XXI.* 1. *Muret. Var. Lect. XIX.* 17. ad Div. IX. 13. *proxime atque* ille. *Sed v. Not.*

PROXIMUS. *cum acc. ex* Att. I. 9. *(immo 14.) profert Heinf. ad Ovid. A. A. I.* 139. *Sed ibi est adverbium.* * *advocatus, adjutor ac minister actoris in judicio.* Verr. II. 44. V. 63. *ubi v. Graev.* * Verr. IV. 8. religioni suae - - *proximus* fuit: i. e. *servans religionis.*

PSEUDOTHYRON. Sen. p. R. 6. *pseudothyro* intromissae voluptates: *de scortis masculis.*

PSYCHOMANTIUM. *locus, ubi manes evocantur.* Tusc. I. 48. venisse in *psychomantium.* conf. Div. I. 58.

PUBLICARE. *publicum facere.* Agr. II. 21. privata *publicare.* cf. Dom. 8.

PUBLICE. *reipubl. nomine in caussis publicis, ad Senatum.* ad Div. XV. 1. *publice* scribere. in Caecil. 1. *publice* venire. cf. Rosc. A. 39. Verr. II. 47. III. 73.

PUBLICUS. Balb. 15. publica, *dicuntur vectigalia.* Prov. Conf. 5. *publicani dicuntur* frui publico. cf. Rabir.. Post. 2.

PUERITIA. *de juvene, qui jam caussas in foro agebat.* Coel. c. 1.

PUGIUNCULUS. Orat. 67. *de membris orationis parvis, quae dictionem membratim fusam efficiunt.*

PULCHER. Mur. 12. ne *pulchrum* se ac beatum putet.

PULLUS. Verr. IV. 25. tunica *pulla, est hominum tenuiorum. v. Lips. Elect. I.* 13.

PULEGIUM. ad Div. XVI. 23. *pulegium* sermonis. h. e. *suavitas.*

PULLARIUS. *qui pullos in cavea auspiciorum caussa habet et curat. etc.* Div. I. 25.

PULPA. *sensu obsceno.* ad Div. IX. 22. *de scorto et ejus partibus obscenis, natibus, etc.*

PULSARE. N. D. I. 41. *pulsatur* atomorum incursione. *v. Pellere.* ib. II. 23. ea vitia naturam vehementius *pulsant.*

PULSATIO. *verberatio.* Her. II. 26.

PULSUS. *de visis.* Div. II. 61. *pulsus* adventitius. cf. c. 69.

PULVINAR. *lectus Deo in templo positus, et ipsum templum.* Harusp. R. 3. pulvinaribus stuprum intulit. Dom. 53. aram *et* aediculam *et pulvinar* dedicasset. cf. Catil. III. 10. * *epulum in pulvinaribus.* Tusc. IV. 2.

PULVIS. *exercitationi opponitur.* Or. I. 34. Brut. 9. Tusc. II. 15. * Tusc. V. 23. homo *a pulvere* et radio, *est mathematicus, qui figuras in pulvere describit.*

PUNCTUM. *suffragium, quia sc. in comitiis suffragia singulorum punctis in tabulis notabantur.* Planc. 22. nonnullas tribus *punctis* paene totidem tulerunt. cf. Mur. 34. Tusc. II. 26. *hinc* Or. II. 41. *puncta* argumentorum.

PUNIRE. Harusp. R. 8. domum a judicibus *puniendam* putaret. *Graev. post Fabrum:* muniendam; *sed recta est vulgata.* Punire domum *est poenam repetere ob vio-*

explicari putabam poſſe: quadrigariis, poſt certamen et victorium invaluiſſe, ut liceret, per urbem vagari, praemiola petere, atque per jocum, ſi quid poſſent, auferre, eaque licentia eos deinde eſſe abuſos.

QUADRINGENARIUS. Att. VI. 1. *quadringenariae* cohortes, *dicuntur, quae quadringentos milites habent.*

QUADRUM. Or. 61. ſententias redigere in *quadrum*: h. e. *numeroſis periodis complecti.* cf. ib. 70.

QUADRUPLATOR. *delator, calumniator: nomen inde ductum, quidam exiſtimant, quod quartam partem ejus pecuniae accipiebat, de qua delatio erat, aut multae, quae damnato irrogabatur: alii aliunde.* in Caecil. 7. *ubi v. Aſcon.* Verr. II. 7. 8. *quadruplatorum* deterrimus. *iidem dicuntur* c. 9. calumniatores. *add. Gronov. de Seſt. p.* 271.

QUAERERE. *vocabulum philoſophorum, pro* quaeſtionem ponere. *Nam ſolebant ita poſtulare materiam disſerendi:* num quis quid quaerit? Or. I. 22. * *de quaeſtione per tormenta.* Roſc. A. 21. quaerere ex aliquo. *ib.* 41. *quaerere* in aliquem. * *de quaeſtione rei capitalis.* Act. I. Verr. 8. *quaerere* de repetundis. * *deliberare, excogitare.* Phil. IX. 1. honores quaerere alicui. * *lucrari.* Cluent. 26. jam diu nihil *quaeſierat.* cf. Rab. Poſt. 14. * *deſiderare: vermiſſen.* Verr. III. 18. *quaerere* multitudinem jugerum. * *poſtulare, opus habere.* Verr. I. 10. quod oratoris eloquentiam *quaereret.* cf. Verr. V. 27. * *formula:* ſi quaeris *vel* quaeritis, *eleganter dicitur pro ut verum dicam, ut* Or. II. 62.

QUAESITOR. *eſt Praetor, qui quaeſtioni capitali praeeſt.* Act. I. Verr. 10. Catil. IV. 5. *de iis v. Sigon. de Judic. II. 4. adde ſupra dicta in Praetor.*

QUAESTIO. *in rhetoricis quid ſit?* Inv. I. 6. Or. II. 19. * *materia quaecunque, de qua quaeritur.* Or. 10. ſuſtinere *quaeſtionem* tantam non poſſim. Att. XIII. 19. omnis Academica *quaeſtio.* * *cogitatio occupata in re aliqua, doctrina, etc.* Or. III. 23. ipſa tractatio, (ut philoſophiae) et *quaeſtio* quotidie ex ſe gignit aliquid. Tuſc. I. 11. *quaeſtio* animorum, i. e. *de animis hominum.* * *tormenta ad veritatem exquirendam adhibita.* Roſc. A. 41. in *quaeſtionem* dari. *Sic et* Cluent. 64. *ubi et eſt* in quaeſtionem ferre, *pro offerre, ut ſervum: hinc etiam de iis dicitur, quae tormentis expreſſa ſunt.* Cluent. 65. tabellae *quaeſtionis.* *ib.* 66. *quaeſtio* ficta. *it. de advocatis, quibus praeſentibus quaeſtio habita eſt.* Cluent. 63. *quaeſtio* dimiſſa eſt: *quod eodem modo dicitur, ut* conſilium dimiſſum eſt. *ibid. quaeſtionem* conſcribere. i. e. *in literas referre, quid dixerint, de quibus quaeſtio habita eſt.* * *judicium in cauſa capitali.* Act. I. Verr. 10. *quaeſtioni* praeeſſe. Mil. 5. *quaeſtio* nova: h. e. *nova lege conſtituta.* Rab. Poſt. 6. *quaeſtione* alligari. *id fit, cum lex facta eſt, ex qua accuſari in cauſa publica poſſumus.* Brut. 27. *quaeſtiones* perpetuae. *Is locus eſt claſſicus. De* quaeſtionibus perpetuis *tirones haec teneant: Ante L. Piſonis tempora cauſae publicae agebantur apud populum in comitiis, unde* judicia populi *dicebantur, cum nullae leges eſſent, ex quibus apud magiſtratum reus agi aliquis de crimine publico poſſet: de quibus judiciis v. Sigon. de Judic. L. III. 1. ſq. A. U. autem DCIV. Cenſorino et Manilio Coſſ. Tribunus plebis L. Piſo primus legem de repetundis tulit, quam deinde aliae leges de criminibus publicis ſecutae ſunt, quibus cautum erat, uti ad quaeſitorem aliquem, cui ea quaeſtio obtigiſſet, hae cauſae per judices ſelectos agerentur. Et quoniam quotannis creabantur, quibus hae quaeſtiones mandarentur, adeoque ſemper eſſent, qui eas exercerent, propterea*

ad Plaut. Mostell. I. 3. 87. **abl.* qui. Attic. XIII. 23. habere, *qui* utar. *Graev. laudat Gron. Sestert. II.* 7. *quod, *v. Infra.*

QUIESCERE. Acad. IV. 29. *v.* *Ἡσυχάζειν in Ind. Gr.* *Tusc. V. 27. in rep. *quiescere.* i. e. *nullos magistratus capessere.*

QUIN. *pro quare non.* Quint. 9. causae nihil erat, *quin* secus judicaret de se. *et sic saepe in hac oratione est. v. Hotom. in Not.*

QUINCUNX. Cato 17. directi in *quincuncem* ordines. *hoc quid sit, satis expositum est in Lex. Fabri.*

QUIPPE. *respondentis est, et affirmantis, pro* recte. Fin. IV. 3.

QUIRITARE. ad Div. X. 32. et illo misero *quiritanti,* Civis Rom. sum, etc. *proprium est in hac re verbum: de quo egit lote Schwarz. ad Plin. Pan.* 29. *p.* 99.

QUISQUE. *antique pro* qui, Legg. II. *saepe. add. Gronov. ad Liv. I.* 24.

QUISQUIS. *pro quisque.* Cluent. 19. ut *quicquid* apprehenderam. cf. ad Div. VI. 1.

QUOD. *quoad, quantum.* Domit. 13. *quod* in te est. Rosc. A. 34. *quod* salva fide etc. Attic. XII. 48. *quod* licebit. *ubi v. Graev.* ad Div. I. 1. *quod* commodo rem facere possis. *de quo loco, et usu hujus particulae v. Gron. ad Liv. XXVI.* 32. **ab initio periodi saepe ponitur pro:* in quo, in qua re, ad id quod attinet, *uti etiam in illo* quod si. *Sed semper refertur ad antecedens aliquid, et transitioni servit.* Verr. I. 46. *quod* vos oblitos esse non arbitror, quae multitudo etc. *ib.* IV. 56. *quod* tamen nemo suspicari debet, tam esse me cupidum, etc. Caecin. 25. *quod* vobis venire in mentem profecto necesse est; nihil esse etc. Coel. 32. *quod* cum vobis hujus adolescentiam proposueritis. Nat. D. II. 9. *quod* quidem Cleanthes docet, - - quanta vis insit, etc. *Manutius ad Div. VIII.* 14. *in his* quod *putat dici pro* sed. *J. Fr. Gronov. ad Liv. XXXVIII.* 9. quod *πλεονάζειν, et sic alii. Nobiscum facit Perizon. ad Sanct. Minerv. IV.* 5. 9. *add. quos laudat Burm. ad Virg. Aen. II.* 141. *et Drakenb. ad Liv. XXXII.* 37. *XLI.* 10. **pro* ut *dici putat Pearcius* Orat. II. 1. *sed locus ille est sine dubio corruptus, et ceteris locis allatis nil conficitur.*

QUOMODO. *pro quocumquemodo* ad Div. V. 20. *quomodo* potuissem, te convenissem.

QUONIAM. Verr. I. 9. non *quoniam* hoc sit necesse, *pro non quo h. s. n.*

QUOTENUS. Att. XII. 33. nescio *quotenorum* jugerum.

QUOTIDIANUS. *vulgaris.* Orat. I. 23. loquacitas *quotidiana.* *Caecin. 32. vis *quotidiana. v. Vis. ib.* 31. interdictum *quotidianum, quod est de vi quotidiana.*

R.

RABERE. *furere.* Div. I. 31.

RADIX. Coel. 6. nisi vitiorum immanitas quibusdam facilitatis et patientiae *radicibus* niteretur. Att. X. 11. haec suas radices habet: i. e. *suapte natura talis est.* *ad Div. VI. 6. Pompejus eo robore viret, iis *radicibus.*

RAMUS. Tusc. III. 6. *ramos* amputare miseriarum.

RAPAX. *in bonam partem est appetens, alliciens.* Lael. 14. nihil *rapacius* similium sui, quam natura.

RAPERE. Attic. V. 21. *rapit* hominem Postumius Romam: *int. in jus.* Fin. III. 5. ipsae res verba *rapiunt*: h. e. *verba sponte occurrunt cum rebus.* Planc. 12. *raptam* esse nimulam: *int. de scena.*

RAPTARE. Sext. 69. *raptata* conjux, *sc. cum ignominiae causa duceretur ad tabulam Valeriam, ut scribit ad Div. XIV.* 2.

RATUS. *certus.* Top. 14. *rata* conclusio. Fin. II. 7. *δόξας* maxime *ratas.* *Tusc. I. 39. pro *rata* parte, *pro quo et dicitur* pro portione.

receptis, concedunt tamen aliquid emtori, etc. *quam significationem egregie illustravit Gron. ad Senec. Cons. ad Marc. c.* 10. *cf. Gellium XVII.* 11. * *gladiatores* recipere ferrum *dicuntur, cum se jugulari ab adversario patiuntur.* Sext. 37. Tusc. II. 17.

RECIPROCARE. *in dialecticis est, convertere enunciationem.* Div. I. 6. si quidem ista sic *reciprocantur.*

RECOGITARE. Q. Fr. II. 2. *recogitare* de re aliqua.

RECOGNITIO. *recordatio, quae fit alio narrante, monstrante.* Verr. IV. 50. in *recognitione* scelerum suorum.

RECOGNOSCERE. *in memoriam revocare.* Verr. II. 6. cum istius furtum *recognosceret.*

RECOLLIGERE. *pro reconciliare.* ad Att. I. 5.

RECONCILIARE in gratiam, Dom. 50.

RECONCINNARE. Q. Fr. II. 6.

RECONDITUS. *subtilis, non vulgaris.* Brut. 79. *reconditae* exquisitaeque sententiae. *ibid.* 76. ad Div. XV. 21. *reconditae* literae. Acad. IV. 4. *reconditiora* desidero. *v. Interior.* * Quint. 19. fuit enim natura tristi et *recondita*: h. e. *solitudinis amante, s. etiam cogitata celante, quo sensu de Tiberio dicitur ap. Tacitum.*

RECREARE. Att. II. 23. ambulare *recreandae* voculae causa. Nat. Deor. II. 4. *recreare* iterum Consules. Tusc. I. 24. Catil. III. 4. *recreare* se.

RECTE. Verr. III. 98. *recte* vendere: h. e. *bono pretio.* Fin. I. 5. *recte* ferri, *de motu perpendiculari, pro* recta ferri. Top. 4. *recte* accipere, i. e. *jure, legibus, ut emtione, testamento.*

RECTIO. Fin. IV. 22. *rectiones* rerumpubl.

RECTUS. Rabir. Post. 17. *rectis oculis* urbem intueri: i. e. *sine pudore ac dolore, quo exules solent et foro ejecti. De hac loquendi forma v. Bentlej. ad Horat. Carm. I.* 3. Br. 75. Caesaris Commentarii nudi sunt et *recti.* rectum *dicitur de subtili et elegante genere orationis, in quo hoc tantum spectatur, ut nil vitii insit. v. Gronov. ad Sen. Ep.* 100.

RECUPERATOR. *est judex in causa privata, ad quem de re pecuniaria, aut possessione quacunque, certatur.* in Caec. 17. Caecin. 1. *et ibi Hotomannus. Quod autem contra hanc definitionem affert Hotomannus, recuperatores etiam de injuriis cognovisse; non tam de facto, quam de aestimatione injuriae pecuniaria judicabant. Sic ap. Tacit. A. I.* 74. *absoluto judicio de repetundis ad recuperatores itum. ubi v. Gron. v. Salmas. Mod. usur. pag.* 794. *et Budaeus ad Pandect. p.* 376. *Fuisse autem e Centumviris recuperatores, inde patet, quod quae causae apud recuperatores actae sunt, apud Ciceronem* Or. I. 38. centumvirales *dicuntur. Itaque judices provinciales, qui* recuperatores *dicuntur, ut* Verr. III. 13. 50. *judicant ea, quae Romae Centumviri, ut bene monet Nordkerk. de lege Petron.* §. 18.

RECUPERATORIUM judicium, Verr. III. 11.

RECUSARE. Offic. III. 23. *recusavit, ne diceret, pro recusavit* dicere. Caecin. 28. 29. *est verbum juris.*

RECUSATIO. Inv. I. 5. *opponitur petitioni judiciali.*

REDEMTIO. Act. I. Verr. 6. *redemtio* judicii. Pis. 36. *redemtiones* reorum. *Sunt corruptiones judicum, quas quis pro pecunia suscepit: et redemtio judicii s. rei fit, si quis pollicetur pecunia accepta, se judices corrupturum, operam suam in corrumpendis judicibus vendit.*

REDDERE. *pro relinquere, cedere.* Verr. II. 37. item Sull. 30. non modo nihil mihi assumo, sed etiam *reddo* ac remitto.

REDEMTOR. *manceps. vid. Redimere.* Verr. I. 56. qui a vetere *redemtore* acceperit.

refertur: ubi v. Graevius. **instaurare.* Flacc. 1. *referre* Valeriae gentis laudem. in Caecil. 21. *referre* institutum. *ibid.* consuetudo repetita ac *relata.* Dom. 29. sacramentum *referre*: i. e. *iterum ad judices deferre.* **reddere.* Verr. III. 96. *referre* judicia ad equestrem ordinem. **in rationibus saepe dicitur elliptice, pro referre in tabulas rationum.* Flacc. 19. operi publico *referunt*: h. e. *pecuniam in rationes referunt, tamquam consumtam in opere aliquo publico.* **item de SCtis, pro referre in tabulas publicas, tabularium, quod erat ad aerarium.* ad Div. XII. 1. SCta *referuntur.* cf. Rosc. Com. 19. Phil. V. 4. *de rationibus, cum ad aerarium deponuntur.* Verr. I. 30. III. 71. *item de aliis rebus, quarum memoria literis publicis mandatur; registriren.* Sull. 14. me aliter, ac dictum est, in tabulas publicas *retulisse. ib.* qui his hominibus ad vere *referendum* fidem defuisse putet. **recedere.* Nat. D. III. 14. cum se sol *referat.* *referre *dicitur etiam* ad aliquem, *qui ei aliquid deliberandum, examinandum, judicandum, decernendum, jubendumve proponit.* Tuscul. I. 16. ad oculos omnia *referre.* Phil. II. 6. ecquid ad eum de rep. *retulisti?* Quint. 16. ad se ipsum aliquid *referre.* Catil. I. 8. *referre* ad Senatum. Manil. 19. *Cicero Praetor dicit*, se ad Senatum relaturum de re aliqua, *quod erat Consulum. Est autem de egressione relationis intelligendum, ut vidit Graevius: cum Senatores jus haberent, non solum sententiam dicendi de eo, de quo interrogati essent, sed etiam de alia re, de qua relatum a Coss. non esset.* *Cluent. 49. *referre* ad populum, *pro quo Graevius* perferre *mavult: male mea sententia. Nam primo exempla allata huc non quadrant: deinde ex analogia linguae* referre ad populum *aeque dici potest, ac ferre: tertio sic est etiam* Dom. 19. quot modis doceo, legem istam, quam vocas, non esse legem? quid si etiam pluribus de rebus uno sortitu *retulisti. quem locum Graevius intactum reliquit. Manutius tamen hic quoque malebat:* tulisti. *Formulae in SCtis, ut* ad Div. VIII. 8. ad Senatum populumque referre, *nihil prosunt, quia per σύλληψιν de utroque referre dici potest. Sed aliunde firmari ea forma potest, ut se tueri utcunque possit. Dukerus ad Liv. VIII. 37. e Valerio M. affert (IX. 10. 1.):* M. Flavius ad populum de Tusculanis *retulit. ubi tamen Perizonius malebat* tulit. *Sed* retulit *est tamen etiam apud Florum III. 21. 9. Livius XXXII. 20.* cum *referant* magistratus: *intell. ad concilium. ibid.* 22. *relaturos* se de societate, *int. ad concionem. In quibusdam talibus* referre *positum videri potest pro* deferre: *cujus generis ipsius exempla sunt apud Liv. XXXIX. 44. in omnibus libris. add. XXXVII. 57. XLIV. 4. et ibi Drakenb. Refer huc, quae idem Graevius. dicit pro defendenda formula:* ferre sententiam, *ubi de Senatoribus sermo est. Verr. II. 3.* *Quir. p. R. 10. *sententiam* simpliciter *referre. Merito dubitant de hac scriptura viri docti, et aut* ferre, *ut Hotom. et Graev., aut* efferre, *ut Manut., scribendum censent. v. Notam ad h. l.* * Dom. 29. rem judicatam *referre, sc. in judicium, ut de ea iterum judicetur.* * Nat. D. I. 12. *referre* in *numero Deorum.* * Verr. I. 7. vestra dignitas mihi *fructum* diligentiae *refert.*

REFERTUS. *copiosus, abundans rebus bonis.* Mur. 9. *referta* Asia et delicata. **cum Genit.* Font. 1. *referta negotiatorum* provincia. cf. Planc. 41. Att. VIII. 1.

REFERVERE. *fervere.* Rosc. Com. 6. *referven*s crimen.

REFERVESCERE. *defervescere.* Brut. 91. contentio nimia vocis conciderat, et quasi *referverat* oratio.

RE-

RE-

REJECTANEUS. Fin. IV. 26. non appello mala, fed *rejectanea.* *v. Rejectus.*

REJECTIO judicum, Act. I. Verr. 3. Sull. 33. *v. Rejicere.*

REJECTUS. Acad. I. 10. Fin. III. 16. etc. rejecta, *funt Stoicorum ἀποπροηγμένα.* *Rofc. A. 29. *rejectus* à ceteris fufpicionibus: h. e. *ceteris fufpic., quas attulerat, rejectis et improbatis.*

REJICERE. *absterrere.* Top. 1. a libris te *rejecit* obfcuritas. * *differre.* Q. Fr. II. 3. legationes in Idus Febr. *rejiciebantur.* * *ad alterius arbitrium et judicium delatum velle.* Verr. III. 60. Romam *rejicias* caufam. ad Div. X. 16. nihil huc *rejicias.* * *repudiare, non accipere.* Att. VIII. 11. eum *a* me Capuam *rejiciebam.* * *forenfe eft:* rejicere judices. *Nempe cum prima judicum fortitio a Praetore facta eft, utraque pars habet poteftatem rejiciundi judices ex eo numero, quos putet aut inimicos fibi, aut cupidos, aut non fatis integros effe.* Verr. II. 13. cum alternae civitates *rejectae* funt: h. e. *alternis, nempe ab utraque parte. Sic* Vat. 11. alterna confilia *rejicere.* Verr. III. 60. *rejiciendi* poteftatem facere. *Hinc fit, ut confequens pro antecedente dicatur, five pro tota actione judicum, forte et rejectione deligendorum.* Verr. III. 59. praeterea Syracufis, multi equites Rom. viri primarii, ex qua copia *recuperatores rejici* oporteret, qui aliter judicare non poffent. *ibid.* 29. recuperatores *rejice*, quod adverfus edictum feceris. *ubi fruftra Graevius fufpicatur:* recipe. *Non magis recte follicitat locum* Verr. III. 11. quid Praetor? jubet recuperatores *rejicere.* Decurias Scribamus; quas decurias? de cohorte mea *rejicies*, inquit. *v. Not.*

RELATIO. Inv. II. 23. *relatio* criminis, *eft, cum reus in accufatorem conjicit crimen, five illud ipfum, five aliud.* Pifon. 13. Confulis *relatio: int. ad Senatum.* cf. ad Div. VIII. 1.

RELATOR. *qui ad Senatum refert.* Att. VIII. 15.

RELICTIO reip. Att. XVI. 7.

RELIGIO. *definitio religionis adverfus Deum eft* Inv. II. 2. *facra, genus facrorum.* Dom. 41. *religiones* fuscipere, *eft facra nova inftituere, five facrum aliquid efficere. ib.* 47. dare huic *religioni (fc. huic modo facrandarum aedium privatarum)* aditum. cf. Phil. I. 6. * *fanctitas loci.* Dom. 39. inferre *religionem* - - eripere *religionem.* * *res quaecunque, quae ad religionem pertinet: fic* Verr. II. 51. lex de *religione, eft de facerdotio; item* religiones *dicuntur de aufpiciis, prodigiis, etc. quae dubitationem agendi afferunt, aut impediunt aliquid.* Dom. 54. cum ejus dedicationem fictis *religionibus* impedirent. ad Div. X. 12. oblata Cornuto *religio* eft, admonitu pullariorum. cf. Agrar. I. 2. * *culpa, quae contrahitur, fi religiones violantur.* Nat. D. II. 4. *religio* haeret in republica. Caecin. 4. *religione* folvi. * *fuperftitio.* Div. II. 54. *religiones* fuscipere. *ibid. religiones* depouere. Dom. 49. homo *religionibus* deditus. * *obligatio quaecunque ad aliquid omittendum, cujus refpectu rebus quaedam fanctitas ineft, propter quam eas violare nefas eft: unde et pro dubitatione, fcrupulo - - in rebus agendis.* Verr. I. 15. fi nullam *religionem* fors habet. in Caecil. 14. *religio* fortis. Verrin. III. 58. *religio* focietatis. Rofc. A. 24. magnam *religionem* poffidet paternus fanguis. Inv. II. 30. foedus *fummae religionis.* Att. XII. 36. pofteritas habet *religionem.* Catil. III. 6. ut, quae *religio* C. Mario non fuerat, ea nos *religione* in privato P. Lentulo puniendo liberaremur. *cf. n.* 3. Nat. D. II. 4. rem *in religionem veniffe* populo: *das Volk habe fich ein Gewiffen darüber gemacht. v. Gron. ad Liv. X. 37. extr.* * *fumma in quacunque re diligentia, ne quid mi-*

RE-

REMOTUS. Fin. III. 16. remota, *sunt ἀποπροηγμένα Stoicorum*.

REMOVERE. *sine* ab. Or. 2. nec se artibus suis *removerunt*.

REMUNERARE. Sen. p. R. 12.

REMUS. Tusc. IV. 5. Dialecticorum *remis* orationem propellere, *est initium facere a subtili et dialectica disputandi ratione. v. Remigare*.

RENOVARE. *reficere, recreare*. Sext. 69. *renovare* rempubl. * *repetere*. Div. II. 2. studia haec *renovare* coepimus.

RENOVATIO. Att. VI. 1. *renovatio* singulorum annorum: *est genus anatocismi, de quo supra in Anatocismus dictum*. * *repetitio*. Brut. 71. laudandus maxime est, qui hoc tempore consoletur se, cum conscientia optimae mentis, tum etiam usurpatione et *renovatione* doctrinae:

RENUERE. *cum dat*. Rab. Post. 13. *renuentes* huic crimini.

RENUNCIARE. Verr. I. 54. *renunciat* illam decisionem: h. e. *nunciat illam pactionem, quam fecissent, ratam non esse, improbari ab eo, cujus in ea re voluntas maxime spectanda sit; nostri: wieder aufsagen*. * *prodere dicendo*. Act. I. Verr. 6. *renunciata* est tota conductio judicii.

RENUNCIATIO. *Rapport, Registratur*. Verr. I. 34. rem gestam renunciarat, - - *renunciationem*que ejus, quae erat in publicas literas relata, tolli jusserat.

REPANDUS. *incurvus, inflexus*. Nat. D. I. 30. calcei *repandi* Junonis: *quorum sc. speciem conspicere licet in numis, qui Junonem referunt, et in Gorianis Monumentis in Museo Etrusco*.

REPASTINATIO. Cato 15. *genus operis rustici, cum vineae veteres refodiuntur*.

REPELLERE. Flacc. 2. ex urbe *repulit*: *nisi legendum* depulit.

REPENTINUS. *subito ortus, novus*. Verr. III. 75. *repentinae* rationes. Brut. 69. *repentini* homines et ignoti.

REPETERE. *vindicare sibi ereptum alicui et injuriam factam judicio persequi*. in Caecil. 5. *repetere* jus suum. *ibid*. pecuniam ex lege *repetere*. Mur. 2. res *repetere*. Sext. 26. nullis *repetitis* rebus: *int. per feciales; de qua repetitione vid. Liv. I. 32*. * *initium facere*. Tusc. I. 48. *repetunt* ab Erechtheo. cf. Or. I. 20.

REPETUNDAE. in Caecil. 4. de pecuniis *repetundis* nomen alicujus deferre. *v. in Ind. Legg. de Repetundis*.

REPLICARE. *evolvendo cognoscere, reperire*. Sull. 4. *replicare* memoriam annalium. Legg. III. 14. *replicare* memoriam temporum.

REPLICATIO. *conversio*. Nat. D. I. 13. *replicatio* mundi.

REPONERE. *restituere*. Att. XIII. 12. Catulo et Lucullo alibi *reponemus*: *int. quod hic ablatum est*.

REPOSCERE. *poscere*. Verr. III. 1. qui ab altero vitae rationem *reposcunt*.

REPREHENDERE. *revocare*. Verr. III. 20. quod erat prudentia praeternissum, id, quaestu ac tempore admonitus, *reprehendisti*. * *refellere*. Coel. 27. quem quomodo *reprehenderent*. * *corrigere, emendare*. Dom. 33. si se collegisset, temeritatem atque injuriam suam restitutione mea *reprehendisset*. * Verr. III. 96. si Senatores judicarent, hoc genus pecuniae per injuriam cogendae non posse *reprehendi*: h. e. *ita accusari, ut reus damnaretur*.

REPREHENSIO. Or. III. 25. *sine reprehensione*. i. e. *ut se nunquam revocet, coerceat intra fines, corrigat, etc*.

REPRAESENTARE. *est proprie, in re pecuniaria, pecuniam statim solvere, atque adeo praenumerare, ante diem solvere*. Att. XII. 25. dum a Fabia *repraesentabimus*. *ib*. 29. si qua etiam jactura facienda sit in *repraesentan-*

RE-

RESCRIPTUS. Tusc. IV. 2. cantus fuisse *rescriptos* vocum sonis. *Si sana lectio est, de quo dubitant viri docti, v. Buher. ad h. l. sensus hic est: cantuum illorum certos modos factos esse, signisque expressos, quod nos vocamus componiren. J. Fr. Gronovius corr.* descriptos: *alius* notis *pro* sonis.

RESECARE. Tusc. IV. 21. *resecanda* esse, evelli penitus non posse.

RESERVARE. *servare, retinere.* Cluent. 70. nihil ad similitudinem hominis *reservarit.* ad Div. V. 4. ne, cum velis revocare tempus omnium *reservandorum*, cum, qui servetur, non erit, non possis. *v. Not.* * Q. Fr. III. 1. Minucio me - - *reservabam*: h. e. *exspectabam Minucium, - - ut per eum scriberem, quae scire te vellem.*

RESIDUUS. Verr. III. 97. quid potest esse in calamitate *residui*: h. e. *quae calamitas est reliqua.* Cluent. 34. de pecuniis *residuis* reus. Residuae pecuniae *sunt eae, quae magistratibus ex aerario datae sunt, ut in re publica consumerentur, ab iis autem oppressae, et in rem suam conversae sunt.*

RESIGNARE. Arch. 5. fidem tabularum *resignasset*: h. e. *corrumpendo sustulisset. ita et Servius ad Virgil. Aen. IV. 244. Burmannus ibi non audiendus de loco Ciceronis, quem non inspexerat.*

RESILIRE. Rosc. Amer. 29. *resilit* crimen ab eo: h. e. *non haeret, falso in eum conferri intelligitur. v. Haerere.*

RESIPERE. *pro respirare, recipere se.* Sext. 37.

RESISTERE. *consistere, subsistere.* Mur. 39. ubi lapsi *resisteremus.* Tusc. V. 28. *resistet* extra fores. *v. de hac notione Schwarz. ad Plin. Pan. c.* 10. ad Att. II. 2. negavit, se unquam cum Curione *restitisse*, sc. *colloquendi causa: nunquam se cum C. locutum.*

RESONARE. Tusc. III. 2. laus virtuti *resonat*, tamquam imago (*sc. vocis*). *Nam echo imago vocis Latinis vocatur. Lambinus adeo addebat* voci: *quod non opus esse videtur. Ceterae emendationes nihili sunt.* Nat. D. II. 57. in fidibus testudine *resonatur*: h. e. *testudinis durities repellit et auget sonum fidium.* Div. II. 14. nervos in fidibus alios aliis *resonare*.

RESPECTARE. *desiderare, exspectare.* Planc. 18. *respectare* munus par ab aliquo. *Lambinus autem corrigit* exspectare.

RESPECTUS. *perfugium.* Phil. X. 4. *respectus* pulcherrimus et praesidium firmissimum reip. Phil. XI. 11. non ut *respectum* haberemus ex acie. *aliter interpretantur viri docti, ut Schottus Nod. Cic. I. 15. et alii: sed aberrant a Ciceronis mente.* * *actus respiciendi.* Div. I. 32. fugientibus miserabilem *respectum* incendiorum. * *reverentia.* Phil. V. 18. sed cum *respectum* ad Senatum et ad bonos non haberet, etc. *De hac significatione vid. Schott. l. c.*

RESPICERE. *succurrere.* ad Div. X. 11. si modo rempubl. *respicere* velit. cf. Att. VII. 1. * ad Div. X. 24. si Caesar se *respexerit*: h. e. *ad salubriora consilia redierit, salutis publicae atque adeo suae rationem habuerit. Nam antea dixerat, Caesarem ad mala consilia et reip. minus salutaria se contulisse.*

RESPIRARE. Quint. 11. quem nunc *respirare* libere non sinis: h. e. *omni ratione vexas.* * *intermitti.* Phil. VIII. 7. oppugnatio *respiravit.*

RESPIRATIO. *exhalatio.* Nat. D. II. 10. aër oritur ex *respiratione* aquarum.

RESPIRITUS. Nat. D. II. 55. quae se in *respiritu* dilatant.

RESPONDERE. *est eorum, qui consuluntur, ut JCtorum, Pontificum, conjectorum, hariolorum.* Legg. II. 12. *respondendi* juris facultas. Or. I. 45. in jure *respondendo. In quo animadvertenda*

est forma: jus respondere, *pro usitatiori*, de jure resp. *ut est etiam* Legg. I. 4. Att. IV. 1. Pontifices *responderunt*. **respondere, dicitur de litigantibus in foro, petitore, accusatore et reo, cum adsunt die dicta.* Verr. I. 1. Verrem non *responsurum*. cf. Verr. II. 40. Att. IV. 16. **etiam in delectu militari* respondere *dicuntur, qui militiam non detrectant: hinc ductum videtur illud, cum pedes, quibus numeri causa utimur, dicit* Or. III. 49. *respondere* non vocatos. **hoc verbo Cicero etiam utitur ad exprimendum Graecum ἀντίστροφον εἶναι*, Or. 32. rhetoricen *respondere* ex altera parte dialecticae. *Nam sic expressit illud Aristotelis Rhetor. I.* 1. *ἡ ῥητορική ἐστιν ἀντίστροφος τῇ διαλεκτικῇ.* **paria praestare, gratiam referre.* Attic. IV. 3. te familiari comminuti sumus. Quinti fratris tamen liberalitati pro facultatibus nostris, ne plane exhaustus esset, *respondemus*. *Male hunc locum interpretatur Graevius ex ea hujus verbi vi, qua significat *solvere ad diem constitutam.* Att. XVI. 11. fit saepe, ut ii, qui debent, non *respondeant* ad tempus. *v. Gronov. Obs. II.* 4. **resistere, repellere, item parem esse ad resistendum.* Catil. II. 11. urbes, coloniae et municipia *respondebunt* Catilinae tumulis silvestribus. Att. IV. 10. ut possim tibi aliquid *respondere*.

RESPONSITARE. *de JCtis.* Legg. I. 4.

RESPUBLICA. *quia in hoc verbo tirones inprimis haerent, paullo explicatius de eo agemus.* Respublica *tribus modis dicitur: primo, de universa civitate aut imperio: quod ubi est, reddi potest, der Staat, die Republik; deinde de singulis ejus partibus. Reipubl. partes autem commemorantur commode ab ipso Cicerone Sext.* 46. religiones, auspicia, potestates magistratuum, Senatus auctoritas, leges, mos majorum, judicia, jurisdictio, fides, provinciae, socii, imperii laus, res militaris, aerarium. *Tertio dicitur de quacunque actione, negotio, quod publicae utilitatis causa suscipitur, aut quocunque modo ad rempubl. pertinet. Itaque in legendo Cicerone judicare debent tirones, ad quod genus quique locus referendus sit, tumque demum se hoc verbum, cum ad alterum tertiumque genus pertinet, putent intelligere, cum possunt partem illam universae re[illegible] aut negotium publicum nomina[illegible], de quo capiendum esse contextus doceat. Primae significationis exempla dare supervacuum foret. Alterius haec sunto:* **leges.* Verrin. I. 2. *rempublicam* posse senatorio consilio defendi. *Sermo enim est de lege de pecuniis repetundis et de judicio ex ea.* **magistratus, potestas.* Verr. I. 12. ad *rempubl.* accedere: *nam hoc de iis dicunt Latini, qui Quaestores fiunt, aut potestatem aliquam consequuntur primum, quae magistratuum esse solet. vid.* Phil. V. 18. Rosc. A. 1. Or. II. 25. **bellum, res militaris.* Manil. 21. *rempubl.* bene gerere. ad Div. X. 11. *remp.* ex vestra sententia administrare: h. e. *vincere*. cf. *ib.* 17. XII. 11. **victoria.* Nat. D. II. 2. temere de *republ.* locutus. **aerarium, pecunia publica.* Phil. II. 3. reliquias *reip.* dissipare. Verr. I. 13. *rempubl.* administrare, *de Quaestore. ib.* V. 22. de *republ.* detrahere. **provincia.* ad Divers. XIII. 68. si ad me de *republ.* id est, de statu provinciae, de institutis tuis familiariter scribes. **libertas publica.* ad Divers. XI. 13. bonam spem de summa *republica* vos habere volumus. *ib.* X. 3. unus est, per tot annos republ. devexata, cursus *reipublicae* bene gerendae ad gloriam. **securitas publica.* Rosc. A. 49. idcircone nobilitas recuperavit *rempublicam*, etc. *Tertii generis exempla haec sunt:* Caecin. 20. absit *reipublicae* causa: h. e. *legationis aut belli gerendi causa.* Verr. II. 55. *respublica* ad-

administrari non poterat: h. e. *exactio et solutio tributi.* Milon. 15. *reipubl.* partem suscipere, *de caede Clodii.* Balb. 20. a *republ.* bene gerenda: h. e. *a fortibus viris civitate donandis.* Phil. V. 16. *respubl.* saepe bene gesta: v. c. *restitutione Sext. Pompeji, bello civili extinguendo. cf. de altera et tertia significatione Gronov. ad Liv. VIII.* 31. * Pis. 32. Caesarem non eadem *de republ. sensisse,* quae me scio. Verr. I. 14. *quod de republ. sensit. Haec formula capienda est de partibus, quas quis in republ. sequitur, utrum scil. popularis sit, an cum optimatibus faciat.* * Mur. 11. *republica* perfrui possumus: h. e. *omnibus commodis, quae jure, leges, etc. civis Romani sunt.* cf. Dom. 57.

RESPUERE. Sull. 24. cujus aures unquam hoc *respuerunt*: h. e. *non probarunt, non verum putarunt.*

RESTARE. Verr. III. 89. placet, socios tractari, *quod restat,* ut per haec tempora tractatos videtis. *int. temporis, estque in posterum.*

RESTILLARE. Att. IX. 7. literae mihi quiddam quasi animulae *restillarunt.*

RESTINGUERE. Sext. 21. animos hominum sensusque morte *restingui.*

RESTIPULARI. Rosc. Com. 13. *est vicissim ab eo aliquid stipulari, qui a nobis aliquid stipulatus est.* v. c. *in sponsione, quam Quintius cum Naevio facit, hic stipulatur a Quintio: spondesne, te tantam summam pecuniae daturum, tanquam poenae loco, si bona tua ex edicto possedi? Quintius respondet: spondeo: sed deinde sibi et Quintius similiter a Naevio stipulatur: spondesne, te etc. si non possedisti? hoc est, restipulari.*

RESTIPULATIO. *fit, cum restipulamur.* Rosc. C. 13.

RESTITUO. *est verbum juris,* 1) *cum aliquem reduco in eum locum, fundum, aedes, unde vi dejeci.* Caecin. 13. 22. vim factam *restituere.* 2) *cum is, qui restituere jubetur a Praetore, negat, se dejecisse: nam id facit, cum dixit:* restitui. *quoniam enim cum non dejecit, et mansit in possessione is, qui restitui jubetur, idem est, ac si dejectus ante, post restitutus esset.* Caecin. 19. 29. 32. * Verr. II. 26. judicia *restituta* sunt: h. e. *res judicatae sublatae, et ii, qui judicio damnati erant, in integrum restituti sunt.* * Attic. XV. 4. nescio quid ab eo literarum, ut me sibi *restituerem*: h. e. *sibi iterum amicus fierem.*

RESTRICTE. Legg. II. 18. cetera non tam *restricte* praefinio.

RESTRICTUS. *parcus.* Planc. 21. *restrictos* et tenaces fuisse.

RETENTIO. Attic. XIII. 21. Carneades *retentionem* aurigae similem facit ἐποχῇ. Acad. IV. 25. *retentio* assensionum. * *deductio de pecunia solvenda.* Attic. XIII. 23. ista *retentione* omnes ait uti Trebatius. cf. *ib.* 25.

RETEXERE. *retractare, mutare.* Phil. II. 13. itaque jam *retexam* orationem meam. etc. ad Div. XI. 28. id nunc commutem, meque ipse *retexam.* * *irritum reddere, abolere.* Verr. II. 26. omnia erant Metelli ejusmodi, ut totam praeturam Verris *retexere* videretur: *sc. rebus judicatis infirmandis, censu aliter habendo, decumis aliter vendendis.* ad Div. XI. 14. novi timores *retexunt* superiora. *ubi v. Graev.*

RETICENTER. Att. X. 6.

RETICERE. *non respondere, de reo.* Verr. I. 1. si *reticeat,* si absit. * *tacere.* Or. III. 25.

RETICULUM. Verr. V. 11. *reticulum* sibi ad nares admovere: *sc. floribus fartum folliculum. v. Athenaeus IV.* 12. *et ibi Casaubonus, qui hunc locum commemorare non neglexit.*

RETINERE. ad Divers. V. 12. quae hominum animos vehementer in legendo *retinere* possit. ad Div. I. 7. virum excellentem, nonnihil

 suspi-

RHETORICA. Fin. II. 6. *rhetorica* philoſophorum - - *rhetorica* forenſi.

RICINIUM. Legg. II. 23. *Eſt pallium mulierum, quo in adverſis rebus et luctibus utuntur. vid. Ferrar. de Re veſt. I. 25. Ruben. I. 7. Salm. ad Vop. Aurelian.* 45. *p.* 541.

RIDICULUS. *qui dicteria jacit, aut jacere poteſt.* Verr. I. 46. *ridiculi* e dolore reperiebantur: h. e. *dolor ad jocandum incitabat, dicteria ſubjiciebat.* * *facetus. ibid.* alii frigidiores erant, ſed, quia ſtomachabantur, *ridiculi* videbantur eſſe.

RIGIDUS. Brut. 18. ſigna *rigida*, *opponuntur mollibus, elaboratioribus.*

RIVALITAS. Tuſc. IV. 26.

RITE. *jure.* Nat. D. I. 19.

ROBUR. *lectus durus, ex ligno duriori, tanquam ilice.* Mur. 35. qui quotidianis epulis in *robore* accumbunt. * Cluent. 56. *robora* populi Romani, *dicuntur equites juſti, etc.*

ROBUSTUS. *magnus.* Phil. V. 11. *robuſtius* ſit malum. Planc. 8. *robuſta* frequentia. Div. I. 18. res vetuſtate *robuſta*, i. e. *firmata.*

ROGARE. *in petitionibus eſt amicorum candidati, qui populum pro eo prenſant.* Planc. 13. neque enim ego ſic *rogabam*, ut petere viderer, quia familiaris eſſet meus, - - ſed ut quaſi parenti. *deinde vero etiam candidati: de quo cum dicitur, in deteriorem partem accipitur. Nam petere proprium eſt verbum, quo utuntur, cum prenſatur populus:* rogare *autem, cum unus hac poteſtate eſt, ut magiſtratus tribuat, cui velit, adeoque ab eo candidatus magiſtratum petit.* Phil. II. 30. *extr.* in proximum annum conſulatum *peteres*, vel potius *rogares*; is per municipia coloniasque Galliae, a quo nos tum, cum conſulatus *petebatur*, non *rogabatur*, conſulatum *petere* ſolebamus. *rogare *eſt porro magiſtratuum, cum ferunt ad populum legem, aut comitiis creandorum magiſtratuum praeſunt.* Muren. 1. quibus conſulatus, me *rogante (quippe Conſule illius anni et comitia habente Conſulum)* datus eſſet. Att. IX. 15. ut Conſules *roget* Praetor, vel Dictatorem dicat, quorum neutrum jus eſt. Sext. 26. Piſoni provincia *rogata* eſt. Legg. II. 12. lex jure *rogata. v. Lex.* Jure *autem* rogatur *lex, cum in ea ferenda nihil ſit contra leges de auſpiciis aliasque.* * *pro* interrogare *de teſtibus.* Vat. 1. *rogandum* ut religioſum teſtem.

ROGATIO. *prenſatio in comitiis.* Planc. 10. *rogatio* ſemper eſt gratioſiſſima. * *lex.* Sull. 22. *rogatio* Caecilia.

ROGATIUNCULA. Dom. 20. ea te ex una *rogatiuncula* feciſſe.

ROGATOR. *in comitiis* eſt 1) *magiſtratus, qui comitiis praeeſt. v. Rogare.* Nat. D. II. 4. *rogatorem* comitiorum juſtum non fuiſſe. 2) *amici candidati, aut ejus, ad quem lex pertinet, qui ſingulos cives ſuffragia ferentes rogant, quem ſuffragio ſuo creatum velint, quid de lege fieri velint, idque ex veteri inſtituto, quo ſuffragia voce dabantur: poſt, tabellis inductis, manſit nomen rogatorum.* Sen. p. R. 11. quando illa dignitate *rogatores*, diribitores, cuſtodesque vidiſtis. Piſ. 15. vos *rogatores*, vos cuſtodes fuiſſe tabularum. Div. II. 35. *rogator* centuriae.

ROSA. Fin. II. 20. potans *in roſa* Thorius. *v. In.*

ROTA fortunae. Piſ. 10.

ROTUNDUS. *in oratione eſt de periodis et collocatione verborum.* Brut. 78. *rotunda* conſtructio verborum. Or. 13. Theodorus *(ita legendum, non* Thucydides*)* praefractior, nec ſatis *rotundus. Ducitur metaphora a globo aut cylindro tereti, in quo nihil aſperi, nihil eminentiae, nihil lacunarum, ut adeo facile vel leviter impulſus procurrat.* oratio rotunda *ergo eſt ita collocata et ſtructa, ut nulla aſperitas,*

S.

crearetur. Instituta autem res est etiam propter inopiam aerarii, auctore Varrone, ut id inde aliquem reditum haberet. Differt a sponsione sacramentum in eo, quod in sponsione non deponitur pecunia, sed tantum promittitur. v. Hotomann. ad Or. pro Quintio c. 8. pro eadem re habet Facciolatus V. Cel. ad hanc Orationem. vid. Indicem in Sponsio. ad Div. VII. 32. *sacramento* contendere. *hinc ipsa petitio sacramentum dicitur, quae sacramento interposito fit.* Caecin. 33. non posse nostrum *sacramentum justum* judicari. Dom. 29. si Decemviri *sacramentum* in libertatem injustum judicassent. Or. I. 10. justo *sacramento* contendere. cf. Mil. 27.

SACRARE. *sacrum et inviolabile efficere.* Balb. 14. sanctiones *sacrandae* sunt, aut genere ipso, aut obtestatione et consecratione legis, aut poena.

SACRATUS. leges *sacratae. v. Ind. Legg.*

SACROSANCTUS. *inviolabilis ita, ut, qui violare audeat, sacer fit.* Balb. 14. *sacrosanctum* nihil esse potest, nisi quod populus plebsve sanxisset.

SAECULUM. *de tempore longo et diuturno.* Off. II. 21. nae, illi multa *saecula* exspectanda fuere.

SAGA. Div. I. 31. *sagae* anus, quia multa scire volunt.

SAGAX. Div. I. 31. *sagaces* dicti sunt canes.

SAGINA. *largitiones in plebem, inprimis frumenti.* Flacc. 7. qui multitudinem non auctoritate, sed *sagina* tenebat.

SAGIRE. Div. I. 31. *sagire est* sentire acute.

SAGUM. *est vestis militaris, qua etiam omnes cives Rom. in urbe utebantur ex SCto in tumultu. v. Tumultus.* Phil. XIV. 1. ad *saga* ire.

SAL et sales *dicuntur de utroque genere facetiarum, et eo, quod est in singulis verbis, quae dicteria dicuntur, et quod est fusum aequabiliter per totam orationem.* vid. Or. 26. *init.* Or. II. 54. ars *salis.*

SALEBRAE. *asperitates viarum proprie: in oratione salebrae sunt in collatione verborum, cum aspere verba concurrunt. vid.* Or. 12. *in philosophia autem sunt difficultates, ex quibus non facile quis se expediat.* Fin. II. 10. haec sunt contraria *(repugnantia)*; hic si definire vel dividere didicisset, - - nunquam in tantas *salebras* incidisset. cf. V. 28.

SALINAE. *sales, facetiae.* ad Div. VII. 32. non satis diligenter a te possessionem *salinarum* mearum defendi. *Sed per jocum ista dicuntur.*

SALSUS. *venustus, lepidus.* Att. XVI. 12. *de libris:* negotia *salsa.* Nat. D. I. 28. hoc ipsum *(naevum in articulo habere) salsum* illi et venustum videbatur.

SALTARE. Mur. 6. nemo *saltat* sobrius. [p. Reg. Dejot. 9. R.] *v. Saltator.* *Or. 67. numerosam comprehensionem perverse fugiens Hegesias, *saltat*, incidens particulas: h. e. *semper incise et membratim dicens, nunquam longiori et numerosa periodo utens, quo quasi mollius salientem orationem efficit.*

SALTATOR. *in convicii loco dicitur* Mur. 6. Sen. p. R. 6. [p. Reg. Dejot. 10. R.] Off. I. 42. *ad h. l. Graev. multis disputat in hanc sententiam, saltationem non omnem fuisse turpem, sed histrionicam modo et scenicam. Itaque* saltatorem *esse* histrionem, *qui carmina saltet, quod erat Romae in primis pantomimorum, qui nonnisi saltando fabulas exhibebant, ut jam docuit erudite Salmas. ad Vopisc. Aurelian. 7. p. 433. et Carin. p. 830. f. Saltationem aliquam autem fuisse honestam, ex multis rebus intelligi posse, tamquam quod in pompis sacris fuerit usurpata, etc. Neque tamen mihi videtur tota illa disputatione vulgarem sententiam satis confutare, quae saltare turpe fuisse* Ro-

Romae censet. Scilicet, qui huic sunt addicti, non negant, honestum fuisse, in sacris ludis et pompis ad praescriptos caerimoniis modus saltare: de his saltationibus non est sermo: sed an extra hoc genus sacrum, v. c. in conviviis, honestum fuerit saltare: quod mihi non videtur. Nam diserte Cicero pro Muren. 6. nemo *saltat* sobrius, nisi qui forte insanit: neque in solitudine, neque in convivio moderato atque honesto: tempestivi convivii, amoeni loci, multarum deliciarum comes est extrema *saltatio. Utinam dixisset Graevius, ubi locus fuerit saltationi praeterquam in sacris. Si non in solitudine, non in convivio honestum est saltare; ubi tandem est?* Off. III. 19. dares hanc vim M. Crasso - - in foro; mihi crede, *saltaret. Estne hoc: histrionem, pantomimum ageret? si non per se indignum honesto et gravi homine esset saltare, quomodo hoc dicere potuisset? sensus est, omnia indignissima hereditatis causa faceret Crassus, et quod etiam domi turpe est, id vel in foro faceret, ut saltaret. Denique pantomimorum saltatio sub Caesaribus demum inventa est.*

SALTATORIUS. Pis. 10. *saltatorius* orbis. *v. Orbis.*

SALTUS. *pascua.* Quint. 6. *extr.* Quintius interea de *saltu* agroque communi detruditur: *idem ante dixerat c.* 3. pecuaria res ampla et rustica. *Hoc sensu verbum hoc crebro est ap. Ciceronem. v. Festus in h. v. Res optime cognosci potest e Varron. R. R. L. II. Etiam in legibus Caesarum sic* saltus *occurrunt. vid. Glossarium Nomic. Cod. Theod.*

SALUS. *res, a qua salus pendet.* in Caecil. 21. Verr. I. 1. nulla *salus* major reipubl. reperiri potest. *v. Summus.* **insolentius dicitur* Verr. II. 6. juris, libertatis, rerum fortunarumque suarum *salutem* in istius damnatione consistere. *Verr. III. 57. quo ex judicio si ulla *salus* servare posset. *Div. I. 47. adduhitato *Salutis* augurio. *Fuit autem* Salutis augurium *genus auspicii, quo tamquam consulebant Deos, an sibi liceret, salutem populi ab ipsis petere: quod fieri non licebat, nisi ubi aves addixissent. Eo die autem id augurium agebatur, quo nullus motus esset militaris, neque contra hostem, neque ab hoste. Itaque in bellis civilibus et gravioribus aliis non agebatur. Haec Dio tradit L. XXXVII. quem ad h. l. laudat Davisius. De hoc augurio v. Politian. Misc.* 13. *Torrent. et Casaubon. ad Sueton. August.* 31. *Lips. ad Tacit. A. XII.* 23.

SALUTARITER. *tuto.* ad Div. X. 23. vel ut celeriter accidere, vel *salutariter* recipere me possem.

SAMNITES. Sext. 64. *genus gladiatorum, quod nomen traxit ab armatura Samnitica, quam describit Liv. IX.* 40. *Ante Romanos jam Campani contumeliae causa gladiatores Samniticis armis habituque pugnare instituerant: quos imitati sunt Romani. Liv. ibid. cf. de hoc genere gladiatorum Lips. Saturnal. II.* 11.

SANCIRE. *firmum reddere, ut* possessionem, Agr. III. 1. 2. 3. **cavere.* Legg. III. 20. vis capite, avaritia multa *sanciatur.* Off. III. 17. *lege sancire sic dicitur.* Planc. 19. poena *sancire aliquid.*

SANCTIO. *est caput legis, quod poenam continet, qua tamquam sanctae et inviolabiles leges fiunt.* Verr. IV. 66. Balb. 14.

SANCTITAS. *jus inviolabilitatis.* Sext. 37. fretus *sanctitate* tribunatus. ad Div. X. 4. *sanctitas* patriae. *Sic Liv. XLIV.* 29. *sanctitatem* templi insulaeque *de jure asyli dixit.*

SANCTE. Rabir. Post. 4. *sanctius* judicata *dicuntur, quae legibus novis severius constituuntur.*

SANCTUS. *inviolabilis.* Legg. III. 3. Tribuni pl. *sancti* sunto. Fin. III. 20. amores *sancti. v. Amor.*

SANE. *cum adj.* Heren. IV. 49. *sane* magna cicatrix. *ex Graeco* δή.

SAN-

SANGUEN. Fin. V. 11.

SANGUIS. *caedes.* Rosc. A. 4. quotidianus *sanguis.* * *pecunia, cum de privatis, aerarium, cum de rep. dicitur.* Sext. 36. *sanguis* reip. cf. Dom. 47. *hinc eleganter plebecula, in quam propter frumentarias largitiones pecunia ex aerario impenditur*, hirudo aerarii *dicitur. v. Hirudo.*

SANNIO. *scurra.* Or. II. 61. ad Div. IX. 16. *extr.*

SAPERE. Div. I. 58. qui sibi semitam non *sapiunt*: *e poëta*; i. e. *nesciunt, non vident.* Fin. II. 8. non sequitur, ut, cui cor *sapiat*, ei non *sapiat* palatus: i. e. *non sentiat recte in cibo, non judicet recte de saporibus.* ad Div. I. 10. ubi solus *sapere* videare: *est jocus ex ambiguo; scribitur enim de JCto, quorum scientia dicebatur sapientia. v. Sapientia.*

SAPIENS. *de JCto.* Lael. 2. Balb. 15.

SAPIENTIA. Or. III. 15. *quid Graecis sit?* *ib.* II. 1. *sapientia* omnis, *est eruditio.* * *Juris scientia hinc* ad Div. I. 10. *jocus ad Valerium JCtum*: ubi audacia licet pro *sapientia* uti. * Tusc. III. 18. *in plurali*, sapientiae.

SAPOR. *intelligentia.* Sen. p. R. 6. homo sine sensu, sine *sapore.* Brut. 46. *sapor* vernaculus: *est venustas, elegantia vernacula.*

SARISSA. Herenn. IV. 32. ut si quis Macedonas appellarit hoc modo: non tam cito *sarissae* Graecia potiti sunt. *ex quo patet, fuisse telum aut hastam Macedonum.*

SARTUS. Verrin. I. 40. 49. *sarta* tecta exigere. Sarta tecta *sunt opera publica, in primis templa, quae a Censoribus locantur, ut aut novo aedificentur, aut sarciantur, si quid in iis aut vitii est, aut melius aliquid novumve extruendum esse videtur. Ubi autem opus a redemtore ex lege censoria traditur Censoribus, Censores* exigere *dicuntur* sarta tecta: h. e. *inspicere, si opus e lege locationis factum sit.* Graeci ῥάπτειν οἰκοδομήν et ἐπιῤῥάπτειν *dicunt. v. Salmas. ad Vopisc. Aurelian.* 35. *T. II. p.* 509. *cf.* ad Div. XIII. 11. *hinc metaphorice est ib.* 50. *sartum* et tectum ab omni incommodo praestare.

SATIETAS. Orat. III. 25. ea, quae leviter voluptate sensum movent, facillime *fugiunt satietatem. Cogitabam legendum* effugiunt. *Syllaba prima potuit intercidere, quod ex veteri scribendi ratione in MSS. hae duae literae semel scriptae essent, bis legendae, cujus rei negligentia saepe in errorem induxit librarios et vitiosam scripturam effecit. Sed nihil definio.* Mur. 9. *satietatem* sui superare, *est efficere, ne homines nostri satietas capiat.*

SATIS. *cum nomin. vel acc.* Att. XII. 50. *satis* consilium. Brut. 48. *satis* veterator. *vid. Davis. ad Legg. I.* 10. *Burmann. ad Virg. Aen. III.* 348. *et quos ipse laudat ad Ovid. Her. XI.* 36. Quint. 13. judicatum solvi *satis accipere. respondet τῷ* satis dare, *de quo mox.* Verr. I. 45. *satis accipere* pro praede. * Herenn. IV. 43. quid est, quod a me *satis* ei *persolvi* possit?

SATISDARE. *est datis praedibus cavere alicui, aut sponsoribus, in re pecuniaria.* ad Div. XIII. 28. si quid *satisdandum* erit. cf. Rosc. C. 12. Quint. 7. etc. judicatum solvi *satisdare, est datis praedibus cavere alicui et polliceri, quod judices judicaverint solvendum esse petitori, solutum iri. Ex ea autem oratione intelligitur, honestum fuisse interdum satisdare, nempe cum pecunia, hereditas, etc. peteretur*, vid. c. 28. *extr. minus autem honestum interdum fuisse, juberi a Praetore satisdare, ex c.* 8. 9. *intelligi potest. Nam jubebantur ex jure praetorio satisdare petitori ii, qui vadimonium deseruissent, quorumque bona XXX dies ex edicto possessa essent. Itaque recusabat procurator Quintii ejusque amici reliqui, hoc nomine satisdare pro Quintio absente, quod si id facerent,*

pitum faciebant, uti docet antiqua statua, in qua occurrit scabillum, confirmatque Rubenius de Re vest. II. 17. Auctores in Fabri Lexico commemorati scabillorum rationem perspectam non habuere. Rectiora tradidit ante Rubenium etiam Salmasius ad Vopisc. Carum c. 19. p. 838. s. T. II. Adde inprimis Explication de divers Monumens singuliers p. 47. s. ubi monumentum vetus illustratur, in quo scabilla spectantur. Ab his scabillis operae scabillares *ap. Fabrettum in Inscription. p.* 603. 660.

SCALMUS. *est proprie lignum, cui remus adligatur, unde deinde pro remo ponitur: tot enim sunt remi, quot scalmi.* Att. XVI. 3. tribus actuariolis, decem *scalmis.* Or. I. 38. navis duorum *scalmorum.* Brut. 53. ut Crassus ab adolescente delicato, qui in littore ambulans *scalmum* reperisset, ob eamque rem navem aedificare concupivisset, exorsus est: similiter Scaevola ex uno *scalmo captionis*, centumvirale judicium hereditatis effecit.

SCAMMONEA. Div. I. 18. quid *Scammonea* radix ad purgandum possit.

SCAPHIUM. Verr. IV. 17. *poculum in hemisphaerii similitudinem rotundum: ut ap. Plautum in Sticho V.* 4. 11. *et Bacchid. I.* 1. 37. *quo loco tamen quidam de matula capiunt, etsi de convivio sermo est. Nam* scaphium *est hemisphaerium. Sic etiam scaphia dicebantur vasa ex aere rotunda, quae horologiis inserviebant, ut auctor est Marcianus Capella, de quo vid. Salmas. ad Solin. p.*443. *b. quidam tamen a similitudine cymbae dictum volunt.*

SCATURIO. *meditor, molior.* ad Div. VIII. 4. totus, ut nunc est, hoc *scaturit.*

SCENA. Planc. 21. quae si minus in *scena* sunt, at certe cum sunt prolata, laudantur: h. e. *si minus per se sunt illustria, et in oculos incurrunt.* *ad Brut. Ep. 5. *scenae* servire: h. e. *tempori.* Or. II. 83. maxima oratori *scena* est concio. i. e. *ubi maxime eloquentiam ostendere potest.* ibid. III. 45. neque verba ex aliquo genere ad usum quotidianum, ex alio ad *scenam* et pompam sumuntur: i. e. *ad ornatum.*

SCENICI. Planc. 11. Verr. III. 79. *Sunt histriones, mimi, et actores omnes.*

SCHEDA. Att. I. 17. enitere, ne qua *scheda* depereat. *Scheda est plagula chartae ex scapo revulsa, quibus committebant veteres, quicquid subito commentabantur, ut emendatum postea in mundiorem chartam scriberetur, ut docet Salmas. ad Vopisc. Firmum c. 3. T. II. p.*701.

SCHOLA. *disputatio.* Pis. 25. vertes te ad alteram *scholam. ibid.* 27. ubi sunt vestrae *scholae.* Tusc. III. 34. separatim sunt certae *scholae*, de exsilio. *ib.* 1. 4. *scholas* Graecorum more habere. Fin. II. 1. *scholam* explicare.

SCIENTIA. *cum* de. Sull. 13. cujus *scientiam de omnibus* constat fuisse.

SCILICET. *scito, scias licet.* Q. Fr. II. 8. illud *scilicet*: coenabis, cum veneris. ad Div. IX. 6. est igitur adventus *scilicet* Caesaris in expectatione. *ib.* 21. privatas causas et eas tenues, agimus subtilius; capitis aut famae scilicet ornatius. *v. Gronov. Obs. III.* 9.

SCINDERE. Attic. III. 15. ne *scindam* ipse dolorem meum: h. e. *renovem: sed Graevius putat, Ciceronem scripsisse:* rescindam. XIII. 33. ego ita egi, ut non *scinderem* penulam: h. e. *non vehementius invitavi et rogavi, ut manerent.*

SCIO. *de formula:* haud scio an, *v. Haud; exempla alia sunt* Or. I. 62. 60. II. 17. Verr. I. 15. Acad. IV. 25. Legg. I. 6. **cum* de. Or. I. 14. *extr.* diserte possit, *de quo sciat*, dicere.

SCISCERE. *est proprie in legibus jubendis, et quidem plebejis.* Planc. 14. *scivit* legem primus. cf. Dom. 30. etc. *unde* plebisci-

SCRI-

SCRIPTITARE. *multum commentari.* Or. I. 33.

SCRIPTOR. *de scriba.* Or. I. 50. *ad Div. II. 4. domesticarum rerum *scriptores* et nuncii. i. e. *qui tibi scribant de rebus dom. s. per literas nuncient.*

SCRIPTUM. Or. I. 31. *scripti* interpretatio. Caecin. 23. sequi *scriptum (literas et verba)* calumniatoris esse. *Opponitur* sententiae.

SCRIPTORUM *ludus.* Or. I. 50. duodecim *scriptis* ludere. Fr. Hortensii *ap. Nonium in Scripta. Nominativum faciunt* scriptum; *ut sit areola lineis circumscripta, ut Salmasius, Gesnerus, alii: recte: nam et diminutivum* scriptulum *est: vid. Heins. ad Ovid. A. A. II.* 204. *III.* 363. *et* trames scriptorum *dicitur, quem calculi decurrunt. Aliter sentire video Pearcium ad hunc locum, qui nominativum facit* scriptus: *ut intelligatur lapis, calculus. In quo tamen Festi auctoritate abusus est, nam* scriptus lapis *Festi huc non pertinet. Neque id adeo ignorare Pearcius potuisset, si Festum ipse inspexisset. Tolerabilius foret, si intelligeretur* locus. *Ceterum de hoc ludo, qui est idem aut simillimus ei, qui hodie* Schachicus *dicitur, ut patet ex insigni Ovidii loco Art. Am. II.* 207. *Graecis recentioribus* ζατρίκιος, *diversus est a ludo aleae, in quo praeter calculos etiam tesseris opus, qui a ludo scriptorum exulant, in quo uno ingenio et arte opus est. vid. praeter ceteros eruditissime disputantem Salmas. ad Vopisc. Proculum c.* 13. *T. II. Hist. Aug. p.* 736. *sqq. et Hydeum de Nerdiludio p.* 8. *J. Fr. Gronovius Sest. III.* 15. *ludum duodecim scriptorum distinguit a ludo latrunculorum; idemque facit Heinsius ad Ovid. l. c.* 204. *putans, de ludo duodecim scriptorum agi his:* seu ludet, numerosque manu jactabit eburnos, (h. e. *tesseras*) tu male jactato, tu male jacta dato. *Sed ibi sermo de ludo* Aus und Ein *s.* Trictrac, *ubi tesseris opus. Id minus recte fieri, contra Casaubonum demonstrut l. c. Salmasius, contra cujus argumenta nihil Gronovius affert. Putat nempe, ludum duodecim scriptorum esse eum, quem nos vocamus* Aus und Ein, *in quo etiam tesseris opus. Sed quomodo is duodecim scriptorum ludus esse potest, cum ipse fateatur, in illo ludo* Aus und Ein *utrumque ludentium quindecim calculos adhibuisse, qui in duodecim areolis locum non habent. Burm. ad Ovid. l. c. III.* 363. *putat, nobis rationem istius ludi non satis perspectam esse, quem vide. Ceterum* scriptorum *dicendum esse, non* scruporum, *defendunt praeter hos Burmann. ad Quintil. XI.* 2. *Victor. V. L. V.* 13. *Gronov. l. c.*

SCRIPTURA. *commentatio oratoris.* Or. I. 33. * *ita ut* scriptum, *de literis ac verbis legis, testamenti, edicti.* ad Her. I. 4. etc. *hinc* scriptura superior et inferior, i. e. *antecedentia et consequentia.* Inv. II. 4. * *vectigal aerarii e pascuis.* Verr. II. 70. *scriptura* Siciliae. ad Div. XIII. 65. in *scriptura* pro magistro dat operas. *vid. in Ind. Hist. Alabarches. Sed aperienda est clarius hujus verbi vis. Nempe vectigal hoc* scriptura *propterea dicitur, mea sententia, quia, qui in pascuis publicis pascere vellent, nomina sua deferebant et subscribebant apud eum, cui ejus rei cura data erat, h. e. ut e Varr. R. R. II.* 1. 16. *discimus, apud publicanum: et pro singulis pecoribus certam pecuniam solvebant. Nam ita etiam in agris publicis decumanis obtinuit.* Verr. III. 52. numerus aratorum quotannis apud magistratus publice *subscribitur*, etc. *accessit deinde decumarum vectigal, cum ante, auctore Plinio, unum e pascuis fuisset: retinuit antiquum illud vectigal nomen suum, et novo aliud datum est, etsi proprie in hoc novum aeque atque in illud vetus conveniebat.*

SCRI-

Verr.

Verr. I. 23. *ad quem locum Asconius a sequendo spem verbum hoc ducit, in qua sententia est etiam Nonius:* secare, sequi, unde et sectatores bonorum *sectores* dicti sunt. *Verrius autem sectionem bonorum, persecutionem interpretatur, unde et* sectores *dictos ait*, qui emta sua persequuntur*: cujus sententiam probat Salmas. Mod. usur. c.* 18. *p.* 330. *Qui redemerat sectionem, inquit, vel praedae, vel omnium bonorum proscripti damnative, cum universa ejus bona, quacunque in re aut jure consisterent, accepisset, ubicunque essent reperienda, ea persequebatur, etc. Mihi si liberet,* sectorem *a* sequi *repetere, aliam rationem redderem. Nempe olim in republica libera, cum nondum proscriptio esset audita, sectores tantum erant redemtores praedae. Itaque qui hoc genere quaestus ducebantur, sectabantur exercitus ad omnes urbes, quas obsidebant, ut iis expugnatis sectiones praedarum emerent: de quo genere hominum non semel est apud Livium, v. c. X.* 17. 6. *Similes iis ex parte sunt, et in re minori, aut in partibus faciunt, quod illi in majori, aut universa, s. in privata praeda, quod illi in publica et aerario inferenda, lixae, qui et ipsi exercitus sequebantur, ut cibis vendendis, et praeda a militibus singulis emenda lucrum facerent, unde Livius V.* 8. *minus militum periit, quia praeter aegros*, lixarum in modum, *omnes per agros vicinasque urbes* negotiabantur. *Caesar B. G. VI.* 38. *etiam mercatores commemorat, qui exercitum sequebantur, et sub vallo tendebant. Sed illud hic relinquitur dubii, quod, hac ratione probata, etiam lixae et mercatores reliqui sectores dici possent. Itaque rectiorem puto vulgarem sententiam, quae a* secando *ducit hoc verbum, et* sectores *a* secandis *bonis dictos censet, quod sectores universa bona, universam praedam, hanc ob causam redimebant, ut iis per partes vendendis lucrum facerent, quemadmodum ipse Asconius tradit. Homines adeo* secari *dicebantur, quorum bona auctione distrahebantur. Id nomen deinde mansit etiam, cum aliquis emeret proscripti bona, ut retineret ipse. Idque adeo confirmari puto etiam loco Ciceronis* Rosc. A. 29. iidem erant *sectores bonorum et collorum.*

SECTIO. *redemtio praedae universae, aut bonorum proscripti damnative omnium.* Phil. II. 26. nemo fuit, qui ad illud *sectionis* scelus auderet accedere. cf. c. 29. * *bona ipsa, quae venduntur, redimuntur.* Inv. I. 45. cujus praedae *sectio* non venierit. *ex* Agrar. I. *ap. Gell. XIII.* 24. *hoc fragmentum est:* praedam, manubias, *sectionem*, castra denique Cn. Pompeji, sedente Imperatore, Xviri vendent. *Ex quo loco intelligitur, eam tantum praedae partem* sectionem *esse appellatam, quae ad publicum pertineret, quemadmodum etiam Romae sectio est tantum eorum bonorum, quae aerario inferenda sunt. Nam* praeda *est* militum, manubiae Imperatoris *ergo* populi.

SECUNDAE. *int. partes. verbum scenae, in qua primae, secundae, et tertiae partes sunt: unde ad alia traducitur.* Brut. 69. fuit Crasso quasi *secundarum.*

SECUNDUS. Tusc. II. 1. *secundo* populo id facit : h. e. *probante et favente populo.*

SECUNDUM. *ex praescripto alterius.* Acad. I. 10. *secundum* naturam. * *ex commodo sententiaque alterius.* Att. IV. 2. loco sententiam rogatus, multa *secundum* causam nostram disputavit. *Unde et in jure* secundum aliquem *dicitur decerni, cum causam obtinet.* Verr. I. 44. **secundum* mancipium, *quomodo capiendum sit, utrum* praeter, *an* ex lege mancipii, *disputator. vid. Satisdatio.* * *prope, juxta.* Attic. VIII. 19. si Caesar

se-

SEJUNCTUS. *distinctus.* Or. 20. *sejunctus* igitur orator a philosophorum eloquentia, - - explicandus est nobis, qualis futurus sit.

SEJUNGERE. *discernere.* Or. II. 25. ut possis liberalitatem a largitione *sejungere.* Tusc. IV. 13. *sejungere* cogitatione morbum ab aegrotatione. * *avocare.* Fin. I. 20. animus a spe *sejungi* non potest. * *abstinere.* Coel. 3. *sejungere* se a libertate verborum.

SELECTUS. Verr. II. 13. judices *selecti, sunt, qui judicia publica exercent.* Cluent. 43. Praetores urbani debent optimum quemque in *selectos judices (h. e. decurias eorum)* referre. *Nam in judiciis sedent sorte quaesitoris, nec* selecti *ab hac sortitione dicuntur, ut quibusdam placet. Asconius quidem ad Act. I. in Verrem c. 6. ad sortitionem refert hoc nomen: sed haud dubie erravit; cum Cicero diserte lectionem judicum Praetori urbano tribuat l. e. a quo post ad Imperatores translata est, quos decurias ordinasse, praeter Suetonium, multis locis, docet Plin. XXXIII. 1. fuitque ea lectio pars actus rerum, cujus apud Suetonium frequens mentio. Sub Caesaribus selectos judices paulo aliter, et arctiori quodam sensu dictos patet ex eodem Plinio.*

SELECTIO. *delectus.* Fin. III. 6. ut eam rerum *selectione* exspoliarent. *opponitur* rejectioni.

SELLULARIUS. Fragm. incert. de plebeja fece *sellulariorum. Ita dicuntur, qui Graece βάναυσοι appellantur: h. e. opificia tractantes, quae* artes sellulariae *dicuntur. cf. Sella.*

SELLA. *simpliciter pro* sella curuli: *junguntur interdum* sella ac tribunal, *quia Praetores sedent in sella curuli, posita in tribunali.* Verr. II. 38. III. 59. Verrin. I. 46. * *sedes magistri.* ad Div. IX. 18. *sella* tibi erit in ludo, tamquam hypodidascalo, proxima. * *sedes opificum.* Catil. IV. 8. qui non ipsum illum *sellae* atque operis et quaestus quotidiani locum salvum velint. *Cic. Clav.*

SEMINARIUM. Pis. 40. *Macedonia dicitur:* triumphorum fons et *seminarium.*

SEMINATOR. *auctor.* Nat. D. III. 26. Qui versus *seminator* omnium malorum.

SEMIS. *dimidius as, item de genere usurarum, quae* semisses *dicuntur, cum sc. pro centenis assibus solvitur usurae loco singulis mensibus dimidius as, adeoque in annum seni pro centenis.* ad Div. V. 6. omnino *semissibus* magna copia est. *v. Gron. Sestert. IV. 11. p.* 331. *etc.*

SEMUNCIA. *dimidia uncia. v. As.* Verr. IV. 23. *semuncia* auri.

SENATUS. ad Div. V. 2. *Senati* consultum. in Caecil. 5. quod beneficio *Senati* juris habui, etc. Harusp. R. 1. *Senatus* datus, *dicitur, cum aliquis, v. c. Legatus, Haruspex, etc. in Senatum admittitur, exponendi causa, quae velit.*

SENEX. *maturus, virilis.* Brut. 43. *senior* oratio, quam illa aetas ferebat. * *antiquus.* Legg. II. 4. haec vis est *senior,* quam aetas populorum. * *de* senibus coëmtionalibus et ad coëmtiones *supra dictum est.*

SENSUS. *judicium.* ad Divers. XI. 10. a certo *sensu* et vero judicare. *ibid.* I. 9. sed etiam *sensu* jam tabellaque docuerunt. *vid. Gron. Obs. I. 4. p.* 329. et *Not.* * sensus de republ. *significat partes, vel optimatium, vel popularium.* ad Div. I. 8. quam sit difficile, *sensum in republ.* deponere. *ib.* XII. 15. *sensibus in rep.* conjunctissimus. Marcell. 6. nostri *sensus* congruebant. * Dom. 36. *communem* naturae *sensum* repudiare. Sensus communis *continetur 1) notionibus insitis, et naturali facultate intelligendi, judicandi, ratiocinandi, recti et boni cognoscendi, etc.* Or. III. 50. omnes tacito quodam *sensu,* sine ulla arte, aut ratione, quae sint in artibus ac rationibus recta et prava, dijudicant: idque cum faciunt in

 pictu-

SE-

SEPARATIO. a definitione, Inv. II. 18. *eum demonstramus, definitionem non cadere in rem, ei non convenire.* *pro divisione*, Or. III. 33. *pr.*

SEPARATUS. Inv. I. 18. exordium *separatum* est, quod non ex ipsa causa ductum est. etc. *ibid.* 86. *separatum* quiddam est *extra* assumtionem approbatio. Q. Fr. I. 1. §. 15. si mihi quicquam esset abs te *separatum*: h. e. *proprium, nisi mea tua, et tua mea putarem.* *Inv. II. 51. *separatius* ad finem adjungentur. i. e. *magis proprie.*

SEPELIRE. Legg. II. 23. in urbe ne *sepelito*, neve urito, - - quod autem addit, neve urito, indicat, non, qui uratur, *sepeliri*, sed qui humetur. *Sed ut* humare, *(v. Humatus,) ita* sepelire *ad combustionem, et quodcunque genus amovendi mortui, traductum. Cuper. Obs. I. 7.* *tropice. Tusc. II. 13. *extr.* aut amittenda fortitudo, aut *sepeliendus* dolor.

SEPIA. *piscis atro sanguine.* Nat. D. II. 50. atramenti effusione *sepiae* se tutantur.

SEPIMENTUM. Legg. I. 23. atque haec omnia quasi *sepimento* quodam vallabit disserendi scientia.

SEPIRE. Or. I. 31. *sepire* memoria. *ib.* II. 34. cogitatione *sepire.*

SEPOSITUS. Or. III. 22. tempus *sepositum* ad discendum.

SEPTEMVIR. *magistratus extraordinarius agris dividendis ab Antonio creatus.* Att. XV. 25. *et in Philippicis passim.*

SEPTENARIUS. *versus jambicus septem pedum.* Tusc. I. 44.

SEPTENTRIO. Att. IX. 6. ex ea die fuere *septentriones venti. v. de hac forma Gronov. ad Liv. XXXVII.* 12. *add. Menken. Obs. L. L. h. v.*

SEPTUM. Mil. 13. *extr. locus in Campo Martio, qui et* Ovile *dicitur, in quem coibant in comitiis, qui suffragii jus habebant: quod ei nomen etiam post sublata comitia populi mansit, ut e Suetonio aliisque notum est.* cf. Att. IV. 16.

SEQUESTER. *est interpres et internuncius, quo ad rem aliquam transigendam utimur, apud quem in corruptionibus judicum aut comitiorum pecunia deponitur. Itaque sequester est in conviciis, pro corruptore, etc.* Coel. 7. crimen *sequestrium.* Planc. 16. cujus tu tribus venditorem, corruptorem, *sequestrem* Plancium fuisse clamitas. cf. Act. I. Verr. 12. Cluent. 8. Verr. II. 44. is est C. Claudius, qui in Sicilia *sequester* istius, interpres, confector negotiorum, prope collega Timarchidi numerabatur. cf. ad Div. VIII. 7.

SEQUI. *prosequi, expetere.* Off. I. 31. nec quicquam *sequi*, quod assequi nequeas. *sequi aliquid *dicuntur, qui locum adeunt, ut ibi aliqua re utantur, fruantur, non, qui adeunt simpliciter, ut visum Drakenb. ad Sil. II.* 86. Legg. II. 1. praesertim hoc anni tempore hanc amoenitatem loci *sequor.* Nat. D. II. 56. *secutae sunt* nares vicinitatem oris. *add.* Att. X. 18. *innuit *causam, propter quam aliquid fit.* Rosc. A. 1. ut adsint propterea, quod officium *sequuntur.* Planc. 15. *secutus* editicios judices. Off. I. 11. credo aliquid *secutos*: h. e. *gravi de causa fecisse.* *accommodare se alicui rei, spectare aliquid.* ad Div. IX. 5. diem *sequar.* Act. I. Verr. 7. non crimina, non testes, non existimationem pop. Rom. *sequentur.* *in computationibus est pro vulgari ponere.* Verr. III. 49. *sequi* minimum. *das kleinste angeben oder annehmen.* *in jure liberi *dicuntur* patrem sequi, *cum post divortium apud eum remanent, et cum eo sunt.* Top. 4.

SERERE. *instituere.* Legg. I. 6. *serendi* sunt mores.

SERIES disputationum, Or. II. 16. *est dialectica ratio disserendi de rebus philosophicis. Sed saepissime* series *dicitur simpliciter de ordine rerum ejusmodi, cum altera alteri apta et colligata est.* Acad. IV. 7. Fat. 9. Legg. I. 19. etc.

quatuor asses: *ut denarius, qui quatuor sestertios aequabat, primo decem, post sedecim asses habuit:*

SESTERTIUM *autem, in quo intelligendum est* pondo, *aequabat* mille sestertiorum numorum *summam. Nam quoniam singuli asses sunt ad libram argenti, ut unum ad mille: h. e. quoniam una libra argenti aequat mille assium summam, sestertium pondus: h. e. duae librae cum dimidia, etiam bis mille et quingentos asses aequarint necesse est. Teneant autem tirones hoc: Cum sic dicitur:* quadraginta millia HS. *aut simili modo in aliis numeris, capiendum est de numis sestertiis, et HS. est genitivus pluralis. Pro eo dici etiam potest* quadraginta sestertia. *Sed cum dicitur* v. c. quadragies sestertium, *primo* sestertium *est nominativus aut accusativus singularis numeri; deinde est compendiaria locutio, pro* quadragies centena millia sestertiûm. *Nam* decies sestertium *dicebant pro* decies centena millia sestertiorum, *et sic in reliquis. Ergo* quadragies sestertium *idem est, quod* quadragies centena millia sestertiorum numorum s. quater millies mille sestertii numi. *Haec late et erudite demonstravit Gronov. de Sestert. L. I. inpr. c. 4. Exempla utriusque nominis et formarum loquendi afferre, quoniam saepe in Ciceronis libris occurrunt, nihil attinet.*

SEVERE. Off. II. 2. *severe* et honeste: *de philosophis, qui utilitatem ab honestate non sejungunt. Contrarium est* molliter, remisse: *ubi v.*

SEVERITAS. *justitia judicum in pronunciando.* in Caecil. 3. *severitas* judiciorum. cf. Rosc. A. 3. etc. *Catil. IV. 4. versari in *severitate*, dicuntur, qui severam sententiam dicunt.*

SEVERUS. *justus.* Rosc. A. 5. acria ac *severa* judicia. Act. I. Verr. 10. familia tum *ad* ceteras res, tum *ad* judicandum *severissima.*

SEVOCARE. Nat. D. III. 8. *sevocare* mentem ab oculis. **distinguere.* Or. 20. ab his non multo secus, quam a poëtis haec eloquentia, quam quaerimus, *sevocanda* est.

SEXCENTENI. *profertur e* Verr. V. 25. *sed ibi legendum* sexceni. *adde etiam Drakenb. ad Liv. XLV.* 16.

SEXCENTI. *de magno, sed incerto numero.* Att. XIV. 12. *sexcenta* similia. cf. Rosc. A. 32. etc.

SEXTANS, *duae unciae, quae sextam assis partem conficiunt, unde pro sexta hereditatis parte.* ad Div. XIII. 29. in *sextante* esse. *v. As.*

SEXTULA. *Sexta pars unciae.* Caecin. 6. duae *sextulae. ibid. sextulam* adspersit.

SI. Or. 24. *si* aliquid. cf. Att. III. 14. XIII. 13. 17. Fat. 19. Prov. Cons. 20. Catil. IV. 10. *si* aliquando. *si quae *pro* si qua. Att. IV. 2. ad Div. V. 8. 12. Or. II. 72. 75. Coel. 20. Legg. II. 5. **habet et vim interrogandi, ut* Top. 22. *si* expetendae divitiae, *si* fugienda paupertas.

SIBILUS. ad Div. VIII. 2. *sibilus* rudentum.

SIC. *propterea.* ad Div. XIII. 70. quia non est obscura tua in me benevolentia. *Sic* fit, etc. **Multis modis exquisite dicitur ut* ita: *ubi vide.* Att. VI. 1. *Sic* contendi, *non sequente* ut: *id est pro* hoc.

SICCITAS. *tenuitas orationis.* Brut. 82. *siccitas* orationis. cf. Nat. D. II. 1. *Tusc. V. 34. *siccitas*, quae consequitur continentiam in victu. Cato 10. summam in eo esse corporis *siccitatem. Sed ibi Dukerus ad Liv. Epit. L. rescribi vult* firmitatem. *Diodorus Sicul. ap. Photium appellat εὐτονίαν. Ego vero non putem necesse esse.* Siccitas *est salubritas: nam corpora sicca saluberrima et firmissima sunt, et siccitas, ut e loco Ciceronis et Xenoph. Cyropaed. I. 2. patet,*

SI-

SILEX. Tusc. III. 6. non e *silice* nati sumus.

SILLUS. Att. XVI. 11. sine *sillo* Luciliano. Silli *sunt versus salibus referti, similes satirae Latinorum, ut docet Casaubonus de Sat. II. 2. Satiras autem Lucilium scripsisse, notum est. Sed Codd. et vett. Edd. habent* vallo *aut* ullo, *quorum illud servat Graeviana. Graevius volebat* sale.

SILVA, in aedibus urbanis, Verr. I. 19. *est viridarium, ut Asc. interpretatur.* [*v. Nep. Attic.* 13. R.]

SILUS. *qui nasum eminentem et repandum habet.* Nat. D. I. 29.

SIMILE. *similitudo*, ὁμοίωσις. Or. II. 78. eos ipsos, unde hoc *simile* ducat, illas primas hastas ita jactare leniter, etc. *Sic est et* Fin. III. 15. 16.

SIMILITUDO. *imitatio.* Or. II. 23. quod velint, sine cujusquam *similitudine*, consequantur. **uniformitas.* Inv. I. 41. *similitudo* satietatis mater. *Or. II. 17. *similitudini* relinquere *dicitur*, *quod quis non distincte et separatim explicat, sed ex iis rebus, quae explicatae sunt, et quibuscum similitudinem habet, quale sit, cognoscendum relinquit.*

SIMPLEX. *unus.* Iuv. II. 1. nihil *simplici* in genere omni ex parte perfectum natura expolivit. itaque, tamquam ceteris non sit habitura, quod largiatur, si *uni* cuncta concesserit, aliud alii commodi muneratur. *Cato 21. cum *simplex* animi natura esset. *Hoc et similibus locis utantur ii, qui demonstrare suscipiunt, veteres philosophos quosdam immaterialitatem animi, quam dicunt, probasse. Id fit, quia simplicitatis verbo nostri philosophi de immaterialitate utuntur, unde veteres eandem vim huic verbo subjecisse credunt: in quo falluntur. Nam veteres* simplex *opponunt* mixto, *et ex diversis generibus elementorum concreto, non ei, quod partes habet.* Nat. D. III. 14. etenim aut *simplex* est natura animantis, ut vel terrena sit, vel animalis, vel humida, quod quale sit, ne intelligi quidem potest: aut concretum ex pluribus naturis, etc. *Et in genere* simplex *in omnibus rebus opponitur ei, quod est ex pluribus disparibus et dissimilibus. Atque hanc ipsam ob caussam homines candidi et sinceri dicuntur* simplices, *quia idem dicunt, idem cogitant, etc. quod qui non faciunt,* multiplices *dicuntur. v. Multiplex.* **rectus, directus.* Nat. D. II. 57. *de auditu:* flexuosum iter habet, ne quid intrare posset, si *simplex et rectum* pateret. *Sic ap. Plinium VIII.* 16. villus simplex *opponitur* crispioribus jubis. **sine conditione et adjunctione.* Inv. II. 57. esse quasdam cum adjunctione necessitudines, quasdam *simplices* et absolutas. *Sull. 3. *simplex* officium. i. e. *unum idemque, non varium.*

SIMPLICITER. *clare, ut ab omnibus intelligi possit.* Or. II. 16. qui leges, qui jura, qui civitates constituerunt, locuti sunt *simpliciter*, et splendide. **sine dissimulatione et tergiversatione.* Or. III. 17. *simpliciter* defendere aliquid. **sine respectu ad hominum potentiam, gratiam, periculum, etc.* Quir. p. R. 10. in sententia *simpliciter* referenda. **seorsim, sigillatim.* Invent. II. 33. quaedam genera caussarum *simpliciter* et ex sua vi considerantur, quaedam autem, si aliud aliquod controversiae genus assumunt. **per se.* Top. 22. cum autem, quale sit, quaeritur, aut *simpliciter* quaeritur, aut comparate.

SIMPULUM. *vas parvum, simile cyatho, quo in sacrificiis vinum libant.* Har. Resp. 11. si Aedilis verbo aut *simpulo* aberravit. *Hinc proverbium,* Legg. III. 16. excitabat enim fluctus in *simpulo*, ut dicitur, Gratidius, quos post filius ejus Marius in Aegeo excitavit mari.

SIMUL. *pro* simulac. Tusc. IV. 6. *simul* objecta species est. *Simulac primum *pleonastice* est

judicioque *fociali*, fociorum querimonias audire oporteret.

SOCIETAS. *συμπάθεια.* Div. II. 71. nulla naturae *focietas* cum fomniis. **de publicanis fimpliciter dicitur. cf. Socius.* ad Diverf. XIII. 9. *focictas* Bithynica. Planc. 13. *focietatum* maximarum auctor, plurimarum magifter. Muren. 33. quid fi omnes *focietates* obviam venerunt, quarum e numero multi hic fedent judices. *Rofc. Com. 6. *focietatis* judicium, *eft, quod et* pro focio *dicitur; vid. Socius.* *Quint. 4. *focietatem* fibi debere. Rofc. Am. 43. fub quo nomine tota *focietas* ftatuitur. Quint. 3. magna fide *focietatem* gerere. *ad Div. XII. 28. *focietatem reip. confervandae* mecum renovas.

SOCIUS. *de publicanis fimpliciter, et adjecto vectigalis nomine, quod redemerunt.* Planc. 9. *fociis* unice diligebatur. cf. Verr. II. 20. Div. XIII. 9. *focii* Bithyniae. *ibid.* 65. *focii* fcripturae. *arbitrium *pro focio* Quint. 3. *eft, in quo quis a focio injuriam et fraudem factam perfequitur: hinc* Flacc. 18. *pro focio* damnari, *cum quis fraudis in focium convincitur.*

SODALIS. *eft collega, non in quocumque collegio, nam* fodalitas *a* collegio *diferte diftinguitur Brut.* 46. *fed in eo, quod facrorum caufa in honorem alicujus Dei conftitutum eft, cujus membra una epulantur, quales funt ἑταιρεῖαι Graecorum.* Coel. 11. *fodalis* in Lupercis. Cato 13. primum habui *fodales* femper. fodalitates autem me Quaeftore conftitutae funt, facris Idaeis Magnae Matris acceptis. epulabar igitur cum *fodalibus* omnino modice. *De his fodalibus et fodalitatibus v. Budaeum ad Pandect. p. m. 299. f. Salmaf. ad Jus Attic. et Rom. c. 4.* *Verr. I. 37. Quaeftor *appellatur* fodalis Legati. Or. II. 49. Quaeftor *appellatur* fodalis Praetoris. **focius.* Verr. I. 36. *fodalis* iftius erat in hoc morbo et cupiditate. *fodales *dicuntur etiam, qui coëunt, ut magiftratum alicui injuftis modis conficiant. v. Sodalitas.* Coel. 7. crimen *fodalium*: *unde verbum criminofum eft.* Planc. 19.

SODALITAS. *collegium fodalium. v. Sodalis.* Cato 13. *fodalitates* autem me Quaeftore conftitutae funt. Brut. 46. homo fumma nobilitate, cognatione, *fodalitate*, collegio. **coitio.* Planc. 15. per hanc confenfionem, quae honefte magis quam vere, *fodalitas* nominaretur. *Nempe illa confenfio, ut recte Graevius, coitio erat epulis et largitionibus contractorum civium, ambitus caufa, ut per eos tribus corrumperentur: hoc genus confenfionis turpe eft, fodalitas autem honefta. Itaque honeftum nomen rei turpi tribuitur.* cf. ad Qu. Fr. II. 3. **neceffitudo inter Quaeftorem et Legatum.* Verr. I. 37. abs te officia *fodalitatis* flagitet.

SODALITIUM. *fodalitas, coitio.* Planc. 15. Lex Licinia, quae eft de *fodalitiis. v. Ind. Legg. et Budaeum l. c.* **convivium fodalium.* Herenn. IV. 51. venit in aedes quasdam, in quibus *fodalitium* erat eodem die futurum.

SOL. Brut. 9. procefferat in *folem* et pulverem, non ut e militari tabernaculo, fed ut e Theophrafti umbraculis: *de* umbra *et* umbraculis *fuo loco: fol, cum umbrae opponitur, fignificat, in re milidari, pugnas, praelia vera, quae opponuntur exercitationibus militaribus: in oratoria autem, orationes in foro, aut concionibus, quae opponuntur declamationibus, h. e. orationibus, quae de rebus fictis exercitationis caufa habentur in fchola.* *Mur. 14. cedat umbra *foli*, h. e. *jurisprudentia rei militari.*

SOLARIUM. *horologium, proprie, quod folis radiis tempus metitur, fed deinde etiam, quod aqua idem facit. Utrumque genus exprimitur* Nat. D. II. 34. *folarium* vel defcriptum *(fc. lineis)*,

vel ex aqua, quo horae declarantur. Solarium *Romae fuit in foro. Hinc quoniam in foro homines urbani circa meridiem conveniebant, partim negotiorum, inprimis pecuniariorum, partim otii fallendi cauſa, ut mercatores in emporiis, in fora ſua, quas burſus vocant, et Lipſiae nobiles aliique, tempore mercatus, in Compluvium aedium Aurobacenſium; hinc ergo inter modos vitae ſuaviter eleganterque transigendae refertur* ad ſolarium venire. Quint. 18. vixit ſemper inculte atque horride; natura triſti ac recondita fuit: *non ad ſolarium*, non in campo, non in conviviis verſatus eſt. ad Herenn. IV. 10. ita petulans es atque acer, ut ne *ad ſolarium* quidem idoneus, ut mihi videtur, ſed penes ſcenam et in ejusmodi locis exercitus ſis. *Reſpicitur ad eos homines, qui aſſidui in foro ad ſolarium pro roſtris erant, qui fere erant homines urbani, h. e. ſalibus abundantes et dicteriis alios inceſſentes, ſcurrae, v. Gronov. de Seſt. IV. 9. p. 318. ſq. Ne ad ſolarium quidem idoneus ergo eſt, nimis ſcurrilis et mimicus, ita in dicteriis impudens et acer, ut mimi et hiſtriones in ſcena. Sed illud* ſolarium in foro *ad uſus communes fuit* aquarium. *Nam Plinius* ſub tecto ſtetiſſe *ait VII. extr.* et aqua diviſiſſe noctis atque diei horas, dedicatumque fuiſſe ab Scipione Naſica a. U. DXCV. *cui conſentit Cenſorinus c. 23.*

SOLEAE. *ſunt calcei mulierum, et hominum molliorum, unde Clodio et Verri objiciuntur.* Har. Reſp. 21. *ſoleae* muliebres. *cf. Soleatus. Gell. XIII. 20.* **compedes.* Herenn. I. 13. Malleolus judicatus eſt, matrem necaſſe. ei damnato - - *ſoleae* ligneae pedibus inductae ſunt, et in carcerem ductus eſt. cf. Inv. II. 50.

SOLEATUS. Verr. V. 33. ſtetit *ſoleatus* Praetor populi Romani cum pallio purpureo, etc. Piſon. 6. neſcio, quo e gurguſtio te prodire, involuto capite, *ſoleatum*; *quorum utrumque erat indicio, Piſonem potaſſe. Nam in conviviis ſoleati erant, et caput tegebant. v. Abram. ad h. l.*

SOLIDUS. *integer, cui nil detractum eſt.* Rabir. Poſt. 17. *ſolidum* ſuum cuique ſolvere. Att. VI. 1. uſura *ſolida.* **opponitur etiam* inani. Piſon. 25. quibus ex rebus nihil eſt, quod *ſolidum* tenere poſſis. **porro* adumbrato, *petita a ſtatuis metaphora, pro perfectus, perſpicuus.* Tuſc. III. 2. *ſolida* res et expreſſa, non adumbrata. Planc. 12. *ſolida* indicia et expreſſa. Or. III. 26. *ſolida* ſuavitas, *eſt ea, quae ex aſſatis carnibus aliisque cibis ſolidioribus percipitur.* **verus.* Fin. I. 21. *ſolida* utilitas. *Planc. 8. *ſolidam* frequentiam praebuerunt: *h. e. veram et magnam.*

SOLISTIMUS. Div. I. 15. ad Div. VI. 6. tripudium *ſoliſtimum, dicitur in augurali diſciplina, cum pulli e cavea emiſſi ita avide paſcuntur, ut offa ex ore in terram cadat.*

SOLITARIUS. *unicus.* Inv. I. 44. *ſolitarium* ac rarum judicatum.

SOLITUDO. *dicitur de iis, qui potentes amicos non habent.* Quint. 1. *de viduis.* Caecin. 5. *de pueris patre privatis.* Dom. 36. *de iis, quorum domus non celebratur.* Or. I. 45. *de homine nihili, inutili.* Att. XII. 8.

SOLIVAGUS. *ſolitudinem ſequens, extra ſocietatem vivens.* Tuſc. V. 13. beſtiae *ſolivagae*, congregatae. Off. I. 44. niſi ea virtus, quae conſtat ex hominibus tuendis, id eſt, ex ſocietate generis humani, attingat cognitionem rerum, *ſolivaga* cognitio et jejuna videatur.

SOLIUM. *eſt ſella excavata, et propterea commodior, qua patres familias omnes utebantur, et feminae in conviviis. Inprimis autem JCti ſolebant, cum domi de jure reſpondebant, in ſolio ſedere.* Legg. I. 3. more patrio, ſedens in *ſolio* conſulentibus reſponderem. Or. II. 55. in rutis caeſis *ſolium*

solium paternum recepisse, *nempe Bruti patris JCti.* Or. II. 33. a subselliis in otium *solium*que se contulerit: h. e. *desierit, causas in foro agere, et contra de jure respondeit.* * *Diis etiam in templis sellae positae sunt, quae* solia *dicebantur*, Har. R. 27. Deorum ignes, *solia*, mensas, etc. *v. Graev. ad h. l.* * Pis. 27. bibitur usque eo, dum de *solio* ministretur. *Graevius* solium *h. l. putat esse lectum, vel sellam, ubi hospes Piso sederit solus, ut sit hic sensus: bibitur, quamdiu hospes convivis propinat. Sed neque commodus est hic sensus, neque verba eum patiuntur. Nam primo, hic sensus si esset, intemperantia in bibendo non appareret: deinde* usque eo dum *cum conjunctivo non potest significare* quamdiu. *Si* solium *est a Ciceronis manu, putem esse* dolium. *Nam* solium *etiam in batneis est vas aquarium, quod et* labrum *dicitur. Sed mihi placet Augustini emendatio, qui legebat*, de dolio. *Bibitur tamdiu, donec vinum defusum et vetustum non suppetat amplius, sed etiam vinum recens, doliare, ministretur.* Solium *et* dolium *confunduntur in libris scriptis. vid. Pamel. ad Cypriani Ep. 76. n. 42. Harduin. ad Plin. XXXV.* 12. De dolio bibere *autem dicitur in contemtum. v. Dolium.*

SOLOECISMUS. ad Herenn. IV. 12. *quid sit?*

SOLSTITIUM. *media aestas, longissima dies.* Nat. D. II. 19. posset - - solis accessus discessusque *solstitiis* brumisque cognosci. *Sic semper solstitium antiquiores dixerunt, ut esset unum solstitium, ut bene monet Victorius ad Varr. R. R. I.* 46. *Apud Plinium autem est* solstitium aestivum *II.* 103. *et ap. Macrob. Sat. I.* 21. *Idem tamen Plinius alias utitur more Ciceroniano, ut l. c. ubi* solstitia *opponit* brumae*: et IV.* 5. *est* oriens brumalis et solstitialis.

SOLUM. *area, in qua aedificatur.* Brut. 74. *solum* et quasi fundamentum oratoris vides locutionem emendatam et latinam. cf. Or. III. 37. * *pavimentum.* Parad. 6. aurata tecta et *sola* marmorea in villis facere. * Nat. D. I. 23. quodcumque *in solum* venit, ut dicitur, effingis et efficis. ad Div. IX. 26. loquor, quod *in solum*: *int. venit: proverbium de rebus, quas temere ac fortuito, ut casus fert, arbitratu nostro, non ratione, facimus. v. Manut. ad l. c.* * Att. IX. 9. sciebam enim, te, quoto anno, et quantum in *solo*, solere quaerere: *int. haberent.* in solo habere *dicitur de praediis, ut* in numis habere, *de pecunia. Hinc* Balb. 5. *sola* terrarum ultimarum. *ubi v. Not.*

SOLUM. *adv. Post* non solum *pro* sed etiam *simpliciter* etiam. Off. I. 22. haec quidem res *non solum* ex domestica est disciplina: attingit *etiam* bellicam. *add. Drakenb. ad Liv. XXII.* 25.

SOLVO. ab alio solvere *significat, non ex arca sua solvere, sed per attributionem, delegationem, scripturam; aut numis alterius.* Caec. 6. *solvitur a* Caesennia. cf. Att. VII. 18. *ibid.* V. 21. homines non modo non recusare, sed etiam hoc dicere, *se a me solvere.* quod enim Praetori dare consuessent, quoniam ego non acceperam, *se a me* quodammodo *dare.* * *solvere fidem*, ad Div. X. 23. *pro persolvere, praestare: alia exempla v. ap. Burmun. ad Ovid. Metam. XI.* 135. * *solvi* pro *liberari ab obligatione aliqua, Dispensation bekommen.* Agr. II. 36. *solvi* legibus *opponitur:* teneri legibus. *In quo est etiam constructio cum genitivo apud Ciceronem* Sext. 7. solvi legum*: per graecismum: de quo vid. Broukhus. ad Tibull. I.* 8. 40. * *refellere.* Fin. I. 7. qua via captiosa *solvantur.* * *nautae dicuntur* solvere, *cum ancoras tollunt, et navigant.* Att. I. 10. *solvere* ancoras. Muren. 2. portu *solves.* Div. I. 16. *solvere* imperat. ad Div. XVI. 9. nos eo die coenati *solvimus.*

SO-

tur. Att. IX. 11. omnium turpissimus et *fordidiffimus.*

SORITES. Acad. IV. 16. 29. *v. Ind. Graec.*

SORS. Div. II. 33. *fortes,* quae *ducuntur*, non quae vaticinatione *funduntur*, quae oracula verius dicimus. cf. I. 16. * *munus quodcunque forte delatum, ut provinciae, fi eas magiftratus fortiti funt, quaefturae, munus fcribarum, etc.* Planc. 27. numquam ex urbe afuit, nifi *forte.* cf. Act. I. Verr. 8. in Caecil. 14. Catil. IV. 7. ad Div. II. 19. etc. * *fortes aequare eft* pro Cornel. *et* Div. I. 18. *Eadem forma eft apud Plautum Cafin. II.* 6. *ubi in fortitione Stalino dicit uxori*: uxor aequa: *int.* fortes: *qui locus eft claffìcus: ad quem adeo videndi interpretes. Pronum eft, intelligere, pares facere, ut nihil interfit, nec fraus fieri poffit in educendo: Sed Patricius ad Cornelianae Fragm. putat effe, movenda urna confundere ac mifcere. Id quomodo fieri potuerit, ubi urna plena effet aquae, ut in fortitione Plautina, et quare id dicatur,* aequare fortes, *non fatis video. Nam Stalino jubet fortes aequare jam dejectas in urnam cum aqua. Non fatis puto intelligi, ut nunc eft, quid fit, fortes aequare.*

SORTILEGUS. *qui per fortes futura praedicit.* Div. I. 58.

SORTITIO. Planc. 22. *fortitio* aedilitia, *fit, cum competitores aedilitatis pares fuffragiis funt. De ea vid. Gesnerum V. Cel. ad Varr. R. R. III. ult.* Phil. II. 33. *fortitio* praerogativae. *vid. Praerogativa.* ad Q. Fr. II. 1. *fortitio* judicum. Cluent. 46. ut *fortitione* in quosdam animadverteretur.

SORTITO. *per fortitionem.* ad Div. VIII. 8. eos *fortito* in provincias mitti placere. Verr. II. 51. lex Jovis facerdotem *fortito* capi jubet.

SORTITUS. Dom. 19. quid fi etiam de pluribus rebus uno *fortitu* retulifti. *Quid in rogatione ferenda fortitio fit, nemo interpretum demonftravit. Manutius adeo fufpectum habet de mendo locum, et reponendum cenfet* fcitu. *Sed non magis* fcitus *ad legis rogatorem refertur, quam* fortitus. *Non nego,* fcitu *poffe dici, pro rogatione accepta, pofito confequente pro antecedente. Verum ita etiam* fortitus *de omni rogatione, cum accepta, tum antiquata, dici poteft. Nam rogatione facta et tabellis fuffragiorum distributis fit fortitio tribuum, qua praerogativa definitur. Senfus igitur eft: Cum plures leges tuleris, de iis tantum femel et fimul fuffragia ferri juffifti, contra legem Caeciliam. Sic video accepiffe etiam Ferratium Epiftol. in Or. Cicer. p.* 356.

SOTER. Verr. II. 63. itaque eum non folum patronum iftius infulae, fed etiam *fotera* infcriptum vidi Syracufis. Hoc quantum eft, ita magnum, ut latino uno verbo exprimi non poffit. Is eft nimirum *Soter*, qui falutem dedit. *De hoc cognomine, quod crebro in numis Jovi, Neptuno, Aefculapio, Diofcuris, Herculi, Medicis, Regibus et Caefaribus tribuitur, et faepe Evergetae jungitur, vid. Spanhem. de Ufu et Praeft. numifm. Diff. VII. p.*416. *f. Diff. XII. p.* 500. *Verbum* Salvator, *quo Graecum commode interpretantur, Ciceronis aetate nondum ufitatum fuit. De eo vid. praeter Cellar. in Lex. Fabri, Cel. Heumannum ad Sammarthani Elogia p.* 239. *Verum quaeri poteft, cur Cicero neget, latino uno verbo reddi poffe, cum* Servator *latine dicatur, idque verbum fine dubio refpondeat graeco. Nam in numis, et lapidibus, qui Graecis* Soteres *dicuntur, Latinis funt* Servatores. Jupiter *quidem* Servator *ap. Plin. XXXIV.* 8. *eft* Jupiter σωτήρ. *Scilicet,* Servator *eft* σωτήρ, *quatenus a malis et periculis liberat: ut Plinius loc. cit. Peuceften vocat Alexandri* Servatorem, *quia morti eripuit; non autem, quatenus* σωτὴρ *idem*

forum attigi, *ſpectavi* ſemper, ut tibi quam maxime poſſem eſſe conjunctus. * Or. II. 40. ſi barbarorum eſt, in diem vivere; noſtra conſilia *in* ſempiternum tempus *ſpectare* debent.

SPECTATIO. *exploratio numorum, an genuini ſint et probi, nec ne.* Verr. III. 77. deductiones certis nominibus fiebant pro *ſpectatione* et collybo. *v. Hotom. ad h. l. Budaeum ad Pandect. p.* 187. *Graevium ad Flor. II.* 7. *unde pro quovis experimento ponitur: conf. Spectatus.*

SPECTATUS. *de metallis, quae aut igni, aut lapide Lydio explorantur: item de numis, qui ſpectari dicuntur, cum explorantur, probi ſint, nec ne.* Off. II. 11. hunc igni *ſpectatum* arbitrantur. *cf. Spectatio. Hinc* ſpectatum *dicitur, quicquid certis experimentis, quale ſit, cognitum eſt.* in Caecil. 4. *ſpectata* fides. Or. I. 27. ceterarum artium homines nobiles et *ſpectati.*

SPECTIO. *dicitur de iis, qui ſervant de coelo.* Phil. II. 32. nos Augures nunciationem ſolum habemus, Conſules et reliqui magiſtratus etiam *ſpectionem.*

SPECTRUM. εἴδωλον *Epicureorum.* ad Div. XV. 16. 19. *ſed ex priori loco intelligi poteſt, hanc Catianam interpretationem verbi Graeci Ciceronem non probaſſe.*

SPECULA. Act. I. in Verr. 16. homines in *ſpeculis* ſunt. Dejot. 8. Regem ſemper in *ſpeculis* fuiſſe: h. e. *omnes actiones tuas obſervaſſe.*

SPECULUM. Fin. II. 10. infantes, pueri et beſtiae, quae Epicurus putat eſſe *ſpecula* naturae.

SPECUS. *aquaeductus.* Att. XV. 26. *ſpecus* ſubterranei in extremo fundo. *v. Victorium ad h. l.*

SPERO. *de re mala.* Or. III. 13. *extr.* quoniam haec ſatis *ſpero* vobis moleſta et putida videri.

SPES. Verr. III. 18. agri Leontini antea *ſpes* haec erat, ut cum obſitum vidiſſes, annonae caritatem non vererere. Roſc. A. 50. major *ſpes* emtionis, de *ſecuritate retinendi ejus, quod emeris.* Verriu. II. 22. quo quidem tempore *ſpem* maximam reliquorum peccatorum nactus eſt: h. e. *impunitatis ſpem.* * Att. III. 23. ſi eſt aliquid *in ſpe.*

SPICUM. *ſpica.* Cato 15. fundit frugem *ſpici.* Nat. D. II. 42. *ſpicum* illuſtre tenens ſplendenti corpore virgo.

SPINA. *in ſcribendo dicuntur ſpinae de nimis ſubtili et Dialecticorum jejuno diſſerendi genere.* Fin. IV. 28. *ſpinae* diſſerendi. Tuſcul. IV. 5. *ſpinae* partiendi et definiendi.

SPINOSUS. *ſubtilis.* Fin. III. 1. ſubtile ac *ſpinoſum* diſſerendi genus. Tuſc. I. 8. haec enim *ſpinoſiora* prius me, ut confitear, cogunt, quam ut aſſentiar.

SPIRITUS. *aër.* Catil. I. 6. *ſpiritus* coeli. * *contentio, animoſitas.* Verr. I. 30. quid ego nunc in alteram actionem Cn. Dolabellae *ſpiritus*, quid hujus lacrimas et concurſiones proferam. * *ſuperbia, inſolentia.* Verr. III. 9. illos ejus *ſpiritus* Sicilienſes quos fuiſſe putetis? Sull. 9. *ſpiritus* attulerunt res geſtae. Flacc. 22. remittere *ſpiritus. Simili ſenſu dicitur* flatus. *v. Heinſ. ad Ovid. Art. Am. I.* 715.

SPISSE. *tarde, cum difficultate.* Brut. 36. *ſpiſſe* atque vix ad Antonium Craſſumque pervenimus.

SPISSUS. *tardus, difficilis.* Att. X. 18. omnia adhuc tarda et *ſpiſſa.* Qu. Fr. II. 14. *ſpiſſum* ſane opus et operoſum. Or. III. 36. ſi eſt *ſpiſſius. ibid.* II. 53. in utroque genere principia tarda, et exitus *ſpiſſi* et producti eſſe debent.

SPLENDESCERE. Cato 9. canorum in voce *ſplendeſcit* etiam in ſenectute.

SPLENDIDE. *clare, perſpicue.* Or. II. 16. qui leges, qui jura conſtituerunt, locuti ſunt ſimpliciter et *ſplendide.*

SPLENDIDUS. *de hominibus in magna dignitate poſitis, gratia, divi-*

SPONSALIA. *dicuntur, cum pater se filiam alicui daturum spondet.* Att. VI. 6. factis *sponsalibus.* • *convivium, quod praebetur, cum sponsalia fiunt.* ad Q. Fr. II. 6. ad VIII. Id. Apr. *sponsalia* Crassipedi dedi, cui convivio Quintus tuus defuit.

SPONSIO. *est proprie promissio ejus rei, quam alter stipulatur. v. Spondere. In controversiis privatis, ne calumniis impune quis alterum vexaret, aut solebat certam pecuniam deponere petitor, quae sacramentum dicebatur, de quo supra, aut tantum spondebat, se aliquam pecuniae summam daturum, ni vinceret, stipulante eo, unde petebatur. Cum autem spoponderat petitor, idem stipulabatur ab eo, unde petebatur, et hic eodem modo spondebat. Et hinc dicebatur is, qui litem intendebat,* sponsionem facere. Quint. 8. 26. Verr. III. 62. Caecin. 8. Rosc. Com. 4. 5. Off. III. 19. *vid. Hotom. ad pro Quint.* 8. *et* sponsio *dicitur pro causa, quae agitur, s. judicio, quod intenditur, agitur, sponsione interposita, s. actione, quae fit sponsione interposita.* Caec. 16. *sponsionem* optime facere posse, *dicitur de eo, qui justam causam habet. Hinc et aliae formulae.* Verr. III. 57. *sponsione* lacessere. Caecin. 32. *sponsione* certare. *ib.* 31. condemnari *sponsionis.* Quint. 26. *sponsione* vincere. Caecin. 31. *sponsionem* vincere. *vid. Vincere.* Verr. III. 62. *sponsiones* prohibitae judicari. • Legg. II. 16. voti *sponsio*, qua obligamur Deo.

SPONSOR. *qui pro altero spondet.* ad Div. V. 18. *sponsores* pro Pompejo. *ibid.* VII. 5. *sponsor* humanitatis tuae. cf. Att. XIII. 10. XVI. 5. I. 8. 10. XV. 5. XVI. 14. *Hinc junguntur* creditores et sponsores, *quod, qui pro altero in re pecuniaria spoponderunt, in eodem periculo sunt, quo creditores.* Quint. 23.

SPONSUM. *sponsio.* Quint. 9. *ex sponsu* egit.

2 *Cic. Clav.*

SPONTE sua. *sua natura, per se.* Tusc. IV. 15. *sua sponte* laudabilis virtus. Verr. I. 42. *sua sponte* squalidior. • sua sponte *facere dicitur etiam, qui primus facit, ut auctor rei dici possit.* Verr. I. 43. quod *sua sponte* instituisset, id neminem metuisse, ne quis reperiretur, qui istius institutum sequi vellet.

SPORTELLA. *est obsonium, cibus, qui opponitur cenae justae, vel rectae.* ad Div. IX. 20. dediscendae tibi sunt *sportellae* et artolagani tui: h. e. *non, ut soles, placentis et similibus cibis levioribus nos excipere debes, post quos manus non lavantur, sed justis conviviis. v. Lex. Fabr. in Sportula n.* 2.

SPUTATILICUS. *sputo conspuendus: h. e. contemnendus.* Br. 74. Sisenna defendens dixit, quaedam ejus *sputatilica* esse crimina.

SQUALERE. *de lugentibus, quibus et* sordes *tribuuntur.* Sext. 14. *squalebat* civitas.

SQUALIDUS. *de rebus subtilibus, qualia sunt Dialecticorum praecepta, aut quae ex iis subtilius disputantur.* Or. 32. sed quia haec sua sponte *squalidiora* sunt, adhibendus erit in his explicandis quidam orationis nitor. *Sic etiam dicitur adverbium* squalide. Fin. IV. 3. sed vos *squalidius*: (*sc. definitis, partimini*) illorum vides, quam niteat oratio.

SQUALOR. *de lugentibus.* ad Div. V. 1. in luctu et *squalore* sum. Verr. V. 48. *extr.* adspicite *squalorem* sordesque sociorum. *it. de supplicantibus.* Planc. 8. quam nunc multitudinem videtis in *squalore* et luctu supplicem vobis.

SQUILLA. *piscis, qui et pinnoteres dicitur.* v. Nat. D. II. 48. Fin. II. 8.

STABILIS. Fin. II. 23. voluptas *stabilis* Epicureorum, *quid sit?*

STARE. *in re militari significat primo simpliciter, in acie esse; unde formulae:* cum aliquo stare, a partibus alicujus stare, etc. Brut. 79. nemo *contra* civium

 per-

lusus in verbo, proposito ejus serviens.

STATUS. *adj. certus, definitus.* Har. R. 92. *statae* sollemnesque cerimoniae. Offic. I. 12. *status* dies cum hoste.

STATUS. *subst. ap. rhetores quid sit? unde dicatur? nempe e re gladiatoria. vid.* Top. 25. status *in re gladiatoria idem est, qui gradus, de quo supra: unde hae formulae:* Or. 37. dejicere de *statu* adversarios: h. e. *vincere advers.* Caecin. 15. vis, quae formidine animum perterritum loco saepe et certo de *statu* demovet: h. e. *ita perturbat, ut propositum persequi, et constantiam retinere non possit. v. P. Faber ad h. l. et Passeratius.* Cluent. 38. de *statu* suo declinare: h. e. *constantia.* Verr. II. 4. deducerent de vitae meae *statu*: h. e. *de vitae ratione, quam inieram, et in qua permanere decreveram, nempe ut defenderem reos, non accusarem quemquam.* Dom. 18. *status* (reip.) conversio. *Et quoniam e statu maxime spectantur gladiatores, iique et milites, quamdiu statum obtinent, tamdiu salvi sunt; propterea status dicitur de commoda rerum conditione et salute.* Sext. 1. offerre salutem in discrimen pro *statu civitatis.* Sull. 22. *status reip.* maxime judicatis rebus continetur. Tusc. III. 7. et quemadmodum oculus conturbatus - - et reliquae partes totumve corpus *statu* cum est motum, deest officio suo et muneri. *Dicitur tamen etiam pro conditione et ratione alicujus rei simpliciter.* ad Div. IX. 6. sed hoc viderint ii, qui nulla sibi subsidia ad omnes *vitae status (np. et secundos et adversos)* paraverunt. *Porro, quoniam in statu militum inest firmitas et constantia, propterea* statui *opponitur* et interitus. Fin. III. 5. *Agr. I. 1. urbes pacatae, agri sociorum, *regum status* Decemviris donabantur. **Est etiam verbum juris, quo conditio hominum civilis significatur, ratione libertatis, utrum nempe aliquis servus an liber, porro liber, utrum ingenuus an libertinus, libertini denique, utrum cives Romani, an Latini, an dedititii: de quo est in Digestis de* statu hominum. *Sed significat ap. Ciceronem etiam conditionem civilem hanc, qua quis est aut plebejus, aut patricius.* Legg. I. 7. quod in civitatibus ratione quadam, de qua dicetur idoneo loco, agnationibus familiarum distinguuntur *status*, etc. *Nam omnes agnati sunt ejusdem familiae, adeoque etiam omnes aut plebeji aut patricii. v. c. in gente Claudia agnationibus distinguuntur familiarum status ita, ut omnes Marcellorum agnati sint plebeji, quod ea familia plebeja est, omnes autem Appiorum et Pulcrorum agnati patricii, quia haec familia patricia est. Itaque in gentibus in plures familias distributis, easque et plebejas et patricias, cum primum scio, cujus sit agnatus, intelligo, patriciusne sit, an plebejus.* *Agr. II. 1. *status* Regum *dicitur Decemviris donari,* i. e. *conditio, jus, opes.*

STELLATUS. *in stellas relatus.* Tusc. V. 3. *stellatus* Cepheus traditur cum uxore.

STERILITAS. *de eo, quod non vitio, sed natura sua parere non potest.* Div. I. 18. mula peperit: fetus extitit in *sterilitate* naturae.

STERTERE. *negligentem esse in re aliqua, non facere, quae debebas.* Attic. IV. 3. Marcellus candidatus ita *stertebat*, ut ego vicinus audirem.

STIGMATIAS. *servus fugitivus, notis in fronte compunctus, quae stigmata dicuntur.* Off. II. 7.

STILLA. *gutta.* Fin. III. 14. interit magnitudine maris Aegaei *stilla* muriae.

STILUS. *dicendi genus.* Brut. 45. *stilus* Atticus. *ibid.* c. 26. idem sonus est orationis, et idem *stilus.* * *exercitatio scribendi.* Or. II. 23. in summa ubertate inest luxuries quaedam, quae *stilo* depascenda est.

excepimus. Implet enim superstitione animos et exhaurit domos. *De stipe matris Idaeae vid. Turneb. ad h. l. de more stipis colligendae Diis in universum autem Cuper. Obs. III. 4.*

STIPULARI. *est interrogare alterum solemni formula, an velit nobis aliquid polliceri, praestare, etc. v. c.* Spondesne? te *etc. respondet ergo τῷ* spondere: *qui interrogat, postulat,* stipulatur: *qui respondet, pollicetur, jubet, etc.* spondet. *v. Spondeo.* Rosc. Com. 5. reliquum est, ut *stipulatum* se *esse dicat.* - - *stipulatus es?* ubi? quo praesente? *cf. Stipulatio.*

STIPULATIO. *est interrogatio ex formula solemni, qua postulamus, aliquem spondere, fidejubere, polliceri, dare, etc. quam ubi secuta est sponsio, fidejussio, etc. obligatio oritur.* Rosc. C. 12. cur tam imperite facit, ut nec Roscium *stipulatione* alliget, etc. Caecin. 18. *stipulationes* infirmare aut convellere. Att. XVI. 11. etsi *stipulationes* nondum legeram. Legg. II. 21. ut ea pecunia ex *stipulatione* debeatur. *De stipulationibus vid. Salmas. Mod. usur. c.* 16. *Formulas stipulationum habes ap. Varr. R. R. II.* 2, 6. 5, 5, 11.

STIPULATIUNCULA. Or. I. 38. *stipulatiuncula* decipi.

STIPULATUS. *adject. passive.* Rosc. C. 5. pecunia *stipulata.*

STIRPS. *principium rei, fundamentum.* Coel. 32. firmata jam *stirpe* virtutis. Legg. I. 6. repetam *stirpem* juris a natura. Fin. IV. 2. differo eam partem, quae est quasi *stirps* hujus quaestionis. **familia, distinguitur a gente.* Or. I. 39. Marcelli, ab liberti filio, *stirpe* Claudii ejusdem nominis, hereditatem gente ad se rediisse, dicebant. *v. Gens.*

STOLA. Phil. II. 18. sumsisti togam virilem, quam statim muliebrem *stolam* reddidisti. *quam ibi Graevius habet:* togam. *Sed in* stola *melior est oppositio. ibid. stolam* dare *de sponso.*

STOLIDUS. *iners, nihil agens, ut terra, lignum.* Top. 14. nihil agens, et quodammodo *stolidum.*

STOMACHUS. *os et aditus ventriculi.* Nat. D. II. 45. linguam autem ad radices ejus haerens excipit *stomachus,* quo primum illabuntur ea, quae accepta sunt ore, etc. **ingenium hominis cujusque, aut animus in rebus aut probandis aut fastidiendis.* ad Div. II. 16. nosti enim *stomachi* mei, cujus tu similem quondam habebas, in hominum insolentium indignitate fastidium. ad Div. VII. 1. ludi apparatissimi, sed non tui *stomachi. ibid.* VIII. 13. *stomacho* est Pompejus M. nunc ita languenti, ut vix, quod sibi placeat, reperiat. *ibid.* IX. 2. consuetudo diuturna callum jam obduxit *stomacho* meo.

STRAGULA vestis. Rosc. Am. 46. *est, qua lecti sternuntur: peristroma.*

STRAGULUM. *idem.* Tusc. V. 21. collocari jussit hominem in aureo lecto, strato pulcherrimo, textili *stragulo,* magnificis operibus picto. *Ceterum, ut hoc obiter moneam, in h. l. legendum censeo:* pulcherrime. *Lectus aureus stratus erat pulcherrime, nempe stragulo textili eoque picto. Sic* Phil. II. 27. lectus *stratus* conchyliato peristromate.

STRANGURIA. *difficultas et dolor in urina mittenda.* Tusc. II. 19.

STRATUM. *laudatur* e Tusc. V. 21. *sed vid. Stragulum.*

STRENUUS. Phil. II. 32. celeriter isti et redisti, ut cognosceret te, si minus fortem, attamen *strenuum.*

STRICTIM. *obiter, breviter.* Or. I. 35. *strictim* adspicere. Coel. 7. *strictim* ponere. Att. II. 1. *strictim* attingere librum.

STRUERE. Or. III. 31. *ſtruere* verba. *v. Structura, Structus.* **parare.* Att. IX. 10. bellum *ſtrui* exiſtimo. *ibid.* V. 21. me ipſum mihi ſollicitudinem *ſtruere* cogor. etc.

STUDERE. *quid ſit, ex notione* ſtudii *intelligetur planius, et notiſſimae ſunt hujus verbi ſignificationes. Unum locum afferemus, in quo eſt pro: familiarem eſſe alicui.* Coel. 4. multi boni adoleſcentes *ſtuduerunt* illi homini nequam. *ſc. Clodio.* **pro favere alicui. ibid. ſtudere* petenti. *ſc. Conſulatum.* * *cum acc.* eſt Or. in Sen. p. Red. 6. cum vero *literas ſtudere* incipit. *v. Not.* * Planc. 36. auxilia *ſtudentia* atque incitata.

STUDIOSE. *ſaepe et cum voluptate quadam.* in Caecil. 12. libenter *ſtudioſe*que audire. Tuſc. V. 20. *ſtudioſe* id factitabat, *ſcil. pila ludere.* ad Att. II. 20. literae *ſtudioſe* ſcriptae, *ſunt commendatitiae.*

STUDIOSUS. *tiro artis alicujus, qui adhuc diſcit.* Opt. g. d. 5. putavi mihi ſuſcipiendum laborem, utilem *ſtudioſis*, mihi quidem ipſi non neceſſarium. *item, qui diſcit literas, ut* Tuſc. I. 3. Galbam, Africanum, Laelium, doctos fuiſſe, traditum eſt, *ſtudioſum* autem eum, qui iis aetate anteibat, Catonem.

STUDIUM. Inv. I. 25. *ſtudium* eſt animi aſſidua et vehemens ad aliquam rem applicata magna cum voluntate occupatio, ut philoſophiae, poëtices, literarum. *Hinc ſtudium pro genere aliquo artis et diſciplinae.* Or. I. 11. ſint hae res in aliis quibusdam *ſtudiis. item pro ſecta aliqua philoſophorum.* Mureu. 36. eodem ex *ſtudio* eruditus; *de philoſophia Stoica. ubi v. Graevius.* cf. c. 31. *Nam in univerſum eſt pro ea cupiditate, amore, odio partium, quam nos vocamus die Parteylichkeit.* Flacc. 10. ſine ullo *ſtudio* dicere. *ib. ſtudium* teſtium, ad Div. I. 7. *ſtudium* iratorum hominum. *Item pro favóre in comitiis, ſpectaculis.* Agr. II. 7. *ſtudio* et ſuffragio ſuo. Roſc. C. 10. *de actore: quod ſtudium* et quem favorem ſecum in ſcenam attulit. *item pro quacunque cupiditate alicujus rei videndae, audiendae, etc.* in Caecil. 13. jam nunc mente et cogitatione proſpicio, quae tum *ſtudia* hominum, qui concurſus futuri ſunt. **propenſiones naturales dicuntur* Coel. 5. *ſtudia* naturae. **vitae etiam genera, quae quis amplexus eſt, ut vita ruſtica,* etc. ſtudia *dicuntur.* Roſc. Am. 16. *Tuſc. II. 15. *e poëta:* quibus militia *in ſtudio* eſt.

STULTITIA. *ignorantia, inſcitia.* Or. I. 36. turpi tutelae judicio atque omni moleſtia, *ſtultitia* adverſarii liberaretur. *ibid.* 27. oratoris peccatum, *ſtultitiae* peccatum videtur.

STUPIDUS. *qui attentione tanta aliquid et admiratione ſpectat, auditve, ut immobilis et ſine ſenſu eſſe videatur.* Paradox. 5. Echionis tabula te *ſtupidum* detinet aut ſignum Polycleti.

STUPOR. ἀναισθησία. Tuſc. III. 6. *ſtupor* in corpore. Phil. II. 45. ut quidam morbo aliquo et ſenſus *ſtupore* ſuavitatem cibi non ſentiunt. * *tarditas mentis in aſſequendo, intelligendo, etc. item cum ipſum communem naturae ſenſum repudiamus, ut faciunt tardi, quos communi ſenſu carere dicunt.* Dom. 36.

SUAVITAS. Or. III. 26. *ſuavitas* auſtera et ſolida, non dulcis et decocta. * *eſt hominis commodi, qui nemini moleſtus eſt, nemini nocere vult.* ad Div. V. 20. quod ſi mihi expenſa iſta HS. centum tuliſſes, tamen, quae tua eſt *ſuavitas*, quique in me amor, nolles a me hoc tempore aeſtimationem accipere. nam numeratum ſi cuperem, non erat.

SUB. *ſub* manu. *v. Manus. ſub* praecone. *v. Subjicere.* **poſt.* ad Div.

exercitationes *subitae.* * ad Div. XIII. 2. propter opera instituta multa multorum, *subitum* est ei, remigrare Kal. Quint.

SUBJUNGERE. *subjicere.* Verr. I. 21. multas urbes *subjunxit* sub imperium pop. R. Orat. I. 50. si jam omnes artes *subjungere* velimus oratori: h. e. *ei inesse debere, statuere.* * *de ordine, serie.* Har. R. 17. haec esse *subjuncta,* i. e. *sequi.*

SUBLATE. *elate, jactanter.* Dom. 36. nihil de me unquam dixi *sublatius*, asciscendae laudis causa potius, quam criminis depellendi. * *de genere dicendi sublimi.* Brut. 55. *sublate* ampleque dicere.

SUBLATIO. *de magnitudine animi.* Fin. II. 4. *sublatio animi.*

SUBLEVARE. *est proprie sustinere, erigere.* Att. X. 4. qui nos stratos ad pedes ne *sublevabat* quidem. Herenn. IV. 51. *sublevare* mentum sinistra. * *hinc est pro juvare.* ad Div. V. 1. quem familiae nostrae dignitas debebat *sublevare.* Or. II. 40. quae non sua vi, sed extranea *sublevantur.* * *consolari.* Attic. II. 18. hic status una omnium voce gemitur, neque verbo cujusquam *sublevatur.* * *defendere.* Muren. 4. ut meum laborem hominum periculis *sublevandis* jure impertiam. Tusc. IV. 37. in quo *sublevatus* a Socrate. * *minuere, aliqua re efficere, ne noceat, quod nocere posset.* ad Div. VIII. 3. *sublevare* odia. Act. I. Verr. 16. non gratia, non cognatione, non aliis recte factis tot tantaque ejus vitia *sublevata* esse existimabuntur. Petit. Cons. 1. nominis novitatem dicendi gloria *sublevabis.* * *infirmare.* in Caecil. 4. *sublevabis* causam inimici. * Coel. 29. *sublevare* quaestionem, i. e. *impedire, tollere, ut ne haberi, sc. possit, v. c. de servo, cum manumittitur. Sed v. Not.*

SUBLIGACULUM. *tegumentum pudendorum.* Off. I. 35. scenicorum mos tantam habuit a vetere disciplina verecundiam, ut in scena sine *subligaculo* prodeat nemo.

SUBMISSIO orationis. Or. 25. *de tenui genere.*

SUBMISSUS orator. *ibid.* 24. *ibid.* 23. *submissa* leniter dicere: i. e. *tenuia leni voce.*

SUBMITTERE. *allegare ad aliquem.* Verr. III. 28. *submittebat* Timarchidem. cf. I. 41. * *de voce.* in Caecil. 15. cum possit aliquanto clarius dicere, quam ipse primarum, multum *submittere* videmus. *Male ergo Sylvius ad Orat. pro Sulla* 10. *negat, bene dici* submissa voce: *male assentitur Burmann. ad Ovid. Met. VI.* 90. * *de supplicantibus.* Planc. 10. tribubus me *submisi* et supplicavi. * *de animo.* ad Div. XI. 13. periculo nulli *submittere* animum. * *de successore dato.* Prov. Cons. 4. huic vos non *submittetis*: i. e. *successorem mittetis.*

SUBMOVERE. *absterrere.* Rosc. A. 25. *summoveri* maleficio. * *est hoc verbum inprimis de Lictoribus usitatum:* Quint. 8. jubet, (Praetor) advocatos nostros acerrime *submoveri.*

SUBNIXUS. *habitus arrogantis in incessu.* Or. I. 58. qui ejus artis arrogantia *subnixi* ambulant. *Sic est apud Liv. XXVI.* 13. Non video Appium Claudium et Qu. Fullonem victoria insolenti *subnixos*, etc. *cf. Gell. Noct. Att. XVII.* 2.

SUBORNARE. *ornare, juvare.* ad Div. X. 23. tu, mi Cicero, quod adhuc fecisti, idem praesta, ut nos vigilanter nervoseque *subornes.* Phil. XIII. 16. Brutum pecunia *subornastis.* Legg. I. 22. quemadmodum homo *subornatus* a natura in vitam venit: *ubi Davis. laudavit Gronov. ad Senec. Ep.* 24.

SUBROGARE. *Consulem, aut alium magistratum, in locum mortui rogare. Est magistratus habentis comitia: populus autem* sufficit. Brut. Ep. 5. statim Pansa collegam sibi *subrogasset. Dicitur*

vocati; certe subsellia patronorum et judicum ita magna, ut etiam alii honestiores homines in iis locum haberent. Brut. 84. volo hoc oratori contingat, ut, cum auditum sit, eum esse dicturum, locus in *subselliis* occupetur, compleatur tribunal, gratiosi scribae sint in dando et cedendo loco. *Sed* subsellia *sunt etiam sedes Senatorum.* Catil. I. 7. adventu tuo ista *subsellia* vacua facta sunt. cf. Phil. II. 8. V. 7. *Hinc illud capiendum* ad Div. III. 9. longi *subsellii* judicatio et mora auferet tibi unum diem et item alterum. *Judicatio longi subsellii, est tarditas Senatus in decernendo triumpho. Nam quod Graevius de judiciariis subselliis interpretatur, errat: cum de triumpho sermo sit, quem qui meruerit, judicatur non a judicibus, sed a Senatu.* *Subsellia *etiam sunt in theatris, circis, etc.* Fr. Cornel. I. P. Africanus ille superior, non solum a sapientissimis hominibus, qui tum erant, verum etiam a se ipso saepe accusatus est, quod, cum Consul esset cum Ti. Longo, passus esset, tum primum a populari consessu senatoria *subsellia* separari.

SUBSEQUI. *paullo minus est, quam*, exprimere: *imitari.* ad Div. III. 1. mirifice ipse sermone suo *subsecutus est* literarum tuarum humanitatem. Or. III. 59. manus minus arguta, digitus *subsequens* verba, non exprimens. Part. 7. actio facit et dilucidam orationem, et illustrem, et probabilem, et suavem, non verbis, sed varietate vocum, motu corporis, vultu, quae plurimum valebunt, si cum orationis genere consentient, ejusque vim et varietatem *subsequentur.*

SUBSIDIUM. Catil. II. 5. *subsidia* industriae, atque instrumenta virtutis: *de patientia in frigore, fame, siti, vigiliis perferendis.* Cluent. 11. *subsidium generis; de filio.*

SUBSIGNARE. *subscribere.* Flacc. 32. illud quaero, sintne ista praedia censui censendo: habeant jus civile: sint nec ne sint mancipi: *subsignari* apud aerarium, apud Censorem possint. *Nempe* subsignari *praedia dicuntur, cum in censum deferuntur: h. e. sub nomine civis R. in tabulis censoriis scribuntur. Ceterum hic locus confirmat Salmasii disputationem de Mod. usur. c. 11. cujus haec est summa,* subsignare *esse* subscribere, *et differre a* signare.

SUBSISTERE. *sustinere, tolerare.* ad Div. XI. 10. non, si Varronis thesauros haberem, *subsistere* sumtui possem. *v. Gronov. et Drakenb. ad Liv. XXVII. 7.*

SUBSORTIRI. Act. I. in Verr. 10. *subsortiemur* etiam in Metelli locum. *v. Subsortitio.*

SUBSORTITIO. *est altera sortitio judicum, qua scilicet supplentur judices post priorem Praetoris aut judicis quaestionis sortitionem rejecti ab accusatore et reo.* Verr. I. 61. nam de *subsortitione* illa Juniana judicum nihil dico. * *catalogus judicum subsortitione delectorum.* Cluent. 33. quod Verres *subsortitionem* ejus in eo codice non haberet, qui tum interlitus proferebatur.

SUBSTITUO. Div. II. 2. philosophiam pro reip. procuratione nobis *substitutam* putabamus.

SUBTILIS. *Dialecticis regulis consentiens. Philosophi igitur proprie subtiles, et quicunque artis ac disciplinae praecepta via et ratione ad praescriptum regularum dialecticarum tradunt.* Or. I. 23. si minus illa *subtili* definitione, at hac vulgari opinione esse ars videtur. Att. V. 14. *subtiliores* literae. * *hinc de dicentibus et scribentibus. v. Subtilitas.* Or. I. 39. *subtilis* oratione. *ibid.* III. 43. *subtiles* sumus. Brut. 9. Lysias egregie *subtilis* scriptor atque elegans. *De subtili oratione v.* Or. 23. 24. *s.* Att. V. 14. literae plenae pulveris et festinationis, reliquae *subtiliores* erunt. * Or. I. 5. *subtilis* venustas. *Est ea, quae non*

ſtrenſem *ſuffarraneum* fuiſſe. *Sed viris doctis, Turnebo, Harduino, aliisque haec vox ſuſpecta eſt. Si eſt a Cicerone ac Plinio, ſignificat hominem, qui frumentum ſubvehit in caſtra.*

SUFFICERE. *in locum alterius creare: de magiſtratibus, inprimis Conſulibus, qui in locum mortui Conſulis, aut de ambitu damnati, etc. creantur: de Conſule eſt* Muren. 38. nam, *ne ſufficiatur* Conſul, non timent: *de magiſtratu provinciali* ad Diverſ. V. 10. ſi Appii os haberem, in cujus locum *ſuffectus* ſum. * *inficere, imbuere, praeparandi cauſa. Fragm. Hortenſii ap. Nonium:* qui combibi purpuram volunt, *ſufficiunt* prius lanam medicamentis quibusdam. *v. Gron. Diatr. in Statium* p. 59.

SUFFLATUS. *inflatus, tumidus, de orationis vitio.* Herenn. IV. 10. gravi figurae, quae laudanda eſt, propinqua eſt: ea, quae recte videbitur appellari, ſi *ſufflata* nominabitur.

SUFFOCARE. Att. IX. 7. *ſuffocare* urbem et Italiam fame.

SUFFRAGARI. *laudare, favere.* Legg. I. 1. videris fratrem laudando *ſuffragari* tibi. ad Div. XII. 17. *ſuffragari* libro. Dom. 10. ſi ejus dignitati *ſuffragatus* viderer. ad Div. XII. 14. *ſuffragari* laudi alicujus. * *inprimis autem in petitionibus magiſtratuum ſuffragari dicuntur, qui candidatos gratia ſua in petitione juvant.* Muren. 34. ſi nihil erit, praeter ipſorum ſuffragium, tenue eſt: ſi, ut *ſuffragantur*, nihil valent gratia. Off. I. 39. domus *ſuffragata* eſt domino, homini novo. Sull. 24. cum Catilinae *ſuffragaretur.* Planc. 1. memoriam meorum temporum ei *ſuffragari* videbam. * *cum de legibus dicitur, eſt ſuadere.* Verr. V. 69. legi *ſuffragari, opponitur τῷ* adverſari. * *hinc pro* juvare. in Caecil. 7. Hortenſius tibi *ſuffragatur.* ad Brut. Ep. 10. nec deſtiti, accuſare ejus neceſſarios, qui ejus cupiditati *ſuffragarentur.* ad Div. XII. 14. natura *ſuffragante*, videris res maximas conſecutus. *Dicitur tamen etiam pro ſuffragium ferre.* Legg. II. 15. *extr.*

SUFFRAGATIO. *commendatio*, etc. *v. Suffragari.* Muren. 19. *ſuffragationem* urbanam militari anteponis. *e rebus et meritis urbanis commendationem.* Planc. 6. ſublata ſunt ſtudia, extinctae *ſuffragationes.*

SUFFRAGATOR. *qui nos in petendis honoribus gratia ſua juvat.* Muren. 7. 21.

SUFFRAGATORIUS. *ſuffragationis cauſa comparatus.* Petit. Conſul. 7. brevis et *ſuffragatoria* amicitia.

SUFFUSUS. ad Div. I. 9. novi animum tuum, tum mihi amiciſſimum, tum nulla in ceteros malevolentia *ſuffuſum.*

SUGERE. Tuſc. III. 1. *ſuximus* errorem cum lacte nutricis.

SUGGERERE. Phil. II. 27. damna aleatoria *ſuggerebantur*: h. e. *accedebant ſubinde.*

SUGGESTUM. *locus editus, ex quo conciones habentur.* Tuſc. V. 20. cum in communibus *ſuggeſtis* conſiſtere non auderet, concionari ex turri alta ſolebat. * *Athenis etiam reos de cauſa capitis e ſuggeſto cauſam dixiſſe, patet ex* Div. I. 54. neque illud *ſuggeſtum*, in quo cauſam dixerat, aſcendenti ſignum ſibi ullum, quod conſueſſet adeo, quaſi mali alicujus impendentis, datum.

SUM. eſſe cum viro *dicuntur uxores.* Quint. 24. Roſcii *ſoror eſt* cum P. Quintio. * Att. XI. 4. ſi modo *futuri* ſumus, *ſc. ſalvi, vivi.* * *de pretio rerum, vendi, venalem eſſe.* Verr. III. 75. *eſt* modius HS. duobus. *v. Gron. Seſt. IV.* 1. * *JCtis* eſſe *dicuntur res, quas corporales vocant*, non eſſe *incorporales.* Topic. 5. *Eſſe* ea dico, quae cerni tangive poſſunt, ut fundum, aedes, etc. *non eſſe* rurſus ea dico, quae tangi demonſtra-

pacificator *dicitur*. *Sic* numarii judices *sunt in Cluentiana, h. e. pecunia emti et corrupti. De* Summano Jove *v. Ind. Hist.*

SUMME. Quint. 19. *summe* constat officium. *ibid. summe* concupiscere. *ibid. summe* petere.

SUMMISSIO orationis, Or. 25. *est tenuitas; ut et summisse dicere est tenuiter.*

SUMMUS. Arch. 8. *summi* homines, *de eruditis.* * omnia summa facere, *est facere, quantum possis.* Att. XV. 13. sese de attributione *omnia summa* fecisse. Or. II. 20. sin videbitur, cum *omnia summa* fecerit, tamen ad mediocres oratores esse venturus; *ubi frustra Jac. Gronov. et Pearcius rescribunt* summe; *cum vulgatum eandem vim habeat, et elegantius sit. Nempe Pearcius non capiebat hujus formulae vim, qui ita interpretabatur*, ut summa omnia facere *esset, esse perfectum in iis rebus, quas quis aggreditur: quod est falsum. Librarii ex* summa *fecerunt* summe, *quod hujus formulae vim non assequebantur.* * *Inprimis autem eleganter jungitur* summa *substantivis ita, ut significetur id, a quo tota res, quae substantivo indicatur, pendet.* Inv. I. 14. ex hac deductione rationis illa *summa* nascitur *controversia*, quam judicationem appellamus. *nempe judicatio totum caussam continet.* Verr. I. 15. *summae* rei *caussae*que nocere. Dom. 2. summa religio, *est res, a qua omnis religio pendet.* Att. I. 1. Caecin. 2. *summa* existimatio. ad Div. X. 8. cura *reipublicae summae* defendendae. cf. ad Div. XI. 13. Rosc. Am. 51. *nempe* summa respubl. *est salus universae reipublicae, et id, a quo ea pendet.* Catil. I. 5. *summa salus* periclitatur. conf. Catil. IV. 10. Act. I. in Verr. 1. *summum* reipublicae *tempus, est, quo omnis reipubl. salus in periculo est. v. de hac forma loquendi Gronov. ad Liv. XXVI. 9. XXXIII. 45. XXXVI. 50.* *summum jus. *v. Jus.*

SUMMUTARE. Or. 27. hanc hypallagen rhetores dicunt, quia verba quasi *summutantur* verbis, i. e. *permutantur. Verbum factum ad imitationem graeci.*

SUMTIO. *praemissa syllogismi.* Div. II. 53. sed demus tibi istas duas *sumtiones*, ea, quae λήμματα dicunt Dialectici.

SUMTUARIUS. Att. XIII. 6. lex *sumtuaria. v. Ind. Legg.*

SUPELLEX. Or. 24. *supellex* est enim quodammodo oratoris, quae est in ornamentis, alia rerum, alia verborum.

SUPER. *praeterea.* Legg. II. 21. *super* dicebant. *v. Burm. ad Phaedr. III. 11. ad Sueton. Caes. 28. sed Lambinus et Turnebus legebant:* superiores, *probante Davisio.*

SUPERARE. *redundare, superesse.* Or. II. 19. in quo deesse aliquam partem et *superare* mendosum est. Fin. V. 15. de eo, quod ipsis *superat*, aliis gratificari. *add.* ad Div. VIII. 5. *extr.*

SUPERBILOQUENTIA. Tusc. IV. 16.

SUPERBIRE. *superbe facere.* Acad. IV. 29. si habes, quod liqueat, neque respondes, *superbis. Nam superbiae tribuitur, si quis non respondet roganti. v. ad Div. I. ult.*

SUPERBUS. *cui non facile satisfieri potest, fastidiosus.* Or. 44. aurium judicium est *superbissimum.*

SUPERFICIES. Att. IV. 2. *superficiem* aedium Consules aestimarunt: *h. e. aream, ut Ep.* 1. *dicit.*

SUPERIOR. de loco superiore *est de tribunali et sella curuli.* Verr. II. 42. ipse in Sicilia saepe, et palam *de loco superiore* dixerat. * *de suggesto in concione populi.* Verr. I. 5. hanc ego caussam cum agam beneficio populi Rom. *de loco superiore.* ad Div. III. 8. sermones *ex superiore* et ex aequo *loco* habiti. * Verr. III. 18. annus *supe-*

superior distinguitur a proximo, *qui alibi dicitur* proxime superior.

SUPERLATIO. *hyperbole.* Or. III. 53. veritatis *superlatio* et trajectio.

SUPERLATUS. *hyperbolicus, nimium augens.* Partit. 15. *verba superlata.*

SUPERSEDERE. Herenn. II. 17. haec causa non videtur *supersedenda*, i. e. *praetermittenda, aut supervacua.*

SUPERSTES. Muren. 12. utrisque *superstitibus* praesentibus istam viam dico, inite viam. Superstites *esse* praesentes, *docuerunt ad h. l. viri docti, adjectamque vocem* praesentibus *esse glossam delendam. add. Gell. I. 22.*

SUPERSTITIO. *quid proprie sit, vid. in Superstitiosus: sumitur etiam pro* religione, *bono sensu.* Verr. IV. 51. tanta religione obstricta tota provincia est: tanta *superstitio* ex istius facto mentes omnium Siculorum occupavit, ut quaecunque acciderint publice vel privatim incommoda, propter eam causam scelere istius evenire videantur.

SUPERSTITIOSUS. *unde dictus?* v. Nat. D. II. 28. *cf. Gron. Diatrib. in Statium c. 59.* * *religiosus.* Dom. 40. adspicite hominem religiosum, et monete eum, modum quendam esse religionis, nimis *superstitiosum* esse non oportere. * *divinus, fatidicus.* Div. I. 31. missa sum *superstitiosis* hariolationibus; neque me Apollo fatis fandis dementem invitam ciet. *v. Davis. ad h. l.*

SUPERVACANEUS. Cato 16. *supervacanei* operis aucupium: h. e. *ejusmodi, quod sit tempore, quod est ab opere rustico et necessariis rebus vacuum.*

SUPPEDITARE. *suppetere.* Att. I. 11. si unquam mihi ἐπιχειρήματα *suppeditarunt. v. Graev. ad Verr. V. 38.* * *abundare.* Catil. II. 11. si omissis his rebus omnibus, quibus nos *suppeditamus*, eget ille, etc. *Hinc*

SUPPEDITATIO. *pro copia, facultate.* Nat. D. I. 40. *suppeditatio* bonorum, nullo malorum interventu.

SUPPLERE. Verr. IV. 5. non te instruere domum tuam voluerunt in provincia, sed illum usum provinciae *supplere*: h. e. *sed tantum tibi frumenti dari, quantum in provincia tibi et familiae tuae esset.* Flacc. 17. quiescant igitur, et me hoc in lucro ponere, atque aliud agere patiantur. Non sinunt. *Supplet* enim ille nescio quis, et privatim dicit, se dedisse. h. e. *succurrit, opem fert, et quod ipsi probare non possunt, suo testimonio probare vult.*

SUPPLEX. Mur. 40. *vester* est *supplex, pro* vobis.

SUPPLICATIO. *est solemne plurium dierum ex SCto, quo Diis gratiae aguntur ob res bello feliciter gestas. Ciceroni tamen hoc contigit uni, ut propter rem domi gestam supplicatio ei decerneretur.* Catil. IV. 10. *sed sunt etiam supplicationes funerum, eaeque, ut Manutio placet, unius diei.* Vatin. 12. scire ex te cupio, quo consilio, aut qua mente feceris, ut in epulo Q. Arrii cum toga pulla accumberes? - - Dices, *supplicationes* illas te non probasse. Optime. Nullae fuerint *supplicationes. Has supplicationes videtur etiam Cicero improbare* Phil. I. 6. An me censetis, decreturum fuisse, ut parentalia cum *supplicationibus* miscerentur, ut inexpiabiles religiones in rempubl. inducerentur, ut decernerentur *supplicationes* mortuo? etc. *Abramius hoc ita conciliat, ut dicat, supplicationem illam in Arrii funere decretam fuisse honorem civilem, hunc autem, Caesari decretam, honorem divinum, quod ei supplicatum sit, tanquam Deo. Atque ipse Cicero paullo post:* adduci non possum, ut, cujus sepulcrum nusquam extet, ubi parentetur, *ei supplicetur. Sed non* ab-

absurda etiam haec ratio videtur, si dicamus, Ciceronem hanc supplicationem invidiose ita interpretari, quasi Caesari decreta sit, ut ei supplicetur, tamquam Deo, cum tantum honoris causa, ut aliis, ut Imperatoribus, ut mortuis, Arrio, etc. decreta esset. Agebantur autem, credo, in his supplicationibus gratiae Diis, pro beneficiis, quae ipsi per mortuum illum reipubl. tribuissent.

SUPPLICARE. Fin. V. 25. tu, Piso, hodie ita ista *(nempe Peripatetica)* nosse visus es, ut, si copia tui semper nobis fieret, non multum Graecis *supplicandum* putarem.

SUPPLOSIO. *fit, eum pede solum percutimus: id fit ab oratore, et est pars actionis oratoriae, qua in πάθεσι interdum utuntur.* Or. III. 59. *ibid.* I. 53. etc.

SUPPONERE. *substituere.* Rosc. A. 38. operae nostrae vicaria fides amicorum *supponitur. vid. de hac vi verbi Burm. ad Ovid. Her. IX.* 18. * *In libris de Inventione interdum dicitur pro afferre, commemorare, ut* II. 37. rationibus et infirmationibus rationum *supponendis,* ad judicationem *pervenire.*

SUPPRESSIO. Cluent. 25. *suppressiones* judiciales *sunt, cum quis pecuniam apud se depositam, ut judicibus solvat, sibi servat, avertit, negatque, se eam accepisse.*

SUPPRESSUS. Or. 25. ut voce, sic etiam oratione *suppressior*: *de genere dicendi tenui.*

SUPPRIMERE. Clu. 24. *supprimere* pecuniam. *v. Suppressio.*

SUPPUDET. *duobus modis dicitur: nempe primo, vulgari illo, cum nos pudet, aliquid fecisse, alicujus vitii, etc. deinde, cum veremur aliquem, neque audemus, in ejus conspectum venire, propter culpae alicujus conscientiam.* ad Div. IX. 1. *suppudebat me* librorum, etc.

SURGERE. *oriri.* ad Div. VIII. 8. fama *surrexit.* **est oratoris incipientis dicere, unde est pro Cic. Clav.* dicere. Rosc. Am. 1. cum tot summi oratores *sedeant*, ego potissimum *surrexerim.* **est etiam proficiscentium.* Att. XVI. 13. VI. Idus, cum ante lucem de Sinuessano *surrexissem*, venissemque. **sed inprimis venustus locus est ex hoc verbo* Verr. I. 40. Nam ut Praetor factus est, qui auspicato a Chelidone *surrexisset*, sortem nactus est urbanae provinciae. *Ludit nempe in ambiguitate verbi* surgere; *quod est non modo lectum relinquentis, sed etiam in auspicando, cum magistratus, oblato auspicio fausto, e tabernaculo surgit, et ex templo statim abit, ne faustum auspicium alio infausto turbetur: de quo ritu e Dionysii L. II. v. Casaub. ad Sueton. Aug.* 95. *Jam eo facetius hoc dicitur a Cicerone, quod Chelidonis meretricis, qua cum eum cubuisse ea nocte fingit, nomen est hirundinis, avis urbanae, quae commode sane posset praeturam urbanam portendere, ut monuit jam Asconius ad h. l.*

SURREPTUS. *malis artibus et clanculum ablatus.* Att. X. 4. ex SCto *surrepto*: h. e. *quod per infrequentiam Senatus captatam callide factum esset. v. Gronov. ad Liv. XXXIX.* 5. * Sic Phil. XIV. 8. Parma *surrepta opponitur* urbi *captae per vim et arma.*

SURRIPI. *eleganter dicitur de reo, cum clandestinis largitionibus aliisque malis artibus efficitur, ut absolvatur.* Verr. I. 4. ne actor quidem est is, cui reus tam nocens - - occulte *surripi*, aut impune eripi possit. Sic Act. I. in Verr. 2. *opponuntur sibi* surripere *et* rapere.

SUSCEPTUS. *de laboribus, quos sponte nostra facimus: opponitur ei* receptus, *quod dicitur de rebus, quas aliorum rogatu jussuve facimus.* Or. II. 24. in quo est illa magna offensio vel negligentiae, *susceptis* rebus, vel perfidiae, *receptis.* **conceptus.* Manil. 3. macula *suscepta*: *sed Graevius*

 lau-

SUS-

SUSTENTARE. *dicitur ut* sustinere, *pro* differre. ad Div. XIII. 64. *sustentes* rem, dum Nero veniat. Qu. Fr. II. 7. aedificationem *sustentare.*

SUSTENTATIO. *dilatio.* Inv. II. 49. utrum habeat aliquam moram et *sustentationem.*

SUSTINERE. *retinere currentem vel praecipitem, etc.* Tusc. IV. 18. ut, si posse putet eum, qui se e Leucata praecipitaverit, *sustinere* se, cum velit. cf. Or. 37. Att. X. 21. **sustinere* remos, *est attollere, non remigare: hinc ad varia transfertur.* Acad. IV. 21. 31. *sustinere* assensionem. Lael. 17. *sustinere* impetum benevolentiae. ad Div. VI. 7. *sustinui* me. **Hinc etiam pro* differre *dicitur.* Att. XII. 51. *sustinenda* est solutio nominis Caerelliani. *v. plura apud Burm. ad Ovid. Her. I.* 114. **manere alicubi.* Att. X. 2. *sustinui* me in Arcano fratris, dum etc. **alere.* Att. II. 16. qui ager non amplius hominum quinque millia *sustinere* potest. cf. Cat. IV. 8. **defendere.* Verr. V. 39. hoc crimen *sustinere* se nullo modo posse. **parem esse alicui viribus, etc.* ad Div. XI. 13. hostes ipsi adhuc satis arroganter *sustinebant.* Sen. p. Red. 4. *sustinere* nomen consulatus. **dignum esse aliqua re.* Lael. 20. tantum cuique tribuendum, quantum ille, quem diligas, *sustinere* possit. *ad Div. XI. 13. cum *sustinere* eos *(rogantes)* non posset: h. e. *necessario rogata faceret, negare nullo modo posset.* *ad Div. I. 9. fronte atque vultu, quibus simulatio facillime *sustinetur.* **constare, contineri.* Q. Fr. I. 1. §. 7. varietas negotiorum tota jurisdictione *sustinetur.*

SUUS. Legg. II. 10. *sui* Dii *sunt patrii, quos jam majores coluerunt, et opponuntur peregrinis et novis, quorum cultus aut nondum, aut nuper demum receptus est.* **fautor, amicus.* Quint. 7. Alphenus utebatur populo *suo. e ludis inprimis gladiatoriis sumtum est, et de favore dicitur, de quo supra. Populus favebat Alpheno, optabat, ut Alpheno res succederet, et, si qua petitio ei successerat, laetabatur.* *Agr. II. 1. petere consulatum anno *suo*: h. e. *eo, quo per legem annalem primum eum petere licet.* Lael. 3. factus est Consul bis, primum ante tempus, iterum sibi, *suo* tempore, reip. paene sero. *Fin. IV. 4. is poterit semper esse in disputando *suus. de eo dicitur, qui artem disserendi, h. e. Dialecticam, didicit, et semper reperire potest, quid et quomodo dicendum sit, neque opus habet, confidere dictatis magistri, et memoriae: quod qui faciunt, ubi eos memoria aut dictata destituunt, in disputando haereant necesse est.* **saepe* suus *etiam est pro demonstrativo* ejus. Inv. II. 17. hunc pater *suus* consilium plebis habentem de templo deduxit. *vid. Sanctii Minerv. II. 12. et ibi Perizon.*

SYNGRAPHA. *literae, quibus creditor sibi cavet a debitore, ut possit docere, sibi pecuniam ab eo deberi, si forte infitiari velit, eaeque a testibus obsignatae in templis, aut apud amicum communem, aut apud argentarium, deponuntur, exemplis earum creditori et debitori datis.* Verr. I. 36. pecunias occuparat apud populos et *syngraphas* fecerat. *de creditore; ad quem locum vid. Hotom.* Dom. 50. si tuus scriptor non *syngraphas* cum Byzantiis exulibus et legatis regiis faceret: *nempe ejus pecuniae, quam pollicebantur dare: sic* Har. R. 16. qui cum Hermacho Chio *syngraphas* fecit. etc. ad Div. VII. 17. tamquam *syngrapham* ad Imperatorem - - attulisses: sic pecunia ablata domum redire properabas. Har. R. 13. unde tibi solvat, quod per *syngrapham* credidisti. Muren. 17. tamquam ex *syngrapha* agere cum populo: h. e. *tamquam debitum postulare, quemadmodum pecunia debita ex syngrapha postulatur.* Att. V. 21. ex *syngrapha* jus dici

transgreſſus eſſet Conſul. **Metaphorice eleganter eſt* Or. III. 20. collocare *tabernaculum* vitae ſuae in philoſophia.

TABERNARIUS. *nomen opificum et eorum, qui in tabernis merces, cibos, vinum, etc. venales habent, qui ſunt de infima plebe homines.* ad Div. VIII. 6. niſi cum *tabernariis* et aquariis pugnarem. *ubi Manutius de iis tantum capi vult, in quorum tabernas homines cibi gratia veniunt; quem vide* Domo 5. Clodius concitator *tabernariorum. v. Taberna.* Flacc. 8. opifices et *tabernarios*, atque illam omnem faecem civitatum, quid eſt negotii concitare.

TABESCERE. Catil. II. 4. *tabeſcere* deſiderio. Att. III. 25. in hac calamitate *tabeſcendum* eſt. Nat. D. II. 10. humor *tabeſcit* calore. i. e. *liqueſit.* Att. II. 14. otium, quo nunc *tabeſcimus.*

TABIFICUS. Tuſcul. IV. 16. *tabificae* mentis perturbationes.

TABULA. *omne genus inſtrumenti, ſive ex aere facti, ſive cerati, in quo aliquid ſcribitur; (quamquam Liv. I. 24.* tabulam *et* ceram *diſtinguit, et de aeneis tantum dicit): et ipſe Cicero in Verrinis ſaepe commemorat* tabulas et literas; *ſed aliis locis etiam literas tabularum nomine comprehendit. vid. Sigon. de Judic. II.* 16. *quemadmodum interdum literarum nomine* tabulas, *ut* in Caecil. 9. Tabulas *ergo Cicero dicit* 1) *codices acceptorum et expenſorum.* Roſc. C. 1. qui in judicio ſuo ſuis *tabulis*, teſtibus, uti conatur. Verr. II. 7. multorum *tabulis* vobis ſatisfactum eſt. *ibid.* 74. 76. *et ſic eſt pluribus locis. Sic cape in Verrinis, ubi a literis diſtinguuntur, v. c.* II. 74. *coll.* 76. *dicuntur* tabulae ſocietatis *honeſte removeri non potuiſſe*, literas *autem, h. e. parvos rationum libellos, potuiſſe, et remotas eſſe. Etiam Codices rationum publicarum dicuntur* tabulae publicae. Verr. I. 21. Roſc. Am. 44. *Hinc* 2) tabulae novae *dicuntur, cum nomina in tabulis expenſorum mutantur, h. e. aut plane delentur; ut creditores debitoribus omne debitum condonent, (ut Pearcius accipit* Off. II. 18. *quod tamen non patitur locus Ciceronis c.* 24. *ubi a Caeſare victore novas tabulas factas docet,) aut pars de ſumma demitur; quod publica auctoritate interdum factum eſt: ut, cum, ut eſt apud Salluſt. Catil.* 33. *argentum aere ſolvi juberetur, h. e. ſeſtertii pro denariis, quarta pars debiti quinque et viginti pro centenis: quod cum eſſet juſſum, omnes omnium tabulae mutandae et aliter ſcribendae erant. Hinc Graecis* novae tabulae *dicuntur* χρεῶν ἀποκοπαί. tabulae novae *ap. Ciceronem ſaepe commemorantur*, v. c. Catil. II. 8. Phil. VI. 4. Att. V. 21. *ibid.* XIV. 21. maxime autem exſpecto, ecquid Dolabella tinniat, *(h. e. ſolvat)* an in meo nomine *tabulas novas* fecerit: h. e. *ſolvere nolit, quod debet.* 3) tabulae *etiam ſunt* Piſ. 15. ſ. in comitiis, *intelliguntur que eae, in quibus, poſt ſuffragiorum diremtionem, ſuffragia punctis notantur, ut recte explicat Gesnerus ad Varr. R. R. III.* 5. *extr.* 4) *Codices, in quibus memoria rerum publice, tanquam in cenſu, judiciis, actarum perſcribitur, et omne genus codicis cerati.* Verr. II. 42. ut *tabulas* publicas corrumpere auderes. *Sermo eſt de codice, in quo ſcripta erant nomina de crimine delatorum, qui et* commentarius Praetoris *dicitur: cujusmodi codicis mentio eſt* Cluent. 33. 5) *SCta, leges, etc. in aere ſcriptae, item pactiones, ſyngraphae, etc.* Piſ. 15. Phil. I. 1. ne qua *tabula* illius decreti Caeſaris figeretur. Or. I. 13. Phil. II. 36. toto Capitolio *tabulae* figebantur. ad Q. Fr. II. 6. Racilius tabulam proſcripſit, ſe familiam Catonianam venditurum. 6) de *tabula proſcriptionis.* Roſc. Am. 9. de *tabulis* eximere no-

nomen, *int. proſcriptorum: adde* c. 8. 7) *geographica deſcriptio, quae et graece πίναξ dicitur.* Att. VI. 2. Dicaearchi *tabulae.* 8) tabula *eſt etiam argentariorum menſa. item* auctio. Caecin. 6. adeſt ad *tabulam:* licetur Aebutius. cf. Att. XII. 40. XIII. 25. *Nam auctiones privatae fere ad tabulam argentarii fiebant, ut pretia rerum in argentariorum tabulas referri poſſent. conf. Quintil. XI.* 2. *Sic commemoratur* Vatin. 9. *tabula* Valeria, *ad quam ſedere ſolebant Tribuni pl. ut viderent, quid in concione ageretur, ut eſſent praeſentes, ſi quis eorum auxilio indigeret.* Quint. 6. ſuos neceſſarios corrogat, ut ad *tabulam Sextiam* ſibi adſint. veniunt frequentes: teſtificatur iſte, P. Quintium non ſtitiſſe: *int. vadimonium. Nam vadimonia obiri, ſyngraphae fieri, aliaque ejusmodi, ad tabulam argentarii alicujus ſolebant, quod in iis rebus teſtibus opus, quos ibi facile recipere poterant.*

TABULARIUM. *locus, in quo tabulae publicae ſervantur.* Rabir. Perd. 8. Arch. 4. *ubi v. Paſſeratius.*

TACERE. Verr. I. 9. *dicitur de eo, qui cauſam non perpetua oratione agit, ſed ita, ut Cicero fecit in prima Actione in Verrem.*

TACTUS. *de ſideribus.* Nat. D. II. 15. is ſolis *tactus* eſt, ut non tepefaciat ſolum, ſed etiam comburat. Div. II. 46. plus terrarum ſitus, quam lunae *tactus* ad naſcendum valere. *Quamquam Gruter. et Daviſ., etc. hic habent* tractus. *Ea vox quod nullum commodum ſenſum haberet, Jo. Clericus, cujus ſententiam probat Daviſius, legebat* ſtatus, *ex c.* 44. *non abſurde: ſed non opus eſt, a Codd. MSS. recedere, quorum multi habent* tactus, *quidam* actus *et* tractus; *quae voces minus abeunt a* tactus, *quam a* ſtatus. Tactus *commode explicari poteſt; eſt enim vis lunae in res terreſtres, quae ei tribuitur, vulgo: influxus lunae. Sic ſoli* tactum *tribui vidimus, eodemque ſenſu* contactus *et* contagio *dicuntur. Ap. Vitruv. IX. 9. in libris eſt* tractus coeli: *pro quo recte repoſitum eſt* tactus coeli: *i. e. preſſio aëris. Apud Virgil.* coeli tractus *Aen. III.* 138. *de aëre, quoad ſpiritu trahitur: ubi tamen Codd. habent* tactus: *Burmannusque optionem relinquit lectori. Ego et ibi* tactus *praetulerim, quia etiam de arboribus et ſegetibus ſermo. vid. Tractus.*

TAGAX. *fur, ab antiquo* tagere. Att. VI. 3. eſt enim levis, libidinoſus, *tagax. Hanc vocem dedit e Cod. MS. Cujacius demum. Itaque non eſt in Nizoliano Theſauro.*

TALARIA. *calcei alati, qui Mercurio et Minervae,* Nat. D. III. 23. *tribuuntur ad ſignificandam celeritatem. hinc* Att. XII. 21. *talaria* videamus: h. e. *fugiamus. Haec intellige ap. Ovid. Met. X.* 591. *ubi male N. Heinſius veſtem talarem intelligit.*

TALARIS. *ad talos dependens.* Catil. II. 10. *coll.* Verr. V. 13. tunicae *talares, ſunt mollium hominum. v. Gell. VII.* 12. *et Salmaſ. ad Hiſt. Aug. T. II. p.* 556. *ſq.*

TALARIUS. Att. I. 16. *ubi vid. Caſaub.* Off. I. 42. *epith. ludi, in quo talis utuntur.*

TALUS. *Gr.* ἀστράγαλος, *oſſiculum in ſuffragine pedum poſteriorum in animalibus quibusdam biſulcis, ex quo ludi inſtrumentum fit, unde nomen duxit: ſed beatiores ex ebore, auro, argento habebant. Ovid. A. A. II.* 203. 205. *Ceterum tironum cauſa hic breviter, quae de talis ſcire opus eſt, referemus.* Tali *differunt a* teſſeris, *quae ſex latera habent, cum in talis ſint quatuor, et quidem in longitudinem, reliquorum duorum in latitudinem laterum ratio nulla ducitur. Punctum eſt in uno latere unum: latus oppoſitum*

situm sex puncta habet, unde senio dicitur, reliqua latera tribus et quatuor punctis notantur. Luditur talis quatuor, Div. I. 13. *tesseris autem tribus. Concutiuntur in fritillo, et inde per pyrgum seu turriculam (etiam phimus, orca dicitur) in tabulam mittuntur lusoriam s. talariam. Optimus jactus est* Venerius, *cum omnes tali latus aliud ostendunt; pessimus, cum omnes idem, qui* Canis *dicitur. In reliquis jactibus numerus punctorum valet. Ceterum, ut in nostris ludis est, non eusdem leges videntur omnes servasse, sed de quibus convenerat inter ludentes. Cum talus caderet in caput, hoc est, in latus, quod erat in latitudinem, et nullis punctis notatum, jactus repetendus erat. In hoc jactu dicitur* talus rectus cadere, rectus assistere. Fin. III. 16. *Qui de hoc ludo scripserunt, commemorare nihil attinet, cum laudentur a multis, ut Fabricio Bibliogr. Antiqu. p.* 640. *Pitisco ad Sueton. Aug.* 71. *et in Lexic. in* Talus*: propter brevitatem commendandus Casaubon. ad Sueton. loc. cit. adde et Heins. ad Ovid. loc. cit.*

TAM. *cum superlativo.* Phil. XII. 5. vestris *tam* gravissimis tamque multis judiciis, *ad quem locum Graevius laudat* e Lael. 23. *init. tam* maxime. *sed* tam *non est in Gruteriana, nec in Graeviana; deletum quippe a doctis viris, qui hunc modum loquendi non concoquebant. Defendit tamen Aldus Manutius ad eum locum. Vossius Analog. c. 17. ad quem Graevius nos amandavit, antiquum esse modum loquendi, recte dicit, quo superlativus pro positivo ponatur, quo nihil est Latinis usitatius.* Verr. II. 66. maxime remotissimi: *pro* remoti. *Inprimis hic modus loquendi rursus coepit frequentari seculo argenteo. Tacit. A.* 53. nulla *tam* intima causa. *vid. Indic. Sueton. in* Tam. *Sic etiam videtur junctum esse* tam *comparativo pro positivo, si locus sanus est* Dejot. 3. per istam dexteram, non *tam* in bellis et proeliis, quam in promissis et fide *firmiorem.* **non* tam *sequente, sed* tantum, Fin. I. 1. *ubi Davisius correxit* tum.

TAMEN. *saltem.* Rosc. Am. 3. videntur illi nonnihil *tamen* in deferendo nomine secuti. **non diserte semper praecedit* etsi, *sed aut latet in alio aliquo verbo, aut est ellipsis antecedentis.* Rosc. Am. 18. cum apud majores nostros summi viri, - - qui omni tempore ad gubernacula reip. sedere debebant, *tamen* in agris quoque colendis aliquantum operae temporisque consumserint. etsi *latet in* qui omni. *In illo autem* ad Div. IX. 19. *tamen* non discedis a malitia; *manifeste totum antecedens omittitur ex usu loquendi, qui etiam in nostro sermone obtinet: de quo usu verbi vid. Gronov. ad Liv. XXIII.* 19. **pro* igitur *post parenthesin, ut* Brut. 26. Acad. IV. 6. *ubi vid. Not. nostram et ad Catil. III.* 10.

TAMENETSI. ad Div. IV. 13. *quod et* Quint. 21. *reposuit Graevius.*

TANGERE. *accipere.* Rosc. C. 12. ego Roscium, si quid communi nomine *tetigit*, confiteor praestare debere societati. ad Div. II. 17. de praeda mea, praeter Quaestores urbanos, h. e. populum Rom. teruncium nec attigit quisquam, nec *tacturus est.* Agrar. II. 25. idcirco agros nominare non possum, quia *tangam* nullum ab invito. * *occidere.* Att. XV. 11. quemquam praeterea oportuisse *tangi.*

TANQUAM. *pro* sicut, *sequente* sic, Tusc. V. 5.

TANTUM. *formula,* tantum quod, *duobus modis dicitur, pro* vix, modo: ad Div. VII. 23. *tantum quod* ex Arpinati veneram. cf. Att. XV. 13. *v. Graev. ad Luciani Soloecistam p.* 729. *Gronov. ad Liv. XXXIII.* 5. 2. *hoc unum tantum deerat, quod etc. nihil de-*

ſit apud Plautum, pro quo poſt dictum ſit tempori.

TEMPLUM. *locus ab Auguribus certo ritu captus, ut in eo augurium agatur: ſic fere definit Varro L. L. VI. p. m.* 66. 67. *De ritu capiendi vid. Livius I.* 18. *de formulis, quibus capiebatur, vid. Briſſon. de Formul. L. I. non enim iisdem verbis concipiebatur usquequaque, ut ait Varro l. c. qui et ipſe unam attulit, ſed hodie in libris inſigniter corruptam, ideoque varie a doctis tentatam. v. Scaliger ad h. l. Sic cape hoc verbum* Legg. II. 9. Augures *templa* effata et liberata habento. *conf. Effari.* *°quoniam autem templum hoc Augurum erat ſpatium coeli in omnes partes, quousque proſpici poterat, hinc; in primis poëtis, de coelo dicitur.* Somn. Scip. 3. Deus is, cujus eſt *templum* hoc omne, quod conſpicis. Div. I. 20. coeli caerula *templa.* *°deinde, quoniam hic locus inauguratus et ſanctus eſt, propterea omnis locus inauguratus templum dicitur.* Milon. 1. praeſidia, quae *pro* omnibus *templis* videtis. *Sic locus pro roſtris, ubi conciones habebantur, templum dicitur.* Verr. III. 96. qui quotidie *templum* teneret. Vatin. 10. in roſtris, in illo, inquam, inaugurato *templo* ac loco. cf. Sext. 35. *item curia.* Dom. 51. ſi ſedem ipſam, ac *templum* publici conſilii religione concordiae devinxiſſet. cf. c. 53. *v. inpr. Manut. ad Sext.* 29. *° Sunt etiam* Acheruſia templa, Tuſc. I. 21. *ſc. quia ibi Pluto habitat.*

TEMPORI. *mature.* Sext. 37. cur tam *tempori* exclamarit. *conf. Temperius.*

TEMPUS. *eleganter et crebro dicitur de ſtatu cujusque, et conditione, quam certo tempore obtinemus, aut obtinuimus, aut obtinebimus, et quidem in utramque partem.* ad Q. Fr. I. 1. ſi quem forte *(provincialem hominem)* cognoſti amantiorem tui, quam *temporis*: h. e. *praeturae, ſi quem vides tui amantem videri velle, idque tua cauſa potius, quam quia jam es Praetor.* ad Div. X. 1. quae ſi ad tuum *tempus* deducitur: h. e. *ad conſulatum tuum.* in Caecil. 2. *tempus* neceſſariorum meorum, *de Siculis magna multiplicique injuria affectis, et Verrem accuſare inſtituentibus.* Arch. 6. ab nullius umquam me *tempore*, aut commodo, aut otium meum abstraxit, etc. *de reis: quo ſenſu eſt ſaepiſſime apud Ciceronem; pro quo etiam dicit* periculum; *de quo ſupra.* Manil. 1. omne meum tempus amicorum *temporibus* transmittendum putavi. - - meus labor in privatorum *periculis* caſte integreque verſatus. Verr. III. 61. *utrumque jungitur:* ex *tempore periculi* tui conſtitutum crimen. ad Div. I. 9. ſcripſi tres libros verſibus de *temporibus* meis: h. e. *de utraque fortuna, conſulatu et exilio. Et exilium quidem ſuum totumque illum caſum et periculum a Clodio ſaepe* tempus ſuum *poſtulat: v. c.* Sext. 58. *tempori meo* defuerunt, etc. ad Div. VI. 6. magna *temporum* noſtrorum varietas. *ibid.* rerum hoc natura et *temporum civilium* ratio non patietur. *nempe* tempora civilia *ſunt ſtatus et converſiones civitatum. Sed in univerſum teneant tirones, in hujusmodi locis, ubi ex vicinia verborum et contextu intelligitur, ſermonem eſſe de ſtatu cujusdam rei aut hominis, et conditione,* temporis *verbum, quod eſt generis nomen, interpretandum eſſe, in noſtro quidem ſermone, verbo formae; quod niſi facere poſſis, non ſatis te vim verbi capere ſcias. °ſed dicitur etiam de tempore, quo quid actum eſt, aut agitur, aut agendum eſt; et de re, quae tempore quodam acta eſt,* ad Div. I. 7. *tempus* Caninianum. Dom. 51. *tempus* illud erat tranquillum, etc. *tuum* porro *tempus* libertate populi Rom. oppreſſa, Senatus auctoritate deleta: *pro; quo tu tempore*

signum Concordiae dedicare volebas. Ligar. 2. haec duo *tempora* carent crimine: etc. **opportunitas temporis.* Rosc. Amer. 10. *tempore* pugnare: *unde pro tempore opportuno dicitur.* ad Qu. Fr. I. 2. sed *tempore* ipso de epistolis. *ad tempus *est*, *quod fit*, *quia tempus postulat.* Planc. 30. ne proferre videar *ad tempus.* cf. ad Div. X. 9. Coel. 6. *Sic fere capiendum est etiam* Off. I. 8. *extr.* **eodem sensu dicitur etiam* ex tempore. Verr. III. 20. *ex tempore* nascebantur edicta. *ibid.* 71. nihil *ex tempore* dicit. cf. 75. 61. Flacc. 15. solere suos cives ceterosque Graecos *ex tempore*, quod opus sit, obsignare: *quod ibidem etiam dicitur:* temporis caussa. *Sic et est* Rab. Post. 13. *ubi additur*, nunc tempus nullum est: *i. e. nunc nihil est*, *propter quod id faciant. Aliter autem est haec forma* Attic. X. 1. *ex tempore* futura conjicis; *nempe pro*, ex praesenti tempore. *Catil. I. 6. nihil molitis, quod mihi latere valeat *in tempore.* *Graevius interpretatur:* tempestive: *neque dubito, hoc significare* in tempore *posse; sed quid est: nihil mihi latet tempestive? non est profecto conveniens huic loco sententia. Neque Ciceronianum puto:* latere valet, *pro* potest. **In singulari pro parte capitis, de qua pluralem modo dici Grammatici praecipiunt.* Herenn. IV. 55. et dubitanti Graecho - - *tempus* percutit. *Similiter dixit Catullus in Nupt. Jul. et Manl.* 159. tempus tremulum.

TENACITAS. Nat. D. II. 47. quaedam animalia unguium *tenacitate* cibum arripiunt.

TENDICULAE. Caecin. 23. aucupia verborum et literarum *tendiculae*: *sunt interpretum legis aut edicti, cum in literis et verbis calumniantur et literam nimis contra verum et aequum urgent.*

TENDERE. *offerre, porrigere.* Or. I. 40. opem amicis et prope cunctis civibus lucem ingenii et consilii sui porrigentem atque *tendentem.* **contendere, pugnare.* Fin. II. 5. quid ergo *tendit?* *v. Davis. ad h. l. Hoc sensu Livio in primis usitatum. v. Gron. ad XXIII.* 14. *XXXII.* 32.

TENEBRAE. *perturbatio reipubl., bellum civile.* Rosc. Am. 32. qui, tamquam si offusa reip. sempiterna nox esset, ita ruebant in *tenebris*, omniaque miscebant. Sen. p. R. 3. ex superioris anni caligine et *tenebris.* Dom. 10. quae tu in illis reipubl. *tenebris* - - constituisti; *ibid.* 44. illis tantis *tenebris.* cf. ad Div. XII. 13. *Att. VII. 11. quaeso, quid agitur? mihi enim *tenebrae* sunt. *tenebrae *sunt etiam hominum abjectorum et humilium et pravorum.* Sen. p. R. 14. mens oppleta sordibus ac *tenebris*: *unde* Pison. 16. tenebras *appellat hujusmodi hominem.* *tenebrae *sunt etiam hominis, ita in angustias redacti, ut aestuet, nesciatque, quid agat.* in Caecil. 14. qui tibi aestus, qui error, qui *tenebrae* erunt. **de vehementi animi commotione, tristitia, etc.* Tusc. III. 34. si quid *tenebrarum* obfudit exilium.

TENEBRICOSUS. *cui tenebrae offusae sunt, ut videre verum non possit.* Acad. IV. 23. esse sensus quidem non obscuros dicit, nec *tenebricosos*, sic enim appellat eos - - Chius Metrodorus. *Vatin. 5. *tenebricosissimum* illud tempus ineuntis aetatis tuae patiar latere: h. e. *quo adhuc obscurus et sordidus*, *abjectus homo eras; ut ex sequentibus intelligitur.*

TENEBRICUS. Tusc. II. 9. *tenebrica* plaga.

TENER. *de omnibus rebus dicitur, de quibus* mollis *dici solet.* Or. III. 45. nihil est tam *tenerum* neque tam flexibile, - - quam oratio. *nempe* oratio tenera *est*, *quatenus variis modis collocatione et numero formari potest, ut cera, vox, etc. cf. Flexibilis: sed aliter dicitur* tenera oratio, Brut. 9.

Pha-

Phalereus primus inflexit orationem, et eam mollem *teneram*que reddidit: *nempe de eo genere, quod nitidum*, *γλαφυρὸν dicitur, in quo nulli nervi, nullo asperitas judicialis, nulli aculei; sed quod totum ad delectationem comparatum est.* * Div. I. 31. poëma *tenerum* et moratum et molle: h. e. *quod propter mores, planissime expressos, multum suavitatis habet.* * *qui facile sensu alicujus rei commovetur.* ad Div. V. 21. *teneriore* animo esse. Tusc. III. 6. est in animis *tenerum* quiddam atque molle, quod aegritudine, quasi tempestate quatiatur. * Att. VI. 2. insula tenera *dicitur Cyprus, propter mollitiem incolarum.*

TENERE. *tangere.* Har. R. 11. terram *tenere* non potuit. *sic recte interpretatur Graevius, quem vide.* * *sustinere, ne labatur res et intereat.* Or. III. 45. terra *tenetur* nutu suo. Nat. D. II. 54. vita tribus rebus *tenetur.* * *in potestate sua habere, regere.* Sext. 19. *tenere* remp. *unde* qui tenent, *dicitur, omisso reipubl. verbo*, Att. II. 18. VII. 12. Mur. 38. totam remp. in hac causa *tenetis* et gubernatis. ad Div. XI. 16. cum equitum centurias *teneas*, in quibus regnas. Att. X. 11. ego meum facile *teneo.* * *continere, reprimere.* Fin. II. 7. *tenere* se non potuit. cf. Acad. IV. 4. Verr. III. 1. *tenere* cupiditates. * *consequi, quod velis, conficere rem.* ad Div. I. 1. res aliter *teneri* non potest. Sext. 32. res jam manibus *tenetur.* Agr. II. 17. qui per cursum rectum regnum *tenere* non potuerunt: *sumta a navigatione formula, in qua nautae dicuntur* portum *tenere, ut* ad Div. I. 9. * *assequi, intelligere.* Sext. 10. reconditos sensus alicujus *tenere.* * *uti.* Tusc. IV. 3. quia nihil prolatum erat melius, id, quod erat, *tenebant.* Flacc. 23. jam id videro; sed primum illud *tenebo.* * *retinere, obtinere, tueri.* Muren. 28. *tenebatur* opera illius imperium. Att. XIII. 48. *tenere* hereditatem. Verr. III. 75. *tenere* pecuniam publ. *ibid.* 73. quod pretium constituisset, id civitatibus auferre: quod a populo Rom. accepisset, *tenere.* Act. I. Verr. 8. sed nos non *tenebimus* judicia diutius. ad Q. Fr. II. 6. vix *tenebat, sc. familiam gladiatorum, quia alere non poterat: simile est* tenere matrimonium alicujus. Coel. 14. * *quemadmodum* retineri *dicuntur homines in legendo, audiendo, etc. sic* tenere *etiam, quae delectant, et faciunt, ut audire, legere, videre, etc. velimus.* Or. 62. *teneri* ab oratore. Coel. 11. ingenio alicujus *teneri*: h. e. *audire aliquem libenter, quod ingeniose dicit.* ad Div. VII. 20. a quo etiam advenae *teneri* solent. * *retinere, morari, non dimittere.* ad Div. X. 31. *tenuit* tabellarios. ad Q. Fr. II. 1. se Senatum negavit *tenere.* ad Div. XI. 16. non *tenebo* te pluribus. Verr. I. 13. ne diutius *teneam.* * *reticere.* Or. II. 54. ea, quae occurrant, cum falsissime dici possint, *tenere.* * *capere, captum tenere in re aliqua, ut se expedire non possit.* Quint. 20. hic te, inquit, *teneo. formula, qua utimur, cum quis dixit aliquid, quo convinci res, de qua agitur, potest.* Nat. D. I. 26. in Nausiphane *tenetur*: h. e. *se explicare non potest, ut dicat, eum a se non auditum.* * teneri *dicuntur, quae deprehenduntur, et qui in re aliqua, crimine, deprehenduntur; qui, quoniam rem negare non possunt, atque adeo convicti sunt, propterea* teneri *dicuntur, qui convicti sunt alicujus criminis, et se expedire non possunt.* Verr. II. 40. *teneri* in maleficio. *add.* III. 76. 89. Caecin. 2. facile *tenerentur* testibus. *ib.* I. 1. manifesto *tenetur.* Flacc. 16. in minimis rebus saepe res magnas vidi deprehendi ac *teneri.* Cluent. 30. tenentur uno in loco HS. IↃCXL: *tenentur* apud judicem. *ibid.* 44. argumento crimen *tenetur.* Nat. D. III. 30. dolus *tenetur* tum, etc. * *vincere,*

cau-

a membris corporis humani succulentis, et hinc teretibus, quae in primis pulchra sunt: unde teretia brachia, teretes cervices laudantur. teres *igitur* oratio *est, quae habet copiam rerum et verborum, et ornamentorum, neque tamen nimiam, ne tumor consequatur, quo accedente, ut membrum in corpore, sic oratio tumida et deformis fit.* *Or. 9. Opt. gen. d. 4. aures *teretes*, *dicuntur acutae, ad judicandum de oratione apta.*

TERGIVERSATIO. *pro cunctatione quavis*, Mil. 20.

TERMINARE. Offic. III. 33. bona voluptate *terminare*: h. e. *in voluptate finem bonorum, summum bonum ponere.*

TERMINATIO. *finis.* Fin. V. 19. *terminatio* rerum expetendarum. Or. 53. *terminatio* aurium, i. e. *mensura.*

TERMINATUS. *numerose cadens.* Or. 5. oratio *terminata.*

TERRIPAVIUM *et*

TERRIPUDIUM. *quid sit?* v. Div. II. 34.

TERRITORIUM. *ager urbi attributus.* Phil. II. 40. aratri vomere portam Capuae paene perstrinxisti, ut florentis coloniae *territorium* minueretur. *v. inpr. Salmas. ad Pollionis XXX tyr. p.* 317.

TERUNCIUS. *int. numus, fuit olim quadrans, qui tres assis uncias continebat.* ad Div. II. 17. Att. VII. 2. *hinc quoniam tota hereditas asse significatur,* ex teruncio heres Att. VII. 2. *esset, qui quartam partem accipit, ex vetere vi teruncii. Sed constat, Ciceronis aetate teruncii illam significationem, qua quadrantem valebat in ratione denariaria, abolitam fuisse, et in festertiaria, quae invaluerat, ratione fuisse quadragesimam partem sestertii, ut ante denarii. Sestertii autem tum quatuor assibus erant. heres ergo* ex teruncio *est heres* ex uncia et quinque scriptulis: *nisi tamen in re hereditaria mansit vetus ratio loquendi. Et illud* ad Div. II. 17. *teruncium* non attigit quisquam, *est forma loquendi, ex antiquis temporibus reliqua, qua significatur, nullam, nec minimam partem quemquam cepisse. v. Gronov. Sest. II.* 1.

TESQUA. Fragm. incert. p. 108. *e Festo: loca aspera et difficilia, quem vide.*

TESSERULA. Or. III. 43. *est lapillus in pavimento, unde opus tessellatum, quod idem est cum vermiculato: de quo infra. Salmas. ad Solin. p.* 854. *add. Casaub. ad Sueton. Caes.* 47.

TESTA. *tegula, imbrex.* Dom. 23. neque illa manus copiae Catilinae caementis ac *testis* tectorum meorum se famem suam expleturas putaverunt.

TESTAMENTARIUS. *subjector testamenti, falsarii genus.* Off. III. 17. Sext. 17. *Verr. I. 42. lex *testamentaria.* *v. Ind. Legg. Lex Cornelia.*

TESTARI. *de factis, pro* testatum facere. Sull. 14. nisi publicis monimentis *testatus essem.*

TESTES. *testiculi,* ad Div. IX. 22.

TESTICULI. Herenn. III. 21. *pro scroto, crumena scortea, e pelle testiculorum arietinorum, quam reus fingitur tenere medio, sc. digito, ad significandam hereditatem, cujus causa veneno hominem occidisse arguitur. Ita recte interpretatus est Politianus Miscell. c. 62. Sic ap. Varr. R. R. III.* 17. vesica *pro crumena e vesica: quo genere etiam hodie utuntur plebeji. v. ibi Gesnerus.*

TESTIFICARI. *testibus adhibitis tabulas et syngraphas facere, testibus confirmare, testatum facere.* Quint. 6. *testificatur,* Quintium non stitisse. Tusc. V. 11. *testificaris,* quid dixerim. Cluent. 51. voluit *testificari,* etc. *vid. Hotomann. ad Quint.* 6. *Silvium ad*

ad Cluent. 51. *Paſſerat. ad Caecin.* 16. * *teſtes invoco.* ad Div. VIII. 16. Deos hominesque *teſtificor.*

TESTIFICATIO. *eſt confectio tabularum, quae teſtibus adhibitis fit,* Muren. 24. *ubi v. Graev.*

TESTIS. *pro auctore quocunque, ſ. adſtipulatore, eſt* Offic. III. 29. philoſophi affirmant, quorum *teſtem* non mediocrem - - nolite quaeſo vituperare. *Sic dixit et Ovidius Her. XVII.* 124. *teſte* Dea.

TESTUDO. *locus concameratus, fornicatus.* Brut. 22. illum in quadam *teſtudine* cum ſervis literatis commentatum fuiſſe. ad Q. Fr. III. 1. honeſtatem *teſtudinis* obtinebit.

TETER. *crudelis.* Tuſc. I. 40. in eum fuerat *teterrimus.* ib. II. 7. *tetri* cruciatus. * *foedus.* Nat. D. II. 56. *teter* odor. * *turpis, odio dignus.* ad Qu. Fr. II. 5. ei tres teterrimae ſententiae defuerunt: i. e. *hominum trium turpiſſimorum ſententiae.*

TETRADRACHMUM. *quatuor denarii; nam drachma reſpondet denario.* ad Div. XII. 13. ternis *tetradrachmis* triticum penes Dolabellam eſt. *v. Gronov. Sest. III.* 4. *et Manut. ad l. c. add. Gronov. et Duker. ad Liv. XXXIV.* 52.

TETRARCHA. *eſt nomen, quod* tribuebatur iis, *quibus nomine regio uti non licebat, etſi erant dignitate et poteſtate regia, (et quidem proprie tum, cum obtinerent partem regni in quatuor partes diviſi,) ut Reges Galatiae, Judaeae, etc.* Att. II. 9. etc.

TETRARCHIA. *eſt terra, cui tetrarcha imperat.* Dejot. 15. Dejotarus a Caeſare *tetrarchiae* regno multatus eſt.

TEXERE. *aedificare.* Att. IV. 15. Paullus baſilicam *texuit* iisdem antiquis columnis. ad Q. Fr. III. 5. ſane *texebatur* opus luculenter.

TEXTILIS. Tuſc. II. 8. peſtis *textilis, eſt veſtis venenata.* Verr. IV. 1. pictura *textilis, eſt veſtis ſtragula acu picta, ſ. cui imagines diverſicolores intextae.*

THEATRUM. *frequentia ſpectatorum et auditorum.* Or. III. 50. tota *theatra* reclamant. Div. I. 28. SCtum eſſe factum, referente optimo et clariſſimo viro Conſule, idque frequentiſſimo *theatro*, incredibili clamore et plauſu comprobatum. *nempe* theatrum *h. l. eſt concio populi, quae legem de eadem re latam ſcivit, adeoque SCtum comprobavit.* Tuſcul. II. 26. nullum *theatrum* virtuti conſcientia majus. * *occaſio, locus ita demonſtrandi ingenii, virtutis, ut a plurimis cognoſci poſſit, et omnino, quicquid ita fit, ut in oculis hominum fiat, id in theatro fieri dicitur.* Brut. 2. *theatrum* ingenii. Att. XIII. 20. *theatrum* ſane bellum habuiſti. Rabir. Poſt. 15. majoribus *theatris* propoſitae virtutes. ad Div. XIII. 64. *theatrum* magnum habet iſta provincia. ad Div. XII. 29. familiaritas magno *theatro* ſpectata. Verr. V. 14. ut me quaeſturamque meam quaſi in aliquo orbis terrae *theatro* verſari exiſtimarem.

THENSA. *eſt vehiculum, quo ſimulacra Deorum in pompa circenſi vehuntur, unde thenſae apud Suetonium et alios inſignia divinitatis.* Verr. I. 59. via *thenſarum* et pompae. cf. *ib.* III. 3. V. 72. Har. R. 10. *v. Scheff. de Re veh. II.* 24.

THEOLOGUS. Nat. D. III. 21. ii, qui *theologi* numerantur. *nempe* theologi *dicti ſunt a Graecis olim mythici et phyſici, qui de genealogiis Deorum ſcripſerant; primusque hoc nomine appellatus Pherecydes Syrius, is, qui phthiriaſi periit. Nam et phyſici de Diis agebant.*

THESIS. Or. 14. *quid ſit? cf. Ind. Graec.*

THRECIDICA. Phil. VII. 6. *ſunt arma gladiatoribus Thracibus uſitata, qui inde Threces appellabantur.* threcidica parma *qualis*

lis fuerit, colligi potest e Plin. XXXIII. 9.

THREX. Provinc. Conf. 4. *genus gladiatoris, dictum ab armis thracicis, de quibus statim dictum. v. de hoc genere Lipf. Saturnal. II.* 9.

TIBICEN. Mur. 12. quid huic tam loquaciter litigiofo refponderet ille, unde petebatur, non habebat. *Transit* idem JCtus *tibicinis latini modo.* etc. *fenfus eft: JCtus componit non modo formulam, qua petitor utatur, fed etiam ei, a quo petitur. Simili fenfu eadem formula ufus eft Quintil. Inftit. Or. VII.* 1. *de eo, qui petitoris et defenforis caufam agit, aut faltem pro utraque parte probationes invenit. Unde autem ducta fit haec formula, non convenit inter interpretes. Camerarius, Sylvius, Turnebus, aliique capiunt de tibicine, qui in facrificiis praecinebat, (neque enim ullum facrificium fine tibicine, v. Dom.* 47. *Liv. IX.* 30.) *eumque putant a finiftris tibiis ad dextras transiiffe. Sed recte monuit Graevius, de hoc more nusquam aliquid legi. Immo vero ex monumentis prifcis, in quibus facrificia exhibentur cum tibicine, cernitur, in facrificiis tibicinem unum tantum tibiam inflare. Transitus tibicinis a dextris tibiis ad finiftras porro fit, ut a fono graviori ad acutiorem cantus traducatur: dextrarum enim tibiarum gravis, finiftrarum acutus eft fonus; ut ostendit Salmaf. ad Vopifc. Carin. c.* 19. *p.* 826. *et ad Solin. p.* 84. *fqq. ubi accurate de tibiis dextris et finiftris, paribus et imparibus egit. Ea mutatione foni in facrificiis non eft opus, ubi maximam partem propterea adhibetur tibicen, ut in aurem facrificantis canat, ne quid audire poffit, quod facra turbet. vid. Spondalia. Tibiae porro in facris dicuntur* praecentoriae, incentivae. Solin. 11. *Eae funt dextrae, ut ad eum locum ostendit Salmafius, et ad Vopifcum l. c. p.* 827. *a. Nullae igitur in facris finiftrae tibiae, nullus a dextris ad finiftras transitus. Ferratius in Epift. in Or. Cicer. p.* 432. *putat, alludi ad facrificia in monte Albano, ubi credibile fit, unum eundemque tibicinem in omnibus facrificiis praecinuiffe, et ab uno ad alterum transiffe. Sed ea mera et leviffima conjectura eft. Nifi igitur cum Manutio velimus dicere, ignorari, unde haec dicendi ratio ducta fit, probanda erit cum Cel. Gesnero ad Quintil. l. c. (Cel. Burmannus enim ibid. pofuit tantum, quid de ea fentiat, non dixit) valde verofimilis Graevii τοῦ πάνυ fententia, qui ductam hanc rationem e fcena dicit, in qua tibicen hiftrionum actionem moderabatur, adeoque, ut JCtus ab petitore ad eum, unde petebatur, fic ab uno hiftrione ad alterum fe convertebat, et unumquemque canta tibiae juvabat. vid. Liv. VII.* 2. *et ibi Gronov. Salmaf. ll. cc.*

TINNIO. *folvo pecuniam.* Att. XIV. 21. fi quid Dolabella *tinniat.*

TITUBANTER. *cum dubitatione, ita, ut intelligatur, aliquem non fatis confidere rei, non fatis certo rem fcire.* Coel. 7. pofuiftis enim, atque id *titubanter* et ftrictim.

TITUBARE. ad Div. XII. 10. fi quid forte *titubatum* eft, ut in bello. εὐφημία, *pro*, fi calamitas accepta.

TOGA. *eft Romanorum propria veftis, (v. Togatus) et pacis infigne, ut ait Cicero in Pifon.* 30. Att. V. 20. *puram togam* jubeor dare. cf. VII. 8. V. 20. etc. *Eft eadem, quae* virilis *dicitur,* Phil. II. 18. *nam toga virilis erat tota alba, ingenuorum autem puerorum et puellarum limbo purpureo circumdata. v. Praetexta.* Verrin. I. 44. eripies igitur pupillae *togam praetextam. Toga autem pura*

int. in rhedam, aut lecticam, comitem itineris sumere. Horat. Serm. II. 6. 42. quem *tollere* rheda etc. * *laudare.* ad Div. XI. 20. quod diceret, se, dixisse, laudandum adolescentem, ornandum, *tollendum*: se non esse commissurum, ut tolli possit. *nempe ambigue dictum erat τὸ* tollendum, *quod significare poterat, laudandum et interficiendum. vid. Manut. ad h. l.* Att. II. 25. *tollere* alicujus laudes in astra. Or. III. 26. *tollere* altius dicendo. * Nat. D. III. 33. at Phalaris, at Apollodorus poenas *sustulit*: h. e. *dedit, solvit.* * liberos tollere, *est agnoscere natos pro suis liberis, et educare: unde deinde dicitur pro, creare liberos.* Div. I. 21. puerum, Priamo, qui foret post illa natus, temperaret *tollere.* * *tollere* diem. Legg. III. 18. *quod alias dicitur* eximere dicendo. * *negare.* N. D. I. 30. verbis reliquisse Deos, re *sustulisse.* ibid. 31. *tollamus* omnia, quae aut historia, aut ratio nova affert. *et similiter pluribus locis.*

TOPIARIA. *est ars non modo herbis, hedera, aliisque, areolas hortorum vestiendi et ornandi, sed etiam ex fruticibus et virgultis, ut buxo, myrto, acantho, aliisque, flectendo, tondendo, varia horti ornamenta conficiendi.* ad Qu. Fr. III. 1. *topiariam* facere videntur. *Hinc dicitur*

TOPIARIUS. *ibid. topiarium* laudavi: *quamquam alii h. l. neutro genere dictum de opere topiario putant. v. viros doct. ad Plin. III.* 19. *Salmas. ad Spartian. Hadr. c.* 10. *pag.* 89. *Christius in Villatico pag.* 96. *Louben, bedeckte Gänge.* topiariorum *non semel mentio in Lapidibus ap. Gruter. p. DCLI.* 8. 9. *etc.*

TOPICE. Top. 2. *est ars inveniendi rhetorum, quam, auctore Aristotele, explicavit Cicero in Topicis.*

TOREUMA. Verr. II. 52. *toreumata* sane nota ac pretiosa auferuntur. *ibid.* IV. 18. habere eum per- *Cic. Clav.* bona *toreumata*; in his pocula duo quaedam -- Mentoris manu summo artificio facta. Pis. 27. *toreuma* nullum. Toreuma *poculum, auro argentove caelatum esse, multis disputat Salmasius ad Solin. p.* 735. *sqq. nec fieri torno, ut quidam existimant, sed caelo. tornus τορνεύεται, caelum τορεύεται; unde caelutores τορευταί, tornatores τορνευταί. cf. Bentlej. ad Horat. Art. Poët. v.* 441. *Sed tamen Cicero Verr. II.* 52. *diserte distinguit* toreumata *et* opera caelata: *fuitque Mentor sculptor, non caelator. Vide, an sint sculptilia e ligno, ebore, etc. quae fiunt scalpello? quale fuit Virgilianum in Eclogis poculum, Mentoris manu factum. Ovid. Met. X.* 248. sculpit ebur.

TORMENTUM. *cruciatus.* ad Div. VI. 7. *tormentum* caecae suspicionis. * Tusc. V. 1. quod etsi probatu difficile est, propter tam varia et tam multa *tormenta* fortunae: *sc. quibus exposita est virtus, ut in Ep. ad Div. dicit, omnibus fortunae telis esse expositam vitam nostram. Hinc machinae nomen ponitur, qua tela conjiciuntur.*

TORMINOSI. *qui?* Tuscul. IV. 12.

TORNARE. *rotundum facere.* Univ. 6. Deus mundum ita *tornavit*, ut nihil fieri possit rotundius.

TORPEDO. *piscis genus.* Nat. D. II. 50. *torpedines* torpore se tutantur: *unde sc. et nomen duxerunt.*

TORQUERE. *convertere.* Inv. I. 21. quod uterque *torquere* ad suae causae commodum debet. Legg. I. 10. opinionum vanitas imbecillitatem animorum *torquet* et flectit, quocumque coepit. Coel. 6. huc et illuc *torquere* et flectere suam naturam; *de homine omnium obsequi studiis volente, et, prout res et locus postulat, ita mores et vitam instituente.* * *excutere, accurate explorare.* P. Sull. 28.

 tor-

cerem, ut legere et intelligere possent eorum scripta, e. c. latine vertendo.

TRANSIRE. ad Div. IX. 1. facile me, quae impendeant, *transiturum.*

TRANSIGERE. *de scribentibus et dicentibus, cum alicujus rei explicationem aut argumentum absolverunt.* Inv. I. 25. ut prima quaeque pars, ut posita est in partitione, sic ordine *transigatur.* Orat. 40. ut proponat, quid dicturus sit, ut, cum *transegerit* jam aliquid, definiat.

TRANSITARE. Att. V. 21. est *transitans, sed e correctione Manutii.*

TRANSITIO. Nat. D. I. 18. doceat, eam esse vim et naturam Deorum, ut -- imaginibus. similitudine et *transitione* perceptis, cernatur. cf. *ibid.* 37. 39. *hoc est illud, quod est apud Diog. Laërt. L. X. Sect.* 139. *τοὺς θεοὺς λόγῳ θεωρητοὺς εἶναι, -- οὓς δὲ, κατὰ ὁμοειδίαν ἐκ τῆς συνεχοῦς ἐπιῤῥύσεως τῶν ὁμοίων εἰδώλων ἐπὶ τὸ αὐτό. v. ap. Ciceronem ibid. c.* 38. *init.*

TRANSLATIO. Inv. I. 8. actio *translationis* et commutationis indigere videtur. *v. Translativus.* Verr. IV. 42. nomen suum isti ad *translationem criminis* commodaturum: h. e. *passurum, ut crimen suum Verres in ipsum transferre possit.*

TRANSLATIVUS. Invent. I. 8. *translativa* constitutio, *quid sit?*

TRANSMITTERE. *committere, attribuere.* Manil. 14. quis dubitat, quin hoc tantum bellum Pompejo *transmittendum* sit? **tribuere. ibid.* 1. tempus amicorum temporibus *transmittere.* **mare transire.* Att. VIII. 5. Lentulum ante *transmissurum.* Fin. V. 29. maria *transmisit.*

TRANSSCRIBERE. Nat. D. III. 30. *transscribere* tabulas publicas: *describere corrumpendi causa: ut* Cluent. 24.

TRAPEZOPHOROS. ad Div. VII. 23. *signum, quod mensam fert.*

TREVIRI. *v. Triumviri.*

TRIBUARIUS. *ad tribus pertinens.* Planc. 15. quod judiciorum genus si est aequum nulla in re, nisi hac *tribuaria. ibid.* 19. haesitantem te in hoc sodalitiorum *tribuario* crimine. Res tribuaria *et* crimen tribuarium *dicitur, quo objecta est Plancio tribuum corruptio.*

TRIBUERE. *distribuere.* Or. 33. ut in eas partes *tribuatur* oratio. ad Div. XIII. 70. *tribuere* in vulgus. conf. Invent. I. 5. 55. Tuscul. II. 21. **imponere, mandare.* Or. III. 36. plus attulisti, quam tibi *est tributum* a nobis. **tribui dicuntur, quae habemus, etiam non accepta.* Legg. I. 3. si mihi ullum *tribueretur* tempus vacuum. * in Pison. 27. *tribuit* se comitem, *pro praebuit, dedit: sed Lambinus et Graevius corrigunt* praebuit.

TRIBUNAL. *est suggestum, in quo ponitur sella magistratus, jus dicentis, aut judicium, sive in urbe, sive in provincia, exercentis, in castris autem Imperatoris judicantis. Primo suggestum fuisse, non sellum, uti nonnulli interpretantur, patet ex eo, quod distinguuntur* tribunal *et* sella. Verr. II. 38. Praetor *de sella ac tribunali* pronunciat. *et sic est saepissime. In urbe ligneum et mobile fuisse, patet ex* Vatin. 9. feceris ante rostra pontem, *continuatis tribunalibus,* per quem Consul - - non in carcerem, sed ad supplicium et ad necem duceretur: *deinde ex Sueton. Caes.* 84. *ubi Caesaris corpus in foro combustum dicitur congestis subselliis ac tribunalibus, quod etiam in corpore Clodii factum est. Praetores Romae et in provincia in tribunali sedisse jus dicentes aut ju-*

Planc. 8. *sunt ordinis plebeji: itaque cum lege Aurelia judicia cum omnibus ordinibus communicata essent, de plebe judicarunt Tribuni aerarii.* ad Q. Fr. II. 16. 6. Att. I. 16. *Per eos militibus pecunia stipendiorum numerabatur, ut est auctor Festus. In eorum nomine facete ludit* Cic. Att. I. c. *ubi de judicio Clodiano: Tribuni* non tam aerati, *(h. e. divites)* quam, ut appellantur, *aerarii: h. e. aere corrupti.*

TRIBUS. *sunt partes populi, in quas descriptus est pro loco et regione, quam habitant cives Rom. ex instituto Romuli. v. inprimis Sigonium, de tribubus accurate disputantem et Ant. Jur. Civ. R. L. I. 3. * Ciceronis tempore XXXV tribus fuere, quarum nomina v. supra post Indic. Histor. Mutata est aliquantum ratio tribuum, cum Q. Fabius M. fecem urbanam omnem in quatuor urbanas tribus conjecit. v. Ind. Hist. in Q. Fabius: a quo tempore honestius fuit, in tribu rusticana esse, quam in urbana, et nota censoria, e rusticana in urbanam conjici.* Cluent. 43. *tribu* moveri. *A tribubus dicuntur comitia tributa, de quibus v. Comitia. Sed sit tamen non semel apud Ciceronem mentio tribuum in comitiis centuriatis*, v. c. Agr. II. 2. me non extrema *tribus* suffragiorum, sed primi illi vestri concursus -- Consulem declaravere. *Id quale sit, tironum causa verbis J. Fr. Gronovii docebimus ex Observ. L. IV. c. 1. p. 5.* Multitudine civium in immensum aucta, unaquaque in tribu permulti erant diversarum, imo omnium classium cives, jamque singulae classes in unaquaque tribu plures faciebant centurias tam juniorum, quam seniorum. Hinc Cicero in Or. pro Plancio *centuriam* vocat *unius tribus partem.* Ergo comitiis centuriatis ex tribubus XXXV sorte una tribus excernebatur, ex cujus centuriis primae classis, quod quaereretur praerogativa, centuria ipsa quoque haec tribus jam praerogativae nomen acquisierat: deinde quot illius sorte ductae etiam praerogativae tribus essent centuriae primae classis, tot rursum sortes conjiciebantur in sitellam, numero, ut videtur, aliquo notatae, quo prima juniorum, vel seniorum secunda, tertia et deinceps centuriae distinguerentur: tum quam centuriam designans sors excidisset, ea erat praerogativa centuria. Hinc factum, ut, quemadmodum ob centuriam praerogativam etiam tribus, in qua continebatur, praerogativae nomine gaudebat, sic etiam tribus nomen daretur illi centuriae, atque adeo promiscue interdum haec duo vocabula *centuriae* et *tribus* hac in re comitiali usurparentur. *Haec ille. Apud Florum etiam extra rem comitialem* tribus *pro* centuria equitum *dici, viderunt viri docti I. 1. 5. ubi v. Duker. Ex quo intelligitur, eo tempore centuriam et tribum promiscue dictas. Ceterum illam rationem, centuriae praerogativae sorte capiendae, quam Gronovius explicat, apparet, de tribubus rusticanis tantum accipiendam esse, quod in tribubus urbanis eo tempore primae classis centuriae esse non potuerunt: quod vir magnus monere praetermisit, scilicet, ut opinor, quia etiam non monitis in mentem debebat venire.*

TRIBUTARIUS. Verr. IV. 66. multum apud illum recentes nuncios multum tabulas non commendaticias, sed *tributarias* valuisse. *Facete* tributariae *dicuntur literae, quibus pecunia promissa erat, aut quibuscum una pecunia missa.*

TRIBUTIM. *per tribus, in tribus.* Att. XIV. 15. Scaurus in populo *tributim* domi suae satisfecerat. Muren. 32. si gladiatoribus *(h. e. in ludis gladiatoriis)* vulgo locus *tributim* esset datus. cf. 34. Flacc. 7. *tributim* et *centuriatim* descriptis ordinibus, classibus, etc.

rantur: h. e. *acerbioribus, molestioribusque remediis.*

TRISTITIA. *severitas.* Or. I. 7. *tristitia* sermonis. * *opponitur elegantiae et suavitati in oratione.* Fin. IV. 28. horridiores evadunt, asperiores, duriores, et oratione et moribus. quam illorum *tristitiam* atque asperitatem fugiens Panaetius, nec acerbitatem sententiarum, nec disserendi spinae probavit. * Offic. I. 12. *cum dixisset, hostem, h. e. peregrinum, veteribus dictum esse, qui perduellis appellandus erat, addit:* lenitate verbi *tristitiam* rei mitigante.

TRITONES piscinarum, Att. II. 9. *sunt, quos alibi* piscinarios *vocat: ita appellat, quod saepe piscinas illas visebant et ibi ludebant vocandis mullis*, etc.

TRIUMPHALIS. in Pison. 19. provincia, quae fuerit ex omnibus una maxime *triumphalis*: h. e. *quae maxime materiam belli triumpho digni gerendi habet, et ex qua adeo plerique Proconsules redeuntes triumphavere.*

TRIUMPHUS. Phil. XIV. 8. *triumphum pugnae* egit.

TRIUMVIR. Or. 46. *Triumviri* capitales. cf. ad Div. VII. 13. *sunt Praefecti carcerum, (v. Liv. XXXII. 26. extr.) quibus suppliciorum a damnatis sumendorum cura mandari solet. De iis lege Lipsium ad Tacit. Annal. V. 9. et quos laudat praeterea Cortius ad Sallust. Catil. 55.* * ad Div. VII. 13. *Treviri* (Triumviri) auro, argento, aere, *int. flando feriundo. Dicti etiam* monetales, *v. Pompon. Orig. Jur. §. 30. de scriptura*: Treviri, *agunt viri docti ad Liv. XL. 29.* * Cluent. 13. ante pedes Q. Manilii, qui tum erat *Triumvir*, constituunt. *intellige de magistratu municipali. Municipiorum enim magistratus a numero appellantur, qui non idem in omnibus municipiis fuit.* *Treviri epulones *sunt* Or. III. 19. *de quorum origine et jure praetextae v. Liv. XXXII. 42.*

TRIUMVIRATUS. Brut. 31. *de Q. Aelio Tuberone:* qui quidem *in triumviratu* judicaverit, contra P. Africani, avunculi sui, testimonium, vacationem Augures, quo minus judiciis operam darent, non habere. *Qui fuerit hic triumviratus, non vidi, qui explicaret, praeter Corradum, ad h. l. p. 217. qui Tuberonem non Triumvirum agrarium, sed monetalem aut capitalem putat fuisse. Quod probari non potest. Nam talis Triumvir quomodo tale quid judicare potuisset? Mihi autem non est dubium, quin sermo sit, non de triumviratu Tuberonis, qui nullus fuit, sed de tempore triumviratus agrarii, qui fuit illius temporibus ex lege agraria Sempronia C. Gracchi. Nam cum a Triumviris agrariis M. Fulvio Flacco, C. Graccho et C. Carbone, dum agros dividerent, graves seditiones excitatae essent, ex sententia P. Africani Senatus judicia causarum agrariarum a IIIviris, tamquam suspectis, ad Consulem C. Sempronium aliosque judices transferre voluit. v. Pigh. ad an. 624. In qua re, cum de judicibus, qui cum Sempronio judicarent, ageretur, potuit incidere, aut incidit potius illa de vacationibus Augurum quaestio.*

TROCHAEUS. *vulgo dicitur pes una longa et altera brevi: sed apud Ciceronem est pes tribus brevibus syllabis, qui et* tribrachys *dicitur: quem nos autem vulgo trochaeum dicimus, choreus a Cicerone dicitur.* Or. 57. contra accidere in spondeo et *trochaeo*, quo alter e longis constaret, alter e brevibus fieret. - - *trochaeum*, qui est eodem spatio, quo choreus, cordacem appellat, quia contractio et brevitas dignitatem non habeat.

TROPAEA. Arch. 7. nostra sunt *tropaea. Intelligenda quaevis victoriarum monumenta, posita in* iis

iis regionibus, ubi victi hostes. Nam quae proprie dicuntur tropaea, Romanis inusitata fuere. v. dicta ad Sueton. Caes. 11. ubi et alia tropaea Rom. protulimus, quae similiter accipi possunt.

TRULLA. Verr. IV. 27. erat etiam vas vinarium, ex una gemma pergrandi, *trulla* excavata, manubrio aureo. *ibid. trulla* gemmea. *Erat autem hoc vas comparatum ad vinum hauriendum et poculo infundendum, quod vel ipsum manubrium indicat. Ex Horat. Sat. II.* 3. 144. festis *potare* diebus Campana solitus *trulla* vappamque profestis *colligunt, fuisse poculum, quia sc. trulla potari dicitur. Sed hoc non est consequens.* Trulla potatur, *quia est inter instrumenta et vasa, quibus in conviviis utimur. conf. Cel. Burm. ad Petron. c.* 75. Trulla murrhina *est ap. Plin. XXXVII.* 2. *ubi male Harduinus de vase lavatorio explicat. Contextus docet, vas mensarium atque potorium fuisse.*

TUERI. *intueri, inspicere.* Div. I. 14. intuerentur, nec *tuendi* satietatis capere posset. *tueri templa, *etc. dicitur non modo, qui supremam eorum curam habet, et tecta et sarta conservat, ut Romae Censores.* Legg. III. 3. *tuentor* Censores urbis templa, vias, aquas, etc. *sed etiam redemtores, qui in templis aliquid instaurandum, sarciendum, melius faciendum redemerunt.* Verr. I. 50. aedem Castoris P. Junius habuit *tuendam. Ex sequentibus autem patet, cum columnas quasdam redemisse aedificandas.* *Att. XIII. 49. beneficium *tueri.* i. e. *pro eo se gratum probare.*

TUITIO. *defensio, conservatio.* Topic. 23. natura habet duas partes, *tuitionem* sui et ulciscendi jus.

TUMERE. *aegrotum animo et perturbatum esse.* Tusc. III. 9. animus *tumens* in vitio est. sapientis autem animus semper vacat vitio, nunquam turgescit, nunquam *tumet.* at iratus animus ejusmodi est, etc. *Etiam Livius dixit de irato, XXXIII.* 11. *ubi v. Gronov. et* tumorem *de ira et minis Virg. Aen. VIII.* 40. *ubi v. Burm. et Heins. ad Claudian. Ep. ad Hadrian.* 7. *Att. XIV. 4. *tument* negotia: h. e. *imminent res novae. Cuper. Obs. II.* 4. *interpretatur: cum maxime agitantur: quod probat Burmann. ad Ovid. Her. VII.* 121. *Melius Menkenius Obs. L. L. p.* 988. *aegrotant, pessime se habent. v. Tumor.*

TUMOR. *de animi luctu.* Tuscul. III. 12. cum *tumor* animi resedisset. *ibid.* 31. erat in *tumore* animus. *ibid.* IV. 30. recentes quasi *tumores* animi. **res novae imminentes.* Att. XIV. 5. meam stultam verecundiam, qui legari noluerim ante res prolatas, ut deserere viderer hunc *tumorem rerum,* cui certe si possem mederi, deesse non deberem.

TUMULTUARI. *trepidare, motu aliquo animi perturbari.* Agr. II. 37. qui saepe et sine causa *tumultuer.* Off. I. 23. non perturbari rebus asperis, nec *tumultuantem* de gradu dejici, ut dicitur. Coel. 15. quid *tumultuaris*? quid insanis? quid clamore exorsa, verbis, parvam rem, magnam facis? *cf. Tumultus.*

TUMULTUS. Phil. VIII. 1. potest bellum esse sine *tumultu*; *tumultus* esse sine bello non potest. quid est enim aliud *tumultus,* nisi perturbatio tanta, ut major timor oriatur? unde etiam nomen ductum est *tumultus. (nempe non a timore, sed a tumore, qui est rerum novarum timor. v. Tumor.)* Itaque majores nostri *tumultum Italicum,* quod erat domesticus; *Gallicum,* quod erat Italiae finitimus; praeterea nullum tumultum nominabant. Gravius autem *tumultum* esse quam bellum, hinc intelligi licet, quod bello vacationes valeant: tumultu non valent. Phil.

Phil. V. 19. vacationem militiae ipsis, liberisque eorum esse placere: extra *tumultum* Gallicum Italicumque. Rosc. Am. 6. *tumultus* proximus, *dicitur bellum Civile Sullanum. In bello autem Italico Gallicove subito edici solebat tumultus, quod erat summi periculi et celerrime depellendi indicium, et hanc habebat vim, ut saga sumerentur, justitium esset, sine delectu milites fierent interdum, et vacationes nullae essent.* Sull. 11. meis consiliis, meis laboribus, · · sine *tumultu*, sine dilectu, sine armis, sine exercitu, quinque hominibus comprehensis atque confessis, etc. Phil. V. 12. *tumultum* decerni, justitium edici, saga sumi dico oportere, dilectum haberi sine vacationibus in urbe et in Italia, praeterea Gallia tota. Muren. 10. simulatque increpuit suspicio *tumultus*, artes illico nostrae *(np. eloquentia et juris scientia)* conticescunt. *v. Serv. ad Aen. VIII.* 1. *cf. Budaeum ad Pandect. p. m.* 194.

TUNICATUS. Agr. II. 34. qui metus erat *tunicatorum* illorum: h. e. *de infima plebe hominum, qui tunica sine toga utebantur; unde etiam* tunicatus popellus *ap. Horatium. Sed de hac re et tunica in genere necessaria tironibus tradita sunt in Lexico Fabri: et noti sunt de Re vestiaria scriptores.* * *In exercitationibus campestribus, uti, praeter campestre, etiam tunica, modestiae signum in juvenibus.* Lael. 5. uteremur ludo campestri *tunicati. ubi v. Graev.*

TURBARE. *bellum movere.* Sull. 20. si in Hispania *turbatum* esset. * *corrumpere.* Verr. III. 94. *turbare* reliquas spes. * *tumultuari.* Fin. I. 10. id ne ferae quidem faciunt, ut ita ruant atque *turbent*, ut, earum motus atque impetus quo pertineat, non intelligatur. * *molestiam alicui mala fide fallaciterque agendo creare.* Q. Fr. III. 1. ne quid ille *turbet.*

TURBO. Sext. 11. illi duo reip. *turbines. de Gabinio et Pisone.* Dom. 58. tu, procella patriae, *turbo* ac tempestas pacis atque otii.

TURBULENTE. *animo perturbato.* Tusc. IV. 28. *turbulente* humana pati.

TURGESCERE. *perturbatum esse.* Tusc. III. 9. animus sapientis nunquam *turgescit*, nunquam tumet. *Ductum videtur e Plauto, apud quem* turgere *sic dicitur, Casin. II.* 5. 17.

TURMALIS. Or. II. 65. *turmales* statuae. *Ita facete Africanus major Corinthiis, statuam pollicentibus, dicebat· equestres statuas, quod eam ponere volebant, ubi jam multae aliorum Imperatorum essent.*

TURPIFICATUS. Offic. III. 29. *turpificati* animi foeditas.

TURPIS. *insuavis.* Or. 47. quid, si etiam *absugit, (np. pro* aufugit*) turpe* visum est.

TUTELA. Flacc. 34. *tutela* legitima. Rosc. Am. 6. Or. I. 36. *tutelae* judicium; *quo quis accusatur, quasi tutoris officium male praestiterit, et pupillum fraudarit: etiam alibi* tutela *dicitur, ut* majestas *pro crimine violatae tutelae*, v. c. Off. III. 15.

TYPUS. *effigies, ut clypeus.* Att. I. 10. praeterea *typos* tibi mando, quos in tectorio atrioli possem includere.

TYROTARICHUS. ad Div. IX. 16. Att. IV. 8. etc. *genus cibi e caseo et salsamentis, ut notatio verbi docet: sed accedebant etiam aliae res, ut Apicius docet, apud quem est ratio* patellae tyrotarichae *conficiendae, de Art. coquin. IV.* 2. *quae apud Ciceronem* patina tyrotarichi *dicitur.*

U. V.

VACARE. Tusc. II. 26. amplitudinem animi · · omnium rerum pulcherrimam, eoque pulchriorem, si *vacet* populo: h. e. *ut post dicit,*

laretur et promitteretur. 3) *ipsa dies, qua praesentia postulata et promissa est: der Termin.* Cato 7. meminere *vadimonia* constituta. Quint. 5. cum *vadimonia* dilata essent. conf. ad Div. II. 8. Quint. 16. ad *vadimonium* venire. *ibid.* deserere *vadimonium.* obire *vadimonium.* *De vadimonio longa est disputatio ap. Salmas. Mod. usur. c.* 16. *(in qua tamen non omnia vera, tamquam, quod p.* 696. *dicit*, vadimonium promittere *fuisse tantum sponsorum, cum de reo sit diserte apud Cicer. Quint.* 6. se jam non vadari amplius, neque *vadimonium promittere.) cf. Budaeum ad Pand. p. m.* 40. *sqq.*

VAFER. *peritus, acutus, honesto sensu:* Nat. D. I. 15. somniorum *vaferrimus* interpres. *Sic Ovid. Her. XX.* 30. juris vafer: *estque proprium JCtorum. vid. Horat. Sat. I.* 3. 130. *et ibi Acro.*

VAGARI. Offic. II. 2. *de Academicis:* non enim sumus ii, quorum animus *vagetur* errore: h. e. *nesciat, quid statuat, quid decernat.* *Or. I. 48. ne oratio *vagari* cogatur, de λογομαχοῦσι *dicitur, nulla proposita rei, de qua agitur, definitione, s. de iis, qui nesciunt via et ratione, initio a definitionibus facto, disputare.* *Or. III. 44. *vagari* verba, *et* 49. *vagari* oratio *dicitur, cum verba non sunt ita juncta, neque ipsae sententiae periodis comprehensae, ut numerus existat.* *Tusc. III. 6. deinde *vagabimur* nostro instituto: h. e. *latius et copiosius disseremus de re.* *Marcell. 9. *vagabitur* nomen tuum longe atque late, certam quidem sedem non habebit.

VAGINA. Cato 15. viriditas herbescens culmo erecta geniculato, *vaginis* jam quasi pubescens includitur.

VAGUS. Brut. 31. *vagum* dicendi genus. h. e. *copiosum. conf. Vagari.* *Or. II. 16. *vaga* quaestio *est, quae in genere versatur, non certis personis et temporibus adstricta.* **incertus.* Nat. D. II. 1. et de Diis habere non errantem et *vagam*, ut Academici, sed, ut nostri, stabilem certamque sententiam. **de oratione non composita, nec numerosa.* Orat. 23. solutum quiddam sit, nec *vagum* tamen, ut ingredi libere, non ut licenter errare videatur.

VALDE. Att. XI. 15. neque *valde* opinio *est.* *Sed lectio est suspecta. v. Not.*

VALLUM s. VALLUS. *munimentum circa castra, quod fit palis, qui et valli dicuntur: unde elegantes dicendi rationes.* N. D. II. 57. munitae sunt palpebrae tamquam *vallo* pilorum. *Ceterum quod Victorius Var. Lect. XXII.* 16. *ex hoc loco corrigit Xenophontem Mem. Socr. I.* 4. 6. *id improbavimus ad eum locum.* Cato 15. fundit frugem spici, ordine structum, et contra avium minorum morsus munitur *vallo* aristarum. *Utrum hi ablativi sint a* vallum, *an* vallus, *disputat, et pro ultimo stat Gronov. Obs. III.* 18. *quem sequitur, et bis* vallus *pro* vallum *recipit ap. Ovidium Heinsius A. I.* 14. 15. *Met. VIII.* 286. *Mihi utrumque rectum videtur. Nam, quod Gronovius ipse negare non audet, vallum est a palis dictum, qui et valli sunt: deinde vallum pro pluribus palis dicitur Floro II.* 18. ferre *plenius vallum* jubebantur, qui arma nescirent: *ad quem locum Dukerus mihi videtur errare, qui* hoc vallum *dicit insolentius dici pro* hic vallus. *Est enim apud Liv. VIII.* 38. *ad quem locum vid. etiam Drakenb. Ceterum valli Romani brevem et accuratam descriptionem legant tirones ap. Liv. XXXIII.* 5. *Att. XVI. 11. sine *vallo* Luciliano. i. e. *sine exceptione: ut bene Corradus. Lucilius dicebat, se nolle ab omnibus legi.* Persium non curo legere. D. Laelium volo. *Igitur dicit, se*

magnifice dicere. *Orat. I. 2. ac ne forte cum aliis studiis, quae reconditis in artibus, atque *in* quadam *varietate literarum* versentur, etc. *ibid.* 3. in philosophia difficile est, enumerare, quot viri, quanta scientia, quantaque *in* suis *studiis varietate* et copia fuerint: *ibid.* III. 21. nam neque sine forensibus nervis satis vehemens et gravis, nec sine *varietate doctrinae* satis politus et sapiens orator esse potest. *Nempe copia literarum* varietas *dicitur, quia e variis artibus liberalibus oritur. Crassus oratorem negabat esse perfectum posse, nisi qui omnibus artibus et literis eruditus sit.* * *inconstantia, infidelitas.* ad Div. X. 18. non ullam rem aliam extimescens, quam eandem *varietatem* atque infidelitatem exercitus. *Verr. III. 8. *varietas* decretorum: *cum in iisdem causis non idem decernitur.* *Sext. 34. sine ulla *varietate* discessio *est*, *cum in eandem omnes omnino sententiam discedunt.* cf. Catil. III. 6. *Dom. 5. frumentum in alias terras, credo, propter *varietatem venditorum* miserant. *Graevius negat, quid sit* varietas venditorum, *intelligi posse. Itaque acute suspicatur:* propter avaritiam venditorum, *nempe, ut pluris venderent frumentum. quae fere causa est, quare aliorsum rustici frumentum vehant. Mihi videbatur aliquando,* varietas venditorum *esse diversitas pretii, quam frumento statuunt venditores, cum alii majoris, alii minoris vendere volunt, eamque ob causam, h. e. propterea, quod incertum apud se est pretium, aliorsum mittunt rustici frumentum, ubi certum pretium fore sperant. Est proverbium apud Latinos de oleariis in velabro, qui inter se ex composito consentire in pretio olei solebant, neque alius alio majoris aut minoris vendere.* * varietas rerum *dicitur de rebus adversis.* ad Div. XV. 7. in omni *rerum mearum varietate* amantissimum mei cognovi. *Sed* Dom. 36. cum a tot *rerum* tanta *varietate* divellerer, *est pro: a tot ac tantis tamque variis rebus.* *ad Div. VI. 2. in *varietate* adhuc est versata causa tua.

VARIUS. Fin. II. 3. *quid proprie significet? cf. Varietas.* Verr. V. 19. an hoc probabis, in aequa causa populorum sine pretio *varium jus* et disparem conditionem fuisse. Agr. II. 29. fructibus *varius* ager: cui opponitur certa fides segetis, *apud Horatium.* Varietas agrorum *oritur ex varietate tempestatum, quae contra in nonnullis regionibus certae sunt ita ac stabiles, ut raro aliter accidant.*

VAS. *dis. obses, qui cavet populo in causa capitis, quae nempe vel maxime ad populum et rempubl. spectat, unde causa publica dicitur. conf. Gronov. Obs. II.* 8. ad Brut. 18. me pro adolescentulo *vadem* accepit respublica. Tuscul. V. 22. quorum cum alterum *vadem* mortis accepisset: alter ut *vadem* suum liberaret, praesto fuisset ad horam morti destinatam. *De quaestione: an vades sint etiam rerum privatarum? lege in primis Salmas. Mod. usur. cap.* 16. *p.* 698. *sqq. p.* 731. *sqq. qui ita esse multis disputat. Negat autem et impugnat hanc Salmasii disputationem Gronov. Obs. III.* 13. *(unde translata sunt, quae ibi disputantur in hanc rem, in Notas ad Liv. III.* 13.*) putatque, ex veterum accurate loquentium consuetudine, vades semper dictos in causis capitis. Mihi, si judicium meum licet interponere, ita videtur :* Vas *et* praes *antiquissimis temporibus de causis privatis dicebantur : quod loci Varronis, aliique, a Salmasio allati, plane conficiunt. Postea autem, cum etiam in causis publicis, nempe in causis capitis, vades, Liv. l. c. et in causis pecuniae publicae praedes adhiberi coepti essent, qui populo caverent, sensim mutata est dicendi ratio, et* va-

arbitror, non solum hiberna, sed etiam alias res pecunia redemtas esse, et gratiae causa plus datum pecuniae, quam necesse esset. Nempe provinciales, inprimis remotiores, ut vecturae molestia liberarentur, redimebant frumentum in cellam, quod inde aestimatum dicebatur. v. Verr. III. 81. sq. conf. in Pison. 35. *In Cod. Theod.* aerariae annonae: *v. Gloss. Nomic. Gothofr. Deinde provinciales, ut auctor est Cicero ad Att. V.* 16. *debebant dare foenum, ligna et similia ad necessitatem. Pro his, credo, etiam a nonnullis, remotioribus in primis civitatibus pecunia dabatur. Fuerunt forte etiam tum alia ejus generis: nam postea fuisse, e Codic. Theodos. L. VII. non uno titulo et Cod. Justin. L. XII. tit.* 37. *sqq. intelligitur.* Optimum fuerit, intelligere sumtus, quos in cultum Praetorum factos ait *Liv. XXXII.* 27. *de M. Catone, Sardiniae Praetore:* sumtus, quos in cultum Praetorum facere socii soliti erant, circumcisi, aut sublati. † *Huic vectigali simile fuit* vectigal aediliciorum *ad Q. Fr. I.* 1. 9. *quod jam breviter definitum est supra in* Aedilicius. *Sed usi sumus vocabulo* pecuniae: *auctoribus viris doctissimis, Manutio ad l. c. Bulengero, Turnebo, aliis: quod negat Cel. Burmannus l. c. rectum esse, neque hos recte veterum aedilium mores considerasse, qui primo (Verr. IV.* 3.) *commodato acceperint ornamenta ludorum a provincialibus, deinde donare res, et bestias venari ad spectacula coëgerint. Loci Ciceronis ad Div. II.* 11. *VIII.* 9. *Att. V. ult. VI.* 1. *quos affert in hanc rem, omnes sunt de bestiis, pantheris; sed eas non imperabat provinciae civitatibus Coelius Aedilis, sed Ciceronem rogabat, ut sibi mitteret, quod putabat civitates facile venaturas, si intellexissent Ciceroni gratum se facturas. Neque tamen hoc factum postea negem; quamquam saepe, in primis in Symmachi Epistolis, legerim, bestias magistratibus, hominibus privatis, a civitatibus esse aut sponte, amoris et gratiae causa, aut rogatu datas, nihil de imperatis. Quare vero de pecunia dubitetur a Burmanno, non video. Audiamus ipsum Ciceronem; res erit confecta.* Quantum vero est illud beneficium tuum, quod iniquo et gravi *vectigali aediliciorum*, magnis nostris simultatibus, Asiam liberasti? enimvero, si unus homo nobilis queritur palam, te, quod edixeris, *ne ad ludos pecuniae decernerentur (intell.* a civitatibus*)* HS. CC sibi eripuisse, quanta tandem pecunia penderetur, si omnium nomine, quicumque Romae ludos facerent, quod erat jam institutum, erogaretur? *Perantiquam autem consuetudinem fuisse, ut ProC. et ProPraetores a provincialibus exigerent pecuniam ad ludos, frustraque saepe SCtis coërcitam, patet e Livio XL.* 44. *Hinc etiam de reditibus privatorum hominum dicitur, ut in illo:* Parad. 6. magnum *vectigal* parsimonia. *ibid.* ex meo tenui *vectigali.* cf. ad Att. XII. 20. etc.

VECTIGALIS. *e vectigalibus redacta.* Verr. I. 35. *vectigalis* pecunia populi Rom. * vectigales populi *quomodo a stipendiariis s. tributariis differant, dictum est in* Stipendiarius.

VEHEMENS. *severus.* Sull. 1. praecipitante republ. *vehementem* me fuisse atque fortem; conservata mitem ac misericordem faterentur. Verr. II. 61. fuit in decumis *(sc. exigendis) vehementior.*

VEHERE. *passive, de vectore.* Brut. 97. adolescentiam, per medias laudes quasi quadrigis *vehentem. Laudatus est jam in Lexico Fabri hic locus, sed male* Orat. *pro* Brut. *positus est, allatus etiam Gron. ad Liv. II.* 19. *sic etiam, ut recte Gronovius monet,* vectores *pro epibatis, h. e. iis, qui vehuntur, cum sint proprie, qui*

tinebat ad caput. ſed Naevius deinde Quintii caput petebat, cum ejus bona ſibi ex edicto poſſeſſa diceret.

VELITES. *quod genus militum ſit, notum eſt; nempe quod ante juſtam aciem telis, haſtis pugnat, leviter armatum. De iis, eorum origine, abrogatione, etc. v. Lipſium de Milit. R. III.* 1. *Salmaſ. R. mil.* 16. *Eleganter in hac voce ludit Cicero ad Div. IX.* 20. me autem a te ut ſcurram *velitem* malis oneratum eſſe, non moleſte tuli. *Eſt autem luſus in his verbis multiplex, quem interpretes non plene aſſecuti videntur. Gronovius vidit primo, ludi in voce* malis, *quae et poma ſignificat, quae Ciceroni donarat Paetus, et maledicta, convicia. Manutius porro monuit, reſpici ad morem militarem, quo velites in itinere portabant ſarcinas militum. hinc verbum* onerare. *Sed hoc neſcio an cuiquam probet: nam nihil de ea re proditum invenio. Calones id feciſſe ſcio, de velitibus nihil hujusmodi legi. Valeſius denique, ut ex ejus Notis ad Ammianum V.* 9. *commemorat ad h. l. Graevius, monuit,* ſcurras *eſſe paraſitos, qui exercitum ſequantur, et jocis in conviviis milites delectent: quod, quamquam non negem, etiam in exercitibus ſcurras fuiſſe, tamen locus Plautinus non conficit, in quo ſcurra eſt* urbanus, *qui opponitur militi, v. Gronov. Seſtert. IV.* 9. *p.* 319. *neque ratio eſt, quare hic caſtrenſes potius, quam urbanos ſcurras intelligere velimus. Quicquid ſit, nemo horum plane explicavit hunc luſum. Videamus, an nos id praeſtare poſſimus, et ſimul exemplum demus explicandorum hujusmodi locorum. Miſit Paetus Ciceroni poma, quae et* mala *dicuntur. Hoc verbum ambiguum eſt, adeoque joco aptum. Sed ut ambiguitas ſervaretur, adhibendum erat etiam verbum huic rei accommodatum: hinc dixit:* malis me oneraſti. *pro* malis me donaſti. *Formula:* malis onerare, *ſignificare poteſt, maledicta plurima in aliquem conjicere, (nam etiam* maledictis aliquem onerare *dicimus) et plurima poma in aliquem conjicere. Utrumque accidere ſolet ſcurris et paraſitis in locupletiorum conviviis, hoc in primis, appoſita menſa ſecunda. Hinc Ciceroni veniebat in mentem, ſcribere:* multis malis me tamquam ſcurram oneraſti. *Sed id ſit inprimis tum, cum paraſitus eſt impudentior, et dicteriis convivas ſaepius laceſſit. Et quia dicimus:* jacere dicta, *tamquam tela et jacula; deinde* velitari *et* velitatio *in dicteriis jaciendis dicitur, ut ap. Gell. VI.* 11. neque in maledictis adverſus impudentes et improbos *velitandum: cf. Plaut. Aſin. II.* 2. 41. *propterea eleganter dixit,* ſe tamquam velitem ſcurram, *h. e. qui ultro et crebrius impudentiusque maledictis velitatus ſit adverſus Paetum,* malis oneratum eſſe: id ſe autem non moleſte tuliſſe, *quia aequum ſcil. ſit, ut eſt apud Phaedrum, ſua exempla aequo animo pati.*

VELIVOLANS navis, Divin. I. 81. *e Poëta.*

VELLE. Att. VI. 3. *num quid vellem,* rogavit. *Eſt formula peregre abeuntium, qua ſua officia, in mandatis literisve perferendis, alicui deferunt.*

VELLERE. *pro* revellere. Verr. IV. 24. ex patellis quae *vellerat, ſc. ſigilla.*

VELLICARE. *ſermonibus malevolis carpere et perſtringere.* Balb. 26. *vellicaret* in circulis Cornelium.

VELUM. Or. 23. *vela* dare. Tuſc. IV. 4. *vela* facere. *ibid.* 5. *vela* orationis pandere. *Hae formulae omnes ſignificant, latius et copioſius, quam Dialectici ſolent, diſputare.* *Or. II. 44. ſi ſe

 dant,

VE-

VENIA. Or. II. 48. vix ut mihi tenuis quaedam daretur *venia* excusationis, quod tamen eum defenderem, qui mihi Quaestor fuisset. *Sed est* veniam dare *etiam simpliciter pro* rogata facere. ad Q. Fr. III. 1. tibi petenti *veniam* non *dedit.* cf. Att. V. *ult.* *obsequi*, *cedere.* Rab. Post. 12. auctoritati ejus *veniam dedi.*

VENIRE. Att. XIV. 1. *in sermonem* se post Idus Martias, praeterquam Lepidi, *venisse* neminis. Tusc. II. 19. *venit* Epicurus, homo minime malus, - - tantum monet, quantum intelligit: neglige, inquit, dolorem. Verr. V. 6. *est pro* evenire: haec ubi *veniunt. Sed v. Not. et Div. II.* 51.

VENTILARE. *vento faciendo excitare, v. c. ignem: deinde metaphorice, commovere animos, irritare: nam et* ventus *sic dicitur, ut mox demonstrabitur.* Flacc. 23. cujus lingua, quasi flabello seditionis, *ventilata* est concio. *De hoc verbo laudat Drakenborch. ad Sil. XVII.* 705. *disputationem Gothofredi ad Cod. Theod. L. V. de malef. et mathemat. sed in ea nihil ad locum Silii facit. Est ad L. IX. tit.* 16. *l.* 5. *T. III. p.* 132. *ed. Ritter. Sic verbum* ventilare *etiam laudatur in Lexic. Fabri, Cod. Just. L. VI. eod. tit. Ceterum Gothofredus etiam l. c. verbum* ventilare *in loco Ciceroniano interpretatur, impellere et agitare, atque hinc fortasse explicari legem putat posse, in qua ventilare de maleficis et mathematicis dicitur. Neque mihi dubium est, quin ibi* ventilare *sit referendum,* ad vitas insontium, *et significet* vexare. *Nam quod in priore parte disputationis de praestigiis magicis in ciendis manibus interpretatur, potest forte* ventilare *de iis propter gesticulationes dici, sed non dicuntur magi h. l.* ventilando ciere manes, *verum* manibus accitis ventilare: *quid igitur, nisi* vitas hominum? *Accedit illud, quod praestigiae et magicae artes, ut ex L. IX. intelligitur, non propter se, sed propter noxam prohibitae sunt: nam in ea lege usus innoxius permittitur. conf. Cod. Justin. l. c. L. IV.* Ventilare *autem pro* vexare *apud posterioris aevi scriptores non raro dicitur. vid. Fresne in Glossario Lat. in v. Ventilare. Sed haec obiter dicta sunto.*

VENTITARE. *de discentibus, magistrum frequenter adeuntibus.* Legg. I. 4. juri studere te memini, cum ipse etiam ad Scaevolam *ventitarem.*

VENTRICULUS. Nat. D. II. 55. *ventriculus* cordis: *est cavitas, quo sanguis concipitur.*

VENTOSUS. *inanis, levis, vanus.* ad Div. XI. 9. rogo te, ad hominem *ventosissimum* Lepidum mittas. Phil. XI. 7. imperium extraordinarium est populare et *ventosum*, non gravitatis nostrae, non hujus ordinis.

VENTUS. *venti quoniam in mari duplex vis est: altera, qua propellit naves et celerius in portum defert; altera, qua mare commovet et perturbat: hinc etiam metaphorice duobus modis dicitur. Primo* ventus *dicitur, ut* aura popularis, *pro* plausu populari, *quatenus is ad honores consequendos valet, atque adeo pro omnibus rebus, quatenus hanc vim habent. Locus classicus est* Cluent. 47. verum omnes intelligimus, in istis subscriptionibus censoriis *ventum* quendam popularem esse quaesitum. *idem paullo post sic expressit:* res enim indicat, nihil Censores habuisse cogniti, nihil comperti: ex tota subscriptione *rumorem* quendam et *plausum popularem* esse quaesitum. *hoc idem est, quod c.* 28. *dixit:* oblatam sibi facultatem putavit, ut ex invidia senatoria posset *crescere.* ad Div. II. 6. *cum commemorasset, quibus subsidiis Milo esset ad consulatum petendum instructus, bo-*

norum studium e tribunatu, propter causam Ciceronis, vulgi propter munera in aedilitate, suffragia juventutis et gratiosorum, Ciceronis suffragationem, haec petitionis subsidia ventos *appellat:* dux et auctor nobis opus est, et eorum *ventorum*, quos proposui, moderator quidam et gubernator. **deinde* ventus *dicitur de rebus ad commovendas conciones populi et seditiones idoneis, de invidia alicui apud populum facta.* Sull. 14. *ventus* in optimum quemque excitatus. *Sic capio locum* Cluent. 18. Quintius, homo maxime popularis, qui omnes rumorum et concionum *ventos* colligere consuesset: *non, sc. de plausu, ut Sylvius, nec de rebus, quae in concionibus dicuntur et aguntur solis, ut Graevius: quamquam non sunt ab hoc vento excludendae; iis enim utuntur homines populares ad conciones incitandas, et hinc Gron. Sest. IV.* 9. *per haec verba interpretatur* hominem concionalem *ap. Liv. III. ult. sed de rebus quibuscunque, ad incitandos homines, plebejos, in primisque conciones, idoneis. Hujusmodi ergo res studiose captabat popularis homo, quibus conciones commovere, et ita aliis invidiam faciendo ipse crescere posset. Neque vero ventus, quem Quintius eo tempore collegerat, et quo de agitur, erat res in concione acta, sed in judicio, verum valde accommodata, ad populum contra judicia senatoria incitandum. Atque hanc interpretationem ipsius comparationis ratio confirmat.* vid. Cluent. 40. *extr.* * *Est etiam pro* fama, *quatenus aliquam similitudinem cum vento habet.* ad Div. VIII. 8. magna illico *fama* surrexit, et de damnatione ferventer loqui est coeptum. quo *vento* projicitur Appius minor, ut indicet, etc. **fortuna.* Att. II. 1. Caesarem, cujus nunc *venti* valde sunt secundi, meliorem reddo. ad Div. XII. 25. quicunque *venti* erunt, ars certe nostra non aberit.

VENUSTAS. *jocus, facetiae, dicteria.* Flacc. 31. ne tum quidem hominum *venustatem* et facetias perspicere potuisti. *Sic* Dom. 34. sermo urbanus et *venustus.* *Off. I. 36. *venustatem* muliebrem dicere debemus, dignitatem virilem pulchritudinem.

VERBENA. Verr. IV. 50. sacerdotes cum infulis et *verbenis* praesto mihi fuerunt. *De variis significationibus hujus verbi videndus, quem alii jam laudarunt, Servius ad Virg. Eclog. VIII.* 65. *Aen. XII.* 120. *Hic intelligendi sunt* rami olivae, *de quibus dici verbenas auctor est Servius ll. cc. Ad Aen. III.* 24. *myrtus inter verbenas ab eo ponitur. Ovid. A. A. II.* 401. *inducit Chrysen cum lauro et vittis. Nempe sacerdotes habitu supplicum praesto fuere Ciceroni, ut ex infulis apparet. Supplices autem praeferre* εἰρεσιώνας, *ramos olivae, tralatitium est.*

VERBERARE. Phil. VIII. 7. *verberare* oppidum tormentis. *ad Div. XVI. 26. *verberavi* te cogitationis convicio. *Sic et* verbera *poëtis dicta. v. Broukh. ad Propert. I.* 3. 18. * *vexare, negotium facessere.* Orat. III. 21. vulgaris orator, si minus erit doctus, attamen in dicendo exercitatus, hac ipsa exercitatione communi istos quidem nostros *verberabit*, neque se ab iis contemni ac despici sinet.

VERBERATIO. ad Div. XVI. 27. mirificam *verberationem* cessationis mihi dedisti.

VERBUM. *verba* facere *tribus modis est apud Ciceronem. Primus est, cum de oratore dicitur; qui est vulgatissimus. Alter de magistratu referente ad Senatum; estque verbum solenne in SCtis, pro quo Graeci dicunt* εἰπεῖν. ad Divers. VIII. 8. quod M. Marcellus Consul V. F. *(verba fecit)* de

de provinciis consularibus. *vid. Brisson. de Formul. L. II. p.* 193. *Graecum εἰπεῖν de relatione ad populum est in psephismatibus. vid. v. c. Demosth. de Coron. e.* 9. *Tertius est de recitante formulam dedicationis.* Dom. 46. si is Q. Caepionis, inimici sui, postem aedium tenuisset, et pauca *verba fecisset*, aedes Caepionis essent dedicatae. * Dom. 52. verba *cadunt, de eo, qui verbum prae perturbatione animi proloqui nullum potest, aut obmutescit.* * Tusc. II. 12. *verbo* de sententia destitit: h. e. *paucis monitus, facile cessit.* * Att. XVI. 11. suavium *meis verbis* des. * verba *vocat etiam formulam, quam Praetor praescribit judicibus, ut ex ea judicent.* Quint. 20. judicium accepit *in verba*, etc. *et sic saepe.*

VERE. *sine dissimulatione.* Or. II. 86. si *vere* agere volueris, omnia tibi relinquo: sin dissimulare, etc.

VEREOR. *cum genitivo.* Att. VIII. 4. *veritus* testimonii tui. *ubi tamen edd. pr. habent* testimonium. *v. Not.*

VERGERE. *niti, tendere.* Nat. D. II. 45. omnibus partibus terrae in medium *vergentibus.* *spectare.* Phil. XI. 11. Bruti auxilium ad Italiam *vergere*, quam ad Asiam maluissemus.

VERIDICUS. *verus.* Flacc. 32. *veridicae* causae inimicitiarum. Div. I. 45. *veridicae* voces ex occulto missae. *Non ergo poetis proprium hoc vocabulum.*

VERISIMILIS. *sequente* ut. Verr. IV. 6. *verisimile* non est, *ut* ille homo *etc. Sic et est* Roso. Am. 41. Sull. 20. Verr. IV. 6. Sext. 86. *v. Not. ad locum primum.*

VERITAS. *ante, quam, quae de hoc verbo e Cicerone dicere constitui, proferam, tironum causa, dicere attinet, quid intersit inter* veritatem *et* verum. *Nam homines nostri, germanica ratione decepti, saepe* veritatem *dicunt, ubi* verum *dicere debebant: tanquam:* veritates novas invenire, veritatem dicere, etc. *Regula ergo haec est:* Veritas *dicitur, ut philosophi loquuntur, abstracte, h. e. de vero, quatenus cogitatione sejungitur a rebus, factis, dictis, quibus inest. Sic Latine dicitur:* amans veritatis, studium veritatis, investigatio veritatis, veritas in puteo latet, *etc. quae omnia sunt Ciceroniana: nam in his non agitur de certo facto, dicto, etc. quod verum sit, sed de vero per se. In his omnibus autem et* veritas *et* verum *recte dicitur.* Verum *autem etiam concrete dicitur, h. e. cum vox germanica die Wahrheit significat verum factum, dictum, etc. in quibus nunquam* veritas *dicitur, sed semper* verum; *ut,* verum dicere, verum narrare, *etc. Neque turbare quemquam debent exempla, in quibus aliter esse videtur, ut* Inv. I. 36. quae perspicuam omnibus continet *veritatem* assumtio, nihil indiget approbationis. *Nam in his quoque verbis* veritas *abstracte dicitur hoc sensu: cujus assumtionis veritas omnibus apparet.* * Veritas *interdum est* necessitas *et opponitur casui fortuito.* Div. I. 13. num *casu* factum esse potest, quod omnes numeros *veritatis* habet. Nat. D. I. 20. aeterna *veritas.* * *certitudo.* Nat. D. I. 22. persuaderi mihi non solum *opinione*, sed etiam ad *veritatem* plane velim. * *aequitas, justitia.* Act. I. Verr. 1. *veritas* judiciorum. ad Div. VIII. 6. si ad summam *veritatem* jus legitimum exegeris. * *Sic interpretantur enim v. e. locum* Muren. 29. paullo asperior ac durior, quam *veritas* aut natura patiatur. *male. nam in hoc, et similibus locis,* veritas *eleganter dicitur de re ipsa, vera rei ratione: duriorem ergo dicit esse Catonem, quam res ipsa, vera rei ratio, patiatur. Sic* ad Div. VI. 1. quam *veritas* et ratio praescribit. *v. Graev. ad h. l.* Parad. 5. *extr.* ratio et *veritas* ipsa convincit. *Sic adjectivo*

positum, in quo profecto est quaedam cum vermiculis similitudo, eorumque motu. Sic vermina *dicebantur dolores, qui Graece* στρόφοι, *post tormina dicebantur, a minuto motu, quasi a vermibus corpus scinderetur, ut auctor est Festus. Ceterum de operibus vermiculatis v. Casaub. ad Sueton. Caes. 46. Scalig. ad Manilium p. 411. Ciampin. Oper. musiv. c. 10. sq. Sponii Miscell. Erud. Ant. Sect. II. artic. 8.*

VERNACULUS. *est proprie domi natus, a verna, qui est servus domi natus; unde quicquid domesticum, domo allatum dicitur, id etiam vernaculum dici potest.* Or. III. 24. *Crassus de aedilitate sua:* opus est rebus exquisitis undique, et collectis, arcessitis, comportatis, ut tibi, Caesar, faciendum est ad annum; ut ego in aedilitate laboravi, quod quotidianis et *vernaculis* rebus satisfacere me posse huic populo non putabam. Verr. III. 61. crimen domesticum et *vernaculum: h. e. fictum ab accusatore.* * *hinc* vernaculum *dicitur pro nativo, genuino, urbi Romanae proprio.* Div. IX. 15. imago *vernaculae* festivitatis. Brut. 46. Tincam non minus multa ridicule dicentem, Granius obruebat nescio quo sapore *vernaculo.*

VERO. *est affirmantis, pro recte, item concedentis.* Div. I. 47. *vero*, mea puella, cedo tibi sedes meas. Muren. 31. in sententia permaneto. *Vero*: nisi sententiam alia vicerit melior. Legg. I. 23. *vero est* atque adeo: Att. XVI. 17. quod saepe praesens et illi ostendissi, *et vero* etiam mihi. Muren. 22. qui et per se, et per suos, *et vero* etiam per alienos defendatur. * ad Div. IV. 6. ego *vero*, Servi, vellem, etc. ad Q. Fr. II. 9. quod me admones de nostra Urania, -- ego *vero* memini. *Caveant tirones, ne putent,* vero *jungi posse* τῷ *ego aut alii pronomini ab initio, nisi aliquid praecesserit, ad quod referatur. Inservit enim hoc* vero *responsionibus.*

VERRUNCARE. *vertere, ut* averruncare *est avertere.* Div. I. 2. haec bene *verruncent* populo: *laudant viri docti Gronov. ad Liv. XXIX. 27. qui ibi hanc formam loquendi Livio restituit.*

VERSARE. Coel. 6. *versare* suam naturam: *int. in omnes partes, prout opus, ut recte maleve facias.* Verr. I. 51. *versare* se, est *hominis anxie, quid agat, quaerentis.* Or. 9. causas *versare* in judiciis, *de oratore, qui vario et multiplici copiosoque dicendi genere agere causas potest. Opponitur enim historico, qui res gestas narrat, non ornat et auget. Unde autem sic dicatur, docet locus* Or. 40. *versare* saepe multis modis eandem rem. *Sed* Fin. IV. 20. verba *versare*, *dicitur de eo, qui, cum obtinere aliquid non potest, in verbis quaedam mutat.* * *decipere.* Lael. 26. hodie me *versaris* atque luseris lautissime. *v. Graev. ad h. l.*

VERSARI. Tusc. I. 44. haec *versantur* in errore. ad Div. XIII. 10. *versatur* in hoc studio nostro *cum ingenio.* Verr. II. 76. haerere homo, *versari*, rubere: *de eo, qui nescit, quid agat.* * Arch. 9. bellum in magna varietate *versatum.*

VERSICULUS. Mil. 26. Legg. II. 6. unus *versiculus* Senatus, *est illa formula: videant Coss., ne quid detrimenti capiat resp.*

VERSURA. *est sumtio pecuniae mutuae: unde duae formae loquendi; quarum alteram et nunc quidam male intelligunt. Prima est* Coel. 6. Font. 1. Verr. II. 76. Flacc. 20. *versuram facere* ab aliquo, *quae significat simpliciter, pecuniam ab aliquo sumere mutuam: altera est* Att. V. 1. *versura* facta *solvere.* Tusc. I. 42. sine *versura dissolvere*: h. e. *debitum solvere, ita,*

tando. cf. Gron. Obs. III. 4. * *contumelia afficere.* Vat. 1. *vexatum* dimittere.

VEXILLUM. *velum purpureum, quod est apud ducem, et ab eo proponitur ad signum futurae pugnae dandum. cf. Lips. de Milit. R. IV. 12. sed proponebatur etiam vexillum in delectu militari habendo: hinc illa:* Att. X. 15. *vexillo* opus est; convolabunt. Phil. I. 11. num quando civibus perditis *vexillum*, quo concurrant, defuturum putatis? *cf. Lips. l. c. I. 3. et Reines. ad Inscript. p. 340. ubi memoratur* vexillum rubeum in arce positum *delectus causa. Etiam in coloniis deducendis vexillum tollebatur et praeferebatur.* Att. II. 32. *vexillum* coloniae. Phil. II. 40. Casilinum coloniam deduxisti, - - ut *vexillum* tolleres, et aratrum circumduceres. *ubi vid. Abramius.*

VIA. Prov. Cons. 2. *via* militaris; *est via lata et strata, per quum Imperatores ducunt exercitus ad mare, ut navibus trajiciantur, aut in provincias. vid. Hotomann. ad h. l. inprimisque Bergierius de Viis Rom. publicis, III. 54.* * *methodus.* Orat. I. 19. dicendi ratio ac *via.* Fin. II. 1. *via* et ratione disputare. N. D. II. 22. *via* progredi. **hinc* Div. II. 1. *vias* optimarum *artium* tradere, *pro ipsis artibus, quae via et ratione traduntur.* * *ratio et modus et occasio alicujus rei consequendae, perficiendaeve.* Verr. III. 94. auctoritate *vium* patefacere illustrem. ad Div. IV. 13. omnes *vias* persequar, quibus putabo, ad id, quod volumus, pervenire posse. ad Q. Fr. I. 1. omnes *vias pecuniae* norunt. Joseph. Ant. VI. 1. 2. *μηχανὴν καὶ πόρον τῆς ἀπαλλαγῆς ἐζήτουν.* * *elegans est illud* ad Att. II. 19. ego autem neque pugno cum illa causa, - - neque approbo, - - utor *via*: h. e. *arte aliqua medium teneo, ut neque improbem, neque probare videar.*

VIATICUM, *pecunia, quae ex aerario datur ad magistratibus provincialibus, Quaestoribus, Legatis, instrumenta itineris comparanda, ut tabernacula, mulos, etc. dabatur autem pecunia redemtoribus, qui haec viae instrumenta curarent.* ad Div. XII. 3. *v. Sigon. Ant. Jur. Provinc. III. 11. Casaub. ad Theophr. c. 11.*

VIATOR. *minister magistratuum, quo utuntur ad homines arcessendos.* Cato 16. a villa in Senatum arcessebantur et Curius et ceteri senes: ex quo, qui eos arcessebant, *viatores* dicti sunt. *quae fere ad verbum repetiit Columell. R. R. praef. h. l. et Plin. H. N. XVIII. 3.* cf. Vatin. 7, Font. 13. *v. Sigon. Ant. Jur. C. R. II. 15. et Burm. ad Petron. c.* 97. Viatorum decuriae *occurrunt in Inscriptione ap. Murator. T. I. p.* 581.

VIBRARE. *proprie est cum magna vi et celeritate projicere, et contorquere.* Or. II. 80. atque ejusmodi debet esse prolusio, non ut Samnitum, qui *vibrant* hastas ante pugnam, quibus in pugnando nihil utuntur. * *hinc, ut* contortum, *sic* vibrans *passive (v. Heins. ad Sil. I. 539.) per metaphoram dicitur pro incitatus, vehemens.* Brut. 95. *vibrans* et incitata oratio. Orat. 70. *extr.* Demosthenis non tam *vibrarent* fulmina illa, nisi numeris contorta ferrentur. * *est etiam pro* micare. Acad. IV. 33. mare cum a sole collucet et albescit, et *vibrat*; *nempe propter illas celeres agitationes aquae et tremores; nam et micare est proprie de celeri et tremulo motu, qui est in luce. vid. Drakenb. ad Sil. IV.* 156.

VICANUS. *qui in vico habitat.* Flacc. 3. Timolites *vicanus. v. Graev. ad h. l. Sed* Div. I. 58. *vicani* haruspices, *sunt qui in vicis versantur, eosque pervagantur, quaestus causa, ut in circis astrologi.*

VICARIUS. *servus servi lautioris, de peculio emtus, unde et pe-*

care. Verr. II. 61. alio loco de . . *videro.* * *confilio aliquo uti, fequi aliquid.* Flacc. 14. *vidit* aliud. * *curare, et variis quidem modis.* Att. XIV. 11. haec fortuna *viderit.* *ib.* X. 7. cum Philotimo *videbis.* *ib.* V. 1. ut prandium nobis *videret.* Tufc. III. 19. aliquid *videamus* et cibi. Quint. 17. *viderint* ifta officia boni viri. * *imperativus et conjunctivus ponitur pro vereor: quae eft elegans ratio, fub fpecie dubitationis, et judicium alteri relinquendi, fuam fententiam dicendi.* Rofc. A. 48. *videant,* ne fit etc. Tufc. II. 18. *vide,* ne non fit hoc proprium nomen virtuti. Div. II. 4. *vide,* ne nulla fit divinatio. cf. ad Div. XI. 12. XVI. 26. *reperitur tamen etiam participium fic:* Offic. I. 19. itaque *videndum* eft, ne non fatis fit id, *etc.* ad Diverf. XIV. 14. *videndum* eft, ut honefte vos effe poffitis. * *cavere.* Offic. I. 20. quamobrem et haec *videnda,* et fugienda pecuniae cupiditas: *ubi v. Graev.* * *elegans etiam eft haec formula* in Pif. 25. quin tu me *vides? eo fere fenfu, quo noftri dicunt: da lobe ich mich doch.*

VIDERI. *eft verbum folenne in SCtis, decretis Pontificum, fententiis judicum.* Dom. 53. cum P. Scaevola, Pontif. M. pro collegio refpondit, facrum non *videri.* *vid. Manut. ad Verr. V.* 6. * *cum accufativo.* Tufcul. V. 5. non mihi *videtur* fatis poffe *virtutem*: *ubi v. Davif.* Off. III. 17. quae vult *videri,* fe effe virtutem. * *paffive.* Tufc. III. 29. opinio mali, quo *vifo* et perfuafo. * videri *etiam interdum, ut Graecorum δοκεῖν, dicitur in aliis rebus de eo, quod certum effe fcimus.* Nat. D. I. 21. faepe enim de L. Craffo, familiare illo tuo, *videor audiffe,* cum te togatis omnibus fine dubio anteferret.

VIGERE. *inclarefcere.* Tufc. II. 2. in ipfa Graecia philofophia tanto in honore nunquam fuiffet, nifi doctiffimorum contentionibus diffenfionibusque *viguiffet.* * *laudari, probari.* ad Div. VIII. 1. tui politici libri omnibus *vigent.*

VIGILARE. ad Q. Fr. II. 15. viatores, fi ferius, quam voluerunt, forte furrexerint: properando etiam citius, quam fi de multa nocte *vigilaffent,* perveniunt, quo volunt. *Malafpina putat pofitum pro* evigilaffent, *et fic dici hoc verbum poffe putat. Sed Burm. ad Sueton. Aug.* 78. *mavult corrigi* evigilaffent: *quod mihi verba* de multa nocte *vix videntur pati.*

VILITAS. Verr. III. 93. annus eft *in vilitate*; *int. annonae.*

VINARIUM. Font. 5. *vinarium* crimen.

VINCERE. *oftendere aliquid ita, ut probes, ut obtineas.* Cluent. 44. *vince,* virum bonum fuiffe Oppianicum. * *eleganter de eo, cui quid in auctione addicitur, five qui plus licendo accipit, quod vult: fic paffim eft in* Epift. ad Attic. *ut* XIII. 29. Othonem *vincas* volo. cf. 33. * *caufam in judicio obtinere. in quo eft duplex forma: altera certa et ufitatiffima:* Rofc. Com. 18. *viciffet* judicio. Quint. 27. ego fponfione *vicerim; altera infolens atque hanc ob caufam in dubium vocata:* Verr. I. 53. *vincere* judicium. Caecin. 31. *vincere* fponfionem. *ubi vid. Pafferat. et Graev. Similiter Ovid. Her. XVI.* 76. *dixit:* non omnes *caufam vincere* poffe fuam: *ubi Heinfius corrigebat* caufa: *dubitante Burmanno, et afferente* vincere bellum *e Vell. II.* 55. *add. Virg. Aen. X.* 370. devicta bella. *Etiam Graeci utroque modo dicunt,* νικᾶν μάχην *et* μάχῃ. *v. Albertum V. Cel. Obf. ad Nov. T. p.* 242. *Simile etiam illud eft, quod Latine dicitur* certare fponfione *(v. Sponfio) et* certare multam *ap. Liv. XXV.* 3. *ab hac autem verbi fignificatione dicuntur* vinci, *qui caufa cadunt feu condemnantur.* Verr. I. 4. reus tam nocens, tam perditus, tam *victus.*

VIN-

31. aliquo tecum *vinculo* reip. esse conjunctum; h. e. *causa ab ipsa rep. suppeditata*. Fin. III. 20. et quomodo hominum inter homines juris esse *vincula* putant, *(h. e. causas idoneas, propter quas societatem inter se colant)* sic homini nihil juris esse cum bestiis. Caecin. 25. *jus civile dicitur* vinculum judiciorum, *quod eo judicia nituntur*. Cluent. 53. *vinculum* dignitatis, *quod conservat dignitatem, sive, ut post dicit, fundamentum et fons dignitatis*. Balb. 15. *vinculum* religionis. Tusc. V. 28. nulla te *vincula* impediunt ullius certae disciplinae. ad Div. X. 6. *vincula temporum* te cum illis conjunxerunt. Or. 23. *vincula* numerorum. *vid. Vinctus, Vincire.*

VINDEMIOLA. ad Att. I. 10. *de pecunia collecta paullatim et comparsa.*

VINDICARE. *punire*. Verr. V. 50. vehementer *vindicare* in cives. Offic. I. 30. qui T. Gracchi perditos conatus *vindicavit*. * *vindicias agere*. Or. I. 10. agerent tecum lege - - *vindicarent*que ornati homines, - - quibuscum tibi justo sacramento contendere non liceret. * *defendere*. Flacc. 17. *vindicetis* civem ab ignotissimo Phryge; *sc. rejiciendo ejus testimonium*. ad Div. XII. 16. turpitudo personae ejus, in quam liberius invehimur, nos *vindicabit*. * Rabir. Post. 9. perpetienda illa fuerunt, ut aliquando se *ad* suos *vindicaret*: *Manutius interpretatur, ut aliquando ad suos tamquam e servitute regia in libertatem redire posset. Graevius autem latinum hoc esse, et intelligi posse negat, legitque*: ut se aliquando et suos vindicaret, *nempe a damnis fortunarum. Mihi autem et lectio recepta, et Manutiana interpretatio probatur. Exempla hujus constructionis sunt apud Gronov. ad Liv. XLIV.* 14.

VINDICIAE. *est controversia forensis, de possessione alicujus rei, quam nostram esse dicimus, cum alius teneat*. Verr. I. 45. pro praede litis *vindiciarum* satis dare. Mil. 27. injustae *vindiciae*.

VINDICTA. Rabir. Perd. 5. una *vindicta* liberavit. Top. 2. *vindicta* liber factus. *ad q. l. Boëthius dicit, esse virgulam, quam lictor manu mittendi servi capiti imponens, eum in libertatem vindicabat, quaedam verba solennia dicens. Scholiastes autem Persii ad Sat.* 5. *a Praetore capiti impositam dicit. Et hoc verius. Sic etiam Graeci JCti tradunt. v. Casaub. ad Pers. p.* 417. *formula erat: hunc ego hominem liberum et civem Rom. esse ajo; ut Graeci tradunt. Latini autem sic: ajo te liberum more Quiritium. vid. Viros doctos ad Caji Instit. I.* 1. 1. *in Schultingii Jurispr. ante-Justin. p.* 11. 12. *ed. Lips.*

VIR. *de marito est* ad Div. VIII. 7.

VIRGETUM. *hortus, arboretum*. Legg. II. 8. sacerdotes vineta *virgeta*que et salutem populi auguranto. *v. Turneb. ad h. l.*

VIRGINES. *simpliciter* Vestales virgines *dicuntur*. Catil. III. 4. post absolutionem *virginum*.

VIRGULA. Offic. I. 44. si omnia nobis - - quasi *virgula divina*, ut ajunt, suppeditarentur: i. e. *citra opem humanam. Ductum proverbium videtur Erasmo a* virga Palladis, *cujus toties mentio apud Homerum. Nota est etiam ex Virgilio* virga Circes, *et ejus vis.*

VIRIDITAS. Tusc. III. 31. malum quandam habet *viriditatem*. Lael. 3. senectus aufert eam *viriditatem*, in qua etiam tunc erat Scipio. *Est e Graeco. Graeci enim χλωρὸν dicunt omne, quod est*

tandorum animorum. harum partium tertia *vim* desiderat. ad Div. XV. 21. *de Calvo:* multae erant et reconditae literae: *vis* non erat. *vis *etiam eleganter tribuitur iis, qui ulciscuntur injurias sibi factas, aut qui sibi injurium fieri non sinunt.* Dom. 55. magna *vis* est cum in Deorum numine, tum in ipsa republica, *etc.* Rosc. Am. 24. Magnam *vim* possidet paternus maternusque sanguis: *nisi pro* sanctitate *malis accipere.* **significatio verbi.* Tuscul. III. 5. verbi *vis.* et sic saepe. **servit etiam periphrasi, ut* vis Deorum *pro* Diis.

VISCERA. *caro. nam quicquid sub corio est, ut Servius ait,* viscera *dicunt.* Nat. D. II. 63. *viscera* boum, conf. Tusc. II. 8. et 14. **pecunia, res familiaris.* Dom. 47. extruxit villam *visceribus* aerarii. ad Q. Fr. I. 3. cum de *visceribus* tuis et filii tui satis facturus sis. *Or. II. 78. *viscera* causae. **intimus animi sensus, memoria.* Att. VI. 1. ἐγκελεύσματα tua mihi in *visceribus* haerent.

VISCERATIO. *est distributio carnis crudae inter plebejos: genus largitionis, apud Romanos usitatum. Graeci κρεῶν διανομὴν vertunt.* Offic. II. 16. *vid. Intt. ad Sueton. Caes.* 37. *In inscriptione apud Murat. T. II. p. DCX.* visceratio *in feriis latinis fieri solita vocatur diserte* carnium distributio.

VISENDUS. *visu dignus.* Vatin. 13. ornatu *visendo.*

VISIO. *vox philosophica, idem significans, quod* visum, *de quo mox.* Tusc. II. 18. *visio* falsa doloris et species. Acad. IV. 11. *visio* veri falsique communis a quibusdam putatur.

VISUM. *species alicujus rei in animo impressa, impulsio oblata extrinsecus, φαντασία.* Tusc. I. 41. *visa* somniorum. Acad. I. 11. *et pluribus aliis locis. nam in Academicis multa est de visis disputatio. De* visis somniorum *adeundus Macrobius in Somn. Scip. I. 3. In Tusc. saepe visa dicuntur de rebus opinatis, inprimis e sensu.*

[VISUS. Nat. Deor. I. 5. *visum* habent insignem et illustrem.]

VITA. Lael. 6. vita vitalis. *Est de graeco βίος βιωτὸς, ut monuit Facciolatus ad h. l.* *Div. I. 39. hac de re communis *vita* dubitavit. *Cl. Wopkenius putat, hic esse* vitam *pro hominibus, ut est apud Plinium H. N. VIII.* 16. vita non decrevit: *ubi Harduinus recte intelligit, homines non decreverunt. et ap. Phaedr. prol. L. I. ubi vid. Burmann. quem etiam reprehendit Wopkenius, quod negavit, Ciceronem et aequales hoc sensu verbo eo usos. In quo ei injuriam facit. Nam, re satis ponderata, mihi etiam sic, ut Cel. Burmanno, videtur. In loco proposito non hoc dicit Cicero: dubitaverunt homines, sed de hac re in vita communi dubitatur, videtur repugnare moribus, vitae communi, ut est Muren.* 35. sed hanc orationem usus, *vita,* mores, civitas ipsa *respuit. Eodem modo caeteras auctoritates dissolvere possem, si opus videretur.* Vita occidens *v. c. est finis vitae, ut* dies occidens, *finis diei, non* sol *occid.* *Flacc. 19. in *vita*: i. e. *quoad vivit vel vixit.*

VITIARE. Att. IV. 9. num censum impediant Tribuni diebus *vitiandis*: h. e. *servando de coelo, obnunciando efficere, ut iis nihil publici negotii geri possit.*

VITIOSITAS. Tuscul. IV. 15. *vitiositas* est contraria virtutis; sic enim malo, quam malitiam appellare eam, quam Graeci κακίαν appellant: nam malitia certi cujusdam vitii nomen est, *vitiositas* omnium.

VITIOSUS. *vitio creatus.* Phil. V. 3. collega, quem ipse fecit sua nunciatione *vitiosum. ibid.* II. 33. quamdiu tu voles, *vitiosus* Consul Dolabella: rursus, cum voles, salvis auspiciis, creatus. **contra auspicia et religionem factus.* Div. I. 16. sinistra dum non exquirimus, in dira et *vitiosa* incurrimus. Legg. II. 8. quaeque Augur in-

umbilicos legere consuesse. *v. Salmas. ad Solin. p.* 496.

UMBRA. *comes.* Mur. 6. saltatio est *umbra* luxuriae. . * umbra *dicitur pro loco umbroso, in quo cujuscunque generis exercitationes habentur, in quibus non serio res agitur, neque de vita pugnatur. Hinc* umbra *opponitur* soli*: h. e. verae pugnae in bello, aut verae contentioni in judiciis. vid. Sol. Sed deinde de omnibus iis rebus dicitur, quae domi et in umbra fiunt, in quibusque nulla magna est contentio: tamquam de jurisprudentia.* Muren. 14. cedat *umbra* soli: h. e. *militari rei philosophia et ceterae artes, in quibus otium et tranquillitas est. vid. Umbratilis.* *Orat. III. 26. habeat tamen illa in dicendo admiratio ac summa laus *(h. e. genus magnificum) umbram* aliquam et recessum, quo magis id, quod erit illuminatum, extare atque eminere videatur: h. e. *sint loci aliqui in oratione magnifica vacui ab ornamentis et quasi figurarum troporumque coloribus.*

UMBRACULUM. *schola.* Brut. 9. *vid. Sol.* Legg. III. 6. Demetrius mirabiliter doctrinam *ex umbraculis* eruditorum otioque non modo in pulverem atque solem, sed in ipsum discrimen aciemque perduxit: h. e. *usus est ad rempublicam administrandam, ut ap. Rom. Cato, Cicero, alii.*

UMBRATILIS. *otiosus, lenis, non asper.* Tusc. II. 11. vita *umbratilis* et delicata. Orat. 19. *umbratilis* est oratio philosophorum et mollis.

UNCIA. *assis duodecima pars, deinde etiam hereditatis. (v. As.)* Att. XIII. 48. mortuus est Babullius. Caesar opinor ex *uncia.* ib. VII. 2. *est etiam in Gruteriana:* ex unciis. *Sed in Graeviana recetius receptum:* ex teruncio. ad Q. Fr. III. 6. quas enim tabulas se putavit obsignare, in quibus *in unciis* firmissimum tenuerat, etc. *v. Manut. ad h. l.*

UNCTUS. Att. XII. 6. nitidus *unctus*que sol, *opponitur* asso, *de quo supra.* **elegans, splendidus.* Brut. 20. jam enim erat *unctior* quaedam splendidiorque consuetudo loquendi.

UNCUS. *instrumentum, quo perduelles ad scalas Gemonias trahebantur.* Phil. I. 2. *uncus* impactus est illi fugitivo. Rabir. Perd. 5. vindicare a verberibus, ab *unco. ubi v. Hotoman.*

UNDE. *a quo, a qua, a quibus.* Orat. I. 15. quam ille ipse, *unde* cognovit. Verr. III. 70. apud eas societates, *unde* erat attributa. *sed nil frequentius his exemplis. vid. Gronov. Obs. L. IV. p.* 174.

UNGUIS. Dom. 5. tu in hoc ulcere tanquam *unguis* exsisteres: h. e. *augeres malum, acerbius efficeres.*

UNGULA. Tusc. II. 24. toto corpore atque omnibus *ungulis*, ut dicitur, contentione vocis asserunt. *Bentlejus post Lambinum legebat* unguiculis: *quod* ungulis *hominibus non conveniret. Sed in proverbiis haec non nimis subtiliter judicanda. v. Obs. Miscell. quae cura Cel. Dorvillii prodierunt. T. I. p.* 410.

UNICUS. *pro* unus *est* Rosc. Am. 14. *extr.* Coel. 32. Verr. I. 41. *si tamen lectio sana est.* * *excellens, singularis.* Quint. 12. ut aut summa negligentia tibi obstiterit, aut *unica* liberalitas. Cato 17. in quem illud elogium *unicum. v. collecta Heinsio ad Ovid. Met. III.* 434.

UNIVERSE. Att. V. 2. cetera *universe* mandavi: illud proprie.

UNIVERSITAS. Nat. Deor. I, 43. universitas rerum, *est totus mundus, ut* II. 65. *universitas* generis humani, *totum genus humanum.*

UNIVERSUS. Or. III. 27. loci, qui - - quia de re *universa* tractari solent, communes nominati sunt: h. e. *de genere.* * *communis omnibus.* Off. I. 31. sic est faciendum, ut contra *universam naturam* nihil contendamus: ea tamen conservata, *propriam* naturam sequamur. c. 30. communem *dixerat.*

VO-

VOLUNTAS. *in oratore est de genere orationis, quod sequitur: προαίρεσις.* Or. II. 23. naturis differunt: *voluntate* autem similes sunt. *ibid.* 22. ex quorum scriptis, cujusque aetatis, quae dicendi ratio *voluntas*que fuerit, intelligi potest. * Agr. I. 9. in alia *voluntate* esse: *aliud probare.* ad Div. IX. 6. haec in *voluntate* fuerunt: *i. e. in potestate nostra.* * *preces.* ad Div. VI. 6. Caesar cedit justis et officio incensis, nec inanibus aut ambitiosis *voluntatibus.*

VOLUPTARIUS. *suavis.* Att. XII. 25. *voluptariae* possessiones: *ut* horti. Or. III. 17. *voluptariae* disputationes: h. e. *de voluptate et pro voluptate.* Fin. V. 25. voluptarii *philosophi; de Epicureis.*

VOLUPTATES. *de spectaculis.* Muren. 35. adhibendis *voluptatibus*, etc. *Hoc sensu posteriori aevo in primis dici coeptum frequenter, ut dudum observarunt viri docti.*

VOLUTATUS. *versatus diligenter.* Orat. III. 10. *volutatus* in veteribus scriptis. ad Q. Fr. II. 13. ad Callisthenem et ad Philistum redeo, in quibus te video *volutatum.*

VOLUTATIO. Pis. 34. scelera tua non vestigiis odorantes ingressus tuos, sed totis *volutationibus* corporis et cubilibus persecuti sumus.

VOMERE. Dejot. 7. te *vomere* post coenam velle. *v. Ind. Graec. in* Ἐμετική.

VORARE. Att. IV. 11. nos hic *voramus* literas cum Dionysio. *cf. Helluari.*

VOTUM. ad Div. VI. 7. victoriae suae *vota* facerent. Tusc. V. 1. si virtus - - famula fortunae est, nec tantarum virium, ut se ipsa tueatur: vereor, ne non tam virtutis fiducia nitendum nobis ad spem beate vivendi, quam *vota facienda.*

VOTIVUS. Att. IV. 2. XV. 8. 11. *votiva* legatio: *quae voti suscepti et persolvendi causa petitur; genus liberae legationis. v. Legatio.* Act. I. Verr. 10. *votivi* ludi: *qui fiunt ex voto, ab Imperatore aliquo suscepto.*

VOX. Legg. II. 7. leges legum *voce* proponam. *Ursinus interpretatur, verbis solennibus et propriis legibus, ut* vox *fit pro* verbo, *additque duo exempla e Cicerone: sed neutrum huc facit, nec hic locus ejusmodi est, ut vocis vocabulum non proprie explicari possit. Est enim prosopopoeia, ut in illo:* patriae vox. Catil. I. *et alibi: neque tamen qua sensum falsa est interpretatio.*

URBANITAS. *virtus ingenii animique, qua eleganter possumus, ut homines in urbe liberaliter educati, de omnibus rebus judicare, neque aliquid inepti et absurdi dicimus et facimus, sed potius venuste et cum specie quadam liberali: estque hoc genus urbanitatis per totam vitam, orationem moresque fusum.* ad Div. III. 7. etiamne tu has ineptias, homo summa prudentia, - - addo *urbanitate*, quae est virtus, ut Stoici rectissime putant. *Nempe Stoici* ἀστεῖον *opponunt* ἀμαθεῖ, *ut ad h. l. ex Plutarch. de legend. Poëtis ostendit Victorius. ibid.* VII. 3. vides enim exaruisse jam veterem *urbanitatem*, ut Pomponius noster suo jure possit: nisi nos pauci retineamus gloriam antiquam Atticam. *vid. Vavass. Ludicr. dict. S. III. c. 7. p. 333. edit. Lips. conf. Urbanus.* **facultas jaciendorum dictorum, apophthegmatum, lepos, ut Sallustius in Sempronia appellat.* ad Diverf. VII. 32. *urbanitatis* possessionem, amabo, quibusvis interdictis defendamus. Rosc. Am. 41. *urbanitas* servorum: *quamquam haec etiam ad primum genus fortasse referri potest.* * *ipsa dicteria.* Coel. 3. contumelia si facetius jactatur, *urbanitas* nominatur. Fin. II. 3. in quantas hominum facetorum *urbanitates* incurratis. Or. I. 5. celeritas et brevitas respondendi et la-

ris *spatium*, *idque lege definitum*, *sine controversia*, *possedimus*. Caecin. 26. *usucapio* fundi, hoc est, finis sollicitudinis ac periculi litium, non a patre relinquitur, sed a legibus. Legg. I. 21. *usucapionem* XII tabulae inter quinque pedes esse voluerunt. etc.

USURA. *usus rei*, *item*, *quod pro usu datur*. ad Div. VI. 12. *usura* falsi gaudii frui. Agr. III. 1. parvam exigui temporis *usuram* bonae de me opinionis postulo. Tusc. I. 39. natura dedit *usuram* vitae, tamquam pecuniae, nulla praestituta die. *Elegans est illud de Stoicis*, *qui post mortem corporis superstitem animum dicunt*, *sed non in aeternum*, *ibid.* 31. *extr.* Stoici autem *usuram* nobis largiuntur, tamquam cornicibus; diu mansuros, ajunt, animos, semper negant.

USURPARE. *pro eo*, *quod vulgo dicunt*, *exercere*, *tamquam jus*, *etc.* Agrar. II. 7. paucas tribus ad *usurpandam* libertatem vocare: h. e. *ad exercendum jus suffragii.* Verr. V. 20. jure quotannis *usurpatum* ac semper retentum, etc. *vocare*, *dicere*. Offic. II. 11. C. Laelius is, qui sapiens *usurpatur*. Phil. II. 28. at quam crebro *usurpat*: et Consul, et Antonius.

USURPATIO. Verr. V. 64. *usurpatio* civitatis, *est*, *cum se quis civem dicit*. Agrar. II. 12. *usurpatio* vetustatis, *de comitiis curiatis*, *dicis causa per* 30 *Lictores habitis*. *Conf. Gronov. Obs. I.* 25.

USUS. *possessio rei non interrupta per certum ac legibus definitum temporis spatium*, *qua res nostra fit*, *ut nemo amplius nobis de ea litem movere possit*. Har. R. 14. mortales nihil a Diis immortalibus *usu* capere possunt. Caecin. 19. auctoritatem fundi et *usum* lex jubet esse biennium.

UT. *utut*, Verr. I. 2. *ut* hoc esset judicatum. Planc. 4. *ut* fueris dignior. *cf. Gronov. Observ. III.* 6. *posito*, *fac*. ad Div. I. 9. *ut* jam sit in iis culpa, qui me non defenderunt, non minor est in iis, qui reliquerunt. ad Att. VII. 13. qui, *ut* nihil aliud, hoc tamen profecit. *eleganter dicitur etiam cum superlativo*, *sequente* ita. Offic. I. 5. *ut* quisque maxime perspicit, - - *ita* sapientissimus haberi solet. *pro* cur. Mil. 13. *extr.* erat, *ut* odisset.

UTENS. *qui sumtum facit de pecunia sua*, Offic. II. 20. fac magnitudinem divitiarum juvare. *Utentior* sane sit, honestior autem quomodo? *v. Uti.*

UTENSILE. Oecon. 1. reliqua *utensilia*, quibus aut alitur hominum genus, aut etiam excolitur. Utensilia *h. l. sunt necessaria victui*, *non supellex*, *ut recte monuit et pluribus exemplis demonstravit Gronov. Sestert. p.* 105. *conf. nos ad Tacit. A. I.* 70. *perspicuus inprimis est locus Varr. R. R. I.* 2. 6. quid in Italia *utensile* non modo non nascitur, sed etiam non egregium sit?

UTER. *pro* utervis. Offic. III. 23. Sibine *uter* capiat, an alter cedat alteri. *ubi vid. F. Fabricius.*

UTI. *de rebus et pecunia*, *qua impendia sustinemus*. Att. XIII. 23. magis doleo, me non habere, cui tradam, quam habere, qui *utar*. *ib.* XI. 11. ut sit, qui *utamur*. *v. Gronov. Sestert. p.* 105. *opus habere*. ad Div. V. 20. qui ambitione nihil *uterer*. Tusc. IV. 18. aemulatio autem dupliciter illa quidem dicitur. nam aemulatio virtutis imitatio dicitur: sed ea nihil hoc loco *utimur*: h. e. *huc non pertinet*: *de ea nunc non agitur.*

UTILIS. Div. VIII. 13. quibus adhuc sibi parum *utilis* fuit: i. e. *nocuit*. *De hujus λιτότητος vi cf. Clark. ad Homer. Iliad.* β. v. 269.

UTRUM. *sequente* aut. *pro* an *est* Verr. II. 69. *non sequente* an, vel simili particula, *pro* num. Verr. V. 16. quaeram, *utrum* emeris et, quomodo et quanti emeris. *item* Verr. II. 69. V. 16. Flacc. 10.

VULGARIS. Offic. I. 16. *vulgaris* liberalitas; *quae ad omnes* per-

INDEX GRAECO-LATINUS

CONTINENS

GRAECA IN CICERONIS LIBRIS OCCURRENTIA

ET

EORUM INTERPRETATIONES

ADSPERSIS SUBINDE ANIMADVERSIONIBUS.

A.

'Αβδηριτικὸν, *Abderiticum*, *ſtultum*, quod Abderitae ſtupidi putabantur, ad Att. VII. 7.

'Αβλάβεια, *abſtinentia*, *innocentia*, *frugalitas*, Tuſc. Qu. III. 8.

'Αγέλαστος, *expers riſus*. Fin. V. 30. ita dictus eſt M. Craſſus, qui ſemel in tota vita riſiſſe dicebatur.

'Αγοητεύτως, *ſincere*, *ſine praeſtigiis et fuco*, ad Att. XII. 3.

"Αγραφον, *non ſcriptum*, ad Att. VI. 1.

'Αγὼν, *certamen*, *contentio*, ad Att. XIV. 7. I. 16. eſt ſtudium contentionis, quod in oratione adhibetur, unde ipſae orationes in cauſis veris, et quidem in primis in forenſibus, ἀγῶνες dicuntur, et declamationibus umbraticis opponuntur, vid. v. c. Longin. περὶ ὕψους, S. XI. 1. plura apud Creſoll. Theatr. Rhet. III. 17. Spanhem. ad Julian. Or. I. p. 11. 12. 13. Olear. ad Philoſtr. Vit. Sophiſt. L. XXII. §. I. n. 4.

'Αδέσποτοι, *ſine auctore*, ad Div. XV. 17. de rumoribus, qui unde et a quo capite fluxerint, ignoratur.

'Αδεῶς, *ſecure*, *ſine ullo periculi metu aut ſuſpicione*; *large*, *copioſe*. *bibit et edit ἀδεῶς*, ad Att. XIII. 52.

"Αδηλα, *incerta*, Acad. Qu. II. 17.

'Αδημονῶν, *moerens*, *ſollicitudinis plenus*, ad Att. IX. 13.

'Αδιαφορία, ad Att. II. 17. cum omnia, quae accidunt, ſive ſecunda, ſive adverſa, nihil valent ad animum noſtrum commovendum. Ea Cicero dicit ſe uti in republica. Sed Acad. Qu. II. 42. eſt Ariſtonis

ἀκαδημικὴν ad Varronem transferamus, et Ep. 16. *academicen σύνταξιν ad Varronem totam traduximus*. conf. Argum. Quaest. Acad. I.

Ἄκαιρος, intempestivus, ad Att. IX. 4.

Ἀκατάληπτον, quod comprehendi non potest, incomprehensibile, Acad. II. 6.

Ἀκαταληψία, opinio Academicorum, qui nihil comprehendi posse dicebant, ad Att. XIII. 19.

Ἀκενόσπουδος, abhorrens a studio rerum inanium, ad Div. XV. 17.

Ἀκεραίως, sincere, ad Att. XV. 21.

Ἀκήδεια, contemtus, quod curae et studio nemini esset, ad Att. IV. 18.

Ἀκηδία, torpedo cum moestitia, ad Att. XII. 45.

Ἀκίνδυνα, periculo carentia, ad Att. XIII. 19.

Ἀκίνδυνα μὲν, χρονιώτερα δὲ, periculi quidem expertia, sed diuturniora, h. e. vitae quidem periculum abesse, sed diuturniorem morbum fore; de Tirone aegrotante.

Ἀκκιζόμεθα, dissimulamus cupiditatem nostram, ad Att. II. 19. cum videri velimus, non cupere nos, et tamen vehementer cupimus, hoc enim est *ἀκκίζεσθαι*, unde *ἀκκισμὸς, accismus*. Exemplo esse potest accismus Tiberii Neronis Vell. II. 23. Tacit. Ann. I. 3. et 11.

Ἀκοινώνητον, alienum a familiari consuetudine, ad Att. VI. 3.

Ἀκοινωνήτως, minime familiariter, ad Att. VI. 1.

Ἀκολακεύτως, citra assentationem, ad Att. XIII. 51.

Ἀκολασία, licentia nimia, ad Att. XIV. 11.

Ἄκουσμα, ad Att. XII. 4. quidquid ad aures (convivarum) suaviter deliniendas, aut oblectandas comparatum est. *Non assequor*, inquit, *ut scribam, quod tui convivae, non modo libenter, sed aequo animo legere possint, si velim gravitatem ejus constantiamque laudare; hoc ipsum ἄκουσμα sit*. Sic ap. Xenoph. *ἀπομνημον.* L. II. c. 1. virtus voluptati dicit: *τοῦ δὲ πάντων ἡδίστου ἀκούσματος, ἐπαίνου ἑαυτῆς, ἀνήκοος εἶ*. Haec *ἀκούσματα*, quae et *ἀκροάματα* dicuntur, erant *recitationes anagnostarum, symphoniaci pueri, γελωτοποιοὶ*, etc.

Ἀκραὶς, liquidum, non turbidum, non perturbatum, ad Att. X. 17.

Ἀκρόαμα, vid. in Ἄκουσμα, pro Arch. c. 9. pro *anagnoste* est apud Nepotem in vita Attici c. 14.

Ἀκροστιχὶς, genus versus Sibyllini, cum deinceps e primis versuum literis aliquid connectitur. ut in quibusdam Ennianis.

Ἀκροτελεύτιον, clausula, v. c. carminis, h. l. epistolae. Vox Thucydidea II. 35. quam et habet Pollux II. 16. ad Att. V. 21.

Ἀκρωτηρίων οὖρια, signa secundae tempestatis ex vexillis in fastigiis (ἀκρωτηρίοις) navium et domorum, ad Att. V. 12. *οὖρια* sunt signa bonae tempestatis instantis; a quibus etiam Jupiter Urius, de quo vid. Graev. ad Verr. IV. 51.

Ἀκύθηρον, invenustum, ad Div. VII. 32.

Ἄκυρον, ineptum, ad Div. XVI. 17.

Ἀλη

"Αλλο πρόβλημα, *alia quaestio*, ad Att. VI. 5.

"Αλλοις ἐν ἐσθλοῖς τὸν δ' ἀπωθοῦνται ψόγον, *aliis bonis rebus augendis hanc maculam eluunt*, ad Att. XIV. 22. senarius poetae nescio cujus.

'Αλογηθῇ, *negligatur*, ad Att. XII. 3.

'Αλογίστως, *inconsiderate*, *stulte*, ad Att. IX. 10.

'Αλόγως, *sine ratione*, *temere*, ad Att. XII. 35. XIII. 48.

"Αμα πρόσσω, καὶ ὀπίσω, *simul a fronte et a tergo*, ad Div. XIII. 15. Homer. Iliad. *Α*. 343.

'Αμαλθεία, *Amalthea*, ad Att. I. 16.

'Αμαλθεῖον, *Amaltheum*, ad Att. I. 16. Est praedium Attici, cui nomen impofuit ab *'Αμαλθείᾳ*. *Amalthea* in fabulis quae sit, notum est, sed l. c. est gymnasium, aut diaeta praedii Epirotici. L. II. Ep. 1. Cicero dicit: *Amalthea mea te exspectat.* Eam fuisse gymnasium in Arpinati, ut Corradus ait, verosimile est, aut diaetam, quam imitaturus Atticum Cicero extruxerat. In hac Amalthea J. Fr. Gronovius putabat posuisse Atticum imagines virorum illustrium, a quibus, ut ab Amalthea Jupiter, ita imperium Romanum, tamquam nutritum, ad tantam magnitudinem pervenisset: his adjecisse versus, qui facta eorum et magistratus continerent, de quibus Nepos vit. Att. c. 18.

"Αμβροτος, *immortalis*, *divinus*, ad Att. XVI. 5.

"Αμεμπτα, *non accusanda*, ad Att. VII. 1.

'Αμεταμέλητος, *non poenitendus*, ad Att. VII. 3. XIII. 52.

'Αμηχανία, *inopia consilii*, ad Att. XV. 29.

"Αμορφον, ἀντιπολιτευομένου χρεωφιλέτην etc. *deforme et turpe est ejus, qui contrariae sit in republica factionis, debitorem esse*, ad Att. VII. 8.

"Αμπνευμα σεμνὸν 'Αλφειοῦ, *respiratio veneranda Alphaei*, ad Att. XII. 5. sunt Pindari verba Nem. I. 1. sic appellat Arethusam, *διὰ τὸ ἀποῤῥῶγα καὶ οἷον στόμα τὴν 'Αρέθουσαν κρήνην τοῦ 'Αλφειοῦ εἶναι*, ut ait Scholiastes.

'Αμφιβολία, *ambigue dictum*, ad Div. VII. 32.

'Αμφιλαφία, ad Qu. Fr. II. 6. et 15. mihi videtur esse cautionis genus, cum eam rationem tenemus, ut ad utrumque parati simus, ut quodcunque acciderit, eo recte uti possimus; ut duarum rerum simul rationem habeamus, quarum una videtur cum altera non satis consistere posse. *Desidero quodammodo*, ait, *ἀμφιλαφίαν tuam:* quam? *ut advenientem excipiam libenter*, *latentem non excitem.*

'Αμύμων, *reprehensionis expers*, ad Att. XVI. 5.

'Αναθεώρησις, *animadversio*, *consideratio*, ad Att. XIV. 15. et 16.

'Αναλογία, *comparatio*, *proportio*, quam vulgo dicimus, cum olim *proportio* esset tantum *ratio*, ad Att. VI. 2. de Univ. 4. v. Varr. L. L. IX. p. 135. ed. Steph.

'Ανανιφωνησία, *taciturnitas in respondendo*, *cum alicui nihil respondemus*, *quam Cicero Verr. I.* 31. taciturnitatem *ipsc vocat.*

'Αναντιφώνητον, *sine responsione*, ad Att. VI. 1.

'Ανεπάντητον, *remotum ab omni occursu*, ad Att. IX. 1.

'Ανα-

'Ἀπάν-

Ἀπάντησις, *occursus*, *obviam itio*, ad Att. VIII. 16. IX. 7.

Ἅπαξ θανεῖν, *semel mori*, ad Qu. Fr. I. 2. Ex Aeschyl. Prometh. vinct. 749. *κρεῖσσον γὰρ εἰσάπαξ θανεῖν ἢ τὰς ἁπάσας ἡμέρας πάσχειν κακῶς.*

Ἀπαῤῥησίαστον, *minime liberum*, *impeditum et reprehendendi licentia carens*, ad Att. IX. 2.

Ἀπειρία, Fin. I. 6. vocabulum Epicureum, quod *infinitionem* interpretatur Cicero. Epicurus autem ita appellabat infinitum illud spatium, in quo atomi ex opinione ejus ab aeterno movebantur, ex quarum fortuita concursione hoc universum extiterit.

Ἀπόγραφα, *descripta ex aliorum libris*, ad Att. XII. 52. sic appellat libros suos latinos de philosophia e Graecis haustos et paene descriptos.

Ἀπόδειξις, *argumenti conclusio*, Acad. II. 8.

Ἀποδυτήριον, *locus*, *ubi lavaturi vestimenta deponebant in balneis*, ad Qu. Fr. III. 1. 3. v. Gesnerum V. Cel. ad Varr. R. R. II. 1. et qui ibi laudantur.

Ἀποθέωσις, *consecratio*, per quam in numerum Deorum veniunt, ad Att. I. 16. XII. 12. et 36.

Ἀποκαρτερῶν, *Hegesiae liber ita dictus*. Tusc. I. 35. *ἀποκαρτερεῖν* dicuntur, qui inedia mortem sibi voluntariam consciscunt, ut Atticus fecit apud Nepotem. Hegesias itaque Cyrenaicus librum suum, in quo de morte contemnenda ita scripserat, ut eo lecto multi sibi mortem consciscerent, inscripsit *ἀποκαρτεροῦντα*, quod in eo quidam inducebatur, qui, cum vellet e vita per inediam discedere, et ab amicis revocaretur, iis respondens vitae humanae incommoda enumerat.

Ἀπολιτικώτατον, *civilis gubernationis maxime expertem*, reip. gerendae inscium, ad Att. VIII. 16.

Ἀπολογισμὸν συντάξομαι, *defensionem componam*, ad Att. XVI. 7.

Ἀποπροηγμένον, *rejectum*. Stoici cum nollent boni malique loco ponere quicquam praeter virtutem et turpitudinem, ceteras res, quibus non potest eodem modo animus humanus moveri, tanquam valetudinem rectam, morbum, dolorem, voluntatem, vitam, mortem, divitias, paupertatem, etc. distribuebant in *προηγμένα*, et *ἀποπροηγμένα*, h. e. dignas, quae deligerentur, vel repudiarentur, ut v. c. valetudo recta *προηγμένον* esset, morbus *ἀποπροηγμένον*, ad Div. IX. 7. Fin. III. 15.

Ἀπορία, *dubitatio*, ad Att. VII. 21. XV. 4. XVI. 8. VII. 12.

Ἀπορῶ, *dubito*, ad Att. VII. 11. IX. 13.

Ἀποσπασμάτια, *fragmenta*, ad Att. II. 1.

Ἀπότευγμα, *spei frustratio*, *infelix successus*, ad Div. IX. 21. ad Att. XIII. 27. ad Qu. Fr. III. 2.

Ἀποτόμως, *acerbe*, *aspere*, ad Att. X. 11. ductum a medicis, qui secant et urunt, et *ἀπότομοι* dicuntur. v. Cuperus Obs. II. 17.

Ἀπότριψαι, *abstergito*, ad Att. VII. 5.

Ἀποφατικά, *negantia*, *contraria ajentibus*, iis opponuntur *καταφατικά*. Top. 11.

Ἀποφθέγματα, *facete dicta*, ad Div. IX. 16. Off. I. 29.

Ἀπρα-

ipsum

ipsum ἀρχέτυπον, crebris locis inculcatum et refectum. Sed L. XII. 5. ἀρχέτυπα *Nicasionum*, sive, ut J. F. Gronovio recte placebat, νεοεικοστώνων, sunt *tabulae eorum, qui recens mancipes sunt facti*, sive *redemerunt vicesimas*, similes his, quas quivis pater familias diligens conficiebat.

Ἀρχή, *initium*, ad Att. X. 10.

Ἀσαφέστερος, *obscurior in scribendo*, ad Att. XIII. 25.

Ἀσελγής, *lascivus, delicatus*, ad Att. II. 12.

Ἀσμενέστατα, *libentissime*, ad Att. XIII. 22.

Ἀσμένιστον, *gratissimum, libentissimum*, ad Att. IX. 2. et 10. [Scribendum est ἀσμενιστόν, *gratum, acceptum*, adj. verb. ἀσμενίζω. R.]

Ἄσπονδος, *implacabilis*, ad Att. IX. 10.

Ἀστρατήγητος, *ignarus artis imperatoriae*, ad Att. VII. 13.

Ἀστρατηγικώτατος, *artis imperatoriae maxime ignarus*, ad Att. VIII. 16.

Ἀσφαλές, *tutum*, ad Att. XVI. 5.

Ἀσφάλεια, *securitas, tutum praesidium adversus vitae pericula*, ad Att. II. 19. XVI. 8.

Ἀσώματος, *sine corpore, corporis expers*, Nat. Deor. I. 12.

Ἀταραξία, *status mentis perturbatione vacuus*, ad Div. XV. 19.

Ἄτεχνοι, *artis expertes*, Top. 4.

Ἀτισία, *defectus solutionis, cum quis solvendo non est*, Att. XIV. 19.

Ἀτοπώτατον, *absurdissimum; alienissimo loco positum*, ad Att. XV. 26.

Ἀτριψία, *ruditas in aliquo genere*, ad Att. XIII. 16.

Ἀττικισμός, *Atticismus, sive orationis lepos*, ad Att. IV. 17.

Ἀττικώτατα, *quae maxime sunt Attica*, ad Att. XV. 1.

Ἀττικώτερα, *magis Attica*, ad Att. I. 13.

Ἄτυφον, *sine ambitione, sine fastu*, ad Att. VI. 9.

Αὐθεντικῶς, *cum auctoritate, certo auctore*, ad Att. IX. 14. X. 9.

Αὐθωρεί, *illa ipsa hora*, ad Att. II. 13.

Αὔξησις, *amplificatio*, Or. 36.

Αὐτίκα γάρ τοι ἔπειτα μεθ' Ἕκτορα πότμος ἕτοιμος, *statim enim tibi deinde post Hectorem mors parata*, ad Att. IX. 5.

Αὐτίκα τεθναίην, ἐπεὶ οὐκ ἄρ' ἔμελλον ἑταίρῳ Κτεινομένῳ ἐπαμῦναι, *utinam statim moriar, cum non potui socio, cum interficeretur, opem ferre*, ad Att. IX. 5. uterque versus est ex Hom. Il. Σ. v. 98. 99.

Αὐτονομία, *facultas est libertas, suis utendi legibus*, ad Att. VI. 1. et 2.

Αὐτόχθων, *nativus et indigena*, ad Att. VII. 2. opponuntur αὐτόχθονες iis, qui per coloniam in regionem aliunde ducti sunt.

Αὐτῷ τῷ μέτρῳ, καὶ λώϊον, *eadem mensura, et melius*, ad Att. XIII. 12. ex Hesiod. Oper. et D. v. 350.

Ἄφατα, ἀδιήγητα, *non dicenda, non narranda*, ad Att. XIII. 9. XV. 19.

B.

Γ.

Γεω-

Γεωμετρικῶς, *non minus certa ratione, quam qua Geometrae utuntur*, ad Att. XII. 5. *γεωμετρικῶς* dicitur Atticus Ciceronem *refellisse*, in eo, quod Cicero scripserat, Fannium, qui historiam scripsit, Laelii generum fuisse.

Γῆν πρὸ γῆς cogitare dicitur, qui solum vertere, et ex alia terra in aliam, et quidem semper proximam quamque, fugere cogitat, v. Manut. ad h. l. qui ex Aeschylo haec verba desumta putat, ad Att. XIV. 10.

Γλαῦκ' εἰς Ἀθήνας, *noctuam Athenas* (sc. porto vel mitto), ad Div. VI. 3. IX. 3. ad Qu. Fr. II. 15.

Γλισχρῶς, *parce, tenuiter*, ad Att. XVI. 1.

Γλυκύπικρον, *dulce amarum*, ad Att. V. 21.

Γνῶθι, πῶς ἄλλῳ κέχρηται, *nosce, quemadmodum alio usus fuerit.* Explora prius, quam cum aliquo amicitiam facias, fidemque habeas, quomodo se erga alios amicos gesserit, qua fide in alios fuerit, ex Epicharmo.

Γνῶθι σεαυτὸν, *nosce te ipsum*, ad Qu. Fr. III. 6.

Γοητεία, *praestigiae, malitiosae blanditiae*, ad Att. IX. 13.

Γόνυ κνήμης, *genu tibia*, sc. propius est, ad Div. XVI. 23. proverbium, quod eam vim habet, quam Terentianum illud: *Proximus sum egomet mihi.* Nostri: *Das Hemd ist mir näher als der Rock.* v. Theocrit. Idyll. XVI. 18.

Γοργεῖα γυμνὰ, *larvae nudae*, ad Att. IV. 16. de accusatoribus Gabinii, qui absolutus erat, quod, quemadmodum nudae et inanes larvae terrent illae quidem, sed veri damni afferre nihil possunt, ita Gabinium accusatores terruerant, nihil ei nocuerant.

Γυμνασιώδη, *apta gymnasio*, ad Att. I. 6.

Δ.

Δαίμονες, genus Deorum, quod Latine *Lares* dici posse putat Cicero, de Univ. 11. v. Ind. Lat. in *Lares*.

Δεδῆχθαι, *morsum esse*, ad Att. XIII. 20.

Δεινὸς ἀνὴρ, τάχα κεν καὶ ἀναίτιον αἰτιόῳτο, *vehemens vir, et qui vel insontem accusare audeat*, Att. XIII. 25. ex Homer. Iliad. *Λ.* v. 653.

Δέῤῥεις, *pelles, involucra*, ad Att. IV. 17.

Δεύτεραι φροντίδες, *posteriores cogitationes*, ad Qu. Fr. III. 1. 6. ex Euripidis Hippolyto 436.

Δημήτηρ, *Ceres*, nominata, quasi *Γημήτηρ*, terra mater, Nat. D. II. 26.

Δῆμοι, ad Att. VII. 3. *Loca.* Nam Latinis *loca* sunt *χῶροι, χωρία*, v. Salmas. ad Solin. p. m. 690. Verti etiam potest: *populi, pagi.* Nam *δῆμοι Ἀττικῆς*, *Populi Atticae*, de quibus extat *Meursii* libellus, nihil sunt, nisi *pagi, (Cantons)* in quos Attica erat descripta, et a quibus Athenienses, ut Romani a tribubus, nominabantur. Nam ut Romani v. c. dicebant: *Q. Verres Romilia*; sic Graeci: *Δημοσθένης Παιανιεύς.* Cicero dicit, se scripsisse *in Piraeeum*; idque sibi vitiosum visum non esse, quod de Piraeeo dixisset, non ut de *oppido*, sed ut de *loco*, h. e. *pago, regione.* sic Terentium dixisse *e Sunio.* Sunium aeque esse oppidum ac Piraeeum. Itaque si *δῆμοι* sint oppida, ne-

ribus locis. Eſchenbach de notis crit. p. 247. 248. Montfaucon. Palaeogr. gr. p. 352. Troz. ad Hugonem de Orig. ſcrib. p. 280.

Διφθερίαι, *libri*, *e membranis facti*, ad Att. XIII. 24. Sic interpretatur bene Victorius, qui *διφθέρας* ex h. l. laudat, ad Varron. R. R. II. extr.

Δίχα μοι νόος, *ἀτρέκειαν εἰπεῖν*, *ambigit animus ad verum dicendum*, ad Att. XIII. 38. e Pindari carmine deperdito.

Διψῶσα κρήνη, *aridus vel ſiticuloſus fons*, *in quo nihil eſt aquae*, ad Att. XII. 5. ita appellatur, cujus eſt res anguſta domi, qui in anguſtiis eſt rei familiaris.

Δόγματα, *decreta philoſophica*, *placita*, Acad. II. 9.

Δολιχὸν πλόον ὁρμαίνοντες, *longam navigationem molientes*, ad Att. XVI. 13. ex Hom. Odyſſ. *Γ*. v. 169.

Δρομόθεν, *ex curſu*, ad Att. XI. 6. Sed haec lectio eſt a Boſio efficta e lectione Cod. Cruſelliani: *dromo te nunc*. Tunſtallus in Epiſt. ad Midleton. p. 158. reſcribit: *Δρόμῳ te nunc* (ſc. fer) *ad Oppium*.

Δυσδιάγνωστον, *difficile dijudicatu*, ad Att. V. 4.

Δυσεντερία, *inteſtinorum morbus*, ad Div. VII. 26.

Δυσεξίμητα, *quae ita demerſa ſunt et abdita*, *ut vix e profundo educi poſſint*, ab *ἐξιμᾶν*, *proferre e profundo*, ad Att. V. 10.

Δυσουρία, *urinae difficultas*, ad Att. X. 10.

Δυσουρικὰ, *καὶ δυσεντερικὰ πάθη*, *urinae et inteſtinorum morbi*, ad Div. VII. 26.

Δύσχρηστα, *incommoda*, ad Att. VII. 5.

Δυσχρηστήματα, *incommoda*, Fin. III. 21.

Δυσχρηστία, *difficultas verſurae faciendae*, ſeu *mutuo ſumendae pecuniae*, ad Att. XVI. 7.

Δυσωπία, *verecundia*, ad Att. XIII. 33. XVI. 15. cum veremur, alicui aliquid poſtulanti, petenti, etc. negare.

E.

Ἐὰν διαμείνῃ, *ſi permanſeris*, ad Att. XV. 12.

Ἔα πάσας, *mitte omnes*, ad Qu. Fr. II. 10. Manutius negat, ſe locum intelligere. Lambinus autem omiſſum dicit: *μελεδῶνας*, *curas*, *a μελεδώνη*.

Ἐατέον, *relinquere oportet*, ad Att. I. 16.

Ἑαυτὸν τιμωρούμενος, *ſeipſum puniens*. ſenex Terentianus. Tuſc. III. 27.

Ἐβδελυττόμην, *abominabar*, ad Att. XV. 29.

Ἐγγήραμα, *ſenectutis requies*, *delectatio*, *occupatio*, ad Att. XII. 25. 30.

Ἐγκελεύσματα, *hortationes*, ad Att. VI. 1.

Ἐγκωμιαστικὰ, *ad res laudandas comparata*, ad Att. I. 19. de verbo *ἐγκώμιον* et hinc ductis vid. doctam diſputatiunculam III. Spanh. ad Or. I. Juliani ſ. 5 - 8.

viris

viris debeat. An cum bene meritis et amicis una subeunda sint pericula in rebus, quae pertinent ad rempublicam, etiam si illi minus recte de summa rerum consuluisse videantur. Utrum de patria bene meritus, ob eamque caussam gravissima quaeque passus, et invidia oppressus, ultro pro patria discrimen subire debeat: aut permittendum ei, ut sui ipsius interdum et carissimarum personarum rationem habeat, dimissis adversus potentes concertationibus pro republica. ad Att. IX. 4. sunt *θέσεις* (vid. in h. v.) in quibus tractandis otium consumebat Cicero, ut animum parumper ab aegritudine abduceret.

Εἴρων, *simulator*, *dissimulator:* ita dictus Socrates, quod redarguendorum Sophistarum causa simulabat, se omnia nescire, etiam cum recte sciret. De verbo *εἰρωνεία* vid. Theophrast. Char. c. I. et ibi *ὁ πάνυ* Casaubonus. Or. II. 67. Brut. 87. Off. I. 30.

Εἰρωνεία, *dissimulatio*, *cavillatio*, ad Att. XVI. 11. Acad. II. 5.

Εἰρωνεύεσθαι, *dissimulare*, *dissimulanter loqui*, ad Div. IV. 4.

Εἷς ἐμοὶ μύριοι, *unus mihi decem millia*, *unus mihi instar multorum millium*, ad Att. XVI. 11.

Εἷς οἰωνὸς ἄριστος, ἀμύνεσθαι περὶ πάτρης, *unum augurium optimum, pugnare pro patria*, ad Att. II. 3. ex Hom. Iliad. *M.* v. 243.

Ἐκβολὴ λόγου, *digressio*, e Thucyd. I. 97. ad Att. VII. 1.

Ἐκμαγεῖον, ad Att. X. 1. hanc vocem in Ciceronem intrusit Bosius e vestigiis Codicis MS. Sed neque in Gronoviana, neque in Graeviana servata est. de voce *Ἐκμαγεῖον* v. Voss. ad Catull. p. 97.

Ἐκτενέστερον, *prolixius et largius in officiis promittendis, et benevolentia significanda*, ad Att. XIII. 9. utrumque est de sermone, qui amoris officiique plane insignem atque inusitatam significationem habet. Nam *ἐκτενής* et *ἐκτένεια* insigne et incredibile quoddam studium, ardoremque in re aliqua significant. Et hanc vim habent in omnibus locis, quibus sacri scriptores usi sunt. Luc. XXII. 44. Act. XII. 5. XVI. 7. 1 Petr. I. 22. IV. 8.

Ἐκτένεια, *prolixa et larga studii et voluntatis declaratio*, ad Att. X. 17.

Ἐκτρόπιμος, *remota a via*, ad Att. XII. 12. monumentum filiae Tulliae extruere volebat. huic *ἀποθεώσει* non satis aptam putabat insulam, quam in Arpino fluvius Fibrenus efficiebat, (de Leg. II. 1.) quod iste locus nimis esset a via regia remotus, adeoque non esset in conspectu, celebrarique posset. Nam hanc ipsam ob caussam ad vias celeberrimas monumenta solebant extruere Romani, ut eo facilius memoria hominum propagaretur ad posteros, et a quam plurimis conspicerentur: Unde verba: *Siste gratum viator:* quibus hodie uti non licet, cum monumenta hujusmodi locis clausis et septis, non in via sint: ut merito rideatur etiam doctorum hominum in ea re indocta *κακοζηλία*.

Ἐκφώνησις, ὑπέρευ, *exclamatio*, *recte*, *egregie!* ad Att. X. 1.

Ἔκχυσις, *effusio*, sc. *radiorum*, ad Att. II. 3. Veteres enim putabant visionem fieri radiorum ex oculis emissione.

drum ap. Musaeum v. 246. Nam μυχὸς dicitur cujusque rei intimum. vid. Spanh. ad Julian. Or. I. p. 68.

Ἐν δυνάμει, *cum vi et efficacia*, ad Att. IX. 6. rogat me paucis quidem verbis, sed ἐν δυνάμει, sed iis, quae magnam vim habent; adhibet πειθανάγκας, ut tyrannorum preces appellat, IX. 13. quibus non possum resistere. Idem ἐν δυνάμει aliquoties occurrit apud auctores sacros, sed alio sensu, hebraico scilicet.

Ἐνεπερπερευσάμην, *venditavi me*, ad Att. I. 14. Unus omnino hic locus profani scriptoris est, in quo hoc verbum occurrat. Simplex est apud Paullum ad Corinth. I. c. 13. 5. Ex latino fonte ductum esse, non omnes concedunt: quam vim habeat, ex hoc Ciceronis loco facile intelligitur. Dicit, *reduci Pompejo, novo auditori, me omni modo jactavi et venditavi, nullo genere praecipuo ornamentorum neglecto, quae numquam ita se mihi obtulerunt, ut nunc.* Hic sensus loco Paullino egregie convenit, et plus apud nos valere debet Ciceronis, quam eorum auctoritas, qui diu post vixerunt.

Ἐν ἐπιτομῇ, *summatim*, ad Att. V. 20.

Ἐνερευθέστερος, *rubicundior*, ad Att. XII. 4.

Ἐνθουσιασμὸς, *afflatus divinus*, ad Qu. Fr. III. 4.

Ἐνθύμημα, Top. 13. est conclusio e contrariis, fere per interrogationem, ut *cur optas, quod habes?*

Ἔννοια, *notio, intelligentia*, Top. 7. Acad. II. 7. Fin. III. 6. Tusc. I. 24. ἔννοιαι sunt primo, *notiones rerum in animis natura insitae et consignatae* Tuscul. I. 24. unde κοιναὶ ἔννοιαι notiones, hanc ipsam ob caussam communes, quia natura insitae sunt. aliud genus est ἐννοιῶν, de quo Acad. II. 10. et 7. Top. 7. hae sunt *notitiae rerum, e visis extrinsecus arreptis et inter se comparatis constitutae, quae et προλήψεις vocantur.* Porro de Fin. III. 6. ἔννοια Stoica est *intelligentia vel notio*, qua videmus rerum agendarum ordinem et quasi concordiam, quam ubi homo cepit, multo, ut ajunt, pluris ea aestimat, quam, quae primum dilexerat, etc.

Ἐν ὁμοπλοίᾳ, *in societate navigandi*, ad Att. XVI. 1.

Ἐν παρέργῳ, *obiter*, ad Qu. Fr. III. 9.

Ἐν παρόδῳ, *in transitu, obiter*, ad Att. V. 20.

Ἐν πολιτικῷ, *in eo genere, quod ad reipublicae moderationem spectat*, ad Att. XVI. 15.

Ἐνσχολάζω σοι, *otium consumo in opera tibi navanda*, ad Att. VII. 11.

Ἐντάφιον, de hoc verbo vid. praeter alios Periz. ad Aelian. V. H. I. 16. qui docet, ἐντάφιον esse quodcunque ornamentum mortui, quum in atrio exponitur, sepelitur: unde ἐνταφιάζειν dicitur tota illa cura, quae ornando, condiendo condendoque mortuo adhibetur. v. Cuper. Observ. II. 9. Hoc loco ipse J. Fr. Gronovius interpretatur *sepultura.* Horti illi, inquit, erunt non modo requies senectutis: seu ἐγγήραμα, ut tu aliquando scripsisti, sed ἐντάφιον adeo, *requies mortui.* Non absurde, qua sensum; modo verbum graecum eum pateretur. Constat, Graecorum more non mortuos solum magnificis vestibus ornatos, sed saepe etiam *morituros.* Hinc Apollodorus Socratis discipulus Socrati offerebat magnificam vestem,

'Εξαιρέσιμοι. Verr. II. 52. Ita dicebantur apud Graecos ceteros et Siculos dies, qui menfibus eximebantur interdum, ut cum folis lunaeque ratione congruerent; iis opponuntur intercalares, *ἐμβόλιμοι*, de iis multa Scaliger, Petavius; quos, fi lubet, vide.

'Εξακανθίζειν, ad Att. VI. 6. eft proprie *fpinas vellere et colligere.* h. l. fpinae funt Dolabellae, cui Tulliam defponderat, vitia, quae non vult ab Attico ex ejus vita fuperiori colligi fibique objici.

'Εξ ἄστεως ἑπταλόφου τειχῶν παρέδωκεν etc. *Ex urbis fepticollis moenibus* (i. e. Roma) *Camillo edidit* (Philotimus libertus uxoris meae) *rationes XXIV minarum, et XLVIII minarum aeris alieni*, (ab uxore fc. contracti) *feque debere XXIV minas ex bonis Crotoniaticis* (h. e. Milonis) *et Cherfoniticis*, (h. e. in Cherfonefo exactis) *et quamvis ex hereditatibus, quas adierit, redegerit bis fexcentas et quadragenas, fe tamen aeris illius alieni ne obolum quidem disfolviffe, cum jam debeantur a Kal. fecundi menfis: libertum antem ejus, qui idem, quod Cononis pater* (Timotheus) *nomen habebat, nihil curaffe. Primum igitur hoc, omnia ut ferventur: alterum, ut ne ufuras quidem negligas, qua debentur ex die fupra pofito. Per eos dies, quibus illum pertuli, magno in timore fui. Venerat enim explorandi caufa, atque aliquid fperabat: qua fruftratus abiit temere; fic fatus: Turpe eft, diu manere etc.* ex Hom. Iliad. *B.* 298. ad Att. VI. 5.

'Εξ ἀφαιρέσεως, ad Att. VI. 1. *ἀφαίρεσις* fignificat in re ruftica et medica inutilium detractionem et ablationem. *τῶν αὔων ἀφαίρεσις*, aridarum frondium refectio, eft apud Theophraftum et alios, vid. Salmaf. ad Solin. p. m. 412. Sic medici *ἀφαίρεσιν* vocant, cum aliquid *materiae demitur* corpori. Curationis genus eft. *Omne enim auxilium*, ut Celfus ait II. 9. in fin. *aut demit aliquam materiam, aut adjicit, aut evocat, aut reprimit, aut refrigerat, aut calefacit, fimulque aut durat aut mollit.* In eo autem genere, quod in detractione eft, ponitur primo loco *fanguinis detractio*, a qua et Celfus initium facit. *fanguis* autem eleganter apud Latinos dicitur *pecunia*, de quo aliquoties Graevius ad Ciceronem. Cicero ergo, cum dicere vellet, ab Appio provinciam exhauftam effe, eleganter et lepide dixit: *Appius ἐξ ἀφαιρέσεως provinciam curavit, fanguinem mifit, quicquid potuit detraxit, mihi tradidit enectam. Itaque προσανατρεφομένην a me non libenter videt.* *προσανατρέφειν* eft contrarium detractionis. plane huc pertinet locus Ariftoph. in Ranis jam a Victorio ad h. l. allatus v. 972. de fabula fua:

Ἴσχνανα μὲν πρώτιστον αὐτὴν, καὶ τὸ βάρος ἀφεῖλον
Ἐπυλλίοις καὶ περιπάτοις, καὶ τευτλίοισι μικροῖς
Χυλὸν διδοὺς στωμυλμάτων, ἀπὸ βιβλίων, ἀπ' ἠθῶν·
Εἶτ' ἀνέτρεφον μονῳδίαις, Κηφισοφῶντα μιγνύς.

Poëta jam ante Ranas produxerat in fcenam, fed infelici fucceffu, itaque eas a fe dicit immutatas *demtis* (*ἴσχνανα*) nonnullis, et contra aliis *additis* (*ἀνέτρεφον*).

'Εξοχὴ, *excellentia*, ad Att. IV. 15.

'Εξωτερικὸν, *populariter fcriptum*, Fin. V. 5.

'Εξωτερικοὶ, *rudes, qui philofophiam nondum didicere*, ad Att. IV. 16. vide fupra in *'Αριστοτ.* ἐξωτερ.

'Επαγγέλλομαι, *ἄνδρ' ἀπαμύνασθαι, ὅτε τις πρότερος χαλεπήνῃ, denuncio, me eum virum ulturum, quicunque moleftus mihi fuerit,* ad Att. II. 9. *ἐπαγγέλλομαι* eft Ciceronis, verfus Hom. Il. *Ω.* 369.

'Επ-

Ἐπι-

'Ἐπίσκοπος, *speculator, custos*, ad Att. VII. 11.
'Ἐπισταθμία, *hospitii procuratio*, ad Att. XIII. 52.
'Ἐπὶ σχολῆς, *in otio*, ad Att. II. 5.
'Ἐπίτευγμα, *expeditae rei adeptio, prosper successus*, ad Att. XIII. 27. Opponitur ἀπότευγμα.
'Ἐπίτηκτα, *fluxa, non diuturna, quae facile intercunt aut interire possunt*, ad Att. VII. 1.
'Ἐπιφωνήματα, *acclamationes, laudes*, ad Att. I. 9. v. 'Ἐπισημασία.
'Ἐπιχαρμεῖον, *Epicharmi scitum, dictum*, Pet. Cons. 10.
'Ἐπιχειρήματα, *argumentationes*. Rhetorum inprimis graves et ornatae. ad Att. II. 2.
'Ἐπιχρονία ἐποχή, *diuturna dubitatio*, ad Att. VI. 9.
"Ἔπος, *carmen heroicum*, ad Qu. Fr. III. 9.
'Ἐποχή, *assensionis retentio*, ad Att. VI. 6. VII. 9. XIII. 21. XV. 21. Acad. II. 18. et 48.
'Ἑπταμηνιαῖος, *septimestris*, ad Att. X. 8.
"Ἔρανος, *collatio, pecunia, quam ab amicis, propinquis, sumtas faciendi causa; petitus*, ad Att. XII. 5. vid. praeter alios de hoc verbo Casaubon. ad Theophrast. c. 15.
"Ἔργον, *opus*, ad Att. XIII. 25.
'Ἐργῶδες, *laboriosum*, ad Att. XV. 19.
"Ἔρδοι τις, *senarius integer*, sic apud Aristophanem in Vespis v. 1422.
"Ἔρδοι τις ἣν ἕκαστος εἰδείη τέχνην,
Quam quisque norit artem, in ea se exerceat. ad Att. V. 10.
'Ἑρμαῖον, *lucrum insperatum*, ad Att. XIII. 19. dictum a Mercurio, unde illud: Κοινὸς Ἑρμῆς, usurpatum, cum quis in itinere reperisset, et comes ejus particeps esse vellet.
'Ἐσοφίζετο, *cavillabatur, malitiose cogitabat*, ad Att. II. 16.
'Ἑστία, *Vesta*, Nat. Deor. II. 27.
"Ἔσπετε νῦν μοι, Μοῦσαι, ὅπως δὴ πρῶτον πῦρ ἔμπεσε, *praeile nunc mihi, Musae, quomodo ignis primum illapsus est*, ad Att. I. 16. ex Homer. Iliad. *Π.* v. 113.
"Ἔστω ὄψις μὲν, ἡ ά, τὸ δὲ ὁρώμενον, β΄. γ΄, ἀκτῖνες δὲ δ΄ καὶ ἐ. *fit visus a, quod autem videtur b. g, radii vero d et e*, ad Att. II. 3. Sermo de fenestris, unde prospectus in viridarium patet. Eas angustiores fecerat architectus, reprehendente Attico, cui his verbis respondetur. Cicero et architectus putabant, visionem fieri radiorum ἐκχύσει ex oculis et cum re aspectabili conjunctione, Atticus autem εἰδώλων incursione, (v. ad Εἴδωλον) adeoque putabat, angustis fenestris εἴδωλα non posse commode ad oculos per fenestram venire. Cicero autem respondet, ita, ex architecti opinione de ἐκχύσει, meliorem prospectum effici. Nam ἔστω etc. *vides* cetera, i. e. intelligis, effici ita ab oculo ad objectum figuram coni, cujus fastigium in oculo spectantis sive ad fenestram terminetur: cujus fastigium quo est acutius, basis latior, eo jucundius spectaculum exhibebit.
'Ἑταῖρος, *sodalis*, ad Att. IX. 5.
"Ἔτι ἐῶμεν; *adhucne sinimus?* ad Att. XVI. 1.
'Ἐτυμολογία, *veriloquium*, Top. 8.

"Ἐτυ-

(nam ita legendum esse, mihi non dubium videtur, etsi Tollius retinet *σαφήνειαν*) proprie *εὐπινὲς* et *εὐπίνεια*, item *πίνος* est palaestritarum, qui oleo, quo ungi solent, nitidum corpus sibi efficiunt: deinde ad alias res traducitur, ut, *πιναροὶ λίθοι*, lapides, qui *caesi* et *politi* sunt. Sic etiam *πίνος* orationis et *εὐπινὲς* nitor, elegantia, venustas est. de his verbis vide Salmas. ad Solin. p. m. 142. et multis aliis locis, Victorium ad l. c. Pearcium ad Longinum l. c.

Εὐπινῶς, *venuste*, *nitide*, *eleganter*, ad Att. XV. 17.

Εὔπιστος, *homo exploratae fidei*, *cui tuto credi potest*, ad Att. XI. 25.

Εὔπολιν τὸν τῆς ἀρχαίας, *Eupolim illum*, *veteris scil. comoediae poëtam*, ad Att. VI. 1. de distinctione comoediae in veterem, mediam et novam egerunt scriptores de re poëtica, tamquam *Scaliger*, ex recentissimis *Brumoi* Théatre des Grecs Tom. V. p. 198. ed. Batav. item Interpretes ad illud Horatii:

Eupolis atque Cratinus, *Aristophanesque Poëtae*
et quorum Comoedia prisca virorum est.

de Eupoli vid. Indic. Nominum.

Εὐπόριστος, *parabilis*, ad Att. VII. 1.

Εὐριπίδου· μισῶ σοφιστὴν, ὅστις οὐχ αὑτῷ σοφός.
Euripidis: Sapientem odi, qui sibi ipse non sapit. ad Div. XIII. 15. Manutio videtur esse e Medea.

Εὐρίπιστα, *mobilia tamquam Euripus*, *vel facilia ad excitandum et impellendum*, ad Att. XIV. 5. notum proverbium. *ἄνθρωπος Εὔριπος*.

Εὐστομάχως, *bono stomacho*, *fortiter*, ad Att. IX. 5.

Εὐταξία, *ordinis conservatio*, Off. I. 40.

Εὐτραπελία, ad Div. VII. 32. Aristoteles in Ethicis interpretatur: *πεπαιδευμένην ὕβριν*, cum conviciamur aut perstringimus homines ingeniosa aliqua ratione. Unde *Eutrapeli* dicti. Nam hic Volumnius, ad quem utitur hoc verbo Cicero, *Eutrapelus* dictus est propter *εὐτραπελίαν*. Sed hunc ipsum hominem Plutarchus in Bruto vocat *μῖμον*, quem locum Victorius ad h. l. attulit; ex quo intelligitur, *εὐτραπελίαν* esse urbanitatem in sensu deteriori, de qua v. Gronov. de Sestert. p. 318. 319. quae mimicam facetiam, ridiculam illam quidem, sed non magni faciendam aut nimis ingeniosam. Itaque Cicero in hac epistola ad Volumnium, qui *κατ' ἐξοχὴν*, uti diximus, Eutrapelus dictus est, tamen ut parum argutum hominem ridet: *In possessione*, inquit, *salinarum mearum neminem timeo praeter te. Putas te rideri? nunc demum intelligo te sapere.* Recte ergo Paullus prohibet *εὐτραπελίαν*, h. e. mimicam et scurrilem facetiam. Ceterum non dubito, quin hoc verbum interdum etiam bonum sensum habeat, inprimis apud veteres Atticos. vid. Vavassor de ludrica dictione p. 282. ed. Lips.

Εὐχρηστήματα, *commoda*, Fin. III. 21.

Ἔφοδος, *insinuatio*, *pars orationis*, qua nobis aditum vel ad animos audientium vel ad causam ipsam munimus, ad Her. I. 4.

Ἕωλος, *obsoletus*, *non recens*, ad Div. IX. 2. ad Att. XIII. 21.

Z.

Z.

H.

Die

Die autumnali cum abundantissimam effundit aquam Jupiter hominibus iratus, qui per vim in foro obliquas pronunciant sententias, Justitiam autem expellunt, Deorum iram non curantes. ad Qu. Fr. III. 7. ex Homer. Iliad. *Π.* 385.

'Ημερολεγδὸν, *ut quaeque singulis diebus acciderunt*, ad Att. IV. 15.

'Ηπόρησας, *dubitasti*, ad Att. VI. 1.

'Ηρακλείδειον, *iis simile, quae Heraclides Ponticus scripsit: praeclarum aliquid de republica, sc. quod quasi Heraclidis opus videatur.* ad Att. XV. 4. et 13. et 29. XVI. 2.

"Ηρως, *heros*, ad Att. VII. 13. XIV. 4. XV. 12.

'Ηρώδης, *Herodes*, philosophus Atheniensis, de quo vide Ind. Nomin. ad Att. II. 2.

'Ησίτησας, *a cibo abstinuisti*, ad Att. XIV. 5.

"Η σκολιᾶς ἀπάτας, supple ex Platone L. II. de Republ. τεῖχος ἀναβὰς, *an obliquae et versutae fraudis conscenso muro*, ad Att. XIII. 38.

'Ησυχάζειν, *quiescere*. Hoc verbo utebantur Stoici, cum dicerent, in sorite esse in tempore subsistendum, v. c. si quaereretur: triane multa sint? post, an quatuor, et sic porro, desinendum esse paullo ante, quam ad multa perventum sit. Acad. II. 29.

'Ηυτόκησεν, *feliciter peperit*, ad Att. X. 18.

Θ.

Θεῖοι, *patrui*, ad Att. II. 2. *nimis severi.* Horat.: Ne sis patruus mihi.

Θεοφάνης, *Theophanes*, ad Att. II. 5. vid. Indic. Nominum.

Θεοφράστου περὶ φιλοτιμίας, *Theophrasti scriptum de studio honorum*, ad Att. II. 3. vid. Indic. Nom.

Θέρμος, *lupinus*, ad Att. I. 1. si locus est sanus, de quo dubitant docti homines, ludit Cicero in nomine Thermi et suo. Ciceronis nomen est a cicere, et θέρμοι sunt lupini, quae sunt duo genera leguminis.

Θέσεις, *propositiones, quaestiones universales, de quibus cogitari disputarique potest in utramque partem.* Exempla hujusmodi thesium vid. l. c. ad Att. IX. 4. et 9.

Θέσις, *universi generis quaestio, infinita quaestio, propositum*, Or. 36. Top. 21.

Θετικὰ, *quaestionibus philosophicis referta, apta*, Parad. Praef.

Θετικώτερον, ad Qu. Fr. III. 3. *subtilius*, φιλολογώτερον, magis ex arte disserendi dialectica.

Θεωρήματα, *percepta*, Fat. 6. ubi vide.

Θεωρία, ad Att. XII. 6. Est scriptio aut disputatio de re aliqua subtilior. Tenuis θεωρία est libellus, qui exponit de re tenui, tamquam grammatica aut geographica, etc.

Θορυβοποιεῖ, *tumultum excitat*, ad Div. XVI. 23.

Θυμικώτερον, *stomachosius, iracundius*, ad Att. X. 11.

I.

K.

Κατ' εἰδώλων ἐμπτώσεις, *per ſimulacrorum inlapſus*, ad Att. II. 3. vid. *Ἔστω ὄψις* etc.

Κατ' εἰδώλων φαντασίας, *ſecundum ſpectrorum viſiones*, ad Div. XV. 16. v. *Εἴδωλον*.

Κατ' ὀπώρην τρὺξ, *per autumnum fex*, ad Att. II. 12. de re incerta et adhuc fluctuante dicitur; ducto proverbio a fece, quae auctumnali tempore adhuc fluctuat et natat in vino, nec dum deſedit. Hinc addit Cicero: *quae ſi deſederit, magis erunt judicata, quae ſcribam*.

Κατάβασις, *deſcenſus*, ad Att. XIII. 31. et 32. Eſt liber Dicaearchi, de deſcenſu in antrum Trophonii.

Καταβίωσις, *vitae ad exitum perductio*, *reliquus vitae curſus vel decurſus*, ad Att. XIII. 1.

Κατὰ Διόδωρον κρίνειν, *ſecundum Diodorum*, vel, *ex Diodori ſententia judicare*, ad Div. IX. 4. vid. *Diodorus* in Indic. Nom.

Κατακλεὶς, *clauſula*, ſc. ſermonis Caeſariani, ad Att. IX. 18.

Κατὰ λεπτὸν, *minutatim*, ad Att. II. 18.

Κατάληπτον, *comprehenſibile*, Acad. I. 11.

Κατάληψις, *comprehenſio*, *cognitio*, *perceptio*, Acad. II. 6. et 47. Fin. III. 5. dicitur, cum res ita cognoſcimus, ut, quales ſint, certo ſciamus, ſine erroris periculo, unde verbum ductum ſit, v. Acad. IV. 47.

Κατὰ μίτον, *ſingula quaeque*, *tamquam telae licia*, *percurrendo*, ad Att. XIV. 16. idem quod *κατὰ λεπτόν*.

Κατάτασις, *contentio*, ad Att. II. 3. Tunſtallus Epiſt. ad Midleton. p. 103. cum Turnebo legendum cenſet *κατακλείς*.

Κατὰ τὸ πρακτικὸν quaerere, eſt, cum non quaerimus, ut ſciamus, de quo quaerimus, ſed ut ex re cognita comparare actiones noſtras poſſimus. Itaque addit: *non me abs te κατὰ πρακτικὸν quaerere, quod geſtiat animus, aliquid agere in republica, etc.* ad Att. II. 7.

Κατὰ τὸ κηδεμονικὸν, *cum accuratione et ſedulitate*, ad Att. II. 17.

Κατάχρησις, *abuſio*, Or. 27. figura rhetorum.

Κατὰ Χρύσιππον δυνατὸν, *ſecundum Chryſippum fieri poteſt*, ad Div. IX. 4. vid. *Chryſippus* in Indic. Nomin.

Κατηγορήματα, *quae dicuntur de quodam*, Tuſc. IV. 9. eſt vocabulum dialecticum, quod de iis rebus dicitur, quae de aliquo dici poſſunt, ut, *habere divitias*, *capere honores*.

Κατήχησις, *inſtitutio*, ad Att. XV. 12.

Κατόρθωμα, Fin. III. 14. *κατορθώματα*, *recta*, *recte facta*, Fin. III. 7. Off. I. 3. ubi *κατορθωμάτων* definitio traditur.

Κατόρθωσις, *recta affectio*. Fin. III. 14. ut *κατόρθωμα*, *rectum factum*.

Καχέκτης, ad Att. I. 14. medicis *καχέκτης* eſt, cujus corporis habitus vitioſus eſt, cujus corpus etſi plenum, tamen iners, pallidum, lividum eſt. Voluntate autem *καχέκτης*, qui prava amat, bona odit, qui pravo animo eſt.

Κῶλα,

Κῶλα, *membra orationis*, ſenſu rhetorico, Brut. 44. Or. 62.

Κωμικὸς μάρτυς, *comicus teſtis, teſtis eo nomine occurrens ſaepe in Comoediis*, ad Div. II. 13.

Κορυκαῖοι, *Corycaei*, ad Att. X. 28. Corycaei fuerunt populi Pamphyliae, dicti a promontorio Coryco. Ad id cum appuliſſent piratae, ne ab ipſis male tractarentur, in ceteras ſtationes navium portusque ſe mutatis veſtibus contulerunt, et quae ibi audierant, ad piratas retulerunt, ut nomina navigantium, et quorſum navigare conſtituiſſent, ſcirent. Hinc proverbium in eos ductum, qui ſubauſcultant, quae dicuntur, ut ea ad alios deferant. vid. Suidas in Κωρυκαῖος, et proverbiorum collectores.

Κωφὸν πρόσωπον, *muta perſona*, ad Att. XIII. 19.

Λ.

Λακωνισμὸς, *Laconica brevitas*, ad Div. XI. 25.

Λαλαγεῦσα, *ſupple* ὄρνις, ſine χελιδὼν, *garriens avis, ſive hirundo*, ad Att. IX. 18. X. 2.

Λαμπρὰ, *ſplendida*, ad Att. V. 20.

Λάπισμα, *falſa quaedam oſtentatio*, ad Att. IX. 13. vid. Ἐλάπιζεν.

Λαχεῖν, *nanciſci, ſorte adipiſci*, ad Att. XV. 9.

Λεληθότως, *ſenſim, latenter, clam*, ad Div. IX. 2. ad Att. VI. 5.

Λέσχη, *confabulatio*, ad Att. XII. 1. de λέσχαις vid. Graev. Lect. Heſiod. c. 11.

Λήκυθοι, *ampullae, pigmenta, quibus ornatior fit oratio*, ad Att. I. 14. Λήκυθοι, quid ſint, non conſentiunt docti homines. interpretatio ea, quae *vas pictorium* facit, (vid. v. c. Gesner. ad Plin. Ep. I. 2.) vera illa quidem eſt, neque tamen propterea illa altera falſa, quae vas unguentarium facit, μυροθήκιον, cum Pollux VI. 19. diſerte λήκυθον inter τὰ τῶν μύρων ἀγγεῖα referat. atque hoc ſenſu paſſim eſt apud graecos auctores, ut ap. Ariſtophan. Plut. 811. vid. Corrad. ad h. l. et Eſchenb. de Unct. c. 4.

Λήμματα, *ſumtiones Dialecticorum*, Div. II. 53.

Λῆρος πολὺς, *nugae multae*, ad Att. XIV. 21. XVI. 1.

Λῆψις, *correptio, impetus*, ad Att. VII. 7. Verbum medicum, ut ἐπίληψις, ſignificatque *acceſſionem febris*, ut Cicero vocat, initiumque paroxyſmi. vid. Cuperi Obſerv. II. 15.

Λιτότης, *mediocritas, tenuitas*ve, qua in cibo et potu utimur, cum pretioſos cibos, nimiamque copiam, a menſis amovemus; quod ex lege ſumtuaria fiebat, ad Div. VII. 26.

Λογικὴ, *philoſophiae pars quaerendi ac disſerendi, quae et Dialectica dicitur*, Fin. I. 7.

Λογικώτερα, ad Att. XIII. 19. ſunt disputationes ſubtiliores, quales ſunt eorum, qui, cum philoſophiae ſe paene totos tradiderint, de philoſophia disputant. Subtilitas autem iſta cernitur in definiendo et argumentando, quarum rerum artem tradit λογικὴ ſeu διαλεκτικὴ. Sic Cicero Tuſc. IV. 14. cum παθῶν definitiones et distributiones in formas attuliſſet: *Habes ea, quae de perturbationibus enucleate disputant Stoici, quae logica appellant, quia disſeruntur ſubtilius.*

Μετ' ἀμύμονα, ad Att. XVI. 5. respicitur Iliad. *B*. 674. ubi Nireus formosissimus dicitur, *μετ' ἀμύμονα Πηλεΐωνα*, h. e. *post Achillem pulchrum*. Atticus enim scripserat, Cornelium Nepotem esse optimum scriptorem, *μετ' ἀμύμονα*, sc. Ciceronem.

Μετέωρος, *incerti et dubii animi: ancipitis curae*, ad Att. V. 11. XV. 14.

Μετεωρότερον, *suspensiore animo*, ad Att. XVI. 5.

Μὴ γὰρ αὐτοῖς, *neque enim ipsis* (sc. delector) ad Att. XIII. 20.

Μηδὲ σωθείην ὑπόγε τοιούτου, *ne salvus quidem fiam ab hoc*, ad Att. XVI. 15.

Μηδὲ δίκην, supplementum hoc integrum versum exhibebit: *δικάσῃς, πρὶν ἀμφοῖν μῦθον ἀκούσῃς*: *neque caussam judicaris prius, quam quid uterque dicat, audieris*, ad Att. VII. 8. Versus, qui falso Hesiodo adscribebatur, Phocylidisque esse putabatur.

Μηδὲν αὐτοῖς, supplent: *μέλει*, *nihil ipsis curae est*, alii aliud, ad Att. VI. 1.

Μὴ μὰν ἀσπουδεί γε καὶ ἀκλειῶς ἀπολοίμην,
'Αλλὰ μέγα ῥέξας τι καὶ ἐσσομένοισι πυθέσθαι.
Ne ignaviter et inglorie peream: sed magno aliquo facinore edito, quod audiatur a posteris. ad Div. XIII. 15. ad Att. X. 1. ex Hom. Iliad. *X*. v. 304. 305.

Μή μοι γοργείην κεφαλὴν δεινοῖο πελώρου, *et mihi Gorgoneum caput horrendi et gravis monstri*, ad Att. IX. 7. ex Hom. Odyss. *Λ*. v. 633.

Μὴ πολιτεύεσθαι, *abstinendum administratione reipublicae*, ad Att. XIV. 21.

Μήπω μέγαν εἴπῃς, πρὶν τελευτήσαντ' ἴδῃς, *neminem magnum dixeris, priusquam mortuum videris*, ad Att. IV. 8. Senarius Sophoclis apud Stobaeum cap. 93.

Μιᾶς χόρδου, ad Att. XIII. 42. vid. *'Ιλιὰς χόρδου*.

Μισάνθρωπος, *osor generis humani*, Tusc. IV. 11.

Μισογυνεία, *odium mulierum*, Tusc. IV. 11.

Μνημονικά, *ars memoriae*, de qua noti sunt Quinctiliani loci, ad Herenn. III. 17.

Μνημονικὸν ἁμάρτημα, *lapsus memoriae*, ad Att. XIV. 5.

Μουσοπάτακτος, *a Musis percussus*, *Musarum amore captus*, *poëta*, ad Qu. Fr. II. 10.

Μυροθήκιον, *unguenti et pigmentorum arcula*, ad Att. II. 1.

Μυστικώτερα, *secretiora*, ad Att. IV. 2.

Μυστικώτερον, *secretius*, ad Att. VI. 4.

Μῶμος, ad Att. V. 20. *Μώμῳ satisfacere*, est talem se praestare, ut Momus, qui, quod reprehendat, quamvis quaerat, tamen non habeat.

N.

Νεκρομαντεία, *per mortuos divinatio*, Tusc. I. 16. v. Davis.

Νεκυία, Tusc. I. 16. ad Att. IX. 10. 11. et 18. *Νεκυία* Homeri, Tusc. I. 16. est Odyss. *Λ*. qui liber sic etiam aliis vocatur, tamquam Longino *περὶ ὕψους*, Sect. IX. Nomen ab argumento traxit, quod in eo

 Ulys-

discernerent. vid. Menag. ad Laërt. III. 66. p. 162. Eſchenbach. de Not. crit. pag. 232. ſqq. et alii.

Ὁ γναφεὺς ἀνθρακεὺς, *fullo carbonarius*, ad Att. XV. 5. ſullones e veſtibus ſordidis candidas faciunt; carbonarii autem nigri et ſordidi ſunt. Si igitur fullo idem ſit carbonarius, fruſtra in veſtibus purgandis laborabit. Hinc proverbium eſt γναφεὺς ἀνθρακεὺς in eum, qui, quod melius reddere conatur, deterius facit.

Ὁ δὲ μαίνεται οὐκ ἔτ' ἀνεκτῶς, *hic autem inſanit ſic, ut ferri amplius non poſſit*, ad Qu. Fr. III. 9. verſus Homeri de Cyclope Polyphemo Odyſſ. *I.* 350.

Σὺ δὲ μαίνεαι οὐκ ἔτ' ἀνεκτῶς.

Ὁ δὲ οὐκ ἐμπάζετο μύθων, *hic vero non curabat, quae dicebantur*, ad Att. IV. 7. ex Homer. Odyſſ. *A.* 271. 305.

Ὁδοῦ πάρεργον, *praeter propoſitum, obiter dictum, digreſſio*, ad Att. V. 21. VII. 1.

Οἵα γ' ἡ δέσποινα; hoc proverbium ap. Platonem, Polit. VIII. p. 723. eſt integrum: οἵα γ' ἡ δέσποινα, τοία δὲ καὶ ἡ κύων: *qualis hera, talis et canis*, ad Att. V. 11.

Οἰκεῖον, *proprium, accommodatum ad naturam*, ad Att. I. 10. Acad. II. 12.

Οἰκοδεσποτικὰ, *patris familias officio convenientia*, ad Att. XII. 44.

Οἰκονομία, *diſpoſitio, ordo*, ad Att. VI. 1.

Οἶκος φίλος: ſupple, οἶκος ἄριστος, ad Att. XV. 25. vid. ſupra ad Εἴη μ. φ. οἶ.

Οἱ μὲν παρ' οὐδὲν εἰσιν, οἷς δὲ οὐδὲν μέλει, *alii quidem prope nihil ſunt; aliis autem nihil curae eſt*, ad Att. I. 20. Verſus Rhintonis, de quo in Indice Hiſtor.

Οἱ περὶ αὐτὸν, *qui circa ipſum erant, ipſius familiares*, ad Att. XIII. 52.

Οἴχεται, *ratio quidem hercle apparet, argentum* οἴχεται, *disparet, evaneſcit*, ad Att. VI. 1. in Piſ. 25.

Ὁμοειδὴς, *ejusdem generis et formae*, ad Att. II. 6.

Ὁμολογία, *convenientia*, Fin. III. 6.

Ὁμολογουμένως τυραννίδα συσκευάζεται, *procul dubio, manifeſte, tyrannidem affectat*, ad Att. II. 17.

Ὁμοπλοΐα, *ſocietas navigandi*, ad Att. XVI. 4.

Ὀξύπεινος, *famelicus, cibi avidiſſimus*, ad Att. II. 12. IV. 13.

Ὀπαδοὶ, *aſſeclae aliorum in militia*, ad Att. IV. 6. opponuntur ταγοῖς ducibus.

Ὁ πλοῦς ὡραῖος, *navigatio tempeſtiva*, ad Att. IX. 7. Corradus laudat Pollucem I. 9. περὶ εὐπλοίας. de voce ὡραῖος, tempeſtivus, vid. Graevii Lect. Heſiod. c. 2.

Ὀπούντιοι, Σιπούντιοι, *Opuntii, Sipuntii*, ad Att. VI. 2. vid. Indic. Geogr.

Ὄργανον, *inſtrumentum*, ad Div. XI. 14. Capio autem de inſtrumento muſico, ob verbum *frigere*, quod dicitur de muſicis, cum non audiuntur cum favore. Brut. 50.

Ὀρθὰν τὰν ναῦν, *rectam navem*, ad Qu. Fr. I. 2. haec verba ſunt e graeca ſententia: εὖ ἴσθι, Ποσειδᾶν, ὅτι ὀρθὰν τὰν ναῦν καταδύσω,

 quae

apparet, cum res procul sunt, et cum prope cernuntur, ad Att. XIII. 10. Sensus est: non possum eo, quo ante, vultu intueri, tibi gratificari, cum didicerim, qui sis.

Οὕτω που τῶν πρόσθεν ἐπευθόμεθα κλέα ἀνδρῶν, sane eorum, qui ante nos vixerunt, virorum, audiebamus laudes, ad Att. VII. 11. Hom. Iliad. *I.* v. 520.

Οὐχ ὁσίη φθιμένοισιν. Hexameter integer sic se habet: *οὐχ ὁσίη φθιμένοισιν ἐπ' ἀνδράσιν εὐχετάασθαι, fas non est, viris mortuis insultare*, ad Att. IV. 7. Homericus versus est ex Odyss. *X.* 412. Sed apud Homerum est *κταμένοισιν*, eodem sensu. Cum verba memoriter laudantur, facile hujusmodi quid mutatur. Laudavit hunc versum etiam Plin. Ep. IX. 1.

Ὀφιοῦχος, anguitenens, Arat. Fragm. Sidus.

Ὀψιμαθεῖς, sero discentes, seri studiorum, ut Horat. appellat, ad Div. IX. 10.

Π.

Πάθος, affectus, ad Att. XII. 3.

Πάθη, perturbationes, motus animi turbati, Fin. III. 120. Tusc. III. 4. IV. 5. Off. II. 5. etc.

Παθητικὸν, ad animos commovendos accommodatum, Or. 37.

Παῖδες παίδων, nati natorum, posteri, ad Att. XVI. 11.

Παιδεία Κύρου, institutio Cyri, ad Div. IX. 25. Opus notum Xenophontis.

Παλιγγενεσία, status nostri instauratio, ad Att. VI. 6. Ita appellat statum dignitatemque, quam revocatus ab exilio recuperarat, proconsulari etiam imperio suscepto. Sic Josepho XI. 3. 9. *παλιγγενεσία τῆς πατρίδος* dicta. Vix dubito, quin ita capienda sit haec vox ap. Matth. XIX. 28. *παλιγγενεσία* Christi, quam ipse ita explicat: *ὅταν καθίσῃ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐπὶ θρόνου δόξης αὐτοῦ*, est instauratio et recuperatio pristinae majestatis, quae ei contigit, cum a morte in vitam revocatus et in coelum sublatus esset. Hoc igitur tempore discipuli Christi Spiritu S. repleti auctoritatem consecuti sunt, quid credendum sit nec ne, quid bonum, justum, Deo probatum, nec ne, decernendi. Qui huc *παλιγγενεσίαν* Pythag. aut Stoicam vocant, nil vident. De reditu tamen in vitam etiam dixit Philo de Cherubin. p. 127. ubi v. Mangeus.

Παλινῳδία, retractatio, ad Att. II. 9. IV. 5. VII. 7.

Πάλτος, Paltus, Syriae oppidum, ad Div. XII. 13.

Παναιτίου περὶ προνοίας, Panaetii de providentia liber, ad Att. XIII. 8. de Panaetio vid. Indic. Hist.

Πανήγυρις, conventus universae gentis, civitatis etc. saltem admodum frequens, ut in spectaculis, ad Att. I. 14.

Πανικὰ, panici, sive subiti inanesque terrores, ad Att. V. 20. ad Div. XVI. 23. *πανικὸν*, ad Att. XIV. 3. XVI. 1.

Πάντα περὶ πάντων, omnia de omnibus, ad Div. XII. 20. ad Att. XV. 17. i. e. accurate et copiose de omnibus.

Παντοίης ἀρετῆς μιμνήσκεο, omnis virtutis memor sis, omnem virtutem exprome, ad Att. I. 15. Homer. Iliad. *X.* v. 268.

Πάνυ

Παριστορῆσαι, *obiter fcire*, ad Att. VI. 1.

Παροινικῶς, *infolenter*, *contumeliofe*, ad Att. X. 10. Victorius malebat *τυραννικῶς*. Sed illud eodem redit, et bene convenit in Antonium, cui vinolentiam in Philippicis exprobrat.

Παρονομασία, *verbi parva immutatio*, *in litera pofita*, de Or. II. 63.

Παῤῥησία, *loquendi libertas*, ad Att. I. 16.

Πάρωρα πλευτέον, *intempeftive navigandum*, ad Att. X. 12. v. Tunftall. Ep. Crit. p. 155.

Πάσχω τι, *patior aliquid*, *angor*, ad Att. XV. 20.

Πατρίδα ἐμὴν μᾶλλον φιλῶν, *patriam meam magis amans*, ad Div. XII. 14.

Πειθανάγκη, *fuafio violenta*, *dicitur de eorum confiliis precibusque, quibus neceffario paremus*, ad Att. IX. 13. e Platone.

Πειθώ, *Suada Dea*, Brut. 15.

Πειράζεσθαι παραλύσει, *tentari paralyfi*, *infeftari fideratione*, *feu refolutione nervorum*, ad Att. XVI. 7.

Πειρήνη, *Pirene*, *five fons uberrimus*, *qualis fuit Pirene*, *prope Corinthum*, *Mufis facer*, ad Att. XII. 5.

Πελληναῖοι, *Pellenaei*, *Dicaearchi liber de populis Pellenaeis*, *qui nomen habent ab antiqua Achajae civitate Pellene*, ad Att. II. 2.

Πεντέλοιπος, *qui de quinis fupereft*, ad Att. XIV. 21. XV. 2. Ita vocare Hirtium videtur, qui de quinque Caefarianis reftabat unus, quem ad optimates traducere poffet: quamquam alii aliter.

Πεπινωμέναι, *nitide et eleganter fcriptae*, ad Att. XIV. 7.

Πεπινομένως, *docte et perpolite*, ad Att. XV. 16. vid. *Εὔπινος*.

Πεπλογραφία, *pepli defcriptio*, ad Att. XVI. 11. *Πεπλογραφία* Varronis, eft liber ejus, quo virorum illuftrium laudes defcripferat. Occafionem titulo dedit mos notus Athenienfium, peplum Minervae confecrandi. in quo, praeter ipfius res fortiter geftas, etiam virorum fortium acu pictae effent, auctoribus Ariftophane, Suida et aliis. Praeter interpretes, vide inprimis Meurfium in Panathenaicis c. 17. nam in his peplum illud deferebatur in Minervae aedem. Utrum vero liber Varronis hoc ipfo titulo extiterit, adeoque diverfus fit a libro *hebdomadum*, qui doctorum virorum imagines continebat, (v. Voff. de Hift. lat. I. 12.) nec ne, id, quod Popmae placebat, haud improbabili conjectura, nunc non definire licet. Ariftoteles etiam *Peplum* infcripfit libellum, qui epitaphia heroum continebat, cujus fragmentum a Cantero Bafil. 1564. in 4. primum editum habemus. In hoc peplo etiam genealogias Homericorum principum fuiffe docet Canterus in praefatione. conf. Fabricii Biblioth. Graec. L. III. c. 6. Vol. II. p. 160. feqq.

Περὶ δυνατῶν, *de iis*, *quae fieri poffunt*, *f. de poffibilibus*, ad Div. IX. 4. Fat. 9.

Περὶ κοιλιολυσίαν γίνεσθαι, *in alvo folvenda occupatum effe*, ad Att. X. 13.

Περὶ μικρὰ σπουδάζειν, *in parvis rebus multum laborare*, ad Att. XIII. 21.

Περίοδοι ἢ καμπαὶ, *ἐνθυμήματα*, *ἢ κατασκευαὶ*, *ambitus verborum*, *aut flexus claufularum*, *aut argumenta rhetorum*, *aut confirmationes*, ad Att. I. 14. *περίοδοι* quae fint, dicere nihil attinet. *καμπαὶ* funt,

Πλοῦς,

Πλοῦς, *navigatio*, ad Att. XV. 21.

Πλούτων, *Pluto*, *Dis*, Nat. Deor. II. 26.

Ποῖ ταῦτ' ἄρ' ἀποσκήψει; quorſum hacc tandem erumpent? ad Att. XII. 5.

Ποιητικὰ, *efficientia*, Fin. III. 16.

Ποιότης, *qualitas*, Acad. I. 7. *ubi vid.* Nat. Deor. II. 37.

Πολίπορθος, *urbium everſor*, *ſive vaſtator*, ad Div. X. 13. epitheton Ulyſſis apud Homerum.

Πολιτεία, *reſpublica*, ad Att. II. 1.

Πολιτεία, *libri de republica*, ad Att. IV. 16.

Πολιτεῖαι, *civitatum gubernandarum rationes*, ad Div. IX. 2. ſcribere et legere *πολιτείας*, eſt libros de legibus, de republica, ſcribere et legere, ut ipſe l. c. interpretatur Cicero.

Πολιτεύεσθαι, *adminiſtrare rempublicam*, *verſari in republica*, ad Div. VII. 12. ad Att. XIV. 6.

Πολίτευμα, *factum in republica gerenda*, ut *πολιτεία*, ad Att. VI. 1. IX. 7.

Πολιτεύομαι, *reipublicae operam navo*, ad Att. II. 6.

Πολιτευτέον, *reipublicae danda opera: verſandum in republica*, ad Att. II. 6. X. 1.

Πολιτικὰ, *de republica*, ad Qu. Fr. II. 13.

Πολιτικὴ, *de civium officio in rempublicam*, ad Att. IX. 18.

Πολιτικοὶ, *reipublicae moderatores*, *reipublicae dediti*, ad Att. XII. 23. et 51. II. 12. IX. 10.

Πολιτικὸν, *quod eſt ex uſu reipublicae*, ad Att. IX. 11.

Πολιτικὸν σκέμμα, *conſideratio ad ſtatum reipublicae pertinens*, ad Att. VII. 8.

Πολιτικὸς σύλλογος, *conventus et ſermo de ratione reipublicae gerendae*, ad Att. XIII. 10.

Πολιτικὸς ἀνὴρ οὐδ' ὄναρ, *reipublicae deditus vir ne in ſomnio quidem*, ad Att. I. 18.

Πολιτικῶς, *ut virum reipublicae deditum decet*, *convenienter reipublicae*, ad Att. IV. 8. VII. 8. et 13.

Πολιτικώτερα, *accuratius disputata de republica*, ad Att. XIII. 10. XIV. 6. et 14.

Πολιτικώτερος, *reipublicae peritior*, ad Att. V. 12.

Πολιτικώτερον, *accommodatius ad rationem reipublicae adminiſtrandae*, ad Div. II. 8.

Πολλὰ δ' ἐν μεταιχμίῳ Νότος κυλίνδει κύματ' εὐρείης ἁλὸς, *multos autem in medio Auſter volvit fluctus lati maris*, ad Att. VI. 3. hemiſtichium cum ſenario integro veteris tragici.

Πολλὰ χαίρειν τῷ καλῷ, *multam ſalutem honeſto*, *vale dicere honeſto*, ad Att. VIII. 8.

Πολλοὶ μαθηταὶ κρείττονες διδασκάλων, *multi diſcipuli praeſtantiores magiſtris*, ad Div. IX. 7. ſenarius notus.

Πολλοῦ γε καὶ δεῖ, *multum quidem abeſt*, ad Att. VI. 1. Verba, quibus crebro Demoſthenes utitur.

Πολυ-

L.

L. II. v. 67. Ex his intelligi facile poteſt, quomodo Carneadi in mentem venerit, ut huic προβολῇ compararet ἐποχὴν ſuam, *retentionem aſſenſus*.

Προηγμένον, *productum*, *promotum*, *praepoſitum*, *praecipuum*, Fin. III. 15. v. Argum. L. III. de Fin.

Προθεσπίζω, *praeſagio*, ad Att. VIII. 11.

Προκοπὴ, *progreſſus in literis*, ad Att. XV. 16. de verbo προκόπτειν v. Cellar. Diſſ. de Vigiliis et Lucubrat. Vett. §. 19.

Προλεγόμενα, *quae praefari ſolemus*, *antequam disputationem aliquam explicandam ſuscipimus*, ad Div. IX. 18.

Προλήψεις, *notitiae rerum inſitae*, Acad. II. 10.

Πρόληψις, *notio*, *anticipatio*, *antecepta animo rei quaedam informatio*, *praenotio*, *praeſumtio*, Top. 7. ubi eſt rei intelligibilis modo, Platonico more, quod Plato rerum inviſibilium notiones a natura impreſſas animo dicebat, quae evolvantur, ſ. ut Cicero dicit, enodentur per definitiones. item de notione vulgari, adumbrata ſenſu et uſu, non explicata accurate ſcholae modo. v. et Partit. Or. 36. Nat. D. I. 17.

Πρόνοια, *providentia*, Nat. D. II. 22. et 29.

Προοίμιον, *principium*, *praefatio*, Her. I. 4.

Πρόπλασμα, *periculum elaborandi operis*, *rudis informatio operis*; *ſpecimen*, *ex quo de toto opere*, *quale futurum ſit*, *judicari poteſt*, ad Att. XII. 41. *nos dicimus ein Modell*, *formam operis* dicit Cicero in Epp. ad Div. inprimis ſtatuariorum proprium eſt.

Προπύλαιον, *veſtibulum*, ad Att. VI. 1.

Πρόπυλον, *idem*, ad Att. VI. 6.

Προσανατρεφομένη, *recreata*, ad Att. VI. 1. proprie de eo, qui poſt morbum corpus recipit. v. Ἐξ ἀφαιρέσεως.

Πρόσθε λέων ὄπιθεν δὲ, Homericus verſus integre ſic habet: *πρόσθε λέων, ὄπιθεν δὲ δράκων, μέσση δὲ χίμαιρα*, *ante leo*, *a tergoque draco*, *medio ipſa capella*. ad Att. II. 16. Chimaerae deſcriptio ex Iliad. *Ζ.* v. 181.

Πρὸς ἴσον ὅμοιονque, *ad aequalem ſimilemque*, ad Att. XIII. 51.

Πρόσληψις, *aſſumtio ſyllogiſmi*, de Div. II. 53.

Πρόσνευσις, *aſſenſus*, ad Att. V. 4.

Πρὸς τὸ ἀσφαλὲς, *ad id*, *quod tutum ſit*, ad Att. VII. 13.

Πρὸς τὸ πρότερον, *ad prius*, ad Att. I. 16.

Πρὸς τοῦθ' ὅ,τι χρὴ, καὶ παλαμάσθων, καὶ πάντ' ἐπ' ἐμοὶ τεκταινέσθων. τὸ γὰρ εὖ μετ' ἐμοῦ, *adverſus hoc*, *quod oportet et decet facere*, *et machinentur et ſtruant quidvis in me. Juſtitia enim a me ſtat.* ad Att. VIII. 8. Verba ſunt Ariſtophanis Acharnenſibus v. 659. ſed paullum mutata, quod tamen negat Victorius, qui haec verba etiam ap. Clement. Alex. L. VI. p. 670. reperiri monet, et ap. Suidam, v. not. ejus ad Epp. V. 14.

Προσφώνησις, *nuncupatio*, ad Att. XIII. 12.

Προσφωνοῦμεν, *nuncupamus*, *dicamus*, ad Att. XV. 13.

Προσφωνῶ, *nuncupo*, *dico*, ad Att. VI. 11.

Πρόσωπον πόλεως, *facies civitatis*, ad Div. XV. 17.

P.

Σ.

Σεμνότερός τις καὶ πολιτικώτερος, *gravior auctoritateque pollentior, et rebus civilibus tractandis accommodatior*, ad Att. II. 1.

Σῆμα δέ τοι ἐρέω, *ſignum autem tibi dicam*, ad Att. IV. 15. Homer. Iliad. Ψ. v. 326.

Σηστιωδέστερον, *magis Seſtii more*, ad Att. VII. 17. h. e. magis inſulſum et frigidum, ut facile ex ipſo loco intelligi poteſt, ad Diverſ. VII. 32. *ut ego diſceſſerim, omnia omnium dicta, in his etiam Seſtiana, in me conferri.*

Σκάφος, *navigium*, ad Att. VII. 3.

Σκέμμα magnum, *res magna conſideratione digna, etiam atque etiam conſideranda*, ad Att. VII. 21.

Σκέψαι, *conſidera*, ad Att. XII. 3.

Σκήπτομαι, *tergiverſor, moras necto excuſando, dubitando*, ad Att. XVI. 9.

Σκήψεις et *ἀναβολαὶ*, *excuſationes, atque dilationes*, ad Att. I. 12.

Σκιαμαχίαι, *umbratiles pugnae, ſimulacra pugnarum*, ad Div. XI. 14.

Σκολιὰ, *obliqua, tortuoſa, h. e. fraudes, doli, ſimulationes*, ad Att. XIII. 39.

Σκολιαῖς ἀπάταις, *verſutae fraudis:* ſupple: *murum adſcenſurum.* ad Att. XIII. 41. v. *Πότερον δίκας* etc.

Σκοπὸς, *ſcopus, ultimum; finis*, ad Att. II. 18.

Σκοτεινὸς, *tenebroſus*, Fin. II. 5.

Σκυλμὸς, *vexatio, moleſtia*, ad Att. IV. 18.

Σκυτάλη Λακωνικὴ, *Scytale Laconica*, (brevis epiſtola, quales occultis gravibusque de rebus Lacedaemonii ad imperatores ſuos in loris ſcriptas mittere ſolebant) ad Att. X. 10. Scytalae deſcriptionem accuratam pete ex Gellio XVII. 9. conf. Schol. Thucyd. I. 131. etc.

Σόλοικα, *olentia vitium*, ad Att. I. 19.

Σόλοικον, *abſurdum*, ad Att. XIV. 6.

Σοφία, *ſapientia*, Off. I. 43.

Σοφοὶ, *ſapientes*, Tuſc. V. 3.

Σοφιστεύειν, *rei oratoriae operam dare*, libros oratorios ſcribere, ad Att. II. 9.

Σοφιστεύω, *fictas cauſas, θέσεις, commentor.*

Σπάρταν ἔλαχες, ταύταν κόσμει, *Spartam ſortitus es, hanc orna*, ad Att. IV. 6.

Σπείσασθαι, *inducias facere, paciſci*, ad Att. XV. 29. proprie eſt *libare*; ſed quia in foederibus *σπονδαὶ*, *libationes*, adhibebantur, propterea ipſum *foedus* et *foedus facere σπονδὴ et σπείσασθαι* dicitur.

Σπονδειάζων, verſus ſpondaicus, h. e. *quinta ſede ſpondaeum habens pro dactylo*, ad Att. VII. 2.

Σπουδάζειν, *ſerio agere*, ad Att. XV. 29.

Σπουδαῖον οὐδὲν, *ſerium nihil*, aut quod alicujus pretii ſit, ut de republ., ad Att. XIII. 52.

Σπουδαιότερον, *gravius et magis ſerium*, ad Att. V. 3.

mutatio in *fittybis*. Ex σιλλέβους autem manifeftum eft librarios feciffe συλλάβους, deceptos *indices* voce. Nam *indices* eos, quos vulgo vocamus, h. e. *Catalogus*, *Regifter*, συλλάβους dici poffe, notiffimum eft. De his dici putabant, neque intelligebant, de longe aliis indicibus, h. e. de iis, qui indicarent libri auctorem atque adeo infcriptionem et argumentum, fermonem effe. Erat praeterea ignota iis vox σίλλυβος, ut corruptam lectionem, et in συλλάβους mutandam cenferent.

Σύλλογος, *conventus*, ad Att. XIII. 32.

Συμβίωσις, *convictus*, ad Att. XIII. 23.

Συμβιώτης, *convictor*, *conviva*, ad Div. IX. 10.

Σύμβολον, *nota*, Top. 8.

Συμβουλευτικὸν, *confilii plenum*, *ad deliberationem aptum*, ad Att. XII. 40.

Συμπάθεια, *confenfus naturae*, *convenientia et conjunctio naturae*, ad Att. IV. 17. Ea qualis fit, docetur de Divin. L. II. 6.

Συμπάθεια, *animi commotio ex commiferatione*, *doloris confenfus*, ad Att. IV. 15. V. 18. X. 1. Nat. D. III. 11. Div. II. 60.

Συμπαθῶς, *cum animi commoti fignificatione*, ad Att. V. 11. XII. 44.

Συμπάσχω, *una afficior*, ad Att. XII. 11.

Συμπόσια, *compotationes*, ad Div. IX. 24. ad Att. II. 12.

Συμφιλοδοξοῦσιν, *fimul gloriae meae ferviunt*, ad Att. V. 17.

Συμφιλολογεῖν, *de literis disputare*, ad Div. XVI. 21. v. Φιλολογεῖν.

Συναγωγὴ, *collectio*, *volumen*, ad Att. IX. 13. XVI. 5.

Σύνδειπνα, *concoenationes*, ad Div. IX. 24.

Σύνδειπνοι Σοφοκλέος, ad Q. Fr. II. 15. Σύνδειπνοι Σοφοκλέος qui dicantur, non convenit inter interpretes. Alii Fabulam Sophoclis Συνδείπνους dictam intelligunt, a Quinto converfam latine, improbaute Manutio, qui negat, eam Ciceronem tam ruftice improbaturum fuiffe. Sed inprimis repugnat verbum *actam*, quod indicat, huic Fabulae, de qua dicitur, Quintum interfuiffe. Itaque Manutius putat, capienda verba effe de convivio, perquam fimili convivio in Fabula aliqua Sophoclis, cui interfuerit Quintus, et in quo quid fibi acciderit, commemorarit fratri. Sed hujusmodi convivium non aptum videtur Sophocleae Tragoediae. Mihi in mentem venerunt Σοφοκλέος Pliniani Ep. II. 16. *laudicoeni*, parafiti, qui coenulae caufa, quamvis indignos laudant, et ab iis acta et dicta omnia σοφῶς dicta et acta clamant. v. auctores laudatos Intt. ad Plinium. Fuiffe ergo videtur in convivio, in eoque habuiffe συνδείπνους parafitos, aut parafiticis certe moribus. Hos quemadmodum, quam lepide et feftive vexarit, commemoraverat fratri. Itaque fatendum effe, refpondet, lepide ab eo acta millam Fabulam, (frequentes enim occurrunt in Comicorum Fabulis parafiti) fed rem fibi nihilo minus non probari, velle fe, factum non effe aut dictum, quod factum dictumque fcripfiffet.

Συνδιημερεύωμεν, *fimul diem conteramus*, ad Att. VIII. 9.

Σὺν θεῷ τοι λέγω, *Diis juvantibus dico*, ad Att. X. 10. Manutius haec diftinguit fic: σὺν θεῷ. Τοὶ λέγω. ut illa cum fuperioribus conjungantur, hoc fit: *tibi dico*. Doricum illud τοι arguit, effe particulam noti tum verficuli.

T.

ad Att. VI. 5. XV. 17. sic objurgabat Philotimus Ciceronem, de rationibus turbatis querentem, volebatque, Ciceronem, ex eo proverbio, rationibus editis contentum esse.

Τὰ μὲν οὖν καθ' ἡμᾶς τάδε, quae igitur ad nos pertinent, haec sunt, ad Div. XVI. 21.

Ταξιάρχης, ordinis ductor, Centurio, ad Att. XVI. 11. v. Perizon. ad Aelian. V. H. II. 44. Spanhem. ad Julian. Or. I. p. 256. Cave autem putes proprie Mustelam sive Centurionem, sive Tribunum mil. dici. *Ταξιάρχης* dicitur, quia erat princeps gladiatorum Antonii, quod clarissime patet ex loco huic parallelo, Phil. II. 41. *praesertim cum duos secum Anagninos haberet, quorum alter gladiatorum est princeps, alter poculorum.*

Τὰ ὅλα, tota, universa, ad Att. XIII. 40.

Τὰ ὄντα, ea, quae sunt ex usu, ad Att. X. 18.

Τὰ περὶ τοῦ καθήκοντος, quae de officiis sunt, libri de officiis, ad Att. XV. 13. XVI. 11.

Τὰς τῶν κρατούντων. Euripidis versus integer sic habet: *τὰς τῶν κρατούντων ἀμαθίας φέρειν' χρεών, dominantium stultitias ferre oportet*, ad Att. II. 25. ex Phoenissis v. 396.

Τὰ τῶν φίλων κοινὰ καὶ φιλίαν ἰσότητα, amicorum communia omnia: et amicitiam esse aequalitatem, Leg. I. 12.

Ταυτόματον ἡμῶν. Versus integer sic habet: *Ταυτόματον ἡμῶν καλλίω βουλεύεται, casus melius, quam nos, consulit*, ad Att. I. 12. Versus Menandri, ut placet Lambino. Et sunt persimiles Menandri de casu versus et sententiae in Fragm. p. 100. 105. ed. Cler.

Τέθριππα, quadrigae, ad Att. V. 21. Inter divinos honores esse quadrigas, satis constat. Itaque in numis consecratorum reperiuntur, et in aliorum quoque, interdum fornicibus impositae. v. Menkenii Diss. de Consecratione Augustorum et Augustarum e numis. Cum ergo invaluisset, ut provinciales magistratibus divinos honores tribuerent, templa aedificarent, etiam quadrigas aeneas marmoreasve posuerunt, vel in fastigiis templorum, ut ap. Liv. XXXV. 41. vel in fornicibus.

Τεκμηριῶδες, signum ejusmodi, ut dubitari non possit, ad Att. VII. 4.

Τέκνον ἐμὸν, οὔτοι δέδοται πολεμήϊα ἔργα, Ἀλλὰ σύγ' ἱμερόεντα μετέρχεο ἔργα λόγοιο, non tibi, nata mea, data sunt opera bellica: verum tu placida persequere munera eloquentiae. ad Att. XIV. 13. Homer. Iliad. *Ε.* v. 428. pro *γάμοιο* Cicero scripsit *λόγοιο*, ut ad se accommodaret *ῥῆσιν*.

Τελικὰ, ad ultimum pertinentia, Fin. III. 16.

Τέλος, summa rerum, finis; quod ad nullam aliam rem, ad ipsam autem omnia referuntur, ad Att. XII. 6. Fin. I. 13. III. 7.

Τέμπη, loca amoenissima Reatinorum, ad Att. IV. 15. v. quae ad h. l. e Luca Holstenio affert Graevius.

Τέρας, monstrum, prodigium, ad Att. VIII. 9.

Τεχνολογία, tractatio artis, disputatio de praeceptis artis, ad Att. IV. 16.

vereatur, ne Atticus sibi laudanti superiorum temporum res gestas, in libro de consulatu et aliis, occinat illud: *Τίς πατέρ' αἰνήσει;* etc. Adeone ab ingenio et superiorum temporum consuetudine descivisti, ut sola illa, quae olim gesseris, laudes, quasi nunc nihil laudabile facias.

Τὸ ἄμεινον καὶ τὸ χεῖρον ἐν ἀφανεῖ ἔτι προεώρα μάλιστα, quid melius, et deterius, in obscuro adhuc providebat maxime, ad Att. X. 1. Sunt verba Thucydidis de Themistocle I. 138.

Τὸ γὰρ εὖ μετ' ἐμοῦ, justitia et veritas a me stat; ad Att. VI. 1. ex Aristophanis Acharn. 660.

Τὸ ἐπὶ τῇ φακῇ μύρον, in lente unguentum, ad Att. I. 19. proverbium de rebus bonis in re vili consumtis. *μύρον* est legatio, *φακῇ* lens, est Lentulus Clodianus. In eo ergo legationem male collocatam dicit.

Τοιαῦτα ὁ τλήμων πόλεμος ἐξεργάζεται, talia aerumnosum bellum efficit, ad Qu. Fr. II. 14. versus ex Euripidis Supplicibus v. 119.

Τοῖς ἀπαντῶσιν, obviam prodeuntibus, ad Att. VII. 5.

Τὸ καλὸν δι' αὐτὸ αἱρετὸν, honestum propter se ipsum expetendum, ad Div. XV. 17. et 19.

Τὸ καλὸν, honestum, ad Att. VIII. 8.

Τὸ μέλλον καραδοκήσεις, quod futurum est, exspectabis, ad Att. IX. 10.

Τὸν θεωρητικὸν, qui in rerum contemplatione occupatur, ad Att. II. 16.

Τὸ νεμεσᾶν, interest *τοῦ φθονεῖν, indignatio differt ab invidia*, ad Att. V. 19.

Τὸν πρακτικὸν βίον, vitam, quae in rebus agendis versatur, ad Att. II. 16.

Τὸν τῦφον μου πρὸς θεῶν τροποφόρησον, insolenti et vanae ambitioni meae, per Deos, indulge, ad Att. XIII. 29. v. *Τετυφῶσθαι*.

Τὸ παραδοξότατον, inopinatissimum, ad Att. VI. 1.

Τοποθεσία, loci descriptio, ad Att. I. 13. et 16.

Τὸ συνέχον, quod conjunctum est, proximum, ad Att. IX. 7.

Τότε μοι χάνοι εὐρεῖα χθὼν, tunc tellus mihi lata dehiscat, ad Att. IX. 9. ad Qu. Fr. III. 9. ex Homer. Iliad. *Δ*. v. 182.

Τοὐμὸν ὄνειρον ἐμοὶ, supple *λέγεις*. estque proverbium: *meum somnium mihi narras*, ad Att. VI. 9. h. e. rem narras, quam te melius novi. locos veterum, qui hoc proverbio usi sunt, vide apud Erasm. in Adagiis.

Τοῦτο δὲ μυῖα ὅση; hoc vero quantula musca? ad Att. XII. 51. Si vera lectio esset, contemtum rei significarent ista verba, ut vidit Bosius. Sed fateor, mihi magis placere alteram lectionem, quam Victorius, Junius aliique probant, et servat Graeviana: *Τοῦτο δὲ μηλώσῃ, sed hoc tu videris*; quod proverbialiter dici videtur, cum ostendere quis vult, alium se melius rem explorare et dijudicare posse. *μηλοῦν* est a *μήλη*, quod est instrumentum chirurgicum, quo solent vulnera, quam profunda sint, et quid in iis lateat, quod extrahendum sit, perscrutari. Etym. M. *μήλη ἰατρικὴ· δι' ἧς ψηλαφᾶται τὰ πονούμενα· μηλοῦν γὰρ τὸ ψηλαφᾶν λέγεται.* conf. Suidas in *Μήλη, Μηλοῦν, Μηλῶσαι*, et ibi Kusterus.

Υ.

ventus inest. Nota sunt *ova ὑπηνέμια*, de quibus vid. Cerda ad Virgil. Georg. II. 273. Sed quidquid sit, mihi *ὑπηνέμιος* non videtur commode jungi *nauseae*. Graeci enim semper dicunt de iis rebus, quae speciem aliquam habent, sed vi destituuntur, semperque in deteriorem partem adhibent. Itaque mihi videbatur interpungendum esse post *ὑπηνέμιος*, ita: *Tua tamen ὑπηνέμιος. Nausea jamne plane abiit?* Monebat etiam illud: *tamen*, quod ad antecedentia relationem habet, nempe ad haec: *itaque γῆν πρὸ γῆς cogito. Tua tamen*, intellige *terra*, *ὑπηνέμιος* est. Atticus erat in Graecia, et habebat praedia in Epiro. Eo invitaverat Ciceronem, eo etiam ire Cicero cogitabat interdum. v. Phil. I. et II. et Ep. 13. h. l. Sed dubitabat tamen. Cogito quidem de mutanda terra, sed tuam tamen *ὑπηνέμιον* esse arbitror. *ὑπηνέμιος* idem h. l. est, quod *ὑπήνεμος*, nisi fortasse *ὑπήνεμος* legendum, h. e. vento exposita, aperta, in loco aperto posita, quales sunt *nidi ὑπήνεμοι*, non in terra, aut cava arbore positi, sed in libero aëre, ubi non sunt pulli a vi tempestatis, ventorumque tuti. Itaque *tua tamen ὑπηνέμιος*, mihi videbatur hanc vim habere: sed etiam Graecia, in quam ire volebam, non esse mihi tuta satis videtur; ibi quoque obnoxius esse videor hostibus meis. Haec mihi in mentem de hoc loco veniebant. Recte an secus, doctiores viderint.

Ὑπηρεσία, *ministerium*, *officiorum praestatio*, ad Att. XI. 13.

Ὑπόθεσις, *argumentum sermonis*, *disputationis*, etc., ad Att. IV. 5. XV. 1. ad Qu. Fr. III. 3. Top. 21. ad Att. I. 14. XII. 45. XV. 22. ad Qu. Fr. II. 15.

Ὑποθῆκαι, *pignora*, ad Div. XIII. 52. v. Graev. ad h. l. qui docet e Salmasio, hypothecas et pignora, quae hodie JCti distinguunt, apud veteres eandem vim habuisse.

Ὑποθῆκαι, *praecepta*, *monita*, ad Att. II. 17.

Ὑποκορίζομαι, *leniori vocabulo appello*, ad Att. IX. 10.

Ὑπομεμψίμοιρος, *subquerulus*, ad Att. VI. 1.

Ὑπόμνημα, *commentarius*, ad Att. II. 1. XV. 23. XVI. 14.

Ὑπομνηματισμός, ad Div. XIII. 1. ad Att. V. 11. Ita vocabant Areopagitae decreta sua. Nomen inde ductum, quod in tabulas memoriae causa referebantur.

Ὑποσόλοικα, *subabsurda*, ad Att. XIV. 21. II. 10.

Ὑπόστασις nostra, *status noster*, ad Att. II. 3.

Ὑπὸ τὴν διάληψιν, *sub ipsam accessionem febris*, ad Att. IX. 2. v. Not.

Ὑπὸ τὴν λῆψιν, *sub accessionem febris*, ad Att. IX. 10. utrumque egregie illustravit Cuperus Obs. II. 15.

Ὕπουλον, *subdolum*, ad Att. X. 11.

Ὑπώπιον, *macula*, ad Att. I. 20. proprie est *vulnus in facie*. Egregia est de hoc verbo et de *ὑπωπιάζειν* dissertatiuncula in L. Bosii Exercitationibus in N. T. in Ep. 1. ad Corinth. cap. IX. 27.

Ὕστερον πρότερον, Ὁμηρικῶς, *ordine praepostero*, *cum primo loco, quod posterius est, secundo, quod prius, effertur*, *Homerice*, ad Att. I. 16.

Φ.

Φ.

Φιλο-

Φιλολογώτερα, *eruditiora*, *subtiliora*, ad Att. XIII. 12. φιλόλογος est proprie studiosus disputationum eruditarum de studiis doctrinae, unde φιλόλογα sunt res, de quibus disputatur; φιλολογία disputatio ipsa, quae et συζήτησις dicitur. v. ad Div. XVI. 21. et συμφιλολογεῖν ibidem, una disputare, disputationi interesse. Item sic *philologus* ad Att. XIII. 12. 29. Sed inscitia nostrorum hominum, ita, ut humanitatis, humaniorum literarum, literarumque nomina restrinxit ad certa quaedam artium genera (v. Prolusionem nostram de finibus humaniorum literarum regundis) et a philologia sejunxit philosophiam, in quam vel maxime convenit, ut ex Ciceronis locis, in primis XIII. 12. intelligi potest, item e Tusc. Sed haec sunt φιλολογώτερα, *subtiliora*. Sed XV. 15. *philologa* non sunt *erudita*, verum *probabilia*, quae disputari probabiliter possint.

Φιλόπατρις, *patriae amans*, ad Att. II. 1. IX. 10.

Φιλοπροσηνέστατα, *benignissime et suavissime*, ad Att. V. 9.

Φιλορήτορ, *studiosus artis dicendi*, ad Att. I. 13.

Φιλοσοφεῖν, *philosophari*, ad Att. II. 5.

Φιλοσοφητέον, *philosophandum*, ad Att. I. 16.

Φιλοσοφοῦμεθα, *philosophamur*, ad Att. XV. 13.

Φιλοσοφούμενα, *quae a philosophis tractantur*, *libri philosophici*, ad Div. XI. 27.

Φιλοσοφῶμεν, *philosophemur*, ad Att. II, 13.

Φιλοσόφως, *philosophice*, ad Att. XIII. 20.

Φιλοσοφώτερον διευκρινήσομεν, *magis philosophice et subtiliter*, i. e. *accuratius examinabimus et discutiemus*, ad Att. VII. 8.

Φιλοστοργώτερον, *amantius*, ad Att. XIII. 9.

Φιλοστόργως, *peramanter*, ad Att. XV. 17.

Φιλοτέχνημα, *opus studiose elaboratum*, ad Att. XIII. 40.

Φιλοτιμία, hoc loco, *Philotimi actio*, ad Att. VII. 1.

Φιλοφρόνως, *humaniter*, *amanter*, ad Att. XV. 15.

Φλιοῦς, Ὀποῦς, Σιποῦς, *Phlius*, *Opus*, *Sipus*, ad Att. VI. 2. nomina oppidorum.

Φλυαρός, *garrulus*, ad Div. XV. 18.

Φοβερὸν ἦν, *formidabile erat*, ad Att. XIII. 37.

Φρόνησις, *prudentia*, Off. I. 43.

Φυράτης, *conturbator*, ad Att. VII. 1. Ita dicitur Philotimus libertus, qui ἐπεφυράκει in rationibus bonorum T. Milonis, h. e. qui rationes ita conturbaverat, ut facile intelligeretur, nequam esse hominem, et fraudibus uti.

Φυρμὸς πολύς, *conturbatio multa*, ad Att. XIV. 5. Antonius alealor Phil. II. omnia nobis conturbat, cum Caesarianis non resistit, sed iis potius favet.

Φυσᾷ γὰρ οὐ σμικροῖσιν αὐλίσκοις ἔτι, ἀλλ' ἀγρίαις φύσαισι φορβειᾶς ἄτερ, ad Att. II. 16. Horum Sophocleorum versuum, quos et Dionysius Longinus περὶ ὕψους Sect. 3. commemoravit, interpretatio non eadem est, neque omnes verum sensum adsecuti sunt. φορβειὰ quid sit, docuere Salmas. ad Solin. p. m. 585. 586. ubi etiam de hoc loco disputavit, et Interpretes ad Longinum l. c. nempe capistrum, quo tibi-

Ω.

INDEX

INDEX SIGNORUM.

In Indicibus digerendis commoditas postulavit, ut per omnia Ciceronis opera quibusdam uteremur notis, quae ordine hae sunt: ubi duo sunt numeri, primo signantes librum, secundo caput Gruterianae distinctionis; id quod et in praecedente Indice observatum.

Her. I. 1.	ad Herennium liber primus, caput primum.
Her. II. 1.	ad Herennium liber secundus, caput primum.
Her. III. 1.	ad Herennium liber tertius, caput primum.
Her. IV. 1.	ad Herennium liber quartus, caput primum.
Inv. I. 1.	de Inventione liber primus, caput primum.
Inv. II. 1.	de Inventione liber secundus, caput primum.
Or. I. 1.	de Oratore liber primus, caput primum.
Or. II. 1.	de Oratore liber secundus, caput primum.
Or. III. 1.	de Oratore liber tertius, caput primum.
Brut.	Brutus seu de claris Oratoribus.
Or. cum uno numero.	Orator ad M. Brutum.
Top.	Topica.
Partit.	Partitiones oratoriae.
Opt. gen. or.	Fragmentum de optimo genere Oratorum.
Quint.	Oratio pro Quintio.
Rosc. Amer.	Oratio pro Roscio Amerino.
Rosc. Com.	Oratio pro Roscio Comoedo.
Div. cum uno numero.	Divinatio in Q. Caecilium, s. in Caecil.
Act. I. Verr.	Actio prima in Verrem.
Verr. I.	Actionis secundae in Verrem liber primus.
Verr. II.	Actionis secundae in Verrem liber secundus.
Verr. III.	Actionis secundae in Verrem liber tertius.
Verr. IV.	Actionis secundae in Verrem liber quartus.
Verr. V.	Actionis secundae in Verrem liber quintus.
Font.	Oratio pro M. Fontejo.
Caecin.	Oratio pro Caecina.
Manil.	Oratio pro lege Manilia.
Cluent.	Oratio pro Cluentio.
Cor. Frag. I.	Orationis pro C. Cornelio fragmentum primum.
Tog. cand.	Orationis in toga candida fragmentum.
Agr. I.	Agraria prima in Rullum.
Agr. II.	Agraria secunda in Rullum.
Agr. III.	Agraria tertia in Rullum.
C. Rab. s. Rab. Perd.	Oratio pro C. Rabirio perduellionis reo.

Cat. I.	Oratio prima in Catilinam.
Cat. II.	Oratio ſecunda in Catilinam.
Cat. III.	Oratio tertia in Catilinam.
Cat. IV.	Oratio quarta in Catilinam.
Muren.	Oratio pro L. Murena.
Flacc.	Oratio pro L. Flacco.
Sull.	Oratio pro P. Sulla.
Arch.	Oratio pro P. Licinio Archia.
ad Quir. p. Red.	Oratio poſt reditum ad Quirites.
in Sen. p. Red.	Oratio poſt reditum in Senatu.
Dom.	Oratio pro Domo.
Har. reſp.	Oratio de Haruſpicum reſponſis.
Planc.	Oratio pro Plancio.
Sext.	Oratio pro Sextio.
Vat.	Oratio in Vatinium.
Coel.	Oratio pro Coelio.
Prov. Conſ.	Oratio de provinciis conſularibus.
Balb.	Oratio pro L. Cornelio Balbo.
Piſ.	Oratio in Piſonem.
Scaur. Fr.	Orationis pro M. Aemilio Scauro fragmentum.
Mil.	Oratio pro T. Annio Milone.
Rab. Poſt.	Oratio pro Rabirio Poſthumo.
Marcell.	Oratio pro M. Marcello.
Ligar.	Oratio pro Q. Ligario.
Dejot.	Oratio pro rege Dejotaro.
Phil. I.	Oratio in Antonium Philippica prima.
Phil. II.	- - - - Philippica ſecunda.
Phil. III.	- - - - Philippica tertia.
Phil. IV.	- - - - Philippica quarta.
Phil. V.	- - - - Philippica quinta.
Phil. VI.	- - - - Philippica ſexta.
Phil. VII.	- - - - Philippica ſeptima.
Phil. VIII.	- - - - Philippica octava.
Phil. IX.	- - - - Philippica nona.
Phil. X.	- - - - Philippica decima.
Phil. XI.	- - - - Philippica undecima.
Phil. XII.	- - - - Philippica duodecima.
Phil. XIII.	- - - - Philippica tertia decima.
Phil. XIV.	- - - - Philippica quarta decima.
ad Div. I. ſ. Ep. I.	Liber primus Epiſtolarum, quae vulgo ad familiares dicuntur.
ad Div. II. ſ. Ep. II.	Liber ſecundus Epiſtolarum; et ſic ad XVI.
Att. I.	Liber primus Epiſtolarum ad Atticum.
Att. II.	Liber ſecundus Epiſtolarum ad Atticum; et ſic ad XVI.
Qu. Fr. I. 1. 1.	Liber primus Epiſtolarum ad Quintum Fratrem, epiſtola prima, caput primum.
Qu. Fr. II.	Liber ſecundus Epiſtolarum ad Quintum.
Qu. Fr. III.	Liber tertius Epiſtolarum ad Quintum.
Brut. Ep. I.	Liber Epiſtolarum ad Brutum, epiſtola prima.
Brut. Ger. Ep. I. 1.	Liber Epiſtolarum ad Brutum a Germanis inventus, epiſtola prima.

Acad. I. 1.	Academicarum Quaeſtionum liber primus, caput primum.
Acad. IV. 1.	Academicarum Quaeſtionum liber quartus, caput primum.
Fin. I. 1.	Liber primus de Finibus, caput primum.
Fin. II. 1.	Liber ſecundus.
Fin. III. 1.	Liber tertius.
Fin. IV. 1.	Liber quartus.
Fin. V. 1.	Liber quintus.
Tuſc. I. 1.	Tuſculanarum Quaeſtionum liber primus, caput primum.
Tuſc. II. 1.	Tuſculanarum Quaeſtionum liber ſecundus.
Tuſc. III. 1.	Tuſculanarum Quaeſtionum liber tertius.
Tuſc. IV. 1.	Tuſculanarum Quaeſtionum liber quartus.
Tuſc. V. 1.	Tuſculanarum Quaeſtionum liber quintus.
Nat. D. I. 1.	Liber primus de natura Deorum, caput primum.
Nat. D. II. 1.	Liber ſecundus.
Nat. D. III. 1.	Liber tertius.
Div. I. 1.	Liber primus de Divinatione, caput primum.
Div. II. 1.	Liber ſecundus.
Fat. 1.	De Fato caput primum.
Leg. I. 1.	Liber primus de Legibus, caput primum.
Leg. II. 1.	Liber ſecundus.
Off. I. 1.	Liber primus de Officiis, caput primum.
Off. II. 1.	Liber ſecundus.
Off. III. 1.	Liber tertius.
Sen. 1.	de Senectute caput primum.
Amic. 1.	de Amicitia caput primum.
Parad. I. 1.	Paradoxon primum, caput primum.
Somn. Sc.	Somnium Scipionis.
Univ.	de Univerſo.
Petit.	de Petitione Conſulatus.
Fr. Arat.	Fragmenta Phaenomenῶν Arati.
Fr. Ep.	Fragmenta ex Epiſtolis.
Fr. Acad.	Fragmenta Academicorum ad Varronem.
Fr. de Republ.	Fragmenta ſex de Republica librorum.

PRAEFATIO
EDITIONIS SEXTAE.

A. H. REIN Ph. Dr.
LECTURIS

S.

Non multis opus est verbis ad commendandam Vobis hanc novam Ernestii Clavis Ciceronianae editionem. Inmutata enim reperietis omnia, quae ab summo Ernestio profecta sunt, addita modo perpauca, sublata pleraque operarum menda. Indices autem Ernestii quam egregii sint omnique studio digni eorum, qui non modo cum Tullio familiaritatem quandam contrahere, verum omnino accuratam sermonis Romani legumque ac familiarum cognitionem acquirere cupiant, cum omnibus notissimum sit, ne verbo quidem attingere mihi in animo est. Quid igitur in adornanda hac editione propositum fuerit, quidque assecutus esse mihi videar, paucis velim auscultetis.

Paene omnibus editionis quintae exemplis a bibliopola jam divenditis, Augustus Jacobsius, qui tunc Orphanotropheo Halensi unus praefuit Director, mecum egit de ratione, qua nova adornaretur editio, utque hujus rei curam susciperem. Facta autem illius colloquii mentione, non possum quin grato animo ac pio Virum meminerim egregium, nec non praematuram, qua nobis ereptus est, mortem querar et acousem. Fuit enim singulari et paene incredibili ingenii vigore, ubertate et acumine, doctrinaque tam varia, ut vix unum literarum genus reliquerit

intactum. Quae vero rariſſima magiſtrorum virtus eſt et ars juvenum animos ad optima quaeque ſtudia inflammandi, eam optime callebat. Gratiſſima igitur ſubit recordatio ſcholarum Ejus paedagogicarum, in quibus quantum effecerit tum inſtitutione ſua, tum exemplo, omnes mecum meminerint, quibus ſcholis illis intereſſe contigit. Sed ne longus ſim, ad illud revertar tempus, quo, maximis cruciatus doloribus ac longinquo confectus morbo, ſuam de conſilio in hac nova Clavis Erneſtianae editione ſequendo ſententiam propoſuit.

Conſenſimus autem uterque, omnia, quae ab auctore obſervata eſſent, intacta relinquenda; nec niſi paucos eosque evidentiſſimos ejus errores corrigendos, quae vero ſine nimia voluminis amplificatione addi poſſent, addenda. In Indice igitur Legum tum veterum, tum recentium ſcriptorum teſtimonia rem illuſtrantia ſuis locis inſerta invenietis. Praeter ſchedulas autem meas hac in re uſus ſum potiſſimum hisce libris: *Gaji Inſtitutionum* Commentarii IV e cod. reſcr. bibl. capit. Veronenſ. a *F. Bluhmio* iterum collato ſec. edidit *J. F. L. Goeſchen.* Berol. 1824. 8vo. *Hauboldii* Inſtitutionum Jur. Rom. priv. hiſt. dogmatic. Lineamenta adjectis legum XII tabb. nec non edicti praetorii atque aedilitii ſententiis etc. ed. *C. E. Otto.* Lipſ. 1826. 8vo. Fragmenta Legis Serviliae Repetundarum ex tabb. aereis primum conjunxit, reſtit. illuſtravit. *C. A. C. Klenze.* Berol. 1825. 4to.

In Indices Geographicum et Hiſtoricum multa, quae in prioribus edd. deſiderantur, nomina a me recepta ſunt, maximam quidem partem jam Nizolio et Schuetzio commemorata, nonnulla tamen ab hisce omiſſa et ex ipſo librorum Ciceronianorum fonte hauſta. Ubi ſcripturae diverſitas memoratu dignior viſa eſt, appoſui, addito variis in locis judicio meo aliorumque ſcriptorum teſtimonio. In Indice autem Latinitatis non eadem a me actum ratione, nullum ex aliorum Lexicis vocabulum illatum et praeter

locos

locos perpaucos obſervationibus nihil additum eſſe, neminem credo miraturum, cum etiam Erneſtium in his Indicibus prorſus diverſum conſilium ſecutum eſſe pateat. Namque in Indice Latinitatis nequaquam omnia vocabula, quae a Cicerone uſurpantur, enarrare aut explicare, ſed ſelectiores quasdam ſuas de vi et uſu quorundam vocabulorum obſervationes tradere voluit, quibus alienas immiſcere, niſi mutato Erneſtii conſilio toto, non decuit. At in Indicibus Geographico et Hiſtorico quae ipſi collecta erant nomina, enumeravit, addita plerumque obſervatione aliqua, interdum longiore, alias tamen allato tantummodo loco, unde nomen exſcripſerat. Cum autem Erneſtius in Praefatione editionis primae pag. VIII., qua de conſilio agit, quo hos Indices confecerit, ipſe profiteatur, ſe a librario, impatiente morae, in eas temporis anguſtias concluſum fuiſſe, ut vix relegendi et retractandi tempus relinqueretur, inaequalitas, qua in hac libri parte offendimur, ſatis excuſata eſt, eique, qui novae editionis adornandae curam ſuscipere voluerit, poteſtas facta, nomina, quae a prioribus abſfuerunt, addendi. Hoc negotio quemadmodum perfunctus ſim, ſupra expoſui. Eadem vero, qua Erneſtio, temporis anguſtiarum excuſatione etiam mihi utendum eſt, utpote interdum, quae de ſchedis meis aut Nizolii et Schuetzii Lexicis exſcripſeram, ante prelo ſubjicere coacto, quam relegiſſem et recognoſſem. Quamvis nonnulla in utroque Indice, antea occulta et obſcura, noſtra autem aetate virorum doctorum opera ac ſtudio patefacta et illuſtrata, corrigenda eſſe novisque indigere commentationibus intellexiſſem, tamen hoc ſuscipere negotium nec erat propoſitum, nec per eas, quas ſupra attuli, cauſas licebat. His expoſitis reliquum eſt, ut indicem, quibus ad diſtinguenda additamenta uſus ſim ſignis. Uncis omnia incluſi. Quae vero mea ſunt, per [R.], quae Nizolii aut Schuetzii, in Indice Geographico per ( ), in Hiſtorico per [ ] a verbis Erneſtii ſejunxi.

Quam-

Quamquam jam ſupra profeſſus ſum, in inveſtigandis et corrigendis typothetarum erroribus, qui in priores editiones crebri irrepſerant, multum verſatam eſſe operam meam ac diligentiam, non tamen poſſum ſperare, ab omnibus iſtis peccatis, quorum nonnulla quaſi hereditaria per omnes priores editiones propagata ſunt, hos Indices plane eſſe liberatos. Quod enim in unoquoque libro accidere ſolet, ut certe aliquot errata vel accuratiſſimam fallant diligentiam, id in hoc libro, ubi numeri paene innumerabiles exſcripti extant, vix potuit evitari et excuſatione vix videtur indigere. Pauca, quae peccata et neſcio quo pacto omiſſa ſero animadverti, Vos, ut corrigatis ipſi et addatis, rogo.

Pag. 30. Sub *Lege Maria* lin. 4. pro *de Legg. IV.* ſcribas *de Legg. III.*
— 44. Addatur: [ACHERON, N. D. III. 17. fluvius apud inferos. p. Red. Sen. paene ex Acheronte excitati, i. q. ab inferis, Mil. 29. R.]
— 48. Add. [AREOPAGUS, v. *Ariopagus.* R.]
— 49. Add. poſt *Aspendum*: [ASPENDIUS, Verr. I. 20. R.]
— 50. Add. ſ. v. *Atinas*: [Atinas praefectura, Planc. 19. R.]
— 52. Add. ſ. v. *Capitolinus*: mons Capitolinus, ad Her. IV. 32.
— 55. Add. [CORSICA, N. D. III. 20. inſula maris Mediterranei. R.]
— 55. Add. ſ. v. *Creticus*: [cognomen M. Antonii, q. v. R.]
— 57. ſ. v. *Elea* l. 3. pro *IV.* ſcr. *Acad. IV.*
— 64. Add. [LATINA *via*, Cluent. 59. inter Appiam et Labicanam, a porta Latina ad Latinos ducebat. R.]
— 70. Add. ſ. v. *Parthi*: [*Parthicus*, Att. VIII. 11. res Parthicae. Fam. II. 10. bellum Parthicum. R.]
— 77. ſ. v. *Teanum Sidicinum* pro *ad Att. III.* ſcr. *ad Att. VIII.*
— 80. Add. ſ. v. *Volcae*: l. 7. [B. Gall. VI. 24. R.]
— 84. Add. ſ. v. *Acuſilas*: [Pro *Acuſilas* in Edd. Steph. et Lamb. ſcriptum eſt *Acuſilaus*. Ejus Fragmenta collecta Pherecydis Fragmentis addidit Sturzius, Gerae, ed. II. 1798. R.]
— 91. Add. [ANEARIUS, Cluent. 59. R.]
— 162. Add. [JUNIA, Att. XIV. 8. ſoror M. Bruti, uxor M. Lepidi. R.]
— 197. Adde ſ. v. *Pherecydes hiſtoricus*: [De utroque Pherecyde, Syrio et Athenienſi, commentatus eſt Sturzius in ed. ſua Pherecydis Fragmentorum. Gerae, ed. II. 1798. R.]
— 353. ſ. v. *Convenienter* l. 1. pro *Tuſc.* 9. ſcrib. Tuſc. V. 9.

Scrib. Halae Saxon. Menſe Novemb. cIↃIↃcccxxx.

INDEX

HALAE, TYPIS ORPHANOTROPHEI.